Eutici Augustini Niphi philothei Suessani in librum Destructio destructionum Auerrois Cōmentationes ad Dominicum Grimanum Cardinalem Maximum.

Eiusdē Augustini codicillus de sensu agēte.

¶ Reuerendissimo in Christo patri ⁊ domino meo obseruandissimo dn̄o Dominico
Grimano miseratione diuina sancti Nicolai inter imagines diacono Cardinali Au
gustinus Niphus de Suessa se plurimum commendat.

Elucubratus sum proximis diebus quoddam opusculum quod destructio
destructionum inscribitur: vt ⁊ profitendo ⁊ edendo aliquid adolescentibus
studiosis: ac ad rerum physicarum cognitionem aspirantibus prodesse pos-
sim. Uerum quoniam quod publicatur etsi per se non vnq̄ leue est: tamen
primario viro dicatum aliquantum auctoritatis capit: diu dubitaui: cui libellū me-
um dicarem. Tu vnus ex multis potissimum occurristi: tum ob summam fastigij
tui amplitudinem: tum ob admirandam quā in liberalibus disciplinis tenes: cogni-
tionem: quibus ex rebus si nostram dicationem dignaberis admittere: speraui tantū
nominis mihi accessurum: quantum nulla ex alia re accedere posset. Est secunda ra-
tio longeq; maior. que me ad hoc impulit. Nam cum omnes litterati te tanq̄ vnicū
patronum prosequantur: ⁊ ad te tanq̄ ad saluberrimum: tutissimumq; portum con-
fugiant: iampridem vehementer optaui: quanam ratione amplitudinis tue fieri pos
sem cliens: significaremq; affectum meum: ⁊ obseruantiā ingentem qua in te: tuas-
q; eximias virtutes feror. Hac in re cum non paruū anxius essem: ne viderer vt in pro
uerbio grecorū est. Sus mineruā velle docere: ⁊ noctuam athenas mittere: Pro-
sdocimus sacerdos conuictor tuus ⁊ mihi amicissimus: qui nunq̄ de tuis amplissi-
mis virtutibus: atq; tua inusitata mansuetudine atq; humanitate predicare desinit.
dubitanti mihi morā omnem exemit: ⁊ multis verbis: vt solet: accumulate decla-
rauit q̄ grato animo hylariq; vultu meum opusculum suscepturus esses. Ascribes
igitur audacie mee culpā Prosdocimo. Et si rem hanc succedere intelligam: hasq;
veluti mearum vigiliarū primitias sublimitati tue non displicere: accingar ad maio
ra munera: quibus dominationem tuam posthac onerem.

¶ Nicolai Jānecte: Mondraconij ciuis Suessani annotationes: emendationes atq;
supputationes in libro destructio destructionum: ad Augustinum Niphum philo
sophum Suessanum nostre etatis decus: auunculum atq; preceptorem.

Desiderabas mi preceptor: emendationes annotationes atq; tabulam in li-
brum tuum ⁊ Auerrois destructio destructionum: ⁊ quia hec que scripse-
ras iam tua in etate recentiori elucubrasse asserebas: que nunc in hac tua ma-
turiori nihilifacis: asserens te in altioribus studia impēdere: imposueras ta
men vt illas facerem: adderemq; de nostro agello: si qua videbuntur. Nam etsi iu-
uenilia fuisse dicebas: sapere tamen inuentionis: ⁊ perspicacie nonnihil. Ego ideo vt
tibi veluti in cunctis alijs morem gererem: onus: ⁊ si vltra prouintiā nostram: per-
libenter suscepi: tum vt reuiserem: que nimia negociorū multitudine omiserim: tū
vt ne tantus labor incuria impressorum perditum iret. Quare hec ad te mitto: vt sub
tuo nomine militent: que nō ederē. nisi cōmendata fuisse a te percepissem. Uale.

¶ Augustini Niphi in Auerrois destructio destructionum librum Cōmentationes.

A It Auerrois. Cū in cunctis reb⁹ ab intellectuali virtute desiderādis nā liter & pcipue carior & dulcior: ac dilectior sit vitas tenemur igit̄ eam semp attēte & feruide vt efficacius meditari pōt obtinere: suosq3 hostes eā pualiter litigātes se vere pcipi: ac ei obijciētes cū varijs dispendijs ipsaz seducē ptractātesq3 visceribus ardētib⁹ iterimē conamur: itaq3 vitas vbiq3 inter oia obstacula vigeat & preualeat. ¶ Cū nos a diuturo pristino tpe in pelaginē phoꝝ freti nauigantes cū voluminum ppateticoꝝ nauib⁹: ibidēq3 laquea ac retia iactantes: venādo: indeq3 cū hāmis sepati animi pisces pfati talassi vehentes: ad man⁹ nostras qdā liber Alg. attribut⁹ puēit: cui⁹ destructio phoꝝ titulus ē: de quo libro ab eodē Alg. editū fuisse nō est ambigēdū. ipse. n. in pricipio & fine cuiusdaz sui libri phoꝝ intētio nūcupati pdictū pmiserat libꝝ cōpilare. ¶ Et ē notādū q dict⁹ liber de quo tractaturi sum⁹ multos in corda hoiuz seruat errores: in cerebroq3 plurimoꝝ sapiētū infinita posuit dubia piculosa: pꝫ ut dict⁹ Alg. not⁹ est sūmus phs: & de maiorib⁹ tenet̄ phis. Est & manifestum q fama multoꝝ pcessoꝝ insufficiētia causa plurium posterioꝝ stat errādi. ¶ Tandē dicimus q hic liber multos subtiles atq3 nobiles modernoꝝ admirari facit sepissime: maxie q dictus Alg. est sūmus phs not⁹: & in phia eximia ꝯstruxit volumina: in qb⁹ sapientū opiniones clarius q̄ deberet & diffusius oñdit. ¶ Deinde excitatus est hūc librū texere: in quo & stipites toti⁹ sapiētie pmittit euellere: turres & castra veritatis meditatus est irruere: itaq3 phia rōne huius libri periculata abominationi extitit deinde. ¶ Sed cū tales nobiles semp excusandi sint: dicimus q hoc dicto homini accidit forte vna dictaruz causarū: aut ex aliquo morbo pturbatus fuit intellectu: aut forte suspect⁹ erronice prauitatis inter legales sui tpis pextiterat. Legales nāq3 inimici reperiunt̄ phoꝝ: & ipse aliquo mō noluit ipsoruz pati inimicitiā. ¶ Demū dicimus q qualitercūq3 sit dict⁹ liber venenuz magis q̄ cib⁹ debet reputari. ¶ Nos igit̄ liuorē persecutoꝝ nostre matris carissime phie gerentes v ba dicti libri: vt diligenter potuimus speculati sumus gracile: nosq3 isudauimus vitia ipsius: ac sophismata eminēter patefacere: ac eis: vt sufficiēti⁹ pualuimus obijcere: lꝫ in pluribus satis sit difficile nimia argumentatoꝝ pfunditate & obscuritate locoꝝ sophisticationis. Et facimus cūctis notū: q de pdicto libro illud ad qd veracior apparet pcertim sumpsimus & disputauimus: pꝫ ut periculosi⁹ est: & debilia dimisim⁹. v ba huius libri in paruula capl'a: vt facilius suos errores valeamus redarguere: & expresse preposita magis ardua inter cetera disputare capimus.

¶ Et ideo dicimus q Algazel altercauit cum philosophis in isto libro magis in metaphysicis: & in aliquibus naturalibus.

¶ In pria vo parte disputauit in. 14. prepositis.

¶ Quoꝝ primū h̄ est vz vtꝝ mūd⁹ sit ab eterno.

¶ Scdm: vtrū mūdus sit sempitern⁹ in futuro.

¶ Tertiuz disputat id quod dicunt philosophi videlꝫ q mundus sit effectus dei.

¶ Quartum ostendit sapientum debilitatez in eo q dicunt mundum agentem habere.

¶ Quintum ostendit habere phos debilitatez in eo q putant probauisse dei vnitatem.

¶ Sextū oñdit eoꝝ errores super dei scientiaz.

¶ Septimū cassat id qd dñt vz q ipse deus nō cōicat cū aliquo i gñe: neq3 ab eodē dīr in dīa.

¶ Octauū ostēdit ipsoꝝ debilitatem in eo q putant eum esse simplicē absq3 aliqua quiditate.

¶ Nonū ostēdit debilitatē eoꝝ in eo q opinant̄ deum non esse corpus neq3 corporeum.

¶ Decimū ostēdit debilitatē eoꝝ in eo q meditant̄ pbauisse vz q de⁹ sciat gña & spēs mō vlī.

¶ Undecimum ostendit errores eoꝝ in eo q dicunt. s. q deus tm̄ seipsum sciat.

¶ Duodecimum cassat opiniones ipsoꝝ in eo q dicūt vz q deus particularia ignorat.

¶ Tertiumdecimum ostendit ipsoruz errores in eo q opinantur vz q celi sint animati: & deo glorioso obedientes contemplando.

¶ Quartumdecimū ostēdit illoꝝ errores: in eo q dicunt q motor orbiū ppriam hēt voluntatem erga quēdam desiderata separata.

¶ Hec sunt pposita metaphicalia de qb⁹ Alga. in prima hui⁹ libri parte disputauit cū phis.

¶ Deide vo in scda pte disputauit: & altercauit cū sapientib⁹ in qbusdā nālib⁹ ppositis sub duabus disputatiōib⁹ ꝯtētis: vt i suo loco videbit̄.

¶ Ostēso igit̄ hoc preambulo deinceps primā disputationē prime partis incipiemus.

¶ Explicit plogus Auerrois.

¶ Augustini Niphi Suessani phi clarissimi i destructiones destructionum Auerrois cōtra Algazelem Expositio.

Dixit plato in timeo oēs qppe mentis quoq̄ mō cōpotes in operis cuiuslibet vel magni: vel pui pn° inuocare deū solēt: deos ḡ oēs deasq̄ pcamur in pmis qdē: vt ea dicant a nob que illis placeāt: dein vt nob ipsis ɔstem°: qm̄ ad deos attinet: sic nobis oratū sit. hec plo. Inuocatis ḡ dijs: ⁊ humilr exoratis circa expositionē h° libri. Primo ppona intētionē meam. Scdo pemiū Auer. expona: ⁊ per ɔñs residuū libri.

In pn° cuiuslibz opis inuocādus est deus.

Quantum ad pmū qz cura ⁊ sollertia illius ingeniosi phi Hieronymi Bernardi patritij Veneti ad man° meas lib h q destructio destructionū iscribit Auer. venit. ⁊ vidi q h lib plen° erat vtilitate: vt potui collige: rogat°. imo coact° ab illi° viri excellentia. dico q itētio mea ē glosare hūc libz. Et qz hic liber ē multū difficil: vt appet. tū ex mala trāslatiōe. tū ex vbis ⁊ sētētijs arduis hic ɔtētis. iō nolebā scribē: qz vo scio q nō tm̄ his q vitatē dixerūt sunt hñde gr̄e: vt dicit Ari s. sz his ēt qui sunt pn° inuestigatiōis ei°: op° istud nō recusaui. ¶ Scio bñ q posteriores videntes istā expōnē eā accusabūt. Sz qd curo maliuoloz latrat°: ⁊ qdā exponēt aliter hūc libz. ⁊ qd curabo de vbis cecoz de colorib° iscripti. ¶ Mouet āt maxie me hūc libz edere paucitas phoz in hoc tpe. h. n. meo tpe nō video phos. Et illi pauci sūt multū molesti: ⁊ in puo pcio: ⁊ q̄si a populis habent tāq̄ idigni amicitie ⁊ ɔsortij hūani. Cause āt h° paucitatis sūt dicte ab Auerroi in locis ei°. Ut ḡ in h lib° appeant aliq̄ fundamēta phoz curaui exponere hūc. ¶ Cā aūt editionis mee potissima ⁊ maxia est: qm̄ hic liber ɔtinet mltas qōnes ɔ nos chrianos: vt ḡ videat q phoz rōnes sūt debilis efficacie ɔ nos: iō exponez illas: ⁊ eas in singulis locis conabor soluere fundamētis veriorib°. Nolui āt phare hūc libz eē Auer. qz manifeste appet: tū ex vbis ei° 8° phy°. cōmē. 3°. tū ex mō pcedēdi ⁊ ppōnib° suis hic.

Quare mot° fuit hūc librū edere.

Et cū ista sit mea itēn°: ad 2m. s. ad expōnez h° libri venio. Nec expectes a me diuisiōes ⁊ subdiuisiones: sz tm̄ colligabo q̄dā cū q̄busdā: vt ipse fac in libris Ar. dico ḡ q Auer. p pmittit plogū. deide ibi (Ait Alg.) psequit. In p° pte declat vtilitatē seu necītatē pñtis libri. Et ponit vnū syllz. cui° ɔ̄ ē. q nos nālr dispositi debemus oi conatu defēdē vitatē: ⁊ syllo sic cōponit. ad qd ab itē° ē appetit° i sustētatiōe illi° debem° apponē oēz conatū: ⁊ oē studiū. sz vitas ē appetibil ⁊ desiderabil. ḡ seqt ɔ̄ iā dicta: h° ḡ sylli pōit p miorē. d. Cū i cūcti reb° ab itellectuali vte desiderādis nālr ⁊ pcipue carior dulcior ⁊ dilectior sit vitas: deide ponit ɔ̄nē. d. tenemur igit eā sp attēte ⁊ feruide: vt efficaci° meditari pōt obtinē: vult. d. defēdereq̄ p ⁊ suos hostes prauiter litigantes se vē pcipi. i. in eo q vē se pcipiūt eē litigātes: ac ei obijcientes cū varijs stipēdijs. i. studijs ipsaz sedacē ptractātesq̄ conamur itē rimere viscerib° ardētib°: vult dr̄e magno calore ⁊ feruētia. itaq̄. vult dr̄e ad h: vt vitas vbiq̄ iter oia obstacula vigeat ⁊ pualeat: ecce igit itētionē ⁊ cāz itētiōis in gnali. Deide itroducit modū quo iuenit libz Algazelis. d. Uñ nos a diuturno pristino tpe nauigātes in pelaginē phoz freti cū nauib° voluminum: vlr dr̄e libroz pipateticoz. ibidēq̄ laquea ac retia iactātes. venādo: ideoq̄ cū hāmis sepati animi. i. cū discreto cogitamie pisces vehētes pfo ri talassi. vult dr̄e pdicti maris ad manus nr̄as qdā liber Alga. attribut° puēit: cui° destructio phoz titulus ē: ⁊ cōfirmat id eē Alg. d. de q̄ li° ab codē Alg. editū fuisse nō ē ambigēdū. ispe. n. i pn° ⁊ fine cuiusdā libri q vocat itētio. pmiserat libz pdictū cōplare. Dein declat nāz h° libri. d. Et ē no tādū q dict° liber de q̄ tractaturi sum° multos

Ol conatu in medā est vitas.

Mod° q̄ venit libz iuenit

Certificatio hūc librū fuisse Algi.

Nā libri

in corde holum fuat errores in cerebroq̄ mltoz sapiētū isti° posuit dubia picl'osa. ⁊ dat cāz. d. put. i. qm̄ dict° Alg. not° ē sūm° phus: ⁊ de maiorib° tenet phis: ⁊ ē manifē° q fama mltoz pcessoz in sufficiētia. i. in sūmo: magno ē cā errādi plurīū poste°. Deide pōit id qd fac lib h. d. Tādē dicim° q h liber mltos subtiles atq̄ nobiles modernoz admirari fac sepissime: maxie qz dict° Alg. ē sūm° phs notus: ⁊ i phia ɔstruxit eximia volumia: in q̄b° sapiētū opiones clari° q̄ deberet ⁊ diffusi° ondit: deide exētat° ē hūc libz texere: i q̄ stipites toti° phie pmittit euellē: turres ⁊ castra vitat meditat° ē irruere: itaq̄ phia rōe h° libri picul ata abominatiōi extint. deinde. i. retro. Deide excusat Alg. ⁊ dat cām. d. Sz cū tales nobiles. vul dr̄e q̄lis ē Alg. sp excusandi sint. dicim° q h dicto hoi accidit forte vna dictaz cāz: aut qz ex aliq̄ morbo ptrbatus fuit itē°: aut forte suspect° ettonice prauitati iter legales sui tpis pextiterat: vult dr̄e se excusauit in h lib°. legales nāq̄ inimici repiunt phoz: ⁊ ipe aliq̄ mō noluit pati inimicitiā. Debes scire q ipe Auer. appellat theologos multis noib°. s. qn̄q̄ loquentes: qn̄q̄ legales: qn̄q̄ sophistas: qn̄q̄ credētes. dr̄r q̄q̄ legales: eo qz leges pphetaz sequūt: ⁊ nō rōnes phoz: ⁊ ista appellatio ē satis honesta. qn̄z loquētes: ⁊ iō dr̄r sic: qz loquunt res ⁊ rōnib° nō phāt: ⁊ itez est appellatio honesta: vt puto. qn̄q̄ sophiste: eo quia negāt pn° phoz: ⁊ ex ɔ̄rijs pncipioz faciūt ɔ̄nes: ⁊ ē appellatio vituperāda. qn̄q̄ credētes: ⁊ rō ē māife°. trib° ḡ modis noiat eos: ⁊ ego hic sequēdo modū loquēdi ei° illis trib° modis noiabo. 4° āt mō cū sit vitupādū nō noiabo. Deide ɔcludit nāz h° libri. d. Demū dicim° q q̄litercūq̄z sit venenū magis q̄ cib° debet reputari: deide ponit ordinē quē vlt tenere in h lib°. dicēdo cāz q̄re cōposuit hūc. d. Nos igit liuorez psecutoz nr̄e mēis carissime phie gerentes. i. narrantes fidelr vba dicti libri: vt diligēter potuim° nos speculati sum° gracile. i. subtilr: isudauim° aīq̄z vitia ipsi° atq̄z sophismata eminēter patefacē. ac eis: vt sufficienti° puoluimus obijcē. Deide excusat se. d. lz in plurib° satis sit difficile nimia argumētoz pfunditate ⁊ obscuritate locorū sophisticatiōis: vult dr̄e satisfacere. Deide cōplet ordinē. d. Et facim° cūctis notū. q de pdicto lib° illō ad qd. s. liber h veracior appet: psertiz. i. solū sumpsim° ⁊ disputauimus put picul osi° est. ⁊ debilia dimisim°. Verba h° libri nos cepim° ⁊. locauim° in pua capla: vt facili° suos errores valeam° redarguere: ⁊ expsse pposita. vult dr̄e dubia magis ardua iter cetera disputare. Deide ponit diuisionē libri in duas pz q Alg. fec: qm̄ fec. 14. qōnes i meta°: ⁊ duas in nālib°: ⁊ ponit nūez: ⁊ pmo ei° est māifest° p se.

Excusatio p alg.

Quot nominib° appellantur theologi.

Ordo seruandus.

Excusatio.

Manifestatio.

Diuisio libri.

Sed circa hoc pemiuz debes scire q Auer. duas in h pemio inuit intentiones vna vt phus artificiosus: alio mō vt moralis: vt moralis qdez: qm̄ tria fecit: quoz p° est reddere lectores beniuolos. 2m attentos. 3m dociles. hec. n. sunt ɔditiōes pemij: vt moralis: vt Arist. dicit in rhetoricis: fecit qdē eos beniuolos declādo isti° libri vtilitatē: que q̄ta sit iā manifestū est ex dictis. Fecit eos attētos exponendo isti° difficultatez: ⁊ satis appet q̄ta sit ex dictis. Fecit eos dociles aliq̄liter ponēdo ordinē dicendoz: ⁊ sic istud pemiū rhetorice ⁊ moralr est factū. est ēt factū nālr seu logice: qz in proemio libri debem°. 7. pmittere: vt Auer. dixit in phicis. s. itentionē ⁊ h fecit Auerrois: qm̄ declauit suā intētionez in hac libri descriptiōe. Utilitatē ⁊ iā tibi appet h. Ordinē: ⁊ lz nō satis apte h fecerit: tm̄ adhuc ex vbis suis apparet. h. n. liber ē pm°: qz de reb° metaphicis abstractis tractat vt scis. Proportionē: ⁊ h ēt iā potes ex vbis isti° libri hr̄e qm̄ pportio h° libri ē: sic meta° ad alios scie nāl. viā doctrie: qd ēt hr̄e potes: eo qz cū lib h metaphic° sit illismet vijs pcedem°: sic ⁊ in metaphica nomē libri. ⁊ iā apparet

Duplex intētio.

In proemio. 7. pmittenda sunt.

paret hic totū B:ꝛ nomē auctoris:ꝛ B est manifestū ētiā
vere artificialr B permiuz est factū: ꝛ moralr ꝛ logice.

p° qō **Quero hic** vnā qōnē breuē:qꝛ Auer.ait:ꝙ itellectuali virtuti. veritas est cara ꝛ dulcis
ꝛ appetibilis:vtꝝ hoc sit veꝝ:ꝛ videt ꝙ nō:qꝛ multi fugiūt veꝝ:vt appet. ℂ Circa istā dubitatione dōm ꝙ veritas est intellectui appetibilis:qō q̄tuor vijs declarari potest. ℂ Pria sumit:eo qꝛ ē obm itellus: vñ videm⁹ oēs
potētias cognitiuas valde in suis ꝓprijs obiis delectari:
ꝛ in eis getari:pp qō fugiūt obiecta ext̄nea: ꝛ per se amāt
nālr obiā ꝓpa:qꝛ igit veꝝ est obꝫ itellus: vel saltē rō obiecti intellus:vt dcm̄ est in lib° de aia:scimus ꝙ vitas est
valde intellectui delectabilis. ℂ Secūda via sumit ex
ꝯcomitātia vitatis cū ipso itellu.videm⁹.n.ꝙ falluz ē nō
ens:ꝛ res q̄nto plus de vitate hēt:tāto plus de ente ꝛ essentia:pp qō z° meta^ce:vt ibidē cōmē.4.Auer.declat p° pn^a
apꝫ eē verissima:imo videm⁹ aliq̄ vera ita appropinquari itellectui:ꝙ statiz lumine intellus ei fiunt ꝯformia:vt
sūt p̄ma p̄ncipia:vt dicit Auer.z° meta^ce cōmē.p.Ex his
ꝯcludit ꝙ itellus valde delectat in veritate:qꝛ veritas
est ei silis: et res plus in suo sili delectat q̄ in suo ext̄neo:
vt scis. ℂ Tertia via sumit eo qꝛ per ipsam p° pn° imālibus appropiquat:dcm̄ est.n.9° metaph.cōmē.zz°.ꝙ in subiectis
imālib⁹ nō est nisi veꝝ:qꝛ carent mā:qꝛ igit nāle desideriū est appropinquari p̄ p̄ncipio:ꝛ meli⁹ itellus appropinquat appetēdo veꝝ:iō sicut ei nāle est appetere assimilari p°:ita nāle est appetere veritatē mediāte qua plus nālr
appropiquat. ℂ Quarta via ē:qꝛ p vitatē itellus fit q̄dāmō oia:qꝛ vitas rei est q̄dāmō ipsa res: ꝛ iō qō appetit
plus de vitate:plus appetit fieri res ipsas:qb⁹ ꝯiungit mediāte vitate:ꝛ qꝛ nālr itellus appetit fieri res q̄tū pōt.iō
nālr appetit vniri vitati mediante q̄ fit q̄dāmō oēs res.
Ex his seqt ꝙ vitas nālr ꝛ p̄cipue ē carior:dulcior:ꝛ delectabilior ipsi itellui cunctis reb⁹ desiderādis. Est gdē carior:qꝛ itells cū sit sēsib⁹ inolut⁹:ꝛ eis ꝯtinuat⁹ cū difficultate ad vitatē ꝑuenit:qō āt ē difficilis laetiōis eaꝝ hētur.
Dulcior gdē:qꝛ lꝫ dulcedo a gustu ꝑcipiat:intells cū sit
vt⁹ multo nobilior oib⁹ sensib⁹ in vtute sua aliq̄ mō ꝯtinet
opōnē sēsitiuā:iō aliq̄ mō dulcedinē ꝑcipiat:qꝛ sic gust⁹
tūc dulcedinē ꝑcipat qñ obꝫ ꝯseqt: ita qꝛ itells vitatē:
ꝯseqt dī ꝙ vitas ē ei dulcis. Delectabilis vo qꝛ sibi ꝓpriū obm ꝯueniēs ei:ꝑ ipsamqꝫ p° pn⁹ ꝛ reb⁹ vlr:pp qō vitas ē itellui delectabilis. Ueritas ḡ est cara dulcis ꝛ delectabilis itellui pp cās dictas. ℂ Ad arg^m dōm. ꝙ lꝫ multi appetitu volūtario corrupto vitatē fugiāt:nō tñ appetitu nāli ꝛ volūtario recto: vt dicit in z° ethicoꝝ.c.5°.multa innālia:pōt voluntas appetere ꝛ impossibilia.

ℂ Prima disputatio Algaçelis cum sapientibus in prima
huius libri parte tractat. Utrum mundus sit ab eterno
an non. ALGA. DV. I.

Ait Alga.id qō primo inestigādū est de phoꝝ opionib⁹ circa antiqtatē seu nouitatē mūdi dirigit. Uñ dicimus: ꝙ fortior eoꝝ ꝓbationū sup dicto ꝓposito hec est. ꝓcedere inouatū ab antiquo absolute impole est. Si nos eni ponemus q̄ddā antiquū;ꝙ mūdus ab eo ꝓcessus nō fuisset: ꝛ postea ab codē antiquo tpe mūdus ꝓcessus vl ꝓduct⁹ fuit. Dicimus ꝙ mūdus nō ꝓducebat ab ipso antiquo:nisi vel qꝛ carebat iclināte euꝫ ad esse ꝓducēte. vñ si mūdus possibilis erat oino ꝓduci ab eo antiquo añq̄ ad actū egressus fuisset nō euaderet qꝛ in sua ꝓductiōe inouatū sit q̄ddā iclinās ꝓducēs eū ad esse. aut vo si nō oporteret ꝙ mūdus adhuc remaneret i sua possibilitate: ꝛ sicut añq̄ ꝓduct⁹ esset. Si primo mō adhuc petēdū est de illo iclināte:q̄re magis iclinauit mūdū ad eē q̄ ante: nulla causa ad B imaginari pōt nisi altera duaꝝ:aut qꝛ uidet: aut qꝛ nō pōt ꝓ tūc:ꝫ nullū istoꝝ est ponendū in deo:
igit ꝛc. Uñ aut hoc ꝓcedit ad ifinitū:qō est falsuꝫ:aut ꝑueniet ad q̄ddā iclinās ipsi⁹ eē ab eterno. ꝛ si sic. ḡ mūdus est ab eterno. Hec est snia
phoꝝ:de qua rñdendū est ꝙ B nō reperit possibilitas in agēte:neqꝫ in patiente: lꝫ in reb⁹ artificialib⁹ ꝛ nālib⁹ p̄cedat agēs ꝛ patiēs ante ipsorū effect⁹:eo ꝙ cāntur ab alijs ea precedentib⁹ in
tpe: ꝓcessus vo mūdi mō supradicto nō sic se
hēt vꝫ ꝙ ibi nō debet attribui possitas agēti:neqꝫ patiēti. Possitas nāqꝫ patiētis B eē negt: qꝛ
hic nullū est subm. Et possitas que est q̄daꝫ virtus est in subo:nec hic est possitas in agēte:qꝛ in
p̄dicta ꝓductione nullū est dare agēs nisi deū.
Et cū possitas sit q̄dā potētia: ꝛ de⁹ b̄ndict⁹ est:
sicut eētia totalr actualis ꝛ simplicissima: nō
dꝫ ḡ de q̄dā possitate denoiari. ꝛ iō dicim⁹ ꝙ ꝓductio mūdi a deo nō ē mutatio in eo:neqꝫ exitus d̄ potētia ad actū: imo q̄dā modus potētie
dine qui a nobis ignorat. Et pp B dicim⁹ ꝙ nō
est cōparandū iter opa dina: ꝛ alia opa nālia.

ℂ Finito ꝓlogo:vult mō ꝓsequi de ꝓpositis qōnib⁹: ꝛ p°
de p̄ma.s. an mūdus sit ab eterno:an nō:ꝛ rō ordinis est:
qꝛ hec qō est q̄si fūdamētū oiuꝫ aliaꝝ: vt appebit:ꝛ est
cōissima pp qō debet eē p°:ꝛ qꝛ vt dī in pn° tertij metaphice:qō dꝫ hre dubitatiōes p°:ꝛ post eaꝝ solones pp cās
ibidē dictas:ꝛ ēt qꝛ disputatio exigit duo:vt dicit p phy^r. Disputa° duo exigit.
cō.z3°.s.arguere ꝯ fundamenta alicui⁹ opionis:ꝛ solue illa:iō Auer.p° iducit sniam Alg.ꝑ modū qōnis.z° loco soluit illas singillatiꝫ. ℂ Sꝫ dubitat:qꝛ ait Auer.3° metaphice.cō.p. ꝙ dubitatiōes metaphicales debēt poni oēs Dubita°
insil:ꝛ post dꝫ fieri liber spālis solonū qōnū:vt fecit Ar.
q fecit 3^m metaphy.vbi mouet oēs qōnes:ꝛ in residuis libris soluit illas. ℂ Dōm ꝙ Auer.fecit B p° more nicolai. Solo
z° vt snia Alg.meli⁹ itelligat:qꝛ lra disa est clari⁹ itellecta. ℂ In isto ḡ dubio ponit p° itētionē Alg.d. id qō p° inuestigādū est de phoꝝ opionib⁹ dirigit circa antiqtateꝫ
ꝛ nouitatē mūdi. Deīde addacit rōnes phoꝝ. Et p̄ma sic
cōponit.nullū nouuꝫ ꝓcedit ab antiq̄ sempiterno. Sed Pria rō ꝓbās mūdum eternum esse.
mūdus ꝓcedit ab antiq̄ ꝛ eterno.s.deo.ḡ in 3° mō scdē figure mundus nō est nouus. hui⁹ sylli minor nō ponit in
lra:qꝛ in disputatiōe 3° dicet declatio illi⁹: maior ponit
cū dicit. vñ dicimus ꝙ fortior eoꝝ ꝓbationū siue ꝓbationib⁹ supra dicto ꝓposito hec est. ꝓcedere inouatū ab antiquo absolute ipole est:hec est maior seu vtus ei⁹. Deinde Declatio
ponit ei⁹ declarationē:ꝛ hec declatio sic ordinat:si est aliquod nouū factū ab eterno.v.g.mūdus qui fit a deo eterno:B nō pōt eē nisi vel qꝛ carebat aliq̄ inclinante id eternū siue mūdū:vel qꝛ nullū erat iclinās. Sed vtrūqꝫ modus est ipossibilis.ḡ.maior est manifesta. p̄mo ḡ tāgit p°mū modū.d. ℂ si nos.n.ponemus q̄ddā antiquū ꝙ mun-

alius ab eo pcessus vł pduct⁹ ñ fuit: ⁊ postea ab eodē enti q̃ mūdus tpe).i. in tpe.(pcessus seu pduct⁹ fuit dicim⁹ φ mūdus nō pducebat ab ipso antiq̃ nisi vel q: carebat inclināte eū ad esse pductū.)Deinde pbat rōnabilitatē huius mēbri.d.(vł dicimus φ si mūdus possibilis erat oino pduci ab eo antiquo: anq̃ ad actuz egressus fuisset nō euaderet gn in sua pductione inouatū sit qddā incli nās. pducens eū ad esse.)Deinde ponit 2^m mēbrū ⁊ de struit id.d.(aut vo si nō oporteret φ mundus adhuc re maneret in sua possibilitate: sicut anteq̃ pductus esset.) vt dicā post. Deinde destruit pmū mēbꝝ.d.(si pmo mō adhuc petendū est de illo inclināte: q̃ magis inclinauit mundū ad eē.)vult dicē pro tūc q̃ ante.(nulla.n. causa adhuc imaginari pōt nisi altera duarū: vel q̃ ī aidet: aut q̃ nō potuit pro tūc: s3 nullū istoꝝ est ponēdū in deo.) Deide pseq̃uit rōnē.d.(vł.)vult dic si ponat id iclinās. (aut h pcedit ad īfinitū: qd ē falsuz: aut puenies ad qd dā iclināte ipsi⁹ eē ab eterno: ⁊ si sic. g mundus est ab eter no.)qui sup. id inclinās seipsū mūduz pduceret. Deinde Alg. icepit destruere h arg^m: ⁊ pmo supponit h arg^m esse phoꝝ.d.(⁊ hec ē inīa phoꝝ.)vult dic Ar. 18° physicoꝝ maxime tex. cōmē. 7. ⁊ inde. Deide icepit debilitare illā rōnē.d.(de qua rīdendū est: φ hic nō est possibilitas in agēte: neq3 in patiēte.)vult dic in pductiōe mūdi nō p cedit po^a agētis: nec po^a passi.(l3 in reb⁹ artificialibus ⁊ nālib⁹ pcedat agēs ⁊ patiēs ante ipsoꝝ effect⁹.)vult dice re: φ ante reꝝ pductionē taz nālr q̃ artificialr po^a agen tiu⁊ po^a patietis pcedūt. Cui⁹ rōnē dicit.(eo φ citur ab aliqo ea pcedētib⁹ in tpe.)vult dic: q: pcurrūt dispōnes temporalr disponētes.(pcessus vo mūdi mō supradicto nō sic se hēt v3 q̃ ibi nō debet attribui possibilitas agen tis neq3 patiēti.)Hoc pbat Auer. duab⁹ rōnib⁹: q̃ru pma sic cōponit: ois possibilitas est in subo: actio dei nō est in subo. g nō est h possibilitas. Uel sic. ois poltas hēt fieri circa aliqd subm. Utus dei nō hēt fieri circa aliqd subm. g virtus dei nō est possibilitas vel for^a ipsi⁹: vt placet. p g accipit 3nē.d.(possibilitas nāq3 patiētis h eē negt.)De inde accepit minorē.d.(h nullū est subz.)vult dic φ vir tus dei nō hēt aliqd p subo vel nō est circa aliqd subm. Deide accepit maiorē.d.(⁊ possibilitas que est qdā virt⁹ est in subo.)Et cū pbauit φ poltas nō est ex pte passi: p bat φ nō sit ex pte agētis: ⁊ illis est per locū a maiori sic. si h eēt aliq possibilitas ex pte agentis illa eēt in deo vel eēt ipse de⁹. Sed nō est de⁹: vel in eo: g vt pus. minor de clarat: q̃a nulla po^a est essentia. poltas est po^a. g poltas nō est eēntia. Tūc seqt. nulla po^a est eēntia: ⁊ de⁹ est eēn tia. g de⁹ non est po^a. nec in eo est po^a. Ult⁹ g sylli accipit p 3nē.d.(nec h est poltas in agēte.) h est 3. Tūc accipit añs.d.(q̃ in predicta pductiōe nullū est dare agēs: nisi deū.)vult dic: φ si eēt aliqd agēs: id eēt de⁹. Deinde acce pit pbōnē minoris: que est destructio 3ntis: ⁊ p minorez d.(⁊ cū poltas sit qdā po^a.)Deide accipit minorē vltimi sylli: ⁊ dicit.(⁊ de⁹ bñdict⁹ est: sic eēntia totalr actualis ⁊ simplicissima.)Deide ponit 3nē.d.(nō debet g de qdaz poltate denotari.)Hic g itellexit tres syllos: q̃rū pmus fuit hypothe^{cus} per locuz a maiori: ⁊ posuit añs ⁊ 3ns: ⁊ ta cuit destructionē 3ntis que erat velut mior. scds fuit i p^a fig^a. in 4° p^o: ⁊ ei⁹ posuit minorē tm: ⁊ tacuit illi⁹ maiorē ⁊ 3ne3: terti⁹ fuit in 3° mō 2^e. ⁊ illi⁹ ponit minorē ⁊ 3nē: ⁊ ta cuit maiorē: ⁊ sic explanat⁹ est h loc⁹. ¶ His hītis rñdet ad rōnē Ar. p ad maiorē: ⁊ ait (⁊ iō dicimus φ pductio mūdi a deo nō ē mutatio i eo neq3 exit⁹ de po^a ad actū: i mo qdaz modus po^o oine q a nob igrat: ⁊ pp h dicim⁹ φ nō est cōparādū inter opa dina ⁊ alia opa nālia.)Et ipse tacuit sol. ad formā arg^m phoꝝ: q̃a manifesta est: eo q̃ ipsi credebāt actionē dei eē silem actiōib⁹ nālib⁹: iō fece rūt diuisionē pdictā. Hoc igit est pmū dubiū Alga. ⁊ ex planatio illius vt potui.

Lz in rebus nālib⁹ ⁊ artificialib⁹ pcedat potē tia agēns ⁊ passiui tñ sic in p ductione mundi.

Actio dei nō est pos sibilitas.

Poltas cuiusq3 sit po tētia: nō ē essentia.

AVERROIS.

NOs dicimus φ valde mirādū ē de v bis hui⁹ hois. ipse.n. posuit se in thala mū phoꝝ vt rōcinatus eēt cū eis 3ce dēs ⁊ supponēs eoꝝ principia ⁊ radi ces: ⁊ mō qn sibi defecerunt rōnes sufficiētes appodiauit se in īfinitis filoꝝ aranearū: ⁊ id qd ipse dicit v3 φ hic nulla sit poltas in patiēte: q: nullū est hic subm nihil est: in hoc eni3 est tota dissensio v3 vtrū mūdus caruit eē in tpe pristi no: tādē iste hō negat id qd phi totalr negant ⁊ nō reprobat illud cū principijs 3cessis iter eos. ¶ Rursus id qd posuit φ h nō sit possibilitas in agēte sunt v ba ceci tāgētis pietes: nobis nā q3 manifestū est φ sapiētes nequerūt loq in ali quo entiū taz in nālib⁹ q̃ in diuinis nisi psumant aucēes a nīs quoꝝdā entiū cōpabiliū ad ipm ppositū vt magis fieri pōt. Et si sic. q̃lr g dōm est: φ de⁹ pduxit mūdū post purā priuationez v3 de nihilo absq3 aliqua volūtatis mutatione nisi rōne quoꝝdā extrisecoꝝ mouētiū: sed nul lū mouēs extrinsecū poni pōt mundo remoto: oportuit g fuisse mutationē in ipso deo ⁊ prici piū 3cessuz ab oib⁹ ē: φ nulla res seipaz pmuta re pt: oportebit nos g de nccītate negare m hdi creationem fm φ patet ex istis phoꝝ pricipijs. ¶ Immo qd magis mirādū ē postq̃ ipse tm p conizabat dei simplicitatez q̃lr nō sentiuit qn inducebat eū suis v bis ad absurdā mutationē. ¶ Uñ dicim⁹ deniq3 φ v ba sua erronea sunt manifeste: ⁊ nō exigūt maiorē redargutionez.

¶ Postq̃ Auer. addupit inīaz Alg. in dubio iā dicto vult 3dicē ei. ⁊ pmo obloqt 3 eū: admirat de vilitate h⁹ ho minis. ⁊ dicit.(dicimus nos: φ valde mirādū est d v bis hui⁹ hois.)cui⁹ rōnē dicit.(Ipse.n. posuit se in thalamo phoꝝ vt rōcinat⁹ eēt cū eis 3cedēs ⁊ supponēs eoꝝ pnci pia ⁊ radices: ⁊ mō qn sibi defecerūt rōnes sufficiētes.) vult dic 3 eos.(appodiauit se in īfinitis filoꝝ araneaꝝ.) Deinde accipit id qd dixit declando esse falsuz ⁊ di.(⁊ id qd ipse dicit v3 φ h nulla sit possibilitas in patiēte: quia nullū est h subm nihil ē.)vult dic ad ppositū q̃a siue h 3cedat siue negct. nihil facit ad rē. qd declat.d.(in h eni est tota dissensio.)vult dicere inter theologos ⁊ phos v3 (vtruz mūdus caruit eē in tpe pstino.)vult dic a deo φ in tpe certo de⁹ fecit ipm: ⁊ nō ab eterno. mō ad h q̃stiuz ppositio Alga. nihil facit. ¶ p^a arguit 2^o declando opio nē Alg. facere p phis.d.(tādē iste hō negat id qd phi to taliter negāt: ⁊ nō reprobat id.)qd. l. ponūt phi.(cū pnci pijs 3cessis iter eos.)S3 h videt difficultas q̃lr Alg. ne gat id qd phi. Dōm φ phi negāt mūdum eē factū in tpe nouo v3 in. a. instāti: ⁊ nō ante. a. instās: sed volūt mūduz ab eterno pcessisse. Modo hoc idē hēt negare Alg. cum suis ppositionib⁹: q̃a si in pmo pncipio nulla est potētia: q̃ caret subiecto: ⁊ est eēntia pura. ergo in eo nō est potē tia ad pducēdū mundū in. a. instāti post tēpus verū vel fictū.

Dubitati⁰

Solo

fictū. ꝯtitia oppet ab vlī negatiua ad pticulares: vt dī 2° topicoꝝ. ⁊ sic Alg. ꝯcedēs id nō destruit mētez phoꝝ: sed potꝰ eā ꝯfirmat. Deide declat ꝙ illa ppō. s. d. in deo non est virtus ⁊ poᵃ actiua: est falsa in se. ⁊ dicit rursus. id qδ po, fuit. s. ꝙ h nō sit potētas in agēte: sūt vba ceci tāgētis pa, rietes: vult dīc domꝰ: ⁊ nō ea q̄ sūe itus. i. sūt vba nō ꝓfū dātia in fundamētis: ⁊ h declat. ⁊ rō sic cōponit: qδ inue nit in iferiorībꝰ nobiliori mō ⁊ meliꝰ in ꝑ: lz poᵃ ⁊ virtus re perit in entibꝰ h. g̃ ⁊ in supmo. bꝰ sylli tangit minorē. d. nob nāqȝ mā festū est: ꝙ sapiētes negerūt loq̄ in aliq̄ entiū: eā in nālibꝰ: q̄z in diuinis nisi ꝓsupponant auētes: vult dicē potētias a nā q̄rūdā entiū cōparabiliū ad ipȝ ꝓpositū. i. deū. vt magis fieri pt: ⁊ per h vult dīc minorē. Deide ar, guit. ⁊ 3°. declando adhuc argumētū phoꝝ stare. ⁊ syllꝰ pt sic cōponit: oē agēs ꝑ cognitionē: qδ ita agit in h tpe ꝙ n̄ in alio: vl mutat in phātasia ⁊ volūtate: vel nouiter occur rit agēs adiuuās ipȝ ꝑ nūc ꝙ nō ꝑ tūc. Sȝ deꝰ nō pt mu tari in volūtate ⁊ eiꝰ phātasia seu cōprehēsione: nec ē ali, qδ agēs nouū in eiꝰ actiōe ꝯcurrens. g̃ in 2ᵃ figura. deꝰ nō pōt ꝑducē mūdū ꝑ vno tpe. ꝙ nō ꝑ alio. minor ꝓbat in lr̄a: qm̄ aliqδ agēs poni nō pt aliō a deo mūdo nō existe. nec deꝰ pōt in opīone ⁊ volūtate mutari: q2 nō nisi a se: ⁊ mō nihil mutat se. De h g̃ syllo nō ponit formalr̄ nisi ꝓ, bationē minoris: ⁊ ꝓpōnē Alg. in forᵃ dubitationis. d. ⁊ si sic. vult dīc. si est sic dīc Alg. q̄lr g̃ dōm est ꝙ deꝰ ꝓduxit mūdū post purā ꝓuatione vȝ de nihilo absq̄ aliq̄ muta tione volūtatis: nisi rōne quorūdā extrisecoꝝ mouētiū. vult dīc nouiter cōcurrentiū. hec g̃ est q̄si maior in forᵃ ꝯōnis: deide subiducta minori destruit maiorē: ⁊ dicit: sȝ (nullū mouēs extremū ꝑponi pt medio remoto: oportuit g̃ fuisse mutationē in ipso deo: qδ destruit. d. (⁊ ꝓncipiuȝ ꝯcessuȝ ab oibꝰ ē. ꝙ nulla res seipsaȝ ꝑmutare pōt.) deiū ponit ꝯnē. d. (oportebit nos g̃ de necitate negare mundi creationē sȝ ꝙ pȝ ex istis ꝓncipijs phoꝝ.) Ultio correla, rie ꝯcludit errorē Alg. d. (qδ magis mirādū ē postq̄ ipe tm̄ ꝑconiȝabat dei simplicitatē.) vult. d. imobilitatē. (q̄, liter nō sensit qūo inducebat eū. s. deū ad absurdā muta tionē.) ⁊ h iā declauit Auer. eo q2 si nō pōt nouitas mū, di reduci ad aliqδ agens nouū. g̃ ad dei mutationē: vt di ximꝰ. Tādē ꝯcludit errorē eiꝰ. d. (vn̄ dicimꝰ deniq̄ ꝙ v, ba sua erronea sūt mānifeste. ⁊ si exigūt maiorez redargu tionē.) Et debes scire ꝙ leges hic dant multas solones: ⁊ q̄dā eaꝝ sūt posite ab Alg. in alijs dubijs: ⁊ q̄dā idigēt ꝑ, scrutatiōe ꝑ fenō nolo nūc dīc illas. Sed in loco vbi tan gent: ⁊ in fine q̄ōnis p̄ntis. ALGA. DV. II.

Rō.
Cōtra gīt
iferiorib
ꝰ meliori
mō re
perit i su
periorib

Syllo ꝓ
bans deū
nō potuis
se ꝓducē
mudū in
vno tēpo
re ꝙ non
ꝓ alio.

Aduerte

Jt Alga. ampliꝰ phis dōm est quali ter negat mundū ꝑduci a deo bene dicto voluntate sua antiqua inferen te eius esse q̄n nō fuit lȝ ꝓcesserat euȝ priuatio infinita ⁊ incepit ipsius esse q̄n ꝑuenit tp̄s ordinatū antiqua diuina voluntate.

¶ Cū adduxit Auer. solonē Alga. ⁊ eā remouit. hic adduc solonē ad argᵐ phoꝝ. est. n. virtus argumenti ꝑipateticoꝝ in 4° ꝓme sic: nullū inouatū ꝓcedit ab antiq̄ eterno imo bili. Sȝ si mūdus fieret: iā eēt inouatuȝ: g̃ nō pōt ꝓuēire ab eterno imobili: cuiusmodi est ꝓmuȝ pnᵐ: hec. n. est virtꝰ argumēti phoꝝ. ¶ Ad qδ rn̄det: ⁊ apud me vī distinguē maiorē: qm̄ illa pt duobꝰ modis itelligi: vno mō ꝙ nullū nouū ab eterno ꝓcedat volūtate noua: ⁊ sic ꝯcedit ma ior ⁊ minor ⁊ ꝯ: qm̄ manifestū est: ꝙ mūdus nō ꝓuenit a deo volūtate noua. Scdo mō. volūtate antiq̄: ⁊ sic nō in cōuenit nouū fieri ab eterno volūtate antiq̄. dicit g̃ (ait Alg. ampliꝰ phis dōȝ est: qualr̄ negeт mūdū ꝑduci a deo

Rō phoꝝ.

Solō rō
nis.
Ab eterno
nō ꝓcedit
nouū vo
lūtate no
ua sed bñ
volūtate
antiqua.

bñdicto volūtate antiq̄ inferēte eiꝰ esse q̄n nō fuit.) q̄si dicat ꝙ h mō nō incōuenit nouū ꝑuenire ab eterno vo, lūtate antiq̄ iferēte eē eiꝰ: q̄n nō eēt. i. post nō ee: alia lr̄a hȝ. (q̄n fuit.) ⁊ ē corrupta: ⁊ dȝ dīc. (q̄n nō fuit.) vl forte vult dīc q̄n fuit sup. ꝓcōceptū illū eē ꝑ tpe ordinato a di uina volūtate. (Lȝ ꝓcesserat.) hic remouet aliaȝ ronem phoꝝ: quonū virtus erat per impole. Si mūdus sit factus de no esse ad eē per volūtatē antiquā. g̃ tpe infinito stetit sub ꝓuatione: qδ reputāt incōueniēs. Rn̄det ꝙ h nō est incōueniēs ꝑut fuit ordinatū a diuina ⁊ antiqua volūta te. dicit g̃ (lȝ ꝓcesserat eū ꝓuatio ifinita: ⁊ icepit ipsius eē q̄n ꝑuenit tp̄s ordinatū antiqua diuina voluntate.) sup, nullū dȝ poni icōueniēs ꝑut cadit sub antiq̄ volūtate.

Illa rō
phoꝝ.

Solō

Nō ē in
cōueniēs
mūdū fu
isse sub ꝓ
uatiōe tpe
ifinito vo
lūtate an
tiq̄: sȝ eēt
incōueniē
eius volū
tate noua

Sed q2 sepe Alg. vtit̄ ls dina volūtate ⁊ noua vo lūtate: opȝ vt aliqualr̄ declarent. Di co g̃. ꝙ noua volūtas est nouꝰ appetitꝰ ex nouo fine ꝓcon cepto. vn̄ ⁊ volūtas pōt capi pro actu ꝓmo: ⁊ pro actu q̄si scdo: si capiat pro actu ꝓmo: sic volūtas est potētia: vl q̄si potētia aīe: qua pōt desiderare bonum extra: si capit pro actu scdo: sic est nouus appetitꝰ sequēs nouā cognitionē alicuiꝰ boni ꝓconcepti: qm̄ vt dī. 12. metaphice cōmē. 39. appetitꝰ seqt cōprehēsionē: sicut vmbra corpꝰ: ⁊ si capit volūtas noua in ꝓposito. per hoc. n. ꝙ sor. appetit hodie balneari nō acqrit nouā volūtatē pro actu ꝓ acceptā: qm̄ iā habuit illā: sed bene noua volūtate id appetit que est actꝰ secūdus: ⁊ per hoc scit̄ qd sit volūtas antiq̄ seu eter na. pōt. n. capi ꝑ actu ꝓ: ⁊ sic est vnū attributoꝝ ipsi deo: q̄si poᵃ eiꝰ. alioᵃ pōt capi ꝑ actu 2°. ⁊ sic est q̄dā appetitꝰ sequēs aliquā ꝓordinationē: seu ꝓcōceptionē: seu ꝓcogni tionē eternā. v. g. Si sor. ꝑ itellectū ordinasset ⁊ ꝓcōcepis set se balneari hinc ad. x. ānos. Si. n. veniet decimꝰ annꝰ in quo balneabit̄: pōt dici id fuisse volūtate antiq̄. Est g̃ volūtas eterna dei appetitꝰ sequēs ꝓcōceptionē eiꝰ diui ni itellectꝰ: ⁊ q2 itellus eiꝰ est eternꝰ: ⁊ oia itelligibilia in telligit ꝑ se: iō ordo ⁊ ꝓcōceptio fuit ab eterno: ⁊ nō ꝑ no uā excitationē. dclarū ē igr̄ qd sit volūtas noua ⁊ qd eter na. dȝ. n. h suari: qm̄ multū ꝯfert dicēdis. AVER.

Quid sit
noua vo
luntas.

Volūtas
āntiq̄ qd ē

Nos dicimus ꝙ ad hoc rn̄dendū est duobꝰ modis: quoꝝ primus hic est: manifestū est ꝙ electio cuiusdā boni rei absolute semper apud eligentem debet eligi: ⁊ qlibet eligens qui sic se hēt debet sine dubio continue eligere ⁊ diligere ipsuȝ ele ctum: nisi quoddam obstaculum interueniret: aut ꝙ dimitteret euȝ pro aliquo meliori: ⁊ am bo ista hic neganda sunt. ipsi eniȝ deo obstacu lum attribuendū nō est: ⁊ nulluȝ melius dicta electione hic ponenduȝ est. ante nāq̄ ꝑductio nem mundi iuxta ipsoꝝ opinionē nihil erat: qδ dicamꝰ ꝙ dimisit eā pro meliori. imo qδ plus est postq̄ deus nullū habuit resistēs. opȝ ergo necessario ꝯcedere ꝙ deꝰ semꝑ vna ⁊ eadē fuit sua electio videlȝ illius qδ meliꝰ est. ¶ Rursus si deꝰ eligit priuationē mūdi vsq̄ ad ꝑductiōis exordiū: ⁊ deide illa electio cessata est: oportet nos ꝯcedere necessario hoc fuisse rōne extrinse coꝝ inducentiuȝ: aut ex quadam suiipsius mu tatione ⁊ ambo ista superius reprobata sunt.

¶ Scdʒ vo est hoc. manifestū est q̄ volūtas est desideratio cuiusdā agētis erga quādā actiōeʒ: z quādo fit: cessat sine dubio illa desideratio p̄ducta desiderando ad actuʒ. z ista desideratio est actio equal'r de duob⁹ oppositis depēdēs.

¶ Unde si poneremus quēdā volentē qui vnū duorū oppositoꝝ ab eterno retineret: remoue-remus volūtatis diffinitionē: ꝑut eandē de natura possibilitatis ad necessitatis naturā trāsferremus. Volūtas nāq̄ꝫ infinita de natura necessariarū rerum pōt reputari. naturales enim res infinite in earum natura nō continuant nisi per accidens. deficit enim interdum: quod in deo benedicto considerandum non est.

¶ Cū narrauit rnsionē Algaçelis: vult nūc reprobare eā: z p̄ ꝑponit intētionē ei⁹. d. (Dicim⁹ nos q̄ ad hoc respondendū est duob⁹ modis: quoꝝ p̄mus hic est.) Nūc exeq̄r de rnsione: z p̄mo arguit ex dictis. scdo ibi (Scdm vo.) adducit scdam rōnē nouā. Prima itaq̄ꝫ rō sic cōponit.

Ratio. Omne bonū eligibile simpl'r z simpl'r ꝑfectuꝫ ex nā rei exñs in p̄tāte alicui⁹ agētis per electionē debet eligi semper z poni in eē. Sʒ mūdū ꝑduci est bonū eligibile simpliciter z simpl'r perfectū ex nā rei ꝯsistēs in p̄tāte p̄mi motoris: ḡ semꝑ debuit eligi ab ipso deo qui agit per electionē. Maior ꝑsyllogizat in z⁹ figura sic: qm̄ si nō sit: h̄ est vel ꝑꝑ aliqđ ipedimētū: vel ꝑpterea q̄ p̄cōcipit mai⁹ bonū qđ p̄ vult ponē in eē. Sʒ de⁹ nō pōt ipediri: nec p̄uidet aliqđ meli⁹ ante eē mūdi: qm̄ nihil est. ḡ in z⁹ figura oino eliget. hui⁹ ḡ rōnis p̄ tāgit maiorē. d. quoꝝ p̄m⁹ hic est. māifestū est q̄ electio cuiusdā boni rei absolute semper apud eligētē debet eligi z q̄libet eligēs qui sic se hēt: debet sine dubio ꝯtinue eligere z desiderare z diligē ipꝫ electū: hec est maior vel ei⁹ v̄tus. deide ꝑbat hāc dicens. nisi quoddā obstaculū iteruenīret: aut q̄ dimittat eūꝫ p̄ aliq̄ meliori. hec est q̄si maior ꝑsyllogismi. deide accipit minorē. d. z ambo ista hic negāda sūt: qđ ꝑbat. d. (ipsi. n. deo obstaculū attribuēdū nō est.) Et hoc q̄tū ad p̄maꝫ p̄tē. q̄tū ad scdam ait. (z nullū melius.) dicta electiōe. s. mūdi. hic ponēdū est nāq̄ꝫ pro q̄: ante ꝑductionē mūdi iuxta ipsoꝝ opionē nihil erat. nec meli⁹. s. nec pei⁹: ꝑꝑ qđ dicamus q̄ dimiserit eā. s. electionē pro meliori. s. eligenda. deide q̄si recolligit vim rōnis. d. (Immo qđ plus est postq̄ꝫ de⁹ nullū habuit resistens oportet nec̄io ḡ ꝯcedere q̄ semꝑ vna z eadē fuit sua electio vʒ illi⁹ qđ meli⁹ ē.) s. mūdi. (rursus. si de⁹.) h̄ arguit z⁹ in eodeꝫ mō p̄ z arguit in vi enthymematis: cui⁹ añs ait. (Rursus si de⁹ eligit p̄uationē mundi.) i. nō esse mūdi vsq̄ꝫ id ꝑductionē exoꝛdiū. s. istās initiās eē mundi z ide post id istās electio illa. s. illi⁹ p̄uatiōis fuit cessata. i. amota ab ipso deo eligente. ponit ꝯñs. d. (opꝫ nos ꝯcedere nec̄io h̄ fuisse rōne extrisecoꝝ iducētiū.) i. ipedimētoꝝ: aut ex q̄dā suiipsi⁹ mutatiōe. Tūc ab opposito ꝯñtis: sʒ ambo ista reprobata sūt: ḡ añs erit destructū: qđ ē ꝑpositū: est ḡ sylls hypotheticꝰ: vbi arguit a destructione ꝯñtis ad destructionē añtis vt vides. (Scdʒ vo est h̄.) cōpleto p̄ mō reprobatiōis nūc exeq̄r de z⁹ quē ꝑposuit. Est ḡ v̄tus h⁹ scdi modi argumēti ad ipōle sic. Si voluntas p̄mi ab eterno desiderauit gñare mūdū ꝑ istāti aliq̄ in īfinitū post illā ordinatiōnē: tūc destruet diffō volūtati: qđ est ipōle. Ad declationē ꝯñtie p̄ venat diffōnē volūtatis. deide ponit sylls hypotheticū vt formā. ibi z⁹. (vñ si poneremus.) Tertio deducit ꝯse-quētiā. ibi. (ꝑ eadē.) q̄tū ad p̄⁹ p̄mo ꝑponit q̄ itēdit. d. (scdm vo est h̄.) Deide venat diffōnē volūtatis z dicit. (māifestū est q̄ volūtas est desideratio.) i. appetit⁹: z ꝑ h̄ inuit ꝑpositūꝫ volūtatis. oīs. n. volūtas ē appetit⁹: z nō eꝫ. Deide ponit diias z. d. (Cuiusdā agētis.) Et ꝑ h̄ vult hāc diiaꝫ qm̄ appetit⁹ est eē mãe. vt dicit Auer. p̄ phy. cō. 81⁹. sʒ ille nō est appetit⁹ agētis. id ad diiaꝫ illi⁹ dixit agētis: z dixit cuiusdā: qm̄ volūtas nō est appetit⁹ cuiuslibet agētis: sʒ determinati: puta itelligētis. deide explicat aliā ꝯditionē volūtatis. d. (Erga quādā actionē.) Et per hoc q̄si inuit ꝑpositū volūtatis. Volūtatis. n. ꝑpositū ē semper tēdere v̄lus aliqđ tāq̄ꝫ v̄lus ei⁹ finē. Deide ponit aliđ ꝑpositū. s. nata ad moueri per h̄ q̄ ponit ad actuꝫ. vñ dicit: z qñ fit: ꝑducta. i. illa actio desiderādo ad actū. i. posita in actū. illa desideratio cessat sine dubio. Deide ponit 3ᵐ ꝑpositū. s. indifferēs ad duo opposita equal'r. z hoc. d. (z ista desideratio est actio equal'r depēdēs.) i. indiñs in duob⁹ oppositis. recolligēdo istā diffōnē. dico q̄ volūtas est appetit⁹ agētis itelligētis v̄lus aliqđ tāq̄ꝫ finē ordinati nata ad moueri illo fine segūto indiñs ad vtrāq̄ꝫ partē ꝯditiōis. hec diffō meli⁹ hēt declarari in 9⁹ metaphy. tex. cō. 3. z. 10. (Vñ si ponerem⁹.) Nūc ponit syllm in forma dicta. d. (vñ si poneremus quēdā volētē qui vnū duorū oppositoꝝ ab eterno retineret remoueremus voluntatis diffinitionē. (Prout eādē.) Probat nūc ꝯñtiaꝫ. d. (ꝑut eādē de natura possibilitatis ad naturā necessitatis trāsferremus.) qđ ꝑbat. d. (volūtas nāq̄ꝫ īfinita de nā necessariaꝝ rerū pōt reputari.) cui⁹ rōnē. d. (naturales. n. res. infinite in eaꝝ natura nō ꝯtinuant. nisi per accñs. deficiūt eni interdū. qđ in deo benedicto ꝯsiderādū nō est.) Ecce igit ꝯsequentia z eius probatio.

Oīs voluntas est appetitus z nō eꝫ.

Quid est voluntas.

Pro intellectu hui⁹ rōnis debes scire: vt dr̄ est in p̄ de celo cō. 138. z z⁹ phier. cōmē. 15⁹. q̄ natura entis per se est triplex. i. quedā s̄m se semꝑ: quedā s̄m se nūq̄ꝫ que dr̄ semper nō ens: z quedaꝫ s̄m se qñq̄ꝫ ens z qñq̄ꝫ nō ens. Sicut sunt res hñtes materiā. vt dicit ibidē. z per hoc appet dictū ei⁹ hic: volūtas enī cū sit quedā natura. ꝑut ordinat ad actuꝫ dꝫ esse: aut nā semꝑ entis: aut nā semꝑ nō entis: aut natura qñq̄ꝫ entis: z qñq̄ꝫ nō entis: z nō pōt dici 3ᵐ. qm̄ illa volūtas posita est infinito a parte ante: qđ est contra naturā qñq̄ꝫ entis: z qñq̄ꝫ nō entis: nec semꝑ nō ens: vt pꝫ. ḡ est nā semꝑ entis: z per ꝯñs tollit diffinitio volūtatis que est cū idifferētia ad duo opposita. Si. n. voluntas ꝑut ordinat ad actū est semꝑ ens iā in eius natura est solū ordinatio ad vnū. z per ꝯñs nō ē ibi diffinitio nãe volūtatis: qđ theologi negāt. Et pōt ēt hec rō declari per dicta Auer. in primo celi. cōmen. 128. 134. z. 124. z in 3⁹ celi cōmē. 52. vñ in cōmē. 128. ait. idē in quo est po⁹ ad eē: aut nō esse infinita impossibile est: vt sit in p̄terito absq̄ꝫ futuro: nec in futuro absq̄ꝫ preterito. cuius rōnē. d. qm̄ infinitū simpl'r comprehendit duo tēpora necessario. Mō sub ista maiori assumat hec minor. sed volūtas eterna ante instans factionis mūdi est potētia in tp̄e īfinito p̄terito. ḡ erit ēt in tp̄e futuro īfinito: z sic destruit diffinitio volūtatis. Ista maior declarat ēt aliter in cōmē. 134. ibidē sic. z cū posuerimus tp̄s eē: aut tp̄s nō eē durare in īfinitū nō inuenit tp̄s qđ dignius sit ad esse magis q̄ꝫ ad nō esse: aut econuerso: necesse est igit vt id qđ est nō ens in tp̄e infinito p̄terito sit nō ens semper sil'r id qđ est ens in tp̄e infinito p̄terito vel futuro sit tale in omnib⁹ tēporibus: qm̄ natura infiniti non magis limitat ad preteritū q̄ꝫ ad futurū. ideo vel neutrū erit vel erit in ambobus tēporibus īfinitis. Et tu īspicias cōmētuꝫ. 133. z. 124. z 3⁹ celi cōmē. 52. qm̄ tibi fit h̄ rō clarior: z vellē declare hōs rōnes plures: sʒ nō est locus

Triplex ē nā entis.

Infinitū nō magis limitatur ad p̄terit. tm̄ q̄ ad futurum.

Pro theologis. hic nec thesauris ē mihi exposuisse eas meliori mō q̄ potui ex dictis hui⁹ phi. Et tu vides q̄nō nō sūt demōstratiue: imo nec ꝓbabiles: qm̄ tn̄ ex dictis ab eis ꝓcedūt. Unde theologi dicūt q̄ volūtas dina pōt esse respectu infiniti postpositi effectus: nō tn̄ sequitur q̄ semper: sed id sequeret qn̄ deus ageret ex necessitate nature: ⁊ nō ex ordinatiōe sua ⁊ volūtate ⁊ intellectu. ALGA. DV. III.

Ait algazel rn̄dēs ꝓ phis ⁊ redarguēs seipz. Et si forte aliqs diceret q̄ h̄ est falsū māifeste: qd̄libet nāq̄z inouatū idiget cā dāte sibi eē: ⁊ sic ipoſe ē inouari aliqd̄ absq̄z cā iferēte ⁊ dāte eius eē: sic est simplr̄ ipoſe repiri qd̄dā causans cuz oīb⁹ suis cōditionib⁹: qbus causa est alteri⁹: q̄ suū causatū nō repiaꝭ imediate: imo necīuz est q̄ reperiant̄ ꝑiter duo relatiua sūt: ⁊ de nā relatiuoꝝ est q̄ sint sil' ⁊ semel. Unde postq̄ ante mūdi esse volēs erat ⁊ volūtas erat ⁊ ꝓportio eoꝝ ad id in quo dirigiꝭ: silr̄ erat ⁊ nullus volēs neq̄z voluntas nouiter ortus est: neq̄z aliq̄ ꝓportio innouata ē: qualr̄ ergo ab ea inouari debet. Nec procedi potest puram infinitam priuationē: vl quid ergo ante resistebat dicto processui vt nō ad actum egressus esset. ergo mundus ab eterno reperitur necessario.

Cū reprobauit Alga. ⁊ adduxit motiua phoꝝ: vult mō adducere vba Alga. illā sniaz ꝯfirmātia: ⁊ p̊ ꝑponit intentionē Alga. d. (Ait Alga. rn̄dēs ꝓ phis ⁊ post redarguēs seipm.) (Et si forte.) Nūc ꝓsequiꝭ: ⁊ dicit. (Et si forte aliquis diceret q̄ h̄) i. nouū ꝓcedē ab antiq̄ est falsuz manifeste: ⁊ hec lr̄a dz legi suspēsiue vsq̄z ibi (Nos tn̄ rn̄demus.) In 4° dubio (qd̄libet nāq̄z) ꝓbat id eē falsum di. (Qd̄libet nāq̄z inouatū idiget cā dāte sibi eē.) Tūc arguit ꝑ locū a sili (sic ē ipoſe est aliqd̄ inouari absq̄z cā inferēte ⁊ dāte ei⁹ eē. Sic ē simplr̄ ipoſe repiri qd̄dā causans cū oīb⁹ suis ꝯditionib⁹ qb⁹ cā est alteri⁹ effect⁹ qd̄ suum cāuz nō repiaꝭ imediate) i. sine ei⁹ effectu ⁊ ꝑ h̄ vult habere maiorē: ⁊ minor ꝑponebaꝭ ⁊ erat: qd̄libet nāq̄z cātū idiget cā dāte sibi eē: tūc supplēda est ꝯ. s. ḡ ipoſe est esse causans cū oīb⁹ reqsitis ad eādē sine eius effectu ꝓpō ⁊ adeq̄to. (Immo necīuz.) Hic remouet solonē quādā ꝑe eni negari silitudo: qm̄ plus depēdet effect⁹ a cā ei⁹ q̄ eꝯ. ⁊ iō nō pōt eē cātū nisi sit cā: ⁊ iz bn̄ ecōuerso. Hāc solonē remouet. d. (Immo necīuz est q̄ repiant̄ ꝑiter duo relatiua sūt.) Hec est minor ⁊ ꝯ. Pr̄a eni ꝑs est ꝯ. scd̄a est minor. deide accipit maiorē. d. (⁊ de nā relatiuoꝝ ē vt sint sil' ⁊ semel) ⁊ ꝑ h̄ remouet solō iā dicta: si eni ambo sunt eq̄lr̄ relatiua oīno opz vt sil sint ⁊ nō sint: vt satis in methaphysica. (Unde postq̄) hic ponit ꝯnē ꝑncipalē: ⁊ repetit in foꝛa dubōnis oēs rōnes factas fere. d. (Unde postq̄) s. deus añ mūdi eē eēt volēs mūdū ꝓducēre erat volūtas directa ad eē ipsius mūdi: ⁊ silr̄ erat ꝓportio eoꝝ ad id in quo dirigiꝭ: ⁊ nullꝰ volēs erat sup. ipediēs illū: ita q̄ nullus volēs ipediēs nouiter ortus est: nec voluntas nouiter orta est: nec aliq̄ ꝓportio inouata est: aut ordinata: qualr̄ ergo ab eo. s. deo mundus inouari debet. i. nouiter ꝓcedi debet q̄si ipoſe est hoc: nec sup. debet ꝓcedi post purā ifinitā priuationē. s. ifinitū nō esse. Deide tāgit aliā rōnem d. (vl qd̄ ḡ añ resistebat dicto ꝓcessui vt n̄ ad actū egressus eēt. ḡ mūdus ab eterno repiꝭ necīo) vt dixi tota hec lr̄a debet legi suspēsiue vsq̄z ad 4ᵐ dubiū. AVER.

Nos dicimus q̄ oē qd̄ ꝓ phis allegamus verissimū est ⁊ clarū nisi apud negantē vnam predictarū ꝓpōnum.

Hic Auer. nihil aliud facit nisi q̄ auctoritate sua ꝯfirmat dicta Alga. d. (dicim⁹ nos q̄ oē qd̄ ꝓ phis allegabam⁹: verissimū est ⁊ claꝝ: nisi apd̄ aliquē ꝑterūū negantē aliquā illaꝝ ꝑdictaꝝ ꝓpositionū) que ponebaꝭ in syllogismis factis. ALGA. DV. IIII.

Ait Alga. nos tn̄ rn̄dem⁹ q̄ ꝓduci aliqd̄ nouiter āt'q̄ dina volūtate si ꝓprie dictis v̄bis reprobaꝭ ꝓpositis ⁊ dicemꝰ q̄ iuēto agēte ꝑfecto cuz suis oīb⁹ ꝯditiōib⁹ opz q̄ inueniaꝭ su⁹ act⁹ siue effect⁹: nō ē vera ꝓpō. Opz nāq̄z q̄ recipiaꝭ ex vi ꝯclōnis sylli: aut q̄ dicaꝭ q̄ maxia est: ꝓbari aūt demōstratiue neq̄t q̄a iductiua est. Et si forte in reb⁹ creatis seu cātis ꝯcedēda eēt: in deo forsitan dubitabilis esset: ⁊ fortasse falsa. Unde ex hoc patet q̄ maxima eē nō pōt: maxime eni prīe cognitiones dicunꭲ: ⁊ si hec propositio sic se haberet concessa ergo esset ab oibus: qd̄ est falsum.

Sicut dixi nūc respōdet argumētis phoꝝ dictis: ⁊ terminaꝭ suspēsio: ⁊ forte lr̄a illa fuit diminuta: ⁊ debebat ei suppleri termin⁹ suspēsionis: sic. s. ⁊ si forte aliqs dicēt q̄ est falsuz manifeste sup. arguem⁹ sic ꝯtrū: qd̄libet nāq̄z ⁊ reliq̄. Et si forte lr̄a nō est diminuta ⁊ debet hic terminari suspēsio: ⁊ q̄si dicat: ⁊ si forte dicaꝭ q̄ opio legis ē falsa: manifeste ꝑꝑ rōnes dictas (nos tn̄ respōdem⁹. q̄ ꝓduci aliqd̄ nouiter diuina volūtate. Nō ꝓprie dictis v̄bis reprobaꝭ ꝓpositis) i. predictis. Et statiz declarat que ꝓpō est negāda. d. (⁊ dicem⁹ q̄ iuēto agente ꝑfecto cū suis oibus cōditionibus: opz q̄ iueniaꝭ suus actus siue effectus nō est vera ꝓpositio) ⁊ per hoc vult negare maiorē ⁊ eius silitudinē. (Opz nāq̄z) Preposita rn̄sione statim declarat illā. Ubi debes scire q̄ ꝓpositio ꝯcedēda a phis ē duob⁹ modis: aut hita vi ꝯnis demrationis: aut q̄a est maxima quā q̄s auditā ꝯcedit stati. Declaꭲ ḡ q̄ neutro mō pōt poni dicta ꝓpō quā maior ꝓbabat. d. opz nāq̄z vt illa ꝓpō recipiaꝭ. i. ꝯcedaꝭ ex vi ꝯnis sylli. s. demōstratiui aut q̄ illa dicaꝭ q̄ maxia est. Declat neutruz esse hoꝝ. d. ꝓbari aūt demōstratiue neq̄t: q̄a est iductiua. s. vl'is: ⁊ ꝑmissa que tn̄ iductiōe fit nota vt dictū est in posterioribus analeticis: tūc. d. ⁊ si ꝓbaꝭ iductione forti: si in rebus creatis seu cātis ꝯcedēda eēt: in deo forsitan dubitabilis eēt: ⁊ forte falsa: ⁊ ꝑ ꝯns nō pōt ꝓbari demrātione: deide ꝓbat eā nō eē maximā. d. (vn̄ ex h̄ patet. q̄ maxia eē nō pōt) qd̄ ꝓbat. d. (maxie ꝓpōnes dr̄ prīe cognitiones) tūc ꝑ ipoſe: (⁊ si hec ꝓpō sic se hrēt) i. eēt maxia prīa cognitio. (ḡ eēt ꝯcessa ab oib⁹ qd̄ falsuz ē.) Et vis argumēti est: oīs maxia ē prīa cognitio ab oīb⁹ ꝯcessa. hec ꝓpō ꝑ phos ē maxia. ḡ est p̊ᵃ cognitio ab oīb⁹ ꝯcessa qd̄ falsū ē.

Duplr̄ ē ꝓpō que a phis cōcedit.

Debes scire q̄ duob⁹ modis hec ꝓpō pōt in deo debilitari: vno mō qm̄ deus est agens plene libere ⁊ cōtingenter ad extra: ⁊ tūc quātūcūq̄z sint oia requisita: ⁊ nihil deficiat: attn̄ nō ꝓducit: q̄a nō vult itaq̄z illa ꝓpō nō tenet in agētib⁹ volūtate ⁊ itellu. Hec rn̄sio est oīum chr̄ianoꝝ: ⁊ talis rn̄sio est multū apparēs apud me. Scd̄o pōt debilitari: qm̄ de⁹ est agēs fm̄ modū quē ignoram⁹: vt dicebat Alga. sup. ⁊: ⁊ q̄a sic est ista ꝓpō eēt simplr̄ negāda i eo: ⁊ iz sit ꝯcedēda i reb⁹ nālib⁹: q̄ tn̄ de⁹

Duplr̄ debilitaꭲ ꝓpō phoꝝ.

est agens sup nām: ꝛ tali modo ꝙ nobis est eius modus agēdi imanifestus: ideo hec ꝓpō ē negāda. AVER.

Nos dicimus ꝙ hec ꝓpositio aut de se nota est aut est per inductionez pfectam manifesta: maxime ꝙ cōtrarium ꝓbari nequit. Et si forte aliqs ꝑ quādam pbātasiam eā negauerit vel per necessitatē quorūdā pricipiorꝫ: nō est mirū: multi enim rudiū antiquorꝫ negabāt motū ꝛ partē cōtinui diuisibilē: ꝛ ideo phi de talibus nō curāt. ¶ Et tu o frater mi iam audiuisti phorum verba: ꝛ huius hominis obiectionē in pręfato ꝓposito: videlꝫ in creatione mundi ꝛ sentiuisti philosophorum robur: ꝛ istius hois debilitatem.

¶ Deideo frater audi verba hui⁹ hois noie loquentium in ꝓposito predicto: ꝛ defensionem philosophorum super ea.

¶ Cū induxit arg^m peripateticorꝫ ꝛ respōsionē Alga. voluit modo logice ꝯtradicere illi. Ubi debes scire ꝙ arg^m phorū totū firmat̄ in vna ꝓpōne. s. ista: omne agēs perfectū nō ipeditum hns oēs cōditiones agendi agit: ꝛ tūc tota ratio phorꝫ pcedebat: vt vides tota ergo lis est de huiꝰ ꝓpōne. an sit vera. an falsa. ꝛ si vera quō scimus eā eē verā: ꝛ si falsa nihil iuuat nos. Cui respōdet Auerro. di. (Dicimus nos: ꝙ hec ꝓpositio aut est de se nota). i. pma. (aut est per perfectā iductionez manifesta.) Ubi debes scire (vt dicit̄ 2° topicorꝫ. cap 4°) ꝙ cū pfert̄ aliqua ꝓpositio vlis vel affirmatiua vel negatiua: ꝛ nō dat̄ instantia nisi in eo quo sumus disputātes: nec ei⁹ aliqua pticularis non esse ita potest ꝓbari demōstratione: cōstruēda est. vbi. g. si dixero. an boni ꝛ mali sit eadē disciplina: ꝛ in ꝓbatione illius accipio istā: ois disciplina est vna: tūc tu non debes instare per ꝓpositionē illā in qua sumus disputantes: qa sic omnis inductio esset infirma ꝛ facile possemus ei cōtradicere. Dixi aūt ꝙ nec aliqua particularis pōt demōstratione ꝓbari pro opposito vlis: qm̄ adhuc posset iductio infirmari. Sunt ergo due cōditiones ad hoc ꝙ inductione probet̄ aliqua ꝓpositio vlis. pma. ꝙ nō debeat dari instantia in ꝓpositione quesita. scda. ꝙ aliqua eius particularis demostratione nō ꝓbet̄ ad ꝯtrariam partē illius vlis: defectu scde nō est ista inducibilis: oē animal est irrationale. hō est alal. ergo hō est irrationalis: qm̄ ꝛ si nō pōt dari istantia in maiori de hoie: pōt dari particularis: aliqd animal non est irrationale: ꝛ declarari per rationē: defectu pme ista nō est iducibilis: omne qđ mouet̄ quiescit: celum mouet̄. ergo celum quiescit: vt patet. Applicādo modo ad propositū illi ꝓpositioni non pōt dari instātia in deo: quia iam in deo facimus questionē: nec pōt demonstrari de deo ꝯtrariū illius ꝓpositionis. ergo est simpliciter ꝯcedenda: ꝛ per ꝯns inductione est per se nota: ꝛ hoc dicit maxime ꝙ ꝯtrarium. i. ꝯdictorium ꝓbari nequit.

Sed circa huiꝰ rōnē est locus qōnis 8° topico. qm̄ vt di iductio petit. ḡ ꝓqōnes per se note nō debēt iductione ꝯfirmari. Ubi debes scire ꝙ iductio ꝛ isfert: ꝛ qñqꝫ pbat: isferre enī est ꝓpriū argumēto: vt argumētū est: vñ iductio ipsa vt qđdā argumētū de necessitate infert. Sed nō semꝑ ꝓbat nisi qn̄ sunt pticulares seu singulares ꝓpōnes essentiales de qbus fit vnū idiuiduū: vt si dicā. hic ignis calefactiuus ꝛ hic. ḡ ois: qm̄ pma ꝓpositio est essentialis: ꝛ iam sciunt phi ꝙ ois ꝓpositio eēntialis est de oībus cōsilib⁹ subiectis in specie veri.

Inductō nō tm̄ infert: sꝫ et pbat quādoqꝫ.

ideo erit vis eius vis demr̄atiōis. Et tūc dico ꝙ iductio est duplex. s. dialectica ꝛ demōstratiua. prima ifert ꝛ nō pbat. 2ª infert ꝛ probat. vt pōt colligi 2° physi. cō. 80. ꝛ inductio pñs est de demr̄atiuis vt vides: ꝛ 2° priorū Auer. declarat tertiā spēm iductionis. s. demōstratiue dialectice ꝛ sophistice: vide ipsum. (Et si forte) hic. declarat q̄liter accidit multis negare ꝓpōnes ꝑ se notas di. ꝛ si forte aliquis per quādā pbātasiā eam negauerit: vel ꝓpter necessitatē quorūdā pncipiorꝫ que ponūt theologi: quorꝫ vnū est: oia deus ex nihilo fecit ꝛc. nō est mirū: cuius cām dicit: multi eni rudiū antiquorꝫ negabāt motū vt permenides ꝛ melissus: ꝛ partē cōtinui diuisibilem esse: imo dixit ꝯtinuū esse indiuisibile: ꝯtra quos Aristo. fecit librū 6^m physico. ꝛ ideo phi peripatetici de talib⁹ nō curāt. Deide exclamat q̄si omittēdo opionē eius di. (Et tu. s. lectorꝫ. o frater mi iam audiuisti phorꝫ vba: ꝛ huius hois obiectiones in pfato ꝓposito videlꝫ in creatione mūdi. ꝛ sensisti phorꝫ robur: ꝛ istius hois debilitatē.) Deinde exclamat hortādo auditorē ad verba sequētia. d. (Deide o frater audi vba huius hominis nomine loquentium in ꝓposito predicto ꝛ defensiones phorum super ea) Debes scire ꝙ theologi dicerent ꝙ inductio debet fieri in indiuiduis eiusdez rationis ꝛ speciei: ꝛ qa deus ꝛ hoies sunt alterius generis: ideo dicerent ꝙ dicta Auer. sunt volūtarie dicta ꝛ argumētū nihil est. ALGA. DV. V.

Duplex inductio.

Pōs theologorum.

Ait Algazel adhuc dicim⁹ ꝙ ipoſe est mundū esse ab eterno: induceret nāqꝫ ad asserendū volutiones orbium ifinitas in nūero. Et ꝙ earꝫ vnitates essent icōclusibiles: lꝫ hēant ptes terminatas vt dimidiū ꝛ tertiū: ꝛ quartū: ꝛ cū orbis nāqꝫ solis circuit totū mūdū in vno anno. Saturnus ꝟo in viginti annis. ergo reuolutio saturni est tertia decime partis reuolutiōis solis. Et iuppiter semisexte partis reuolutionis solis: qa ipse circuit mūdū in duodecim annis. Tūc si mūdus eēt ab eterno eēnt reuolutiones solis ifinite. Et reuolutiones saturni: tertia decie ptis reuolutionum solis. Silr reuolutiones firmamēti: quarꝫ vna fit trigita sex millib⁹ ānis sunt ifinite sicut reuolutiones diurni motus sunt ifinite: ḡ ifinitū recipit magis ꝛ minus: qđ est absurdum.

¶ Quia ꝓposuit adducere verba Alga. qui noie loquētiū arguit ꝯtra mūdi eternitatem: iō hic adducit illa. d. (ait Alga. adhuc dicim⁹ ꝙ impoſe est mūdū esse ab eterno) qđ ꝓbat vi entimematis. d. nāqꝫ ꝑ qa. hec ꝓpō iduceret ad asserendū volutiones orbiū ifinitas in nūero. ¶ Est ḡ vis argumēti ꝙ si mūdus ꝓfuisset ab eterno. oēs reuolutiones oium orbiū eēnt nūero ifinite. Et 2° seqtur ꝙ earū vnitates. i. nūeri eēnt icōclusibiles. i. nō recipiētes cōclusionē ꝛ nūerū: lꝫ habeāt ptes terminatas. v. g. vt dimidiū ꝛ 3^m ꝛ 4^m. In arabico aūt sic iacet hec lr̄a. (Eo ꝙ earū nūeri ꝛ mēsure sunt sine fine: lꝫ earꝫ portiones sint terminate ad se iuitē) ꝛ tūc ista vba sunt q̄si declaratio ꝯñtie iā facte: ꝛ mihi plus placēt. (Et cū orbis) hic ꝓbat id inconueniēs esse ipossibile: ꝛ vtus eius est ꝙ eo dato sequit̄ vnū infinitū esse maius altero ꝛ infinitū recipere maius ꝛ minus. Pro deductione istius sic ꝓcedit: qa pmo ꝓponit declarationem ꝯñtie. ꝛ scdo infert ꝯñtiam. scda ibi (ḡ ifinitū) quātum ad primā partē ait. ꝛ cum orbis. s. ꝓprius solis circuit totū mūdū in vno āno. dixi de motu ꝓprio.

Si mundus fuisset ab eterno reuolutiones orbiū eēnt infinite.

qꝛ de motu diurno nõ eſt ita. Saturnꝰ. vo in. 30. ãnis vel fere. ğ reuolutio ſaturni eſt tertie decime ptis reuolutiõnis ſolis. Juppiter ſemiſexte ptis reuolutionis ſolis: quia ipſe circuit mũdũ in. 12. annis. Tũc recolligit qd vult habere p h. d. vñ ſi mũdus eẽt ab eterno: eẽnt reuolutiones ĩfinite: ꝛ reuolutiões ſaturni tertia decie ptis reuolutionũ ſolis: ꝛ ſilr reuolutiones firmamẽti. ſ. 8ᵉ orbis: quarũ vna fit. 36000. annis ſunt ĩfinite: ſic reuolutiones diurni motus ſunt ĩfinite. (Ergo ĩfinitũ) nũc ĩfert ĩcõueniẽs. d. (ğ ĩfinitũ recipit maius ꝛ minus: qð eſt abſurdũ.) ꝯſtãs ex dictis iã manifeſte eſt: eo qꝛ reuolutiones oẽs ſunt ĩfinite: ꝛ tñ reuolutiones ſaturni ſũt in minori quãtitate ꝙ̃ ille ſolis ꝛ ille 8ᵉ in minori quãtitate ꝙ̃ ille diurni motꝰ. ğ ĩfinitũ recipit magis ꝛ minꝰ.

Quilibet planetaꝝ mouetur motu proprio.

Debes ſcire p̊ ꝙ glibet planeta mouet̃ motu ꝓp̊o a ꝓp̊o oriẽte ad ꝓpriũ occidẽs ſupra pũcta ꝓpa ꝛ p ptes ꝓpas: ꝛ mouet̃ motu cõi. ſ. diurno q in 24ᵒʳ horis diuoluit totã terrã: motꝰ planetaꝝ diuerſi ſũt in quãtitate: qꝛ gdã eſt maior: ꝛ gdã minor. vñ maximꝰ eſt motꝰ octaui orbis: ꝛ poſt illũ motꝰ ſaturni: et ſic ſucceſſiue breuiſſimꝰ ẽ motꝰ lune: vt ſcis. Exiſtimãdũ eſt ğ ꝙ vbi ſaturnus ſemel circuit totã terrã: ſol. 30. vicibus plus vl̃ minꝰ: ꝛ ſic nũerus reuolutionũ ſolis ſũt multo plꝛes ꝙ̃ ſint reuolutiões ſaturni vt vides: ꝛ ſic dico de ſole ꝛ ſaturno: poſſum dicẽ de alijs. Et quãto plꝛes in nũero ſũt reuolutiones diurni motꝰ 8ᵉ ſpere: ꝙ̃ reuolutiones ꝓpe: vt ſcis: ꝛ p ꝯñs ſi oẽs ſũt ĩfinite: tũc nũerus reuolutionũ diurni motꝰ erit maior nũero reuolutionũ ꝓpaꝝ: ꝛ nũerꝰ reuolutionũ ſolis maior erit nũero reuolutionũ ſaturni: ꝛ glibet nũerus eſt ĩfinitꝰ. ğ vnũ ĩfinitũ eſt maiꝰ altero.

Motus planetaꝝ diuꝰ ſunt i quãtit.

Octaua ſpera nõ mouetur alio motu niſi diurno ſʒ Ariſtotelem.

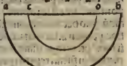
2ᵒ debes ſcire ꝙ apud Ari. 8ᵃ ſpera nõ mouet̃ alio motu ꝙ̃ diurno: vt dictũ eſt in metaphyſ. ſ; Ptolomeus ꝛ Alga. ꝛ Aui. ponũt vltra motũ diurnũ motũ ecõtra illi: eo qꝛ fuerũt octauã ſperã ꝛ vltra illaꝝ nonã: vt patet in libris eoꝝ: ꝛ quõ ſint hec iã vidẽda ſunt in aſtronomia modernorum.

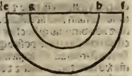
AVERROIS.

Nos dicimꝰ ꝙ ſententia horũ verborũ eſt ꝙ ſi nos imaginaremur duos motus circulares iter duas extremitates vnius tẽporis: deinde imaginaremur partem concluſam de quolibet eorũ motuum inter duas extremitates vnius temporis erit ꝓportio partis ad partem ſicut totius ad totum. Vbi gr̃a. ſi reuolutio ſaturni in quodã terminato tempore: vt dicamus in anno tertiedecime partis reuolutionis ſolis in eodem tẽpore ſiunt: qñ ergo imaginamur ꝓportionẽ ſumme ſolis reuolutionũ ad ſũmaꝫ reuolutionũ ſaturni in vno ꝛ eodẽ tpe: oportebit de neceſſitate ꝙ ſit ꝓportio oĩum reuolutionuꝫ vniꝰ motus ad oẽs alterius reuolutiones ꝓportio ptis ad ptẽ. Sed ſi inter duos motus vniuerſales ꝓportio nõ ſuit ꝓut vnꝰ ipoꝝ motuũ eſt in potẽtia: videlicet qꝛ caret principio ꝛ fine: ꝛ ꝓportio ptiuꝫ manifeſta eſt: qꝛ in actu: videlꝫ terminato: non neccio ſequit̃ ꝙ ſit ꝓportio totiꝰ ad totũ ꝓportio ptis ad ptẽ vt putãt illi hoies: nulla nãqꝫ ꝓportio iter duas ĩfinitas quãtitates reperit̃. Unde ex hoc patet ꝙ id qð ponebãt phi: videlꝫ ꝙ ſũmus motus ſolis eſt ſine principio ꝛ fine. Et ſilr ſũmus motus ſaturni: eſt error: oĩno enim remouent ꝓportionẽ inter ipſorũ motus: quare ex hoc deponimus ipſas duas ſũmas finitas eſſe ſicut de duabꝰ ptibus. Nec eſt ſnĩa huiꝰ hois verboꝝ que ſũmatim cõtinet ꝙ qñ ꝓportio partiuꝫ ad ptes ꝓportio magis ad minus ſit ſequit̃ in genere ꝙ ſit ꝓportio vniꝰ ad alterũ ꝓportio magis ad minus. Nos vo ſup hoc reſpõdentes dicimꝰ ꝙ hoc ſequit̃ quãdo ille due ſũme finite fuerit: ſʒ ſi ambe vel vna earuꝫ fine caret nõ eſt dare magis neqꝫ minus: ꝛ poſito ꝙ ſit ibi ꝓportio magis ad minus: ſeqt̃ illud incõueniẽs: videlꝫ ꝙ ĩfinitũ ſit in gñe maius ꝙ̃ ĩfinitũ: qð eſt falſuꝫ. ſ. qñ ſũt due res ĩfinite in actu: tũc eni ꝓportio iter ipſas duas res reperit̃: ſed ſi ille due res in potẽtia fuerit nõ eſt ibi dare ꝓportionẽ. hec eſt ſolo huius dubij. Et eſt notãdũ ꝙ ab hac ſolõne annihilant̃ oĩa dubia ſup hoc ꝓpoſitũ aduenientia: quoꝝ difficilius eſt h: ſi motꝰ pteriti tpis ĩfiniti fuerũt. nullus ergo eorũ motꝰ in pñenti reperiri poterit niſi pceſſiſſent eũ ĩfiniti motꝰ: vñ dũ primus nõ ſit vltimꝰ non erit: ſed vltimus eſt. ergo ꝛ primus. ergo pteriti motus finiti ſunt neceſſario. Hoc eſt argumẽtũ: ꝛ nos diximus ꝙ hoc ſine dubio ꝯcedẽduꝫ eſt ab omnibus phis poſito ꝙ motus pcedens ſit neceſſarius ad eſſe ſequentis ꝛ cauſa ipſius: tũc vo bene dicẽdũ eſſet ꝛ de neceſſitate ꝙ opꝫ ꝙ cãe ĩfinite pcedant quẽlibet motũ pñẽtẽ: qð eſt falſuꝫ: maxĩe qꝛ ex h ſequit̃ inueniri cãtũ ſine cã ꝛ mobile ſine mouẽte. Sed qꝛ demõſtratio cogit phos ponere principiũ mouẽs ab eterno eſſe qð principium non habet neqꝫ finẽ: cuius actio a ſuo eſſe nõ recedit: vñ ſequitur ꝙ ipſius actio ſit ſilr ab eterno: ſicuti ſuuꝫ eſſe: alioquin ſua actio eẽt poſſibilis nõ neceſſaria: ꝛ nõ eſſet primũ principiũ: ꝛ ſi ſic. oporteret ğ ꝙ actiones talis agentis ſint abſqꝫ initio ſeu principio ad ſimilitudinẽ ſui eẽ: q̃re ꝯcludit̃ ex h neccio ꝙ nulla primaꝝ ſuaꝝ actionũ neccia ſit in eſſe ſui neqꝫ ipſius cã: nulla eni ipſaꝝ actionuꝫ principalr ꝛ per ſe agẽs nũcupari debet: imo eẽ qdã caꝝ añ aliã eſt per accñs: ꝛ phi non cauẽt ſibi cõcedere infinitũ p accñs: non nãqꝫ ipſum negant niſi p ſe: imo opꝫ ꝙ ſit hec ſpẽs ĩfiniti neccio ſequens eſſe cuiuſdam principij primi ab eterno: ꝛ hoc tñ non reperitur in ſeparatis vel continuis motibus. imo in rebꝰ ẽt in qbus putari põt ꝙ pcedens ſit ſubſequẽtis cã: vt dicamus ꝙ hõ gñat hoiem ſibi ſilẽm: ille eni qui quẽdam homines gñat eſt alius hõ: vñ opꝫ ꝙ oſtendat ſucceſſiue ad quoddam agens antiquũ nõ hñs principiuꝫ

τ lõ gñari hoiez ab alio hoie ad ĩfinitũ est gñatio per accñs: lʒ pcessio τ subsecutio fuit prima pars τ p se: qa sic agens ĩ principiatũ in eẽ eius sue actiones fiunt sine instrumẽto hẽt sine dubio esse ab eterno: silr sue actiões ĩ principiãte q̃ ab aliquo instr̃o fiũt sine dubio fiunt ab instr̃o pricipiato in eẽ. ¶ Et qr loquẽtes opinati sunt in eo qd est p accñs q̃ sit p se negãt oẽs spẽs ĩfinitas absolute: τ asserũt q̃ solũ τ cõclusio eoꝝ est necessaria. hoc est id qd respondendũ est in predictis verbis huius hominis.

¶ Uult mõ Auer. soluẽ rõnes Alga. ꝫ phos τ p̃ dat ei viz τ robur. d. dicim⁹ nos q̃ snia hoꝝ vboꝝ ẽ q̃ si nos imaginaremur duos motus circulares iter duas extremitates vni⁹ tpis. v.g. iter pũctũ. a. τ pũctũ. b. deinde imaginaremur ptẽ ꝯclusaʒ de q̃libet eoꝝ motuũ. i. ptẽ ꝯtẽtã in q̃lʒ eoꝝ iter duas extremitates vni⁹ tpis. s. q̃ sit ps poris. v.g. iter. c. τ. d. vt in figura per quã volo intelligere quãtitatez vni⁹ totalẽ τ pticalarẽ: τ per. a. b. itelligo quãtitatẽ totalez p. c. d. pticularẽ: ptis sit p vnũ annuʒ gr̃a exẽpli. z⁹ sit p medietatẽ ãni. Tũc z⁹ figura sit: tunc volo p istã quãtitatẽ aliã alterius mot⁹ eodẽ mõ sic ĩ illa: tũc ait, erit pportio ptis ad ptez: vbi gr̃a. c. d. ad





g. h. sic toti⁹ ad totũ: scilʒ. a. b. ad. e. f. deinde exẽplificat. d. vbi gr̃a si reuolutio saturni in q̃dã dterminato tpe sit: vt dicam⁹ q̃ in ãno fuerit iz^e ptis reuolutionis solis. i. volo q̃. g. h. sit sua iz^a pportio ad. c. d. qñ g̃ imaginaremur proportionẽ sũme reuolutionũ solis ad sũmã reuolutionum saturni in vno τ eodeʒ tpe: opʒ de nec̃itate q̃ sit pportio oium reuolutionũ vni⁹ mot⁹ ad oẽs reuolutiões alteri⁹ pportio equalis pportioni ptis ad ptem: τ q̃si dicat. q̃lis pportio est. g. h. ptis reuolutionũ oiuʒ saturni ad ptẽ. c. d. reuolutionũ solis: talis est pportio toti⁹ sũme. e. f. reuolutionũ ad. a. b. reuolutionũ solis summã. Tũc arguit q̃ si opio istoꝝ phoꝝ eẽt vera: ista pportio dstruit. d. (Sed si iter duos mot⁹ vles) i. totales pportio nõ fuit: put. i. eo qa. vn⁹ istoꝝ motuum imo oẽs est in po^a: videlʒ qa carẽt pn° τ fine: τ p ꝯñs illi mot⁹ totales nõ sũt pportionales: τ pportio ptiũ manifesta est: qa ĩ actu: videlʒ terminato: vult dicẽ q̃ si iter illos totales mot⁹. s. saturni τ solis non erit pportio τ iter ptes illoꝝ: ita. s. ptiũ mot⁹ solis τ mot⁹ saturni tũc destruit pportio dicta: qa nõ nec̃io sequit̃ q̃ sit pportio toti⁹ ad totũ eq̃lis pportioni ptis ad ptẽ vt putãt illi hoies: vult dicẽ pipatetici. q̃ aũt iter illos mot⁹. s. totales saturni τ solis nulla sit pportio pbat. d. nulla nãq̃ pportio iter duas ĩfinitas quãtitates repit̃. Deide ex h̃ ꝯcludit errorẽ phoꝝ. d. vñ ex hoc pʒ q̃ id qd ponebãt phi. s. q̃ sũm⁹. i. totalis mot⁹ solis est sine pn° τ fine: τ silr sũm⁹ mot⁹. i. totalis mot⁹ saturni: est error. oĩno enĩ remouẽt pportionẽ iter ipsoꝝ mot⁹. Quare ex h̃ ponim⁹ ipas scdas sũmas. i. quãtitates totales eẽ finitas: sic de duab⁹ ptib⁹ sup. dicebat̃. Deide sũmatiʒ ponit sniaʒ hui⁹. d. Hec

est snia vboꝝ hui⁹ hois q̃ sũmatim ꝯtinet q̃ qñ pportio ptiũ ad ptes sit pportio magis ad min⁹ ĩ sequit̃ in gñe. i. in ipsis totis q̃ sit pportio vni⁹ ad alteꝝ pportio magis ad min⁹. (Nos aũt) Cũ adduxit arg^m Alga. τ ei dedit vim vult mõ dissoluẽ ipm τ dic. nos vo sup h̃ ridem⁹: q̃ h̃ sequit̃ qñ ille due sũme. i. ille due totales q̃titates amboꝝ motuũ: finite fuerit si ambe vl vna eaꝝ fine caret: nõ est idest nõ ꝯtigit dare magis neq̃ min⁹. Est g̃ vis solonis. illa ppõ. q̃lis est pportio ptis τc. itelligit̃ qñ tota sũt finita τ ptes silr. (Et posito) hic q̃si dat aliã solonẽ. d. τ posito q̃ sit ibi pportio magis ad min⁹ sic q̃ sequat̃ id icõnueniẽs: videlʒ q̃ ĩfinitũ sit in gñe. i. ĩ toto sit mai⁹ q̃ ĩfinitũ: qd ẽ falsuʒ: dico q̃ h̃ ẽ veꝝ. s. qñ sũt due res ĩfinite ĩ actu: tũc eni repit̃ pportio iter ipas duas res actu: sʒ si ille due res in po^a fuerit nõ erit ibi dare pportionẽ. h^c est solo huius dubij. Et h̃ solẽt dicẽ sophiste nr̃i q̃ ꝑ totũ tps reuolutionũ solis cõtinue qd est vel erit infinitũ: est maius tẽpore saturni quod est vel erit infinitum: nunq̃ã fuit vel erit vel est: ita q̃ ĩfinitũ tẽpus solis sit mai⁹ ĩfinito tpe saturni. Sed iste sũt truffe vt scis apud peripateticos. (Et est notãdũ) soluta ista. q. accedit ad soluẽdũ aliã. q. τ pmo pponit habitudinẽ huius ad illã. d. τ est notãduʒ q̃ ab hac solone annihilant̃ oia dubia sup h̃ pposito aduenientia. deide ponit id. d. quoꝝ difficilius est h̃: si motus preteriti tpis ĩfiniti fuerint nullus g̃ motus eoꝝ in p̃senti reperiri poterit nisi pcessissent eũ ĩfiniti motus: tũc arguit per regulã peripateticã scdi metaphysice: vñ dum primus non sit vltimus nõ erit. eõ cõtra sed vltim⁹ est: qa tẽpus qd est p̃sens est. g̃ τ pmus. g̃ preteriti mot⁹ sunt finiti. nec̃io. h̃ est argumẽtũ. (Et nos) hic soluit arg^m istud d. τ nos diximus q̃ hoc sine dubio ab oib⁹ phis ẽ ꝯcedẽdũ. i. q̃ si pmũ est τ vltimũ. τ eõ. posito q̃ mot⁹ pcedẽs sit necessari⁹ ad esse sequẽtis τ cã ipsius: vult dicẽ q̃ ppõ illa scdi metaphysice itelligit̃ in esse ordinatis: qñ. s. pmum est cã vltimi τc. Tũc eni si eẽt ordo eẽntialis τ mot⁹ ante eẽt pcedens in ĩfinitũ: bene dõm eẽt τ de necessitate: q̃ opʒ q̃ cãe ĩfinite pcedãt quẽlibet motũ p̃n̄tez: qd est falsuʒ: maxime qa ex hoc sequit̃ ĩueniri cãtũ sine cã τ mobile seu mot⁹ sine mouẽte: τ ista ꝯtra fuit dicta z⁹ metaphy. vbi declaĩ: eo qa oia essent mediate: τ p ꝯñs nulla prima. g̃ oẽs causate sine cã. (Sed qa demr̃atio) hic vult ponere motiuũ phorũ ad ponẽdũ pmũ motũ eternũ. d. sʒ qa demr̃atio. s. posita in 8° physi. τ rememorata in iz° pme phie cogit phos ponẽ pmũ pn^m mot⁹ ab eterno eẽ qd nõ hʒ pn^m nec finẽ cui⁹ actio ab ipso nõ recedit: pp̃ qd sequit̃ q̃ actio ipsius sit silr ab eterno sic suũ eẽ: aliqñ sua actio eẽt polis non nec̃ia: τ nõ eẽt pmũ pn^m: τ tũc concludit di. τ si sic. s. sit q̃ nõ sit sine actione: opʒ q̃ actiones talis agẽtis sint absq̃ initio seu pncipio ad silitudinẽ sui esse. ¶ Sed circa hoc sunt duo vidẽda. pmo de demr̃atione Ari. in 8°. qñ videtur cõmitti circulus. z° de rõne Auer. hic qñ videt̃ facilis τ nulli⁹ necessitatis adeo q̃ deridẽt illã theologi. quãtũ ad pmã ptẽ: vt visuʒ est in ꝫ° caplõ de suba orbis. demõstratio Aristo. in vltimo octaui. τ in iz° metaphy. tex. cõ. 41. sustinet̃ in duab⁹ ppõnib⁹: q̃ꝝ pma est: oĩs virtus in corpe est finita in tpe: pmus motor non est ĩfinitus in tpe. g̃ pmus motor nõ est v̄tus in corpe: maior est manifesta: minor aũt iteꝝ: qñ mouet p ĩfinitũ tps. ista g̃ fuit demõstratio Ari. videt̃ g̃ q̃ hec dmr̃atio cõmittat circulũ: qñ Auerro. pbat motorẽ eternũ eẽ separatũ p motũ eternum esse: τ pbat motũ eternũ esse per motorẽ eternũ eẽ. ergo dmr̃atio circularis. ¶ Ad istã qõnẽ ondit Auer. 8° phy. cõmẽ. 50. τ. 53. q̃ demr̃atio pbãs p^m motorẽ eẽ separatũ ẽ demr̃atio: qa. d. eẽ tñ. Demr̃atio vo pbãs motũ eternũ eẽ: ẽ dmr̃atio pp̃ qd dicẽs cãʒ: τ sic nõ icõueñt cõmitti

Dubiũ

Demr̃atio pbãs pmũ motorẽ eẽ separatũ ẽ dmr̃o qa: dmr̃o aũt pbãs motũ eternũ esse est pp̃ quid.

circulus in diuersis gradibus demonstrationis: vt dictum est in posterioribus. Quantum ad secundum: intendunt theologi quod duobus modis est actio primi motoris: vna est extrinseca ab eius esse: et ista est simpliciter contingens: scilicet mouere: mouet enim deus mere contingenter contingentia diffinita in prioribus. scilicet quod non est necessarium nec impossibile. Alia est extrinseca per eius essentiam: vt intelligere eius per substantiam propriam: et hec est simpliciter necessaria et sempiterna: et sic inconueniens Auer. est simpliciter in se necessarium: licet repugnet inconueniens ab eo. Ut ergo videatur ratio Auer. debes scire quod bonum per participationem differt a bono per essentiam quod necessitatem eius habet a bono per essentiam. Quod enim aliquid communicet eius perfectionem corporibus generabilibus hoc est necessarium et ei mere naturale: sed non per essentiam: sed per participationem primi entis boni per essentiam: vnumquodque enim communicat suum esse quantum potest naturaliter per participationem primi entis: ideo naturalius est principium communicare esse rebus: quam rebus generabilibus: cum prius id insit per essentiam alijs ratione primi. Ex hoc arguitur: omne id quod inest alicui per essentiam: et ita naturale quod naturalius sibi inesse non potest: est simpliciter necessarium: sed communicare esse rebus inest deo per essentiam: et ita naturale quod naturalius ei inesse non potest. ergo mere necessario sibi inest: et per consequens cum deus non possit communicare esse nisi motu. ergo mouere est actio simpliciter deo necessaria. Et per hanc rationem Auer. ratio habet vim. Si deus esset sine hac actione esset sine actione sibi naturalissima et sibi propria: et per consequens esset valde imperfectus: et sic ratio Auer. hic habet vim. Alias rationes posui in questione de infinitate dei quas videas. ¶ Debes scire quod ista ratio non concludit apud nos christianos: quoniam et si deus est agens per essentiam: quia tamen agit per intellectum et voluntatem: ideo agit quantum vult: non quantum potest: et sic argumentum istud nihil est contra nos. (Quare concludit) hoc vult concludere iterum solutionem sub alia forma dicens. quare concluditur ex hoc necessario quod nulla primarum actionum necessaria sit in esse suo: neque ipsius causa. cuius ratione dicit: nulla enim ipsarum actionum principaliter et per se agens nuncupari debere: per consequens non est agens ipsius. ¶ Debes scire quod iste textus potest duobus modis intelligi: habet enim deus multas actiones. scilicet mouere orbem proprium: et mouere alios orbes: et intelligere res: et seipsum: et alia. et tunc primus modus est quod licet deus habeat multas actiones: attamen nulla est necessaria sibi ita quod sit agens earum: vt instrumentum vel causa principalis: et hic modus est verus. Et potest intelligi quoniam deus mouet orbem vnico motu totali diurno sempiterno qui est maxime proprius ei in quo sunt plures reuolutiones particulares diurne: et tunc erit sensus: quod licet deus moueat multis actionibus. id est reuolutionibus partialibus: attamen nulla illarum est causa esse dei: nec necessaria pro eius esse: licet aggregatum ex illis sit propria actio primi motoris (vt dictum est) et hec expositio est plus consona verbis sequentibus. (Immo esse quoddam) nunc colligit solutionem dicens. Immo esse quoddam earum ante aliam est per accidens: et philosophi non cauent sibi procedere infinitum per accidens: namque per generationem negant ipsum nisi per se: et per hoc habetur solutio ad argumentum Alga. adduxit enim Alga. quod si motus esset sempiternus tunc daretur infinitum: cui Auerro. respondet: quod hoc non inconuenit per accidens et in accidentaliter ordinatis: vt dictum est in 5° physico. commento 13°: et in 8° phy. commento 15° et 47°: et ex hoc apparet quod secundus modus exponendi est melior vt vides in verbis istis. (Immo oportet) hic probat necessitatem huius solutionis dicens. immo oportet quod sit hoc species infiniti necessario sequens esse cuiusdam principij primi ab eterno: et addit quod hoc non tantum reperitur in separatis motibus vel continuis. id est circularibus: immo reperitur in rebus etiam in quibus putari potest quod precedens sit subsequentis causa quod probat dicens. vt dicamus quod homo generat hominem sibi similem: ille enim qui quendam hominem generat est alius homo: vnde oportet vt ostendat. id est deueniat ad quoddam agens: secundum quandam subordinationem antiquam non habens principium: et ideo generari hominem ab homine in infinitum est generatio per accidens: licet processio et subsecutio fuit prima pars. scilicet genita et per se ab eterno. scilicet cuiusdam corporis eterni cuius rationem dicit: quia sicut agens in principiatum. id est in causatum: in esse cuius

Duplex est actio primi motoris secundum theologos.

Bonum per participationem differt a bono per essentiam.

Ratio Auerro.

Confutatio rationis.

Duplex expositio.

Dei infinitum per accidens.

sue actiones fiunt sine instrumento: habet esse ab eterno: simile est quod sue actiones imprincipiate que fiunt ab aliquo instrumento: fiunt ab instrumento principiato in esse. ¶ Debes scire quod virtus huius est: quod sicut actiones dei que sunt sine instrumento vt sunt intellectus: sunt eterne ab agente incausato euenientes: sic per contrarium actiones prouenientes noue mediante instrumento sunt ab instrumento causato prouenientes: quod instrumentum prouenit ab alio instrumento vt vides. (Et quia loquentes) hic ponit causam erroris loquentium sue legis: et quia loquentes opinati sunt in eo quod est per accidens: quod sit per se: idest quia non distinguunt inter infinitum per accidens et per se: negant absolute. scilicet simpliciter sine distinctione omnes species infinitatis: et asserunt quod solutio eorum ad argumenta peripateticorum est necessaria: et conclusio. id est demonstratio eorum est firma: addit quod hoc est id quod respondendum est in predictis verbis huius hominis: et sic apparet qualiter Auerrois tribus modis soluit argumentum Algazelis.

Error loquentium sue legis.

ALGA. DV. VI.

Ait Algazel. et si forte hic est sophisticatio: videlicet in eo quod dicit quod motus sint summe vnitatum: et ratio huius est: quia hee reuolutiones sunt priuatiue: id enim quod precessit finitum est: id vero quod venturum est nondum egressum est ad esse: et summe intelliguntur de presentibus entibus: quod hic non reperitur. scilicet nulla summa presens. ¶ Nos ad hoc dicimus quod numerus dicitur necessario ad par et dispar: qualitercunque sit numerus: videlicet presens aut priuatus: vnde si ponamus quendam numerum oportebit nos concedere quod non euadet quin sit aut par aut dispar: qualitercunque ille numerus ponatur: videlicet in actu vel in mente quo posito interio namque omnimode saluatur.

¶ Hic vult inducere Alga. respondentem pro philosophis et ipsos redarguentem: et dicit. ait Alga. et si forte hic est. id est inducitur pro responsione quod in illo argumento est sophisticatio: videlicet in eo quod dicitur quod motus sunt summe vnitatum. id est quod ex motibus preteritis et futuris sit numerus totalis: hec enim propositio est sophistica: quoniam est falsa: et ex eis enim non fiunt numeri: cuius ratione dicit: quia hee reuolutiones sunt priuatiue. id est non entes: id enim quod precessit finitum est. id est preteritus motus non est: id vero quod venturum est nondum egressum est ad esse. id est nondum reperitur. Modo recolligit qualiter debet intelligi vis argumenti. scilicet quod ille summe. id est illi numeri totales reuolutionum. scilicet solis et octaue spere intelliguntur de presentibus entibus. id est existentibus in rerum natura: quod. id est que res hic non reperitur. scilicet nulla summa presens. id est nullus numerus reuolutionum actu reperitur. Et debes scire quod per hec vult habere hanc solutionem. scilicet quod illa propositio: qualis est proportio partis ad partem talis totius summe ad totam summam: debet intelligi de summis et totis actualibus presentibus: et non in potentia: cuiusmodi sunt motus qui non sunt actu: sed continue habent esse actu permixtum potentie vt scis. Aliter potest exponi: vt dicamus quod summe. id est tota sunt illa que habent ex quibus entibus: ideo ex non entibus non fit aliquod totum: et quia motus non habet partes entes: ideo non potest esse summa: et tunc dicamus quod in summo est quod argumentum loquentium supponit falsum: supponit enim reuolutionum saturni aggregatum esse quoddam totum: quod negatur: et sic contra illis solis: et ambe iste expositiones possunt esse ad verba: attamen videtur mihi quod Auer. intelligat vere secundam expositionem: quoniam verba sequentia ostendunt eam. (Nos ad hoc) hic vt mihi videtur remouet expositionem prius fuit secundo modo expositam: et syllogismus sic componitur: omne ens: quod est par vel impar est quoddam totum: et quedam summa totalis: sed omnis numerus siue in actu siue in potentia est par vel impar. ergo omnis numerus siue in actu

siue in po° est qōdam totū: ꝛ per ꝯñs remota ē hec euasio data: maioꝛ nō ponit̄ i lr̃a: ſʒ ē mãifesta ꝑ ſe: minoꝛ āt ponit ꝛ dicit: nos ad h̄ dicam⁹ ꝙ numerus dī nec̄io ad par ꝛ dispar qualīcūqʒ sit nūerus videlʒ p̄sens aut ꝑuat°. i. in po°: vñ si ponam⁹ quēdā numerū: opʒ nos cōcedē ꝙ nō euadet: quin sit aut par aut dispar: qualīcūqʒ ille nūerus ponat̄ videlʒ in actu vł in mēte: quo posito itentio nāqʒ oīmode saluat̄. ecce quō posuit maioꝛē tm̄. AVER.

Nos dicimus ꝙ ista verba bene cēnt vera si sermo dirigeret̄ erga id qō hʒ principiū extra aiaʒ vt in aia: videlʒ ꝙ indicatio itellectus in eo vtruʒ sit par vel dispar qñ reperit̄ vel qñ caret esse verificat̄. sed si s̄mo fuerit de eo qō tm̄ in potētia repit̄ vł delʒ qō nō h̄ēt principiū neqʒ finē: tunc ille nūerus nō poterit denoiari vtrū sit par vł dispar: id enī qō est in potētia: de natura priuati pōt reputari: ꝛ hoc est id qō itēderūt p̄hi qñ dixerunt ꝙ reuolutiones preteriti tēporis ꝛ futuri priuate sunt. Tādē dicim⁹ ꝙ s̄nia huius est ꝙ qōlibet denoiatum in summa terminata habens principiū ꝛ finē aut denominat̄ sic ꝑut h̄ēt principiū ꝛ finem extra aiam: aut prout est tm̄ in aia: sed si fuit totū in actu ꝛ terminatū in tēpore preteriti in aia vel extra aiam: ꝛ tūc sine dubio aut est par aut dispar: veruntamē si illa s̄ūma fuerit iterminata extra aiam: tunc h̄o non pōt terminari nisi ꝑut est in aia. Anima nāqʒ non pōt aliquo modo imaginari id qō est infinituʒ in suo esse: vnde hoc modo bene potest denominari ꝙ est par vel dispar: sed inquantū est extra aiam de h̄ noiari non pōt. Simil̄r id qō predictū fuit posito ꝙ tm̄ fuerit in potentia extra animā: videlʒ si priuatio non pōt etiā denoiari. vtrū sit par vł dispar: scilʒ dū in actu nō cēt: videlʒ ꝙ haberet principiū ꝛ finem. ¶ Patet ergo ex istis ꝙ nullus mot⁹ pōt dici totū neqʒ s̄ūma. s. ꝙ sit principiatus neqʒ finitus nisi ꝑut in aia sumptus fuerit: sicut de tp̄e ꝛ de motu circulari. s. ꝙ nō p̄nt denoiari de pari vel dispari nisi ꝑut sumuntur in mēte: ꝛ cā huius erroris est: ꝙ qñ q̄dam res fuerit in aia cū q̄dā denoiatione putant ipsi ꝙ possit extra aiam in codē modo sumi: ꝛ q̄a nullum preteritū pōt ab aia cōcipi nisi finitū opinatur ꝙ qōlʒ preteritū sic se h̄ēre debeat ex̄ aiam: ꝛ q̄a id qō venturū est in ꝯceptu itell's ifinitū idicat: videlʒ ꝑtē post partē opinat⁹ est plato ꝛ ei⁹ sequaces ꝙ poßē est reuolutiones orbiū ꝓcedi ifinitū in futuro: ꝛ ista idicatio eoꝝ sine dubio ꝓcedit a p̄hātasia nō ab itell'u. s. nō ē dm̄r̄atiua.

¶ Hic vult Auer. quodāmō defendē rāsionē quaʒ Alga. destruxit ꝛ ait. dicim⁹ nos ꝙ ista v̄ba bn̄ cēnt vera: si sermo dirigeret̄ erga id qō h̄ēt p̄n^m ex̄ aiam: vt in aia. i. quēadmodū i aia: ꝛ exponit h̄. d. videlʒ ꝙ idicatio itell's i eo vtrū sit par vel dispar qñ reperit̄. i. qñ est: vł qñ caret eē: idest qñ nō est. v̄ificat̄. i. h̄ēt aliqō cui rīdeat ex ꝑte rei. Mihi vī ꝙ iste locus pōt duob⁹ modis itelligi: vno mō vt itelligam⁹ ꝙ maioꝛ. d. oē ens par vel ipar est totū: pōt itelligi de ente cui⁹ p̄n^m est ex̄. Uel pōt referri h̄ ad minoꝛē: vt dicam⁹ ꝙ nūerus est par vel ipar de nūero: cui⁹ p̄n^m est ex̄: ꝛ sc̄do mō vī magis mihi ꝑꝑ v̄ba sequētia. iō ait. sed si sermo fuerit de eo qō tm̄ in potētia reperit̄. i. si minoꝛ itelligit̄ de nūero in potētia: videlʒ qō nō h̄ēt p̄n^m neqʒ finē: tūc ille numerus. s. in potētia nō poterit denominari: vtrū sit par vel dispar: id eniʒ qō est in po° de nā priuatiui pōt reputari: ꝛ hoc est id qō itēderūt p̄hi qñ dixerūt ꝙ reuolutiones p̄teriti tp̄is ꝛ futuri ꝑuatiue sunt. ¶ Debes scire ꝙ nūerus in po° nō pōt dici par nec ipar: qm̄ par vel ipar sunt accn̄tia nūero īquātū est in reꝝ nā actu. (Tādē dicim⁹) hic vult colligere qualr̄ pōt verificari ꝙ numerus sit par vł iparr: vī mihi ꝙ trib⁹ modis: vno mō in re: qñ. s. in re sunt res numerate actu entes: sic sunt lapides actu nūerati. Sc̄do mō qñ sunt in re actu ꝛ in aia actu. Et tertio modo quādo sunt in re in potētia et in aia actu. Duo primi modi sunt numeri qui reperiunt̄ in reb⁹ ꝑmanētibus. Tertius modus reperit̄ in reb⁹ successiuis in po°. Dicit ḡ. tādē dicamus ꝙ s̄nia huius est: ꝙ qōlibet denoiatū in s̄ūma terminata. i. qōdā totū habēs p̄n^m ꝛ finē: aut denoiat̄ sic ꝑut h̄ēt p̄n^m ꝛ finē ex̄ aiaʒ: aut ꝑut est tm̄ in aia: sed si fuit totū in actu ꝛ terminatum in tp̄e p̄teriti in aia vel ex̄ aiaʒ: tūc sine dubio aut est par aut dispar: ꝛ ꝑ hoc innuit duos p̄mos modos: deinde innuit tertiū dicēs: sed si illa s̄ūma fuerit interminata ex̄ aiam qō est ens in po° ꝛ nō actu: tūc nō pōt terminari nisi ꝑut est in aia: cuius rōnē dat dicēs aia nāqʒ pōt aliquo modo imaginari id qō est infinitū in suo eē: ꝛ per ꝯñs sibi dare numerū: alia lr̄a h̄ēt. aia nāqʒ nō pōt aliquo mō imaginari id qō est infinitū in suo esse. Et tūc vult dicere ꝑut est infinitū: bene tm̄ vt est finitū: deinde recolligit totum hoc dicēs: vnde hoc modo bn̄ pōt denoiari ꝙ est par vel dispar. s. prout h̄ēt eē in aia: sed inquātū est extra aiaʒ de hoc denoiari nō pōt: cū id sit infinitū: sil̄r id qō p̄dictum est: posito ꝙ tm̄ fuerit in potētia ex̄ aiaʒ: videlʒ si ꝑuatio: idest posito ꝙ nullū h̄eat eē ac si eēt ꝑuatio: nō pōt etiaʒ denoiari vtrū sit par vel dispar. s. duʒ in actu nō esset: videlʒ ꝙ h̄ēret p̄n^m ꝛ finē. i. non pōt denoiari par vel ipar: sicut nec h̄ñs p̄n^m vł finē: ex his voluit h̄ēre tres modos iā dictos. (Patet ḡ ex istis) Nūc ꝯcludit qōdā correlariuʒ dī. patet ergo ex istis ꝙ nullus motus pōt dici totū neqʒ s̄ūma. s. totū qō sit p̄ncipiatū vel finitum nisi ꝑut in aia sumptus fuerit: sicut de tp̄e ꝛ de motu circulari. s. ꝙ non p̄nt denoiari de pari vel dispari nisi ꝑut sumunt̄ in mente. (Et cā huius) hic ponit cāʒ erroris antiquoꝝ. d. ꝛ causa huius erroris est: ꝙ qñ quedā res fuerit in aia cū q̄daʒ denoiatione putāt ipsi ꝙ possit ex̄ aiam in eodem modo sumi: vult dicere ꝙ precise sicut est in mēte credūt ꝙ debet esse in re: ꝛ q̄a nullū preteritū pōt ab aia ꝯcipi nisi finitū: opinant̄ ꝙ qōlibet p̄teritū sic se h̄ēre debeat extra aiam: ꝛ q̄a id qō venturū est. i. futurū in cōceptu intellectus infinitū idicat: videlʒ partē post partē: opinatus est plato ꝛ eius sequaces: ꝙ possibile est reuolutiones orbiū ꝓcedi in ifinitū in futuro: nō tm̄ in preterito. Et addit ꝙ ista idi°eoꝝ sine du° ꝓcedit a p̄hātasia nō ab itellectu. s. nō est demōstratiua sed opinabilis. Istud ergo fuit motiuū platonis q̄re mūdus icepit ꝛ nunq̄ finiet: ꝛ q̄re dent̄ vlia ex̄ aiaʒ vt dictū est i libro de celo: ꝛ in metaphysica: ꝛ q̄a illa ꝓpō est falsa: iō dic̄ Auer. ꝙ hec rō est p̄hātasia: idest fictio ꝛ nō demr̄atio. ¶ Sed in dictis ab isto hoie sūt qōnes: ait eni ꝙ mot⁹ circularis vt est q̄dā nūer⁹ par

Q̄ h̄ēt in po° ō nā priuatiui reputat̄.

Nūer⁹ in po° nec ē par nec ipar.

Trib⁹ modis nūer⁹ dicit̄ par vel ipar.

vel impar est in anima tñ:non extra animā:ꝛ sic de tem
pore ideo potest esse questio.

Utrum tps hēt eē in rex nā aliq̄ mō ex̄ aiaz:id aūt
qđ hic facit qōnē ē diuersitas dictoꝝ Auer.
in 4° phyſi. vbi in mltis comētis varie locut⁹ est:pp qđ
fuit cā diuersitatis i posterioꝛib⁹. Et qđ fac qōnē est qꝛ
scim⁹ ꝙ tps ē nūer⁹ mot⁹: vt pħs in 4° phy. in vna diffō
nū tpis dixit. Et scim⁹ ibidē ꝙ tps ē passio mot⁹:ꝛ hec vi
dent valde opposita:nā cū nūer⁹ sit mēs vel act⁹ mētis:
vt dicit Auer. sequit ꝙ tps sit aia vl' act⁹ aie. Ex alio cū
mot⁹ sit ens nāle ex̄ aiaz ꝛ tps sit ꝓpriū accñs ei⁹ videt
etiā ꝯseq̄ ꝙ sit ens nāle ex̄ aiaz sicut ꝛ mot⁹:eo ꝗ ꝓpriū
fluit ex pncipijs q̄ sunt in re. hec ḡ sunt q̄ ꝑ aspectu qōnē
Pō Jo- annis. nobis faciūt. ¶ In ista qōne Joānes iādon⁹:ꝗ fecit qō
nes in lib° physi. in q̄dā qōne finxit rñdere ad hāc qōnē
sm veritatē dicēdo ꝙ tps pōt capi ꝓut est qđdā nomen
analogū ad tps foꝛalr ꝛ ad tps mālr:ē eni tps māle ipse
mot⁹:tps foꝛale aūt est ipse nūerus q̄ nūerant prius ꝛ po
sterius in motu:ꝛ sic vult ꝙ tps ꝑmo mō est ens ex̄ aiaz.
Scđo mō est ens in aia:qꝛ vt dicit Auer. ibidē numer⁹
vel est aia vel actus aie:ꝛ pro Joan. faciunt multa cōmē
ta hincinde collecta. ꝑmo facit pro eo cōmentū. 131m vbi
cōcludit ꝙ tēpus in potētia est ex̄ aiaz:sed tēpus in actu
est in mēte. ergo vult dicere ꝙ tēpus in potētia. i. pro ma
teria est ens extra aiaz:ꝛ pro actuali ꝛ foꝛmali est in aia.
Et ibidē cōmēto. 101. ꝓpe finē ait. ꝙ tēpus nihil aliud est
q̄ꝫ nūeratio mot⁹ sm ꝑus ꝛ posteri⁹:q̄ numeratio est act⁹
aie. vide. Et ibidē cōmēto. 100. videt ꝯcludē oīno ꝑ vnū
syllm ꝙ tps ꝛ motus oībus modis sunt idē:cōcludit eni
istā ꝙ tps sit mot⁹ ꝛ eꝫ:que predicatio nō esset vera nisi
extrema vnirent iter se. Et ibidē cōmē. 88. plane dicit ꝙ
tps actu est ab aia. in potētia ex̄ aiaz. Et ibidē cō. 108. ait
ꝙ tēpus est nūerus sm ꝙ mēs accipit ipsuz vt habet par
tes priores ꝛ posteriores:ꝛ ibidē cōmēto. 106. ait:ꝙ de tē
pore extra aiam nihil est nisi mot⁹:ꝛ ait ꝙ tēpus est quā
do mens diuidit motū in ꝑus ꝛ posteri⁹. Ex his ꝛ multis
alijs ibidez positis pōt rōnabilr vt dicit exponi Auer. ꝙ
tps ꝓut capit foꝛmalr est ens extra aiam : ꝗ vt sic nihil
aliud est nisi nūeratio mētis ꝑoꝛis ꝛ posterioꝛis existen
tiū in motu:hec eni nūeratio est foꝛmalr tps. Si vo capi
tur pro ipso māli sic est ipse mot⁹ natus itelligi ab itellu
ꝓut nūerus quo illa nūerant:ꝛ sic pñt dicta Auer. cōcoꝛ
Confutatio pōnis Joan. dari. ¶ Sed hec positio lꝫ sit valde subtilis attñ videt
mihi ꝙ sit falsa:ꝛ pp vba Auerro. ꝛ pp rōnes : pp verba
q̄dē:qꝛ vt dicit Auer. cō. 98. tps est ꝯñs. i. accñs ꝓpriū
mot⁹:mō ꝓpriū accñs nō videt eē ens in aia:ꝛ subiectū
extra aiam; vt oēs sciūt quāta passio fluit ex pncipijs sub
iecti: vnde in fine cōmenti cōcludit. remanet vt sit acci
Rñsio p Joan. dens:qđ est impoꝛe nisi esset ens extra aiam. ¶ Sed Jo
annes respōdet huic dicens ꝙ motus pōt capi duob⁹ mo
dis. vno mō pro fluxu foꝛme:alio mō pro ipa foꝛma fluē
te:modo dicit ꝙ tēpus est passio motus scđo mō:nō ꝑio
mō:cū ꝑmo mō tps ꝛ motus sint vna res lꝫ sit diuersitas
Confutatio. q̄dā rōnis. ¶ Sed hec rñsio est erroꝛ. ꝑmo qꝛ vt vult
Auerro. ibidē tēpus est passio ꝑmi motus:ꝛ ꝯstat ꝙ ꝑm⁹
mot⁹ nō est acceptabilis nisi pro fluxu. Preterea motus
pro foꝛma fluēte est res permanēs vt satis 3° physico. ab
ipsomet Joā. ꝛ q̄uō ens successiuū pōt esse passio entis ꝑ
manētis. Preterea sequit ꝙ mot⁹ celi eēt sine tpe:cuius
ꝯtrariū patet sensui. ꝯñtiā ꝓbo:qꝛ qđ est sine subiecto pro
ꝑio tpis est sine tpe:modo ille motus cū nō sit subm tē
poris nec hēat subm ꝓpriū tpis. ergo erit sine tpe:ꝛ vere
iste hō errauit sicut solet in oīb⁹. 2° ꝑncipalr Auerro. ibi
dem cōmē. 93. infert ꝙ si tempus esset motus celi. ḡ plu
ra essent tēpoꝛa:mō ipse hēt ꝯñs pro incōueniēti. ergo et

ꝯñs:ꝛ ꝑ ꝯñs tps nō est mot⁹ celi:ꝛ eꝫ. mot⁹ celi nō est tps.
ḡ sūt plus distincta realr. Rñdet q̄dā hō ꝙ ad ꝑdicatio Rñsio cuiusdam.
nē verā negatiuā sufficit distinctio extremoꝝ sm motū
ꝛ rōnē. 3. qꝛ Auer. ibi nō euitaret qꝛ darent plā tps rea Confutatio.
liter: vt patet. 2° qꝛ ꝓpositio affirmatiua falsa simplr fū
dat sup diuersitatē simplr extremoꝝ vt scis. ḡ ꝛ negati
ua vera que sequit ad affirmatiuā falsaz. ¶ ꝑ. pncipalr
3° ibidē cō. 96. declat ꝙ tps nō sit mot⁹:eo ꝗ velocitas ꝛ
tarditas isunt motui q̄ nō isunt tpi:ꝛ tūc in pn° cōmenti
97. dicit. cū declauit ꝙ tps nō est mot⁹ icepit inuere ipm
sequi motū. ꝛ accidere ei. i. esse accñs ꝓpriū ei⁹:vbi etiaz
multis iterpositis ait:ꝛ ꝗ tps nō imaginat. i. itelligit si
ne motu. ꝛ mot⁹ pōt imaginari. i. itelligi ex̄ tps:significat h
ꝙ mot⁹ ꝑcedit tps nālr:ꝛ ꝙ tps accidit motui:lꝫ sint ꝯse
quētia se cōplete:qꝛ tps sequit motū cōplete: vt ꝓpriū
accñs seqt ꝓpriū subm. Ecce q̄ꝫ plane accipit ꝙ nā tēpo
ris sit alia a nā mot⁹:ꝛ ꝑ ꝯñs:nō oīno sūt res diuerse:imo
nāe diuerse: vt Auer. inuit. ¶ Sed dices sicut Joan. finxit
argumēto dicto ꝙ loquit de motu pro foꝛa fluente:ꝛ hec
rñsio est derisibilis: vt patet in ꝑncipio cōmēti. vbi loqt
de motu qui velox est vel tardus:qui nō pōt esse nisi pro
fluxu accipiat:ꝛ imorari in hoc est supfluū. ¶ ꝑ. 4° ibi
dē Auerrois cōmēto. 101. in fine ꝯcludit diffinitionē verā
tpis. d. diffinitio igit in qua nō est dubitatio: est dicere ꝙ
tps est numeratiuū ꝑoꝛis ꝛ posterioꝛis existētiū in motu
vbi vult ꝙ tps nō sit nūerans:sed nūeratiuū. i. aptū natū
nūerare. hoc idē in fine cōmēti. 102. ꝯcludit. Tūc arguo.
seclusa opione itellꝰ tps ē aptū natū nūerare motū. mo
tus seclusa opione itellꝰ nō est aptus natus nūerare mo
tū. vt dicit Auer. cōmēto illo. 102. ḡ seclusa opione itellꝰ
motus nō est tps:ꝛ eꝫ. argumentū est in scđa figura:ꝛ in
rei veritate hoc argumētū hēt vim dēmrationis. ¶ Pre
terea 5° ibidē cōmē. 132. ꝓpe finē. vult ꝙ tēpus sit mēsu
ra ꝓpria ꝑmi mot⁹. Sicut est ꝓpria foꝛma in re:ꝛ nō sic
est de alijs motib⁹. vide. ḡ motus ꝛ tps sunt res diuerse.
¶ Propter vba hec ꝛ rōnes iuolutas in vbis illis videt
mihi ad hāc ꝯclōnē esse respōdendū sm ꝙ Auer. videt
soluere cōmēto. 109. qꝛ tēpus est quodāmodo ꝯtinuum: Distinctio tēporis.
ꝛ quodāmodo discretū:est eni ꝯtinuū actu ꝛ potētia dis
cretū: vt eni est quid cōtinuū est ipse motus in subiecto
idest ꝓpria passio mot⁹:que est q̄daz aptitudo motus ad
mēsurari ab aia:vel quedā potētia nālis ipsius mot⁹ qua
pōt ab itellectu mēsurari:ꝛ sic motus ꝛ tps sunt due res
in essentia:lꝫ in subto sūt vna:ꝑ quāto illa potētia nālis
seu illa aptitudo accidit motui tanq̄ꝫ ꝓprio ꝛ ꝑ subto:ꝛ sic
loquit Aristo. in predicamentis:ꝛ qnto metaphysice: vbi
enumerat tēpus inter species quātitatis continue. Scđo
pōt accipi: vt est quodāmodo discretū. i. numerus ꝑoꝛis
ꝛ posterioꝛis in motu existentiū:ꝛ sic tēpus nullū eē ha
bet nisi in aiaco modo quo entia duo itellecta sūt in aia.
¶ Ex hac distictione soluo. q. ꝙ si loquimur de tpe ꝓut
Solo. est q̄d ꝯtinuū: vt sic est res distincta a motu sm eēntiaz:
lꝫ in subo nō ponat in nūero:qꝛ sunt vnū nūero. Si vo
loquimur de tpe qđ est quid discretū: vt sic est ens in aia
subiectiue vel obiectiue:sicut obiectū in potētia:vel cau
satum in causa. ¶ Et per hec oēs auctoritates glosantur.
Ad primā. patet qualr loquit de tpe ꝓut hēt esse discre Solo auctoritates facientes p Joane.
tū:sed si capit vt hēt esse in potētia ad esse discretum sic
est q̄d cōtinuū:ꝛ nō est aliud numero ab ipso numero:lꝫ
sit aliud in essentia reali ab eo:eo mō quo accñs ꝓpriū ē
aliud a subo ꝓpo. ¶ Ad scđaz appet qualr loquit de tpe
ꝓut est mēsura motus que est q̄d discretū:ꝛ ꝑ ꝯño vt sic
nō hēt eē ꝑter actū aie. ¶ Ad 3m ꝯcedo ꝙ ista est vera.
tps est mot⁹:sicut ista. risibile est homo:ꝛ ecōtra. sic ista
hō est risibilis:qꝛ ꝑma est ꝑdicatio subti de accñte ꝓpo,

scda eõ:ꝛ ambe sũt vere:qꝛ fũdant̃ supra idẽtitate nũeri extremoꝝ: lꝫ nõ supra idẽtitate eẽntiali ꝛ reali. ¶ Ad 4um dicat̃ sic dcm̃ ẽ ꝛ eodẽ mõ ad 5um. Sed ad 6um vt dixi. debes scire ꝙ aliq̃ sũt simplr̃ idẽ nũero que sunt res realr̃ diuerse vt ꝑpa passio ꝛ subꝫ:ꝛ sic in illis vbis Auer. vult ꝙ tps ꝛ mot⁹ sũt idẽ simplr̃ iduiduo ꝛ nũero: lꝫ cũ idẽtitate illa possit stare diuersitas specifica ꝛ reꝝ eẽntialiũ ꝛ diffõnũ vt dixi. ꝛ pp̄ h̃ prĩt q̃si innumerabiles ꝯnes

Poria du bitatio.

itelligi Auer. ꝛ glosari multe auctes ei⁹. ¶ Sꝫ adhuc aia nõ gescat:quer̃.n.ꝑ q̃re tps nõ diffinit̃ 4 ph̃icoꝝ. vt passio ꝛ vt est qd ꝯtinuũ: vĩ.n.ꝙ quot modis res hẽt esse tot modis pt̃ itelligi ꝛ diffiniri.g̃ si vt sic dr̃ a motu.g̃ potuit diffiniri:ꝛ si res ẽ vt dixi:sol. Auer. quã dat ad h̃ ibidẽ cõ.100.nulla ẽ:qꝛ ego teneo ꝙ ẽt vt sic distiguit̃ a motu.

Scda.

¶ 2° vĩ ꝙ falsuꝫ sit ꝙ possint aliq̃ eẽ idẽ nũero:ꝛ tñ esse spe ꝛ diffõne ꝛ re diuersa: qꝛ semper maior vnitas ifert minorẽ. si g̃ sũt vnũ nũero.g̃ vnũ spe ꝛ diffõne ꝛ eẽntia.

Tertia.

¶ 3° si tps est nũerus ꝛ vt sic hẽt eẽ ab aia solũ.g̃ ẽ fictũ sic chimera.

Solo

¶ Ad hec vt ꝑus dico ꝙ si capit̃ tps vt ẽ qd ꝯtinuũ:hñ põt diffiniri diffõne ꝑpa alia a diffõne mot⁹: lꝫ diffõ cõis vtriusqꝫ sit eadẽ:ꝛ qꝛ diffõ cõis vtriqꝫ est eadeꝫ:iõ hr̃ ꝓ vna re simplr̃ vno mõ diffinita: qꝛ võ tps vt qd discretũ hꝫ diffõnẽ simplr̃ gñe ꝛ specie diuersaꝫ a diffinitiõe mot⁹ eo mõ quo differt ꝯtinuũ a discreto:iõ illo mõ diffõnẽ inuestigat. ꝛ iõ h̃.° Auerro. est ad ꝓpositũ: vt pꝫ ꝯsideráti. ¶ Ad scdaꝫ põt dici ꝙ aliq̃ dr̃r vno mõ intrinsece ꝛ aliqua extrinsece:mõ subm̃ ꝛ ꝓpriũ accñs. scdo mõ sunt vnũ nũero : vnitas nũeralis ꝑ mõ ifert spẽꝫ ꝛc̃. sꝫ nõ scdo mõ: vt scis. ¶ Ad tertiã r̃idet Auer. cõ.131.ꝙ eẽ nũeri nõ est in aia oib⁹ modis:sꝫ esse ei⁹ aliquo mõ est extra aiam salteꝫ in po⁹ qd est eẽ subiecti ꝓpriꝫ.i.motus. dico est eẽ subiecti ꝓpriꝫ.i.in vnitate nũerali ꝛ idiuidnabilẽ: lꝫ adhuc in ea sit aliqua diuersitas: vt dcm̃ ẽ.

Q̃do tps ꝛ mot⁹ sũt in anima ꝛ q̃do eẽ animam.

¶ Ex his appet.ꝙ taꝫ tps q̃ꝫ mot⁹ sunt quodãmõ in aia ꝛ q̃dãmõ extra aiam: qꝛ vt sunt q̃titates ꝯtinue sunt ex̃ aiaꝫ ꝛ vt sunt discrete sunt in aia: ꝓut hñt eẽ actu:lꝫ sint quodãmõ extra aiam: vt hñt esse in potẽtia.

Dubiũ so phistarũ.

¶ Sed adhuc dubitant sophiste: qꝛ tps nulla pars est: ergo tps nõ est: añs est manifestum:qꝛ nõ hẽmus nisi instans qd nõ est pars tpis.ꝯñtia pꝫ.qꝛ totũ nihil aliud est q̃ sue ptes: vt dicit Auer. ꝑmo ph̃icoꝝ. cõ.17. vl' saltẽ sunt correlatiua.

Solõ cu iusdam.

¶ Ad hoc soluit qdam homo ꝙ ad hoc vt successiuũ habeat eẽ sufficit ꝙ aliqd eius hẽat eẽ:lꝫ nõ sic sit de pmanenti:ꝛ sic lꝫ instans nõ sit ps tpis est tñ aliqd temporis.

Impugnatio.

¶ Cõtra.qꝛ si valet.tps est.g̃ qõdã totũ est.valebit.tps est actu:ergo qõdã totuꝫ est actu per regulã prioristicã.s. qñ ꝯñs seqt̃ ad añs simplr̃ ẽt aliquo addito vtriqꝫ seqt̃: dũmõ illud additũ nõ diminuat nec distrahat. Tũc vltra qõdã totũ est actu.g̃ ptes illi⁹ tot⁹ sunt.g̃ valebit a ꝑ ad vltimũ. instans est.g̃ tps est tps.g̃ quoddã totũ:qõdã totũ.g̃ quedã ptes tpis sunt actu:vltimũ ꝯñs est falsum. g̃ r̃nsio nulla.põt dici ꝙ esse actu tpis nõ est simplr̃ totũ simul:sed cũ po⁹ pmixta actui:ꝛ sic põt ꝯcedi partes esse ꝛ totũ eẽ intelligẽdo de esse: eẽ actu nõ puro: stat.n.subꝫ ꝛ predicatũ in ꝓpõne supponere pro successiuis: ꝛ tñ itellectus ꝯiungit extrema in instãti. ꝛ ita stat ꝙ tps ꝑdicatũ sit ens ꝓut intellectus illud cõponit in instãti:lꝫ nõ verificet illud pro instãti ꝛ nolo plus imorari:qꝛ questio est sophistica ꝛc̃.

ALGA. DV. VII.

At Algazel adhuc dicẽduꝫ est ph̃o ꝙ s̃m coꝝ radices possunt inueniri entia ꝑñtia ifinita que sunt vnitates abinuicem differẽtes in numero: videlꝫ aie hoium que post mortẽ separant̃: ille enim sunt entia indenominabilia in dispar vel par.

¶ Quia lis erat an daret̃ actu ifinitũ ꝛ ab Algaçele erant plima motiua adducta qb⁹ Auer. r̃nsum dedit. vult mõ iducere Alga. adducẽtẽ fortissimũ motiuũ ꝯ ph̃os: quod mouit Auicẽnã Platonẽ Alpharabiũ ꝛ multos latinoꝝ vt dicã. dicit g̃. ait Alga. adhuc est dõꝫ ph̃o ꝙ s̃m coꝝ radices prĩt inueniri entia ꝑñtia ifinita q̃ sũt vnitates.i.nãe diuerse iuicẽ differẽtes in nũero: videlꝫ aie hoiuꝫ q̃ post mortẽ separant̃: ille enĩ sunt entia idenoiabilia in dispar vl' par:ꝛ forte lr̃a est corrupta:ꝛ debet dicẽ sic. ille enĩ sũt denoiabilia s̃m dispar vel par:ꝛ si lr̃a est sic videt̃ ꝙ tãgat hãc rõnẽ.i.q̃cũqꝫ nũerant̃ et denoiant̃ nũero pari vl' impari sunt multa:sed aie separate denoiant̃ nũero pari vel impari.g̃ sunt multe:ꝛ sic hui⁹ rõnis tetigit tñ minorez rõnis:ꝛ post repperi lr̃am sic. ille enĩ sunt multiplicata ad dispar ꝛ ad par:ꝛ tũc sermo ei⁹ manifest⁹ est per se. ¶ Debes scire ꝙ ista rõ Alga. est mixta ptiꝫ ex lege partim ex nãli rõne. ꝓpõ enĩ dicẽs ꝙ aie hoium post mortẽ remanẽt multe:est credita ꝛ nõ rõne demõstrata: vt declaratũ est i libro de itellectu:lꝫ enĩ hois itellcs sit etern⁹: ille tñ nõ est mult⁹:imo vn⁹ nũero oiuꝫ. ꝓpõ aũt dicẽs ꝙ sũt ifinite supponit vnã.s.ꝙ hoies fuissent infiniti:ꝛ per ꝯñs ꝙ motus celi sit etern⁹ ꝛ ita celũ ꝛ ita elñta:ꝛ ꝑ ꝯñs totus mũdus sicut declaratũ est in nãli ph̃ia:ꝛ maxĩe in libro celi:ꝛ 8° phys. ꝛ hec est nota rõne nãli apud ph̃os: ꝛ sic ista ratio est maleã vilis:imo nõ transcendens ordinem sermonũ probabilium.

AVER.

Nos dicimus ꝙ ponere aias separatas a mã plures in numero est opio inconcessa ab oibus ph̃is:imo est opio valde dubitabilis. Causa enĩ pluralitatis seu numeralitatis est mã apud philosophos. ꝛ causa ꝯueniẽtie in multitudine numerali est forma:sed ꝙ possint reperiri res plures i numero vna in forma s̃m mãꝫ icõueniẽs est; nullũ nãqꝫ indiuiduũ ab alio indiuiduo distigui debet ab aliqua ꝓprietate nisi per accñs:imo indiuidua abiuicẽ distinguunt̃ mã. ¶ Rursus impoĩe est apõ oẽs ph̃os inueniri aliqd ifinitũ in actu qd sit corporeũ aut icorporeũ ꝛ nullus sapientuꝫ põt itelligere talia nisi viret dr̃iam inter situalia ꝛ idissitualia nisi Auicẽna maxĩe ꝙ sequeret̃ ex h̃ error ꝙ infinituꝫ reciperet magis ꝛ minus ꝛ totum esset simul parti quod est falsum.

¶ Huic motiuo r̃idet Auerro. s̃m fundamenta ph̃oꝝ peripateticoꝝ. ꝛ ꝑmo negat assumptũ. scdo ꝓbat eius r̃nsionez. dicit g̃ ꝑmo. dicim⁹ nos ꝙ ponere aias separatas a mã plures in nũero: est opio incõcessa imo negãda ab oibus ph̃is:imo est opio valde dubitabilis: ecce q̃uo negat ꝓpositionẽ ꝑmã:imo vt dixi est pure credita ꝛ nãli rõne non ꝯcessa. (Causa enĩ pluralitatis) cũ exponit ad formã rõnis vult mõ dare cãꝫ sue r̃nsionis:ꝛ duas adducit rõnes ꝯtra Algaçelẽ ꝑmo assignãdo cãm ei⁹ r̃nsionis. scdo ibi. (Rursus impoĩe) adducit rõnẽ Aristo. directe ꝯ illũ. dicit g̃. cã enĩ pluralitatis seu nũeralitatis ẽ mã apõ ph̃os ꝛ cã ꝯuenientie in multitudine numerali est foȓa:sed ꝙ possint repiri res ples in nũero vna in forma s̃m mãꝫ inconueniẽs est:est ergo vis rõnis Auer. ista q̃cũqꝫ multiplicant̃ in mã ꝛ vniunt̃ in foȓa: sunt cõposita ex mã et forma:sed aie separate nõ sũt cõposite ex mã ꝛ forma.g̃ nõ

sunt

sunt multe in nūero:ꝛ vna in forma. syllus est in 2ª figu-ra:ꝛ huiꝰ accipit maiorē ꝛ tacuit minorē:qm̄ est ꝯcessa ab eis.(Nullū nāq3.)Nūc pbat maiorē.ꝛ dicit.nullū nāq3 īdiuiduū ab alio īdiuiduo distigui dz ab aliqua ꝓprietate nisi per accns.hec est maior:s3 īdiuidua distiguunt mā.ğ distō p accns est per mām.ꝛ eꝯ.est.n.rō in 3ª figura.ꝛ maior est Arꝭ.in 2º post.ꝛ minor est māifesta p se.(Rursus īpole)hic reprobat opionē illoꝝ adducēdo 2ᵐᵃᵐ rōnē.ꝛ p̄ facit hoc.2º ponit euasionē illoꝝ ꝛ reprobat illos.dicit ğ. rursus īpole ē apud oēs phos īueniri aliqd īfinitū ī actu qd sit corporeū aut īcorporeū. hec ē tāq3 maior: ꝛ supple-as minorē.s3 aīe sepate sunt corporee vel īcorporee. ğ nō pnt īueniri īfinite.(Et nullus sapiētū)ponit sol. Auicē.ꝛ ꝯdicit illi.d.ꝛ nullus sapiētū pōt intelligē talia nisi viret diīa3 īter situalia ꝛ īdissitualia nisi ille sapiēs eēt Auicē. hec ē solo ꝙ maior ē falsa: qm̄ s3 īfinitū corpꝰ repiri non possit.pōt tn̄ repiri īfinitū in rebꝰ abstractis a loco ꝛ situ que locū nō occupāt.ꝯ arguit Auer.dicens. dico ꝙ h nō pōt ītelligi:q2 maxie seqt̄ ex h iste error.s.ꝙ īfinitū reci-piat magis ꝛ minꝰ:ꝛ totū eēt simul pti.i.equale:qd ē fal-sum.ꝛ sic ꝯdicit ois eis.Circa pn̄s caplm̄ nolo diffuse de-clarare dicta ista:qm̄ in libº de ītellu:ꝛ in qōne de īfinita-

Sicut mā ad eē īdiuiduoꝝ concurrit ita ad di-stictionē.

te p̄mi ꝓlixe locutꝰ sū.s3 tn̄ circa pᵐ debes scire ꝙ sicut mā ꝯcurrit ad eē indiuiduoꝝ ita ꝯcurrit ad distōnē. sed qm̄ mā est cā p accns īdiuidui.necio tn̄:forma aūt per se est cā īdiuidui.iō distictio īdiuiduoꝝ est per accns:nō tn̄ pure:s3 per accns neciū.declaratu3 est.n.in 7º metaphy. ꝙ mā est cā q̄ditatis īdiuiduoꝝ nō p se: s3 per accns:sed tn̄ neciū.forma aūt est cā p se totalis eēntie ꝛ q̄ditatis reꝝ. iō eēntia īdiuiduoꝝ est p accns a mā:ꝛ p se a forª.(Sz

Obiectio

obqcis sicut Joā.dicit in libº de suba orbis.sicut aliqd est cā rei in eē ita in distōne illiꝰ.sed forma est cā per se eēn-di īdiuiduoꝝ.ğ distinguēdi.ꝛ sic p̄ncipiu3 īdiuiduoꝝ erit

Solō

forma.(Ad hāc.q.debes scire ꝙ sicut eē simplr̄ ē a for-ma. ita eē simplr̄ distinctū nō est nisi esse vnu3 in se diui-su3 a quolibet alio. s3 sicut eē īdiuisibile est eē ꝑm q̄d.ita distinctū numero est distinctū per accns. ꝛ ꝑm q̄d.ꝛ sic il-la ꝓpositio nō hēt locum nisi in esse: ꝛ distinctiōe simplr̄ nō aliter: quō aūt valeat ratio Auer.de eē īfinito iā dixi in libº de ītellectu:ꝛ in qōne de īfinitate p̄mi. ꝛ ꝯfirmaui illā vbis Arist.in 3º phy.ꝛ nolo ponē ea que ibi posui: qm̄ eēt ponē capl̄3 supra capᵐ. ALGA. DV. VIII.

Dit algazel. ꝛ si forte aliqs diceret : ꝙ opinio platonis est vera. v3 ꝙ anima est vna ꝛ antiqua: ꝛ diuidit̄ diuisiōe corpoꝝ: ꝛ incorporea ꝛ sepatione redit ad suā radicē: ꝛ vnitur.(Nos vo respōde mus ꝙ hec opinio est absurdior opinionibꝰ ani me: ꝛ cōtra intellectus sentētiā. Nos eni3 dici-mus ꝙ aīa petri non est aīa guilermi.ipossibile est.n.ꝙ sint vna: quelibet nāq3 earū sentit: ꝛ co gnoscit sese differre ab alia: vn̄ si aīe essent vne: eēnt hoīes vni in scia que scia est ꝓprietas suba lis animarū.(Et si forte aliqs arguat.dicēs ꝙ sint vnū anime:sed diuidunt̄ ꝑm dependentia3 corpoꝝ.(Nos dicimus ꝙ diuidi illud quod magnitudinē quātitatis mēsurabilis nō hēt est falsu3:qualr̄ ēt dicimus ꝙ vnus sit mille vel in-finiti:qd nā q3 est iquātitabile indiuisibile est.

(Cū induxit opionē Alga.ꝛ argumētū eius ꝛ solutione3 illius:nūc vult adducere rationē platonis.ꝛ primo ponit illā.scdo ibi.(Nos vo)rn̄det ꝯdicēdo ei.dicit ğ. dit Alg. et si forte aliquis diceret. ꝙ opio platonis est vera. v3 ꝙ aīa est vna ꝛ antiq̄ ꝛ diuisibilis diuisione corpoꝝ ꝛ incor-porea sepatiōe redit ad suā radicē ꝛ vnit̄.(Ego diu ꝯsi-

Que fuit opio pla. de multitudine aīaꝝ ꝑm comitē amirāduanum.

deraui vbū istud: ꝛ cū īspexi hsemp steti ī dubio ꝛ petij declarationes illiꝰ.Dixit comes amirādulanus corona nr̄e etatis in corbula me petente bononiā: ꝙ opinio platonis ponit vnā ideā aīaꝝ que se hēt respectu animarū sicut li-gna in voltis ꝛ arcubꝰ domoꝝ.dicebat.n.ꝙ sicut ligna il-la subterposita lapidibꝰ incalcinatis ad modu3 arcꝰ post exiccationē illoꝝ remota dimittunt vestigiū eoꝝ: qd vo-cat̄ volta seu arcus.sic est vna idea nūero oīu3 aīaꝝ: que cū corpa formant̄ a vtute genitiua egredit̄ illa: ꝛ recedit dimittitq3 eiꝰ vmbrā seu vestigiu3 eiꝰ:qd aīa vocat̄: ꝛ sic dixit dictū Jsaac israelite ītelligi.s.qn̄ dicit aiam eē pdu ctā ī vmbra ītelligit̄.i. idee. ista ğ resultatio seu vestigiū apud plonē aīa erat. ꝛ iō illā ideā seminariū seu radice3 dicebat.Et tūc dixit plo ꝙ qn̄ aīe desinūt ī corpora tūc re deūt ad earū seminariu3 intantū ꝙ vestigia illa que aīe erāt ampliꝰ nō sunt post:redūdāt in suū seminariū vt di-cit.ꝛ hāc opinionē dixit eē platonis ille vir.ꝛ ita plato po-suit oēs aīas esse vnā in radice.plures aūt originalr̄:ꝛ sic huic multū ꝯsonat series vboꝝ Algaçe.ꝛ Auerro.qm̄ ni-tit̄ Alga.pbare multitudinē aīarū in vbis sequētibꝰ: ꝓ-pter qd signū est ꝙ plato opinabat̄ vnā eē tn̄. huic etia3 Themistiꝰ sollēnis plonicus vt narrat Auerr̄.ix. metaᵉ cō.18.ꝯcordat.d. ꝙ plo posuit dea3 terre eē factā ex d ya secūdis.Arist.aūt a sole ꝛ orbe declivi.vbi loquit̄ de illa idea:vt apparet ibidem ꝛ in expōne mea.(Sed l3 hec opio sit sollēnis vt vides. dixi sibi ꝙ opio plonis non est

Opinio Auer. de multitudine aīaꝝ ꝑm plonē.

illa:vt appet in phedone:ꝛ ei mōstraui textū cui nō ꝯdi-xit. videbat̄.n.mihi platonē velle aīas esse creatas a deo in quodā numero certo. ꝛ eas stare in signifero seu orbe seminario in gloria.ꝛ tūc ponit ꝙ ille descendunt ad cor pora:ꝛ cū cōplet̄ eoꝝ descensus: sic ꝙ singula in corpore fuerint:tūc erit annus magnꝰ.in quo iterū oīa vt p̄us redi bunt:ꝛ hoc fiet infinities.ꝛ reiterabuntur sepe.ꝛ tūc vult the per radicē orbē signoꝝ quē appellat seminariū p̄mū in quo stāt. ꝛ si ista est opio plonis. ia3 soluta est qd Alg. (Nos vo)cū iduxit sol.plonis.Nūc Alga.repħēdit illā. circa qd debes scire ꝙ ad illā opionē seqt̄ aīam vniꝰ ho-minis eē aīam alteriꝰ:qm̄ aīa mea nūc fuit alteriꝰ tpe an te reuolutionē magnā: qm̄ ego tūc fui aliud in deū a me nūc vt ꝓbāt phi. ꝯ hoc arguit Alg.d.nos vo videmus ꝙ hec opinio est absurdior opinionibus aīe ꝛ ꝯ intellectus sententia3:cuius rōnes tangit.d.nos.n.dicimus ꝙ aīa pe tri nō est aīa guilermi. impole est.n. ꝙ sint vna.quelibet nāq3 eaꝝ sentit ꝛ cognoscit se differre ab alia. vnde si aīe essent vne eēnt hoīe vni in scia : cuius rōnes tāgit.d.que scia est ꝓprietas substantialis aīaru3.vult dicere ꝙ sicut aīa erit vna ita ꝛ sciētia:eo q2 sciētia est ꝓprium aīe.ergo nō pnt aīe in quodā nūero creari . Et si forte aliqs argu-

Opinio peripateticorum.

at.d.ꝙ sint vnū aīe.i.ꝙ oēs aīe sint vnu3:sed diuiduntur ꝑm dependentiā.i. ordinē ad corpora:sicut videt̄ opinio peripateticoꝝ.vult.n.Auer.peripateticus vt dixi ꝙ intel lectus oium est vnꝰ numero in se.pōt tn̄ multiplicari ex-trinsece put est dicens ordinē ad diuersa corpa:quoꝝ est

Impugnatio

pfectio p̄ma.ꝯ hoc arguit Alga.d. nos dicimus ꝙ diuidi id qd magnitudinē q̄titatis mēsurabiliū non hēt est fal-su3. ğ sup.ipole est vnicū intellectū esse multos respectu corpoꝝ.Scdo arguit qualr̄ ēt dicemus ꝙ vnus sit mille vel infiniti:id nāq3 qd est inquātitabile est indiuisibile. ꝛ per ꝯns ille vnus ītellectus nō pōt esse plures.hec sunt argumēta Algaçelis. AVERROIS.

Dicimus nos ꝙ petrus bene differt a guilermo in nūo ꝛ sunt vnꝰ in forma .s. in aīa vna: si aīa petri dr̃ ab aīa guilermi in nūo sicut ꝑsonalr̄ differūt in numero: opȝ igiť ꝙ aīa petri ꝛ guilermi essent due in numero. ꝛ sequereť ex hoc ꝙ anima haberet animā: ꝛ sic anima petri ꝛ guilermi eēnt vna ꝛ eadē in forma: ꝛ pluralitas nūeralis .s. diuisio seqť vnū in forma rōne materie. ¶ Uñ si aīa nō admittereť in corpis admissione oportebit ꝙ qñ sepata fuerit a corpe ꝙ sit vna ꝛ eadem in oibus vȝ in nūo. ¶ Attñ id quo iste hō platonē reprobat sophisticatio fuit. snia.n.eiꝰ erat ꝙ aīa petri aut dr̃ ab aīa guilermi aut fuit vna ꝛ eadē. nō sunt vna. qa sequereť falsum. ğ differūt. ꝛ loca sophisticatiōis hec sunt in duobus vocabulis. vȝ in eo qꝺ dicit differt: ꝛ in eo qꝺ dicit idē. differre nāqȝ equiuoce significat: ꝛ idē multiplr̄ pōt intelligi. ꝛ iō aīa petri ꝛ aīa guilermi quodāmō pñt dici vna ꝛ eadē. vt puta ex parte forme: ꝛ sunt multe alio mō vȝ rōne subtoꝝ. ¶ Sed id qꝺ dicebat .s. ꝙ diuisio non pōt diuidē inquātitabile falsū est absolute. vȝ ꝙ hec ꝓpositio nō est vl̄is: imo deficit in quodāmō. hoc.n. v̄ificať in eo qꝺ per se diuidiť: ꝟ nō in eo qꝺ diuidiť per accñs .s. id qꝺ diuidiť rōne subti diuisibilis per se: vt albedo que diuiditur rōne corpis ꝛ h̄ mō forma ꝛ aīa diuiduntur diuisione subtoꝝ. ¶ Et iō dicimus ꝙ aīa vere est silis luci: qa sicut lux diuidiť diuisiōe corporeū lucentiū. postea vniť lux remotis lucētibꝰ corporibꝰ sic recte est de anima cū corporibus.

¶ Uult nūc Auerrois soluē .q. Alg. ꝛ p̄ ꝓponit v̄itatē .q. 2ᵒ ꝓbat illā. 3ᵒ exponit opionē Plonis. 4ᵒ soluit .q. dclando latentiā sophisticatiōis. In pᵒ dicit. dicimꝰ nos ꝙ petrus bñ differt a guilermo in nūero. ꝛ sunt vnꝰ in foīa .s. in aīa vna: ista est v̄itas quā ꝓponit. (Si aīa petri) nunc ꝓbat istā v̄itatē. ꝛ p̄ infert vnū ꝯñs: deide ondit falsitatē illiꝰ. ꝛ 3ᵒ ostēdit id seq quocūqȝ. dicit ğ. si aīa petri differt ab aīa guilermi in nūero sic ꝑsonalr̄ entia solent differre in numero. igiť opȝ ꝙ aīa petri ꝛ guilermi eēnt due in nūero. istud ē ꝯñs. deinde ondit īpositatē huiꝰ: ꝛ īfert vnū īpossibiliꝰ .d. ꝛ seqť ex h̄ ꝙ aīa hēet aīaȝ. (Et sic aīa petri) nūc ꝯcludit v̄itatē ꝓpositā .d. ꝛ sic aīa petri ꝛ guilermi eēnt vna ꝛ eadē in forma: ꝛ plalitas nūeralis .s. diuisio seqť vnū
in forma: ȝ rōne mãe sit nūeralis diuisio. ¶ Sed ꝓuenit locus .q. nō ꝑuus qñ pōt eē locus qōnis in eo qꝺ dicit: qȝ tūc aīa hēret animaȝ. nō.n. videť locꝰ aliqs vñ tenet illa ꝯñtia. Et soluiť. qñ si aīa sor. eēt alia ab aīa platonis: vel eēt alia simplr̄ ꝛ per se: vel per accñs rōne corpis. si scdȝ. ğ in se simplr̄ est vna: ȝ multa attributiōe sicut dcm̄ est. si aūt sint plēs simplr̄. ğ sunt dīntes ꝛ ꝯuenientes: ꝛ sic sūt cōposite ex pte qua differunt ꝛ pte qua cōueniūt: ȝ pars qua ꝯueniunt nō pōt eē nisi forma. ꝛ nō nisi foīa que est aīa: qñ aīa non fit ex non aīa. ğ et aīa. Illa ğ ꝯñtia valet
Solō ꝑsupposito ꝙ ille sūt plēs simplr̄ ꝛ nō attributiōe. (Uñ si aīa) nūc īfert quō oīno opȝ ꝙ q̃litercūqȝ seqť opio ꝓdicta. ꝛ dicit. vñ si aīa nō admittereť in corpis admissione opȝ ꝙ qñ sepata fuerit a corpore ꝙ sit vna ꝛ eadē in oibus. vȝ in nūero ꝯñtiā supponit ex sol. sexti dubij: qñ cā multiplicatiōis nūeralis est mã. cū igiť in corruptiōe totali nulla remaneat mã: iō simplr̄ dici pōt ꝙ remouebiť cā ꝛ pñʳ multiplicatiōis: ꝛ ꝑ ꝯñs remanet vnitas nūeralis saltē ꝑuatiue: ꝛ sic vna erit aīa simplr̄ oium. (Attñ id quo) nunc verificat opionē ploni: ꝛ soluit argᵐ eiꝰ: ꝛ dicit. attñ id quo iste hō plonē reprobat sophisticatio fuit. snia.n. eiꝰ erat ꝙ aīa petri aut differt ab aīa guilermi aut fuit vna ꝛ eadē. Deide destruit mēbrum falsū ꝛ ꝯcludit veꝝ .d. nō sūt vna: qȝ seqť falsū vt supra fuit ab eo deductū. ğ dīnt. (Et loca sophisticationis) soluit istā qōnē .d. ꝛ loca sophisticationis hec sunt in duobꝰ vocabulis vȝ in eo qꝺ dicit differt ꝛ in eo qꝺ dicit idē. differre nāqȝ equiuoce significat. ꝛ idē mlťplr̄ pōt itelligi. ꝛ iō aīa petri ꝛ aīa guilermi quodāmodo pñt itelligi vna ꝛ eadē: vt puta ex pte forme: ꝛ sunt multe alio modo vȝ rōne subtoꝝ.

Debes scire ꝙ forma hoīs pōt duplr̄ ꝯsiderari. videlȝ inquātū anima ꝛ inquantū intellectus substantia existēs separata. Si pmo modo. dico ꝙ sicut colūna est dextra ꝛ sinistra nō per se: ȝ ex ordine ad diuersos hoies: sic ꝙ nulla est nouitas in ea. sic intellectus ꝓut respicit hoies diuersos est aīa multa nō multiplicatiōe accñte ei: ȝ multiplicatiōe se tenēte ex parte corpoꝝ. ꝛ sic pōt dici multꝰ per accñs extrinsece: sicut colūna dī dextra per accñs rōne rei dextre simplr̄. Si autē ꝯsiderať vt itellus est: sic est vnꝰ per se ꝛ per accñs: qñ vt sic sepať simplr̄ ab oī respectu ad qꝺcūqȝ extrisecū. ꝛ sic aīa est vna quodāmō ꝛ plures quodāmō. vna quidē per se ꝛ simplr̄. multe aūt extrīsece ꝛ per accñs. (Sed id qꝺ dicebat) nunc soluit ad motiuū Alg. ꝛ dicit. ȝ illud qꝺ dicebat .s. ꝙ diuisio nō pōt diuidere īquātitabile. falsū est absolute vȝ ꝙ hec ꝓpositio non est vl̄is: imo deficit in q̃dāmō. qꝺ declat .d. hoc.n. verificať in eo qꝺ per se diuidiť: ȝ nō in eo qꝺ diuidiť per accñs .s. id qꝺ diuidiť rōne subiecti diuisibilis per se: vt albedo que diuidiť rōne corpis: ꝛ h̄ mō forma ꝛ aīa diuiduntur diuisione corpoꝝ. ¶ Ad formā negať maior vel distīguiť: vt dictū est. (Et iō) vltio exponit h̄ per exēplū. ꝛ dicit. ꝛ iō dicimus ꝙ aīa vere est similis luci: qȝ sicut lux diuidiť diuisione corpoꝝ lucētiū: attñ in medio est vna. postea vniť lux remotis lucentibꝰ corpibꝰ. sic recte est de aīa cū corpibꝰ .s. ꝙ ipsa ē vna simpliciter: plēs tñ respectiue: ꝛ sic per h̄ itelligiť totū illud.

Circa dicta pmo debes scire ꝙ opinionē Plato. Auerrois reduxit ad opionē eius intātū ꝙ Pla. vt Auer. īnuit: nihil aliud nisi ꝙ aīa sit q̃dāmō vna: ꝛ q̃dāmō plures: est.n. vna simplr̄ ꝛ absolute in substātia: ꝛ plures respectiue ꝛ in habitudine ad diuersa subta vt dixi iā. Et hāc opionē Auerrois ascribit platoni. Et addo ꝙ plato videť dicē ꝙ hō nō est aliud: nisi aīa ꝓut vtiť corpe tāqȝ instrumēto. ꝛ iō sicut nauis est nauta tñ vtens instrumēto: sic hō est aīa vtēs corpe tāqȝ instrumento: ꝛ sicut artifex est quodāmō plures ꝑꝑ vsum diuersoꝝ instroꝝ: ꝛ quodāmō vnꝰ simplr̄ ꝛ absolute: sic ꝛ aīa. ꝛ hec videť opio pla. vt scripsi in libro de itellectu.

Secundo debes scire in ꝓposito vt narraui in tractatu ītitulato Uincētio grino Ueneto meo scholari ꝺ actiōe eiuȝ reꝝ. Quidā hebreꝰ opiatꝰ erat Auer. ꝛ Ar. ꝛ Pla. eē vniꝰ opionis itātū ꝙ dixit eos velle ꝙ oēs res cōposite erāt cōposite ex mã ꝛ intellu adeo ꝙ itells i ąbusdā erat itells tm̄: vt in hoie: in ąbusdā aīa: ꝛ i ąbusdā nā. aīa erat i brutis: nã vo in elťis: tñ vna nuďsuba erat oiuȝ. ꝛ huic opioni vr̄ Auer. assentire in pñᵒ hꝰ

Margin notes: Duplr̄ cōpit forma hominis. — Opinio plonis. — Pō cuidā hebra.

solonis

Impos^9 solonis: atq̄ vt narraui: hāc opinionē reprobat Aui. in 6^o naturaliū: ⁊ auctor de spiritu in libro eius. ideo hic dum dicit aiam eē aiam vnā oīum: intelligit ꝯ ppͥetate: vltra quā est vna ppꝛia vnicuiq;: per quā homo ponit̄ in spe cie que incipit ⁊ desinit ad gn̄atonē ⁊ corruptionē corpo ris: vt dicit Auer. in cōmēto. z. tertij. ⁊ tu vide tractatū meum de hoc.

ALGAZELIS. DV. IX.

Ait Algazel. ⁊ si forte aliqs phoꝝ di ceret ꝙ mundus nūq̄ creatus fuit. si mūdus mō creat^9 fuisset nō euaderet qn de^9 bn̄dict^9 an̄ dictā creationē ces sasset in q̄ntitate vni^9 āni vel duoꝝ ānoꝝ vł ifini te. postea creauit tādē adeo ꝙ duratio cessatio nis aut finita aut infinita. si fuit finita. fuit ḡ esse creatoris finitū. si fuit ifinita. ḡ venit ad finē du ratio in qua ptrāsierūt politates ifinite in nūo. ℭ Nos v̄o dicim^9 ꝙ tp̄s ⁊ duratio fuerunt res create: vt i seq̄ntib^9 ad p̄sens argumētū r̄ndem^9.

ℭ Cum cōpleuit difficultatatē qōnis iaz dicte circa aīas vult mō aggredi nouū argumētū. ⁊ p̄mo arguit ꝙ mun dus non est creatus in tp̄e. scd̄o ibi. (Nos v̄o) r̄ndit rōni illi^9. dicit ḡ. ait Alg. ⁊ si forte aliqs phoꝝ diceret ꝙ mun dus nūq̄ creatus fuit. vult dicere nouiter. Deīde arguit hoc. d. si mūdus mō creatus fuisset nō euaderet qn deus bn̄dictus ante dictā creationē cessasset in q̄ntitate vnius anni vel duoꝝ annoꝝ vel infinite: postea creauit tandē: adeo ꝙ duratio cessationis aut finita aut ifinita. Si fuit finita ḡ eē creatoris est finitū. hoc est falsum. q2 creator est de^9 eternus. si fuit ifinita. ḡ venit ad finē duratio illa in qua ptrāsierūt politates ifinite in nūero qd̄ est ipossi bil^9. (Nos v̄o) r̄ndit nūc ⁊ dicit. nos v̄o dicimus ꝙ tem pus ⁊ duratio fuerūt res create vt in sequētib^9 ad p̄ns ar gumentuz diffuse respōdemus. vult ḡ ꝙ argumentū sup ponat falsum. s. ꝙ mundi creatio sit in tempore: imo ipso tēpore precedenti.

AVERROIS.

Dicemus nos ꝙ maior pars opinātiū mūdi creationē ponūt ip̄z creatū fuis se secū. dicimus. n. ꝙ ponere duratio nez aliquo mō finitā aut infinitā ante mūdi creationē est falsuz. id. n. qd̄ nō hēt princi piū nō pōt finiri. Sed argumētū hui^9 hominis debet fortificari alio modo videlz aut extremi tas creatiōis mūdi. s. ei^9 pͥcipiū poterat eē lon gioꝛ momēto p̄nti: aut nō. si nō: oportebit pone re mensurā in qua creari ampli^9 nō poterat: qd̄ est falsum apud oēs. si primo mō videlz extre mitas tp̄is. s. suū pͥcipiū poterat eē lōgioꝛ mo mēto ab extremitate creati: adhuc petē est vtrū sit possibile in p̄nti extremitate ꝙ sit lōgioꝛ. ⁊ si r̄nsio eēt ꝙ sic qd̄ necessario r̄ndendū est. opor teret ꝙ fuisset terminatio mēsurarū infinitaruz tp̄is: ⁊ sequeret̄ ex hoc ꝙ terminatio ipsarū fuis set in reuolutiōib^9 causantib^9 mēsurā tēporalē ab eisdē inuētam. ℭ Si v̄o dicerent ꝙ id qd̄ ifi nitū est nō pōt perfici neq; finiri. r̄ndēdū est ad hoc ꝙ id qd̄ sequit̄ partē obijciētē de reuolutio nibus sequit̄ ⁊ vos in mēsurarū tēpoꝛ inoua toꝛū politate. ℭ Et si forte aliqs diceret ꝙ dif ferētia inter eos est: ꝙ ille infinite politates nō adhuc ad actū egresse sunt: ⁊ politates reuolu tionū ifinitarū egresse sunt ad actū. Nos vtiq; r̄ndemus ꝙ politates reꝝ sunt de ꝯcomitātib^9 ipsaꝝ qualitcūq; sint. vz ꝙ p̄cedant ille comitā tie illas res: aut sint simul ⁊ semel sic̄ phi opina ti sunt. quapropter sequit̄ nūationes reruz. vn̄ impol'e eēt ꝙ ante p̄ntem reuolutionē fuissent ifinite reuolutiōes. esset ḡ impol'e eē possibilita tem ifinitaꝝ reuolutionū. ℭ Sed adhuc dōm ab obijciētib^9 ꝙ tp̄s est terminatū in mēsura. s. tp̄s mūdi. ipol'e est ergo eē tp̄s maius eo: neq; minus sicut multi hoīes opinati sunt in mundi mēsura. ⁊ id̄o dicimus nos ꝙ p̄dicte ꝯclusiones non sunt demr̄atiue: ⁊ id̄o esset meli^9 pro asseren tib^9 mūdi creationē ꝙ ponerēt tp̄s terminatuz in mēsura: ⁊ ꝙ nō ponerēt magnitudinē infini tam: sed magnitudo habet totū. ⁊ tp̄s non.

ℭ Nūc Auer. recitato argumēto: qd̄ soluit Alg. vult forti ficare ip̄z. ⁊ p̄ ponit ppositū v̄itatis. z^o ibi. (Sz argumen tū) fortificat ip̄z. alie particule erūt mā ifeste. dicit ḡ in p̄^o. dicim^9 nos ꝙ maioꝛ ps opināciū mūdi creationē ponūt ip̄m. s. tp̄s creatū fuisse secū. cui^9 rōnē dicit. dicimus. n. ꝙ ponere durationē aliquo mō finitā aut ifinitā ante mun di creationē est ipol'e. id. n. qd̄ nō hēt p̄n^m nō pōt finiri: ḡ tp̄s simul cū mūdo gn̄ari debet. ⁊ hoc pbauit Arist. apte in 8^o phys. nullū. n. tp̄s gn̄at̄ ⁊c. ℭ Debes scire ꝙ Auer. nō dicit h̄ tāq̄ negatū ab algaçe. sed poti^9 oñdit illud eē cōueniēs phis. (Sed argumētū hui^9) hic vult cōfirma re argumentū dictū: ⁊ videt̄ mihi ꝙ retorqueat argumē tū ei^9 ꝯ eū. ℭ Ubi debes scire ꝙ Alga. arguebat si mun dus est etern^9 a pte an̄. ḡ ifinitū fuit finitū. ꝯntiā pbabit: q2 reuolutiōes fuerūt ifinite ante instās qd̄ est p̄sens: ⁊ oēs sunt ꝯsumpte: ḡ fuit infinitū ꝯsumptū ⁊ terminatuz vsq; ad h̄ istās qd̄ est p̄ns. itēdit ḡ Auer. retorquere argu mētū istud ad oppositū. ⁊ dicit. ⁊ argumētū hui^9 hoīs de bet fortificari alio mō. vz aut extremitas creationis mū di. s. ei^9 p̄ncipiū poterat esse lōgioꝛ momēto. s. illo in quo creat^9 fuit; vel cū quo creat^9 fuit: aut nō. si non oportebit ponere mēsurā in qua creari ampli^9 nō poterat: qd̄ ē fal suz apud oēs: q2 nulla est mēsura qn illa potuit creari: ⁊ alia ante illā: ⁊ sic in ifinitū: q2 oēs sunt vni^9 rōnis: ⁊ nō maioꝛ nō est ō vna q̄ de altera: nec ei^9 potētia est fortioꝛ in vno tp̄e q̄ in alio: nec indiget auxilio alteri^9 inuātis. ḡ nō dat̄ mēsura determiata in qua possit tm̄. ℭ Debes sci re ꝙ apud sophistas loquētes si ꝯcedit̄ maximū tp̄s in quo sic aliqd pōt fieri vł minimū in quo nō respectu po tētie finite: nō tm̄ respectu potētie ifinite: imo potētia ifi nita est que pōt nō tm̄ in tāto tp̄e qn mai^9 in minori tp̄e vt dcm̄ est in sophisticis modernoꝝ. Applicādo ḡ ad p positū si theologi ponūt vigoꝛez p̄mi esse infinitū habēt dicē ꝙ mēsura in qua creat^9 fuit mūdus nō est determi nata qn de^9 in illa possit ⁊ in alia ab illa posset: q2 nō li mitat̄ ab extrinseco vt dixi. Deinde remouet p̄mū mem brū. d. si p̄mo mō. vz extremitas tp̄is. s. suū p̄ncipiū pote rat esse lōgioꝛ momēto p̄nti in quo fuit creat^9. s. ab extre mitate creati adhuc petere est vtrū sit pol'e in p̄senti ex tremitate ꝙ sit lōgioꝛ. Et si r̄nsio esset ꝙ sic (qd̄ nec̄ario

Nota

Pō sos pq̄itaz

rñdēdū est) opꝫ ꝙ sit terminatio mēsuraꝝ īfinitaꝝ tpis: qđ ipse hēt ꝑ ipossibili: ꝛ seqꝭ ex h ꝙ terminatio ipsarū fuisset in reuolutiōib⁹ cātib⁹ mēsurā tpalē ab eisdē iuētaꝫ. ꝛ sic seqꝭ idē qđ pus. Sed difficile est ꝓbare has ꝯsequētias. ꝛ iō in declaratiōe isti⁹ multa dicet ipse in 2ª disputatione. ꝛ ego volo dicē aliq̄ pro h⁹ euidētia. ℂ Dico ḡ ꝙ tota vis istoꝝ ꝯsistit in duob⁹. quoꝝ p^m est. s. an instās qđ est pñs in quo mūdus fuit creat⁹. potuit eē tps isinituꝫ ꝛ mot⁹ in ifinitū. istud est māifestuꝫ: qm̄ ante illud istās īfiniti potuerūt eē mūdi q̄libet mō facti. s. quoꝝ q̄libet potuit ꝑ aliq̄ distātiā eē fact⁹ ab alio. ḡ potuit tps eē infinitū. ℂ Scđz ē ꝙ in his: quoꝝ cōplemētū est ab aīa eadeꝫ est possibilitas essendi apud aīam. ꝛ ſm rē ꝛ eadē ipossibilitas. ꝛ istud oīb⁹ est māifestū. ℂ His hitis arguo ꝯsequētias. Prīa ergo appet ex p̄ fundamēto. qm̄ si mūdus in h istāti ē factus: ꝛ ante h instās potuerūt eē mūdi īfiniti. ḡ īfinite fuerūt possibilitates eēndi tpis. ḡ appet p̄ma ꝯsequētia. Tūc vltra: sꝫ eadeꝫ est rō possibilitatis ꝛ actualitatis in eis: quoꝝ cōplemētū ē ab aīa: vt appet in 2°. ḡ pōt inferri ꝙ īfinite actu fuerūt mēsure terminate ad h instās. iste ꝯsequētie appebūt clari⁹ īfra in disputatiōe dicēda. ℂ Et debes scire ꝙ apđ nos christianos hn̄ ꝯcedēdū est ante istās qđ est pñs ꝓfuisse tps in mēte diuina: ꝛ ꝑ ꝯñs silitudo tpis: nō tn̄ tps māīr qđ est nā mot⁹: vt īfra dicet. (Si vō) nūc iducat sol. quorūdā. ꝛ lꝫ hec rñsio possit hīe plures īntellus: attn̄ iste primus ꝛ bon⁹ est. ꝙ infinitū finiri ex ea pte quo finitū est. nō est īpoſē: qm̄ vt sic ē capacitatis infinite. Sꝫ ex ea pte qua īfinitū est simplr impoſē: mō applicādo ad ꝓpositū. tps id verū vel imaginatū est finitū ex pte pītis est vel fuit īfinitū ex pte futuri. Hoc dicit. si vō dicerēt ꝙ id qđ īfinitū est nō pōt ꝑfici neq̄ finiri. vult dicē a pte qua īfinitū. ꝛ ꝑ ꝯñs a pte qua finitū pōt. ꝛ sic in ꝓposito vt dixi. (Rñdēdū est ad h) replicat vbi vult ꝙ nō vꝫ simplr sꝫ ad hoīeꝫ ꝛ hic loc⁹ vix ītelligibilis ē. Et tn̄ debes scire ꝙ vt videbis. Alg. arguit ꝯ phos ꝙ si mūdus a pte ante sit etern⁹ tūc tps ei⁹ erit eternū: ꝛ id tps est terminatū ad h instās huius dici. ḡ īfinitū recipit terminū. vult ḡ Auer. ꝙ argumentū istud ꝯtra loquētes est difficile ad hoīeꝫ: qm̄ eodē argumēto de tpe vero sicut de tpe possibili: qm̄ idē ē modus ipossibilitatis vtriusq̄: ꝛ sic argumētū est ꝯ eos. dicit ḡ. Ad h rñdēdū ꝙ id qđ seqꝭ partē obijciētē. i. loquētes de reuolutiōib⁹. i. tpe vero īfinito. sequiꝭ ꝛ vos in possibilitate mēsuraꝝ tēpoꝝ inouatoꝝ. i. sequiꝭ eos ponēdo īfinitas reuolutiōes fuisse poſēs: qm̄ eadē est rō essendi actu tpis ꝛ possibilis eē. (Et si forte) adhuc rñdet ꝛ dicit ꝛ si forte aliqs diceret ꝙ dīa īter eos est ꝙ iste īfinite possibilitates nō sūt adhuc egresse ad actum: ꝛ possibilitates reuolutionū sunt iā actu egresse. ḡ argumentū hn̄ ꝓcedit ꝯ phos ꝛ nō ꝯ loquētes. (Nos vtiq̄) rñdet applicando sol. nos vtiq̄ rñdem⁹ ꝙ possibilitates reꝝ sunt de ꝯcomitantib⁹ ipaꝝ. vult dicē. reputanꝭ ꝑ ipsis reb⁹ actu qualitcūq̄ sint. videlꝫ ꝙ ꝓcedāt ille ꝯcomitātes illas res aut sint simul ꝛ semel sicut phi opinati sūt. quapropter seqꝭ mutationes reꝝ. vult dicere. ꝙ si res est vna: vna fuit possibilitas: ꝛ si due: due sunt possibilitates. Vñ si ipoſē eēt ꝙ an̄ ꝓsenteꝫ reuolutioneꝫ fuissent īfinite reuolutiōes. ḡ a pari eēt impoſē esse possibilitatē īfinitarū reuolutionū. ecce q̄uo Auer. dixit declaratiōnē illaꝝ ꝯsequētiaꝝ. (Sꝫ adhuc) hic ponit vltimā eoꝝ sol. ꝛ vult ꝙ tps pōt duplr ꝯsiderari. s. respectu mūdi: ꝛ simplr. si respectu mūdi sic est terminatū qm̄ q̄libet magnitudo finita ē in tpe finito. si simplr: sic est eternū simplr. dicit ḡ. sꝫ adhuc dōm ab obijciētib⁹ ꝙ tps est terminatū in mensurā. s. tps mundi. Impoſē est ḡ esse tps mai⁹ eo neq̄ min⁹ sicut multi hoīes opinati sunt in mūdi mēsura. Tūc ait Auer. ꝛ iō dicimus nos ꝙ ꝓdicte ꝯclusiones nō sunt demōstratiue: vult dīe theologoꝝ: ꝛ iō eēt meli⁹ ꝑ asserētib⁹ mūdi creationē ꝙ ponerēt tps terminatū in mēsura. ꝛ per ꝯñs nō ponerēt magnitudinem infinitā ipsius mūdi: qm̄ magnitudo hēt totū. i. finē. tps aūt simplr: nō ḡ hēt ꝯ theologos fatēri ꝙ tps in se simplr sit eternū. ꝛ hoc vult.

Prima ppositio. (margin)

Secūda. (margin)

Deductio ꝯñe (margin)

Pō christianoꝝ. (margin)

Dupliciter ꝯsideratur tps. (margin)

ALGA. DV. X.

Ait alga. noīe philosophoꝝ qn̄ ei obijciētes negabāt ꝙ cessare actionē antiqui ab eodē antiquo esse qđ notuꝫ. talia verba. ꝛ si forte aliqs diceret quia negant admittētes auctoritates necessitatis: ꝛ querūt alios modos incompetentes.

ℂ Hic vult Alg. facē petitionē vnā phis cū q̄dā admiratione. d. ait Alga. noīe phoꝝ h vba qn̄ ei obijciētes negabāt ꝙ cessare actionē antiq̄ ab eodē antiquo eē qđ notū. vult dicē ꝙ q̄dā ꝑipatetici dixerūt ꝙ ipoſē est ꝙ actio q̄ semel fuit ab antiq̄ cesset ab eodē: ꝯ q̄s dixit talia vba. s. ꝛ si forte aliqs diceret: q̄re negāt admirātes auctes necītatis. i. ipm hīe posse cū q̄dā necītate: q̄re negāt sup. ꝛ q̄runt alios modos incōpetētes. i. extraneos. q. d. ꝙ nō videt bonū negare id manifestū ꝛ q̄rere aliā viā extraneā. hec est petitio quā facit Alg. noīe loquētiū. Cui Auerrois rñdet in dictiōe sequēti vt vides. AVERROIS.

Dicimus nos ꝙ sñia eius quā nomīe phoꝝ iducit ad ꝓbādū ꝙ impoſē est iuenire inouatū ab eterno agente. est q̄d ipoſē: est ꝙ sit ibi volūtas. ꝛ hec negatio ei⁹ ꝯgrua appebat inq̄tū ipsi ꝯcedebāt obijciētib⁹ ꝙ oīa opponētia sunt silia respectu āṫique volūtatis tā si sint in tpe sicut ꝓcedēs ꝛ subsequens q̄ȝ in q̄litatib⁹ ꝯtrarijs: vt albedo ꝛ nigredo. Silr esse ꝛ priuatio sunt similia respectu prime volūtatis: ꝛ q̄a ipsi hāc ꝓpōnē cōcedunt obijciētib⁹ eis respōdēt ꝙ nō est de nā volūtatis inclinare actū vnius similiū magis q̄ȝ alterū nisi causa appropriāte vnū ipsoꝝ similium extrīse: alioqn ꝓuenirēt res: ꝛ eaꝝ ꝓuentus ab euētu. vñ phi ꝯcedūt eis ex hoc ꝙ si antiquū haberet volūtate hn̄ poterit nouū ab antiquo ꝓuenire. ꝛ q̄a negātes mūdū eē ab eterno carent respōsione in h conati sunt dicē ꝙ antiqua volūtas est q̄dā denoīatio cui⁹ nā est distiguere reꝫ a suo simili absq̄ cā appropriante vnū duoꝝ similiū magis q̄ȝ alteꝝ: sicut calor est q̄dā denoīatio cui⁹ natura est calefacere. ℂ Sed phi respōdēt eis ꝙ hoc est falsuꝫ ꝛ inimaginabile: si eniꝫ silia equalia fuerint apud volētem nō debet ab eodeꝫ effect⁹ vnius eoꝝ magis ꝓcedere q̄ȝ alterius effectus nisi ꝓut eēnt dissimilia. s. inquātū in vno eoꝝ eēt q̄dā denoīatio que in altero non repiꭍ. si. n. oīmode similia fuerit: ꝛ ibi nulla eēt cā iclināns: tūc volūtas respiceret ambo equaliter: ꝛ tūc nō magis ab eodeꝫ volēte effect⁹ vni⁹ eoꝝ similiū q̄ȝ alteri⁹ effectus. vñ tūc aut voluntas depēdet de duobus ꝯtrarijs actiōib⁹ simul

τ semel aut de nullo eorū. τ ambo ista sunt si mul falsa. tandē ꝙ illius hominis verba sunt semierronea: τ nihilominꝰ conamur reprobare ad cauendum nocumenta multorum.

¶ Uult mō īducē sniam verboꝝ Alga. et redacit opionē phoꝝ in ꝑpōnibꝰ. τ dicit. dicimꝰ nos ꝙ snia eiꝰ quā nole phoꝝ inducit ad ꝓbādū ꝙ īpole est īuenīre īnouatū ab antiquo eterno agēte est. ꝙ impole est ꝙ sit ibi volūtas. Hec igiē est pma ꝑpō. s. ꝙ in eterno agente nō est voluntas. Hāc ꝑpōnē declarat. d. τ hec negatio eiꝰ ꝯgrua appa rebat. vult dicē ꝙ negare ibi volūtatē eē est ꝯgruū inq̄tū ipsi ꝯcedebāt obijciētibꝰ ꝙ oia opponētia. vult dicere pñtia sūt silia. i. eiusdē rōnis respectu antique volūtatis taz si sint in tpe sicut ꝑcedēs τ subsequēs. i. sicē res tpales: q̄ in q̄litatibꝰ ꝯtrijs vt albedo τ nigredo. ista. n. opposita oia sūt vniꝰ rōnis. silr eē τ ꝑuatio sunt silia respectu pme volūtatis. deinde hāc q̄si ꝓbāt: τ eoꝝ ꝓbatio ꝯsistit in B. qm̄ sicut ꝑpriū est calori calefacē τ aque ifrigidare: sic ꝑpriū est volūtatis eē illimitatā ad vtrosqꝫ actꝰ. τ nullius eē determinatā. dicit ḡ. τ qa ipsi hāc ꝑpōnē ꝯcedūt obijciētibꝰ eis: rñdēt ꝙ no est de nā volūtatis iclinare actuz vniꝰ siliuz magis q̄ alterū nisi causa appropriante ꝑticulari vnū ipsoꝝ siliuz expsse. aliogn ꝓueniret res: τ earuz ꝓuētus eēt ab euētu. vult ḡ ꝙ volūtas est illimitata: τ limitatē a cā ꝑticulari. aliter euētꝰ rei eēt casual: τ sine illiꝰ cause intentione. (Unā phi) hic tāgiē scd̄a ꝑpositio. d. vñ phi ꝯcedunt eis ex B ꝙ si antiquū hēret volūtatē hñ potērit nouuz ab antiquo ꝓuenire. ¶ Sed dubitaē: qm̄ videē q̄si argumētū ex destructiōe añtis sic. si antiquū hēt volūtatē pōt ab eo ꝓuenire nouū. sed nō hēt volūtatez. ḡ nō pōt ab eo ꝓuenire nouuz. dcm̄ in logica τ maxie in fine pmi ꝑoꝝ ꝙ locꝰ iste est falsus: τ ego declaui ipm ibi in expōne mea quā feci padue. ¶ Themistius: vt appet in pmo de aīa. τ Auer. cōmen. 12ᵒ. visi sunt velle ꝙ pōt arguī ꝯñte expñte de mō cōtingēti sicut bene sequiē. si dion nauigat ꝯtigit dionē bene nauigare. sꝫ dion nō nauigat. ergo nō ꝯtingit ipm bñ nauigare. huiꝰ aūt rōnē declaui in ꝑ ꝑoꝝ. caplo de ꝯtingēti. τ in 2ᵒ piermenias in expōnibus meis. qm̄ ꝑpositio de ꝯtingēti affirmatiua sequiē ad illā de necē. imo se hēt vt ꝯñs. cuiꝰ signū est: qm̄ oppositū ꝯñtis repugnat añti: qm̄ si nō ꝯtingit dionē bñ natare. ḡ de necītate dion nō natat. ꝑ regulā equipollētiarū modalium scdi piermēias. τ si dion de necītate nō natat. ḡ nō natat. ḡ dion natat τ dion nō natat. que incōpossibilia sūt. ¶ Propositio aūt de necē negatiua se hēt vt inferior ad ꝯtigentē negatiuā qm̄ si dion nō natat: nō ꝯtingit ipꝫ bñ natare. τ sic appet rō regule. ¶ Sed oēs moderni logici obijciūt. τ ego obiectiōes illas solui in expōne mea pmi de aīa. Secunꝰ est tñ dicē cū Auer. in 7ᵒ phy. cōmē. 16. s. ꝙ in termis cōuertibilibꝰ pōt argui ab opposito añtis ad oppositū ꝯñtis: sic hic arguiē. sꝫ. n. ꝑ se ab opposito añtis nō sequiē oppositū ꝯñtis. attñ ꝑ accñs. gratia mē. bñ sequitur vt dicit Auer. in ꝑ ꝑoꝝ in figura 2ᵃ ex duabꝰ affirmatiuis: τ tu inspicias scripta mea in logicis Arist. τ apieē tibi veritas: qm̄ magna ꝑs modernoꝝ ostēdit bñ dicta. (Et qꝛ negātes.) Uult hic inducē rñsionē theologoꝝ quā qdaz moderni dicūt in eoꝝ theologijs. ¶ Circa quā debes scire ꝙ sicut in ꝑpōnibꝰ per se ē deuenire ad vnā per se notā ex termis. v. g. ens est ens: vt declaui in logica mea: ita in ꝑpōnibꝰ ꝯtingentibꝰ est venire ad vnā notā ex terminis. v. g. volūtas vult. qa sicut illa est vera ex nā entis ita ista est vera. qa volūtas. Applicādo mō ad ꝑpositū. dico ꝙ volūtas vult vnū siliuz magis altero: qa volūtas. v. g. ꝑñtatis duobꝰ oino similibꝰ. dico ꝙ volūtas qa voluntas vult. a. τ nō. b. τ sic in ꝑposito est de voluntate pmi. τ hec rñsio est multū subtilis apud me: τ credūt qdā theologorū nostroꝝ ꝙ ipsi soli inuenerint hāc rñsionē: τ iam apparet qualr apud antiquos fuit nota. τ iō bñ diciē ꝙ oia vere nostris patribꝰ apta fuerūt. Lege litterā. Et qꝛ negantes mūdū eē ab eterno carēt in hoc. s. argumēto facta respōsione: conati sunt dicē ꝙ antiq̄ volūtas. s. dei est q̄daz denoiatio. i. nā denoiatā. cuiꝰ nā est distinguē rem. i. vnū similiū a suo sili absqꝫ cā appropriāte vnū duoꝝ similiū magis q̄ alteꝝ. sicut calor est q̄dā denoiatio. i. nā denoiata. cuius nā est calefacere. itaqꝫ sicut calor calefacit: qa calor: ita volūtas vult alteꝝ illoꝝ qa volūtas. ecce igiē q̄mo ventilata fuit rñsio hec apud illos pies: nō tñ apud modernos. (Sed phi) hic replicat hanc respōsionē. τ videē mihi ꝙ virtus eius argumenti est. quecūqꝫ cōparata ad aliquā potentiā sunt oino similia: τ eadē respectu illius: nunq̄ erūt limitata magis ad vnū q̄ ad alterū: qm̄ ipsa sunt silia: τ respectu volūtatis eē. ḡ sunt indiffētia. τ ꝑ ꝯñs appet maior. Sed volibilia respectu pmi sūt huiꝰ: vt ēt ꝯcedūt theologi. ḡ sequiē ꝯ iaz dicta. huiꝰ lege litteram. Sed phi rñdent eis ꝙ hoc est falsuz τ inimaginabile. si eni silia eq̄lia fuerint apud volentē nō debet ab eodem effectꝰ vniꝰ eoꝝ magis ꝑcedere q̄ alteriꝰ effectꝰ: nisi ꝑuenirēt dissimilia. s. in q̄tū in vno eoꝝ eēt quedā denoiatio idest nā que in altero nō repiē. Si. n. oimode similia fuerint: τ ibi nulla eēt cā iclināns: tūc volūtas respiceret ambo equalr. τ tūc nō magis ab eodē volēte effectꝰ vniꝰ eorū similiū q̄ alteriꝰ effectꝰ. Deide recolligit viz rōnis. d. vñ tunc aut volūtas depēdet de duobꝰ cōtrarijs actionibus simul τ semel: aut de nullo eoꝝ. τ ambo ista sunt simul falsa. tandez dicimus ꝙ illiꝰ hominis verba sunt semierronea. τ nihilominus conamur reprobare ad cauendum nocumēta multoꝝ. τ sic apparet vis rōnis τc̄.

Sed super hoc sunt q̄ōnes nō parue: q̄rū pma est. an in ꝑ ente neēe esse sit volūtas. 2ᵒ q̄ō erit. vꝫ de vi rōnis Auer. ꝯ theologos. Arguiē ꝯtra pmā: qm̄ Auerro. 12. metaphysi. cōmēto. 36. voluit ꝙ quelibet intelligētia mouet per appetitū rōnale τ intellectū. appetitus rōnalis nō est nisi volūtas. 2ᵒ ibidē cōmento. 39. ait auctē Alexā. ꝙ appetitꝰ sequiē cōprehēsionē sicut vmbra corpꝰ. sꝫ in ꝑ est cōprehēsio itellectiua. ergo ibi erit appetitus itellectiuꝰ qui volūtas erit. Preterea 3ᵒ in tota 2ᵃ τ 3ᵃ disputatiōe Auer. demrāt pmū hēre volūtatē. τ mouere per appetitū volitiuum. Preterea 4ᵒ arguūt theologi q̄cq̄d pfectiōis est in ente iferiori est in supiori: sꝫ in ente itellectuali. s. hoie est volūtas. ḡ τ in supremo erit multo pfectiꝰ. τ Auero. cōmēto. 39. declarauit oia hec. ¶ Circa istā q̄ōnē breuiter debes scire ꝙ ad ꝯcludēdū aliquā virtutē repiri in aliquo: nō pōt cōcludi nisi ex opatione: adeo ꝙ vbi operatio erit vniuoca. τ vis erit vniuoca. mō ad ꝑpositū vt capiē. 9. metaph. cōmētis. 3. τ. 10. τ est intꝰ. volūtas ꝯsistit ſm operationē ꝑpriā in eligere libere. est aūt eligere libere vt declarabiē in 2ᵃ disputatiōe sine spe remeriti electio. τ hec est operatio pma τ eēntialis volūtatis. Alia rō est plus nobis nota. s. eligē cū ꝯtingētia ad vtrūqꝫ oppositorūz ꝯdictorie. τ ista oppositio est famosa oibꝰ: qm̄ volūtas hois cū subordineē rōni fallibili. iō est in poꝰ neutra. τ iō vulgares credūt ꝙ ois volūtas est hꝰ: qm̄ istā tm̄ vidēt τ cognoscūt: voluntatē aūt ſm pmā rōnem nō possunt nisi sapientes bene intelligere. τ iō illaz despiciūt: τ qa loqui debemus vt plures vt dē 2ᵒ topicoꝝ iō phi dicerēt ꝙ volūtas ꝑ modo tñ nō diciē voluntas. ¶ His habitis dōm ad q̄ōnē ꝙ si loqmur de voluntate ſm pmā opionē pmo τ per se tñ iest pmo pncipio: qm̄ solā ipse deꝰ agit τ eligit opus eius sine spe remuneratiōis

Marginalia: Dubiuꝫ (beside "terit nouuz ab antiquo ꝓuenire"); Terminatio. (beside "de aīa. Secunꝰ est tñ dicē"); 3ᵃ q̄stio. (beside "Sed super"); Aliquā virtutē reperiri i aliquo q̄ ex opōne cognoscit. (beside "Circa istā q̄ōnē"); Quid est libē agē. (beside "aūt eligere libere"); Solo (beside "His habitis")

quia cū ipse solus sit optimus ꝛ pfect⁹ ꝛ sūme btūs ipse solus aget absqꝫ eo ꝙ perficiat ab extriseco: ꝛ iō ipse solus agit sine spe remunerationis. Alie aūt res hȝ volūtatē nō bāt ita p̄ ꝛ p̄ se: sȝ satis equoce ꝛ pticipatiue: ꝛ iā isto mō nō arguit deū agē ꝯtingēter. Imo cū volūtate fm istā rō nē stat agē sūme neccio. ℭ Si loqmur fm volūtatē scdo mō. dico ꝙ ipsi nō inerit: qm cū ipse p̄ eēntiā sit bon⁹: ꝛ p̄ eēntiā ei⁹ itētio est bona ꝛ ordinata ad bonū: iō p̄ eēntiā erit agēs ꝛ nō ex indiffērentia ꝛ ꝯtigētia: ꝛ qꝛ vt dixi volūtas scdo mō dī volūtas ꝓpe ꝛ famose apud vulgares. iō illo mō pōt simplr ꝯcedi ꝙ in p̄ nō est volūtas: eo qꝛ nō ē volūtas fm rōnē scdaȝ que ē ꝓpa ꝛ famosa rō ei⁹: ꝛ hec fuit subtilis et pulchra imagiatio Auerr. lȝ a paucis itellecta: ꝛ per hec lī ꝯcordant oia v̄ba Auerrois. ꝛ tu ꝯsidera illa.

Positio theologorum. ℭ Pro itellu v̄o 2ᵉ qōnis dicūt theologi ꝙ in oī relōne ꝯtigēti vel qūocūqꝫ ē ꝯsiderare duo extrema: qm relō ē vni⁹ ad alterꝫ hitudo vt dcm̄ ē in p̄dicamētis: ꝛ 5° meta^ce loco ei⁹. Mō ꝯtingēs relō vt dicūt pōt esse ex duob⁹: vl̄ qꝛ neutra extrēoꝝ sunt neccia ꝛ necce eē. vel qꝛ alterū tm̄. ꝛ qꝛ lȝ de⁹ sit necce eē oē aliud eꝫ ipꝫ est ꝯtingēs. iō de⁹ ad qcqd cōparat eꝫ se ꝯtingēter cōparat: ꝛ iō ad extra ꝯtingēs est volūtas ei⁹. ad intra ei⁹ cōparatio est neccia: ꝛ hec est opio oium in theologia nr̄a ꝛ est ꝓpa ꝛ vera.

Positio phorum. ℭ Phi aūt qui ponūt volūtatē subordinari itellui. intellus aūt subordinat eēntie: eēntia aūt p̄ eēntiā ꝛ nāȝ est optima ꝛ summe bona. iō nālr appetit ꝛ eēntialr iclinat ad agēdū pfectionē in alio: ꝛ itellus itellecta agē pfectionē in alio eēntialr ꝛ p̄ se: ꝛ p̄ ꝯñs volūtas ad vnū tm̄ ordinat: ꝛ hec est itētio oiuȝ sapiētū phoꝝ: ꝛ nolo plus imorari: ꝛ ex his appet itellus v̄boꝝ Auerro. ꝛ oiuȝ phoꝝ: ꝛ declaratio multoꝝ qui in hoc ꝓpriā vocē ignorare vident.

Pō christianoꝝ. ℭ Et debes scire ꝙ fm nos christicolas rō agēdi nō est eēntia vt dicam in 3ᵃ disputatiōe: sȝ eēntia vt volēs. ꝛ iō cōparat ad eꝫ mere ꝯtingēter: ꝛ per hec soluunt argumēta Auerro. qm lȝ de⁹ sit indifferēs ad oia volita: tm̄ qꝛ eligit ꝯtingenter et libere: iō pōt agē qđ sibi pfigit. ℭ Ad 2ᵐ patet sol. qm ꝛ si de⁹ agat per eēntiā nō agit per eēntiā vt essentia: sed vt volēs: ꝛ sic ꝯtingēter. ꝛ sic argumēta huius homis nō agunt: vt patet.

ALGA. DV. XI.

Ait Algazel ꝯtra phos asserēs voluntatē talib⁹ verbis: dicimus ꝙ hic pōt duplr argui. primo vt dictū est ꝛc̄.

ℭ In dubio p̄nti Auer. iducit iniaȝ Alg. ꝛ qꝛ v̄ba sua sūt multū ꝓlixa abbreuiat ea ꝛ ponit eoꝝ sniam di. ait Alga. ꝯ phos asserēs volūtatē talib⁹ v̄bis: dicim⁹ ꝙ hic pōt duplr argui. p̄ vt dcm̄ est ꝛc̄. hec sunt v̄ba Alga. sꝫ ꝯtra qb⁹ Auerrois p̄ ponit illū modū arguēdi quē dixit. s. explicādo illud qđ iā tacuit Alg. post ibi in du⁹. iz. iducit Alg. arguēdo. 2° ar^to. ꝛ iterꝫ explicat illud: ꝛ qꝛ Alg. tacuit argumētū p̄mū: sȝ tm̄ remittit se. iō Auerr. in sol. sequēti conat expōnē viȝ illi⁹ ꝛ rñdē ei.

AVERROIS.

Dicimus nos ꝙ snia hoꝝ verboꝝ concludit in duob⁹. primū qđ ipse ꝯcedit ꝙ ipōle est in volūtate p̄nti ꝙ distinguat rē a suo simili inquātū sile: ꝛ itellectus sine dubio iudicat esse denoiationē talis vere in agente primo. ꝛ qui hoc negaret eēt sicut opinatus esset aliquis ꝙ hic nullū est ens ītra mūdū neqꝫ extra. ꝛ iō sequit ex hoc ꝙ volūtas dicit in deo ꝛ in homine equiuoce sicut dī de sciētia ꝛ aliīs denoiatiōb⁹: que in deo sunt. ꝛ hec sunt verba dialecticalia nō vere demrātiua. id nāqꝫ qđ cogit tm̄ talē denoiationē ponē. videlȝ appropriare quēdā magis qꝫ suū sileȝ ē sine dubio positio siliuȝ volūtatū: ꝛ nō sūt siles imo opponunt. oia. n. opponētia reducunt ad eē: ꝛ priuationē q formalr opponunt: ꝛ oppō gnālis ꝯdictorioꝝ est silitudis. Patet ḡ ꝙ hoc qđ ponebāt. vȝ ꝙ res in quas volūtas respicit sint siles: est falsuȝ. ℭ Scdȝ v̄o p̄dictoꝝ duorū in v̄bis h⁹ hois est ꝙ ipse dicit sic phis: vos opinamini ꝙ nō opȝ appropriare reȝ a suo sili. mūdus nāqꝫ fact⁹ ꝛ ꝓduct⁹ est a sua cā dāte sibi esse ꝛ ꝓpriā figurā. q̄re ḡ appropriat⁹ fuit in isto mō: ꝛ est manifestū ꝙ distigui aliqd a suo sili in itellectu: aut in ꝯñā nāli ē sim ꝛc̄. ℭ Hec sunt v̄ba hui⁹ hois: quoꝝ snia est: ꝙ opȝ phos ꝯcedē eē denoiationē in agēte prio appropriantēȝ rē a suo sili. videt. n. pōle mūdū eē in aliā figurā p̄ter hāc quā mō retinet: ꝛ in aliā q̄ntitatē p̄ter istā. s. maiorē vl̄ minorē: ꝛ si sic. oia ḡ sunt similia in natura sui esse. ℭ Et si forte phi dicerent ꝙ hoc verū eēt in tꝑib⁹ priuatiōis mūdi: ante. n. creationē nullū erat tꝑs pricipali⁹ alio: qa ꝓductio seu creatio nūqꝫ fuit. ḡ ꝛc̄. ℭ Nos respōdemus eis ꝙ creatio mūdi fuit in nobiliori tꝑe: ꝛ eodē mō quo nobis arguūt arguem⁹ eis. si due sunt res oino siles absqꝫ aliqua dn̄tia petēdū est: q̄re magis fuit vna earū ad esse qꝫ altera. videlȝ q̄re magis mot⁹ orbiū tēdit v̄sus quādā parteȝ qꝫ v̄sus ꝯtrariā. ℭ Silr q̄re duo poloꝝ mūdi pūcta magis appropriata fuerūt vbi sūt qꝫ alibi: quelibet nāqꝫ duo pūcta diametralr in spera opposita polia sūt eē poli in eadeȝ spera. q̄re cogimus dicē ꝙ appropriari duo pūcta poloꝝ puenit neccio a quadā denoiatiōe dāte eisdē duobus punctis nām poloꝝ. ergo conant phi ꝯcedere corpa supcelestia nō esse homogenea: ꝛ ipsi totū ꝯtrariū opinant. videlȝ ꝙ corp⁹ supcceleste est summū simplex. ꝛ iō retinet simpliciorē figurā. s. spericā. ℭ Hec est snia verborū Alga. in p̄fato caplo. Sed phi rñdēt ꝙ ꝓbatū est demrātiue ꝙ mūdus ex qnqꝫ corpib⁹ cōponit. videlȝ ex corpe supceelesti qđ non est graue neqꝫ leue: ꝛ q̄tuor corpib⁹ elementarib⁹: quoꝝ qđdā est graue absolute vt terra que cētruȝ est oiuȝ orbiū: ꝛ quoddā leue absolute vt ignis ꝛ alia duo elemēta ꝛc̄. Et cā grauitatis terre est: qa in maxia distātia ē a motu orbiū: ꝛ per ꝯñā causaȝ ignis est in sūma leuitate: ꝛ qa alia duo elīta iterposita sunt iter terrā ꝛ ignē mixta existunt de duab⁹ p̄dictis naturis ꝛc̄. ℭ Unde si

corp⁹

corpꝰ orbicolare nõ eēt nulla istarũ nãrũ eēt neq̃ sursuꝫ neq̃ deorsum eēt nãlr: neq̃ respecti ue neq̃ motꝰ elemẽtoꝝ sic se hñt. Preterea mũdus finitꝰ ẽ rõne spẽci corpis, put illud corpꝰ finitũ ẽ de sua nã: ⁊ de ipo circuitu ẽ ab vna supficie: ⁊ corpa recta dimẽsionibꝰ nõ sũt finita p se qn possint diminui ⁊ augmẽtari. Quare hꝰ rõne opꝫ ꝙ corpꝰ ambiẽs mundũ sit spicũ: aliogn seq̃ret: aut ꝙ corpa puenīat ad alia corpa: ⁊ sic ad ifinitũ: aut ꝙ finiẽt ad vacuũ: ⁊ ambo ista sũt falsa. ¶ Tãdẽ maīfeste pbatũ est ꝙ corpa mũdi sint qnq̃ꝫ. p̃declarato ēt ꝙ elẽta sint spice figure: qa ambiunt a corpe spico. Et qa dicta elẽta ptinet motꝰ orbiũ hincīde: mouent elẽta ⁊ miscent ⁊ gñatiões ꝫtle ⁊ corruptiões in ideis nõ in spẽbus. ⁊ ꝙ si aliqs supcelestiũ motuũ cessaret ordo totiꝰ vniũsi destrueret: vel si eēt ēt destrueret: aut eēt aliꝰ ordo: ⁊ ꝙ nullus hoꝝ motuũ ẽ sine necẽ eẽ aut sine bñ eẽ: ⁊ oĩa ista clare pbata sunt in singulis locis tã ab Aris. q̃ꝫ a suis posteriorib9. ¶ Prelibatis igit istis ptractabimus dispẽsare in Algazelis obiectionibꝰ cũ auctoritatibꝰ ad demrãtionẽ circũstãtiũ magis q̃ꝫ dicta huiꝰ hois. ¶ Et dicemus ꝙ imaginandũ est ꝙ q̃libet sparũ supcelestiũ est viua, put ꝯstituit ex corpibꝰ terminatis in figura ⁊ mẽsura ⁊ mouent de seipsis erga termiatas ptes. ⁊ qñcũq̃ꝫ sic se hñt. vꝫ ꝙ qñ videmus corpꝰ terminatuꝫ in q̃titate ⁊ qualitate mobile de seipso in loco ab aliqua terminata parte nõ parte cuiusdaꝫ extrisece rei: ⁊ ꝙ simul ⁊ semel moueat ad oppositas ptes. dicendũ est diffinitiue: ꝙ tale corpus est aiatuꝫ: dixīmꝰ tñ ꝙ corpꝰ supceleste nõ ab aliqua causa extrīseca moueat: qa ferrũ mouet a lapide magnetis: qñ ille lapis est p̃sens extra. Vñ istis p̃libatis sequit ꝙ in corpibꝰ supcelestibꝰ sunt signati nãliter. s. poli mũdi sic ꝙ impoſſe est ꝙ sint alibi. sicut eni aialia p̃ñtia ppria mẽbra in locis ppriȷ̃s opibꝰ signata: ⁊ nõ decet ꝙ sint alibi vt dicamus mẽbra motus que sunt in ppriȷ̃s aialiuꝫ locis. ¶ Et qa poli aiati spice figure sunt similes mẽbris motus nostroꝝ aialiũ. ⁊ nulla est dĩãtia in hoc inter aialia spice figure ⁊ inspice nisi ꝙ in nr̃is aialibꝰ differũt mẽbra p̃dicta in figura: ⁊ potẽtia: ⁊ in aiali spice figure dĩãt tñ in potẽtia: ⁊ iõ opinati sũt loquẽtes ꝙ mẽbra huiꝰ aialis nõ differãt aliquo mõ: vñ dicũt ꝙ poſſe est poluꝫ mũdi eẽ in qbuscũq̃ꝫ duobꝰ pũctis fuerint in ipsa spera: ⁊ iõ deridendũ est de verbis dicẽtis ꝙ motꝰ cuiusdaꝫ nr̃oꝝ aialiũ fieri possit in quocũq̃ꝫ loco sui corporis.

data est nõq̃ꝫ diuina pulsio in quocũq̃ꝫ aiali vt motus eius ꝯsistat in pprio loco ipsiꝰ. vꝫ in meliori naturalr. Silr recte dõm in supcelestibus corpibꝰ de ipsoꝝ polis: eo ꝙ corpa orbiũ nõ sũt vna in spẽ multa in nũo: imo sunt multa in spẽ sicut est idiuiduũ aialiũ vliuꝫ. q̃ꝫuis nõ inueniat de illa spẽ nisi vnũ indiuiduũ. Et hoc mõ r̃ndenduꝫ est ad q̃õnẽ: q̃re orbes mouent ad diuersas ptes: q: put orbes sũt aiati ptinẽt ꝙ moueãtur a ptibꝰ termiatis: ⁊ v̾sus termiatas ptes. videlꝫ dex̄ ⁊ sinistra: ⁊ añ ⁊ retro q̃ termiate ptes sũt in qbuscũq̃ꝫ aialiũ motu: ꝫ in diuersis dĩãt i figura ⁊ potẽtia: ⁊ in celestibꝰ corpibꝰ in potẽtia tñ: ⁊ hꝰ rõne opinat Aris. ꝙ celi hñt sex extrẽitates: ⁊ iõ dicimꝰ ꝙ diũsitas ptiũ celoꝝ motuũ ad diuersitatẽ ipaꝝ in spẽ pcedit: ⁊ h̃ est ppriũ in p̃dictis corporibꝰ. s. ꝙ corpora supercelestia differũt in spẽ diuersitatis ptiũ ipsoꝝ motuuꝫ. Vñ ꝯsiderãdũ est ꝙ primũ corpꝰ celeste ẽ vnũ aial per se: cuiꝰ nã est: aut ꝫm necessitatẽ eẽ: aut ꝫm bñ eẽ ꝙ moueat motu cũ oĩbus suis partibus. videlꝫ diuo motu: ⁊ de nã alioꝝ orbiuꝫ ꝙ moueant v̾sus ꝫtiã partẽ: ⁊ ꝙ pars motꝰ vlis est nobilior partibꝰ. put hoc corpus nobiliꝰ est oĩbus corporibꝰ: ⁊ nobilibꝰ mobilibꝰ debet attribui nobilior pars in suo motu: ⁊ omnia ista in suis locis pbata sunt demõstratiue. Vñ frater mi si tibi placuerit veritatẽ diligere pone intellectũ tuũ ad staterã ponderãdũ inter phantasmata huiꝰ hois ⁊ flores philosophoꝝ: ⁊ tãdẽ impoſſe est ꝙ orbiũ ordo sit per aliũ modũ.

¶ In hac sol. Auer. tres facit. p̃mo ponit sniaꝫ v̾boꝝ grosso mõ. 2° ibi (quoꝝ snia) exponit subtiliꝰ verba eiꝰ. 3° ibi (sꝫ phi r̃ndẽt) declat sniaꝫ phoꝝ ⁊ sapiẽtũ ⁊ qd bñ ⁊ qd male dixit Alg. Circa ad p̃mã p̃tẽ reducit sniaꝫ eiꝰ in duobus pũctis: quoꝝ scd̃s ponit ibi (2ᵐ v̾o p̃dictoꝝ) de p̃ dic. dicimus nos ꝙ snia hoꝝ v̾boꝝ ꝯcludit in duobꝰ. p̃mũ qd̃ ipse ꝯcedit est: ꝙ ipoſſe est in volũtate p̃ñti ꝙ distinguat rẽ a suo simili: vult dicẽ ꝙ loquẽdo de volũtate nr̃a que dr̃ volũtas p̃ñs qa nobis maīfesta. veꝝ est: ꝙ si ei p̃ñtentur duo silia: simplr ipoſſe est distinguẽ vnũ illarũ. s. reꝝ a suo simili iquãtũ sile. Deide ponit modũ quo volũtas p̃ñs eligit potiꝰ vnũ similiũ magis altero. d. ⁊ intellus. sine dubio indicat eẽ denoiationẽ talis vere in agẽte p̃mo. vult dicẽ ꝙ lꝫ volũtas vnũ similiuꝫ nõ eligat magis: attñ itellus facit eã denoiare eligẽ potius vnũ q̃ꝫ alteꝝ. eo qa itellus est p̃ in agẽte cũ opario p̃supponat cognitionẽ vt Auerr. declauit auctẽ Themistij. 12. metaph. cõmẽ. 8. ¶ Debes scire ꝙ volũtas est certa: ⁊ de se illĩmitata ad effectꝰ siles. sꝫ qa ipsa seq̃t cõprehẽsionẽ: iõ eligit effectũ siliũ quẽ sibi rõ dictat ⁊ p̃ñtat. vt declauit Arist. in libꝰ de causa motuũ aialiũ. ⁊ 3° de aia. vide (Et ꝙ hoc) nũc pbat istã p̃mã ppõnẽ. ⁊ intẽdit pbare ꝙ deꝰ hoc mõ p̃uidẽtia itellus eligit per volũtatẽ sicut facit homis volũtas. ⁊ dicit. ⁊ qui hoc negaret eēt sicut opinatꝰ esset. i. esset ac si diceret ab aliq̃ ꝙ hic nullũ est ens ifra mũdũ neq̃ꝫ ex̄. qñ

Volũtas ẽ certa ⁊ illĩmitata de se ad siles effectus.

oĩa ſi ſunt: a deo eſſe debẽt: ſed ſi deus nõ agit illo modo nullũ ens erit a deo: ⁊ per ꝯñs appet vis pͥmi puncti. (Et ideo ſequit̃) iſte textus põt dupl'r ꝯtinuari ad precedentem: vt poſſum ꝯcipere. vno modo vt ſit ſecũda ratio ad ꝓbandũ voluntatẽ eſſe in deo: que ratio eſt quaſi ex auctoritate ãtiquoꝝ quos narrat Auerrois inet. ix. metaph. cõmen. 39. ꝙ hec ſunt in deo. equiuoce ⁊ per ꝯñs ſunt in deo. Uel põt exponi melius ꝙ Alga. infert correlariũ ex dictis. d. ⁊ ideo ſequit̃ ex hoc ꝙ volũtas dicit̃ in deo: ⁊ in hoĩe equiuoce: cuius rõnem ex dictis tãgit. d. ſicut dicit̃ ſcia. i. itellc̃s. cui ſubordinat̃ volũtas. ⁊ alie denoĩat: õib⁹ que in deo ſũt: et hec expoſitio eſt melior. (Et hec ſunt verba.) Hic text⁹ põt exponi iterũ duobus modis. vno mõ vt dicamus ꝙ poſtꝗ̃ contradixit maiori que erat. duo ſimilia pͥ̃ſentata vni vo^{li}: nõ magis vnũ eligit̃ ꝗ̃ alterum. vult cõtradicere minori que erat: ſed effectus dei ſunt ſimiles. ſ. eſſe mũdi ⁊ nõ eſſe mũdi ⁊c̃. d. et hec ſunt verba dialecticalia. i. minor eſt ficta nõ demr̃atiua: cuius rõnẽ inuit. d. id nãqꝫ qđ cogit eũ talez denoĩatiõnẽ ponere. videlꝫ appropriare quandã magis ꝗ̃ ſuũ ſimile. eſt ſine dubio poſitio. i. ꝙ ꝗ ponunt̃ volũtates hoꝝ eſſe ſ'les. Cui reſpõdet. d. ⁊ tamen nõ ſunt. imo opponunt̃. qđ declarat. d. oĩa eñi opponentia. i. oppoſita reducunt̃ ad eſſe: ⁊ ad pͥuationẽ. i. ad cõtradictionẽ que formal'r. i. per ſe pͥmo opponunt̃: ⁊ oppoſitio generalis ꝯtradictorioꝝ eſt ſimilitudis i. põt ſaluari in ſimilib⁹. ⁊ tũc recolligit ſol. d. patet ergo ꝙ hoc qđ ponebãt. videlꝫ ꝙ res in quas volũtas reſpicit ſunt ſ'les: eſt falſuꝫ: imo ſunt oppoſita ꝯdictorie: qꝛ eſſe ⁊ nõ eſſe ꝯtradicũt: ⁊ ſic eſt de eſſe mũdi: ⁊ nõ eſſe ei⁹. Et per hoc appet ſol. ad maiorẽ ⁊ ad minorẽ. ⁊ hic eſt pͥmus modus exponendi. Põt exponi ſcđo mõ vt dicamus ꝙ hic Auerro. arguit ꝯtra Alga. ⁊ tu ꝯſidera: qꝛ pͥmus modus eſt melior: vt videt̃ plus cõſonus v̓bis arabicis: ⁊ ordini pͥmiſſo: vt vides. (Scđm v̓o pͥdictoꝝ) Nũc vult ponere z^{m} punctũ Alga. ⁊ dicit. z^{m} v̓o pͥdictoꝝ duoꝝ. in verbis huius hominis eſt ꝙ ipſe dicit ſic pħis: ⁊ ponit illud qđ loquit̃ pħis. d. vos ſup. o pħi opinamini ꝙ nõ oportet appropriare rem a ſuo ſimili. vult dicere. creditis nõ eſſe diſtãm a volũtate in electione alterius. ſ. rei a ſuo ſimili. Tũc arguit ꝯ eos. d. mũdus factus nãqꝫ eſt ⁊ ꝓductus a ſua cauſa dãte ſibi eſſe ⁊ ꝓpͥã figurã. tunc dicit. quare ꝗ̃ appropriatus fuit in iſto mõ: vult dicere: ⁊ nõ ſub modo oppoſito ſimili: cũ ſit manifeſtum apud vos ꝙ diſtingui aliquid a ſuo ſimili in intellectu: aut in ꝯñtia nãli. i. ſimilitudine naturali ſit falſum apud vos. vult dicẽ. ergo ex quo nec intellus diuinus: nec volũtas eius põt diſtinguere inter duo ſimilia. cum igit̃ mũdus iſto modo factus: ⁊ illo mõ oppoſito ſint ſimilia nõ erit ꝓductus a pͥmo motore: vt in tẽpore: nec in eternũ: hec ſunt verba huius hominis. (quorũ ſententia) vult modo ſubtilius exponere verba eius. ⁊ ponit ſcđm punctũ pͥmo. d. quoꝝ. ſ. verborũ in ſcđo puncto dictoꝝ ſentẽtia eſt: ꝙ oportet pħos concedere eſſe denominationẽ in agente pͥmo appropriantẽ rẽ a ſuo ſimili. i. ꝙ opꝫ ꝯcedere ꝙ in deo ſit potentia diſcretiua vnius rei a ſuo ſimili. Qđ declarat. d. videt̃ eñi poſſibile mundũ eſſe in aliaꝫ figurã pͥter hãc quã mõ retinet: ⁊ in aliam ꝗ̃titatẽ pͥter iſtã. ſ. maiorem vel minorem. ⁊ ſi ſic. oĩa ergo ſunt ſimilia in natura ſui eẽ. Eſt ergo punct⁹ qđnis contra pħos in hoc: qꝛ mundus inquãtũ mũdus eſt poſſibilis ſub duobus modis oppoſitis. ergo non magis fuit productus a deo ſiue ab eterno: ſiue in tẽpore ſub diſpoſitione pͥ̃ſenti ꝗ̃ ſub oppoſita. Hec forma arguendi valet cõtra eos ſicut ꝯtra theologos. (Et ſi forte) Inducit reſponſionem philoſophoꝝ: ⁊ redarguit eos. d. ⁊ ſi forte pħi dicerent ꝙ hoc verũ eſſet in tẽporibus pͥuationis mũdi. vult dicere ꝙ illa poteſtas in vtroqꝫ modo eſt vera ante tempus eſſendi mũdi. modo in ꝓpoſito nullũ fuit tempus ante eius creationẽ in quo mũdus fuit ſub nõ eſſe. ante enim creationẽ nullũ erat tempus principalius alio: ꝗ ꝓductio ſeu creatio nũꝗ̃ fuit. vult dicere in tempore nouo. Sed ꝗ theologi ponunt ante eſſe mũdi tempus verum vel imaginatũ. ideo tũc vere fuit poſſibilitates in vtroqꝫ modo factionis: ⁊ argumẽtũ ꝯ eos ꝓcedit: nõ aũt cõtra pħos. (Nos reſpõdemus.) Adhuc Alga. nititur deſtruere opinionẽ pħoꝝ. d. nos reſpõdemus eis ꝙ creatio mũdi in nobiliori tempore. vult dicere. concedo ꝙ eſſe mundi fuit in tempore: ⁊ dico ꝙ eodeꝫ modo quo nobis arguũt: arguemus eis: ⁊ arguit. d. ſi due ſunt res oĩno ſimiles abſqꝫ aliqua differẽtia. videlꝫ eſſe mundi ſub forma pͥ̃ſenti: ⁊ magnitudine preſenti: ⁊ eſſe ſub quãtitate maiori vel minori: ⁊ figura alia: petendũ eſt quare magis fuit vna eaꝝ ad eſſe ꝗ̃ altera. videlꝫ ꝗ̃re magis mot⁹ orbiũ tendit verſus quãdã partẽ: ꝗ̃ verſus cõtrariã. Similiter ꝗ pũcta poloꝝ mũdi magis appropriata fuerũt vbi ſunt: ꝗ̃ alibi: ⁊ declarat poſſibilitateꝫ vtriuſqꝫ partis di. quelibet nãqꝫ duo pũcta diametraliter in ſpera oppoſita poſſibilia ſunt eſſe poli in eadẽ ſpera: quare cogimur dicere. ꝙ appropriari duo pũcta poloꝝ prouenit neceſſario a quadã denominatione dante eiſdẽ duob⁹ pũctis naturã poloꝝ. vult dicere a voluntate pͥmi motoris que appropriat illa puncta eſſe polos: ergo conant̃ pħi ꝯcedere corpora ſupercęleſtia nõ eſſe homogenea. ⁊ ipſi totũ contrariuꝫ opinant̃. videlꝫ ꝙ corpus celeſte eſt ſumme ſimplex. ⁊ iõ retinet ſimpliciorẽ figurã. ſ. ſpericaꝫ. vult ergo dicere ꝙ aut poli ſunt ad volũtatẽ: aut ex natura. Si primũ habet̃ ꝙ ſunt poli facti a volũtate dei. ſi a natura. ꝗ̃ corpora celeſtia ſunt diuerſarũ naturarũ: et per ꝯñs ꝯtra pħos etiã. ⁊ ſic quõcũqꝫ ſequit̃ argumẽtũ contra theologos factũ eſſe cõtra pħos. hec eſt ſentẽtia verboꝝ Alga. in pͥ̃fato caplo. ¶ Debes ſcire ꝙ virtus argumẽti Alga. ꝯſiſtit in hoc: qꝛ pħi euadebãt a qđne quãtuꝫ ad hoc ꝙ eſſe mũdi fuit eternũ. modo contra arguit̃: qꝛ eſſe polorum ⁊ motuũ eſt tp̃ale vel poſ̃e ſub vtroqꝫ modo in tempore: ⁊ igit̃ opꝫ ponere in deo voluntatẽ qua illa ſic ſint. ⁊ nõ ſub mõ oppoſito: ⁊ per ꝯñs hñt dicẽ qđ negant. (Sed pħi.) Anteꝗ̃ hãc partẽ exponã. dico ꝙ duo ſunt que difficultatẽ faciũt Auerroi. pͥmũ eſt ex quo puncta illa ſunt ꝯtingẽter poli: quare celũ mouet̃ magis verſus. a. pũctuꝫ ꝗ̃ verſus. b. punctũ. ergo opꝫ vel dicere motũ eſſe cauſalem: vel dicere hoc ſubeſſe volũtati pͥmi pͥncipis. ⁊ ſic habet̃ intentũ. z^{m} eſt ex quo eſſe mũdi potuit ſꝫm eius eſſentiã eẽ ſub diſpõne oppoſita ad illã in qua mõ eſt: ꝗ̃re nõ fuit. vel igit̃ caſu fuit: vel vt ſupra opꝫ recurrere ad volũtatẽ pͥmi: ⁊ iſta duo tãgit vis argumenti Alga. ⁊ Alber. ꝯ. phyſi. quaſi formal'r fecit hoc argumẽtum. ¶ Iſtis preſuppoſitis videt̃ mihi ꝙ Auer. duo facit. pͥmo preponit duo quaſi fundamẽta ſolonis. z° ibi (Et hoc modo rñdẽdũ.) Rñdet ad formã argumẽti pͥmi ⁊ ſcđi. Quantũ ad pͥmã partẽ. pͥmo oñdit gnqꝫ eſſe corpora in mũdo. z° ibi (Prelibatis igit̃ iſtis) Ponit z^{m} fundamentũ ad ꝓpoſitũ ei⁹. dicit ergo in pͥma parte. Sed pħi reſpondẽt ꝙ ꝓbatũ eſt demõſtratiue: ꝙ mundus eſt ex quinqꝫ corporib⁹. videlꝫ ex corpore celeſti: qđ non eſt neqꝫ graue neqꝫ leue: ⁊ quatuor corporibus elemẽtaribus: quoꝝ quoddaꝫ eſt graue abſolute: vt terra que eſt centrũ oĩum orbiũ. vult dicere cẽtruꝫ naturale. ⁊ qđdã leue abſolute: vt ignis: ⁊ alia duo elnta. ſ. aqua ⁊ aer que ſunt hõ in reſpectu: vt dcꝫ eſt in lib° celi. (Et cauſa) vult mõ dare cãm iſtarũ ꝓprietatum elntoꝝ. ⁊ dicit. ⁊ cauſa grauitatis terre eſt. ꝗ eſt in maxima diſtãtia a motu orbiũ. Et dat cauſaꝫ alterius. d. ⁊ per

cōtrariam causam ignis est in summa leuitate: et dat causam aliorum di. et q̄a alia duo elmēta sunt interposita inter terrā et ignem: ideo existunt mixta de duobus predictis naturis: scilz leuitate et grauitate.

4ª q̄stio. **Circa istam** partē occurrit q̄ō: qm̄ oē corp⁹ causans corp⁹: vel aliq̄d eius debet esse imediatū ei: vl' ſm se: vl' ſm aliq̄d sui: vt 7° phy. colligit: maxime cōmē. 10. ℂ Scd̄o arguit. priuatio nullius positiui est cā. mō distātia est quedā priuatio: cum sit carētia Primus mod⁹ respōdēdi. situs ad celuz: ergo non est causa grauitatis terre. ℂ Ad istam questionē sunt plures modi dicendi. primus est: q̄ immediata cā grauitatis est frigiditas. Sed q̄a causa caloris est motus celestis. scd̄o celi. tex. cōmē. 42. ideo frigiditas causat' a priuatione motus celestis: et sic grauitas ab illa frigiditate. Et quia leuitas et grauitas sunt opposite: ideo leuitas causat' a calore: et ita ignis est leuis: quia ꝓpinquus celo. Contra. ℂ Cōtra: qm̄ effectus positiuus debet causa esse positiua: modo frigiditas est effectus positiuus: ergo non a priuatione causat'. ℂ Scd̄o arguit. si sic: ergo vbi plus de friditate: ibi plus de grauitate: sed plus aqua est frigida q̄ terra: vt scd̄o de gn̄ōne capit': ergo erit grauior terra ꝯtra ipsuz hic. Defensio ℂ Adhuc q̄dā volūt defendere opīonē istā. Et dicūt duo. primū q̄ frigiditas est duplex: sicut calor duplex: quidā enī est calor celestis: et q̄dā calor elmētal. vt 12° metaphy. cōm. 18°. et in de sub̄a orbis habet' ita duplex est frigiditas quedā celestis: et quedā elmētalis. prima opponit' ad calorē celestē: scd̄a calori elmētari. hec distictio colligit' 2° celi. cōmē. 102. Scd̄o dicūt q̄ q̄a frigiditas celestis causat' ex ꝑuatione causaꝝ caloꝝ: ideo dicūt q̄ frigiditas celestis nihil aliud est: nisi priuatio caloris: nō q̄ effectū positiuū ponat: sed tm̄ priuationē caloris. est enīz terra aqua frigidior ista frigiditate: q̄a plus priuata calore celestis corꝑis: eo q̄a aqua est ꝓpinquior celo: et causis calefactionis. frigiditas autē elemēti est effect⁹ positiuus sicut et calor. ℂ Istis habitis ad primū dicit q̄ frigiditas elementi est effectus positiuus: et istius cā est positiua: vt dicet': sed frigiditas celestis non est nisi sola ꝑuatio caloris: et istius causa est ꝑuatiua. s. carentia causarū calefaciētium. ℂ Ad scd̄az patet solo qm̄ in aqua est. s. plus de frigiditate elemētı: nō aūt celestis. Impug⁹ ℂ Sed adhuc ego non possum bene intelligere solonem istam: q̄a nihil haberet Auerrois: qm̄ si frigiditas de qua loquit' est celestis: tūc non haberet intentū: qm̄ vt dicunt ista est sola ꝑuatio caloris formal'r et potencial'r ꝑuatio causarū caloris. modo arguitur vt ꝑus: qm̄ grauitas est effectus positiuus: et frigiditas causa et ens priuatiuū: ergo vt prius illa non erit Pō alia causa grauitatis. ℂ Ad hoc dicit quidā meus socius Padue: q̄ forte sicut apud Auerroim cōcedit' duplex frigiditas: ita duplex grauitas: cuius ꝑme est causa frigiditas celestis: et scd̄a causa secūde: et sicut frigiditas celestis est sola priuatio caloris: ita grauitas celestis erit sola ꝑuatio leuitatis. ℂ Ad formam dicebat q̄ frigiditas illa nō est Impug⁹ causa entis positiui: sed priuationis iterū. ℂ Sed adhuc dubito: qm̄ aqua apō istos frigiditate elemētali est frigidior terra: ergo grauitate elemētali erit grauior: ꝯsequentia patet: qm̄ vbi erit plus de causa naturali naturaliter agente erit plus de effectu naturali natural'r causato. cōsequens est ꝯtra totā phīam: et maxime cōtra Auerroim Positio quorūdā. hic. ℂ Secūdo si sic: tunc datur duplex leuitas positiua in corpore igneo existēs: qm̄ ibi opponit' leuitas grauitati: consequēs est notum: et nondum concessum ab aliquo. Aliter dicunt alij: et est scd̄us modus dicendi. s. q̄ vna tm̄ est frigiditas. s. elemēti que est priuatio caloris. i. res ꝑuata calore. volunt enim q̄ duo dicat. s. qualitatē illam que est frigiditas: et carentiā caloris: et volunt q̄ quia hec frigiditas non est intenta a natura: ideo causatur ꝑ accñs a corporibus celestibus: nec incōuenit q̄ priuatio sit causa effectus positiui ꝑ accñs: et dicūt q̄ ista frigiditas est maior in terra q̄ in aqua ꝓpter cām Auerrois hic. et 2° celi. cōm. 102. et quādo dicit scd̄o periermenias: aqua est ꝑmū frigidoꝝ: intelligunt quo ad sensum nostrū: qm̄ plus mutat' a frigiditate aque ꝓpter incōsuetudinē q̄ ab illa terre: et hoc tangit' ꝑmo physicoꝝ. ℂ His habitis patet solo q̄ōnis. volūt enī q̄ terra est grauior: q̄a frigidior: est autē frigidior: q̄a plus distat a corꝑibus celestibus per motuz calefacientibus. ℂ Hic modus lz sumat' a Thoma scd̄o Impug⁹ celi: attn̄ peccat apō me: qm̄ nō videt' verū: q̄ frigiditas nō intendat' a nā: qm̄ illud per q̄ō cōstituit' in esse corp⁹ necessariū in mūdo est itentū per se a natura: sed per frigiditatē constituit' in esse terra: ergo ꝛc. ℂ Scd̄o illō q̄ō est causa operationis nature est intētum a natura. frigiditas est huiꝰ: est eniz causa frigefactionis que est operatio plus q̄ nālis. alia argumēta ꝯtra h̄ tetigi in libro de substantia orbis. ℂ Scd̄m in quo peccat est: qm̄ oēs fere cōcordes sūt in hoc q̄ aqua est frigidior terra. est enī ignis ꝑmo calidus: aer ꝑmo humidus: aqua ꝑmo frigida: et terra ꝑmo sicca: vt dicit phs scd̄o de gn̄atione: et certū est q̄ non equiuocat de li ꝑmo in isto ordine. Et etiā declaratuz est q̄ non pōt ordo elementoꝝ alter esse. ibidem vide: quoniā esset longum. ℂ Ideo ad q̄ōnē istam videt' mihi Pō ppa esse dicendum: q̄ sola frigiditas non sit causa grauitatis: qm̄ tunc aqua esset grauior: nec sola siccitas: quoniā tunc ignis esset grauis: imo grauior aqua ad minus. dico ergo q̄ frigiditas est causa sub certo gradu cōmixtiōis ad siccitatem. Unde sicut colores extremi sunt causa medioꝝ sub certis ꝓportionibus: ita frigiditas est causa grauitatis prout est cum certa proportione ad siccitatez. ℂ Sed Dubita⁹ dices quare siccitas non est causa grauitatis sub certa ꝓportione ad frigiditatē sicut ecōtra. ℂ Iam apparet so Solutio. lutio: quoniā illa non est de qualitatibus actiuis: sicut frigiditas: ideo potius illud attribuitur frigiditati q̄ siccitati. ℂ Cōtra adhuc: quoniā si frigiditas est causa graui Replica. tatis sub illa ꝓportione: caliditas nō poterit esse causa leuitatis sub aliqua alia quomodocūq3 proportione ad siccitatem eiusdē speciei. ℂ Respōdeo: q̄ sicut materia est Solo. vna numero oīum sub diuersis dispositionibus: ita siccitas est vna specie ambarū sub diuersis proportionibus: et sic negatur ꝯsequētia. ℂ Ad argumentū modo. ad ꝑmū patet solutio. ꝑuatio enim motus seu corpus celeste non est causa grauitatis: sed cōcausa ꝯcomitans: sed causa est vt dixi. ℂ Ad scd̄m dicendū vt prius q̄ Auerrois nō tetigit causam grauitatis terre: sed cōcomitans illam causam: et sic itelligitur dictū eius in scd̄o celi: et alibi. ℂ Se 5ª q̄stio. cunda questio principalis est circa elementa media. ait eniz ea esse mixta ex duabus naturis: vult dicere: scilicet q̄ quodlibet est mixtum ex grauitate et leuitate. modo h̄ videtur falsuz: quoniā quodlibet elementū est eque simplex: sicut et alterū: vt quarto celi declaratuz est: et phs in omnibus locis ponit tanq̄ manifestum quatuor esse corpora simplicia generabilia et corruptibilia: ergo dictum Auerrois patitur difficultatem. ℂ Circa istaz questionē Positio quorūdā. breuiter quidam viri dicunt quatuor esse qualitates sensibiles: et duas motiuas in corporibus simplicibus: volūt enim q̄ ignis sit sūme leuis: terra summe grauis: aer sit cōposit⁹ ex grauitate et leuitate: plus tm̄ ex leuitate: aqua eodem modo ex leuitate et grauitate: lz plus de grauitate: volunt eniz q̄ sicut apud Auerroim color medius nō est essential'r et realiter: nisi extremi sub certa ꝓportione: ita huiꝰ q̄litates medie sunt q̄litates extreme sub certis ꝓportionib⁹ diuersis: et sic color medius differt specie ab

extremis per accidentia ⁊ hō medie q̄litates differūt spe-
cie ab extremis. Qualitas ḡ motiua aeris nō est nisi gra-
uitas ⁊ leuitas refracte ad certū motū fractionis. Et sili-
ter etiā q̄litas motiua aque: ⁊ hanc opionē accipiūt ab Auer
roi p̄mo celi. cōmē. 15. ⁊ 4° celi. cōmētis.   ⁊ pro eis fa
cit multū verbū Auer. hic. d. ⁊ q̄a alia duo elīta interposi-
ta sunt iter terrā ⁊ ignē mixta existūt de duobus p̄dictis
naturis: ecce quō aperte ⁊ manifeste tāgit hūc modū. Et
per hoc ad primū. dicēdū enī q̄ōlibet esse eque simplex
in subām: nō aūt in q̄litatib⁹: ⁊ etiā lz illa qualitas motiua
sit cōposita: q̄a tñ cōpositio illa nō diuersificat operatio-
nē illius: pōt ⁊ debet cōputari tāq̄ simplex: ⁊ sic pōt sal-
Impu- uari dictū Auer. ¶ Cōtra istā opionē est solitū argui sic
gnatio cuiuslibet motus ⁊ operationis simplicis causa principa
lis ⁊ instr̄alis debet vt sic eē simplex. hec p̄positio decla
raẗ in p̄mo celi: per totā scdam summā: sed motus elīti
est simplex operatio ⁊ simplex actus: ḡ cā p̄ncipalis. s. nā
elīti ⁊ istrumētalis. s. qualitas motiua debēt esse simpli-
cia. ¶ Scdo in quocūq̄ corpe sūt plures qualitates mo
tiue motus est semp a q̄litate dominātē: vt Auerrois de-
clarat p̄mo celi. cōmēto septimo. cū igiẗ in elīntis medijs
sint iste plures motiue qualitates: mot⁹ illoꝝ erit a dñio
qualitatis dominantis: ⁊ sic motus elītoꝝ erit sic motus
corpoꝝ mixtoꝝ: cuius 9riū dicit Auer. ¶ Tertio arguiẗ:
⁊ suppono primo q̄ qualitates elementoꝝ sunt intensibi
les ⁊ remissibiles s̄m intensionē ⁊ remissionē forme sub
stantialis saltem apud Auerro. 3° celi. com. 67. ⁊ h̄ est ve-
rū tā de actiuis q̄ motiuis: q̄m motiue sequunẗ actiuas.
Tūc arguo. in quocūq̄ est forma substātialis elītoꝝ sub
esse intenso ⁊ perfecto. ibi est qualitas tā actiua q̄ moti-
ua p̄fecta sub esse intenso: vt ex supposito apparet: sed in
corpibus medijs forme substātiales sunt p̄fecte: ⁊ sub eē
intēso: ḡ vt prius. ¶ Quarto arguo. cum qualitates moti
ue apud Aristo. 4° celi causenẗ ab actiuis: a quo causanẗ
hō q̄litates: ergo ⁊ si deẗ licētia fingēdi: aut vn⁹ effectus
habebit cās diuersaꝝ rōnū: aut effectus erit sine cā p̄p̄a
Positio ⁊ p se: ⁊ nolo deducere 9ñtiā: sed tu 9sidera. ¶ Propter
communis. ista que ego feci ⁊ multa alia antiqua argumēta cōis opi
nio est: q̄ q̄litates motiue sunt q̄tuor specie ⁊ nuō diuer-
se in corporibus specie ⁊ numero diuersis: ⁊ q̄ quelibet il
larū sit sub esse intēso in p̄prio elīto. v. g. q̄litas motiua
terre in ea est sub eē itēso: ⁊ q̄litas motiua aque in ea est
sub esse itenso: ⁊ sic grauitas aq̄: ⁊ grauitas terre sunt di-
uersaꝝ spēꝝ: sic leuitas aeris: ⁊ leuitas ignis: ⁊ sic iste q̄li-
tates sūt specie diuerse: ita ⁊ motus illi sūt diuersi in spe-
cie p̄pter diuersitatē terminoꝝ ad quos. ¶ Sed pro di-
cto Auer. debes scire q̄ mixtio q̄ñ capiẗ put est alteratoꝝ
rū vnio: vt in fine p̄mi perigeneos dictum est: q̄nq̄ put
est denoīatio s̄m diuersoꝝ rōnē: ⁊ respectus diuersos: sic
in p̄posito: q̄a grauitas illa aque dicit deorsuz re° ignis ⁊
aeris: ideo diciẗ grauitas: ⁊ q̄a re° terre est sursū: iō diciẗ
leuitas: ⁊ ideo vocaẗ aggregata p̄pter respect⁹ diuersos: ⁊
sic de leuitate dicaẗ: ⁊ ideo in terra est grauitas i sūmo. i.
simplr̄: ⁊ leuitas s̄m d̄noiationē: ⁊ sic de illa ignis: ⁊ sic sa
tisfit argumētis p̄ ⁊ 9̄: ⁊ dictis Auer. que videnẗ repugna
re. ¶ Quia tñ p̄ma opio sepe est habita pro vera: ⁊ videẗ
Solo ar- Simplicij plane 4° celi: vt ibidē declaraui. ¶ Ad argu-
gumētoꝝ menta 9 illā dōm p̄mo q̄ aliq̄d eē cōpositū cōtingit du-
p̄ primaꝝ pliciter. vno mō in rōne essendi: ⁊ sic oē ens sepatū a mā
opionē. ⁊ subiecto diciẗ simplex: ⁊ per 9riū ens in mā diciẗ cōpo
situ. scdo mō aliq̄d dr̄ cōpositū in rōne p̄ncipij: eo q̄ pro
vno effectu cōcurrūt p̄ncipia diuersaꝝ rōnū: ⁊ per 9riū
simplex in rōne p̄ncipij erit q̄d pro vno effectu cōcurrit
s̄m vnā rōnē. ¶ Ad formā argumēti dico q̄ illa maior
debet itelligi de simplici vel in rōne essendi: vel in rōne
p̄ncipiādi: ⁊ sic itelligēdo maiorē negaẗ minor: q̄m vt sic
lz ille due q̄litates sint cōposite iuncē: q̄a tñ in rōne p̄nci
pij nō cōponunẗ: ideo debēt dici simplex. ¶ Ad scdaz di
ceret illa opio q̄ añs debet itelligi vbi sūt plures q̄lita-
tes: ⁊ sub rōne eēndi ⁊ sub rōne p̄ncipiādi: mō in p̄posito
negaẗ minor. sūt enī rōne refractiōis redacta ad vnā ra-
tionē p̄ncipij: ⁊ sic itelligiẗ dictū Auer. p̄ celi. ¶ Ad 3ᵐ: lz
mihi solo fuerit valde difficilis Bononie vbi disputaui
hāc opionē: attñ dixi q̄ q̄litas motiua dr̄ duobus modis
vna. Aut in rōne essendi: ⁊ sic ibi sunt plures qualitates
remisse ⁊ refracte certa p̄portione vt dixi. Aut rōne pro
portionis: ⁊ sic ille due q̄litates debēt dici vna q̄litas pro
quāto certa p̄portione sunt redacte ad rōnē vni⁹ p̄ncipij
motiui: ⁊ ista q̄litas est itensibilis ⁊ remissibilis s̄m intē
sionē ⁊ remissionē forme subālis: eo q̄ remissa forā suba
li remittiẗ p̄portio illa q̄ est alicui⁹ latitudis: ⁊ sic variaẗ
velocitas ad itra vnitatē q̄litatis motiue p̄ quāto rema
net latitudo p̄portiōis vna a p̄ncipio remissionis forme
vsq̄ ad finē: ⁊ sic defensaui hanc opionez in scholis meis
Padue multotiēs. Opionē istā ⁊ alia argumenta scripsi
alibi: ⁊ solui alibi. (Un̄ si corp⁹.) Hic īfert correlarie ne
cessitatē corpis celestis. p̄ ex dictis: scdo ibi (Preterea mū
dus) p̄bat illud a p̄ncipali intēto. Dicit ergo. vñ. i. q̄a ter
ra est frigida rōne distātie ad motū celi: ⁊ ignis calidus
rōne p̄pinquitatis: sequiẗ q̄ si corp⁹ orbiculare nō eēt nul
la istaꝝ naturarū eēt: ⁊ exponit. d. neq̄ seorsuz: neq̄ deor
suz eēt nālr̄. vult dicē. nullū corp⁹ nālr̄ deorsuz locareẗ
neq̄ respectiue: neq̄ mot⁹ elītoꝝ sic se hēt: vult dicē. sic
q̄ vn⁹ eēt ad 9cauū: altera ad oppositū pūctū: vt dictū ē.
¶ Sed est q̄stio: hec 9 per quē locū tenet: ex quo dictuz Dubita⁹
est illā distātiā nō eē nisi 9comitantē. R̄ndeẗ q̄ ibi p̄di- Solutio.
caẗ eē multiplex locus. s. a cā. ab eēntialr̄ iherēte. a casu ⁊
multis alijs. a cā: q̄m celū etsi nō sit cā g̃nāns: est cā agēs
9seruās: ⁊ est forā re° elītoꝝ: vt pz p̄ metb°: ⁊ est finis: ⁊
sic est ibi locus cāe: ⁊ est ibi 9comitantis eēntialis: q̄m di
ctū est q̄ si est terra grauissima vt sit frigida: nō pōt esse
frigida nisi eēntialr̄ 9comitaẗ eē distantē a motu celi: ⁊
etiā ē locus a casu: ⁊ tu imorare ibi. (Preterea mūdus.)
nūc p̄bat idē alia rōne p̄ncipali ⁊ nō correlaria: ⁊ vt⁹ sue
rōnis est. Id est necīuz in esse alterius q̄d reqriẗ ad h̄ vt
aliud sit finitū ⁊ stās dimēsionib⁹ terminatis. Sed corp⁹
celeste est necīuz ad h̄ vt mūdus hēat eē finitū. ergo ⁊c.
huius tāgit p̄ vim minoris. d. p̄terea mundus finitus est
rōne corpis sperici: put illud corpus finitū est de sua nā
⁊ de ipso circuitu ē ab vna supficie sup. 9terā. vult ḡ hic
minorē. s. q̄ corp⁹ celeste est necīuz ad esse limitatū ⁊ fi-
nitū elītoꝝ ⁊ toti⁹ mūdi. Deinde tāgit vim maioris. d. ⁊
corpa recta dimēsionib⁹. i. s̄z dimēsiones nō sūt finita p̄
se: q̄n possint diminui ⁊ augeri: ⁊ p̄ h̄ vult hic vim maio-
ris: ⁊ tu vide p̄bationē p̄ celi. cō. 4°. q̄m ibi d̄claraui totū
hoc. (q̄re hō rōne) hic īfert correlariū ex isto p̄. d. q̄re hō
rōne opz q̄ corp⁹ ambiēs mūdū. i. elīta: que mūdus īfe-
rior dr̄ p̄mo metheoroꝝ: sit sperici: cuius rōnē breuiter
tangit. d. aliog̃n sequereẗ aut q̄ corpa p̄uenīāt ad alia cor
pora. vult dicē recta: ⁊ illa viteri⁹ ad alia: ⁊ sic ad īfinitū:
aut q̄ finiēt ad vacuuz: vt dicebat Joānes grāmaticus: ⁊
ambo sūt impolia. ¶ Sed accidit q̄ō: q̄m octauus orbis Dubi ta⁹
etiā finit⁹ est: ⁊ per 9ñs aut finieẗ ad vacuū circuiēs ip̄z:
aut ad aliud corp⁹: ⁊ sic arg° est vnū vtriq̄. ¶ Ad q̄ōnē Solu.
dicebat Democrit⁹ ⁊ Leucipp⁹ ⁊ Joānes grāmaticus q̄
ex̄ corp⁹ octauū erat vacuū īfinituz: ad q̄d terminabanẗ
corpa celestia: ⁊ ad que terminanẗ elīta vt dictū ē. Huius
aūt cā tāgiẗ ab Alexā. p̄ celi: vt refert Simplicius: eo q̄a
ibi pōt esse motus q̄m si eēt hō ibi posset extēdere brac-
chium: ⁊ non extenderet ipsum in pleno: ergo in vacuo.

Scdo arguebāt:vt narrat Auer.4° phy.cō.43.τ.45.qm
oē corp° physicū τ nāle locat p locū q est supficies alicu
ius corpis ambiētis:τ p ɔñs octau° orbis locabit p supfi
Impugnatio. ciē vacui:τ sic vt.s.❡ Sz huic opioni ɔdicit phs i suma
4° p° celi:τ 4° phy.ppe finē:pbat eni q si mūdū nihil ē:
neq plenū neq vacuū:sed entia optimā vitā ducētia:vt
sic p celi.cō.100.Arguit etiā phs p celi.tex.cō.95.mūdū
Solu ad quesitum. ɔstare ex tota sua mā:τ sic nihil ext ips pueniri:τ tu ɔside
ra rōnes Ar.ibidē:τ 8° phy.❡ Ad qōnē g rndebat Auē
pace:τ post ipm Auer.p celi.cō.4°.dicebat eni Auēpa.vt
narrat 4° phy.cō.43.q corp° spericū τ corp° rectū diffe
rūt:eo q spericū fm ei° rōnē intrinsecā:iquātū spericū
finit p se:τ nō p aliud extrisecū.rectū aūt eɔ.p ppriā rō
nē nō finit:sed per aliqd ext se:τ iō corp° celeste nō finit
ad vacuū:neqz ad plenū:accidit eni spico ɔtineri:ppriū
eni est eius ɔtinere magis q̄ ɔtineri:vt dicit Auēpa.τ sic
appet via rōnis Auer.qre at hec qdē fm ei° rōnē ɔtinet.
aliud vo ɔtinet in expōne com.4°.p° celi.dictū q̄re.❡ Ad
obiectiones.Ad p° dicit Alexā.q illo casu man° vl brac
chiū nō posset extēdi.Et cū argr nihil sibi resistit:g in infi
nitū velociter extēdet.Dico q resistētia ē duplex.positi
ua τ puatiua:vl meli° nō resistere duob° modis:vl in me
dio ente:vel in medio nō ente.pmo mō arguit motū in
infinitū velocitari:τ in infinitū velocitari motū.scdo mō
aufert oino rōnē mot°:τ sic rndet i suma Alexā.vt potui
colligere ex vbis Simplicij.❡ Ad 2m Auēpa.dixit q di
ctū illud itelligit in corpib° rectis.in spicis aūt accidit lo
cari:sic eis accidit ɔtineri.Auer.aūt 4° phy.cō.iā dicto:τ
Ari.in lib.de causa motuū aialiū dicūt q corp° celeste:τ
maxie octauū p cētrū supra qd:τ circa qd mouet locat:
τ qōnes accites huic in qōne mea facta in pueritia mea
q̄re:qm ibi forte subtili° scripsi q̄ debui:q̄re τc.(Tādez
manifestū.)Hic redit ad ppositū:τ ifert ex dictis corre
lariū.d.tādez manifestū ē q corpa mūdi sint qnqz.s.4or
Dubita° ɔtēta:τ vnū ɔtinēs.❡ Dubitat:qm vl distictio specifica
corpoz ponit i nuō vl n.si nō:g vnū ē elm:qm elnta tm
spe dint.si pōit i nuō:n tm qnqz erūt corpa:qm corpa ce
lestia dint spē:sic τ mot° coz:mō mlto plēs sūt mot° celi
Solu ca tuldam. q̄ elntoz.12.metaphy.tex.cō.48.❡ Ad qōnē dicit qdā
bō bui° tpis:q in rei veritate plures sunt motus τ corpa
q̄ vnū:sed Aristo.satisfacit vulgo:g tm iudicat diuersa:
que sensu vident diuersa:τ qa corpa celestia nō iudicat
sensu diuersa:iō ea cōputat p vna nā:qa vt dicit 2° topi
Impugnatio. coz:loquēdū vt plēs:sentiēdū vt pauci.Sz hec solo est
derisibilis.Ari.eni in scia demōstratiua nō loquit vulga
ribus.❡ P.vt dicit Auer.4° celi.etiā nām ignis esse di
uersam a nā aeris nō nisi forti rōne cōpertum est.❡ P.
phi nō nisi sensu inenerūt corpa celestia diuersa:vt appa
Solu p pris. ret p astrolabia τ alia istra regularia.Tādē dico q Auer
rois 2° celi.cōmē.49.rndet τ dicit q motus celi diuersi
nō dint tāq̄ mot° totales:sed tāq̄ mot° membroz:τ iō
oēs illi cōstituūt vnū motū totalē:τ pōt tota nā celi dici
vna nā totalis:lz sint ibi plura mēbra τ plures motus:et
tu vide:qm Auer.rndet argumētis Auic.ibidē.(Prede
clarato ēt q elnta.)Hic ifert aliud correlariū.d.pdecla
rato.i.tāq̄ declaratū accipit q elnta sint sperice figure:
Dubia° cuius rōnē dicit:qa ambiūnt a corpe sperico.❡ Sed du
bitat adhuc circa idē:qm paulo ante dcm est corpa elnta
cōtineri:eo qa sunt recte figure:τ ecō tra:corpus spericū.
Solutio. ❡ Ad h dicit Auer.2° celi.cōmē.108.q corp° elntū limi
Ratio eius limitat sibi figuram sphericam et quo res. tare sibi figurā spericā nālr est duob° modis:eēntialr et
isepabilr:τ nālr sepabilr.pmo mō nō:qm solū celū limi
tat sibi figurā spericā.scdo mō sic:qm lz elntū possit sta
re sub q̄cūqz figura:attn vltio stat sub spica:lz possit sta
re sub opposito ei°:τ iō qa pōt stare sub opposito:ops vt

terminet p id qd eēntialr est tale.s.celū:vez nō determi
no nūc elnta eē figure rotūde nālr:sed alias dicā:τ dixi.
(Et qa dicta elnta.)3° ifert 3m corre.d.τ qa mot° orbiū
ɔtinet dicta elnta:τ iō elnta mouent hincinde:τ pp idē mi
scent τ gnōnes ɔrie:τ corruptiōes sup.fiūt in indiuiduis
nō in spēb°:sic dicit Ari.2° peri°.tex.cō.56.❡ Deide in
fert aliud.d.τ si aliqa supcelestiū motuū cessaret ordo to
tius vniuersi destrueret:imo si eēt celū sine motu:adhuc
destrueret:aut eēt nouus ordo τ qōnes accites huic q̄re
in penultimo caplo de suba orbis in expōne mea.❡ Dei
de ifert aliud.d.τ ps q nullus hoz motuū est sine nece eē
.i.motorib° aut sine hn eē.i.itelligētia q dnr hn eē motuū:qm
nūer° motuū ē p nūez itelligētiaz:τ addit q oia ista cla
re pbata sūt in singulis locis:tā ab Aristo.q̄ a suis poste
riorib°.(Prelibat igit istis.)Cū accepit pm fundamētū:
vult mō accipe aliud:τ p ɔtinuat se ad pcedētia.d.plibat
igit istis ptractabim° dispēsare in obiectionib° Alga.cū
auctoritatib°.i.rōnib° auctēticis ad dmratione circūstā
tiū.i.auscultātiū magis.sup.efficaciter q̄ sint dicta hui°
bois.post ɔtinuatione ponit 2m fundamētum quodāmō
tāq̄ ɔclusionē.d.τ dicem° q imaginādū q qlibet sperarū
supcelestiū est vna.hec est ɔ.s.qdlibet corp° celeste seor
sum ab altero est viuū.Et p tangit vim rōnis ei°:q est in
pma figura:cui° maiorē accipit.d.put.i.qm cōstituit ex
corpib° terminatis in figura in mēbra:τ mouet de seipso
i.ab itriseco:g terminatas ptes.❡ Deinde accipit maiorē
d.τ qdcūqz sic se hēt:vz q qn videm° corpus terminatū
in quātitate τ qlitate mobile de seipso in loco ab aliq ter
minata pte:nō pte cuiusdā extrisece rei.i.per pedes vel
bracchia:vl scardas:vel ab aliq attrahēte ipm:τ q simul
τ semel mouet ad oppositas ptes dōm est diffinitiue:q
tale corp° est aiatū.ecce igit maior τ minor.❡ Circa limi Quibus
tationē ppōnū.s.maioris τ minoris.debes scire q viuū modis dif
differt a nō viuēte pmo mō:qm oē viuēs reqrit corp° ter ferūt aiata ab inaia
minate quātitatis:τ h innit p terminari mēbra.fingunt tis.
eni sapiētes:q elm:vt sic pt cresce ad ifinitū:vt appet 2°
de aia:vbi dr q si igni apponat cōbustibile i ifim cresceēt
ignis.vbi dic q nō sic est corp° viuēs cū sit determinate
magnitudis τ augmēti:τ sic dic notāter terminatis i mē
bra. 2° differt viuēs:qm oē viuēs est limitate τ certe fig° 2°
qm vt dic Auer.3° celi.cō.67.fig° ē de dispōnib° eēntialr
sequētib° foriaz:τ maxie aiaz.manifestū est eni elnta non
limitare sibi certā figurā:vt paulo ante dictū ē.eɔ est de
viuētib°.vnūqdqz viuū sibi limitat certaz fig° eēntialr:
τ tu lege 3° τ 4° celi.Differt τ 3° qm iaiata non mouent a 3°
pncipio i eis:vt dictū est 8° phy.s.de po° eēntiali.aiata āt
eɔ.τ tu vide ibidez.s.cō.32.τ.31. 4° dit:qm inaiatū plics 4°
mouet ab aliq extriseco.v.g.ferrū a magnete.plies etiaz
ab ipellēte nō sic ɔtigit de aiato.recolligēdo igit nās cor
poz aiatoz iā appetiquō mouet ab extrinseco. 5° differt 5°
vt scipit in libro de aia:qm aiatū mouet fm oēm dimē
sionis eque nālr:vel nō magis nālr vsus vnā ptē q̄ vsus
alterā:inaiata aūt ad certū pūctū mouet oia:vt iā dictū
est in libris phoz.❡ Ex his ergo ppōnē maiorē.s.omne Ratio.
corpus terminatū in mēbra figura mobile a principio in
co:sine cōcursu cuiuscūqz extrinseci versus ptē termina
tā p ptē terminatā supra ptē terminatā est corpus aiatuz
viuēs:τ hec maior ē manifesta ex qnqz positis.minor āt
supponit p se tāq̄ nota:τ ide ɔtiter ɔ posita.s.q corpa ce
lestia sūt viua aiata.(Diximus tn.)Limitat maiorē quan
tū ad vltimā pticulā.d.diximus tn q cōp° supceleste nō ab
aliq cā extriseca mouet:qa ferrū mouet a lapide magne
tis:qm ille lapis ē pns ex.(Vn istis.)Deide ifert corre
q̄si ad ppositū qōnis.d.vn istis plibatis seqt q in corpib°
supcelestib° sūt signati nālr.s.poli mūdi.sic q ipol ē q sint

alibi.poli aūt sunt silēs sursuz ⁊ deorsuz in aialib⁹:vt dī
2° celi.cō.16.⁊.15.⁊ dixit nālr:qm̄ in oi pariferia celi pōt
signari polus:sed nō nāliter.Deinde pbat istō.d.sic eni
aialia p̄sentia.i.nobis manifesta.s.gn̄abilia hn̄t ppa mē
bra in locis ꝓprijs ogib⁹ signata:⁊ nō decet q̄ sint alibi:
vt dicam⁹.i.exponēdo me:quātū ad mēbra motus q̄ sūt
in locis ꝓprijs aialiū.ista eni membra hn̄t situs in corpe
aialis nāliter:⁊ hec est q̄si vis maioris.deinde accipit mi
norē.d.⁊ qa poli aiati sp̄ice figure sunt silēs mēbris mo
tus nr̄oꝝ aialiū:⁊ tāgit p̄uā dr̄iaz q̄ nō remouet ꝓpositū
d.⁊ nulla est dr̄ia in h̄ iter aialia sperice figure:⁊ insperi
ce.i.rotūde figure:nisi q: in nr̄is aialib⁹ dr̄nt mēbra p̄di
cta in figura ⁊ po°.i.q̄ ad dispōnē figure:p quāto fig^a ca
pitis differt ab illa pedū:⁊ potētia:qm̄ v̄tus capitis ē alia
a v̄tute peduz in aiali insperice figure dr̄nt tm̄ in po°. Et
vult hr̄e q̄ ista dr̄ia nō tollit ꝯclionē iā dictā.s.q̄ illi poli
sūt terminati nālr:⁊ tāq̄ mēbra aialis ppa. Declatū est
igit̄ vsq̄ huc q̄ corpus celeste est vnū hn̄s mēbra:vl̄ q̄si
mēbra aialis:vt dicet̄.Sed q̄uo corpus celeste sit viuuz
⁊ aiatū dictū est a me in pluribus locis q̄uo sit diuersum
s̄m positionē.s.sursum ⁊ deorsum:ante ⁊ retro:dextruz ⁊
sinistrū.dictū est in q̄one mea singulari pp hoc inscripta
Uincētio q̄rino Ueneto meo scholari:vbi acute dc̄lata ē
tota ista materia:lȝ in fine colligā quedā dicta ad ꝓposi
tum.(Et ideo opinati sunt.) Hic ponit peccatū theologo
rū.⁊ p̄mo accipit ꝓpōnē q̄si premissam.2° accipit ꝓpōnē
quasi cōclusionē:⁊.d.p̄.⁊ iō opinati sūt loquētes q̄ mem
bra huius aialis:vult dicere celestis:nō differūt aliquo
modo:vult dicere q̄ dextrū:sinistrū:ante:retro:sursuz:⁊
deorsum nō differūt nāliter ⁊ absolute:sed sūt ibi respe
ctiue:sic̄ in colūna:⁊ tūc infert ꝓpositionē q̄si ꝯclionē.d.
vn̄.i.pp quā cām.s.q: ibi nō sūt nisi respectiue:⁊ nō nālr
dicūt q̄ posse est polū mūdi esse in q̄buscū q̄ duob⁹ pun
ctis fuerit in ipsa spera:vult dicē q̄ sic̄ in colūna possunt
Nota. accipi illa pūcta ad placitū:ita ⁊ i celo. ¶ Et debes scire
q̄ Auerrois nō reprobat hanc opiōnē:sed quasi correla
rie voluit hr̄e eā pro reprobata:qm̄ iam declauit esse sile
Nō ē de pfectione aialis in quantum aial inest aiali celesti quia pfectius. de celo:⁊ de aiali nr̄o p̄nti.Aristo.eni in scd̄o celi in loco
eius vsus est rōne Auer.hic posita.s.qm̄ qd̄ est de pfectio
ne aialis inquātū aial nō erit negādū ab aiali celesti qd̄
est pfectius:⁊ mlt̄o honorabilius aiali generabili:modo
declaratū est h̄s sex dr̄ias pōnis esse de sūma pfectione
aialis iquātū aial.iō nō erit negādum ab aiali celesti:et
hāc rōnē voluit Simplicius esse intelligēdā ex vi v̄boꝝ
Nota. Aristo.ibidē cōtra antiquos. ¶ Scd̄o debes scire:q̄ sic̄
in aiali p̄nti nobis sunt nāliter sex v̄tutes diuerse:saltez
in modo nāliter ei inexīstētes ab ipsa aia.ita in quolibet
corpore celesti.vbi gr̄a est virtus sursumitatis.s.in capite.
v̄tus opposita.s.deorsuz in pedib⁹.Uirtus anterioritatis.
vȝ ante vsuz ⁊ pectus:⁊ v̄tus posterioritatis post hume
ros:⁊ virtus dextreitatis ⁊ sinistreitatis q̄ nālr sunt v̄tu
tes existētes in cōposito ex corpe ⁊ aia:rōne tn̄ aie p̄ncipali
ter:q̄re aūt sic sūt:⁊ nō alr:⁊ tot ⁊ nō plures:neq̄ paucio
res:⁊ sic dicte ⁊ nō aliter nō est locus p̄ntis speculatiōis:
sed in tractatu de hoc dixi.s.intitulato Magnifico viro
Uincētio quirino patricio Ueneto.Sicut g̃ iste sex v̄tu
tes nāles ⁊ ab^te:⁊ vere in aiali p̄nti:ita in aiali absenti.s.
celesti est v̄tus sursum ⁊ deorsum:vt sunt duo poli.antar
cticus q̄dē est sursum:arcticus:ad quez nostra habitatio
vergit deorsum.nō q̄ isti pūcti sunt iste virtutes:sed ibi
hn̄t vires ⁊ ptes.iterū sunt alie.s.ante ⁊ retro:vt sūt angu
lus medietatis diei:⁊ angulus medietatis noctis. Diei q̄
dē ante:noctis v̄o retro.Iterū sunt alie due.s.dextrū ⁊ si
nistrū:⁊ iste sūt:dextrū q̄dē oriēs:sinistrū q̄dē occidens:
⁊ locut⁹ sum hic sine rōne:qm̄ ibi sū locut⁹ valde subtilr.

Sed sunt loca q̄onis:quoꝝ p̄m⁹ est:vtrū q̄libet or 6° q̄stio.
bis hēat suas ꝓprias dr̄ias pōnis:an totū
colligatū ex oībus orbib⁹:sicut aial totū colligatū ex mem
bris. ¶ Scd̄a q̄o:vtrū h̄ v̄tutes sūt sube:an accn̄tia:⁊ si
sube an sepate an in mā:⁊ si accidētia vtrū eterna an ge
nerabilia:⁊ hec q̄dē q̄stio multū difficilis est. ¶ Pro itel Solutio.
lectu sol.q̄onū d̄bes scire q̄ h̄ dr̄ie pōnis p̄nt capi duplr
vno mō respectiue:⁊ s̄m cōpōnē.Scd̄o mō ab^te ⁊ nālr:⁊
iterū ab^te ⁊ nālr duplr:aut vlr re^u totius vniuersi:aut p̄ti
culariter re^u vni⁹ determinati corpis ⁊ aialis ꝓprij.Si re
spectiue ⁊ s̄m cōparationē:sic sūt relōnes ex pte portio
nis terre hitabilis fixe in toto vniuerso.v.g.q̄libet portio
terre hitabilis:⁊ q̄libet ciuitas hȝ ꝓpriā situationē respe
ctu celi:respectu cui⁹ p̄nt h̄ sex dr̄ie pōnis assignare gr̄a
exēpli.Suessa vbi suz nat⁹ hȝ dextrū celi re^u oriētis toti⁹
versus mōtes calchani.sinistrū v̄sus situ mōtiuz cayete:
ante in directo angulo diei:retro in opposito:deorsuz re
spectu mōtis firmi:sursum respectu maris leonis:⁊ sic̄ di
co de suessa:ita dico d̄ Padua ⁊ Uenetijs ⁊ Neapoli ⁊c̄.
quelibet eni ciuitas in celo hēt sex istos respect⁹ fixos ⁊c̄.
imo ꝯtigit istos respect⁹ variari re^u cuiuscunq̄ portionis
terre. ¶ Sed dices isti respect⁹ vbi sūt subiectiue: R̄ndeo: Petitio. Responsio.
q̄ sic̄ colūna dr̄ dextra ⁊ sinistra nullo accn̄te nouo adue
niēte ei:sic nullo re^u accn̄te reali celo accn̄tia illa variant̄
in celo variatione nr̄a:⁊ sic̄ illi respectus sunt subiectiue in
nobis:ita illi respect⁹ celi sunt subiectiue in terra habitabi
li:hui⁹ rō est:qm̄ cū ciuitates inouant̄:tūc celo accideret
nouū aliqd̄:qd̄ nō cōcedit̄:⁊ sic̄ dico de portiōe terre par
ua:ita de tota terra magna hēt h̄ dr̄ias respectu celi to
tius vltra illas nālr ⁊ absolute existētes.Si v̄o loq̄mur de
illis 2° mō sicut dixi duob⁹ modis vlr ⁊ p̄ticulariter.lo
quēdo p̄ de eis vlr dicēdū:q̄ ille sunt sex v̄tutes reales ⁊
nāles aie celi:mediātib⁹ q̄bus fiūt diuerse opationes cir
ca terrā.imaginādū est eni q̄ sic̄ p̄mus motor est p̄mus
finis p̄ma forma:⁊ p̄mus motor:nō q̄dē tres res:sed vna
res ⁊ mlt̄e in mō:vt dicit Auer.12.metaphy.cōmē.6°:ita
iste dr̄ie nālr ⁊ absolute sumpte sunt vna res.s.ipsa aia ce
li vlr.diuersa tn̄ in mō:put diuersimode p portionez ce
li diuersaz influit:⁊ sic sunt vna res in subto:plures tn̄ in
mō:put multe ex ea p portiōes celi diuersas veniūt opa
tiones:⁊ sic ex aia sic multa in v̄tute operādi ⁊ corpe cele
sti simplici p̄ueniūt diuerse opationes rōne illaꝝ v̄tutū
que sunt ipsa aia celi totius:⁊ p h̄ satisfit scd̄e q̄oni.sunt Solo 2° q̄onis.
eni sub̄a sepata vna in subto:mlt̄e tn̄ in mō vt dictū est.
ex his sequit̄ p̄mo q̄ siue terra habitabilis sit:siue nō iā
possent ⁊ essent h̄ dr̄ie celi sic sūpte:qm̄ nō sunt nisi ipsa
int⁹ plib⁹ virtutib⁹ multa celo applicata ⁊ cōtinuata:vt
aia ⁊ motor.Scd̄o sequit̄:q̄ sicut nulla est q̄rēda cā:q̄re
intelligētia vnit̄ celo:nisi qa itelligētia ⁊ celū est celū:ita
nulla est cā q̄re ipsa sit multa in virtute.s̄m dextrū vnit̄
oriēti:⁊ s̄m sinistrū occidēti ⁊c̄.nisi qa est intelligētia sic
multa in v̄tute. ¶ Sed dices.sub̄a celi est simplr vnifor Dubiu͂.
mis in toto:q̄uo diuerse opationes p̄nt ab vno itelligētia
p̄uenire in ptes vnius rōnis. Dico q̄ ista fuit ignorātia
cuiusdā mei ꝯcurrētis:q dicebat q̄ pp h̄ erāt isluētie:sȝ
ego dico q̄ sua rn̄sio nō ē itelligibilis nec digna poni h̄.
Ideo dico alr q̄ nō est imaginādū:q̄ sic̄ aq̄ fluit ab vno Solutio.
pūcto per p̄tēita ille tales vires fluant ab intelligētia in
portionē celi:vt ille grossus imaginabat̄:sȝ opȝ supponē
ex aia celi:⁊ ipso celo ꝯstitutū esse qddā aial:sic p ptes di
uersas diuersimode isluē:nō q̄ successiue exeāt ab itelli
gētia:sed exeūt a celo toto rōne itelligētie:⁊ tu ꝯsidera in
aiali p̄nti.Si v̄o loquat̄ p̄ticulr dr̄z ē silr:q̄ sic̄ re^u totius
orbis dant̄ sex dr̄ie pōnis:ita re^u cuiuslibet spe dant̄ sex
alie.v.g.re^u orb lune:⁊ re^u orbis sol:⁊ sic de alijs:⁊ iā dr̄z

est in toto eodē mō pticulariter tn̄:r tu recurre ad mō
dicta:r p hec iā appet expō com.16.r.15.2ⁱ celi.vbi Auer.
loquit de hꝫ dñtijs celi:r multa dicta in illo tractatu:r
patet itētio eius in vltima disputatione in solōne vltimi
Prīa dubitatio. dubij.¶ Sed adhuc aīa nō qescit:qm̄ sunt tria q̄ faciūt
qōnem.videm⁹ eni in aīali pn̄ti q hꝫ vtutes sunt reales
2° realr r in subo diuerse q̄re nō sic seq̄ in celesti corpe.2°
videm⁹ hꝫ vtutes reqrere determinatas figuras.v.g.alia
est figura que reqrit sursu:alia q̄ reqrit deorsu:r sic de
3° alijs:q̄re nō sic est de celesti corpe.3° cū vtutes nō inote-
scāt nisi ex ppriis opationib⁹:que sūt opationes illarū
sex vtutū:p q̄s debeamus arguere ibidē illas vires esse.
Solo. ¶ Ad istā vltimā qōnē dōm:q in aīali pn̄ti.v.g.hoīe ex
trib⁹ iam sumunt.s.ex motu locali r alteratione et motu
augmēti:vt scis ex libro celi.v.g.an̄ in hoīe est pn̄ⁿ mot⁹
sensationis que est q̄dā alteratio pfectiua:r per oppositū
retro sumit ex eo:q̄ nō est pn̄ⁿ illius:sed finis.icipit eni
sensatio ab ante:r terminat in retro.dextrū siliter:q̄ ē pn̄ⁿ
mot⁹ localis:r sinistrū:q̄ est finis illi⁹:icipit eni motus
localis nāl̄r a dextra pte:r terminat in sinistra:sursum et
deorsum sumit a motu augmēti:eo q̄ sursu est pn̄ⁿ aug
mēti pro quāto per sursum assumit cibus.deorsum finis
eius:ppter igit istos tres diuersos mot⁹ inascunt in aīa-
li gn̄abili sex dr̄ie pōnis diuerse:vt nūc suppono.Tūc ap
plicādo ad ppositū q̄ illa que sunt dispersa in nā īferio
ri:r per diuersas portiones sumpta reperiunt vnita in su
periori:r p vnā portionē sūpta:iō dōm q penes motū lo
calē tm̄ sumunt ille sex in celo:r notāter per motū loca-
Celū est sic hō. lē magis:qm̄ est simplicior:r plus corpi simplici accōmo
datus.imaginādū est eni sic dicit Arist.in lib.de aīalib⁹:
q celū est sic hō:q sup pedē voluit a dextro pede r ma
nu i sinistrū pedē r manū circū circa:velut rota:vz fixa
p pūctū capitis r pedū.Sic q̄ tūc dextrū ē a q̄ icepit mo-
tus:r an̄ p qd trāsit:r sinistrū ad qd terminat:r retro per
qd gyrat redeūdo iterū ad dextrū r sursum:r sunt pūcta
fixa:supra q̄ siūt iste reuolutiōes:ita in corpe celesti ima-
ginādū.s.q dextrū est oriēs:a quo incepit motus circula
ris.angulus diei an̄ p qd trāsit.occidēs sinistrū in qd ter-
minat:angulus noctis retro p qd redit ad dextp:r antar
cticus r arcticus polus sūt sursu r deorsu:in q̄bus celū
fixe reuoluit:r tu lege de hoīe imaginato reuerti in nāz
celi.2° celi cōmē.14.Ecce igit quō ad qōnes respōdet.
Ad pmā ¶ Ad pmā dōm q cā diuersitatis est:q̄ nā celi ē nā su-
perior:r nā aīalis hic est nā īferior:r iō q̄ sūt diuersa hic
Ad scdās hñt vniri ibi:vt colligit 2° celi.cō.42.per idē.¶ Ad 2ᵐ
Ad tertiā que eni dispsas figuras reqrunt hic in supiori pn̄t in vna
figura vniri:eo q̄ illa nā est supior:r hec inferior.¶ Ad
tertiā iaz appet qualr inotescūt ex vna opione tm̄ ppter
eādē cām: put respectu illius diuersimode cōcurrunt:vt
visum est:r hn̄ verū dicūt q̄dā astronomi q sub dextro
celi r sinistro:r sic de alijs fiunt diuerse influētie:r diuer
se operationes que sūt nobis occulte:r tu vide Alber.2°
Dub:tu° celi:qui multū aduersat mee opinioni:r credit ↄtradicē
Auer.r vt puto noluit ipm intelligere.¶ Sed dices ad-
huc celuz semp mouet quō pn̄t sumi iste ptes r ista pn̄ⁿ
Solū. respectu eterni:r tu vide solonē.2.celi cōmē.14.Pōt tn̄
dici p nūc q sunt ibi illa pro quāto si celū nouiter moue
tur sic icipet:r sic psequit r terminat.declarātū est igitur
quō r qualr hꝫ dr̄ie sunt in corpe celesti:r pp q̄d r sub q̄-
bus respectib⁹:r dr̄ia hec sūt iā exposita.redeamus ergo
ad locū nostrū.(Similr dōm) Hic vult ex dictis soluē
qōnē iā tactā.s.an hꝫ dr̄ie sint sumēde in quolibet orbe
determinato:sic i toto vniuerso colligato ex oīb⁹ orbib⁹:
r dicit silr recte dōm in supcelestib⁹ corpib⁹ de ipsoꝝ po
lis.vult dicere pticulariter de quolibet dterminato orbe
quo ad polos r alias dr̄ias pōnis:cuius rōnē tangit.d.eo
q corpa orbiū nō sunt vna in specie.i.nō sunt vnius nāe
specifice multa in numero:imo sunt multa in specie:sic
est idiuiduū aīaliū vliu̅m:vult dicē gn̄abiliū:r ponit alī
quā dr̄iaz.d.q̄uis nō iueniat de illa specie nisi vnū indi
uiduū in tota specie:vt patet p̄ celi.com.90.sed quo mō
sit illud:vide in 2° caplo de suba orbis:qm̄ moui.q.in p-
pria forma:r soluit ↄdictionē hic r 2° celi com.49.r non
est opus oīa scribere.(Et h̄ mō rn̄dendū.)Et q̄ iaz ta-
cta sunt fundamēta multū bene ad ppositū.mō vult ad
formā rn̄dere.arguebat eni q̄re corp⁹ celeste mouet ad
terminatā ptē rc̄.aut eni hoc fuit casualiter aut sub voluntate
pmi:vt iam dictū est:r dicit:r hoc mō rn̄dēdū est ad qō-
nem:quare orbes mouent ad diuersas ptes:cui rn̄det.d.
q̄ put orbes sunt aīati.ptinēt vt moueant a ptibus ter-
minatis:r v̄sus terminatas partes:videlz dextra r sinistra:
r ante r retro:que partes sūt motu in q̄buscūq aīalibus
terminate:r hoc iā declaratū fuit.(Sed diuersis dr̄nt.)
Sed q̄ iaz data est solo.r dictū est in corpib⁹ celestibus
reperiri hꝫ dr̄ias sex situs r pōnis:vult mō tāgere dr̄iam
inter hꝫ in corpibus celestibus r gn̄abilib⁹:r dicit:sed in
diuersis differūt:vult dicere q huiꝰ differētie in genera
bilibus sunt diuerse:r celestib⁹.s.in figura et potētia:qm̄
in aīalibus huiꝰ virtutes differūt:eo q̄ limitāt sibi mē-
bra diuersaꝝ figurarū:r sunt virtutes diuerse:sed in ce-
lestibus nō differūt nisi potētia tm̄:vt iam tactū est:r tu
recurre ad digressionē pretactā:r addit q hꝫ rōne opina
tur Arist.q celi hñt sex extremitates:r nō sup.in figura
diuersas:sed vtute tm̄.Et tūc ↄcludit vim sol.d.r iō dici
mus q diuersitas motuū in tpe priuz celoꝝ pcedit ad di
uersitatē.i.pp diuersitatē ipsaꝝ dr̄iaꝝ celoꝝ:r addit q h̄
est ppriū in pdictis corpibus.s.q corpa supcelestia diffe
runt in specie diuersitate.i.ppter diuersitatē partiū ipso
rū motuū:quasi dicat q eo mō differūt motus celoꝝ:sic
differūt corpa celestia:r q̄ differūt specie:ideo differūt
specie:r ideo dant hꝫ dr̄ie in quolibet corpe celesti.(Vn̄
cōsiderādū.)Et q̄ iaz soluta est q̄stio:r exposita est qō:
vult mō ↄcludere correlarie nām corporis celestis:r illi⁹
motuū:r.d.vn̄ ↄsiderandū est.i.cōcludēdū sm̄ verā cō-
sideratione q pmū corpus celeste.i.totū colligatū ex or-
bibus est vnū aīal per se:cuius nā est:aut sm̄ necesse eē
aut sm̄ bene esse:qd mouet.i.cuius nā de necessitate:aut
vtiliter debet moueri motu cū oībus suis partibus.i.cū
oībus eius ptibus:vz diuino motu.i.diurno:sic aīal colli-
gatū ex oībus mēbris mouet vnico motu:ita totus celoꝝ
nex⁹ vnico motu diurno vl̄i mouet:r de nā alioꝝ orbiū
est q mouet versus ↄriā partē:r huius non pōt dari alia
causa.Deide cōparat inter motū octaue spere:r reliqua-
rū.d.r est sup.necessariū q pars motus vl̄is est nobilior
ptibus alioꝝ:vult dicere q illa portio motus ↄueniēs 8°
orbi est nobilior alijs portionibus q̄ ↄueniūt alijs:put.i.
qm̄ hoc corpus.s.octauū est nobilius oībus corpib⁹:r no
bilibus mobilib⁹ debet attribui nobilior pars in suo mo- Nota hꝫ nouam.
tu:r recito tibi fabulā:imo veritatē:q q̄daz me⁹ amicus
Padue legens cū eramus in cena rectoris nostri nouiter
laureati noluit comedere plus:q2 nō data fuit sibi portio
marçapani sm̄ nobilitatez eius:r sic abijt:r oēs risu ma-
gno exaltati fuim⁹:r ita q2 octaua spa ē nobilior alijs:iō
sibi debet portio mot⁹ nobilior.Deide excusat se.d.r oīa
ista sūt pbata demrātiue in suis locis:r iō nō idiget nūc
probare:r iō corrigit illū.d.vn̄ frater mi si tibi placuerit
diligere.pone itellectum tuū ad staterā pōderādā inter
phātasmata huiꝰ hoīs:r flores phoꝝ:r tādē ipole ē q or-
do orbiū sit p aliū modū:r sic soluta est q̄stio ita copiosa
sicut vides:r tā bona declarata sūt:r multa hoꝝ in seque
ti disputatione declarabo:qm̄ non est bonum omnia po-
nere in vno.

Ait Algazel. adhuc arguẽdũ est super ꝑhoꝝ opione hoc modo: vos negatꝭ aliqḋ innouari ab antiquo eterno: ⁊ nos dicimus ꝙ opꝫ cõcedere hoc necessario. multa eni in mũdo sunt noua terminatis causis ꝓcedentia: vñ aut noua causanꝭ a nouis ad ĩfinitũ: aut ꝑueniunt ad finẽ. Primũ est falsuꝫ ab oibus cõcessuꝫ: ⁊ si ↄcederemus hoc pose esse oporteret negare primã cãm necessariã eẽ ad quã oia possibilia reducunꝭ: opꝫ ergo ꝙ oia noua in fine reducanꝭ successiue ad extremitatẽ: videlꝫ ad antiquũ: ⁊ si sic ergo nouum absolute potest ab antiquo eterno innouari.

⸿ Uult iteꝝ arguere ꝯ ꝑhos. d. Adhuc arguẽdũ est super ꝑhoꝝ opione h̄ mõ. vos negatis aliqḋ inouari ab antiq̄ eterno: ⁊ nos dicim⁹ ꝙ opꝫ cõcedere h̄ neĉio: cui⁹ rõnes tãgit. d. mlta eni in mũdo sũt noua a terminatis causis ꝓcedẽtia: ⁊ ꝓbat h̄. d. aut noua causanꝭ a nouis: ⁊ sic ad ĩfinitũ: aut ꝑueniũt ad finẽ. p̄mũ est falsum: ⁊ ab oib⁹ falsũ esse est ↄcessuꝫ: cui⁹ rõnẽ tãgit. d. ⁊ si cõcedim⁹ hoc pose esse. i. cõtinue nouũ a nouo ꝓcedere in ĩfinitũ: opꝫ negare p̄mã cãm necessariã esse: ad quã oia possibilia reducũtur: ⁊ hoc declaratũ est 2° metaphy. ⁊ tũc ↄcludit veritatẽ alterius mẽbri. d. opꝫ ḡ ꝙ oia noua in fine. i. tãdẽ reducanꝭ ad extremitatẽ: videlꝫ antiquũ: ⁊ si sic: ḡ nouũ absolute põt ab eterno inouari: ⁊ hec est rõ Auicẽ. ⁊ multi loquẽtes nr̃e legis vtunꝭ ea pro fortissima. AVER.

Dicimus nos ꝙ ꝑhi ponerẽt ꝙ inouatũ inquantũ inouatuꝫ posse ꝓcedere ab antiquo: manifestũ est: ꝙ nullatenus possit a ꝓfato argumẽto euadẽ. ⸿ Tamẽ dõm ꝙ ꝑhi ↄcedũt ꝓcedere inouatũ ab inouato ad infinituꝫ per accñs. hec enim est replicatio in materia terminata ⁊ finita vt dicamus ꝙ corruptio corrupti est cã esse subsequẽtis. Ubi gr̃a. opꝫ s̃m ꝑhꝫ ꝙ hõ ex hoie gñeꝭ. s. ꝙ ꝓcedẽs homo corrũpaꝭ ita ꝙ sit mã subsequẽtis tertij: ⁊ tandẽ ꝙ in duab⁹ materijs põt optime generatio ꝓcedere ad infinitũ: ⁊ nullum ex hoc impossibile sequitur: ⁊ rõ hui⁹ est ꝙ duꝫ agens sit presens: ⁊ fuerit sine principio in esse neqꝫ fine: actus eius similiter erit sine pricipio neqꝫ fine. ⸿ Silr̃ si imaginaremur in tpe ꝓterito: vꝫ ꝙ qñ fuit qdã hõ iam precedit eũ alius hõ q euꝫ gñauit: ⁊ est hõ corruptus. id eni qḋ sic se hꝫ qñ de agẽte antiquo depẽdet est de nã circli. Sed si hõ ex hoie gñatur de infinitis materijs: ⁊ possint ad infinitũ augmentari: tunc sine dubio sequereꝭ falsum: vt ꝓbauit Aristo. in libro physicoꝝ. ⸿ Patet ergo ex premissis ꝙ qñ antiqui ponebant antiquum imutabile oĩno non asserebãt ex ꝓcessu inouatoꝝ ab eo iquãtũ inouanꝭ: imo iquãtũ sũt antiq ex gñe: tãdẽ veritas apud eos est ꝙ hic ꝓcessus ad ĩfinitũ sequiꝭ eẽ antiq agẽtis. inouatũ eniꝫ debet ꝑ se inouari quando a causa noua ꝓcedit. ⸿ Qualiter tñ conati fuerunt antiqui ponere vnũ ens in numero ab eterno immutabili aliquo modo patefactũ a philosophis: maxime ab Aristo. vt in octauo physicorũ: ⁊ in. xi. metaphy. ⸿ Unde hic nõ est loc⁹ iterandi ea que sufficiẽter determinata sunt: vñ notandũ est ꝙ suppositis istis cessata est altercatio Algazelis cum philosophis.

⸿ Nũc Auer. vult rñdere argumẽto Algaçelis. ⁊ p̄ ponit quomõ est neĉium illud qḋ ↄcludit arg⁹. scḋo ponit q̃liter illud qḋ negat etiam sit necessariuꝫ. Tertio declarat vtrũqꝫ. ꝑtes declarabunꝭ. Dicit ḡ p̄mo. dicimus nos ꝙ ꝑhi ponerẽt. i. ↄcederẽt ꝙ inouatũ iquãtũ inouatũ posse procedere ab antiquo: manifestũ est: ꝙ nullatenus possit a prefato argumẽto euadere. q. d. qa argumẽtũ cõcludit verũ: sed nõ explicat modũ: sed post dicet. (Tamẽ dõꝫ) vult mõ scḋo declare qualr̃ illud qḋ negauit est necessariũ apud ꝑhos. Et dicit: tamẽ dõm ꝙ ꝑhi ↄcedũt ꝓcedere inouatũ. i. ens nouum ab innouato. i. ente nouo ad infinitũ per accidẽs: ⁊ nõ ꝑ se: vt dicã: qḋ declarat. d. hec eniꝫ est replicatio. i. successio in materia terminata ⁊ finita. i. ĩ reb⁹ mãlibus gñabilibus: ⁊ corruptibilibus: qḋ declat. d. vt dicamus ꝙ corruptio corrupti saltẽ vl' posita cã est eẽ subsequentis. v̓. g. opꝫ ꝑhm: ꝙ hõ ex hoie gñãtur. s. ꝙ ꝓcedens hõ corrũpaꝭ: ita ꝙ sit mã subsequẽtis tertij. i. differẽtis a p̄re ⁊ m̄re: ⁊ ↄcludit post. d. tãdẽ dicim⁹ ꝙ in duabus materijs põt optime gñãtio ꝓcedere ad ĩfinitũ: vult dicere in accñtaliter ordinatis: ⁊ gñãbilib⁹ ⁊ corruptibilibus: ⁊ nullũ ex h̄ impose seqniꭆ: cui⁹ rõneꝫ dicit: ⁊ rõ huius est: ꝙ dũ agẽs sit ꝓsens: ⁊ fuerit sine p̄ncipio ⁊ sine fine: actus ei⁹ silr̃ erit sine p̄ncipio ⁊ sine fine; ⁊ sic nõ sequitur infinitũ actu: sed in potẽtia: ⁊ iõ in his nõ incõuenit ire ad ĩfinitũ. Deinde declarat quõ in accñtalr̃ ordinatis hoc sit pose. d. silr̃ si imaginaremur in tpe ꝓterito: vꝫ ꝙ qñ fuit qdã hõ iam precedit eũ alius hõ qui eũ gñãuit: ⁊ est hõ corruptus: illud eni qḋ sic se hẽt: qñ de agẽte antiq̄ pẽdet: est de nã circuli. i. q̃si eterno tpe põt se habere.

Circa iam dicta ꝑueniũt. q. p̄mo: qa ait ꝙ nouuꝫ põt ꝑuenire ab antiquo ꝑ accñs. Hoc videꭆ falsum: ⁊ forte dubiũ: qm̃ gñatio vnius ab alio silr̃ in spẽ: vt di. Alber. primo methauroꝝ: est per se: sed generatio vnius ab aliquo dissimili in specie est per accñs. cũ igiꭆ iste hõ genitus sit vnius spẽi cũ illo hoie generãte: ḡ erit ꝑ se: ⁊ nõ ꝑ accñs. Itẽ oẽ per accñs reduciꭆ ad aliqḋ ꝑ se. si igiꭆ iste hõ generaꭆ per accñs ab isto hoie a quo per se generabiꭆ idẽ: vel ad qḋ per se generãs reduceꭆ. Item illud qḋ generat aliud per formã in eo est generans per se. modo iste homo generat illũ ꝑ formã in eo: ergo ⁊c̃. ⁊ mlta alia argumẽta feci alibi que queras. ⸿ Scḋa qḋ est: qm̃ ait: ꝙ homo genitus fit ex homine corrupto: hoc falsum est: qm̃ scḋo de generatione in fine hoc nõ fit nisi in pluribus generationibus intermedijs: ⁊ 2° metaphy. cõmẽto 6° declat idẽ Auer. Scḋo: qm̃ omne agens nãle prius trãsmutat de vno veniẽdo ad imꝑfectũ: q̃ʒ ad ꝑfectum: vt scis s̃m peripateticos. ḡ ⁊c̃. ⸿ Circa istas q̃ões mihi videꭆ esse dicẽdũ ꝙ gñãtio huius hois. v̓. g. sortis a platone est per accidẽs multis modis. p̄mo qm̃ iter generans ⁊ genitũ nõ est ordo essentialis: vt dicit Auerrois 5° phy. cõmẽ. 13. ⁊ 8° cõmẽ. 45. accidit eni huic genito ꝙ sit post generãs. scḋo est per accñs: qm̃ per se scḋo. sicut eniꝫ risibile p̄mo cõuenit homini: ⁊ scḋo huic homini: ita esse rationem generandi primo cõuenit homini: ⁊ scḋo huic homini: lꝫ operatio sit ꝑ suppositi: ratio tñ operãdi p̄ iest.

7ª q̃stio.

8ª q̃stio.

nature: vt iã Auer. dicit 2° physi. loco eius. Tertio est per accñs: q̃ñ põt ipediri: vt dic̃ Auer. in scḋo caplõ de suba orbis. celũ enĩ gñaƭ p se a suo motore: q̃ñ nõ põt ipediri econtra est de corpe gñabili. istis igiƭ respectibus tribus Solo prima. cõsideratis phi volũt hõ gñationẽ esse p accñs. ¶ Tunc ad pmã dõm q gñatio illa est per se illo respectu quẽ tãgit argm̃ pmũ. Siliƭ erit p se scḋo respectu quẽ tãgit scḋm argm̃. nõ enĩ est ita per accñs: vt sit pure. s. taliƭ q debeat reduci ad aliqḋ per se: vel forte reduciƭ ad rõnem generandi. s. ad nãm cõez vtriq3. tertio dico q est p se tertio respectu quẽ tangit tertiũ argm̃: ꝛ sic põt fingi: q tribus respectibus est per accñs: ꝛ trib⁹ p se: ꝛ sic argumẽta non Solo 2a. militant. ¶ Ad scḋaʒ qõnẽ põt dici q vno mõ per hoiẽʒ corruptũ põt intelligi id qḋ vltimate factum est ex hoie corrupto: ꝛ sic spma põt dici hõ corruptus: q̃ñ sperma fit ex cibo: cibus ex pane: panis ex frumẽto: frumẽtũ ex terra: terra ex corpe hois corrupto: ꝛ sic põt sperma dici hõ corrupt⁹ isto modo. scḋo põt dici q homo gñaƭ ex hoie corrupto plib⁹ medijs: ꝛ hoc itelligit ipse. 3° põt dici: q illud est exẽplũ: cuius nõ reqriƭ veritas: sed tñ manifestatio. potuit tñ exẽplificare in elñtis: sed noluit: q̃ñ est in mã exẽplari de qua nõ curãdũ q̃uocũq3 dicat: ꝛ sic apparet ad scḋaʒ qõnẽ: ꝛ ad argumẽta eius. (Sed si hõ ex homine) Hic remouet quẽdã falsuʒ itellectũ vbi dicti. posset enĩ dici. si hic hõ ex hoie hoc gñaƭ per accñs: g̃ casu: ꝛ sic posset dici q hõ iste ex hoc hoie casu generaƭ. Hũc itellectũ remouet. d. Sed si hõ ex hoie gñatur ex ifinitis materijs. i. a casu: ꝛ ille mãe pñt ad ifinitũ augeri. i. sic q nõ possit ex tot: gn ex plib⁹: ꝛ sic in ifinitũ: tũc sine dubio sequiƭ falsum: vt pbauit Aristo. in libro physicoꝝ. i. in 8° ꝛ ipse Auerro. ibidẽ cõtradicit Auicẽ. in. 46. cõmẽ. (Patet ergo ex pmissis) Hic vult rñdere ad vim argumenti. dicebaƭ enĩ q si nouũ ex nouo gñatur: tũc nõ posset pbari pmũ inouabile eternũ eẽ: vt dictũ fuit. Ad h̃ rñdet. d. patet g̃ ex pmissis: q q̃ñ antiq ponebãt antiquũ imutabile. i. aliqḋ eternũ esse nõ asserebãt. i. nõ pbabant illud ex pcessu inouatoꝝ ab eo inquãtũ inouanƭ: imo inquãtum sunt antiq ex genere. i. inquãtũ veniũt ab eo aliquo mõ medio: deinde resumit veritatẽ. d. tãdẽ veritas apud eos est q hic pcessus ad ifinitũ sequiƭ eẽ antiq agentis. i. reducit ad aliqḋ agẽs eternũ: l3 imediate a cã noua pcedat cuius rõnẽ tãgit. inouatũ enĩ debet p se inouari q̃ñ a causa noua pcedit. (Qualiƭ tñ) Hic excusat se. d. qualiƭ tñ conati fuerũt antiq ponere vnũ ens l nũero ab eterno imutabili aliquo patefactuʒ est a phis: ꝛ maxie ab Aristo. 8° physi. ꝛ 12° metaphy. ꝛ ideo dicit. vnde idest pp qḋ: hic nõ est locus iterãdi ea que sufficienter determinata sunt: et sic concludit. d. vnde notandũ est: q suppositis istis cessata est altercatio Algaçelis cum phis.

Dubiu° **Sed circa** hec duo sũt tãgẽda. pmũ est: q̃ñ Auer. rñdet ad mãm argumenti: nõ tñ militat ad vim forme: q̃ñ põt dici: nõne mot⁹ celi est nouus. ista enĩ hodierna reuolutio nunq̃3 fuit: ꝛ tñ pcedit imediate a corpe celesti eterno. scḋm est: q̃ñ nõ dixit viam qua de Solo. clarauit illud Aristo. s. eternitatẽ pmi. ¶ Ad pmã dõʒ q satis rñdit in libro de suba orbis: attñ pro nunc dico q l3 ista reuolutio est noua: tñ est ꝯtinuata alteri priori: ꝛ illa alteri: ꝛ sic est cõgregatio ex eis vnũ eternũ nũero continuũ: ꝛ sic dictũ ei⁹ est itelligẽdũ q ab eterno nõ prouenit nouũ simpliƭ: nõ tñ est negãdũ qn possit puenire nouum fm qd. s. put est ps eterni: vt dixi: ꝛ melius tãgeƭ hec mñ sio in sol. sequẽtis dubij. ¶ Ad scḋam illã. s. viam tetigit Aristo. textu cõmẽti. 46. ꝛ. 47. q̃ñ ois mltitudo generabiliũ debet cõtinuari ab aliquo eterno: ꝛ scḋa via fuit tacta in vltimo tex. ꝛ 12° meta. tex. cõmẽ. 41. in scḋa figura ex motu eterno: ꝛ tu vide in tertio caplõ de suba orbis.

ALGAZELIS DVBIVM. XIII.

Dixit Alga. arguẽs ad phos de eo q negabant: videl3 q nullũ inouatũ ab antiquo pcedere põt: ꝛ dicit sic. motus orbiũ: aut est ab eterno: aut ẽ inouatus. Si est ab eterno: q̃liter g̃ põt esse primũ principiũ inouatoꝝ causarũ: si inouatus indiget: g̃ de inouata cã: ꝛ pcederet in ifinitũ. ¶ Et si forte dicerent phi q quodãmodo retinet nãm antiqui: ꝛ quodãmodo noui nãm: nãm h̃o antiqui retinet inquãtũ est permanẽs: ꝛ nãm noui inquantũ cõtinue fit: ꝛ egrediƭ seriatiʒ ad actũ. ¶ Nos rñdemus eis: q ipse mot⁹ aut est principium rerũ inouatarũ inquantũ est pmanens: aut iquãtũ inouantur cõtinue: ꝛ egredietur ad actum. Si primo modo concedunt necessario q quid innouatur ab aliqua re inquantuʒ ipsa res est permanens. Si secundo modo oportebit ponere causam dantem ipsum innouantem continue: ꝛ sic ad infinitum.

¶ Hic vult adducere argm̃ iam mõ tactũ: ꝛ prio itroducit Alga. d. ait Alg. arguẽs ad phos de eo q negabant: v3 q nullũ inouatũ põt pcedere ab antiquo. ista enĩ fuit ppõ fundamẽtalis oium phoꝝ: deide ponit ea que adducit ꝯ phos. d. ꝛ dicit sic. motus orbiũ aut est ab eterno: aut inouatus. i. nouus. Deide exeqƭ mẽbra. d. Si est ab eterno. qualiƭ g̃ põt eẽ pmũ pn̄m inouatarũ causaꝝ: si inouatus. s. effectus. g̃ idiget de inouata causa: ꝛ pcederet in ifinitũ. vult g̃ dicere q si motus celi esset etern⁹ nõ posset eẽ cã tot reꝝ nouarũ: tacet aũt destructionẽ scḋi membri: q̃ñ manifesta est eius destructio: ꝛ ponit solõnẽ phoꝝ cõem quã ꝯclarauit Auer. 12° meta. cõ. 41. d. Et si forte dicerẽt phi: q quodãmodo retinet nãm antiqui: ꝛ quodãmõ naturã noui: vult dicere q phi tenent mediũ. s. q motus celi nec simpliƭ est eternus: nec simpliƭ nouus: imo retinet materiam mediã: qḋ declarat d. naturã h̃o antiqui retinet inquantũ est permanẽs. i. sempiternus ꝛ infinitus: et nãm noui iquãtũ ꝯtinue fit: ꝛ regrediƭ seriatim ad actũ.

Circa hoc debes scire q in motu celi duo est cõsiderare. s. nouitatẽ ꝛ eternitatẽ: est qdeʒ nouus in pte put reuolutio pñs nũq̃3 fuit añ hũc diẽ: nec vnq̃3 erit post illũ: g̃ fm ptẽ põt dici nou⁹: est aũt etern⁹: prout ante hanc reuolutionẽ pfuit altera: ꝛ ante illã altera: ꝛ sic in infinitũ ex qbus ꝯficiƭ qḋdã vnũ numero eternum successiuũ: ergo est quodãmõ eternũ. (Nos respondemus.) Hic ꝯdicit illi respõsioni. d. nos rñdem⁹ eis q ipse motus: aut est pn̄m rerũ inouataꝝ. i. gnãbiliũ iquãtũ est permanẽs. i. eternus: aut inquãtum inouaƭ cõtinue: ꝛ egrediƭ ad actũ. i. iquãtũ est nouus: hẽt enĩ motus duplicez rationẽ. s. eterni ꝛ noui: g̃ cũ ois causa vnius effectus causet: put est vnius rõnis petiƭ satis bene: vtrũ motus celi sit cã gnãbilis entis: put est eternus: vel put est nouus. Tũc exeqƭ de mẽbris. d. si pmo mõ cõcedũt. i. si dicant q ipse motus put est eternus est cã rerũ gnãbiliũ: tũc ꝯcedũt nec̃io q aliqd innouaƭ ab aliqua re. i. ab aliq cã iquãtũ ipsa res. i. illa cã est pmanẽs. i. eterna ꝯtra eos. Si scḋo mõ. i. si motus celi est causa generabiliũ: put est quid nouũ: cũ cuiuslibet noui deƭ cã noua: ergo opʒ ponere causam dantẽ ipsum. s. motũ cõtinue innouantez eũ: ꝛ sic in infinitũ: ꝛ hoc argumẽtũ est potissimũ: qḋ adducit quidã theologus: ꝛ maxime gloriaƭ in eo. AVER.

In motu celi duo cõsiderãda.

Dicimus nos q̄ oīa p̄dicta sunt sophismata:nō enī inouata ꝓcedūt a circlari motu iquātū est pmanēs:imo iquātū ꝯtinue inouantur:sꝫ nō idiget de causa inouāte ꝯtinue:imo est opus antiquū absqꝫ principio ꝛ fine:quapropter oīno oporteret q̄ tale agens sit antiquū:opus nāqꝫ antiquū fit necessario ab agente antiquo: ꝛ opus inouatū fit etiam ab agente nouo: ꝛ antiquitas dicit̄ in motu:videlꝫ q̄ non habeat principiū neqꝫ finē: ꝛ hoc modo est permanentia motus:quia mot⁹ est quid continue per se mutabile.

¶ Nūc soluit argumētū tactū.d.dicim⁹ nos q̄ oīa predicta sunt sophismata:ꝛ declarat.d.nō enī inouata ꝓcedūt a circulari motu:iquātū est pmanēs.i.etern⁹:imo iquantū ꝯtinue inouat̄.hec igit̄ est sol.dico.s.q̄ hec gn̄abilia ꝓcedūt a motu celi:put ille ꝯtinue inouat̄.Et cū dicebat̄:ergo idiget cā noua alia.rn̄det.di.sed non indiget de causa inouāte ꝯtinue ipm̄:imo est opus antiquū absqꝫ p̄ncipio ꝛ fine:quapropter oīno opꝫ q̄ tale agēs sit antiquū:cuius cām dicit.opus nāqꝫ antiquū fit necc̄io ab agente antiquo:ꝛ opus inouatū fit etiā ab agēte nouo. ¶ Deide declarat quō itelligit̄ antiqtas i motu.d.ꝛ antiqtas dr̄ in motu.vꝫ q̄ nō hēt p̄n^m neqꝫ finē:ꝛ hoc mō est pmanētia motus:qa motus est qd cōtinue per se mutabile. ¶ Debes scire q̄ ex his voluit remouere qōdam dubiū.posset enim qs dicere.Si motus est pmanēs.ḡ est totus simul: *Duplex permanentia* ideo respōdet.d.q̄ pmanēs est duobus modis.s.vno mō pro sempiterno.alio mō ꝓut est totū sil̄.p̄mo mō intelligit̄ motū esse pmanēs.scd̄o mō non. ¶ Sed hec sol.fuit ad mām:nō multū tn̄ ad formā:ūn̄ debes scire vt colligitur 12° metaphy.tex.ꝛ cō.34.ꝛ.8.physi.cō.47.ꝛ.46.ꝛ 12° metaphy.cō.41.q̄ in rebus gn̄abilibus est duo cōsiderare.s.successionē nouārꝫ cōtinuationē successionis.primo modo attendit̄ ex parte mā̄e passiue:ꝛ ex pte motus celi iquātū nouus.scd̄o mō inuit̄ a motu inquātum eternus. ¶ Ad formā ergo dicēdū:cū querit̄ gn̄abilia quo modo ꝓueniunt a motu celi:dico q̄ si loqueris de eis iquantū noua:sic ab eo ꝓueniūt iquātū gn̄abil. Si de eis iquātū cōtinua:vt sic ꝓueniūt ab eo iquātū sempitern⁹.Et cum dicis:si ꝓueniūt ab eo iqnātū nou⁹.ḡ ille ab alijs ꝛc.dico q̄ nō opꝫ:qm̄ nō oē nouū hēt cāꝫ nouā:sed nouū simpliciter modo motus est nouus ſm quid:ꝛ sic apparet solutio qōnis ad formā ꝛ mām.

ALGA. DV. XIIII.

At Alga.mō ṽo dicem⁹ vnū phoꝝ argumentū ꝫ nos: ꝛ postea reprobabimus ipsum: ꝛ tale est argumentū: si deus bn̄dictus mundū precederet: aut ista p̄cessio esset causalis sicut corpus suam vmbrā p̄cedit:aut tpalis:sicut edificator domū precedit. Si primo modo:ergo mūdus est ab eterno. Si scd̄o mō : opꝫ ergo q̄ de⁹ bn̄dictus precedat mundum in tempore sine principio: ergo tp̄s est ab eterno:postq̄ꝫ enī an̄ tp̄s fuerat tp̄s:nūq̄ ergo innouatū fuit : ꝛ post tp̄s est ab eterno:ergo ꝛ motus:tēpus enī sine motu non est imaginādum:sed motus est quedam denominatio mobilis:ergo mobile ē ab eterno : hoc est argumentuꝫ phoꝝ contra nos:super quod talr̄ rn̄dem⁹:videlꝫ q̄ tp̄s apd̄ nos nō est creatū: ꝛ nullū tēpus ipsum precedebat: ꝛ qn̄ deus precedebat mūdū ꝛ tēpus:itelligēdū est q̄ de⁹ erat sine mundo ꝛ sine tēpore.post ṽo creationem fuit cum mundo ꝛ cū tempore. ¶ Unde quādo dicimus q̄ deus erat: ꝛ nō alius preter eum.postea fuit cum alio:non ex hoc significatur tēpus ab eterno fuisse:sꝫ imaginatio nō quiescat in hoc loco:donec ponat tēpus:sed ſm veritatē nō est respiciendū ad imaginationis vitia.

¶ Nunc vult nouaꝫ mām ingredi.ꝛ p̄ introducit.Alga.ꝛ ordinē ei⁹ ꝓcedēdi.d.ait Alga.mō ṽo dicem⁹ vnū phoꝝ argumētū ꝫ nos:ꝛ postea reprobabimus ipsuꝫ. In qbus verbis inuit duo tractāda:quoꝝ vnuꝫ est.s.adducere argumētū phoꝝ ꝯtra theologos.scd̄m est reprobare illud. (Et tale.) Nūc exequit̄ de p̄mo.d.ꝛ tale est argumentū. si deus bn̄dictus mūdū p̄cederet:aut ista p̄cessio eēt causalis.i.ſm nām:cuius expōnē ponit.d.sicut corpus suam vmbrā p̄cedit:aut tpalis:sicut edificator domū precedit. Si p̄mo mō.ḡ mūdus est ab eterno:ꝯn̄tiā supponit:qm̄ si deus tm̄ nā mūduꝫ p̄cedit:tūc erit mūdus ei eternus:ergo sicut eternus deus:ita etern⁹ mūdus. Si scd̄o mō:ḡ opꝫ q̄ deus bn̄dictus p̄cedat mundū in tēpore sine principio:ergo tēpus est ab eterno.postq̄ꝫ enī an̄ tēpus fuerat tp̄s:nūq̄ ḡ inouatū fuit:ꝛ post. Tp̄s est ab eterno:ergo ꝛ motus. Tp̄s enī sine motu nō est imaginandū:sed mot⁹ est q̄dā denoiatio.i.passio mobilis 3° ph̄icoꝝ:ḡ ꝛ mobile est ab eterno:ꝛ sic celū ꝛ mūdus ꝛ reliq̄:ꝛ addit q̄ hoc est argumētuꝫ phoꝝ (Super qd̄.) Nunc vult exequi de scd̄o.d.super qd̄ talr̄ rn̄dem⁹:q̄ tp̄s apud nos nō est creatū:ꝛ nullū tp̄s ipsum p̄cedit. ¶ Ad vim argumēti respōdet.d.ꝛ qn̄ deus precedit mundū ꝛ tp̄s. Intelligendū est q̄ deus erat sine mūdo ꝛ sine tpe.post ṽo creationē fuit cū mūdo:ꝛ cū tpe. (vn̄ qn̄) rn̄det tacite qōni.d.vn̄ qn̄ dicimus q̄ deus erat ꝛ nō alius p̄ter eū.postea fuit cū alio:non ex h̄ significat̄ tēpus ab eterno fuisse:sꝫ imaginatio nō qescat in hoc loco:donec ponat tēpus:sed ſm veritatem non est respiciendū ad imaginationis vitia.

Sed circa hāc sol.duo sūt vidēda:q̄ꝝ vnū est sol. ad formā qōnis.2^m ē q̄ mō pōt sol.imaginari. *Dubiu* ¶ Circa ad p̄^m dōꝫ.q̄ arg^m erat:vel deus precedit mūdū nā vel tpe.si p̄^m:ḡ sunt sil̄ ꝛc.dōm q̄ precedit eum nā ꝛ tpe.nā qa causatiue.tpe ꝓuatiue.s.qa iter ipm̄ ꝛ tp̄s ꝛ mūdū potuit esse tp̄s.Et qn̄ dicit.si nā.ḡ sunt sil̄:ꝯn̄tia negat̄:sed verū est:qn̄ nā solū p̄cederet:ꝛ qn̄ dr̄ tpe p̄cedit:ḡ tp̄s an̄ tp̄s:negat̄ ꝯn̄tia:qm̄ illa ꝓcessio nō fuit positiua:sꝫ ꝓuatiua:ꝛ sic patet ad formā qōnis. *Solo* ¶ Circa scd̄ꝫ dōm:q̄ sicut dicit̄ 4° ph̄icoꝝ in fine.ex̄ mūdū nō est plenū neqꝫ vacuū:ꝛ nō est ibi ex̄ nec itra positiue:sed negatiue:sic est in hoc casu.nō est enī ibi p̄cessio positiua:sꝫ negatiua:qm̄ sicut extra celū est ista dr̄ia extra ꝓuatiua:ꝓ ipso potest imaginatio vltra ipsum aliquid imaginari:sic est in productione mundi.

AVER.

Dicim⁹ nos q̄ hec ṽba sunt erronea.ꝓbatū enī est demōstratiue:q̄ hic sūt due spēs eē:q̄ꝝ vna est de motus nā:ꝛ hec spēs nullatenus pōt a tēpore separari. Alia ṽo species non est de nā motus:ꝛ est ab eterno: ꝛ nequit aliquo modo de tpe denoiari. Prima ṽo istarū apte patet sensu ꝛ intellectu.scd̄a tn̄ q̄ ab intellectu tm̄ deprehenditur

ditur declarat egregie demõstratiue apud oẽs
ↄcedẽtes q̃ oẽ mobile hẽt mouẽs: ⁊ ois effect⁹
hẽt agẽs: ⁊ q̃ cãe mobiles sunt termiate. vȝ q̃
ꝑuenisit necẽario ad primã cãm imobilẽ aliquo
mõ: ⁊ ꝓbatũ est demr̃atiue q̃ id nãȝ motus nõ
hẽt: ⁊ tñ est nãe mot⁹ hñtis. Slr ꝓbatuȝ est de-
mr̃atiue: q̃ id qd̃ est de nã mot⁹ non põt aliquo
mõ a tp̃e separi: ⁊ id qd̃ nõ est de mot⁹ nã nul-
latenus igredit̃ tp̃s. ¶ Prelibatis igit̃ istis di
cimus q̃ ꝑcessio vni⁹ dictoꝝ entiũ ad alterũ. vȝ
ad id qd̃ nõ ingredit̃ tp̃s non est ꝑcessio tp̃alis:
neqȝ casualis que sunt d nã mobilis entis: sicut
corpus ꝑcedit suã vmbrã. Et iõ qcũqȝ dicat q̃
ꝑcessio imobilis a mobili similis sit precessioni
vnius mobiliuȝ ab altero: errat. quelibet nãqȝ
duo ẽt hui⁹ generis sic se hñtia: aut sunt simul
aut vnũ coꝝ ꝑcedit alteꝝ in tp̃e. ¶ Patet ergo
q̃ ꝑcessio vni⁹ coꝝ duoꝝ entiũ ab altero est pre
cessio eẽ impmutabilis neqȝ in tp̃e de esse pmu
tabili qd̃ est in tp̃e: vñ qñ ait Alga. q̃ de⁹ bñdi-
ctus nõ ꝑcedebat mũdũ in tẽpore verũ dicit: ⁊
postq̃ȝ ꝑcessio dei a mundo nõ fuit tẽporalis. ğ
tardatio mũdi a deo non fuit temporalis.

¶ Et qr sol. illa fuit necẽia oĩno. vult hic alio mõ reprobe
re sol. positã. ⁊ p̃ ponit qualr est duplex gen⁹ entis. z° ibi.
(Cõcedẽtes.) Declarat qualr vna spẽs ex alia declarat̃.
deide 3° videt̃ inuere vim rõnis vt declabit̃. Quãtũ ad
p̃mã p̃tẽ dicit. dicim⁹ nos q̃ hec vba erronea sũt. ꝓbatũ
enĩ ẽ demr̃atiue q̃ hic. s. in vniuerso sũt due spẽs eẽ: q̃ruȝ
vna est de nã mot⁹: ⁊ hec spẽs nullaten⁹ põt a tp̃e separi.
Alia vo spẽs nõ est d nã mot⁹: ⁊ est ab eterno ⁊ nege. i. nõ
põt de tp̃e aliquo mõ denolari: ⁊ addit p̃ma vo istaꝝ ap-
te pȝ sensu ⁊ itellu: scd̃a tñ que ab itellu dep̃hẽdit̃ declat̃
Dubiu⁹ egregie demr̃atiue apud oẽs sup. ex p̃ma specie. ¶ Sȝ ꝯ
istã diuisionẽ arguit̃: qm̃ multa sũt que nec sũt mot⁹ nec
sube sep̃ate. vt ꝯabilia hic ꝑmanentia. ğ diuisio ei⁹ mala.
Scd̃o falsuȝ dicit: qm̃ mot⁹ nõ sensu dep̃hẽdit̃: qm̃ d mo
tu nõ hẽtur nisi mutatũ eẽ: qd̃ est indiuisibile qd̃ ap̃hẽ-
di nõ põt. vt dĩ in lib° de sensu. ¶ 3°. mot⁹ nõ põt ap̃pe
hẽdi nisi sensu interiori z° de aĩa. tex. cõ. 64. maxie in cõ-
Solu. mẽto. vbi dĩ q̃ sensibile cõe sensu cõi ap̃hẽdit̃. mõ mo
M[od]o triplr tus est sensibile cõe. ¶ Ad hãc qõnẽ dõm q̃ aliqd eẽ de
citer ali/ nã mot⁹ ↄtigit multis modis: vel qr recipit formaleȝ p̃di
qd̃ põt eẽ cationẽ mot⁹. ⁊ sic tñ augmẽtatio alteratio gñõ ⁊ motus
de nã mo localis est de nã mot⁹: vt pȝ in libris Arist. z° aliqd dĩ de
tus. nã mot⁹: qr sine motu eẽ nõ põt: ⁊ sic oẽ ens est de nã mo-
tus: qm̃ s̃m p̄hos motores sep̃ati eẽ nõ p̃nt nisi moueãt:
vt scis. 8. phy. maxie cõmẽ. 5z. ⁊ iz. metap̄h. cõmẽtis. 4i.
⁊ 48. ⁊ 9. meta. cõ. 7. 3° mõ aliqd ẽ de nã mot⁹: qm̃ icipe
vel desinere nõ põt nisi per motũ: vel qr ipsum in se est
motus: ⁊ sic omne ens: vel est imobile simplr vel mobi-
le. ⁊ notanter dixit de nã mot⁹ intelligẽs ꝑ nãm motus. i.
mobile. et sic appet vis qõnis. ¶ Ad argumẽta. ad p̃m pȝ
sol. ¶ Ad z^m dõm q̃ mot⁹ nõ ẽ sensibile ꝓpositũ: sȝ cõe.
⁊ iõ sufficit: q̃ sit fundamẽtũ p̃ximũ vel remotũ sensibi
lis ꝓpter necẽitate ꝓpinq̃ vel remota: vt declaui in qõne
de h. ¶ Ad 3^m pȝ sol. a sensu. n. iteriori termiatiue cõpre
hẽdit̃. a sensu exteriori imutatiue mõ nũc dicto: ⁊ h suf-
ficit. (Cõcedentes q̃ oẽ) Cũ posuit diuisionẽ illã. mõ vult

declarare qũo ex p̃ma specie entis declat̃ scd̃a spẽs: ⁊ ac
cipit ꝓpõnẽ: q̃ruꝝ p̃ma est. ↄcedentes q̃ oẽ mobile hẽt
mouẽs: cui⁹ rõnẽ tãgit. d. ⁊ p qm̃ ois effect⁹ hẽt agẽs. dein
de ponit scd̃aȝ ꝓpõnẽ. d. ⁊ q̃ cãe mobiles sunt termiate.
vȝ q̃. i. talr q̃ ꝑueniãt ad p̃mã cãm imobilẽ aliq̃ mõ. est
ğ scd̃a ꝓpõ. oẽs cãe reducunt̃ ad vnã p̃mã cãm. Deide ac
cipit tertiã. d. ⁊ ꝓbatuȝ est demr̃atiue q̃ id. i. illud ad qd̃
sit vltima reductio nãm mot⁹ nõ hẽt: ⁊ tñ est nãe motus
hñtis. i. attribut⁹ ei qd̃ hẽt nãm mot⁹. s. corpori celesti ha
hẽti nãȝ mot⁹: qm̃ est res mobilis. ⁊ redit ad p̃mã. d. Slr
ꝓbatũ est demr̃atiue: q̃ id qd̃ est de nã mot⁹ nõ põt ali-
quo mõ a tp̃e separi: ⁊ id qd̃ nõ est de nã mot⁹ nullo mõ
igredit̃ tp̃s. he sunt ꝓpõnes p̃ncipales. (Prelibatis igit̃)
Uult nũc ex his reprobare r̃nsionẽ Alga. ⁊ declarat qũo
ei⁹ r̃nsio fuit isufficiẽs. d. ꝑlibatis igit̃ istis dicimus q̃ ꝑ-
cessio vni⁹ dictoꝝ entiũ ad alteꝝ. vȝ ad id qd̃ nõ ingredi
tur tp̃s. vult dicẽ. q̃ ꝑcessio qua imobile. i. de⁹ ꝑcedit mo
bile. s. corp⁹ celeste motũ: nõ est ꝑcessio tẽporalis: neqȝ cã-
lis sup. ca^le noua. iõ addit que est de nã mobilis entis: si-
cut corp⁹ ꝑcedit suã vmbraȝ. vult dicẽ. nõ dẽ ꝑcessio nãe
mobiliũ: ꝓpter qd̃ cõcludit. d. ⁊ iõ qcũqȝ dicat q̃ ꝑcessio
mobilis. i. dei a mobili. i. respectu rei mobilis sit similis
ꝑcessioni vni⁹ mobiliuȝ ab altero errat: cui⁹ rõnẽ tãgit. d.
quelibet nãqȝ duo hui⁹ gñis. s. mobilis sic se habẽtia. s. in
nã mobilis aut sunt simul: aut vnũ coꝝ ꝑcedit alterũ in
tp̃e. (Patet ğ) qr ğ nõ est ꝑcessio tp̃alis nec nãe mobilis
cõcludit nãm ꝑcessionis qua deus ꝑcedit nãm entis mo-
bilis. d. pȝ ğ q̃ ꝑcessio vnius coꝝ duoꝝ entiuȝ ab altero.
scilȝ dei ad ens mobile est ꝑcessio eẽ ipermutabilis: neqȝ
est ꝑcessio sup. illi⁹ qd̃ ẽ in tp̃e de eẽ ꝑmutabili. i. neqȝ est
ꝑcessio vni⁹ entis mobilis ad alteꝝ ens mobile. (Uñ qñ
ait) Uerificat nũc dcm̃ Alg. ad vnã p̃tẽ. d. vñ qñ ait alg.
q̃ deus bñdictus nõ ꝑcedebat mũduȝ in tp̃e. verũ dicit.
(Et postq̃ȝ.) Tũc infert ꝯ ip̃m. d. ⁊ postq̃ȝ precessio dei a
mũdo nõ fuit tẽporalis. ğ tardatio creatiõis mũdi a deo
non fuit tẽporalis. iste est sup̃ficialis intellus lr̃e Auerro.
¶ Sed opȝ imorari circa ista dicta. primo. quo mõ ex il
lis trib⁹ ꝓpõnib⁹ ↄcludit̃ ꝓpositũ. ⁊ qualr faciũt ad reȝ.
¶ z° qualr illa p̃ma ꝓpositio. s. motus nõ accipit esse nõ
ꝑcedẽte motu hẽt veritatẽ simplr ⁊ qualr debet supponi
a p̄ho hic. ¶ 3° qũo hẽt vim p̃dicta rõ tacta ab eo ꝯ Alg.
¶ Dicamus ğ q̃rũ ad p̃mã: q̃ ille tres ꝓpõnes sunt acce
pte quãtũ ad hoc. s. q̃ sit vnũ p̃mũ ens imobile: qm̃ si ois
mot⁹ hẽt mobile: ⁊ oẽ mobile hẽt mouens: ⁊ opȝ multitu
dineȝ cãrũ reduci ad vnã p̃mã cãm illi⁹ toti⁹ multitudis
opȝ oĩno q̃ illa cã sit ex illã multitudinẽ mobiliũ: qm̃ si
ad itra latitudinẽ mobiliũ poneret̃. ideȝ eẽt cã sui: vt de-
ducit Auerr. 8. physi. cõmẽ. 46. ⁊ 47. in simili vbo. ğ opȝ
vt illa causa sit sep̃ata a gñe mobiliuȝ. ⁊ iõ venit veritas
tertie ꝓpõnis. s. q̃ illa vna sit simplr imobilis. ⁊ sic satis-
factum est ad p̃mũ. ¶ Circa z^m dico q̃ aliud lege tenet̃ Alr ali-
aliud rõne nãli. lege. n. credo motũ accepisse esse post nõ qd̃ ratiõe
eẽ nullo ꝑcedẽte motu: ⁊ h nulla rõne põt euidẽtiã hẽre: nãli tenet̃
sȝ tñ est ex lege: ⁊ ex bonitate creatoris nobis reuelatuȝ. ⁊ alr lege
Qd̃ vo hoc sit ꝯ rõnẽ nãlẽ capiendo ꝯ rõnẽ nãlẽ. i. supra
rõnẽ nãlẽ declat̃: qm̃ vt tradit Aris. in toto lib° poste. hic
est modus resolutori⁹. s. q̃ demr̃atio vl sit ex imediatis
vel que ex imediatis originẽ sumpserũt qñ demr̃atio fit
ex p̃missis opȝ uispicẽ ad p̃missas. ⁊ qñ videm⁹ ois singu
laris carũ oib⁹ sensib⁹ esse ↄueniẽtia: vel plurib⁹ vel vno
nullo alio ꝯdicẽte: demr̃atio est simplr ex imediatis ime
diatiõe cãe. v. g. oẽ qd̃ fit de nouo fit ꝑcedẽte motu. mot⁹
fit de nouo. ğ fit ꝑcedẽte motu. hec demr̃atio est ex ime-
diatis: qm̃ maior ẽ oib⁹ sensib⁹ ↄueniẽs: qm̃ visu videm⁹
q̃ albũ fit ex nigro. i. ex motu corruptionis nigri. Sustā

idē percipimus.s. q̄ dulce fit ex ꝑmutatiōe amari. Et tactu idē videm⁹. calidū.n. nō fit nisi ex corruptione fridi. Idē videmus auditu. nō.n. fit acutū nisi ex graui. Idem odoratu. ⁊ tu discurre. cū igiṫ illa ꝓpō maior oib⁹ sensib⁹ sit ꝯueniens: a phō nāli debet accipi ꝑ īmediatā imediatione cause. Et si dicaṫ q̄ est vnus alius modus factiōis trāscēdens sensus. ego ꝯcedā illud: sȝ dico q̄ nō debet eē̄ cura apud nālē phm̄ q̄ ex sensib⁹ doctrinā accipit. ⁊ maxime cū illi ꝯdicant oēs sensus: ⁊ h̄ est qd̄ dicit elegātissime Auer. 8. phy. cō. 22. s. q̄ exꝑimētū ſmonū veroꝝ est: vt ꝯcordet sen̄ib⁹: ⁊ ibidē. cōmē. 25. s. q̄ illa est ꝓpō notior cui sunt ꝯcordes plures sensus. ⁊ ꝑ celi. cō. 22. vide idem.

Error latinorum.

¶ Et in h̄ appet error expositoꝝ latinoꝝ q̄ volūt Arist. posuisse creationē nouā: ⁊ eā trāscendē sensus. nō.n. h̄ est dcm̄ boni viri. forte eni illud fuit plato q̄ ex itellu sciem sensibiliū posuit ꝑ metaph. Arist. aūt eō ex sensib⁹: ⁊ vbi deficiūt sensus ex memorijs: ⁊ vbi memorie ex experientijs. vt docet 2⁹ poste. cū igiṫ creatio trāscēdat sensus trāscēdit phos nāles. ⁊ iō bn̄ dicit Arist. q̄ pn̄ᵐ fuit eis q̄ de nā loquunṫ q̄ nihil fit ex nihilo: sȝ vnūqḋq; ex ꝯuenienti, ⁊ ideo nullibi ꝓbauit illā: sȝ semꝑ tāq̄ imediatā ꝓpōnes supposuit: ⁊ tāq̄ famosaȝ. taceāt q̄ expositores. dem̄rāte q̄ illa est ex imediatis apud phos. ¶ Circa tertiā dico q̄ duob⁹ modis viȝ hȝ. vno mō q̄ a mot⁹ ē etern⁹. vt arguit. oē qd̄ moueṫ tp̄e ifinito idiget motore imobili mouente tp̄e ifinito. sȝ celeste corp⁹ moueṫ motu in tp̄e ifinito. q̄ indiget motore mouēte imobili tp̄e ifinito: ⁊ sic hȝ viam rō Auer. ꝯ Alg. qr̄ si p̄mus motor mouet tp̄e ifinito. q̄ de⁹ nō p̄cedit tp̄e nec nā ipȝ motū. ¶ 2⁹ pōt hic dici: qr̄ cōclusio ē ex trib⁹ ꝓpōnib⁹ eē̄ p̄mū motorē imobilē. q̄ imutabilr se hēt ad qḋcūq;. ⁊ h̄ Auer. supponit: ⁊ p̄ ꝯñs nō p̄cedit motū tp̄e: nec nā mobili: sȝ nā imobili. et illud ē eē̄ eiȝ mot⁹ cā litate imutabili. ⁊ q̄ subtilissima imagiatio ē ista Auer. ⁊ nolo ampli⁹ ꝓlongare ſmonē: qr̄ supposito q̄ mot⁹ sit etern⁹ Alg. rōsio totalr̄ extermınaṫ. ⁊ tu vide illā bn̄: ⁊ tn̄ video quo rō Auer. ꝓcedit bn̄ ſm̄ phos. attn̄ nihil est ꝯ nos chr̄ianos: qui tenemus p̄ncipia vera supra sensus vt scis.

ALGAZELIS. DV. XV.

Dit Alga. Adhuc dicimus q̄ p̄teritū ⁊ futurū sunt eadē: ⁊ ante ⁊ post sūt due res tm̄ in mente in nostra imaginatione. nos.n. possumus imaginari futurū id qḋ fuit: ⁊ ecōuerso: ⁊ si sic. q̄ p̄teritū ⁊ futurū nō sunt res in mēte per se: neq; hn̄t eē̄ aliqḋ extra animā. imo est aliqd actū ab aia. vn̄ ista p̄dicta duo cōparatiue sumunṫ. ⁊ iō cessato esse motus cessatur prefata comparatio.

¶ Cū posuit argumēta ⁊ sol. vult mō inducē Alg. rōsionē. imo ꝓbātē veritatē istā. s. eē̄ posse in imaginatiōe p̄teritū absq; motu. ⁊ dicit. Adhuc dicimus q̄ p̄teritū ⁊ futuruȝ sūt eadē. ⁊ an̄ ⁊ retro sunt due res tm̄ in mēte in nr̄a imaginatiōe. hec est igiṫ ꝓpō q̄ in re nō sunt diuerse: imo eadē: sȝ tm̄ in mēte. (Nos.n.) Hāc ꝓpōnē ꝓbat. d. nos enīȝ possum⁹ imaginari futurū id qḋ fuit: ⁊ eꝯ. qr̄ istās heri fuit futurū an̄ heri. ⁊ eꝯ instās crastinū erit p̄teritū post cras. ⁊ tūc ꝯcludit. d. ⁊ si sic. q̄ p̄teritū ⁊ futuꝝ nō sunt res in mēte ꝑ se. s. diuerse seorsuȝ: neq; hn̄t eē̄ aliqḋ ex̄ aiam. imo est aliqd actū. i. factū ab aia. (Vn̄ ista) Cū ꝯclusit ꝓpōnē istā. vult mō ꝯcludē modū quo pōt ibi intelligi q̄ illa sunt due res. d. vn̄ ista p̄dicta duo. s. p̄teritū ⁊ futurū cōparatiue sumunṫ. i. nō sunt duo absolute sȝ in re⁹. (Et iō cessato) Istis visis ꝯcludit ꝯnē. d. ⁊ iō cessato eē̄ mot⁹ i. posito q̄ motus cesset nō cessat tp̄s in re: q: h̄ nō fieret nisi in tp̄e: sȝ cessat p̄dicta cōparatio. i. nō est ampli⁹ id a q̄ sumiṫ p̄dicta cōpatio. ¶ Et ꝑ h̄ vult innuere sol. argumēti phoꝝ. s. Arist. 8. phy. si tp̄s cessat vel in instāti vel in tp̄e. nō in istāti: qr̄ instās est p̄ncipiū futuri: ⁊ finis p̄teriti. q̄ erit tp̄s: ⁊ fuit an̄ tp̄s. si in tp̄e idē seqṫ. hȝ vbis innuit sol. d. q̄ nō sequiṫ: qr̄ illa cessatio nō est in re: sȝ in mente: quoniā ille tēporis differentie non sunt extra animā. sed cōpositione itellus ⁊c̄.

AVERROIS.

Dicimus nos q̄ veꝝ est q̄ tp̄s ⁊ mot⁹ sequunṫ se inuicē: ⁊ q̄ tp̄s est qd̄ actū ab anima cū motu: nō tamē motus: neq; tp̄s cessant. Esse nāq; tp̄is non est impoē nisi cū entibus imobilibus: entia tn̄ mobilia sequunṫ tempus necessario. Hec enīȝ nō sunt nisi duo entia. videlȝ ens recipiens motuȝ: ⁊ ens inrecipiēs. vn̄ ipoē est q̄ vnū istoꝝ entiū ꝯuertaṫ ad alterū: nisi esset poē q̄ necessariū ꝯuersum esset ad poē. vnde si motus possibilis nō esset: ⁊ postea inuentus fuerit: sequereṫ necessario q̄ natura entiū motū inrecipientiū ad recipiendū nām cōuerteretur: qḋ est falsum: ⁊ rō huius est q̄ motus est in re necessari⁹. vnde si motus eē̄t poēs ante mūdi esse eēnt res recipiētes necio in tp̄e: mot⁹.n. poēs est in recipiēte q̄rēṫ: nō in p̄uatiōe: q̄a in p̄uatiōe nulla est possibilitas: nisi eē̄t poē q̄ p̄uatio reduceret ad eē̄: ⁊ huiꝰ rōne p̄uatio p̄cedit quodlibet inouatū: ⁊ recessa p̄uatione innouera a subiecto recipit illud subm̄ esse ipsius inouati: ⁊ remoueṫ inde p̄uatio sicut in cōtrarijs in q̄busdā subiectis vicissim peruenientibus reperitur: qn̄ nāq; calidū fit frigidū: non caliditas fit frigiditas. imo calidū. s. subm̄ amittit caloreȝ: ⁊ noviter frigiditatē recipit: vt clare patefactum est alibi a philosopho: suisq; sequacibus.

¶ Quia Alga. subtilr̄ soluit argumētū phoꝝ. vult modo Auer. reprobare sol. Alg. ⁊ p̄ resumit qd̄ ītatis dic̄ rōsio Alga. d. dicimus nos q̄ veꝝ est q̄ tp̄s ⁊ mot⁹ sequunṫ se adinuicē. vult dicē se hn̄t sicut passio ⁊ subm̄. Deinde ponit scdȝ hū dcm̄. d. ⁊ hū sup. dicit q̄ tp̄s est qd̄ actū ab aia cū motu. s. q̄ in nā motus aia elicit rōnē formalē tp̄is. (Nō tn̄.) vult mō ponē qd̄ falsū dicit. ⁊ ait. sup. sȝ hec duo sunt ꝯueniēter ꝯcessa: nō tn̄ sequiṫ q̄ mot⁹ ⁊ tp̄s cessant. Ubi debes scire q̄ tēpus pōt duobus modis sumi. vno modo formalr̄: ⁊ sic nihil est nisi mēsura motus. scdō mō mālr̄: ⁊ sic nihil aliud est nisi nā motus apta nata ꝯsiderari ab itellu sub forma mēsure mot⁹. Uult q̄ ꝓbare q̄ sȝ tp̄s formalr̄ fiat nouiter ab aia. attn̄ tp̄s mālr̄ nō fit nou⁹: imo est semꝑ ⁊ semꝑ fuit ⁊ semꝑ erit. Dicit q̄. eē̄ nāq; tēporis non est ipoē nisi cū entibus imobilib⁹. i. separatis. vult dicē q̄ sub tp̄e nō est illud gen⁹ entiū: tn̄ mobilia sequunṫ tp̄s necio. i. sub tp̄e mālr̄ sumpto ꝯtinenṫ oīno: sic q̄ nec illa p̄nt absolui a tp̄e: neq; eꝯ. (Dic.n. non) posuit duas ꝓpōnes: q̄rū p̄ma est q̄ īpossibile est tp̄s eē̄ in rebus abstractis a motu ⁊ a mā. 2ᵃ q̄ oīno est in reb⁹ mobilib⁹. p̄mo ergo ꝓbat p̄mam. d. hec. i. in natura non sunt nisi duo entia. i. duo gn̄a entium. videlȝ ens recipiēs motum. i. trāsmutabile gn̄abile: ⁊ ens inrecipiens motum. i.

abstractū

abstractū a motu. ista distīōne habita arguit ꝓsupponen-do. vȝ vñ īpoſe eſt ꝙ vnū iſtoꝝ ſup. generū entiū ꝯuerta tur ad alteꝝ. ſ. gen⁹. vȝ ꝙ ens trāſmutabile fiat intrāſmu tabile: vl' eꝯ. cui⁹ rōnē dicit. niſi eēt poſe ꝙ necīū ꝯuerſū eēt ad poſe. ꝓſuppoſito ḡ iſto. ſ. ꝙ in recipiēs motum nō pōt ꝯuerti ad recipiēs motū. arguit. d. vñ ſi motus poſſis nō eēt. i. ſi mot⁹ nō eēt in reꝝ nā. ꝛ poſtea luctus fuerit. ſ. ꝛ poſtea eēt. ſeqꝛ ꝯ ſuppoſitū. ſ. ꝙ nā entiū inrecipientiū motū ꝯuerteret ad recipiēdā nām mot⁹: qḋ eſt fīm. cui⁹ falſitatis rōnē. d. ꝛ rō h⁹ eſt. qa mot⁹ ē in re necī⁹: ꝛ iō nō pōt variari de nō eē ad eē. (Vñ ſi mot⁹) hic pbat ꝯñaȝ. Ubi debes ſcire ꝙ inrecipiēs motū pōt duob⁹ modis ca pi. vno mō p eo qḋ eſt: ꝛ tñ nō eſt aptū motū recipe: ſicut de⁹ ꝛ ſube ſepate. 2⁹ mō p eo qḋ nō ē ſiċ eſt pura ꝑuatio. ſ. qes. ꝑ mō īmobile dī inrecipiēs. 2⁹ mō qes dī inrecipiēs motū. Dico ḡ ꝙ vtroq; mō īrecipiēs motū recipe motū eſt īpoſe: vult igiꝛ deducē ad h̄ ꝙ aliqḋ inrecipiētiū mo tū alīo mō ꝯuertiꝛ ad nām recipientē motū. ¶ His vi ſis deduco ꝯñaȝ. vñ ſi mot⁹ eſſet poſſis añ mūdi eſſe eēnt res recipiētes. i. apte nate recipere illū in tpe. vel ſup. nō eēnt ille res apte recipe illū motū. nō 2ᵐ. cui⁹ rōnē dicit. mot⁹ eni poſſis ē in recipiēte geſtē. i. in re mobili: nō ī ꝑua tiōe. i. in pura qete: cui⁹ rōnē dicit. qa in ꝑuatiōe nulla eſt poſſitas: niſi eēt poſe: ꝙ ꝑuatio reduceret ad eſſe. i. ꝯuerte reꝛ ad eē. ꝛ ſic hētur ꝯñtia. ſ. ꝙ nā īrecipiēs motū fiet nā recipiēs motū. Probat deīde ꝙ nō ē poſe ꝑuationē illaȝ recipe motū p īductionē. d. ꝛ hꝫ rōne ꝑuatio ꝑcedit qḋli bet inouatū. ꝛ receſſa ꝑuōne inouata. i. ānullata a ſbo re cipit illud ſubm eē ipſi⁹ inouati: ꝛ renouaꝛ ide ꝑuatio: qḋ declat p ſile. d. ſicut in ꝯtqs in qb⁹ ſubm viciſſim ꝑuenie tib⁹. i. alteratis repiꝛ: qñ nāq; calidū fit frigidaȝ. nō cali ditas fit frigiditas. imo calidū fit frigidū. i. ſubꝫ caloris amittit calorē: ꝛ nouiter frigiditatē recipit: vt clare pate factū ē alibi a pħo ꝛ ſuis ſequacib⁹. pȝ ḡ. qłr ꝑuatio mot⁹ nō pōt recipe motū. Tū qa inrecipiēs motū fieret reci piens motū. Tū qa in ꝯtiū ē īductio. neq; pōt dicē aliqs ꝙ añ mūdi eē ꝓfuerit mobilia. qa tūc añ mūdū eēt mū dus: ꝛ ſic appet ꝯñtia iā dicta. ¶ Debes ſcire ꝙ vtius rō nis ꝯſiſtit in h̄. ſi mot⁹ īcepit. ḡ fuit ante ei⁹ eē ens poſe ſi ſic vl' fuit ens poſe recipi in pura ꝑuatiōe: vel in ente mo bili. nō ꝑmuȝ neq; ſcḋm. ḡ mot⁹ nō potuit īcipe eē. ḡ fuit etern⁹. ꝛ ſic tps ēt eſt ſaltē mālr eternū: ꝛ ſic ſol. Alga. ni bil eſt. ¶ Sed dubitaꝛ: qñ diceret qs ꝙ mot⁹ fuit añ. a. iſtās eē mūdi ens poſe nō qdē ex pte paſſi: ſȝ ex po⁹ agen tis: ꝛ qa ante. a. iſtās de⁹ potuit facē celuȝ: ꝛ ſimul cū celo motuȝ ꝛ tps: ꝛ iō poſſitas eſt ex pte agētis: ꝛ nō paſſi: vt dicē Joā. chriſtian⁹ vt recitat Auer. 12. metaph. cō. 18. ¶ Cōtra hāc ſol. nolo arguē. ſed tñ dico ꝙ pħi nō hñt illud dicē. qñ pħi ex īductiōe ſciant iſtā vlem ꝙ oē factū hꝫ agēs ex quo ꝛ ſubꝫ in quo: vt deducit Auer. ꝑ celi. cō. 124. ꝛ in ꝑ de ſubā orbis. hec eni ꝓpō eſt ꝯueniens oīb⁹ ſenſib⁹. co lor eni alb⁹ fit ex nō albo. ꝛ recipiꝛ in ſubo. ꝛ breuiter oī bus qnq; ſenſib⁹ illa vlis eſt manifeſta: ꝛ iō apud Ariſt. ꝛ pħos hētur tāq̄ ꝑncipiū: ꝛ Auer. 8. phyſi. cō. 22. ꝛ 26. ꝛ ꝑ celi. cō. 22. fere tetigit h̄. ſupponit ḡ illā Auerꝛ. vt ꝑnᵐ in nāli pħia. ꝛ eā Ariſt. nullibi ꝓbauit niſi inductione: vt di ctū eſt in ꝑ phyſi. iſta ḡ ſuppoſita Auer. elicit incōuenien tia iā dicta. Qḋ aūt poſſit ꝓbari a poſteriori eēt lōgū ꝛ friuolum: qñ illa ꝓbatio ꝓcederet ex creditis: ſicut ꝛ hec ꝓbatio mō: ꝛ qlibet pħoꝝ: ꝛ tu quere libros meos alibi.

ALGAZELIS. DV. XVI.

At Alg. arguēs ad philoſophos. Si vos forte diceretis ꝙ necāro. opor tebit vos ponere ꝑceſſionē ante prin cipium primi motus. ¶ Nos ꝟo vobis reſpō demus ꝙ hec eſt ſumma phantaſia ꝛ imagina tionis error. videlȝ imagiari ꝑceſſionē ante pri mum motū qñ nullū mobile erat: ꝛ hec phāta ſia ſeu imaginatio vl'e eſt imaginationi opinan tis: ꝙ terminus corporis mūdi. ſ. ſeorſum ꝑue nit neceſſario: aut ad aliud corpus: aut ad vacu um: ꝛ declaratio huius eſt: qa dimēſio ſeqtur corpus ſicuti tempus motū. vñ ſi ipoſſibile eſt corpus infinitū inueniri: ipoſſibile ēt erit inuenire dimenſionem infinitam: ꝛ ſic neceſſarium eſt ꝙ corpora finiantur: non ꝙ quodlibet corpus ad aliud corpus perueniet: vel ad rem in qua di menſio menſurari poteſt. ſ. vacuum. ¶ Simi liter motus eſt qd ſecutū a tēpore. ¶ Unde im poſſibile eſt inueniri motū preteritū infinitū po ſito motu primo finito a parte principij: eſſet ēt ipoſe ꝙ attribuaꝛ ſibi ante: qa ſi ante haberet: oporteret poni motus ante primū motum.

¶ Cū Alg. adduxit rōnē illā. ꝛ Auer. ſol. vult mō adducē vnā aliā rōneȝ pħoꝝ. ꝛ eā ſoluere. ꝛ ꝑmo adducit rōnem breuiter. d. ait Alg. arguēs ad pħos. ſ. vos o pħi diceretis forte ꝙ necīo oportebit vos ponere ꝑceſſioneȝ ante ꝑnci piū ꝑmi mot⁹. hec ē vtius rōnis pħoꝝ ꝯ theologos. Si ꝑ m⁹ mot⁹ īcepit. ḡ opȝ ponē añ ꝑmū motū aliū motū: qñ oē finitū terminaꝛ ad aliqḋ ens alr ad nihil terminaꝛ. ꝛ ſic nō eēt finitū. illud ens nō pōt fingi eſſe niſi mot⁹: qñ añ ꝑmū motū nō pōt eē niſi motus. cū oīa ſint poſt ipȝ. (Nos vo.) Uult ridere huic rōni: ꝛ eius ſol. ꝯſiſtit in h̄ ꝙ ꝯ illa nō valet: nec opȝ vt terminēꝛ ad aliū motū: ſed ſeipſo terminaꝛ. ꝛ hoc declat p exēplū. dicit ḡ. nos vo vo bis. ſ. pħis ridem⁹ ꝙ hec. ſ. motū ꝑmū terminari ad aliū motū. eſt ſūma phātaſia ꝛ error imaginatiōis. ꝛ exponit que eſt ſūma phātaſia. debet. videlȝ imagiari ꝑceſſioneȝ añ ꝑmū motū: qñ nullū erat mobile. hoc dico eſſe phāta ſiā. (Et hec phātaſia.) Cū negauit ꝯñam declat rīſionē ei⁹ eē ꝯueniēter datā p exēplū. d. ꝛ hec phantaſia ſeu ima ginato vl'e. i. illis ē imaginatiōi opinātis ꝙ termin⁹ cor poris mūdi ſeorſuȝ. i. globū octaui orbis ꝑuēit necīo aut ad aliud corp⁹: aut ad vacuū. ꝛ dat cām h⁹ ſilitudis. ſ. iter corp⁹ ꝛ motū. d. ꝛ declatio h⁹ eſt: qꝛ dimēſio ſeqꝛ corp⁹ ſiċ tps ſeqꝛ motū: qñ dimēſio ē ꝓpa paſſio corpis: ſicut tps eſt ꝓpa paſſio mot⁹. iō ꝯcludit. d. vñ ſi ipoſe eſt corp⁹ infi nitū inueniri: impoſe eſt inueniri dimēſionē īfinitā: qñ di mēſio eſt paſſio corpis. ꝛ ſi ſic necīū eſt ꝙ corpora finian tur: nō ꝙ qḋlibet corp⁹ ad aliud corp⁹ ꝑueniat vel ad reȝ in qua dimenſio mēſurari pōt. ſ. vacuū: qḋ lȝ nō ſit corp⁹ nāle eſt tñ res in qua pōt menſurari dimēſio. (Silr mo tus.) Applicat exēplū ad ꝓpoſitū. d. ſilr mot⁹ eſt qd ſecu tū a tēpore. i. ſe hꝫ ad tps eo mō: vt dimēſio ad corpus. ꝛ iō ꝯcludit illud idē. d. vñ impoſe eſt inueniri motū prete ritū infinitū poſito motu primo finito a parte principij: ꝛ addit ꝙ eſſet ēt impoſe ꝙ attribuaꝛ ſibi ante. cuius rō nē dicit. qa ſi ante hēret: oporteret poni motus ante ꝑmū motū. vult ergo ꝙ ſicut corpus mūdi ſeipſo finiꝛ. ita mo tus ꝑmus: ꝛ ſicut illud corp⁹ nō diciꝛ infinituȝ quātūcū ꝙ nō terminaꝛ ad aliud. ita ꝛ motus nō dī īfinitus: lȝ nō terminaꝛ ad aliū motū. ¶ Et hec eſt pulchra imagiatio. ꝛ Ariſt. videꝛ tangere illā in fine ꝗrti phyſi. vide ꝯ ſuꝗs Auer. ēt hīc dicat ibidē. AVERROIS.

Dicimus nos q verba hui⁹ hoīs sunt sophistica manifeste: ⁊ loc⁹ sophisticatiōis est in trāslationē pdicati ꝓpositiōis: vt in primo elenchoꝝ patefit. ¶ Et declaratio hui⁹ est q ipse trāstulit indiuiduū isitualis quātitatis: ⁊ totū nō hñs corp⁹. s. tps ⁊ motū ad quātitatē situalē ⁊ totuz hñs. s. corpus. Et idicauit ipole. videlz q ipole est q ifinitū possit pdi de situali quātitate: qꝛ impole est pdi de situali qtitate: ⁊ posuit actuz aie imaginādo ipossibilē augmētationez sup quocūqz ipsoꝝ duoꝝ vno ⁊ eodē mō. Et hoc summuz falsuz est: qa imaginari sup magnitudine pñte in actu: q perueniat ad aliā magnitudinē nō est qd inuētū in substātia ei⁹: neqz in sua diffinitione: sed imaginari pfectionē subsequētiū in motu inouato est qd inuētū in substātia ipsius motus. impole eni est q mot⁹ inoueł nisi in tpe. videlz q tps precedit suū pricipiū. silr impole est imaginari tps hēre extremitatem: q nō sit finis pteriti: ⁊ cuiusdā tpis. diffinitio eni nunc est aliqd mediū iter pteritū ⁊ futurum. vñ imaginari pñs qd pteritū nō precedat ipm est falsuz: punctus nāqz nō sic se hēt: punctus nāqz finis est linee: ⁊ cū ea semp repit ꝓut linea est qd qescēs. ⁊ iō optime pōt imaginari punctus principiū linee: quāuis nō sit alterius finis. ¶ Patet ergo q nūc est post preteritū ⁊ ante futurū: ⁊ id qd de se stare nequit ipossibile est q reperiał ante esse futuri nisi sit finis pteriti tēporis. vñ sequtur ex istis q causa erroris Algazelis sumit in dādo similitudinē inter nūc ⁊ punctū. Demōstratio tñ q tps precedit quēlibet motū innouatuz: hoc est qd libet innouatū sine dubio erat priuatum: ⁊ est impole q in illo nūc in quo inouatū fuit priuatuz sit. remanet ergo q verificetur de eo qd erat priuatū in nūc: ⁊ preter primū nūc inouationis: ⁊ iter duo nūc semp tēpus reperitur: sicut iter quelibet duo puncta pōt linea ꝓtrahi: vt ꝓbatū est in libro physicoꝝ. ¶ Oportet ergo q ante nūc in quo inouatus fuit mot⁹ sit tps necessario. ergo seorsuz nō est simile. ante eni ⁊ nunc silr est pūcto neqz qtitas situalis similis est in situali quātitate. ¶ Ampli⁹. tempus nō sequit motū eo modo quo finis sequit magnitudinē: finis. n. magnitudinē seqt iquātū in ea actualr repit: inqtū. s. accñs reperit in suo subiecto sensibilr idicato: sed tps cū motu nō sic se hēt. imo tempus sequit motuz illo modo quo numerus sequit numeratū. sicut enim numerus nō permutat mutatione subiectoruz numerabiliū: neqz multiplicat coꝝ multiplicatione. similiter recte tps sic se hēt cuz motibus. ⁊ ideo tēpus est vnū cuz quolibet motu ⁊ mobile. ⁊ ideo ait Arist. in tēporis diffōne: q tempus est numerus motus sm prius ⁊ posteri⁹. vnde sicut si nos poneremus quoddam numeratum nouuz nō sequeret q numerus esset nouus. imo opz q ante eum sit numerus. Similiter est in motu. videlz si hic esset motus q tempus pcedat eū. pz ergo ex oib⁹ premissis: q tpis natura differt oino a magnitudinis natura.

¶ Cū narrauit motiuū Alga. vult reprobare ipm qtū ad locū siliudinis. ⁊ ait. dicim⁹ nos q vba hui⁹ hoīs sunt sophistica manifeste. vult dicē q argumētū ei⁹ est sophisticū. (Et loc⁹) explanat locū sophisticatiōis. d. ⁊ loc⁹ sophisticatiōis est intrās relōnē vel lationē. i. multitu ⁊ extensionē pdicati ꝓpōnis. vt in li° elēchoꝝ patefit. ¶ Debes scire q argumētū ꝯsistebat in h. q sicut mūdus est finitus seipso. ita tps ⁊ mot⁹. qm sicut vltra octauū orbē nihil est. ita vltra tps ⁊ motū pmū nihil est. pōt g exponi vno mō q hoc pdicatū infinit⁹ est multplx sm equocationē: qm dr de ifinitate in magnitudine: ⁊ de infinitate in successiōe: ⁊ qa ita ē. iō pōt ibi eē equocatio ⁊ falla in dictione. Uel pōt dici q est ibi falla in tota oīone merito multiplicitatis predicati. i. falla amphibologie. ⁊ videt mihi plus ad vba: qm subdit rōnē. d. ⁊ declatio hui⁹ est q ipse trāstulit indiuiduū isitualis qtitatis. i. rē de vna spē qtitatis. s. successiue: ⁊ totū nō hñs corpus. s. tps ⁊ motū. ambo. n. carēt situ. trāstulit dico ad qūtitatē situalē. ⁊ ad totū hñs corp⁹: ecce quo mō est amphibologia. qa trāslatiue ⁊ meta "locut⁹ est metaphora ⁊ siltudine icōgrua. Deide ex h Alga. opinat⁹ est h qd ponit. d. ⁊ idicauit. i. itulit impole. i. q impole est q ifinitū possit pdicari de situali qtitate: ⁊ h. qa ipole ē pdicari de situali qtitate. hec eni est imediata. corp⁹ ē finitū: vt declat Auer. p celi. cō. 39. qm corp⁹ inqtū corp⁹ claudit termino vel termis: cū sit figuratū: ⁊ pp hoc posuit actū aie imaginādo impossibilez augmētationē sup qdcūqz ipsoꝝ. s. tū gen⁹ successiuoruz qtitū ꝯtinuoꝝ vno ⁊ eodē mō ⁊ in h ꝯsistebat vis argumēti Alg. ⁊ loc⁹ sophisticatiōis. (Et hoc sūmū falsuz est. qꝛ) Cū declarauit sedē sophisticationis. vult mō declare petitōqꝫ quasi quo ad mām. qm mediuz Alga. peccat in forma: vt demrauit: ⁊ peccat in mā vt nūc declarat. d. ⁊ hoc summū falsum est. i. illa similitudo nulla est: cui⁹ rōnem assignat. d. qa imaginari supra magnitudine pñti in actu i. existēti in esse facto qd pueniat ad aliā magnitudinez nō est qd inuētū in sub̄a. i. diffōne ei⁹: neqz pro. i. neqz in sua diffōne. ¶ Debes scire vt dr 3° physi. q lz corp⁹ possit diminui in ifinitū: eo qa vt dicit. 59. cōmē. ibidē diuisio est rōne mãe: nō tñ pōt augeri ad ifinitū: qm augmentū est ratiōe forme que terminus dr: ⁊ rō vt ibi dicit. ⁊ iō si aliquādo aliqd posset augeri in infinitū. seqt q augereł aliquādo: nō tñ si aliqd pōt diuidi in ifinitū aliqñ diuideł: ⁊ tu lege hñ ꝯtra illa. (Sed imaginari) Cū declauit qualiter magnitudo cōtinua in permanēti nec sm sub̄am: nec sm diffōnez pōt esse ifinita. declat q nō sic est in successiua. d. sz imaginari pfectionez subsequētiū post pterita in motu inouato est qd inuentuz in sub̄a ipsi⁹ mot⁹. vult dicē q mot⁹ sit post motū: ⁊ sic in infinitū est de pfectione et substātia motus. qd ꝓbat. d. ipole eni est q mot⁹ inoueł nisi in tpe. sic videlz q tps pcedat suuz pncipiū. Tunc vltra. silr impole est imaginari tēpus habere extremitatez

Aliqd pt diminui in infinituz: nō tñ pt augeri in ifinitū.

q nó

q nō sit finis p̄teriti et cuiusdā tēporis p̄ncipiū.s.futuri. Cui⁹ rōnē adhuc assignat.d.diffō.n.nūc.i.instātis ē eē ali qd mediū inter p̄teritū ⁊ futurū. ⁊ iō ꝯcludit.d.vn̄ imaginari p̄īe q p̄teritū nō p̄cedat ip̄z est simi. ecce quō declarat: q semp̄ an̄ tp̄s fuit tp̄s. g̊ p̄ ꝯn̄s an̄ motū fuit mot⁹.⁊ sic de diffōne tp̄is ⁊ mot⁹ est cremētū in successiōe īfinita.⁊ totū h̄ declarat Arist.in 6° phy.(Punct⁹ nāq̄.) Hic remouet quādā tacitā obiectionē.pōt.n.qs dicē sicut se h̄ēt pūct⁹ ad līneā.ita istās ad tp̄s.⁊ mutatū eē ad motū: s̄z dat̄ pūct⁹ an̄ qō nihil est lineē:neq̄ pūcti.g̊ dat̄ instās an̄ qō nihil est tp̄is. Cui r̄ndet negādo silitudinē.d.punctus nāq̄ nō sic se h̄ēt.g̊ vult negare silitudinē:cui⁹ rōnē dicit.pūct⁹ nāq̄ finis est lineē: ⁊ cū ea semp̄ repit̄ .i.⁊ est p̄manēs cū ea: p̄pt linea ē qd gesc̄ēs.i.p̄manēs.⁊ iō optime pōt imaginari.i.itelligi pūct⁹ p̄n⁹ lineē:q̄uia nō sit alteri⁹ finis. ℂ Debes scire q tota v̄tus dissilitudinis stat in hoc.qr̄ iō in motu ⁊ tp̄e nūc est in medio p̄teriti ⁊ futuri:qr̄ eē motus ⁊ tp̄is ꝯsistit in fieri: ⁊ nūq̄ est in actu terminatū ⁊ factū. Magnitudo aūt p̄manēs. iō pōt hic terminū totalē:qr̄ eē eius cōsistit in facto eē.⁊ sic appet loc⁹ dissilitudis:⁊ solo.qōnis.(Patet g̊) Vult nūc ꝯsiderare p̄cti Alg.totalr̄.d.p̄z g̊ q nūc ē post p̄teritū ⁊ an̄ futuꝝ.⁊ p̄z vlr̄ q id qō de se stare negt.i.q oē id cui⁹ eē est successiuū: ⁊ in fieri ipoſ̄e ē q repiat̄ an̄ cē futuri nisi sit finis p̄teriti tp̄is. vn̄ seq̄t̄ q cā erroris Alg.sumit̄ in dando silitudinē inter nūc ⁊ pūctū.⁊ sic soluta est rō q̄tuꝫ ad mām:⁊ q̄tū ad formā.(Demr̄atio tn̄.) Vult verificare aliq̄ mō dc̄m Alg. ⁊ p̄ ondit illud nō posse itelligi de p̄uato.i.ō motu q accipit eē post nō eē.d.demr̄atio tn̄ q tp̄s p̄cedit quelibet motū inouatū.i. nouū:h̄ est qōlibet inouatū sine dubio erit p̄uatū.i.sine dubio nō pōt itelli nisi altero duorum modoꝝ.aut de p̄uato.i.nouo: aut de eterno nō pōt itelli de p̄uato: qr̄ ē ipoſ̄e q in illo nūc i quo inouatuꝫ fuit.i.res noua fuit: p̄ tūc fuerit res p̄uata.g̊ nō pōt itelli de p̄uato. Si g̊ verificabit̄ remanet q verificetur ō deo q erat p̄uatū in nūc.i.in aliq̄ istāti:⁊ p̄ter p̄mū nūc inouatiōis:q̄si dicat.sunt duo nūc.s.dei ⁊ inouatiōis mot⁹.⁊ iter duo nūc semp̄ tp̄s repit̄:sicut iter q̄libet duo pūcta pōt linea ptrahi:vt p̄batū ē in lib⁹ phy.s.6°. ℂ Debes scire q hic Auer. duo tāgit: quoꝝ p̄muꝫ ē quō pōt dictuꝫ Alg. verificari.s. de deo: vt dixit. Scōm est quō seq̄t̄ adhuc ante motū fuisse motū: qō declat:qr̄ in aliq̄ istāti fuit de⁹ apud Alg.in quo nō fuit mot⁹. g̊ instās in quo fuit de⁹ ⁊ istās in quo icepit mot⁹ sūt duo istātia.g̊ iter ea est tp̄s p̄ rōnē illaꝫ positā:s̄z tp̄s sine motu nō ē.g̊ erit an̄ motū mot⁹:qō erat p̄bādū.hic ꝯcludit.d.op̄z g̊ q ante

Op. phorum, nūc in quo inouat⁹ fuit mot⁹ sit nescio tp̄s.g̊ seorsum magnitudo ⁊ successiuū nō sunt silia.cui⁹ rōnē dicit. an̄.n.⁊ nūc sile est pūcto:⁊ p̄ ꝯn̄s sicut inter pūctū ⁊ pūctū cadit linea media:ita iter nūc ⁊ nūc ⁊ addit:neq̄ q̄titas situalis est silis q̄titati isituali.vult dicē p̄pea argumētuꝫ ei⁹ nihil est.(Ampli⁹ tp̄s) Nūc vult declare moduꝫ quo errauit in silitudine alio mō a p̄dicto.d.ampli⁹ tp̄s nō seqtur motū eo mō quo finis seq̄t̄ magnitudinē.i. tp̄s nō se h̄ēt ad motū:eo mō quo finis.i.termin⁹ sequit̄.i.se h̄z ad magnitudinē.cui⁹ rōnē.dicit.n.pro q: finis seq̄t̄ magnitudinē iquātū in ea repit̄ actualiter.s.inquātū repit̄ accn̄s in suo subiecto sensibil̄r indicato: sed tp̄s cū motu nō sic se h̄ēt.imo tp̄s sequit̄ motū illo mō quo numerus sequit̄ numeratū:cui⁹ similitudinē declarat.d.sicut.n.numerus nō p̄mutat̄ mutatiōe suboꝝ nūeraliū: neq̄ multiplicat̄ eoꝝ multiplicatione silr̄ recte tp̄s sic se h̄ēt cū motibus. ℂ Debes scire q numerus trinari⁹ lapidū boū hominū semp̄ est vn⁹: qr̄ res nūerate se h̄nt vt mā:rōne cui⁹ nō accidit variatio in foīa: variat̄ tn̄ nūerus rōne forme.s. p̄ additionē vnitatis ⁊c̄.sic ⁊ tp̄s eo mō dōz.(Et iō tp̄s) Cōcludit correlariuꝫ.d.⁊ iō tp̄s est vnuꝫ cū q̄libet motu ⁊ mobili.cui⁹ rōnē dic̄. ⁊ iō Arꝫ.in tp̄is diffōne ait.q tp̄s est nūer⁹ mot⁹ s̄m p̄us ⁊ posteri⁹.qō vlteri⁹ declat.d.vn̄ sicut si nos ponerem⁹ qōdā nūeratū nouū: nō sequeret̄ q nūer⁹ eēt nou⁹.imo op̄z q an̄ ip̄z sit nūer⁹.silr̄ ē in motu. v̄z q si hic eēt mot⁹ q tp̄s p̄cedit eū. tūc ꝯcludit intētū. p̄z g̊ ex oīb⁹ p̄missis q nā tp̄is dī oīno a nā magnitudis.

Hic accidit qō.ait eni q tp̄s est vnū oīum.qa est numerus. ℂ Cōtra arguit̄: qr̄ sicut dicit ip̄se.8.physico.cō.6.⁊.2.physicoꝝ.cō.26.forma specificat̄ a materia. cum igitur motus sint.s.diuersi in specie.ergo ⁊ forme eoꝝ que sunt tēpora. ℂ In oppositum est Auer.hic.⁊ Aristo.4° physicorum plane. 9° qō

Circa qōnem debes scire p̄ q tp̄s pōt capi 2r̄. vno mō māl̄r p̄ aptitudie fundata in motu ad mēsurari:⁊ sic quot sunt mot⁹:tot sunt aptitudines: cū illa aptudo sit vna res cū motu vel ei⁹ passio.2° mō p̄t capi p̄ nūero.i.formal̄r p̄ nūero q ē act⁹ aīe:vel tp̄s aīe.p̄ qō mot⁹ actu mēsurat̄.⁊ sic dī for⁹ mot⁹ nō qdē inexīs motui:s̄z aīe:s̄z dī for⁹ denoīans motū. Tp̄s duplr̄ sumit̄.

Ad qōnem g̊ r̄ndeo q tp̄s māl̄r multiplicat̄ s̄m numerꝫ motuū:qr̄ vt sic ē forma intriseca eis: formal̄r aūt cū cōpleat̄ ab aīa.iō eadē forma est oīuꝫ: sicut eodē actu nūero aīa mēsurat decē lapides ⁊ decē boues. ℂ Ad argumētū dōz q dc̄m Auer. itellit̄ de foīa ihesionis:⁊ nō de forma denoīatiōis. ℂ S̄z adhuc itell's nō gescit:qr̄ aīa eo actu quo nūerit lapides nō pōt nūerare boues:qr̄ act⁹ aīe desinit eē.g̊ saltē erūt plures actus nūero. ℂ Adhuc.sic̄ nūerus variabit̄ per additionē vnitatis. ita ⁊ tp̄s p̄ additionē mēsure.v̄.g.dies distiguit̄ sp̄e ab āno.g̊ saltē erūt plura tp̄a aliq̄ mō. ℂ p̄s.tūc oīa eēnt in eq̄li tp̄e:cū vnū nūero sit tp̄s oīuꝫ. ℂ Ad hec dōz q tp̄s pōt ꝯsiderari vt ꝯtinuū ē.⁊ vt discretū. vt ꝯtinuū vt sic neq̄ est hora: neq̄ dies:neq̄ ānus.s̄z mensura lōga mot⁹:⁊ vt sic est vnū oīuꝫ:sic̄ circulus pōt ꝯsiderari vt circulus tm̄.⁊ sic vn⁹ ē in ligno decē peduꝫ: sic̄ in ligno cētū pedū. Alio mō pōt ꝯsiderari: vt trāsit in q̄titatē discretā.i. vt nūerat̄ p̄ horā: p̄ minuta: p̄ dies ⁊c̄.⁊ sic p̄ accn̄s multiplicat̄ tp̄s rōne additi. ℂ Ad argumēta. ad p̄mū dico q act⁹ illi sūt vn⁹ equalēter:sic̄ vox q̄ vocat̄ socrates ē vna cū eadē voce 2° p̄lata q̄ vocat̄ idē.sūt g̊ vna vox equalēter.⁊ sic i p̄posito. ℂ Ad 2m dōz q vt sic tp̄s ē multiplex i sp̄e:nō rōne ei⁹:vt ꝯtinuū: s̄z vt trāsit in discretū: ⁊ sic nō itellit Auer. ℂ Ad 3m ꝯcedo q oīa sunt in eq̄li tp̄e absolute sumpto.s.vt nō trāsit in discreto:nō tn̄ vt trāsit in discreta q̄titate.⁊ sic appet quō tp̄s ē vnū ⁊ quō nō.⁊ diu stetit Joā. i errore:⁊ ego cū eo. mō āt dn̄s phs Auer. ad plenū satisfecit mihi. Tp̄s qūs sumit vt cō tinuū qn̄ qz vt dis cretum, Dubita° Solo

ALGA. DV. XVII.

Sit Algazel allegās pro philosophis ꝯtra loquentes. videlꝫ q mūdus est ab eterno in his v̄bis. Non est dubitanduꝫ apud nos: q ip̄se de⁹ b̄ndict⁹ poterat creare mundū an̄q̄ creasset eū in mēsura vni⁹ āni vel mille vel īfinite: ⁊ he mēsurationes sunt infinite ꝯtinue in mēsura ⁊ in q̄titate. Vn̄ sine dubio op̄z ponere aliqd ante esse mūdi extēsum mēsurabile: cui⁹ pars est lōgior ⁊ dilatior alia parte. op̄z g̊ q ante mundi esse sit aliqō quātitabile. videlꝫ tp̄s: op̄z ergo vos concedere q ante mundum tempus fuerat.

ℂ Hic adducit Alga. argumētū phoꝝ cōtra theologos. et

pmo introducit Algaz. loquēté. d. ait Alg. allegās pro phis ꝯtra loquētes istud videlz ꝙ mūdus est ab eterno in his verbis. (Nō est dubiū.) Cū introduxit vba Algaz. ponit ei⁹ vba. d. nō est dubiū apud nos. ꝙ ipse de⁹ bndictus poterat creare mūdū anteꝗ̄ creasset eū. dico ante. i. in mensura vnius anni. vel mille annoꝝ: vel infinite. i. tpe finito. ante. adeo ꝙ he mēsurationes sunt infinite ꝯtinue in mēsura ꝛ in ꝗ̄titate. est ergo suppositū. anteꝗ̄ de⁹ creauit mūdū: potuit ipm creare: vel igit inter posse ꝛ eē fuit aliqua mora: vel nō. si nō. ḡ de⁹ insimul fuit cū mūdi creatione. Si sic. habet suppositū. s. ꝙ inter posse creare mundū: ꝛ esse creatū ei⁹ stetit mēsura. (Un̄ sine) Ex hoc infert vnū ꝯñs. d. vn̄ sine dubio oportet ponere aliqd ante esse mundi extensum: cui⁹ vna pars est lōgior ꝛ dilatatior altera: qm̄ pars ꝓpinqua creationi mūdi est breuior parte remota. iō ꝯcludit. ḡ oportet ꝙ ante mūdū esse sit aliqd quātitabile: ꝛ hoc nō pōt esse nisi tps. ḡ opꝫ ꝯcedere ꝙ ante mundū fuerat ipm tps.

AVERROIS.

Dicimus nos ꝙ snia hoꝝ verboꝝ est ꝙ qn̄ imaginamur motū. nos nō imaginamur nisi ꝓlōgationē quādā: ꝛ mēsurationē que si eēt pōdus vel mēsura mot⁹ mēsurat ea. ꝛ in hac mensura ꝛ ꝓlōgatione pōt poni mot⁹ lōgior motu primo posito: ꝛ forte equipollet ei. Et si sic ꝛ mundus habebit ꝓlōgationē apud eloquētes a suo principio vsqꝫ mō. Ponamus ergo per exēplū hoc fuisse spatiū mille annoꝝ: ꝛ qa de⁹ apud eos poterat creare: aut hūc mūdū aut aliū mūdū. esset ḡ ꝓlōgatio mensurati ab ea lōgior prima ex qua primus mūdus mēsurabat in quantitate terminata. silr erat possibile alius mūdus terti⁹ creari ante ipm scdm: ꝛ sine dubio possibile erat ꝙ ꝓlōgatio in qua mēsurari poterat ꝗ̄titas sui eē ꝑcedebat quēlibet eoꝝ mūdoꝝ. ꝛ hoc ergo poterat ꝓcedere ad infinitū. ergo hic est dare ꝓlōgationē seu durationē ꝑcedētē oēs mūdos. Et hec duratio seu ꝓlōgatio que mēsurat oēs impossibile est ꝙ sit priuatio. mūdus eni necio est ꝗ̄titas: ꝛ quātitas mēsurat quātitate. ꝛ iō hec ꝗ̄titas sine dubio mēsurans est tps. Et est manifestū ꝙ ꝑcedit in esse quālibet rem inouatā sicut mēsura ꝑcedit quēlibet inouatū in eē. Et sic dōm eēt ꝙ si ista ꝓlōgatio que est tps inouata fuerit inouatione primi mot⁹: sequeret ꝙ ante eā eēt ꝓlōgatio mēsurās qua mensuraret. ꝛ est tāꝗ̄ mēsurās. Silr est dicendū ꝙ añ quēlibet mūdū imaginatiue eēt duratio ex qua mensuraret. ergo hec ꝓlongatio nō est noua. si enīz noua esset haberet durationē ex qua mēsuraretur. ꝛ qdlibet sic se habēs tempus nūcupatur. hec est via Auicē. ad asserendūz tempus. ꝛ est valde difficilis sicut verba sua vtplurimū magnam retinent difficultatem.

¶ Primo exponit viz argumēti Alg. dādo ei efficaciā. z° ibi. (Et hec duratio) Remouet qōnē: ꝛ colligit membꝝ de quo est smo. dicit ḡ. dicimus nos ꝙ snia hoꝝ verboꝝ est ꝙ qn̄ imaginamur motū. nos nō imaginamur nisi ꝓlōgationē quādā: ꝛ mēsurationē que si eēt pōdus vl mēsura mot⁹ mēsurat ea. ꝛ ait ꝙ lz in illa ꝓlōgatione nō sit mot⁹ saltē ibi pōt poni mot⁹ vnius altero lōgior. i. lōgior pmo motu. i. motu celi: vel si nō pōt esse lōgior motu celi saltē equipollet ei. i. est ei eq̄lis. sufficit ḡ ꝙ ante mundū possit poni in illa ꝓlōgatiōe mot⁹ maior motu celi: vel ei equalis. (Ponamus ḡ) Tūc arguit. ponamus ḡ per exēplū h fuisse spatiū mille ānoꝝ: ꝛ qz de⁹ apud eos poterat creare aut hūc mūdū aut aliū mūdū. ergo ꝓlōgatio qua ꝓductus fuit hic mūdus mensuratus est lōgior illa pma qua potuit ꝓduci ali⁹ pōr isto: ex quo mūdus pmus mensurat ꝗ̄titate terminata. erit ḡ breuior hac. Silr erat possibile ali⁹ mūdus terti⁹ creari ante ipz scdm. ꝛ sine dubio pole erat ꝙ ꝓlōgatio in qua mēsurari poterat ꝗ̄titas sui eē. ꝑcedebat quēlibet eoꝝ mūdoꝝ: ꝛ h poterat ire ꝛ ꝓcedere ad infinitū. ḡ hic est dare ꝓlōgationē ꝑcedentē oēs mūdos. Uult ḡ dēre ex hoc ꝙ ante esse hui⁹ mundi: fuit mora media iter eē ꝛ posse: cū ante eē hui⁹ potuerint esse infiniti mūdi: quoꝝ qlibet potuit eē ante aliū. ꝛ sic in infinitū. (Et hec duratio.) Remouet qōnē. pōt eni fingi ꝙ illa duratio ꝑcedens fuit ꝓuatiua nō positiua: eo qa tunc nō fuerūt mūdi infiniti: sz potuerūt eē. ꝛ iō fuit ꝓuatio ꝓlōgatiōis cū potētate ad illā. Cōtra istud arguit Auer. tribus rōnib⁹. z° ibi. (Et est manifestū.) 3° ibi. (Et sic dōz) pmo ponit ꝯclōnē quā intēdit. d. ꝛ hec duratio seu ꝓlōgatio que mensurat oēs impole est ꝙ sit ꝓuatio. Deinde ponit rōnē que sic cōponit. ois ꝗ̄titas mēsurat ꝗ̄titate positiua: mūdus est ꝗ̄titas. ḡ mēsurat quātitate positiua. ꝛ sic tpe. Hui⁹ pmo ponit minorē. d. mūdus eni necessario est quātitas. deide maiorē. d. ꝛ quātitas mēsurat quātitate. deinde ponit ꝯñs ad ꝯclōnē. d. ꝛ iō hec ꝗ̄titas sine dubio mēsurās est tps. (Et est manifestū.) Hic ponit secūdā rōnē que sic cōponit. ois mensura positiue ꝛ realiter ꝑcedit mensuratuz. Sed illa ꝓlongatio est mēsura apud eos ipsi⁹ mūdi. ḡ realr ꝛ positiue ꝑcedit mūdū. hui⁹ tangit maiorem. d. ꝛ est manifestū ꝙ ois mensura ꝑcedit in eē. i. realr ꝛ positiue quālibet rem inouatā: sicut mensura ꝑcedit quēlibet inouatū mēsuratuz in eē. (Et sic dōm.) Hic tāgit 3° rō per ipole. d. ꝛ sic dōm esset: ꝙ si ista ꝓlongatio. que ē tps fuerit inouata inouatiōe pmi mot⁹. ḡ ante eā esset ꝓlōgatio mēsurās qua mēsurat: ꝛ est tāꝗ̄ mēsurās. ¶ Silr dōm est: ꝙ ante quēlibet mūdū verū vel imaginatiue esset duratio ex qua mēsurat. ergo hec ꝓlōgatio nō est noua: sed semper fuit. si eniz noua esset hēret duratiōnē ex qua mēsurat. ꝛ quodlibet sic se habens tps nūcupat. deinde ponit auctorē h⁹ vie ꝛ difficultatē: ꝛ pz. ¶ Debes scire ꝙ sicut colūnā eē dextrā: vel sinistrā potest duob⁹ modis itelligi. vno mō per nām intrinsecā eo mō quo aial per vtutē intrinsecā est dextrū. ꝛ sic falsum est ipsaz eē talē. scdo mō per accńs ꝛ respectiue per rōnē extrīsecaz alterius. ꝛ sic verū est: ita tps finiri apud phos pōt itelligi duob⁹ modis. vno mō itrīsece. qz det vltimū istās ꝛ itrīsecū vltra qđ nō ꝓcedit ampli⁹. alio mō extrīsece ꝛ respectiue ꝓ ꝗ̄to i eo finit aliqd: ꝛ ꝓ ꝗ̄to hō signat ab itellectu istās toti⁹ ꝑteriti in eo. que signatio nihil ponit tpis: cū istās nō sit in actu apud Auer. nisi in nr̄a mente sicut vl̄e. ¶ z° debes scire ꝙ sicut circulo ꝓ rōnē intrinsecā repugnat finiri: eo qa ibi itrinsece nō est dare pūctū ad quē termin⁹: ꝛ vltra quē ampli⁹ nō ꝓcedit. ita tps finiri ab itrinseco est ipole apud eos: ꝛ sicut a nobis pōt circulus itelligi finitus: per hoc ꝙ signamus punctū a quo incipit: lz illa signatio nihil reliquet in eo: sed tm̄ in nobis. Duplr se itelligi eē pus iniri

ita in

tra in tpe signanta⁹ instās b⁹ dici eē finē toti⁹ tpis ṗteriti: ⁊ ṗncipiū toti⁹ futuri: lʒ itrīsece nihil sit in eo. cū actu nullū sit istās terminās: nec actu ṗteritū est diuersuʒ a futuro: sʒ tm̄ in po^a: vt pʒ ab Auer. alibi. iō dic̄ Auer. 8° phyſi. cō. 5. φ tp̄s finiri ꝑ se ⁊ īfinitū eē ꝑ accñs per se est ipoſſe per rōnē itrinsecā: vt pʒ ibidē. 12. cōmē. lʒ per accñs nō inconueniat: vt pʒ. 5. phyſi. cō. 12. ⁊ ibidē. 8. cō. 47. ❡ Ex his

R. d. ṗt rō cōponi vna fortissima sic aggregās oēs alias. gcq̄d repugnat eēntialr tpi actuali: ⁊ ꝑ rōnē itrīsecā repugnat eēntialr: ⁊ per rōnē intrinsecā tēpori poſſi eē. pʒ. ſi hinibi le repugnat sorti genito repugnat sorti ḡnando: sʒ finiri per se: ⁊ rōne itrinseca repugnat tēpori actuali: ḡ tempori poſſibili qđ ṗcessit tp̄s actu genitū simul cū mūdo: ḡ impoſſe est tp̄s potētiale finiri ad ṗmū instās tpis geniti.

10° q° **Sed hic est** qđ nō pu. vī. n. φ nulla istarū rōnuʒ valeat: qꝛ theologi dicūt φ tp̄s: ⁊ motus ṗm⁹ nō seorsuʒ creati vel ḡnati fuerūt: sʒ sil cū mundo: sic̄ ṗlo dicit. solus. n. ṗlo mūduʒ ḡnat: ⁊ sil cū eo tp̄s: ⁊ motū factū eē dicit: vt 8° phy. ⁊ ṗ celi testat̄ Ar. Qñ aūt arguit̄. oē inouatū mēsurat̄ aliq̄ mēsura: est verū de inouato ṗp̄a inouatiōe: q̄lr nō inouat̄ mot⁹ ⁊ tp̄s: vt Plato dicit. ⁊ sic poſſet defendi oṗio ṗlo. ⁊ ēt legis: ⁊ est optima

Pō theologorū ⁊ platonis.

Contra rñsio ⁊ vā. Attn̄ ꝫ pōt replicari pro Auer. ⁊ Ar. qꝛ oē qđ per se icepit vere aliqñ fuit: ⁊ aliqñ nō. ḡ oē qđ icepit cuʒ alio: cū alio aliqñ fuit: ⁊ aliqñ nō. Sed oē tale hʒ mēsurā ṗp̄iā vel cōeʒ sibi: ⁊ illi: cū quo icepit. ḡ ⁊c̄. ❡ Et si dicatur φ aliqñ: ⁊ aliqñ sūt ꝯditiōes tpis imaginarij ⁊ nō vere. Cōtra. hꝫ ꝯditiōes sumunt̄ ab aliq̄ ex pte rei: vl' a nullo. Si a nullo. ḡ est chimericū: ⁊ si ab aliquo. ḡ est extēsio quedā vbi pōt signari aliqñ ⁊ aliqñ. ❡ Pt. nō plus eē de hēt tpl: q̄ esse mēsurā alicui⁹: sed ad tale nihil reqrit̄ nisi aīa: ergo illud vbi signabit̄ aliqñ ⁊ aliqñ erit vere tēpus. ❡ Pt. nūc tp̄s est demrando istās in quo mūdus creat⁹ fuit: ⁊ añ illud nō fuit. ḡ vere tp̄s incepit. ḡ sibi rndet vera mēsura iceptiōis et⁹. ❡ Pro fundamēto phoꝝ debes scire φ ipsi nō ponūt aliq̄ ṗductionē nisi ḡnationē: qꝛ ipsi nō ponūt: nisi illud qđ est cōe oib⁹ sensib⁹: vel ꝫ ipm nullus sensus ꝫdicit. cū igit̄ creatiōi ois sensus ꝫdicat: vt alibi declaui. iō tm̄ ḡnōnē ponūt: ois āt ḡnō finis ē alteratiōis. iō si mūdus icepit ṗe genit⁹ fuit: ⁊ ṗe alteratio ipm ṗcessit. ḡ añ tp̄s fuit ṗe tp̄s: ⁊ ꝫ fundamēto vñ sūt phi: φ si veꝝ ē. rōnes Auer. sūt demrātiue. Uerū rōnes ꝫ rñsionē ṗlonis sūt posite a me ḡra exercitij: ⁊ iō facilr soluunt̄.

R. ñso.

Replica

Fūdamētu phoꝝ.

Solō ❡ Ad ṗmā dico. φ tp̄s imaginatū sumit̄ a poſſitate tpis: q̄ est in agēte. ❡ Ad 2^m negat̄ añs: ī mo reqrit̄ fundamētū a quo sumit̄. s. aptitudo fundata in motu de qua supi⁹ dixi. ❡ Ad 3^m dōm φ nūc tp̄s est accipiēdo nūc positiue ⁊ vere. Añ nō fuit li añ accipit̄ ṗuatiue. ⁊ nō ṗe: ⁊ iō rōnes phoꝝ sūt tm̄ ex suppōne: ⁊ lʒ ita sit. istud tm̄ ē veꝝ fundamētū expt̄ tu ꝯsiderā.

ALGA. DV. XVIII.

Ait Algazel. Nos ṽo sup h̄ arguim⁹ dicētes φ oīa ista sūt phātasie: op⁹ eni ⁊ facultas ad cassanduʒ ṗdicta est φ opponam⁹ tpi cū loco: ⁊ dicemus φ erat in potētia dei: vt faceret supremū orbē maiorē q̄ mūdus est in q̄titate vnius palme: ⁊ si phi hoc negarēt: attribuerēt deo defectū: si ṽo ipsi ꝯcederēt pñt ꝯfiteri de duab⁹ palmis vl' tribus: ⁊ sic ad īfinitū: ⁊ oportebit ḡ ex hoc ponere retro mūdū spatiū q̄titatibile: in spatiū eniʒ duarū palmarū magis impedit q̄ spatiū vni⁹ palme: ergo retro mūdū est dare spatiū q̄titatibile: qđ est necessariū ponere: aut corp⁹: aut vacuum ⁊ cetera que sequunt̄ istum hominem.

❡ Declarauit Auer. φ silitudo Alg. nulla est. dixit. n. Alg. φ sicut mundus finit̄ seipso: ita ⁊ tp̄s: vt visum fuit. vult mō Alga. ṗbare silitudinē. ⁊ dicit. ait Alga. nos ṽo sup h̄ arguemus dicētes φ oia ista sunt phantasie: cui⁹ rōnē dicit. opus eni ⁊ facultas ad cassandū ṗdicta est φ opponamus tēpori cū loco. i. cōparemus nām tpis cuʒ nā loci et locati: ⁊ dicemus φ erat in po^a dei: vt faceret supremū orbē maiorē. s. octauū q̄ mūdus est in q̄titate vni⁹ palme: ⁊ si phi hoc negarēt attribuerēt deo defectū. ḡ de⁹ pōt facere octauū orbē multo maiorē q̄ nūc sit. (Si ṽo ipsi.) Nūc eligit mēbrū ad ṗpositū. d. si ṽo ipsi ꝯcederent pñt ꝯfiteri de duab⁹ palmis: vel trib⁹: ⁊ in infinitū. tūc cōcludit. ḡ oportebit ex hoc ꝯcedere retro mūdū spatiū q̄titatibile. in spatiū eni duaꝝ palmaꝝ magis impedit q̄ spatiū vni⁹ palme. ḡ retro mundū ē dare spatiū q̄titatibile i. magnū qđ est necc̄iū ponē: aut corp⁹: aut vacuū ⁊ cetera que sequunt̄ istū hoīeʒ. ⁊ quō itelligit̄ hec rō ad ṗpositū Alg. nō exponit: sʒ Auer. statiʒ.

AVERROIS

Nos dicim⁹ φ id qđ dixit Algazel hñ seqt̄: posito φ q̄titas corpea mundi poſſit ad īfinitū augmētari: tūc eni sequeret̄ φ poſſit a deo bñdicto iueniri res finita: quā ṗcederēt īfinite poſſitates q̄titatibiles: vñ si hoc eēt poſſe in magnitudie sequeret̄ silr in tempore: ḡ iueniret̄ tp̄s finitū ab vna extremitate: quāuis ṗcedant ipm poſſibilitates tēporales ad īfinitū. Rñsio hui⁹ est φ imaginari eē mūdū maiorē vel minorē est poſſe ꝯm veritatē si poſſibilitatis nā ante eē mūdi fuiſſet: ⁊ nō fuiſſent ēt alie due nature. videlʒ necc̄ia ⁊ impoſſibilis: qđ est falsuʒ: he nāqʒ tres nāe semꝑ fuerūt: ⁊ iō redargutio Algazelis nullo mō cōtra phos dirigit̄: ipsi nāqʒ opinātur φ impoſſe est mūdū esse maiorē vel minorē. Si eniʒ poſſe esset reꝑiri magnitudo maior magnitudine: ⁊ sic ad infinitū sequeret̄ φ deberet reꝑiri magnitudo īfinita in actu: qđ est falsuʒ: vt declarātū est ab Aristo. in ṗcipio celi ⁊ mundi. ſʒ apud negantē ṗdictā ipoſſibilitatē erit ṗfecta redargutio valde vehemēs. opʒ. n. φ sit hic poſſitas intellectualis: sic̄ añ mundū apud phos. ❡ Et iō gcūqʒ opinatus fuit mundū creari in tēpore: ⁊ dicat φ qđlibet corpus est in loco: opʒ eū cōcedere φ añ illū sit locus. s. aut corp⁹ aut vacuuʒ: loc⁹ nāqʒ opʒ φ ṗcedat inouatū necc̄io: ⁊ iō gcūqʒ negaret esse vacuū: ⁊ ꝯcederet finitatem corpoꝝ: nō est ausus ꝯcedere φ mūdus sit creatus: vñ dicim⁹ φ si imagiaremur dictā denoiatiōnē vel durationē mēsurātē motū ē op⁹ phātasie: sic̄ ē imagiari mūdū eē maiorē vl' minorē q̄ eēt: seqret̄ φ tp̄s nō hēt eē aliquo mō. Tp̄s eni nō ē aliqđ nisi id qđ cōprehēdit̄ ab itell'u de ṗdicta ṗlōgatiōe seu duratiōe motū mēsurāte.

¶ Vult mō Auerr. dare vi3 argumēto Alg. Deīde ibi. (Rñsio h° est.) Dat rñsionē. pmo ḡ dicit. dicam° nos φ id qd̄ dixit Alg. bñ segr̄ posito φ q̄titas corpea mundi possit ad īfinitū augmētari. tūc. n. segr̄ φ possit a deo bñdicto fueniri res finita quā pcederēt infinite politates q̄titatibiles: stat ḡ in h̄ φ si mūdus possit eē maior q̄3 mō sit. tūc possent añ eū pcedē politates infinite sub gb° potuit eē ꝛ nō est. Tūc reducit exēplū ad ppositū. d. vñ si h̄ eēt possibile in magnitudine segr̄ silr in tpe. ḡ īueniref tp̄s finitū ab vna extrēitate. s. a pte añ: q̄uis pcedāt ipm̄ politates tpales ad infinitū. Ecce igit̄ vi3 silitudis. arguit̄ igit̄ sic. sicut mūdū pcesserūt infinite politates q̄titatibiles: ita ꝛ tp̄s. ḡ sic mundus a deo ponit̄ finit° ita ꝛ tp̄s. ꝛ sic apparet vis argumēti Alg. (R. h°.) cū dedit vim argumēto Alg. vult solnē ip3. vbi debes scire φ tres sunt nāe entis. s. necīa īpolis ꝛ ɔtingens. oē eni ens: aut est necīū: aut īpole: aut ɔtingēs: ꝛ h̄ declauit Aristo. in pori° b°. ꝛ Auer. p̊ celi cō. 138. dicit ḡ φ mundū fore maiorē vel minorē est nā entia impolis: ꝛ hoc pmo ponit. z° ibi. (Si eni pole.) Probat hoc. dicit ḡ pmo. rñsio hui° est φ imaginari esse mūdū maiorē vel minorē est pole fm̄ veritatē. si nā possibilitatis añ eē mūdi fuisset ꝛ nō fuissent ēt alie due nature. v3 necīa ꝛ impolis: qd̄ est fīm: qm̄ mūdū eē maiorē vel minorē nō est nā polis sed impolis: he nāq3 tres nāe sēp fuerūt: ꝛ iō redargutio Alga. ɔ̄ p̄hos nullo mō dirigitur. ipsi nāq3 opinant̄ φ impole est mūdū esse maiorem vel minorē. (Si eni3 pole.) Nūc pbat hoc. d. si eni3 esset pole repiri magnitudo maior magnitudine qua mūdus nūc est: ꝛ sic in infinitū: sequeref φ deberet repiri magnitudo īfinita in actu: cui° ɔña destruit. d. qd̄ est falsum. vt declatū est ab Aristo. in pncipio celi ꝛ mūdi. Ait ɔ̄ quos valet argumētū. d. s3 apud negātē pdictā īpossibilitatē: ꝛ dicentē esse pole repiri mundū maiorē q̄3 nūc sit erit redargutio illa pfecta: ꝛ valde vehemēs. op3. n. φ h̄ sit politas saltē itellectualis: sicut añ mūdū apud p̄hos. Si ḡ cōcedif φ pōt eē maior mūdus q̄3 nūc sit. iā segr̄ φ politates q̄titatibiles potuerūt esse ꝛ precessisse infinite.

xi° q°. **Sed circa** hoc est qd̄: qūo valet hec ɔñtia. pōt aliq̄ q̄titas ad infinitū venire: ḡ augebif ad īfinitū. Arguif eni3 h̄ nō valere qm̄ nō segr̄ apud Auer. pmo de gnōne cō. 9. ɔtinuū pōt diminui in infinitū. ḡ diminueſ. ¶ Ad h̄ dixerūt qdā logici hāc ɔñtiā tenē: qm̄
Rñsio q̄rundā logicoꝝ. pmo poꝝ diffinitū est ɔtigēs qd̄ est: quo posito in eē nullū segr̄ incōueniēs: vbi plane Auer. ꝛ Alber. volūt oē cō-
Impug° tingēs debē reduci ad esse. Sed replicaf: qm̄ a pari deberet tenere z° ɔñtia per hāc regulā. s. ɔtinuū pōt diuidi in īfinitū. ergo diuidef: qm̄ oē pole debet reduci ad actum.
Defensio ¶ Pōt rñderi φ pma ppō est vera de sensu cōposito. iō debet poni in eē: scda aūt de sensu diuiso: iō nō debet po-
Impug° ni in esse. ¶ S3 reuera h̄ rñsio peccat in duob°. pmo. qz nō dat cām: q̄re hec qdē intellr̄ de sensu cōposito: illa de sensu diuiso. z°. qm̄ ois ppō cuiuscūq3 sensus est: ꝛ debet poni i esse: alr̄ pole reuerteſ impole: vt dcm̄ est ibidē. ꝛ 5° metaphy. cō. 8. ꝛ ego declaui totu3 h̄ in expōne mea p̄mi poꝝ. Addūt alij φ hec diuisio ppōnis in sensu3 cōpositū ꝛ diuisum nūq̄3 fuit dicta ab Aristo. Iō videſ mihi eē di-
Solutio ppria. cendū cū Auer. 3. phys. maxie cō. 69. φ augeri est ire ad formā: diminui est ire ad mām: ꝛ qa ire ad formā est ire ad vnū actū. iō pma intelligif de sensu cōposito. ꝛ iō debet reduci ad vnū eē actu. scda aūt ē ire ad mā3: ꝛ iō est ire ad plēs diminutiōes: ꝛ iō itelligif de sensu diuiso: que debet reduci ad actū diuisu3. ois. n. ppō q̄lr̄ ē ɔtingēs talr̄ debet eē ꝛ poni in eē: qz igif pma est de poli cōposito ad vnū fit. iō debet poni in eē fit ad vnū: qz z° ē de eē ꝛ poli diuiso ꝛ successiuo. iō d3 poni in eē successiuo ꝛ mltiplica-

to. ꝛ sic appet deductio ɔñe. ꝛ iā dū legi 3m phys̄icoꝝ meli° declaui totū hoc. (Et iō qcūq3) Dic correlarie declat ɔ̄ quē valet rō Alg. ꝛ dicit. ꝛ iō qcūq3 opinat° fuit mūdū creari in tpe: ꝛ dicat φ qlibet corp° ē in loco: op3 eū ɔcedere φ añ illū locū sit loc°. s. aut corp°. i. plenu3: aut vacuum. ecce igif ɔñtiā. si mundus fit de nouo: ḡ añ ipm̄ daſ vacuū: aut plenū ḡ erit ei° loc°. Cui° ɔñtie deductionē ponit. d. op3 nāq3 φ loc° pcedat inouatū necīo. ¶ Hoc idē pbat aucte Ar. d. ꝛ iō qcūq3 negaret esse vacuū: ꝛ ɔcederet finitatē corpoꝝ. i. orbiu3: ꝛ maxie supmi nō est aliud ɔcedē φ mundus sit creatus. i. nouiter factus. (Vñ dicimus.) Ex his ifert pctm̄ silitudis. d. vñ dicim° φ si imaginari dictā durationē mēsurātē motū ē op° phantasie. i. nō ē veꝝ: s3 fictū: vt dixit Alg. sic imagiari mūdū eē maiorē vel minorē q̄3 est: segr̄ φ tp̄s nō hēt eē aliq̄ mō: qm̄ sic imagiari mūdū maiorē ē imagiari fl3 ꝛ īpole. ita erit de tpe postq̄3 sunt ɔsilia: nō h̄ ē fl3. tp̄s. n. nō ē aliud nisi illud qd̄ cōprehēdif via cōphēsione ab itellu de pdicta plōgatiōe mēsurāte motū. Ex his appet reprobatio Alga.
¶ Tota difficultas h° ptis est: qm̄ nō video deductionē ɔñe. s. mūdus ē nou°. ḡ añ ipm̄ pcedit loc°: plenū. s. vl vacuu3. Qd̄ declaro: qm̄ mūdus si eēt etern° eēt eiusdē spēi a seipo: si eēt nou°: sic albedo eterna ꝛ albedo noua. ḡ sic segr̄. ē nou°. ḡ h3 locū porē tpe. sequef. ē etern°. ḡ h3 locū porē saltē nā. vl si ñ valet vellē audire a sacerdote Ar. s. Auer. cur h̄ qdem tenet: illa vo nō. Et si dicat φ op3 locū pcedē inouatū necīo: q̄re nō pcedit eternū saltē pcessiōe in nā: si nō i tpe. Multi fingūt φ hō ɔña tenet ad hole3 s. ad Alg. qm̄ alg. sustētabaf i duab° ppōnib°. s. φ mūdus īcepit nouit: ꝛ φ oē corp° sit i loco: ꝛ ad ip3 segr̄ pdictū icōueniēs: apud āt p̄pa° nō segr̄: qm̄ no tenēt z°: s3 tm̄ d corpib° rectis. ¶ S3 h̄ deductio fatua ē cū Auer. cō. 6. 4i phy°. faciat eādē ɔñtiā: ꝛ nō loqf̄ ad Alg. s3 simplr̄. ait eni φ si mūd° eē nou°: φ oīno dareſ vacuū: ꝛ tu vide eū.
¶ Mihi igif vi φ ɔña pt duob° modis deduci. p̄ accipiēdo: φ ois pductio sit gnō apō p̄hos: qm̄ sic plīes dixi p̄hi oēs creationē ex nihilo nō pceperūt. Imo hñt eā negare cū sibi iēsus oēs ɔ̄dicāt: ꝛ tñ hñt ponē p̄m. s. ex nihilo nihil fieri. ¶ z° accipio φ oē qd̄ gñat: gñaf ex corpe: qm̄ oē genitū ē alteratū: ꝛ oē alteratū ex corpe alteraf. dictū ē. n. i fine z' cap' d suba orb. φ alterās ē corp°. ꝛ 7° meta° cō. 31. plane dixit. φ for° pura ñ pt trāsmutar mā3. Ex his eligo φ si mūdus sit nouit fact°. tūc erit gñat°: ꝛ si gñat° añ ip3 pcessit altera°: ꝛ si altera° pcessit añ ip3 fuit loc° in q̄ fit alteratio: ꝛ corp° alterās. ḡ ɔcedēs mūdū nouū h3 ɔcedere añ ip3 pcessisse vacuū vl plenū: ꝛ qm̄ dz mūd° nou° ē eiusdē rōnis cū seipso eterno fl3 ē: imo vbi mūdus eēt nou°: eēt corp° gñabile ꝛ corruptibile: ꝛ forte ñ rotūde figure. vbi āt eēt etern° ñ eēt gñabil' nec corruptibil': ꝛ sic differret gñc ab ipo corruptibili: qm̄ corruptibile ꝛ icorruptibile dint gñe. io. meta° i fine. hic igif ē p° modus ddi ɔñaz apō p̄hos. z° mod° posset eē ex alio. dclatū ē. n. apō eos φ añ oē nouū pcessit z° po°. s. passiua ꝛ actiua: vt deduxit Auer. p̊ celi cō. 124. ꝛ q̄libet po° passiua ē mā: ḡ si mūdus fuisset nou°. iā añ ip3 pfuisset mā: s3 māe coeterna ē dimsio. ḡ añ mūdū pcessit mā dimsiōata: ꝛ si sic. tūc eēt vacuum añ mūdū: qm̄ nihil ē vacuū nisi mā spatiata p dimēsionē: ꝛ sic appet z° mod° deducēdi ɔñaz. tñ qlibet istoꝝ modoꝝ ē ex pncipijs p̄hoꝝ: qūo āt op3 deduci simplr̄ nō pt dici. nūc igif sit dcm̄ lr̄.

Quomō valz ɔña. si mūd° ē nouus s3 añ ip3 pcessit plenū vel vacuum.

Pō q̄rēdam.

Impug°

Pō ppa.

Deductō ɔñe.

Secūd° mod° deductionis ɔñe.

ALGA. DV. XIX.

AIt algazel tertia auctoritas p̄hoꝝ ad asserendū mūdu3 fuisse ab eterno hec est. Esse mūdi ipole erat anteq̄3 esset impole est dicē fuisse impole: ꝛ post

fit reductū ad possitatē. Et hec possitas est sine principio: ideo semꝑ fuit ꝑmanēs. s. nūq̄ mundus fuisset absq̄ ipsa possitate. Quare nūq̄ fuit q̄ mūdū fuisse impossibile est. q̄ possitas nūq̄ cessauit. ergo possibile nunq̄ cessauit. Et qm̄ sibi attribuimus possitatē itellm est q̄ ipsuꝫ h̄re esse non est falsum: ꝛ postq̄ semꝑ fuit possis: nunq̄ ḡ fuit q̄ attribueret̄ sibi esse: ꝛ sic esset falsum: q̄ si esset impossibile dicere ipsuꝫ semꝑ fuisse possibile. Esset ergo falsum dicere possibilitatem nūq̄ʒ cessasse: ꝛ si ita: sequeretur q̄ possibilitas principiū habuisset: vn̄ si possibilitas principiū habuisset. ergo mundus esset ante hoc impossibile esse neqʒ deus in eiusdem poterat.

¶ Vult adducē Alga. tertiā rōnē ph̄oꝝ ad ꝓbādū mūdū esse eternū: ꝛ ꝑ̊ ꝓponit vnā ꝯn̄tiam. z° ibi. (Impossibile est) Probat eā. dic̄ ḡ in ꝑma. ait Alga. tertia auctas ph̄oꝝ ad asserēdū mūdū fuisse ab eterno hec est. s. mūdi esse anq̄ erat. sup. si nou⁹ ē. erat ipossibile. ḡ nūq̄ reducit̄ ad actū. hui⁹ ꝯn̄tie tn̄ tāgit an̄s. (Impossibile ē) ꝓbat ꝯn̄tiā. d. q̄ ē ipossibile ꝛ falsuꝫ. sup. q̄ mūdus an̄ sit ipossis: ꝛ q̄ post sit reductuꝫ ad possitatē. i. ad actū possitatis. (Et hec possitas) Dic ꝓbat an̄s. d. ꝛ h̄ᶜ possitas ē sine ꝑn̄°. iō semꝑ fuit ꝑmanēs. s. tal̄r q̄ nūq̄ mūdus fuit absq̄ ipsa possitate. Si igit̄ mūdus icepit an̄ ei⁹ eē semꝑ fuit ens possibile eē. Tūc isert q̄re nunq̄ fuit: q̄ mūdū fuisse ipossibile est: qm̄ si in sui nā sꝑ est possitas ad eē: ꝛ nūq̄ eēt. ḡ nūq̄ erit. ḡ est ens ipossibile: ꝛ per ꝯn̄s nō poterit exire ad actū: q̄ possitas nunq̄ cessauit. ḡ possibile nūq̄ cessauit. Ex h̄ seq̄t̄ q̄ si mūdū eē est semꝑ possibile mūdū eē est ipossibile q̄m semꝑ possibile est dicē q̄ nunq̄ reducit̄ ad actū: ꝛ si nūq̄ reducit̄ ad actū est semꝑ ipossibilis. ḡ si semꝑ possis semꝑ impossis: ꝛ sic appet an̄s: ꝛ tota vis huius cōsistit in h̄ q̄ nā impossis est illa que nūq̄ reducet̄ ad actū. (Et qm̄) Dic adhuc clari⁹ declat ꝯn̄tiaꝫ. d. ꝛ qm̄ sibi attribuim⁹ possitatē itellm est q̄ ipm h̄re eē nō est falsuꝫ. Tūc vltra: ꝛ postq̄ semꝑ fuit possis. ḡ nunq̄ fuit taliter q̄ sibi attribueret̄ eē: ꝛ sic illō possibile est esse falsuꝫ. ḡ eēt ipossibile: cui⁹ rōnē tāgit. d. q̄ si eēt ipossibile ipm dicē semꝑ fuisse possibile. i. veꝝ est ipm nō fuisse possibile. ḡ falsuꝫ est possitatē dicē nūq̄ cessasse: ꝛ apō me vult dicē. si idē est ipm esse semꝑ possibile: ꝛ ipsuꝫ eē ipossibile. ḡ falsuꝫ est dicē non cessasse ab eo possitatē: qm̄ si in eo ipossitas iest: possitas remouet̄. ḡ falsuꝫ est dicē possitatē nō cessare. Deide ꝓbat q̄ possibilitas semꝑ iest. d. ꝛ si ita. i. possibilitas incepit: sequit̄ q̄ possibilitas ꝑn̄ᵐ habuisset: ꝛ si sic. ergo mundus ante hoc eēt impossibile esse. sup. postq̄ semꝑ fuit possibilis: ꝛ sic neqʒ de⁹ eiusdeꝫ poterat. sup. esse ponere in effectu.

Algaz rō nis. ¶ Debes scire q̄ v̄tus rōnis tota cōsistit in h̄ si mūdus icepit. ḡ ante ipm ꝑcessit possitas infinita. ḡ ex vtroq̄ latere sempiterno: qm̄ vt deducit Auer. in celo ꝛ mundo. s. in ꝑmo. ꝯᵗᵒ. 128. 133. ꝛ. 134. īfinitū nō magis determinat̄ ad vnā ꝑtem q̄ alteram: ergo vel ad neutrā vel ad vtrāqʒ. si igit̄ possibilitas est sempiterna. ergo mūdū esse est semꝑ possibile: ꝛ sic est ipm esse impossibile: ꝛ sic nunq̄ incepit: ꝛ h̄ vult Alga. deducere.

AVER.

Dicimus nos q̄ ille qui ꝯcedit mundū fuisse anteq̄ʒ h̄ret possitateꝫ infinitam oportebit eū cōcedere mūdum fuisse ab eterno: si enim id qō semper possibile fuit: diceremꝰ q̄ nō sꝑ in eē fuisset: seq̄ret̄ ex hoc esse falsuꝫ: ꝛ iō opꝫ q̄ sit ab eterno: id eni qō possibile est q̄ sit ab eterno ē simpl̄r possibile q̄ nō corrūpat̄: nisi eēt possibile q̄ corruptibile ꝯuerteret̄ eternale: ꝛ idcirco dicit ph̄s q̄ possitas in reb⁹ est necc̄itas.

¶ Dic Auer. vult ꝯfirmare rōnē ph̄oꝝ quā adduxit Alg. ꝛ ꝑ̊ ꝓponit ꝯn̄tiā. d. dicimꝰ nos q̄ ille q̄ ꝯcedit mūdū fuisse. i. nouit̄ anq̄ h̄ret po⁽ᵗᵉ⁾ īfinitā. ꝯcludit ꝯn̄s. d. oportebit eū ꝯcedē mūdū fuisse ab eterno. hāc ꝯn̄tiā nō ꝓbat. pōt tn̄ ꝓbari: qm̄ si mūdus icepit i. a. tpe: vl̄ igit̄ an̄ ꝑcessit īfinita possitas vl̄ finita. nō finita: qm̄ tūc de⁹ non fuisset ab eterno: vt scis. ḡ īfinita. ꝛ h̄ vult Auerro. Tūc ex h̄ cōfirmat ꝯn̄tiā Alg. d. si eni id qō possibile fuit semꝑ: diceremꝰ q̄ nō semꝑ i esse fuisset: sequit̄ ex h̄ eē falsuꝫ. i. seq̄ret̄ ex h̄ q̄ mūdum fore eēt ipossibile: vt deductū fuit supra. (Et iō) Dic colligit totum. d. ꝛ iō opꝫ q̄ sit ab eterno. id eniꝫ qō possibile est q̄ sit ab eterno: est possibile simpl̄r q̄ nō corrūpat̄. i. opꝫ vt sit eternū: nisi eēt possibile q̄ corruptibile cōuerteret̄ eternale: qō falsuꝫ est: ꝛ idcirco dicit ph̄s q̄ possitas in rebus est necc̄itas. ¶ Sed circa hec tres accidūt difficultates. ꝑmo qm̄ ait: q̄ oē possibile semꝑ est ipossibile vt corrūpat̄. h̄ videt̄ falsuꝫ: qm̄ q̄ rōne est possibile eē eadē rōne ꝛ possibile non eē. ḡ est possibile vt corrūpat̄: sic ē possibile vt gn̄et̄. ¶ Scd̄a: qm̄ multa sunt possia in reb⁹ q̄ nō sunt necc̄ia: vt scis. ¶ Tertia qm̄ Aristo. nūq̄ dixit istud qō sibi Auer. attribuit. ¶ Ad ꝑmā pōt dici vno mō q̄ possibile sꝑ est semꝑ nō ens: ꝛ tūc arguit̄: sꝑ nō ens nō pōt corrūpi: qm̄ sꝑ nō ens est necc̄io nō ens: ꝛ h̄ corrūpi nō pōt. ¶ Sed h̄ nō est ad mētē Auer. iō aliter itelligit̄. s. in sempiternis: vbi idē ē possibile ꝛ necc̄iū ꝛ h̄ dicit. s. q̄ possibile semꝑ. sup. in necessarijs ipossibile ē q̄ corrūpat̄: qm̄ ibidē est necc̄iū ꝛ possibile. ¶ Ad tertiaꝫ dōm q̄ lʒ Aristo. in 3° physico. non dicat vl̄r illā: vt apparet tex. cōmē. 32. attamē intelligit̄ in rebus necessarijs ꝛ sempiternis. ¶ Sed quo mō intelligit̄ illa ꝓpositio in eternis ꝛ necessarijs nō differt esse a posse. nolo declarare: sed alibi dixi.

Prīa difficultas. Scda Tertia Solutio

ALGA. DV. XX.

Dixit Algazel. Suꝑ hoc tn̄ arguemus dicētes q̄ mūdus semꝑ fuit possis innouari: ꝛ si imaginaremur ip̄ʒ semꝑ fuisse ꝛ nūq̄ʒ inouatū. nō ḡ id qō ꝑuenit secutū fuit ordinē possitatis: imo totū ꝯtrāʒ ꝛ hoc est verisimile ei qō dicunt de loco: vʒ q̄ extimare mundū maiorē vel minorē vel eē corpus supra munduꝫ sit possibile: ꝛ sit corpus super corpus vsq̄ ad infinitum ꝛ nihilominꝰ esse plenitudinem absolute ad īfinitum est impossibile.

¶ Dic Auer. īducit Alga. rn̄dētē rōni posite a ph̄is: ꝛ dic. dixit Alga. super hoc tn̄. s. argumēto rn̄demꝰ dicētes q̄ mūdus semꝑ fuit possis innouari: ꝛ si. i. posito q̄ imaginaremur ipsuꝫ semꝑ fuisse: ꝛ nūq̄ innouatū. i. nūq̄ accepisse esse nouū: vult ergo dicē Alga. q̄ ista apud quosdā ph̄os stant simul. s. mūdū semꝑ esse: ꝛ ipsuꝫ eē possibile inouari. i. corrūpi: ꝛ iterū fieri: qm̄ ph̄i arabes: vt Auic. ꝛ Alpharabius volūt aliqō sempiternū h̄re potētiā ad nō esse: vt dictū est in libro de suba orbis. (Nō ergo) Ex hoc respōdet ad argumētū. d. non ergo illud qō peruenit. i. ipm eē mundi nouū: secutum fuit ordinem possibilitatis. i. non fuit post esse possibile: quasi dicat: q̄ apud ph̄os simul fuit et fuit possibile esse ꝛ non esse: ꝛ per ꝯsequens non fuit esse mundi secutū ordinem possibilitatis. imo totuꝫ ꝯtrium. s. esse possibile secutuꝫ est esse mundi. (Et hoc est) Declat qō dixit per exēplū. d. ꝛ hoc est verisimile ei. quod dicūt.

sup.phi de loco.vꝫ ꝙ extimare mūdū maiorē vel mino-
rē:vel eē corp⁹ supra mūdū sit possibile ꝙ sit corp⁹ supra
corp⁹ vsqꝫ ad īfinitū:⁊ nihilominus esse plenitudinē.i.
magnitudinē absolute ad īfinitū est impossibile.ecce igit̄ q̄lr
aliqd̄ est possibile:qd̄ tn̄ nūq̄ erit actu. AVER.

Dicimus nos ꝙ si aliqs concederet ꝙ ante mūdū vna fuisset possibilitas in numero ad infinitū oportebit se cōcedere ꝙ mūdus sit ab eterno:sed si aliquis poneret ꝙ ante mūdū essent possibilitates īfinite in nūero:sic posuit Algazel in sua respōsione:oportebit ꝯcedere ꝙ an̄ hūc mundum sit alius mūdus:⁊ ante scd̄m tertius:⁊ sic in īfinitū sicut in idiuiduis hoīum reperit̄:maxīe posito ꝙ corruptio precedēs sit cā esse subsequētis. Uerbi grā. si deus benedictus poterat creare ante hunc mundum alium mundū:⁊ ante illū alium sequeret̄ processio possibilitatūꝫ esse ad infinitū:aut perueniret ad mundū primū ante quē erat impossibile creari alium:⁊ hoc incōcessuꝫ est apud loquētes:⁊ oēs opinātes mūdi creatiōnē:⁊ postq̄ possibile esset ꝙ ante hūc mūdū eēt alius mūdus ad infinitū:videret̄ ꝙ hec positio non sit falsa. Sed qn̄ subtilissime iterrogetur:tūc oportebit ꝙ falsa est:qa sequeret̄ ꝙ natura huius mundi naturam vnius indiuiduoꝝ gn̄abiliū ⁊ corruptibiliū haberet:vꝫ ꝙ hic mūdus ꝓcederet necessario a prima causa:eodē mō indiuiduū ꝓcedit ab eadē cā:vꝫ mediante mobili.s.motus eterni:vnde hic mundus esset pars alterius mundi:vt in idiuiduis gn̄abilib⁹ ⁊ corruptibilibus reperitur in hoc mundo:vn̄ necessarium opꝫ ꝙ perueniat ad mundum eternuꝫ:aut ꝙ ꝓcedat ad īfinitū:sed ꝓcessus ad infinitū est impossibilis:opꝫ ergo ꝙ sit vnus mundus:⁊ ab innumero:⁊ ab eterno.

¶ Hic reprobat solonē Alga.⁊ p̄ recolligit per viā diuisionis qd̄ itelligit Alga.d.dicimus nos ꝙ si aliqs ꝯcederet ꝙ an̄ mūdū vna fuisset possitas in nuō ad īfinituꝫ.i.a pn̄⁹ vsqꝫ ad finē oportebit se.s.ipsuꝫ cōcedē ꝙ mūdus sit ab eterno:ista ꝯn̄tia fuit suplus deducta.(Sed si aliquis) Recolligit mēbrū:qd̄ Alga.vult.d.Sed si aliqs poneret ꝙ an̄ mūdū eēnt possitates īfinite in nuō:sic posuit Alga. in sua rn̄sione:oportebit ꝯcedē ꝙ an̄ hūc mūdū sit alius mūdus:⁊ an̄ scdꝫ terti⁹:⁊ sic in īfinitū:sic̄ in iduiduis hominū reperit̄:⁊ addit ꝙ h̄ maxīe seqtur:posito ꝙ corruptio p̄cedēs sit cā eē subsequētis. ¶ Sed dices.videt̄ ꝙ Alga.ꝯcedat p̄m̄ mēbrū:vt visuꝫ ē:qm̄ phi arabes volūt mūdū semꝑ eē:⁊ ipm̄ semꝑ eē possibileꝫ nō eē.ḡ nō videt̄ ꝙ Auer.attribuat Alga.veritatē. ¶ Dōm ꝙ Alga.īquātuꝫ phs hēt dicē p̄m̄ mēbrū:⁊ illō nō curat Auer.destruē:qm̄ 12° meta.cō.41.⁊ in 3° ⁊ 4° caplo de suba orbis.⁊ 8° phy. cō.71.satis destruxit. Alga.aūt inquātū theologus hēt dicere ꝙ potuerūt eē īfiniti mūdi:⁊ ꝑ ꝯn̄s ples.imo īfinite p̄cesserūt possitates an̄ mūdū ī q̄ sum⁹:⁊ h̄ ōstruit Auer. (v̄.g.si de⁹) Hic ꝓbat ꝯn̄tiā.d.v̄.g.si de⁹ bn̄dict⁹ poterat creare an̄ hūc mūdū aliū mūdū:⁊ an̄ illū aliū sequeret̄

ꝓcessio possitatū eē ad īfinitū:aut ꝑueniret ad mūdū p̄m̄ an̄ quē erat ipossibile creari aliū. Hoc ōstruit.d.⁊ h̄ icōcessuꝫ est apd̄ loquētes:⁊ oēs opinātes mūdi creatiōnē.pꝫ ḡ ꝙ si mūdus potuit creari an̄ mūdū:⁊ sic in īfi^m īfinite p̄cesserūt possi^es. Tūc arg⁹ ꝙ de scō fuerit īfi^ti.d.⁊ postq̄ possibile eēt:ꝙ an̄ hūc mūdū eēt ali⁹ mūdus ad īfi^m:videt̄ ꝙ hec pō nō sit falsa.i.vi ꝙ ōbalt poni in eē:eo qꝫ possibile nō fuit falsū.ḡ fuit ita de facto ꝙ an̄ hūc mūdū fuerūt infiniti. Sed accidit q̄stio qm̄ multi ꝯcedūt an̄s:⁊ negant ꝯn̄tiā.s.potuerit eē īfiniti mūdi.ergo fuerūt.an̄s apd̄ theologos est veꝝ.ꝯn̄s falsuꝫ.vt in multis pōt adduci istātia. ¶ Mihi vi ꝙ hec ꝯn̄tia fūdet̄ in h̄ ꝙ m̄titudo possitatū in mā fundat̄:qm̄ mā est cā possis esse ⁊ possis nō eē.igit̄ si possitates fuerūt īfinite:oēs l mā hūit fundamētū:⁊ ꝑ ꝯn̄s mūdi poterūt recipi in mā.igit̄ ⁊ habuerūt agēs nāle potēs deducere eos de po⁹ ad actū. vbi aūt fuit mā ⁊ agēs iā fuit effect⁹.ḡ iā fuerūt mūdi infiniti:⁊ sic apparet vis ꝯn̄tie apud pn̄⁹ nālia. ¶ Uel pōt declarari ꝯn̄tia:qm̄ agēs potēs ponē ples effectus in esse q̄ sunt vni⁹ rōnis in se ⁊ respectu agētis sublatis oībus agētibus dispositiuis ad vnū magis q̄ ad alterū:aut nulluꝫ ponit:aut oēs:⁊ hec ꝓpō apd̄ phos est manifesta:⁊ Auer. hēt eā ꝑ pn̄⁹ in 8° phy.cō.15.in ꝓposito:sic est de⁹:est eni agēs vni⁹ rōnis potēs infinitos mundos ꝓducē:qui sunt vni⁹ rōnis in se ⁊ re^u agētis:⁊ nullū est agēs disponēs magis ad mūdū.a.q̄ ad mūdū.b.ḡ vel oēs ponet in esse:vel nullū:⁊ nullū dicē est ꝯ sensuꝫ:⁊ oēs est qd̄ vult.qd̄ autē dicerēt diui theologi pꝫ:qm̄ de⁹ agit tātū q̄tū vult:⁊ nō est negādū qn̄ de⁹ possit facē nō tot mūdos qn̄ ples:vt ponūt oēs:⁊ iō rō ista est tn̄ ꝓbabil̄ ⁊ ficta.(Sed qn̄) Hic destruit ꝯn̄s.d.sꝫ qn̄ subtilissime iterrogaret̄:tūc oportebit ꝙ falsuꝫ est.i.sed illud est falsuꝫ:qd̄ ꝓbat.d.qa seq̄ret̄ ꝙ nā h⁹ mūdi hēret nām vni⁹ idiuiduoꝝ gn̄abiliū ⁊ corruptibiliū:⁊ declat quā nāꝫ.d.vꝫ oporteret ꝙ hic mūdus ꝓcedēt necīo a p̄ma cā:eodē mō idiuiduū ꝓcedit ab eadē cā:vꝫ mediāte mobili.s.mot⁹ eterni.i.celo:⁊ sic sic̄ idiuiduū fieret ab agēte eterno tāq̄ a cā vli.sic mūdus fieret a celo alio.tūc vltra.vn̄.l.⁊ per ꝯn̄s hic mūdus eēt ps alteri⁹ mūdi vt in gn̄abilib⁹ ⁊ corruptibilib⁹ repit̄:⁊ hoc idē Auer.itulit p̄ celi.cō.33.⁊ illō declat̄ ꝑ hoc ⁊ h̄ ꝑ illō. Un̄.l.ꝑ ꝯn̄s opꝫ vt ꝑueniat ad mūdū vnū eternū:aut ꝙ ꝓcedat ad īfinitū:sed ꝓcessus ad īfinitū est ipossis.ḡ opꝫ ꝙ sit vn⁹ mūdus.⁊ ab inumero.i.sine fine ⁊ pn̄⁹ ⁊ eterno ꝑueniēs:⁊ h̄ volo.declatū ḡ est qualr̄ Alga.īquātū theologus dicit impossibile. ALGA. DV. XXI.

Ait Algazel. Quarta auctas phoꝝ hec est:opꝫ necīo ꝙ mā precedat qd̄libet inouatū:quelibet eni innouatio in quadam sine dubio mā interuenit:vn̄ sequit̄ ꝙ mā nullatenus inouet̄:imo ea que innouant̄ sunt forme ⁊ accn̄tia:⁊ quāuis qbusdaꝫ materijs quodāmodo attribui posset:opꝫ necessario ꝙ perueniat ad primā materiaꝫ que sine dubio innouabilis est.

¶ Hic iducit Alga.q̄rtā rōnē phoꝝ.d.ait Alg.q̄rta auctoritas phoꝝ hec est:opꝫ necīo ꝙ mā precedat qd̄libet inouatū:cuius rōnē dicit:q̄libet eni inouatio in q̄dā sine dubio mā iteruenit:⁊ tūc infert.d.vn̄ sequit̄ ꝙ mā nullatenus inouet̄.i.sit eterna:imo ea q̄ inouāt̄ sunt forme.(Et q̄uis) Hic soluit.q.quādā:posset eniꝫ qs dicē ꝙ materia cōposita:sic est mā scd̄a gn̄atur ⁊ corrūpit̄. Soluit:⁊ quāuis quodāmodo materijs possit attribui.iup.corruptio ⁊ dixit materijs quodāmō:qm̄ nō sūt simplr̄ materie:sed

aliquo modo respectu vltime forme opꝫ necio ꝙ perue- niat ad pmaꝫ mām que sine dubio inouabilis est:ex hoc arguit:ꝙ si mūdus fieret:opꝫ ꝙ ante ipsum pcedat mā:ꝛ
Dubiū° sic vt prius.❡ Sed est dubiū:qꝛ 12° meta.cō.18.Auer. videt dicere:ꝙ neqꝫ materia neqꝫ forma fit:sed totū cō positum.hic aūt ait:ꝙ forme ꝛ accidētia fiūt:qꝛ mā est
Solō. eterna.❡ Ad hoc dōm ꝙ aliqd fieri pōt duob⁹ modis i- telligi.vno mō tanqꝫ illud qd ꝓprie inouat:ꝛ rōne eius fit nouitas alioꝝ.alio mō tāqꝫ per se ens subsistēs:ꝛ sepa ratum a causis sui esse.pmo mō sola forma fit:qꝛ ꝓprie accipit eē:ꝛ rōne eius cōpositū fit:scdo mō cōpositū:qꝛ qd per se subsistit est cōpositū vt declaraui in 2° de aīa. in cō.7°.ꝛ sic concordant vba Auer. AVER.

Dicimus nos ꝙ snia boꝝ verboꝝ est ꝙ qdlibet inouatū est possibile anteqꝫ in- nouet:ꝛ ꝙ possibilitas exigit rem in q̄ sustentet.s.subiectū recipiens.possibi- litas enim recipiētis differt a possibilitate agen tis:ꝛ ideo non potest possibilitas perfecte attri bui agenti nisi cōueniat cum recipiente.multa enim sunt possibilia in agentibus que respectu quorūdā recipiētiū sunt impoīa. Unde postqꝫ illa polītas qd inouat pcedit ipoīe est ꝙ repiat absqꝫ subiecto:neqꝫ agens pōt esse subm:neqꝫ poīe pōt esse subm:qa qn poīe est in actu est re mota possibilitas.remanet ergo ꝙ sit subꝫ pos sibilitatis res recipiēs eā.s.materia:ꝛ mā inquā tū mā nō generat:oporteret nāqꝫ ꝙ materia ha beret mām ad infinitū:ꝛ si forte dici posset ꝙ ge neraret est sine dubio inquātū cōponit ex mate ria ꝛ forma:qa qdlibet gnābile ex aliqꝫ re gnāt. vnde aut pcedit ad infinitū recte i mā infinita:qd est falsum:sꝫ ponam⁹ mouentē ab eterno. Aut ꝙ forme adueniūt successiue vicissim in qdaꝫ subiectū ingnābile ꝛ incorruptibile:ꝛ sic circu lariter ad infinitū ab eterno:vn̄ ex hoc necio seq tur ꝙ sit dare motū ab eterno qui sit causa hui⁹ subsequētis futuri in istis gnābilibus ꝛ corru ptibilib⁹.❡ Gnātio nāqꝫ cuiuscūqꝫ est alteri⁹ corruptio:ꝛ eius corruptio est gnātio alterius: nullū enī de nihilo fit:nihil enī aliud est gnātio: nisi cōuerti res ab eo qd est in potētia ad actuꝫ: nulla enī pmutatio de sūma priuatione fit. pꝫ ḡ ex istis ꝙ h necio est res in ꝫīa deferēs formā: in quā rē ille forme successiue adueniūt vicissiꝫ.

❡ Hic Auer. vult cōfirmare argumētuꝫ phoꝝ:ꝛ pmo po nit itellꝫ vboꝝ Algaçelis.scdo ibi (Polītas enī) Soluit qōnē.in p ait.dicim⁹ nos ꝙ snia boꝝ verboꝝ est:ꝙ qdli bet inouatū est poīe anteqꝫ inouet:qꝛ in pmo de substā
Posse ꝓ cedit fieri tia orbis posse pcedit fieri.Et necessariū ē ꝙ polītas exi- git rem in qua sustentet.s.subm recipiens.(Possibilitas enī) Hic soluit qōneꝫ:qꝛ posset dici ꝙ res est possibilis esse possibilitatē agentis:sicut ponit lex nr̄a:ꝛ ꝙ illa possi bilitas nō differt a possibilitate agentis:imo possibilitas māe ꝛ possibilitas motoris est vna:vt dicit Plo.❡ Sol uit ḡ hoc.d.polītas enī recipiētis differt a polītate agen tis:ꝛ ideo non pōt possibilitas pfecte attribui agenti:nisi cōueniat cū recipiente:mō hoc est falsum:ꝛ ideo duplex est polītas.s.ex parte agētis:ꝛ dicit possibilitas ab extrin seco:ꝛ polītas māe:ꝛ dicit possibilitas ab itrinseco:vt di cit Auerro.pmo celi.cō.124.(Multa enī.) Probat hoc di.multa enī sunt poīa in agētibus:que respectu quorū dā recipiētiū sunt impossibilia.Et dixit notāter respectu Quod ē pole a po tētia māe est pole a po° agētl
quorūdā recipiētiū:qꝛ qcqd est poīe a potentia māe:est possibile a potētia agentis.pmo celi.cō.124.attamen re spectu quorūdam agentiū aliqd est possibile:vt respectu hois est possibile generare hoīeꝫ:qd respectu māe musce est impoīe:sꝫ absolute respectu materie sit poīe.(Unde postqꝫ) Hic recolligit vim verboꝝ Alga.ꝛ phoꝝ.d.vnde postqꝫ illa polītas pcedit illd qd inouat.impoīe est ꝙ re periat absqꝫ subto.(Neqꝫ agēs) remouet instantiaꝫ:qꝛ posset dici agens eē subm illius potētie:vel ipsuꝫ esse pos sibile est subm potētie. Hec remouet.d.neqꝫ agēs potest esse subm.sup.illius possibilitatis:neqꝫ ipsuꝫ possibile po test esse subm illius:ꝙ agens non sit subm relinquit ma nifestū:sed ꝙ ipsum poīe non sit subm.ꝓbat.d.qa qn pos sibile est in actu est remota polītas:ꝛ per ꝯns ipsum poīe non est subm:cōcludit ꝓpositū.d.remanet ergo ꝙ subm polītatis sit res recipiēs eā.s.mā.ꝛ sic appet dictuꝫ Alga.
❡ Debes scire:vt dicit Auer.12° metaphy.cō.18.ꝙ due De possi bilitate rerū due sunt opiones.
fuerūt opiones de possibilitate rerū.vna Joānis christia ni:qui oēꝫ possibilitatē posuit in agēte:vbi declarat.Alia loquentiū sue legis:que posuit potētiā fundari in puatio ne simplr.i.in nihilo. Et has duas opiones hic remouit. Secūda opinio.
pmā quidē cū probat possibilitatē agentis esse aliā a pos sibilitate patiētis.scdam vo cū probat possibile non esse subm possibilitatis:ꝛ sic apparet intētio verboꝝ Auerro. (Et mā) Hic recolligit ꝯditiōes subti possibilitatis:ꝛ di cit:ꝛ mā īquantū mā non generat.oporteret nāqꝫ ꝙ mā hēt mām ad īfinitū.(Et si forte) Soluit dubiū qꝛ pos set dici ꝙ elm̄tū gnāt:ꝛ tn̄ apud Aristo.vocat mā mixto rū:ꝛ dicit:ꝛ si forte dici posset ꝙ gnāt vt apparet in mate rijs scdis.Soluit di.est sine dubio inquātū illa materia cōponit ex mā ꝛ forma:cuius rōnē dicit:qa qdlibet gnā bile ex aliqua re tāqꝫ mā gnāt.(Unde aut) Destruit cō sequēs.si mā ex alia mā gnāt.d.vnde sup.Si materia ex alia mā gnāt:aut pcedit ad infinitū recte.i.recto ordine in materia īfinita:qd est falsum.Sed remouet dubium: Dubiū°
qꝛ posset dici ꝙ nō est incōueniēs hoc:qꝛ pōt vnū fie ri ex alio:ꝛ sic in infinitū:dūꝫ sit vnū agens sempiternuꝫ continuās illa:vt videt dicere Ari.8° phyſi.tex.cō.47.et 46.ꝛ 2° de gnātione.tex.cō.56.❡ Rn̄dit ꝙ illd oino est Solutio.
falsuꝫ:sꝫ ponam⁹ mouēteꝫ ab eterno.i.quātūcūqꝫ sit ali qd agēs motū motu eterno:ꝛ falsitatē illā dclauit Auer. p phicoꝝ.cō.82.vbi ꝓbauit ꝙ si mā fieret ex mā:tunc ideꝫ esset anteqꝫ fieret.ꝛ tu vide verba sua.qꝛ sunt ma nifesta.ideo ait ꝙ quomōcūqꝫ sunt falsa.(Aut ꝙ forē) colligit mēbrū verū.d.aut si primuꝫ est impoīe:opꝫ dicē ꝙ forme adueniūt successiue vicissim in qdā subm ige nerabile:ꝛ icorruptibile:ꝛ sic circulariter ad īfinitum ab eterno:ꝛ hoc volo.vn̄ ex hoc necio sequit ꝙ sit dare mo tū ab eterno q sit cā huius subsequētis futuri in istis gnā bilibus ꝛ corruptibilibus:ꝛ hec est opio Ari.qd declat p dictū ei⁹ p pigeneos:tex.cō.17.d.gnātio nāqꝫ cuiuscūqꝫ est alteri⁹ corruptio:ꝛ ꝫ ei⁹ corruptio est gnātio alterius: cui⁹ rōnē dicit.nullū enī de nihilo fit. Nihil enī aliud est gnō:nisi ꝯuerti res ab eo qd est in po° ad actū:cui⁹ rōneꝫ dic.nl̄a enī pmutatio de sūma puatiōe.i.d nihilo simpr fit.❡ Tūc vltio recapi° ꝯcludit itētū.d.pꝫ ḡ ex istis ꝙ h necio ē res i ꝫīa.i.nō ꝫīa formis:sꝫ media dferēs foīas i quā rē ille for° successiue adueniūt vicissiꝫ.ꝛ sic appꝫ p

positũ Aristo. ꝛ vis argumẽti phoꝝ: qꝛ si mundus fieret oporteret ꝙ anꝫ fieri ei⁹ psupponeret mãa: ꝛ sic pfuit mũ: ꝛ per ꝯñs agẽs pticulare: ꝛ p ꝯñs celũ: ꝛ sic ante mundũ

Fũdamẽtũ rõnum phoꝝ. fuit mũdus: vt dictũ fuit. ❡ Debes scire ꝙ oẽs rationes phoꝝ fundant̃ in hoc: ꝙ oẽ factũ eẽ pcedit fieri: ꝛ oẽ fieri pcedit posse eẽ. pmũ eni declarat Ari. ꝛ Auer. 6° phicorũ. cõ. 7°. scdm declaratũ est mõ hic. ❡ Sed dices. duplex ẽ fieri. s. p motũ: ꝛ p simplicẽ emanationẽ: qđ dĩ creari. mõ tota snĩa Ari. verificat̃ in pmo mõ dicẽdi: nõ aũt in scdo.

Positio qrũdã latinoꝝ. ❡ Propter qđ latini multi ponũt ad mẽtẽ Ari. mũdũ icepisse: sed nõ p motũ: ꝛ in hoc ꝯplo ꝛ Ari. ꝯueniunt. rõnes eni Ari. nõ ꝯcludũt pũs: nisi ꝙ mũdus nõ icepit p motũ.

Impug⁹ ❡ Sed hic modus dicẽdi peccat multũ. pmo. qa ẽ ꝫ vba Aristo. 2° qꝛ est ꝫ sniam. ꝫ vba qdẽ: qꝛ 8° cõcludit simpliciter. tex. cõ. 15. ꝙ mũdus sit etern⁹. si ḡ intẽtio ei⁹ esset qđ nõ icepit p motũ: nõ cõueniret ipm eẽ eternũ. cõmitteret eni fallaciã ꝯñtis: vt vides. ❡ Preterea p̊ celi. tex. cõ. 102. narrat duas extremas opiones de mũdo: ꝛ tãdẽ pbat ꝙ factũ nõ põt dici eternũ. dic̃ eni factũ eẽ qdẽ igit̃ sempiternũ: tñ eẽ dicẽ ipossibile. ḡ si mũd⁹ nõ icepit p gñationẽ: ꝛ icepit nõ debet dici sempitern⁹: vt ibidẽ probat Ari. ❡ Preterea 12° meta. tex. cõ. 41. ꝛ in vltimo 8ⁱ phyſicoꝝ ꝯcludit pmũ pñ̃ esse ens simplex ꝛ eternũ: ꝛ nõ vidimus adhuc in libris Aristo. pbatũ illud: nisi per viam motus eterni. ḡ opꝫ ꝙ motus celi sit etern⁹. ❡ Cõtra fũdamẽta vo: qꝛ pñ̃ est apud Aristo. ꝙ oẽ qđ fit ex subto fit in quo recipit̃ in q̃cũqꝫ specie factionis: qꝛ vt sepe declaratũ. pncipiũ apud Aristo. in 2° posterioꝝ. vltio caplo. nõ habet̃: nisi ex sensib⁹. vñ 8° phy. cõ. 26. ꝛ 22. ppositio magis ppinq̃ pmis pncipijs est q̃ est plus cõformis sensatis. illa ergo ppositio: cuius significatũ habet̃ p ꝯcordiaꝫ pluriũ sensuũ: sine discordia alicuius vocat̃ ppositio per se nota. Sicut est in pposito: ꝙ eni nihil fiat ex nihilo patet in oibus sensibus ꝯcorditer: ꝛ nullus ꝫdicit: ꝛ iđ Ari. nõ pbat eã: nisi ꝯfessione antiquoꝝ: sicut pbant̃ ppões per se note: ꝛ sic appet qualr illa ppõ cõcludit vbis ꝛ fundamẽtis Aristo. vt alibi dixi: ꝛ forte aliqui melius dicaꝫ:

Defensio nr̃e legis. tñ illa opio est vera: qa est opio nr̃e legis: lꝫ Ari. ꝛ Auer. errẽt ibi sic̃ in alijs plibus: ꝛ lꝫ illud pncipiũ sit ꝯsonũ sensibus attñ creatio est supra sensus: ꝛ ideo credẽda est per testimoniũ pphetie.

ALGA. DV. XXII.

Ait Algazel sup predicta arguẽs: dicimus ꝙ dicta possibilitas ad iudiciũ reducit̃ itellectus: qđcũqꝫ enim nãlr iudicatũ fuerit inesse ab itellectu: ꝛ illa iudicatio falsa nõ appareat dicit̃ pole. si vo falsa apparet dicit̃ impole: ꝛ si nõ põt in priuationẽ iudicare dicit̃ necessariũ: ꝛ he psuppositiones sunt sine dubio itellectuales nõ indigentes de aliquo ente in quo predicent̃: ꝛ hoc põt pbari duabus rõnibus: quarũ vna est: ꝙ si possibilitas exigeret ens reale in quo denominet̃ sequeret̃ etiaꝫ ꝙ impole exigeret reale ens in quo denoiet̃: qđ est falsũ: qa ipole nõ hẽt esse: neqꝫ mãm in q̃ adueniat: ꝛ possit de eo denoiari.

❡ Hic iducit Alga. soluẽtẽ arg^m Ari. ꝛ dic̃. ait Alga. supra pdicta arguẽs. dicim⁹ ꝙ pdicta polita reducit̃ ad iudiciũ itells. Qđ declat di. qđcũqꝫ eni nãlr iudicatuꝫ fuerit inesse ab itellu: ꝛ illa iudicatio falsa nõ appet: dĩ pole. Si vo falsa appet dĩ ipole: ꝛ si itells nõ pt iudicari dĩ necĩũ ❡ Debes scire ꝙ pole apđ nos totalr ponit̃ ab itellu. vo lunt eni ꝙ illđ dĩ pole: cui⁹ cõpositio in re nõ dicit repugnãtiã: vt sor. est: posito ꝙ sit gñandus: ꝛ ipole est illđ cuius cõpositio in re dicit repugnãtiã: vt chimera est: ꝛ necessariũ cuius cõpositio cũ nõ eẽ dicit repugnãtiã: vt de⁹ nõ est: ꝛ cũ isti sic loquũt̃ de poli logico oino hñt dicẽ ꝙ illđ est ens rõnis ꝛ in iudicio itells ꝯsistẽs: ꝛ p hoc ridẽt ad vim arg^{ti} cũ dicebat̃: si mundus fit mũdus fuit polis. ꝯcedit̃. ḡ ponit̃ mã ꝛc̃. negat̃: qꝛ ista polita nõ ẽ nisi nõ iplicatio ꝫdictiõis apud itellm itelligẽtẽ illã. mũdus est. ꝛ sic tota rõ Ari. ruit. (Et hec) Hic pbat itidẽ. d. ꝛ hec psuppõnes sũt sine dubio itelligibiles nõ indigẽtes de aliquo ente in q̃ pdicent̃ ꝛ sint. Qđ pbat. d. ꝛ hoc põt pbari duab⁹ rõnib⁹: q̃ꝝ vna ẽ: ꝙ si polita exigeret ens rõnale pro subto: vt mãꝫ in qua denoiet̃: sequit̃ etiã ꝙ ipole exigeret reale ens in q̃ denoiet̃: qđ est falsũ: qa ipole nõ hẽt eẽ neqꝫ mãm in q̃ adueniat: ꝛ possit de eo. i. ab eo denoiari. Et ꝯñtia põt pbari: qꝛ opposita tã ꝫria q̃ꝫ puatiua habẽt fieri circa idẽ. vt. 10. metaphy. pbat Ari. ꝛ pꝫ iductiõe: mõ pole ꝛ ipole sũt opposita: vl̃ ꝫrie vel puatiue: ꝛ hec patet. ḡ hñt fieri circa idẽ. si igitur possibile circa ipsũ ens reale: ꝛ impole etiã: qđ est ppositũ.

AVER.

Dicimus nos ꝙ polita sine dubio de reali mã indiget. oia eni intelligibilia vera exigunt sine dubio ens reale extra aiam. veritas nãqꝫ: vt declaratuꝫ est in sua declaratione: est equare reꝫ ad intellectum. s. ꝙ reperiat̃ in aia: sicut est extra animaꝫ. ❡ Vñ opꝫ qñ dicim⁹ de aliqua re ꝙ est polis: ꝙ hec snĩa significet rem in q̃ hec polita reperiat̃: sꝫ id qđ dicebat Alga. vꝫ. ꝙ polita nõ exigit ens reale: qa ipole nõ exigit ipm: sophisticatio est: eo ꝙ impole exigit subm: sicut exigit possibilitas: polita eni ꝛ impolita duo sũt opposita: ꝛ opponẽtia exigũt sine dubio subm: qa ipossibilitas est negatio possibilitatis. ❡ Vnde si polita exigit subꝫ. ḡ ꝛ ipossibilitas. vbi grã. si nos dicim⁹ ꝙ eẽ vacuũ est impole: qa esse dimẽsiones extra corpa naturalia seu ifra est impossibile: tandẽ ꝙ hec reprobatio est ita manifesta ꝙ nõ idigẽt de exẽploꝝ multiplicatione.

❡ Auerrois modo arguit ꝯtra solonẽ Alga. ꝛ dicit. dicim⁹ nos ꝙ possibilitas sine dubio idiget de reali mã. Hoc pbat. d. oia eni itelligibilia vera exigũt sine dubio ens reale extra aiam: cuius rationẽ addit. d. veritas eni vt declaratum est in sua declaratione. i. in periermenias: ꝛ in predicamentis est equare reꝫ ad intellectuꝫ. s. ꝙ reperiat̃ in aia sic̃ est extra aiam. tertio concludit illud. d. vñ opꝫ qñ dicim⁹ de aliqua re ꝙ est polis: ꝙ hec snĩa. i. sensus huius ppositionis significet rẽ in qua hec possibilitas reperit̃. ❡ Debes scire ꝙ vis rõnis Auer. in hoc cõsistit: qꝛ vel illi iudicio intells ridet aliqd in re: vel nihil. Si nihil: ḡ est fictio: ꝛ sic itells posset facere omne imaginabile possibile. Si aliqd. ergo dictũ Alga. est falsũ: ꝛ p ꝯñs si ista est polis: mũdus est: opꝫ ꝙ in re sit aliqd a quo itells illã sumat poleꝫ. v. g. mãm: ꝛ hoc fuit dictũ. (Sed id qđ) hic soluit argumẽtũ pmũ Alga. ad pbãdũ illud. ꝛ pmo resumit illud. d. sꝫ illđ qđ dicebat Alga. vꝫ. ꝙ possibilitas nõ exigit ens reale: qa ipole nõ exigit ipꝫ: sophisticatio ẽ: qđ declarat. d. eo ꝙ ipole exigit subiectuꝫ: sic̃ exigit polita: cuius rõnẽ dicit. polita eni ꝛ ipolita duo sunt opposita

⁊ hec est velut minor:⁊ opponētia exigūt sine dubio subiectū:⁊ hec est quasi maior. Deinde ꝓbat minorē.d.quia ipolitas est negatio politatis. Deīde cōcludit ꝯnē.d. vnde si possibilitas exigit subm.ḡ ⁊ impolitas. vult ḡ Auer. ꝙ tā pole ꝙ̄ ipole ī eodē sint subto.(v.g.) ꝓbat idē. exēplo d.v.g. si nos dicim⁹ ꝙ eē vacuū est ipole. hoc dicim⁹ sup. ga esse dimēsiones ex̄ corpa nālia seu ifra.i.ex̄ celū vel infra celū est ipole:⁊ tūc recolligit sol.d. tandē sup. dicimus ꝙ hec reprobatio ꝯ ipsiū est ita manifesta ꝙ nō idiget de exēploꝝ multiplicatione:q̄si dicat ꝙ illud qd̄ ipse hēt pro icōueniēti est necessariū. ¶ Sed dubitat̄:qm̄ si impossibile est in illo subiecto in quo est pole. ergo ei correspōderet aliquid in re:⁊ per ꝯsequēs aliqd̄ esse:⁊ sic nō esset pura negatio. ¶ Pōt dici ꝙ tā pole ꝙ̄ impole in eodē subto sūt mō diuerso:qm̄ pole est ī eo subiectiue ⁊ formaliter:impossibile est in eo denolatiue:qm̄ ṗncipiū impolitatis est materia:cōplementū est ratio ⁊ intellectus: quādo materia nō est in potētia ad chimerā. dicit chimerā esse impole. istud ergo ipole nō est in mā nisi denominatiue. pole vo formalr:qm̄ potētia est ipsa dimensio materie:que est eius ꝓprius pᵒ:vt dixi in libro de subā orbis. Quidā tn̄ fingunt alibi:ꝙ ꝓpō phoꝝ est vera in oībus oppositis preter in cōtradictorijs:mō pole ⁊ impole sunt q̄si ꝯdictorie opposita ⁊c. ALGA.DV.XXIII.

Dubiu°
Solō.
Positio quorūdā

Ait Algazel. Scda rō est:qa aie separate hominū sūt subiectiue per se existentes:non in corpore:neq3 in materia:neq3 aliqualē hn̄t circumstantiam materialē qua innouent̄. Ut opinatur Auicē. ⁊ alij̄ nobiliū philosophoꝝ:⁊ habēt sine dubio possibilitatē anteq̄ innouent̄:⁊ non habet subiectū neq3 mām. ergo earū politas est denoiatio relatiua nō depēdēs de patiēte neq3 agēte.

¶ Hic ponit scdam rōnē ipse Alga. ad ꝓbādū illud quod superius dixit.s.ꝙ pole nō reqrit subiectū.d. ait Alga. 2ᵃ rō est:qa aie separate hoīū sunt subiectiue.i.subsistētes per se existētes nō in corpe:neq3 in mā:neq3 aliqualez hn̄t circūstātiā mālem qua innouent̄:vt opinat̄ Auicē. ⁊ alij de nūero nobiliū phoꝝ:⁊ tn̄ sine dubio anteq̄ inouent̄.i. corpori vniant̄ hn̄t possibilitatē:⁊ tn̄ hec possibilitas nō hēt subm neq3 mām:qm̄ nō fiūt ex mā. ergo eaꝝ politas est denoiatio relatiua nō depēdēs de patiēte neq3 agēte: sz solū ex ididuo rōnis ꝯtigētis extrema. His igit̄ duab⁹ rōnibus voluit Alga. aliqd̄ esse pole ⁊ non idigere subto pro eius politate:vt apparet. AVER.

Dicimus nos ꝙ nullus sapientium:vt inuenimus opinat̄ ꝙ aia inouetur ⁊ post mortē corpis remāeat nisi Auic. tm̄. imo oēs cōiter opinati sunt ꝙ aie inouatio est relatiua.s.ꝙ hec inouatio est eius adiunctio cū corporis possibiliter dictā adiunctionē recipiētib⁹ eo mō quo ꝑparatiōes ⁊ possibilitates speculorū recipiūt adiunctionē solis radioꝝ:⁊ dicta politas apud phos nō est de nā formaꝝ possibiliter inouatarū ⁊ corruptibiliū. imo vt opinant̄ ⁊ allegant demōstrasse est ipo sita in quadā natura preter materie naturam:⁊ hoc non pōt hic sufficienter ostendi:exigit enim plurima preambula:que in singulis locis librorum philosophorum diffuse reperiunt̄:maxime ab Aristotele in tertio de anima.

¶ Hic rñdet ad rōnē Alga. ⁊ debes scire ꝙ Alga. videt̄ ꝙ opinet̄ opiōnē Plonis q posuit aias creari in quodā nūo ab eterno:⁊ eas iussu dei vniri corpibus in tpe per administrationē agētis nālis:⁊ post mortē iterum remanere:⁊ cōtra hoc nō arguit Auer. alio mō videt̄ opinari ꝙ post mortē aie remaneant eterne:lz habuerint ṗncipiū q̄ pn̄t vniri:lz nō vniant̄:⁊ hoc destruit Auer. ꝓbat ergo ꝙ hoc sit falsū aucte phoꝝ.d. dicimus nos ꝙ nullus sapientū: vt inuenimus. opinat̄ ꝙ aia inouet̄:⁊ post mortē corpis remaneat:nisi Auic. tm̄:qm̄ ṗn^m est apud nāles ꝙ omne qd̄ incepit desinet:vt ꝓbaui in libro de itellu. Si enī aia icepit. ipsa desinet:⁊ si nō desinet nec incepit.(imo oēs.) Hic ponit modū quo anime pn̄t itelligi fieri.d. imo oēs cōmuniter opinati sunt:ꝙ inouatio anime est relatiua.s. ꝙ hec inouatio est eius adiunctio cum corporibus possibiliter dictam adiunctionē recipiētibus:cuius exemplū ponit.d. eo modo quo preparationes ⁊ possibilitates speculorū.i. eo modo quo potentia speculi recipit adiunctionem radiorū solis. ¶ Sed hic maxima oritur questio: quid.s. sit ista vnio:⁊ quid ista possibilitas adiunctionis. ¶ Et scias ꝙ in libro de intellectu exposui illud:attamē dicēdū ꝙ intellectiua aia apud Auer. est forma simplex separata actus purus:sic quelibet itelligētia mouēs stellam:vt ibi scripsi:vult tamē ꝙ ista cōtinuet̄ corpibus humanis per operationē:qn̄ enī corpus hoīs per cogitatiuā operat̄ cōprehendēdo singulare demōstratiuū. tūc itellectiua vnit̄ ei:vt forma mouēs. ergo itellectus ⁊ est itellect⁹:⁊ est aia:intells quidē ꝓut separatus ⁊ imixtus itells per essentiā eius:sic quelibet itelligētia. aia quoq3 ꝓut corpi cōtinuat̄:per esse ṗncipiū intelligendi ⁊ volendi. ergo innouatio aie est relatiua:qm̄ qn̄ corpus fundat relationē illā qua cōprehēdit indiuiduū demr̄atū:tūc itells dicit̄ aia eius:absolute tn̄ nō dicit̄ aia:sed ꝓut corpus fundat illam. ¶ Sed dices:quid est ista relatiua vnio:⁊ vbi est subtiue. ¶ Dōm ꝙ nihil est aliō nisi denoiatio q̄dā ipsi⁹ aie itellectiue qua dicit̄ aia:vbi prius non dicebat̄:sicut dextrū in colūna nihil aliud est:nisi inouata relatio qua denoiat̄ dextꝝ. Subiectiue aūt est in corpe:sic relatio colūne in hoīe:vnde sic deus dī agēs re⁹ existēte in re acta:⁊ colūna dextra re^a existēte in aiali:sic intells dī aia hoīs respectu alationis existētis in corpe:⁊ in hoc appet exēplū de sole:pōt enī sol dici forma oīum speculoꝝ lz non recipit̄ in eis ꝓut specula vniunt̄ ei. Et hoc declat.d.⁊ dicta possibilitas apud phōs nō est de nā formaꝝ possibilr inouataꝝ ⁊ corruptibiliū:imo vt opinant̄ ⁊ allegant ipsi demōstrasse iposita est in q̄dā nā ꝑter nām māe. Deinde se excusat.d.⁊ h nō pōt hic sufficiēter ostēdi:exigit enī plima preambula:que ī singulis locis libroꝝ phoꝝ diffuse reperiunt̄:maxīe ab Aristo. in 3ᵒ de aia. ¶ In his appet defectus Io. iandoni q voluit vnicā esse animā intellectiuā in corpibus humanis. hoc enī patet:qm̄ lz intells sit vn⁹ simplex oīum:nō tn̄ aia itellectiua:qm̄ aia itellectiua dicit duo.s. itellectū purū:⁊ etiā f̄m illā denolantē itellm: ⁊ subtiue existētē in corpe:⁊ p ꝯns pōt ꝯcedi plures eē aias quot sūt re^{ne} ⁊ corpa hoīs. 2ᵒ appet ꝙ aie inouant̄ in hoībus cōtinue:nō.s. nouitate accidēte in eis:sed in hoībus. ¶ Sed dices qd est fundamentū ꝓximū vnionis talis. Dōm ꝙ sic nauta nō dī aia nauis:nisi qn̄ icipit opari:ita intells nō dicit̄ eē aia hoīs:nisi qn̄ icepit esse ṗn^m opationis in eo. fundamētū ḡ ꝓximū est opatio:⁊ qa opatiōes hoīum sunt diuerse:ideo ⁊ aie relatiue sunt diuerse:absolute sunt vn⁹ actus purus nō cadēs in cōtinuo:⁊ tēpore.

Opio platōis d aīa
Quid sit relatiua vnio ipsi⁹ anime.
Error io. annis.
Aia itellectiua dicit duo.
Dubiu°
Solutio.

Defensio legis nostre ꝯ aristo. et Auer.

¶ Et debes scire ꝙ hec est opinio Arist. et Auerrois: et est error purus scḋm nos christianos: aliter est dõm: vt declaraui in libro de intellectu vbi cõtradixi his phis fortissimis rationibus. ALGAZELIS DV. XXIII.

AIt Algazel: et si forte diceret ꝙ possibilitas in anime innouatione non imprimitur in materia: sequeret eos igitur ꝙ possibilitas recipiẽtis eẽt similis possibilitati agentis: vz ꝙ possit actus ꝓcedere ab eo: et hoc est falsuz: quia sequeret ꝙ aia veniat in corpus tanꝗ̃ cupiẽs et desiderans ipsum dum est extra: videlz anteꝗ̃ adueniat in corpore: sicut artifex: et hec non est dispositio in effectu.

¶ Cõtra hãc sol. arguit Alga. et pmo ꝓponit illã. d. et si forte diceret ꝙ possibilitas in inouatione aie nõ imprimit in materia. i. si aia itellectiua nõ est polis vniri politati materie. igit sequit eos ꝙ politas recipientis esset silis possibilitati agẽtis isto mõ. vz ꝙ possit actus et operatio ꝓcedere ab eo. i. in itellectu qñ vult. s. itrare corpus: et ꝯñtiaz nõ ꝓbat: sed põt ꝓbari: qm ois politas est aut ab agente: aut a parte materie: vt dictũ est. si igit possibilitas qua itellectus vnit corpi nõ est a parte materie. ergo est a parte agentis: et nullũ videtur agens nisi ipsemet itells. ergo ageret istam vnionẽ quãdo sibi placeret. deinde destruit ꝯñs. d. et hoc est fallum: quia sequit ꝙ aia veniat in corpus tanꝗ̃. i. eo modo quo agens cupiens: et desiderans ipsum dum est extra anteꝗ̃ adueniat in corpore: sicut artifex itrat domũ: et hec nõ est dispositio in effectu. ¶ Et debes scire ꝙ vtus rõnis cõsistit in hoc: itells siue actus purus: siue non anteꝗ̃ corpori cõtinuet põt ꝯtinuari. Uel igit ista possibilitas est ex pte mãe vel agẽtis: vel vtriusqz. si vtriusqz. g est forma generabilis et corruptibilis: vt scis. Si mãe. g eẽt educibilis de potẽtia mãe. si agẽtis: quero de agẽte ꝓximo et imediato huius vnionis: et nõ põt poni aliud: nisi ipsemet itells. g sequit illud incõueniẽs: et hec ratio est multũ subtilis ꝯ positionẽ Auer. et mihi nõ parũ cara: et facit mltũ ad itellm libri de itellu. AVER.

DIcimus nos ꝙ ad hoc rñdenduz est. vz ꝙ non est ipole reperiri ꝑfectiones similes dispõnibꝰ que separant a subiecto: vt nauta a naue: et artifex cũ suo instrumẽto: vnde si corpus eẽt tanꝗ̃ instrumẽtum aie: esset ergo dispositio sepata: et est verũ ꝙ instrumẽtũ et politas nõ est similis possibilitati agẽtis: et iõ sunt instrã mouẽtia et mobilia: vnde iquãtũ mouẽtia retinẽt patientis possibilitatem: et iõ non sequit ex animarũ separatarum positione: ꝙ dicat ꝙ possibilitas agentis et patientis sunt vna et eadẽ. ¶ Rursus possibilitas agentis apud phos non est tm̃ quid intellectuale: imo est quid reale extra animã. Nõ opz amplius in hac reprobatione alia verba addere: quia de se nota est apud quẽcũqz hoiem intelligẽtez habituatumqz aliqualiter in phia naturali.

¶ Hic soluit. q. hãc mltũ subtilr et ꝓciose: et pmo ponit veram respõsionẽ. 2° ibi (Et rursus) Quasi tãgit scḋaz sol. dicit g in pma. dicimus nos ꝙ ad hoc rñdendũ est: vz ꝙ non est ipole reperiri ꝑfectiones similes dispõnibus que separant a subto: vt nauta cũ naue: et artifex cũ suo istrumẽto. vult dicere ꝙ põt iueniri hic forma q̃si silis itells mouẽti orbẽ vt apparet in nauta respectu nauis: et in artifice respectu istrumẽti. Tũc declarat idẽ in intellectu. d. vnde si corpus eẽt tanꝗ̃ instrm aie: aia esset dispositio. i. forma separata. (Et est verũ.) Cũ accepit istam ꝓpõnẽ vz ꝙ itellectiua aia cõparat ad corpꝰ: sicut artifex ad istrz: accipit scḋam ex qua vult ad formã respõdere. d. et est verũ ꝙ possibilitas istrumẽti nõ est silis possibilitati agẽtis. Hec ergo est vis sol. dõm ꝙ aia itellectiua põt vniri corpori potẽtia aliqua: et qñ querit qua potẽtia: agẽtis vl materie: dõm ꝙ neutro modo: sed potentia agentis circa instrm: et quãdo dicit: ois potẽtia est &c. verũ est de cõparatione forme ꝓprie ad mãm: et nõ de possibilitate inter agens et instrumẽtũ. (Et ideo sunt) Soluit. q. posset dici cõtra: qm tunc vna esset possibilitas agẽtis in vnione aie et patiẽtis. Rñdet. d. et ideo sunt istrumẽta mouẽtia et mobilia. i. istrã agentia: vt securis: et mobilia. i. passiua: vt dispõnes mãe: vñ iquãtũ mouẽtia retinẽt agentis politatẽ et inquantũ mobilia retinent possibilitatẽ patiẽtis: vult ergo dicere ꝙ in ista vnione nulla est possibilitas agẽtis: neqz mãe: sed reductiue est vtraqz: qm possibilitas qua itellectus in corpe vnit dicitur reductiue possibilitas agẽtis: et possibilitas qua corpus vnit dicit possibilitas patiẽtis reductiue: et ideo infert: nõ sequit ex põne aiarũ separatarũ: ꝙ dicat ꝙ politas agẽtis et patiẽtis sit vna et eadẽ: qm ibi ꝯcurrũt due politates. ¶ Sed dices. politas qua itellectus vnit est ex parte agẽtis. ergo vnit qñ vult: et sic stat ratio Alga. ¶ Respõdet ꝙ nõ est ex parte agentis absolute: sed reductiue et metaphorice. ꝓprie aũt non est aliqua possibilitas: nisi qualis reperit inter instrumentũ et motorẽ illius. Ideo illa vnio non est naturalis et ꝓpria: et ꝗ̃ subtilis sit ista sol. tu vides: et cognoscis ignorantiaz Jo. iando. 3° de aia: qui nunꝗ̃ nouit istam vnionẽ: et scis veritatẽ libri mei de intellu. (Rursus possibilitas) Hic quasi iducit solõnẽ scḋam. d. rursus possibilitas agentis apd phos: nõ est tm̃ qd itellectuale: imo est quid reale ext aiam: cuius cõtrariũ est in ista: vt declaraui: qm aliqualr requirit itells: cõparãs itellm corpori: et econtra: vt dixi. Deinde excusat se. d. nõ oportet amplius in hac reprobatione alia vba addere: quia de se nota est apud quẽcũqz hominẽ itelligentẽ habituatũqz aliqualr in phia nãli: et ꝗ̃ mihi cara: grataqz fuerit ista declaratio de itellectu. cõsidera tu: et sic cõsummata est expositio in pma disputatione. ¶ Ubi debes scire ꝙ Auerrois multa addaxit argumenta cõtra Alga. que in rei veritate sunt contra legẽ nostram. attamẽ vt declaraui: illa nõ cõcludũt nisi physice. (Defensio nre legis.) dixi eni ꝙ phi totã doctrinã a sensibus accipiunt: et quia dicta eoꝝ sunt ex sensibus. ideo potest dici ꝙ ratione naturali sunt dicta: illa autẽ que ponit lex nostra: cũ sint supra sensus: et valde veriora: et per testimoniũ ꝓphetie: qḋ est multo firmius ꝗ̃ per sensus sunt tenẽda: qm ergo phi accipiũt aliqḋ principiũ debet negari: qm lz sit cõforme sensibus. attamẽ ꝯtradicit rationi. Sensus eni in multis ꝯtradicit rationi: vt apparet in moribus. sensus eni vult fornicari. ratio vo vult esse ꝯtinens: vt apparet pmo ethicorũ. ¶ Omnia ergo pncipia hic dicta sunt falsa simpliciter: lz apparenter vera: non tñ apparentie est credẽdũ: vt bene dixit Alga. Negatis ergo istis pncipiis: oẽs rationes Auerrois sunt fatue: et lz ego non addaxi illa pncipia iterũ tamẽ in singulo loco tetigi singulã solõnem.

¶ Et hic est finis pme disputationis.

¶ Secūda disputatio Algazelis cū peripateticis. Utrū mūdus sit ifinitus in futuro tpe. DUBIUM I.

Ait Algazel. Modo vo excitati sumus iuestigare vtrū mūdus ꝛ tempus ꝛ motus sint ifiniti in futuro. Unū dicimus ꝙ hec questio est ramus preterite qōnis. ¶ Phi enim opinati sunt: ꝙ sicut mūdus est ab eterno in preterito. similr asserunt ipsum esse sempiternū in futuro: vnde qḋ semꝑ fuit: ꝛ semꝑ erit. ¶ Et eorū auctoritates super hoc maxime quatuor reperiuntur: dicunt tñ ꝙ he auctoritates sunt ille quatuor que nomine ipsoꝝ duximus ad pbādum in pcedentibus ꝙ mundus sit ab eterno in pterito tēpore. Naqꝫ ab eisdē rationibus pbatur ipsum mūdū esse sempiternū ꝛ creatū a causa eternali ꝛ sempiterna: ꝛ qa causa ꝛ causatū sunt duo relatiua: ꝛ relatiua opꝫ ꝙ sint semper simul. ergo mūdus semꝑ fuit ꝛ erit: dū enim cā non permutatur nō etiā causatū pmutari debet. ergo ꝛc. Hec est prima ipsoꝝ ratio. ¶ Secunda ratio. si mundus ad priuationē perueniret: eēt ergo sua priuatio post suū esse: sꝫ post exigit tempus: ergo ꝛc. ¶ Tertia ratio hec est: ꝙ possibilitas esse nō cessat. silr esse potētatis. Et hec ratio debilis est apud nos: qa nos negamus ꝙ sit ab eterno: ꝛ nō negamus ꝙ sit sempiterna si deo placuerit qḋ eēt in perpetuū. Nō enim est de necessitate inouati ꝙ habeat finē. imo bene est de nēcitate actus ꝙ sit innouatus: ꝛ ꝙ habeat principiū. ¶ Et nullus sapientum opinatur ꝙ mūdus debeat finire: nisi vnus prudētū saracenorū. ipse nāqꝫ dicit ꝙ sicut est ipole in pterito iuenire reuolutiōes ifinitas. similr ꝛ in futuro. Et hec opio est erronea: nullū nāqꝫ futurū ingressū est ad actū: neqꝫ successiue: neqꝫ ꝯtinuate: ꝛ pteritū igressū est ad actū oīno successiue. Unū postq̄ nō est magnū mūdū remanere in ppetuo i itellcu: imo sua finitio seu ppetuatio est possis. Debem⁹ nos igit iclinare erga vnā istarū duarū coborationē legali nō intellectuali.

¶ Hec est scḋa disputatio pncipalis hui⁹ libri. vbi narrat de duratione mūdi in futuro tpe: ꝛ more cōsueto primo apponit motiua Alga. ꝛ ꝯ reprobat illa aliqua moderādo. ¶ Circa pmū videt mihi ꝙ pmo pmittit itētionē ei⁹: ꝛ dicit. Ait Alga. mō vo excitati sumus iuestigare vtꝝ mūdus ꝛ tps ꝛ mot⁹ sint ifiniti in futuro. hec igit est ei⁹ itētio. ¶ Ubi debes scire: vt apte 8° phicoꝝ declarat: ꝙ ex solo motu eterno scit eternitas mūdi ꝛ tpis: ꝛ pmi motoris. similr ex sola eternitate tpis scit eternitas ceterorū ꝛ ex sola eternitate mundi scit eadē eternitas. iō posset eē dubitatio: q̄re expssit illa tria. satis enim fuisset ei exprimere illoꝝ vnū tm. ¶ Et dōm ꝙ expressit illoꝝ tria ad significādū ꝯnexionē illoꝝ: qm q̄cūqꝫ illoꝝ exprite eterno ifert eternitatē alteri⁹ cōparis. iō vt sigiaret eoꝝ cōnexionē: expressit tria illoꝝ: ꝛ dimisit quartū. s. ꝙ est primus motor: qui potius demōstrat eternitatē mundi: sed a priori: vt dicit Auer. 8° physi. com. 50. ꝛ 52. ꝛ 65. vbi ponit modū quo ex vno illoꝝ triū infert eternitas primi ꝛ eꝫ diuersis pcessibus. vide (Unū dicim⁹.) Probat ꝛ assignat cāꝫ sue itentiois: ꝛ ꝯ ylls debet sic cōponi. ois artifex q solicite pscrutat de aliquo scibili debet pscrutari de ramo illi⁹ scibilis. ¶ Sed pdicta itētio pposita est ram⁹ qōnis dicētis: an mūdus sit etern⁹: qḋ est scibile circa qḋ eram⁹ solliciti: ideo in scḋa figura debemus exequi de itētione iam dicta. hui⁹ sylli tāgit minorē ꝛ eius pbationē: ꝛ dicit. vnde dicimus ꝙ hec q̄stio est ramus predicte qonis. s. an mūdus sit etern⁹. hec est minor. deinde declarat illā. d. phi enim opinati sunt: ꝙ sicut mūdus est ab eterno in preterito: silr asserūt ipm esse sempiternum in futuro. vū sup. opinant ꝙ semꝑ fuit: ꝛ semꝑ erit. vult dicere ꝙ opinant mūdū esse ifinitum ex vtroqꝫ latere. (Et eoꝝ auctes.) Prosequit suā intētionē: ꝛ pmo in gñali pmittit fundamēta eoꝝ phoꝝ. Et dicit. ꝛ eoꝝ auctoritates. vult dicere fundamēta. maxime quatuor reperiunt. dicunt tñ ꝙ ille auctoritates. vult dicē fundamēta. sunt ille q̄tuor q̄s nomine ipsoꝝ duximus ad pbandū in pcedentibus. i. qone pma ꝙ mūdus sit ab eterno in pterito tpe. nāqꝫ ab eisdē rōnibus pbat ipm mūdū esse sempiternū ꝛ creatū a cā eternali ꝛ sempiterna. (Et qa causa.) explicat illas vias seu auctoritates qbus mouebant phi: ꝛ pma rō sic cōponit. id ad qḋ refert relatiuū sempiternū eterno tempore ipsiꝫ in sua nā ꝛ esse potēs ponere reliquū correlatiuū in esse: debet esse sempiternū: sed mūdus est hui⁹. igit in pᵃ figura sequit ipsiꝫ semꝑ esse. maior est manifeste de sui natura: qui enim itelligit natura relationis itelligit illā maiorē. Sed minor pꝯsyllogizat in lra sic. relatiua opꝫ ꝙ sint semꝑ simul: vt ex diffōnibus eoꝝ apparet. causa ꝛ causatū sunt relatiua. g opꝫ vt sint semꝑ simul. Tunc vltra cā ꝛ causatū semper sunt simul. Sed mūdus est causatū: ꝛ primus motor causa: ꝛ est in sui suba sempiternus. g mūdus semꝑ est: ꝛ sic nunq̄ desinet esse. huius syllogismi tāgit tm̄ prosyllogismū minoris: ꝛ ꝯclusionē. vnde ait: ꝛ qa causa ꝛ causatū sunt duo relatiua: ꝛ hec est minor pꝯsylli ꝛ relatiua opꝫ ꝙ sint semꝑ simul: ꝛ hec est ei⁹ maior. ergo mundus semꝑ fuit ꝛ erit: ꝛ est ꝯclusio pncipalis: ꝛ addit. dū enim cā nō pmutat: nec etiā causatū pmutari deberet est q̄si ꝯfirmatio dicti sylli: ꝛ in hac rōne sunt difficultates: q̄s dicā forte post. vū ait. hec ē pma rō ipsoꝝ. (Scḋa rō. si) Ponit scḋaꝫ rōnē: ꝛ videt mihi ꝙ est in forma hypothetica p ipole. ꝛ debet cōponi: vt dicit. si mūdus ad priuationē: vult dicē ad nō esse eius pueniret: eēt g sua priuatio post suū esse: ꝛ si esset ibi ante ꝛ post. Tunc ibi esset tēpus: qm ante ꝛ post exigit tps. vult dicere: quia sunt dīe essentiales eius. ergo tēpus erit postq̄ fuit corruptū: qḋ est simplr impole. ꝯña aūt apparet: quia priuato mūdo nō erit motus: ꝛ p ꝯns nec tempus: cuius est passio vl mēsura: ꝛ sic nō erit tps: ꝛ tamē erit ppter iaꝫ dicta. ergo aliqd erit postq̄ erit corruptū. (Tertia rō hec est.) Ponit tertiā rōnē: ꝛ debet cōponi sic. id cui⁹ possibilitas eēndi: nec esse potētiis cessat in sui nā est sempiternū: sed mūdus est hꝫ. ergo erit semꝑ. huius nō ponit nisi minor. d. possibilitas esse nō cessat. vult dicere ipsius mūdi nec eē possibilitas. (Et hec rō debilis est.) Et postq̄ adduxit rōnes icipit debilitare illas: ꝛ pmo debilitat istaꝫ vltimā rōnē ꝛ ait: ꝛ hec ratio debilis est apud nos: quia nos negamus ꝙ sit ab eterno. vult dicere a parte ante. Sed non negamus ꝙ sit sempiternus. i. perpetuus a parte post. Si deo placuerit: ꝙ esset in perpetuum: vult dicere ꝑm voluntatem primi. ¶ Ad formam argumēti negatur minor: qm

possibilitas mūdi eēndi a pte ante nō fuit semp:imo īce
pit:ꝛ tn̄ volūtate dei pōt semp esse.(Nō enī.) Remouet
qōdā dubiū:qꝛ posset qs dicē.oē factū hēt finē. Si igit
mūdus est factus.igit hēt finē.ḡ nō poterit:nec volūtate
dei:nec aliq̄ cā ꝑpetuari.Soluit.d.nō enī est de necessita
te inouati.vult dicē nouiter ꝓducti:qḋ hēat finē:imo hn̄
est de necessitate act⁹.vult dicē facti ꝙ sit inouatū : ꝛ ha
beat pn̄ᵐ.℃ Circa h̄ debes scire ꝙ isti opinati sunt sicut
Plato.s.ꝙ postq̄ͣ de⁹ fecit mūdū ampli⁹ nō destruet ip̄z.
Imo ꝯseruabit cui:cui⁹ rō fuit:vt narrat Auer.ꝑ celi.com.
te.4.aut qꝛ agēs aliqḋ nō est inatus corrūpē ip̄m:aut qꝛ
agēs sapiēs no est inatū corrūpē suū factū.demēns enī
est corrūpē opus eius:aut qꝛ corrūpēs est 3riū ꝗ̄ntmqḋ
in ꝓposito nō cadit:aut qꝛ nō corrūpit oīno:qꝛ.s.de rōne
facti nō est hr̄e finē:vt dicit hic Alga.Sed de h̄ dicaꝫ in
solone hui⁹ dubij aliq̄ pulchra.(Et nullus)pōit petiā cu
iusdā:ꝛ dicit:nullus sapiētū opinat ꝙ mūdus debet fini
ri:nisi vn⁹ pendētū saracenoꝝ:cui⁹ motiuū pōit:ꝛ videt
sua rō ꝯsistē in hoc ꝙ q̄ rōne est ipoīe in pterito reuolu
tiones īfinitas ptransisse:sīlr ꝛ in futuro.s.ap.īfinitas suc
cedere:ꝙ autē aīs sit ipoīe.iā declarū est in expōne p̄me
disputationis:in solone q̄nti dubij.Silitudo autē appet:
qꝛ tp̄s est vni⁹ rōnis:ꝛ in pterito ꝛ in futuro ſm oēsiō
equalr est ipoīe in vtroq̄ꝫ.(Sed hec opio.) Reprobat illō
ꝛ soluit ei⁹ arg⁹:ꝛ dicit:ꝛ hec opio est erronea:nullū naqꝫ
futurū ingressuꝫ est ad actū:vult dicē cōpletuꝫ:neqꝫ suc
cessiue neqꝫ ꝯtinuate.i.simul:ꝛ pteritum igressum est ad
actū oīno successiue ꝛ cōpletū.Sol.igit cōsistit in hoc ꝙ
nō est sile de pterito ꝛ de futuro:qꝛ pteritū est termina
tū ad instans huius dici:futurū aūt nō terminabit:ideo
nō est sile.modo in īfinitū terminari est ipoīe:ꝛ ꝯcludit
intentū.d.vnde postq̄ͣ nō est magnꝫ:ꝛ si litera non est
corrupta.vult dicere extraneū mūdū remanere in ꝑpe
tuo in intellu.ḡ sup.nec in esse:qꝛ deus pōt facē qd̄ itel
ligit nō iplicās impoīa:imo sua finitio ꝛ sua ꝑpetuatio ē
poīa.ḡ vtrūqꝫ pōt facere de⁹:ideo cōcludit.d.debemus
nos igit iclinare erga vnā istaꝝ.s.vel ꝙ deus finiet ī vel
deus perpetuet cū vtrūqꝫ ponit cohortatione legalī.i.p̄
cepto legis.nō itellectualī.i.nō rōne:sed fide:q̄n dicat ꝙ
alterū illoꝝ debemus credere ex lege nō rōne:quia lex
non ratione constituntur:vt credunt pħi:vt declauit Aui
cēna in 9° metaphy.sue.Et sic complet intentio Algaze
lis de quibus dicet nunc Auerrois.

AVER.

Dicimus nos ꝙ due prime harū ꝑdi
ctarū rōnū sunt cōcedēde:qꝛ vere sūt
totalr̄. ℃ Sed id qḋ dixerat in tertia
ratione nō est ita. Quia postq̄ͣ ꝯcede
remus mūdū fuisse semꝑ possibilē: ꝛ ꝙ aliqua
res extēsa sequit eādē possibilitatē: ꝛ ab ea mē
surat:sicut sequit possibilē rem quādo egredit
ad actum: ꝛ ꝙ hec extensio sit sine principio.
℃ Cōcedendum igit ꝙ tempus non habet prin
cipium. Dicta eni extēsio non est aliud nisi tem
pus. Et cum tēpus dicte possibilitati adhereat
ergo poītas adheret mobili esse. Ergo eē mo
bile nō hēt pricipiū. ℃ Sed id qḋ dicebat.s.ꝙ
quodcūqꝫ fuerit in preterito hēt ꝛ principiū: ꝓ
positio falsa est. principiū nāqꝫ reperit ī eterno
sicut in futuro. ℃ Sed id per qḋ ponebant dif
ferentiā iter primū ꝛ eius actū nō est cōceden
dum sine demifatione:sed esse illius qḋ in pteri
to tp̄e fuit : nō ab eterno differt ab eē pteriti rei
eternalis:id nāqꝫ qḋ in pterito īeternale fuit:est
finitū suis duab⁹ extremitatib⁹ : ꝛ qḋ fuit in p̄
terito ab eterno erat in principio ꝛ fine. ℃ Uñ
quia pħi negāt motū circularē hr̄e principiū:nō
sequit eos ꝙ habeat finē : vnde dicim⁹ idcirco
ꝙ dicere qḋcūqꝫ hēat principiū habet finē est ꝓ
positio vera. ℃ Sed ꝙ sit aliqd pricipiatū sine
fine hoc est falsuꝫ:nisi dicam⁹ ꝙ poīe possit cō
uerti eternale:qḋlibet nāqꝫ principiatuꝫ habet
finē. Sed ꝙ sit aliqua res possibilis:que possit
corrumpi: ꝛ sit ab eterno est valde dubitabile ꝛ
opacum: ꝛ est quid inuestigandum: ꝛ multi sa
pientum insudauere erga propositum.

℃ Cū narrauit Auerrois totā sniaꝫ Alga.vult mō videre
qd veritatis ꝯtinet:ꝛ qd falsitatis.ꝛ p̄mo declarat qd ve
ritatis:ꝛ dicit:dicim⁹ nos ꝙ due p̄me haꝝ ꝑdictarū ratio
nū sunt concedēde:qꝛ vere sunt totalr̄.(Sed id quod.)
Ostēdit peccata illi⁹:ꝛ p̄mo ostēdit tertiā rōnem eē firmā
ꝛ videt mihi ꝙ ꝓbatio eius sit entimema:ꝛ p̄ illi⁹ accipit
aīs.d.Sed id qḋ dixit in 3° rōne nō est ita:qꝛ postq̄ͣ ꝯce
deremus mūdū fuisse semꝑ poīem:ꝛ ꝙ aliqua res exten
sa sequit eādē poītatē.vult dicē mūdi ꝛ ab eā mēsurat,
vult dicē talr̄ ꝙ illa poītas mēsurat illa re extēsa:talr̄.s.
sequit illa res extēsa illā poītatē:qualr̄ sequit poīem rē
q̄n egredit ad actū.s.eo mō quo mēsurat rē existē actu:ꝛ
ꝙ hec extēsio est sine pn̄°:totū hoc est aīs. Nūc apponit
ꝯn̄s.d.cōcedendū igit ꝙ tp̄s nō hēt pn̄ᵐ.(Dicta enim.)
Probat ꝯn̄tiam.d.dicta eni extēsio nō est aliud nisi tp̄s.
(Et cū tp̄s.)Facit scd̄m entimema:ꝛ dicit:ꝛ cū tp̄s dicte
poītati adhereat.ergo poītas adheret esse mobili:ꝛ tūc
īfert tertiū:ꝛ sup.cū mobili eē adhereat.ḡ eē mobile nō
hēt p̄cipiū.℃ Primo debes scire ꝙ aīs hēt ptes.p̄ma
ꝙ nā mūdi sit semꝑ nā entis poītatis.scd̄a ꝙ illi poīta
ti coextēdat aliq̄ res extēsa.i.aliqua ꝯtinua mora coeua
ei eo mō quo rei existēti coextēdit aliqua cōtinua men
sura.tertia ꝙ talis poītas mēsurat illa re extēsa tanq̄ꝫ ꝓ
pria mēsura.q̄rta ꝙ hec extēsio sit sine pn̄°. Tunc sequit
ꝯn̄s iā dictū.s.tp̄s nō icepisse.℃ Sed circa hāc ꝯn̄tiaꝫ p̄
mo dubitat de vitate aītis.scd̄o de necessitate ꝯn̄tis ex
aīte illati.3° videbit de alijs entimematib⁹.℃ Quātuꝫ
ad p̄mū videt mihi ꝙ p̄ma ps nō sit vera:qꝛ ſm pħos
qḋ semꝑ est nō est ens poīe:vt dicit Ari.scd̄o de ḡnatione
tex.cō.5i.ꝛ Auer.p̄mo celi.cōmē.138.mō mundus est nā
semꝑ ens.ideo nō erit natura poīis. ℃ Scd̄o non videt
verū:ꝙ illi poītati coextendit aliqua res extēsa:qꝛ vel
illa poītas est aliqua res in actu.s.mūdus semꝑ existēs:
vel mūdus nō semꝑ existēs.p̄mū dici nō pōt:qꝛ dictuꝫ
est 4° pħicoꝝ ꝙ eterna nō mensurant tp̄e:nec extensio
ne aliq̄.Si vō itelligat rē.s.mūdū nō semꝑ ens : nec hoc
mensurat tp̄e:qꝛ est sempiternū nō ens:ꝛ etiā nō mēsu
rabit sic̄ res exñs sic̄ dicit ipse:ꝛ ꝑ hoc appet tertiuꝫ eē i
possibile.illud aūt qḋ dicit q̄rto nō videt ad ꝓpositū:qꝛ
illa extēsio nō est extra aīam. Sed tm̄ in mēte.iō nō vi
det īferre ꝯn̄s:ꝛ per hoc appet ꝯn̄tiaꝫ illā nihil eē:vt po
tes itelligere.℃ Preterea scd̄m entimema videt valde
dbile:qꝛ tp̄s nō iheret poītati:vt appet:nec poītas mo
bili:ꝛ vltimū nihil ē:qꝛ ꝑ idē posseꝫ ꝓbare sor.eē sp̄:qꝛ
sor.est semꝑ esse poīe:ꝛ tm̄ hēt pn̄ᵐ:vt oēs sciunt.℃ Sed
circa istam rationē oportet cōsiderare:est eni nimis bre
uis.

Nō sem per est nō ē ens pos sibile.

uis.iō ꝓpter breuitatē latet. Dōm igiť ꝙ rō vel pōt esse simplr vel ad boiez. si qdē rō ē ad boiez. vt puto vi mihi ꝙ Alg. opinať ꝙ nā mūdi sit nā entis polis: qꝛ ipse opinat⁹ ē cū plone. ꝙ aliqd ꝯtingēs i sui nā posset a deo ꝑpetuari: vt ēt opinať lex nřa: ꝛ si sic opȝ ipm dicē ꝙ nā mūdi pōt nō eē ꝛ pōt eē. Sȝ volūtate ꝛ sapia p̄mi a pte post ꝑpetuabiť: vt dicebāt i snia ei⁹ dicta. ex B segť ꝙ pma ꝑo est va. s. ꝙ nā mūdi sit nā polis sp: sȝ ꝙ illi politati coextēdať aliq̄ res extēsa coeua ei est difficile: ꝛ nō vt accipiť apte ex dictis pbop cā politatis ꝛ ꝯtigētie ē mā pma. vt Auer. p̄ phy. cō. 60. in fine declauit. et 2⁹ de gnōne cō. 51. ꝛ 9⁹ meta. cō. 2. ꝛ alibi. Ex B segť ꝙ politas mūdi ꝯtineť in p̄ᵃ mā ꝛ in p̄ motore. ois eni for⁹ ꝯtineť actu in p̄ motore: ꝛ po⁹ in p̄ᵃ mā: vt dicit ipse. 12. meta. cō. 18. circa finē. Sed de⁹ nō pt exhbē formā a mā p̄ᵃ: nisi mediāte corpe celesti. vt 8⁹ phy. cō. 15. ꝛ p̄ celi. cō. 22. ꝛ 33. dixit. ꝛ ego declaui i qōne de itellu. g erit corp⁹ celeste. mediāte quo exhbet a mā formā mundi. Ex B segť ꝙ illi politati coextēdiť successio mot⁹ corpis celestis tāq̄ mēsura cōi oib⁹ politatibus entib⁹ infra ipȝ ꝯtētis. ꝛ p ꝯns appet 3ᵐ. Qꝛ aūt talis motus sit ꝑpetu⁹ appet: qꝛ vt declauit ipse p̄ celi cō. 33. aliť eēt ꝓcessus in īfinitū: ꝛ ego in expōne mea ibidē dixi mlťa de B. Ex his segť vitas aňtis. est eni mūdus ens semp pole: vt dicť Alga. illi ēt politati coextēdiť aliq̄ res sp ens qꝛ mot⁹ celi. Talis ēt politas mensurať illo motu. ꝛ talis mot⁹ ē sine p̄n⁰ ꝛ oia hec sunt declata ex fundamētis ei⁹. Et cū ita sit: appet qualr nečio segť ꝙ tps nō incepit: qꝛ illa res extēsa. s. mot⁹ est ipm tps scđȝ submlȝ dič mō vt dixi i 4⁹ phy. ꝛ p totū B appet p̄ᵐ enthymema. scđȝ ēt apparet facile: qꝛ tps adheret dicte politati. nō quidē tāq̄ subo. Sȝ bȝ motu q ē illa politas: p q̄to ꝯtinet illā: qꝛ vtute mot⁹ fit exit⁹ illi⁹ politatis ad actū: ꝛ sic appet q̄lr politas adheret nobilitqꝛ corpi celesti cui adheret mot⁹ tāq̄ subo. ꝛ 3ᵐ est manifestuȝ p se. nō appet igiť q̄uo valeat ad hoiez hec rō. Sed q̄uo valeat per se est valde occultū. Si eni valeat p se opȝ ꝓbare ꝙ ois politas ꝯtineť in p̄ma mā. ꝛ 2⁹ ꝙ p̄m⁹ motor nō possit agē sine corpe celesti. Si. n. iste due ꝓpōnes sūt vere simplr ex nā rei sine dubio via ista ē demřatiua simplr. Sȝ ego nolo imorari mō: qꝛ imorat⁹ suȝ i qōne de itellu. vbi ꝓbaui vias pbōrū: ꝙ ois politas ē in mā ꝛ p̄ motore: g nihil agit nec agere pōt sine ꝯcursu p̄mi moti: qđ est corp⁹ 5ᵐ. et ibi adduxi sol. nře legis optimas. ꝛ arg⁹ qđ hic facit Auer. nihil est ꝯ nos: qꝛ fundamēta ei⁹ sunt falsa apud nos chřicolas. vt pȝ. ¶ Ad p̄mā appet solo. mūdus eni fm pbōs nō ē ens pole: vt si pole distiguiť ꝯ sēp ens ꝛ sēp nō ens: sȝ illud ē fm Alg. ꝛ loquētes sue legis. ¶ Ad 2ᵐ apparet qualr illi politati coextēdiť res extēsa: qꝛ motus celi: ꝛ sȝ fm pbōs eternū nō mēsurať. attň illud ē satis ꝯ Alg. ¶ Ad 4ᵐ iā appet sol. illa eni res extensa est res ex̄ aiam. s. mot⁹ gnťi corpis: vt ego declaui p fundamēta Auer. ¶ Ad vltimū nego silitudinē: ꝛ nego ꝯňtiam. vñ intētio Auer. nō est ꝙ mūdus polis semp sit: sȝ tps semp sit ꝑp cām iā dictā. ꝙ aūt ē for. sit sēp polis nō segť ipm sēp eē: sȝ ꝙ tps mēsurās ipm sēp sit: ꝛ tūc appet defect⁹ rōnis. ꝛ ista rō idiget maiori expōne: sȝ satis est p nūc: qꝛ itelligiť fm fundamēta ei⁹. (Sed id qđ.) Oňdit aliud pcťm. ꝛ dicit: sȝ id qđ dicebat. s. ꝙ qđcūq̄ fuerit in p̄terito bȝ ꝛ p̄nᵐ. vult dicē tpis ꝓpō falsa ē: p̄nᵐ nāq̄ repiť in eterno: sič in futuro. ꝛ si lřa nō est corrupta: vult dicē sič in ente futuro nōdū facto. ꝛ īnuit ens nouū: vel forte lřa est corrupta: ꝛ itēdit sič in facto: ꝛ sic est fmo manifest⁹ per se. (Sȝ id in qđ) remouet aliud pcťm. ꝛ dicit: sȝ id p qđ ponebat diiam iter p̄mū ꝛ ei⁹ actū: vult dicē p̄ᵐ motorē ꝛ ei⁹ op⁹. dixit. n. ꝙ p̄m⁹ motor nec bȝ p̄nᵐ in tpe: nec finē. Opus aūt ei⁹ sȝ hēat p̄nᵐ in

Politas mūdi ꝯtinet i p̄ria mā ꝛ i p̄mo motore.

Tps non incepit.

Solo

tpe: nō tň in finē. hoc inquā nō est ꝯcedendū sine demřatione. (Sed eē.) Ponit vitatē hui⁹: ꝛ dicit: sȝ eē illius qđ in p̄terito tpe fuit: nō ab eterno dīt ab eē p̄terite rei eternalis id nāq̄ qđ in p̄terito ineternale. i. nō eternale: sȝ habēs p̄nᵐ in tpe est finitū suis duab⁹ extrēitatib⁹: sed id qđ fuit in p̄terito ab eterno erat in p̄n⁰ ꝛ fine: et forte lřa est corrupta: ꝛ debet legi. caret p̄n⁰ ꝛ fine: ꝛ B dat itelligē sermo sequēs. vel pōt legi vt stat: qꝛ eternū ex vtroq̄ latē bȝ: q̄si motū circuli q est in p̄n⁰ ꝛ fine: p q̄to p̄nᵐ ꝛ finis in eo sunt idez. (Vñ qꝛ) Probat hoc signo ꝛ dicit: vñ qꝛ pbi negāt motū circularē hīe p̄ncipiū. nō segť eos ꝙ habeat finē: ꝛ hoc qꝛ est carens p̄n⁰. iō ꝯcludit ꝯclōnē. d. vñ dicimus iccirco ꝙ dicē: qđcūq̄ bȝ p̄nᵐ bȝ finē: est ꝓpō necessaria ꝛ vera. (Sed ꝙ sit) Probat ꝯclōnē illā iterū per rōnē positā in multis locis: ꝛ maxime p̄mo celi cō. 138. et dicit: sȝ ꝙ sit aliqd p̄ncipiatū. vult dicē in tpe sine fine. B est falsuȝ: nisi dicamus ꝙ pole. i. ens ꝯtingēs posset ꝯuerti eternale: qđlibet nāq̄ p̄ncipiatū. vult dicē ꝑp istā cām bȝ finē. (Sȝ ꝙ sit aliq̄.) Innuit id in quo est loc⁹ qōnis: ꝛ pōt duob⁹ modis intelli. vno mō: sȝ ꝙ sit aliq̄ res polis que posset corrūpi. ꝛ sit ab eterno. i. q̄ in futuruȝ nūq̄ corrūpiť: vt plo dixit: est valde dubitabile ꝛ opacuȝ. i. obscuruȝ. vel 2⁹ pōt itelli: ꝛ forte meli⁹: sȝ ꝙ sit aliq̄ res polis q̄ possit corrūpi ab eterno. i. q̄ nō habuerit p̄nᵐ in tpe a pte añ: sicut dicē de motu celi: est valde dubitabile ꝛ opacū. ꝛ est qd iuestigādū: ꝛ multi sapiētū isudauerūt erga ꝓpositū istud sup. et scđs modus ē plus ꝯson⁹ vbis. vt appet.

Sed circa iā dicta pñt eē multe qōnes de qb⁹ dixi in multis locis. s. in lib⁰ de itellu: ꝛ expōne de suba orbis. iō p nunc nolo imorari in eis: nisi ꝙ debes scire ꝙ duab⁹ vijs ad pñs pōt declari ꝯñs Auer. esse falsum. s. ꝯtingēs eē eternū: ex qb⁹ ēt appebit ꝯňtia. p̄ma vis poniť in p̄ caplo de suba orb: vbi declatū est cās gnōnis ꝛ corruptiōis eē scđas. s. subm dimēsionatū dimēsione iterminata ꝛ cōitas formap in se: vt in suis q̄litatib⁹: ꝛ B diffuse declaui in expōne mea. Si igiť he sunt cause gnōnis ꝛ corruptiōis. opposite cause erūt oppositop effectuū: segť ꝙ eternitatis cāe erūt p̄uatio mǣ ꝛ ꝯrij: vt dič Auer. in vltio illi⁹ libri. in cāis eniȝ adequatis si affirmatio cā est affirmatiōis: negatio erit causa negōnis fȝ oēs pbōs: ꝛ maxie Aris. in posteriorib⁹. ¶ Ex his segť ꝙ si aliq̄ res gnābilis erit eterna. illa erit nā nečia simplr ꝛ cōtingēs: erit eni nečia simplr p q̄to caret cāis corruptionis ꝛ gnōnis. erit q̄q̄ ꝯtingēs p q̄to poniť gnābilis ꝛ corruptibilis: et sic vna nā erit due nǣ valde opposite: vt vides. ¶ Via 2ᵃ pōt esse: qꝛ in reb⁹ corruptibilib⁹ scimus ꝙ si aliq̄ res durat per annū est aliquāte vtutis cōparando ad rē sui gnis nō durātis nisi p mēseȝ: ꝛ cā est māifesta p se: qꝛ illa res durās p annū nō durat p annū: nisi qꝛ resistit causis ꝯrijs potētib⁹ ipsaȝ ponē in nō eē: sȝ id resistē ē aliquāta vtus in ea. iō si durabit p duos ānos: erit i dupla pfectiōe ꝛ vtute: ꝛ si p tres ānos erit i tripla. ꝛ ita si in īfinitū erit īfiniti vigoris ꝛ po⁹: et ex B appet icōueniēs illō. s. ꝙ ꝯtingēs sit sp ens. eēt eni illud ꝯtigēs in īfinitū in pfectiōe: ꝛ sic nā nečis simplr. ꝛ sic vna nā erit due nǣ. s. qꝛ nā finita eo qꝛ gnābile: ꝛ nā infinita eo qꝛ sempiternuȝ. Solōnes āt theologop dističte sūt i lib⁰ de itellu. vbi dixi ꝙ hǣ rōnes supponūt p̄n⁹ falsa: ꝛ ex illis ꝯcludūt ꝯnes falsas. nos eni dicim⁹ ꝙ res ē polis volūtate dei ꝛ eterna voluntate ei⁹. ꝛ sic negam⁹ cās politatis eē illas q̄s ponit iste hō: ꝛ nō me extendo hic: qꝛ ibi dixi pl̄a. ꝛ ēt qꝛ friuola sunt. rōnes. n. pbōp ex suppōne ꝓcedūt: q̄rū nulla valet. Hic posset q̄ri vep de rōne effect⁹ vt effect⁹ ē sit hēre p̄nᵐ ꝛ finē. Sȝ qꝛ in qōnib⁹ libri phy. in p̄ dixi multa de B nō op⁹ est imorari in his.

Duplici via declatur cōtra Auer. cōtingēs nō eē eternū

2ᵃ via

Jt Algazel: Quarta vo rõ predicto rũ est φ ipsi dicũt φ si mũdus priuaret remaneret possibilitas sui eẽ. possibile enim nõ põt ad impossibile conuerti. τ potẽtas est denoiatio relatiua. ğ opʒ φ qõlibet inouatuʒ idigeat de mã. s. φ mã pcedat eũ. τ qõlibet priuatũ ad mãm corrũpat: τ materie τ radices nõ priuanť: imo tm̃ forme τ accidentia: que in eis materijs consi stunt.

℄ Hic ponit 4ᵐ rõnẽ. τ vĩ mihi φ sit i foĩa enthymematis. τ. d. ait Alg. q̃rta vo rõ pdictoꝝ ẽ φ ipsi dñt: φ si mũdus puareť adhuc remaneret potẽtas sui eẽ. quã ꝯñaʒ declarat. d. poĩe. n. nõ põt in impoĩe ꝯuerti. si igiť semel fuit nã entis possibilis semꝑ erit nã illa alr: vel erit nã impossibilis: vel nã necĩa: vt iã dcm̃ fuit. (Et potẽtas) adducit scḋʒ enthymema: τ ait: τ possibilitas ẽ denoiatio relatiua. i. relatio respiciẽs aliqḋ tãq̃ subʒ: τ aliqḋ tãq̃ agẽs: vt dcm̃ est ꝑ celi. cõ. 124. ğ opʒ φ qõlibet inouatũ idigeat de mã talr. s. φ mã pcedat ipm. (Et qõlibet puatuʒ.) Probat ħ 2ᵒ τ ait. τ qõlibet puatũ ad mãʒ corrũpiť: cuꝰ rõnẽ ponit. τ dicit. qꝛ mãe τ radices. i. pñᵉ nõ puanť. imo tm̃ foĩe existẽtes in illa mã: τ accidẽtia que in eis materijs ꝯsistũt corrũpunť. ıõ forma in mãm corrũpiť: qm̃ corruptio nõ fit in nihil: τ tũc adde minorẽ: sʒ mũdus ꝑ te corrũpiť. ğ in mãm corrũpiť. Sed mã nõ poniť sine forma. ergo aliqua alia forma gñãbiť. τ sic adhuc erit mundus: vt dixi in expõne iam dicta.

AVERROIS.

Dicimus nos φ posito φ forme circulariter adueniãt in subiecto vno vicissim: τ φ agẽs circulare nũq̃ʒ cessauit nõ ex hoc seqtur incõueniẽs: ʒ posito φ hec circulatio sit in materijs ifinitis: aut sint ifinite forme in spe. Dicimꝰ φ hoc est falsuʒ siue illud agens sit ab eterno aut nõ sit. si eni eẽnt hic ifinite materie sequereť φ eẽt qd infinitũ in actu: qḋ est falsuʒ: q̃to magis esset falsitas manifesta si dicta circulatio fuerit ab agẽtibus inouatis. Et iõ dicimꝰ φ nõ põt vere dici φ hõ sine dubio ex hoie generať nisi hoc sit successiue in vna mã: ita φ si corruptio cuiusdã hoiuʒ priorum in materia alterius posterioꝝ τ esse cuiusdam prioris sit mõ agẽtis τ eternalis: infert φ hõ generareť ex alio homine: τ de materia alterꝰ hominis: τ hec res dum subtilissime nõ respiciať: neq̃ʒ pdicta diuisio: non euadet hõ qn cadat in diuersis erroribꝰ ꝑpter nimiam difficultatẽ positi. τ iõ est valde bonuʒ audire τ speculari rõnes duarũ partiũ in quacũq̃ʒ qõne sit: maxime qñ ptes sunt prudẽtes vel famose φ sint.

℄ Hic Auer. ꝑ moderat itellectũ pdicte rõnis. põt. n. rõ ista hře duos itellus. vñ dič. dicimꝰ nos φ posito φ foĩe circulariter adueniãt i subo vno vicissiʒ: τ φ agẽs circulare nũq̃ʒ cessauit: nõ ex ħ seqť incõueniens. vult dicẽ. nõ est ipoĩe ex qua seqť incõueniẽs. (Sʒ posito) Dat itellectũ fl̃m. τ dicit. sʒ posito φ hec circulatio sit in materijs ifinitis aut sint ifinite foĩe in spe dicimꝰ φ hoc. i. hec positio est falsa: siue sit illud agens ab eterno: aut nõ sit. Et ꝑ arguit contra illud per syllm̃ hypotheticũ sic. si eẽnt hic ifinite mãe: eẽt qd ifinitũ in actu: qḋ est fl̃m. i. sʒ nõ est ifinitũ in actu. ğ nõ sunt ifinite mãe. (Quãto magis) Remouet qõdã dubiuʒ. posset qs dicẽ φ ꝯñs illud seqť vbi poneret vnũ agẽs circulare sempiternuʒ: tũc. n. eẽnt ifinite mãe. τ sic ifinitũ in actu. Sed ego ponã vnũ agẽs agẽ in mãʒ nouiter. τ illud corrũpi tãdẽ. τ sic de alijs. ℄ Cõtra arguit. d. q̃to magis eẽt falsitas manifesta si dicta circulatio. s. foĩarũ fuerit ab agẽtibꝰ ifinitis inouatis. i. nouis: q̃si dicat: qꝛ tũc plus seqť ꝯñtia illa impoĩis. (Et iõ dicimus) Ponit 2ᵐ rõnẽ ẽt in foĩa sylli hypothetici. vñ ait. τ iõ dicimꝰ. vult dicẽ φ si mãe eẽnt ĩfite: nõ põt ve dicẽ φ hõ sine dubio ex hoie gñãreť: nisi hoc sit successiue in vna mã. ğ syllm̃ ꝯditionalis ẽ. si eẽnt mãe ifinite. hõ nõ fieret ex hoie: sʒ hõ ve fit ex hoie: iõ mãe nõ sũt infinite. (Ita φ si.) Exponit ꝯñaʒ. d. ita φ si corruptio cuiusdã hominũ hoiuʒ pꝛoꝝ in mã posterioꝝ alterꝰ: τ esse cuiusdã prioris sit mõ agẽtis τ eternalis: vult dicẽ φ si corruptio vniꝰ hoĩs erit gñõ alterꝰ in eadẽ mã mõ agẽtis τ eternalis. i. talr qualr agẽs agit actiõe eterna. ifert φ hõ fiet ex alio hoie: τ de mã alterꝰ hoĩs: sicut vnũ elñtũ fit ex alio: τ de mã alterꝰ. ğ ꝑ ꝯrĩũ vbi nec in mã nec in aliq̃ cõueniret nõ fieret ex hoie: τ ħ lr̃a est valde inordinata. tñ ordinatu vt dixi. (Et iõ.) Ondit modũ q̃õ istud est difficile: τ dit. τ iõ hec res dũ subtilissime non respiciť: neq̃ pdicta diuisio. vult dicẽ illoꝝ duoꝝ itellectuũ: quos potuit in itelligẽdo illã rõnẽ. nõ euadet hõ qn cadat in diuersis erroribꝰ ꝑꝑ nimiã difficultatẽ positi. (Et iõ ẽ) Ultio ponit pceptũ ad acgrẽdũ scire. τ dič. τ iõ ẽ valde bonuʒ audire τ speculari rõnes duaꝝ prtiũ i q̃cũq̃ qõne sit. maxie qñ ptes sũt prudẽtes vl famose φ sint. vult dicẽ ve i rei nã.

Sed hic occurrũt qõnes. ꝑ circa rõnes τ sol. dubij moti. 2ᵒ circa expõnẽ ꝯñtie: qm̃ tunc tota snĩa Auer. ẽ manifesta hic. ℄ Cĩrcũ ad pᵐ: vĩ φ pᵒ rõ posset ipediri: qm̃ posset qs fingẽ mãs ifinitas fm̃ successionẽ: τ sic nõ sequiť ifinitũ in actu. ℄ Pꝰ. 2ᵃ rõ nihil valet: qm̃ posset qs dicẽ mãm diuersari s mã fm̃ nũerũ: nõ fʒ spẽm: τ tũc nõ seqť mãʒ eẽ cãm diuersitatis in gñõne hominis. Et qḋ plus ẽ: Auič. ꝯcedit ex materijs diuersis spe posse idẽ gñe nõ spe fieri. vt dič i tractatu ꝺ diluuio. τ. 15. de aialibꝰ suis. ℄ Pro itellu igiť dictoꝝ vĩ mihi φ pma ꝯñtis teneat. acceptis istis ꝑpõnibꝰ. pma. s. φ mã nõ possit eẽ sine foĩa: τ ħ dcm̃ est 2ᵒ phy. cõ. 12. τ 3ᵒ celi cõ. 29. et ego demrãui istud in q̃daʒ qõne pulchra. 2ᵃ ꝑpõ. oẽ qḋ gñãť: gñãť ex mã τ ꝯrĩo. τ istõ declauit Ar. τ Auer. i physicis. maxie in ꝑ circa cõmẽta. 59. τ. 60. τ ibideʒ in multis locis. Ex his põt ꝑpõ illa ꝯditiõalis declarari: qm̃ si mãe sũt ifinite: vel idẽ erit fm̃ successionẽ: sic φ mã. a. fiet ex mã. b. τ. b. ex mã. c. τ sic in ifinitũ: vel erũt oẽs actu simł. Si pᵐ: tũc per scḋam ꝑpõnẽ mã fiet ex mã priori τ ꝯrĩo: τ tũc seqť φ mã facta: τ mã ex qua fit erit vna mã nũeroꝝ vt deductuʒ est ꝑ physi. cõ. 82. τ seqť φ mãe eẽt aliqd ꝯrĩuʒ: qḋ est falsũᵐ: qm̃ enti in poᵃ nõ ꝯrĩať aliqs actus: qm̃ ipsa vt sic est nata stare cũ oĩ foĩa. Si erũt oẽs actu insimul: tũc hẽtur intẽtũ Auer. s. φ actu deť ifinitũ: qm̃ per pmã ꝑpõnẽ mã nõ est sine foĩa. ğ si erũt infinite. s. mãe erũt τ actu ifinite foĩe seorsuʒ. ğ actu ifinitũ: τ sic appet ꝯñs Auer. ℄ Et 2ᵒ dhes scire: φ si ponať φ iste mãe sint ab agẽte vlĩ. s. a corpe celesti: tẽ plus hĩ ifinitũ i actu: qm̃ tale agẽs ẽ actu totũ. ğ poterit ꝯseruare illas actu siľ cũ suis foĩs. vl saltẽ meliꝰ ꝯseruabit. τ sic seqť plꝰ incõueniẽs. s. φ deť ifinitũ actu. τ sic appet ꝯñs τ sol. dubij. q̃õcũq̃ eni dicať seqť ꝑpositũ. ℄ Pro deductiõe 2ᵉ ꝯñe vĩ mihi φ illa substerniť i ꝑpõnibꝰ. q̃rũ pᵃ ẽ. φ si mãe sint ĩfite sʒ eẽntiã erũt diũtes spe. ħ ẽ maifeᵐ: qm̃ diũa mãlis ẽ ꝑ accñtia:

Dubiũ

Solutio.

Pꝛia ꝑpositio. 2ᵃ

Deductiõ 1ᵉ ꝯñtie.

accñtia: vt dicit ipse supra in solone 7ᵉ duby. igit̃ si ibidē erit diã p eēntiã ibidē erit specifica diã. ❡ Scḋa ppō. mã diuersa spē diuersificat effectũ. ꝛ h̃ declauit Auer. 8° phy. cō. 46. ꝛ nolo adducere eius deductionē. vide ibi.

Certitudo p̄nie Auerro. ❡ Ex his accipit̃ certitudo p̄ñe: q2 si mãe erunt multe: vl ꝭm eētias: vel ꝭm accñtia. si 2ᵐ. ḡ vna erit mã ꝭz eētiã ꝛ pūationē ab oib⁹ fo2is: ꝛ sic hz ꝙ sint nõ multe. mã enĩ nõ ē vna nisi isto mõ: vt dic̃ Auer. 12° meta. cō. 14. ḡ si erũt multe: erũt mlte p eētias: ꝛ sic p parē ppōnē erũt distĩcte spē: ꝛ tũc p scḋam seq̃t ꝙ hõ hñs mãm. a. dit spē ab hoīe hñte mãm. b. ꝛ sic appet vis p̄ñe: ꝛ tu potes cōponere sylls. ❡ Pro itellu expōnis p̄ñe debes scire. ꝙ declaratũ ē qõlibet elm posse imediate trãsmutari in qõlibet elm. ꝛ h̃ 2° de gnõne. tex. cō. 24. ꝛ dcm̃ ē ibidē i vltio ꝙ aer ꝛ aq̃ in actu ita gñãt̃: hoīes võ ꝛ aĩalia nõ reiterãtur i seipsos vt rursus gñet̃ idē. vñ 2° meta. cō. 7. declaratũ est ꝙ nõ fit redit⁹ nisi p pĩa media. v.g. ꝙ ex hoīe corrupto gñat̃ hõ: h̃ nõ fit nisi p pĩa media: q2 postq̃ hõ erit corrupt⁹ ex eo fiet cib⁹ terre: de q̃ fiet cib⁹ hoīs: de q̃ fiet spma: de q̃ hõ: ꝛ sic p pĩa media fit ista gnõ. ❡ Ex his apparet intẽtio Auer. vult. n. dicē ꝙ si vn⁹ hõ fiet imediate ex alio corrupto. sic̃ vnũ elm ex alio: vt dcm̃ ē: tũc opz vt sit vna mã vtriusq3: sic̃ ē in elñtis imcē imediate gñãtis ad signãdũ ꝙ vbi nõ p̄uenirēt i mã: nec posset hõ imediate nec p plura media ex hoīe fieri: ꝛ h̃ ad obm vitarē pdicte p̄ñie. Ex his appet tota sñia Auer. h̃ ꝛ solo. argumẽtoꝝ factoꝝ in pncipio.

Quodlibet elem̄tum imediate põt trãsmutari i aliud.

Intentio Auerro.

ALGA. DV. III.

Jt Alg. Nos võ distiguim⁹ hãc qõnē p se: q2 lz sint pdicte rõnes cões ad hãc qõnē: ꝛ ad pcedentē: nihilomin⁹ sunt apud phos alie due rõnes: quaꝝ pria ē: id qđ allegat Galen⁹. vz ꝙ si sol exẽplo priuationē reciperet inueniret̃ diminui i lõgo tpe: ꝭ speculãtes milliarib⁹ annoꝝ dixerũt ꝙ ei⁹ q̃titas vna ꝛ eadez repit̃: ḡ magis est psumptio ꝙ sol nõ corrũpit̃. ❡ Sed in hac auc̃te arguẽdũ est duplr. primo ꝙ figura hui⁹ sylli nõ p̄cludit. figura. n. talis est. si sol corrũperet̃: p̄tingeret ei sine dubio aliq̃ dissolo: ꝭ p̄ñs est falsuz: ḡ ꝛ añs: ꝛ hic sylls dr̃ p̄ditiõalis p̄tinu⁹. Et hec p̄clo nõ seq̃t ex pmissis: q2 añs nõ est verũ dũ nõ addat̃ sibi alia cõditio. s. si corrũperet̃ ꝛ dissolueret̃ sine dubio: ḡ hoc p̄ñs nõ ifert añs pdictũ nisi cũ alio addito plus. s. ꝙ corrũpat̃ corruptione dissolubili. ꝛ tũc sine dubio sequit̃ ꝙ dissoluat̃ in lõgo tpe. Aut oporteret eũ declarare ꝙ nõ corrũpit̃ nisi mõ dissolonis: ita ꝙ p̄ñs sequat̃ añs: ꝛ nõ est p̄cedendũ ꝙ res nõ corrumpat̃ nisi dissolutiue. imo dissolutio vna est spẽrũ corruptionis. nõ enĩ est negãdũ ꝙ possit aliqua res corrũpi subito in sua perfectione existens.

❡ Mõ õ vult adducē alias vias phoꝝ. ꝛ p̃ p̄tinuat dcã ad dicẽda. ꝛ dicit. ait Alg. nos võ distinguim⁹ hãc qõnē p se: vult dicē seorsuz a pma: q2 lz sint pdicte rõnes. vult dicē q̃uis mõ dicte cões ad hãc qõnē: ꝛ ad pcedētē. nihilominus sũt apud phos alie due rõnes. vult dicē ppe huic qõni simplr. (Quarũ p°.) Ponit rõnē. ꝛ ait: q̃rũ pma est id qđ allegat Gal. vz ꝙ si sol exẽplo. i. gr̃a exẽpli. puationez recipet: vult dicē a pte post. inueniret̃ diminui i lõgo tpe: ꝛ forte itelligit: sicut accidit sensib⁹ q in tpe senectutis diminuunt̃. tpe q̃dē pueritie crescunt: tpe p̄sistẽtie: nec crescũt: nec diminuunt̃: tpe senij decrescũt: vl forte intẽdit ꝙ sol pparatet̃ ad corruptionē: ꝭz p⁹ est ad vba: ꝭz speculãtes milliarib⁹ annoꝝ: vult dicē. astronomi dixerũt ꝙ ei⁹ q̃titas vna ꝛ eadē. i. eq̃lis repit̃. ḡ magis est psumptio ꝙ sol non corrũpit̃. (ꝭz in hac.) Soluit h̃ argᵐ. ꝛ p̃ format ipm. ꝛ. d. ꝭz in hac auc̃te. vult dicē rõne. arguẽdũ ē 2ᵒ. p̃ ꝙ figura h⁹ sylli nõ p̄cludit. figura. n. talis ē si sol corrũpet̃ p̄tigeret ei sine dubio aliq̃ dissolo. i. aliq̃ diminutio: ꝭz p̄ñs est fĩm. ḡ ꝛ añs: ꝛ h̃ sylls dr̃ p̄ditiõalis p̄tinu⁹: q2 ē fact⁹ ex hypo˚ᶜᵃ p̄ditiõali. p⁹ ḡ pcm̃ ē ꝙ sylls isto mõ nõ p̄cludit. Sz re vẽ h̃ Alg. peccat ex mala logica. dcm̃ ē millies in poꝛib⁹ sylls in tali fo2a nec̃io nõ p̄cludē: ꝛ iõ h̃ nihil ē: vel voluit dicē ꝙ figura h⁹ sylli hypo˚ᶜⁱ nõ cõcludit aliq̃d ignotũ simplr: vt dic̃ ipse Auer. in 2° phy. cō. 3. ꝛ Aris. in p̃ poꝝ. p istos. n. syllos nõ p̄cludit̃ simplr ignotũ: ꝛ sic pma rephẽsio ē alicui⁹ valoris. Deide rephẽdit illud 2ᵃ rephẽsione plus appẽtẽ: ꝛ dicit. ꝛ h̃ p̄ nõ seq̃t ex pmissis: q2 añs. vult dicē tota hypo˚ᶜᵃ p̄ditiõalis. vz si sol corrũpet̃ in lõgo tpe diminuit̃. nõ ē veꝝ dũ nõ addat̃ sibi alia p̄ditio. s. si corrũpet̃ ꝛ dissolueret̃. vult dicē: tũc seq̃t ꝙ diminuit̃ sine dubio. ḡ h̃ p̄ñs. s. ꝭz nõ diminuit̃ nõ ifert añs. s. ḡ nõ corrũpit̃ pdictũ: nisi cũ alio addito. s. ꝙ corrũpit̃ corruptiõe dissolubili. ꝛ tũc sine dubio seq̃t ꝙ dissoluit̃. s. diminuit̃ in lõgo tpe. (Aut ḡ.) remouet qđdã dubiũ. posset. n. q̃s dicē ꝙ corp⁹ solare nõ põt corrũpi nisi corruptiõe dissolubili. iõ ēt sine illo addito: seq̃t p̄ñs in illa p̄ditiõali: ꝛ sic argᵐ valet. p̄ argᵗ. d. aut opz declare ꝙ nõ corrũpit̃ nisi mõ dissolonis. ita ꝙ p̄ñs seq̃t añs. mõ õndit ꝙ illud nõ pt pbari: ꝛ dic̃: ꝛ nõ ē p̄cedẽdũ ꝙ res nõ corrũpit̃ nisi dissolutiue imo dissolo vna ē spẽꝝ corruptiõis. vult dicē ꝙ nõ ois corruptio ē solo: q2 solo ē spẽs corruptiõis: nõ. n. ē negãdũ ꝙ possit aliq̃ res corrũpi subito i sua pfectiõe exñs. ❡ Pro itellu dictoꝝ debes scire ꝙ phs in lib° de morte declauit ꝙ mors seu corruptio est du˚ . s. ab itrĩseco: ꝛ vocat̃ mors forte nãlis: ꝛ ab extrĩseco: ꝛ est q̃si violẽta. Primã appellat h̃ Alg. dissolonē. 2ᵃᵐ appellat subito p q̃to nõ fit p p̄tinuã hũidi resolonē. Ex h̃ vult resoluē motiuũ Gal. q2 nõ valet illa p̄ditiõalis. sol corrũpit̃. ḡ diminuit̃. añs. n. nõ infert nec̃io p̄ñs: q2 so2. violẽter corrũpit̃ aliq̃n: qui nũq̃ fuit diminut⁹: vt si forte plo eũ iterficeret in pueritia ei⁹. iõ ait añti esse addẽduz dissoluit̃. ita ꝙ sit añs sol corrũpit̃ corruptiõe dissolubili. ḡ aliq̃n ei⁹ q̃titas minuetur: mõ añs est negãdũ: q2 de⁹ posset solē violẽter ponē in esse sine dissolutione illius.

Peccat Alg. in logica.

Excusatio.

Duplex corruptio.

AVERROIS.

Jcim⁹ nos ꝙ alteratio h⁹ hoīs in pfata auc̃te ē ꝙ p̄clo illi⁹ sylli nõ seq̃t nec vera ē: nõ enĩ opz ꝙ corruptibile dissoluat̃: res nãq3 hñ pt corrũpi. ḡ p̄ñsia est vera. posito ꝙ corruptio fiat cursu nãli: ꝛ nõ fit violent̃: ꝛ posito ēt ꝙ corp⁹ supceleste sit aiatũ: qđlibet nãq3 aĩal corruptibile dissoluit̃ anteq̃ corrũpat̃ nec̃io: ꝭ aduersari⁹ nõ p̄cederet has ppões in corpe supcelesti sine demrãtiõe. h̃ ppositũ hñ p̄cederet: ꝭ poterit pbari alio mõ meliori: q talis est. ❡ Si celuz corrũpet̃: aut corrũperet̃ ad elñta ex qb⁹ cõpositũ fuit: aut ad aliã formã pter eã quã retinet sic̃ accidit forme simplicius. s. elñta que gñant̃ ab inuicē. Vñ si celi co2

rūperent̄ ꝛ reducerent̄ ad elīta: essent ḡ ptes al teri⁹ mūdi. impoſſe est ꝙ gñarent̄ ex elītis infra eos inclusis: q2 ista elīta sunt ptes sine mēsura respectu orbiū. imo cōparatio elītoꝝ ad celos est sicut cōparatio pūcti ad circulū. Silr si ipsoꝝ forma expoliaret ꝛ aliā reciperēt: oporteret da re septum corpus qd non esset celum: neqꝫ ter ra: neqꝫ vllum elītoꝝ: ꝛ oīa ista sunt falsa.

¶ Auer. mō vī ꝯfirmate dcā alg. ꝛ iō p̄ ꝯfirmat dicta eiꝰ: ꝛ vī mihi ꝙ Auer. velit cū alg. ꝙ illō aīs. s. corrūpit̄. si h fert illō aīs. ḡ diminuit̄: nisi duab⁹ ꝯditiōib⁹. p̄ ꝙ sit corru ptio nāl. 2° ꝙ sol sit res aīata. vñ dꝫ aīs sic accipi. sol cor rūpit̄ corruptiōe nāli: ꝛ ē aīal. ḡ dimiuit̄. dic p̄ corruptio ne nāli pp istātiā Alg. iā dictā. dic 2°. ꝛ ē aīal vl ps aīalis: qm̄ d facto ignis ꝛ res iaīate corrūpūt̄ corruptiōe nāli: q̄ nō tñ diminuunt̄: q2 nec pp̄e crescūt. vt dic Auer. p̄ celi. cō. 2°. nisi capiēdo diminutionē p ꝯdēsatiōe: ꝛ cremtū p rarefactiōe: ꝛ h nō ē in ꝓposito Hal. iō aīs dꝫ itelli illis duab⁹ ꝯditiōib⁹: ꝛ tūc valet ꝯña: sꝫ aīs ē negādū vt scis. Vñ dic. dicim⁹ nos ꝙ altercatio hui⁹ hoīs in p̄fata auctē est ꝙ ꝯ illi⁹ sylli nō seqt̄: nec vā ē. nō. n. opꝫ vt corruptibi le dissoluit̄: vult dicē diminuit̄: res nāqꝫ hr̄i pōt corrūpi vult dicē subito sine ei⁹ diminutiōe. ḡ ꝯña ē vā. vult dicē necīa: posito ꝙ corruptio fuit cursu nāli: ꝛ si fiat violēter: ꝛ posito ēt ꝙ corp⁹ supceleste sit aīatū. qd̄libet nāqꝫ aīal corruptibile dissoluit̄. vult dicē diminuit̄ aliqꝫ corrūpat̄ corruptiōe nāli necīo. Sꝫ aduersari⁹ nō ꝯcederet has ꝓ pōnes i corpe supcelesti sine diminutiōe. q. d. ꝙ illas ꝯdi tiōes inee corpi celesti opꝫ ꝓbare dmr̄atiōe: ꝛ h ꝓpositū hr̄i ꝯcederet: vult dicē. si demr̄atiōe illō ꝓbaret. (Sꝫ po terit) Ponit veꝝ modū. ꝛ. d. sꝫ poterit ꝓbari alio mō me liori ḡ tal' ē. Si celū corrūpit̄ aut corrūpit̄ ad elā: ex qb⁹ cōpo⁹ fuit. aut ad aliā formā pter eā quā retinet: sic acci dit for⁹ simpliciū. s. eloꝝ q̄ gñant̄ adiuicē. q. d. ex q̄ oīs cor ruptio ē ad ens: opꝫ ꝙ celū: vl' corrūpat̄ ad elīa: vl' corrū pat̄: eo q2 mā ei⁹ recipit aliqꝫ formā aliā a p̄dicta quā hꝫ. Deide destruit p̄m̄ mēbꝝ: ꝛ vī mihi ꝙ intēdat. ꝙ si corrū pit̄ ad elīa: vel corrūpit̄ ad elīta ex̄ mūdū exn̄tia: vel ad elā infra ipm exn̄tia. ꝛ p̄ ōndit p̄m̄ ēē ipoſſe. ꝛ dic. vñ si celū corrūpūt̄ ꝛ reducūt̄ ad elā. eēnt ḡ ptes alteri⁹ mūdi. ꝯña est māifesta: qm̄ eēnt mixta: et p ꝯñs ꝯtēta in aliq mūdo maiori. Deide ōndit 2m̄ ēē ipoſſe: ꝛ dic. ipoſſe ē qd̄ gñat̄ ex elītis infra eos inclusis: ꝛ p ꝯñs nec pñt resolui in illa: qm̄ ista elīa sunt ptes sine mēsura. i. sine ꝓportione respectu orbiū. imo cōpatio elītoꝝ ad celos est: sic cōpatio pūcti ad circulū. Deide destruit 2m̄ mēbꝝ p̄n̄ti. d. silr si ab ipso rū foīa expoliarent̄ ꝛ aliā recipent opꝫ dare 6m̄ corp⁹: qd̄ nō eēt celū neqꝫ terra: nec vllū eloꝝ: ꝛ oīa ista sūt falsa.

Prima dubitatio. **Sed hic** vident̄ due dubitatiōes. p̄ma circa reproba tionē rōnis Hal. videt̄ eni mihi ꝙ corp⁹ ce leste sit aīatū: vt Auer. declabit disputatione 13°. ꝛ tūc vī ꝙ rō Hal. sit firma: qm̄ ipe intēdit ꝙ si sol corrūpit̄. ḡ in lōgo tpe diminuit̄. ꝓbat̄ ꝯña: qm̄ est aīatū. ḡ augmētabi le. ḡ diminuibile. ꝛ ēt supponit Hal. ꝙ celū non possit cor rūpi violēter: qm̄ oīs corruptio est a corpore violēto. mō nullū pōt esse corp⁹: qd̄ possit celū violētare. iō illa rō est

Secūda dubitatio. demr̄atiua. ¶ 2° dubitat̄: qm̄ nō videt̄ valere hec ꝯña. s. celū expoliat̄ a foīa recipiēdo aliā. ḡ dat̄ 6m̄ corp⁹. sic eni

Solō possēt argui de q̄tuor elītis. ¶ Mihi videt̄ ꝙ rō Hal. sit demr̄atiua. appellat̄ tñ ab Auer. debilis: eo q2 idiget ma iori declariōe ad h vt appeat necīa. vñ ꝙ celū sit aīatum est verum: nō tñ demr̄atū. silr ꝙ celū nō sit violabile est veꝝ: nō tñ demōstratū. ꝛ iō Auerro. nō dixit illā simplr nō valere: sꝫ dixit illā valere ex p̄suppositis. imo si hr̄i in spiciat̄ hec rō videt̄ Aristo. ꝛ Auer. in p̄ celi cō. 22. ¶ Ad aliud dōꝫ ꝙ ꝯña est valde difficilis. attñ Auer. supponit vnū qd̄ sepe est declaratū ab eo. s. ꝙ corruptio entis nobi lis nō sit imediate ad aliqd̄ eiusdē spēi cū eo qd̄ pōt de clarari exēplo. videm⁹. n. ꝙ si asin⁹ corrūpit̄ nō corrūpit̄ in asinū nisi p multa media: vt dicebat̄. ꝛ sic de hoīe. elīa eni pōt imediate trāsmutari in qd̄libet pp sui impfectio nē. imo a plib⁹: vt dic Auer. 3° celi cō. 56. pōt ignis gñari. vide. hoc supposito arguit Auer. Si celū dissoluit̄ cū nō possit dissolui imediate i corp⁹ celeste sibi sile i spē. eo q2 corp⁹ celeste ē ens nobili⁹ aīalib⁹: vt dic 2° celi cō. 21. ꝛ 8° phy. cō. 45. nec possit eē i elīa ifra ipꝫ: nec in elīa ex̄ ipꝫ. erit ḡ in corp⁹ sextū alteri⁹ spēi ab oīb⁹: ꝛ sic daret̄ septiꝫ corp⁹. ꝛ 4° nāliū ꝯ demr̄atione Ari. in lib° de celo: ꝛ tu po tes vidē q̄ mirabilis sit q̄libet rō Auer. ¶ Debes scire ꝙ hꝫ rōnes hr̄i ꝯcludūt celū phīca trāsmutatiōe nō pos se corrūpi: attñ ānihilatiōe dei pōt celuꝫ annihilari: ꝛ sic nō ꝯcludunt ꝯ nos. Ad scdm

Physica transmutatiōe celuꝫ non pōt corrūpi: sed deꝰ pōt ipsum annihilare

ALGA. DV. IIII.

Ait Alga. scdꝫ argumētū est: ꝙ si nos ꝯcederem⁹ h: ꝛ ꝙ corruptio nō fit ni si ex dissolōne: qualr ḡ pōt sciri ꝙ cor pora supcelestia nō recipiant dissolo nē. auctoritas. n. ei⁹ ē. s. de mēsuris corpis solis demr̄atiōib⁹ speculatiuis: ꝛ h nihil est. Ille nāqꝫ mēsure nō repiunt̄ nisi forte: vt dicūt nr̄i h⁹ artis ꝙ sol maior ē tota terra. 170. vicib⁹ fere. s. parū plus vel paruꝫ min⁹. Et forte ē in dissolō ne. ita ꝙ diminut⁹ est ab illo tpe in antea in q̄ti tate vni⁹ mōtis vel plus: lꝫ ad sensuꝫ nō appeat. hec eni cognitio cū ꝑspectiua arte nō cōprehen dit̄ nisi fere. imo qd̄ plus est: nos videm⁹ ꝙ la pis rubini vel aurū q̄ ex elītis cōponunt̄: ꝛ sūt res corruptibiles: ꝛ nō diminuunt̄ sensitiue in cētū ānis vel plus: ꝛ forte id qd̄ de sole in tēpo rib⁹ speculationū antiquoꝝ talē hēt cōpatione ꝓportionabilē ꝙ diminuit̄ in vno rubino in cē tū ānis. ꝛ iō talis diminutio ad sensum negt ap parere. opꝫ ḡ ex hoc ꝙ p̄dicta ꝓbatio est in an tea: ꝛ lꝫ sint multe alie auctoritates apud p̄di ctā opinionē obtinentes: quia erronee sunt ma nifeste: sufficiat ergo hoc de quatuor p̄dictis.

¶ Nūc ponit 2m̄ motiuū qd̄ parū dīt a p̄. ꝛ dic ait Alg. 2m̄ argm̄ ē. ꝙ si nos ꝯcederem⁹ h. s. ꝙ corp⁹ celeste aū ei⁹ cor ruptionē dꝫ diminui: ꝛ ꝙ corruptio ei⁹ nō fit ex dissolone i. nāli ꝑtatiōe. imo si accipit̄ totū aīs: vt voluit Auer. q̄ liter ḡ pt sciri ꝙ corpa celestia nō recipiāt dissolonē. i. di minutionē. q. d. seqt̄ ꝯña. s. corp⁹ celeste diminuit: attñ nō pt ꝑcipi ei⁹ dimiutio: qm̄ sup. Si posset sciri auctas. i. rō ei⁹ erit. s. d mēsuris corpis solis demr̄atiōib⁹ speculatiis. i. ꝑspectis: vult dicē ꝙ si posset sciri erit ista scia p argumē ta sumpta a mēsuris q̄titatis solis q̄ faciūt ꝑspectiui. (Ex h.) Declat istū modū sciēdi nō esse ꝯueniētē: ꝛ. d. ꝛ h ni hil est ille nāqꝫ mēsure nō repiunt̄ nisi forte: vt dicūt no stri hui⁹ artis ꝙ sol maior ē tota terra. 170. vicib⁹ fere. s. parū plus: vel parū min⁹. Argumētū ḡ est istud. sol est in cētuplo maior terra: sꝫ tātū est nūc q̄tū fuit i millib⁹ an noꝝ antea vt apperet mēsurādo. ḡ sol nō est diminutus. (Et forte.) soluit Alga. h argm̄: ꝛ dicit. ꝛ forte est in disso lutiōe

lutiõe. vult dicẽ argͧ dicti: vel in dissolone. i. corruptione nãliuta ꝙ diminuitꝰ est ab illo tpe i antea in q̃titate vniꝰ mõtis vel plus: ꝫ ad sensum nõ appeat. hec. n. cognitio. s. q̃titatis solis cũ ꝑspectiua arte nõ cõphẽdit̃ nisi fere: vult dicẽ nõ pũctualr̃: ꝫ in magna latitudie. (Immo qȯ plus.) Cõfirmat hãc solonẽ. d. imo qȯ plus est: nos videmus ꝙ lapis rubinꝰ: vel aurũ q̃ ex elñtis cõponunt̃: ꝛ sũt res corruptibiles. i. facilis corruptionis: ꝛ nõ diminuunt̃ sensitiue in cẽtũ annis vel plus. (Et forte.) Ponit q̃si secũdã solonẽ: ꝛ dicit. ꝛ forte. i. diminutio qȯ de sole in tpibus speculationuꝫ antiquoꝝ. i. astrologoꝝ speculatiuoꝝ. talẽ hꝫ cõparationẽ ꝓportionalẽ: ꝙ diminuit̃ in vno rubino. i. q̃titatis vniꝰ rubini in centũ ãnis. ꝛ iõ talis diminutio ad sensum negt appere. (Patet ḡ.) Cõcludit ꝯnẽ. ꝛ dicit. pꝫ igit̃ ex h̃ ꝙ ꝑdicta ꝓbatio est in antea: ꝛ si littera nõ est corrupta: vult dicẽ nulliꝰ valoris: sicut dicte antea. deinde excusat se a multis aliis rõnibꝰ: quas tacuit ꝛ ꝑmo eiꝰ est manifestus per se. AVERROIS.

NOs dicimꝰ ꝙ si sol dissolueret̃ in temporibꝰ speculationũ antiquoꝝ qȯ cẽt insensibile rõne magni corporis solis oporteret ꝙ id gñatuꝫ hic ex sua dissolutiõe haberet sensibilẽ q̃titatẽ. dissolo enĩ cuiuslibet dissolubilis fit ex corruptiõe q̃ridã ptiũ. vñ opꝫ sine dubio ꝙ ille dissolute ptes remaneant in mũdo: ꝛ h̃ fert mutationẽ manifestã in mũdo: tã in nũo ipsaꝝ ptiũ: q̃ꝫ in eaꝝ q̃litatibꝰ. vñ si q̃titates corpoꝝ pmutarent̃. actiões igit̃ ꝛ passiones eoꝝ corporũ pmutarent̃: ꝛ sic actiones corporũ supercelestiũ. vꝫ planetarũ ꝛ siderũ: ꝛ totus ordo mũdi deberet pmutari: ꝛ oẽs nature regule ꝛ diuine ordinationes deberent irregulariter sequi. Et est notãdũ ꝙ quãuis hec reprobatio sit acerrima nõ est demonstratiua.

C Mõ Auer. reprobat Alg. q̃tũ ad illõ qȯ adduxit i solone argͭⁱ ꝑspectiuoꝝ. ꝛ declat ꝙ Alga. nõ pt dicẽ solẽ eẽ diminutũ. vñ lꝫ id nõ possit sciri rõne ꝑspectiua: attñ declarat illõ nõ eẽ pose rõne nãli. ꝛ vñ mihi ꝙ Auer. suppõat ꝙ ex oĩ corruptiõe siue simplr̃ siue fm qd sẽp aliqd gñatur. vt dic̃ Ar. ꝛ ipse ꝑ de gñõne cõ. 17. ꝛ ex h̃ arguit. ꝛ dicit. dicimꝰ nos ꝙ si sol dissolueret̃ i tpibꝰ speculationũ antiquoꝝ. i. diminuit̃ ita ꝙ aliqd ab eo resecat̃. õ q̃ gñabit̃ aliqd aliud vt dcm̃ in illa ꝓpõne sumpta: qȯ ẽ insensibile rõne magni corpis sol: opꝫ ꝙ id gñatũ hic. i. i istis iferioribꝰ ex sua dissolone. i. diminutiõe q̃ est corruptio fm qd hẽret sensibilẽ q̃titatẽ. dissolo. n. cuiuslibet dissolubil̃ fit ex corruptiõe q̃ridã ptiuꝫ: ꝛ ꝑ ꝯñs illa diminutio ẽ aliq̃ corruptio. vñ opꝫ sine dubio ꝙ ille dissolute ptes remaneãt i mũdo ꝛ si sic. sup. ifert mutationẽ manifestã. i. notabilẽ i istis h̃ tã in nuõ ipsoꝝ. i. q̃titate q̃ꝫ in eaꝝ q̃litatibus. i. vtutibꝰ: qm̃ si q̃titates corpoꝝ hic pmutarent̃. s. in maiorẽ q̃titateꝫ actiões ꝛ passiões eoꝝ corpoꝝ pmutarentur: qm̃ in maiori q̃to est maior vtus: vt dcm̃ est in libro de celo. ꝛ sic actiões corpoꝝ celestiũ. vꝫ planetarũ ꝛ siderum vult dicere fixoꝝ. permutarent̃: qm̃ diminuit̃: sicut magnitudo coꝝ diminuitur ꝛ sic totꝰ ordo mũdi deberet permutari: ꝛ oẽs nature regule ꝛ diuine ordinationes deberẽt irreglr̃ seq. (Et est.) Auer. excusat se. ꝛ dicit. est notũ ꝙ q̃uis reprobatio sit acerrima: nõ est demr̃atiua.

Ubi debes scire ꝙ pro tãto hec reprobatio nõ est demr̃atiua: qꝛ accipit ꝓpõneꝫ falsaꝫ. s. ꝙ si ista hic sunt illa vbi ptes celi sunt solute ꝙ debeant augeri. dictuꝫ est in 2ᵒ perigeneos. cõ. 37. ꝛ est in lr̃a ꝙ ex vno pugillo terre fiũt decẽ aque. ex vno aque. 10. aeris. ꝛ sic ꝓportiõaliter ex vno aeris. 10. ignis. ꝛ ex vno ignis fierẽt. 10. corpis celestis si esset gñabile. Silr est ordo ꝯuꝰ q̃ ex. 10. celi fieret vnꝰ ignis. ꝛ sic ꝓportionabilr vsq3 ad terraꝫ. ex quo appet ꝙ nõ opꝫ vt ista eẽnt maioris q̃titatis q̃ꝫ sint in dispõnibus ꝓpꝛ̃ys: qm̃ q̃titas illa est coeterna mãe. ꝛ accipit variationẽ fm exigẽtiã forme recepte in mã. ꝛ vide in expõne mea ibidẽ. C 2ᵒ videt̃ ꝙ hec rõ ꝓ tãto nõ sit demr̃atiua: qm̃ qs põt dicẽ ꝙ elñta h̃ inferius sũt aucta: ꝛ vtutes: ꝫ ꝑꝑ ꝯsuetudinẽ in eis: nec q̃titas maior: nec vtus sentit̃ maior: sic̃ dixerunt antiq de celis q sonãt: ꝛ tñ ꝑꝑ ꝯsuetudinẽ eoꝝ sonꝰ nõ sentit̃. C 3ᵒ videt̃ ꝙ hec via non sit demr̃atiua: qm̃ posset qs fingẽ ꝙ sol diminuit̃ q̃titate vniꝰ rubini vel minꝰ ꝑꝑ eiꝰ nãm in resistendo causis resolutiuis: ꝛ sic posset dicẽ ꝙ hec iferiora sunt aucta q̃titate vniꝰ rubini: ꝛ ꝑꝑ eiꝰ paruitatẽ nõ sentiunt̃ eẽ aucta. Ex his ḡ appet ꝙ rõ illa ꝛ si sit acerrima nõ est ꝑꝑ hoc demr̃atiua: cũ tribꝰ modis possit solui: ꝛ forte pluribus: quos ꝯsidera. attñ pñus in ꝑmo celi. demõstrauit corpus celeste nec esse generabile: nec esse alterabile: nec esse augmentabile vel diminuibile: nec aliquo motu corruptiuo mobile. ideo rõnes hoꝝ vide ibideꝫ: quoniã sunt manifeste per se. ALGAZELIS. DV. V.

RAtio 2ᵃ ꝑdictoꝝ: ait Algazel: ad reprobandũ priuationeꝫ mũdi est ista. C Dñt ꝙ sube mũdi nõ priuant̃: nulla enĩ in h̃ cognscit̃ cã: ꝛ id qȯ est ꝛ postea priuat opꝫ ꝙ hẽat quãdã cãm. Et nõ enarãt ipsa causa qn fit ab antiqua volũtate: qȯ est falsum: qm̃ postq̃ volẽs nõ expediebat priuationẽ: ꝛ postea volebat eaꝫ: mutata ḡ erat eius volũtas. Et sequeret̃ ex hoc ꝙ antiquũ eꝫ sua volũtate nõ sit in vno ꝛ eodẽ mõ oĩbꝰ tẽporibꝰ: ꝛ id in quo est voluntas pmutat̃ de priuatione ad eẽ: ꝛ de eẽ ad priuationẽ. C Rursus id qȯ supꝰ dcm̃ fuit. vꝫ ipole est ꝑcedere inouatũ ab antiqua volũtate oñdit ꝙ priuatio mũdi est ipole. C Aliud dubiũ fortꝰ ꝑmo manifestũ ꝙ id in quo est volũtas est volentis opio: ꝛ illud qȯ agẽs nõ fuerat ꝛ postea fuit absq3 mutatione aliqua in se nõ est dubiũ ꝙ sua actio reperit̃ postq̃ nõ erat. vñ si mũdus priuatꝰ fuit: qȯdã opus inouatũ est: qd ḡ est illud opus aut est eẽ mũdi qȯ est falsuꝫ: qꝛ cessatũ est: aut illud opus est priuatio mũdi: ꝛ hoc est silr̃ falsuꝫ: qꝛ priuatio nihil est: quare nõ hꝫ opus nũcupari. in mõ enĩ graduuꝫ opis est ꝙ repiat̃ realiter: ꝛ priuatio mũdi nõ est aliqd reale. ꝛ iõ nõ debet actio agẽtis dici: hoc est dubiũ qȯ fortissimum est: ꝛ est notũ ꝙ difficultate huiꝰ dubӯ diuise sunt secte iter saracenos quatuor modis.

C Mõ vult dicẽ alias rõnes ad idẽ. ꝛ dicit. ait Alg. rõ 2ᵃ ꝑdictoꝝ ad reprobãduꝫ ꝑuationẽ mũdi est ista. dicũt ꝙ sube mũdi nõ ꝑuant̃. hoc ꝓbat. ꝛ syllũs sic cõponit̃. id qȯ est: ꝛ postea ꝑuat̃: opꝫ ꝙ hẽat quãdã cãm: sed mũdi ꝑua-

Margin notes (left):

Ex omni corruptione tã simplr̃ q̃ꝫ fm qd sp aliqd gñat̃.

In maiori quanto maior vtus.

Tribus modis rõ Auer. nõ est demõstratiua.

Margin notes (right):

Scda.

Tertiᵒ.

tio nō pōt hēre cām. ḡ p̄uatio mundi nō poterat nouiter eē: maior est nota p se. minor ꝓsyllaḡr p syll'z a maiori sic. Si hec p̄uatio hēat cām maxie erit p̄ma per antiquā volūtatē cāna: sz declabiť p̄mā nō posse eē. Dicit ḡ p̄ minorē: nulla. n. in hac cogitit cā: ꝛ hec est minor. Deide ponit maiorē. ꝛ dicit. ꝛ id qđ est. ꝛ postea p̄uaŧ .i. oē nouiter p̄uatū: opꝫ ꝙ hēat quādā cām. Deide ponit viz ꝓsylli minoris. ꝛ dicit. ꝛ nō vadit ipsa cā gn sit ab antiqua volūtate. vult dicē nō est nisi cā cāna antiqua volūtate. deide destruit ꝯñs sylli p locū a maiori: ꝛ syll's sic cōponiť. oē volēs nūc p̄uationē ꝛ p̄us nō est in sui nā mutatū. sz voluntas p̄mi est simplr immutabilis. ḡ nō pōt nūc velle p̄uationē postq̄ʒ noluit illā. dicit ḡ quod est falsuz: qm̄ postq̄ʒ volēs nō expediebat p̄uationē. ꝛ postea volebat eaz. mutata ḡ erat ei⁹ volūtas. ꝛ hec fuit via maioris. ꝛ tacuit minorē ꝛ ꝯñē: q̄ȝ itelligiť po⁹ ꝓxima in suo s̄mone. Deinde iterū ꝓbat idē ꝯñs eē falsum. ꝛ syll's sic cōponiť. oē id in quo est voluntas ad duo opposita p̄mutať de p̄uatione. s. nō velle ad eē. i. ad velle. Sed p te in deo est volūtas ad duo opposita: seq̄ť ex h̄ ꝙ antiquū cū sua volūtate nō sit in vno ꝛ eodē mō oib⁹ tpib⁹: qđ est falsuz: hui⁹ sylli p̄ ponit ꝯñē. deide maiorē: ꝛ tacuit minorē: q̄ȝ ē q̄si māifesta in suo s̄mone. ꝛ s̄mo ei⁹ est manifest⁹ per se. ¶ Deide adhuc 3° arguit ad idē. ꝛ syll's sic pōt cōponi. nullū nouū ꝓcedit ab antiq̄ volūtate. de⁹ est volūtas antiqua: vel hñs volūtatē antiquā. ḡ mūdus nō pōt ꝓuenire ab eo in ei⁹ corruptiōe. hui⁹ tāgit maiorē ꝛ ꝯclonis vim: ꝛ s̄mo ei⁹ vt p̄us est māifest⁹ per se. ¶ Deide ponit 4ᵐ arg̃ᵐ ad idē: ꝛ syllus sic cōponiť. oē agēs qđ p̄us nō fuit in actione. ꝛ postea fuit in ea absq̄ʒ mutatione sui de necessitate agit circa aliqđ opus: qđ per ei⁹ actionē inouať: sz de⁹ nō pōt circa aliqđ opus inouatū agere. ḡ nō pōt agere circa corruptionē mūdi. p̄ ꝓbat maiorē. ꝛ dicit. aliud dubiū forti⁹ p̄ manifestū ꝙ id in quo est volūtas est volētis opio. vult dicere circa aliqđ volibile: ꝛ illud qđ agēs nō fuerat ꝛ postea fuit. vult dicē s̄m actionē absq̄ʒ mutatiōe aliq̄ in se. nō est dubiū ꝙ sua actio repiť postq̄ʒ nō erat. vñ si mundus p̄uat⁹ fuit qđdā op⁹ inouatū est. ex h̄ accipiť maior: ꝛ vis illi⁹ ꝓbōnis. ¶ Deinde ꝓbat minorē. ꝛ dicit qđ est illud op⁹: circa qđ de⁹ opabiť: aut est eē mundi: qđ est falsum: q̄ȝ cessatū est .i. corruptū: aut illud op⁹ est p̄uatio mūdi. ꝛ h̄ est silr falsuz: q̄ȝ p̄uatio nihil est: q̄re nō debet op⁹ nūcupari. ¶ Deide ꝓbat qualr op⁹ nō dꝫ dici p̄uatio: nec eē. ꝛ syll's cōponiť in 2ᵃ figura. vñ dicit. minor. n. graduū opis est ꝙ repiť reale. vult dicē ꝙ oē op⁹ ad min⁹ est ens reale: et p̄uatio mūdi nō est aliqđ reale. iō in scđa figura nō debet actio agentis dici. vult dicē illa p̄uatio. Deinde ondit nām hui⁹ dubij. d. h̄ est dubiū qđ fortissimū est. et est notū ꝙ diffinite hui⁹ dubij diuise sunt secte iter saracenos q̄tuor modis: vel forte lr̃a est corrupta: ꝛ debet dici sex inter saracenos: sicut est in libro meo.

De⁹ pōt agē mundū ex nihilo: ñ tñ pōt reducere ipm in nihil s̄m Mauros et loquētes s̄l Auer.

Debes scire vt Auerro. narrat 12° meta^{ce} cō. 18. ꝙ loquētes sue legis opinati sunt ꝙ de⁹ possit hñ agere mūdū ex nihilo: sed nō possit ipsuz p̄uare in nihil. qm̄ actio agētis nō est nisi in inueniēdo: ꝛ aliqđ operādo. ideo ꝓpter hoc reputant deū nō posse mūdū annihilare. ꝛ ꝓpter hoc forte Alg. magnificauit q̄onē istā inter alias dictas. ¶ Et debes scire 2° ꝙ hꝫ rōnes nō ꝯcludūt ꝯtra nos: ꝛ q̄ȝ Auer. ifra tractabit illas. iō ibi ego soluā: ꝛ solui in disputatione p̄ma.

AVERROIS.

Nos dicim⁹ ꝙ id qđ retulit noīe phorū ꝙ isti cogebāt eoꝝ aduersarios ex istis ꝯcedere. s. ꝯcedendo priuationē mūdi: sicut cogebant eos inouatione mūdi. dubia eni itervenientia in inouatiōe ꝛ i priuatione sunt vnū ꝛ idez: ꝛ iō nō opꝫ ampli⁹ explicare. Sz id qđ in hoc loco expresse p̄tinet. s. ꝙ quicūq̄ʒ ꝯcedat creationē mūdi oporebit eū ꝯcedere ꝙ actio agētis depēdet de priuatione. ita ꝙ agēs agat priuationē est qđ negatū ab oibus q̄tuor sectis. Etiā sequiť hoc necessario ꝙ act⁹ agētis depēdet de pura priuatione. s. de ꝓductione cuiusdā rei que nō erat ante nisi in potentia. imo agēs creauit eā oino. actio nāq̄ʒ agētis apud phos nō est aliud nisi extrahere reʒ de potētia ad actū. ꝛ depēdet apud eos de quodā ente in esse duab⁹ suis extremitatib⁹ quādo dat sibi esse trāsfert eā rem de potētia ad actū: ꝛ remoueť sua priuatio: ħ in priuatiōe totū ꝯtrariū se habet: vbi nūc inouať sua priuatio ad actuz. Qui hoc negaret sequereť eū hoc dubiū. vꝫ ꝙ agētis actio depēdeat de priuatiōe vtraq̄ʒ extremitatū. s. in actiōe ꝛ priuatiōe. Sed q̄ȝ in priuatione obscuri⁹ est nequerūt loquētes diuidere p̄dicta diuisione. Manifestū. n. qđ seq̄ť opinātez ipsoꝝ opionē ꝙ agēs efficiat priuationē: q̄ȝ q̄n tale agēs trāsferret reʒ de eē ad purā priuationē aget sine dubio priuationē p̄ter itētionē. ¶ Et nō est q̄n trāsfert de eē actuali ad potētiale: eē eniz priuatiōis tūc inouať mō ꝯtrie: ꝛ silr huic sequeť eos in ꝓductione: tñ obscurior est: eo ꝙ q̄n res ducta est ad esse cessat sua priuatio necessario: ꝛ si sic. ergo ꝓductio nō est aliud nisi ꝯuerti priuationē rei ad esse: ħ q̄ȝ finis huius motus est ꝓductio. pñt dicē ꝙ ei⁹ actus dependeat de cessatiōe priuatiōis. imo depēdet de ꝓductiōe: quare ex hoc seq̄ť annihilatio priuationis. ¶ Sed adhuc seq̄ť eos ꝙ actio agentis de priuatiōe depēdeat: qđlibet enim ens s̄m istoꝝ opionē duos hꝫ modos tm̄. s. q̄n priuať oino: ꝛ quādo realr est in actu. tūc nō est ibi attribuēdū actionē agētis: neq̄ʒ quādo est in priuatiōe. Remanet ḡ ꝙ opꝫ necessario ꝙ fit duoꝝ vnuz: aut ꝙ in effectu nō dependeat actio agētis: aut ꝙ depēdeat de priuatione. vñ sequereť necessario opinantē hāc opinionē in agente ꝙ ipsa priuatio possit ꝯuerti ad esse ꝛ eē ad priuationē: ꝛ actio agētis diceť translatio cuiuscūq̄ʒ istoꝝ opponentiuʒ ad alterū: ꝛ omnia ista falsa sunt in cūctis opponētibus: maxime in esse ꝛ priuatione. s. ꝙ ꝯuertanť adinuicē. ¶ Vñ pꝫ ex istis ꝙ isti hoies comprehēderūt de veritate agētis id qđ cōprehēdit debilis visus d' vmbra rei i loco ipsi⁹ rei. ita ꝙ putāt vmbrā rei eē rē: ꝛ h̄ nō tm̄ accidit eis in h̄ ꝓposito: imo silr i plurib⁹ alijs.

¶ Apponit

¶ Apponit id qđ vult facē: & id qđ vult tractare. & dicit. di cimus nos q̄ id qđ retulit nomie p̄hoꝝ: q̄ isti. s. p̄hi coge bāt eoꝝ aduersarios ex istis. i. ↄcedēdo p̄uationē mūdi. & h̄ quo ad vltimū argⁿ: sić cogebāt eos inouatiōe mun/di: & hoc q̄ ad alia argᵗᵃ. dicim⁹ sup. q̄ dubia iteruenīētia in inouatiōe & p̄uatiōe sūt vnuʒ & idē. & iō nō opʒ ampli⁹ explicare: qm̄ dcm̄ ē in p̄ᵒ disputatiōe de h̄. et lr̄a ē valde difficilis. ē tm̄ vsus loquēdi arabū. ¶ Deide exp. lcat id qđ vult tractare. & dić: sʒ id qđ i h̄ loco expsse pmet. s. q̄ gcūq̄ ↄcedet creationē mūdi. opʒ eū ↄcedē q̄ actio agē/tis depēdet de p̄uatiōe. i. ↄsistit circa p̄uationē. ita q̄ agēs agat p̄uationē. hoc qdē totū est qd negatū a q̄tuor sectl. Deiñ ponit modū q̄uo possit id ↄcedi aliqualr: & ait: & ēt seq̄ h̄ nečio q̄ actus agētis depēdet de pura p̄uatiōe. i. est circa purā p̄uationē h̄ mō. s. de pductiōe cuiusdaʒ rei que nō erat añ nisi po⁹. imo agēs creauit eū oino d̄ nō eē ad eē. actio nāq̄ agētis apud p̄hos. nō est aliud nisi exhbe re reʒ de poᵃ ad actū. & depēdet sup. agēs de quodā ente. s. mā i eē duab⁹ sui extremitatib⁹ qñ dat sibi eē trāsfert rē d̄ poᵃ ad actū. & remouet̃ sua p̄uatio. ¶ Ex his apparet q̄uo agens agit circa p̄uationē tāq̄ terminū a q̄ nō tāq̄ circa terminū ad quē. (Sed in p̄uatiōe.) Ponit diʒaʒ l corru ptione. & dicit: sʒ in p̄uatiōe. i. rei corruptiōe totū ↄ̄rū se bēt: qm̄ vult dicē: q̄ p̄uatio est termin⁹ ad quē: & eē termi nus a q̄: vbi nūc inouat̃ sua p̄uatio ad actuʒ. i. vbi p̄uatio ponit̃ i eē suo: & addit. g h̄ negaret. s. si ga eēt: g diceret sp agēs agē circa p̄uationē: sequit̃ eū hoc dubiū. vʒ q̄ agētis actio depēdeat d̄ p̄uatiōe. i. sit circa p̄uōnē vtraq̄ extrēi/tatū. s. i actiōe & p̄uatiōe q̄ sunt extremalr opposite rōne termioꝝ: qđ ē valde icōueniēs. (Sʒ qr) ponit opionē lo quētiū sue legis. & dicit. sʒ qr in p̄uatiōe obscuri⁹ est. vult dicē: sʒ qr nō vʒ itelligibile q̄lr agēs possit agē p̄uationē. nequerunt loquētes diuidē p̄dicta disione. & si lr̄a nō est corrupta. vult dicē. i. nequerūt iuenire mēbrū diuisionis quo sciat̃ actio dei eē in p̄uatiōe: & forte est error trāslato ris: & dʒ sic dicē. nequerūt loquētes euadere a p̄dicta diui sione: & tūc s̄mo ei⁹ est manifest⁹ p se. (Manifestū est.) Explanat qualr nō pñt euadē. & dić. manifestū ē. n. q̄ seq tur opinātē ipsoꝝ opionē q̄ agēs efficiat p̄uōneʒ: qm̄ qñ tale agēs trāsfert rē de eē ad purā p̄uōnē. i. ad nihil aget sine dubio p̄uationē pter itētionē: vult dicē circa gnōnē alicui⁹ alteri⁹. Ubi debes scire q̄ pura p̄uatio ē qñ ex ea nihil fit. mō si agens: vt volūt loquētes: agit purā p̄uōnē sine gnōne alteri⁹ sine dubio seq̄ q̄ opus ei⁹ erit p̄uatio. (Et nō ē.) Ponit modū q̄uo p̄hi pñt euadē ab h̄ argᵒ. & dić. & nō ē. i. nō ↄtigit qñ trāsfert d̄ eē actuali ad potētia/le. eē eni p̄uōnis tūc inouat̃ mō ↄ̄ñe. vult dicē q̄ sʒ p̄hos nō accidit h̄: qm̄ p̄hi nolūt p̄uationē eē p se itētū pᵐ nāe: sʒ volūt q̄ nā p itēdat eē cui ↄcomitat̃ p̄uatio illi⁹ eē. vñ agens aquā p accñs: & ↄcomitāter gñat p̄uōnē ei⁹. Ut di/ctū ē in libᵒ de gnōne. (Et sile.) Ondit qualr ēt i factiōe entis ex nihilo accidit sile icōueniēs. vñ ait. et sile huic seq̄ eos in pductiōe. & dixit sile: qm̄ nō seq̄ nisi q̄ nā p̄/uatiōis sit nā eē. Tñ: vt dić: obscuruʒ est: qr qñ res ducta est ad eē cessat sua p̄uatio nečio. & sic nō vʒ q̄ nā p̄uatio/nis sit nā entis. (Et si sic.) Declat q̄uo seq̄ sile illi. & dić. & si sic. i. & si esset vt dñt q̄ res fieret ex puro nihilo nullo p̄supposito. g̃ pductio nō eēt aliud nisi ↄuersio p̄uationeʒ rei ad eē. (Sʒ qr.) Ponit eoꝝ euasionē: & dicit: sʒ qr finis h⁹ mot⁹ ē pductio. pñt dicē q̄ ei⁹ act⁹. i. actio agētis depē/det de cessatione p̄uatiōis. i. ↄsistit circa p̄uationē cessan do illā. imo depēdet d̄ pductiōe. i. ē circa pductionē mū di: q̄re ex h̄ seq̄ anihilatio p̄uatiōis. ¶ Ex his pñt soluē argⁿ Auer. & dicē q̄ nō seq̄: p̄uatio ↄuertet̃ ad eē: qm̄ nō agit circa p̄uationē: sʒ circa cessationē p̄uatiōis pducēdo aliqđ ens. (Sʒ adhuc.) Adhuc reprobat eos. & dić. sʒ ad/huc seq̄ eos q̄ actio agētis de p̄uatiōe depēdet. i. circa p̄/uationē ↄsistit. qđ declat. d. qđlibet. n. ens s̄m istoꝝ opio nē duos hēt modos tm̄. s. qñ p̄uat̃ oino. i. qñ ē purū nihil: & qñ realr ē in actu. ¶ Debes scire q̄ loquētes saraceni dñt a p̄his: qm̄ p̄hi volūt q̄ res factibilis hēt tres dispō nes. s. qñ oino nihil ē nisi solū in poᵃ: & qñ oino ē. s. i actu: & qñ hʒ mediū. s. iter eē in actu & oino nihil. s. qñ est in ho ra factiōis: loquētes saraceni aūt nō ponūt nisi duas dis/pōnes. s. p̄uōnē simplr & eē simplr: ñ āt ponūt mediū: qa negāt māʒ. ¶ Isto supposito arguit Auer. dicēdo. ex q̄ ef fect⁹ duas hʒ dispōnes tm̄: circa quā illi⁹ ↄsistit actio agē/tis. & dić p. tē nō ē ibi. i. qñ res oino ē attribuēdū actioneʒ agētī: qm̄ tē cessat actio: neq̄ qñ ē in p̄uōne simplr. deide q̄si recolligit icōueniēs ↄ̄ loquētes. & dić. Remanet g̃ q̄ opʒ nečario q̄ sit duoꝝ vnū. aut q̄ in effectu nō depēdet actio agētis. i. aut q̄ actio agētis nihil opet̃ circa effectū: aut q̄ depēdeat circa p̄uōnē. i. opet̃ circa p̄uōneʒ simplr. Et pᵐ supponit eē fl̄m. & ex 2ᵒ ifert intētū. & dicit. vñ seq̄ nečio opinātē hāc opionē in agēte. i. h̄ 2ᵐ mēbꝝ q̄ ipa p̄/uatio possit ↄuerti ad eē & eē ad p̄uōnē: & seq̄ 2ᵒ q̄ actio agētis dicet̃ trāslatio cuiuscūq̄ istoꝝ opponētiū. i. oppo/sitoꝝ ad alteꝝ. & oīa ista sunt fl̄a. accidit. n. opponētib⁹. i. opᵐ maxie i eē & p̄uōne. i. i oppositis ↄ̄dictorijs. s. q̄ ↄuer tant̃ adiuicē: qđ ē valde ipoſe. ¶ Debes scire q̄ si actio agētis ↄsistit circa p̄uationē simplr cū actio nō opet̃ nisi circa id q̄ aliqñ erit sub termino factiōis alr actio esset ociosa. iō seq̄ q̄ nā p̄uatiōis fiet aliqñ in nāʒ entis: & sic vnū ↄ̄dictoꝝ mutabit̃ i reliquū: qđ ē ipoſe. solones aūt la tinoꝝ ad h̄ dicte sūt in liᵒ de itellu s̄m opi. Auer. in ppō/ne dicēte creatio apud p̄hos ē ipoſis. vbi adduxi rōñes latinoꝝ. attñ p nūc dici pōt q̄ rō hui⁹ hois suppōit vnū fl̄m. i. q̄ actio dei circa aliqd sit: qđ fl̄ʒ est apud nos. imo ei⁹ actio nō est nisi res acta: pūt itellr p modū fieri. & sic argᵗᵃ p̄hoꝝ nihil sūt. vide ibidē in libᵒ de itellu. ¶ Dein de ponit q̄si qđdā correlariū. & dicit. vñ pʒ ex istis: q̄ isti hoies. vult dicē loquētes saraceni cōprehēderūt de vita/te. i. nā agētis id qđ cōprehendit debilis visus de vmbra rei in loco ipsi⁹ rei. ita q̄ putāt vmbrā rei eē rē: & addit q̄ h̄ nō tm̄ accidit eis in h̄ pposito: imo silr in plurib⁹ alijs.

Debes scire q̄ vmbra alicui⁹ rei ē q̄dāmō ipa res p q̄to ab ipa re deriuat̃. sić g̃ vmbra ē q̄dāmō ipsa res. ita pō loquētiū de nā agētis est quodāmō ipsuʒ agēs. iō silitudo Auerro. est multū ↄueniēs. attñ totū ↄ̄/riū opʒ dicere. imo theologi perceperūt veritatē: qr p te/stimoniū pphetie: & p̄hi vmbrā veritatis: qr p sensus qui sunt testes mēdaces. ALGA. DV. VI.

Dixit Alg. sunt aliq alij loquētiū opinā tes q̄ accñtia finiūt d̄ seipsis: sʒ subę remanēt. i eis. n. nō creauit de⁹ motū: neq̄ qetē: nʒ aggregatiōeʒ: nʒ disgre gationē. g̃ ipoſe est q̄ corp⁹ remaneat imobile: neq̄ qescens: & q̄ priuet̃. Alij v̄o dñt q̄ priua re nō est act⁹. imo ē cessatio actiōis: qr nō intelli gūt priuatiōis v̄itateʒ. Tādē dñt p̄hi q̄ ā nullad istis opionib⁹ ñ remāet via aliq̄ ex q̄ pbari pos/sit q̄ priuatio mūdi sit poſis. s. ↄcesso q̄ h̄ mun dus sit inouat⁹. ↄcesso ēt q̄ aīe hūane inouent̃ allegāt q̄ ipsoꝝ priuatio est ipoſis. dñt deniq̄ q̄ nō qđcūq̄ p se exñs fuit nō pōt imaginari q̄ priuet̃ post suū eē tā si fuerit antiquū q̄ nouū.

Actio a/gētis s̄m p̄hos.

Quo mō agēs agit circa p̄ua/tionem.

Quid sit pura p̄ua/tio.

Dr̄ia iter loquētes sar. cēos & p̄hos.

Nota.

Actio dei s̄ʒ Auer. ē circa ali/qd: apd nos vero actio ei⁹ ē res acta.

¶ Hic in primis narrat aliorum sectã loquẽtiũ sue legis: z dic. Ait Alg. sũt aliq̃ alij loquẽtiũ opinãtes q accñtia finiũt de seipsis.i.credẽtes accñtiũ nãm esse ꝯtingẽtẽ: sed sube remanẽt.i. sube vo nõ sunt in nãls ea℞ oẽs potẽs. In eis eni.i.subtis nõ creauit deº motũ: neq₃ getẽ: neq₃ aggregatiõnẽ.i. dẽsitatẽ: neq₃ disgregationẽ.i.raritatẽ: z vlr deus nullũ accñs creat. g̃ ipoẽ est q corpº remaneat imobile: neq₃ gescẽs: z q ꝑuet. Illa lr̃a si nõ ẽ corrupta põt itelligi p̃.q qz deº nõ põt: nec creat accñs ꝓpa creatiõe alia a creatiõe sube: ipoẽ ẽ remanẽ corpº sine oi accñte.v.g.sine motu: z sine gete: z q ꝑuet̃ illis. vult dicẽ ẽt si istis priuet̃: qm̃ accñs s̃m sui nãz ꝯseq̃t̃ subaz.iõ si corpº remãet: op₃ vt remaneat subz alicuiº accñtis. Uel põt itelligi zº q qz deº nõ creat accñs: sz tm̃ subaz.g̃ ipoẽ est vt corpus remaneat imobile z gescens: z q ꝑuet̃.i.talr̃ q nihil sit simplr̃. vñ vtus ꝯñe est ista. deº nõ creat accñs.g̃ deº nõ põt ꝑuare corpº simplr̃: z hec expõ est plus ꝯsona vbis.

Deductiõ ꝯñe. Sed nũc est locº qõnis quõ valet illa ꝯñ: z vĩ mihi q tenet in vtute huiº.s.q ꝑuõ sit accñs et nõ alicuiº subã: z h̃ sine dubio est ve℞: vt dixi de h̃ in libº de itellu aliq̃: z in libº phy. hoc accepto. ꝯñia est manifesta per se: qm̃ si deº posset ꝑuare mũdũ posset creare ꝑuationẽ. Sz ꝑuatio est accñs. g̃ posset facẽ accñs. iõ intellecto illo.s.q deº nõ põ creare accñs statiz appet deũ nõ posse mũdũ ꝑuare. Dubitaº. ¶ Sed hic dubitat̃ p̃: qz si ꝑuatio est accñs. vl̃ ꝓpriũ vl̃ cõe: nõ ꝓpriũ: qm̃ tũc eẽt s̃m rei eẽntiã: neq₃ cõe: qm̃ tũc eẽt sepabile ab eo cuiº est: z sic possez dicẽ q celũ est cõpositũ ex mã z forma: z q iest ei ꝑuatio aliq̃n. aliq̃n ab eo est remota: z sic nũq̃ corrũpit̃: z sic destruit̃ itẽtio Auer. p̃ phy. i fine cõ.63. z p celi.cõ.zº. põt dici q ꝑuatio nõ dĩ accñs ꝓ̃e loquẽdo: qm̃ nulliº q̃ti ẽ: sz intel°° accñs s̃m rõnẽ z modũ: z sic põt dici accñs: imo vt declaraui in qõne seu libº de itellu ꝑuatio nõ distiguit̃ re ab eo cuiº ẽ ꝑuatio. iõ ꝓ̃e nec põt dici accñs ꝓpriũ: nec cõe: sz h₃ modũ accñtis cõis ꝓ q̃to in aduẽtu forᵉ abycit̃ a mã. ¶ Sz qz loquẽtes saraceni nõ ponũt mãz. iõ hñt dicere q ꝑuatio sit aliqd accñs sine subo factũ a deo i hora corruptiõnis mũdi. (Alij vo.) Narrat zᵃᵐ sectã z dic. alij vo dñt q ꝑuare nõ ẽ actº. imo ẽ cessatio actiõis: qz nõ itelligũt ꝑuatiõis veritatẽ.i.nãz verã. ¶ Debes scire q forte h̃ est opio nr̃e legis. vult.n.q deº creauit mundũ z aias z illas volẽdo ꝯseruat. z dñt q mũdus z aie z res oẽs in sui natura sũt ꝯtingẽtes adeo q si relinquerent̃ in ꝓprijs eẽ iaz ãnihilarent̃: z tũc op₃ dicere s̃m hec q ãnihilatio nõ est aliud q̃ cessatio actiõis dei.s.ꝯseruatiue. cessata.n. actiõe res i nihil tẽdit. z hᶜ vĩ opio legis nr̃e sine dubio z va i se. z ꝯ̃ h̃ nõ pñt argᵗᵃ isto℞ ꝓcedẽ: vt p₃. ¶ Deide ponit suã opionis pho℞. z dic. tãdẽ dñt phi q ãnullat̃ istis opinionibº ñ remanet via aliq̃ ex q̃ ꝓbari possit: q ꝑuõ mũdi sit poẽs.s.ꝯcesso q hic mundus sit inouatus.i.nouiter creatº. ꝯcesso ẽt q aie humane inouent̃.i. a deo imediate creent̃. allegãt.i.apte ꝓbãt q ipso℞ ꝑuatio est ipoẽs. dñe deniq₃ q nõ qõcũq₃ p se extiẽs fuit. vult dicẽ factũ: nec pt imagiari q ꝑuet̃ post suũ eẽ tã si fuit ãtiquũ.i. eternũ q̃ nouũ: hec igit̃ est opio pho℞.

AVERROIS.

ROs dicimus q illi q opinant̃ q accñs nõ remanet duobº tpibº: z q eẽ ho℞ in subtis est idẽ relinq̃tatis sube nõ extimant id recte. accidit eni ei de redargutiõe. si eni sube essent cãe accñtiũ postq̃ p se sustẽtari nequesit: sequeret̃ ex h̃ q sbe eẽnt cãe sua℞ ipsa℞: qd ẽ ipoẽ. q aliq̃ res sit cã sui ipsiº. Rursus q̃r esset h̃ postq̃ accñtia aliquot duobus tpibº nõ ꝑmanẽt: qz in illo nũc qd ẽ pricipiũ priuatiõnis illiº qd repit̃ decesse op₃ q suba co℞ ñ sit. in illo.n. nũc nõ est aliqd de pte priuati: neq₃ d repti pte. tãdẽ ponẽ id qd nõ remanet duobº tpibus cãm illiº qd remanet duobº tpibº absurdũ appet. id nãq₃ qd remãet duobº tpibº dignius est remanẽ q̃ illd qd nõ remanet. id eni qd nõ remanet nõ h₃ esse nisi in nũc: z qd remanet h₃ eẽ ꝑmanẽs: qualr̃ g̃ erit id qd est imꝑmanẽs duo nũc cã illiº qd remanet: vl̃ qualr̃ erit id qd remanet in spẽ cã illiº qd remanet in idiuiduo: q̃re g̃ oia ista pñt s̃mi errores reputari. Et iõ notãdũ est: q q negat rẽ g̃nabilẽ hẽre mãm seqtur euz q illa res sit simplex z impoẽs priuari. simplex eni nõ ꝑmutat̃: neq₃ ad aliã subam cõuertit̃. z ideo ait Hippocras: q si hõ ex vna sola re ꝯstituť esset nũq̃ aliquã passionez passus esset. imo eẽt semꝑ icorruptibilis z imꝑmutabilis: neq₃ g̃nãbilis esset. imo esset ab eterno.

¶ Nũc Auer. repꝛhẽdit Alg. z p̃ q̃tũ ad id qd opinat̃ q accidẽs ñ fit a deo: sz cãt̃ a suba imeᵗᵉ: z dic. dicimº q illi q opinãt̃ q accñs ñ remãet duobº tpibº.s.ꝑpe eẽ subtis: z ꝑpe ñ eẽ sbi: qz reputãt accñs fieri z ꝯsuari p subz: vt dcm̃ ẽ. adeo q dñt q hõ mortuº nõ ẽ albº albedie eadẽ nuõ q̃ erat viuẽs. sic latini fingũt: z dñt q eẽ co℞ in subis ẽ idẽ relinq̃tatis sube.i.tã diu reliquũt̃ q̃ diu sube reliquunt̃: qm̃ vna ẽ religẽas z duratio subi z accñtis. isti gdẽ ñ extimãt id recte. accit.n.eis d redargutiõe. z põit rõnẽ i forᵃ hyᶜᵃ.d.si.n.sube eẽnt cãe accñtiũ postq̃ p se.s.accñtia sustẽtari nequeũt.i.postq̃ p se nõ existũt: seqt̃ ex h̃ q sube eẽnt cãe sua℞ ipso℞: qd ẽ ipoẽ. q aliq̃ res sit cã sui ipsiº. ¶ Sz difficile ẽ deducẽ istã ꝯñaz: z forte vĩ q vr̃º hº sit qd seqt̃ q suba sustieret se ꝓ̃ho: qm̃ suba maxie forᵉ ñ iest mãe nisi ꝑp dispõnes ꝯsuãtes illã: sz illa ẽ cã dispõnũ. g̃ ipa ẽ cã sui ꝑ ꝓpõnẽ cõez: qcqd ẽ cã cãe ẽ cã cãti. si g̃ suba est cã effectiua dispõnũ erit cã effectiua eiº. Sz latini fingũt q dispõnes sũt cãe mãles: z iõ nõ icõuenit q dispõnes sint cãe i g̃ñe mãe sube: z eꝯ̃ i g̃ñe efficiẽtis: qz cãe pñt eẽ sibi inicẽ cãe in diuersis g̃ñibº. vt dic Auer. zº phy. cõ. 30. z sic ñ valet illa cõis ꝓpõ. vbi cãe variãt̃. ¶ Sz mihi vĩ q ista solo sit forma: qm̃ dispõnes ñ ꝯsuãt forᵃᵐ nisi i q̃tũ retinẽt imꝑssionẽ vl̃ mãe vl̃ agẽtis: z si deficiẽtia sit gẽdi nõ mãe: qm̃ p nãz mãe ñ magis eẽnt apte retinẽ hãc foᵃaz q̃ aliã: qm̃ nã mãe ẽ nã entis in poᵃ ad oẽs foᵃas: vt dcm̃ ẽ in mltis locis. g̃ dispõnes ꝯsuãt formã vt retinẽt ipressionẽ agẽtis. z si sic. g̃ hñt rõnẽ agẽtis z ñ mãe: z sic arguit̃ vt.s. ¶ Ubi debes scire q latini sũt in maximo errore circa istud: z maxie Joã. Jan. in qõnibº libᶦ phy. oẽs.n. opinati sunt q dispõnes in mã hñt viz z imꝑssionẽ mãe: z h̃ est purº error. ¶ Dõm ẽ.n. s̃m Auer. q sicᵗ vrᵗ g̃gnitiuus i hora factiõis fiẽs h₃ viz agẽtis: qm̃ agit vt istiz agẽtis. vt dic Auer izº meta.cõ.18. z 7º meta.cõ.32. postq̃ aũt factũ aial h₃ viz ꝯsuãtis: z corpis regẽtis: ita extimãdũ ẽ q dispõnes iducte ab agẽte i mã i hora ꝓductiõis foᵃe hñt viz agẽtis. qz sunt istiz eiº: z in hora exitº foᵃe a mã reuertunt̃ ꝯsuãtes q̃ ꝯsuãt effectiue foᵃaz: vt istiz agẽtis. iõ nõ hñt nãz mãe: sz magis agẽtis ꝯsuãtis: z si iuenit̃ ab aliq̃ q ille dispõnes hñt viz mãe. dz itelligi s̃m sensuz istũ.s. ꝑ q̃to disponũt illã. ¶ Ex his appet dductio ꝯñe Auer. Si.n. forma est cã effectiua accñtiũ qbº ꝯseruat̃. g̃ est cã effectiua

Solo Pñuatio ñ est accñs propꝛie: sz nisi s̃m modus z rõnem.

Pô latino℞ dicẽtiũ oppõnes causas materiales eẽ. Impugº

Error latinorũ ac Jo. ad.

Pô pñe

effectiua sui:qm̄ qcqd est cā cāe ē cā cāti in eodē gñe cāe: vt dicebaẗ. ℂ P̄.illa accñtia ɔseruāt formā nō nisi īquā tū hñt eē:ga nō nisi īquātū sūt ⁊ nō sūt nisi foīa:vt dīc. ḡ foīa sine accñtib⁹ pōt eē:qm̄ tota vt⁹ cāe scđe saluaẗ in p⁹.si eni accñtia illa nō ɔseruāt formā nisi īquātū hñt eē ab ea ēt nō ɔseruabūt illā nisi īquātū hñtvtutē ab eadē: qm̄ vtus sīegẗ eē:⁊ sic ēt sine accñtib⁹ posset foīa existe-

Subīz est cā accñtium vt mā. re in mā:⁊ sic idē est cā sui. Dōm tñ est subm eē cāz accidētiū vt mā:vt di. Auer. 4° meta. cō. 2. s3 vt efficiēs ē olo ex̄neū:pp qđ ait Auer. 3° ce. cō. 28. ⁊ 4° ce. cō. 22. ⁊. 25. ꝙ dās formā dat ɔña formā mediāte forma. vide eum ibi.

Suba nō est cā accidentium. (Rursus qualr) Adducit scđaꝫ rōnē ꝙ suba nō sit causa accñtiū effectiua:⁊ vī mihi ꝙ sylls dꝫ sic cōponi. nihil qđ nō pmanet in duob⁹ tpib⁹.s. eē ⁊ nō eē. est cā ei⁹ qđ pmanet illis tpib⁹:s3 suba nō pmanet in tpe ei⁹ puatiōis:⁊ accidēs idē nuō pmanet in illis. ḡ suba nō est cā accñtis.di. ḡ rursus q̄lr eēt h̄ postq̄ accñs aliqđ duob⁹ tpib⁹ pmanet: ga in illo nūc. i. istāti qđ est pn̄ᵐ puatiōis illi⁹ qđ reperiẗ de eē opꝫ ꝙ suba. i. subꝫ eoꝝ nō sit:qđ declat. in illo eniꝫ nūc nō est aliqd de pte puati:nec de reptī. i. entis pte. ex̄ h̄ vult hāc pbationē minoris fm vnā ptē:vꝫ ꝙ suba nō manet. deīde resumit maiorē: tādē ponere id qđ remāet duob⁹ tpib⁹ ⁊ cāꝫ illi⁹ qđ nō remanet duob⁹ tpib⁹ absurdū appet. Id nāqꝫ qđ remāet duob⁹ tpib⁹ digni⁹ ē remanere. vult dicē tāq̄ cā q̄ꝫ illō qđ nō remāet. id eni qđ nō remāet nō hēt eē nisi in nūc. i. certo tpe:⁊ qđ remāet hēt eē pmanēs. vult dicē p mltū tpis:ɔcludit maiorē. d. q̄lr ḡ erit id qđ ē ipma⁹ duo nūc cā illi⁹ qđ remāet. vlt dic illi duob⁹ nūc:vl qđ q̄si idē ē:q̄lr erit id qđ remāet in spe:sic est suba cā illi⁹ qđ remāet i idi⁹:⁊ sic appet maior ⁊ pbō ei⁹. ɔcludit ɔ̄ñā. d. q̄re ḡ oia ista pñt sūmi errores repu⁹.

Prīa qđ **Sed** hic sunt due qōnes:qm̄ nō vī veꝝ id qđ Auerro. supponit. i. ꝙ accñña semp pmanet in duob⁹ tēporib⁹. s. puationis ⁊ eē:qm̄ si corrūpẗ ignis in aquā sine dubio accñtia ignis nō remanēt in aqua:qm̄ aqua potest se

Scđa cū accñtia ɔ̄ria accñtib⁹ ignis expellēria illa. 2° nō videẗ verū ꝙ illo nūc qđ est pn̄ᵐ puatiōis rei ex̄ntis nō sit nec pars puati nec ps entis:qm̄ nūc in illo istāti mā eēt sine

Solutio. ad p^am. forma. ℂ Dōm ꝙ fm Auer. accñtia sunt duob⁹ modis. s. symbola:q. ɔ̄ñs manere eadē in subto succedēti:qm̄ non fert secū ɔ̄riū:⁊ accñtia diuersa. mō hic loquiẗ Auer. saltē in accñtib⁹ symbolis:de qb⁹ pmo de gñatione. cō. 27. ⁊ 2° de gñōne cō. 24. dixit illa manere eadē:vt in pmo de suba orbis. rō ḡ Auer. est saltē ipālis de accñtib⁹ symbolis:de qb⁹ ppter hāc rōnē apparet ꝙ subm nō sit cā effectiua eoꝝ quātū remanēt eadē numero in gñato ⁊ corrupto.

Ad scđaꝫ ℂ Ad scđꝫ dōm ꝙ in pmo istāti nō esse rei entis ɔ̄si de⁹ multa nūc nature. in illo eni istāti pōt intelligi mā sine forma:s3 de facto sit cū forma genita:qm̄ pmū eē geniti est vltimū nō esse corrupti:vt dicūt sophiste hui⁹ tēporis. ℂ Ad formā argumēti dōm ꝙ p nūc Auerrois intelligit nūc nature:nec loquiẗ vniformiter in oibus suis verbis:vt apparet:⁊ sic nihil est ɔ̄tra ppositū. (Et iō notandū) Probat vnuꝫ qđ supponit in oibus rōnibus. s. ꝙ mā est nccīa in omni gñatione ⁊ factione:⁊ dicit:⁊ iō notandū est ꝙ qui negat rem gñabilē hēe mām:sequiẗ euꝫ ꝙ illa res sit simplex:⁊ tūc erit icorruptibilis:cui⁹ rōneꝫ ponit. d. simplex eni nō pmutaẗ:nec ad aliā subam ɔuertitur. deinde probat ideꝫ auctoritate Hippocratis di. ⁊ iō ait Hippocres ꝙ si hō ex vna sola re cōstitutus eēt nūq̄ aliquā passionē passus esset. imo esset semp incorruptibilis ⁊ impermutabilis nec generabilis esset. imo esset ab eterno:sicut aliqua intelligentiarū mouentiū orbes.

Quid intelligit Auer. per simplex. **Debes** scire ꝙ pmo phy. cō. 51. dixit Auerro. si pncipia eēnt ɔ̄ria tñ:tūc gñatū eēt simplex et nō cōpositū:vbi appet mō ꝙ Auer. itēdit p simplex nō mō simp. ici⁹ opp⁹ cōpōni ex mā ⁊ foīa:vt qdā fingūt:imo simplicitate opposita cōponi ex eē ⁊ eēn⁹:⁊ ex gñe ⁊ dīa. alr ɔ̄ñtia ei⁹ h̄ nihil eēt:qm̄ latini fingūt ꝙ cōpositaꝫ ex eē ⁊ eēn⁹ pōt annihilari:ga redire in sui eēntia. pot qdeꝫ puari eē ⁊ remanere i sui eēntia q̄ est in po⁹ sue cae. vt dicūt. ideo reputo ꝙ Auer. hic p simplex itelligit simplex: vt excludit oēm cōpōnē:⁊ tūc sine du⁹ seqt ꝙ nec sit corruptibile nec aliquo mō distīguibile. Sed qualr ex h̄ ꝙ res puaẗ mā puet cōpōne simplr dictū i expone tertij de aīa. vide ibidē. cō. 9° ⁊. 10. Et nolo nūc imorari. Qm̄ dicta pbōꝝ:vt sepe dixi:vel. sunt tñ ex suppōne:⁊ iō vtplūnū sunt falsa:⁊ sic ɔsūmata est expō 2ᵉ disputationis cū dei laude q est trinus ⁊ vnus:⁊ gloriose virginis Marie.

ℂ Tertia disputatio Algazelis cū phis i eo qđ dicūt. ꝙ ds est agēs in mūdū:⁊ ꝙ mūdus est eius effectus. DV. I.

AIt Alga. dicūt phi ꝙ ipse de⁹ bñdict⁹ est agēs in mūdū: ⁊ mūdus est ei⁹ effect⁹: ⁊ op⁹ suū: ⁊ dclatio hui⁹ ab eisdē facta sup h̄ nō est demrātiua:imo dialecticalis ⁊c̄. vsquequo illud qđ dixit ꝙ mūdus cōponiẗ ex diuersis:q̄lr ergo non pñt ab ipso deo glorioso pcedere.

ℂ Et postq̄ dictū est de eternitate mūdi a pte añ:⁊ a pte post:supest mō inuestigare an mūdus sit etern⁹ ex vtroq̄ sit effect⁹ alicuius agētis:⁊ sicut pmo in aliꝫs disputatiōibus ita nūc adducit sniaꝫ Alga. vñ di. ait Alga. dicūt phi ꝙ ipse de⁹ bñdict⁹ est agēs in mūdū:⁊ mūdus est ei⁹ effectus ⁊ op⁹ suū. Et di. ꝙ declatio hui⁹ ab eisdē facta sup h̄ nō ē demrātiua:imo dialecticalis. i. pbabil. ⁊ addit. V. ꝙ quo illud qđ dixit ꝙ mūdus cōponiẗ ex diuersis:qualr ḡ pñt ab ipso deo glioso pcedere. ℂ Hic notat terminum vboꝝ Alga. q. d. ego accepi vba vsqꝫ ibi illud qđ dixerūt Aristo. ⁊ ifra in dubio sequēti declabiẗ hoc. AVER.

DIcim⁹ nos ꝙ id qđ dixit: vꝫ ꝙ illō qđ est in agēte est sine dubio ꝙ sit volens eligēs sciēs id qđ vult: ita ꝙ agat in illud qđ vult: sunt vba ignota ⁊ dubitabilia in agēte mūdi nisi demrātiue pbareẗ aut idicū noti in ignotū possit trāsferri. ℂ Nos eni iuenimus agētia ⁊ iprimētia duob⁹ modis diuisa: quoꝝ vn⁹ ē ꝙ vna tm̄ ē sua actio p se: vt calor agit calorē: ⁊ frigiditas friditatē: ⁊ talia agentia nālia nūcupanẗ. ℂ Scđs vo modus ē quādo aliqđ agēs quādā iterdū agit actionē: ⁊ interdū ei⁹ ɔ̄riū: ⁊ talia agētia vocanẗ a phis volentia ⁊ eligētia qđcūqꝫ agens fuerit hui⁹ agit sine dubio cū deliberatione ⁊ meditatione. ℂ Vñ primū agēs bñdictū neqt aliquo mō de aliquo isto rū dnoiari eo mō quo gñabile ⁊ corruptibile denoiaẗ: ⁊ rō h⁹ ē ꝙ volēs ⁊ eligens deficit id qđ vult: ⁊ ipse de⁹ nō deficit aliqd de eo qđ vult. silr eligēs eligit vnū duoꝝ melioꝝ per se: ⁊ de⁹ bñdict⁹ nulla talia sibi debēt attribui: tandeꝫ ꝙ voluntas est passio ⁊ mutatio: ⁊ absit ꝙ deus de talib⁹ denoieẗ. Manifestum ꝙ de actione nāli nō dꝫ dnoiari. actio nāqꝫ nālis nccīo ē in sua suba

nõ tñ in volẽtis suba. ¶ Rursus op⁹ nãle nõ pcedit a scia. demrãtũ est eni q ei⁹ actio pcedit a scia. vñ illo mõ quo ds ẽ agẽs volẽs nõ est hic: qd mãifeste apper: nulla eni volũtas nobis presens siũs est volũtati dei: qualr g dici põt q nõ itelligit de agẽte nisi illd qd agit cũ deliberatione ꝛ electiõe: neq3 hec diffõ põt poni equalr in agẽte noto ꝛ ignoto. vñ dum phi negant q hec diffinitio nõ possit de pdictis equalr denoiari segt eos: q remota hac diffõne de prio agẽte remoueat actio de eo: ꝛ hoc satis per se notũ.

¶ Nũc Auer. repħẽdit Alga. qntũ ad vnũ qd vi supponẽ in rõne quã voluit eẽ demõstratiuã: qd ẽ deũ agẽ voluntate. vñ ait. dicim⁹ nos q id qd dixit. v3 q illd qd ẽ in agẽte ẽ sine dubio q sit volẽs eligẽs ꝛ sciẽs id qd vult ita q agat in id qd vult. hec qdẽ vba sunt vba ignota ꝛ dubitabilia in agẽte mũdi nisi demõstratiue pbaret aut iduti i. nã noti possit trãsferri in ignotũ. (Nos eni) declat qlr illa vba sunt dubitabilia: ꝛ di. nos eni iuenim⁹ agẽtia ꝛ i primẽtia. i. cãntis duob⁹ modis diuisa: qx vn⁹ est: q vna tñ est sua actio p se. vt calor agit calorẽ: ꝛ frigiditas frigiditatẽ: ꝛ talia agẽtia nãlia nũcupant: ꝛ dixit Auer. per se: qm paccñs calor põt ifrigidare. vt dictũ est in methaur. vñ di 8° cõ. 8° ꝛ 9° meta. cõ. 3. ꝛ 10. q agẽs nãlr determinat ad vnũ: qd d3 itelligi p p se: ꝛ hec est mẽs ei⁹ 3° ce. cõ. 72. ꝛ p ce. cõ. 8°. vbi dicit q ab vna nã vnum tñ puenit. (Scds vo modus) Ponit 2ᵐ modũ. d. scds vo modus ẽ qñ aliqd agẽs iterdũ quãdã agit actionẽ: ꝛ iterdũ ei⁹ 2riũ: ꝛ talia agẽtia vocant a phis volẽtia ꝛ eligẽtia qdcũq3 agẽs fuerit hd agit sine dubio cũ dlibatiõe ꝛ meditatiõe.

¶ Debes scire q ista distictio p pte põt accipi a pho in 9° meta. tex. cõ. 3. ꝛ 10. ꝛ vide expositores latinos: qa multa dicũt de h. (Vñ p^m) declat quo de⁹ sit agẽs dicẽs. vñ pmũ agẽs bñdictũ negt aliq mõ de aliq istoz dnoiari: eo mõ q gñabile ꝛ corruptibile dnoiat: qm aliq mõ nõ icõueit: vt dicit post: ꝛ primo oñdit q deus nõ sit agẽs volens et eligens. Et arguit pmo in pma figura sic. volens ꝛ eligẽs deficit id qd vult. i. diminuit factũ: ꝛ ipse deus nõ deficit aliqd de eo qd vult: ꝛ sic in scda figura sequit 2 ia3 dicta.

Duplex eligibile.

PRO itellcu hui⁹ rõnis debes scire q illud qd eligitur a volẽte appetit a volẽte: ꝛ etiã id qd dimittit: ꝛ ambo sũt possibilia: qm si vnũ tñ eẽt posse electio eẽt vna. eligibile aũt ẽ duob⁹ modis: qddã f3 meli⁹: ꝛ qddã f3 pei⁹. Ex^m pmi. vt si eligerẽ furtũ. Ex^m 2ⁱ. vt si eligerẽ studium meli⁹ furto. Ex his segt vitas maioris: qm oẽ eligẽs diminuit ab electo: qm si eligit ad pei⁹ manifestũ est ip3 eẽ diminutũ. si eligit ad meli⁹. g diminuit saltẽ ab alio: ꝛ sic sp diminuit saltẽ aliq mõ. S3 de⁹ nullo mõ diminuit: qm eẽt inidus: vt ait phs in lib° de bona fortuna. iõ segt i 2ª fig° 2 iã dicta. ¶ Et debes scire q f3 nos ds re^{ue} pt diminui. simplr aũt nõ. vñ dicim⁹ q de⁹ multa põt q nõ facit: nec h apd nos est icõueniẽs. (Silr eligẽs) Ponit scdam rõnẽ. ꝛ di. silr eligẽs eligit vnũ duoz melioz p se. ꝛ deus bñdict⁹ nulla talia debẽt attribui sibi: qa tũc vt dixi inuidus eẽt. ¶ Et debes scire q hec 2ª rõ dit a pª in h q pª vult q eligẽs eligit aliqñ fm pei⁹. 2ª aũt assumit simplr: q oẽ eligẽs eligẽdo diminuit aliqd: ꝛ vt dixi. sicut pma nulla est apd nos: ita nec 2ª. eodẽ eni mõ soluit: vt p3. (Tãdẽ q volũtas) Arguit 3° mõ eadẽ forma: ꝛ di. tãdẽ q volũtas ꝛ passio ẽ mutatio. s. in volẽte: ꝛ absit q de⁹ de talib⁹ denoiet. Et oĩb⁹ his in scda figura segt 2 iã dcã. ¶ Sed an iste rõnes sint simplr necie an pbabiles nõ opus est

Nõ est icõueniẽs deu posse plura facere: que non facit.

facẽ mõ morã: qm dixi satis in qõnib⁹. an de⁹ sit ifiniti vigoris: ꝛ de itellcu: vbi dixi q magna ps rõnũ phoz sũt ex suppõne: ꝛ iõ nihil 2cludũt: ꝛ qls modici cerebri soluẽ pt dicta illoz. (Maxie de actiõe) Declat q de⁹ nõ ẽ agẽs sicut calor simplr. ꝛ dixit maxie de actiõe nãli nõ d3 dnoiari. vult dicẽ q nec de⁹ d3 dici agẽs nãle actiõe nãli sicut calor. ꝛ p arguit sic. actio nãq3 agẽtis nãlis necio ẽ sua suba: nõ tñ in volẽtis suba: ꝛ forte itẽdit p h minorẽ. s. s3 actio dei nõ est in suba volẽtis. i. ipsi⁹. ꝛ forte itẽdit p totũ illd exponẽ maioris sic. s. q agẽs nãlr h3 actionẽ q i sui suba pficit: nõ q velit illã pfectionẽ: s3 sine cogne. p mõ põit sylli maior ꝛ minor ꝛ defic 2. 2° mõ ponit tñ maior ꝛ d3 subitelligi 2 ꝛ mior. ¶ S3 p itellcu hui⁹ rõnis debes scire q agẽs nãle i agẽdo 2fortat ꝛ crescit. vñ sic di i li° de aia. agẽs crescit in ifi^m posito cõbustibili. iõ oẽ agẽs nãle pp ei⁹ actionẽ i suba ppa: valde pficit. mõ appet minor: qm de⁹ pp actionẽ ei⁹ nõ sic pficit. imo ipse est pfect⁹ in fine: vt dcm ẽ i me^{ca}. Ex his accipit itells hui⁹ rõnis phi si bñ 2sideres. (Rursus op⁹) põt 2ᵃᵐ rõnẽ in eadẽ fig°. ꝛ di. rursus op⁹ nãle nõ pcedit a scia: s3 demrãtũ ẽ q ei⁹. s. dei actio pcedit a scia: vt declabit i aliys disputationib⁹. iõ in 2ª fig° 2cludit 2 iã dicta. (Vñ illo mõ q de⁹) Remouet dubiũ. posset qs dicẽ. si de⁹ nõ est nãle: nec eligẽs ꝛ deliberãs quo est agẽs. Soluit. d. vñ illo mõ q de⁹ est agẽs volẽs nõ est h. vult dicẽ aliqd: qd mani^{te} appet. nulla eni vo^{tas} nobi pñs silis ẽ volũtati dei. Deide 2cludit pcãm Alg. d. qlr g dici põt q nõ itellr de agẽte nisi illd qd agit cũ dlibatiõe ꝛ electiõe. (Neq3 h diffõ) soluit qddã aliud dubiũ: qm posset qs dicẽ: si hec diffõ agẽtis liberi ꝛ eligẽtis nõ 2uenit deo an sit aliq cõis vo^{ti} nr̃e ꝛ deo vni^{ce} 2ueniẽs vtriq3. soluit. d. nec hic. i. i ppo^{te} diffõ põt poni eqlr i. vni^{ce} i agẽte noto. vult dicẽ hoie. ꝛ ignoto. vlt dicẽ deo. (Vñ dũ phs) Cõcludit id qd phi pñt scire. d. vñ phi dũ negãt q h^c diffõ nõ possit de pdictl. s. agẽte noto ꝛ ignoto eqlr. i. vni^{ce} dnoiari se^t eos: q remota hac diffõne d p agẽte remo^t actio. vlt dicẽ agẽtis eligẽtis: ꝛ h satis p se notũ.

Agẽs nãle agendo crescit et cõfortat.

Dfia inter op⁹ nãle ꝛ actionẽ dei.

Ex his volnit q phi non pñt scire nisi negatiue quo de⁹ vult: qm sciũt q nõ agit sic eligẽs ꝛ deliberãs: eo qa ei nõ 2^{uit} diffõ agẽtis deliberãtis ꝛ eligẽtis. ¶ Debes scire q vt accipit p celi. cõ. 49. q ea q sũt eadẽ diffõne sunt eadẽ forma: ꝛ ea q sũt eadẽ forma sũt eadẽ opatiõe: ꝛ idẽ di. 3° phy. cõ. 52. vide g a pari q nõ sunt vnũ in opatione nec sunt vnũ forma: ꝛ p 2ñs nec diffõne. Ex his segt vitas Auer. s. q ex quo ho nõ 2^{uit} diffõ agẽtis deliberãtis ꝛ eligẽtis ei nõ 2^{uit} opatio illius: ꝛ sic põt itelligi tñ ne^{rie}. Et istd voluit hic dicẽ Auer. vt appet ex vbis ei⁹. Et qd dixit hic nõ 2dicit nobis nisi i pte. s. quãtũ ad hoc q pbat deũ nõ agere ex deliberatione: ꝛ rõnes ei⁹ nihil sunt: ꝛ sunt solute superius.

Negatiue tñ sciũt apd phos quo deus vult.

Que sũt eadẽ diffinitione sũt eadẽ forma: ꝛ q eadẽ forma sũt eadẽ opatione.

ALGA. DV. II.

AIt Alga. Nõ vo dclabim⁹ quemlibet istoz triũ modoz. Ad primũ vo dicim⁹ q p agẽs itelligit illd qd ab eo pcedit act⁹ cũ volũtate illi⁹ actus mõ electiõis: ꝛ q sciat illd qd vult: s3 mũdus apd eos pcedit a deo pcessu cãto a cã: ꝛ iõ segt eos necio q mũdus pcedat a deo: vt vmbra pcedit a corpore: ꝛ lux a sole ꝛc. vsq3 qñ dixit: ꝛ oia ista pcederent ab eo: quod est falsum.

¶ Hic pmo ponit dñsa3 iter phos ꝛ opionẽ ei⁹. ꝛ di. ait Alga. nos vo declabim⁹ quẽlibet istoz triũ modoz: ꝛ forte itẽdit modoz agẽtis dictoz ab Auerro. s. nãlis eligẽtis ꝛ neutri⁹: ꝛ forte itẽdit modoz arg^{to} quos nõ dixit: s3 voluit illos subitelligi. ꝛ dicit. ad pmũ vo dicim⁹. vult dicẽ arg^{tm}

vel modũ agẽtis s3 expõnes positas: φ p agẽs itelligebatur illud qð ab eo pcedit act⁹ cu3 volũtate illi⁹ act⁹. mõ electionis: ꝛ φ sciat illud qð vult ꝛ itẽdit φ de⁹ est agens eligẽs p volũtatẽ ꝛ itellm: attñ nõ soluit hic argᵐ Auer. (Sed mũdus apð eos.) Ponit opionẽ phoꝝ. ꝛ dicit: sed mũdus apð eos pcedit a deo: vt vmbra pcedit a corpe: ꝛ lux a sole. Et cetera vsq3 qñ dixerat: ꝛ oĩa ista pcederẽt ab eo: qð ẽ falsu3. Et dixit mihi trãslator φ Auer. qñ scribebat vba Alga. accipiebat a libro ei⁹ vsq3 ad certũ terminũ: ꝛ h p li vsq3 notat. s. terminũ vboꝝ q̃ accipiebat: ꝛ h dixi in seqntib⁹ frequẽter. Sed qũocũq3 difficile est mihi mlta vba hui⁹ libri iterptari: qm nllos habeo expositores ꝛ paucos libros emẽdatos nisi meũ q est emẽdatissim⁹: l3 mlta op3 sub dubio dclarari: ptĩ pp dfectũ trãslatoris: ptĩ pp obscuꝝ modũ loquẽdi arabũ. AVER.

Difficultas i expo nẽdo hũc librum.

Dicimus nos φ snia hoꝝ in duob⁹ cõtinet: quoꝝ vnũ est φ nõ debet attribui agẽtib⁹ causis id qð nõ agit cũ deliberatione ꝛ electione: ꝛ ideo actus naturalr agẽtis nõ debet attribui agẽti cãe. secũdus modus est ex quo opinat φ mũdus pcedit a deo mõ pcessus pticularis vmbre a corpe: vl lucis a sole. ꝛ hic modus nõ dr actus qa actus differt ꝛ separat ab agẽte hec est snia hui⁹ hois. ¶ Et nos dicim⁹ φ h est falsu3. phi nãq3 opinati sunt quatuor eẽ cãs. s. mã ꝛ forma efficiẽs ꝛ finis. Efficiẽs est illud qð detrahit alteꝝ de potẽtia ad actũ ꝛ de priuatione ad esse: ꝛ hec actio forte fit cũ deliberatiõe. i. aliqñ ꝛ forsitan nãlr. phi vo nõ dicũt φ corp⁹ sit agẽs vmbrã: qa ab eo cãtur nisi largo modo. agẽs eni separi debet nãlr ab effectu: ꝛ corpus cũ vmbra nõ sic se h3. ¶ Et isti opinati sunt φ deus bñdict⁹ differt a mũdo: ꝛ est eũ agẽs. ergo nulla est silitudo iter dei actionẽ ꝛ actionẽ agentiũ nobis presentiu3 tam nãlium q̃3 voluntarioꝝ: imo ipse deus est agẽs ꝛ efficiẽs dictas cãs protrahẽsq3 totu3 de priuatiõe ad actũ: ꝛ ꝯseruãs eũ in nobiliori gradu: ꝛ mõ quo attribui põt nullis agẽtib⁹ nobis presentib⁹. ¶ Patet ḡ ex istis φ dictũ argumẽtũ Algazelis nõ erga phos dirigit: ipi eni meditati sunt φ actio dei procedit de scia absq3 necessitate iducẽte eũ ad agẽdu3: neq3 de se: neq3 de aliqua re extrinseca: imo tm̃ ex sua bonitate: ꝛ iõ necessario vult ꝛ eligit in preciosiori omnibus gradibus volentium eligentium: nõ nãq3 commisit ei defectum cõmittentium volentibus nobis presentibus in hoc mundo.

¶ Hic exponit p̃ mẽtẽ Alga. ꝛ di. dicim⁹ nos φ snia hoꝝ s. vboꝝ in duob⁹ ꝯtinet: quoꝝ vnũ est φ non d3 attribui agẽtib⁹ cãis. i. causis agẽtib⁹ mũdũ id qð nõ agit cũ deliberatiõe ꝛ electiõe. imo. q. d. deo q agit mũdũ debet attribui ꝯditio agẽtis deliberãtis ꝛ eligẽtis: ꝛ iõ act⁹ nãliter agẽtis nõ d3 attribui agẽti cãe. i. pme cãe. p̃ᵐ ḡ φ Alga. itẽdebat est φ de⁹ sit agẽs eligẽs ꝛ deliberãs ꝛ rõnalr: et hec fuit opio ei⁹. ¶ 2⁹ modus ẽ: ex q̃ opponit φ mũdus pcedit a deo mõ pcessus pticularis vmbre a corpe: vl lucis a sole: ꝛ h mod⁹ nõ dr act⁹. vult dicẽ φ effect⁹ isto mõ cãtus nõ dr act⁹: qa act⁹. i. effect⁹ ppe dr ꝛ separat ab agẽte: ꝛ hec est snia hui⁹ hois. Est ḡ itẽdũ φ mũdus pcedit a deo q̃lr vmbra pcedit a corpe: ꝛ φ ista nõ sit va cãtio. (Et nos dicim⁹) Repbẽdit Alga. ꝛ p̃ declat qd sit agens ppe. ꝛ dic. ꝛ nos dicim⁹ φ h ẽ falsũ. phi nãq3 opinati sũt q̃tuor eẽ cãs. s. mã foia ꝛ efficiẽs ꝛ finis. Efficiẽs est illud qð detrahit alteꝝ. i. formã de po⁹ ad actũ: ꝛ de puatiõe ad eẽ: ꝛ hec actio fit forte cũ deliberatiõe. i. aliqñ: vt i gnõne hois: ꝛ forsitan nãlr. i. i gnõne ignis. (Phi vo) Mo ꝯcludit errorẽ illi⁹. d. phi vo nõ dicũt φ corp⁹ sit agẽs vmbrã qa ab eo cãt nisi largo mõ. (Agẽs eni) Probat illð. s. φ corp⁹ nõ sit ppe agẽs vmbrã. d. agẽs eni separi d3 nãlr ab effectu: ꝛ corp⁹ cũ vmbra nõ sic se hẽt. ḡ in 2ᵃ fig⁹ corp⁹ nõ est ppe agẽs vmbrã: ꝯfirmat h auctẽ: ꝛ isti opinati sũt φ de⁹ bñdict⁹ dit a mũdo: ꝛ est eũ agẽs. (Ergo nulla) ꝯcludit itẽrũ. d. ḡ nlla ẽ silitudo iter dei actionẽ ꝛ actionẽ agẽtiũ nobis pñtiũ tã nãliũ q̃3 volũtarioꝝ. (Immo ipse) Et explanat q̃si qũo de⁹ ẽ agẽs. d. imo ipse de⁹ ẽ agẽs ꝛ efficiẽs dictas cãs. vult dic q̃ sũt nobis pñtes: ꝛ ꝯtinet in mũdo ptrahẽs totũ de puatiõe ad actũ: ꝛ ꝯsuãs eũ in nobiliori gdu: ꝛ mõ q attribui pt nullis agẽtib⁹ nob pñtib⁹. i. q modus nullis agẽtib⁹ nobis mãifestis attribui põt: qm de⁹ tali mõ mũdũ pducit: φ ei nõ põt iueniri modus cõueniẽs in agẽtib⁹ hic quo scirem⁹ illũ: vt vides. (Patet ḡ ex istis) Exponit plus qũo de⁹ est agẽs mũdũ ꝯcludens ppoᵐ. ꝛ di. p3 ḡ ex istis φ dictũ argᵐ Alga. nõ erga phos dirigit. ipi. n. meditati sũt φ actio di pcedit d scia absq3 neciᵗᵉ iducẽte eũ ad agẽdũ nec de se: nec d re aliq̃ extriᶜᵃ.

Sed qa istð est valde difficile. iõ in expõne hui⁹ debes scire in q̃ dit agẽs libeꝝ ab agẽte nãli: qm diũa iter agẽs ꝯtigẽs: ꝛ agens neciũm est p se nota: eo qa necio agens agit talr φ effect⁹ ei⁹ euenit: ita φ non põt ipediri vel ab aliquo itra se: sic hõ. vel ab aliquo ex se. hõ eni per itẽtionẽ quã h3 eũdi ad cenã. ita vadit φ si sibi occurrit aliq̃ rõ nõ eũdi. v. g. qa nõ digessit retinet: ꝛ sic a rõne intrinseca ipedit. Ignis qdẽ qm l3 agat sm sui nãm quãtũ põt. attñ ab aliquo agẽte fortiori vel volẽti põt ei⁹ actio ipediri: ꝛ qa de⁹ bñdict⁹ nec ab aliquo itra se: nec ab aliq̃ extra se in agẽdo ipediri põt. iõ phi opinati sunt ipsu3 eẽ agẽs necio ꝛ nullo mõ ꝯtigẽter: ꝛ sic appet qualr isti duo modi agẽdi. s. ꝯtingenter: ꝛ necessario sunt simplr ipoĩes vnĩri iter se icõpossibiles. Et qa hec sunt manifesta: ideo op3 declare qũo differt agẽs libẽ ab agẽte nãli: ꝛ qũo cũ libera actiõe stãt necio ꝛ ꝯtingenter agere: ꝛ qũo cũ nãli etiã stãt hð duo modi. ¶ Dõm igit vt Aui. dicit in 6⁹ sue meta. vlti' capl'o vltra dimidiũ. Illius liberalitas apud oẽs linguas est donatio extra se tribuẽs aliq donũ nõ pp retributionẽ. vbi Aui. paulo ante dixit φ vnaqueq3 res est bonũ ꝛ liberalitas re⁹ diuersoꝝ. v. g. si donabo tibi librũ liber põt dici liberalitas ꝛ bonũ iquãtũ qdẽ pficit recipiens ipm vt sic bonũ dr ex diffõne boni. p ethi. iquãtũ vo respicit agẽs a quo puenit talr φ nõ expectat hð doni retributionẽ: vt sic liberalitas appellat: sed Auic. hic loqt de effectu liberalitatis: vnde liberalitas ppie est actus donãdi aliqd boni alicui sine retributione. ¶ Ex hoc seqt φ libere agere est actus volentis eligibilr ꝛ delectabilr agẽtis sm pmanẽtiã eius in operato. in hoc eni cõsistit actus ꝛ forma liberalitatis vt Aui. innuit. Et cu3 oĩa ista sint. apparet φ cũ libere agere stat necessario agere: qm si agens libeꝝ sit bonũ p essentiã: ꝛ pfectũ per essentiam sicẽ est p̃mus motor: tũc necessario aget: qm de rõne boni est cõmunicare: vt di p̃ ethi. ꝛ de rõne pfecti est i aliũ pfectionẽ cãre vt di 4⁰ meta⁵: qa igit p̃m⁹ motor p essentiã est

Dña iter agẽs contingens ꝛ agens necessariũ.

Quid sit liberalitas.

Quid sit libẽ agẽ.

Cũ libẽ agit necessario agit.

Perfectũ i agendo i aliũ pfectionẽ causat.

bonus ꝛ pfectus:ideo nečio agit bonitatē suā in alijs:ꝛ pfectionē eius. vñ sič ignis qa fm eēntiā ꝛ p̊ est calis z° metaphy. ideo nečio applicatus cōbustibili calefacit;qm̄ est ignis ꝛ calis p eēntiā:ita de⁹ cū sit p eēntiā bon⁹ ꝛ pfect⁹ eū necessario ꝛ essentialr ꝯsequit̄ agere ꝛ entia pficere:ꝛ hoc innuit Auer. z° phy. cō. 88. vbi dicit ꝙ hec ē dispositio entis nečij simplr. s. vt nō sit pp suā actionē:sed actio sequtur ipm:eo qa ē bonū cui eēntiale est alteri cōicare bonitatē ei⁹:ꝛ cū h̄ sit. ita appet ꝙ de⁹ libere agit ꝛ nečio:libē qdē ꝓ quāto volūtate ꝛ intellu delectabilr ꝛ eligibilr nō expectās a reb⁹ pfectis ꝛ bñficiatis ab eo retributionez: nečio qdē ꝓpterea:qa est fm essentiā bonū:cui eēntialr cōcomitat̄ bonitatē ei⁹ cōmutare:ꝛ iō agit q̄tū pōt:sicut ignis quātū pōt calefacit:qa illa calefactio sequit̄ eēntiā ignis.

Quare de⁹ agit quātum pōt.

℃ Qz vō agat q̄tū pōt:ꝛ fz sui totā eēntiā pōt declarari:qm̄ si nō ageret q̄tū pōt sua eēntia:ꝛ fm totā ei⁹ eēntiā. g̃ fz ptē ageret ꝛ fz ptē nō:ꝛ si fm ptē ageret ꝛ fz ptē nō:tūc fm ptē eēt bon⁹ ꝛ pfect⁹:ꝛ fm ptē nō eēt bon⁹ nec pfect⁹:qm̄ vt dixi bonū ꝛ pfectū est qd̄ pōt in alio cōmutare suā bonitatē ꝛ suā opationē. g̃ si fz ptē sue eēntie agit:ꝛ fm ptē nō. sine dubio fm ptē erit bon⁹ ꝛ pfect⁹:et fm ptē nec bon⁹ nec pfect⁹:ꝛ sic sine dubio deus agit fm totū ambitū sue eēntie:ꝛ quātū pōt.

Quid sit bonū ꝛ pfectum.

Si vō si agēs nō est bonū p eēntiā nec pfectū p eēntiā:sz rōne ꝛ discursu:sič est hō q in agēdo libere tm̄ nō expectat retributionē ꝓpter discursum p quē scit libere agere eē meli⁹:q̄ȝ agere p retributionē:tūc tale agēs erit libere agēs ꝓ quāto delectabilr ꝛ eligibilr agit nō expectās retributionē a re pfecta per ipm:est tamē cōtingens:qa per rōnē iteriorem pōt ipediri:vel exteriorē. ex his apparet qd sit libere agere:ꝛ quāto cū eo stat necessario ꝛ cōtingenter agere.

Agēs nāle qd sit.

Restat mō declare qd sit mō nālr agēs:ꝛ quō cuz eo stat necessitas ꝛ ꝯtigētia:ꝛ videt̄ mihi ꝙ agēs nāle apō phōs sit illō qd̄ agit pp finē acgrēdū quo in eē meliori ponat̄:vt appet in olb⁹:ꝛ hoc dicit ibidez Auicē. ꝓpter qd̄ agēs nāle in agendo expectat ab acto retributionē ꝛ pfectionē. iō agere libere ꝛ nālr sūt modi ipossibiles ꝛ istō agēs qñqȝ ita agit ꝙ ab aliquo pfectiori pōt ipediri. v. g. sič ignis ꝛ aqua:ꝛ sic ꝯtigēter agit:qñqȝ vō nō pōt ipediri:sič ignis re⁹ calefactiōis:ꝛ aqua re⁹ frigefactiōis. vñ ignis si cōparet̄ ad motū ei⁹ se hēt ꝯtingēter:nālr tn̄. re⁹ vō ꝓprij eius se hēt nālr nečio:ꝛ sic apparent 3ª. pmo qualr de⁹ nō est agēs nālr:qm̄ nō agit ꝓpter finez:vt bñ dicebat Auer. in solōne tertij dubij. ꝛ z° phy. cō. 88. dicto.

Agēs nāle ipossibile ē libē agē. Cōtingenter agere ꝛ nečio agere pñt ī esse agenti nāli.

z° appet qualr agens nāle est ipoße agere libere. appet 3° qualr nečio agere ꝛ ꝯtigēter agere pñt eē compossibiles agēti nāli.

De⁹ d̄ necessitate agit: nō necessitate nāe:sz sciētie sue.

℃ Ex his appet solo ad formā ar¹¹:qm̄ de⁹ de nečitate agit:sz de nečitate sue scie:nō de nečitate nāe:sič ignis ꝛ reliq̄. iō nego ꝯñtiā vt scis ex dictis. ℃ Ad scōm appet quō valeat ꝯña illa Auer. qm̄ sine du⁹ de⁹ agit q̄tū pōt:qa p eēntiā. g̃ si eēntia eius eēt ifinita ageret motuz in nō tpe:vt sepe dictū est in qōne de ifinitate pmi:quia igit̄ sua bonitas ꝛ sua pfectio est ei⁹ eēntia. iō sič essentia ei⁹ est finita in q̄litate actiua:ita bōitas ei⁹:iō istud qd̄ dicit hic Auer. nō ꝯdicit dictis ab eo i nālib⁹. Et cū oīa hec sint ita:appet māifeste q̄lr de⁹ nec est agēs nāle:nec agēs eligēs ꝛ deliberās:vt Auer. dič. imo est aliqd̄ agēs cui nō pōt inueniri silē in agētib⁹ h̄ pñtib⁹:sz si ꝑt aliq̄ mō descri

Descrip° dei.

bi. de⁹ est agēs bonū ꝛ pfectū in fine p itellm ꝛ volūtatē libere:ꝛ nečio agēs nō nālr nec ꝯtingēter:ꝛ tūc ei⁹ itells pōt aliqualr hñi:in reb⁹ eni nō possum⁹ inuenire tale hñs tot ꝯditiōes:sz hñ possum⁹ ex diuersis accipe pfectiones diuersas:ꝛ eas colligare ꝛ ascribere deo:sič ego feci:ꝛ pp h̄ appet petiō Joā. in qōnib⁹ libri phy. ꝛ petiō meū lōgo

Error Ioan.

tpe. Tenuit eni ille:ꝛ ego secū ꝙ deus sit agēs mere nāle nālr ꝛ fm nām:ꝛ iā mō appet error:qm̄ quō de⁹ pōt esse agēs nālr si nō est nā:imo est supra nām:et quō pōt esse agēs nāle si nō agit pp finē:sed ipse sue actiōis sit finis. ℃ Uez ꝓpter famositatē illi⁹ opionis debes scire ꝙ nā dz sumi. vt se extēdit ad oē ens:ꝛ sic pōt dici volūtas nā ꝓ q̄to est ens ex aiaz. imo pōt dici nā negatiōis:ꝛ sic extēse necessitas in esse rei pōt dici necessitas nālis:ꝛ sic pt dici deus agens nāle.

Impug°

℃ Sed istud nō valet ad ꝓpositū. Alio mō capit̄ nā:vt est pma diā agētis distīcta ꝯ libertatē:vt videt̄ Ari. innuere z° phy. circa pn°. vbi distinguit cām agētē in nāz ꝛ ꝓpo°. ꝛ idē vz innuere 9° meta. tex. cō. 3. ꝛ iō vide v̄ba ei⁹:ꝛ isto mō capiēdo nām:de⁹ nec ē agēs nāe:nec agēs deliberās ꝛ eligēs:sed agēs liberum ex sua scia:vt declaui:ꝛ quōcūqȝ Joan. ignorauit istud:sič ꝛ ego etiā.

Error phōꝝ.

℃ Et debes scire ꝙ phi mlťi errāt i his:iō qñ accipit Auer. ꝙ de⁹ agit nečio est dictū tn̄:ꝛ qñ ꝓbat:qm̄ rō agēdi est eēntia. dōz ꝙ ē eēntia ꝯcta p volūtatē. i. eēntia volēs:ꝛ p ꝯñs nō seqt̄. g̃ nečio agit:qm̄ eēn⁹ volēs ad ex̄ cōparat̄ ꝯtingēter ꝛ libere fm nos:ꝛ sic p̊ᵐ argᵐ nihil ē. ℃ Ad zᵐ eēntiale ē pfecto comᵗᵉ ꝛč. dōz ꝙ eēntiale est pfecto nālr:sed libero ꝛ volūtario est ꝯtingēs cōicare:lz eē cōicatū sit nāle ꝛ eēntiale:sič hō ridet ꝯtingēter:ꝛ tñ nečio hō est risibilis.

De⁹ agit fz totā suam essentiam:non tamen fm totā suaz potentiā.

℃ Ad 3ᵐ. dicimus nos ꝙ deus agit fm totā eius essentiā. nō tñ fm totā suā potētiā:qm̄ ꝛ si potentia ꝛ essentia sint idez:tñ dñt mō:ꝛ sic fm totā suā potētiam nō agit:ꝛ si agat fm totā suā essentiā:ꝛ sic fm totā suā essentiā est pfectus simplr:ꝛ hec est vere nr̃a religio:ꝛ nō est mirū de phis:qm̄ sequunt̄ sensus mendaces:vt sepe dixi.

ALGA. DV. III.

Ait Algazel rñdens ꝓ phis ꝛ si forte aliqs diceret ꝙ nullū ens nō necessariū p se:sed p aliū nuncupari pōt efficiens. nāqȝ eius cā agens:neqȝ ꝙ illa causa fuit naturalr aut voluntarie ꝛč. vsqȝ quādo dixit. vt diceremus egit ꝛ non egit.

℃ Ponit hic sol. Alga. ꝓ phis. ait Alga. rñdēs ꝓ phis:ꝛ si forte aliqs dicēt ꝙ nullū ens nō nečium p se. i. a se:sed p aliū nūcupari pōt efficiēs:vult dicē p̊ᵐ:qm̄ nullū cātū ab alio pōt dici p̊ᵐ efficiēs:qa p̊ᵐ excludit aliud pus. nāqȝ ei⁹ s. mūdi cā agēs:neqȝ ꝙ illa cā fuit nālr aut volūtarie. vlt dicē ꝙ q̄tūcūqȝ nullū ens ab alio possit dici agēs p̊ᵐ:nec agens mūdi:sz solū ens p se:nec tñ debet esse illa cā pma nāliter aut voluntarie:vsqȝ qñ dixit:eo mō quo dicimus egit ꝛ non egit ꝛc. Usqȝ quādo dixit:est terminus verboꝝ vt dixi als in superiori dubio.

AVER.

Dicimus nos ꝙ sup p̄dicta v̄ba duobus modis rñdit Algazel:quoꝝ vn⁹ est:qd̄cūqȝ nečiuz fuerit nō per aliud est effect⁹ necessariū p se:ꝛ hec rñsio ē in antea:nō eni opz ꝙ illō qd̄ est necessariū p se sit agēs:nō eni pōt fm v̄itatē denoiari denoiatione agentis. s. ꝙ attrahat de potētia ad actuz. Scda vō rñsio hois est ꝙ modus agentis est tāq̄ȝ gen⁹ sub quo ꝯtinent̄ spēs. s. agens p itellectionē ꝛ agēs p nām:ꝛ hec v̄ba sine dubio sūt vera. verūtñ p̄dicta v̄ba idicāt ꝙ phi nō opinātur ꝙ deus habeat volūtatē. Amplius ꝙ sua p̄missa ꝓpositio nō est nota:scilz ꝙ quodlz ens aut est necessarium per se aut per aliud.

℃ Hic Auer. repħēdit Alg. in duob⁹. ꝛ pmo dicit dicimus

nos q sup pdicta vba duob' modis exponit Alg. vult dicere duas rñsiones inuit:quo4 vn' est:qdcũqz necessariũ fuerit nõ p aliud;z.s.p se ⁊ a se est efficiẽs necessariũ p se.i. pᵐ ⁊ efficiẽs mũdi.(Et hec rñsio.) Repbẽdit hic ⁊ dĩc.⁊ hec rñsio est errea.i.falsa sicut illa iã dicta:⁊ sylls sic cõponit:ens simplr ⁊ p se necessariũ nõ põt eẽ agens.deus est simplr ⁊ a se necessarius.g nõ põt dici agẽs.maior cõponit sic.oẽ agẽs est extrahẽs de potẽtia ad actũ simplr ens:sicut est.deus nõ est extrahẽs de priuatione ad actũ. g nõ põt dici agẽs q fuit maior huius.p ponit maiorẽ di. nõ enĩ põt sm vitatẽ denoiari denoiatione agẽtis.s.q attrahat de po' ad actũ:⁊ hec fuit minor psylli.reliquas ppõnes voluit subintelligi.(2ª vo rñsio.) Exponit Alga. quãtũ ad scdaz sol.⁊ arguit 5 illã.⁊ dicit.scda vo rñsio hominis est q modus agẽtis est tãq genus:sub quo ptinẽt multe spẽs.s.agẽs p itellm ⁊ agẽs p nãm.deinde dicit qd veritatis ⁊ qd falsitatis ptineãt.d.⁊ hec verba sine dubio sunt vera.s.quãtũ ad istã distinctionẽ. Deinde oñdit qd falsitatis.d.verũ tñ pdicta vba idicãt q de' nõ hẽt volũtatẽ:qd sup.falsuz est.(Amplius) Ponit 2ᵐ errorẽ.⁊ di. emp.q sua pmissa ppõ nõ est nota.s.q qdlibet ens:aut est necĩuz p se aut p aliud:qm sup.qdã existimãt nullũ eẽ ens nečio ab alio:qz si ab alio notat ptig'z i tali efficaci.

Pro itellu hui' debes scire vt Auer.narrat 8º phy.cõ. 79.q Aui.opinat' est q aliqd in sui nã sit cõtingens actio ab alio nečĩuz:⁊ hoc videt dicẽ Alex.vt Auer. ibidẽ dicit.vñ hic vir opinat' est q oẽ ens ab alio sit in sui nã ptingẽs:⁊ pole eẽ ⁊ nõ eẽ:⁊ nõ habuit p icõueniẽti ptingẽs in sui nã ab alio ppetuari:vt Auer. dicit i prio de suba orbis ppe finẽ.Et pro hac opione arguunt qdaz la:inoz sic.ens ab alio non ens a se.g ens ab alio est non ens a se:⁊ sic nã ptingens:⁊ sic oẽ ens ab alio in sui nã est ptingẽs.añs est manifestũ.pñtia pbat a negatiua de pdicato finito ad affirmatiuã de pdicato ifinito. ⁋ Sz ista opio reprobabit ab Auer.ibidẽ:qm tũc nã ptigẽs efficit nečia:⁊ alia multa 5 que arguit Ari.in fine pmi celi.ideo ops dicẽ q lz illa distictio nõ sit nota:vt appet p iã dicta. attamẽ opinãdũ est q nõ oẽ ens ab alio in sui nã est ptigẽs:qm nečiuz sm phm põt hẽe cãm:vt declaui in disputatione dicta:⁊ in qõne de itellu. ⁋ Ad argᵐ:dico q istõ argᵐ nihil ẽ.nego enĩ añs.s.q ens ab alio nõ sit ens a se: vt li se dic necessitatẽ.imo ens ab alio põt eẽ a se.i.nã necessaria:si ens a se.i.nõ causatũ cõcedo:sed nihil pro eis. ⁋ Sed dices ens ab alio hẽt eẽ ab alio.g de se nõ habet esse.cõcedo.Et cũ infers.g de se habet nõ esse.nego argumentũ:qa non arguit p regulas scdi periermenias. Sed debet argui.ergo de se non habens esse:⁊ illud tñ concedo:quoniam nihil est contra me. Alia argumenta soluta sunt locis propriis: et ibidem declarata est opinio Auerrois.

Cõtigẽs in sui nã põt ab aliquo ppetuari sm Auerro. ⁊ Alexã. ratio.

Impug'

Nečium põt hẽre causam.

Solutio.

Replica

ALGAZELIS. DV. IIII.

Et Algazel rñdẽs pphis.dicimus q hec noiatio est erronea:nos eniz non dicim' q qlibet cã qlitercũqz sit nũcupet agẽs:neqz qdlibet cãtũ debeat effectus nũcupari:si eni ita esset:nõ g dici poterit q brutũ habeat actionẽ.imo actio tñ aialibus debet attribui qd pcessum est ab omnibus.

⁋ Inducit quãdã euasionẽ Alga.p phis.rñdẽs p phis:⁊ di.Alg.dicim' q hec noiatio ẽ erronea:nõ enĩ nõ dicim' q quelibet cã qlitercũqz sit nũcupetur agẽs:nec qdlibet causatũ debet effect' nũcupari.cuius rõnẽ ait.d.si eni ita eẽt:vult dicẽ q agẽs solũ dicat vno mõ:vz de volẽte:nõ ergo dici posset q brutũ habeat actionẽ:qa nõ hẽt volũtatem:imo actio tñ in aialibus debet attribui:quod concessum est ab omnibus.

AVERROIS.

Dicim' nos q id qd dixit:vz q nõ debet quelibet cã agens nũcupari verũ est:sed id qd sup hoc arguit.s.q brutũ nõ dr agẽs:hoc est falsum.a brutis nãqz nõ debz remoueri actio nisi in itellu.s.voluntaria:nõ tñ qlz actio absolute. ⁋ Nos eni inuenim' aliq entia bruta q attrahũt eis silia.s.d potẽtia ad actũ:vt ignis q pũertit eẽ humidũ ⁊ siccũ ad aliũ ignẽ sibi silem:⁊ hec sine dubio fit attrahẽdo rem q fieri hẽt de potẽtia ad actum:⁊ ideo quecũqz potentia vel aptitudo recipiendi actionẽ ignis fuerit ignis nõ agit in eã:nisi silez. ⁋ Rursus nullus est ausus negare q in aialiũ corpibus sũt nãles vtutes pũertẽtes cibaria ad subaz silez nutrito:⁊ ex hoc hoc regimie vocat aial viuũ:⁊ cessata ista vtute de eo dicit mortuũ:vt notũ est sensitiue. ⁋ Preterea.qñ dixit q si brutũ dici poterit agens esset largo modo sicut forte qrẽs dicit volẽs. ⁋ Nos vo ad hoc rñdere possumus q qñ agens dicit agẽs:⁊ itelligit ex hoc q agat actionẽ volẽtis:tũc dr largo modo sicut qñ dicit q hõ qrit qd ipse vult:sed qñ ex hoc itelligit q ipse attrahat de potẽtia ad actũ:tũc est agens sm veritatẽ ⁊ perfecte.

⁋ Hic verificat dicta Alga.⁊ p pᵐ.d.dicimus nos q id qd dixit:vz q nõ debet quelibet causa agens nũcupari:verũ est:dum verificat aliud:qm Alga.duxit ad hoc icõueniẽs .s.q sequit brutũ nõ esse agens.ideo Auer.verificat qliter falsuz est hoc pñs:⁊ dicit:sed id qd super hoc arguit.s. q brutum non diceret agens:hoc est falsum:vult dicere q bene dictũ est:q brutũ non esset agens:⁊ hoc declarat di.a bruto non debet remoueri actio:nisi itellectu.s.voluntaria:non tñ quelibet actio absolute.⁊ pbat pmo iductione.d.nos eni inuenimus aliqua etiã bruta que attrahũt.i. extrahunt eis silia.s.de potẽtia ad actũ.sicut ignis q conuertit oẽ humidũ ⁊ siccũ:vult dicẽ aquã ⁊ terrã:ad aliuz ignẽ sibi silem:vult dicere in specie:⁊ hoc sine dubio fit attrahẽdo rem:que fieri hẽt de potẽtia ad actum:⁊ ideo quecũqz potẽtia vel aptitudo recipiẽdi actionẽ ignis fuerit ignis non agit in eam nisi similẽ:⁊ per pñs appet ens brutũ esse agens.(Rursus) pbat idẽ ratione que debet sic componi.omne ens hñs virtutes cõuertẽdi cibaria ⁊ nutrimẽta in suis substãtiis sunt vere agentia:sed aialia bruta hñt huiõ virtutes:vt supra.g aialia bruta sunt vere agentia.maior est manifesta per se.minor declarat ⁊ cõponit sylls sic.oẽ id p qd aial distinguit a mortuo ⁊ non viuente habet ab aiali:sed virtus cõuertẽdi cibaria ⁊ nutrimẽta est hõ.g talis vtus est in aiali:⁊ sic apparet minor sylli primi huius.pmo ponit minorez sylli.d.rursus nullus est ausus negare q in aialibus corpalibus sint nãles virtutes pũertẽdi cibaria ad substantiã similez nutrito. Deide ponit minorẽ psylli.d.⁊ ex hoc hoc regimie.i.hac operatione vocat animal viuuz:⁊ cessata ista virtute de eo dicit mortuũ vt notuz est manifestissime.i.p se:⁊ hec fuit minor psylli:reliquę aũt ppõnes ptinent in potẽtia in illis duab':⁊ est sermo eius notus p se. ⁋ Debes scire

ꝙ vt ab Auer. 8° phy. cō. 2° ꝓpe pncipiū colligiť: ⁊ hic ꝙ nō semꝑ aīa nutritiua actu cōuertit cibū in subaз eiꝰ nutribilis: et iō aliqñ resoluit: aliqñ augetur: aliqñ diminuit: vt dictū est in libro de morte ⁊ vita: ⁊ de nutrimēto ⁊ nutribili: ideo videť mihi ꝙ dictū Auer. hic debet intelligi ſm bonū sensū: est enī hoc simpľr verū ꝙ aīa nutritiua sꝑ est operās: qm̄ illa nō ē in aīali mediāte calore: vt dictū ē in libro ꝑdicto de morte ⁊ vita: ⁊ calor est agēs nāle: ⁊ō sꝑ approximatꝰ alicui passo agit sꝑ ⁊ alterat: vt dič Auer. ibidē com. illo. 20. dčm ḡ Auer. dз intelligi ꝙ sꝑ cōuertit vel actu: vľ ꝑpat ad ꝯuersionē illā actualē: ⁊ hoc sine dubꝰ ē verū.

> *Aīa nutritiua nō semꝑ conuertit cibū in substātiā nutriti.*

> *Prīū qō* **Sed** tunc est locus qōnis: qm̄ posset qs dicē. si igiť aīa nutritiua semꝑ est operās. ḡ est actꝰ scōs solū ⁊ nō ꝑmus: qm̄ actus ꝑmus est forma nō operās actu sed habitu: actꝰ vō scōs est forma operās. si ḡ aīa nutritiua est semper exñs in opatione. ḡ est solū actꝰ scōs. ⁋ Ad hoc Auer. 2° de aīa. cō. 5°. innuit 4ᵒʳ solones. ⁊ ꝑ dicit. ꝙ hoc. i. hec distinctio de actu ꝑ ⁊ 2° est in aīa sensibili tm̄: aīa aūt nutritiua nūq̄з inueniť in aīalibꝰ nisi ſm postremā ꝑfectionē. i. in opatiōe. Est ḡ pᵃ solo ꝙ illa distinctio nō cadit nisi in aīa sensibili: nō in aīa nutritiua. ⁋ Deide ibidē innuit scōaз sol. d. si aliqs ponit ꝙ sit qdā modus aīaliū q nō nutriunť in aliq̄ tpe. s. in tpe in q̄ manēt in lapidibꝰ: vt rane magne q̄ nihil thesaurizāt ⁊ manēt ī hyeme tota in lapidibꝰ: ⁊ siľr plures serpētes. Et ſm hoc. i. scōaз sol. erit hoc. i. hec distinctio cōis aīe sensibili ⁊ nutritiue. ⁋ Deide ponit tertiā sol. d. ⁊ si nō. tūc ꝑfectio accepta ī eis erit ſm equocationē: vult dicē ꝙ nō debēt diffiniri vna diffōne: sз aīa sensibilis ꝑ actū pᵐ: ⁊ nutritiua ꝑ actū 2ᵐ. ⁊ tūc q̄stio redit ī pᵐ. ⁋ Deinde ponit q̄rtā. d. ⁊ qūocūq̄з sit qñ fuerit fit ī actu diuersitas iter vtrūq̄з. s. actū ꝑmū ⁊ scōз nō nocebit accipe idefinite. vult dicē ꝙ qūocūq̄з sit nō nocebit ii actꝰ accipere sub disiunctiōe. s. vľ pᵒ vľ 2° vľ idiffinite. s. in diffiᵉ absq̄з hoc ꝙ dicat ii pᵒ cū sit ipole aľr. vult dicē itelligē: sз qūo iste sint vē: ⁊ qūo nō: vide in expōne mea. 2ᵃ de aīa illius cō. 5. ⁋ Deide vult reꝑhēdē Alga. quātū ad vnū ꝙ non dixit formalr: sз in vtute. ⁊. d. ꝑteres. qñ dixit ꝙ si brutū dici possit agēs eēt largo mō: sič forte q̄rens dī vidēs. Est ḡ ſm Alga. agēs nomē analogū cōe agēti volēti ⁊ agēti nāli. ⁊ vult ꝙ primū analogatū sit agēs volēs. Auer. reꝑhēdit ipsuз. d. nos vō ad istud rñdere possumus: ꝙ qñ agēs dī agēs: ⁊ intelligiť ex hoc ꝙ agit. actio enī volētis. i. ⁊ intelligiť agēs volēs dicať tūc agens largo mō: sič qñ dī ꝙ hō q̄rit qō ipse vult: sed qñ ex hoc itelligiť ꝙ ipse attrahat de potētia ad actū. tūc est agēs ſm vitatē ⁊ ꝑfecte: ecce qūo Auer. totū ꝯriū vult. vult enī ꝙ totū analogatū sit agēs nāle extrahens de potētia ad actū: ⁊ aliud dī iproprie: et ꝑ siľз ad illud primū: ⁊ hoc innuit Auer. ꝑmo celi. cōmēto. 20. ⁊ alibi.

> *Scōa*

> *Tertia.*

> *Quarta.*

> *Agēs ſз Alga. dī analogice de agente nāli ⁊ volūtali.*

ALGA. DV. V.

Ait Algazel respōdens pro phis: ⁊ si aliqs diceret nos itēdimus ꝙ deꝰ est agēs: quia ipse est cā cuiuslibet entis ꝑter eū: ⁊ ꝙ mūdus sustētať in eo: ⁊ si eē dei bñdicti nō eēt vno mō eē mūdi imaginari poterit ⁊č. vsq̄з qñ dixit ꝙ nō est curandū de deriuatione noiuз post appentiā veritatis rex.

⁋ Adducit rñsionē Alg. ꝑ phis. d. ait Alga. rñdēs ꝑ phis. ⁊ si aliqs dixerit nos itēdimꝰ ꝙ deꝰ est agēs: qa ipse est cā cuiuslз entis ꝑter eū: ⁊ ꝙ mūdus sustētať in eo. vult dicē cā ꝯseruās. Deinde innuit terminū intrinsecum: ⁊ terminū extrinsecū verbox Alg. d. ⁊ si esse dei bñdicti nō esset vno mō esse mūdi imaginari poterit. hic est intrinsecus: ⁊ innuit ibidem exemplum: ⁊ patet. AVER.

Dicimus nos ꝙ snīa hox ⁊ hox ē cōcedere aduersarijs ꝙ deꝰ bñdictꝰ non est agens: imo est aliqua cāꝝ q̄ nulla rex sine ea ꝑficiť: vñ dicimꝰ ꝙ hec responsio est debilis: nāq̄з ex hoc sequiť phos ꝙ primū sit principiū totꝰ mō forme sicut aīa est principiū corporis: ⁊ nullus eox sic opinatur.

⁋ Reꝑhēdit Auer. illū: sз pᵒ dat itellз eiꝰ vbis. d. dicimus nos ꝙ snīa hox ⁊ hox est ꝯcedē aduersarijs ꝙ deꝰ bñdictꝰ nō est agēs: imo est aliq̄ cāꝝ q̄ nulla rex sine ea ꝑficitur. i. imo est cā formalis ⁊ nō agēs. vñ forma vocať cā ꝑficiēs māām. Deide reꝑhēdit illā. d. vñ dicimus ꝙ hec rñsio est debilis. nāq̄з. i. qm̄ ex hoc sequiť phos ꝙ pᵐ sit pnᵐ totꝰ. i. mūdi. mō forme. i. in gñe cē formalis: sič aīa ē pncipiuз corpis: ⁊ nullus eox. s. phox sic opinať. ⁋ Sed debes scire ꝙ Auer. nō ꝯcludit sibi hoc. ⁊ 4° de. cō. ꝑ. vbi voluit deū eē cāз vt formā: qm̄ hoc reꝑhēdit Alga. ꝙ voluit deū eē cām vt forā tm̄: sз Auer. vult in illo loco ipm eē cām in triplici gñe cāe. s. vt finis: ⁊ vt forma: ⁊ vt motor: ⁊ vt dicit 12° meta. com. 7°. ⁊ in cō. 6°.

> *Deꝰ ē cā in triplici gñe cāe ſз Auerro. Alga. do ponit ipз ī gñe cāe forał tm̄.*

ALGA. DV. VI.

Ait Algazel rñdēs phis: dicimꝰ ꝙ nr̄a itētio ē ꝙ talis res nō dicať actio neq̄з effectꝰ. imo itēdimꝰ ꝑ actione id qō ꝓcedit a pura ⁊ vera volūtate: ⁊ iā declaraimꝰ in ꝑcedētibꝰ: cur ē actio ſm vitatē ⁊č.

⁋ Sermo iste est q̄si ꝑ se maᶠᵐ. vñ dī. ait Alg. rñdēs phis dicimꝰ ꝙ nr̄a itētio ē ꝙ taľ res. vľt dicē mūdus. nō dicať actio neq̄з effectꝰ. imo itēdimꝰ ꝑ actōe. id qō ꝓcedit a pura ⁊ vera volūtate: ⁊ iā declaraimꝰ in ꝑcedētibꝰ cur ē actio ſm vitatē ⁊č. ⁊ sмo iste est māifestꝰ ꝑ se. AVER.

Dicimus nos ꝙ hoc bñ seq̄reť phos si ipsi dicerēt id qō eis attribuit: tūc enī sequereť eos. s. suppositis istis ꝙ mūdus non habeat agens neq̄з naturaľr neq̄з ꝑ volūtatē: cū aūt agens tertio mō inueniri nequeat. ḡ id qō dixerat noie phox nihil est.

⁋ Auerrois rñdet his. d. dicimꝰ nos ꝙ hoc. s. mūdū nō hře agēs seq̄reť phos si ipsi dicerēt id qō eis attribuit. tūc enī sequiť eos. s. suppositis istis. s. ꝙ mūdus non hēat agens: nec nāľr nec ꝑ volūtatē. cū aūt agēs 3° mō inueniri neq̄at. vult dicē ꝙ si solū eēt agēs deliberās: ⁊ agēs nāle: ⁊ non agēs mediū inter ista ad phos sequiť ꝙ ipse mundus sit icausatus: sз id qō dixit noie phox nihil est. vult dicē: qm̄ datur agēs 3° mō vt dixit supra.

ALGA. DV. VII.

Ait Algazel. scōs vō modus ad ꝓbandum ꝙ mundus nō sit effectus dei ſm phox radices hic est: interꝑtatio actionis que est inouare aliqd: sed mūdus apud eos est ab eterno: ⁊ ꝑ actionē intelligiť attrahere rem de priuatione ad esse in inouando: ⁊ hoc in antiquo non pōt imaginari: quia actio oportet ꝙ sit noua: sed mūdus apud eos est ab eterno. ergo non est effectus dei.

⁋ Hic adducit aliū motiuū ad idē. ⁊. d. ait Alg. 2ᵘˢ vō modus ad ꝓbādū ꝙ mūdꝰ nō sit effectꝰ dei ſз phox radices hoc ē interꝑtatio actiōis q̄ ē inouare aliqd: sз mūdꝰ apō eos est ab eterno. i. nō inouatꝰ. ḡ in scōa figᵃ. ipse mūdus non

est effect⁹ dei.(Et p actionē) Probat maiorē.d.q p actionē intelligit attrahere rē de priuatione ad actū inouando. Deide pbat minorē.d.q hoc.i.actio noua non pōt intelligi in antiq:qa actio opȝ q sit noua:sed mūdus apud eos est ab eterno:q ↄcludit ↄclusionē.d.ḡ nō est effectus dei:vl lrā repentē aliter sic.sequit q actio opȝ q sit noua:sed mundus apud eos est ab eterno:q tūc est replicatio scdi sylli. q ambe possunt stare.

AVERROIS.

Dicim⁹ nos q si mūdus eēt ab eterno p se ens nō iquātū ē mobil:qa qlibet mot⁹ cōponit ex nouis ptib⁹:mūdus igit nullū hēt agēs:sȝ si eēt antiqu⁹ cū ↄtinua inouatione:q ei⁹ inouatio nō hēt principiū neqȝ finē:tūc illud qđ fecit acqrere ↄtinuaȝ inouationē dign⁹ est nūcupari inouās q̄ȝ illud qđ facit acqrere inouationē deficiētē. Uñ hoc modo mūdus est inouat⁹ a deo bñdicto:phi tamen dicunt mundū esse ab eterno:q noiat ab eis antiquus ad differendum ab illo qđ inouatur ex aliqua re:q in tēpore:q post priuationē.

¶ Hic rñdet arg^m Alga.q ad formā opȝ negare minorē:qm mūdus ↄtinue inouat p quāto est res mobil q variabilis.dic ḡ.dicim⁹ nos q si mūdus eēt ab eterno p se ens i.nō variabil nec p se:nec p accñs:nō iquātū est mobil. vt sic mūdus nullū hēt agēs:sȝ sup.mūdus ē mobil q variabilis:qa qlibet mot⁹ cōponit ex nouis ptib⁹:vñ lrā est trāsposita:q dȝ sic ordinari.i.nō iquātū ē mobil mūdus. igit nullū hȝ agēs:q: qlȝ mot⁹ cōpōit ex nouis ptib⁹:q sic tūc dȝ suppleri.iđ mūdus inouat. ¶ Deide rñdet cuidā tacite obiectiōi:qm posset qs dicē:vȝ istō agēs inouās ↄtinue mūdū dȝ dici magl agēs:q̄ȝ si totū facēt ipȝ semel sil. Rñdet.d.q si eēt antiqu⁹ cū ↄtinua inouatiōe:q eius inouatio nō hēt pn^m q finē:tūc illđ qđ fec acqrē ↄtinuaȝ illā inoua^{ōȝ}.i.agēs ei⁹ dign⁹ ē nūcupari inouās.i.agēs inouās q̄ȝ id qđ fac acqrē inouationē deficiētēȝ.i.finitaȝ. Deide recolligit sol.ad formā.d.vñ h mō mūdus ē inouatus a deo bñdicto:q p h vult negare minorē illi⁹ sylli. Deide soluit qđdā du^m:qm phi voluīt mūdū eē eternū:et dicl ipȝ eē nouū.ḡ ↄdicl eis.solu^t.q sol.ē nō legēti vba ei⁹

Dubiū. Sed hic ptenit qđ:qm Auer.ix° meta.cō.4.4.pōit q nūer⁹ itelligētiaȝ cāt a pma ordine qđdā tā q̄ȝ a cā agēte:q tñ h in pncipio sol.ait:q ens p se nō nouū inouabile simplr nō cāt ab aliq̄ agēte:q sic vȝ ↄdictio.

Solu. ¶ Pōt solui mltū subtilr:qm Auer.h logt ō agēte ppe qđ agit cū aliq̄ inouatiōe.istō mō enīȝ vult q oē fcm ab agēte aliq̄ mō inouāte dȝ eē in sui eē nouū alr nō fiet:cū quo tñ stat q loquēdo ō agēte nō inouāte itelligētie pñt hēe agēs:vt ibidē dic Auer.q sic soluit ↄdictio:q dixi i.q. de ite^{ri}:q i.q.ō motore.vide ibidē. ALGA.DV.VIII.

Dit Alga.rñdēs p phis. Et si forte aliqs diceret q p inouato itelligit id qđ hēt eē post priuationē:dicim⁹ q ex h seq̄ret q si qđdā agēs inouaret aliqd q id qđ ab eodē agente depēdet de eo sit aut purū esse:aut pura priuatio:aut ambo:ipolē est q sit priuatio p̄cedens:qa nulla impssio fit per priuationē:q est impolē q sint ambo eadē ratione:remanet ergo q id qđ pcedit ab eodē agēte sit puruȝ esse:vnde si esse continue fuerit:q illa etiā cōparatio ↄtinua erit:q si vo defecerit defectibilis eēt:q iđ cōparata hec cōparatio erit illud cui cōpatio fit nobilis q magis cōtinuās iprimere:sed priuatio nō depēdet de actione in tēpore.remanēt ḡ q depēdet de eo iquātū inouat:q eē ipm inouatū nō est aliđ nisi q sit ens post priuationē:q priuatio nō depēdet de eo.

¶ Inducit Alga.p phis.q.d.ait Alg.rñdēs p phis:q si forte aliqs dicēt q p inouato itelligit id qđ hēt eē post priuationē:q mūdus sup.hēt eē post priuationē.ḡ ē inouat⁹:q sic effect⁹ alicui⁹ agētis:vñ mihi q h itēdit pbare mūdū nō depēdē a p̄:q arg' sic.dicim⁹ q ex h seqt qđdā agēs inouare aliqd q id qđ ab eodē agēte depȝ de eo.i.re^{m} illi⁹ sit aut puȝ eē:aut pura priua^o aut ambo.q dclat q nllȝ istoȝ pōt dici:ut p ↄñs mūdus nō poterit eē effect⁹ dei:qa nec p ut hēt puȝ eē:nec put hȝ priuationē:nec put hȝ vtrūq:q.d. ipolē ē q si priuatio p̄cedēs:q: nulla p̄cessio.i.actio fit p priuationē:sȝ post⁹ defectio:q est ipolē q sint ambo.i.puruȝ eē:q pura priuatio eadē rōne.manet ḡ q id qđ pcedit ab eodē agēte sit purū eē.declauit quō est illud eē puȝ.q.d. vñ si eē ↄtinue fuerit:q illa cōpatio.i.illa depēdētia cōtinua erit:q si vo defecerit.i.talis depēdētia vl tale eē:defectibilis eēt.i.illa depēdētia vl illđ eē. Et ↄcludit pp h correlariū.d.q iđ cōparata hec cōparatio.i.re^{m} hec depēdētia erit illud cui cōpatio sit nobil.i.cā eēndi q̄ nobil h vocat:q magis ↄtinuās iprimere:q vult dicē q illa depēdētia erit res depēdēs cū q̄ est cōtinua q noua. Ex quo seqt q mūdus si hēt purū eē nō sit effect⁹ dei:qa p quāto hēt eē nō accipit eē post nō eē:sed ↄseruat in eē. Deide redit ad illud qđ iā dixerat.i.q priuatio nō sit effect⁹ agētis.d. sȝ priuatio nō depēdet de actiōe in tēpore:qa qđ nō est nō depēdet:qa igit effectus agētis nec est purū eē nec pura priuatio ↄcludit ppo^m.d.ḡ qđ depēdet de eo.i.de eo iquātū inouat:et pro.i.ipȝ eē inouatū nō est aliđ nisi q sit ens post priuationē:q addit q istō mō priuatio nō depēdet ō eo. ¶ Ex qb⁹ appȝ rñsio p phis:qm dici nō pōt q mūd⁹ sit effect⁹ dei:qa nō put hēt purū esse:qa vt sic nō est effect⁹ sed potius ↄseruat nec put hēt priuationē:quia pro illo nō depēdet:qa vt sic nihil est:nec pro esse vtroq:ideo nō est effectus dei:q sic rñdet pro phis.

AVER.

Dicim⁹ nos q vba hec sūt de rñsione Aui.i pñti qōne noie phoȝ:q sūt vba erronea:dimisit eni vnū diuisionis mēbroȝ:vȝ qđ ipse dixit est q act⁹ agētis nō euadet qn depēdeat de inouato in eē aut priuatiōe p̄cedēte eū:put priuatū est aut in ambo sil:ipolē ē q ōpēdeat de priuatiōe:qa priuatio nō igredit actionē:q iđ ipolē ē de priuatiōe eis duob⁹. Remanet ḡ q depēdeat ad eē:q inouare nō ē aliđ nisi depēdē actiōes ad eē.i.q actio agēs sit de re eē.ḡ seq̄ret ex h q eē qđ ē post priuationē:q eē qđ priuatio p̄cedit cum sint eq̄lia. Et hec ē sophisticatio:q loc⁹ ei⁹ ē:q actio agētis nō depēdet de eē in tpe priuatiōis:qđ est eē in potētia:q nō depēdet de eē in actu iquātū in actu:neqȝ de priuatiōe iquātū priuatio:imo de eē defectibile qđ ↄtingit ei priuatio.ḡ actio agētis nō dependet de priuatione:qa priuatio non

est actio:neq3 depẽdet de eẽ icõiuncto priuatio ni;id nãq3 qd hẽt eẽ in vltia pfectione nõ idiget de aliquo dãte eẽ: z eẽ ɔiunctũ priuationi non reperit nisi i tpe inouati inouatiõis; z iõ nullus a dicto dubio euadere põt:nisi supponat ꝙ mũdus in suo eẽ sp adiũct⁹ fuit priuatiõi : z adhuc adiũgit ei:sic est i esse mot⁹.s.ꝙ sp idiget de mouẽte. ℂ Et veraces phi putãt ꝙ mũdus supm⁹. sic se hẽt cũ ipso deo glioso maxie cũ reb⁹ iferiorib⁹: z in hoc dĩnt res create ab eternis:qa effecte qñ sunt non adiungit eis priuatio ex qua de agente indigeant: z ab eo cõtinuat ipsarũ3 esse.

ℂ Primo iducit sũmã vboꝝ istius.deide declat solonem aliã p phis.dic igit p.dicim⁹ nos ꝙ vba hec sũt de missione Auic.in pñti qõne noie phoꝝ:z sũt vba erronea:dimisit eni vnũ diuisionis mẽbrũ:deide repetit sniaz illoꝝ vboꝝ:z dicit:v3 qd ipse dixit est ꝙ act⁹ agẽtis.i.opatio agẽtis nõ euadet qn depẽdeat de inouato.i.ꝙ nõ sit circa inouatũ:in eẽ.i.inquãtũ hẽt purũ esse aut priuatione precedente.i.circa priuationẽ pcedẽtẽ eũ:put priuatũ est; aut in ambo simul.i.circa ambo. Deide destruit mẽbra:sicut fecit Alga.d.ipole est ꝙ dependeat de priuatione:qa priuatio nõ ingredit actione3:z ideo impole est de priuatione eis duob⁹ modis.i.z per idẽ impole est vt sit circa ambo. remanet ergo ꝙ depẽdeat ad eẽ.s.ꝙ actio agẽtis sit de re esse.g sequit ex hoc ꝙ eẽ qd est post priuationẽ:z esse qd priuatio pcedit ip3 sint eqlia.i.ꝙ priuatio z eẽ sint idẽ.pbatur:qñ res depẽdet put est:sed put est nõ reqrit agẽs.g put depẽdet nõ reqrit nõ eẽ.igit eẽ z nõ esse sunt vnũ et idẽ. ℂ Soluit Auer.qñ nõ tenẽt mũdũ nõ esse effectu3 dei.vt eis iponit Alga.iõ rñdet arg⁹ Alga.d.ꝙ hec est sophisticatio z locus ei⁹:vult dicẽ sophisticationis:qa actio agẽtis nõ depẽdet de eẽ in tpe priuationis qd est eẽ in po⁹ vult dicẽ ꝙ actio agẽtis nõ ɔsistit circa purã priuationem de eẽ in actu.i.nõ ɔsistit circa eẽ in actu iquãtu3 in actu: imo de eẽ defectibili.i.circa eẽ ɔtingẽs qd ɔtingit ei priuatio. ℂ Deide resumit arg⁹.d.g actio agẽtis nõ dependet de priuatione:qa priuatio nõ est actio.i.effect⁹ : nec depẽdet de eẽ incõiuncto.i.nõ iuncto priuationi.id nãq3 qd hẽt eẽ in vltia pfectione.i.vltia actualitate nõ idiget de aliquo dãte eẽ.i.aliq agẽte. Deide ɔcludit circa qd eẽ ɔsistit:z dicit:z esse cõiunctũ priuationi nõ reperit nisi in tẽpore inouati inouationis.i.in tpe inouationis alicui⁹ inouati.i.rei hñtis aliquã ɔtinuã nouitate3 : z iõ nullus a dicto dubio euadere põt:nisi supponat ꝙ mũdus in suo esse semp cõiunctus fuit priuationi:z adhuc adiũgit ei:sic est in eẽ motus q sp idiget de mouẽte.q.d.ꝙ sic de motu ita de mũdo:sed mot⁹ qa est act⁹ cui admiscet sp aliqd factũ aliqd fiendũ.iõ idiget mouẽte:ita in ppósito de mũdo.vñ dic: vt veraces phi putãt ꝙ mũdus supm⁹.i.vniuersus sic se hẽt cũ ipso deo glioso:vult dicẽ:sic mot⁹ se hẽt cũ mouẽte:maxie cũ reb⁹ iferiorib⁹.i.maxie sm mũdũ iferiore3 ɔtẽtũ i spa actiuoꝝ z passiuoꝝ. Ex his sequit solo qõnis: scil3 ꝙ mũdus sit effect⁹ dei:qñ sp ẽ in ɔtinua inouatione. (Et in h) annectit quãdã dñiaz iter res nouas z eternas:z dic.in h dĩnt res create ab eternis.i.res nouate ab eternis:q2 effecte.i.res eterne facte qñ sũt:nõ adiũgit eis priuatio ex q de agẽte idigeãt pp quã idigeãt agẽte:z ab eo ɔtinuat ipsaꝝ eẽ:vult dicẽ q ɔtinuet z ppetuet ipsaꝝ eẽ.

Prĩa dubitatio.

Hic sunt multe qõnes.pma qa Auer.dicebat Alga. esse diminutũ quãtũ ad h ꝙ nõ posuit qrtũ mẽbrũ diuisionis dicte:z tñ videmus Auerroim non posuisse illud quartũ mẽbrũ. Scda:qa sicut mũdus cessaret ablato pmo motore:ita itelligẽtie cessarẽt ablato pmo motore.g sicut mundus pp ter id depẽdet a pmo:ita itelligẽtie.g itelligẽtie hñt veꝝ efficiẽs:sic mundus hẽt. Tertia:qñ si mũdus ɔtinue inouatur.g in sui nã põt desinere esse.g aliqñ desinet esse.aliter aliqd in sui natura corruptibile nunq̃ desineret eẽ ɔ vltimũ pmi celi. Quarta:videt adhuc sol. Auer.nõ esse couenieñs:qñ si effectus depẽdet ab aliq agẽte:vel depẽdet qñ est:vel qñ nõ est:et ad hoc Auer.non rñdet. Quinta:videt ꝙ effectus postq̃ est:non depẽdeat ab eius causa agente. Socra.eni postq̃ est non dependet a patre nec semine.

Scda

Tertia

Quarta

Quinta

Hic volo aliqua ɔgregare:z pmo debes scire ꝙ aliquod ens põt apud phos trib⁹ modis poni in eẽ. vno mõ ꝙ ex se formalr sit nečc esse:sed ab alio effectiue:sicut ista ppositio.hõ est risibilis est formalr:z sm ꝙ talis nečia:attamẽ a premissis effectiue dependet: qñ cũ nečitate formalis illius cõpoĩs est depẽdẽtia ab alio in gñe agẽtis:l3 nõ sit illi cõpossibilis in gñe eẽ formalis. scdo mõ ꝙ eẽ aliqd est ex se formalr eẽ nečio:z tñ ab alio depẽdẽter pp ordinẽ eẽntialẽ:qñ pp ordinẽ eẽntialẽ ordinatoꝝ ɔdictio eẽt 2m eẽ sine pmo:l3 nõ ecõtra. Et tertiũ eẽ sine scdo:z nõ ɔ. Uñ l3 scdz depẽdet a pmo:nõ tñ causat a pmo nec in gñe forẽ:nec in gñe agẽtis : nec in aliquo gñe eẽ sm istũ scdm modu3.aũt scdm est a pmo depẽdẽter pp ordinẽ essentialẽ scdi ad pmũ:z tertiũ ad secundũ.vñ pprie hic ordo est iter pfectius z iperfectius: nõ iter cãm z causatũ.3° aliqd hẽt eẽ ex se formalr pole. necessario tñ ab alio:qa illud a quo hẽt eẽ nečio cãt illud.

Triplr aliqd ens ponit in eẽ.

ℂ His tribus modis visis dõm mõ qualr res oẽs cõparant ad pmũ simplr sm opionẽ hui⁹ phi. Et videt mihi ꝙ si loquamur de rebus simplr z formaliter eternis cuiusmodi sunt sube mouentes orbes duobus modis comparant ad pmũ.s.causalr z dependenter:z huiꝰ declaratio est:qñ l3 in suis natura sint formalr z per se nečie : attamẽ sm istos phos op3 vt effectiue sint ab alio:qd ponit Auerro.in 12° meta.cõ.44.sic eni ɔclio ista.hõ est risibilis.est formaliter nečia:attamẽ effectiue depẽdet a pmissis sm oẽs.sic oẽs itelligẽtie sunt sm coꝝ nãs:z formalr nečie : attamẽ a pmo effectiue:z hoc plane ponit Auerro.in 4° celi com. pmo.videt etiã mihi ꝙ cõparent ad pmu3 depẽdenter: qñ sm phos ponit ordo eẽntialis in opationibus istoꝝ: z p ɔña in eẽntiis:z hoc significauit Auer.12° meta.com. pdicto.44.z 9° metaphy.cõ.17.vbi dixit:qñ itelligẽtie mouent pmarie z per se:adeo ꝙ si deus posset agere sine eis eẽnt ociose:z idẽ 2° celi.cõ.17.z.21.iõ cõparant etia3 scdo mõ sine dubio:z h inuit Auer.in fine solonis huius dubij:cũ dicit ꝙ itelligẽtie seu res eterne qñ sũt nõ adiũgit eis priuatio:vult dicẽ:qa sũt formalr nečie : ideo sic sunt effecte. ℂ Ex his appet qualr itelligẽtie nõ hñt agẽs sm famositatẽ dictũ:qd itelligit cũ noua causatiõe:z hoc negat Auerro.sepe de eternis volẽs entia eterna simplr nõ hẽre agẽs sm famositatẽ dictũ:qd agit inouatiõe media. Si vo loquamur de reb⁹ corruptibilib⁹.dõ3 ꝙ nulla res vna nuõ in sui nã polĩs z formalr ɔtigẽs põt ab alio eadẽ nuõ ppetuari:sed hñ eadẽ sm spẽm:qñ elñtũ sm ptẽ corrũpit:z tñ totũ sm spẽm remanet:vt di 2° de gñõne. cõ.37.silr mot⁹ celi q cõtinue forte est alius z ali⁹:vel saltẽ in accñtib⁹ nõ hẽt mõ locũ. Ex his sequit ꝙ mũdus ẽ etern⁹ sm spẽm:nõ sm numeꝝ:qñ sic elñtu3 ɔtinue est aliud z aliud:ita mũdus est alius z alius ɔtinue:z sic elñtu3 manet eternũ sm spẽm:ita mũdus.põt tñ dici etern⁹ sm numeꝝ equalẽter:vt alibi dixi. ℂ Sed si totũ hoc est ita apparet qualr mũdus põt hẽre agẽs etiã sm famositate3 dictũ:q2 ei inest aliq inouatio q est reqsita in rõne famosi agẽtis

Quo mõ res cõparantur ad pmum.

Intelligẽtie duplr cõparant ad pmũ.

Corm

Nulla res corruptibilis põt ab alio eadẽ nuõ ppetuari:sed hñt eadẽ specie.

Mũdus põt hẽre agẽs sm famositatem.

Solũ ad pumam. ꝟ agẽtis. ¶ Dissbitis Rñ° mõ rõnib° in 3ᵢᵢᵢ. ¶ Ad pmũ dõm. ꝙ 4ᵒʳ iũi mẽbra q̃ inuit Auer. p°. s. ꝙ est puatio. 2ᵐ eẽ pup. 3° cõmixtio puatiõis: ⁊ eẽ vt mot°. 4ᵐ eẽ i ꝯtinua inuatiõe cũ aliq̃ pmanẽtia: sic est in subys pmanẽtib°. tñ occulte nutribili. vbi. n. nõ appet nutritio. ita manifeste: ⁊ de q̃ dixit eẽ mũdũ: si bñ ꝯsiderere: ⁊ ħ itẽdit Auer.

Nõ eodẽ mõ depẽdẽt itellĩe a deo sic mũd° ¶ Ad 2ᵐ: ꝯcedo itellĩctas depẽdere a p: sȝ nõ eo mõ. sic mũdus: qꝛ mũdus depẽdet tãq̃ res cũ aliq̃ inouatiõe: qꝛ nõ est foialr necĩ°: itellĩne sine inouatiõe: qꝛ sunt formalr neĉie: iõ ipse mũdus põt bñe veꝝ ⁊ famosuȝ agens nõ sic itellĩcie. iõ negaṫ silitudo ⁊ ꝯcedit ꝯñs fm modũ dcm.

Intellie nõ hñbẽt agens sȝ famositaté. sic mũdus. ¶ Ad 3ᵐ appet solo. ꝯtinue. n. desinit eẽ: qꝛ ꝯtinue ẽ ali° ⁊ ali°: ñ tñ sic desinit eẽ ꝙ nihil ei equalẽter sibi succedat: qꝛ est ppetu°: sic fluui°. maxie quo ad ptẽ iferiorẽ. ¶ Ad 4ᵐ appet solo. si. n. loq̃mur ꝺ po° in fieri depẽdet: qñ hȝ mediũ eẽ inter puõnẽ ei° ⁊ eẽ: qꝛ actio actualis ꝯsistit circa rẽ hñtẽ eẽ i medio vt dixi supra. si ṽo loq̃mur ꝺ po° in facto dĩ ꝙ ꝯtinue depẽdet: qꝛ cõtinue inouaṫ: vt ḡ equalẽter sit: opȝ vt sit aliqḋ ppetuũ: vt dixit Auer. ⁊ tũc dico ꝙ depȝ qñ est. ⁊ ħ voluit Auer. ¶ Ad vltimũ iã rñdet Aul. i 6° sue me° caplo vltio. vult. n. ꝙ cã sil' sit cũ cãto vir. iõ sortes qñ ẽ adhuc hȝ agens ꝯseruãs: qꝛ ille dispõnes q̃ fuerũt ei° effectiue ꝯuerse sũt ⁊ facte sũt ei° ꝯseruatiue ⁊ regitiue. iõ dimisso hũido radicali ⁊ calore nãli a pn° gnõnis 3ctis dimittiṫ vita: vt dĩ Alex. in ꝑ de gnõne. ⁊ Auer. refert ipȝ cõ. 38. ibidẽ. ¶ Ex his appet itẽtio Auer. aliq̃lr: lȝ multũ locut° sim de ħ in qõne de inte°: in qõne. an sit aliq̃ vĩ° infinita. in 3° de aĩa. in expõne mea ꝺ suba orb. ibi. n. declaui ifinitates istã. ¶ Et debes scire ꝙ oĩa ħ dicta sunt ħ posita: ⁊ nõ pbata. fm. n. fidẽ nrãȝ opȝ dicẽ ꝙ de° vniuoca actiõe pduxit mundũ: ⁊ in instãti: vt pȝ: ⁊ iãȝ hoc declaui sepe.

ALGA. DV. IX.

At Algazel rñdẽs ad phos. Nos dicim° ꝙ actio depẽdet de agẽte iquãtũ illa actio inouaṫ: nõ rõne priuõnis eã pcedẽtis: neq̃ȝ iquãtũ hȝ eẽ tm̃: qꝛ nõ depẽdet de eo ad inducẽdũ inouationẽ ipm ens exñs. ḡ depẽdet de eo in sua inouatione inquãtũ est inouatio ⁊ exitus de priuatiõe ad eẽ: ⁊ si ab eo inouatio remoueret nõ itelligerem°: deide ipm agẽs eẽ: ⁊ qñ dĩ ꝙ eẽ ipm nouũ itelligiṫ ꝙ priuatio pcedit eũ: ⁊ hoc nõ est de agente actionẽ. dico ꝙ veꝝ est: ħ hoc est pactũ actionis agẽtis. vȝ ꝙ priuatio pcedat euȝ. ergo ꝙ nõ sic se hẽt: imo est ꝯtinuũ: nõ pertinet ꝙ sit actio agẽtis: neq̃ȝ quodcũq̃ȝ fuerit in agẽte in esse est agẽs: lȝ nõ sit rõ agẽtis: suba nãq̃ȝ agentis ⁊ sua volũtas: ⁊ sua scia sunt re in esse agentis: ⁊ nõ sunt de agẽtis pprietatib° inquãtũ agens.

¶ Inducit Alg. rñsionẽ ad phos. ⁊ dicit: ait Alg. rñdẽs ad phos: nos dicim° ꝙ actio. i. effect° depȝ de agẽte inq̃ȝtũ illa actio inouaṫ. i. inq̃ȝtũ ille effect° inouaṫ: nõ rõne puõnis eã pcedẽtis nec inq̃ȝtũ hȝ eẽ: vult dicẽ formã. vult dicere nullo mõ inouatũ tm̃: qꝛ ipȝ ens exñs nõ depẽdet ꝺ

Nã eo dñr pñr depẽdẽt ab agente. deo in agẽte ad inducẽdũ inouationẽ: qꝛ nullã hȝ. ¶ Debes scire ꝙ res põt depẽdẽ ab agẽte vno mõ: qꝛ nũc est ⁊ imediate añ ħ nõ extiterit: sic sortes qñ ẽ act°: alio modo põt depẽdẽ: qꝛ nũc ẽ: ⁊ añ nõ fuit: sȝ nõ sub isto eẽ pcise: sȝ hñ huic equalẽtẽ: sic est de mũdo vel motu: ⁊ cẽto: vt dixi. Dic mõ Alg. ꝙ actio nõ depȝ ab agẽte inq̃ȝtũ inouatur sine pcessione puõnis illi°: nec inq̃ȝtũ hẽt eẽ. s. simplr nullo mõ inouatũ: ḡ depȝ de eo. s. agẽte in sua inouatiõe inq̃ȝtũ est inouatio ⁊ exit° ꝺ puõne ad eẽ. vult dicẽ inq̃ȝtũ hȝ eẽ qḋ ẽ admixtũ alicui puõni: vt dixi 2° mõ. vl forte lrã ẽ corrupta: ⁊ dȝ legi sic: ⁊ nõ exit° de puõne ad eẽ: ⁊ itẽtio talr ꝙ ipȝ agẽs nõ intellerem° si ab eo inouatio remoueṫ: ħ igit fuit arg° phoꝝ: vt dcm fuit. Contra arguit Alg. ⁊ qñ dĩ ꝙ eẽ ipȝ nouũ itellr ꝙ puõ pcedit eũ: ⁊ hoc nõ est de agẽte actionẽ. s. mũdũ: vult subitelligẽ rñsionẽ datã hñic. iõ ꝯfutat illã ꝯfirmando istud. d. dico ꝙ verũ est: sȝ ħ est pactũ. i. ꝯditio actõis agẽtis. i. effect°. vȝ ꝙ puatio pcedat eũ: ḡ nõ sic se hȝ: imo ẽ ꝯtinuũ. i. semp ens: ⁊ nõ ptinet ꝙ sit actio. i. effect° agentis. vñ sylla põt sic cõponi: oĩs effect° hȝ eẽ post puõnẽ: mũdus ḡ est actio agentis p te nõ hȝ eẽ post puõnẽ: ḡ nõ est effect° agẽtis. in 2ᵃ figura. (Neq̃ȝ qḋcũq̃ȝ.) Remouet qḋdã dubiũ: posset q̃s dicẽ veꝝ q̃cq̃d est idẽ agẽti est rõ agẽdi: ⁊ ħ dubiũ hȝ ortũ ex supiorib°: qꝛ supra dixit: debẽt agẽ mũdũ per suã sciam: que est sua essentia: soluit. d. neq̃ȝ qḋcũq̃ȝ fuerit in agẽte in eẽ est agẽs: vult dicẽ fm rem. lȝ nõ sit rõ agẽtis: suba nãq̃ȝ agentis: ⁊ sua volũtas: ⁊ sua scia sunt vnũ re in eẽ agẽtis: ⁊ nõ sunt de ptib° agẽtis inquãtũ agẽs. Ex his appet solo ad rõnem phoꝝ.

AVERROIS.

Nos dicim° ꝙ oĩa ista ṽba sũt vera: qꝛ actio agẽtis depẽdet de effectu: put ẽ mobilis ⁊ mot° de prio suo eẽ qḋ ẽ in potẽtia: vsq̃ȝ ad suũ eẽ in actu dĩ inouatio ⁊ priuatio: sic dĩc ipse: qꝛ est vn° pactoꝝ eẽ mot° a mobili. Et nõ opȝ qñ id qḋ ẽ necĩũ in actiõe agẽtis nõ depẽdeat de actiõe agẽtis ꝙ debeat de suo 3rĩo: sic asserebat Aul. Phi tñ opinati sunt ꝙ sũt aliq̃ entia q̃ ipsaꝝ dispõnes substãles ꝯsistũt in motu: sic vẽtus ⁊ alie res: ⁊ ꝙ celũ ⁊ iferiores res sũt de ħ gñe. s. sunt de entib° que ipsoꝝ eẽ ꝯsistãt i motu. Et si sic. ḡ sunt i ꝯtinua inouatione ab eterno: ⁊ sempiterno. vñ sic ens eternale dign° ẽ q̃ȝ iceternale: silr id qḋ sua inouatio est ab eterno pricipali° ẽ in noie noui: q̃ȝ illud qḋ sua inouatio ẽ aliquo tpe: ⁊ nisi mũd° in tali casu eẽt. s. ꝙ ei° suba nõ ẽ in motu mũdus nõ idigeret post ipsi° eẽ de deo bñdicto: sic domus post suũ esse nõ idiget de edificatore: nisi mũdus eẽ de pñto relõnis vt isudauit se Aul. oñdẽ. Nos ṽo dicimus ꝙ id qḋ ipse posuerat veꝝ ẽ in supcelestiũ corpoꝝ foĩa: ⁊ si sic. ḡ mũdus idiget de agẽte in tpe sui eẽ inq̃ȝtũ est agẽs duob° modis. s. i eẽ subo mũdi exñs in motu ⁊ eẽ ei° foĩa ex qua ꝯstituiṫ: ⁊ si ipsi° eẽ de nã relõnis: nõ de nã q̃litatis nõ idigeret agẽte: qḋlibet eni qḋ sua forma igrediṫ in hoc gen° qñ repiṫ ⁊ pficiṫ simplr eẽ nõ idiget de agẽte: ⁊ ab hoc remoueṫ pdictũ dubiũ cadẽs sup pdicta verba.

¶ Mõ Auer. rñdet arg° Alga. qḋ erat in 2ᵃ figura dĩ. dicimus nos ꝙ oĩa ista ṽba sunt ṽa: vult dicẽ ꝙ taȝ maior q̃ȝ minor sũt ṽe ad bonũ sensuȝ: cui° cãm dat. d. qꝛ actio agẽtis depẽdet de effectu. i. circa effectũ put ẽ mobile ⁊ mot° de ꝑ suo eẽ: qḋ ẽ in po° vsq̃ȝ ad suũ eẽ in actu: dĩ inoua

tio r pūō:sic dicit ipse:qr est vnᵘ pactoꝝ:vult dicē pūatio est vna ꝯditio eē motᵘ a mobili:r per h ad formā appet. mūdus.n.cū inouat ꝯtinue.i.hꝫ pūōnē aliq̄.iō appet solutio.(Et nō opꝫ.)soluit ad idē mālfestiᵘ.d.r nō opꝫ qꝫ id qd ē neccīū.i. ꝯnnuū i actiōe agētis nō depꝫ de actiōe agētis ꝙ debeat de suo ꝯrio.imo debeat nō depēdē:qd ē ꝯriū ad depēdēs:sic asserebat Aui. voluit dicē ꝙ nō est vaᵐ sylli dicti.Et pbat h auctre pħoꝝ.d.pħi tñ opiati sunt ꝙ sūt aliq̄ entia:q̄ ipsaꝝ dispōnes subales ꝯsistūt i motu. vult dicē q̄rū nō sunt in motu:sic vērᵘ r alie res:r ꝙ celi iferiores.vꝫ ignis r aer rc̄.sunt de h gnē.s. sūt d entibᵘ q̄ ipsaꝝ eē ꝯsistūt in motu.(Et si sic) pbat h rōne:r cōponit sic.res sempiterne noue hnt agēs:sꝫ multe res:vt mūdus:r elnta:r reliq̄ sūt entia sempiterna noua.ḡ depēdēt ab eterno agēte.hᵘ sylli pbaᵗ hᵐ auctre pħoꝝ.Dein̄ ponit vꝫ argᵐ.d.si sic. ḡ sūt i ꝯtinua inouatiōe ab eterno. vult dicē ab agēte sēp r sempiterno.Deide pbat maiorē.d. sicut ens eternale dignᵘ est q̄ꝫ ineternale.i.corruptibile silr id qd sua inouatio ē ab eterno pncipaliᵗ ē in noie noui q̄ꝫ id qd sua inouatio ē aliq̄ tpe . Ex h appet maior:qr exq̄ est dignᵘ inouatiōe noui:ḡ dꝫ hre agens.(Et si mūdus.) pbat idē p syllꝫ hypoᶜᵃˡ sic.d. r si mūdus in tali casu eēt.s. ꝙ eiᵘ suba nō est in motu.vult dicē sēp.mūdus nō idiget post ipsiᵘ eē de deo bndicto:sꝫ mūdus sp idiget.ḡ eiᵘ eē ē sēp in nouitate.(Sic domᵘ.) pbat illā ꝯditionalē per simile.d.sic domᵘ post suū eē nō idiget d edificatore.(Nisi mūdus.) Ponit solonē Aui.d. nisi mūdus eēt de pdīto relonis:vt isudauit se Aui.ondē.voluit dicē:nisi mūdus nō sit factᵘ a deo:sꝫ depēdēs ab eo.¶ Cōtra arguit auer. p̄.d. nos vō dicimus ꝙ ipse posuerat de mūdo.veꝝ est in forā.i.subqꝫ sepatis supcelestiū corpoꝝ:r nō in rebᵘ inouatis.(Et si sic.) Arguit meliᵘ r declat ꝙ magis ppositū hēat p hoc.d.r si sic:ḡ mūdus idiget d agēte in tpe sui eē inq̄ꝫtū est agēs duobᵘ modis.s. in eē extrīs subm mūdi in motu r esse eiᵘ:vt forā ex qua cōstituit.vult dicē ꝙ si sic ipse mūdᵘ duobᵘ modis idigeret agēte. Uno mō. p q̄ꝫto ꝯtinuo mouet.alio mō iquātū hꝫ formā per quā existit. ¶ Deide remouet qddā dubiū:posset qs dicē ꝙ mūdᵘ nō inouat:iō vno mō tm̄ depꝫ.s.q̄ ad formā.dic̄. r si ipsiᵘ eē. vult dicē eēt d nā relonis:nō q̄litatis.i. eēt tātū depēdēs nō mobile nō indigeret agēte.qdliber.n.qd sua forᵃ igredit h genᵉ.s.relonis qn̄ repit r pficit.i.ē cōpletū simplr: nō idiget eē de agēte.vult dicē vē r famose:r addit.ob h i.pp h remouet pdcm̄ duᵐ qd posset cadē i rōne ꝯ Aui. r smo eiᵘ pꝫ:r oīa h sūt mānifesta p se ex dictis i alio dubio.

Dupliciter mūdᵘ dependet a deo.

Sed debes scire p itellu snīe Auer. ꝙ mūdus pt duobᵘ modis depēdē ab ipo deo.vno mō in gnē eē agentis famosi.alio mō in gnē eē agētis occulti.si.n.mūdus ꝯsideret q̄ꝫtū ad motū r opōnes eoꝝ q̄ sunt in mūdo:qr esse eoꝝ que sunt in ipso nō pnt eē sine opōnibᵘ.iō cōseruās r efficiēs opōnes r motū mundi dꝫ agē mundā r entia in mūdo: r sic mūdus fit ab agēte famoso p q̄ꝫto:vt sic pticipat nouationē quādā. r sic mūdᵘ est de pdīto q̄litatis:vel effectᵘ de pdīto q̄litatis p q̄ꝫto fit pp motū:r opōnes q̄ sūt q̄litas.alio mō pt ꝯsiderari mūdus:vt ē qddā suba i se pmanēs r sēpiterna et:qr vt sic nō pticipat nouationē.iō vt sic nō hꝫ agēs ppe r famose:sed tm̄ ē de pdīto relonis.i.dꝫ effectᵘ depēdēs: r sic appet q̄lr ipse duobᵘ modis fit:r psiste.h est snīa Auer.attn̄ hꝫ nos alr dōm:vt scis ex dictis. ALGA. DV. X.

Jt Alg.rñdens p pħis: r si aliqs diceret sic.si vos tñ dixeritis vel ꝯcedītis ꝙ pportio actiōis ad agētē inq̄ꝫtū agēs est silis pportioni cāti ad cām: r post mediā ꝯcederitis ꝙ ꝯtinuatio dicte proportionis possit imaginari . ¶ Nos vō rñdemus ꝙ nos nō itēdimus ad eē mūdi actu : nisi ꝙ est cātus in ꝯtinua pportione ad deū. vnde si hoc nō nūcuparemini actᵘ seu effectus nihil de noibᵘ curādū est postq̄ꝫ res appēt rc. ¶ Sed nos dicimus eis ꝙ in hac qōne dicerent ita nisi oñderēt ꝙ ipsi asserūt deū benedictū nō esse verum agentē:neqꝫ dici pōt nisi largo modo.

¶ Induc̄ mō Alg.iteꝝ rñsionē p pħis.r dicit.ait Alg.rñdēs p pħis: r si aliqs diceret sic.si vos.s.pħi dixeritis vl ꝯceditis ꝙ pportio actiōis.i.effectᵘ q ē mūdus ad agētē inquātū agēs est silis pportiōi causati ad cām:r post mediā . vult dicē locutionē ꝯcederetis ꝙ continuatio dicte pportiōis possit imagiari.vult dicē.si vos ꝯceditis ꝙ pportio mūdi ad deū est cāti ad cām:r ꝙ talis pportio sit ꝯtinua r sempiterna. ita ꝙ sēp ab ipso deo depꝫ mūdus. q.d.h nō pōt.qr effectᵘ nō depꝫ ꝯtinue a cā agēte.(Nos vō.) Rñdēs dicit.nos vō rñdemus ꝙ nos nō itēdimus ad eē mūdi actū.i.effectū: nisi ꝙ sit cātᵘ in ꝯtinua pportione ad deū:vult dicē ꝙ nō intendo verū effectū q accipit eē post nō eē tpe:qr talᵉ effectᵘ nō pt ꝯtinue pportiōari r depēdē a p̄.r addit.vñ si h nō nūcuparemini actᵘ seu effectᵘ nihil de noibᵘ curādū ē postq̄ꝫ res apparēt rc:vult dicere:dūmō nā rei sit ita:sꝫ nos dicimᵘ eis: ꝙ in hac qōne dicerēt ita vult dicē veꝝ:si lrā nō ē corrupta: nisi oñderēt ꝙ ipsi asserūt deū bndcm̄ nō eē veꝝ agētē.nec dici possit. nisi largo mō. vult dicē.ꝙ tūc hrent intētū qn̄ oñderent deū nō eē agētē veꝝ:nec large. AVERRO.

Nos dicimus ꝙ in hoc smone positū fuit.s. ꝙ pħi ꝯcedūt ꝙ itētio ipsoꝝ est ꝙ deᵘ est agēs mūdū: r ꝙ ē eiᵘ cā tm̄: r ꝙ cā semp ē cū cāto: r ob h putant euadē a pōne prima. cātū.n.seq̄t cām qn̄ causa est mō forē vel mō finis: sꝫ nō qn̄ est cā mō agētis. bene eni pōt iueniri cā agēs sine suo cāto: sꝫ pħi sunt opinati ꝙ mūdus hēat agētem ab eterno q semp pdurit euꝫ de priuatiōe ad eē. ¶ Et est notādū ꝙ hec qō est antiqua inter sequaces Arist. r sequaces plonis. Plato nāqꝫ qui putabat mūdū eē inouatū nō dubitabat ꝙ mūdus hꝫ agentē. Arist. tñ qr opinatᵘ erat mūdū eē ab eterno redarguebāt eū sequaces plonis cū pdicto dubio: r putabāt mūdū nō hre agētē: quapropter conati fuerūt sequaces argumētabilibᵘ rñdē rñsionibᵘ inferētibᵘ ꝙ argumētalr opinatᵘ erat mūdū hēre agentē: r hoc satis patefecit in suo loco.Et radix huiᵘ est ꝙ eē corpoꝝ supcelestiū ꝯsistit in motu: r iō dans motū est sm veritatē dās esse: r sic ḡ dans motū supcelestiū corpoꝝ dꝫ agēs. ¶ Rursus declaratū est ꝙ dans vnitatē ex qua mūdus est vnus: r dās vnitatē ex qua res cōposita hēt eē ipse dat ptes ex qbus fit cōpositio: qr cōpositio vt declaratuꝫ est causa est ipsarū. vnde primū principiuꝫ.s.deus benedictᵘ sic se habet cum toto vniuerso.

¶ Dic

¶ Hic vult 3dicē Alg. q̄tū ad vnū. ⁊ dic. dicim⁹ nos q̄ in h̄ s̄mone fuit positū. s. q̄ phi p̄cedūt q̄ i tētio ipsoꝝ ē q̄ de⁹ est agēs mūdū: ⁊ q̄ est ei⁹ cā tm̄: q̄m ipse voluit q̄ nulla sit dr̄ia iter agēs mūdū ⁊ cām mūdi: ⁊ q̄ cā sēp ē cū cāto: ⁊ ab h̄. i. pp h̄ putāit euadē a p̄ōne p̄m a. i. ab arg⁰ dicto 3 p̄hos. hec fuit illi⁹ s̄nia. ¶ Cōtra arguit: ⁊ vult declarare q̄ nō est idē agēs ⁊ cā: sicut dixit A. g. cū dixit illa nō differre nisi noie: de quo nō est curādū vt vidisti. ⁊ syllōs sic cōponit: cātū seq̄t cāz: vult dicē s̄l adeo q̄ cā nō p̄cedit cātū: nisi nā q̄n cā est mō foꝛe vel mō finis. s̄ agēs nec est foꝛa: nec est finis salt̄ s̄m modū. g̃ nullus effect⁹ p̄t seq̄ ip̄z imediate: ⁊ sic nec mūdus: h⁹ nō ponit nisi maioꝛē. d. cātū. n. seq̄t cām q̄n cā est mō foꝛe vel mō finis: s̄ nō q̄n cā est mō agentis: hec est maioꝛ: ⁊ p̄bat p̄ p̄te istā maioꝛē. s. q̄tū ad agēs. d. h̄n. n. p̄t inueniri cā agēs sine suo cāto. ¶ Deide arguit auc̄te p̄hoꝝ. d. S̄z p̄hi sunt opinati q̄ mūdus h̄eat agēt̄ ab eterno q̄ semp p̄duxit eū de priuatiōe ad eē. (Et est notādū.) p̄o itellu h⁹ narrat opiōnē p̄hoꝝ. ⁊ dicit. ⁊ est notādū q̄ hec q̄ō est antiq̄ iter seq̄tes Ar. ⁊ sequaces platonis. Plato nāq̄ putputat mūdū eē inouatū: n̄ dubitat q̄ mūdus h̄eat agētē: q̄m plo ē opinat⁹ mūdū post p̄uōnē tp̄e accepisse eē. Arist. tñ q̄r opinatus erat mūdū eē ab eterno: redarguebāt eū. s. Arist. ⁊ seq̄ces platonis cū p̄dicto dubio. s. q̄ō fac̄ Alg. ⁊ putabāt. s. de m̄ēte Ar. mūdū n̄ h̄re agētez: quapp conati sūt seq̄ces. s. Ar. ⁊ Pla. argumētabilr̄. i. p̄babilr̄ r̄ndē r̄ōnib⁹ iferētib⁹ q̄ argum̄tabilr̄. i. p̄babilr̄ opiat⁹ erat mūdū h̄re agētez: ⁊ hoc satis patefcit in suo loco. Ecce q̄uō isti voluerūt Ar. ⁊ Pla. nō differre nisi aliq̄ mō. tñ in re nullā ponunt dr̄iaz. (Et radix hui⁹) Auer. ponit mūdū q̄uō pōt teneri q̄ eternū h̄eat veꝛ agēs: ⁊ ex h̄ appet opio Arist. ⁊ dicit. ⁊ radix h⁹ est q̄ eē corpoꝝ sup̄celestiū 3sistit in motu. vult dicē q̄ mot⁹ sunt p̄prie: ⁊ per se opōnes eoꝝ adeo q̄ sine ipsis nō eēnt nec possent eē: ⁊ iō dās motū est s̄m veritatem dans eē. ⁊ sic dans motū sup̄celestiū corpoꝝ di veꝛ agēs. (Rursus declatū.) declat s̄cdam radicez. d. rursus declatū ē q̄ dās vnitatē ex q̄ mūdus est vn⁹: ⁊ dās vnitatē ex q̄ res cōposita h̄z eē: ipse dat p̄tes ex q̄b⁹ fit compōt q̄r compō vt declatū ē cā est ipsaꝝ: vñ p̄⁰ p̄n^m. s. de⁹ b̄ndictus sic se h̄z in toto vniuerso. s. q̄ est agēs verū illius.

Primus syllo probans dei eē verum agēs mūdum. Debes scire q̄ h̄ debēt cōponi duo syllī. p̄⁰. oē dans alicui motū sine q̄ illud esse nō pōt est verū agēs illi⁹. S̄z de⁹ b̄ndict⁹ est dās motū mūdo: ⁊ reb⁹ facientib⁹ ipm sine q̄ mūdus eē nō. p̄ꝯ̄ de⁹ b̄ndict⁹ ē veꝛ agēs mūdū. ¶ Scdo syllō p̄t sic cōponi. oē dās vnitatē ⁊ cōpōnez ⁊ ordinē alicui cōposito per q̄ō id cōpositū est. est

Scdo veꝛ agēs illi⁹ cōpositi: s̄z de⁹ dat mūdo vnitatē cōpōnē ⁊ ordinē eēntialē: iō erit veꝛ agens mūdi. Et ex his appet q̄lr̄ peccauit Alg. supa: putauit. n. q̄ agēs mūdū nō distiguit nisi noie a cā: tñ vides q̄uō distiguit mō ⁊ re. Ex his

Error Io annis. appet error Ioā. Ian. q̄ posuit deū eē tm̄ finē. ⁊ nllo mō agētē: ⁊ de h̄ fuit sine sensib⁹. ALGA. DV. XI.

Dicit Algazel. Terti⁹ modus ad p̄bandū q̄ impoīe est mūdū esse effectum dei cū p̄prio pacto iter agentē ⁊ effectum dicunt sic. p̄pō 3cessa est q̄ ab vno nō p̄cedit nisi vnū: ⁊ principiuz est vnum oīmode: ⁊ mūdus ex diuersis componit: ergo nō debet imaginari tm̄ radices ipsoꝝ p̄hoꝝ.

¶ Mō Alg. adducit vias 3 p̄hos: ⁊ dic: ait Alg. 3⁹ modus ad p̄bādū q̄ ipoīe est mūdū eē effectū dei cū p̄pō pacto iter agētē ⁊ effectū. vult dicē talr̄ q̄ fiat cuz aliq̄ p̄uōne: vt dixit Auer. ē sic. p̄pō 3cessa ē q̄ ab vno nō p̄cedit nisi vnū: ⁊ est p̄pō Arist. 2⁰ p̄iermenias. tex. cō. 56. Deinde ponit minoꝛē. d. ⁊ p̄n^m est vnuz oimode: vult dicē summe simplex. ⁊ mūdus ex diuersis cōponit: ⁊ per 3n̄s in se est multe nāe: g̃ in secūda figura vel p̄ma mūdus nō est effectus dei: ⁊ p̄ 3n̄s nō debet hō imaginari tm̄ radices p̄hoꝝ. s. oēs p̄pōnes eoꝝ esse veras. AVERRO.

Nos dicim⁹ q̄ 3cessa hac radice difficile est respōdere de p̄dicto dubio: s̄ nullus moderoꝝ p̄hoꝝ saracenoꝝ h̄ hoc 3cedit: ⁊ nos in predicte p̄pōnis reprobatiōe tractabim⁹ diffuse in seq̄ntib⁹.

¶ In h̄ arg⁰ dic̄ Auer. sic. dicim⁹ q̄ 3cessa hac radice. i. p̄pōne dicta difficile ē r̄ndē de p̄dicto du⁰: s̄z ipse dat solōnez s̄m p̄hos sui tp̄is. ⁊ dic̄: s̄z nullus moderoꝝ p̄hoꝝ saracenoꝝ h̄. s. illā p̄pōnē 3cedit: ⁊ sic negant maioꝛē: deinde ordinat se: ⁊ patet. ALGA. DV. XII.

Ait Alg. r̄ndens p̄ p̄his. Et si forte aliqs diceret q̄ mūdus nō p̄cedit a deo sine medio: imo id q̄ō p̄cedit ab eo ē vnū ens q̄ō ē primū creaturarū: ⁊ est itellus separ⁹. vz suba per se ex̄ns: ⁊ cog̃scit seipsaz ⁊ suū p̄ncipiū: ⁊ iste apud legales di ágelus. deinde p̄cedit ab eo terti⁹: ⁊ de tertio q̄rt⁹: ⁊ sic multiplicare ē entia ab istis medijs. Multiplicatio. n. entis ⁊ ei⁹ diuersitas: aut p̄cedit a diūsitate v̄tutuz: sicut nos ex v̄tute appetitiua agim⁹ aliq̄d: ⁊ ex v̄tute irascibili agim⁹ aliud: aut p̄cedit ex diūsitate modoꝝ: vt sol q̄ tunicaz albefacit: ⁊ faciē lauātis nigrefacit: ⁊ dissoluit q̄sdaz subas: ⁊ coagulat alias. Aut p̄cedit a diuersitate istroꝝ: vt latomus secat cū serra: ⁊ penetrat cū verruca: aut multiplicat r̄ōne medioꝝ. vz q̄ vnū agēs efficiat vnū effectū: deide ille facit aliū: ⁊ sic vlteri⁹. ¶ Dicimus q̄ oēs iste diuisiones sunt false in p̄rio p̄ncipio postq̄ i sua suba nulla est diuersitas neq̄ combinatio neq̄ p̄lalitas: vt declabit in seq̄ntib⁹: neq̄ variatio māerū neq̄ diuersitas istroꝝ: remanet ergo q̄ hec pluralitas mūdi procedat a deo benedicto ex mediantibus: vt supra dictum fuit.

¶ Postq̄ adduxit motiuū suū^{...} in dicto p̄hi. addūc mō r̄nsionē Alg. in dubio illo. ⁊ dic: ait Alg. r̄ndēs p̄ p̄his: ⁊ si forte aliqs diceret q̄ mūdus n̄ p̄cedit a deo sine medio: vult dicē tot⁹ s̄l: imo id q̄ō p̄cedit ab eo ē vnū ens q̄ō ē p̄⁰ creaturaꝝ: ⁊ ē itellis separ⁹. vz suba p̄ se ex̄ns: q̄ cog̃scit seipsaz ⁊ suū p̄n^m: ⁊ iste apud legales di ágelus: deīn p̄cedit ab eo. s. isto angelo. 3⁹ eo mō q̄ ipse p̄cessit a p̄: ⁊ de 3⁰ 4⁹ eodē mō: ⁊ sic m̄ltiplicare ē entia ab istis medijs: ⁊ ex h̄ appet solo p̄ p̄his ad rōnē iā dictā. (Multiplicatio. n.) Declat q̄uō est ipoīe q̄ a deo imeᵉ p̄ueniāt tot nāe quot sūt i mūdo: ⁊ accepit q̄dā q̄si maioꝛē: ⁊ dic: m̄ltiplicatio. n. entis ⁊ ei⁹ diuersitas: aut p̄cedit a diuersitate v̄tutū: sicut nos ex v̄tute appe^{ua} q̄ vocat 3cupiscibilis agimus aliq̄d: puta bonū vl̄ appens bonū: ⁊ ex v̄tute irascibili: agimus aliud: puta 3riū: ecce q̄ lz hō sit vn⁹ pōt agē diuersos effect⁹ pp diuersas v̄tutes: aut p̄cedit ex diuersitate modoꝝ seu māꝝ: vt sol q̄ tunicā albefacit: ⁊ faciē lauātis. i. lotaz

nigrefacit: ⁊ dissoluit qͦdā subas: vtputa glacies: ⁊ ꝯgelat alias: puta lutū: aut ꝓcedit ex diuersitate instrōꝝ: vt latomus seu artifex secat cū serra: ⁊ penetrat cū veruca .i. terinello: aut multiplr rōne medioꝝ. vȝ ꝙ vnū agēs efficiat vnū effectū. deīn ille facit aliū. Et vlteriꝰ. ex oibꝰ his pōt accipi maior multitudo entiū diuersoꝝ ois ꝓueniens ab agēte: vel ꝓcedit ꝑꝑ diuersitatē virtutū: vl ꝑꝑ diuersitatē māerū: aut ex diuersitate instrōꝝ: aut ex diuersitate medioꝝ: sȝ a deo nō pōt ꝓcedē multitudo entiū ī mūdo: nec ꝑꝑ diuersas virtutes: nec ꝑꝑ māas diuersas: nec ꝑꝑ instrā diuersa: ḡ rōne medioꝝ: vt dictuȝ est. Postq̃ȝ accepit maiorē: accipit minorē: ⁊ ꝯcludit ꝯnē. d. dicimꝰ ꝙ oēs iste diuisiones sunt false in p̄ p̄nᵒ postq̃ȝ in suba sua nulla ē diuersitas: nec cōbinatio: nec pl̄alitas: vt declabit in sequentibus: nec variatio māeꝝ: nec diuersitas instrōꝝ: remanet ergo ꝙ hec pl̄alitas mūdi ꝓcedit a deo ex mediātibꝰ .i. ꝑ media iuicē orta: vt dcm̄ fuit: ⁊ ex h appet solō qōnis cōtra phōs: ⁊ h est solō Auic. in metaphica sua. maxime in 9ᵒ caplō 4ᵒ ⁊ alibi sepe.

AVERROIS.

NOs dicimus ꝙ snia hoꝝ ̽ hoꝝ est ꝙ postq̃ȝ primꝰ est simplex ⁊ vnꝰ: nō dȝ ab eo ꝓcedē nisi vnū. Sȝ actiōes agētis dīnt abinuicē: aut ex materijs: ⁊ nulla est mā cum deo: aut rōne instrī: ⁊ nulluȝ est istrm̄ cū ipso deo. remanet ḡ ꝙ sit rōne ipsorū medioꝝ. s. ꝙ vnū ꝓcedat ab eo ⁊ ab illo aliū: ⁊ sic successiue fit pl̄alitas mūdi. Sȝ ipse rn̄dit eis hoc ꝙ nō sit in mundo nisi vna res cōposita ex pticularibꝰ: imo ꝙ sint oīa entia vnitatis: ⁊ q̄libet earū creaẗ ab altero vno sup̄mo: ⁊ illud fit cā alicuiꝰ alteriꝰ subaltē in eo donec ꝑueniat ad vltimū cātum: sicut ēt ascēdendo ꝑuenit ad primā cāȝ: ⁊ nō est sic: q̄a corpꝰ apud eos componiẗ ex mā ⁊ forma: ⁊ ex cōpaginatiōe eaꝝ fit vna res. hō eni cōponiẗ ex corpore ⁊ aīa: ⁊ esse vniꝰ earū nō ꝓcedit ab alia: imo illud cōpactuȝ cātur ab alia cā. Silr orbis apud eos est corpꝰ aiatū: ⁊ nō aduenit eiꝰ aīa in ipso corpore: neqȝ corpꝰ in illa aīa. imo ambo ꝓcedūt ab aliq̄ extrīseca cā: q̄liter ḡ inuenta sunt ista cōposita. nō enī euadet qn ꝓcedant ab vna causa: ⁊ remanebit cassa p̄fata ꝓpositio: aut de causa cōposita: ⁊ adhuc remanet qō sup ipsaȝ cām donec perueniat nec̄ario ad cōpositū ⁊ simplex: q2 pricipiū est simplex: ⁊ aliud est cōpositū: ⁊ hoc mō est imaginādū: nisi cū obuiatiōe. ⁊ tunc annihilaẗ p̄dicta ꝓpō. s. ꝙ ab vno non ꝓcedit nisi vnū: ⁊ hec est rn̄sio Alg. ¶ Et nos dicimus ꝙ hoc bene ꝓcedē sequereẗ phōs: posito ꝙ primū agēs sit sile simplici agēti nobis p̄nti. vȝ ꝙ sint oīa entia simplicia: ȝ hoc sequiẗ illū qui ponit hāc inuestigationē vlem. s. in cūctis entibꝰ: ȝ qui diuidit ens ad ens sepatū: ⁊ ens materiale sensibile: nō euadet qn ꝯcedat ꝙ pricipia ad que ens sensibile oñdit ēt ꝙ pricipia sensibiliū entiū mā ⁊ forma: ⁊ dicta entia agūt iuicē donec ad corpꝰ celeste ꝑuenisit: ⁊ ꝙ itelligibiles sube ad primū pricipiū. oñdūt .n. ꝙ ē pricipiū mō forme finis ⁊ agētis: ⁊ oia ista satis patefiūt in ipoꝝ libris. vn̄ sumpta dicta ꝓpō cōis dcā dubia eos nō sequunẗ: ⁊ hec argunitalis opio est. Et hec ꝓpō p̄dicta. s. ꝙ ab vno vnū tm̄ ꝓcedit: ꝯcessa est ab antiqs phis qn̄ conati fuerūt iuestigare de prio pricipio mūdi dialectice: q̄uis putassent demōstratiue ꝓbauisse. s. ꝙ totꝰ mūdus hȝ vnū pricipiū: ⁊ ꝙ ab illo vno tm̄ vnū ꝓcedit: ⁊ iō ꝯcessis his duabꝰ radicibꝰ coacti fuerūt inuestigare vn̄ ꝓcedat pl̄alitas mūdi. cassata ṽo est q̄dā antiq̄ opio. vȝ ꝙ primū pricipiū erant duo. s. bonū ⁊ malū. ipoīe erat apud illos antiquos reducē ꝯ̄ria ad vnū pricipiū: quapp conati fuerūt ponere duo pricipia: ⁊ qn̄ antiqui speculati sunt entia: ⁊ iuenerūt ꝙ oia erga vnū finē tendūt. s. ꝙ ordo entis in mūdo silis ē ordini exercitꝰ ex pte ipsiꝰ rectoris: ⁊ iō opinati sunt ꝙ opȝ mūduȝ eē mō p̄dicto: ⁊ opinati sunt mltos errores sequētes ex dictis radicibus: ⁊ qn̄ in fine p̄libatū fuit eis ꝙ primū pricipiū dȝ esse vnū: ⁊ aduenit eis p̄dictū dubiū conati fuerūt idagare solōnes: ⁊ rn̄derūt ad hoc triplr. Quidaȝ eoꝝ dicūt ꝙ pluralitas ꝓcedit a mā: ⁊ isti sunt sequaces pithagore. Quidā ṽo alij dicūt ꝙ pluralitas ꝓcedit ab istrōꝝ multitudie. Quidaȝ quoqȝ alij dicūt ꝙ pl̄alitas ꝓcedat a mediantibꝰ: ⁊ primus hoc opinātiū fuit Plato: ⁊ nō ē dubiū ꝙ hec opio sine dubio sit ꝓpinqor ṽitati ceteris alijs: ⁊ q2 in alijs duabꝰ rn̄sionibus remanet qō. vȝ. vnde ꝓcedat pluralitas a mā: siue ab istrō. vn̄ q̄cūqȝ dictā ꝓpōnem ꝯcedit: oportebit de p̄dicto dubio admirari. Et iō notandū est ꝙ id qḋ hodie opinaẗ ipoīe ab excellētibꝰ phoꝝ totū ꝯ̄riuȝ huius est. s. ꝙ ab vno primo ꝓcedūt pricipalr oia entia mutabilia. Sed id qḋ arguit Alg. sup ꝑipateticos non sequiẗ eos. s. ꝙ si pl̄alitas ꝓueniret ex pte medioꝝ ne sequereẗ ex hoc: nisi pl̄alitas simplr q̄libet quartū componiẗ ex pl̄alitate. Phi nāqȝ opiati sunt ꝙ hic est pluralitas istis duobꝰ modis. s. pluralitas simpliciū reꝝ. vȝ entia simplicia imālia que sunt cāe adiuicē donec ad vnā ascēdunt cām de eoꝝ gn̄e: ⁊ illa est pria illiꝰ gn̄is. Et pl̄alitas orbiuȝ ꝓcedit a pl̄alitate hoꝝ pricipioꝝ: ⁊ pl̄alitas rerū iferioꝝ ꝓcedit a mā ⁊ forma ⁊ corpibꝰ supcelestibꝰ. pȝ ergo ex istis ꝙ phi nō sequunẗ dcm̄ dubiū. Ampliꝰ orbes moueñẗ principaliter ex mouētibus suis: qua nullatenus in materia consistunt. ergo co-

rum

rum forē ꝓcedūt ab eisdē mouētib⁹: ⁊ forē infe
rioꝝ corpoꝝ ꝓcedunt a corꝑib⁹ supcelestib⁹: ⁊
q̄dā ipsoꝝ ab alijs caꝝ. vȝ tā forē simpliciū reꝝ
q̄ꝫ cōpositaꝝ: ⁊ compō caꝝ a supcelestib⁹ ꝓce
dit: hec ē phoꝝ opio in ordīe mūdi. Sȝ id qḋ i
ducit phos ad hāc opionē nō ē h declari. indi
get.n. de plib⁹ ꝓpōnib⁹ ōn̄sis ī diuersis artib⁹:
antīq saracenoꝝ phi Alpharabi⁹ ⁊ Aui. ꝯcesse
rūt eis aduersarijs q̄ agēs absens sit̄ ē agētī pa
tiēti: ⁊ q̄ ab vno agēte neqt̄ ꝓcedē nisi vn⁹ effe
ct⁹: ⁊ cū primū sit vn⁹ simplex apud oēȝ hoies
fuit eis difficile repire qualr̄ plr̄alitas ꝓcedit ab
ipso deo bn̄dicto: ⁊ iō conati fuerūt opiari q̄ il
le nō sit motor diurni mot⁹: imo dn̄t q̄ est q̄dā
ali⁹ simplx̄ a quo motor supmi orbis ꝓcedit: ⁊
ab illo motore ꝓcedit dcā supma sphera: ⁊ mo
tor scḋe sphere. h eni motor cōposit⁹ ē ex eo qḋ
itelligit ḋ pria cā. s. q̄ ē ipsi⁹ pricipiū mō forē ef
ficiētis ⁊ finis: ⁊ de eo qḋ itelligit̄ de seipō q̄ ē
principiū orbis ⁊ scḋi motoris mō efficientis.
¶ Sed nos dicim⁹ q̄ h ordinatio ē error. agēs
n̄āq̄ ⁊ effect⁹ sunt vnū: ⁊ idē in hūano itellectu
materiei separatis itellīgēntijs: ⁊ iste ordo seqt̄ argu
mētalr̄: agēs.n. vnū nr̄oꝝ pn̄tiū qḋ ab eodē tn̄
nisi vn⁹ effect⁹ ꝓcedat dī agēs cū prio agēte eq
uoce: eo q̄ primū agēs ē absolute: ⁊ agēs nr̄oꝝ
pn̄tiū cū ꝯditiōe seu ꝯditiōib⁹ agit: ⁊ iō ab agēte
absolute absolut⁹ effect⁹ ꝓcedit: ⁊ hᵉ rōnes ꝓ
bāt argumētalr̄: ⁊ agēs itelligibiliū hūanoꝝ est
pri⁹ in itellu possibili: ⁊ nō ē gn̄abilis neq̄ cor
ruptibilis: q̄ oia recipit: ⁊ rn̄sio vera p̄dictorū
sup̄ phi opionē est h. s. q̄ eē reꝝ ipsaꝝ in colliga
tione caꝝ in inuicē ꝯsistat: vt mā cū forma: ⁊ mū
di partes simplices q̄ñ inuicē colligant̄. ¶ Dici
mus q̄ eē ipsaꝝ seqt̄ earū colligationē. ⁊ si sic.
ergo dās colligationē est dans eē: ⁊ q̄ qḋlibet
colligatū vnit̄ ex aliq̄ re a qua fit vnū: ⁊ vnū ex
quo colligat̄ ꝓcedit ab vno per se sēp exn̄s: seq
tur ḡ q̄ h sit vn⁹ solus per se exn̄s: ⁊ opȝ q̄ ille
vn⁹ det vnā rē ꝑ se: ⁊ ex h ꝓcedūt entiū spēs sȝ
ipsaꝝ nālē diuisionē: ⁊ influit ab illa vnitate data
in quolibet ente eē illius entis donec ad primā
ꝑueniat vnitatē: sicut calor cuiuscūq̄ calidarū re
rū a primo calido ꝓcedit. s. ab igne: ⁊ h mō ꝯce
dit Arist. eē sensibile ⁊ itelligibile. ⁊ dic̄ q̄ mū
dus ē vn⁹ ⁊ ab vno ꝓcedit: ⁊ q̄ vnū ē cā vnita
tis quodāmō ⁊ plr̄alitatis cā alio mō. pȝ ḡ ex his
p̄missis q̄ hoc est vnuȝ ens ex quo vna simplex
influit̄ virt⁹ a qua oia entia esse hn̄t: ⁊ q̄ multa
sunt entia ꝓcedentia ab illo vno inquātū vnū se
quitur pluralitas de necessitate.

¶ Auer. mō p̄ repetit argm̄ Alg. itez: sicut sepe ꝯsueuit in
alijs. Deīn repetit z° solonē coꝝ. ⁊ dic̄. dicim⁹ nos q̄ sn̄ia
hoꝝ vboꝝ est postq̄ p̄ᵒ est simplex ⁊ vn⁹: nō dȝ ab eo ꝓce
dere nisi vnū: ⁊ h fuit argm̄. (Sȝ actiōes) Repetit zm̄. d.
sȝ actiōes. i. effect⁹ agētis dn̄t adinuicē: aut ex materia: ⁊
nulla est mā cū deo. vult dicē meᵗᵉ q̄ cāt: aut rōne istrūt
nullū ē istrm̄ cū ipso deo. vult dicē meᵗᵉ q̄ agat totū mū
dū: remanet ḡ q̄ sit rōne ipsoꝝ medioꝝ. i. q̄ vnū ꝓcedit
ab eo. s. deo: ⁊ ab illo. s. z° aliud. s. ȝm̄. ⁊ sic successiue fit plr̄a
litas mūdi. (Sȝ ipse) iducit solonē itez sub forā clariori
d. sȝ ipse rn̄det eis h q̄ nō sit in mūdo: nisi vna res cōpo
sita ex ptib⁹. vult dicē q̄ mūdus sit vn⁹ effect⁹ tn̄ vniuo
ce orᵗⁱᵒ: q̄ cōposit⁹ ē ex plib⁹ orⁱⁱˢ: imo q̄ sint oia entia vni
tate ⁊ ordie sup. talr̄ q̄ q̄libet eaꝝ ab altero vno sūmo: ⁊
illud sit cā alicui⁹ alteri⁹ in eo subalr̄ ⁊ ꝑ se: donec ꝑueniat
ad vltimū cātū: ⁊ declat h ꝑ sile. d. sic ēt ascēdēdo gs ꝑue
nit ad p̄mā cāȝ: est ḡ solo q̄ dȝ negari mior ꝑ z° pte. i. mū
dus ē mlta diuersa. imo ē vn⁹ vnitate ordis: eo q̄ scḋȝ ꝑ
uenit a p̄. ⁊ ȝm̄ a z°. ⁊ sic donec ꝑuenim⁹ ad vltimuȝ cātū.
(Et nō ē sic.) Cōtra h arguit Auer. volēs pbare q̄ neq̄
opȝ q̄ illa q̄ iūt vnū ⁊ orᵗᵃ sint sic q̄ p̄m̄ sit effect⁹ z¹. ⁊ sic d
alijs. ⁊ dic̄: ⁊ nō ē sic q̄ corp⁹ apḋ eos cōponit̄ ex mā ⁊ for
ma: ⁊ ex cōpagiatiōe earū. i. cōpōne illaꝝ fit vna res. hō
eni cōponit̄ ex corꝑe ⁊ aīa: ⁊ eē vni⁹ eaꝝ n̄ ꝓcedit ab alia.
vult dicē ī cā agētis: sic vult Alg. imo id copactuȝ. i. cōpo
sitū cātur ab alia cā: vult dicē ab agēte q̄ extrahit formā
de poᵃ ad actū ī gn̄e cāe efficiēns. ¶ z° arguit sic. sit̄ orb
apud eos ē corp⁹ aīatū: ⁊ nō aduenit ei⁹ aīa in corꝑe. vult
dicē tāq̄ agēs: nec corp⁹ ī illa aīa: vlt dicē tāq̄ agēs: imo
ambo ꝓcedūt ab aliq̄ extrīseca cā: q̄lr̄ āt mixta sunt ista
cōposita: vult dicē gn̄ālia. q. d. nō nisi ab agēte: nō. n. eua
det gn ꝓcedat ab vna cā: ⁊ tn̄ in illi⁹ cōmixtiōe sunt plo
nāe. Et remouebit cā p̄fata ꝓpō. (Aut ḋ cā.) Induc̄ aliḋ
mēbꝝ qḋ pōt iduci in solone h⁹. d. aut ḋ cā cōposita. vult
dicē: aut ista cōposita ꝓcedūt de cā cōposita tāq̄ ab agē
te. ꝯ arguit. d. ⁊ adhuc remāet qḋ sup ipaȝ cāȝ: q̄n oē cō
positū ꝓcedit ab alio: ḡ adhuc ī ea ē loc⁹ q̄ōnis: an ꝓcedit
a cā cōposita: an a simplici: donec ꝑueniat ad cōpositū ⁊
simplex. i. aut simplex agēs. q̄ pn̄ᵐ ē simplex: ⁊ ad cōposi
tū: vult dicē q̄ remanebit qō an ꝓcedit vsq̄ ad duo pn̄ᵃ:
q̄rū vnū ē simplx̄: ⁊ reliquū cōpositū: ⁊ h mō ē imaginā
dū: nisi cū obiectiōe. i. ⁊ illa rn̄sio eēt va nisi eēt obuiatio
ꝯ illā q̄ ē q̄ oē cōpositū ē factū: ⁊ tē cū ꝑuenit ad simplx̄
annihilat̄ p̄dcā ꝓpō. s. q̄ ab vno n̄ ꝓcedit nisi vnū. ⁊ h. vlt
dicē q̄ dcā sic erat rn̄sio dcā Alg. ⁊ sic appet q̄lr̄ redarguit̄
Alg. ex ꝓpōnib⁹ ꝯcessis ab eo. (Et nos dicim⁹.) Auer. ici
pit aliq̄lr̄ seīare solonē: ⁊ dic̄: ⁊ nos dicim⁹ q̄ h bn̄ ꝓce
deret. i. h ꝓcessus sequeret̄ phos: posito q̄ p̄m̄ agēs sit sile
simplici agēti nobis pn̄ti. vult dicē posito q̄ de⁹ sit agēs
nāle exn̄s h pn̄s nob. vȝ q̄ sint oia entia. vult dicē agētia
simplicia. sic agētia nālia: sȝ h. i. istud argm̄ seqt̄ illū q̄ po
nit hāc inuestigationē vlem. s. in cūctis entib⁹: vult dicē: q̄
dn̄t deū eē agēs nāle: sic agētia h sȝ q̄ dīdit ens ad ens se
paratū: ⁊ ens māle sensibile: sic fac̄ Ap. nō euadit gn ꝯce
dat q̄ pn̄ᵒ ad q̄ ens sēsibile se extēdit: vult dicē. pn̄ᵃ mālia
gn̄abilia ⁊ corruptibilia: ēt posito sup. q̄ pn̄ᵃ sensibiliū en
tiū mā ⁊ forā: ⁊ dicta entia agūt inuicē. vult dicē. posito
q̄ istis sit actio tā a mā ⁊ forā q̄ꝫ ab agēte: nō euadēt do
nec ad corp⁹ celeste ꝑueniēt: ⁊ tota multitudo reducit̄ ad
corp⁹ celeste: ⁊ nō euadunt ēt q̄ intelligibiles subē ad p̄ᵐ
pn̄ᵐ. s. nō reducent̄. ondūt. n. q̄ pn̄ᵐ. vult dicē. p̄ᵐ sint mō
forē ⁊ finis ⁊ agētis. et oia ista facil patefiūt ī ipsoꝝ libris:
vn̄ supra dcā ꝓpō cō is dcā dubia eos n̄ sequūt̄: vult dicē
illos q̄ ponūt ens diuidi in sensibile ⁊ sepatū: ⁊ ista opio est
argm̄ i. ꝓbabil sine du⁹. Ex his voluit intellr̄e p̄mā solo

nes ad dictā argumentationē. ¶ Sȝ p itellu hᵒ debes scire: vt Auer. plane dič l 12ᵒ meta. cō. 36. ꝛ 18. ꝙ oēs forᵉ hrie zᶠ eē. i. vnū in p motore: aliud l mā: ꝛ ħ de rebᵒ māibᵒ: ꝛ iō deᵒ nō ē agēs simplr: sȝ mltiplr: qꝛ lȝ ipȝ in se sit vnū in eē: ꝛ sūme simplr i eē: est tñ mltū i v̄tute ꝛ pfectiōe. iō p̄t meᵗᵉ corpe celesti ꝛ motore ppinq̄ exhñe oēs formas māles de poᵃ ad actuȝ: ꝛ sic oēs res ħ reducunt ad corpᵒ celeste: cuiᵒ pmᵒ motor est agēs pᵐ: ꝛ forma pᵃ: ꝛ finis pᵒ. ꝛ sic apparet quō deᵒ ē agēs nō eo mō vniuoce cū istis ħ. Et p ħ appet solo ad formā argᵗⁱ: negāda ē. n. minor p pᵃ pte. s. dicēte. sȝ deᵒ ē vnᵒ ꝛ simplr. appet. n. q̄lr est multū. ¶ zᵒ debes scire: vt Auer. dič 12ᵒ meta. cō. 44. ꝙ deᵒ ē vnū sil intelligibile simplr: attñ cū mltitudinē l aliȝs subiȝs separatis sȝ ꝙ ille itelligūt diuersa ō p. ꝛ sic o p pñt puenire mltē itellne ordine q̄dā p diuersas rōnes q̄s hñt ille sube de ipso. et sic appet illud qd Auer. ħ dič. ꝛ meliᵒ appebit. (Uñ supra.) Declat quō ex ista ppōne mlte opiones venerūt. ꝛ ħ vt ondat difficltatē argᵗⁱ dicti. ꝛ dič. ꝛ ħ ppō pdicta. s. ꝙ ab vno tñ vnū pcedit pcessa ē ab āntiqs phis: s. mo seniorib Ar. qꝛ fuerūt conati iuestigare ō p pnᵐ mūdi diaᵗᵉ q̄uis putassēt ōmēaᵗᵉ pbauisse: ꝛ accipit ppōnes qbᵒ fūdant dcā āntquoꝝ. d. s. ꝙ totᵒ mūdus hȝ vnū pnᵐ. zᵃ ē qa ab illo vno tñ vnū pcedit: ꝛ iō pcessis his duabᵒ radicibᵒ coacti fuerūt iuestigare vñ pcedat pralitas mūdi. ¶ Deide narrat pmā opionē: ꝛ dič. ꝛ cassata vō ē q̄dā antiq̄ opio. s. ꝙ pmū pnᵐ erat duo. s. bonū ꝛ malū: vult dicere: qꝛ vnū est pnᵐ bonoꝝ: alteꝝ maloꝝ: ꝛ poᵒ sylli eoꝝ est: ipole est ōtria reduci ad vnuȝ pnᵐ: entia bona ꝛ entia mala sunt ōtria: ḡ nō pñt reduci ad vnū pnᵐ: quapp conati sunt ponere duo pnᵃ: ista igit fuit opio antiquoꝝ. ¶ Et debes scire ꝙ Auer. 12ᵒ meta. cō. 52. recitauit hāc opionē que adhuc habuit argᵐ ex scia dei: qd dicaȝ forte in qōne de eiᵒ scia. (Et qꝛ antiq.) Narrat zᵃᵐ opionē que ponit vnū pncipē: ꝛ poᵒ sylli eoꝝ ē: sic est ordo exercitᵒ ad vnuȝ rectorē pmū. ita dȝ eē ordo mūdi: sȝ ordo exercitᵒ est per attributionē ad vnū: ḡ ita ē in mūdo. Dicit ḡ: ꝛ qꝛ antiq speculati sūt entia: ꝛ iuenerūt ꝙ oia erga vnū finē tēdūt s. ꝙ ordo entis in mundo silis est ordini exercitᵒ ex parte ipsiᵒ rectoris: ꝛ hᶜ fuit maior: ꝛ isert ōnē: ꝛ iō opinati sunt ꝙ opȝ mūdū eē mō pdicto: vult dicē: per ordinē ad vnū pncipē: ꝛ addit ꝙ opinati sūt multos errores sequētes ex dictis radicibᵒ. (Et qꝛ in fine.) Ponit rñsiones eoꝝ: ꝛ dicit p: ꝛ qꝛ in fine plibatū fuit eis ꝙ pᵐ pnᵐ dȝ esse vnū: ꝛ aduenit eis pdictū dubiū. s. quō ē pole ab eo puenire tot entia conati fuerūt indagare solones: ꝛ rñderūt ad ħ zᶠ. (Quidā eoꝝ.) Inducit pmā solonē. ꝛ dicit: qdā eoꝝ dñt ꝙ pralitas. vult dicē entiuȝ in mūdo pcedit a mā. Et isti sunt sequaces Pithagore. (Quidaȝ vō.) ponit zᵃᵐ sol. d. qdaȝ vō aliȝ dñt ꝙ pralitas pcedit a multitudine istroꝝ. (Quidā vō.) Adducit zᵃᵐ solonē. d. qdā quoq̄ aliȝ dñt ꝙ pralitas pcedit a mediātibᵒ: vult dicē p intermedia ordinata: vt dcm̄ ē supra: ꝛ pᵒ hoc. i. tertiā solonē opinatū fuit Plato: ꝛ nō est dubiū ꝙ hec opio sine dubio sit ppingor v̄itati ceteris aliȝs. (Et qꝛ in aliȝs.) Ondit ħ esset ita. d. e qꝛ in aliȝs duabᵒ rñsionibᵒ remanet qō. vȝ vtruȝ vñ pcedat pralitas a mā siue ab instrō: et si lra non est corrupta: vult dicē: ꝙ in aliȝs pmis duobᵒ ē dubiū: vñ pcedat pralitas māeꝝ ꝛ instroꝝ. ꝛ sic qd adhuc hēt locū. (Uñ qcū. q.) Uult dicē suā itētionē in illo: ꝛ p dat cāȝ sue itētiōis. d. vñ qcūq̄ pcedit dictaȝ ppōnē oportebit de pdicto dubio admirari pp eiᵒ difficultatē: iō notāduȝ ē ꝙ id qd hodie opinamur. i. credit ipole ab excellētibᵒ phoꝝ totū ōtriū eiᵒ ē. s. ꝙ ab vno p pcedūt pncipalr oia entia mutabilia: ecce quō ōtriū ē. dicti. n. phi voluerūt: vt visuȝ ē: ꝙ ab vno n̄ puenit entia oia. Auer. āt vult totū ōtriū: vt dcm̄ est in pte: ꝛ meliᵒ dicet. (Sȝ id qd arguit.) Rñdet argumēto Alg. ꝛ declat quō res sunt ordinate. ꝛ dicit: sȝ id qd arguit Alg. supra pipaᵗᵉᶜ n̄ legit eos. s. ꝙ si pralitas puenīret ex pte medioꝝ nō sequeret ex ħ: nisi pralitas simplr eoꝝ: q̄rū q̄libet cōponit ex pralitate: sȝ hoc est occultū: iō debes scire ꝙ Auer. voluit dicē: ꝙ si res eēnt diuerse per ordinē in cāndo: vt dcm̄ ē ob istis: tūc res eēnt simplr diuerse. ḡ ibi nō est vnū pᵐ simplr ad qd entia reducant: ꝛ ꝙ sic cā illiᵒ multitudis: ꝛ sic ibi nō est vnitas: sȝ pralitas simplr reꝝ: q̄rū q̄libet hȝ cōpōnē q̄dā p q̄to hēt illud q̄ itellit pmā: ꝛ id q̄ itellit se: vt dič Aui. pp qd vult hēre ꝙ dȝ eē vnū pᵐ: qd sit cā oluȝ alioꝝ i illo gñe: vt dcm̄ est 10ᵒ meta. cō. 7. (Phi nāq̄.) Ponit v̄itatē. d. phi nāq̄ opiati sunt ꝙ ħ. s. i mūdo ē pralitas istl duobᵒ modis. s. pralitas simpliciū reꝝ. vȝ entia simplicia imālia q̄ sūt eē adiuicē dōec ad vnā ascēdūt cāȝ. vult dicē pᵒ ō eaꝝ gñe. vlt dicē q̄ sit in gñe eaꝝ: ꝛ illa ē pᵒ illiᵒ gñis: ꝛ cā oluȝ eaꝝ: ꝛ addit ꝙ pralitas orbiū: q̄ ēt sūt sube imāles pcedit a plaᵗᵉ hoꝝ pnᵒᵉ. ¶ Sȝ debes scire ꝙ iste cāe n̄ sūt iuicē cāe nisi cāpiēdo cāȝ p illa q̄ di cā sine q̄ n̄. pᵃ. n. sola ē cā reliq̄rū: sȝ n̄ zᵉ: nisi meᵗᵉ pᵃ: nō ꝙ ex zᵃ ꝛ pᵃ fiat vna cā totalis cāneȝ ᵃᵐ: ꝛ sȝ sola pᵃ ꝯcurrēte zᵃ tāq̄ cā sine q̄ nō. vñ ibidē ē magis ordo effectuū q̄ cāꝝ: vt 12ᵒ meta. cō. 44. (Pralitas reꝝ.) Pōit zᵐ mēbꝝ. d. ꝙ pralitas reꝝ iferioꝝ pcedit a mā ꝛ forā ꝛ corpib celestibᵒ. ¶ Debes scire ꝙ postq̄ scripsi ħ reppi opionē satis ꝯuenientē dictis hᵒ phi: ꝙ deᵒ sit cā pᵃ oluȝ v̄tute eius: ꝛ sm se: qꝛ est cā pᵃ simplr: ꝛ simplr pfecta. ꝛ vult ꝙ ista cāt pmā inteᵐ eo mō q̄ intellibile cāt itellnā. Deide zᵃ cāt 3ᵃᵐ tāq̄ cā pxia: ꝛ pᵃ cāt 3ᵃᵐ vt cā vlis: vñ sicut a sole tāq̄ a cā vli: ꝛ patre tāq̄ cā pxia puenit hō: ita a deo tāq̄ causa vli: ꝛ zᵃ intelligētia tāq̄ cā pxima pcedit 3ᵃ. Et sic de 4ᵃ meᵗᵉ scđa ꝛ pma eo mō. Et sic diceręȝ ꝙ orbis puenit tāq̄ a cā vli a deo in cuiᵒ v̄tute oia cōtinent: ꝛ a motore tāq̄ a cā pxima: ꝛ silr ħ in rebᵒ gñabilibus: qꝛ oia puenīūt a deo: velut a cā vlissima: ꝛ a causis pticularibᵒ velut a pximis. ꝛ sic appet q̄lr oia pcedūt ab vno: ꝛ hec positio est satis intelligibilis ꝛ pulchra.

Sed circa ista vī eē qd: qꝛ n̄ eēt dña iter opionē Auer. ꝛ Aui. in pductiōe itellntiaꝝ a pcuiᵒ ōtriū nitit pbare Auer. 12ᵒ meta. cō. 44. ¶ zᵒ dubitatur ēt: qꝛ tūc 3ᵃ nō itelleret: nisi scđaȝ ꝛ nō pmā: qꝛ si a zᵃ cātur tāq̄ a cā pxia: ḡ redit ad illā erit sibi cōpleta pfectio ꝛ beatitudo: ꝛ sic nulla itellit pmā. ō Auer. 12ᵒ meta. cō. 36. ꝛ 39. ꝛ Ar. ibidē. ¶ Et cuȝ ꝯsideraui i dicta Auer. vī mihi ꝙ ista nūc sit mēs eiᵒ: iō tenēdo ꝙ zᵃ est cā 3ᵉ nō mō: sicut cā sine qua nō. imo sicut cā pxima. Dōȝ ad hec ad pmū ꝙ dña est valde: qꝛ Aui. voluit ꝙ zᵃ cāt tertiā v̄tute ppa: ꝛ nō inq̄tū instrm pme cāe. imo voluit ꝙ prima nō sit cā tertie: nec vt vlis: nec vt pxia. Auer. āt opinat ꝙ pᵃ sit cā pxia reᵐ zᵉ tñ: ꝛ cā vlis 3ᵉ: cuiᵒ zᵃ est pxia cā. ¶ Et si dicas q̄re nō est cā 3ᵉ v̄tute ppa: sic ponis ipsȝ cām zᵉ v̄tute ppa. Et solo est: qꝛ zᵃ est pfectissima ꝛ vniuersalissima. iō est adeo ppinq̄ deo ꝙ nullā pōt hēre cām aliā a pma: tertia āt deficit a pma ꝛ in gradu: ꝛ in eē valde: iō idiget scđa nō tāq̄ adiuuāte ipsam in cāndo: ꝙ potuit l maiᵒ: sȝ tāq̄ limitāte eiᵒ cānonē vleȝ ꝛ pfectissimā ad ħ pticulare ꝛ vile: iō nō est sile. ¶ Ad scđaȝ pncipalē dōm ꝙ hñ illud hȝ dicē ᵃim. q posuit scđaȝ cāre tertiā ppria v̄tute: iō hȝ ponē ꝙ tertia ē beata pfecte reddēdo ad scđam: qꝛ illa scđa ē sola cā tertie. Sȝ Auer. q ponit pmā eē cāȝ pmā q̄ est deᵒ q̄ plus īfluit ħ auctorē ō cāis: iō hȝ ponē ꝙ tertia p redit ad cām pmā tāq̄ ad potiorē cām: ꝛ zᵃ ad pximā cām tāq̄ ad cāȝ impfectiorē: magis. n. depēdet effectᵒ a pma cā que agit v̄tute ppria: q̄ a scđa que agit v̄tute prime: ꝛ sic appet qualr hec opinio est pulchra

ꝛ ci

Re omnia les habēt duplex eē. ꝯ egidiū

Q̄r deus sit simplr in eē, ꝛ tñ multū in virtute et pfectione

Q̄r deus sit vnū intelligibile simplr cū tñ mltitudinē substantijs separatis.

Nota.

Celū puenit a deo tāq̄ a cā vniuersali ꝛ a motore tāq̄ a cā pxia

zᵐ qd

⁊ ei vsq; nūc nō video 𝔷rīa: ⁊ si occurrit aliqd 𝔷 hoc dicā loco ꝓprio nunc aūt sic dcīs inītis. (Et plalitas orbiū.) Redit ad declaratiōnē: q̄ualr orbes cānt ab intelligētijs: et vī mihi ꝙ po⁹ ei⁹ s̄monis sit in pēna figure sicoīa bntia opōnes sine qb⁹ eē nō pñt depēdēt tāq̄ a cā ab illis que dāt eis opōnes ꝓpas: ſ; corpa celestia depēdēt s̄m eoꝝ opōnes q̄ sunt mot⁹ ꝓpꝗ ⁊ eēntiales eis ab intellintijs. ḡ itellīatie sūt eē corpoꝝ celestiū: h⁹ nō tāgit nisi viz mino-ris. d. ampli⁹ orbes mouenť pncipalr ex mouentib⁹ suis q̄ nullaten⁹ in mā ꝯsistūt. Et hec ē vtus minoris: deide con-cludit. ḡ coꝝ: vult dicē: celoꝝ foie. i. s̄be ꝓcedūt ab eisdē mouētib⁹. (Et foie iferioꝝ.) Declat q̄lr ea q̄ sunt h̄ ꝓce-dūt a corpib⁹ celestib⁹. ⁊ dicit: ⁊ foie iferioꝝ corpoꝝ ꝓce-dūt a corpib⁹ supcelestib⁹: vult dicē ꝑ idē arg^m ⁊ q̄dā ipso-rum. i. corpoꝝ ḡñabiliū ꝓcedūt ab alijs corpibꝗ mixta ab elūl: ⁊ hō ab hoie. vz cū foie simpliciū reꝝ: vult dicē elto-rū: cꝗ cōpositaꝝ: vult dicē ꝓcedūt iter se ⁊ tādē cōpō ea-rū a supcelestib⁹ ꝓcedit tāq̄ a cā p̄ma: ꝯcludit ꝓpositu; d. hec ē opio pho̅ꝝ in ordine mūdi: ſ; id qd̄ iducit pho̅s ad hāc opionē nō pōt declari. idiget. n. de plurib⁹ ꝓpōni-bus ostsis in diuersis artib⁹. Ex his apparet solo ad arg^m Alg. ⁊ vī scda solo distincta a p̄ª: ⁊ forte pñt inicē reduci: qꝛ sūt ꝓpinq̄: vt pꝫ. (Atnī saraceni.) Adduc̄ opionē mo-dernoꝝ sui tpis: ⁊ dic̄. Atnī saracenoꝝ phi Alpharabi⁹ et Aui. ꝯcesserūt eis aduersarijs: ꝙ agēs abiens sile ē agēti ⁊ patiēti. i. agēti ḡñabili adeo ꝙ est ei sile in agēdo. 2⁰ cō-cesserūt ꝙ ab vno agēte negt ꝓcedē: nisi vn⁹ effect⁹: ⁊ cū p̄^m sit vnuz simplex apud oēs hoies fuit eis difficile repi-re q̄lr plalitas ꝓcedit ab ipo deo bñdicto: ⁊ iō conati sūt opiari ꝙ id nō sit motor diurni mot⁹. i. ꝙ p̄⁹ motor nō sit motor diurni mot⁹. imo dicūt ꝙ ē qdā ali⁹ simplex a quo motor supmi orb̄ ꝓcedit: ⁊ ab illo motore. s. 2⁰ ꝓcedit di-cta supma spa: ⁊ motor 2⁰ spe: cui⁹ rōnē dic̄: qꝛ h̄ motor cōposit⁹ est ex eo ꝙ itelligit de p̄ª cā qd̄ est tñ p̄^m mō foie efficiētis ⁊ finis: ⁊ de eo qd̄ itelligit de seipo: qd̄ est p̄n^m or-bis: ⁊ scdi motoris mō efficiēns: ⁊ hec opio declata est a me in q̄ōne de intellu diffuse: vbi posita sunt fundamēta ei⁹: ⁊ modus illi⁹: ⁊ solōnes q̄ōnū 𝔷 illā. (Sz nos.) Auer. 𝔷dicit illis. d. ſ; nos dicam⁹ ꝙ hec ordinatio ē error: agēs nāq; ⁊ effect⁹ sunt vnū ⁊ idē in hūano ite^m: maxīe in sepa-tis itellintijs: vz mihi ꝙ syllo iste sit hypo^cus si agēs ⁊ effe-ct⁹ sunt vnū ⁊ idē itellu erūt idē itellintijs sepatis altiori-bus: ḡ erūt vnū ⁊ idē in illis. Sz mihi vī ꝙ Auer. itēdat repꝛhēdē illud qd̄ dixerūt. s. ꝙ i illis sit cōpō ex duab⁹ re-bus itellectis. s. ex inte^a p̄mi ⁊ inte^a ei⁹. Contra qd̄ arguit Auer. qꝛ ite^m ⁊ res itellecta sūt vnū in itellu hois. ḡ in il-lis a fortiori cū sint simpliciores: ꝙ aūt inte^m ⁊ res itelle-cta sint vnū: declaui in expōne tex. cō. 8. tertij de aīa: ⁊ in q̄ōne de itellu: ⁊ dicā h̄ in 7ª disputatione meli⁹: ḡ ibi nō est ponēda cōpō. (Et iste ordo.) Soluit id in q̄ visi sunt firmari. ipsi. n. crediderūt ꝙ sicē agēs nāle h̄ extris nō pos-sit agē nisi vnū: ita ⁊ de⁹: mō Auer. declat q̄lr h̄ nō ē sile. d. ⁊ iste ordo seq̄ť argu nētalr. i. pbabilr. agēs. n. vnū nto-rū primuz qd̄ ab eodē tñ. i. ab aliq̄ tñ vn⁹ effect⁹ ꝓcedit: dr agēs cū p̄ agēte equoce: ⁊ declat h̄. d. eo ꝙ p̄^m agēs est ab^m. i. libalr: ⁊ agēs nroꝝ pñtiū cū ꝯditiōe seu ꝯditiōib⁹ agit. s. gra finis: vt ex actiōe expectet ꝑfectionē: ⁊ ideo ab agente absolute. i. libalr absolut⁹ effect⁹ ꝓcedit. vult dicē ꝙ effect⁹ nō p̄mict agens ipm. ¶ Debes scire ꝙ vn⁹ rei ordinabilis ad finē vn⁹ est finis vltimus ⁊ p̄mus: ⁊ ideo agens nāle tñ vnū intēdit: ⁊ ei⁹ nō est effect⁹ nisi vn⁹: ab eo vnū tñ vt sic ꝓcedit: agēs āt ꝙ ipz ē finis sue actiōis nō ordinať ad vnū finē: nec ad plēs: ſ; ipse agēs ē ipse fi-nis: iō ab eo nihil ꝓhibet euenire plēs effect⁹: ⁊ ex h̄ appet pctīn illoꝝ cū nullā dīaz fecerint iter agēs mere nāle ⁊ agēs liberꝝ. (Et hꝫ rōnes) Declat defectū rōnis q̄si con-cludēdo. d. ⁊ hꝫ rōnes: vult dicē Alpharabij ⁊ Aui. ꝓbāt argumētalr. i. pbabilr: vl' forte vult dicē ꝙ rōnes ei⁹ ꝯ il-los sūt ꝓbabiles: arguit. n. ꝑ locū a maiori de inte^a agēte declans ꝙ ipe cū suo effectu nō diuersus sit. ⁊ q̄to maxi-me in subiectis sepatis: mō q̄si vult dicē ꝙ rōnes ei⁹ 𝔷 illos sūt ꝓbabiles. Et hec expō vī mihi vā ꝑꝑ id qd̄ dicet: ⁊ d-clarat q̄lr ē polis: qꝛ p̄supponit vnū q̄si s̄lm. s. ꝙ in ite^a sit nō cōpō aliq̄: mō h̄ est s̄lm: qd̄ declat. d. ⁊ agēs intelle-ctuū hūanoꝝ. s. reꝝ corruptibiliū est p̄⁹ inte^a poli: ⁊ nō est ḡnabilis ⁊ corruptibilis: ga oia recipit: ⁊ h̄ signat ꝙ i aīa est q̄dā cōpō ex itellu agēte p̄ori: ⁊ itellu poli posteriori: ⁊ sic assumptū 𝔷 illos ē s̄lm: vel pōt 3⁰ exponi: ⁊ forte me-li⁹: vt dicam⁹ ꝙ ipse velit ꝙ rōnes illoꝝ sunt ꝓbabiles: qꝛ sunt mō solute ab eo: ⁊ tūc iste. §. Et agēs intelligibi-liū ⁊c̄. est solo cuiusdā dubij: qꝛ posset quis dubitare: cū dixisti ꝙ itellus agēs ⁊ su⁹ effect⁹ sūt vnū: ⁊ ꝑ ꝯns posset ga credē ꝙ ibi nō sit cōpō: iō soluit in his v̄bis volēs ꝙ l; agēs itellus sit vn⁹ cū reb⁹ itellectis: vt dicā in disputa-tiōe 7ª eo qꝛ sūt ei⁹ effect⁹: ñ tñ oz ꝙ agēs ⁊ polis sūt vn⁹ oīb⁹ modis: qꝛ polis nō est effect⁹ agētis: eo qꝛ possibilis itellus est simplr icorruptibilis: sicē ⁊ agēs ꝑ nō hēt agētē ꝑ cā: sicē nec eē: l; agēs sit plus ꝑfectiōe ipso poli: vt dcm̄ est 3⁰ de aīa. tex. cō. 19. ⁊ h̄ expō est mihi valde cōsona ex v̄bis Auer. h̄. nec possiz tibi alr exponē: tū ꝑꝑ iordinatio-nē traductoris: tū ꝑꝑ corrupcionē que accidit in libro: tū ꝑꝑ rei difficultatē: ⁊ bonū est vt ꝑsistas plus. (Et nisi so vera.) Redit ad soluēdū vltimo argumētū Alg. ⁊ dicit: ⁊ nisi so vā p̄dictoꝝ. s. arg^ti iux̄ phi opionē est hec. s. ꝙ eē reꝝ ipsaꝝ est in colligatiōe eaꝝ inuicē ꝯsistēs: vt mā eaꝝ forā: ⁊ mūdi ptes simplices qñ inuicē colligant̄. sup. tñ. nō hñt eē nisi in colligatiōe eaꝝ adinuicē: dicimus ꝙ eē ipsaꝝ seq̄ť eaꝝ colligationē. Et si lfa nō est corrupta: pu-to ꝙ h̄ fundat vnū q̄si p̄n^m: ꝙ oē cōpositū nō ꝯsistit: nisi in colligatiōe ptiū adinuicē: qꝛ vt dic̄ ipse p̄ phy. cō. 17. totū nō ē aliud a ptib⁹ sil' sumptis: iō eē ipsaꝝ est eē i col-ligatiōe. iō videm⁹ ptē abscissaz a toto eē equoce ptē: vt dic̄ phs i mltis locis nālis: ⁊ me^ce. hoc supposito arguit: ⁊ syllas oz cōponi sic: oē dās colligationē aliqb⁹: vel alicui dat eē illi vl' illis tāq̄ agēs. ſ; de⁹ dat colligationē oīb⁹ en-tib⁹: iō vt supra: ⁊ iō ponit vitatē. d. ⁊ si sic. ḡ dans colliga-tionē ē dās eē. (Et qꝛ qdlibet colligatū) declat q̄uo p̄⁹ sit vn⁹: ⁊ cā oium: ⁊ p̄ dicit: ⁊ qꝛ qdlibet colligatū. i. cōpositū vnit̄. i. ē vnū ex aliq̄ re a q̄ fit vnū: vñ 2⁰ de aīa cō. 7. de-clarat Auer. q̄lr cōpositū ē vnū ꝑ vnā formā que ē ei cā eēndi: ⁊ vnitatis: ⁊ vnū ex q̄ colligant̄. s. illud cōpositū ꝓ-cedit ab vno: vult dicē agēte ꝑ se sꝑ extris: qd̄ ē de⁹: seq̄ť ꝙ h̄ sit vn⁹ solus ꝑ se extris. Ex h̄ declat q̄uo illō vnū sit cā oiuz: ⁊ dicit: ⁊ opz ꝙ ille vn⁹ det vnā rē ꝑ se: ⁊ ex hac vult dicē re. ꝓcedūt entiū spēs s̄m ipsaꝝ nālē dispōnē. i. oīas ꝓpas: ⁊ isluit ab illa vnitate data in q̄libet ente eē illi⁹ en-tis donec ad p̄mā ꝑueniat vnitatē. Delñ ponit exēplū. d. sicē calor cuiuscūq; calidoꝝ reꝝ a p̄ calo ꝓcedit. s. ab igne: vult dicē sic oia entia ꝓcedūt a p̄. Deide soluit qddā du-biū: qꝛ posset ga dicē q̄uo est pole ꝙ vnū sit cā vnitatis: iter eē intelligibile: sicē est eē itellintiaꝝ: ⁊ eē sensibile: sicut est eē corruptibile: iste. n. dīnt. ḡ nō pñt eē colligate adeo ꝙ ex eis ꝑueniat vnū. R̄n⁹. d. ⁊ h̄ mō ꝯcedit Arist. eē sen-sibile ⁊ itelligibile: ⁊ dic̄: ꝙ mūdus ē vn⁹: vult dicē fact⁹ ex eis sic diuersis: ⁊ ab vno ꝓcedit: ⁊ ꝙ vnū ē cā vnitatis q̄dām mō: ⁊ cā p̄n^m alio mō: ⁊ cōcludit mō solonez totalē. d. pꝫ ḡ ex his p̄missis ꝙ h̄ ē vnū ens ex q̄ vna simplx vt⁹ l-fluit a q̄ oia entia eē hñt: ⁊ pꝫ ꝙ mlta sūt entia ꝓcedētia ab illo vno inquātū illud vnū seq̄ť plalitas de nc̄itate: ⁊ ista est solo vltia Auer. in solonib⁹ p̄dictis ad illud arg^m.

Dfia inť agens nāle & agēs liberum.

Dfia inť intelligibi lē po ens & agentē.

3ª q̄ö. Sed hic sunt loca q̄önis: ꝛ p̄ gd sit ista v̄tus per quā entia ligant̄ ꝛ sunt vnū: vtrū sit effect⁹ dei ꝑueniēs in oīb⁹ reb⁹: aut q̄litas: aut sub̄a: aut gd. ¶ Scd̄a difficultas est: q̄ nō videt̄ solo ad ꝓpositū: q̄m nō appet adhuc q̄uo de⁹ vn⁹ possit cāre tot diuersa entia: q̄m ꝛ si ꝓducat illā v̄tutē per quā est cā tot diuersoꝝ entiū adhuc q̄rerē q̄uo v̄tus illa est cā illoꝝ. ¶ Pro intellu igit̄ oium

Opīo cu iusdam. dictoꝝ dicā p̄ opionē vnā quā vidi in quodā lib⁹ de sub̄a orbis q̄ exponit Auer. ꝛ mō nō hēo ip̄z: attn̄ vt puto dcm̄ est ibidē q̄ de⁹ est vnū simplex: a quo ꝓducit̄ vna q̄litas spūalis: que recipit̄ in oīb⁹ entib⁹ ex̄ deū: p quā ligant̄ oia entia ligatiōe maiori q̄ sit p villos ꝛ lacertos in aīali: et me⁹ ista: de⁹ ē cā oiuz q̄ sunt in vniuerso: ꝛ p h̄ fac̄ Auer. 2° celi. cō. 71. vbi dic̄: si tot⁹ orbis est q̄si vnū aīal: lz nō est q̄si vnū aīal q̄si ligatū multis ligamentis: sicut aīal dissimiliū ptiū: vult dicē cōpositū ex ptib⁹ etherogeneis: sz ē ligatū p̄ª po⁹ spūali dīsa in suo toto: hoc igit̄ vnū corp⁹ p vnā potētiā spūalē q̄ est in eo dz hēe magnitudinē terminatā ꝛ reliq̄: post ibidē q̄busdā iterpositis dic̄. Et silr itelligēdū est q̄ vltimus orbis mouet alios orbes. s. sic̄ dī q̄ in nobilib⁹ mouet totū. v. g. cor mouet reliquū corporis: q̄m ista p̄ª po⁹ spūalis nō diuidit̄ in alijs orbib⁹: nisi q̄ diuidit̄ in isto orbe queādmodū po⁹ mouēs aīal nō diuidit̄ in alijs mēbris: nisi q̄ p̄ diuidit̄ in corde: ꝛ reliq̄ ibidē lege. Ex q̄b⁹ appet plane q̄uo dispō mūdi est in vnitate ꝑp̄ illā potētiā: q̄ est p̄ª q̄litas diffusa in oīb⁹ entib⁹: ꝛ apparet: q̄m s̄m istos vnū sit cā multitudis: vn̄ sic̄ agēs nāle ē cā vnitatis: ꝛ esse alijs mediante forma: ita de⁹ est causa eē: ꝛ vnitatis mūdi mediāte illa v̄tute spūali diffusa in oīb⁹

Impug⁹ entib⁹. ¶ Sz lz h̄ opio sit multū ꝯsona v̄bis Auer. hic ꝛ ibi: attn̄ nō vī mihi ꝯsona: nec possum eā intellere. iō arguo ꝯ̄ illaz. p̄ q̄m vel ista v̄tus q̄ est q̄litas est vna nūero: vl̄ multiplicata s̄m multitudinē entiū: si p̄ᵐ: g̃ adhuc q̄ō nō est soluta. s. q̄uo ex q̄ ista est vna posset eē cā tot entiū diuersoꝝ: q̄m ab vno tm̄ vnū ꝓuenit. Si vō dicā ipsam eē multā s̄m entia: adhuc ē loc⁹ q̄önis: q̄m ista ē imediate a deo: ergo ab vno ꝓueniūt multa: ꝛ sic rō adhuc stat.

D̄c̄ḋo ¶ 2° p istos ista q̄litas spūalis ē accñs. g̃ mūdus ē vn⁹ p accñs. ꝛ sic Auer. sōniasset i illo cō. 71. 2° celi. vbi dixit q̄ aīal ligatū dinū ē magis aīal q̄ aīal ligatū gn̄abile: vide eū ibidē: mō h̄ nō eēt ita: q̄m aīal ē vnū p formā: ꝛ 2° de

Tertio aīa. cō. 7. dixit ipse. ¶ 3° vel ista q̄litas spūalis est eterna vl̄ gn̄abilis: si gn̄abil: g̃ vnitas ꝛ ligatio mūdi ē per aliqd̄ gn̄abile: ꝛ sic nō sēp: si eterna: vel est in subto: vl̄ sepata a subo. Et si i subo: g̃ ipsa ē vnū p sub̄z: ꝛ nō ex̄: ꝛ si ex̄ sub̄z

Quarto cogita icōueniēna ꝯ̄ h̄. ¶ 4° ista q̄litas ē mioris pfectionis q̄ eē dei: g̃ si ista sufficit ligare entia eē dei erit plus sufficiēs sine ista: ꝛ sic ista supfluit. Et maxie vī mihi ex̄neū q̄uo de⁹ ꝓduxit istud accñs vt vniret ꝛ entia: ꝛ tu cōsidera multa alia ꝯ̄ h̄: h̄ igit̄ opio: vt mihi vī nō fuit nisi

Op. ꝓp̄a ad v̄ba Auer. nō ad itētionē ei⁹: ꝛ vē ē pur⁹ error. ¶ Alr igit̄ dcm̄ cū ꝓtestatiōe dicēdi alr si mihi alr ꝑuenit loc⁹ dicendi q̄ Auer. in solone p̄sentis dubij tres solones inuenebat. atn̄ sūt due tn̄ iuicē nō reducibiles: q̄rū p̄ª fuit q̄ illa ꝓpō nō dz itelli ō agēte equoce dicto cū agēte nāli: q̄ vt dixi alr ē in agēte nāli: alr in agēte p̄ sepato: eo q̄ agēs nāle agit ꝑp̄ vnū tn̄ finē: ꝛ iō ei⁹ actio nō ē nisi vnū ꝛ simplex: agēs āt p̄ᵐ cū si agat ꝑp̄ finē: sz ipse sit eā actionis: iō nihil ꝓhibet agē multa ꝑp̄ se ꝛ bonitates eius: ꝛ h̄ fuit dcm̄ s̄. ¶ 2° solo ē mō vltia: ꝛ q̄ ē difficil̄ p̄ declaro gd Auer. itelligat p v̄tutē illā spūalē diffusaz i oīb⁹ reb⁹.

Ad p̄mā q̄önem. 2° applicabo ad ꝓpositū solonē. ¶ Q̄tū ad p̄ᵐ dcm̄ q̄ p v̄tutē spūalē itellndū ē eē dei: q̄d eē ē vnū simplr nuō: sicut ꝛ ipse de⁹ est vn⁹ nuō simplr: mō istud eē diffundit̄ in reliq̄ entia cāta a p̄ ꝓ q̄nto illa nō sunt nisi ꝑcipādo idē vnū eē nuō: q̄d est p̄ᵐ p̄n̄ᵐ oīb⁹ modis: ꝛ h̄ dic̄ in 12° meta. cō. 51. ꝛ 2° meta. cō. 4. vn̄ opz imagiari q̄ sic̄ vn⁹ ē calor p eēntiā q̄ ē ignis: gr̄a exēplī: a q̄ ꝓueniūt oia q̄ sunt calida ꝑcipādo illud vnū: ita vnū est eē p eēntiaz a q̄ ꝓueniūt

Nota eorū dictorum. oia entia ꝑcipādo illud eē vnū simplr. Ex his seq̄t̄ q̄ sicut forā ē eē cōpositi ꝑp̄ q̄d cōpositū ē vnū simplr: ita entia vniuersi oia sūt vnū p eē q̄d hz ꝑcipatuz a p̄. Mō p h̄ appet p̄ᵐ. s. cū q̄rit̄ gd sit h̄c v̄t⁹ spūalis nō ē q̄litas: nec accñs: sz est eē oiuz reꝝ diffusuz p sp̄es ꝛ nās reꝝ vsq̄ ad mā̄z: huic gdē clari⁹: huic vō obscuri⁹ ꝑcipatū. ¶ Quā-

Ad scd̄z tū ad 2ᵐ dcm̄: q̄ q̄ mūd⁹ ē p id eē vnū simplr p̄ᵐ: q̄ vniuersa colligant̄ i entē: q̄d ē vnū p eēntiā i p̄: lō hz vnitatē ꝛ colligationē: cui⁹ vnitatis ꝛ ligatiōis de⁹ ē cā: ꝛ sic appet q̄lr de⁹ ē cā oiuz: lz sit vn⁹ simplx sūme. ¶ Ad formā q̄önis dōz q̄ illa maior: ab vno nō ꝓuenit nisi vnū: veꝝ ē illud simplr: sz de⁹ eē ē vn⁹: g̃ ab eo nō nisi vnū ꝓcedit. Et tu dicis: sz mūd⁹ nō ē vn⁹: appet h̄ q̄lr sit: sz ē. s. ē. n. vn⁹ ꝑp̄ eē simplex p̄mi q̄d diffusuz ē i oīb⁹ entib⁹: vt appuit. ꝛ sic apparet ite⁹ v̄boꝝ Auer. h̄. ꝛ 2° celi. loco dicto: ꝛ appet vlificatio theologoꝝ nr̄oꝝ cū dn̄t deū eē vbiq̄ p eēntiā: voluit

Quo mō intelligit deuz esse vbiq̄ per essentiaꝫ. enī dicē q̄ eē ei⁹ ē eē oium: ꝛ illo eē ligant̄ oia: sic̄ mēbra aīalis ligant̄ aīa: sic mūdus ligat̄ eē dei q̄d oia ꝑcipāt: ꝛ tu ꝓsiste. Ad opposita i p̄n⁹ appet solo. ¶ Et postq̄ scripsi istud occurrit mihi modus ꝓbabilis mltū de illa v̄tute: ꝛ p ꝯn̄s de solonis Auer. ite⁹. Et p illi⁹ ite⁹ opz accipe vnū q̄ oē ens factū nō agit nisi p v̄tutē distictā ab eēntia: vel s̄m rē: sic̄ forte ē in gn̄abilib⁹: vel s̄m modūz: sic̄ ē in reb⁹ sepatis: vlr tn̄ dcm̄ ē: q̄ in oīb⁹ agētib⁹ ex̄ p̄ᵐ v̄tus ꝛ eē nō est idē oīb⁹ modis: sz h̄ est veꝝ in p̄ q̄d agit p eēntiā: alia āt: q̄ agūt p ꝑcipationē: q̄ sūt p ꝑcipationē: opz dicē q̄ v̄tutes nō sint eis p eēntiā: sz quodāmo s̄m distōnez. Illo igit̄ supposito dcm̄ q̄ oēs v̄tutes oiuz entiū sūt vna

Propter vnū finem oēs virtutes sūt vna nuō. v̄tus nuō ꝑp̄ vnū finē: ad quē vltimate ordinant̄: q̄ ē ꝑticipatio bonitatis dei: p h̄ ē misio q̄ ē data h̄ māifesta. s. q̄ Auer. p v̄tutē nō itellit eē: sz itelligit v̄tutes oiuz q̄ sūt ꝓpinq̄ eē ipsi ꝓ q̄nto seq̄t̄ eē ipm: ꝛ ista v̄tus causat̄ a p̄ ꝓ q̄nto oia entia sunt ab eo: ꝛ diffinit̄ in oīb⁹ sic̄ dcm̄ ē. Et p h̄ potes r̄ndē ad formā q̄önis cū q̄rit̄ q̄uo mūdus mult⁹

Ab vno pōt plura ꝓuenire. pōt ꝓcedē ab vno agēte. dōz. n. q̄ sic̄ cōpositū nāle mltū ꝓcedit ab vno agente: q̄ ab eo recipit formā mediāte q̄ ꝯstituit̄ in vnitate ꝛ colligatiōe: ita mltitudo mūdi pōt ꝓcedē a p̄: eo q̄ oia entia i eo colligant̄ ꝑp̄ v̄tutē illā diffusaz in eis: q̄ v̄t⁹ ē vna nuō saltē: eo q̄ ordinat̄ ad vnū finē nuō: ꝛ sic iste itellc̄ē pl⁹ ꝯformis v̄bis Auer. ille āt ē plus ꝯson⁹ vitati: ꝛ iō tu pl⁹ ꝓsiste. ALGA. DV. XIII.

Ait al. r̄ndēs ꝓp̄bis. Et si aliq̄s dicēt: q̄ h̄ dubiū facile pt remoueri: q̄ ē q̄ diuidit̄ ad id q̄d ē alteri⁹ sub̄z vt corp⁹. ꝛ ad q̄d si sic se hn̄t: vt sub̄e p se ex̄ntes: ꝛ h̄ ps i duas diuidit̄ ptes: q̄rū p̄ria. q̄d agit i corp⁹: ꝛ h̄ dī aīa: scd̄a v̄o q̄ nō agit i corpe: sz in aīa: ꝛ dī itellīs sepat⁹: entia tn̄ q̄ i sub̄ē ꝯsistūt: vt accñia inouāt̄. ꝛ hn̄t sine dubio sub̄z nouū: ꝛ ꝑueniūt sine dubio ad nouū principiū quodāmō: ꝛ ꝯtinuū quodāmō: ꝛ h̄ ē mot⁹ circularis: ꝛ ō talib⁹ mōis n̄ curam⁹: imo curam⁹ ō radicib⁹ p se ex̄ñtib⁹ n̄ i subto: q̄ sūt sine dubio tres. s. corp⁹: ꝛ ē vilior istis trib⁹: ꝛ itellīa ōpēdētiā n̄ inhrēs ō corpib⁹. nisi ōpēdētiā actiōis n̄ ipsiōis: ꝛ ē nobilior istis trib⁹ ꝛ aīe q̄ sunt medie iter istas nās: ꝛ hn̄t aliq̄ ōpēdētiā ad cōp⁹. vz actionē ꝛ impsiōnē.

impssionē. Rursus corpa sūt decē: noueꝫ sunt
orbes: ꝛ decimū ē mā: nouē vō orbes. s. sūt aia
ti. s. sunt corpa cū aialib⁹: ꝛ hūt ordinē in eē hoc
mō. vꝫ ꝙ a pmo pricipio iflui pim⁹ itells q est
p se exñs: ꝛ nō est corp⁹: neqꝫ vtus in corpe co
gnoscēs seipꝫ ꝛ suū prin^m: ꝛ pcedūt ab eo tres
res. s. itells ꝛ aia none spere: ꝛ corp⁹ supme spe
re: deīde ab eodē itellu scdo pcedit terti⁹ ꝛ aia
firmamēti: ꝛ ei⁹ corp⁹: ꝛ deīde ab itellu tertio
pcedit q̄rtus: ꝛ aia orbis saturni ꝛ ei⁹ corpus:
deinde donec puenit ad itellim ex quo pcedit i
tellus ꝛ aia ꝛ corp⁹ lune orbis: ꝛ vltia itellige
tia: que itelligētia agēs dr: deīde causat plenitu
do lune orbis. s. mā recipiēs gñationē ꝛ corru
ptionē de agēte itelligēte. Rursus fiunt deinde
mixtiones materierū alijs de causis: radij nāqꝫ
siderꝫ mixtiones hūt ex qb⁹ fiūt mineralia ꝛ plā
te ꝛ aialia. Et nō opꝫ ꝙ a quolibet itellu pcedat
itells ad ifinitū: hic nāqꝫ itelligētie dñt i specie:
patet ḡ ex istis ꝙ itelligētie post primū pricipiū
sūt decē ꝛ orbes nouē. ḡ oīa ista nobilia princi
pia sūt decē post primū principiū: etiā sub quo
cūqꝫ itellu tres ptinent res. s. itells ꝛ aia orbis:
ꝛ corp⁹ ipsius: ꝛ iō opꝫ ꝙ in suo pricipio trini
tas nulla pōt imaginari plalitas in pmo itelligi
bili nisi vno mō tm̄: vꝫ put itelligit suū pricipiū
ꝛ seipꝫ: vñ respect⁹ suiipsi⁹ ē polis esse: necītas
eni sui eē psistit i alio nō in seipso. ¶ Ecce ḡ ꝙ
hec res sūt tres diuerse: vñ nobilior triū tanto
rꝫ nobiliori attribui. ḡ suū principiū ꝛ aia orbis
put itellit seipꝫ: ꝛ corp⁹ orbis iquātū ē apō de
seipso: ꝛ iō iuestigāda ē h trinitas: vñ pcedit in
cāto ꝙ suū pricipiū sit vnū: vñ dicim⁹ ꝙ a pmo
pricipio nō pcedit nisi vnuꝫ: vꝫ suba h⁹ itells ex
quo itelligit seipꝫ: ꝛ seqt eū necīo ñ ex pte prici
pij ꝙ itelligat suū pricipiū: ꝫ ipe d se ē polis eē:
ꝛ nō hēt polītatē a pmo pricipio: imo de seipso.
¶ Inducit Alga. rñsionē p phis: ꝛ dic. ait Alga. rñdēs pro
phis: ꝛ loqt suspēsiue vsqꝫ ad dubiū. 14. vñ dic. ꝛ ꝫ aligs
diceret ꝙ h dubiū facile pōt remoueri: ꝛ dixi ꝙ loquit
suspēsiue qꝛ statiꝫ in dubio. 14. ipugnabit istō: ꝛ ponit mo
dū q̄ gs pōt p phis rñdē: qꝛ dic: qꝛ entia diuidunt ad id qd
est alteri⁹ subꝫ vt corp⁹ ꝛ ad qd nō sic se hñt vt sube p se
exñtes. est ḡ diuisio ꝙ ens diuidit in corpalia ꝛ spūalia. Dei
de subdit spūale. d. ꝛ h gs in duas diuidit ptes q̄ꝝ pma:
vult dicē est qd agit in corp⁹ tāqꝫ pn^m motus ꝛ opationū
corpis: ꝛ h dr aia tā corpib⁹ gñabilib⁹ q̄ꝫ eternis cōis. 2^a
vō q̄ nō agit in corpe: sed in aiā eo mō q̄ finis agit i agēte
vl agēs i formā educēdo vl creādo illā: ꝛ dr itells sepat⁹.
(Entia tñ) Remouet qdā i dubiū: qm̄ h diuisio nō ē suffi
ciēs: qꝛ dimittit aliqd: soluit. d. entia tñ q̄ i subis psistūt:
vt accñtia inouāt: ꝛ hñt sine dubio subꝫ nouā: ꝛ pueniūt
sine dubio ad nouū pn^m q̄dāmō. i. gñabile q̄dāmō: ꝛ pti
nuū. i. eternū q̄dāmō: ꝛ h est mot⁹ circularis: est ḡ p⁹ solo
ꝙ iō nō fecim⁹ mētionē de hīs: qꝛ iā manī^m est illa redu

ci ad vnū p^m: qd ē manī^m. (Et de talib⁹) Quasi innuit 2^am
solonē. d. ꝛ de talib⁹ modis nō curam⁹: imo curam⁹ de ra
dicibus p se exñtib⁹ nō in subto. i. de substātijs: vult dicē
qꝛ dōo de istis erit dcm̄ de accñtib⁹. (Que) s. sube. Copa
rat radices iter se: ꝛ dic: q̄. i. sube sūt sine dubio tres. s. cor
pus: ꝛ iste vilior istis trib⁹: vlt dicē in istis trib⁹. s. aia ꝛ in
telliā: ꝛ itelliā nō iuicēs dpēdētiā: vult dic ñ cāns depē^ns
de corpib⁹. i. in corpib⁹ nisi depēdētiā actiōis nō ipressio
nis: ꝛ est nobilior istis trib⁹. s. aia ꝛ corpe. Et debes itellīe
ꝙ ipa i istis trib⁹ ē gd meli⁹ alijs. ¶ Debes scīr ꝙ sīc 4^or Sicut q̄.
sūt cāe: ita 4^or sūt depēdē^e: nō i ppo^m pñt eē due depē^e. s. mor sunt
finis: ꝛ vocat depēdētia actiōis: qꝛ ca^ms finis nō est cā eē cāe ita q̄
agētis: ꝫ actiōis agētis: ꝛ depēdētia ipressiōis q̄ est depē mor dpē
dētia agētis: qm̄ agēs ipmit dādo eē vel opari: voluit ḡ dentie.
ꝙ itelligētia nō cāt nisi depēdētiā actionis. i. nō sit cā ni
si in gñe finis: ꝛ nō cāret depēdētiā impssiōis. i. non esset
cā in gñe agētis. (Et aie q̄) accipit tertiā rē: ꝛ dic: ꝛ aie q̄
sūt me^e iter ista a nāe. s. itelligētiā ꝛ corp⁹: ꝛ hñt aliquā de
pēdētiā ad corp⁹. i. sūt cā corpis. vꝫ actioneꝫ: vult dicē in
gñe finis: ꝛ impssionē: vlt dicē in gñe agētis: qm̄ aie celoꝝ
ꝛ gñabiliū sūt finis corpoꝝ illoꝝ: ꝛ agētia opationū illo
rū vt scis: appet mō diuisio entis ꝛ mēbra ei⁹. (Rursus cor
pora) Uult ponē motiuū ꝛ ordinē hoꝝ diuersoꝝ: ꝛ dicit:
rursus corpa sūt decē. s. nouē orbes: ꝛ decimū est mā: apd
eni istos mā est corp⁹: vt appet ab Aui. in p̊ sue sufficiētie
vl forte p māim itelligit corp⁹ gñabile: ꝛ. q. d. ꝙ corpa oīa
sūt decē. s. nouē orbes celestes: ꝛ corp⁹ gñabile ē decimū.
(Nouē vō) Declat dispōnē orbiū. d. nouē vō orbes. s. sūt
aiati. s. sūt corpa cū aialib⁹: vñ ꝫ istos: glibꝫ orbis ē vnū
aial colligatū ex aia ꝛ corpe hñs motū ꝛ opationeꝫ vnaꝫ.
(Et hñt) Exponit ordinē coꝝ. d. ꝛ hñt ordinē in eē h mō
vꝫ ꝙ a p̊ pn^o q ē dr: ꝛ motor eꝫ vniuersū iflui. i. cāt pm⁹
itells. i. p^a itellia q ē p se exñs. i. nulli iherēs: nec p assistē
tiā: nec p iformationē: ꝛ nō est corp⁹: nec v̇tus in corpe co
gnoscēs seipm ꝛ suū pn^m. i. deū. (Et pcedūt) Expōit quō
istud cāt reliq̄. d. ꝛ pcedūt ab eo tres res. s. itells: vlt dicē
ꝓpie spe q mo^t vt finis re^ti illi⁹: sīc ipse re^ti sui: ꝛ aia none
spe: ꝛ corp⁹ supme spere. (Deīde ab eodeꝫ itellu 2^o) vult
dicē cāto ab isto p̊ pcedit terti⁹ itells q adhuc mouet vt
finis re^ti sui orbis ꝛ aia firmamēti. s. octaue spe ꝛ ei⁹ cōp⁹.
Deīde ab itellu 3^o pcedit 4^o. s. q mo^t: vt finis re^ti pximi
orbis: ꝛ aia orbis saturni: ꝛ ei⁹ corp⁹. Deīde donec puenit
ad itellim ex q̄ pcedit itells ꝛ aia: ꝛ corp⁹ lune orbis ꝛ vl
tima itelligētia: q̄. s. pcedit in eēntia ab itellia lune q̄ itel
ligētia agēs dr: deinde ab ista cāt plenitudo lune orbis. s.
mā recipiēs gñationē ꝛ corruptionē de agēte itelligētia Qualiter
s. a colchodea. ¶ Debes scire ꝙ mā dr plenitudo lune or mā dr ple
bis p q̄to ē effcūs sibi orbi lune cāt⁹ ime^te post illū ab i nitudo or
tellu agēte ꝫ istos: vl forte dr plenitudo p q̄to totā spe bis lune.
rā actiuoꝝ iplet: ꝛ tu psidera. deīn psegt ordinē. d. rursus
fiūt: deīn. s. post gnōnē māe mixtiōis māeꝝ alijs de cāis:
vult dic alijs cāis pcurrētib⁹: ꝛ declat quō. d. radij nāqꝫ
siderꝝ mixtiōes hñt: vult dicē in po^a actiua sīc v̇tus geni
tiua aiaꝝ: ex qbus fiūt mineralia ꝛ plāte ꝛ aialia. (Et nō
opꝫ) Soluit qdā dubiū: posset gs dicē q̄re post itelliaꝫ
actiuoꝝ ꝛ passiuoꝝ nō fuit fcā vlteri⁹ alia itellia ab illa
alia: ꝛ sic ide soluit. d. ꝛ nō opꝫ ꝙ a q̄lꝫ itellu pcedat itells
ad ifinitū. i. vlteri⁹: h nāqꝫ itellie dñt spe: vlt dic: ꝙ nō ē
eadē rō deuitiā: ꝛ ō alijs: qm̄ dñt spe ab ālī: iō ista nō pdu
cit ampli⁹ aliā: qꝛ hui⁹ nā e nulle āt sic. qꝛ hō nāe. Sic appet
solo qōnis. (Pꝫ ḡ) Cōcludit ordinē ꝛ disputationē horū
itelliaꝝ. d. pꝫ ḡ ex istis ꝙ itellie post p^m sūt dcē ꝛ orbes no
uē. ḡ oīa ista mobilia pn^a. i. ite^e mouētes vt finis tñ sunt
decē post p^m pn^m: vlt dicē dato p̊ pn^o. Deīde declat dispō
nē cuiuslꝫ itells. d. ēt sub q̄cūqꝫ itellu tres cōtinent res

cōputādo ip̄z.ſ.itell's ipſe ⁊ aīa orbis ⁊ corp⁹ ipſius.ſ.aīe.
Deīde dat q̄ſi cām correlarie:q̄re p̄ᵐ p̄nᵐ nō potuit niſi
vnū cāre.d.⁊ iō opꝫ i ſuo p̄n⁹ trinitas nulla poſſit imagi-
nari p̄l'alitas i p̄ itelligibili:ſic rep̄it̃ lr̄a i li⁹ meo:⁊ forte ē
corrupta:vl' trāſlator male trāſtulit:vt reputo:ſꝫ q̄ocū-
q̄ꝫ dꝫ ſic ordinari:⁊ iō opꝫ q̄ in ſuo p̄n⁹ p̄ itelligibili nulla
poſſit imaginari p̄l'alitas trinitas.i.p̄l'alitas trinaria niſi
vno mō tm̄.i alio aūt opꝫ.vꝫ p̄ut itellit ſuū p̄nᵐ ⁊ ſeip̄m.
⁊ ſic dꝫ legi iſta lr̄a:⁊ tūc app̄et ſolō q̄re p̄ᵐ vnū tm̄ cāt:⁊
zᵐ tria.p̄ᵐ eni vnū tm̄:q̄a nō itellit niſi ſe:reliqu⁹ aūt pro
quāto itellit p̄ᵐ ⁊ ſe pōt cāre m'ltitudinē.(Vñ reᵘ ſui.)
Soluit q̄ōdā aliō dubᵐ.poſſet q̄a dicē:verū p̄m⁹ itell's cā
tus a p̄ motore vniuerſi ſit neĉe eē an nāl'r ens poſſis:ſol-
uit.d.vñ reᵘ ſuiipſi⁹.i.nā ei⁹ ē poſſis eē:neĉitas eni ſui eſſe
ꝯſiſtit i alio:nō i ſeipſo:vl't dīc q̄ nā ei⁹ eſt nā poſſis:attñ
ab alio eſt p̄petua ⁊ ſempiterna.(Ecce ḡ) Remouet aliō
dubiū ex q̄ itelligētia imediata p̄ducta a deo p̄ducit zᵐ
p̄p̄ diſpōnē multā quā hꝫ:qm̄ p̄ illas diſpōnes p̄duč illa
tria.Soluit.d.ecce ḡ q̄ hic res ſūt tres diuerſe:vult dicē
p̄ducte ab illa:q̄a itelligētia p̄rimi orbis aīa ſui orbis:⁊
ſu⁹ orb:vñ nobilior zᵘˢ tātoꝝ dꝫ nobiliori attribui.ḡ ſuū
p̄nᵐ:ſic hēt lr̄a mea:ſed eſt corrupta:⁊ dꝫ dici.ḡ p̄ut itelli
git ſuū p̄nᵐ:⁊ aīa orbis p̄ut itelligit ſeip̄m eſt corp⁹ orbis
iquātū eſt apō de ſeipſo:⁊ iō īueſtiganda eſt iſta trinitas
rerū factaꝝ ab illa vna:vñ p̄cedit in cāto q̄ ſuūꝫ p̄nᵐ ſit
vnū:⁊ tm̄ ip̄z ſit tres res:vt videt:⁊ voluit dicē q̄ tu ōbes
h̄ p̄ſiſtere:qm̄ eſt difficile ⁊ forte li vñ p̄cedit in cauſato:
dꝫ ꝯtinuari cū lr̄a q̄ legit̃ ita q̄ ſit q̄ſi q̄dā q̄ō:q̄ ſic moue-
tur:vñ p̄cedit in cāto:q̄ ſuū p̄nᵐ ſit vnū.i.q̄ de⁹ ſit ſim-
plex ſꝫ eē ⁊ v̄tutē:⁊ tūc p̄ lr̄aꝫ ſequētē inuit ſolōnē.d.vñ
dicim⁹ q̄ a p̄ p̄nᵒ nō p̄cedit niſi vnū:vꝫ ſuba h⁹ itell's:ex
q̄ itellit ſeip̄z:h' rñſio p̄ aſpectu nō vr̄ eē ad p̄ūctū q̄ōnis
ſꝫ dico q̄ voluit dicē q̄ iō fuit vn⁹:q̄ꝛ talis.Et ei⁹ nāꝫ nō
poſſum⁹ ſcire al'r:niſi q̄ꝛ effcūs ei⁹ ē vn⁹:vl' pōt zᵒ illō ver
bū:vñ p̄cedit i cāto exponi ſic:vt dicam⁹ q̄ itētio q̄ōnis
eſt iſta.vꝫ vñ p̄cedit i cāto q̄ ſuū p̄nᵐ ſit vnū.i.vn⁹ effe-
ct⁹:q̄ō eni dī p̄nᵒ vnū:q̄ō vnū tm̄ p̄ducit.eſt ḡ ſenſus q̄ō
nis:vñ p̄cedit i cāto q̄ ei⁹ effect⁹ ⁊ efficiēs ſit tm̄ vnū in
cauſando:⁊ tūc v̄ba ſequētia ſūt māīfeſta:vñ dicim⁹ q̄ a
p̄ p̄nᵒ nō p̄cedit niſi vnū:vꝫ ſuba hu⁹ itell's ex q̄ itelligit
ſeip̄z:⁊ hec zᵃ expō eſt mihi plus app̄ens ⁊ vera i ſe.Dein
de vitio remouet q̄ōdā dubiū:pōt eni q̄s q̄rere ex q̄ p̄m⁹
intell's cauſatus itelligit:⁊ eſt neĉio quo pōt eſſe a p̄mo.
Vel pōt queſtio eſſe:p̄muꝫ neĉio cauſat q̄uo effect⁹ eius
pōt eē ꝯtingens:⁊ ambo ſunt boni ſenſus.❡ Ad ſcōm tñ
ſenſuꝫ rñdet:ex quo apparet ſolō ad p̄mū.vñ dicet ſeq̄t̃
cū neĉio hēt a p̄mo q̄ō itelligat illud:qm̄ in ſui nā nō eſt
neceſſe eſſe:ſed ipſe de ſe eſt poſſis eſſe:⁊ poſſis non eſſe:et
non hēt poſſitatē a p̄ p̄ncipio:imo de ſeipſo.ecce igit̃ ſolō
ad formā.Dōm eni q̄ lꝫ p̄mū neĉio cauſat illud attamē
poſſitatē hēt ex ſui nā q̄ eſt ſm̄ ſe ꝯtingēs:ex q̄ app̄et ſolō
ad p̄ᵐ ſenſuꝫ:negat̃ eni q̄ p̄ᵐ cātū ſit ens neĉio itelligēs
neĉio:ſꝫ in ſui nā eſt ꝯtingēs:iō p̄t eē a p̄:iſti eni crediđe-
rūt q̄ neĉe eē nō poſſit ab alio cauſari:vt alibi dixi.

Prima dubitatio **Sed** hic dubitat̃ p̄.q̄ꝛ p̄ᵐ cātū ē ſimp'r adhuc ſꝫ rē.ḡ ad
huc nō p̄t p̄ducē m'lta ſꝫ rē:qm̄ ſi diſtō rōnis i p̄n
cipijs cātiuis ſufficēt i p̄ ñ eēt īpugnātia ex p̄te itell's nñ
Scda itell're m'ltitudinē.ḡ poſſet eē cā m'ltoꝝ.❡ zᵒ dubitat̃ for
ti⁹:qm̄ ſi itell's ille p̄duč:opꝫ q̄ hēat tres rōnes:mō ñ hꝫ
niſi duas.ſ.itelligē p̄ᵐ a q̄ ſit ⁊ itell're ſe.ḡ p̄ ipſa duo ñ p̄t
p̄ducē zᵐ.ſ.orbē.Alias q̄ōnes adduxi i li⁹ d itċᵘ ꝯ h̄:vide
Solō ad primum. Duplex ē diſtinctio rōnis. eas:q̄ꝛ m'ltū ꝯferūt ad p̄poᵐ.❡ Ad p̄ᵐ dōꝫ q̄ diſti⁹ ſm̄
modū q̄ apō nouos dī diſtō rōnis ē duob⁹ mōis:q̄dā ſi-
cta nō fūdata in re:nec accepta in re:vt ſi vellē ꝯſiderare
ens q̄ōcūq̄ꝫ poſſeꝫ ei fingere rōnis diſtōnē iſto:alio mō
vo q̄ accipit̃ a re:⁊ fūdat̃ i re:vt i hoīe ē diſtō rōnis iſto⁹
reᵘ aīal:q̄a accipit̃ a re.❡ Ad p̄poᵐ dōꝫ q̄ diuitas rōnis
ſeu modi i p̄ncipijs zᵒᵒ ſufficit ad cāndū diuerſa ſꝫ iſtos:
⁊ nō opꝫ q̄ illa ſint diſticta re ⁊ ſubo:qm̄ q̄ ſūt diſp̄la i cā
tis colligant̃ in cā:mō h̄ diſtō rōnis hñ pōt īueniri in zᵒ
ente ⁊ nō i p̄:p̄ōt.n.ſcōꝫ ens itell'i inquātū itelligēs p̄ᵐ:eo
q̄ꝛ cāt̃ ab eo:⁊ iquātū itelligēs ſe.p̄ᵐ aūt q̄a ē ſimp'r i cau-
ſatū:iō nō p̄t itell'i iquātū itellit aliō a ſe:⁊ iquātū itell'ic
ſe niſi diſtōne ſcā:iō ē ſimp'r vnū re ⁊ mō apō iſtos:iō tm̄
vnū p̄duxit:vꝫ p̄ q̄to itelligit ſe.vñ itċᵒ ſui ē p̄nᵐ q̄ p̄du
cit p̄ᵐ itċᵐ.❡ Ad zᵐ dōꝫ:q̄ diu reputaui q̄ ille itell's itel Ad ſcōꝫ
ligēdo ſe p̄duxit tm̄ aīaꝫ orbis:⁊ orbis fuit cāt⁹ ab illa aīa
imeᵉ:⁊ p̄t ſalcē h̄ teneri de mēte Aui.attñ p̄ nūc puto eē
dōm ſm̄ iſtos q̄ orbis ⁊ aīa ſūt vnū colligatiōe:iō ille in
tell's p̄duxit p̄ h̄ q̄ō itellit ſe totū illō colligatū meᵉ aīa
illa:ſic in cōpoᵒⁿnāli app̄et.❡ Sꝫ dices a pari pōt dici q̄ Replica.
tot⁹ mūdus p̄ducit̃ a p̄:q̄ꝛ ē vn⁹ colligatiōe ⁊ eē:vt dictū
eſt.ḡ vl' iſta pō ꝯdič ſibi:vl' tua ñ ē ad mētē ei⁹.❡ Dōꝫ q̄ Solutio.
Auer.facit iſtō argᵐ ꝯ illos:vt apparuit in p̄nᵒ dubij p̄ſen
tis:attñ poſſet dici q̄ nō ē ſil'e de toto vniuerſo apō iſtos
⁊ de iſto paruo vniuerſo:qm̄ entia in toto mūdo ſūt valō
diuerſa vt app̄et ex op̄ōnib⁹:ſꝫ iſtō eſt colligatū ope ⁊ eē:
iō forte pōt ſic itell'i:tu ꝯſidera melius. AVER.

NOs dicim⁹ q̄ oīa iſta ſūt limitatiōes
p̄hoꝝ antiquoꝝ.vꝫ Auic. ⁊ Alpharā
bij ⁊ ipſoꝝ ſequētiū:⁊ opīo tm̄ antiq̄ꝝ
eſt q̄ hec ſūt principia corp̄a ſup̄cele-
ſtia:⁊ p̄icipia corpoꝝ ſūt entia ſep̄ata de mate-
rijs q̄ mouētia ſīt corp̄a ſup̄celeſtia:⁊ illa corp̄a
mouēt̃.ḡ ea p̄icipia mō obediētie ⁊ amoris:⁊
ipſa corp̄a fuerūt creata p̄p̄ motū:cū eni decla-
rātū ſit q̄ p̄icipia mouētia ſup̄celeſtia corp̄a ſep̄a
ta ſūt a materijs:⁊ q̄ ipſa p̄icipia nō ſint corp̄a.
nō ḡ remanet modus quo dici poſſit q̄ ipſa p̄i-
cipia mouēt corp̄a niſi q̄ dicam⁹ q̄ mobile mo
uet̃ mō obediētie:q̄re ſeq̄t̃ eos idcirco q̄ corp̄a
ſup̄celeſtia ſint viua ⁊ rōnabilia:⁊ itelligūt ſe-
ipſa ⁊ ipſoꝝ p̄icipioꝝ mouētia:cū ḡ p̄libatū ſit
a p̄hīs q̄ nulla ſit dīa iter ſciaꝫ ⁊ ſcibile: niſi q̄
ſcibile eſt in mā ⁊ ſcia minime:vt declaratūꝫ eſt in
libro de aīa.ḡ ſi īuenirēt̃ entia imālia oporteret
q̄ ip̄oꝝ ſuba eēt ſcia aut itell's. ❡ Et dēclaratū eſt
apud eos q̄ iſta p̄icipia ſep̄ant̃ a mā:p̄ut dant
orbib⁹ mot⁹ ꝯtinuos abſq̄ꝫ aliq̄ fatigatione ſeu
paſſiōe:⁊ q̄ōcūq̄ꝫ tali mō mouet opꝫ ſine dubio
q̄ nō ſit corp⁹ neq̄ꝫ v̄tus in corp̄e:⁊ q̄ corp⁹ ce
leſte acq̄rit ſempiternitatē ab eis ſep̄ač. ❡ Etiā
declaratū eſt q̄ iſta principia ſep̄ata hñt eē colliga
tū cū p̄rio p̄icipio ipſoꝝ:⁊ niſi ita eēt:nullus eēt
hic ordo:⁊ oīa iſta egregie declarant̃ in p̄p̄rijs lo
cis libroꝝ phyſicoꝝ. ❡ Et declaratū ē cū oēs or-
bes moueant̃ diurno motu ſeruātes ordines p̄
p̄rios motuū ipſoꝝ:ideo huius eſt rō: ⁊ cū de⁹
bñdict⁹ p̄cipit alia p̄icipia q̄ p̄cipiūt alios or-
bes vt moueant̃:⁊ ab hoc p̄cepto cōſiſtant celū
⁊ terra:ſicut ex p̄cepto regis ſeu principis in ci-

uitate obtinent oia cetera posteriora ꝑcepta ex
regia pte ibidē cōmissa. ¶ Sꝫ id qḋ inuit Aui.
de ꝓcessu hoꝝ pricipioꝝ abinuicē sūt ꝟba igno-
ta apḋ phos: attñ id qḋ opinati sūt pipaterici in
hest ꝙ dicta pricipia hñt mīfatiōe dina diuisos
gradus ꝛ colligationē q̄ est illud qḋ infert ea cē
cāta successiue abinuicē: ꝛ oia a prio pricipio cau
sant: ꝛ aliud nō dꝫ itelligi de agēte ꝛ effectu: vl
de creatore ꝛ creato nisi hm̄: hec igit est ꝓpin
gor via ad aduertēdū opionē ꝑdictoꝝ hoium:
ꝛ ꝯtingēt ex h errores ꝯtingētes ꝑdictos phos:
vt narrauit Algazel in ꝑcedētibus: ꝛ diffusius
declaratū est in eoꝝ libris: q̄re notādū ē: ꝙ qcūqꝫ
speculatus est in dictoꝝ libris cū cōditionib⁹ ne
cessarijs pōt egregie cernere veritatē oiuꝫ istaꝝ
opionū: ꝛ nō dꝫ itelligi de opione Arist. nisi id
qḋ dcm̄ ē: ꝛ opio sua est sūma ꝟitas ꝓut suus
itells fuit finis hūani itells ꝑclare ꝺ Ari. q̄re dꝫ
ꝙ ipse creatus fuit ꝛ dat⁹ nob dina ꝓuisione: vt
nō ignorem⁹ possia sciēdi. ¶ Et ē notādū ꝙ ꝑdi
cta pñt optime oñdi alio mō difficillime: vꝫ cū
qbusdā rōnib⁹: ꝛ q̄uis sint ꝓbabiles de seipsis
sūt sine dubio itelligibiles ꝑ accidēs: ꝛ qa ꝓba-
bilia dilectiora sunt cōiter q̄ꝫ demſabilia oñdi-
mus viā: vt breui⁹ ꝛ clari⁹ poterim⁹: vñ dicim⁹
ꝙ vna ꝓpōnuꝫ est ꝙ qñ hō respicit h apud nos
res mūdanas: videt sibi ꝙ res que viue ꝛ scien
tes dñr sunt ꝑ se mobiles terminatis motibus
erga volūtates ꝛ actiones terminatas ex qbus
oriunt multa in h mūdo: supposita ḡ hac radi-
ce: dicimus ꝙ si ei adiūgeret alia ꝓpō ad sensuꝫ
apparēs: vꝫ ꝙ celi mouent de seipsis motibus
terminatis ex qb⁹ terminant iferioribus entib⁹
mlta terminata opa ꝛ ordines. in qb⁹ dcā entia
ꝯsistāt. dꝫ ḡ ꝯcludi ex istis duab⁹ ꝓpōnib⁹ ꝙ ce
li sunt corpa viua rōnabilia: q̄lr tñ patefit ꝙ ex
ipsoꝝ motib⁹ opa terminant a qb⁹ cāt ꝯsuatio
iferioꝝ entiū: h satis māifestū est cū speculatio-
ne modica: nisi eni sol aliquotiēs ꝓpinqus nob
eēt: ꝛ aliquotiēs distās dū in suo circulo obli-
quo mouet nō hērem⁹ in h mūdo q̄tuor āni ter
minos: sic mō hēm⁹ ordinatū in mūdo: neqꝫ i-
uenirent plāte neqꝫ aialia: neqꝫ sequerent gña-
tiones reꝝ gñabiliū mō ꝯsueto. ꝟ.g. qñ sol a no
bis distat ꝛ tēdit erga meridionalē ptē refrigi
dat aer septētrional' ptis: ꝛ fiūt pluuie: ꝛ multi
plicat elm aquosuꝫ: ꝛ in meridionali pte multi
plicat elm aereū: ꝛ in estate totū ꝯriū reperit: ꝛ
ista opa a sole ꝓcedētia: ꝛ sua ꝓpingtate ꝛ distā
tia a nobis in quolibet ente apte in mūdo appa
rent: ꝛ silr de luna pluria vtilia sunt ꝓcedentia

etiaꝫ ab alijs planetis sideribusqꝫ mlta ardua ꝛ
ꝑciosa cōmoda dina potētia ifluunt i h mūdo:
lꝫ opa qnqꝫ planetaꝝ ꝛ alioꝝ sideꝝ nō tm̄ mani
feste appareāt: qlibet nāqꝫ ipsoꝝ circulū hꝫ ob-
liquū: ꝛ facit q̄tuor tpa in suo circulari motu: ꝛ
est notādū ꝙ pncipalr supius ad cāndū ꝑdcā
cōmoda ē mot⁹ diurn⁹ a quo dies ꝛ noctes fiūt:
vñ qñqdē itelligēs hō talia ordinata regimina
respicit: ꝛ qualr distincte a corpoꝝ supcelestiuꝫ
motibus ꝓcedūt: ꝛ vꝫ q̄lr stelle seu planete
moueant terminatis motib⁹ ꝛ terminatis figu
ris: ꝛ terminat ptib⁹ facile pōt iudicare ꝙ talia
opa nec̄io causant ex viuis itelligētib⁹ motori-
bus. Et valde pōt de hac iformatiōe admicula
ri: vꝫ mlta puuloꝝ ꝛ viliū corpoꝝ turbidoꝝ no
bis cū iuētoꝝ q̄ vita nō carere: imo cū toto ipsoꝝ
defectu ꝛ vilitate eoꝝ sube ꝛ puitatis illoꝝ quā
titatis placuit deo gl'ioso ifluere in eos vitaꝫ ꝛ
rōneꝫ ex qb⁹ possit ipsoꝝ esse regere ꝛ ꝯseruare:
vt pri⁹ fieri pōt. tāto ḡ meli⁹ ꝙ supcelestia corpa
dignissima sūt tale mun⁹ ab ipso deo bñdicto re
cipe: vꝫ vitā ꝛ itelligētiā: cōsiderata magnitudi
ne corpoꝝ ꝛ subaꝝ eoꝝ nobilitate: ḡ mlti hoies
putādo sciaꝫ hīe ignorāt: ꝛ respectu regimine
eoꝝ nobiliū corpoꝝ viuoꝝ nobis pñtiū ꝙ ipsa
corpa debeāt eē viua qḋ est sine dubio error eo
rū hoiuꝫ: qr regimē viuoꝝ a viuis dꝫ ꝓcedere.
scilꝫ a viuis nobiliorib⁹ rectis in vita ꝛ discre-
tione. Vñ qñ hō discret⁹ respicit ista corpa ma
gna ꝛ viua ꝛ rōnalia nos circuētia: ꝛ meditat i
q̄dā tertia ꝓpōne. s. ꝙ ꝓuidētia ipsoꝝ in nob nō
reducit aliquo mō in qddā cōmodū ipsoꝝ pōt
apte notare ꝙ dicta pricipia ꝑcipiunt a prio pri
cipio de his motib⁹: ꝛ ꝙ ipse ꝑceptor nō est cor
pus neqꝫ ꝟtus i corpe. ¶ Prelibatis ḡ istis no
tandū est ꝙ nō decet ꝙ sit creator hoꝝ corpoꝝ:
ꝛ principiū ipsoꝝ eē sil' eē iferioꝝ corpoꝝ: ꝛ ꝙ
hūan⁹ itells caret sine dubio cōphēdētia eē or-
biū. Hic ē deniqꝫ finis intētionis phoꝝ in corpi
bus supcelestib⁹ in assertiōe ipsoꝝ primi princi-
pij: ꝛ ꝙ non est corpus neqꝫ virtus in eo.

¶ Postq̄ dcā ē opio istoꝝ: vult mō adducē Auer. opionē
voꝝ phoꝝ ꝺ ordie orbiū: ꝛ disputa^{re} ipoꝝ ꝛ motoꝝ eoꝝ:
ꝛ quo colligāt cū p̄: ꝛ vñ appeat ꝺfect⁹ opionis ꝑdicte: vñ
dic. dicim⁹ nos ꝙ oia ista sūt limita^{tio} phoꝝ ātiquoꝝ. vꝫ
Aui. ꝛ Alpha. ꝛ ipoꝝ sequētiū: volunt dīe ꝙ ista opio cre-
dit eē ad mētē antiqꝫ: nō tñ ē. iō pōit illā. ꝺ. ꝛ opio tñ an-
tiqꝫ ē ꝙ hec: vlt dicē: motores celoꝝ: sūt pncipiātia cōpa
celestia ꝛ pn⁹ corpoꝝ sūt entia sepata de māꝫ. ḡ sūt ista
pn⁹ sepata: ꝛ syll's est in p⁹ fig⁹ sic. pn⁹ corpoꝝ celestiū sūt
sepata: motores celestiū sunt pn⁹ illoꝝ. ḡ sepata: hec igit
est pma ꝓpō quā vult hīe ꝯ eos qponūt aias iesse corpi
bus illis: neqꝫ esse eis veras foias. Deide vult remouere
aliū errorē ꝑ aliā ꝓpōnē: alius eni error fuit ꝙ aie celoꝝ

trahunꝰ ab itellectibus sepatis q̄ mouēt eos eo mō quo
finis moꝰ agēs:ꝯ istud ꝓbat istā ꝓpōnē.s.ꝙ illi motores
mouēt ꝑꝑ cōplacētiā:ꝛ corpa illa mota mouenꝰ tāq̄ obe
diētia:ꝛ sylls cōponiꝰ sic:q̄cūq̄ mouēt aliq̄ q̄ nō eis resi
stunt:sed mouenꝰ mota ipa mouēt gr̄a amoris ꝛ cōplacē
tie:ꝛ illa mouenꝰ ꝑꝑ obediētiā:s; motores illi sepati reꝰ
corpoꝝ celestiū sūt hō.ḡ ꝯ illa dcā segꝰ.dic ḡ.q̄.s.pn̄ꝰ sunt
mouētia corpa celestia:ꝛ illa corpa mouenꝰ:hec ē vtꝰ mi
noris:ꝛ ifert ꝯnē.d.ḡ ea pn̄ꝰ mō obediētie ꝛ amoris:vult
dicē mouent:ꝛ corpa obediēter mouēꝰ:ꝛ tūc est ꝯ.Deide
ꝓbat minorē quātū ad istā ptē.s.ꝙ corpa illa mouenꝰ:ꝛ
pōt sylls sic cōponi:que sūt creata ꝑꝑ moꝰ sūt nata mo
ueri cū obediētia:s; corpa celestia sūt fcā ꝑꝑ motū.ḡ sūt
nata moueri:maior est manifꝰ:alr eēnt ociosa et supflua:
minor aūt accipiꝰ h̄:tāq̄ nōꝛ huiꝰ tm̄ minorē accipit.d.
ꝛ ipsa corpa fuerūt errata ꝑꝑ motū:ꝛ tūc sup.eu residuū.
Deide ꝓbat idē p syllm alioꝰ:l; sit q̄si vtualr positꝰ:ꝛ pōt
sic cōponi:pn̄ꝰ sepata a mā ꝛ a corpe:ꝛ simplr imptibilia
mouēt amore ꝛ itelligētia corpa mota:ꝛ corpa mota obe
diēter:s; motores orbiū sūt hō.ḡ vt supra.vn̄ huiꝰ ponit
miorē ꝛ ꝯnē.d.cū eni declatū sit ꝙ pn̄ꝰ mouētia supcele
stia corpa sepata sūt a māe:ꝛ ꝙ ista pn̄ꝰ nō sūt cōpa:ista
est minor:nō ḡ remāet modus q̄ dici possit q̄ ipsa pn̄ꝰ mo
uēt corpa:nisi ꝙ dicamꝰ ꝙ mobile mouenꝰ mō obediētie.

Nā motores orbiū sūt sepati io triplr mouēt orbes.s.ꝑꝑ amorē itelligētiā ꝛ coplacētiam.

Et hec est poꝰ ꝯnis.¶ Debes scire ꝙ motores orbiū:ga
sūt sepati mouēt ꝑꝑ amorē itellīaꝫ ꝛ cōplacētiā:amoreꝫ
q̄dē qm̄ amāt pꝰ:q̄d nō pñt amare amore itelligibili nisi
eēnt sepati:itellīam q̄dē qm̄ mouēt ꝑꝑ id q̄d itelligūt de
p:vt dicā post:cōplacētiā vo qm̄ itētio pm̄i est ꝯuare en
tia in suis dispōnibꝰ:ꝛ iō in moꝰ exequunꝰ itentū pm̄i.
iō cōplacēt ei:ꝛ sic mouēt p cōplacētiā:ꝛ hec oia sūt dcā
in q̄ōne de itellū:ꝛ alibi.s.in de suba orbis:vt dicaꝫ forte
post.

Nā corpꝰ celeste nō resistit motori io mouet obediēter.

¶ Scdo debes scire ꝙ corpꝰ celeste mouenꝰ obediē
ter:eo q̄ nō resistit motori sepato:imo maxie iclinaꝰ ad
motū illiꝰ:eo q̄ factū fuit ꝑꝑ motum illū:vt colligiꝰ ab
Auer.h.r.z.cō.scdi celi.vn̄ obedire ꝓpe est sine resistētia
trahi ab alio:ꝛ q̄ cōpꝰ sic trahiꝰ:iō di obediēter moueri.

Dubiū

¶ Sꝫ tūc occurrit dubiū:qm̄ tūc mouēt in instanti:qm̄
fm dcā Auer.itellīe mouēt quātū pñt:ꝛ fꝫ vltīm sue poꝰ
ḡ si mobile nllō mō resistit eis:motꝰ erit in istāti:qm̄ suc
cessio in motu cāt:vl a resistētia medij vl mobil:vt q̄rto
phy.cō.71.dcm̄ ē.

Solutio

¶ Et dōm ꝙ ibi est resistētia:ga celū ē
corpꝰ actuale q̄ntū ꝛ extēsuꝫ:vt dcm̄ ē in q̄ōne de resisten
tia:vn̄ celū resistit itelligētie:ga ē corpꝰ actuale:q̄ntū extē
suꝫ dico corpꝰ actuale:qm̄ corpꝰ in poꝰ:sic est fa̅a corpis
subalis māe coeterna nullā resistēnā hꝫ ad motū:sic nec
mā:q̄ ē illimitata ad oē vbi:q̄ igiꝰ celū ē corpꝰ actu vlti
ma actualitate:iō ipoīe est ei q̄ est sub.a.eē sub.b.vbi et
nulla ē q̄rēda cā.q̄re resistit nisi q̄ corpꝰ actuale vltimū
quātū.Et h̄ dic Auer.7ꝰ phy.solués p̄ñtē.q.d.ꝛ forte hoc
accidit ex diuersitate nāꝝ mouētiū q̄ nō sūt i mā in no
bilitate fm magis ꝛ minꝰ ꝛ diuersitate nāꝝ corpoꝝ que

Replica.

mouenꝰ ex eis:ecce quō pꝫ sol.pn̄s.¶ Sꝫ dices si resistit
ḡ nō obedit ei:ḡ destruiꝰ opio Auer.h.dōꝫ ꝙ duplex est

Duplx ē resistētia.

resistētia:q̄dā cū iclinatione ad ꝯtrariū:imo ipellēs ad ꝯtrariū
ꝛ h̄ affert obediētiā:sic appet in hoie q̄ trahiꝰ violēter in
aliq̄:q̄dā cū determinata pausa sue obediētie:nō tn̄ icli
natiōe ipellēte ad ꝯtrariū:si q̄s eni iperat mihi vt vadā ad
eū:ꝛ ego vado libēter:certū est ꝙ nō vado ad ipsuꝫ in in
stāti:l; ipse appetat me in istāti:qm̄ nā media ē limitata
ad certū motū:ꝑꝑ h̄ nō dicor iobediēs:ita in ꝓposito ce
lū obedit itelligētie:eo q̄ nō iclinaꝰ vi ad ꝯtrariū:ꝫ attn̄ sua
nā:q̄ corpꝰ limitaꝰ ad motū tāte velocitatis:ꝛ istud nō
aufert obediētiā:vt dixi in exēplo:ꝛ de h̄ dixi in q̄ōne de
resistētia celi.Et postq̄ remouit duas ꝓpōnes.s.dicētes
corpa celestia eē aiata aiabꝰ mālibꝰ:ꝛ dicēteꝫ corpa cele
stia moueri a motoribꝰ sepatis trahentibꝰ aias coꝝ:vult
mō ꝯcludē dispōnē corpoꝝ celestiū fm veritatē Arist.ꝛ
dic:q̄re segꝰ eos:vult dicē phōs antiq̄s i iccirco ꝙ corpa
celestia sūt viua ꝛ rōnalia:ꝛ ꝙ itelligāt seipsa:ꝛ ipsaꝝ pn̄
cipiaꝝ mouētia.Et vꝫ mihi ꝙ inuat hūc syllm:oē cōpo
sitū ex fa̅a sepata mouēte amore itellīa ꝛ cōplacentia:ꝛ
ex corpe obediēte illi motori.ē aial rōnale viuēs ꝛ itelli
gēs se:ꝛ suū pn̄m:s; corpa celestia sūt cōposita hō.ḡ in pꝰ
figꝰ segꝰ ꝯ quā h̄ italit:maior declabiꝰ:l; sic aliq̄lr notat
mior fuit declata ex iā dictis:ꝛ ꝯnē h̄ posuit tm̄.Deide vlꝫ
remonē duꝰ:q̄ posset q̄s opinari si corpꝰ celeste ē aial rō

Dubiū

nale viuēs.ḡ itētio eiꝰ ꝛ eiꝰ scia cāꝰ a rebꝰ.ḡ recipit acci
tia.¶ p.si ita eēt corpꝰ celeste eēt hō:q̄si nllā eēt dr̄ia i
ter sciaꝫ corpis celestis ꝛ hois:vt ḡ remoueat ista dubiā
vult declare q̄lr scia illoꝝ cū scia nr̄a ē equoce dicta:ꝛ sic
erit q̄d soluta.Et itēdit ꝓbare hāc ꝯnē ꝙ in sepatis a mā

Solo

scia ꝛ scibile nō dr̄nt:imo sūt vna suba:ꝛ sylls ē:oē scibile
sepatū a mā ē vnū in suba cū suba illiꝰ sciētis:s; in sepatꝭ

Sciētia ꝛ scibile nō drūt in sepatis.

a mā oē scibile ē sepatū a mā.ḡ in sepatis a mā oē scibile
ē scia sciētis in suba.maior declaꝰ:qm̄ scia ꝛ scibile dr̄nt
mō eo q̄ scibile est i mā:ga est vle i poꝰ q̄d ē actu indiui
duū:vt dixi i q̄ōne d vlī:scia aūt ē sepata a mā:sola dr̄ia
est in mō rōne māe:vbi ḡ erit abscissa mā:ibidē remane
bit abscissa cā dispōnis scibilis a scia:ꝛ sic apꝫ maior.Et

Scibile ꝛ scia drūt rōne māe

pōt sylls sic cōponi:scia ꝛ scibile solū mō dr̄nt a mā:scia
ꝛ scibile i sepatꭵ nō dr̄nt mō māe.ḡ scia ꝛ scibile i illis nō
dr̄nt in zꝰ figꝰ.mior āt alibi declaꝰ.s.i z.meta.tex.cō.51.et
nolo ꝓ nūc imorari i illo.huiꝰ sylli pōiꝰ maior ꝓsylli.d.
cū ḡ ꝓbatū sit a phis ꝙ nllā sit dr̄ia iter sciam ꝛ scibile
nisi ꝙ scibile ē in mā ꝛ scia minime:vt declatū ē in libꝰ de
aia:h̄ fuit maior ꝓsylli.Deide ponit ꝯnē pncipalē sylli.d.
ḡ si iuenirenꝰ entia imālia:opꝫ ꝙ ipoꝝ suba eēt scia aut
itelle:imo ꝛ itellē.¶ Hic eēt videdū quō scibile i subiꝭ
sepatꭵ sit sepatū a mā.eēt ēt videdū quō ibi scia ꝛ scitū
sūt vna suba:eēt videdū ēt de itellū nr̄o aliq̄d:ꝛ tn̄ ꝓ eui
dētia doꝝ recurre ad q̄ōnē d itellē circa finē.Deide ꝓbat
miorē sylli pncipal.s.dicētē ꝙ illa entia sint sepata a māe
ꝛ sylls cōponiꝰ sic.oē agēs mouēs motu ꝯtinuo ꝛ sempi
terno ē sepatū a mā ꝛ corpe fꝫ eē:s; oēs motores corpoꝝ
celestiū mouēt illa motu ꝯtiuo ꝛ eterno.ḡ i pꝰ figꝰ oēs il
li sūt sepati simpꝰ:hꝰ p tāgit hꝰ.d.ꝛ declatū est apud eos
ꝙ ista pn̄ꝰ sepanꝰ a mā:ꝓut dāt orbibꝰ motus ꝯtinuos.s.
eternos absq̄ aliq̄ fatigatiōe seu passiōe.Deide pōit vlꝫ
maioris.d. Et q̄dcūq̄ tali mō moꝰ:opꝫ ꝙ sine dubio nō sit
corꝰ:nc vtꝰ i corꝰ.Et h̄ fuit aꝰ:cui accn̄talr addit:ꝛ opꝫ ꝙ
corꝰ celeste acq̄rat sempiternitatē ab eis sepatis:vt dclā
tū ē i liꝰ d suba orb.Deiñ redit ad remouēdū illō zm̄ pec
catū illoꝝ q̄ finxerūt ꝙ motores nō itelligāt pꝰ:ꝛ dꝰ:ꝛ ēt
est declatū ꝙ ista pn̄ꝰ sepata hn̄t eē colligatū cū p pn̄ꝰ ip
soꝝ ꝓ q̄nto itelligūt ipꝫ:vn̄ sylls hꝰ pt sic cōponi:oēs mo
tores mouētes ꝑꝑ cōplacētiā ꝛ itellꝫ ꝛ amorē vniꝰ colli
ganꝰ illi:s; oēs motores mouēt ꝑꝑ cōplacēnā amorē ꝛ i
telligētiā pꝰ.ḡ illi colligāꝰ:hꝰ pōiꝰ ꝯ.zꝰ ꝓbat hāc ꝯnē hꝰ
sic.si oēs motores nō eēnt colligati p nullꝰ eēt i eis ordo:
s; oēs motores sūt ordiati:vt dictū ē.ḡ oēs sūt colligati
pmo:hꝰ pōit hꝰ.d.ꝛ nisi ita eēt:nullꝰ esset h̄ ordo:vltio
ꝓbat h̄ auctē phoꝝ.d.ꝛ oia ista egregie declata sūt in liꝰ
phoꝝ:ꝛ iste rōnes sūt note p se ex iam dictis:iō nolo imo
rari in eis plus.zꝰ ꝓbat idē:ꝛ sylls sic cōponiꝰ:oia mota
que mouenꝰ motu diurno colliganꝰ p pn̄ꝰ q̄d mouet illō
motū illo motu:s; oia corpa celestia mouenꝰ motu diur
no.ḡ oia colliganꝰ p pn̄ꝰ:hꝰ poniꝰ mior.d.ꝛ declatū est cū
oēs orbes mouenꝰ diurno motu seruātes ordines ꝓpos
motuū ipsoꝝ:ideo huiꝰ.i.illiꝰ ꝯnis est rō.Deide explicat

modū ordinis illoꝝ.d.ꝛ cū deꝰ bñdictꝰ pcepit alia pnci-
pia.i.motores:q̄ pcipiāt alios orbes:vt moueāt:ꝛ ob hoc
pceptū ꝯsistūt celi ꝛ terra.i.pp̄ h̄ sūt celi.i.supiora.ꝛ ter-
ra.i.iferiora:sic ex pcepto regis seu pncipis in ciuitate ob
tinent oia cetera posteriora pcepta ex regia pte ibidē cō
missa. ¶ Debes scire q̄ deꝰ nō ē rex:neq̄ pnceps nisi eq
uoce:vt dictū est sepe:iō ista pcepta:ꝛ oia ista nō sūt nisi
equoce:nō enī opꝫ credē q̄ itellie obediāt deo:q̄a velint
obedire:eo q̄ obedire psupponit posse nō obedire:mō si
nō disponunt p iobediētiā:nec pñt disponi p obediētiaꝫ:
q̄a qḋ nō pōt disponi p vnū ꝯ̄riū:nec p suū ꝯ̄riū: vt dixit
Auer.iz.meta.cō.5i.in fine:ſꝫ istud sit eo:q̄a itellie itelli
gāt pᵐ:ꝛ pp̄ illō qḋ itelligūt de illo cū amāt assilari illi:ꝛ
desiderāt illō sic mouēt:ꝛ ds pcipit p q̄̄to cāt eos: q̄ꝫ eē
ꝯsistit i motore:ꝛ mltū ꝯfert dictū Auer.in iz° meta.cō.
44.ꝛ p̄ celi.cō.54.in fine:ꝛ bonū est vt videas illud:qm̄
ista fiūt tibi clara. ¶ Et postq̄̄ declauit colligationē s̄m
itellectionē ꝛ amorē ꝛ cōplacētiā:vult mō narrare colli-
gationē illoꝝ s̄m eē:ꝛ diē:ſꝫ illō qḋ inuit Auic.de pcessu
hoꝝ pnᵒʳ adinuicē sūt vba ignota apud phos:atm̄ illud
qḋ opinati sunt peripatetici in h̄:est q̄ dicta pnᵃ misera-
tione diuina.i.puidētia dei hñt diuersos gradus.i.nās:ꝛ
hñt diuersaꝫ colligationē q̄ est id qḋ īfert ea eē cāta suc-
cessiue adiuicē:ꝛ oīa a p̄ pnᵒ cānt:ꝛ addit:ꝛ aliō nō dꝫ itel
ligi de agēte ꝛ effcū:vl de creatore ꝛ creato:nisi h̄ m̄:vlt
dicē:nō sic itelligit Aui. ¶ Et debes scire q̄ Auer.caute
vsus ē copulatione cū dixit adiuicē:ꝛ a p̄:ad notādū mo-
dū q̄uo pcedūt a p̄:q̄ vt supra declaui pᵃ itelligētia cāt
imediate a deo in rōne cāe pxie:vt dictū ē:reliq̄ vo cānt
a pma in rōne cāe vlis:ꝛ ab alijs iq̄ntū sūt pxie cause:ꝛ
ideo dixit q̄ cānt adiuicē a p̄ motore:ꝛ istō meliꝰ fuit di-
ctū supra:ꝛ nolo plus dicē. ¶ Et postq̄̄ dixit h̄.vlt pone
re drīaꝫ iter opionē eius ꝛ opionē alioꝝ:ꝛ diē.hec enī est
ppīnquior via ad aduertēdū opionē pdictoꝝ hoiꝫ.pria ḡ
drīa est q̄ p opionē eiꝰ itellr opio antiquoꝝ:nō sic p opio
nē illoꝝ. ¶ Deide pōit zᵃᵐ drīā.d.ꝛ ꝯtigēt ex h̄.i.opione
Alpharabij ꝛ Aui.errores ꝯtigētes pdictis phis:vt narra
uit Alga.i pcedētibꝰ:ꝛ diffusiꝰ declarū ē in eoꝝ libris:nō
aūt opioni eius ꝯtigūt errores. ¶ Deide dat modū q̄uo
scit vitas.d.Et nōndū ē q̄ q̄cūq̄ speculatꝰ est i libris di-
ctoꝝ cū ꝯditionibꝰ necarijs.i.euidētijs firmis pōt egre-
gie cernere vitatē oiuꝫ istaꝝ opionū:vl pōt itelligi cū cō
ditionibꝰ necessarijs.i.oībꝰ reqsitis q̄ sūt pfecta speclatio
sermonis a negocijs alijs q̄ reqrit studiosis. ¶ Deide de-
clat cᵒ phi fuit opio eiꝰ.d.ꝛ nō dꝫ itelli ō opione Ar.nisi
id qḋ dcm̄ est:deide ꝯcludit q̄ tenēdū ē q̄ illa opio.d.q̄
opio sua ē sūma vitas:h̄ pbat:ꝛ sylls sic ꝯpōit:opio hois
cuiꝰ itells ē finis.i.vltᵐ posse hūani itells:ē sūma vitas:
ſꝫ opio Ar.ē hmōi.ḡ illa est sūma vitas:minor pbat:
itells datꝰ nob diua puisiōe:vt nō ignorarem ꝯpolia scīē
di est finis ꝛ terminꝰ itells hūani.sed itells Ari.est hmōi.ḡ
minor appꝫ.sylls n̄ pōit nisi hᵉᵉˢ.d.pūt suꝰ itells fuit finis
hūani itells:deide accipit hᵉᵉˢ psyll'i.d.pclare ō Ar.q.d.
trāspone eā sic.q̄re pdcā re de Ar.dī q̄ ipse creatꝰ fuit:ꝛ
datꝰ nob diua puisiōe:vt nō ignorarem ꝯpolia sciēdi:ꝛ sic
appet opio Auer.Et postq̄̄ dclarū ē corpa celestia eē obe
diētia:ꝛ eē rōnalia:ꝛ q̄ colligant pnᵉ tribꝰ mōis:vult oñ-
dere nūc via firmiori illa eē hmōi.ꝛ p̄ ppōit itētionē. Et ē
notādū q̄ pdcā pñt oplie oñdi:alioꝰ difficillime:vlt dīe
fortissime.vꝫ cū q̄busdā rōnibꝰ:ꝛ q̄̄uis sint pbabiles de
seipsis sūt sine duꝰ itelligibiles p accñs:ꝛ q̄ pbabilia de-
lectabiliora sūt q̄̄ demrabilia:oñdemus viā ꝛ breuius ꝛ
clariꝰ poterimꝰ:h̄ sūt vba eiꝰ in q̄bꝰ appet itētio eiꝰ.s.dcla
rare iteꝝ illas ppōnes ꝯ̄ illos rōnibꝰ pbabilibꝰ:ꝛ cā itētōis
appꝫ:eo q̄ rōes pbabiles appetibiliores:ꝛ dlectatiores.

Nota q̄ itelligē in celis nō obedire.

Qd opio Auer. est diuina: q̄a secutꝰ est Ar.cᵒ itells ē finis itells humani.

Sed est qḋ qd itelligat h̄ p rōnes pbabiles p accñs i-
telligibiles.Et vī mihi q̄ vna expō pōt accipi ex
p̄ ō celo.ꝯ.zz.s.q̄ p rōnes pbabiles itelligat sufficientias
fūdatas i sensatꝭ:vn̄ sufficiētia ē zᵃ.s.sustētata p rōnē itel
ligibilē.i.demrabilē p se:ꝛ h̄ ē dmrātio vnoꝰ:ꝛ alioꝰ pba
bilis rō:vt dīc ibidē Auer.alioꝰ ē sustētata p accñs rone
dmrātiua p q̄̄to pt dmrāri aliq̄ ppō accepta i ipsa:ꝛ sic
itellīt h̄ Auer.q̄ arᵗ p sensata:vt videbis:ꝛ i h̄ aliq̄ ppō
nes accepte pñt demrari:vl puto q̄ h̄ itelligat p rōnes p
babiles iductionē dmrātiuā:q̄ ſꝫ ipꝫ i sūma zᵃ poꝫ.cō.
19.iductio ē 3ᵃ.s.diaᶜᵃ ꝛ sophiᶜᵃ ꝛ dmrātiua. Loquēdo de
iductiōe dmrātiua q̄ hꝫ viꝫ dmrātionis:vt dīc.z.phy.cō.
80.Dōꝫ puto q̄ illa rō ē pbabilis p se:dmrātiua p accñs
p q̄̄to accidit ei inq̄̄tū iductio q̄ fit ex ppōnibꝰ dmrāti
uis:ꝛ dr̄ dmrātia iductio:cᵒ ppōnes sūt simplr nec̄ie : vn̄
dīc ibidē Auer.i caᵒ.19.q̄ dīt iductio dmrātiua a topica i
hoc q̄ pdicatū subale p se iest subto.v̄.g.si ignorarē istā:
oīs hō ē disciplinabil:iā possēꝫ iducē illā accipiēdo vnā
vel duas singulares:dōs.h̄ hō est disciplinabil:ꝛ h̄.ḡ oīs
hō:q̄m pdicatū iest eēnᵗ subo:ꝛ qḋ eēntiale ē vni ididuo
vniꝰ spēi ē eēntiale oībꝰ illiꝰ:cū sint eq̄lia i illa:iō ista vo
cat iductio dmrātia:ꝛ h̄ idē ibidē:itellīt ḡ h̄ p rōnē pba
bilē iductionē:q̄ est rō pbabilis p se:ꝛ demrātiua p acci-
dēs. ¶ Deide apponit rōnē illā q̄ dꝫ cōponi sic in pᵃ figᵃ.
oē p se mobile a pnᵒ in eo terminatꝭ motibꝰ ſꝫ volūtatē
ꝛ actiōes terminatas ē viuēs ꝛ rōnale:h̄ ē vna vlis q̄ pōt
ex vna sola singulari iduci:eo q̄ pdicatū necīo iest subo:
ꝛ singularē accipit.d.vn̄ dicimꝰ q̄ vna ppōnꝫ est q̄ q̄n
hō aspicit hic res mūdanas apō nos vī sibi q̄ res q̄ viue
ꝛ sciētes dñr sūt p se mobiles terminatis motibꝰ erga vo-
lūtates ꝛ actiōes terminatas ex q̄bꝰ oriūt mlta i h̄ mun
do.i.fiūt mlta in h̄ mūdo:ex hac vna pōt iduci illa vlis:
sic ex ista vna.ignis h̄ ē calefactiuꝰ.ḡ oīs:q̄n ppō illa est
necīa ꝛ p se:eo q̄ pdicatū p se ꝛ eēntialr iest subto:deide
accipit minorē.d.sūpta hac radice:dicimꝰ q̄ si ei adiūgēt
alia ppō ad sensuꝫ appens:vꝫ q̄ celi mouēt ō seipsis mo
tibꝰ terminatꝭ ex q̄bꝰ terminant iferioribꝰ entibꝰ multa
terminata opa ꝛ ordines in q̄bꝰ dcā entia ꝯsistūt. Sed ḡ
ꝯcludit ex istis ppōnibꝰ q̄ celi sūt corpa viua ꝛ rōnalia.
Ecce igit q̄uo h̄ rō ē iduᵃ p q̄̄to maior iductiōe vniꝰ tm̄
pbabᶦ:ꝛ vē nō hꝫ nisi viꝫ iductiōis istā:ꝛ sic dꝫ itelli.De-
inde pbat vltimā ptē minoris.s.q̄ ex motibꝰ terminatis il
loꝝ sequūt mlta cōmoda h̄ iferiꝰ:ꝛ sylls sic cōponi pōt:il
li motꝰ p q̄s sequūt trāsmutatiōes i his q̄bꝰ vita ē:ꝛ pma
nētia existit alibi:cānt mlta cōmoda h̄:sed motꝰ corpoꝝ
celestiū sūt hmōi.ḡ ꝯ illa ē maiᵃ p se:mior aūt iduᵃ p plane
taꝝ motꝰ:vn̄ dīc.q̄lr tm̄ patefit qḋ ex ipoꝝ motibus opa
terminant a q̄bꝰ cāt ꝯsitᵒ iferioꝝ entiū q̄ fuit mior:h̄ sēl
maiᵐ ē cū speculatiōe modica:nisi enī sol aliq̄tiēs ppin-
quus nob eēt:ꝛ aliq̄nēs distās:dū i suo circulo obliq̄ mo-
uet nō hēremꝰ i h̄ mūdo 4ᵒʳ terminos āni:sic mō hēmꝰ or-
dinatū i mūdo.s.ver estatē:ꝛ reliq̄ duo:nec iuenirēt plā
te:nec aīalia:nec seq̄rēt gnōnes reꝝ gn̄abiliū mō ꝯsueto
v̄.g.q̄n sol a nob distat ꝛ tendit erga meridionalē ptē re-
frigeret aer septētrional' ptis:ꝛ fiūt plāte ibidē:ꝛ mltipᶦ
eꝫ aq̄sūꝫ:ꝛ i septētriōali pte eꝫ aereū mltipᶦ:ꝛ in estate
totū ꝯ̄riū repit:ꝛ ista opa a sole pcedētia:ꝛ sua ppinq̄ta
te ꝛ distāᵃ a nob i q̄lꝫ ente apte apparēt.Deide explanat
idē i alijs planetꝭ:ꝛ p̄ de luna.d.silr de luna plima vtilia
sūt pcedētia:ꝛ et exponit idē de alijs.d.ꝛ ab alijs sideri-
bꝰ planetꝭ mlta ardua ꝛ pciosa cōmoda diua poꝰ isluunt
in h̄ mūdo:iꝫ opa q̄nq̄ planetaꝝ:vult dīe alioꝝ exceptꝭ
sole ꝛ luna ꝛ alioꝝ sideꝝ:vlt dīe fixoꝝ n̄ tm̄ maᵗ appeāt
atm̄ dclat h̄ aliq̄lr in illis.d.q̄lꝫ nāq̄ ipsoꝝ:vlt dīe q̄nq̄ꝫ
planetaꝝ circulū hēt obliquuꝫ:ꝛ facit 4ᵒʳ tpa in suo cir-

Rō 4ᵃ. Quid itellīt Auer. p rōnes pbabiles.

Triplex iductio.

Iuductiō demrātia ē ex ppōnibus necessarijs. Drīa iter iductiōes dmrātiuā ꝛ topicaꝫ.

culi motu. vt dictū est in astronomia. Deide exponit hic in octaua spa.d. ꝛ est nōn^{m} ꝙ pn^{r} ad cāndū pdicta cōmoda in istis reb^{9} supius.i.fortⁱ^{9} ē mot^{9} diurn^{9} a q̄ dies ꝛ noctes fiūt: vult dicē qꝛ sic id corp^{9} fuit supi^{9} situ: ita mltitudie stellaꝝ dignitate motoris: ꝛ reliqs mouētib^{9}. ꝛ iō i istis reb^{9} hēt po^{ss} maiorē: pp qḋ fuit ꝯtinu^{9} p totā terrā. reliq aūt qꝛ nō fūt ita simplr necāriȷ. iō pnt difformit circudare terrā: ꝛ iō fiūt nob qñqꝫ ꝓping: qñqꝫ remoti. 8^{a} āt spa cū suis polis ꝛ fixis siderib^{9} spē vniformis toti terre: ꝛ cuilꝫ pti terre. ❡ Deide ꝯcludit ꝯnē pncipalē.d. vn̄ qñ ḡ de itelligēs ho. vult dicē nō hñs caput habilitatum ad maliū: nec imagiatiuā supra cogitatiuā: nec aliq̄ dispōne ptemāli dispoīt^{9} talia or^{ta} regimia respicit: ꝛ q̄lr distīcte a corpoꝝ supcelestiū motib^{9} ꝓcedūt: vult dicē pdicte vtilitates: ꝛ talia regimia: ꝛ vꝫ qualr stelle seu planete mouēt terminatⁱ motib^{9}: ꝛ terminatⁱ figurⁱ: ꝛ terminatis ptib^{9} facile pt iudicare ꝙ talia opata cāntnecīo ex motorib^{9} viuis itelligētib^{9} motorib^{9}. ❡ Deide adducit scdāꝫ rōnē ꝓbabilē: ꝛ dꝫ sic cōponi. id qḋ ꝯuenit vilissimo fm aliquā pfectionē ei^{9} nō dꝫ a nobi^{lis} remoueri: sꝫ vita ꝛ alatio ꝯuenit vilissimo. ḡ nō dꝫ remoueri o corpe celesti: qḋ est pfecti^{9} aliis h. h^{9} ponit vitatē.d. ꝛ valde pt ḋ hac ifirmatiōe adminiculari. vꝫ mlta puuloꝝ ꝛ vilīū corpoꝝ turbidoꝝ: ꝛ nobilicū iuētoꝝ: q̄ vita nō carere. vult die. dicāt viua. imo cū toto ipoꝝ dfectu ꝛ vilitate subē coꝝ: ꝛ illoꝝ puitatis placuit do glioso ifluē i eos vitā ꝛ rōnē.i. prudētiā quādā ex qb^{9} pnt eē ꝛ vite ipsoꝝ seipsa regere ꝛ ꝯfuare: ꝛ plus vl plus fieri pōt. ꝛ tāto ḡ meli^{9} ꝙ supcelestia corpora dignissima sūt recipe tale mun^{9}. s. vitā ꝛ rōnē ꝛ itellectū. dico illas eē dignissimas ꝯsi^{to} magni^{ne} corpoꝝ: ꝛ nobilitate subaꝝ.i. foꝛaꝝ coꝝ: q̄ oīa sigñant illas subas valde vt dictū ē 12^{o} meta. cō. 44. pp qḋ ifert. sed mlti hoies putādo sciaꝫ hīe ignorāt: vult dicē istḋ: qꝛ nō sūt vē scientes: sꝫ apparēter. ❡ Vn̄ debes scire ꝙ apḋ me lr̄a ē trāsposita: ꝛ dꝫ sic legi: ꝯsiderato magni^{ne} corpoꝝ ꝛ subaꝝ eorū nobilitate: ꝛ respectu regimie coꝝ nobiliū corpoꝝ viuoꝝ nob pntiū ꝙ ipsa corpa debēt eē viua: sꝫ mlti hoies putādo sciaꝫ hīe ignorāt: qḋ ē sine dubio error coꝝ hoiūꝫ ꝛ tūc apḋ me vꝫ ꝙ Auer. velit inuere ꝙ pp duas causas de^{9} dꝫ corpib^{9} celestib^{9} donare vitā: ꝛ p^{a} rō est: qꝛ magnitudie cōpoꝝ ꝛ foꝛaꝝ dignitate excedit alia h. 2^{a} est: qꝛ regunt ea corpa viua q̄ sūt hic: ꝛ p ꝯñs debēt eē viua. 2^{o} vr̄ mihi ꝙ pp h remoueat opiones illoꝝ q vr̄r scire: ꝛ tñ in veritate ignorāt: posset ꝛ alr exponi: sꝫ itētiones sūt vicineꝛ: ꝛ sufficiat istḋ mō. ❡ Deide ꝓbat p tertiā rōnē idē: ꝛ dꝫ sic cōponi. corpa regēna alia corpa viua debēt excellere illa in vno ḡdu nobiliori: ꝛ rōne maiori: sed corpa celestia regūt viua. h ḡ erunt discretiora et vite nobilioris: hui^{9} nō ponit nisi ꝓbōnē maioris. d. ga regimen viuoꝝ a viuis dꝫ ꝓcedē. s. viuis nobiliorib^{9} rectis in vita: ꝛ discretiōe. ❡ Debes scire ꝙ vt accipit̄ p polytice: ꝙ ꝯditio regi ꝛ pncipis dꝫ eē excellētia prudētie sensuū: excellē prudētia ꝛ intellu: pp qḋ ait ibidē ꝙ dñs est itellu vigēs: sensus vo robusti corpis. iō ꝯcludit ibidē: pncipatū regalē eē ex vno prudētia vigēte: ꝛ alio robustitate valēte. Ex his accipi pōt veritas Auer. hic. ❡ Et postq̄ declarāt totūꝫ hoc. vult ꝯcludere: duo q̄ꝝ p^{m} est ꝙ oīuꝫ est vn^{9} pceptor ꝛ pnceps. 2^{m} est ꝙ ille est sepat^{9}: nec corp^{9}: nec vtus in corpe. Et p^{m} pōt sic ꝓbari syllo in pria fig^{a}. oīa prudētia aliq̄lr impfecta de aliis sine coꝝ vtilitatib^{9} ꝓuidēt pcepto vni^{9} pmi pceptoris ꝛ pncipis: sꝫ corpa celestia ꝓuidētia aliq̄lr impfecta sūt de reb^{9} exntib^{9} h sine coꝝ vtilitatib^{9}. iō in pma figura pcipiunt ab vno pncipe exnte in mūdo. dixi in minori aliq̄lr ipfecta: qꝛ de^{9} ꝓuidet de nobis sine sui vtilitate: ꝛ tñ nō pp aliū: sꝫ pp se: sꝫ ga est optimus. iō ex-

Nō competit aliquā pfectionē vilissimo illud ēt cōpetit nobilissimo.

Propter duas cās deus corporib^{9} celestib^{9} vitā dedit.

Cōditio regis.

cludit ab illa maiori. hui^{9} pōt minorē. d. vn̄ qꝛ hō discretus respicit ista corpa. s. celestia ꝛ viua et rōnalis nos circuere. h minor. Deide ponit maiorē. d. ꝛ mediat in q̄dā 3^{a} ꝓpōne. s. ꝓuidētia ipsoꝝ i nob nō reducit aliq̄ mō in qḋdā cōmodū ipsoꝝ: ꝯpōt apte notare ꝙ dcā pn^{a} pcipiūt a p pn^{o} ḋ his motib^{9}. Deide ifert 2^{m}. d. ꝛ ꝙ ipe pceptor nō est corp^{9} nec vt^{9} i corpe. ❡ Debes scire vtilitas seu cōmodū pt itelligi duob^{9} mōis. vno^{9} ꝙ sint finis laboꝝ alicui^{9} operātis. alio^{9} p pfectiōe alicui^{9} operātis: q̄ opatione nō acqrit: sꝫ ꝯfuat i acqsito eē. p mō itelligēdo itelligētie si mouēt pp coꝝ vtilitatē: nec cōmoda: qꝛ mot^{9} eaꝝ ppetu^{9} ē: iō nūq̄ finis erit ei^{9}: ꝛ qḋ mouet tali mō rōne vni^{9} pmi mouet. 2^{o} mō loquēdo itelligētie mouēt pp coꝝ cōmodū: vt dic̄ Auer. 12. meta. cō. 36. ꝛ sic nō itēdit hic: sꝫ p mō: ꝛ sic soluit̄ ꝯdictio h: ꝛ 12^{o} meta. cō. 36. ꝛ 2^{o} celi. cō. 17 ꝛ 21. vbi dr̄ ꝙ p^{a} itētiōe mouēt pp scīcōaria pp h: ꝙ nō posset itelligi nisi mouerent̄ pp coꝝ cōmoda. ❡ Deide ꝓbat illḋ 2^{m} dictū: ꝛ syllis cōponit̄ sic. nō decet creatoreꝫ ꝛ pn^{m} hoꝝ corpoꝝ: ꝛ alioꝝ eē de nō corpoꝝ iferioꝝ. i. vtute i corpe vl corp^{9}: sꝫ de^{9} ē creator ꝛ pn^{m} hoꝝ: vt dictū ē: iō appet ipꝫ nō eē nec corp^{9}: nec vtute in corpe. dic̄ ḡ. ꝓbat ḡ istis nōn^{m} ē ꝙ nō docet ꝙ sit creator hoꝝ corpoꝝ: ꝛ pn^{m} ipoꝝ eē sil. i. vni^{9} nāe cū eē iferioꝝ corpoꝝ. h ē maior: ꝛ addit ꝙ hūan^{9} itells: caret sine dubio cōprehēsa. i. cōprehēsē eē. i. qditatis orbiū: ꝛ h vt nob cōtinu^{9}: sꝫ in se sp itelligat. deide ꝯcludit vitio itētionē phoꝝ. d. h est denīqꝫ finis. s. finalis itētio phoꝝ in corpib^{9} celestib^{9} i assertione pmi pncipij ipsoꝝ: ꝛ ꝙ nō est corp^{9} nec vtus in eo. Nō 5

Hic q̄ro duo. p an corp^{9} celeste sit viuēs. 2^{o} an corp^{9} celeste sit aial rōnale: vt dic̄ hic Auer. ❡ Ad p^{am} qōnē arguo ꝙ nō. corp^{9} celeste nō est mortale. ḡ nō viuēs. ꝯña appet: qꝛ vita ꝛ mors opponunt̄: vt dr̄ in lib^{o} de morte ꝛ vita. ḡ si nō est corp^{9} celeste nat^{9} disponi p mortē: nec per vitā: p cām ꝯrioꝝ: vt dr̄. 12. meta. cō. 51. añs est māifestū. p celi tex. cō. 20. ❡ 2^{o} vita est ꝑmāsio aie nutritiue in calore nāli: vt dic̄ phs in li^{o} de morte ꝛ vita. mō istḋ nō pōt iueniri i illo. ❡ In ꝯriū ē Ari. 12. meta. tex. cō. 39. vbi dit. ꝛ vita vtiqꝫ existit: eteni itells actu vita: illḋ aūt ipse act^{9} est actus qḋ fm se illius vita optima ꝛ sempiterna.

Pro solōne qōnis breuiter dōꝫ: ꝙ vt dr̄ 2^{o} de aia. tex. cō. 15. alatū ab iaiato vita dit: viuē āt multiplr: vt itells ꝛ sensus: mot^{9} ꝛ stat^{9} fꝫ locū: adhuc mot^{9} fꝫ alimētū: istis eni 4^{or} mōis viuēs distiguit̄ a nō viuēte: ꝛ aiatū ab iaiato: vt phs ait ibidē. ❡ Ex h seq̄t solo qōnis. s. ꝙ corp^{9} celeste viuit duplici vita. s. itellectiua: ꝛ h dignissima ē vitaꝝ: vt pꝫ: ꝛ h Auer. dic̄ 12^{o} meta. cō. 39. vbi dit. h nomē. s. vita dr̄ de cōprehēsione: ꝛ cū actio itells ē cōprehēsio. ḡ actio itells ē vita. iō cū cōp^{9} celeste sit itelligēs ꝛ appetēs: iō viuē ipꝫ dicim^{9}. ꝛ 2^{o} viuēs vita motiua: qꝛ videm^{9} ipꝫ moueri motu termiato volū^{te} termiata: ꝛ aliis ꝯditiōib^{9} fuatis i motu aial: iō scit̄ ꝙ viuit 2^{o} ḡdu vite: istis igit̄ duob^{9} gradib^{9} viuoꝝ corp^{9} celeste viuit. hoc apparet 2^{o} qḋ pp h aial est: vnde ꝛ phs ibidē appellat deuꝫ aial sempiternū a q̄ celū ꝛ tota nō depēdēt: vn̄ 2^{o} celi. ꝯ^{to} 42. ꝛ 71. ꝛ 74. Auer. voluit celū eē aial magnū sine du^{o}. ꝛ istḋ voluit Auer. plane 8^{o} meta. cō. 12. ꝛ in multis locis nālis phie. ❡ Ad arg^{ta}. Ad p^{m} appet solo. id eni vez ē de vita vni^{9} q̄ ꝯsistit i calo ꝛ hūido. ꝛ 2^{m} etiā arg^{m} nihil ē: qꝛ itelligit de viuēte 4^{o} gradu vite: vt apparet ibidem.

Circa scdāꝫ qōnē arguo ꝙ nō sit aial rōnale: qꝛ rōnale dr̄ ideo qa rōne ꝛ discursu vtit̄: vl pōt vti fm vim nois: modo deductū est 3^{o} de aia. cō. 26. ꝛ 27. ꝙ subē separate nō pnt cōplexe itelligē. ḡ nec discursiue cū terti^{9} act^{9} psupponat scdm. ❡ 2^{o} arguo. si sic. ḡ hō ꝛ corpus celeste sunt vni^{9} spēi. ꝓbat̄: qꝛ opationes sūt vnius Nō 6

Utilitas duplex.

Solutio.

Viuēt mō multipliciter.

Duplici vita cōp^{9} celeste viuit.

[illegible]

Positio sci Tho.

spēi. ḡ ꝛ forme. ℂ Ad oppositū est Auer. h. Dic rñdēt latini: maxie Thomas in qōnib⁹ de aia. qōne 7ª. in solone ad pmū. voluit eni ꝙ aia itellectiua ꝛ itelligētia dīnt specie: ꝛ ideo itelligere eoꝝ dīnt specie. vñ dicit. manifestuꝫ est eni ꝙ itelligere aie ꝛ angeli nō est eiusdē spēi. manifestū est eni ꝙ si forme q̄ sunt pn⁹ operationuꝫ dīnt specie neĉe est ꝛ opationes ipsas specie differre: sicut calefacere ꝛ infrigidare differūt ꝑm dīiā caloris ꝛ frigoris: spēs aūt itelligibiles qb⁹ nr̄i itell's itelligūt sunt a phātasmatib⁹ abstracte: ꝛ ita nō sūt eiusdē rōnis cū spēbus itelligibilibus qbus angeli itelligūt: q̄ sunt eis inate: ꝑm ꝙ dicit in lib° de cāis: ꝙ ois itelligētia est plena formitudis. vñ ꝛ itelligere hois ꝛ angeli nō sunt eiusdē spēi: ꝛ ex hac dīia puenit ꝙ angeli itelligūt sine discursu. aia aūt cū discursu q̄ neĉe hēt ex sensibilib⁹ effectib⁹ in ṽtutes cāꝝ ꝑuenire ab accñtib⁹ sensibilib⁹ in cēntias rerū q̄ nō subiacēt sensib⁹.

Impug°

In qb⁹ ṽbis apparet q̄lr itelligētia ē rōnabilis: sic̄ itell's hois: lꝫ rōnabilitas illi⁹ differat spe a rōnabilitate hois seu aie: ꝛ p h appet q̄lr corp⁹ celeste ē rōnale p itelligētiā rōnaliṫ dīnte spe a rōnaliṫ hois. ℂ Sꝫ h solo cū reuerētia peccat in duob⁹. p̄ qa ponit ꝙ spēs itelligibiles itelliḡ eis ꝯcreate dīnt spe ꝛ eēntialr a spēb⁹ itelligibilib⁹ cāti a phātasmatib⁹. 2° peccat: eo qa ponit itelligētiā itellige p accidētia eēntialr ꝛ ꝑm rē disticta ab ei⁹ eēn⁹. p̄ᵐ eē ipoſe p̄bo: qm̄ vbi spēs repn̄tatiua lapidis aie mee eēt ꝯgenita a deo inte° lapidis p illā ꝛ p aliā gn̄atā a phātasmatib⁹ nō dīt spe. ℂ P. si ita esset seqr̄ ꝙ hō creat⁹ ꝛ hō gn̄at⁹ dīnt spe. ꝯñs ē ꝯ illos. ꝯn̄a dt p⁹ me⁹ ei⁹: qm̄ cā hois creati dīt gn̄e a cā hois geniti. ḡ ꝛ effcūs illi. vñ sic̄ valet ei⁹ rō. ita ꝛ mea. ℂ P. spēs n̄ distiguiṫ a spe nisi rōne obi: qm̄ disti° actuū ē p obi. 3° d aia. cō. 38. ḡ posito ꝙ ille spēs eēnt cōcreate: cū sint reˢ eiusdē obi. erūt eiusdē spēi sine dubio. Scd̄ꝫ ēt si sit veꝝ ꝑꝫ nos chr̄ianos. attn̄ est ꝯ totā phiā: ꝛ maxie Ari. iz. meta. tex. cō. 51. ꝛ 3. de aia. tex. cō. 15. ꝛ p̄t eē rō: qa dīa iter iteᵐ ꝛ intellꝫ est solū p̄ mā: eo qa itelligibile est in mā: ꝛ itelligēs sepatū a mā. ḡ vbi est abscissa mā ibidē nulla p̄t poni dīa. iō. iz. meta. cō. 17. dic̄ Auer. ꝙ oē qd̄ recipiṫ in itellu sepatū ē idē illi nisi sit in mā: vl' depēdēs a mā: ꝛ h dixit h in h dubio ꝛ dicet disputatiōe septia. ℂ P. ociose poniṫ illa spēs: qm̄ sic̄ deus intelligit entia apud eos: eo qa est cā eoꝝ: ꝛ ṽe itelligit illa. ita itelligētia dꝫ itellige entia: qꝛ est cā eoꝝ. ḡ intelligētia duob⁹

Euasio.

modis itelligeret. ḡ alr supfluit. ℂ Sed dices ꝙ istō est plib⁹ modis pfici: ꝛ sic nō icōuenit duob⁹ modis itellige ideꝫ. ꝯ. qm̄ a pari posset h ꝯuenire deo. ḡ sic̄ supfluit deo: eo qꝛ itelligit illa pfectissimo mō: qꝛ est cā illoꝝ: ita sup-

Impug°

fluet itelligētys. ℂ P. itelligētia sepata semota a spēbus est fortior hoie: ꝛ aia hois adhuc plena formis. ḡ ei ōbet cōuenire tota pfectio itell's hois informati: ꝛ hoc nō erit nisi itelligeret reꝫ sine spēbus. aīs appet: qm̄ vbi intelligētia esset abscissa a spēbus. adhuc esset ṽtus abstracta a mā: ꝛ maxie cū ab ea nō sit remotuꝫ nisi accidēs qd̄ non aufert a rei suba. nō sic aia hois: vt dicit. ℂ P. ratio phi iz° meta. tex. cō. 51. est pulchra. si intell's illius itelligeret per spēs receptas in po° pura passiua: sine dubio intell's eēt pura potētia passiua. ḡ ꝯdictionis. ḡ aliqua hora ꝑuabiṫ illa intētione: nisi violētū erit ppetuū que oia sunt ꝯ phiam. ℂ P. ibidē inferṫ: ꝙ optia suba q̄le est ens sepatum dignificaṫ p aliqd ex̄ eēntiā eius. ḡ ei⁹ eēntia eēt in se incōpleta. Et ideo opꝫ aliter dici in phia Arist. ꝛ Auer. ℂ Pro cuius itellu debes scire ꝙ scia itelligētie differt a scia intell's hois: eo qa illa est p essentiā intelligētie. scia itell's est p̄ res cōprehensas m̄ales: ꝛ ideo in aia nr̄a nō est idē scia cū sciēte nisi accitalr: vt dclaratū est in qōne de itellu ꝛ itelligētia sūt idē p se: sꝫ nō p. ℂ Ex h seqṫ ꝙ itelligētia est sua rōnalitas. intell's aūt dīt a sua rōnalitate: ꝛ cum totū hoc sit ita: appet solo qōnis: qm̄ rōnalitas itelligētie dīt a rōnalitate itell's: sic̄ eēntia itelligētie: cuꝫ qua est idē a reb⁹ cognitis in intellu receptis vl'r cū qbus scia itell's est idem. iste igiṫ due rōnalitates dīnt specie ꝛ gn̄e in illis: sic̄ vides.

…sit rōna… intelle… rōnali… tate itell's

Solo ad quoniam.

ℂ Ad qōnē cū q̄riṫ vtrū sit rōnale dōm: ꝙ sic̄ ex hoie ꝛ itellu ꝯstituiṫ vnū aial operās vnuꝫ itelligēs vnū sciēs: ꝛ vnū volens: qd̄ vnū dī rōnale nō a forma in eo ꝯstituta in eē p subm: sed p formā vnitā ꝑm opatione. sic celū dī eē ꝯstitutū ex itelligentia ꝛ orbe: p̄ qd̄ est vnū aial sciēs vnū appetēs: vnū volēs: ꝛ vnū rōnale: nō rōnaliṫ sūpta a forā ꝯstituta p māṁ: sꝫ a forā vnita ei ꝑm opatione: ꝛ ꝑm pn̄tiā ꝛ idistātiā loci ꝛ subti: ꝛ sic dī rōnale aial. Dī qdē aial p quāto est viuēs: ꝛ a seipso mouēs ꝛ mobile: ꝛ dī quoq̄ rōnale: qa aia ē forā itellectiua vnita ei ꝑm opatione: ꝛ sic appet solo qōnis. ℂ Ad pncipalia. ad p̄ᵐ dōm ꝙ illō veꝝ ē de rōnali pticipatiue: cui⁹ est hō. hō eni pticipās rōnale: eo qꝛ ei appropriaṫ itell's. dī rōnale a rōcinatiōe: sꝫ rōnale p eēntiā: cui⁹ est itelligentia. Et forte itell's in se nō rōnales pn̄t vri rōne: sꝫ qa effectus ꝑuenietes ab eis sūt facti ita apte ꝙ rōnalr pn̄t dici facti. ℂ Ad 2ᵐ appet solo: qm̄ sic̄ rōnalitas hois: ꝛ rationalitas celi dīnt specie: ita celū dī rōnale equoce: et h multū plane est dictū. appet ḡ corp⁹ celeste esse viuēs aial rōnale.

Pō q̄rūdam theologorum.

ℂ Debes scire ꝙ qdā nr̄i sapiētes theologi volūt ꝙ itelligētie itelligāt p spēs cōcreatas: ꝛ tu facile rñdeas ad argumēta ꝯ hoc dicēdo: ꝙ illa ꝯcludūt h supposit pncipys Ari. attn̄ ꝑm h negāda sunt oia illa. Sꝫ qdā tenet ꝙ intelligētie itelligunt per essentiā eaꝝ: ꝛ ideo tu ꝯsidera ꝛ vide in theologia.

ALGA. DV. XIIII.

Ait Alga. rñdēs ad phos. dicim⁹ ꝙ id qd̄ dixistis n̄ sūt nisi igenia ꝛ euasiōes: imo pn̄t reputari phātasmata ꝛ errores ita ꝙ argumēta sup vos cadētia q̄si sūt inumabilia. nihilominus dicem⁹ aliq̄. primū q̄ꝫ: ꝙ qn̄ dixistis ꝙ vna plalitas cāꝝ ē primi cāti ꝙ iste est polis eē. ℂ Dicim⁹ nos ꝙ ista ṽba sunt erronea: ꝛ rō h⁹ ē hec: ꝙ nō euadit qn dcā polītas sit eadē cū suo esse: aut dīt ab eo: si prio mō. nulla ḡ debēt ab eo seq plalitas. si scd̄o mō. adhuc petēdū ē. Utꝝ i prio sit plalitas: qꝛ dicit ꝙ est ens: ꝛ est neĉiuꝫ eē. ḡ dicta necessitas dīt ab illo eē: ꝛ iō q̄rēdū ē qd ifert plalitatē diuisoꝝ: ꝛ si forte diceretis ꝙ neĉitas eē prie cāe nihil ifert silr dicim⁹ ꝙ polītas eē primi cāti nihil ifert prius q̄ꝫ eē tn̄ eadē dicim⁹ ꝙ si aliq̄ res denoiaret d neĉitate ꝛ ipolitate: ꝛ vnaq̄qꝫ istaꝝ eēt qd additū sup illa suba eodē mō pōt dici de alia tandeꝫ ꝙ nulla. s. dīa iter eos in denominatione.

ℂ Postq̄ꝫ recitauit Alga. opiōnē phoꝝ Alpharaby: scilꝫ ꝛ Auic. vult mō arguē ꝯ eos. ꝛ p ponit intētionē. d. ait Alg. rñdens ad phos. dicim⁹ ꝙ id qd̄ dixistis nō sūt nisi ingenia. i. fictiones ꝛ euasiones. i. fuge. imo pn̄t reputari phantasmata ꝛ erroꝛes: cuius rōnē dat. d. ita ꝙ. i. qm̄ argumenta sup vos cadentia: q̄si sunt inumerabilia. nihilominus. dicem⁹ aliqua. ecce intētionē ꝛ cām intentionis. Deinde arguit: ꝛ pmo resumit id ꝯ qd̄ vult arguere. d. quoꝝ pmū est ꝙ qn̄ dixistis ꝙ vna cāꝝ plalitatis ē pmi cāti: ꝙ iste est polis esse. ℂ Debes scire ꝙ Aui. voluit ꝙ iō cāta pn̄t esse pla: qa sunt polia esse ꝛ nō esse: ideo ibi pōt poni multiplicitas: sꝫ p̄ᵐ est tn̄ vnū: qa est neĉe eē. ꝯ arguit. d. dicamus nos ꝙ ista ṽba sūt erronea: ꝛ rō h⁹ ē h ꝙ nō euadit

Cāta ille plaꝗ: sūt poss ad eē ꝛ nō eē ꝑm Aui.

gn dcā politas sit idē cū eē suo:aut dīt ab eo. Est ḡ necīū ꝙ politas q̄ cātū dī pole ē vl' idē illi eē vl'diuersu gd ab illo eē. Si p̄ mō. nulla ḡ debēt ab eo seq̄ plalitas: qm̄ sic necitas iō qz ē idē cū eē dei nō ifert plali^tē deoꝝ: ita erit idē. Deide destruit z^m mēbꝝ. d. si z^o mō adbuc petēdū ē vtrū in p̄ sit plalitas: qa dicitis ꝙ ē ens: ⁊ ē neciuz eē. q. d. ḡ dcā necitas dīt ab illo eē: qm̄ sic p̄^m cātū: qz ē ens ⁊ pole dīt politas ei⁹ ab eē ei⁹: ita erit i p̄. s. ꝙ qz est ens ⁊ neciuz dīt necitas ab eē: ⁊ iō q̄rēdū est gd infert pluralitatē diuersoꝝ. q. d. plalitatē esse idē. an plalitatē esse diuersum: ⁊ qūocūqz dicaᷓ sequiᷓ ipole. Deide cōfutat quādā solone dicēs. Et si forte diceretis ꝙ necessitas cāe prime esse nibil infert: vult dicē ꝙ solo pōt esse ꝙ necessitas inquātū necessitas aufert pluralitatē: ⁊ politas iquātū politas multitudinē. Ꝯ arguit. d. silr dicim⁹ ꝙ politas esse primi causati nibil ifert plusq̄ vnū: vel plusq̄ esse tm̄ eandem. Deinde remouet aliā solonē: qz posset gs dicē ꝙ necitas denoiatiua addita ifert plalitatē: nō aūt per eēntiā. Ꝯ arguit. d. dicim⁹ ꝙ si aliq̄ res denoiaret de necitate ⁊ politate vnaqueqz istaꝝ eēt gd additū sup illa suba. codez mō pōt dici de alia. q. d. ꝙ qūocūqz dicas de necessitate. ego dicā de politate tandē ꝙ nulla est dīia iter eos in demōstratione. i. quantū boc qō tu ponis. AVER.

Dicimus nos ꝙ qm̄ ipse fecit primo diuisionē: vz ꝙ non euadet qn sit politas eadē cū eē: aut dīt. dicim⁹ ꝙ non sunt v̄ba v̄a neqz pfecta. dimisit enīz terciū mēbꝝ i bac disione. s. ꝙ necitas eē nō ē gd additū sup eē extra aiaz. imo ē q̄dā ppzietas in ente necīo: nullāqz infert additionē sup ipsius subaz: ⁊ nō aliud nisi cāe remotionē: vz ꝙ illud pricipiū nō causaᷓ ab aliquo: vt diceremus ꝯ illo ente qō est vnū: tādē ꝙ eē nō ifert in ente gd additū extra aiaz sup sua suba: sic infert albedo in ente: ⁊ iō dicim⁹ ꝙ nō dz itelli de vnitate entis nisi sign̄atio priuatiua. s. diuisionis priuatio.
¶ Silr dicim⁹ ꝙ necīuz eē est denoiatio priuatiua: vz ꝙ suū eē nō est ab alio. ¶ Silr qm̄ dicimus pole eē ꝯ se nō ē itelligēdū ꝙ ipsa politas sit d̄noiatio addita sup denoiati subaz extra animā: sic itelligebat ipse de v̄bo. s. poli. imo debet itelligi ꝙ ei⁹ suba nō ifert ꝙ suū esse sit necīum. imo ex cā. ergo sign̄atio sua priuatiua ē. s. separatio necessitatis: quasi si diceret ꝙ necesse esse duas bz̄ spēs. vz. necesse p se ⁊ necesse per aliō. s. ex cā nō p se. ergo nō est dubitādūz ꝙ be dīie non sunt subales. s. subam diuidētes: neqz addite sup subam: imo sunt res negatiue ⁊ relatiue. ergo qm̄ dicim⁹ ꝙ res est ens: non significat gd additū super rei subam extra aiam: vt significat qm̄ dicimus albus: ⁊ ideo iuenim⁹ ꝙ bac de cā errauit Auicē. pnt opinat⁹ fuit ꝙ vnitas est gd additum sup vni⁹ subaz: ⁊ adbuc diffusius in sequētib⁹ de bac q̄one disputabiᷓ: ⁊ prim⁹ opinantiū bunc errorē fuit Auic. ipse eni dicit ꝙ id qō pole est de se necessariū est p aliō. Politas eni est quedā d̄noiatio in quadā re: ⁊ differt sine dubio ab illa re. appet ergo ex v̄bis Alga. ꝙ qōlibet ens posterioꝝ a deo cōponiᷓ ex duob⁹: vnū quoꝝ denoiaᷓ de politate sine d̄noiatione de nece eē. ¶ Et nos dicim⁹ ꝙ bec itētio est erronea: vt p̄dicti eram⁹. Sed qm̄ itelligiᷓ modo superius a nobis dicto nō sequiᷓ icōueniēs qō sequebaᷓ Algazelē. ¶ Sed adbuc petēdū ē. s. vtruz qm̄ attribuiᷓ politas primo causato infert ꝙ cōponaᷓ aut nō: si eni illa denoiatio esset relatiua nullā iferret cōpōnem: nō nāqz necessariuz est ꝙ q̄dā res differētes denoiantᷓ ab aliquo: inferat ꝙ sint denoiationes addite extra aiam: qa priuationes ⁊ relatationes sic se bn̄t: ⁊ iō g opinati erāt ꝙ p̄ntū relatiōis nō dz cōputari cū entibus extra aiam esse bn̄tib⁹: ⁊ Alga. ex sua ignorātia putabat ꝙ qōcūqz bz̄et additā significationē iferret gd additū extra aiaz in actu: ⁊ boc est falsum ⁊ sopbisticatio. Tandē dicimus ꝙ ens qō est vl'e diuidiᷓ ad necessariū ⁊ pole. vnde si dīia vnius partiū sup illud vl'e additū fuerit eodē mō necessario diceretᷓ de reliqua: qa nl'la est dīia. Diuisio eni entis ad pole ⁊ necessariuz nō est silis disioni aial ad rōnale ⁊ irrōnale: aut ad ambulās ⁊ natās ⁊ volās: ea enim addita sunt sup gen⁹: ⁊ iferunt additionē in spēbus. s. ꝙ animalitas est gd cāe ⁊ be dīie sunt addite sup eū: sed pole egresso ex Auic. diuisione nullū quid ex aiaz actualr: imo est sign̄atio erronea: vt supra dictū est: eo ꝙ ens suū eē cām bz̄at nullā babeat sign̄antiā nisi p̄uatio tm̄. vz ꝙ qōcūqz ens eē babuerit ab alio nō bz de se nisi priuationem nisi nā ipsi⁹ fuerit de nā veri possibilis: ⁊ iō diuisio Auic. de ente ad necessariū esse: ⁊ ad pole diuisio ignota est qm̄ ex boc non intelligiᷓ verū necessariū: ⁊ bec melius in sequentibus declarabiᷓ: id tm̄ qō in boc loco declarari debet ꝙ ens necessario diuiditur: aut ad subales dīias: aut dispōnes relatiuas: aut ad accn̄ria addita super entis subam: vnde pria istaꝝ diuisio ifert multiplicationē actionū in eodez ente: due v̄o reliq̄ diuisiones nullā iferūt pluralitatē. Et si aliquis diceret ꝙ denoiationes dispositiue diuersitatē actionū iferunt. ergo a primo principio pcedit plalitas necīo: ⁊ iō primū principiū nō idiget ꝯ prio cāto. vn̄ pcedat plalitas. Et si vera plalitas dictaꝝ denoiationū pcessuz diūsaꝝ actionū a primo principio nō inferret. silr dici pōt ꝙ de primi cāti d̄noiationib⁹. patet ergo ex boc error bui⁹ bois. Tādē dicim⁹ ꝙ nō est pole ꝙ ex vna ⁊ eadē suba sequaᷓ affirmatio ⁊ negatio denominationum: ⁊ ex boc non sequiᷓ pluralitas in

ipa suba: vt opiatꝰ ē alg. τ ad h pñt solui pꝫtā du
bia hꝰ capli. Et si forte aliqs arguat dicēs ꝙ ex
h seqref ꝙ nlla sit cōpō i nectio eē ē se: nꝫ i nectio
p aliō. Nos vo ad h rñdemꝰ ꝙ hūanꝰ itcꝰ facilē
cōphēdit cōpōnē i eo ꝙ nečiū ē p aliō. vꝫ de cā
to. vñ si eēt corpꝰ seqref ꝙ dēat repiri in eo vni
tio quodāmō. τ plitas qdāmō. s. corpꝰ gñabile
τ corruptibile. s. ꝙ i eo ē vnitio i actu: τ mltipli
catio i pō. h si cōpꝰ ñ eēt itcꝰ. ñ cōphēdit i eū plā
litatē i actu nꝫ in pō. imo ē ibi vnitio oiode. τ iō
putabāt āTiq ꝙ h spēs entiū ē simplex: h dñt ꝙ
cā hoꝝ entiū ē simplicioꝛ cāto. silr opiatꝰ ē ꝙ pri
cipiū simplicitꝰ oibꝰ ē de prio pricipio ñ pꝫ itelli
cā nꝫ cātū: h i posterioribꝰ prio hñ pꝫ plitas itel
ligi: τ iō hꝫ eos 2m cātū ē simplicitꝰ ctio. τ sic dei
de. Ita dꝫ itelli phoꝝ opio. q̄ sigñatio cāe τ cā
ti i his entibꝰ q̄si si eēt i eis plalitas i pō appēs i
cāto. Vñ dicimꝰ ꝙ ɔcessis istis nlla nos sequū
tur Alg. argumētoꝝ: h qñ itellr ab eis phis ꝙ
scōs intcꝰ itellit seipꝫ τ suū pricipiū: τ ex eo ꝙ
itellit se ꝓcedit ab eo q̄dā res: τ ex eo ꝙ intellit
suū principiū ꝓcedit ab eo alia res: qꝛ duas hēt
foias seu subas vt putabat alg. Dicimꝰ ꝙ ē er
roꝛ. si. n. ita eēt cōpositꝰ. q̄ eēt ē pluri q̄ꝫ de vna
foia: τ eēt illa foia vna i subo: multe i diffōne.

¶ Vult mō rñdē rōnibꝰ alg. hꝫ veros phos τ repellē erro
rē Alpha. τ Aui. τ ꝑ oclat q̄ mō eiꝰ diffō ē isufficiēs. d. dici
mꝰ nos ꝙ qñ ipse fecꝪ ꝑ diffōnē. vꝫ ꝙ ñ euadit gn sit poiā
eadē cū eē aut dīt. vlt dicē ab eē illiꝰ posis. dicimꝰ ꝙ nō
sūt vba vā nec pfecta. dimisit. n. 3m mēbꝝ i hac diōne. vñ
diffō eiꝰ fuit. ꝙ ista. s. nečitas τ poiā vl sunt addite cētie
vl ꝑ eadē cētialr. Deiñ expōit 3m mēbꝝ qd dimisit. d. s.
ꝙ nečitas eē nō ē gd additū sup eē ex̄ aiam. imo est q̄dā
poiā i ente nečio nullāq̄ꝫ iferēs additionē sup ipiꝰ subaꝫ
τ ñ aº nisi cāe remotionē. vꝫ ꝙ illō pñm ñ cāt ab aº. Deiñ
expēplicat. d. vt dicemꝰ ē illo qd ē vnū tādē qd eē ñ ifert in
ente gd addim ex̄ aiaꝫ sr sua suba. sic ifert albedo i ente.
τ iō dicimꝰ ꝙ ñ dꝫ itelli ē vnitē entis nisi signꝰ ꝑuaue. s. di
ffōis ꝑuō. Silr dicimꝰ ꝙ nečiū eē ē ōnoꝰ ꝑuaue. vꝫ ꝙ suū
eē ñ ē ab aº. τ ꝑꝫ q̄lr nečitas nihil pōit i re nečia nisi ꝑuō
nē eē agētis. Deiñ declat de poiē illō idē. d. silr qñ dicimꝰ
posse eē ē se ñ ē itelligēm ꝙ ipa poiā sit ōnoꝰ. i. res addita sr
ōnoē sbaꝫ ex̄ aiaꝫ: sic ipe ē vo posi. imo dꝫ itelli ꝙ eiꝰ sba
ñ ifert ꝙ suū eē sit nečiū. imo ex cā. q̄ signiꝰ sua ꝑuaue ē. s.
sepaꝰ nečitatis. Deiñ ex his resuꝰ diffōnē q̄dā. d. q̄si dicēꝰ
ꝙ neče eē 2m hꝫ spēs. vꝫ neče eē ꝑ se: τ neče ꝑ aº. s. ex cā nō
ꝑ se. 2º ifert qddā corꝰ. d. q̄ ñ ē duiū ꝙ he dñe ñ sūt suba
les. i. ꝓpe vidēres ens sic dñia gñia. s. subaꝫ diuiē nꝰ addi
te sup sbaꝫ. imo sr res negrē τ relarē. vñ pꝫ sylls sic cōpōi.
ōnoiatiōes q̄ nihil ex̄ aiaꝫ posituū addūt deno'ie nō sūt
dñe cētiales τ addite sbe diffe. sꝫ hē ōnōnes. s. nečitas τ
poiā nō addūt ex̄ aiam aliq̄ꝫ rē nisi ꝑuaue: vt dixi. iō nō
erunt dñe cētiē ponētes aliqd additū ipsi diffō. ¶ Deiñ
ifert 2m corꝰ. d. q̄ dici ꝙ res ē ens ñ sigt gd additū sup
rei subaꝫ ex̄ aiaꝫ: vt sigt qñ dicimꝰ albꝰ. h ꝑ qꝛ id qd ñ
distiguit ex̄ aiaꝫ ab aº ñ addit ei aliqd ex̄ aiaꝫ: sꝫ ens ñ di
stiguit ex̄ aiaꝫ a re denoꝰ. q̄ ens ex̄ aiaꝫ nihil addit rei de
noꝰ. q̄ appet corꝰ p idē. ¶ Deiñ ifert 3m correꝰ. τ ē pctm
Aui. d. τ iō incimꝰ ꝙ hec ō eā errauit Aui. put opiatꝰ fuit

ꝙ vnitas ē gd additū sup vniꝰ subaꝫ. τ ē h dixi. 4º meta.
cō. 3º i qōne mea ē h. τ dicā ifra i 5º dispue. Deiñ ordiat se
ad seqñꝰ. d. τ adhuc diffusiꝰ in seqñtibꝰ de hac. q. dispuē. s.
qūo dīt nečitas ab eē rei. Deiñ pōit cꝰ fuit h error. d. τ pꝰ
opiāꝫ hūc errorē fuit Aui. ipse. n. di. ꝙ id qd posse est de se
nečiū ē p aº. cº rōnē. d. poiā. n. ē q̄dā ōnoꝰ i q̄dā re: τ dīt si
ne duº ab illa re. iō opinatꝰ ē illū errorē. Deiñ ponit pctm
alg. d. appet q̄ ex vb alg. ꝙ qdlꝫ ens postꝰa ōo ɔpoꝰ ex 2bꝰ.
q̄ꝫ vnū ōnoꝰ ē poiē h ōnoiē ē neče eē. sic repit i lra. τ for
te vlt dicē ꝙ oē pꝰ deū ɔpoꝰ ex 2bꝰ. q̄ꝫ vnū ē ens posse. at
tñ neče ōnoꝰ exᵗⁱ ab cᵗⁱ. τ tacuit alteꝝ cōpar ꝑꝑ famoāꝫ.
vl forte lra ē corꝰ. τ dꝫ legi 2m ē denolatū de neče eē. τ tē
res ē plana. vt ꝑdci eramꝰ. i. vt ꝑdiximꝰ. Deiñ pōit inom
veꝝ. d. sꝫ qñ itcꝰ mō supiꝰa nob dcō ñ seqꝫ icōueniēs qd
seqbaꝫ alg. modꝰ āt fuit ꝙ ñ dicāt illa nisi ꝑuōnes vl re
latiōes. Deiñ moꝰ qōnē. d. sꝫ adhuc petēdū ē. s. veꝝ qñ at
tribuiꝫ poiā ꝑ cāto iferat ꝙ illō cātū ɔpoꝰ aut ñ. hꝫ. d. si
eni illa ōnoꝰ relatiua eēt nullā ifert cōpōnē. cº cāꝫ pōit. d. si
nāq̄ꝫ nečiū ē ꝙ q̄dā res ōnoiē ōnoienꝫ ab aliq iferat ꝙ
sint ōnōnes addite ex̄ aiam. vlt dicē ꝙ ñ scꝰ. iste res dīnt
isti vl ill ōnoiabꝰ. q̄ iste vl ille ōnoꝰ sr addite eēm illaꝝ re
rū dīntiū. Deiñ ifert qddā. d. τ iō q̄ opiati erāt. vlt gdā
opiati sr ꝙ pñtū relonis ñ dꝫ ɔputari cū eē ex̄ aiaꝫ hñbꝰ.
vlt dīe realibꝰ: vt dꝰ 12º meta. cō. 19. vl forte h vba ē ꝓbō
illiꝰ qd dixit anīte istoꝝ sic dicētiū ē hꝰ relonis. ¶ De
bes scīr ꝙ neče eē τ posse eē dīt ɔpōnē q̄dā hꝫ mom. s. ex
re τ carēꝰ cāꝫ: qꝛ nečiū dꝫ qꝛ caret cāis τ ē. q̄ dꝰ cōpōnē
ex eē τ ꝑuaꝰ cāꝝ. silr posse dꝫ qꝛ ñ ē nečiū. iō dꝫ ɔpoꝰ ex eē
τ carēꝰ nečitatl: q̄ oēs iste ɔpōnes dīt relarē ñ abrē. τ h iā
declatū fuit: τ meliꝰ declabiꝫ. ¶ Deiñ remouet cāꝫ erro
ris alg. d. τ alg. ex sua igñātia putabat ꝙ qdcūq̄ꝫ hēt ad
dim sigñonē ifert gd additū ex̄ aiaꝫ in actu: τ h ē slm τ so
phisticꝰ. ¶ Debes scire ꝙ ad hoc ꝙ alicui addaꝫ signiꝰ di
uersis suffič diuersitas modi itcᵗⁱ vnā rē. vl diuerᵗⁱ ɔnota
toꝝ. vñ albedo τ albū dīnt i signꝰ adeo ꝙ aꝫm addit i si
gñatiōe aliqd albem. ñ tñ actu sr 2ᶜ resꝫ 2ᶜ i mō. sic ē eē
τ neče eē. eē. n. ñ dīt hm rē a neče eē ñ eē ꝰ attñi neče eē ad
dit i sigꝰ ipsiꝰ eē: eo qꝛ addit diuēe moꝰ τ ɔnotati. Ex h ap
paret error alg. q putat ꝙ oē addēs alteri i sigꝰ addat i re
τ eē. τ h ē error purꝰ. Et postq̄ꝫ dixit id. vult declare rōne
meᵗⁱ q̄lr id sit veꝝ. d. τ idē dicimꝰ ꝙ ens qd ē vle. i. cōisim
dīdiꝫ ad nečiū: τ ad posse. tē isto supꝰ ex meta. arguit. vñ si
dīa vniꝰ pñū. i. vnū illiꝰ divi mēbꝝ sr id vle additū fue
rit coꝰ nečio dicē ē reliq. s. ꝙ illa sit addita sr iº vle. v. g.
si posse ē additū sup id vle tāq̄ꝫ res distīcta coꝰ erit ē neča
rio. qꝛ nlla ē dīa. sꝫ ille dīe ñ pñt eē hē addite sup illō
vle. q hyᵗⁱarⁱⁿ neutꝰ addiꝫ sr id vle: aᵒⁿ ē maᵗⁱ. hᵒⁿ oclaꝰ q̄ fu
it opⁱⁿ ɔ ɔditiōal. τ. d. dīo. n. entl ad posse τ nečiū ñ ē silis
dioꝰ alis ad rōnale τ irrōnale. aut dioꝰ eiꝰ ad ābulās τ na
tās τ volās. cº rōnē dꝰ. ea. n. addita sr sr gñis. τ iferūt addi
tionē. i. ɔpōnē i spēbꝰ. τ excꝰ. d. s. ꝙ aialitas ē gd cōe. τ he
dīe sr addite sr eū. i. ipꝫ. sꝫ posse egressuꝫ. i. positū ab aui.
diffōe. nm gd ex̄ aiaꝫ actualr. vult dīc. addit enti diffō. τ ꝑ
pñsꝰ i ifeꝰ eiꝰ. imo ē signꝰ errōea: vt. ā. dcm ē: eo ꝙ ens
ꝙ suū eē cām hēat nullā hēat signiꝰ nisi ꝑuō tñ. sic hꝫ
lib meꝰ: τ siñ duꝰ est male traducta: τ dꝫ sic orꝰ. eo ꝙ ens
posse ꝙ suā cāꝫ hēat. nullā hꝫ sigꝰ nisi ꝑuō. vult dīe nisi
sigꝰ q̄ ē ꝑuō. vꝫ ꝙ qdcūq̄ꝫ ens eē hūerit ab alio. i. dicaꝫ
ens posse ñ hꝫ ē se nisi ꝑuōnē. vult dīe nečim. vl forte lra
pꝫ staꝫ. τ vlt dīe. oꝫ ꝙ ens qd suū eē cāꝫ hꝫ. i. ñ hꝫ cāꝫ eēn
di nisi suū eē: τ icēdit ens neče eē nullā hꝫ sigꝰ nisi ꝑuō
tñ. Et 2º vbū. s. d. vꝫ ꝙ qdcūq̄ꝫ ens eē hūerit ab aº ñ hꝫ ē
se nisi ꝑuōnē nisi nā ipiꝰ fuerit ē nā rei posis. vlt dīe p h
ꝙ aº ens ē posse eē qd ē ēt dicēs ꝑuōnē nisi eiꝰ nā sit posis
poiē addita. τ ꝫ ea q̄ dcā sr. Deiñ ifert pctm aui. d. τ iō di
ffō aui. ē ente ad nečiū eē: τ ad posse dio igta ē: qꝛ ex h ñ

Posse eē τ neče eē dīt cōpō nē quidā

ite' verum necciu. et hoc meli' in sequentib' declarabit. Deinde ponit vltimam conclusionem in hoc .d. quod tamen quod declarari debet est quod ens necio dividit ad speciales differentias .i. per differentias essentiales: aut ad dispositiones .i. per modos relicos aut accidentia addita super entis substantiam. vnde prima istarum divisio infert multiplicitatem actionum .i. compositionem ex pluribus in eodem ente. 2a vero reliqua divisiones nullam inferunt pluritatem. Sed debes scire quod ipsum ens

Triplex divisio entis

potest dividi 3bus modis. vel divisione essentiali per differentias essentiales et sic est impossibile: quia tunc esset genus. et sic omne contentum sub eo esset compositum. et deus esset in se compositus. vel divisione accidentali per accidentia: et tunc dividitur in vnum et multa quod divisio est secundum hunc philosophum non in differentias nec in modos entis: sed in accidentia entis. et sic non facit compositionem in contentis sub eo. per hoc .n. quod ens aliquod est ens et vnum non est compositum. vel forte intelligit per divisionem in accidentia divisionem adequatam: quia ens adequate non potest dividi per accidentia quia accidens est vnum membrorum entis: sed divisionem inadequatam: sed quocumque non facit compositionem verum in contentis sub ente. 3a divisio in modos est optima divisio. et sic ens dividitur. et sic apparet vltima resolutio huius secundum hunc philosophum. Et postquam declaravit errores istorum: et veritate posuit determinationem huius ad probandum hoc removet quandam dubia: vt vltimo veritas elucescat. et primo dubium: quod potest cadere in opinione alg. contra auer. et .d. et si aliquis dicet quod denominationes dispositionum diversitatem actionum inferunt. vult dicere quod posset quis dicere quod pluritas modorum in aliquo facit quod ab eo possit provenire multitudo: et tunc infert. ergo a primo principio procedit pluritas necio: vult dicere: quia in eo est pluritas secundum modum: et tunc infert. et ideo primum principium non indiget de primo causato. i. ipso primo causato. vnde i.e. quod procedat pluritas per illius compositionem et sine illo potest salvari pluritas effectuum contra illos. Deinde inducit solutionem quam potest dare illi: et eam removet .d. et si vero. vult dicere dicatur quod pluritas dictarum demonstrationum processus diversarum actionum a primo principio non infert. contra arguit .d. sicut dici potest quod prima in causati denominibus. vult dicere. non procedat distinctio effectuum: quia non aliqua distinctio erit in dispositionibus causati primi: quam causae primae et concludit errorem istorum .d. ergo ex hoc error huius hominis. Postquam removit istam opinionem dat vltimo veram solutionem .d. tandem dicimus quod non est impossibile quod ex

Dubium

vna et eadem substantia sequatur affirmatio et negatio demonstrationum. forte vult dicere effectus contradictorum provenientes a denominibus illis. et ex hoc non sequitur pluritas in ipsa substantia: vt opinatus est alg. Et ad hoc potest solui predicta dubia huius capituli. Sed hic incidit dubium quia non videtur contra auer. contra solutionem illorum aliquid valet: quia dispositiones in primo causato sunt in modo distincte distinctione vera non ficta: in primo non nisi ficta distinctione: vt iam dixi in expositione huius capituli. Mihi est valde difficile

Solutio.

solo. attamen debes scire quod deus si non dicatur aliquam multitudinem: vt in compositione ad primum. attamen in se dicit multitudinem in compositione ad posterius: eo quod est multus in perfectione et virtute et secundum eos. ex hoc dicit auer. 12 metaphysice co. 18. et 36. cum ait omnes formas poneri in eo. non distinctio virtutum in deo in compositione ad primum est ficta: sed in compositione ad posterius est vera. Ex hoc apparet dictum auer. quod sicut illa sufficit in primo causato: ita et ista in primo causa: quia sicut illa non est ficta. ita nec ista: vt dixi: et per hoc apparet solo ad dubium. Et postquam soluit dubium illud. vult modo soluere 2m dubium .d. et si forte aliquis arguit .d. quod ex hoc sequeretur quod nulla sit compositio in necio esse ex se: nec in necio per aliud. hoc dubium secundum me habet colligationem cum dictis .d. dixerat .n. quod necium non dicit nisi privationem. et similiter posse. modo ex hoc apparet vis questionis. quia si necium positive nihil dicit: sed tantum privationem nullam poterit facere compositionem. vnde syllogismus sic potest componi. illa non dicunt quorum neutrum facit compositionem in eo in quo est: sed necium ex se: et necium per aliud non faciunt compositionem in eis in quibus sunt. ergo non dicunt. hoc apparet: quia ambe privationem dicunt. Et ad hoc respondet .d. nos vero ad hoc respondemus quod humanus intellectus facile comprehendit compositionem in eo quod necium est per aliud. vt de causato. vult dicere in causato. Deinde ponit vbi facilius et vbi difficilius id comprehendit .d. vnde. vult dicere si necesse est per alterum esset corpus sequitur quod debeat reperiri in eo vnitio. vult dicere duorum quandam modum: et pluritas quandam modum scilicet corpus generabile et corruptibile. vult dicere quod in istis apparet facilius adhuc quod in corpore celesti .s. quia in eo est vnitio in actu et multiplicatio in potentia eo quod partes in potentia continentur in toto. vnde partes actu in toto sunt vnum. in potentia vero multa. Deinde exponit vbi esset difficile .d. sed si non esset corpus intellectus non comprehendit in eo pluralitatem in actu: nec in potentia. imo est ibi vnitio simpliciter .i. summa identitas. hoc

confirmavit antiquorum .d. et ideo putabant antiqui hoc species entium. vult dicere incorporalium est simplicior. sed dicit quod causa horum entium est simplicior causato. similiter opinatur quod primum simplicius omnibus est de primo principio. et ideo illud primum principium non potest intelligi causa nec causatum: sed posterioribus. primo bene potest pluritas intelligentiarum: et ideo secundum eos 2m causatum est simplicius 3o. et deinde hoc non respondet ad formas proprie. attamen potest ad formas dici quod licet ens sit sic. hoc est in proposito negandum secundum dictam eius. Ad probationem dicendum quod licet ambo privationem dicunt. attamen non eodem modo: quia necium ab alio dicit privationem potentie: non tamen privationem esse: quia dependet ex alio. et ita illa probatio nulla est: quia credit quod ambo necia privationem dicant eodem modo: quod falsum est. Sed hoc

Dubium

dubitatur: quia non videtur quod primum causatum sit simplicius 3o: quia sicut primum causatum

Solu.

dicitur a causa dependentia ita et 3m. ergo compositio non est aliqua in illo quam in 2o. Dicendum quod semper causatum deficit a causa. ideo quanto causatum causatur a prima causa mediantibus causis primis pluribus causato plus deficit ab illa prima vtilissima: et quanto causatur a primo paucioribus tanto minus deficit. Ex quo sequitur quod 3m causatum est imperfectius 2o: quia causatur a prima causa simul mediante primo causato numquam proprio agente. et per prius deficit a primo et 2o causa ei proxima: et sic est imperfectior. Ad formas dicendum quod si loquimur de compositione ex duabus partibus realiter distinctis nullum illorum est altero compositius: quia ibi non est compositio ista: sed ibi loquimur de compositione ex privativo seu imperfectione: et positivo seu perfectione. 3m causatum est compositius propter predictas causas dictas. Deinde concludit .d. ita debet intelligi philosophorum opinio. ergo significatio causae et causati in his entibus. vult dicere. aristoteles compositionem quamvis si esset plurimum in potentia apparens in causato. vult dicere quod videtur ista compositio similis compositioni vere. Et debes scire quod quelibet intelligentia alia a prima est causa et causatum: ideo quelibet est composita ex perfectione et imperfectione: quia qua est causa est perfectior causato: et qua causatum ideo perfectior. ideo in qualibet aggregatur compositio ex perfectione et imperfectione vt vides. Deinde

Quelibet intelligentia preter primam est composita ex perfectione et imperfectione quia quelibet [illegible] causa et causatum

vltimo declarat istam opinionem meliorem esse alia .d. vnde dicimus quod concessio istius nullius nos scire alg. argumentum: sed quia intelligentia ab eis probabiliter quod 2a intelligentia intelligit seipsum et suum principium: et ex eo quod intelligit se procedit ab eo quaedam res. vult dicere intelligentia primi orbis. sed anima sui orbis: et ex eo quod intelligit suum principium procedit ab eo alia res. puta intelligentia primi orbis: quia 2m hoc formas seu duas substantias vt putabant alg. Dicimus quod tota hec positio est error. et aristoteles contra illum .d. sicut ita esset propositio. vult dicere sicut ille dicit. ergo esset de pluribus quam de vna forma: et esset illa forma vna in subiecto: et multe in diffinitione. Sed dubitatur: quia non videtur quod istorum positio sit inconveniens.

Dubium

imo necium. Et hoc non solum esset verum in illis imo in primo quia 12 metaphysice co. 39. in primo est multitudo aliquorum quod sit vnum in subiecto plura in modo: vt auer. ibidem .d. ergo videtur quod hoc est inconveniens. Primo potest dici quod auer. non arguit

Solu.

contra illum: sed contra illa quod hoc procedunt ex positis ab eo. et hoc est vnum quod non reputat falsum: sed sequens ex positis ab eo. Vel forte potest dici

Aliter

quod aliquam multitudinem modorum in vno est compositione necio et alio non. vnde multitudo modorum in attributis est possibilis deo non multitudo modorum generis et differentie propter quod illa ab eo negaret. sic dico quod multitudo modorum: sic ponit alg. est impossibilis intelligentie: quia ponit quod intelligentia sic composita ex duabus substantiis. quarum vna est de substantia primi: altera de substantia propria: quod patet: quia aliter non caret diversitate: modo hanc compositionem reputat auer. impossibilem quamvis sic compositio ex modis distinctis: attamen est impossibilis: quia vna non esset vna natura: quod est valde apparens impossibile: et tamen melius persiste: quia est difficile. Dicitur quero verum posse possit dividi in posse ex se: et posse

Q. 7a Prima

ab alio: sicut necium. 2o quero quid sit posse vt distinguitur contra necium. 3o quero

Secunda

verum divisio entis fit per necium et posse an per quid. 4o quero an divisio entis

Tertia

in illa divisionis sit divisio generis in species vel differentias et quomodo distinguitur a divisione illa. et non est illa. Sed ad primum dicendum ad primum .q. quod posse sine dubio est 2bus

Quarta

Ad primam

modis. vt dicit auer. in primo principio huius sol. s. a se et ab alio sicut 2a est necium. s. a se et ab alio. diversitas membrorum apparet in hoc: quia posse a se nihil addit nisi positionem privationem: posse autem ab alio addit aliquid: tale videlicet esse posse. similiter necium a se nihil addit vltra esse eius necium. ab alio addit aliquid vltra esse eius: sed id quod plus auget difficultatem est ex principio horum. hoc .n. sunt vera sed adhuc non intelligibilia. Ideo primo debes scire quod

Triplex posse duplex necium.

posse ab alio addit esse potentie. cum autem potentia prima est materia: vt dicit est 2o phy. co. 48. et 2o de generatione co. 51. et est in littera Aristotelis. vnde posse ab alio addit aliquam rem vltra esse potentie. vnde materia distinguitur secundum rem ab esse forme: quod est esse potentie. vel ab esse compositi: quod est esse potentie. ergo posse ab alio ponit aliud: per quod est posse vltra esse potentie: et per hoc apparet quid sit esse posse a se. quia sicut posse ab alio

Esse possibilitatis est materia.

ponit

ponit illud aliud p qd est pole vltra esse polis τ cām poli
tatis p quā ē tale: ita pole a se ponit puōnē cārū politat:
Replica τ sic pole ab alio: τ pole a se dint: sic puō τ bic°. ℂ Sz di
Solutio. ces id qd caret cais politatis ē neciū. ḡ pole a se ē neciū.
ōñs ē fsim: qm pole nō ē neciū. vī mihi q Auer. velit q
pole a se sit neciū. sz ñ absolute: sz ab alio. vñ nece eē ab
alio τ pole a se sūt vnū i re: τ dint in mō. qm pole a se dī
pole a se p q̃to caret cais politatis per ōriuz ad pole ab
alio qd bz cās politatis. dī ā q̄z nece eē ab alio p q̃to nō
ē nā ōtigēs: sz sēp ens ab alio tñ eē. Et appet qd sit pole
Quid sit nece eē a se: τ nece eē ab alio a se: τ pole ab alio: τ quō dint. ℂ Supest mō declare qd
sit nece eē a se: τ nece eē ab alio. Et vī mihi q neciuz a se
est ens sp carēs cais necitatis τ sēpiternitatis tā agēns q̄z
cuiuscūq; or°ls τ gñis: τ sic solus ds ē nece eē a se. qm ipse
solus bz eē nece: τ p carētiā cāꝝ: neciū vo ab alio dī qd l
se ē sēp ens. bz tñ cāz extrīsecā sue necitatis. s. agēs. sz ad
huc puōnē dicat. s. cāꝝ politatis. Et sic vno° ē bitus alio°
puō. Si. n. referē ad cām politatis erit puō si ad cā necī
tatis erit bic°. Et cū oia hec sint ita: appet vificatio dictoꝝ
auer. τ p cū dixit q nece eē ex se τ ab alio: ñ addit rei ali
qd eē aiaz. veꝝ. n. ē vno°. τ sz vno°. vñ nece eē ab alio ad
dit aliqd vltra eē illi°. sz nō itrisecū nece eē a se nec itri
secū nec extrisecū aliqd eē aiaz addit. ℂ 2° vificaē q ne
cessariū dividiē in neciū a se: τ i neciū ab alio. ℂ 3° vificaē
q̃lr pole a se nō addit aliqd eē aiaz vltra rē: cui° ē: sz solū
puōnē cāꝝ politat: τ q pole ab alio addit cāz politat. s.
māz q̃ est p°cā b°. ℂ Uerificaē 4° q̃lr pole dividiē: qm qd
Dubita° dā ē pole a se qddā ab alio. ℂ Sz adhuc remāet loc° qō
nis: qm o¹⁰ debēt hic mēbra subdivisionis o¹². mō neciū et
pole nō hūt mēbra subdiuisionis o¹². ḡ nō erūt o¹⁰. qd est
Solutio. simp°fsz. ℂ Pōt dici apō me q ista o¹⁰ ñ hūt mēbra sub
divisiōis o¹² sz eē distictā: sic nec ipa sūt sic distictā. hūt tñ
mēbra subdivisiōis distictā sz visiōnē τ mō: qm sz vna res
sit polis ex se: τ nece eē ab a°. attñ sm diversos modos τ
visiōnes: qm nece eē ab a° dī mēbꝝ subdivisionis necꝫ: vt
est hic° ad ens cāz necitatis τ id met ē mēbꝝ polis: vt pri
vatio cārū politat. Et vna ē res i subo: dint i mō τ visiō
Ad scdam qonem. ne: τ sic appet solo h° qōnis sz Auer. ℂ Ad 2ᵃᵐ qōnē ap
paret statiz solo ex positis. vī. n. mihi q pole vt distiguiē
ō neciū ē ōditio q̃ aliqd bz cām po°: indñs tñ ad hec τ
ad carere illa cā. neciū vo ē ēt idñs ad carere cais neca
rijs: τ ad hec. vñ opio istoꝝ nō pt hñ ispici i eis p equo
catiōnē: qm eq° nō opponuē. pōt tñ ispici scā visiōne in
mēbra subdivisiōis: τ sic meli° appet quō opponūē: τ iā tibi
Ad 3um declarū ē. ℂ Ad 3ᵃᵐ qōnē appet solo: qm visio entia sit p
pole τ neciū: nō tāq̄ in res distictas eē aiaz: qm sine du°
vt dixi nō opponunē sz eē: sz in mō tñ. Sz tāq̄ i duos p
mos cōpoles vni i subo: nō tñ i diffi°: vt sat expolui. Et h
q̃lr opio pboꝝ nō ē q ens dividiē tāq̄ p mos mōs in eē ne
cessariū τ i eē pole: vt li pole ca° p eo qd pt eē τ ñ eē: vt iā
tibi appet: qm pole vt ē mēbrū visiōis enti. ñ dicē ōceptū:
Ad 4um nisi indñte: vt dixi. ℂ Ad 4ᵘᵐ iā appet solo: qm dñe sēp
dnt ōcept° positios: q sumiē a diversis gdib° i re extitib°:
q lz ñ distiguaē eē aiaz: attñ sp sl positiui eē aiaz extites:
sz visio illa i neciū τ pole nō ē tāq̄ in entia simplr positi
ua sz idñtia: vt dixi sat. vñ visio gñis τ visio entis dint.
p ex pte visi. 2° ex pte dividentiū. ex pte visi: qm ens nō po
nit rē aliquā eē aiaz. sz oia entia mō ōfuso. gen° āt ponit
res eē aiam: sz nō distinctā a dintya eē aiam dint ex pte
dividētiū: vt deñ ē. eēt tñ facilior solo sm tenētea plali
tatē formaꝝ: de q̃ ōsidera. ALGA. DV. XV.

Jt Alg. scdz argumētū ē h. Dicem°
q itelligere suū principiū est idē cum
suo eē τ cū itelligere seipm: aut dint.
si primo mō. ḡ nulla est ibi plalitas. si
scdo mō. ḡ plalitas repeiē in primo pricipio.
ergo intelligit seipsum τ aliud preter eum.
ℂ Mō alg. adducē 2ᵐ arg° ō pbos. s. alpha. τ aui. τ dicē. ait
alg. 2ᵐ arg° ē h. dicem° q ite° suū pn°. vlt dic l p cāto ē
idē cū suo eē: τ cū ite° se° ipz: aut dint. si p. ḡ ibidē nulla ē
plu°: τ p ōñs carebit diversitati. si 2ᵐ. ḡ plu° repiē in p
pn°. ḡ itellit seipz τ a° pter eū. Et h pt duob° mō is itelli.
vno° p p° pn° ite° p° cātū: qd apud eos ē motor vniversi:
τ sic appet ōñs facile: sz nō vī valde icōveniēs id ad qd
adducē: nisi tñ appareter. Et pt itelli p p° pn° deus q tñ
vnū dixit te ōñs nullo° valē vī: attñ pt collocari q va
let: eo q illa mul° in p cāto nō ē reꝝ distictaꝝ in eē sz i
mō. ḡ illa est polis deo: qm nō est plus polia 2° q̃ p: q il
la nō ponit aliqd reale eē illi° eē. AVERRO.

Dicimus nos q veꝝ est q id qd de suo
pricipio itellit idez ē qd seipz: τ est de
ratione nā: τ ab h pūcto deficit a gra
du primi pricipij. primū. n. ē de nā en
tis eē de se hūtis: τ vitas ōcessa a pbis ē q pri
mus itellus nō intellit de seipso nisi seipm non
aliud relatiuū. s. ipm eē pricipiū: sz ipse est apud
pbos oia entia in gradu nobiliori q̃ ipa sunt in
seipsis: vt diffusius declarabiē in antea. pz ḡ ex
istis q nō sequiē huius bois argumentum.
ℂ Auerrois mō vlt dic id qd est dōm sm pbiam ei°: τ di
cit. p° mēbꝝ arg°. d. dicim° nos q veꝝ est q id qd itelli
git de sui pn° idē est q itellere seipz. Deide remouet qō
dā du°: qm posset qs iferre. ḡ nō dīca deo. Soluit ponen
do diāz iter ipm τ deū dicēs. τ est de nā orbis: qd id itel
ligē est q̃si de nā rōnis p q̃to est re° rei eē se: τ in h pū
cto deficit a gradu p mi pncipij: qd declat. d. p° n. ē de nā
entis hūtis esse de se: τ ō nō itellit nisi se. τ addit. d. τ vitas
ōcessa a pbis est: q p° ite° nō itellit de seipso: nisi seipz. s.
ipm eē pn° nō aliud relatū. s. eē pncipiatū ab alio: τ ista ē
trāspositā: τ dz sic ordinari: sz nihil de seipso. s. ipz eē pn° τ
nō aliud relatū: τ tūc ite° sic dixi. Deide exponit quā pōt
itellere oia. d. sz ipse est apud pbos oia entia i gradu nobi
liori q̃ ipa sūt in seipsis: vt diffusi° declaē in ātea. pz ḡ ex
istis q nō seqē h° bois arg°. h qd h dicē auer. meli° decla
biē i du° seqntib: ō dimittaē. ALGA. DV. XVI.

Ait Alg. Et dicim° q si itelligē cātuz
seipz idē est q seipz: q in se ē itell's. ḡ
itellit seipz. τ itell's τ itelligēs τ itel
ligibile in eo sunt vnū τ idē. vñ si ipz
itellere seipm idē eēt cū seipso. ḡ itellit qd ipm
cātū ē cā. ḡ talis ē. sz itell's ōuēit cū eo qd itelliē.
ḡ oia ista reducunē ad seipsum. nulla igiē repiē
plalitas: τ si ipsi eēt plalitas eēt ḡ silr in primo.
ḡ ab eodē primo plura τ diversa nō pcederēt.
ℂ Hic vlt dic q̃si ōfirmationē arg°: τ dicē. ait alg: τ dicim°
q si itellere cātū seipz idē ē q seipz: q in se est ite°. vult
dic nō me° vnic°. ḡ itellit seipz τ talr q ite° τ itellibile i
eo sūt vnū τ idē. Deiñ iferē 2ᵐ ōñs. d. vnū sit ipz itellere
seipz idē ē cū seipso. ḡ itellit q ipz cātū ē cā. vult dic reli
quoꝝ. ḡ talis est. vlt dic est va cā: alr inte° sic eēt: τ tūc dz
supple. sz itellere se eē cāz ē itellere ab° a se: τ eē arguit. sz
ite° ōuēit cū eo qd itellit. ḡ oia ista reducūē ad seipa. i. ad
itellere se: vt cā qd ē itellere ab°. Et tūc infert. nulla igiē
repiē plu°: qd pbat: τ si ibi eēt plu°. vult dic in eligēdo
se: vt cā ē iuenit aliq̃ plitas. eēt ḡ sile in p: qm p° itellit se

vt causa. ergo ab eodem principio scilicet causato plura et diuersa non prouenirent. ¶ Debes scire quod tota vis huius consistit in hoc quod primum causatum intelligit se vt causatum: vt apparet: eo quod omnibus modis intelligibile et intelligens in eo sunt idem: sed vt se intelligit vt causatum non est in eo multiplicitas. ergo non potest producere multa. ¶ Secundo debes scire quod littera illa. ergo intellectum quod ipsum causatum etc. reperitur aliter in libro algazelis. dicit enim sic. ergo intelligit quod ipsum causatum est a causa. ergo talis est. Et tunc vult dicere aliter quam dixi. apud enim me quod illud non intelligit nisi se vt causatum: et quicquid intelligit erit intellectum vt causatum: ergo omnia intellecta reducuntur ad seipsum. id est ad intellectum se vno modo scilicet vt causatum. ergo in eo non reperitur pluralitas. et sit sic: vult dicere intellectus se vt causatum esset pluralitatis: tamen in hoc quod intelligit se vt causa esset pluralitas per locum ab oppositio: et tunc sequitur aliud: et sic videtur mihi quod iste locus potest duobus modis exponi. sed quod littera reperitur duobus modis: et secundo modus videtur dictus ab Auer. in solone eius. AVERRO.

Diximus nos quod id quod narrauit nomine philosophorum in esse pluralitatis tamen in posterioribus deo sit erronea verba: et peripateticorum radices non insequitur. nonnulla enim est pluralitas in ipsis intellectibus apud philosophos: neque apud eos differunt ex simplicitate et pluralitate. sed differunt ex causa et causato. Et differentia que est inter intelligere primum intellectum seipsum et intelligere alios intellectus seipsos est quod primus intellectus de seipso quidem ens de seipso intelligit non relatum ad aliam causam: et alij intellectus intelligunt de seipsis quod relatum ad ipsarum causam. et ideo hoc modo multitudinem deficit. Quapropter non sequitur quod sint omnes in vno simplicitatis gradu. non enim sunt in vno relationis gradu ad primum principium: neque aliquis eorum simplicitatem habet similem simplicitati primi principij. Primus enim habet esse de se: et ipsi habent esse relatum. ¶ Sed id quod dixerat. videlicet quod si intelligere seipsum idem est quod seipsum quo intelligit se causatum a causa que talis est: sed intellectus adequatur ad intelligibile. ergo omnia ista reducuntur ad seipsum. nulla igitur est ibi pluralitas. et si esset recepta similiter esset in primo intellectu. Non namque sequitur quod quantum intellectus intelligens et intelligibile sit in separatis intelligentijs vnum et idem: quod sint equales in simplicitate. philosophus enim ponit quod intellectus differunt in hac proprietate secundum magis et minus: et vera simplicitas non reperitur secundum veritatem: nisi in primo intellectu. et causa huius est quod substantia primi intellectus est quod per se existens: et alij intellectus intelligunt de seipsis quod in primo intellectu consistant. Unde si intellectus intelligens et intelligibile in quolibet horum intellectuum essent in gradu vnitatis: quod sit in primo esset ipsorum substantia similis substantie aliorum: quod est falsum. ¶ Et est notandum quod ista verba et eorum responsiones sunt dialecticalia: tamen bene potest inuestigari de hoc demonstratiue qui vellet: sed comprehensio humana intellibilibus propositis proprijs deficiat: sed oportet perscrutatorem prescire: quid est intellectus: et ante prescire quid est anima: et ante prescire quid est animatum: et omnia oportet quod prescianturt alibi diligenter et seriatim. non igitur in presenti loco possunt talia ex improuiso declarari. quare quo ad presens sunt dimittenda.

¶ Postquam adduxit sententiam al. vult modo adducere solones de opinione secundum verba philosophorum: et dicit. Diximus nos quod id quod narrauit nomine philosophorum scilicet pluralitatem tamen in posterioribus deo. vult dicere in eo quod dixit sequi in posterioribus deo esse pluralitatem: sunt verba erronea: et peripateticorum radices non sequentia. Deinde assignat causam. dicit. nulla enim est pluralitas in ipsis intellectibus. vult dicere separatis apud philosophos: neque apud eos differunt ex simplicitate et pluralitate. id est per entia simplicitatem et pluralitatem. sed differunt ex causa et causatorum et ecce adde hoc verbum. id est sed motores corporum celestium sunt intellectus separati. ergo in eis non est differentia secundum pluralitatem et simplicitatem: sed solum secundum causam et causatum quo differunt secundum esse causam et causatum deum est: et dicam forte post: et quo non secundum pluralitatem et simplicitatem dicam post forte: sed dixi mentem in algazele. ¶ Et postquam remouit vnum errorem: vult modo remouere aliud quantum ad intelligere in illo declaranda quo differt intelligere primi et intelligere reliquorum: et dicit. et differentia que est inter intellectus primum intellectum seipsum: et intellectus alios intellectus seipsos est quod primus intellectus. vult dicere dei de seipso quidem ens de seipso intelligit non relatum ad causam. vult dicere quod primus intellectus non intelligit nisi se non intellectum relatum ad causam priorem et alij intellectus de seipsis quidem relatum ad causas ipsorum. et ideo vult dicere intelligere reliquorum multitudinem retinet. vult dicere. quia in eis intellectus et intellectum non vniuntur omnibus modis: vt dicam. ¶ Deinde infert modum quo ille sunt opponitur alio a modo algazelis. dicit. quapropter non sequitur quod sint omnes in vno simplicitatis gradu. vult dicere equaliter simplices. Et syllogismus sic componitur. omnia causata que non sunt in vno gradu relationis ad primum principium eorum: non habent simplicitatem illi similem non sunt in vno gradu: sed nulla causata ad eorum causam habent vnum gradum relationis: nec sunt ei similia in simplicitate. ergo nulla causata eorum sunt in vno gradu simplicitatis. antecedens est manifestum per se. habetur et habet duas partes: et prima pars intelligitur per maiorem: secunda probat. dicit. primus enim habet esse de se. vult dicere non a causa priori eo. et alij habent esse relatum. et per consequens non habent equalem gradum simplicitatis ad primum. ¶ Deinde venit ad formam argumenti: et primo repetit illud. dicit. sed id quod dixerat. videlicet quod si intelligere seipsum idem est quod seipsum. ergo intelligit se causatum a causa. ergo talis est: sed intellectus adequatur ad intelligibile. ergo omnia ista reducuntur ad seipsum. nulla igitur est ibi pluralitas: et si esset recepta. vult dicere ibi pluralitas. similiter esset in primo intellectu: et hoc fuit motiuum algazelis. voluit quod si argumentum. in separatis idem est intellectus et intelligibile: vt probatum est per argumentum iam dictum ab eo. ergo omnes sunt equales in simplicitate. consequentia probatur: eo quod aliter in deo esset oppositum: vt dictum fuit. Auer. negat consequentiam. concedit enim antecedens et negat consequentiam. quia positum idem in illis inter intellectum et intellectum adhuc habet latitudinem: et solum in primo est simplicitas summa et summa identitas. in reliquis vero quia non sunt equales in gradu relationis ad primum non erit equalis identitas: immo quanto intellectus est inferior tanto in ea reperitur quantum oppositum: vt dicam in probo nihil est: et hoc dicit. philosophus enim ponit quod intellectus in hac parte in hoc quod est idem intellectus et intellectum in eis secundum magis et minus et vera simplicitas non reperitur secundum rei veritatem. vult dicere in fine nisi in primo intellectu. Deinde dat causam diuersitatis. dicit. et causa huius est: quia substantia primi intellectus est quod per se existens. vult dicere in causatis et ab eo: et alij intellectus intelligunt de seipsis: quod in primo intellectu consistant. vult dicere quod intellectus ipsos esse causatos a primo. Et tu potes ex hoc componere duos syllogismos: et sic prosequere. Deinde redit ad id quod iam dixit. dicit. vnde si intellectus intelligens et intellectum in quolibet horum essent in gradu vnitatis. vult dicere simplicitatis: quod sunt. id est quod equaliter sunt in primo esset eorum substantia similis substantie aliorum. vult dicere. omnes essent vnius et equalis perfectionis: quod est falsum. et hoc fuit iam declaratum. ¶ Et postquam dixit tot. vult modo se excusare a diligentiori explanatione: et causam ponit. dicit. et est notandum quod ista verba. vult dicere sua et eorum responsiones sunt dialecticalia: sed bene potest inuestigari de hoc demonstratiue qui vellet: sed comprehensio humana intellibilibus propositis proprijs deficiat: et si littera non est corrupta. vult dicere: quia est ei difficillimum aliquid circa cognitionem illorum profundam. Et oportet perscrutatorem prescire: quid est intellectus: et oportet prescire: quid est anima: et oportet prescire: quid est animatum: et omnia oportet vt prescianturt alibi diligenter et seriatim. non enim in presenti loco possunt talia ex improuiso declarari. quare quo ad presens sunt dimittenda. Ecce quomodo Auer. excusat se: et causam sue excusationis innuit et tu considera.

Sed hic est quod quamuis sit dictum ante in questione de intellectu: attamen pro nunc volo etiam aliqualiter discutere. scilicet. verum in primo intelligens et intelligibile sint vnum et idem omnibus modis: et per consequens quomodo in reliquis vera sit. ipsum intellectus et intelligibile non sunt idem omnibus modis: sicut in primo articulo quod non in primo vniuntur omnibus modis: quia intellectus primi non intelligit nisi in quantum causa reliquorum. sed causa refertur ad causatum. ergo intellectus primi est relatiua: sicut intellectus aliorum. ergo intelligibile et intellectus ille non omnibus modis vniuntur. sic enim arguit Auer. de alijs intellectibus.

Solutio. itellib[9]. ¶ In 3ãiã est Auer. B. ¶ Pro solone pñtis qõnis. p̊ volo accipe aliq̃ q̃n pmissas. 2° ex illis declabit intẽtio b[9] phi. ¶ Quãi ad p̊[m] opz accipe q̃ inte[e] respectu p̊mi sunt in diffili gradu. volo dĩe q̃ ite[e] nõ sunt eiusdẽ et eq̃lis pfectiõis cũ p̊. hec ppõ est manifesta: eo qz cãnt a p̊. g deficiũt a pfectiõe p̊mu qñ cãtũ causat pfectione aliqua que saltẽ ptinet in cã ei[9]. ¶ 2° ppõ est. q̃ ite[e] nõ sũt a p̊ equalr pũctualr recedẽtes. imo vna plus: alia minus recedit. hec ppõ appet. tñ ex v̊bis Ar. 2° ce. tex. cõ. 62. vide v̊ba Auer. ibidẽ. tũ rõne: qñ de[9] est cã p̊me ite[e] in gñe cãe p̊rime: z in gñe cãe vlis. 2° aũt est cã 3[e] in gñe cãe p̊rime. z p̊ma. s. de[9] est cã illi[9] 3[e] in gñe cãe vlis: z 3° est causa 4[e] in gñe cãe p̊rime. z 2° cã 4[e] in gñe cãe vlis. de[9] aũt in genere cãe vlissime. z sic de oib[9]. vñ vltima cãtur a penultima tãq̃ a cã p̊rima z particulari. ab alijs tãq̃ a causis scdis. z a deo tãq̃ ab vlissima cãrũ: z B est manifestũ sepe in ista disputatiõe. ¶ Ex B appet qualr itellĩe nõ sunt oẽs equalr pũctualr recedẽtes: qz p̊ma recedit min[9] scda: z scda min[9] tertia: eo qz semp cãtũ deficit a cã ei[9] tã p̊rima q̃ vlissima. ¶ 3° ppõ. q̃libet itellĩtia circa p̊mã itellit p̊mũ. s. deũ. qñ oĩs talis mouet pp p̊[m] tãq̃ pp finẽ itellectũ: vt dicã deo duce in vltia disputatiõe b[9] libel. s. 14. vñ z Ari. 12° meta. tex. cõ. 36. declarat idẽ. ¶ 4° ppõ. in oib[9] sepatis itellectiõib[9] inte[e] z eoz suba est vna z eadẽ aliq̃ mõ: z lz sit declarã B p parte. attñ in disputatiõibus 6° z 7° meli[9] rõnib[9] fortissimus declabit. g itelligere eẽtis in subijs sepatis citra p̊[m] nõ est de[9] oib[9] modis. hoc appet eo qz tũc oẽs eẽnt de[9]: qñ itelligere est suba itelligẽtia: vt dixi in 4°. ¶ Ex his opz declarare modũ quo p̊[m] p̊n[m] itellit reliq̃ post ipm: z quo reliq̃ itelligũt ipm: et illud qõ p̊ aspectu appet est q̃ intellĩe nõ itelligũt p̊[m]: qz hñt a mã que sũt silitudines deriuate a p̊. sicut oculus me[9] per silitudinẽ coloris ipm colorez aspicit. B appet: eo qz in illis inte[o] z intellus sunt vnũ in eẽ vt dcñ est. ¶ 2° appet q̃ nõ intelligũt p̊mũ: qz sunt eẽ p̊mi: qñ vt dictuz est. oẽs recedũt a p̊mo: eo qz cãnt ab illo: vt scis ex dictl. ¶ 3° appet q̃ itelligãt p̊mũ per eaz subas z eẽntias: qñ inte[e] z inte[o] sunt vnũ vt dixi. Et cũ nõ itelligãt p̊mũ per spẽs: nec per B q̃ sint illi[9] cãe: z per hoc q̃ per eẽntias eorũ inte[m]. g vt sunt cãta a p̊mo inte[m] illud p̊[m]. itellĩe igitur: qz inte[m] se cãtas a p̊mo. iõ itelligũt p̊mũ. ¶ Et cũ dixi tibi modũ quo inte[m] p̊mũ opz declarare quo in itellectionib[9] nõ se hñt equalr z pũctualr respectu p̊mi: qñ p̊rima itellĩtia que est p̊mo causata itelligit p̊mũ in gradu p̊rimo sibi: vt. s. est causatuz et p̊rimũ. iõ vnio inter itellectũ eius z itelligibile parũ recedit ab vnione itellect[9] z itelligibilis in p̊mo. 3° aũt itellĩtia duo cãta itelligit p̊mũ. sed vnio itelligibilis cũ ei[9] itellectu est minor q̃ in 2°: qñ ibi nõ solũ est inte[o] p̊me simplr. s. dei: sz et secũde: que fuit ei[9] cã. iõ inte[o] in 3° z itelligibile multiplicat sm q̃ vt cãtuz nõ mõ itelligit p̊[m] qõ fuit illius cã vlis: imo z 2[m]: z sic de 4° z 5° vsq̃ ad infimã. ¶ Ex gb[9] appet q̃ vnitas in religs itelligibilis cũ intellu nõ est pũctualis: imo ibi repit pls z min[9]. ¶ Et cũ ois hec sint vificata appet qualr inte[o] vna ẽ altera simplicior: qñ p̊rĩa deo: qz parũ recedit a deo. imo vnio itells ei[9] cũ itellibili: qõ ẽ de[9] est paz recedens a simplicitate sũma: z sic min[9] 2[a]. 3° vo qz recedit p 2[m] plus itellibile z ite[e] multiplicat: qñ itellibilia sunt duo: z ite[e] vn[9]. g inte[e] ei[9] ẽ cõpositior tali cõpone. ¶ Supest mõ videẽ quo de[9] itellit reliq̃. z dõz q̃ de[9] nõ itellit reliq̃: qz p spẽs vel p B q̃ cãtur ab eis. g p B q̃ est eis cã eẽndi. Tũc p̊ aspectu appet q̃ de[9] itellit illa itellĩdo se tñ: qñ pfectio ei[9] est tãta q̃ta itellĩtiarũ: z maior: qñ ẽ cã eaz: z iõ nõ itellit: qz deficit ab illis: imo z qz cõtinet illas pfectiões illoz. 2° appet q̃ itells ei[9] z itellibile oib[9] modis ẽ idẽ. qñ itellecta nõ sũt in eo tãq̃ cã in cãto: sz post[9] ipse est in illis isto[9]. iõ ite[e] z illud itellibile sunt vnũ oib[9] modis. ¶ 3° appet q̃ inte[e] sibi p̊rĩa itellit 3[am] ei p̊rimã eodẽ mõ sic p̊[a] itelligit reliquas. i. qz est cã illi[9]. z sic de alijs. ¶ Pro itellu qõnis arg[ti] debes scire q̃ p cõpõnẽ nõ itellit Auer. cõpõnẽ ex itellectu z re itellecta: vt ex duab[9] reb[9] sm eẽ distictis: sz ex gradu pfectiõis a gradu impfectiõis. z iõ inte[o] p̊rima deo est cõposita parua cõpo[e]: qz ei tñ vn[9] gradus pfectiõis deficit. pp qõ itellect[9] z intellibile plus vniunt q̃ in religs. in 3°: qz duo gradus deficiũt. s. p̊me z scde: z iõ inte[o] z itellibile plus copo nunt cõpõne dca: z sic de alijs. z qz in p̊[o] nulla deest pfectio: sz oiũz pfectiões ptinet. iõ ibi nulla ẽ cõpõ iter itellectũ z itellibile. ¶ Ad arg[m] igit dõz q̃ de[9] nõ itellit alia sub isto respectu cãe: qz sic itelleret rẽ respectiue: z sic cognitio nõ eẽt ab[ta]. vñ de[9] intellit illa: qz eẽ suũ. vel posito q̃ itelligat se eẽ cãm: adhuc nõ seq̃ q̃ sua inte[o] sit alio[o] cõposita: qñ vt cã nõ õficit a pfectiõe si p̊hẽt illã. Et nõ dz dici ite[o] illa cõposita. ¶ Sz dices. g ei[9] inte[o] erit relatiua. nego arg[m]. qñ nõ refert ad aliud ex se: sz ad se: qñ pfectiões alie oẽs ptinent sub eo: iõ nõ refert nisi ad se: nõ sic de alijs: qñ alie inte[m] deũ: nõ p pfectionẽ quã hñt illi[9]: iõ inte[o] eaz refert ad aliqd ex se: z iõ solus de[9] nihil itellit ex se. Et hec nõ pñt pfecte itelli nisi videas ea que dixi in lib[o] de intellu. z forte dicaz post. Et debes scire q̃ oia hec sunt dicta phoz: z nõ sunt B pbata rõnib[9] sz posita. ego aũt in lib[o] meo de itellectu addupi vias eoz gbus pcluserũt ista. z ibi addupi solones veras nre legis. nunc aũt sit dcñ in tantũ.

Replica.
Solutio.

De[9] ex se nihil itelligit.
Excusa[9]

ALGA. DV. XVII.

Ait Algazel z mõ nos dimittem[9] allegatiões vnitatis primi pricipij. nõ. n. appet q̃ sit vnuz oimode: qz ex dicta pluralitate remouet ab eo vnitas.

¶ Hic Alg. arguit itez ꝯ phos vñ dĩc. ait Alg. Et mõ nos dimittemus allegatiões vnitatis p̊mi p̊ncipij. vult dicẽ arg[ta] pbãtia ipm eẽ vnũ. nõ. n. appet q̃ sit vnũ oimode: qz ex dicta plu[te] remouet ab eo vnitas. vult dĩe. si p̊[m] p̊n[m] põt multa pducẽ remouet ab eo vnitas. sz ipse est sũme vnũ. nos enim dimittemus ipm esse vnũ: qñ põt pbari demo[ue]. g p̊[m] p̊n[m] nõ põt m̃lta pducẽ.

AVERRO.

Nos dicim[9] q̃ itẽdit B Alg. dĩe q̃ posito q̃ prim[9] itells seipz itelligat õ seipso: qõ ẽ cã ei[9] posterioz. pt igit dici q̃ nõ ẽ sũme vn[9] nisi alio mõ pbet: z B qõ dixit B Algazel est sine dubio pipateticoz opio: z asserit eã esse argumẽtabilẽ opionẽ.

¶ Huic ridet Auer. sz p̊ repetit viz arg[m]. d. dicim[9] nos q̃ itẽdit B Alg. dĩe q̃ posito q̃ p̊m[9] itellus seipm ite[m] de seipso qõ est cã posterioz ei[9]. vult dĩe. posito q̃ ite[m] se esse cãm multoz posterioz. põt igit dici q̃ nõ est sũme vn[9] nisi alio[9] pbabit. vult dĩe. posito illo ante seq̃ ipz eẽ sũme vnũ: cui ridet Auer. d. z B qõ B dixit. vult dĩe ꝯñs illatũ ẽ sine du[o] pipateticoz opio: z asserit eã eẽ argumẽtabilẽ. i. pbabilẽ opionẽ. vñ apud pipateticos de[9] ẽ multiplex in v̊tute. z ita nõ est sũme vn[9]: sz sit sũme simplx sz oẽs. z sic nõ illud est neciũ: sz vz ipole. ¶ Debes scire q̃ vnũ iquãtũ vnũ: nec excludit sũmã simplicitatẽ: nec icludit: qñ rõ formalis vni[9] ꝯsistit in p̊ua[e]: vt dcñ ẽ. s. in diuisione in se a q̃libet alio. mõ cũ ista rõne põt stare summa simplicitas z remoueri: vñ vnitas nũeralis est sũma z mapĩa vnitas: attñ cõpõnẽ patit: z sic appet q̃lr lz deus sit sũme simplex: nõ tñ pp B dz eẽ sũme vn[9]. imo sũma simplicitas arguit multitudinẽ pfectionũ: vt dcñ est 12° metaph. cõme. 39.

Unus deus sit summe simplex si in ẽ sũme vnus.

ALGA. DV. XVIII.

At Alga. ꝛ si aliq̄s dicet ꝙ prim⁹ intel-
lect⁹ nō itelligit nisi seipm: ꝛ itelligere se-
ipm idē est qd̄ seipm. ḡ itellectus intelli
gēs ꝛ itelligibile est vnū oimode: ꝛ nō
intelligit aliud. nos rn̄dem⁹. d. ꝙ hec opio repro
bata est ab Aui. ꝛ alijs veracib⁹ phoꝝ. Dicunt
eni ꝙ prim⁹ itelligit seipm pricipiū ei⁹ qd̄ ab eo in
fluit: ꝛ itelligit oia entia distincte spēb⁹: ſʒ vli mō:
nō tn̄ particulari. Ipsi nāqȝ negāt opionē dicē-
tes ꝙ a prio pricipio nō pcedit nisi vn⁹ intellectus
tm̄: ꝛ id qd̄ itelligit est itellectus: ꝛ ifluit ab eo itellectus:
ꝛ aia orbis: ꝛ corp⁹ orbis: ꝛ itelligit seipm: ꝛ
sua tria cāta: ꝛ ipsi⁹ cām: ꝛ suū pricipiū nō itel
ligit nisi seipm. ḡ seqꝛ ex h̄ ꝙ cāta est nobili⁹ cā:
pu ta cā nō ifluit nisi vnū: ꝛ ab isto tres ifluūt.
vʒ ꝙ prim⁹ itellectus nō itelligit nisi seipʒ: ꝛ istud
primū cātū itelligit seipm ꝛ suā cām ꝛ suū pri-
cipiū. ḡ talē deū gloriosum ponere facit eū defe-
ctuosiorē vllo ente seipʒ itelligēte: q2 sine dubio
qui eū intelligit: ꝛ seipm ēt: nobilior est illo: p-
ut ille tm̄ seipm itelligit. Tādē ꝙ isti phi q̄si cē
bn̄dicti equiparāt eē mortui: ſʒ dn̄t a mortuo p
ut mortu⁹ seipm nō sentit: ſʒ ipse de⁹ sentit. q̄re
dicim⁹ ꝙ oia ista sunt erronea. Absit ꝙ attribu
ant bn̄dicto deo: imo meditamur ꝙ hāc opio-
nē obtinētes debēt ab ipo deo turpiter puniri: ꝛ
vix ab eodē debēt idulgētiā neqȝ veniā repire.

¶ Hic Alga. soluit motiuū phoꝝ. vn̄ dicit. ait Alg. ꝛ si ali
q̄s diceret ꝙ pm⁹ itellectus nō itelligit nisi seipm: ꝛ itellige
re seipm idē est qd̄ seipsum. vult dicē. sunt oibus modis
esse illi⁹. ḡ intellectus itelligēs ꝛ intelligibile est vnū oimo-
de: ꝛ nō intelligit aliud. hoc igit est arg^m phoꝝ cui rn̄det
Alg. d. hec v̄ba. nos rn̄demus dicentes ꝙ hec opio repro-
bata est ab Aui. ꝛ alijs veracib⁹ phoꝝ. dn̄t. n. ꝙ pmus itel
ligit seipm pncipiū qd̄ ab eo influit: ꝛ intelligit oia entia
distincte spēb⁹: sed vli mō: nō tn̄ particulari. ipsi nāqȝ ne
gant opionē dicētes ꝙ a pmo pncipio nō pcedit nisi vn⁹
intellectus tm̄: ꝛ id qd̄ intelligit est intellectus: et influit ab eo
intellectus: ꝛ aia orbis ꝛ corpus orbis. hec v̄ba prīt intelligi
pmo sicut iacēt: ꝛ tūc sine dubio videt sibi ↄ̈trarius: q2 ipe
nō ponit illud qd̄ mō sibi iponit Alga. nisi forte ille Aui.
nō hēbat icōueniēs dicere duo opposita sm̄ diuersum
modū. s. quoꝝ vnū creditū: aliud sm̄ phiam. vel forte lra
est corrupta. ꝛ vbi dicit hec opio reprobata est. vult ꝛ de-
bet dici approbata est: ꝛ vbi dicit. ꝛ intelligit oia entia di
stincte spēbus. dʒ dicere nō intelligit: ꝛ tūc sermo est ma
nifestus per se. Sʒ q̄ūo est ꝛ qualr̄ sit videbimus h̄ in so
lutione dubij forte vel saltē apparebit ibidē intētio isto-
rū. ¶ Deide videt mihi ꝙ arguit ↄ̈ opionē illā peripate
ticoꝝ. d. ꝛ intelligit. vult dicē pmus intellectus seipm ꝛ sua
tria causata. s. aiam orbis: ꝛ orbē: ꝛ intellectū alterius or-
bis: ꝛ itelligit etiā ipsi⁹ cām: ꝛ suū pncipiuʒ. vult dicē de⁹
nō intelligit nisi seipm. ḡ sequit ex hoc ꝙ cātuʒ est nobi-
lius cā. vn̄ pōt syllus sic cōponi. Intellectus itelligēs deū ꝛ
tria alia est nobilior intellectu itelligēte deū tm̄. Sed pm⁹
itellectus cātus intelligit deū ꝛ tria alia: ꝛ deus nō nisi se. ḡ
primus intellectus cātus est nobilior deo. minor pbat. ꝛ sic
cōponit. itellectus a quo pcedūt tria illa oia itelligit. a quo
vnū: vnū intelligit: sed de⁹ nō nisi vnū causat: ꝛ pmus in-
tellect⁹ tria. ḡ sequit ↄ̈ illo. hui⁹ ponit minorē tm̄. d. put
a cā. vult dicē a deo nō influit nisi vnū: ꝛ ab isto. s. causa-
to tria influūt. vʒ ꝙ pmus intellectus nō itelligit nisi seipʒ:
ꝛ istud pmū cātū itelligit seipʒ ꝛ suā cāmꝛ suū pncipiū.
ḡ talē deū gloriosum ponere facit eū defectuosiorē vllo
ente seipm intelligēte: q2 sine dubio qui eū intelligit ꝛ se
ipsuʒ etiam nobilior est illo: put ille tm̄ seipm intelligit.
Deinde ostēdit vltimate q̄d dicūt. d. tādē ꝙ isti phi esse
bn̄dicti vult dicē dei equiparāt q̄si ad eē mortui. Sʒ dn̄t
a mortuo put mortu⁹ seipm nō sentit: sed ipse de⁹ sentit.
q̄re dicim⁹ ꝙ oia ista sunt erronea: ꝛ absit ꝙ attribuant
ipsi bn̄dicto deo. imo meditamur ꝙ hāc opionē opinātes
debēt ab ipso deo turpiter puniri: ꝛ vix ab eodē debēt. i.
sūt digni idulgētiā: nec veniā repire. AVERRO.

Scim⁹ ꝙ opʒ illū q̄ d̄ talib⁹ eximijs p
positis tractare vult: ꝛ sciat de certo
ꝙ mlte reꝝ i artib⁹ positaꝝ qn̄ iprouı
so itellectui adueniūt vt ↄ̈suetū est i-
ter vulgos: apparēt illi intellectui recte somnia
maxie ꝙ multi istoꝝ carēt ppōnib⁹ silibus illis
que note sūt apud vulgos. ꝛ ideo nulla via est
apud eos vt possint d̄ talib⁹ clare iformari. Ve
ritas. n. negt. vt p̄ſʒ ōn̄di nisi illis q p sua viā re
cte ambularēt: ꝛ iō multa q̄ sapiētib⁹ patefiūt
demr̄atiue appēt vulgo sōnia. v̄. g. Si diceret
alicui vulgari: lʒ esset in altiori gradu oium di
scretio: ꝛ ꝙ sol q nobis appet d̄ mēsura vnius
pedis maior est tota terra cētū sexagitasex vici
bus: negaret sine dubio totalr̄: ꝛ iudicaret sine
dubio: qd̄ ē flʒ: neqȝ sapiētes quodā igenio ad
iformādū eū p̄ualerēt nisi cū pprijs pꝛeābulis
necc̄arijs p lōgū tps assiduatis. Vn̄ si psupposi-
ta mathematicalia sic se hn̄t quāto magis in ar-
duis ppositis diuinis. s. ꝙ qn̄ pposita diue scien
tie exponūtur vulgis: ꝛ ea iprouiso audiūt: ap-
parēt eis errores ꝛ somnia. nō. n. in hac scia re
periūtur ppōnes ꝙ itellectus cōis possit de eis ↄ̈tē-
tari: ꝛ nō tm̄ nobis accidit h̄ in artib⁹ speculati-
uis: imo etiā in artificijs: ꝛ si imaginaremur ꝙ
q̄dā ars ab h̄ mūdo amissa cēt postea imagina-
remur eādē iterare videretur iprouiso hec im-
possibilis. Quāobrē opiati sūt multi hoiuʒ ꝙ
mlte artes nō acqrūtur ex h̄uanis cōprehēsioni
bus: imo dn̄t aliq ꝙ traduntur a demonib⁹. aliq
v̄o dn̄t ꝙ tradunt ab āgelis. s. pphis. ꝛ iō dixit
q̄dā sapiētū ꝙ he artes maximū sūt testimoniū
pphie. Vn̄ dicim⁹ ꝙ qcūqȝ v̄itatē iuenire desi
derat: ꝛ repit aliquotiēs dcā q̄dā erronea appē
tia q̄ nō hn̄t ppōnes sufficiētes: q̄ possint eis au
ferre errores: nō ex h̄ dʒ iudicare ꝙ illa v̄ba sint
fl̄a: imo dʒ diligēt̄ inuestigare cū veris syllis: vt
illa dcā possint quodāmō saluari. vʒ addiscen-
do demr̄atiuas artes gdatiʒ donec lumē cogni
tiōis itret tabnaculū: ꝛ imago v̄itatis plcherrie
sibi appareat. Vn̄ qcūqȝ cū fraude ꝛ seductiōe

iter

iter veritatis ꝓpedit magnū onus facinoꝝ su-
per suū cerebꝝ fert: vt putam⁹ hoc Algazel fe-
cisse: ita qꝫ tm̄ decepit homies in hac sciētia qḋ
multi opinati sunt qꝫ phia sit sciētiarū debilioꝝ:
tādē qꝫ Algazel met ait qꝫ diuina scia phoꝝ repu
tať phātasia. Nos tn̄ demr̄ fatiue spam⁹ pfata
ꝓposita egregie declare mediātib⁹ ꝓpōibus
notis ⁊ scitis: lꝫ demōstratiue nō sint: ⁊ nos ad
hoc conamur per hui⁹ hois prauitatē. ipse enī
vt ꝓdixeram⁹ claudit ꝟitatis ianuā ⁊ meat⁹
obturauit hebitudinē: ita qꝫ q̄si lumē diuine scie
extinguit: ⁊ multi dispositoꝝ ad cōprehēdēdū
dei arcana ex suis sermonib⁹ erroneis a ꝓcessu
vtilitatis eterne retrocedunt. vnde nos zelo op
probrioꝝ sacre phie factoꝝ posuim⁹ in mēte:
vt cū ensib⁹ verarū rōnū: cū iaculisqꝫ iustoꝝ syl
logismoꝝ dictā nr̄am mr̄em de manib⁹ seuero
rū hostiū auferam⁹: ita qꝫ in agone phantiū ꝯ
eā psecutātes vigeat ⁊ valeat: ⁊ ꝓphanoꝝ etiā
nefandū deinde nō timeat: maxie qꝫ hac de cau
sa in p̄sentē libꝝ ꝓcedimus laborātes. Vn̄ dici
mus qꝫ volūtas nr̄a ē vt ducam⁹ motores pho
rū ad opinādū ꝓdicta tā in pꝛio principio q̄ꝫ in
suis posteriorib⁹: ⁊ flores pipateticoꝝ auctori
tates: ⁊ dubia: ⁊ argumēta sup ꝓdictas rōnes
aduenientia tā a loquētib⁹ q̄ꝫ ab alijs: ⁊ ea q̄ eos
ꝓmouit ad obijciēdū phoꝝ opionib⁹. itaqꝫ qui
cūqꝫ cernere cupiat veritatē posset acherrimo-
rē opionē duaꝝ ꝓdictaꝝ sectaꝝ ad seipm̄ retine
re. Vn̄ mō icipiētes dicim⁹ qꝫ phi q̄n itelligen-
tie de certitudine entiū nr̄aꝝ iuestigāt. vꝫ cū se-
parato itellectu: nō id qḋ vi decēs iꝓuiso reci
pi. vꝫ sine demonstratione respiciūt: imo forte
asserūt multa opponētia sensibilib⁹ demōstra-
tiue. Ipsi.n. inuenerūt sensibilia iferiora. vꝫ ea q̄
sub orbe lune repiūtur duab⁹ naturis diuisa. s.
aiata ⁊ inaiata. Etiā viderūt qꝫ ea que sunt gn̄a
bilia ꝓdictoꝝ cōstituunť in q̄dā re q̄ forma dr̄:
⁊ in quolibet ente gn̄abili hꝫ eē post priuōnē:
⁊ illa forma in alia rē q̄ mā̄ noiať cōsistit: ⁊ mo
tor phoꝝ ad hec fuit qꝫ ipsi repiebāt qꝫ oē gn̄a-
bile ex aliquo ente aliquo alio fit: qḋ mā̄ nuncu
pať. Etiā videbāt qꝫ illud gn̄abile ex vi cuiusdā
fiebat: ⁊ noiať agēs ad quādā intētionē notam
vel ignotā. Vn̄ breuiter h⁹ conati fuerūt pone-
re cās ꝓdictas quatuor: hcide ꝓcedētes in nāe
cursum inuenerūt qꝫ forma rei gn̄abilis: ⁊ res a
qua gn̄atio fit. s. agēs ꝓpinquū sunt vnū ⁊ idē tā
in gn̄e q̄ꝫ in spē. vꝫ qꝫ hō hoiem gn̄āt: q sibi silis
est in spē. mulus gn̄ať ab asino ⁊ equo q sūt si-
miles in gn̄e: ⁊ qꝛ ipole ē qꝫ cāe successiue ad īfi
nitū ꝓcedāt coacti fuerūt ponere causā pꝛimā

agentē. sꝫ in ista cā phi dn̄t. Aliq nāqꝫ eoꝝ dn̄t
qꝫ hec cā est corpus supceleste. Alij ꝟo dn̄t qꝫ
est principiū separatū a supcorpib⁹ celestib⁹: ⁊
a principio illoꝝ corpoꝝ: lꝫ entia iferiora ex uir-
tutem gn̄abilia: q̄ aiata sunt indigēt de alio princi
pio rōne aie: qḋ dictā animā det ēt ⁊ formā. ⁊
Gal. nūcupat eā ꝟtutē formatiuā. Et aliquot
sapiētiū dn̄t qꝫ ipsa virtus est sepatū principiū.
Quidā ꝟo illoꝝ dn̄t qꝫ est itellus. qdā dn̄t qꝫ ē
aia. qdā dn̄t qꝫ est corp⁹ supceleste. qdā dn̄t qꝫ
nō est aliud nisi de⁹. ⁊ iō dubitauit Gal. verum
agens hanc actionē sit ipsemet deus aut aliud.
¶ Et ē notandū qꝫ h discrepatio iter phos ē in
plātis ⁊ in aialibus de eis silib⁹ gn̄ātis. Sed de
his q̄ ex insilib⁹ gn̄ānť dixerūt qꝫ nō opꝫ ponere
dem̄ principiū. Hec sūmatī est snia pipatetico
rū in entib⁹ inferiorib⁹. s. gn̄ābilibus ⁊ corrupti
bilibus. Deinde ꝟo gradatī ascēderūt inuesti
gare de supcelestib⁹ corporib⁹: ⁊ apparuit eis
qꝫ sunt ingn̄ābilia: nō sicut sunt inferiora corpo
ra. Gn̄ābile enī ingn̄ātū gn̄ābile ꝓs est huius
mūdi sensibilis: cui⁹ gn̄ātio nō sequereť nisi ꝑ-
ut est ei⁹ pars: eo qꝫ oē gn̄ābile generať sine du-
bio de re. ⁊ ex re. ⁊ pro re. ⁊ in loco. ⁊ in tpe. ⁊
inuenerūt qꝫ orbiū corpa nec̄ia sunt in gn̄ōne infe
rioꝝ corpoꝝ ꝓut sunt agentia remota. Unde si
corpa supcelestia gn̄abilia eēnt mō istius gene-
rationis idigerēt de alijs corpib⁹ ꝓcedentib⁹ eis:
qꝫ silr̄ essent partes alterius mūdi. ꝗ eēnt supce
lestia corpa alia ⁊ idigerēt ēt de alijs ꝓcedētib⁹
corpib⁹ ⁊ sic ad ifinitū. ¶ Patet ꝗ ex hoc ⁊ ex
alijs vijs ꝓpinquoribus istis qꝫ corpora supcele
stia sunt ingn̄ābilia ⁊ incorruptibilia eo mō qḋ
accidit corpibus inferioribus. Et apparuit eis
qꝫ corpa supcelestia pricipia mouētia habēt: ⁊
apparuit eis qꝫ h principia mouētia sunt incor-
porea: neqꝫ sunt ꝟtutes corpee: non tn̄ sunt cor
porea; qꝛ principia sunt corpoꝝ mūdū ambien
tiū. Neqꝫ etiā sunt virtutes in corpib⁹ existēti-
bus sicut pricipia cōposita iferiora se habēt. vꝫ
pricipia aialiū. Quelibet. n. ꝟtus corpea est fi-
nita ꝓut diuisione sui subiti diuidiť. ⁊ qḋcūqꝫ
corp⁹ sic se hn̄s est sine dubio gn̄ābile ⁊ corru-
ptibile. s. cōpositū ex mā̄ ⁊ forma: cui⁹ mā̄ nec̄a
riū est in eiusdē forma eē. Rursus. si principia
eoꝝ corpoꝝ silia eēnt pricipijs suprioꝝ corpoꝝ.
eēnt ꝗ illa corpa ⁊ ista silia: ⁊ indigerēt illa cor
pora de alijs corpib⁹ ꝓcedētibus istis. Vn̄ ꝓli-
batis istis apud eos: ⁊ ꝓlibato etiā apud eos qꝫ
q̄libet forma duobus modis hꝫ eē. vꝫ eē intelli
gibile quādo cōprehēdiť sepatū de mā̄ ab itel-
lectu: ⁊ eē sensibile. vꝫ id qḋ hēt actualr̄ in mā̄.

verbi gra. lapis sine dubio formã hẽt materia-
lem extra aiam: ⁊ aliã formã que est intellectio
⁊ cõprehensio facta in aia: put aia rõnabilis ca
pit eã separatã. vñ seq debet igitur ꝙ p̄dicta entia
separata absolute sunt pure itelligẽtie. Silr opꝫ
ẽm ipsoꝝ radices ꝙ illud qȯ per istã itelligẽtiã
itelligit̃ esse entiũ formas ⁊ mũdi ordinẽ: sicut
se hẽt humanus itellectus. Intellect⁹.n. nõ est
aliud nisi cõprehensio entiũ formarũ: put ima
teriales sunt: quapropter cõcludit̃ ꝙ ex h̄ ꝙ en
tia duo hñt esse. vꝫ sensibile ⁊ isensibile siue po
tius itelligibile. Vñ putant phi ꝙ orbes dicta
pricipia separata intelligũt: ⁊ ꝙ regimẽ dictoꝝ or
biũ in entibus iferiorib⁹ seqtur: ita ꝙ ordinate
put ipsa corpa aiata sunt: ⁊ ipsi comparantes
intelligunt ipsa separata itelligẽtia ⁊ humanuꝫ
itellectũ inueniũtur ea intelligẽtia nobiliora hu
mano itellu: lꝫ cõicẽt put intelligũt entium for
mas: ⁊ ꝙ forma cuiuslibet eoꝝ est id qȯ cõpre
hẽdũt de formis entiũ ⁊ ipsoꝝ ordinẽ. ⁊ ita silr
se hꝫ itell'a human⁹: h̄ dñt: qꝛ entiũ forme cãe
sunt hũani itell'us. ab eis itaqꝫ p̄ficit̃: sic q̄libet
res p̄ficit̃ in sua forma: sꝫ itelligibilia dictaruꝫ
intellĩntiaꝝ sũt cãe entiũ formaꝝ. ordo.n. entiũ
seqt̃ ordinẽ itellĩntiarũ separatarũ: sꝫ ordo nr̃i itel
lect⁹ sequit̃ ordinẽ entiũ. Quare h⁹ rõ defecti-
ua est. ⁊ si sic. ꝗ esse sensibiliũ entiũ multos hẽt
gradus: quoꝝ vilior est in mã. nobilior illo est
esse: qȯ habẽt in humano intellectu: ⁊ nobilior
isto est esse qȯ habent in separatis itelligentijs.
Deinde in ipsis separatis intelligẽtijs dicte for
me gradus hñt adinuicẽ differẽtes ẽm ꝙ diffe
runt ille itellĩntie adinuicẽ. Rursus qñ ipsi spe-
culati fuerunt de corpore supceleſti inuenerunt
euꝫ ẽm veritatẽ vnũ corpus silr vni aiali vnuꝫ
motũ vl'em habẽti: sicut qȯlibet aial vnũ vl'eꝫ
hꝫ motũ. s. trãslationẽ sui corporis: ⁊ hic mot⁹
vl'is in corpe supceleſti est vnus motus q in su
prema spa fit. Postea inuenerunt ꝙ alij orbes
mot⁹ hñt pticulares silr motib⁹ pticularibus
membroꝝ vnius aialis. Et dicũt phi ꝙ colliga
tione hoꝝ corpoꝝ iuicẽ ⁊ reductiõe ipsorũ ad
vnũ corp⁹ ⁊ vnũ finẽ est ꝯueniẽtia oiuꝫ in vno
ope. s. regimine hui⁹ mundi: ⁊ ꝙ ex hoc seqt̃ ꝙ
oẽs mot⁹ celoꝝ ad vnũ reducunt̃ pricipium: vt
vere silr repit̃ in plurib⁹ artib⁹ erga vnũ finẽ ten
dẽtib⁹. Omnes nãqꝫ ille artes ad vnã ⁊ eãdem
reducunt̃: que priceps aliaruꝫ artiũ sine dubio
est. ⁊ iõ coacti fuerũt opinari ꝙ illa separata prin
cipia ad vnuꝫ principiũ separatũ reducunt̃: qȯ
est primũ oium causarũ: ⁊ forma: ⁊ ordo que
in hoc principio sunt nobilior est formarũ ⁊ or

dinum: ⁊ hic ordo est cã ⁊ principiuꝫ oium or
dinum hui⁹ mũdi. Ampli⁹ ꝙ dicit intelligentie
iter se differunt in nobilitate ẽm statũ queꝫ hñt
de primo pricipio in ꝓpinqtate ⁊ longitudine.
Vñ prim⁹ itell'us nõ itelligit nisi seipsuꝫ: ⁊ itel-
ligẽs seip̄ꝫ oia entia intelligit: sꝫ in nobiliori eẽ
⁊ ordine q esse põt. suba in dicti primi intell'us
posterioris: ⁊ id qȯ intelligit de formis ⁊ ordi-
nibus in primo intellu existẽtibus: ⁊ dicta separa
te intellĩntie abinuiceꝫ differunt in hoc puncto.
Vñ seqtur ex hoc ꝙ nullus ifimoꝝ itelligit de
nobiliori illo: qȯ ille nobilior itelligit de seipso
neqꝫ econuerso. s. ꝙ q̄libet intelligentiarũ entia
intelligit in vno ⁊ eodẽ gradu. si eni ita esset se-
queret̃ ꝙ essent vnũ ⁊ idẽ: ⁊ nõ differrẽt in nu
mero. Vñ hoc mõ differũt: ⁊ dicũt ꝙ primus
nõ intelligit nisi seipsuꝫ: ⁊ primus intell'us qui
procedit ab eo qui itelligit primuꝫ: nõ intelligit
eo posteriora: qꝛ cãtus est: ⁊ si intelligeret euꝫ
rursus esset causatus a causa. Etiaꝫ dicũt q' id
qȯ itelligit primus de seipso est omniũ entium
causa: ⁊ id qȯ intelligit q̄libet posterioꝝ de pri
mo est quodãmodo qȯ est cã ꝓprioꝝ entiũ: ⁊
qȯ est cã sui ipsi⁹. Hoc mõ igit̃ debẽt phoꝝ opi
niones in p̄missis itelligi: ⁊ in motorib⁹ ipsorũ
ad oia p̄dicta: ⁊ qñ diligẽter respiciunt̃ repiun
tur in sublimi gradu sufficiẽtie: maxime respe-
ctu motoꝝ loquẽtiuꝫ: presertim saracenoꝝ: vt
sunt due secte que dñr Mohanzela: ⁊ Asbar
ria que in primo principio opinant̃. s. ꝙ in mũ-
do est vna suba incorporea neqꝫ in corpe consi
stens: ⁊ est viua: volẽs: sciẽs: potẽs: loquens:
vidẽs: ⁊ audiens: sed Asbaria expresse opinat̃
ꝙ hec suba est efficiens oia entia absqꝫ aliquo
medio: ⁊ fit in eis ifinita scia: put entia infinita
sunt: ⁊ negãt causas hinc esse in rebus iferiori-
bus: ⁊ dñt ꝙ hec suba reperit̃ cuꝫ qualibet re.
vꝫ adiungentibus adiunctiõe essentiali: ⁊ non
est dubiũ ꝙ multa incõuenientia sequũtur hãc
põneꝫ: eo ꝙ ens qȯ tale est opꝫ necessario ꝙ sit
de genere aie. Aia.n. est suba incorporea viua:
⁊ sciẽs: ⁊ potẽs: ⁊ volẽs: vidẽs: ⁊ audiens: ⁊
loquens. ergo ista ponũt entiũ pricipiũ animã
vl'em separatã a mã: ⁊ ipsi nõ putãt eã opinari.
Vñ ducemus dubia sup hos errores cadẽ-
tia: cuius fort⁹ est id qȯ opinati sunt de dei de-
nominationib⁹. ipsi.n. dñt ꝙ hec est q̄daꝫ suba
antiqua cõposita: h̄ secte Asbarie hoc negant.
ipsi.n. dñt ꝙ q̄libet cõpositio est noua, put acci
dẽs est: ⁊ qȯlibet accñs apud eos est nouuꝫ: ⁊
opinant̃ eã hoc ꝙ omnia entia sunt irregularia
scilꝫ que nõ sunt sub terminato ordine natura-

li: neq3 sub cuiusdā sapie ministratione dantis
entib⁹ ordinatā mensurā. imo opinant q̄ q̄ōli-
bet ens aliā nā3 habere pōt p̄ter illā quā habet:
ꝛ hoc sequit eos nec̄io in itellectu: l3 videant q̄
effectus mundi sequunt ordinē ꝛ regulā: ꝛ vo
cāt eū ordinē sapie. ꝛ ip̄m efficiēs sapiēs: ꝛ assi
milant opa nālia ad voluntaria: ꝛ dicūt q̄ qlibet
actus inquantū actus ꝑcedit ab agente volente
viuo ꝛ sapiēte: ꝛ q̄ actionis nā inquantū actio
infert hoc: ꝛ allegant in hoc dicētes q̄ id q̄ō nō
est viuū ē mortuū: ꝛ de mortuo nullū opus ꝑ-
cedere debet: ꝛ negant opa ꝑcedentia a nālib⁹
ꝯtutibus: ꝛ negant q̄ res viue nobis presentia
opera habeāt. Et dicunt q̄ hec opera nobis ap
parētia adiungunt viuo: ꝛ l3 appareat q̄ corp⁹
brutū ea agat: non est dubiū q̄ ꝑcedant ab agē-
te viuo occulto: ꝛ ideo sequit eos q̄ nulla vita
sit p̄sens. Rursus valde mirādū est de eis: qua
liter talia icōgrua ꝛ incōueniētia possunt opina
ri: ꝑ sensibilr reprobāda sūt. v3 q̄ nulla sit vita
presens. Qualr tñ primū agēs seu efficiēs asse
runt: hac via ipsi posuerunt q̄ q̄ōlibet inouatū
hēt inouantē: ꝛ est impoīe q̄ hoc ꝑcedat ad ifi
nitū. ergo op3 necessario q̄ hoc ꝑueniat ad ino
uans antiquū. Et nos dicemus q̄ hoc est verꝫ:
sed nō ex hoc sequit q̄ sit icorporeū: ꝛ ideo op3
applicare eos ad hoc vnā aliā ꝑpōnē. s. q̄ omne
corpus nō est antiquū. ¶ Et est notādū q̄ hāc
opionē plurimi sequunt: q2 ex hoc non patefit
q̄ mūdus habeat inouantē. dici enim pōt q̄ in-
nouās est opus antiquū mūdū de oibus accidē-
tibus: ex quibus ipsi probant q̄ corpora supce-
lestia sunt inouata: ꝛ posito ab eis q̄ celi gene-
rant attribuunt eis gñationē modo inconsueto
in corpibus inferioribus: v3 q̄ ipsi dicunt celos
gñari: nō de re: neq3 in tpe neq3 in loco. In cor
porib⁹ eni nobis p̄ñtib⁹ nulla fit gñatio talr. s. de
nihilo. v3 attribuunt mundo agentē silem agen
ti rerū nobis presentiū. agens nāq3 nobis p̄sens
aget sine dubio alterādo ens de quadā dispōne
ad aliā: non de priuatione ad esse: imo expoliat
eū de suo indumēto formali: ꝛ induit eum alia
forma: ꝛ ideo opinati sunt antiqui q̄ ens abso-
lute non gñat: neq3 corrūpit. vnde concesso ab
eis q̄ celi inouant: nequeunt declarare: q̄ō fuit
primū inouatorꝫ. Sed agēs apud eos materiā
ꝛ formā generalr facit si opinati sunt ipsum ha
bere materiā: aut facit eū totalr si fuerit simplex
sicuti opinati sunt de parte indiuisibili: ꝛ si sic:
hec spēs agētis permittat priuationē ad eē in ge
neratione: v3 in gñatione sube idiuisibilis: que
apud eos est corporꝫ elm: ꝛ ꝑmutat esse ad pri-

uationē qñ illa pars indiuisibilis corrūpit: ꝛ est
manifestū q̄ nullū ꝯtrariū ad suū ꝯtrariū cōuertit
ꝛ iō pura priuatio nequit cōuerti ad esse: q2 ca-
lor nō pōt ad frigiditatē cōuerti: sed priuatū re-
ducat ad ens: ꝛ calidū reducat ad frigidū: ꝛ est
econuerso. Et ideo dixit Mohanzela q̄ priua-
tio est q̄dā suba: sed putat q̄ ipsa suba añ mūdi
creationē nuda erat de denoiatione esse. ¶ Et
est notādū q̄ auctoritates ex q̄bus mediant cō
cludere q̄ res ab aliq̄ re nō fit erronee sūt: ꝛ for
tior illis est id q̄ō dicūt: v3 q̄ si semper res de re
deberet fieri: ꝑcederet igit ad infinitū. ¶ Sed
ad hoc respondendū est q̄ hoc ipoīe esset: si ge
neratio ꝑcederet recte: q2 sequeret ex hoc repe
riri infinitū in actu: sed circulariter nō est ipoīe:
v3 q̄ ex aere fiat ignis: ꝛ ex igne aer ad ifinitum
circulariter cū eterno subto: ꝛ fortior c pio eorꝫ
est ad asserendū q̄ totū vniuersum inouatur. ta
le est. id q̄ō euadere negt a nouitatib⁹ est nouū:
sed totū sic se hēt. ergo ꝛc. Sed nos dicimus q̄
in hac ꝑbatione maxia est rep̄hensio. ipsi eni nō
dicūt q̄ id q̄ō nō euadet a nouitatib⁹ in p̄nte est
nouū de nihilo: ꝛ ponūt q̄ totū inouat de nihi
lo. Preterea. illud subm q̄ō apud eos pria ma
teria vocatur: ꝛ nō euadet de corpeitate: ꝛ cor-
poreitas absoluta apd̄ eos nō inouatur: ꝛ ꝑpō
dicta ab eis q̄ id q̄ō nō euadet a nouitatib⁹ est
nouū: nō est ꝯcedēda nisi in eo q̄ō nō euadet de
vno inouato: sed id q̄ō nō euadet a nouitatibus
vna in gñe principiū nō hñtibus non segtur eos
q̄ subs3 eorꝫ nouitatū sit nouū. ¶ Quare loquē
tes idcirco. v3 de secta Asuarie conati sūt appli
care ad p̄dictā ꝑpōnē aliā: v3 q̄ ipoīe est inue-
nire nouitates ifinitas. s. principiū: neq3 finē ha
bentes: ꝛ hoc est apud p̄hos nec̄ium. Patet g̃
q̄ hoc incōueniēs ꝛ multa alia sequūtur loquē
tes ꝛ eorꝫ sequētes: ꝛ sunt sine dubio plusq3 in-
conueniētia p̄hos sequentia. Rursus dicimus
q̄ id q̄ō posuerit. v3 q̄ vnū ꝛ idē agens q̄ō pri-
mu3 principiū est: efficit oia mundi entia absq3
aliquo medio posito: falsa est: ꝛ cōtra sensu3. s.
q̄ nos inuenimus in mūdo multa entia minime
agētia: sed fortior allegationibus eorꝫ est super
hoc q̄ si agēs actus esset procederet necessario
ad ifinitū. Sed nos dicimus q̄ hoc bene seque
retur si agens esset agēs inquātū sit actus ꝛ mo
uens eēt mouēs iquantū mobile. Sed rursus:
nō sic se hēt imo agēs est agens iquātū est agēs
in actu q̄re nō agit aliqd: ꝛ ex hoc sequeretur q̄
agētia ꝑuenient ad vnū agēs sine dubio: q̄ō nul-
lū in eo agit. ¶ Ostēsis igit opionib⁹ duarū se-
ctarū ꝛ quorūlibet opināciū: monētia: videlicet

de p͂rio mūdi p͂ncipio ⁊ icōueniētia vtrarūq; sectarū seq pōt tam icōueniētia phoꝝ ab Algazele ducta: de q̄bus isudauim⁹ nos r̄ndere: quaꝫ icōueniētia loquentiū sectarū de q̄bus etiā facile respōdemus. Redeamus ergo ad nr̄m propositū: vꝫ ad distinguendū huius hōis dicta in presenti libro: sed ante nos excusantes dicim⁹ ꝙ in hoc cap̄lo coacti fuim⁹ ducē phoꝝ monētia ad opinādū id qḋ opinant̄ in principijs mūdi: quare de ipsis dictis sumūt eoꝝ aduersariorūꝫ r̄nsoria. Sil'r dicim⁹ loquētiū icōueniētia ⁊ eorū monētia: q̄re rō est ꝙ q̄libet litigās ducat sui 2rij obiectiōes acerrimas: vt pateat se ad defendendū de cūctis obstaculis faciēdis: sicut phs 2suet⁹ est in oib⁹ suis libris. facta igit̄ hac scusatiōe dicim⁹ ꝙ id qḋ dixerat Algazel. vꝫ ꝙ si p͂mū principiū tm̄ seipsum intelligeret: ignoraret oia q̄ creauit: bn̄ sequeret̄ si id qḋ intelligit de se ipso eēt aliq̄d p̄ter entia absolute: sed id qḋ ponunt. s. ꝙ id qḋ intelligit de seipso sunt entia in nobiliori esse: qḋ fieri posset. s. ꝙ ipse est intell'us q̄ oiuꝫ entiū est cā: nō ꝙ ipse intelligit entia absolute. s. i q̄ntū sunt cāe ꝙ ipse ea itelligit: sicut nr̄ itellect⁹ sic se hēt: itendūt dicere ꝙ ip̄e deus entia posteriora ab eo nō intelligit eo mō quo nos ea itelligimus: imo mō quo nullus intell's p̄ter eū ea itelligere pōt. Sicut alius itellectus entia itelligeret illo mō quo deus bn̄dictus intelligit ea: cōicaret ergo cū eo in sua scia: qḋ est falsūꝫ: ⁊ est manifestū ꝙ deus ab alijs in hac ꝓprietate differt expresse: ⁊ iō cauemus nobis 2cedere ꝙ dei scia sit v'lis: neq; p͂ticularis: qm̄ ambe iste scie causant̄ ab entib⁹: ⁊ sunt gn̄abiles ⁊ corruptibiles: ⁊ hec diffusius declarabimus in sequētibus q̄nn tractabim⁹ de scia dei. attn̄ quo ad p̄ns dicim⁹ sūmatim ꝙ hec qḋ duo hēt mēbra: quorū vnū est: ꝙ si ip̄e deus itelligeret entia ꝓut sūt cāe ip̄i⁹ scie: seq̄reret̄ ꝙ dei itell's esset gn̄abilis ⁊ corruptibilis: ⁊ ꝙ nobilior ex viliori p̄ficeret̄. Unde si eius sub̄a ab itelligibilibus rerū ⁊ eaꝝ ordine differret: oporteret ergo dare huic intellectū qui nō est cōprehensio formaꝝ entiūꝫ: sic̄ in se in gradu ⁊ ordie: vnde postq̄ꝫ ista duo sūt falsa: sequit̄ ꝙ id qḋ seipsum intelligit: sicut oia entia: sed in nobiliori esse q̄ꝫ illud qḋ habent in seipsis. Sed q̄ñ vnū ⁊ idē ens gradus hēat diuersos in suo eē manifeste app̄et ab aia. Color eni gradus hēt in suo esse adinuicē differētes in nobilitate. Vilior eni suis gradibus est ille quē hēt in mā. deide hēt nobiliorēꝫ eo. s. in visu: q̄re ex visu cōprehendit̄ ⁊ in mā minime. ¶ Propterea declaratū est in nālibus q̄ñ color habet aliud esse in v͛tute phantasie qui est nobilior ⁊ simplicior esse q̄ꝫ in visu hēt. deinde hēt nobili⁹ esse isto in memorie v͛tute. deide hꝫ in itellectu esse nobili⁹ alio p̄cedētib⁹ gradib⁹. Etiā dicunt peripatetici ꝙ adhuc eē habet aliḋ nobilius oibus p̄dictis sine cōparatione aliq̄. s. in scia dei q̄ñ nobili⁹ illo 2siderari nō pōt. Id qḋ tm̄ narrauit Algazel noie phoꝝ in itelligētiarū ordie: ⁊ mō ipsarū influentie: ⁊ in eaꝝ numero nō est demonstratū: neq; determinatū a phis: ⁊ ideo de hoc nihil in libris antiquorū repert̄. Sed illud qḋ dixit noie phoꝝ: vꝫ ꝙ oia p͂cipia separata ⁊ iseparata a primo p͂cipio inde fluūt: ⁊ ꝙ ex fluxu huius v͛tutis vnius fit mūdus vnus: ⁊ eius p̄tes in inuicē colligant̄: ita ꝙ totū vniuersuꝫ erga vnā tendit actionē sicut corpus vnius aialis. qḋ est vnū in colligatione ⁊ plura in v͛tutibus ⁊ mēbris ⁊ operibus. Dicim⁹ ꝙ hoc est cōcessum ab oibus phis: corpus eni supercelestē sil'e est vni aiali: ⁊ suus motus diurnus q̄ est cōis omnibus celis: similis est v'li motui locali eiusdē aialis: ⁊ mot⁹ p͂ticulares celoꝝ sil'es sūt motibus p͂ticularibus mēbroꝝ ipsius aialis: ⁊ est phis manifestū q̄ñ in aiali vna est v͛tus ex qua fit vnū: ⁊ ab eadēꝫ oēs v͛tutes ipsius erga vnū opus tēdūt. s. regimē ⁊ 2seruatio ipsi⁹ corporis: ⁊ hec v͛tus colligat̄ cū v͛tute a p͂rio principio ifluēte. vn̄ si hoc necīum est in vno aiali. s. ꝙ vnā hēat v͛tutē sp̄ālē in oibus suis p̄tibus extensam: ex q̄ v͛tus ⁊ mēbra illius fiunt vnum ⁊ idē: ⁊ oēs eius v͛tutes fiunt vna ⁊ eadē: ⁊ opatio partiū entiū ad modū sil'is est opationi partiū aialis ad illud aial: sequit̄ ḡ ꝙ opꝫ ꝙ sit vna hec v͛tus sp̄ualis: ex qua colligunt̄ oēs v͛tutes sp̄uales ⁊ corporee: ⁊ est vnigenea extēsa in toto vniuerso: alioqn nullus ordo sequeret̄ i hoc mūdo: ⁊ nō seq̄t̄ ex extensione vnius v͛tutis in plibus rebus: ꝙ sit in ipsa v͛tute pluralitas: sic̄ opinati sunt mlt̄i. vꝫ ꝙ ab vno primo principio influit vnū: ⁊ ab illo ifluit plalitas. Patet ergo ex istis ꝙ pluralitas pōt ꝓcedere ab vno. Rursus ex aliorū principioꝝ separatorū esse cōsistat in eo qḋ imaginant̄ de p͂rio principio: ⁊ non est impoīe ꝙ ab vna ⁊ eadē re sumāt̄ diuerse imaginationes: sicut non est ipoīe ꝙ ex aliqua pluralitate sumatur vna imaginatio. Nos eniꝫ oia corpa supercelestia in diuino motu vnam ⁊ eandem rem imaginantur: quare omnes mouent̄ i hoc motu ab vno motore. s. motore orbis stellarū fixarū. Et reperimus alios orbes p͂ticulares ⁊ diuersos hn̄tes motus: q̄re opꝫ ꝙ ipsi motus diuersi ꝓcedāt a motoribus quodāmō di-

uersis ꝛ quodãmõ sũt vnũ ꝓut colligunť i motu supme spe: q̃re sic si aliqs imaginatus eẽt ꝙ mẽbrũ cõe alijs mẽbris cuiusdã aialis vl' ỽtus aialis ab eodez aiali auferreť: auferrenť silr oia illius aialis mẽbra: ꝛ oẽs ei⁹ ỽtutes. Silr corpus supceleste sub se hẽt cũ suis motorib⁹ ỽtutes: ꝛ tãdẽ sic se hñt pricipia mũdi ꝛ ipsi⁹ ptes cũ prio pricipio. Vñ dicũt pħi ꝙ mũdus est ỽsilis vni ciuitati; q̃re sicut vna ciuitas ab vno rege seu pricipe regiť ꝛ ꝯuať: ꝛ m̃lti pricipat⁹ subijciunť illi principi. Similr recte est in mũdo: vt ostensuz est a nobis supius. Amplius declaratũ est a pħis ꝙ id qð dat entiũ separatoꝝ a m̃a sinẽ: est illud qð dat eis esse: forma eni ꝛ finis sũt vnũ ꝛ idez in hac specie entiũ. ergo illud quod dat finẽ entib⁹ illud met dat formaz: ꝛ illud qð dat formã est agens. ergo illud qð dat finẽ huic esse est agens: apparet idcirco ꝙ primũ principium est oium istoꝝ principiũ. s. agens: ꝛ forma: ꝛ finis. Qualr tñ principiũ primũ sic se hꝫ cũ entibus sensibilibus. Dicim⁹ ꝙ ipsum dat eis vnitatẽ: ꝛ eoꝝ vnitas cã est colligatiue pluralitatis ab illa vnitate: ꝛ ideo est pricipiũ hoꝝ entiũ. s. efficiẽs: ꝛ forma: ꝛ finis: ꝛ qðlibet entiũ appetit ei⁹ finẽ cũ motu. s. ꝓut erga eũ mouetur desiderãs finẽ. Hõi tñ volũtarie ꝛ alia entia nãliter. Sed id qð notandũ est hic est ꝙ motor ꝓdictoꝝ pħoꝝ ad opinandũ ꝙ entia procedunt gradatim a primo principio ſm localẽ ordinez celoꝝ fuit ꝙ supma spera vt apparet nobilior est suis iferioribus: ꝛ alie spere eundẽ ordinem sequunť in suo motu. Quare conati fuerũt opinari id qð Algazel narrauit noie ipsoꝝ. videlꝫ in ordine principioꝝ: vt predicauimus. Prelibatis igiť istis premissis redibimus ad nostruz propositũ ad inuestigandũ huius hois verba: vt cõsueuimus ab initio libri: ꝛ intendimus in antea seq. Nr̃a eni intẽtio principalis hec fuit.

¶ Ad remouẽdũ errorẽ Alga. Auer. pmittit qðdaz valde vtile. deide ꝓsequiť accipiẽdo q̃dã q̃si fũdamẽta: ex qb⁹ apparebit peccatũ Alga. vñ dicit. d. dicim⁹ ꝙ opꝫ illũ q de talibus eximijs ꝓpositis tradere vult ꝙ sciat de certo ꝙ multe rerũ in artibus positaꝝ qñ iprouiso ꝛ sine doctrina ꝓcedẽtis adueniũt: vt ꝯsuetũ est iter vulgares apparẽt illis itellectui recte sõnia. vult dicẽ quãtũ ad hꝫ qa vulg⁹ ei nõ credit. iõ ꝓpõnes ille iuẽte apparẽt sõnia: maxime ꝙ m̃lti istoꝝ. s. sapiẽtũ carẽt ꝓpõnib⁹ silib⁹ illis q̃ recte sũt apud vulgares: ꝛ iõ nulla via est de eis vt psit de talibus clare iformari. deide dat cãꝫ hui⁹. d. vitas eni neqt vtpluriimũ ostẽdi. nisi illis q p suã viã recte ambulãt: vult dicere ſm naturalẽ ꝛ moralẽ dispõnẽ. ꝛ iõ multa que sapiẽtibus patefiunt demonstratiue apparẽt vulgo sõnia. v. g. si diceret alicui vulgari: ꝫ esset in altiori gradu oiuꝫ dicretior: vult dicere quãtũcũqꝫ esset oibus alijs prudẽtior: ꝙ sol qui a obis apparet de mẽsura vni⁹ pedis. i. quãtitatis vnius pedis: maior est tota terra. 166. vicib⁹: negaret sine dubio totalr: ꝛ iudicaret sine dubio ꝙ est falsum: nec sapiẽtes quodã igenio ad iformãdũ eũ ꝓualerẽt nisi cũ proprijs pambulis necessarijs p lõgũ tps assiduatis. deide p locũ a maiori arguit. d. vñ si ꝓsuppositia mathematicalia sic se hñt: quãto magis in radijs ꝓpositis diuie. i. metaphysicalibus. s. qñ ꝓposita diue scie exponunť vulgis: ꝛ ea iprouiso audiunť apparẽt eis errores ꝛ sõnia. nõ enim in hac scia reperiunť ꝓpões ꝙ itelle cõis. s. vulgo ꝛ sapiẽtib⁹ possit getari. deide ꝯfirmat hoc. d. ꝛ nõ tñ nobis accidit hoc in artibus speculatiuis. imo etiã in artificijs. qð dclat. d. ꝛ si imaginemur ꝙ q̃dã ars ab hꝫ mũdo amissa esset: postea imaginaremur eãdẽ iterare: vult dicere in mũdo. videreť iprouiso hꝫ ipoſis: ꝛ hꝫ maxie accidit in artibus necromãtie: ꝗobrẽ opinati sũt multi hoiuz ꝙ iste artes nõ acqrunť ex humanis cõprehẽsionib⁹: imo dicũt aliq ꝙ traduť a demonibus: aliq vo dicunt ꝙ tradunť ab angelis. s. ꝓphetis. ꝛ iõ dixit qdã sapientũ ꝙ he artes maximũ sũt testimoniũ ꝓphetie. ¶ Debes scire ꝙ qdã Neapoli multũ in his artib⁹ vacabat: ꝛ cõtinue icãtabat demões vt sibi ꝓdicerẽt igeniũ faciẽdi alchimiã: tãdẽ venit semel ei qdã in sõnijs barbat⁹ ꝛ dixit. Joãnes surge ꝛ accipe cartã illã existẽtẽ in tabula: ꝛ opare sicut dicit. iste subito surrexit ꝛ accepit illã ꝛ opatus est artẽ faciẽdi alchimiã mirabilẽ: ꝛ illo die fecit: tãdẽ deposuit cartã iterum in capsa bene clausa: ꝛ nocte vẽtura demon rapit illã: iste mane q̃siuit eã ꝛ nuiq̃ iuenit: tertia nocte iterũ demõ dixit sibi. Joãnes Joãnes parũ sciuisti. nõ amplu⁹ iste cogitabat qc̃q̃: ꝛ tãdẽ sciuit ꝙ error ei⁹ fuit: qa nõ trãscripsisse illã. hoc scio ꝛ ꝓbatũ fuit: ꝛ vidi argẽtuꝫ mirabile: ꝫ amplius nõ poterat facẽ. Ego tñ in istis p rões nãles ꝓcedẽdo nescio qd dicã. Si eni teneamus opationẽ ꝛ fundamẽta peripatetica. s. ꝙ ois suba sepata mouet aliquã stellam. difficile est soluare ista fieri ex ỽtute demonuꝫ. imo ipoſe. Ex alio videmus tot famosos viros in hac arte: vt narrat Auiẽ. in sua necromãtia inuocasse demones: ꝛ fecisse effectus mirabiles adeo ꝙ hõ rapiť de prouintia in ꝓuintiã: de loco ad locũ: ꝛ multa alia mirabilia: que non possunt nisi ex demone fieri. Preterea relatũ est mihi se pe visuꝫ eẽ hõiem vnũ senẽ ifluere doctrinas deputataꝫ ita. s. Ari. ꝙ nõ Plonis. ita Auer. ꝙ nõ Aui. q ỽtute quorũdã ỽboꝝ iuocať in aula: ꝛ tecũ logť: ꝛ facit actus hũanos: ꝛ opationes corpales: ꝛ diẽ se eẽ demonẽ. v. g. Aristo. vel Auer. q scit tãtũ q̃tũ Auer. neqꝫ plus: neqꝫ min⁹: ꝛ hꝫ nõ põt eẽ nisi itell's: qm opationes sciẽtifice nõ psũt ꝓuenire nisi ab itellectu: ꝫ eni corpales possumus reducere ad ỽtutes in m̃a qd de istis opationibus sepatis: sicut docerinari ꝛ speculari. ¶ P̃. ista ars est nimis famosa apud oẽs. ꝛ nõ est poſe ꝙ famosuꝫ sit falsuꝫ i toto: vt diẽ Auer. in lib. de sõno. ꝓbãs sõnia ṽa esse in parte. ¶ P̃. vidi tot libros de imaginib⁹: quot sunt ifiniti: ꝛ oẽs testanť istam artẽ eẽ verã in se: ꝫ difficilis iuentionis: ꝛ sine dubio faciũt rapere mulieres ꝛ multa. ¶ P̃. videm⁹ oẽs leges ꝓhibere istã: qð nõ eẽt nisi eẽt ṽa in se. dicũt eni ꝙ ex hac sequunť effect⁹ mirabiles extranei. ¶ P̃. in m̃ltis vniuersitatib⁹ legiť: ꝛ ibidẽ apparẽt res terribiles: ꝛ difficile est saluare talia p fũdamẽta ꝑipatetica. ¶ P̃. legi in vno libro imaginũ ꝙ in anglia fuit qdã hõ honeste vite q asserebat se fuisse in quodã loco vbi fuit inuocat⁹ spũs q ꝓmisit portare ficus maturos oi tpe ãni: nec amplius sic citaret: et vult portare de loco q existimať ihabitabilis: ꝛ tñ semp sũt ibi fruct⁹: ꝛ tãdẽ die sequẽti natiuitatẽ chri portauit recẽtes fruct⁹: vbi apparet q̃o spũs danť. ¶ Propter hec igiť Apullei⁹ plonicus opinat⁹ est demones esse aialia corpe aerea aliq̃ mõ passiua: ꝛ tũc opinat⁹ ẽ ꝙ ista possunt cogi: nꝫ ex corpis celestis ipressione: tũ ex rebus hñ ỽtutẽ hñtibus. vñ vt dicit delectãtur in fumis sacrifi-

Nota de Joãne [illegible] artes Alchimie.

Nõ: an ars necromantie sit vera.

cioꝝ:pp qd vt dicūt īcātatores suffumigāt suas appōnes
Opinio Apullei. in hoc gñe. ¶ Probat aūt Apulleiꝰ tribꝰ signis hoc.ꝑ ex
motu:q2 enī mouēt localr.iō opꝫ eos eē corpa.2ª ex ope
re:operant enī ope corpali:iō opꝫ eē cōposita ex corpe et
īcellu.3ª ex affectione:q2 vt dicit:delectant cū puellis:
Opinio Alexā. quantū ad mānsionē cū eis ⁊ alqs opibꝰ. ¶ Alexā.aūt pe
ripateticus:⁊ Porphyriꝰ opinati sunt ꝙ effectꝰ huiꝰ artis
pficiunt per potētias ⁊ vtutes in rebꝰ īferiorībꝰ cū obser
uatiōe celestiū motuū:⁊ cū vbis ⁊ qbusdā figuri ⁊ signis:
cū enī iste res colligant īuicē sub aspectu alicuius vł ali
quoꝝ siderū:gnāt apud nos effectꝰ mirabiles:q̄s nulla
Opio q̄ rūdaȝ reprobātiū hāc artē. illaꝝ se sola posset cāre:ꝫ cū alia hñt vt dicūt. ¶ Alq aūt
posteriores simplr negauerūt hec:⁊ dixerūt oia eē fictio
nes:attñ in veritate nihil eē in re:sed solū alq pp gliam
pmittūt hec.nūq̄ tñ talia mirabilia fuerūt. ¶ Lex aūt
Opio legis nře. nřa ponit ꝙ demones cogi non pñt sed hñt allici:ex qbus
fiūt multi effectꝰ mirabiles:q apparēt ꝯtinue apud nos.
¶ Sed in his videt mihi ꝙ oēs iste opiones ī duas pñt
Reductiō opionum ad duas. reduci:quaꝝ vna est ꝙ ipsi demones nō sūt:⁊ hāc voluit
Alex.Por.⁊ illi q negāt simplr hāc artē:vt Jscipus ⁊ Le
lius astronomi.2ª est ꝙ ista ars est:⁊ ꝙ demones sunt.ꝑª
opio diuisa est in duas:aut illoꝝ q ponūt aliquos effectꝰ
venire ex his:aut illoꝝ q negāt simplr illos:⁊ 2ª ēt diuidit
in duas.vna enī ponit demōes corpa ⁊ aialia Apulleius.
alia ponit demones spūs allici.illaq3 vt lex vī mō tñ in
oībꝰ his difficultatē facere an sint demōes:iō vī mihi ꝙ
An sint dmones. si demōes sint:aut sunt corpa:aut sube sepate.si corpa vł
nālia:vł violēta.si violēta.g nō ppetua.si nālia vł mixta
vł simplicia.si mixta.g corruptibilia:⁊ si simplicia.g mo
uent.vł circa mediū:⁊ sic celū.vł a medio:⁊ sic ignis vel
aer.vł ad mediū:⁊ sic terra vł aq̄.Si vō dicat ꝙ sūt sube
sepate:tūc sequunt multa.⁊ ꝑ ꝙ in eis nō sit malitia:q2
malitia est rōne mãe: vt d i 9ꝰ meta.tex.cō.22.ibi enim
semp est vtus ⁊ bonitas ⁊c.ꝯtra eos.2ª sequit ꝙ non pñt
corpale opari:q2 a vtute sepata nō pueniē nouū fm fū
damenta Ari.⁊ Auer.3ª nō poterit vere actus aiales ⁊ vi
tales hūanos facē:vñ sine dubio isti demōes vñr remoti
ab opione sapiētū peripateticoꝝ.Ex alia pte pp iaꝫ dicta
opꝫ eos ponē:q2 phi vidēt effectus ⁊ opationes mirabi
les:q̄s opꝫ hře agētia nisi eēt factū sine faciēte:⁊ motum
sine mouēte.ꝯ pñ 7ª phy.⁊ opationes ille:⁊ effcūs illi de
necītate reducunt vel in corpus vel in vtutes ex corpus:
q2 nō dat mediū fm Auer.ꝑ meta.cō.33.⁊ iō non vī ꝙ
pñt multi eoꝝ reduci in corpꝰ solū:vt sūt locutio ad ppo
sitū īterrogātis:disputatio in sciētys ⁊ silia:⁊ sic opꝫ eos
oīno reducē ad foīas sepatas. ¶ Et vere sum valde dubiꝰ
in his.in terminādo qōnē hāc ex pncipys nālibꝰ:⁊ vtinā
ꝙ īuenirē aliq̄s q soluissent has qōnes. Tñ vī si velimꝰ
peripateticos defendere:cōfiteri hos effectꝰ ⁊ opationes
reduci ad vtutē in corpe:vt Alexā.⁊ Por.dicūt. Vñ dōꝫ
est ꝙ p magicā artē nō pñt nisi opationes corpales fieri.
Intelligibiles aūt vt locutio ⁊ disputatio:⁊ doctrinatio ⁊ si
miles nō pñt facē p magicā artē. ¶ Ad experientiam vō
dōm puto ꝙ sine dubio pōt eē illud pp imaginationem
imaginatiōis incātātis:appet enī ei ex imaginatione vi
dere aliū hoīem ei rñdentē. Vñ Auer.in sūma libꝰ de sō
Dic non icōueniti sono loq ⁊ vigīla nō icōue nit ī vigi lia.pp ma ximā ima ginationē sentire so num ⁊ vo cem. no.ponit ꝙ nō est remotū vt aliqs hō cōprehēdat ī vigi
lia ꝙ dormiēs ī sōmo:imo forte videbit ipsaꝫ formā rei:
nō suū sile:sic dī de q̄dā.vī g mihi ꝙ sicut nō ē icōueniēs
in sōno tāgere manu:loq:⁊ videre oculis fꝫ existimatio
nē pp retētionē silitudinū obtoꝝ:ita nō icōuenit ꝙ hō p
pter fortissimā imaginationē vī sentire sonū ⁊ vocē ⁊ ta
lia ī vigilia. ¶ Sed ꝯ hoc adhuc est q̄stio:q2 iste voces
nō audirent ab oībꝰ circūstātibꝰ. ¶ P.fugere nō potes
alteꝝ duoꝝ.vł ꝙ iste opatiōes fiāt a vtute aie hoīs magi
cis artibꝰ vtētis:aut fiāt ab alio exteriori hñte intellm.

ꝑmū est difficile:q2 aia hoīs ex sua vtute nō pōt venire
ad cognē ignotoꝝ nisi p aliq̄ ei nota. ¶ P.quo ex volun
tate hoīs pōt fieri reuelatio occultoꝝ ad que nō sufficiūt
pñª rōnis. ¶ P.ad qd īdigeret magicis artibꝰ si sua vtu
te pōt id facē. ¶ Si vō pueniat ab aliq̄ exteriori iaꝫ nō
pōt id eē nisi demon sit spūs.⁊ postq̄ ego cōsideraui oia
visuꝫ est mihi hucusq3 ignorare huiꝰ qōnis solonē p pñª
nālia:⁊ iō reputo ꝙ opio nře legis sit opeis ⁊ vera:⁊ nega
re illa est signū īfirmi īcellcs:sic dicit Ari.negare sensuꝫ pp
rōnē est signū idiscreti viri.p nūc vō sit dictuꝫ in tñ. Et
redeamꝰ g ad locū vbi stetimꝰ. Dat igit vnū q̄si documē
tū.d.vñ dicamꝰ ꝙ qcūq3 vtutē desiderat ⁊ reqūr aliquo
tiēs dicta q̄dā erronea apparētia:q̄ nō hñt ppōnes suffi
cientes:vult dicē pbabiles vel sensateque pñt eis.s.dō
ctis auferre errores falsitatis:nō ex h dꝫ iudicare ꝙ illa
vba sint falsa.imo diligēter inuestigare cū veri syllis:vtꝫ
illa dcā pñt quodāmō saluari.vꝫ addiscēdo artes demō
stratiuas gradatiꝫ donec lumē cognis intrat tabernaculū
i.ipꝫ intelligibile:⁊ imago vtutꝫ pulcherrime sibi appeat.
Ex h īfert qd euenit mali apō ꝯuū faciētes.d. Vñ qcūq3
cū fraude ⁊ seditione iter vtutis ꝑpedit.i.pcurrit:magnū
onus facinoꝝ sup suū cerebrū fert:vt putamꝰ h Alga.fe
cisse:itaq3 tñ decipit hoīes in hac scia:qd.i.pp qd opinati
sunt ꝙ phia sit sciaꝝ debilior.tādē qd Alga.met ait:ꝙ di
uina scia phoꝝ reputat phātasia.i.apparētia nō veritas.
Deide ponit itentionē eius circa h ppositū.d.nos tñ de
mōstratiue spamꝰ pfata pposita egregie declare mediā
tibꝰ ppōnibꝰ notis ⁊ scitis:lꝫ demratiue nō sint:vlt dicē
simplr.Et dat cām huiꝰ itentiōis.d.⁊ nos ad h conamur:
pp huiꝰ hoīs prauitatē.ipse enīꝫ vt pdixit claudit vtutis
ianuā:⁊ meatꝰ.i.vias eiꝰ obturauit.hitudinē itaq3 q̄si lu
mē oīne scie extīguit:⁊ ponit exēplū:qd sequit ex dictis ⁊
mlti discipuloꝝ:vlt dicē ad phandū ⁊ cōphehēdēdū dei
arcana ex Algaçe.sermonibus erroneis ⁊ pcessu vtilita
tis eterne reducamꝰ:⁊ forte p vtilitatē eternā intelligit fe
licitatē:que fm sanctos est vita eterna:vt dicit in pemio
8.phy.isti enī desperāt addiscē phiaꝫ:pp qd eis nō pe itel
lectus agēs copulari.i.puant tali eterna vtilitate.imo p
fectione sūma. Recolligit pp hoc suā ītētionē.d.vñ nos
çelo opprobrioꝝ factoꝝ sacre phie posuimꝰ in mētē.i.or
dinauimꝰ:vt cū ensibus verarū rōnū:⁊ cū iaculis uisloꝝ
sylloꝝ dictā nřaꝫ mřeꝫ.i.phiaꝫ de manibꝰ nouoꝝ hostiū
auferamꝰ:ita ꝙ in agone phantiū ꝯ eā psecutātes vigeat
⁊ pualeat ⁊ pfanoꝝ nefandū nō timeat: maxime ꝙ nos
laborātes pcedimus in psentē librū hac de cā:vult dicē.
vt destruamꝰ fundamēta Alga. Jterū recolligit suā iten
tionē applicādo illā.d.vñ dicamꝰ ꝙ volūtas nřa ē:vt du
camus motores phoꝝ ad opinādū pdicta tā in pmo pñꝰ
q̄ ī posterioribꝰ suis.i.effectibꝰ:est etiā ad adducēdū mo
res phie credē:⁊ flores peripateticoꝝ auctoritates.i.mo
tiua:⁊ dubia:⁊ argumēta sup pdictas rōnes aduenientis
tā a loquētibꝰ q̄ ab alys:⁊ est remouere ea q̄ eos pmouit
ad obediēdū phoꝝ opionibꝰ:itaq3 qcūq3 cernere cupiet
vtutē facile ⁊ leue ponit acheronnozē:vł meliorē opionē
duarū dictarū sectarū ad seipsas retinere. Jn his igit ap
paret intellectio ⁊ causa itentiōis in hoc libro sic apparuit
a pncipio:⁊ postq̄ pmisit hec q̄si vt dispōnes ad assentiē
dū eis que vult dicere icipit ponere vtutē in eē ⁊ mō intel
ligētiarū:⁊ pmo accipit aliq̄ q̄si fundamēta ⁊ radices:vt
ide ꝯcludat itentionē eiꝰ ibidē:⁊ pmo facit itroitū ad di
cēdū.d.vñ dicimꝰ mō icipiētes ꝙ qñ phi certitudine en
tiū nārū intellie inuestigāt.vꝫ de sepato itellu:nō id qd vł
dicē iprouiso recipi.vꝫ sine demrātiōe recipiūt.imo asse
runt multa opponētia sensibus demratiue.h est sm fmo
nis itroitus. ¶ Debes scire ꝙ alr reperit lra.s.sic.vñ mō
icipiētes dicimꝰ ꝙ phi qñ sub intellia de certitudie entiū

naturarum inuestigat: vz cum separato intellectu: nō id qd vi.d. improuiso respici. vz sine demōstratione respiciūt: et tūc vult dicere q phi qui de certitudine nāruz entiū .i. existentium sub intelligētia. vult dicere rebus sensibilibus cum intellectu separato .i. in cōparatione ad intellectū separatū: nō id qd videt. d. i. dignū improuiso respici respiciūt sine demōstratione: et hec ista melior est: attñ nihil refert. ¶ Deinde accipit primā radicē. d. Ipsi enim inuenerūt sensibilia inferiora. vz ea que sub orbe lune reperiunt duab⁹ naturis diuisa. scilz aiata et inaiata. prima ergo radix est. q oē ens gñabile et corruptibile est aiatū vel inaiatū: hoc nō alio testimonio probat pro nūc nisi testimonio visus. ¶ Deinde accipit scdaz radicē: cuius potētia est: q cuiuslibet rei gñalis requirunt quattuor cāe necio: qd declar. d. et viderūt q causa de nūo predictorum .s. existētiū sub luna: que sunt gñabilia constituunt quedā .i. ex qdaz re: qr forma dī huius testimonio visus apparet ex operatione eius: que formam scire facit. Deinde declarat scdaz .s. māz. d. et in quolibet ente generabili. vult dicere forma illius habet esse post pmutationē: et illa .i. pp qd illa forma: que res gnābilis cō sistit in alia re: que mā noiat. Ecce quō ē exigētia mārie: q forma de pmutatione extrahit. pmutatio aūt cōnect in mā: vt forma propria illius: vt scdo phy. Auer. cō. 15. dicit. Deide qn tangit aliud motiuū phorum. d. et motor .i. arg⁹ phorum ad hec .i. ponendū māz fuit q ipsi reperiebāt q oē gnābile fit ex aliquo ente aliq alio. vult dicē ab ipo facto qd mā nūcupatur. vñ syllis sic cōponit. Oē qd generat ex ente aliq mō exigit māz: sed oē gnābile generat ex ente aliquo modo. ergo oē gnābile exigit māz. hu⁹ g ponit tm minorē: qm reliquū est manifestū: et totuz hoc iam apparuit in libro phy. Deide explicat tertiā cām .s. ipm agēs: et syllis sic cōponit. Omne qd fit nō a se: sed ex vi cuiusdā indiget agēte: sed oē generabile fit nō a se: sed ex vi cuiusdā. g in pria figura oē gnābile idiget agente: hu⁹ explicat minorez. d. et etiā videbāt q id gnābile ex vi cuiusdā fiebat: et noiat agens ad quādā itentionē notā vel ignotā: et hoc pōt intelligi pmo: q agēs duob⁹ modis est .s. a pposito: qd est agēs ad quādā itentionē notā vel ignotā .i. cōprehēsaz alicui⁹ ei noti. scdo mō nāle: et hoc agit sine cognitione in se: lz dirigat a cogno^e. vt dicit. 12. meta. cō. 18. vel pōt scdo intelligi q agens est duob⁹ modis .s. gra finis sibi noti. et dicitur agēs per se: et gra finis ignoti: et dicit agens casuale: vl potest tertio itelligi q agēs est duob⁹ modis .s. famosuz: qd est mouēs: et hoc vocat agēs fm intētionē notā: qa est famosuz. scdo mō capit agens pro efficiēte: qd nō hēt de intentione agētis: nisi hoc q effectus ab eodē depēdet: et illum cōseruat: et oēs iste expōnes sunt possibiles: et vere in se: et tu applica alterā: que tibi melior appet. ¶ Ex his cōcludit scdam radicez. d. vñ breuiter huiꝰ. scilz phi conati fuerūt ponere cās predictas qtuor. Et nō expressit finez: qa finis et forma sunt idē. iō tacuit illū: vel qr finis est causa causarum quē nullus phorum nūliū negauit: nisi antiquiter tu inuestiga aliā cām pp quā tacuit illas. ¶ Deinde ponit tertiā radicē: cuius potētia est: q oē factū fit a sibi silī in specie vl genere: et dicit. Deide pcedētes inuenerūt q forma rei gnābilis: et res a q gnātio fit .s. agēs ppinquū sūt vnū et idē tā in genere q in specie: saltē in aliqb⁹ eorum. vz q hō hoiez gnāt: q sibi silis est in specie: et etiā aliq sūt silia in genere tm: sic mulus q gnāt ab asino et equo q sūt ei siles in gñe. ¶ Debes scire q multū imorat⁹ suz in multis locis quō sīle fit a sili sibi: p nūc aūt potes id declare p dictuz Auer. 12. meta. cō. 24. vbi ponit tres cōditiones fm mētē Alexā. vide ibidē si placet. ¶ Et postq accepit illas ppōnes cōcludit p modū correlarij vltimū. d. et qr impole ē q cāe successiue ad ifinitū pcedāt: coacti fuerūt ponē cām pmā agētē: vñ pōt syllis sic cōponi. in omni multitudine agentiū et patiētiū est aliqd agēs pmū: sed genitorum et agētiū est multitudo hō. g ops venire ad pmū agēs: et demōstratio declata est in pn° 7°. et melius in 8° phy. et cū conclusit hoc narrat opiones sapientiū in nā illius prime cāe. d. in ista cā phi dānt. aliq nāq: eorum dicūt q hec cā est corp⁹ celeste: et hec est opio chaldeorum: vt appet 2° celi. cō. 58. quia putauerūt celos esse deos: vt dixi in qōne de aiatione corporis celestis: et dicā in disputatiōe de hoc. Deide narrat scdaz sectā. d. et alij q pn^m istud pmū agens et pn^m separatū a supcelestib⁹ corpib⁹: et distinctū a pn° illorum corporum. vult dicere est motor alius a motore vniuersi: vt vī dicē Aui. deinde ponit diuersitatē circa pn^m aiationis corporum aiatorum gnābiliū. d. sed entia iferiora ex inicez gnābilia: que aiata sunt idigēt de alio pncipio noie aie qd dictaz aiam dat .s. ipsi corpi: et etiā et formā. Est igit cōis snia oīum: q necessariū est ponere pn^m aiationis. ¶ Et narrat opionē Gal. d. et Gal. nuncupat cā vtutē formatiuaz. Deide ponit scdaz opionē. d. et aliq sapientū dicūt q ipsa vtus est separatū pn^m: et hi diuersati sunt. quidā enī ipsorum dicunt q est intellectus. qdā dicūt q est aia. qdā dicūt q est corpus supercaeleste. qdā dicūt q nō est alius nisi deus: cui⁹ signuz ponit. d. et ideo dubitauit Gal. vtrū agēs aiationē hanc .s. aiam sit ipsemet deus aut aliud. Et cū narrauit istas opiniones. vult limitare id in quo cadit diuersitas opionū: et dicit: et est notādū q hec discrepatio inter phos est i plātis et aialibus gnātis ab eis silibus: sed de eis q ex silib⁹ generant dicit q nō ops ponē dictū pncipiū: et hec summatim est snia peripateticorum in entibus iferioribus .s. generabilibus et corruptibilibus. ¶ Debes scire: vt accipit septimo meta. cōmēto. 31. et 12. meta. cōmēto. 18. q de pncipio aiorū apud peripateticos: ops dicere q illud principiū vel est ens in mā: vel separatū: et si est ens in mā: tūc illud est vtus formatiua expīs in semine deciso a patre: q vt istrm aie generātis aias ptētas in mā educit ad actū: et hec est opio Gal. et pro parte Ari. ¶ Si vō est ens separatū erit corpus vl vtus extra corpus: si corpus sic erit celū mediante lumine et motu: et alij dehēs calorē solis et stellaruz: et hec est opio Astronomorum: et pro parte Aristo. qm opio Aristo. est vt a sole et hoie fiat homo: et sic de alijs. ¶ Si vō est pncipiū separatū hoc est duobus modis: vl erit intelle: et hec est opinio Auic. qui posuit itellectū agētez datorē formarum: vt dicit in sua metaphy. ¶ Si vō est aia: tūc est opio Themistij qui posuit aiam pductā ex sole et orbe declini fm Arist. et oēs iste opiones declate sūt in multis locis a me: et posita sūt fundamēta et euasiones eorum: et nolo nūc plus imorari i hoc. ¶ Scdo debes scire q maior pars peripateticoruz opinat hoc solū in viuentibus: non in reliquis carētibus vita: vñ positio istorum fundat in duabus ppōnibus: quarū pma est q oē viuens debet fieri a viuente: aliter effectus esset nobilior cā: et vlr factū esset nobilius agente. ¶ Scda ppō est q aialia et plante solū sunt viuentia: et reliqua carentia vita. ideo in scda figura cōclaserūt aialia et plantas solū idigere pn° aliquo mō aie vel aiato: et ideo post in illo diuersati sunt vt videt: et iō Auer. limitauit optime dictū peripateticoruz. attñ ppō. d. q omne viuēs est a viuēte fm peripateticos veros itelligit instrālr vel pncipalr. vñ lz virtus formatiua non sit viuens: qm est qualitas: attamē vt instrumētū hois viuētis: et corporum celestiū pōt esse principiū dādi vitā: vt Aristo. dicit in lib. de gnōne aialiū: vñ sicut calor est calor et instrumētū aie in corpe existētis: et vt calor calorē facit: et vt instrm aie facit opationes aie: sic vtus illa: lz vt vtus nō possit nisi qlitatez gñare: attamē vt instrm hois et corpis celestis pōt aiam ptentā in mā educere de po^a ad actū: et hec est snia peripateticorum. ¶ Et postq dixit hec in rebus generabilibus ascendit ad res celestes

De principio aiorum.

Opio galeni.

Opinio Astronomorum.

Opinio Auicēne

Opinio Themi.

Prima ppositio.

Scda

Lz vtus formatiua sit qlitas tñ vt istrz hois viuētis et corporum celestium est principiū dādi vitā.

ꝛ dicit. deide vo gradatī ascēdunt. s. phi inuestigare de supercelestibus corpibus: ꝛ apparuit eis ꝙ sunt ingnabilia: nō sicut sunt iferiora corpa: ꝛ hoc pbatur vz ꝙ syll's fundet in duab⁹ ppōnib⁹: quaꝝ pma est: ꝙ oē gnabile iquātū gnabile est ps hui⁹ mūdi sensibilis ꝛ cātū ab orbibus tanq̄ a causis remotis: cuius ppōnis pbatio est in pma figura sic. oē qd fit ex re. i. agēte de re. i. mā: ꝛ p re. i. foia: ꝛ fine ꝛ in loco: ꝛ in tpe: est ps huius mūdi sensibilis: ꝛ est ab orbibus tāq̄ a causis remotis: hec ppō est manifesta per se apud oēs: ꝛ dicta est in p celi. cō. 5: ꝛ in fine 4ⁱ phy. Deide assumit scda sic: sz oē gnabile fit de re ex re ꝛ p re in tpe ꝛ loco. g in p pte figure. oē gnabile ē ps mūdi sensibilis: ꝛ ab orbibus tāq̄ a causis remotis: ꝛ sic appet prima ppō pncipalis sylli. ℂ zª ppō pncipalis ē: ꝙ ſm aduersarios corpa celestia sūt gnabilia ꝛ corruptibilia. g in tertio pme corpa celestia sunt ptes hui⁹ mūdi sensibilis: ꝛ essent ab orbib⁹ alijs tāq̄ a causis remotis: ꝛ sic ex mūdū eēt ali⁹ mūdus: sic declaui p celi. cō. 33. i expōne mea. vide ibidē. hui⁹ sylli ponit maiorē. d. gnabile iquātū gnabile ps est hui⁹ mūdi sensibilis: cui⁹ gnatio nō seqt: nisi put est ei⁹ ps: hec est pria ps maioris. huius ponit minorē psylli. d. eo ꝙ oē gnatū gnat sine dubio de re. i. mā. ex re. i. agēte. p re. i. foia ꝛ finē: ꝛ in loco ꝛ tpe. Deide cōplet maiorē ꝛ accipit scdaz partē. d. ꝛ iuenit ꝙ orbiū corpa necessaria sunt in gnōne iferioꝝ corpoꝝ: put sunt agētia remota. est g maior ꝙ oē gnabile iquātū gnabile est ps huius mūdi sensibilis: ꝛ cātū ab orbib⁹ tāq̄ a causis remotis. Deide ponit minorez. d. vñ si corpa celestia gnabilia sunt: vult dicē: sed corpa celestia sunt gnabilia ſm aduersarios. cōcludit ꝯnē. d. mō isti⁹ gnōnis idigerent de alijs corpib⁹ pcedētibus eis ꝙ silr eēnt ptes alterius mūdi. g erūt supcelestia corpa alia ꝛ idigerēt etiā de alijs pcedētib⁹ corpib⁹: ꝛ sic in īfinitū. Tādē ꝯcludit ꝯnez. d. patet g ex hoc ꝛ ex alijs vijs ppinquorib⁹ istis: ꝙ g vellēt ꝙ corpa supcelestia eēnt ingnabilia ꝛ incorruptibilia. i. eterna co mō quo accidit corpibus iferiorib⁹ gb⁹ accidit p ꝯtrīū generatio ꝛ corruptio: vt vides. ℂ Hic adduxi istātias q̄sdā in lib. celi. in expōne cō. 33. pmi: q̄s bonū ē vt colligas cū istis h. ꝛ erit vob̄ itells Auer. māifest⁹ p se. ℂ Postq̄ ꝯclusit corpa celestia eē simplr icorruptibilia ꝛ ignābilia accipit aliud: qd est notū ad sensuz. d. etiā apparuit eis ꝙ corpa supcelestia hnt pn⁹ mouētia: ꝛ h appet ex declaratis in 8° phy. qm oē qd mouet ex se est diuisibile in pn^m mouens ꝛ ptez motā. Et corpa celestia moueri ex se apparet sensibus. iō sciuerūt corpa celestia hre pn⁹ mouētia. Deide accipit. d. ꝛ appet eis ꝙ hec pn⁹ mouētia sūt incorpea: neq̄ sūt vtutes in corpe: nō sūt corpa: q pn⁹ sūt corpoꝝ mūdū ambiētiū: sic dixerūt Chaldei: q voluerūt pn⁹ pma esse corpa: q sunt pn⁹ corpoꝝ: neq̄ sūt vtutes in corpib⁹ extitēs: sic pn⁹ cōposita iferiora se hnt. vz pn⁹ aialiū. Est igit 3ª ppō ꝙ pn⁹ mouētia orbes: nec sunt corp⁹: nec vtus in corpe: cui⁹ pbōnē ponit multiplicē: ꝛ pma cōponit sic. q̄libet vtus corporea est finita. vult dīc in tpe: qm diuisione subiti diuidit: nō est finita in tpe vt declaratū est i lib. de suba orbis: cui addo istā minorē: sz pn⁹ mouētia orbes nō sunt finita in tpe: q̄ mouēt sempiterno motu. iō in zª fig⁹ pn⁹ mouētia orbes nō sūt vtutes i corpe. hui⁹ tñ accipit ppōnē p^{us} cū eius declatione. Deide pbat illa pn⁹ nō eē corpa: cuius rō sic cōponit. oē corp⁹ gnābile ꝛ corruptibile est cōpositū ex mā ꝛ foia: pn⁹ orbiū nō sūt corpa cōposita ex mā ꝛ foia gnābilia ꝛ corruptibilia: iō in scda figura nō erūt corpa: hui⁹ tñ accepit maiorē. ℂ Debes scire ꝙ hic presupponit Auer. ꝙ pn⁹ mouētia orbes nō pnt eē de nā orbis: qm tūc illō idē eēt de nā moti ꝛ rei mouētis: iō maior dz itelligi sic. oē corp⁹ alteri⁹ nāe a corpibus celestib⁹ est gnābile ꝛ corruptibile cōpositū ex mā ꝛ forma: ꝛ tūc sylls ei⁹ est demōstratiua nō hns instātiā. Deide ponit z^{am} rōnē que pōt sic cōponi: quoꝝ corpoꝝ pn⁹ sufficiētia sūt silia de necitate: si q̄dā coꝝ sūt idigētia cōpib⁹ pozib⁹ eis ꝛ reliq̄ coꝝ: sz si corpa celestia haberēt pn⁹ coꝝ vtutes corpales eēnt silia corpib⁹ gnābilib⁹ ꝛ corruptibilib⁹. g si corpa gnābilia haberēt pn⁹ corpalia pora eis: ꝛ corpa celestis adhuc habebūt corpa pora eis: hui⁹ sylli accipit minorē. d. rursus si pn⁹ coꝝ corpoꝝ. s. gnābiliū eēnt silia pncipijs supioꝝ cōpoꝝ. g eēnt illa ꝛ ista silia: ꝛ idigerēt illa corpa. s. celestia de alijs corpib⁹ pcedētib⁹ istis: ꝛ hec est ꝯclio. ℂ Ex his apparet ꝙ corpa celestia ingnabilia ꝛ icorruptibilia sūt: ꝛ ꝙ hnt pn⁹ mouentia: ꝛ ꝙ illa pn⁹ nec sunt corpa: nec vtutes in corpe. Sed q̄ōnes que pnt accidere dictis istis dicte sunt in lib. de suba orbis: ꝛ nolo dicere hic oīa nisi illa que opz vt intell's Auer. habeat: iō vide illic. Cū oīa hic posita ꝛ pfecte declata cōcludit aliqua de pncipijs corpoꝝ celestiuz: ꝛ dicit: vñ pluibaris istis apud eos ꝛ pluibatio etiā apud eos ꝙ q̄libet forma duob⁹ modis hēt esse. vz esse intelligibile qn cōprehēdit separata de mā ab itellu ꝛ eē sensibile. vz illud qd actualr in mā: ꝛ exēplū ponit ꝯrīs. d. v. g. lapis sine dubio formā hēt mālem ex aiam: vult dicere vt accipit extra opus intell'm: ꝛ hēt aliā formā: que est inte⁹ ꝛ cōprehēsio facta in aia. put aia rōnalis capit eā separatā. ℂ Debes scire ꝙ hic apparet error Joā. qui posuit spēs itelligibiles nouas ipsi intellectui cātas a phātasmatib⁹ vtute itell's agētis. Jā apparet hic qualr cōprehēsio ꝛ inte⁹ nō est nisi res cōprehēsa ꝛ itellcta: vñ vt declaui in q̄ōne de itellu. vnamet forma ſm rē est idiuiduū ꝛ q̄dditas. v. g. forma lapidis. ſm enim ꝙ est extra aiam in se nō cōpata itellectui vt sic est idiuiduū: ſm vo ꝙ itellectu cōparat put ab eo cōcipit ꝛ comprehendit vt sic est q̄dditas: ꝛ iō q̄dditas ꝛ iduiduū differūt in reb⁹ mālib⁹: qm q̄dditas nō cōcernit mām. idiuiduū aūt sic. ꝛ h iā dictū est in q̄ōne de vlibus. ℂ Sed dices si nō ponunt spēs itelligibiles ſm hūc phm q̄d est itētio ꝛ cōprehēsio. ℂ Dōm (vt inuit h Auer. ꝛ ego in libro de itellectu) ꝙ inte⁹ nō est ſm rez nisi forma ꝛ q̄dditas itellecta seu cōprehēsa. v. g. p iunioib⁹ q̄dditas lapidis ꝛ est res itellecta: ꝛ est itentio: vt eni abstracta a mā ꝛ ꝯditionib⁹ illi⁹ dr q̄dditas: vt vo recepta in itellu nō q̄dē subiectiue: vt Joā. finxit de spē itelligibili: sed pfectiue ꝛ obiectiue di inte⁹: ꝛ sic inte⁹ ꝛ res itellecta sūt vnū ꝛ idē ſm rē ꝛ dnt in mō ꝛ ſm ꝯnotata. ꝛ h dicebat Auer. cū dixit ꝙ lapis hēt aliā formā q̄ est intētio ꝛ cōprehensio fcā in aia put aia rōnal' capit eā sepatā. Q̄ōnes ꝛ difficltates accidētes huic remote sūt in lib. d itellu loco ei⁹: iō lege illic: q̄ multa declant de hoc. Et postq̄ dixit de hoc ꝯcludit intentū in pncipijs corpoꝝ celestiū. d. vñ igit seq dz ꝙ pdicta entia sepata: vult dicē: que sunt pn⁹ corpoꝝ celestium absolute sūt pure itell'ie. i. pur⁹ itell's: ꝛ itelligo p purū intellz rē absolutā a mā ſz rē ꝛ modū. vñ q̄dditas lapidis lz sit aliq̄ mō itell's nō tñ est pur⁹ itell's: q̄ ſz rē est i mā. hec aūt q̄s ꝯ pōt pbari sic. oē absolutū a mā ꝛ ei⁹ ꝯditionibus ſm rē ꝛ modū est abstracte ꝛ purus itellectus: sed pn⁹ corpoꝝ celestiū sunt absoluta a mā ſm rē ꝛ modū: iō erūt simplr itell's. maior appet ex iā dictis de forma lapidis. minor aūt appet similr ex dictis: q̄ sunt simplr sempiterni: vt fuit cōclusuz p lōgū pcessuz. deide iterū ex dictis cōcludit q̄si scdaz ꝯnē que est. ꝙ res itellecte ab illis itellectis sūt foie ꝛ mūdi ordo. vñ dic. silr opz ſm ipsoꝝ radices id qd p istā itelliam itellr eē entiū foias ꝛ mūdi ordinē: sed hoc pōt declari duob⁹ modis apud ipsuz: q̄rū vnū ponit q dz sic cōponi. Sic itell's humanus ad foias mālēs. ita intelligētia ad illas: qd nō pbat: q ē mās^{ta} simplr vt dicā: sz itell's hūan⁹ nō ē ali⁹ q̄ res mālēs: vt cōprehēse. g ꝛ itell's itelliaꝝ erit res ꝛ foie mālēs ꝛc. Et h dic.

Motores orbiū nec sūt cōpora: nec virtutes i corpore.

Mouentes orbes nō sūt de nā orbiū.

Corolla rium.

Error Jo annis de specie intel ligibili.

Opio p pria.

ſicut ſe hꝫ human⁹ itellꝰ ad res mālesꝛita itellic ad illas. Deide accipit minorē.d. Intellꝰ eni nō eſt aliud niſi con prehēſio entiū formaꝝ prout imāles ſunt. Deinde ponit ꝯnē.d.quapropter ꝯcludiẗ ex h ꝙ entia duo hñt eſſe.vꝫ ſenſibile ⁊ iſenſibile ſiue potius itelligibileꝛ⁊ hec eſt ꝯclo ꝓdicti ſyllogiſmi equiualenterꝛſaltem vt apparet.

10° qō **Sed** hic ꝯuenit qōꝛan eodē mō itellꝰ human⁹ ſe hēat reſpectu formaꝝ māliū ⁊ itellia re⁹ illaꝝꝛvt maior aſſumebat.Dōm ſm doctrinā Auer.Intellꝰ hoīs nō eſt cā rerū itellectaꝝ ſimplrꝛſed tm̄ in eēꝛ⁊ ſm qd qō eſt eē diminutū.ſ.in eſſe itelligibiliꝛvt Auer.dicit 7° meta. cō.31° in fine.itellia aūt nō mō eſt vtus cā formaꝝ mā les in eē itelligibili.imo in eē ſimplr.ideo itelligētia pp eē in gradu altiori ad itellectū hñuit ꝓeminētiā in cau ſando res māles duobus modis.ſ.in eſſe intelligibiliꝛqō eſt eē diminutūꝛin eſſe exiſtētieꝛqō eſt ens ſimplr ꝓpter qd intelligētia nō ſolū eſt res cōprehēſiueꝛſed effectiueꝛ ⁊ ideo itelligētia nō ſolū fuit res ipſe.imo ordo ipaꝝꝛqui ordo ꝯuenit eisꝛput hñt eē ſimplrꝛitellꝰ aūt ſolū eſt res cōprehēſiueꝛ⁊ nō eſt ordo illaꝝꝛnec ipſe effectiueꝛ⁊ ſic ap paret maior illius ſylli.Sed qūo verificaẗ minor ē mul tū difficileꝛ⁊ dixi quedā de hoc in libro de intellectuꝛſed quia ibi dixi ad longūꝛvolo aliqualr abbreuiare ⁊ dicere ꝙ itellectus hoīs ⁊ itelligibilia ſunt vnū numeroꝛnon in diſpōne eſſentialiꝛſic̄ eſt itelligētiaꝛſed per accidēsꝛvt de claraui in expoſitione cōmēti.15.⁊.8.3° de aīaꝛ⁊ aliqualr dixi hic antea.oīa ergo itellecta vniunẗ in ipſa pro quan to eā perficiūtꝛ⁊ nō intelligo illa eſſe vnū nuōꝛſic eſt vni tas nūeralis in formis mālibusꝛſed dicoꝛſicut eſt diſpoſi tio in formis abſolutis.iſto mō igiẗ itellectus hoīs ⁊ res

Replica. intellecte ſunt vnū.¶ Sed dicesꝛquare itellectus hoīs ⁊ forme itellecte nō ſūt ſimplr idē nūero cū itellectuꝛſic̄

Solutio. forme itellecte cū itelligētia ſepata. ¶ Dicendū ꝙ ideo eſtꝛqm̄ itelligentia nō eſt res mālisꝛq̄ cauſat eas in eſſe cognito tm̄ꝛſed qꝛ in eſſe ſimplr.vnde ideo itelligit illasꝛ q̄ cauſare pōt illas in eē ſimplr.ideo ſcia eius eſt cauſa reiꝛq̄ ipā que eſt ſcia eſt cā reiꝛitellꝰ aūt nō itelligit resꝛ q̄ cauſat illasꝛideo nō oportet ꝙ ſimplr intellꝰ ſit idem oībus modis rebus intellectis.Si eni poſſet illas cauſa re ſimplr tūc intelligeret per eſſentiā eius rationēꝛcuius poſſet illas cauſareꝛq̄ igiẗ non cauſat illas in eē ſimplr. ideo non intelligit illas ſm ꝙ itelligit ſe eſſe cauſaꝫ illa rū.ideo intelligibiles res nō ſunt idē in diſpōne vnitatis eſſentialisꝛſed accidētalisꝛideo videẗ ꝙ ſcientia eius ſit cauſata a rebus quodāmodo.Ex his apparet minor.ſcilꝫ qualiter intellectus hoīs eſt res ⁊ forme intellecte.

Dubita° **Circa** ꝯclōnē adhuc eſt locus qōnisꝛq̄ non videẗ ꝙ vna res habeat duo eē.ſ.abſolutū ⁊ in materia. ¶ Scda queſtio.poſito ꝙ aliquo modo habeat duo eſſe qō eſt melius ei ⁊ ſimplicius ⁊ nobilius an eſſe abſolutūꝛ an eſſe exiſtētie qō eſt eē extra eſ⁹ cauſas oēs. ¶ Ad hec dicēdū puto ꝙ oīs res que eſt effectus alicuius cauſe hēt duplex eſſe.ſcilꝫ ꝓpriū per qō cadit in ambitu entis ⁊ ex neuꝫ qō eſt in potētia ſue cauſeꝛ⁊ hoc eſt qō Auer.12.me taphy.cōmētis.18.⁊.36.intendit in ſuis verbis obſcuris. ¶ Ad formā qōnis iam apparet ſolutio.cōcedo enim ꝙ vna res non pōt hēre niſi vnū eſſe ꝓpriū.attñ nō incōue nit ꝙ habeat vnū ꝓpriūꝛper qō cadit ſub enteꝛ⁊ vnū par ticipatiue per qō habuit eſſe ꝓpriūꝛ⁊ ꝯſeruaẗ in eſſe pro prioꝛvt vides in exēplo de medicina ſeu ſanitate.Ex hoc verificaẗ tibiꝛquare itelligibiles forme in itelligētia mo uente orbē dicunẗ oībus modis ſm rem ideꝫ illiꝛnon tñ in ſubā itellectus hoīs.hō eni ideo eſtꝛqm̄ illa itelligētia eſt cā earuꝫ.iō intelligit illas ſm ꝙ intelligit vbi eſt eſſe rerū factarūꝛvt dixiꝛ⁊ ideo itelligit aliaꝛqꝛ itelligit ſe in quantū cā.ideo itelligibiles forme ⁊ intellꝰ ſunt vnū in diſpōne eſſentiali in intelligētia illaꝛnō ſic in intellu nro vbi nō poniẗ eſſe rerū ad extra.iō nō intelligit illas ſm ꝙ itelligit ſeꝛ⁊ tūc tibi eſt manifeſtū totū iſtud ſi hñ iſpe

Contra xeris dicta Auer.¶ Sed dices ſalteꝫ aīa hoīs eſt potens ꝓducere res in aliquo eſſe ſaltē diminuto.ergo pōt itelli

Riſio. gere illas itelligēdo ſe eē cām illoꝝ aliquo mō. ¶ Pōt dici apō me ꝙ ſi tenemus itellectū agentē eē dū ſine du bio itelligit illas nō modo ſm ꝙ pōt producere illas in eſſe itelligibili.imo ſm ꝙ pōt producere illas ſimplr.vt dixi in qōne de itellectu. ¶ Sed ſi teneam⁹ ꝙ itellect⁹ agens ſit vna intelligentiarū ſm ꝙ dicit Ioā.adhuc pōt fingi ꝙ itellectus agens intelligit res ſm ꝙ pōt illas ꝓ ducere aliquo modo in itellectu poſſibiliꝛ⁊ ſic intelliget

Intellꝰ a gēs ⁊ poſ ſibilis ſūt vna res ſm rē dif ferūt tñ ſꝫ ronem. illas itelligēdo ſe. ¶ Sed tenēdo opionē verā ꝙ intellꝰ agēs et poſſis ſunt vna res ⁊ diuerſe operationes.vt dicit Auerro.Tunc reputo eſſe dicēdū ꝙ illud nō opꝫꝛqm̄ itel lectū ꝓducere res in eſſe intelligibili non eſt niſi recipe illas ꝓfectiue.ideo nō opꝫ vt intelligat illasꝛqꝛ cauſat il lasꝛſed qꝛ ꝓficiẗ ab illisꝛideo intelligit illasꝛ⁊ tu perſiſteꝛ qm̄ diu cōſideraui in hocꝛ⁊ aliqualr tetigi totū hoc in li bro de itellectu.Et ſi deus dabit mihi vitāꝛdicaꝫ melius

Solō ad ſcdaꝫ que ſtionem. de hoc. ¶ Ad ſcdaꝫ qōnē dōm ꝙ eſſe ꝓpriū eſt eſſe ſim plr eiꝛ⁊ ideo eſt melius eiꝛ⁊ ideo opꝫ dicere ꝙ lꝫ eſſe ab ſolutū formaꝝ ſit abſolute nobilius ⁊ meliusꝛqꝛ ſine du bio eſt eſſe nobile itelligētiaꝝ.attamē nō eſt meli⁹ ⁊ no bilius ipſi rei ꝓducteꝛqm̄ illud eſſe in cā nō eſt eſſe pro prium ſibi.v.g.roſa mō que nō eſtꝛhēt eſſe in cā ꝓmaꝛ⁊ in cauſis proximisꝛet ſine dubio eſt eſſe melius ⁊ nobiliusꝛ nō tamē eſt melius ipſi roſeꝛꝓpter qō roſa abſolute mō non dī eſſeꝛſed diciẗ ꝙ eſt in ſuis cauſisꝛ⁊ ſic eſt ſm qdꝛ ⁊ oēs res anteq̄ ſint ſimplr ſunt ſm quidꝛqm̄ hñt eſſe in ſuis cauſisꝛqō eſſe eſt ſimplr nobiliusꝛnō tñ eis vt ſic eſt ſimplr nobiliusꝛqꝛ tūc fruſtra fierētꝛ⁊ ſic appet ſolō que ſtionis ſcde.Et cum oīa iſta ſint ſic declata verificata eſt maior ⁊ minorꝛ⁊ cōcluſio iſtius loci. ¶ Et poſtq̄ dixit to tū hoc.declat qualr iſta ſe hñt vlteriusꝛ⁊ dicit.vn̄ putant pħi ꝙ orbes dicta ꝓn⁹ ſepata intelligūtꝛ⁊ hoc pōt intelli gi duobus modisꝛvel ꝙ ipſi orbes ſunt itelligētes illa ꝓn cipia ſepataꝛvel ꝙ illa ꝓncipia ſunt intelligētia dictos or besꝛ⁊ ſi intelligiẗ ꝓmo modoꝛvideẗ mihi ꝙ per orbes in telligat ipſa corpora animata colligata ex intellectu ⁊ or be que intelligunt illi tanq̄ partes ſuuꝛ⁊ hoc eſt declara tum in libro de ſubā orbisꝛ⁊ eſt dictū ꝙ ſicut ex itellectu humano ⁊ hoīe conſtituiẗ vnuꝫ intelligensꝛ⁊ vnū volēsꝛ qō intelligit ſe ⁊ intellectū ſeparatūꝛita ex itelligentia et orbe ꝯuenit vnū intelligens ⁊ vnū operās qō intelligit intelligentiā ſeparataꝫ que eſt parsꝛvel q̄ſi pars illiusꝛſi intelligiẗ ſcdo modoꝛres eſt manifeſtaꝛqm̄ intelligentie intelligunt orbes pro quāto ſunt cauſe orbiumꝛeo modo quo deus intelligit reliqua pro quāto eſt cauſa reliquoꝝꝛ ſicut dixi ſepe in aliisꝛ⁊ diceẗ melius.Deinde īfert aliud dicēsꝛ⁊ ꝙ regimē dictoꝝ orbiū in entibus inferioribusꝛ ſequiẗ ita ꝙ ordinate prout ipſa corpora aīata ſuntꝛ⁊ ipſi ſcilꝫ orbes cōparātes.i.intelligentes cōparationiꝛ⁊ ſapiē tia ſapientialiꝛvel littera eſt corruptaꝛ⁊ debet dicē coope rantes intelligunt ipſa ſeparata ꝓncipia intelligētia ⁊ hu manū itellmꝛattñ videẗ mihi ꝙ lr̄a iſta dꝫ alr itelligi.ſ. ⁊ ipſe vult dicēꝛpħi cōparātes iter ipſa ſepata itelligētiaꝛ ⁊ iter humanū itellm īueniūt ea itelligētia nobiliora hu mano itellectuꝛ⁊ tūc lr̄a eſt manifeſta per ſeꝛſed qꝛ nā cō parationis eſtꝛvt cōparata differāt ⁊ cōueniāt.ideo cum dixit illas differre penes nobilitatē ⁊ ignobilitatē ponit ea ꝯuenireꝛ⁊ diciꝛlꝫ cōicent ꝓut itelligūt entiū foīasꝛet ꝙ foīa cuiuſlꝫ eoꝝ eſt id qō cōprehēdit de formis entiū ⁊ ipſoꝝ ordinēꝛvult dicē de nā itelligētiaꝝ eſt i cōprehē dere foīas entiū ⁊ ordinē illoꝝꝛ⁊ ita ſilr eſt itellꝰ hūan⁹

τ qꝛ dixit diiaꝫ τ ꝯueniẽtiã: exponit diiaꝫ dicẽs: sed dĩnt: qꝛ entiũ foꝛe cãe sunt humani itellꝰ: cuius cãm dicit. ab eis nãqꝫ pficiꝰ: sicut quelibet res pficiꝰ in sua forma: sed itelligẽtia dictaꝝ itelligentiarũ sunt cãe entiũ. i. existẽtiũ formarũ. ordo eni entiũ sequiꝰ ordinẽ itelligentiarũ separatarũ: sicut ordo sanabiliũ: sequiꝰ ordinẽ sanabiliũ itellectoꝝ: sed ordo nostri itellꝰ sequiꝰ ordinẽ entium.

Dubitaꝰ **Sed** ꝯuenit locus q̃ōnis q̃re itellꝰ nr̃ sic itelligit τ itelligẽtie nõ pficiunꝰ ab illis itelligibilibus τ etiam si itelligit: qꝛ causaꝰ ab eis. ḡ itelligit illã p eẽntiã eiꝰ: sic itelligẽtie itelligunt ꝑmũ ens: τ hoc est multũ difficile: τ diu imoꝛatus suꝫ: τ diu ignoraui hoc. ¶ Pro itellu ħ pꝛimo debes scire ꝙ in itelligẽtijs vt declarabiꝰ sũt gradus adeo ꝙ iferioꝛ est vilioꝛ: q̃to eni itellĩa est remotioꝛ a ꝑꝰ tãto i gradu pfectiõis remoueꝰ: τ iõ sic eẽ illaꝝ diminuiꝰ ita τ poꝰ: τ qꝛ itellꝰ humanꝰ fuit ifimꝰ: vt diĉ Auer. 3ꝰ de aĩa. cõ. 19. iõ ẽ diminutꝰ in poꝰ: τ iõ nõ habuit causalitatẽ in entibꝰ nisi ꝑm gd: τ dixi ꝑ quãto cõseruat illas in esse itelligi: τ qꝛ ita est appet solo q̃ōnis ꝑme: qa eni itellꝰ humanꝰ nõ fuit cã entiũ nõ potuit itelligẽ illa ꝫ ꝙ est illorũ cã: qa vo itellĩe sũt cãe entiũ. iõ potuerũt itelligẽ illa ꝫ ꝙ itelligẽt se vbi sũt cãe eoꝝ: itellꝰ igiꝰ hũanꝰ nõ potuit itelligẽ illas foꝛas: vt est cã. ḡ opꝫ vt itelligat illas vt colligaꝰ illis aliq̃ colligatiõe: ħ aũt nõ põt eẽ: nisi qa colligaꝰ illis: ꝫ cãtũ colligaꝰ causis: iõ itelligit illas: eo qꝛ est cãtum ab illis in aliq̃ gñe cãe: τ sic appet solo prime q̃ōnis. ¶ Pro itellectu 2ꝰ debes scire ꝙ itellꝰ nõ itelligit illas: eo qꝛ itelligit se cãtũ: sic̃ alie itellĩe itelligũt ꝑmũ: qm̃ itellectꝰ nõ causaꝰ ab illis simplr̃: ita ꝙ eẽ itellꝰ sit a rebꝰ: sic eẽ itelligẽtiaꝝ a ꝑ: qm̃ itellĩe depẽdẽt a ꝑ tanq̃ ab agẽte simplr̃. iõ ille itelligẽdo se sufficiẽter pñt ꝑm̃ itellĩre: qꝛ ipse sũt simplr̃ effectꝰ ꝑmi: qꝛ igiꝰ itellꝰ nõ cãꝰ simplr̃. ita ꝙ ab illis accipiũt eẽ: iõ nõ potuit itelligẽ illas itelligendo se. itelligit ḡ itellĩas ꝑ q̃to cãtur ab illis in gñe foꝛe: ipse eni pficiũt itellm̃ eo mõ q̃ foꝛe nãles pficiũt mãm: τ iõ itellĩt illas ꝑ quãto recipit illas: nõ dico subiectiue: sed pfectiue τ obiectiue: sic̃ dixi in q̃ōne de itellu: τ iõ itẽtio hũani itellꝰ nõ est nisi receptio foꝛaꝝ pfectiue. Et ex his appet 2ꝰ q̃ō: τ diu ignoraui hoc τ aĩs dicã plus de hoc. Et cũ oĩa hec sint declata ꝯcludit diiaꝫ. d. q̃re hꝰ rõ. i. forma hũani itellꝰ defectiua est. vult dicẽ est vilioꝛ itellꝰ: τ hec fuit diia. Et postq̃ dixit ħ ꝯcludit aliõ de reꝝ formis: τ si sic. vult dicẽ est sic̃ dictũ ẽ. ḡ eẽ sensibiliũ entiũ mltos hẽt gradus: q̃ꝝ vilioꝛ est in mã: nobilioꝛ illo est eẽ qõ hẽt in hũano itellu: τ nobilioꝛ isto ẽ eẽ qõ hꝫ in sepatis itelligẽtijs: τ adhuc ibi ẽ ordo qõ declat. d. deide in ipsis sepatis itelligẽtijs dicte foꝛe gradus hñt adiuicẽ dĩntes ꝫ ꝙ dĩnt ille itellĩe adiuicẽ. ecce igiꝰ dispositionẽ entium.

11ꝰ q̃ō. **Sed** hic est locꝰ q̃ōnis: qꝛ vĩ ꝙ foꝛe hñt nobiliꝰ esse in mã: eo qꝛ ibi hñt eẽ simplr̃. 2ꝰ vĩ ꝙ hñt eẽ nobiliꝰ in itellu hoĩs: τ ibi hñt eẽ ꝑut sũt cãe eꝰ: in itellu ꝑut sũt cãte. ¶ Ad has. ad ꝑm̃ potuit appere solo ex iã dictꝪ. sine dubio eni itellĩe hñt eẽ simplr̃ melius eis in mã q̃ alibi: attñ Auer. loq̃ꝰ de eẽ in se: lꝫ eni eẽ musce sit nobilius eẽ: nõ tñ ẽ meliꝰ eẽ hoĩs: τ sic foꝛe nãles simplr̃ eis hñt esse meliꝰ in mã: lꝫ absolute eẽ eaꝝ i itellu τ itellꝰ sit nobiliꝰ τ meliꝰ: τ ħ totũ fuit declatũ supra. ¶ Ad 2m̃ iã appet solutio: esse formaꝝ in itelligẽtijs est eẽ cã rerũ: eo qꝛ illud eẽ nõ est nisi eẽñꝰ itellĩaꝝ: q̃ põt ꝑducẽ res: τ sic ibi sunt cãe. Sꝫ itellꝰ hoĩs hñt eẽ cãc in gñe foꝛe: hñt tñ eẽ cãta ꝫ qd. iõ simplr̃ nobiliꝰ est eẽ eaꝝ in reliqs: τ ħ pꝫ. Et postq̃ tractauit de dispõne itellĩaꝝ τ ordie entiũ: vult mõ tractare de dispõne ꝑmi ꝑncipij: τ accipit ꝑ illud qõ dicit ad ꝑm̃ ꝑnm̃: τ ad eꝰ nãꝫ. τ diĉ: rursus qñ ipsi speculati fuerũt de corpe supcelesti inuenerũt ipꝫ ꝑm veritatẽ corꝰ sile vni aiali vnũ motũ vlem. i. totalẽ hñti: τ itellĩt ħ p corpꝰ celeste nõ octauũ orbẽ: nec aliquẽ aliũ: sꝫ cõpositũ ex oĩbus orbibꝰ: τ declat illã ꝯueniẽtiã. d. sic̃ eni q̃libet aial vnũ vleꝫ hẽt motũ. s. trãslatiõnẽ sui corpis: ita sup. τ ħ motus. vult dicẽ circularis vlis in corpe celesti: est vnꝰ motꝰ q in sup̃ma spa fit. ẽ ḡ silitudo ꝙ sic̃ aial gñabile moueꝰ vno motu q ꝯuenit oĩbꝰ mẽbris τ toti ꝯgregato. ita est in aiali celesti. s. ꝙ moueꝰ vno motu totali q ꝯuenit oĩbꝰ mẽbris τ toti vlr̃. Deide exponit alios. d. postea iuenerunt ꝙ alij orbes motꝰ hñt pticulares siles oĩbꝰ ptibꝰ mẽbroꝝ vniꝰ aialis. Deide exponit dispõnẽ vnitatis illoꝝ. d. dicũt phĩ ꝙ colligatiõe hoꝝ cõpoꝝ inicẽ τ reductiõe ipoꝝ ad vnũ corpꝰ: τ vnũ finẽ est ꝯueniẽtia aiaꝫ in vno ope. s. regimine huiꝰ mũdi: τ ꝙ ex ħ seq̃ꝰ ꝙ oẽs motꝰ celoꝝ ad vnum ꝑmũ reducunꝰ: τ ponit exẽplũ ꝯueniẽs. d. vt vere sibe reperire in plibꝰ artibꝰ erga vnũ finẽ tẽdẽtibꝰ: oẽs eniꝫ ille artes ad vnã τ eãdẽ reducunꝰ: q̃ est ꝑnceps aliaꝝ artium sine dubio. τ ideo coacti fuerũt opinari ꝙ illa sepata ꝑnꝰ ad vnũ separatũ ꝑnm̃ reducunꝰ: qõ est ꝑmũ oĩum causarũ: τ forma τ ordo que in hoc ꝑncipio sũt: nobilioꝛ est formarũ τ ordinũ: vult dicẽ ꝙ cãe reꝝ τ ordo eaꝝ in primo hñt eẽ nobilissimũ simplr̃: τ ħ ordo est cã τ ꝑnm̃ oĩum ordinũ huiꝰ mũdi. ampliꝰ vult dicẽ iuenerũt ꝙ dicte itelligẽtie iter se dĩnt in nobilitate ꝑm statũ quẽ hñt de ꝑmo ꝑncipio in ꝑpinquitate τ longitudine.

Sed in his est locus q̃ōnis: q̃re nõ vĩ verũ ꝙ silitudo sit ꝯueniẽs: qm̃ sedes aĩe est cor ꝑm oẽs: qõ poniꝰ in medio oĩuꝫ mẽbroꝝ: τ totiꝰ. ḡ mediũ oĩuꝫ orbiũ cũ dicaꝰ eẽ sol: iõ deꝰ deberet eẽ in orbe solis tãq̃ in sua sede. Et vel silitudo nõ est ꝯñs: vel deꝰ nõ erit in octaua spera qõ est falsuꝫ. ¶ Hic dixerũt qdã phĩ ꝙ deꝰ sine dubio ẽ in orbe solis ꝑꝑ mlta. ꝑ eẽ in medio: qm̃ de nã ꝑncipis ẽ: vt sit in medio: vt dĩ in lib. de cã motuũ aialiũ. mõ ꝯstat iter orbes meñ eẽ solẽ. ¶ Scdo ꝑꝑ dignitatẽ orbis: qm̃ orbis est finalr̃ ꝑꝑ stellã: vt dictũ est i lib. celi. iõ orbis q hꝫ stellã nobilioꝛẽ erit nobilioꝛ. mõ ꝯstat solẽ eẽ nobilioꝛẽ oĩuꝫ: vt appet apud oẽs. ¶ Tertio. ꝑꝑ ꝑpinqtateꝫ ad nos ꝑꝑ q̃s moueꝰ: opꝫ eni ꝯsuãs τ agẽs nõ eẽ distãs a cõseruato τ acto: vt appet cõiter in oĩbꝰ. ꝑꝑ hec τ mlta alia dixerũt ꝙ sol reꝰ totiꝰ firmamẽti est sic̃ cor: qm̃ sic̃ cor est fons caloris: ita τ sol: τ sic̃ cor est illud vñ oẽs ṽtutes ꝑueniũt in mẽbris aialis: sic sol ꝑꝑ lumẽ τ alia est id vñ oẽs ṽtutes in reliq̃ celestia diffundunꝰ: τ sic sic̃ aĩa est i toto corpe. appropriaꝰ tñ cordi tãq̃ pti dignissime. sic deꝰ est in toto congregato ꝑmo: τ appropriaꝰ tñ in sole tanq̃ in pte ꝑncipalissima. ¶ Sed sine dubio hec opio est falsa. τ cõtra phos qdẽ: qꝛ 8ꝰ phyſi. Aristo. vt dicit Auer. ibidẽ cõ. 84. determinat ꝙ deus est in maximo circulo: τ in 2ꝰ celi: vt dicit ibi. cõ. 15. determinat ꝙ sit in oriẽte. falsa quidẽ: vt ꝑbaꝰ ab Auer. 12. meta. cõ. 44. qm̃ oẽs orbes diurnũ motũ itẽdũt q ꝑuenit ab octauo orbe: hoc aũt nõ eẽt nisi qꝛ ille orbis octauꝰ est nobilioꝛ oĩbus alijs. ¶ Scda via sumiꝰ ibidẽ ex dignitate corpis τ magnitudinis: qm̃ maiori q̃to dꝫ appropriari maioꝛ ṽtus: vt dictũ est i lib. celi: τ in lib. phy. mõ ꝯstat octauũ orbẽ eẽ maximũ oĩuꝫ. ḡ ei appropriabiꝰ maioꝛ ṽtus. mõ declatũ est in loco eius ꝙ ṽtus ꝑmi est maxia. imo sine dubio dꝫ appropriari 8ꝰ orbis sedi. ¶ Tertia via ibidẽ colligiꝰ: qm̃ ꝑnceps debet poni in loco dignissimo. modo cõstat supremũ locuꝫ esse oĩum dignissimũ: vt dicunt: τ videmus ħ apud ꝑncipes huius mundi qui semꝑ appropriant arci τ castris ꝑpter nobilitatẽ eoꝝ. ¶ Quarta via est ex multitudine stellarũ: τ nobilitate eaꝝ: vt Auer. ibidẽ dicit. mãifestũ est eni illũ orbẽ excellere orbẽ solis ꝑꝑ magnitudinẽ stellarũ τ nobilitatẽ earũ. vt Auer. ibidẽ diĉ. manifestũ est eni illũ orbẽ excellere orbẽ solis ꝑꝑ mltitudinẽ stellarũ. ibi eniꝫ multe sunt stelle τ dignꝰ: τ reputo ꝙ oẽs vel mlte earũ

sint

Quãdo itellꝰ est remotioꝛ a ꝑmo: tãto imꝑfectioꝛ ẽ: τ ecõuerso.

12. q̃ō.

Pꝛo q̃o rundamẽ: Pꝛima rõ. Scda rõ. Tertia rõ. Impugꝰ Scda via Tertia Quarta

Sidle si· ex motu diurno sq lut pãtes cuiß par terre. sint nobiliores sole:cuius signũ videt̃:eo q̄z opꝫ:vt motu
diurno oẽs sint partes cuilibet pti terre: qḋ nõ eẽt nisi:q̄z
vtum b⁹ eaꝝ ꝯseruãt mũdũ:videm⁹.n.solẽ per multã tp̃s
distare a nobis:t tñ ps vbi nos sumus sine ꝓpingtate ei⁹
ad nos est adhuc in lũi eẽ ꝯstituta: t h̄ signat q̄ eẽ ei⁹ nõ
est ita necũ:sic eẽ octaue spe t stellaꝝ ei⁹.Ultra s signo
põt ibidẽ ꝓbari:q̄m motus maximus circuli est velocis-
simus:t tñ est corpis maioris:t h̄ nõ eẽt nisi ex nobilita-
te t fortitudine v̄tutis:q̄m ex puitate corpis eẽ nõ põt: si
cut forte accidit in luna:t ex h̄ scim⁹ q̄ v̄t⁹ mouẽs illã spe
rã est fortior oĩb⁹ alijs:t iõ non põt eẽ nisi sit de⁹.Ex oĩb⁹
his seq̄t̃ q̄ octau⁹ orbis est simplr̃ nobilior oĩbus alijs:lꝫ
alij iter se cõpatiue sint in nobilitate: q̄z q̄dã eoꝝ sũt no-
biliores s̄m vnũ gradũ nobilitatis:q̄ tñ s̄m aliũ sunt vi-
liores:vt dĩc ibidẽ Auer.¶ Pro solõne ad rõnes alteri⁹
opionis debes scire q̄ dignitas loci: t magnitudo corpis
sũt dignitates ab⁹ᵉ maiores q̄ҫ reliquae:t iõ si vn⁹ orbis sit
alio dignior in vna dignitate:t ali⁹ in illis duab⁹.s.loco t
Ad p̄mã corpe:z⁹ erit simplr̃ nobilior.¶ Mõ ad rõnes.ad p̄maꝫ
dõm q̄ si illa cã eẽt va.tũc de⁹ deberet eẽ in terra:q̄m ibi
dẽ ẽ maxie in medio cũ mediũ simplr̃ sit cẽtꝝ mũdi.iõ
dico q̄ dꝫ locari i medio alijs saluari que reddũt locatũ
simplr̃ digni⁹:cuiõ sunt corpis magnitudo:t ei⁹ loci sup-
Ad s̄:dã mitas.¶ Ad z^m dĩc ibidẽ Auer.q̄ sol est nobilior errati
cis nõ tñ fixis: imo puto q̄ stelle octaui orb̄ sint nobilio-
Contra. res sole saltẽ q̄dã eaꝝ.¶ Sꝫ dices ꝯ:q̄m saltẽ ite⁹ satur-
ni erit nobilior ite⁹ solis:t tñ orbis solis est nobilior orbe
illo.¶ P̄.oẽs stelle recipiunt lumẽ a sole:vt dĩ in lib⁹ de
Solutio. ꝓtib⁹ eltoꝝ.¶ Ad p̄^m dõm q̄ ite⁹ orbiũ supioꝝ sunt nobi
liores t fortiores ꝑꝑ magnitudinẽ coꝝ:t ꝑꝑ supremitatẽ
loci:q̄ arguũt eẽ simplr̃ nobiliores: lꝫ sol sit nobilior s̄m
q̄d.¶ Ad z^m.dixi in lib⁹ de suba orbis illud eẽ fl̃ꝫ.t Ap.
itẽdit q̄ a sole stelle itẽdunt̃ in lumie:t h̄ nõ arguit solẽ
eẽ nobiliorẽ nisi s̄m q̄d:lꝫ ab⁹ᵉ octaua spa ꝑꝑ illa sit sim-
Z.i de⁹ sit adeq̄ᵗe in oĩb⁹ orbi bus tñ p̄n cipalr̃ ẽ i maximo circulo. pliciter nobilior.¶ E his appet q̄ de⁹ est in maxio circu
lo:vt dĩc Auer.p̄.lꝫ sit in oĩb⁹ adeq̄te:nõ tñ p̄marie:vñ si
cut totũ aĩal est adeq̄tũ subm aĩe:t cor p̄ncipale:ita totũ
celũ ẽ subꝫ adeq̄tũ deitatẽ p̄ncipale ẽ maxim⁹ orbis.Et
ex h̄ seq̄t̃ q̄ illa silitudo nõ ẽ in oĩb⁹ ꝯueniẽs: t sic appet
illud qḋ dĩc Auer.z⁹ celi.cõ.64.vide ibidẽ.Et postq̄ di
xit totũ istud:vlt declare dispõnẽ ei⁹ itellĩdo entia:t di-
cit.vñ p̄m⁹ inte⁹ nõ itellĩt nisi seipꝫ:t itellĩns seipꝫ oĩa en
tia itellĩt:lꝫ in nobiliori eẽ t ordine q̄ eẽ põt.Deide inuie
dñioꝫ iter p̄^m t reliq̄.o.suba tñ dicti p̄mi ite⁹ posterioris.i.
re⁹ posterioris:vel q̄ itellĩt posteri⁹:t id qḋ intellĩt de for
mis t ordib⁹ in p̄ inte⁹ exñtib⁹:t dicta separa inte⁹ adinui
ceꝫ dĩnt in h̄ pũcto:vult dĩc s̄m diuersitateꝫ gradnũ:ꝑꝑ
qḋ ꝯcludit.o.seq̄t̃ q̄ nullus isimoꝝ itellĩt de nobiliori il
lo.i.itellĩt nobili⁹ eo q̄ ille nobilior.i.inte⁹ p̄mi itellĩt de
seipso.vult dĩc q̄ nulla itellĩntiaꝝ põt itellĩere meli⁹ deo:
nec itellĩndo se:nec itellĩndo aliud.itellĩndo se nõ:q̄z nulla
est nobilior deo:nec itellĩndo aliud.q̄z nihil deo ẽ meli⁹ t
nobilius:nec ex⁹:vult dĩc:nec iter se itelligũt in vno: t eo
dẽ pũcto idẽ itellĩbile.s.q̄ q̄libet itellĩntiarũ entia itellĩt
in vno t eodẽ gradu:cui⁹ rõnes ponit.o.si.n.ita esset:seq̄t̃
q̄ eẽt vnũ t idẽ:t nõ dĩnt nũero.ꝯcludit ꝯnẽ.o.vñ.i.q̄ h̄
mõ.s.s̄m gradus dĩnt.Sꝫ in ista ꝯne Joã.z⁹ de aia labo-
rauit:t ego in expõne s̄ꝯⁿ dixi id qḋ mihi apparuit:attñ
ꝑ nũc vĩ mihi q̄ ista rõ sustẽtet̃ in duab⁹ ꝓpõnib⁹:q̄rũ
p̄⁹ est q̄ act⁹ pur⁹:cui nulla po⁹:nec impfectiõ is:nec rece
ptiõis ẽ admixta nõ est plus vno in spe:vt declarũ est:p̄
celi.cõ.90.vl.9.q̄m duo idiuidua eiusdẽ spẽi de sunt cor-
ruptibilia.t act⁹ pur⁹ nõ ẽ corruptibilis:q̄ in z⁹ figura nõ
põt eẽ plus vno in spe:t maior h⁹ ꝓsylli est mãifesta:q̄m
multitudo nũalis est ꝑ mãꝫ aliq̄ mõ: vt dixi in multis lo
cis:et sic appet ꝓpõ p̄ncipalis.s.q̄ act⁹ purus nõ est plus
vno in spe.z⁹ ꝓpõ est ꝯcessa ab aduersario.s.lꝫ itellĩntie
sunt act⁹ puri q̄b⁹ nõ ẽ admixta po⁹ impfectiõis:nec rece
ptiõis:q̄ oẽs sũt vnũ nuõ:t si dĩnt:qḋ erit ꝯñs:t q̄z ꝯña ẽ
ipõle:opꝫ vt minor sit ipõlis:q̄z maior ẽ nota ꝑ se: t iõ di
cit Auer.z⁹ de aia.cõ.5.qḋ declarũ ẽ in p̄⁹ phia.q̄ nulla est
forã libera a po⁹ nisi forã p̄⁹:q̄ nihil itellĩt ex⁹ se:lꝫ eẽntia
ei⁹ ẽ q̄ditas ei⁹:alie aũt forẽ admiscent̃ in q̄ditate t eẽntia
q̄q̄ mõ:t h̄ qḋ dixit eẽ declarũ in meta⁹ forte inuit iz^m illi⁹.
tex.cõ.51.vbi declauit q̄ de⁹ nihil itellĩt ex⁹ se: t forte in-
nuit tex.cõ.37.vbi declauit q̄ de⁹ ẽ simplr̃:q̄z mouet re-
liquas itellĩntias. t forte ex his duob⁹ erit declarũ illud:
t tu vide z⁹ de aia:q̄z declaui totũ istud. Et postq̄ dixit h̄
dĩc.t dicũt p̄dicti phi q̄ p̄⁹ nõ itellĩt nisi seipꝫ:t p̄m⁹ ite⁹
q̄ ꝓcedit ab eo.s.z⁹ itellĩntia q̄ itellĩt p̄^m:q̄z cãtur a p̄ nõ i-
telligit eo posteri⁹:q̄z cãt⁹ est:vult dĩc ab illo:t sic intellĩe
ret eũ rursus eẽt cãtus a cã: vult dĩc alia a p̄⁹: t forte hec
v̄ba sũt colligãda cũ illis.s.t dĩt q̄ p̄m⁹ nõ itellĩt nisi se-
ipꝫ:t si inte⁹ eũ.i.aliud ab eo.rursus eẽt cãt⁹ a cã:t sic or-
do est ꝑposterum: t ambo s̄mões sũt veri in se.t postq̄ di
xit h̄ cõplet id.o.t ẽt dĩt q̄ id qḋ itellĩt p̄m⁹ de seipso est
oĩum entiuꝫ cã:t id qḋ itellĩt quilibet posteꝝ de p̄mo est
q̄dãmõ qḋ est cã: vult dĩc q̄si cã:t qḋ est.i.q̄dãmõ cã sui
ipsi⁹:t q̄uo sic h̄ est declarũ in alijs supra.Sꝫ ꝑ h̄ in vitio di
cto debes scire q̄ id qḋ itellĩt z⁹ itellĩntia:t sic de alijs est
inq̄ñtũ itellĩt se cãtã a p̄ma:t q̄z eẽ ei⁹ est cã posterioꝝ:iõ
itellĩndo se q̄si est cã reliquoꝝ: t cã sui:q̄m intm̃ intellĩt
se inq̄ñtũ cãtur a p̄⁹:t iõ q̄dãmõ est cã ꝑpoꝝ ꝑ id qḋ itel
ligit de p̄:t cã sui:t h̄ est manifestũ ꝑ se:t postq̄ declauit
sibi totũ h̄ eaꝫ in dispõnib⁹ gn̄abiliũ q̄ҫ eternoꝝ q̄ҫ sepa-
toꝝ dĩc.q̄ h̄ mõ debẽt p̄hoꝝ opiones in p̄missis itellĩ:t i
motorib⁹.i.arg^m eoꝝ ad oĩa p̄dicta.Et q̄si diligẽter inspi
ciunt̃ repiunt̃ in sublimiori q̄du suffi⁹.i.certitudis maxi
me re⁹ motoꝝ.i.oĩuꝫ loquẽtiũ p̄sertim saracenoꝝ: vt sũt
i.cuiõ sunt due secte que dĩr Mobãçela t Albaria:t po
nit opiones harũ.o.q̄ in p̄ p̄n⁹ opinant̃ q̄ in mũdo ẽ vna
suba incor⁹ nec in corpore ꝯsistẽs:t ẽ viua volẽs sciẽs po-
tẽs loquẽs vidẽs t audiẽs:lꝫ Albaris.vlt dĩc z⁹ secta ex-
p̄sse opinat̃ q̄ hec suba sit efficiẽs oĩa entia absq̄ aliquo
medio:t sit in eia ifinita scia ꝑut entia ifinita sunt:q̄ sup.
vno actu itellĩt:t negãt hinc cãs eẽ in reb⁹ iferiorib⁹:vlt
dĩc q̄ auferũt v̄tutes cãtiuas a reb⁹: t dĩt q̄ ex suba re-
perit̃ cũ q̄libet re adiũgẽtib⁹ adiũctiõe eẽntiali:vlt dĩc
q̄ ista ẽ inata cũ oĩb⁹ reb⁹ eẽntialr̃:he igit̃ sunt due secte
quas hic adduxit Auer.vt vides in dispõne p̄mi p̄ncipij.
Postq̄ adduxit illas: vult remouẽ illas:t arguit ꝯ eas:t
p̄mo ꝯ p̄mã.Et syll⁹s cõponit̃ sic:oĩs suba incor⁹ viuẽs vi
dẽs:t reliq̄ est gñis aĩe: lꝫ ꝑ loquẽtes sue legis p̄ma suba
est viuẽs:t reliq̄ : q̄ est gñis aĩe:cui⁹ ꝯtriũ opinati sunt:vñ
dicit.t nõ est dubiũ q̄ multa icõueniẽtia sequunt̃ hãc
opionẽ: eo q̄ ens qḋ tale ẽ vult dĩc suba incorpea viua:t
reliq̄ opꝫ necio q̄ sit de gñe aĩe:hec est vis maioris cum
cãm dĩc:aia.n.est suba icorpea viua sciẽs potẽs volẽs au-
diẽs t loquẽs.Deide infert ꝯnẽ.o.q̄ isti posuũt entiũ p̄n⁹
aiatũ vlt̃ꝫ separũ a mã: t ipsi nõ putãt ẽt opinari illud.
Deiñ arguit ꝯ aliud.o.vñ dicem⁹ dubia sup hos errores
cadẽtia:cui⁹ forti⁹ est id qḋ opinati sunt de dei denoĩbus
i.attributis. ipsi.n.dĩt q̄ hec ẽ q̄dã suba antiq̄ cõposita:
lꝫ secta Albarie vel asfarie hoc negant. ipsi.n.dĩt q̄ q̄li-
bet cõpõ est noua: vñ syll⁹s sic cõponit̃:oĩs cõpõ ẽ noua:
de⁹ ẽ cõposit⁹:q̄ est nou⁹:maior ꝓsyllogiçat̃:oẽ accñs no-
uuꝫ est:cõpõ est accñs.s.ipsis partib⁹.iõ maior mãifesta:
q̄uo h̄ rõ sit va declarũ ẽ z⁹ meta.cõ.19.t nolo plus imorari
in h̄.Et postq̄ dixit h̄ ponit alia q̄ ꝯcedit secta illa:t dĩc
opinãt cũ h̄ q̄ oĩa entia sũt irreglaria.s.q̄ nõ sũt sub ter-
miato ordine nãli:vult dĩc s̄ꝫ suas nãs:nec sub ministra
tione cuiusdaꝫ sapiẽtie datis entib⁹ determiatã mẽsurã:

ideo opinanẽ q̃ qólibet ens aliā nām hẽre pōt pter illaȝ quā hȝ: ⁊ hoc.i.ordo ⁊ mẽsure: ⁊ nā determinata sequunẽ eos.i.illa entia nec͞io in itellu: vult dicē p q̄to pueniunt ob itellu. Et vĩ mihi q̃ do² sylli istoꝝ sit in duab⁹ ppōni bus: q̄rū pma est: oẽ ordinatū terminatū in nā: ⁊ mẽsura tū in debita mẽsura in sui nā nō ordinatū nec termiatū in nā: nec mẽsuratū in debita mẽsura ab alio itellectuali ordinaẽ ⁊ termiaẽ in nā: ⁊ in debita mẽsura poniẽ: hec ppō est manifesta p se. scđa est q̃ nulla res est ordiata: nec nāe terminate: nec in debita mẽsura ep̄ns: vt accipiunt ⁊ crediūt: iō ɔcluserūt ordines ⁊ terminationẽ ⁊ mẽsurā in entib⁹ eẽ a vtute aliq̄ itellualis: ⁊ nō appuit eis alia: nisi p̄mi pncipy pp qđ addit Auer. lȝ videāt q̃ effectus mūdi seqẽ ordinẽ ⁊ regulā: vult dīe p̄mi pncipy. Deinde ponit aliā q̄ dīt. d. ⁊ vocāt eū ordinẽ sapie: ⁊ ip̄m eē sapiēs ⁊ as similāt opa nālia ad volūtaria: ⁊ dīt q̃ glibet act⁹.i. effe ct⁹ inq̄tū act⁹ pcedit ab agēte volēte viuo ⁊ sapiēte. ⁊ di cūt q̃ actiōis nā inq̄tū actio lfert B.i. eẽ sapia. Deide p bat ꝫ eos: vñ de⁹ est viuēs. d. ⁊ allegāt in B dicētes q̃ id qđ nō est viuū est mortuū: ⁊ de mortuo nullū op⁹ pcedē dꝫ: ⁊ vult dīe q̃ pp B opꝫ: vt do sit viuēs: ⁊ negāt opa pce dētia a nālib⁹ vtutib⁹: vult dīe: q̄ oīa ponūt in posse dei: ⁊ iō negant q̃ res viue nobis p̄ites opa hēant: ⁊ dīt q̃ B opa nobis appētia adiūguntẽ viuo. vult dīe deo p̄ viuoꝝ: ⁊ lȝ appeat q̃ corp⁹ bruū ea agat nō est du̾ q̃ pcedāt a corpe viuo occulto: ⁊ iō seqẽ eos q̃ nulla vita sit p̄ns: vlt dīe in reb⁹ ꝫm eoꝝ nāe: B sunt illa que isti loquētes pce dūt. Et postq̄ dixit totū hoc: vĩ adducē vnū qđ appet ei iopinabile iter alia plus: ⁊ dič. rursus valde mirādū ē de eis q̄liter talis icōgrua ⁊ icōueniētia p̄nt opinari: q̄ sen sibilr̄ reprobata sunt. vȝ q̃ nulla sit vita p̄ns: vult dīe q̃ dīe nullā vitā eẽ in reb⁹ B reprobatū est sensibilr̄. Deide cōplet illud qđ dīt. d. q̄liter tñ p̄n̾ agēs seu efficiēs asse rūt hoc via. q. d. dubiū est: ipsi posuerūt q̃ qđlibet inoua tū hȝ inouātē: vult dīe glibet effect⁹ nou⁹ hȝ agēs nouū: ⁊ est ipole q̃ B pcedat ad ifinitū: g̃ opꝫ nec͞io q̃ B pueniat ad inouās antiquū.i. ad agēs āntiquū. dič mō Auer. ⁊ nos dicimus q̃ B est veꝝ: ſȝ nō ex B seqẽ q̃ agēs ponaẽ incor poreū: ⁊ iō opꝫ applicare eos ad hoc vnā aliam ppōnē: ſȝ q̃ oẽ corp⁹ nō est antiquū: vult dīe: nullū corpus est eter nū: ⁊ tūc opꝫ addē q̃ de⁹ est etern⁹: ⁊ ɔcludiẽ in 2ª figura. g̃ de⁹ est nō corp⁹. Et postq̄ dixit totuȝ istud: vult dīe de eo aliq̄: ⁊ p̄ dicit: ⁊ est notandū q̃ hāc opionē: vult dicē. illud totū qđ dcm̄ est: vel forte intēdit p hanc opionē.s. il lud vltimū qđ dcm̄ est p sylls in scđa figura. vȝ q̃ de⁹ sit vtrū eẽ corp⁹ plurimi sequunẽ. Deide apud me: vt mihi vĩ remouet q̄si dubiū ꝫ illos: ⁊ dicit. dici. n. pōt. vlt dicē q̃ si de⁹ gnāt corpa celestia dici pōt q̃ inouās.i. agēs est corp⁹ antiquū nudū ab oīb⁹ accñtib⁹: vult dīe nouis: vel per accñtis intēdit mot⁹: ita q̃ sit sensus q̃ de⁹ sit corpus imobile simplr̄. vl̄ itēdit id qđ vobis placet. Ex gb⁹. vult dīe. ppea q̄ ipsi pbāt q̃ corpa celestia sūt inouata: vtrus g̃ qōnis ē ex quo isti ponūt corpa celestia eẽ gnāta: ⁊ gnō oīs ē ex corpe: iō seqẽ id qđ dcm̄ ē. Et sylls qōnis pōt sic. cōponi: oẽ gnāns est corp⁹ agēs p̄⁹ est gnāns: eo q̄ apud eos gnāuit corpa celestia: g̃ p̄⁹ agēs est corp⁹: ſȝ B lr̄a pōt alr̄ intelligi vt velit ponere opionē: que dicit deuȝ eẽ cor pus: ⁊ tūc nō dubitat: ſȝ ponit opionē ⁊ causaȝ opionis: ⁊ tūc vult dīe q̃ hāc opionē.s. q̃ de⁹ sit corp⁹ multi sequun tur: q̄ alr̄ nō pateficret mundū hīe agēs: opinaẽ. n. q̃ oẽ agēs sit corp⁹: ⁊ tūc determinat q̄le corp⁹ sit illud: ⁊ dič. di ci. n. pōt q̃ est corp⁹ simplex nudū ab accñtib⁹: dīe g̃ scđa ex̄pō a p̄ma: q̄ p̄ma vult q̃ Auer. dubitat ꝫ illos loquen tes. scđa vlt q̃ deter⁹ loqẽ. Deīn addit: ⁊ posito ab eis q̃ celi gñenẽ: ⁊ retribuūt eis gnōnē mō incōsueto in corpo ribus inferiorib⁹. vȝ q̄ ipsi dīt celos gnārī: nec de re: nec in tpe nec in loco: hec sunt vba ei⁹: ⁊ vĩ mihi q̃ p̄nt itel ligi duob⁹ modis. p̄mus modus ē q̃ sit solo p̄me dubita tionis ꝫm p̄mā ex̄pōnē: ⁊ ꝫm hoc vult distiguē gnōnē.s. q̃ q̄dā est in tpe loco: ⁊ ex mā: vt dcm̄ est in li° physicoꝝ. q̄dā āt est sine mā: ⁊ nō in loco: nec in tpe. imo apud ples appellaẽ simplex emanatio. ¶ Ad formā qōnis dōm q̃ si maior itellr̄ p̄ mō est vera: ⁊ tūc minor ē falsa: ſȝ si ma ior itellr̄ 2° mō est falsa. ⁊ minor vã in se. B igiẽ est p̄mus modus itellīdi vba ista. scđs modus est q̃ ex his velit re mouere dubiū si teneẽ opio: q̄ dcā est in scđa ex̄pōne: q̄ñ posset gs dīe q̃ ꝫm est deū eẽ corp⁹ sine accñtib⁹: sič dcm̄ fuit: imo opꝫ vt hēat accñtia: eo q̄ oẽ corp⁹ gnāns hȝ acci dētia gb⁹ pōt trāsmutari: de⁹ est corp⁹ gnāns. g̃ in p̄ma fi gura de⁹ hȝ accñtia gb⁹ pōt trāsmutari. ⁊ solo innuiẽ his vbis q̃ maior est vã de gnōne p̄mo mō: non scđo mō: vt dictum fuit in solone qōnis p̄me ex̄pōnis: ⁊ q̄ dixit cor pora celestia gnārī nō de re: nec i tpe: nec in loco exponit gđ est gnātū de re in tpe: ⁊ in loco. ⁊ dicit in corpib⁹.i. no bis p̄ntib⁹ nulla fit gnātio totalr̄.i. ex nihilo. ⁊ dicit. vȝ at tribuūt mūdo agentē silem agēti reꝝ nobis p̄ntiū: sic re periẽ in ex̄ēplari meo: ⁊ forte lr̄a est diminuta: ⁊ dꝫ stare. vȝ. q̄ nō attribuiẽ ⁊č. ⁊ tūc B qđ diminutū ē cā ei⁹ qđ di xit: ⁊ est manifestū per se. ⁊ forte lr̄a pōt stare. ⁊ tūc itētio est q̃ de⁹ qui facit gnōnē: totalr̄ est silis agēti nobis p̄nti aliqualr̄: lȝ sit dīns: qđ declat. d. agēs nāq̄ nobis p̄ns agit sine dubio alterādo ens in quadā dispōne.i. forā ad aliā: nō de p̄uaẽ simplr̄ ⁊ nihilo simplr̄ ad eẽ: imo expoliat eū i. subȝ de suo idumēto forali: ⁊ iduit eū alia forā. ⁊ iō opi nati sunt antiq̃ q̃ ens absolute.i. simplr̄ nō gñaẽ: nec ab solute corrūpiẽ. est g̃ sensus q̃ agēs hic p̄sens nō est agēs eẽ simplr̄: ſȝ hoc eẽ. vñ sor. gnāns nō simplr̄ est eẽ: q̄ pla to sit ens: ſȝ q̄re forā platonis fuit in mā: iō est gnō ex en te supposito. de⁹ aūt est cā entis simplr̄: pp qđ dicit q̃ an tiq̃ sunt opinati q̃ nihil simplr̄ gñaẽ.i. ex puro non ente: imo gdā dixerūt hoiem fieri ex hoie: ⁊ q̃ gnō nō est nisi ex̄it⁹: vt dicit Anaxa. gdā dīt gnōnē esse ɔgregationē: vt Democrit⁹: ⁊ hec sunt iā dicta in lib° physicoꝝ. ⁊ dat cām illi⁹ qđ dixit.s. q̃ celi nō gñanẽ gñatione famosa: ⁊ dicit. vñ ɔcesso ab eis q̃ celi inouanẽ nequeūt declare: qđ fuit p̄mū inouatoꝝ. mihi videẽ q̃ velit dīe q̃ si celi generen tur gnōne ppe dicta eẽt pcessus in ifinitū in gnābilib⁹. ⁊ sic nō dareẽ p̄mū inouatoꝝ: imo erit ire in ifinitū: ⁊ hoc iā declauit: ⁊ maxime in p̄mo celi. cō. 33. Deinde exponit quō B agens p̄mū nō cōparaẽ effectib⁹ ꝫm vnū modū. ⁊ videẽ mihi q̃ apud illos actū est duobus modis.s. cōposi tuȝ ex mā ⁊ forma: ⁊ simplex ⁊ indiuisibile: sicut itellus ⁊ itellĩnte ⁊ corpora celestia: que mā carent: mō vult ista opio q̃ agēs illud si cōpareẽ ad effectū p̄mo mō nō cre at illud: ſȝ tñ facit mām ⁊ formaȝ vniri si compareẽ ad effectū. scđo mō dicit. q̃ illud creat ex nihilo: ⁊ B dicit: ſȝ agens apud eos mām ⁊ formā facit gñalr̄. vult dīe tñ si opinati sunt ip̄m hēre mām.i. si factū est cōpositū: aut fa cit eū totalr̄.i. ex nihilo: si factuȝ fuerit simplex: sicut opi nati sunt de pte idiuisibili: sicut est aīa hoīs. Et postq̄ di xit B arguit ꝫ illud. d. ⁊ si sit hec spēs agētis pmutat p̄uō nē.i. purū nihil ad eẽ in gnōne. vȝ in gnōne subē indiuisi bilis que apud eos est corpoꝝ elītū.i. ps integralis: sicut est aīa itellectiua: ⁊ pmutat eẽ ad p̄uōnē q̄ñ illa ps idiui sibilis corrūpiẽ: ⁊ h⁹ arg̾ p° sunt entimematis. cui⁹ ɔñs destruit. d. ⁊ ē māifestū q̃ nullū ꝫriū ad suū ꝫriū ɔuerti tur: ⁊ iō pura p̄uō negt.i. nō pōt ɔuerti ad eẽ: cui⁹ ex̄ēplū ponit. d. q̄ calor nō pōt ad fridit㐠ɔuerti: ⁊ dicit: ſȝ pun tū reduciẽ ad eẽ: ⁊ calm reduciẽ ad fridū: ⁊ est ꝫ: vĩ mihi q̃ pōt itelligi duob⁹ modis. p̄m⁹ ē q̃ vnū ꝫriū nō pōt cō uerti: ſȝ hr̄i p̄uatū ⁊ positum p̄nt reduci ad sua ꝫria: lȝ nō ɔuerti in nāȝ alioꝝ. ⁊ eꝫ: vel lr̄a est dim inuta: ⁊ dꝫ legi: ſȝ

ꝙ priuatum reducat̃ ad ens: ⁊ calidum reducat̃ ad frigidum: ⁊ ecõuerſo eſt impoſſe: ⁊ tunc reduci idem eſt quod conuerti: ⁊ ſermo vtroqꝫ mõ manifeſtus eſt per ſe.

Dubiũ. **Sed accidit** loc⁹ q̃õnis: q̃n Auer. dꝫ ꝙ ꝯuertitur id qḋ vĩ neceĩ . ꝙ. n. vnũ oppoſitoꝝ cõuertat̃ in nãm ſui oppoſiti nõ incõueniẽ: q̃n ſor. in po° fit ſor. in actu: ⁊ ẽt nullũ incõueniẽs vĩ ſi ꝯuertat̃ illo nõ ꝑmanẽte: vñ calidũ ꝯuertit̃ in fridũ calido corrupto ſine dubi°.

Solutio. ſic põt dici in ꝓpoſito. Dõm ꝓ Auer. ꝙ ipſe ſupponit ꝙ in oĩ trãſmutatiõe eſt ſubm recipiẽs terminũ: vt alias declaraui. mõ arguit ſic. ſi ex nihilo aliqd fit factũ ex h̃ dꝫ ſub3: opꝫ vt ei⁹ ſubꝫ ſit ipſa ſimplr̃ ꝑuo: ⁊ tũc para ꝑuatio ꝯuertat̃ in nãꝫ entis recepte cũ ei⁹ ꝑmanẽtia. ⁊ h̃ itẽdit Auer. id ãt qḋ dcm̃ eſt nihil eſt: q̃n ſi calidũ in frigidum trãſmutat̃ illud ẽ: q: calidꝫ actu ẽ po° fridũ rõne mãe: ⁊ ſilr̃ de Socrate in po°. ſꝫ ꝙ calidũ ꝯuertat̃ in nãm fridi: ſic nãm mãe in nãꝫ foꝛe recipiẽdo illa ſine dubio ẽ error pur⁹: ⁊ h̃ dcm̃ eſt in ꝑ phyſicoꝝ. cõ. 71. ⁊ ego expoſui illud in li° de itellu. ¶ Et debes ſcire ꝙ hec rõ tenet ſuppoſitis ꝑncipiis Auer. ſꝫ ſm nos nõ eſt dõm oẽ factũ idigẽ mã: ⁊ poſtq̃ꝫ reprobauit illaꝫ dicit ꝯfirmationẽ ſui arg¹ ex h̃ ꝙ cogit alios alteri⁹ ſecte. ⁊ dicit. ⁊ iõ dixit Mobãcele: vel mobecinila. i. alia ſecta loquẽtiũ ꝙ ꝑuõ eſt q̃dã ſuba: ſed putat ꝙ ipſa ſuba añ mũdi creationẽ nuda erat de noĩe eẽ: ecce igit̃ q̃ño arg^m Auer. valoꝛis fuit maximũ: q̃n ꝓꝑ ipm opꝫ illos dĩe illã ſcḋam opionẽ mirabilẽ: ⁊ poſtq̃ꝫ dixit. vult remouẽ rõnes illoꝝ: ⁊ dic̃. ⁊ notãdũ ꝙ auctes ex qb⁹ meditant̃ ꝙ res ab aliq̃ re nõ fit. i. ꝙ dꝫ creatio ex nihilo erronee ſunt ⁊ foꝛtioꝛ illis ẽ illud qḋ dic̃. ſ. ꝙ ſi ſꝑ res de re deberet fieri ꝓcederet ad ifinitũ. ⁊ ꝯñtia ẽ manifeſta ꝑ ſe apud eos: q̃n vel opꝫ venire ad ꝑ^m ꝑnãtuꝫ ex nihilo: vel ſemꝑ qḋ ꝑnat̃ ex ente ꝑoꝛi ꝑnat̃: ſi ꝑ° hẽo ꝓpoſitũ. ſi 2^m cũ illud eẽ in po° nõ ſit niſi mã: q̃ nõ põt ſtare ſine foꝛa: iõ añ factũ fuit ens actu: ꝫ illud non fuit ꝑmũ: ⁊ ſic de illo erit ⁊ tãdẽ in infinitũ ibit̃: iõ ꝯceſſerunt ꝑmũ hoiem: vt dic̃ Auer. in lib° phy̅. Rñdet ſic dixit eis 5° phyſi^c. cõ. 13. ⁊ in 8° illi⁹ cõ. 47. ⁊ in ꝑma diſputatiõe h⁹ in ſolõne oĩ dubiꝫ. et dic̃ ad h̃ rñdẽdũ eſt ꝙ hoc ipoſſe eẽt ſi gnõ ꝓcederet recte: q: ſeq̃t̃ ex h̃ reꝑiri ifinitũ in actu: ſꝫ circulariter nõ ẽ ipoſſe: qḋ exponit. d. vꝫ ꝙ ex aere fiat ignis: ⁊ ex igne aer ad ifinitũ circulariter cũ eterno ſubo.

13ᵃ q̃o. **Sed in hac** ſolõne eſt loc⁹ q̃õnis q̃ño valeat illa ꝯña ſi gnõ entiũ ꝓcederet recte: ꝫ eẽt actu ifinitũ q̃n poſſet ꝑa dĩe ꝙ aer fit ex igne: ⁊ ignis ex 5° corꝑe. ⁊ 5^m cor⁹ ex 6°. ⁊ ſic in ifinitũ: nõ tñ cũ ꝑmanẽtia eoꝝ: ſꝫ iſtud declarãtũ eſt i 2° ꝑigeneſeos. cõ. 36. ⁊ vĩ mihi ꝙ põt ꝑ deduci accipiẽdo ꝓpõnes ibidẽ declaratas: q̃rũ ꝑ^a eſt. ꝙ ſi ignis fit ex alio elẽto vł̃ corꝑe: opꝫ vt ꝯ̃rief illi: vł̃ ſm oẽs q̃litates: vel ſꝫ alterã. v. g. ſi ignis fit ex aq̃: planũ eſt ꝙ ignis ꝯ̃riat̃ ei ſꝫ ambas q̃litates: ⁊ ſi ignis fit ex aere tñ in vna ei ꝯ̃riat̃. Et 2^a ꝓpõ ẽ ꝙ ſi vnũ ꝯ̃riũ ẽ in rerũ nã: opꝫ ⁊ reliquũ. ⁊ hoc itellit bono mõ: ſic dicã loco ei⁹: ⁊ hãc declauit Auer. 2° celi. cõ. 18. Et in his deducit̃ ꝯñtia duob⁹ modis. ex ꝑ° deducit̃: q̃n ſi ignis fit ex corpoꝛe 5°: tũc ꝯ̃riabit̃ illi ſm vnã q̃litatẽ: vel ſm ambas ponit̃ ſm vnũ. ⁊ 5^m corꝑ⁹ fit ex 6° tunc opꝫ vt ignis ꝯueniat ei cũ illo 6° ⁊ ꝯ̃riet̃: vt ibidẽ declatũ eſt. iõ ibidẽ ꝯcludit Ariſt. textu illo. ꝙ ſi ifinita eẽnt elẽta infinita eẽnt ꝯ̃ria in vno elẽto: vt apꝑet. vide ibidẽ. Ex 2° põt ar^i ſic. ignis eſt. ꝫ 5^m corꝑ⁹ eſt: qḋ eſt ſuũ ꝯ̃riũ ꝑ ſcḋam. ⁊ eadẽ rõne: ⁊ ſi 5° ẽ erit ⁊ 6^m. ⁊ ſic ſi daret̃ gnõ in directũ erit ire in infinitũ: vt apparet: ⁊ ſic aliq̃ualr̃ eſt declata ꝯña iſta: ſꝫ meli⁹ ibidẽ exponit̃. ꝓ nũc ſit dcm̃ in tñ. Et poſtq̃ꝫ rñdit ad hanc. vult dare ſolõnẽ alteri⁹: ⁊ dicit. ⁊ foꝛtioꝛ opio. i. ⁊ foꝛtius arg^m ꝓbabile ẽ ad aſſerẽdũ ꝙ totũ vniuerſũ inouat̃ tale eſt: ⁊ ſyllꝫ ponit in forma ſic: illud qḋ euadẽ negt a nouitatibus eſt nouũ: ſed totũ ſic ſe hẽt: vult dicẽ ꝙ non põt euadere a nouitatib⁹. ꝫ ⁊c. i. ꝫ eſt nouus. ſed Auer. redarguit iſtud declarãdo nõ ꝯcludere qḋ voluit. ⁊ dicit. ſed nos dicimus ꝙ in hac ꝓbõne maxima eſt cõprehẽſio. ipſi. n. nõ dñt ꝙ illud qḋ nõ euadet a nouitatib⁹ in ꝑcedenti ſit nouum de nihilo: vult dicẽ ꝙ nõ ꝯcludit arg^m ꝙ mũdus ſit ex nihilo. q: deberet ſumẽ in maioꝛi: oẽ nouũ ſit ex nihilo: qḋ eſt falſuꝫ. iõ nõ ꝯcludit mundũ eſſe ex nihilo: ⁊ tñ ponũt ꝙ totũ inouat̃ de nihilo: ⁊ poſtq̃ꝫ arguit ꝯ̃ maioꝛẽ. arguit ꝯ̃ minoꝛẽ. eſt. n. minoꝛ ꝙ vniuerſum totum eſt nouũ. ꝯ̃ arguit. d. ¶ Et illud ſubꝫ: qḋ apud eos ꝑma mã vocat̃ nõ euadet de corpo^re: vult dĩe eſt ſemꝑ ſub foꝛa corpoꝛis: ⁊ corꝑeitas ab^{ſo} apud eos nõ innouat̃: q̃n corꝑ⁹ ſub rõne qua corꝑ⁹ eſt ſempiternũ: ⁊ ꝑ ꝯñs falſuꝫ ẽ ꝙ vniuerſum ſit nouũ: q: tũc ſingulũ ei⁹ eẽt nouũ: cui⁹ ꝯ̃riũ dñt: vł̃ ſeq̃t̃ ad eos. Deide v̄ificauit maioꝛẽ talr̃: q̃lr̃ nõ eſt ad ꝓpoſitũ eoꝝ dicẽs: ⁊ ꝓpõ dicta ab eis ꝙ id qḋ nõ euadet a nouitatib⁹ eſt nouũ. i. in tꝑe factũ nõ eſt ꝯcedẽda: vult dicere ab^{ſo}: niſi de eo qḋ nõ euadet de vno inouato. vult dicere niſi ſit inouatũ ſine mã: ſꝫ id qḋ nõ euadet a nouitatib⁹ in vna gnõne ꝑn^m nõ hñtib⁹: vult dĩe que nouitates nõ hñt ꝑn^m: nõ ſeq̃t̃ eos ꝙ ſubm eoꝝ nouitatũ ſit nouuꝫ: vult igit̃ dĩe ꝙ duplex eſt nouũ: qḋdaꝫ factũ ex mã in loco ⁊ in tꝑe: ⁊ qḋdã factũ nouitate carẽte ꝑncipio mãli et loco ⁊ tꝑe. dico ꝫ ꝙ maioꝛ dꝫ ſic v̄ificari oẽ nouũ nouitate ꝑma mõ fit in tꝑe: ſꝫ nouitate ſcḋo mõ nõ opꝫ: ⁊ ꝑ hoc habet̃ ſolõ ad arg^m ad formam. Et poſtq̃ꝫ ſoluit iſta duo motiua iſti⁹ ſecte ſoluit motiuũ alteri⁹ ſecte: ⁊ dicit: q: loquẽtes iccirco. vꝫ de ſecta Albarie conati ſunt applicare ad ꝑdictã ꝓpõnẽ aliã. vꝫ ꝙ impoſſe eſt inuenire nouitates ifinitas: vult dĩe e^{ſſe} ifinitos vnus poſt aliũ. ſ. ꝑn^m: nec ſinẽ hñtes. ſoluit. d. ⁊ h̃ eſt apud ꝑhos necñ. ⁊ põt itelli h̃ ſcilꝫ ꝙ nõ ꝓcedat̃ in infinitũ eſt apud ꝑhos neceĩũ: q̃n ſm ꝑhos nõ ꝓcedit̃ in ifinitũ. ſ. in eſſentialr̃ ordinatis: ⁊ põt intelligi: ⁊ hoc. ſ. ire in ifinitũ eſt necñ apud ꝑhos. cõcedũt. n. in accñtalr̃ ordinatis ſucceſſiue ꝓceſſum in infinitũ: ⁊ addit. pꝫ ꝫ ꝙ hoc incõueniẽs: ⁊ multa alia ſequuntur loquẽtes: ⁊ eoꝝ ſequẽtes: ⁊ ſunt ſine dubio pluſq̃ꝫ incõueniẽtia ꝑhos ſequẽtia: ⁊ foꝛte vult dicere ꝙ pꝫ hoc. ſ. ꝓceſſum in infinitũ in eſſentialr̃ ordinatis ſequit̃ ad loquentes: q̃n vt declaratũ eſt omne ꝑnatũ nouiter eſt ab alio nouo ꝑnato. ⁊ ſic in infinituꝫ. vel põt intelligi ꝙ h̃. ſ. illud qḋ dcm̃ eſt iã ſeq̃t̃ loquẽtes: ⁊ incõueniẽs fuit ꝙ nõ. nõ entia mutet̃ ad nãm entis: ⁊ multa alia que tibi dicta ſunt. Et foꝛte intẽdit aliud: ſꝫ nõ curo. ⁊ poſtq̃ꝫ dixit hoc reprehẽdit eos in alio. d. rurſus dicim⁹ ꝙ id qḋ poſuit. vꝫ ꝙ vnũ ⁊ idẽ qḋ ꝑmũ ꝑn^m eſt efficit oĩa mũdi entia abſqꝫ aliquo alio medio poſito. falſa eſt: ⁊ ꝯ̃ ſenſuꝫ. ſ. ꝙ nos inuenim⁹ in mũdo multa entia minime agẽtia: vel foꝛte iſta lr̃a dꝫ ſic legi. rurſus dicim⁹ ꝙ id qḋ poſuit ꝙ vnũ: ⁊ idem ꝙ ꝑ^m ꝑn^m eſt: efficit oĩa mũdi entia. ſ. ꝙ pro q: nos inuenimus multa entia minime agẽtia. ⁊. q̃ nullo⁹ agũt eſt ꝯ̃ ſenſuꝫ. q: videmus igneꝫ agẽ: ⁊ reliq̃: vel lr̃a ẽ corrupta: ⁊ dꝫ intelligi ꝙ nos inuenim⁹ multa agẽtia ipſoꝝ entiũ. ⁊ tũc lr̃a minime eſt ſuꝑfluuꝫ: ⁊ q̃ocũqꝫ ſenſus ẽ vn⁹: ſicut apparet in ei⁹ vbis. Et poſtq̃ꝫ dixit totũ h̃: vult diſſoluẽ aliud motiuũ: ⁊ dicit. ſꝫ foꝛtioꝛ allegatiõib⁹ eoꝝ. i. foꝛtiſſima ar^o ẽ ſuꝑ hoc ꝙ ſi agẽs act⁹ eſſet: vult dicẽ eẽt effect⁹ ꝓcederet̃ necio ad infinitũ: vult dicẽ q̃n ageret inq̃ntũ cãtus ab alio: ⁊ eadẽ rõne illud qḋ cãuit ipm: ⁊ ſic inde. Rñdet. d. ſꝫ nos dicimus ꝙ hoc hñ ſequet̃ ſi agẽs eẽt agẽs inq̃ntuꝫ act⁹. i. cãtus: ⁊ mouẽs eẽt mouens inq̃ntũ mobile: ſꝫ nõ ſic ſe hꝫ: imo agẽs eſt agẽs inq̃ntũ eſt ens in actu: q̃re ꝑuatũ. ſ. ens in po° nõ agit aliqd: ⁊ ex h̃ ſeq̃t̃ ſine dubio ꝙ agẽtia ꝯueniũt ad vnũ agẽs: qḋ nullũ in eo agit: imo eſt oĩno ⁊ ſimplr̃ imobilis ⁊ incãtus: et oĩa cãns. ¶ Debes ſcire ꝙ

Agẽs a͠ gẽt inq̃ntũ eſt ens in actu.

agēs nō agit inquātū nō ens pūatū: nec inquātū ens fa
ctū: sz inquātū ens in actu. isto⁹. n. est rō cōis entib⁹ sepa
ratis ꝛ mālib⁹. iō argumētū illoꝝ nihil est. Et postq̃ re
mouit opiones loquētiū ꝛ eoꝝ argūta: recapitulat illa que
dixit ꝛ ordinat se ad dicēdū: ꝛ excusat se de suo mō dicē
di: ꝛ ꝑmo suus est manifest⁹ ꝑ se. Et cū fecerit hoc statim
icepit soluē argumētū Alg. ꝛ dicit. facta igiꝰ hac excusa
tione dicimus ꝙ id qđ dixerat Alg. vz ꝙ si sūmū ꝑnci
piū tm̄ seipm̄ itelleret ignoraret oīa que creabit: bn̄ seq
tur si illud qđ itellit de seipso eēt aliqd ꝑter entia ab'ra: sz
illud qđ ponūt. vult dicē phi. s. ꝙ illud qđ itellit d̄ seipso
sunt entia in nobiliori eē: qđ fieri pōt. s. ꝙ ipe est itellus:
qui oīum entiuz est cā nō ꝙ ipse itelligat entia ab'ta. s. in
quātū sunt eē ꝙ ipse ea itellit: sic nr̄ itellus: iīe se hz: ꝛ ex
ponit illud. d. ꝛ intēdūt. i. phi dicē ꝙ ipse de⁹ entia poste
riora ab eo nō itellit eo mō quo nos ea itellim⁹: imo mō
quo nullus itellus ꝑter eū ea itelligē pōt: hoc āt ꝓbat. d.
si. n. ali⁹ itellus entia intelligeret illo mō quo deus hūdi
eius itellit ea: g̃ cōicaret cū eo in sui nā: qđ est falsuz: qꝛ
tūc darētur duo ꝑma pn̄ simplr̄ equalis ꝑfectiōis: eo qꝛ
scia ꝛ scitum in ꝑmo vniunꝰ oībus modis: iō si eēt aliqđ
sciēs scia dei: ꝛ ꝑm modū eius ꝑcise sine dubio eēt alius
de⁹ eiusdē rōnis cū eo: ꝓꝑ qđ ꝯcludit. d. ꝛ est manifestuz
ꝙ deus ab aliqs in hac ꝓꝑetate dēt exꝑsse: ꝛ inde vlterius
ꝯcludit aliud. d. ꝛ ideo cauemus nobis ꝯcedē ꝙ dei scien
tia sit vlis: nec ꝑticularis: cui⁹ rōnē ponit: que dz sic com
poni. scia vlis ꝛ particularis causanꝰ ab entib⁹: ꝛ sunt ge
nerabiles ꝛ corruptibiles. h̄ est maior: sz scia dei nec cau
saꝰ a rebus: nec est gnābilis: nec est corruptibilis. g̃ in zᵃ
figura scia dei nec est vlis: nec particularis: ꝛ hoc diffusi⁹
tractabimus in sequētib⁹: qn̄ tractabimus d̄ scia dei. De
inde aliqualr̄ declarat istud. d. dicim⁹ tn̄ ad phs ꝙ h̄ qđ
duo hz mēbra. quoꝝ vnū ē ꝙ si ipse de⁹ itelleret entia ꝑ
ut sunt eē ipsi⁹. seqꝰ ꝙ dei itellus eēt gnābilis ꝛ corrupti
bilis. ꝛ cōponiꝰ sylls sic: oē causatū ab alio est gnābile ꝛ
corruptibile. ꝑ te. itellus diuus causaꝰ a reb⁹. g̃ erit gnābi
lis ꝛ corruptibilis. Deide ifert zᵐ. d. ꝛ ꝙ nobilior ex vilio
ri ꝑficeret. ꝛ sylls cōponeꝰ sic. de⁹ est nobilissimū: de⁹ ꝑfi
ciꝰ ꝑ ipsas res gnābiles viles. g̃ nobilissimū ꝑficiꝰ a vili.
Deiñ arguit. d. vn̄ si ei⁹ suba ab inte⁹ reꝝ ꝛ eaꝝ ordie dif
ferret: g̃ oporteret dare huic ite ᵐ g nō est cōprehēsio for
maꝝ entiū: sic in se in gradu ꝛ ordine: vult dīe si ita nō ē
corrupta: ꝙ foie reꝝ nō eēnt cōprehēse i gradu aliq̄: nec
in ordine aliquo: ꝛ sic eēnt iordinate: ꝛ sic nō hērent esse
cognitū: sicut sunt in se ꝛ in ordine: ꝛ h̄ hz Auer. ꝑ icōue
niētia: iō ꝯcludit. vn̄ postq̃ ista duo sunt falsa. s. ꝙ de⁹ ꝑfi
ciꝰ a vili. ꝛ gnātur ꝛ corrūpiꝰ: ꝛ ꝑm ꝙ res non sunt cōpre
hense in gradu ꝛ ordine. seqꝰ illud qđ seipm̄ intelligit sit
oīa entia: sz in nobiliori eē q̃ illud qđ hēt in seipsis.

Dubita⁹ Sed hic est totus qōnis: qꝛ ꝑma rō nō vr̄ valeret qꝛ itellus noster causaꝰ ab itelligibi
lib⁹: ꝛ tn̄ nō est gnābilis. ꝓpō. n. d. ꝙ oē cāūm est gnābi
le ꝛ corruptibile: est ꝓpō falsa in multis: vt iaz dixi. zᵃ rō
nō vr̄ necītatē hēe: qꝛ sine du⁹ posset qs dicē ꝙ res sunt
ordinate in suis naturis: ꝛ tn̄ non opz vt ordo eaꝝ sit res
cōprehēsa ab aliq̄: vn̄ videmus ꝙ si sub potestate ꝑncipis
sit aliqđ ens ordinē hñs in eo ꝑnceps aūt ordinez non ponit:
nec opz de ordine illi⁹ sciam hēe: ita diceret aduersari⁹ ꝙ
in naturis reꝝ est ordo de se: iō pōt ibi eē dato ꝙ nullus
ibidē consideret: ꝛ sic iste due rōnes vr̄ multū debiles.

Scia nr̄i inte⁹ est ꝑ accñs cor ruptibilis.

¶ Pro itellu istoꝝ ꝑ debes scire: vt declaui in lib⁹ de in
tellectu ꝙ scia nr̄i itellus est ꝑ accñs corruptibilis: sic ap
paret: qꝛ scia illi⁹ cōsistit circa foꝛas reꝛūque ꝯseruanꝰ
in imagib⁹ vt colligatis: qb⁹ destructis ꝑ accñs destruiꝰ:
sic vle corrūpiꝰ ꝑz corruptionē idiuidui: g̃ appet ꝙ oē i
telligēs aliud a se aliqualr̄ reˢ illi⁹ rei iteˢ corrūpiꝰ saltē ꝑ
accñs. Et hoc appet icōueniēs Auer. s. ꝙ seqꝰ ꝙ de⁹ eēt
gnābilis isto mō saltē ꝑ accñs: vt dixi. vel pōt dici ꝙ gnā
ri ꝛ corrūpi pōt accipi duob⁹ modis. vno⁹ ꝓꝑe pro eis: vt

Gnāri ꝛ corrumpi duplr̄.

dicta sunt in ꝑ de gnōne. alio⁹ ꝓut dcm̄ est: ꝙ cū difficul
tate itelliꝰ vr̄ gnāri ꝑ oī depēdētia: ꝛ corrūpi ꝑ oᵐ illi⁹: ꝛ
tūc icōueniēs Auer. est qđ seqꝰ ꝙ itellus dei eēt gnābi
lis. i. depēdēs ab alio: qđ ē falsuz: qꝛ est ꝑmū simplr̄ ide
pēdēs: ꝓpō. d. ꝙ oē cāuz est gnābile ē vera sub isto met
sensu: vt vides. ¶ Pro itellu zᵒ debes scire ꝙ oēs res cā

Res cāte ꝯtineanꝰ in cāta.

te: opz vt ꝯtineanꝰ in cais: sicut sunt: qꝛ ex quo sunt cau
sate ineē simplr̄: ꝛ ineē tali: opz vt ꝯtineanꝰ in vnoquoq:
iō opz ꝙ oēs res: sicut sunt ordinate: ita opz vt ꝯtineanꝰ
in sua cā: mō si eaꝝ cā ꝑ⁹ est itells: opz vt ꝯtineanꝰ: sicut
in puro itelle: qđ eē nō pōt: nisi ordo reꝝ sit ordo inte⁹ a
ꝑma cā: iō icōueniēs est ꝙ res sint in se ordinate: ꝛ tn̄ nō
sint cōprehense a cā sub tali ordine: illud aūt qđ de ꝑnci
pe dicebaꝰ nō est sile: qꝛ res existēs sub ꝑncipe nō sunt
cāte a ꝑncipe: iō ordo eaꝝ nō opz vt ꝯtineaꝰ in itellu ꝑn
cipis. Et ꝑterea nō icōuenit ꝙ res ꝑm se sint ordinate. et
tn̄ eaꝝ ordo ē ab alio: sicut eē earū est ab alio: ꝛ sic appet
vtus illaꝝ rōnū. Et postq̃ dixit h̄: vult mō declare illud
qđ dixit in exēplo: ꝛ dicit: sz qūo vnum ꝛ idē ens gradus
habeat diuersos in suo eē māifeste appet ab aīa. color. n.
gradus hz diuersos in suo esse adinuicē dñtes in nobili
tate: vilior. n. suis gradib⁹ est ille quē hz in mā. Deide hz
nobiliorē eo. s. in visu: quare ex visu cōprehendiꝰ ipse co
lor ex mā minime: ꝓpterea declarū ē i nālib⁹ qūo color
hz eē in vtute phantasie q ē nobilior ꝛ simplicior eē q̃ in
visu hz. Deinde hēt nobilius eē isto in memorie vtute: sz
qūo sit hoc: ego declaraui in 3ᵒ de aīa. in exꝑōne cōmē. 6ᵒ
vide. Deide hz in itellu eē nobili⁹ alio ꝑcedētibus gradi
bus. ēt dicūt ꝑipatetici ꝙ adhuc eē hz ad aliud nobilius
oībus ꝑdictis sine aliq̄ cōparatiōe. s. in scia dei qūo nobi
lius illo ꝯsiderari nō pōt: vult dicere ꝯsideratione vera.
Et postq̃ dixit hoc: vult pōderare alia dicta Alga. ꝛ ꝑmo
dicit id qđ tn̄ narrauit Alg. noīe phoꝝ in intellntiaꝝ or
dine: ꝛ mō ifluēdi istaꝝ: ꝛ in eaꝝ numero nō est demon
stratū: nec determinatū a phis: ꝛ iō de hoc nihil in libris
antiquoꝝ repiꝰ. Deide pōderat aliud qđ circa idez dixit
Alg. ꝛ dicit: sz id qđ dixit noīe phoꝝ. s. oīa pn̄ᵃ separata: ꝛ
isepata a ꝑmo ꝑncipio ifluūt. i. emanāt: ꝛ ꝙ ex fluxu vni⁹
vtutis hui⁹ mūdi fit mūdus vnus: ꝛ ei⁹ ptes inuicē colli
ganꝰ ita ꝙ totuz vniuersum erga vnā tēdit actionē: sicut
corp⁹ vni⁹ aīalis qđ est vnū in colligatiōe: ꝛ plura in vtu
tib⁹ ꝛ mēbris ꝛ opib⁹: dicimus ꝙ hoc est ꝯcessum ab oīb⁹
phis qđ declat. d. corp⁹. n. superceleste sile est vni aīali: ꝛ
suus motus diuus q est totius ꝯgregati q est cōis oīb⁹ ce
lis sil͛a est vl͛toti motui locali eiusdē aīalis: ꝛ mot⁹ ꝑti
culares celoꝝ siles sunt motib⁹ particularibus mēbroꝝ
ipsi⁹ aīalis: ꝛ est phis manifestū ꝙ in aīali vna est virtus
ex qua fit vnū: ꝛ ab eadē oēs vtutes ipsi⁹ erga vnū opus
tēdunt. s. in reginē ꝛ ꝯseruationē ipsi⁹ corpis: ꝛ dicit. ꝛ h̄
vtus colligaꝰ cū vtute a ꝑmo ꝑncipio influēte: ꝛ pōt itel
ligi a deo: ꝛ pōt itelli a ꝑmo ꝑncipio ipsius aīalis. Deide
arguit per locū a maiori. d. vn̄ si hoc necīū est in vno ani
mali. s. ꝙ vnū hēat virtutē spūalē in oībus suis partibus
extēsam ex qua virtus ꝛ mēbra illius fiunt vnū ꝛ idē: ex
oēs ei⁹ vtutes fiūt vna ꝛ eadē: ꝛ opatio partiū entiuz ad
modū similis est opōni partiū aīalis ad illud aīal. sequi
tur g̃ ꝙ opz ꝙ sit vna hec vtus spūalis: ex qua colligūtur
oēs virtutes spūales ꝛ corporee. et est vnigenea extēsa in
toto vniuerso: alioqn nullus ordo sequiꝰ in hoc mundo.
¶ Debes scire ꝙ h̄ vtus nō extēdiꝰ corpalr̄: sicut aīa aīā
ni ꝑ ei⁹ mām: sz extēdiꝰ: sicut iā in solōne. sz. dubiꝫ dictū
est: vel spūaliter rōne esse: vel rōne opationis ordinate ad
vnum: vide ibidē. Deinde remouet dubiū: posset. n. quis

arguere

arguere q ista vtus eēt multa: qr ex ea pueniant multa: soluit. d. ⁊ nō seqr ex intensione vni⁹ vtutis in pluribꝰ: q sic in ipa vtute plalitas: sicut opinati sunt multi. v3 q ab vno pncipio isluit vnū. s. pma intelligentia. ⁊ ab illo influit plalitas: sicut putauit Aui. post ɔcludit ɔnē. d. p3 ergo ex istis q plalitas pōt procede ab vno: ⁊ sic appet solo argm̄ Aui. ⁊ totū hoc declatū est h. ¶ Deīde vult fm me inuenire zam solonē ad idē argm̄: ⁊ dic. rursus ex aliorū pncipiorū separatorū eē cōsistat in eo qd imaginanť de pmo pn°. vult dic̄ q cāe diuerse rerū separatarū fiūt ex eo q de pmo diuersa itelligunt: vñ qr deus est multiplex fm intētiones: iō pñt de eo multi itellēs puenire. Et h declat. d. ⁊ nō est ipole q ab vna: ⁊ eadē re sumanť diuerse imagīatiōes: sicut nō impole q ex aliq̄ plalitate sumať vna imagiatio: qd declat. d. nos. n. oia corpa supcelestia in diuino motu vnā ⁊ eandē rē imaginamur: q̄re oēs mouētur in hoc motu ab vno motore. s. motore orbi stellarū fixarū: ⁊ regimꝰ alios orbes pticulares ⁊ diuersos hñtes motꝰ: q̄re op3 q ipsi motꝰ diuersi pcedāt a motoribꝰ quodāmō diuersis: ⁊ q̄dāmō sunt vnū. vult dic̄ q q̄dāmō sūt vnū put colligunť in motu supme spe: vult dic̄ sunt vnū: ponit exemplū. di. q̄re sicut aliqs imaginatꝰ eēt q membrorū cōe alys mēbris cuiusdā aialis: vel vtꝰ aialis ab eodē aiali auferatur: similr oia illius animalis membra: ⁊ oēs eius virtutes: silr corpꝰ supceleste sub se hñ3 cū suis motoribꝰ virtutes: ⁊ tandē sic se hñt pncipia mūdi: ⁊ ipsius partes cū primo pncipio: vult dic̄ sicut dcm̄ est in aiali. Deinde ponit aliud exēplū. d. vñ dicūt phi q mūdus est vere silis vni ciuitati: q̄re sicut vna ciuitas ab vno rege seu principe regiť ⁊ cōseruať: ⁊ multi pncipatꝰ subyciunť illi pncipi: silr recte est in mūdo: ⁊ ostsam est a nobis suplus. ¶ Debes scire q deꝰ est vnꝰ simplex: ⁊ nī pōt a multis itelli: ⁊ ideo pñt ab eo puenire multa: eo mō quo ab vno itelligi puenuit multi itellēs. Et iō nō incōuenit q ab vno p modū quo itelligibile causat itellēs pueniāt multa: vt declarauit etiā ipse iz° meta°. cō. 44. ⁊ ex hoc appet aliꝰ modus itellēdi dcm̄ pmi magistri cū d3 ab vno inquātū vnū nō puenit nisi vnu3: itelligiť nō per modū quo itellēs causat intelligens: ⁊ tu videas ea que dicta sunt in solone iz°. Et postq̄ dixit hūc modū. dicit aliū q̄uo pmus dat esse reliqs separatis. d. amplius declatū est a phis illud qd dat fine3 entiū separatorū a mā est illud qd dat eis eē: forma eni ⁊ finis sūt vnū ⁊ idē in hac spe entiū: vult dicē separatorū: g̃ illud qd dat finē entibus: illud met dat formas: ⁊ illud qd dat formā est agēs: apparet iccirco q primu3 pncipiū est oium istorū pncipiū. s. agēs ⁊ forma ⁊ finis. vñ syllus pōt cōponi sic: dator forme ipsis rebus est agēs: pmus motor est dator forme entibꝰ separatis: g̃ est agēs. maior est manifesta ex diffōne agētis. minor pbať in lr̄a sic. dās fine3 in illis dat formā: s3 pmus motor dat finem in illis ergo dat formā: maior psyllogizať: qm̄ que sunt vnū ⁊ idē dator vnius illoru3 est dator ⁊ reliqui: forma ⁊ finis in illis sunt vnū ⁊ idē. g̃ dator vnius. s. finis est dator forme: ⁊ sic appet qualr est agēs finis et forma oiu3 separatorū entiū sine dubio. Et postq̄ dixit modū q̄uo pmū est causa reliquorū. dicit q̄uo est causa sensibiliū: ⁊ dicit: qualiter tamē pncipiū pmū sic se h3 cū entibꝰ sensibilibus. diximus q ip3 dat eiꝰ vnitatē ⁊ eorū vnitas causa est colligatiue pluralitatis ab illa vnitate: ⁊ iō est pncipiū horū entiū. s. efficiens forma ⁊ finis: ⁊ qdlibet entiū appetit eius finē cu3 motu. s. put erga eū moueť desiderās finē. hō tñ: vult dicere desiderat fine3 voluntarie: ⁊ alia nāliter: qd inteꝰ q homo duobꝰ modis. s. naturalr ⁊ volūtarie: alia tm̄ naturaliter. Deinde ponit id qd manifestū est h. d. s3 illud qd notū est h est q motiuū. i. argm̄ pdictorū phorū ad opinādu3 q entia pcedunt gradatim a p pnꝰ fm localē ordinē celorū fuit q supma spera: vt appet nobilior est suis inferioribꝰ: ⁊ alie spere eundem ordinē sequunť in suo motu: vult dicē q semp supior est nobilior: ⁊ totū hoc dixi: q̄re opinati sunt opiari illud qd Alg. narrauit rōne ipsorū in ordine ipsorū pncipiorū: vt pdicauimus. ⁊ iō ɔtinuat sermo eiꝰ fmo est manifestꝰ p se.

ALGA. DV. XIX.

Ait Alga. scda respōsio hec est. Quicūq3 opinatus fuit q primus intellēs nō itelligit nisi seipsu3 nequit de cōsecutiōe plalitatis reprehēdi. ¶ Si eni diceret q ipse intelligeret alia pter eum: sequeretur q in suo intellectu eēt pluralitas: ⁊ differētia. v3 intelligēdo se: ⁊ id qd differt ab eo: ex hoc similr sequeret in primo causato. Quare op3 q nō intelligat nisi seipm. Si. n. aliud pter eu3 intelligeret idigeret de alia causa: pma suipsiꝰ cā: que est primū principiū. Quare op3 q nō itelligat nisi seipm: ⁊ si sic reprobata est pluralitas hoc modo. Et si forte aliquis diceret q itelligendo seipm seqtur q itelligat qd est principiū. Nos dicimus q hoc sequitur aut ex causa: aut sine causa: si ex causa nō est alia causa: nisi primū principiū qd est vnū: ⁊ nō d3 imaginari q ab eo pcedat nisi vnum. Sed ab eo processum est causatum: ergo qualr ab eo procedere pōt. Si sine causa: ergo ⁊ hec ɔsequentia in natura cāti necessaria esse de se reprobata est eorū opinio. scil3 q necessariū est esse vnū: si vo possibile esset: indigeret igiť de causa: s3 ipse nō hēt causam. ergo suum esse nō pōt intelligi ⁊c.

¶ Inducit Alg. argm̄ sic. ait Alg. scda rn̄sio hec est: quicūq opinatus fuit q pmus intellēs nō itelligit nisi seip3 nequit. i. nō decet reprehēdi de ɔseqn̄e pluralitatis. vult dic. qr ad eū nō sequiť deū esse plura qd exponit. d. si. n. diceret q ipse itelligeret alia pter eū seqť q in suo itellectu eēt pluralitas: ⁊ diia. v3 intelligēdo se. ⁊ id qd differt ab eo: ⁊ hoc sequiť in pmo causato: vult dicē si intelligeret aliud: q̄re op3 q nō intelligat nisi seipm: vñ syllus pōt sic componi: omne intelligēs aliud est cōpositū aliqua compositione: sed per te deus ⁊ pmū causatu3 intellnt aliud a seipsis: ergo sunt cōposita aliqua compositione: sed q̄uo oē intelligēs aliud est aliquo mō compositū multotiens declaratū est: ideo pro nūc nolo imorari. z° arguit. d. Si eni aliud pter eū intelligeret idigeret de alia causa pter suiipsius cām que est pmū pncipiū: q̄re nō op3 q intelligat nisi seipm. Et hic syllus componiť sic: omne intelligēs aliqd extra se h3 cām aliquā porē ea: s3 pmū pncipiū per te intelligit aliqd extra: ergo erit aliqua causa por eo: qd est simplr falsum: pp̄ter qd dicit. ⁊ si sic. vult dicē si deus nō itelligit nisi se reprobata est plalitas: vult dicē in eo hoc mō. ¶ Deinde ponit sol. quandā quā refutat. d. ⁊ si forte aliqs diceret q itellīdo seipm seqť q itelligat qd est pncipiū: ⁊ per ɔñs intelliget pcatū. ⁊ sic plura. ¶ Cōtra hāc solonē instat. ⁊ l3 suus sermo pōt duobus modis ordinari. attñ ordinabo ipm vno modo nunc: postmodū videbimus de alio in solone dubij: qm̄ Auer. reformabit illū. dicit ergo: nos dicimus q hoc vult dicere ista inteꝰ sui inchoatu3 pncipiū seqť ex causa: aut sine causa: vult dicere q si dicať q deꝰ intelligit se pncipiu3 necessariū: inteꝰ illa ha

L. 3 de sic vnus simplex: nī pōt a multis itelligi: et sic ab vno pueniant multa.

bebit cām vel nō: si ex cā: vult dicē si hēt cām nō est alia cā nisi pmū. vult dicē cā illiꝰ nō erit: nisi ipse met deus q est vnꝰ: sȝ hoc eē falsum ondit. d. ⁊ nō dȝ imaginari ꝙ ab eo pcedat nisi vnū: sed ab eo pcessum est cātuȝ. i. pmus intellius factꝰ: g qualr ab eo pcedē pōt: vult dicē inteº illa. est g vtus sylli in hoc ꝯsistēs ab vno nō puenit: nisi solū vnū: deꝰ est vnꝰ ⁊ simplicissimus: g ab eo nō nisi vnuȝ puenit. g vel ab eo nihil pcedet pmū causatū: vel ab eo nō pcedit isto inteº. Deinde destruit aliud mēbꝝ. d. si sine cā: g ⁊ hec ꝯña. vult dīe entia posteriora in nā cāti necessaria eē de se reprobata est eoꝝ opio. s. ꝙ necīuȝ est eē vnū: ⁊ vī ꝙ velit dīe ꝙ si inteº illa sit sine cā: g oia posteriora sunt necīa de se: qm a pari: sicut illa inteº est sine cā: ita ⁊ reliq posteriora ꝯña erūt sine cā: ⁊ sic erunt de se necessaria: cuiꝰ declarationē ponit. d. si vº ipole eēt: indigeret igit de cā: vult dīe ꝙ iō sunt necīa a se: qm oē cātū ē possibile: ⁊ oē nō causatū est necīū. ⁊ addit. sȝ ipse nō hȝ causaȝ: ergo suū esse nō pōt itelligi: ⁊ forte hoc verbū est minor huiꝰ sylli: cuius maior est. oē intellius aliqd hēt cām: deus non hēt cām. g nō intelligit se: ⁊ sic ista erit 3ª rō. ex quibus Alga. voluit reprobare opionē phoꝝ in eo qd dicunt ꝙ deus nō itelligit nisi se tm. AVERRO.

Nos dicimus ꝙ hec est allegatio ipsiꝰ qui opinaẽ ꝙ primus itellius nō itelligit illud qd est ipsius cām. Ipse eniȝ dicit ꝙ si nō itelligeret de seipso qd est principium: itelligit ergo seipsuȝ sine dubio defectiue: sȝ id qd arguit Algazel sup hoc ꝙ si primus intellectus intelligeret id quod est principiatum ab eo nō euaderet quin esset ab aliqua causa aut sine causa. Primū est falsum: deus nāq nullā hēt cām: si vº sine causa fuit: sequereẽ ꝙ ab eodē primo pluralitas pcederet: ⁊ ꝙ ipse sciret causaȝ: ⁊ si ab eo procederet plalitas nō esset ergo necessariū eē: qd. n. necessariū est vnum est necessariuȝ: ⁊ illud a quo pcedit pluralitas est sine dubio pole: ⁊ qdlibet possibile indiget de causa: ergo deū nō est necīuȝ eē: neq sic ab eo causata: ⁊ postq nō est necāriuȝ in esse cāti ꝙ suam cām sciat: valde nimis igiẽ est necessariū ꝙ causa sciat suū cātū. Hec est argumētoꝝ Algazelis declaratio: ⁊ videẽ nobis ꝙ sua vba sophismata sint. Quādo ergo poneremus ꝙ illa cā esset intellius: ⁊ itelligit sua cāta: nō ex hoc sequereẽ ꝙ sit cāns illiꝰ intellectionis qd additū in suba dicti itellius: imo est de natura suiipsiꝰ: quare pcessus causati ab eodem est quid ꝯñs suam subam: silr si pcederet sine causa non ex hoc sequeretur ꝙ ab eo pcederet pluralitas. Illud nāq ad ipsius subam reducitur. videlȝ si vna fuit suba vnū pcedit ab ea nō plura. Sed id qd posuit. s. ꝙ omne causatū est possibile esse nō verificaẽ: nisi in causato cōposito: sed impole est iuenire quid compositū eternale: ergo quodlibet possibile esse est nouū: vt declaratuȝ est ab Algazele in plurib loci: ⁊ nos de istis tractabimus diffuse in sequētibus: sed id qd dixit Auicē. vȝ id qd dixit de possibile eē dicimus ꝙ dicit cum isto pole equiuoce.

¶ Et postq recitauit ipse vba Alga. vult mō moderare illa. ⁊ p dicit. dicimꝰ nos ꝙ hec est allegaº ipsiꝰ qui opinaẽ ꝙ pmus inteº nō itellit illud qd est ipsius cām. imo vult dicē ꝙ nō intellit nisi se pnm. ipse. n. dicit ꝙ si itelleret de seipso ꝙ est pnm: itellit g seipm sine dubio defectiue: vult dīe nō in optima pfectioe: ⁊ sic reperi in libº meo: ⁊ tn in alio nō iueniẽ lra negatiue: sȝ sic. vȝ ꝙ pmꝰ inteº intellit id qd est ipsiꝰ causa: ⁊ tūc expō est difficilis: ⁊ vī mihi ꝙ sit sensus ꝙ ista allegatio. i. isto rō sicut illiꝰ qui ponit pmū cātū itellere suā cām. q. d. qꝛ vult ꝙ nō mō itelligat suā cām: verū se pnm: alr sua inteº eēt diminuta: ⁊ tunc inteº eiꝰ est ꝙ argm Alg. est inuentū ab alqo: sȝ quocūq pmus modus est melior. Et postq dixit hoc: repetit rōnē Alga. ⁊ eaȝ moderat: ⁊ dixit id qd arguit Alg. sup hoc ꝙ si pmꝰ inteº intelleret id qd est pncipiatū ab eo nō euaderet qn eēt ab aliq cā: aut sine cā: ⁊ pōt intelligi per pmū intellectū. s. ipsiꝰ dei ⁊ pōt itelli inteᵐ pmi cāti. Sȝ ego exposui Alg. in duº dicto de intellu dei. Et quocūq: vult dīe ꝙ si pmꝰ itellius intelleret pncipiatū oino illiꝰ inteº vel hēret cām vel nō. Deīde destruit mēbra. d. pmū est falsuȝ. deꝰ nāq nullā hȝ cām. ⁊ hoc signat ꝙ per pmū itellectū itelligit dei itellectū: si vº sine cā fuit: segẽ ꝙ ab eodē p plalitas pcederet: ⁊ ꝙ ipse sciret eā. Et si ab eo pcederet plalitas: nō eēt g necīū eē: qd. n. necīū est vnū est necium. Et ꝯfirmat. d. ⁊ illud a quo pcedit plalitas sine duº est pole: ⁊ qdlibet pole indiget de cā: g deū nō est necīū eē: nec sic ab eo cāta: vult dīe. ⁊ dicit: ⁊ postq nō est necīū in eē cāti ꝙ suā cām sciat valde nimis necīū est ꝙ cā sciat suum cātū. Et h est argumētoꝝ Alga. declaº. ¶ Debes scire ꝙ rō ista est alterꝰ virtutis ab ea: vt forᵐ in dubio: qm ista amplectiẽ qcqd dicit illa. ⁊ vltra vt pȝ. Sȝ quō hēat euidētiā aliqualē nō est cura scire illud: qm dicta Auer. soluunt illā euidentiā: pp qd ait: ⁊ videẽ nobis ꝙ sua verba sophiᵐ sint: ⁊ tīdēs ad punctū. d. qm g poneremus ꝙ illa cā eēt intellius. ⁊ ꝙ itelligit sua cāta nō ex hoc segẽ ꝙ sit cā sue itellectiōis qd additū in suba dicti itellis. imo est de nā suiipsiꝰ: vult dīe ꝙ cā illiꝰ intentiōis nō est nisi nā eiꝰ tm: qm ibi vna sunt oibꝰ modis: qre pcessus cāti: vult dīe alterꝰ nāe ab eo est qd ꝯña suaȝ subam: vult dīe depēdēs a suba pmi sine hoc ꝙ aliud pus depēderit. Deide pbat aliud mēbꝝ. d. silr si pcederet sine cā: vult dīe si illa inteº eēt sine cā ex hoc nō segẽ ꝙ ab eo pcedat pluralitas: cuiꝰ cām dicit: id nāq: vult dīe inteº ad ipsiꝰ subaȝ reduciẽ. vȝ si vna fuit suba vnuȝ pcedit ab ea nō plura. Ex his segẽ debilitas rōnis Alg. qm positis ⁊ ꝯcessis illis ambobus mēbris: nō pp hoc segẽ incōueniens aliqd illorū: vt finxit Alga. Deinde reprobat illud qd apposuit. d. Sȝ illud qd posuit. s. oē cātū est pole eē: nō verificaẽ nisi in cāto cōposito: mō dicit: sȝ ipole est inuenire qd cōpositū eternale: g qdlibet pole eē est nouū: vt declarū est ab Alg. in pluribꝰ locis: ⁊ nos tractabimꝰ diffuse in sequentibus. ¶ Deide remouet qddā argm Aui. ꝯ se. arguebat. n. sic. oē id qd est ab alio est in sui nā ens pole: sȝ oia preter deū sunt ab alio: g oia sunt entia polia: maior pbaẽ apud illū: qm exq est ab alio nō hȝ eē a se. Rndet Auer. d. sȝ illud qd dic Aui. vȝ illud qd dic de pole eē dicimꝰ ꝙ dī cū isto pole equoce: vult dīe ꝙ illud pole ⁊ pole cōpositum sᵗ polia equoce dcā: ⁊ sic negaẽ maior: nisi i posi cōposito.

Sed hic prouenit locꝰ qōnis nō modicꝰ: qm sm doctrinā Auer. aia itellectiua cōposita est ex duabꝰ ptibꝰ sm rē diuersis: ⁊ tn nō est noua: imo eterna: sicut ⁊ quelibet inteª mouēs stellas; 14ª qō.

Iol.

Po Jo. Contra.
Joā. in lib° de aīa finxit sol. ꝙ illud dcm̄ dꝫ itelligi ꝙ oē
cōpositū est nouū .i. depēdēs. Sed ꝙ̄ remota sit ista sol.
Po ǭrū dam.
appet qm̄ Auer. dič ꝙ nullū cōpositū est eternale: eo qꝛ
oē cōpositū est pōe eē: ⁊ pōe nō eē. Alij aūt dixerūt: vt
mihi vr̄ ꝙ cōpositū est duobus modis: ex actu ꝑticulari
ꝑticulariter recepto: ⁊ po° particulari ꝑticulr̄ receptiua: ⁊
ex actu vli vlr̄ recepto: ⁊ po° vli vlr̄ recipiēte. Dicūt mō
ꝙ cōpositū p̊ mō est gnābile ⁊ corruptibile. 2° āt mō est
eternū: ⁊ cā est: qm̄ cōpositū vle abstrahit a causis corru
ptiōis ⁊ gnōnis ⁊ a ꝯditionib° illaꝝ: eo qꝛ nō hꝫ 3triū: nec
est in loco: nec in tp̄e. Econtra est de cōposito ꝑticulari: ⁊
hāc solonē ego tenui magno tp̄e donec ego nō vidi dicta
Auer. mlta: ⁊ posui ipsam in qōne de cōpōne celestis cor
poris: ⁊ h̄ solū ꝓp amorē Joānis quē sequebar tāꝙ̄ deū:
⁊ post cū colligaui dcā Auer. vidi ꝙ sol. hec nō ē itellis:
Duplex vle.
⁊ mltas rōnes posui in lib° de itellu. Et ꝑ nūc id declaro
vna via: qm̄ vle ꝑm dcā Auer. est duob° modis: qōdā per
eēntiā: sič est agēs inte°: ⁊ reliq̄ entia sepata que nō sunt
vlia ꝑ h̄ ꝙ mēs auferat ea a mā: ⁊ a ꝯditiōib° māe: sꝫ qꝛ
eēntie sue sunt actu itelligibiles vt scis. Aliud ē vle ꝑticipa
tiue: sič sunt foꝛe rerū nālīū: qꝛ ꝑm eē sunt idiuidua. attñ
ꝑticipādo quodāmō lumē itellus agētis sunt ꝑm modū
vlia sepata ab h̄ ⁊ nūc ⁊ reliqs ꝯditiōib° māe. Hac disti
ctiōe posita p̊ma via sic deducit. vle ꝑticipatiue ē min°
ab°rꝫ ꝙ̄ vle ꝑ essentiā: ⁊ h̄ est manifestū: qm̄ abstractionē
suā hꝫ ab vli ꝑ eēntiā: vt dixit ⁊ ꝯstat ꝙ vle māle per mo
dū sue vlitatis est adeo abstractū ꝙ in nullo pōt eē sub
iecto: nec ꝑticulari: nec vli nisi ꝑfectiue eo mō quo oēm
cognitū ē in vtute cogscētis. ḡ vle ꝑ eēntiā sič est intelle
agēs nō poterit recipi in aliq̄ subo nec vli: nec ꝑticulari:
nisi sič res intellecta recipit in cogscēte: iō opꝫ dīc itelle
ctū agētē nō vnm̄ poni subiectiue: sicut foꝛa māe: sič vlia
ꝑm modū .s. mālia non pñt vniri ei: nec alicui subiue ꝓp
eoꝝ vlitatē ⁊ abstractionē quā hñt ab agente. ⁊ sic appet
ꝑtm̄ Joā de cōpōne inte°. Ex his pꝫ ꝙ oē cōpositū ē ꝑti
culare ex actu ꝑticulari ⁊ idiuiduo: ⁊ po° ꝑticulari ⁊ idiui
duo: ⁊ iō oē tale est nouū gnābile ⁊ corruptibile sine du°.
Alia via ad pbandū oē cōpositū eē nouum.
¶ Et postꝙ̄ scripsi h̄ occurrit alia via ad ꝓbandū ꝙ oē
cōpositū est nouū ex v̄bis phi in 12° meta°. ⁊ pōt sic or
dinari. vꝫ qm̄ oē factū ⁊ cātū causat: ⁊ fit ꝑm modū sui
eē. eē°.n. nō pullulat ab agēte: nisi sič est pōe in nā entis.
mō cōpositū in h̄ dīt a simplici: ꝙ nā entis simplicis nō
hꝫ eē nisi vno°. iō accipit eē simplici mō: ⁊ statiꝫ ē id qō
est per sui nāꝫ: vt dī 8° meta° in fine. cōpositū .n. hꝫ eē in
vnione ꝑtiū ⁊ colligatiōe inuicē. iō opꝫ vt modus sui eē
sit ꝑm colligationē eaꝝ iuicē: iō cāns cōpositū dꝫ colliga
re ꝑtes iuiceꝫ: alr̄ factio ei° nō dīt a factiōe rei simplicis:
mō appet ꝙ nō colligant: nisi illa q̄ in suis nāis nō sunt
ligata ⁊ vnita: qm̄ alr̄ agēs fuisset ociosū: ḡ opꝫ vt nā par
tiū sit nō de se in colligatiōe ꝯsistēs: mō ꝑtes q̄ in suis na
turis nō ꝯsistūt in colligatiōe eaꝝ sine du° pñt eē i oppo
sito colligatiōis .s. sub dissōe ⁊ sepatiōe. Ex his seqt ꝙ oē
cōpositū ē solubile in sui nā: qm̄ ꝑtes ei° sunt solubiles: ⁊
in suis nāis nō ꝯsistētes in colligatiōe. Compono igit sic
viā: oē cōpositū colligatū ex ꝑtib°: in q̄ꝝ nā nō ē colliga
tio ⁊ cōpō est solubile ⁊ colligabile: oē cōpositū tā vlr̄ q̄
ꝑticulr̄ ē cōpositū ex ꝑtib° i q̄rū nā nō ē colliga° ⁊ cōpō.
ḡ oē cōpositū ē solubile ⁊ colligabile. Tūc vltra. oē cōpo
situ colligabile ⁊ solubile oīno ē gnābile et corruptibile:
vt ē māifestū ꝑ se: oē cōpositū ē colligabile ⁊ solubile: vt
dcm̄ est: iō oē cōpositū simplr̄ ē nouū ⁊ gnābile ⁊ corru
ptibile: ⁊ sine du° h̄ via est firmissima ⁊ demr̄atiua: ⁊ est
Ar. in loco ibi dicto. Dōꝫ igit ꝙ oē cōpositū ex diuersis
reb° ē sine du° nouū: verꝫ cōpositū ē duob° modis: qōdaꝫ
ex diuersis reb° realr̄ distinctis: qōdā ex ꝑfectiōe ⁊ ꝑuōne
q̄dā maioris ꝑfectiōis: sič repit in oib° citra p̊°. Tūc dōꝫ
ꝙ oē cōpositū ē depēdēs: ⁊ hꝫ cāꝫ: ⁊ hec ē vlis tā in cōpo
sito p̊ ꝙ̄ in cōposito 2° mō: sꝫ loquēdo de cōposito p̊ mō:
oē cōpositū ē nouū simplr̄. ¶ Ad arg° aīe inte°° dcm̄ est
in lib° de ite° ꝙ ibi nulla ē cōpō: nisi 2° mō. nō p̊ mō. agēs
.n. ite° ⁊ pōis nō sunt due res: sꝫ due opōnes. vt dixi. est
eniꝫ ibi tm̄ distō ꝑm modū nō ꝑm rē: vt ibidē declaui. ⁊
vide qꝛ multa dixi 3 Joā.

ALGA. DV. XX.

Sit Algazel. Arguendū est sup diuisio
nem ꝑdictā phoꝝ tali mō: nō euadet
qn sit itellere primū cātū seipm̄ ideꝫ
qō seipꝫ aut dīnt: si differūt: ergo di
ci pōt de primo pricipio: silr̄ quapp sequeretur
ab eo pluralitas: si sunt idē: ergo nō est in eo tri
nitas neqꝫ quaternitas: sič opinātur phi. vꝫ ꝙ
itelligit seipm̄ ⁊ suū pricipiū: ⁊ ꝙ est possibile
eē: ⁊ pōt ad hoc applicari qō est nec̄iū ꝑ aliud:
patet ergo ꝙ istoꝝ insudatio fuit frustra.
¶ Et postꝙ̄ dcm̄ ē de illis q̄ ad p̊° motorē. addit Alg. po
n° q̄ ad p̊° cātū: ⁊ dicit. ait Alg. arguēdū ē sup diuisionē ꝑdi
ctā phoꝝ tali mō: nō euadet qn sit itellere p̊° cātū seipꝫ
idē qō seipꝫ: aut dīnt: vult dīe ꝙ ite° p̊mi cāti nec̄io erit
aut idē ipsi: aut dīnt ab eo. si dīnt: ḡ dici pōt de p̊ p̊n° silr̄
quapp seqt ab eo plu°°. i. eēt i eo multi° ⁊ nō simplicitas.
ꝯña āt appet: qm̄ vr̄ eadē rō eē i vtroqꝫ: qm̄ ambo sūt en
tia sepata. Dein declat silitatē alteri° mēbri. d. si sūt idē. ḡ
nō ē in eo tritas: nec q̄ternitas sič opināt phi: ex pōit pōe
eē: ⁊ pōt ad h̄ applicari 4°. s. ꝙ est nec̄iū ꝑ aliud. pꝫ ḡ ꝙ
istoꝝ īsudatio fuit frustra. ¶ Debes scire ꝙ in p̊ causato
apud istos phos sūt 4°° rōnes: q̄rū p̊° ē ite° p̊mi. 2° ite° sui
ipsi°. 3° po°°° eēndi ⁊ nō eēndi. 4° nec̄itas ab alio. iste igit
4°° rōnes in p̊ cāto repiunt: dič ḡ ꝙ si ibi eēt ite° oib° mo
dis idē cū inte°° nō eēt ibi ista q̄ternitas rōnū: q̄s ponūt
phi: ⁊ sic appet dcm̄ isti° hois ex h̄.

AVERRO.

Nos dicim° ꝙ loc° dubitatiōis Alga
zelis v̄boꝝ ē in duob°. s. i eo qō itelli
git: ⁊ qō nō itelligit: ⁊ ē qō valde dis
putata ab antiqs: sed id qō dixit noie
phoꝝ in entiū ꝓcessu tm̄ ab Aui. repit: ⁊ ab ali
qb° sequacib° eius: ⁊ ipse mō deceptiōis dedit
absolute oib° phis famā hui° hois: ⁊ isudauit
se eā reprobare vt possit supeminere in agone
phoꝝ velli ⁊ scindē ꝙ vicit eos: ⁊ h̄ sine dubio
fuit maxia sua ꝑuitas: q̄re vt ꝑdixeram° nulla
istaꝝ diuisionū demr̄atiue ꝓbatur: nisi id qō me
dītātur ꝓacuisse ꝙ ab vno non ꝓcedit nisi vnū:
⁊ illa ꝓpō nō seqtur in agētib° q foꝛe sūt māles:
imo tm̄ in sepatis agētib°: ⁊ ꝑm eos suba cāntꝭ
itellus nō ē nisi id qō itelligit de suo pricipio: ⁊
iō nō sūt hic due res. s. ꝙ vna sit suba: ⁊ alia qd
additū sup eā: qꝛ si ita eēt sequeret ꝙ eēt cōposi
tū: ⁊ dr̄ia que est inter cām ⁊ cātū est: ꝙ prima
cā hꝫ eē in se. vꝫ in formis sepatis: ⁊ scđa cā hēt
eē respectiue. s. respectu prie cāe: eē eni scđa cā
ta sunt in sua suba subta: ⁊ nō est qd additū sup
eā: sič est in mālib° cātis. v̄bi grā. Color est qd
per se in corpore exn̄s: ⁊ eē ipsi° cā visus est qd
relatū: ⁊ visus nullū hꝫ eē nisi hac rōne: ⁊ ideo

entia separata a materia sunt sube relonis materie: quapropter cāns ꝛ cātum in formis sepatis sunt vnum: ꝛ ideo forme sensibiles sunt de natura relonis: vt patefit in libro de anima.

¶ Et postꝙ adduxit vba Alg. vult ꝑ dare eis intenēm eius in vbis illis: ꝛ post reprobare dcm̄ ei⁹ sicut ꝯuenit. ꝛ ꝑ dicit. dicimus nos ꝙ loc⁹ dubitatiōis in vboꝝ Alg. est in duobus. s. in eo qd̄ itellit. ꝛ in eo qd̄ nō intellit. ꝛ est qd̄ valde disputata ab antiqs. ꝛ vī mihi ꝙ velit dīc ꝙ inte⁹ qōnis Alg. est an pᵐ cātū ite⁹ an nō inte⁹. vn̄ qd̄ an est: alia est a qōne gd sit: ꝛ qd̄ gd sit ꝓsupponit qōnē an sit. dicit mō Auer. ꝙ qd̄ Alga. est quo ad an est. inte⁹ ꝓmi cāti. vz an ipm inte⁹ an nō ite⁹: ꝛ nō est gd sit ite⁹ ꝓmi cāti nec modi ei⁹. Uel pōt itelli ꝙ ite⁹ qōnis Alg. est circa rē inte⁹. an. s. res itellecta sit idē cū intelligente an dīna. ꝛ iō dicat ꝙ qd̄ est in eo qd̄ itellit. i. circa rē itellectā: ꝛ in eo qd̄ nō intelligit. i. an sit idē cū itelligente an dīuo. ꝛ tu ꝯsidera. ¶ Et postꝙ dixit inte⁹ qōnis. vult ponē pctm̄ eius. ꝛ ꝑ ponit eius pctm̄. d. sz id qd̄ dixit nōie pħoꝝ in entiū ꝓcessu tm̄ ab Aui. reperiſ ꝛ ab aligb⁹ sequētib⁹ eū: ꝛ ipse in ō decēptiōis. i. falso dedit absolute famā oīb⁹ pħis isti⁹ opionis: ꝛ istud vult se eā reprobare. ꝛ ponit cām b⁹. d. vt. i. qm̄ possit supem inere. i. eē victor in agone pħoꝝ: velli ꝛ audere ꝙ vicat eos. sic bz lr̄a mea: ꝛ forte hoc. s. velli ꝛ audē sunt nōia ꝛ casus genitiui: ꝛ denotant ludū illud tpe antiq factū: vel forte sūt vba. v. g. ifinita ꝛ quocūqꝫ. vult dīc ꝙ illud fecit: vt se ostdat victorē pħoꝝ. ꝛ cū dixit pctm̄ ei⁹ ꝛ cāz illi⁹ icipit remouē illud. ꝛ dicit. ꝛ h̄ sine du⁹ fuit maxima sua prauitas: q̄re (vt diximus) nulla istarū dubitationū demr̄atiue ꝓbabiſ: nisi id qd̄ meditanſ ꝓcuisse: vlt dīc acute iuestigare ꝙ ab vno nō ꝓuenit nisi vnū. vult dīc vt reputo: ꝙ nulla dubitationū illoꝝ est rōnalis: nisi illa q̄ fundaſ in ꝓpōne illa pħi ꝑ quā sine du⁹ sequiſ ꝙ a deo nō proueniet nisi vnū. ꝛ dicit ꝙ illa ꝓpō nō seqꝛ in agētib⁹ q̄ forme sunt mālēs. imo tm̄ in sepatis agētib⁹: ꝛ vī mihi ꝙ istud nō dicat s̄m mētē ei⁹: sz s̄m illos qm̄ illi verificabāt illā tm̄ in sepatis. Auer. aūt vt dcm̄ ē verificauit eā tm̄ in mālib⁹. cui⁹ signū h̄eo ꝙ h̄ intēdat: qꝛ seqꝛ vltē ei⁹ opionē illoꝝ. d. ꝛ s̄m eos suba cāti inte⁹ nō est nisi gd: qd̄ itellit de suo pn̄⁹: ꝛ iō nō sūt h̄. s. in ꝑ cāto due res. s. ꝙ vna sit suba: ꝛ alia gd additū sup eā: ꝛ vī mihi ꝙ ꝑ h̄ voluit q̄si remouere ad mētē illoꝝ du⁹ istud: qm̄ posset gs dīc. si oē a quo ꝓuenit multitudo est in se multiplex. g̃ in ꝑ cāto erit res addita ipsi⁹ eēntie: ꝓꝑ qd̄ dicit ꝙ illa multiplicitas nō est s̄m rē. cui⁹ cām innit. d. qꝛ si ita eēt seqꝛ ꝙ eēt cōpositū: vult dīc ex diuersis reb⁹: falsitas ꝯsti⁹ iaz dicta fuit. Et postꝙ soluit hoc du⁹: soluit aliud. posset. n. gs dīc ex q̄ cātū ē cōpositi⁹ cā quo dīnt cā ꝛ ipm cātū penes cōpōnē. soluit. d. ꝛ dīa q̄ est penes cām ꝛ cātuz est ꝙ ꝓma cā bz eē in se. vz in formis sepatis. vlt dīc absolutus ab oī cā. imo eē suū est eē oīuz formarū sepataꝝ. ē. n. eis s̄m eēntiā: ꝛ nō ptī⁹ aliqd̄ eē ꝓus. ꝛ z⁹ cā bz esse respectiue. s. re⁹ ꝓme cāe. eē. n. z⁹ cāta. vult ꝙ oīa eē q̄ sunt z⁹ cāta sunt in suba sua subta. vult dīc depēdētia. ꝛ nō est gd additū sup eaz: sicut est in cātis mālib⁹. vult dīc ꝙ nō ꝓꝑ illud est ibi cōpō s̄m rē. sic est in reb⁹ mālib⁹. v. g. color est gd ꝑ se in corpe exis: ꝛ eē ipsi⁹ cā visus. i. qd̄ est cā visus est gd relatū. ꝛ visus nullū bz eē nisi hac rōne. ꝛ iō entia separa a mā sunt sube relonis mā̃e. i. cāe reꝝ mālīū: quapꝓꝑ cāns ꝛ cātū in formis sepatis sunt vnū: ꝛ iō forē sensibiles sūt de nā relonis. ꝛ vī mihi ꝙ voluit dīc ꝙ oēs res mālēs ꝑcise ꝯsistūt i relone: qꝛ nulla ē ab⁹a cā. ꝛ silr malor: pars entiū sepatoꝝ: attū in entib⁹ separatis sunt vnū ꝓmū qd̄ est simplr̄ absolutū: ꝛ cā omniuz: ꝛ tu perlisste. qꝛ eius sermo pōt aliter intelligi: attū nō est cura.

Sed hic est loc⁹ qōnis: qm̄ in 4⁹ meta⁹. tex. cō. 26. Aristo. reprehēdit opionē dicētiū oīa eē apparētia ꝓpter hoc: qꝛ tūc oīa eēnt relatiua. ꝛ tn̄ Auer. ponit h̄ oīa relatiua ꝑter deū: ꝛ solo tā q̄si tacta est ꝙ esse oīuz rerū citra pᵐ ꝯsistūt in relone nō ad terminū: sz ad cāz. pħs nō bz ꝓ icōueniēti ꝙ oīuz reꝝ eē ꝯsistat in analogia ꝛ depēdētia ꝛ pticipatiōe ad pᵐ: sz ꝙ eē oīuz s̄m rōnē formalē cōsistat in relone ad terminū bz ꝓ ipossibili sic qd̄ nihil est. Ex his appet qualr̄ cāta re⁹ ꝓme cāe cōpōnē dicāt: nō gd ē per hoc ꝙ res supaddiſ rei: sz ꝓpterea qꝛ respect⁹ supaddiſ rei: ꝛ ēt poniſ ibi cōpositio ex ꝓuatione ꝛ habitu: vt dixi alias. ALGA. DV. XXI. Dubiū

Ait Alg. adhuc arguendū est alio mō i. ꝙ trinitas non cadit in primo cāto: supmus. n. orbis s̄m pħm ꝓcedit ab vna simplici re de suba primi principij: ꝛ cōponiſ triplr̄: quoꝝ vnū qd̄ ipse cōponitur de mā ꝛ forma: ꝛ oē corp⁹ sic se hēt: g̃ opz ꝙ qōlibet habeat pricipiū ꝓut mā differt a forma: ꝛ nulla caruz causa est alterius: imo quelibet ipsarum indiget de causa per se.

¶ Uult mō adducē in q̄ Alg. ꝯdicꝫ pħis. ꝛ dīc. ait Alg. adhuc arguēduz ē alio⁹. s. ꝙ trinitas nō cadit in ꝓcāto. imo q̄ternitas. supm⁹. n. orbis s̄m pħos ꝓcedit ab vna simplici re d̄ suba ꝓmi ꝓncipij: ꝛ cōponiſ z⁹. q̄rū vnū ꝙ ipse cōponit d̄ mā. vlt dīc q̄ꝝ vnū ē mā ꝛ foīa. vlt dīc ꝛ alteꝝ ē foīa: ꝛ h̄ ē. vlr: qꝛ oē corp⁹ sic se bz. g̃ oz ꝙ qōlibet. vlt dīc illoꝝ cōponētiū bz pn̄ᵐ ꝓut mā dīt a forma: vlt dīc: qm̄ qōlibet distiguiſ ab altero: ꝛ mā distinguiſ a foīa ꝛ nulla caꝝ ē cā alteri⁹. imo q̄libet ipsaꝝ idiget d̄ cā ꝑ se. ¶ Debes scire ꝙ istud arg⁹ ꝓbat ꝙ pᵐ cātuz sit 4⁹ inte⁹: eo qꝛ 4⁹ cāt. cāt. n. motorez vt finis scdi orbis ꝓximi: ꝛ causat aīaz sui orbis: ꝛ cāt formā illi q̄ nō est aīa: sz foīa mālis: ꝛ cāt mām. Et vī mihi ꝙ vtus ei⁹ ꝯsistat in duab⁹ ꝓpōnib⁹ i q̄rū pᵃ est entia distīcta in eē hīt distīctās itellectiōes cāndi i cā ꝑ illā maximā pħoꝝ. ab vno nō ꝓuenit nisi vnū. z⁹ est ꝙ oīa illa cōpo⁹ sunt distincta s̄m eē ꝓpa eis. iō in ꝓma figura seqꝛ pō iā dcā. AVERRO.

Nos dicim⁹ ꝙ illud qd̄ dixit Alg. s. ꝙ corp⁹ supercceleste apud pħos ex mā ꝛ forma ꝛ aīa cōponiſ: q̄re seqꝛ ꝙ in scdo intellu a quo primū celū ꝓcedit sint q̄tuor res: vn̄ ꝓcedāt q̄tuor ꝑdicta. s. mā ꝛ forma ꝛ motor scdi celoꝝ: g̃ est ibi quaternitas necio: est sine dubio d̄ errorib⁹ Auicēne ꝛ suis obiectiōib⁹ sup ꝑipateticos: ꝛ absit ꝙ hec fuisset coꝝ opio: imo corp⁹ supceleste apud eos est simplex. si. n. cōpositū eēt sequereſ ꝙ eēt corruptibile: ꝛ ipsi asserūt ipz nō eē gn̄abile neqꝫ corruptibile: neqꝫ potētiā duoꝝ ꝯtrarioꝝ hēt. Uñ si opio Auicēne ꝟa eēt: sequereſ ꝙ eēt cōpositū: sicut aīal: ꝛ iō dcā q̄ternitas sequereſ illiꝰ g opinatur ꝙ ab vno nō ꝓcedit nisi vnū. Et nos iaz declarauim⁹ in ꝑcedentib⁹ qualr̄ he forme sepate ab Auicēna cāntur: ꝛ qualr̄ sunt cāe supcelestiū corpoꝝ: ꝛ ei⁹ iferiorib⁹: ꝛ qualr̄ oīa ista a prima cā ꝓcedūt per aliā viā ꝑter Auicēne viam.

¶ Postꝙ dixit opiones Alg. de illo arg⁹. vult ꝯdicē ei in

vno

vno tñ:lz in alio sit cũ eo:r pmo adducit ĩtentionẽ ei⁹ in
breui:r dic:dicim⁹ nos q id qd dixit Alga.s.q corp⁹ sup⸗
celeste apd p̄hos ex mã r foia et aĩa cõponit:q̃re seqt q
in scdo itellu:vlt dicẽ p cãto a quo pmũ celũ pcedit sint
q̃tuor res:vñ pcedit 4ᵒʳ pdicta.s.mã r foia r motor scdi
celoꝝ:r aĩa orbis ei⁹.g est ibi q̃ternitas neceio:hec lra est
suspẽsiua:r ei⁹ determinatio est illud qd subdit.s.est sine
dubio de erroꝛib⁹ Aui.r suis obtionib⁹ supra peri⁹ᶜᵒʳ:r ab⸗
sit q fuerit eoꝝ opio.i hoc Auer.ɔdicit Alga.qm ille opi
naẽ q opio Auic.sit peri⁹ᶜᵒʳ:vult eni q illa sit Aui.g fuit
medi⁹ iter periᶜᵒʳ r loquẽtes.Deide ponit illud in q̃ ɔue
nit cũ Alga.r est q illa opio est error qd declans.s.imo
corp⁹ supceleste apud eos est simplex:si eni cõpo" eẽt se⸗
quit q eẽt corruptibile:r ipsi asserũt ipm nõ eẽ gñabile
nec corruptibile nec q hẽat po⁹ᵃ duoꝝ ɔrioꝝ.vz eẽndi r
nõ eẽndi.Et sylls est.oẽ cõpo" est gñabile r corruptibile:
corp⁹ celeste nõ ẽ gñabile nec corruptibile.g nõ est cõpo".
mior ẽ declata p celi.cõ.20.r in lra p̄hi.maior assumit ab
Auer.in plib⁹ locis:r declat in p de suba orbis.Deide re
mouet aliud pctm Aui.in eo qd opinat celũ hre aiaz ima
ginatiuã.s.vñ si opio Aui.vera eẽt:seqt q eẽt cõpo" sic
aial:r sylls cõponit sic.oẽ cõpo" ex aĩa imaginatiua r cor
pore est aial:sed celũ est cõpo" apud ipm ex aĩa illo mõ r
corpe.g est aial.ɔñs est falsũ:qr nũc hret sensũ:r sic pñt
accidere ei occasiones r reliq̃:vt declaui in li⁹ de suba or
bis.Et postq̃ remouet pctm Auic.rñdet nũc ad formaz
arg⁹ Alga.s.r iõ dicta q̃ternitas seqt illũ q opinat i dua
bus ppõnib⁹ q ab vno nõ puenit nisi vnũ:vult dicẽ qd
seqt Aui.q sustine⁹ in duab⁹ ppõnib⁹:q ab vno nõ pue⸗
nit nisi vnũ.r scda q celũ hz tres res:r est 4ᵃ.s.motor al⸗
teri⁹ orbis q̃ puenit ab ipso p cãto.Ex his seqt q in eo
sit q̃ternitas rex:r nos iã diximus in pcedẽtib⁹ q̃lr he foꝛ
me sepate ab Aui.cãnt.i.ponunt vt cãe:r forte lra est coꝛ
rupta ex errore scriptoris:r dz dicẽ ponunt:r q̃lr sint cãe
supcelestiũ corpoꝝ:r ei⁹ iferioꝝ:r q̃lr ista a p⁹ cã pcedãt
p aliã viã p̄ter viã Auic.vult dicẽ.totũ est declatũ.

15ᵃ qõ **Circa** iã dicta occurrit qd an celũ sit corp⁹ simplex:r
multa ego dixi in duab⁹ q̃onib⁹.s.an celum sit
aiatũ:r an celũ sit simplex:ideo p nũc corpus celeste esse
simplex nõ admixtũ mãe põt declari trib⁹ vijs:q̃ꝝ pma
erit ex necitate itellie.scda ex nã mãe.3ᵃ verbis p̄hoꝝ.iõ
istis ɔcludã itẽtionẽ Auer.2ᵒ declabo ei⁹ itẽtionẽ sub hec
tib⁹.¶ Ad pmã viam sic pcedit accipiẽdo p q de rõne
moti a se nõ est nisi vt hẽat pn" :attñ distinctũ a pn⁹ pas⸗
siuo motum:r h pulchre declat Auer.3ᵒ celi.cõ.28.r.4.ce
li.cõ.22.r.4.phy.cõ.71.qm foia mãlis:r est forma r est
in mã:in eo eni q forma hẽt rõnẽ agẽtis:qm sine dubio
spẽs agit r mouet:r in eo q in mã erit patiẽs:qm funda⸗
mentũ patiẽtis est mã:iõ forme separate nõ pñt pati:vt
dicit ipse 9ᵒ meta.cõ.2.Ex hoc sequit q si celũ eẽt cõpo⸗
sitũ ex mã r foia distincta:r alia ab intellia : tunc ociosa
erit ei itellia applicata:qm si ei applicabit nõ erit nisi vt
moueat.Sed ego dicã q nõ opz:qm celũ hẽt formã qua
mouebit se:sic graue p ei⁹ formã mouet r mouet pp rõ⸗
nes diuersas:r sic tu habes pbare qualr illa foia nõ suf⸗
ficit ad mouẽdũ sp:sz audies mirabilia q̃ fuerit mihi ad⸗
ducta in solonib⁹ vni⁹ vie.qdã eni fingũt q oẽ qd mouet
se idiget cognoscẽte a q̃ dirigit:iõ opz vt mot⁹ corpis ce⸗
Positio quoridã. lestis sit ab itellia cogno".Aly fingũt q pura mãle nõ pt
mouẽ sp:qr sine vigore imãlis lassabit.qdaz posteriores
dicũt q lz mot⁹ pueniat a foia:nõ tñ oĩa foia mouet:iõ
illa nõ mouet:lz oĩs foia agit:r sic ẽ ibi:qm foia illa illu⸗
Contra. minat hec hic:r virtute ppa cãt effcũn mltos hic.¶ Sz ɔ:
qm si p⁹ necitas cogeret:ego pbarẽ q oẽ qd se mouet ha⸗
beret itelliẽtẽ sibi formã.iõ dicẽt aduersari⁹ q sufficit q
dirigit a p cognoscẽte.r sic pp illõ nõ erit necius ponere

itelliam ppriã vnicuiq orbi.2ᵒ solo est purus error:qm Scda so⸗
peto q̃re nõ põt mouere semp:vel q fatigabile:r sic erit lutio.
gñabile r corruptibile:vel q mãle:r tũc petitio pncipij.
ideo dicerẽ q vel est:qm mãle mãlitate alteri⁹ rõnis pot Tertia so⸗
se mouere semp:vt fingũt latini.3ᵒ solo est plus erroris: lutio.
qm dicaz q qua rõne põt se illuminare:r alia ex se rõne
foie:r eadẽ rõne põt se mouẽ:r tu si vis saluare necitatem
intellie:debes pbare q foia illa nõ sufficit ad mouẽdũ:
iõ sine dubio illa via est firma:nec põt pbare necitatem
itellie:r sepe fui in loco disputatõis:r hucusq nõ inueni
aliquẽ q mihi pbasset necessitatẽ itellie tenẽdo opiones
latinoꝝ.2ᵃ via declat ex dictis Auer.in p physico.cõ.77.
vbi debes scire q puatio ẽ carẽtia foie in subico apto na⸗
to:r h iã oẽs volũt.¶ Scdo debes scire q puatio pcedit Priuatiõ
nã formã in mã:qd itelligo:vt dicit Auic.6ᵒ sue meta.ca⁹ nã pcedit
scdo.negat iue ad hũc sensũ:q in mã eẽt puatio nisi agẽs formaz in
dedisset ei formaz:qm vt accipit p phy.tex.cõ.68.foia p materia.
sui pñtiã est cã gñõnis:p sui absentiã est corruptionis.iõ Foia sua
dicit Auer.in virio de suba orbis.q effcũ e puatiui causa pñtia ẽ cã
erit puatio.r positiui cã positiua.iõ si agẽs est cã gñõnis: gñatiõis:r
r absentia ei⁹ forme erit cã corruptionis:isto mõ igit pri⸗ sua absen
uatio pcedit formaz negatione:q s.illa inesset mãe nisi tia cã est
agẽs ipediret dãdo eẽ r formaz mãe.¶ Hoc habito q̃ro corruptio
ab istis:vl foia illa celestis corpis est de eẽntia mãe celi nis.
vel non:si est de essentia mãe.g eius essentia erit actus:r
sic nõ po⁹ :cui⁹ ɔriũ ponũt.Si nõ erit de essentia mãe.g
in essentia celestis corpis est potẽtia ad eã:r carentia eẽn
tialis illius:qm declat:qm postq̃ nõ est de eẽntia.g illa
mã caret eẽntialr foia:r est apta pfici illa.ergo i mã illa
erit admixta puatio tãq̃ qdã pars mã:r per ɔñs erit gñabi⸗
le r corruptibile.Ex his sequit hec maior q oẽ cõpositũ
ex mã r foia est gñabile r corruptibile:vel põt aliter de⸗
duci ista maior sic.vel agẽs põt dare illi mãe aliã formã
vel nõ.si sic.g illa mã põt priuari illa forma quã hz : r sic
vt puus:si nõ.ista icõpositas vl erit:q foia celestis corpo
ris est de eẽntia illi⁹ mãe:vel q est pn" illius fluens ex
pncipijs eius.vel q illa mã nõ est capax alicuius alteri⁹
forme:vel q nõ reperit agẽs potẽs ei dare alias formas
q̃ celi.primũ r scdm sunt ipossia simplr : r nolo pbare i̇
possitatez eoꝝ.3ᵐ est mirabile:qm ex quo illa mã est pura
potẽtia passiua.g põt perfici ab oĩ qd est vel eẽ põt perfe
ctio ponẽs illã in esse meliori:r sic erit ex pte potẽne icli
natio r capacitas ad perfici ab alijs formis:nec põt fingi
quartũ:qm ibi reperit pole ex parte passi:r reperit pole
ex parte agentis:vt dictũ est pmo celi.cõ.124.vel saltem
mihi sufficit q celi mã põt recipe oẽm formã:r per cõse⸗
quens est ab intrinseco priuata hac forma : r sic apparet
maior sylli Auerro.facti.vltima via est ex multis verbis
Ari.r lz in q̃one de itellectu an sit foia celi dixi mlta:p
nũc sufficiat mihi adducẽ sniaz p̄hi 12ᵒ meta.vbi mouet
q̃onem.vtrũ idee sint forme in mã:r soluit q sunt actus
puri nõ cõpositi:cuius rõnẽ dicit:qr tũc essent gñabiles r
corruptibiles:cuius ɔriũ reputauit Plato:r sic concludit
ibi q si essent:essent forme sepate.Ex hoc arguo sic.si rõ
p̄hi valet:est:q omnis forma in mã est gñabilis r corru
ptibilis.Ex hoc appet q si forma celi esset in mã:eẽt ge⸗
nerabilis.Si ergo dicat q latini fingũt q oĩs forma in
mã trãsmutabili vnius rõnis est gñabilis. Aristo.ibidez
non concluderet intentũ:dicaz eni ideas esse in mã alte⸗
rius rationis:r sic videt cõmittere fallaciã consequẽtis.
arg⁹:nõ sunt in materia trãsmutabili.ergo nõ sũt in ma⸗
teria.¶ Ad hanc rationem quidam fratres dixerunt q Rñõ quo⸗
ratio Aristo.valet:q vt scit.10.metaphysi.in fine Plato rũdã fra⸗
posuit ideas vnius speciei cum rebus gñabilibus.ideo si trum.
in eis eẽt mã illa esset eiusdẽ rõnis:r sic valet ad holem.
¶ Sed hec solutio stulta est ; quoniam lz Plato posuit Impug⁹

ideas eiusdē spēi q̄tū ad eēntiā ⁊ q̄ditatē:q̄r posuit illas esse eēntias ⁊ q̄ditates:nō tn̄ quātū ad oia:nec īconuenit q̄tū ad aliā rōnē eē plus q̄ gn̄e diuersa:et sic pbs adhuc nō hēbit itērū:q̄m Plato posuit gn̄e differre a rebus corruptibilibꝰ q̄tū ad sepa(c) a mā.iō nō vī seq̄:sunt in mā.ḡ trāsmutabiles:s3 op3 addere q̄ sūt in mā.⁊ vnius spēi quātū ad oēs rōnes:⁊ tūc seq̄tur ꝯn̄tia dicta:alia mlta dixi in suo loco. ALGAZELIS. DV. XXII.

Ait Alga.Scōm vō triū p̄dictoꝝ iest q̄ supma spera in ꝑprio termino magnitudis ꝯsistat:vn̄ ipse appropriaꝰ i illa magnitudine maxie q̄ alie spe est neēiu3 q̄d additū sup esse sui ipsius:p̄dicta eni3 spa de se polis est hr̄e maiorē vel minorē quātitatē.ḡ op3 q̄ illa magnitudo terminata ꝑcedat ab aliquo appropriāte differēte i re simplici sui eē iferēte:⁊ hoc eē nō est nisi eē itell'is. Esse eni intellectus purū est ⁊ sine magnitudine:q̄obrē non indiget nisi de simplici causa.

¶ Arguit alr Alga.vt refert hic Auer.d.fm vō triū p̄dictoꝝ:vult dicē corpꝰ celeste iest.i.ꝯtingit q̄ supma spera in ꝑprio termino magnitudis ꝯsistat:vult dicē talr q̄ sit terminate magnitudinis:vn̄.i.ꝑp qd ipse.s.motor appropriaꝰ in illa magnitudine maxie q̄ alie spere.vult dicē q̄ corpus celeste d3 eē terminate ⁊ certe magnitudis talr q̄ motor ita appropriet vni q̄ nō alteri.est neēiu3:vult dicē ꝑpter qd est neēiu3 q̄ magnitudo sit q̄d additū sup eē suiipsiꝰ. Ex hoc appet q̄ op3 i corpe celesti hr̄e magnitudinē realiter distinctā ab eiꝰ suba.h igit est suppositū. Deide arguit ꝯ illos.Et sylls pōt sic cōponi.oē pole hr̄e magnitudinē maiorē vel minorē ⁊ quātitatē op3 vt illa magnitudo illiꝰ ꝑcedat ab aliq̄:hec est maior supplēda.deide accipit minorē.d.p̄dicta eni spera de se polis est hr̄e maiorē vel minorē q̄ntitatē.Deide ponit ꝯnē.d.ḡ op3 q̄ illa magnitudo terminata ꝑcedat ab aliq̄ appropriāte differēte. vult dicē mlto:fm rōnē iferēte i re simplici.i.in corpe celesti suū eē.Deide dclat q̄ h appropriās nō pt eē motor appropriatꝰ:⁊ p̄ accipit ꝯnē.vn̄ sylls cōponit sic.eē purū simplex nō pōt eē cū magnitudie ⁊ rei multie:s3 eē itell's est eē pux.ḡ nō pōt eē cū magnitudie rei mult.maior relinquit tācq̄ maa.mior ꝓsyllogicat i lr̄a sic.illō qd idiget simplici cā p eē eiꝰ ē pux eē:s3 itell's mouēs ē idigēs tn̄ simplici cā.ḡ eiꝰ eē est eē pux.hꝰ sylli p̄ ponit ꝯnē.d.⁊ h eē.vult dicē qd ponit eū nō ē nisi eē itelligēs.i.nō ē separatū.Deiñ accipit miorē.d.eē eni itellꝰ pux ē sine magnitudine.deiñ accipit miorē ꝓsylli.d.q̄obrē.i.q̄m nō idiget nisi de simplici cā. Ex h ꝯcludē itēdit q̄ cā terminatiōis magnitudis d3 eē aliqd māle:vl cā d3 eē mltiplex ⁊ diuersa i sui nā. AVER.

Nos dicimꝰ q̄ snia vboꝝ istius hois est q̄ corpꝰ celeste est res tertia a primo causato ꝑcessa:⁊ est sine dubio i se simplex.v3.q̄ est corpus quātitabile.ḡ due sūt in eo res:vna quaꝝ dat corporeitatē subalem:scda vō dat suā terminatā quantitatē.Et ideo op3 q̄ in illo ꝑprio itellectu a quo ista ꝑcedūt plures sint res:ergo scda cā non triplex:imo quadruplex:hucusq̄ sunt vba Algazelis.Sed nos dicimꝰ q̄ oia ista sunt erronea: pbi eni nō opinant q̄ corpꝰ oino ꝑcedat a separato:⁊ q̄uis ꝑcederet dicunt q̄ principalr ꝑcederet ab eo forma subalis:deide magnitudo sequit formā.Verūtn̄ hoc tn̄ est in mālibus formis:⁊ corpa supcelestia ꝑut sūt simplicia non recipiūt formas neq̄ magnitudinē. Rursus id qd dixerat.v3 q̄ materia ⁊ foa a pricipio separato ꝑcedūt falsu3 est:imo absit q̄ pbi talia ꝯcedant:imo agēs apud peripateticos in rebꝰ gn̄abilibꝰ ⁊ corruptibilibꝰ nō agit formā neq̄ mā3: imo agit de mā cōposita ex eis. Si eni agēs ageret formā in mā:efficeret ḡ eas de nihilo in aliquā rē:⁊ oia ista totalr distāt a phoꝝ opionibꝰ.

¶ Auerrois mō p̄ ponit snia3 vboꝝ Alga.deide ponit peccatū eiꝰ:illō qd dic̄ p̄ est manifestū p se.Deide ponit peccatū eiꝰ:⁊ maxie ōndit illō in quo fundat eē falsum:fundabat aūt in h q̄ corpꝰ celeste depēdet a motore separato: circa qd dic̄.S3 nos dicimꝰ q̄ oia ista sūt errōea:pbi eni nō opinant q̄ corpꝰ oino ꝑcedat a separato.vult dicē apōme a deo tā q̄ a cā p̄ꝰ:⁊ q̄uis ꝑcederet:dicūt q̄ p̄ncipalr ꝑcedēt ab eo foa subalis:vult dicē motor appropriatus. Deide magnitudo seq̄t formā.verūtn̄ h.vult dicē q̄ corpus terminatū p formā in mā tn̄ ē in mālibꝰ formis:⁊ corpa celestia ꝑut sūt simplicia nō recipiūt formas nec magnitudinē.h est vnꝰ modus itelligēdi.Et pōt aliter itelligi:vt mihi vī:q̄.s.pbi nō opinant q̄ corpꝰ oino.vult dicē gn̄abile ꝑcedat a separato:⁊ q̄uis ꝑcederet:dicunt q̄ p̄nr ꝑcederet ab eo foa subalis. Deide magnitudo seq̄t formā:verū h tn̄ est in mālibus formis:⁊ corpa supcelestia ꝑut sūt simplicia nō recipiūt formas nec magnitudinē. Est ḡ fz hāc expōnē solo q̄ corpꝰ celeste nō ꝑcedit a forma separata:iō suppoꝰ eiꝰ est falsu3.Deide rephēdit eū in alio qd Alg.fin xii.d.rursus id qd dixerat.v3 q̄ mā ⁊ forma a p̄nꝰ separato ꝑcedūt:falsu3 est.imo absit q̄ pbi talia cōcedāt.imo agēs apud peripateticos in rebꝰ gn̄abilibꝰ ⁊ corruptibilibꝰ nō agit formā nec mā3.imo agit de mā cōposita ex eis:vel ex mā ⁊ foa.huiꝰ ponit cām:et cōponit sic:oē agēs formā in mā agit ex nihilo:sed p illos agēs agit formā in mā.ḡ efficit illā ex nihilo.huiꝰ ponit tn̄ miorē.d.si eni ageret agēs formā in mā.Deide ponit ꝯnē.d.ḡ efficeret eas de nihilo in aliqua re.Deide ōndit oppositū cōsequentis:⁊ eius sermo est manifestus per se.

Sed hic sūt mlte qōnes.p̄ eni aspectu vī q̄ solo Auer. accipiat falsu3:accipit eni fm q̄ exponit in expōne scda:q̄ corpꝰ celeste nō ꝑcedit a foa separata:cuꝰ ꝯtrariū ifinities dictū est:⁊ maxie hꝰ de suba orbis.scdo videt q̄ solo Alga.faciat adhuc difficultatē magnā:q̄m corpꝰ celeste.v.g.lune pōt eē quātitabile fm maiorē q̄ntitatē ⁊ minorē:ḡ in eo est q̄ntitas in poꝰ.ḡ ē ibi foa itrīseca p quā erit terminate quātitatis:⁊ illa nō pōt eē itell's:q̄m purus itell's nō pt eē cū magnitudie ⁊ terminatiōe alicuꝰ corporis cū tn̄ appropriate iest.3ꝰ adhuc q̄ntitas lune:⁊ quātitas solis ⁊ quātitas mercurii ⁊ reliquoꝝ orbiū sūt vniꝰ rōnis.ḡ si vna reliq̄ addet fiet aliꝰ.ḡ vna illaꝝ erit.imo quelz illaꝝ eēt augmētabilis:⁊ hoc eē nō pōt gr̄a forme absolute nec gr̄a sube in actu.ḡ gr̄a māe.ḡ ibi est mā pura poꝰ.4ꝰ oēs ille foe celoꝝ ⁊ magnitudies sūt vniꝰ rōnis.ḡ in eis erit p̄tꝰ ⁊ mltitudo nūeral:⁊ p ꝯn̄s mā p̄tita:⁊ sic ibi erit mā ⁊ foa:⁊ mā vltra itellia3:⁊ sic he difficltates p̄mo aspectu vīr faciles:attamē sunt mihi valde difficiles:nec inueni aliquē qui olfaceret:ne du3 ipsas videret. Vt igit habeat intell's opionis Auerro.circa solonē istarum p̄mo debes scire q̄ corpus celeste vno mō ꝑcedit a forma separata:alio mō nō.ꝑcedit q̄dē duobꝰ modis.s.fm q̄litatē ⁊ fz relonē:vt dixi alas.fm.n.q̄litatē p q̄to eiꝰ eē

Dubiū
Dubiū
Solō ad p̄mam.

cõsistit in motu:si enĩ nõ mouet̃ sine dubio eius esse eẽt nihil:ideo eius esse cõsistit in operatione motiua: qđ ergo constituit ipsum in operatione motiua ipsum constituit in esse:et sic isto mõ corpus celeste ꝓcedit a ꝓprio motore. Scđo mõ in gñe relonis:qr̃ eius esse depẽdet ab essentia itelligẽtie:q̃a est necẽiuz ab alio.cã eni sue necessitatis est ipsa itelligẽtia:vt tibi dixi.3° võ mõ nõ depẽdet:qr̃ motor nõ causat ipm dãdo ei formã silez q̃ ponit ipm in eẽ corpis celestis quã seq̃r quãtitas ꝛ termin⁹ quãtitatis:ħ enĩ vt bñ dixit Auer.verificat̃ tñ in corpe gñabili cu⁹ eẽ cõsistit in cõpõne materie cum forma:ꝛ sic soluit̃ prima questio:apparet enim solutio contradictionis.

Pro itellectu qõnis scđe.debes scire 2° ꝙ corp⁹ lune ꝛ est corpus:ꝛ est corp⁹ lune: inquãtũ enĩ corpus absolute sine dubio est quantitabile quãtitate maiori ꝛ minori:qr̃ corp⁹ in rõne quã corpus nõ repugnat cresci nec augeri in ifinitũ.vt võ corp⁹ lune nec est augmẽtabile nec diminuibile.imo eius quãtitas est essentialr̃ ꝛ ꝑ se terminata. ¶ Scđo debes scire ꝑ eodẽ ꝙ purus itellis:nõ põt eẽ cã subtiua terminate quãtitatis:qr̃ in eo ꝙ purus itellis:sibi repugnat subesse diuisi⁹ lz latini de ħ dicãt multa:ꝛ etiã purus itells: nõ põt esse causa terminatiua terminatiõis quãtitatis in po⁰:cuius terminus nõ est ei essentialis q̃lis dicit̃ esse quãtitas existens in gñabili ꝛ corruptibili ħ:qr̃ illa quãtitas in potẽtia est iterminata:in actu autẽ terminat̃:q̃a forma sigillat mãm vel ei⁹ ꝑtez.ↄstat aũt ꝙ itellia nõ põt recipi in ꝑte celi:sed in eẽntia celi simplici ꝛ nuda ꝑmitiua ſm nãz:vt dicit Auer.in libro de suba orbis.purus ĝ itells põt eẽ cã terminatiua alicu⁹ corpis ꝛ magnitudis ei⁹:cuius terminus est eẽntialis ei:qr̃ illa quãtitas est ita in actu:ꝙ nullo mõ est in po⁰:imo q̃a itells purus põt eẽ cã il'i⁹ corpis duob⁹ modis vt dc̃m est:iõ potuit eẽ cã termini quãtitatis illi⁹ corpis.Et ex his appet solo ad 2ᵐ ꝛ ad 3ᵐ:ꝛ ad 2ᵐ q̃dẽ qr̃ falsuz est corp⁹ lune iquãtũ corp⁹ lune ꝙ sit augmẽtabile ꝛ diminuibile:imo ẽ eẽntialr̃ terminatũ:vt dixi:ꝛ ↄcedo si in eo eẽt quãtitas in po⁰ itellia nõ posset eẽ cã terminatiua illius:vt dixi:lz tñ nõ icõuenit cũ sibi sit quãtitas eẽntialr̃ in actu ꝙ pur⁹ itells sit cã terminatiua illi⁹ vt dixi. ¶ Ad 3ᵐ q̃dẽ qr̃ nullus dubitat ex quãtitate corpis celestis ꝛ quãtitate gñabiliũ fieri vnũ q̃tũ ma⁹ma^ce loquẽdo nõ ꝑ ꝑ ħ quãtitas illoꝝ ꝛ istoꝝ:ꝛ mãe illorũ ꝛ istoꝝ sũt vni⁹ rõnis:imo dĩt spe vere:sed ↄueniũt tñ in rõne ma^ca. ¶ Dõm igit̃ ad formaz ꝙ si corpi lune addat̃ quãtitas ꝛ magnitudo solis sine dubio eẽt corpus ali⁹:nõ tñ corp⁹ lune alius:qr̃ nõ eẽt ampli⁹ luna:qr̃ terminus erat eẽntialis mag^ni ei⁹:iõ est augmẽtabile sub rõne q̃ corp⁹:nõ tñ sub rõne q̃ corp⁹ lune:iõ ibi nõ erit q̃titas in po⁰ nec mã vna oĩum illoꝝ:ꝛ cã est ꝙ lz illa corpa sũt vni⁹ rõnis analogice:vt dĩc 2° celi.cõ.49.nõ tñ vni^ce. iõ q̃dlibet ẽ in sua spe vni^ca eẽntialr̃:ꝛ ꝑ se terminatũ.Et ꝑ ħ ad 3ᵐ.iã enĩ manif^m est ꝙ arg^m supponit falsuz:credit enĩ ꝙ q̃titas illa sit in po⁰ mãa:ꝛ ſm sigillationẽ foraꝝ terminat̃:ꝛ nõ est ita:imo q̃dlz illoꝝ sub rõne spãli ẽ eẽntialr̃ terminatũ:iõ nõ est ſm rõnẽ:nec ſm rẽ spãlr̃ quãtuz quãtitate i po⁰:sz tñ quãtitate eẽn^r in actu terminata:iõ mã ñ erit vna:nec q̃titas vna:sz mãe erũt mlte ꝛ mag^ne eẽn^r diuerse ꝛ terminate eẽn^r.Est ĝ reputãdũ ꝙ corp⁹ celeste motũ ex se sit suba cõposita cõpõne equoce ex mã ad vbi:ꝛ itellia q̃ dĩ forma ad vbi:cui aduenit ſz rõnẽ q̃titas eẽntialr̃ terminata:ꝑꝑ quã aduenit mot⁹:ꝛ reliq̃ accñtia q̃ sũt ei iherẽtia:ꝛ ħ totũ ẽ q̃dã vnũ maiori vnitate q̃ sit corp⁹ gñabile:vt dĩc Auer.2.celi.ↄ.3.qr̃ ẽ colligatũ talr̃ ꝙ nõ ꝑ se solũ ꝑ aliquã po^m:eo qr̃ ite⁹ ime^te vnit̃ corpi celesti:ꝛ istõ dclarũ sepe i li⁰ d̃ sba orb.ꝛ ↄtinue qñ occurrerit in libris Auer.meli⁹ dclabit̃. ALGA. DV.XXIII.

Pur⁹ itells non põt ee cã subtiua terminatiua quãtitaĩ ꝛ licz possit esse causa terminatiua alicu⁹ corporis.

At Alga. Tertiũ triũ ꝑdictorũ est ꝙ in supma spa duo sũt pũcta que mundi poli nuncupant̃: ꝛ sũt imobilia: ꝛ ꝑtes zone spere velocissimi mot⁹ sũt: vñ nõ euadẽt q̃n sint oẽs dicte spere ꝑtes vnigenee aut etherogenee: ipole ẽ ꝙ sint etherogenee: qr̃ corp⁹ supceleste simplicissimuz ẽ. Remanet ĝ ꝙ sũt vnigenee: ꝛ si sic: qualr̃ ĝ illa magis duo pũcta ꝑdicta approprĩant̃ in gere q̃ alia puncta celi. Rursus si celi ꝑtes etherogenee eẽnt. ĝ q̃daz ꝑtes ipsius ꝓprietates hñt distictas ab aliarum ꝑtiũ ꝓprietatib⁹: q̃d ĝ est principiũ hui⁹ varietatis: ꝛ dictũ fuerat ab eis ꝙ corp⁹ supremum nõ procedit nisi ab vna simplici re: ꝛ simplex non causat nisi simplex in figura ꝛ in natura. ergo celi partes nõ debent distingui proprietatibus: ꝛ hoc argumẽtũ difficile est respondendi.

¶ Adducit Alga.iteꝝ aliud arg^m difficile ħ.d.ait Alga.3^m triũ ꝑdictoꝝ est ꝙ supma spa duo sũt pũcta q̃ mũdi poli nũcupant̃: ꝛ sũt imobilia ꝛ ꝑtes zone spe velocissimi motus sũt. Et tũc ar^t.d.vñ nõ euadet q̃n sint oẽs dicte ꝑtes spe vnigenee aut etherogenee.i.vni⁹ rõnis ꝛ nãe:aut diuerse. Deide d̃struit mẽbra.ꝛ dĩc.ꝛ ipo^le ẽ ꝙ sint etherogenee. cu⁹ rõnẽ dĩc.qr̃ corp⁹ supceleste simplicissi^m ẽ:remanet ĝ ꝙ sint ħogenee.ↄ ar^t.d.ꝛ si sic.q̃lr ĝ illa duo pũcta ꝑdicta magis approprĩant̃ in gere q̃ alia pũcta celi. Deinde redit ad aliõ mẽbꝝ.d.rursus si celi ꝑtes etherogenee eẽnt. ĝ q̃dã ꝑtes ipsi⁹ hñt ꝑtes distictas a ꝑtib⁹ aliaꝝ ꝑtiũ:q̃d ĝ est ꝑn^m hui⁹ varietatis:ꝛ dictũ fuit ab eis ꝙ corp⁹ simp^r nõ ꝓcedit nisi ab vna simplici re:ꝛ simplex nõ cãt nisi simplex in figura:ꝛ in nã.ergo celi ꝑtes nõ debẽt distingui a ꝑtibus.hoc arg^m difficile est respõdendi. AVER.

Dicimus nos ꝙ simplex dupl̃r itelligit̃: quoꝝ vnũ qđ nõ cõponit̃ ex plib⁹ ꝑtib⁹: ꝛ cõponit̃ ex mã ꝛ forma: ꝛ ab hoc dĩ ꝙ corpa sũt simplicia. Scđm võ dĩ de illis q̃ nõ ex mã ꝛ forma cõponunt̃. vz ꝙ mã nõ dĩt a forma in pria: vt sũt corpa supcelestia. ¶ Preterea simplex dicit̃ in eo ꝙ diffinitio toti⁹ ꝛ ꝑtis sũt vna ꝛ eadez: lz cõposita fiant ex q̃tuor elĩtis. Tñ mõ hic dicto de corpib⁹ supercelestib⁹ nõ est negãdũ ꝙ repiant̃ simplices ꝑtes diuise nãlr̃: vtputa dextra ꝛ sinistra orbis ꝛ poli ꝛ zona ipsi⁹: ꝛ spa iquãtuz spa opz ꝙ hẽat terminatos polos ꝛ cẽtrũ terminatũ: ꝛ nõ ex ħ seq̃t ꝙ hec sit simplex: imo talis spa dĩ simplex ꝓut nõ cõponit̃ de forma ꝛ mã potẽtiali: ꝛ ẽ quodãmodo etherogenea ꝓut ꝑtes poloꝝ nõ sũt ab euentu: imo nãlr̃ terminant̃ in q̃libet spa: sz nõ ex hoc seq̃t ꝙ cõponat̃ ex ꝑtib⁹ diuisis i nã: neq̃ ꝙ efficiẽs eas ex diuersis ↄtutib⁹ cõponat̃: q̃libet nãq̃ spera vna est: ꝛ ideo negr a ꝑhis licite dici ꝙ q̃liber pũctus fuerit de q̃cũq̃ spera fuerit possit cẽtrũ esse ipsius spere: ꝛ ꝙ poloꝝ puncta approprĩant̃ in hoc ab agẽte: q̃a hoc nequit

verificari nisi de artificialibus speris: nõ tñ in nã-libus: ⁊ q̃uis cõcederemus eis ꝙ dicta pũcta appropriant ab agẽte: nõ ex hoc sequit̃ ꝙ in illo agẽte sit plalitas: nisi dicam⁹ ꝙ hic in pñte nullum ab vno agẽte ꝓcedat: illud eni qđ est i pñti nobis ex decẽ ꝑdicamentis cõponit̃. ḡ sequeret̃ ꝙ omne gñabile debeat ꝓcedere a decẽ agentibus: qđ est absurdũ cogitare: imo dicim⁹ ꝙ qlibet effectus in rebus nobis presentibus ab vno efficiẽte fit: lз participent cũ eo decẽ ꝑdicamenta. Patet ergo ex istis ꝙ ꝑdicta ꝓpositio. vз ꝙ vnum efficiẽs vnuз tñ efficit effectũ: vt opinati sunt Auicenna ⁊ Alpharabius ⁊ Algazel et eorum sequaces: falsissima est.

¶ Circa solonẽ dub⁹ ꝑ Auer. v̄ificat quõ corpus celeste est simplex: ⁊ quõ nõ. 2° rñdet ad cãm erroris vbi orta fuit tota eoꝝ difficultas: ⁊ dic. ꝑ dicam⁹ nos ꝙ simplex dupl'r itelligit: quoꝝ vnũ est qđ nõ cõponit̃ ex plib⁹ ptib⁹: ⁊ cõponit̃ ex mã ⁊ foĩa: ⁊ ob h̃ dĩ ꝙ corpa sũt simplicia: cuiõ sũt elnta. 2° dĩ de illis q̃ nõ ex mã ⁊ foĩa cõponunt̃. vз ꝙ mã nõ dĩt a foĩa: vt sũt corpa supcelestia. Deinde accipit aliũ modũ itelligendi simplex. d. ꝑterea simplex dĩ in eo ꝙ diffõ totius ⁊ ptis est vna ⁊ eadẽ: lз cõposita fiãt ex q̃tuor elntis qđ itentio vt cõpositũ opponit̃ simplici ꝑmo modo: ⁊ postq̃ dixit h̃: verificat qual'r corpa celestia sint simplicia: ⁊ qual'r nõ. d. vñ mõ hic dicto de corpib⁹ celestib⁹ nõ est negãdũ ꝙ reperiant̃ simplices ptes diuerse nãliter: vtputa dextra ⁊ sinistra orbis ⁊ poli ⁊ зona ipsius: qđ ꝓbat. d. ⁊ spera lquãtũ spera opз ꝙ habeat terminos polos: ⁊ cẽtrũ terminatũ: ⁊ dicit nõ ex hoc. s. qa vni⁹ nãe ⁊ homogenee sequit̃ ꝙ sit simplex: imo talis spa dĩ simplex ꝓut nõ cõponit̃ de foĩa ⁊ mã potẽtiali: ⁊ est quodãmodo etherogenea: ꝓut ptes poloꝝ nõ sũt ab eactu: imo naturalr terminant̃ in qualibet spera: qm̃ ita sunt in ptibus terminatis ꝙ nõ in aliis. ¶ Deide rñdet arg'° Alga. sed nõ sequit̃ ex h̃ ꝙ cõponat̃ ex ptib⁹ diuersis in nã: nec ꝙ efficiẽs eas ex diuersis v̄tutib⁹ cõponat̃: quelibet nãqз spera vna est: iõ neqз pñs licite dici ꝙ quilibet punctus fuerit de quacũqз spera possit eẽ centrũ ipsius spere: ⁊ ꝙ poloꝝ pũcta appropriant̃ hoc ab agẽte: qa hoc neqз verificari nisi de artificialib⁹ speris: nõ tñ in nãlibus. Deide adhuc applicat solonez gr̃a bonitatis doctrine. d. ⁊ q̃uis cõcederemus eis ꝙ dicta puncta appropriant̃ ab agente: nõ ex hoc sequit̃ ꝙ in illo agẽte sit plalitas: ⁊ hoc decl'at per ipole. d. nisi dicam⁹ ꝙ hic in ꝑsenti. i. in rebus nobis presentibus nulluз ab vno agente ꝓcedat: vult dicere ꝙ tunc in istis iferiorib⁹ nullus effectus fieret ab vno agente. ꝯñia decl'at̃. id eni qđ est in ꝑsenti nobis. i. in istis iferioribus ex decẽ ꝑdicamẽtis cõponit̃. ḡ sequit̃ ꝙ oẽ gñabile debet ꝓcedere a decẽ agẽtibus: qđ est absurdũ cogitare: vñ virtus sylli debet sic cõponi: effectus multus puenit a plibus agentib⁹: h̃ iferius effectus est ex deceз reb⁹. ergo ꝓueniet a decẽ agentibus. ꝯclio est falsa. ḡ aliq̃ premissarũ: ⁊ nõ minor. ḡ maior. ⁊ sic ꝓpõ eoꝝ est falsa. ideo dicit. Imo dicimus ꝙ qlibet effectus in rebus nobis ꝑsentibus ab vno efficiẽte fit: lз participẽt cũ eo deceз ꝑdicamenta. ¶ Deide remanet correlarie ꝯcludere cãm erroris: ⁊ dicit. patet ḡ ex dictis ꝙ ꝑdicta ꝓpõ. vз ꝙ vnũ efficiens vnũ tñ efficit effectuз: vt opinati sunt Alphara. et Auic. ⁊ Alga. falsissima est. Et cũ oĩa hec sint dicta iã apparet solo ad vim arg'ti Alga. dictũ est eni qual'r corp⁹ celeste est simplex: ⁊ qual'r est multũ: ⁊ qual'r non icõuenit

ab vno simplici prouenire effectum multum.

Sed hic est locus q̃onis: qm̃ si corp⁹ celeste est multuз sm̃ v̄tutes q̃ro vbi sint iste v̄tutes vel in suba celestis corpis subtine: vel sint forme sepate: ⁊ si forme sepate. ergo corpus celeste est vnius rõnis: et si in mã illa sic essent gñabiles ⁊ corruptibiles: ⁊ esset celũ de virtutibus agẽtibus: ⁊ sic esset in actu: ⁊ sic cõpositũ ex mã ⁊ forma. Dubiū

¶ Sed circa solonẽ istoꝝ vsqз huc duo iuenio ab Auer. vnũ ꝙ corpus simplex est multũ sm̃ potentias ⁊ v̄tutes: ⁊ hoc dicit hic plane. scđm est qđ dicit in 2. celi. cõ. 15. quapropter credendũ est ꝙ iste potẽtie nõ sũt mãles: ⁊ h̃ colligit ex v̄bis Aristo. vt apparet in fine illi⁹ cõm. Est ergo sciẽdũ ꝙ iste potẽtie sũt sepate a corpe celi: ⁊ hec videnẽ iuicẽ ꝯtrari. ¶ Ideo debes scire ꝓ itellũ q̃onis ꝙ corp⁹ celeste est colligatũ ex itelligẽtia ⁊ orbe: sicut aĩal ex aĩa ⁊ corpe. vñ reputãdũ est ꝙ sicut v̄tutes aĩalis sunt in toto colligato rõne aĩe. ita oẽs v̄tutes celi sunt in toto celo ratione itelligẽtie: qm̃ ille v̄tutes sunt ipsa itellĩa sm̃ rem. differũt tñ rõne ⁊ modo: ⁊ ꝓpter hoc verificat̃ ꝙ sũt virtutes separabiles: qa sũt ipsa itellĩa sm̃ esse: lз nõ sm̃ modũ: ⁊ verificat̃ ꝙ. s. celũ est multũ in v̄tute non qđem pro altera parte colligati: sed ꝓ toto colligato: ideo hec opponi non videnẽ. ¶ Argumẽtũ ad oppositũ nihil est: apparet eni ꝙ ille v̄tutes sunt forme separate cũ sint ipsa itelligẽtia sm̃ esse: lз in mõ dĩant ab ea. Et sine dubio corp⁹ celeste ꝓ altera parte cõpositi est vni⁹ rõnis: sed pro colligato est multũ diuersuз sm̃ virtutes. Sed dices. ḡ itelligentia est plalitas ⁊ cõpositio: cui⁹ oppositũ finxit Auer. Dõз ꝙ ille plalitas nõ est ibi tãq̃ rões cãndi: vt voluerũt illi: sed ꝑ quãdã excellẽtiã ipsius intellĩe. vel dõm ꝙ Auer. vult ibi eẽ plalitatẽ: sed nõ ob id arg'm. s. ꝙ ab vno nõ ꝓcedit nisi vnũ: ⁊ sic appet itellũ istius questionis.

Sic aĩal ẽ colligatũ ex aĩa ⁊ corpore ita corp⁹ celeste est colligatũ ex itellĩa ⁊ orbe.

Solutio.

Replica.

Solutio.

Sed adhuc est locus q̃onis: qz in corpe celesti sũt multa accidẽtia: vtputa lumẽ ⁊ raritas et dẽsitas que nõ pñt fundari nisi in ente in actu: mõ ista non sunt nisi in suba celestis corpis: ⁊ nõ i colligato ex itelligẽtia ⁊ orbe. ḡ corp⁹ celeste seclusa itelligẽtia erit ens in actu. ⁊ sic habebit formã aliquã vltra intelligẽtiã: et hoc sepe dixi: qa sicut colligatũ ex itelligẽtia ⁊ orbe est vnũ viuẽs aĩal rationale: ita totũ hoc est subm denoĩationis oĩum accidẽtiũ celi: ⁊ tñ subз ihesionis ẽ suba celestis corpis disposita ipsa itelligẽtia: vt alĩs dixi. reputãdũ ẽ eni ꝙ sicut homo apud latinos colligat⁹ ex itellũ ⁊ mã est subm oĩum accidẽtiũ mediãte foĩa ei⁹: lз q̃dã ꝑn'r rõne mãe: quedã rõne aĩe ei⁹: ita in corpe celesti colligato est dõm. s. ꝙ illud est subm oĩum accidẽtiũ: lз q̃dã isint rõne itellĩe: q̃daз rõne corpis. ¶ Ad formã arg'ti dõm puto ꝙ si subз eẽt. s. celuз ꝑn'r rõne sui seclusa itellĩa: tũc sine du⁹ esset cõpo'm: lз mõ appet mior sub h̃ sensu eẽ falsa. ALG. DV. XXIIII. Dubiū

Ait Alga. Et si aliqs diceret ꝙ i prio principio sũt spẽs pluralitatis nõ sequẽtes dictũ principiũ: sed apparet ꝙ sunt tres vel quatuor vel sic deinde in quãtitate nobis ignota: ⁊ lз eoꝝ numerũ nõ cõprehendam⁹: nõ ex h̃ dubitam⁹ ꝙ plalitas prin'm est plalitas: ⁊ ꝙ ab vno plura ꝓcedẽ nequeũt.

¶ Hic vult itroducẽ Alg. qui debilitauit rõnẽ phoꝝ qua ꝓbat a deo nõ ꝓuenire nisi vnũ causatũ: a quo ꝓuenirẽt tria: vt dictũ est: ⁊ dicit. ait Alga. ⁊ si quis diceret ꝙ in primo ꝑncipio sunt spẽs pluralitatis. i. modi plalitatis nõ sequẽtes dictũ ꝑn'm: sed appet ꝙ sũt tres vel 4or. vel sic. Deide in quãtitate nob ignota. vult dicẽ cui⁹ nũerũ igñam⁹. ⁊ lз eoꝝ nũeꝝ nõ cõphẽdam⁹ nõ ex h̃ dubitam⁹ ꝙ plalitatis ꝑn'm est plalitas: ⁊ ꝙ ab vno plã ꝓcedẽ nequeũt. est ḡ

dubitatio Alga. ɔtra phos ɔsistens in hoc: ppter hoc debemus ipsum negare: ꝛ p ɔñs nõ hēt intētū. AVER.

Nos dicim⁹ ꝙ si phi talia dicerēt v̄ba oporteret eos cum primo quāta esset pluralitas ifinita: vñ sequit̄ eos interrogare: vñ pcedit dicti primi causati pluralitas. Sicut eni ab vno plura nõ pcedūt: debēt ɔcedere ꝙ pluralitas non pcedit ab vno. ergo in ipsorum verbis est ɔtradictio: ipsi enim dicunt ꝙ ab vno nõ pcedit nisi vnum: ꝛ modo dicūt ꝙ ab vno primo pcedit aliqd pluralitatē hñs: nisi dicāt ꝙ qðlibet particulariū pluralitatis primi cāti est primū. ¶ Unde valde mirandū est qualr hoc ignoratum fuit ab Auicēna ꝛ Alpharabio: ipsi eni fuerūt primi has ambages ponētes: ꝛ multi hoies secuti fuere eos: et attribuerūt deide hec v̄ba: qz qñ ipsi dixerūt ꝙ pluralitas scðī principij pcedit ab eo qð intelligit de seipso: ꝛ ꝙ intelligit de alio nõ intendunt dicē ꝙ eius suba duas hēt naturas vl' duas formas. Unde mirandum est ꝛ petendum qualia sunt procedētia a primo principio: ꝛ qualia nõ. Silr sequit̄ eos qñ dicūt ꝙ est pose de se necessariū per aliud maxima redargutio: natura enim possibilitatis differt a natura necessitatis: quam sumpsit a nečio esse: nā nāqz possibilitatis non potest ad nečium cõuerti: vnde in nečiorꝫ naturis nulla est posītas: tā ille res p se nečie fuerint: q̄ꝫ per aliud: ꝛ ꝑm veritatem omnia ista verba debiliora sunt loquentium verbis: imo dicim⁹ ꝙ hi sermones egrediunt̄ oino de phie metis. Uñ dicim⁹ ꝙ merito dixit Alga. in plib⁹ suis libris: ꝙ oina scia phorꝫ q̄si pt phātasia reputari.

¶ Et postq̄ꝫ Auerro. adduxit debilitatē Alga. vult adhuc plus arguere ɔtra Auič. et Alphara. ꝛ ait. dicim⁹ nos ꝙ si phi dicerēt talia v̄ba: opꝫ eos cuꝫ p̄mo quāta eēt plalitas ifinita: ꝛ lr̄a est multū extranea: ꝛ forte est corrupta: ꝛ debet legi: ꝛ opꝫ eos exp̄mere quāta eēt plalitas an ifinita: ꝛ forte itelligit opꝫ eos cū p̄mo sup.ponere tātā pluralitatē quāta esset pluralitas ifinita. Et tūc sermo ei⁹ est forma hypo^{ca} si phi talia v̄ba dicerēt. s. ꝙ a p̄mo pueniūt oia saltē mediāte opꝫ vt eius plalitas sit ifinita: ꝛ ɔñcia ipsa est manifesta: qꝛ nõ assignāt cām: q̄re tāta vel tāta ē. ¶ Deinde ꝑm me arguit eos reducēdo ad ɔ̄dictionē: ꝛ dič. vñ sequit̄ eos iterrogare vñ pcedat plalitas dicti p̄mi cāti: ꝛ tūc arguit: ꝛ syll's suus est: sic ab vno nõ pcedit nisi vnū: ita ab vno nõ pcedit hñs pluralitatē: sed ꝑm eos a p̄mo nõ pcedit nisi vnū. g̊ ab eo nõ pcedit hñs plalitatē: et ħ dicit: sic eni ab vno plura nõ pcedūt debēt ɔcedē ꝙ pluralitas nõ pcedit ab vno. minor autē ɔtinet̄ in hoc. imo tacuit eā. Deide reducit eos ad ɔ̄dictionē. d. g̊ in ipsorum v̄bis est ɔ̄dictio: ipsi eni dicūt ꝙ ab vno non pcedit nisi vnū: ꝛ modo dicūt ꝙ ab vno p̄ pcedit aliqð hñs plalitatē. ¶ Deide ridet huic. d. nisi dicāt ꝙ qðlibet particulariū plalitatis p̄mi cāti est p̄n^m. est g̊ solo ꝙ arg^m supponit falsum: supponit eni ꝙ oēs itellectiones plalitatī p̄mi cāti sint cāte: ꝛ ħ falsum ē imo sūt cāe ꝛ p̄n^a. ɔ̄ qð nõ replicat: qꝛ est ɔ̄ eos direcī: ꝫ tacet replicā. ꝛ addit. d. vñ valde mirādū est qualr ħ ignotū fuit Auič. ꝛ Alphara. ꝛ pōt exponi hoc. i. solo hui⁹ arg^{ti}. ꝛ pōt exponi. i. solo cui⁹ reprobatio ab eo nõ ponit̄. q. d. ꝛ si solo illa est v̄a quāle fuit ignota Auič. ꝛ Alphara. ipsi eni fuerūt has ambages ponētes: ꝛ multi hoies secuti fuerūt eos: ꝛ attribuūt deide hec v̄ba vult dicē dicta in solone illa: vel forte itēdit ꝙ attribuerūt ħ v̄ba q̄ ponit. d. qꝛ qñ ipsi dixerūt ꝙ plalitas scði p̄ncipij pcedit ab eo qð itelligit de seipso: ꝛ itelligit de alio nõ itēdūt dicē ꝙ ei⁹ suba duas hēt naturas: vel duas formas: ꝛ si lr̄a nõ est corrupta itēdit ꝙ iō nõ inconuenit ab vno pcedē hñs plalitatē: qꝛ illa plalitas cõsistit in eo ꝙ hēt duas dispõnes nõ re distictas: sed rõne: mō nõ icõuenit ab vno pcedere hñs hō plalitatē: sed hñ hñs plalitatē ꝑm rē icõuenit pcedere ab vno. ¶ Sed ɔ̄ hoc arguit Auer. ꝛ ait. vñ mirū est: ꝛ petēdū q̄lr sunt pcedētia a primo p̄n^o: ꝛ q̄lia nõ: vult dicē ꝙ adhuc est locus qōnis: q̄re plalitas pon⁹ ꝑm rõnē potuit pcedē a p̄: ꝛ nõ plalitas rerū: ꝛ postq̄ꝫ dixit hoc reprobat eos in alio. dicebāt enim ꝙ aliqð pose ab alio ppetuat̄: vñ apð eos idē est ens ab alio ꝛ nā posis. ɔ̄ hoc arguit Auer. ꝛ itēdit nullū pose esse sempiternū duob⁹ extremis depēdēs ab alio apud eos est nā posis. g̊ nõ pōc duob⁹ extremis eē sempiternū: maior declarat̄: qꝛ nā posis nõ pōt duob⁹ extremis esse ppetua: hui⁹ sylli tāgit tm̄ pbationē maioris. d. silr qñ dicūt ꝙ. s. cātū p̄mū est pose de se nečium p aliud sequit̄ maxima redargutio: ꝛ dicit: nā eni posītatis dit a nā nečitatis: quā sumpsit ab eē nečio vt dicūt: qꝛ dicūt ꝙ pose sumit esse ab aliq̄ nečio. Deide 2° arguit: ꝛ syll's sic cõponit̄ hypo^{ce}. si nā posis eēt ab aliq̄ ppetua ɔuerteret̄ ad nām nečiaꝫ: sed nā posis nõ pōt ad necessariā ɔuerti. vñ i necessariorū naturis nulla ē posītas: hui⁹ ponit destructionē ɔñtis. ꝛ ꝑmo patet. Et addit ꝙ siue res nečie fuerint p se q̄ꝫ per aliud: nā posis dit a nā nečitatis. Deide cõparat ꝑmones horꝫ phorꝫ ad sermones loquētiū: ꝛ dič. ꝛ ꝑm veritatē oia ista v̄ba debiliora sunt loquētiū v̄bis: imo dicimus ꝙ hi sermones egrediunt̄ de phie metis. Deide v̄ificat dictū Alga. qð supra falsificauit. d. vñ dicimus ꝙ merito dixit Alga. in plibus suis libris: ꝛ oina scia phorꝫ q̄si pōt phantasia reputari: ecce q̄uo verificat̄ de phia Aui. ꝛ Alpha. lꝫ supra falsificauit illud de phia peripa^{cor}. Ex his vult hic ꝙ ista phia istorꝫ nihil est ꝛ valde d̄bilis. ¶ Debes scire ꝙ p itellcu illorꝫ q̄ dixit ꝙ isti reputauerūt in suis opionibus cū loquētib⁹ sue legis. s. ꝙ nihil est necessarium nisi p̄ma causa: ꝛ oia sunt posia in suis naturis: ꝛ iam declarauit: ꝛ reputauerūt ꝙ aliqð pose sit perpetuū duobus extremis: vt p̄mū cātum: ꝛ reliqūe itellie: vñ illud ꝛ reliq̄ sunt sine p̄n° tēporis ꝛ sine fine: ideo concedunt ꝙ aliqð pose possit esse sempiternum duobus extremis: sed qualr ꝑm phos peripateticos: sequit̄ ꝙ nā possibilis efficiat̄ necessaria valde occultū ē. Ideo duo debes scire ꝙ hoc pōt duobus modis declari ex v̄bis Ar. vñ scðo de gnõne. tex. cō. 51. ꝛ p̄ celi. tex. cō. 138. in lr̄a arabica ponit ꝙ nā subal tribus modis est partita: quedā eni est semp ens: q̄dā semp nõ ens: q̄dā qñqz ens: ꝛ qñqz nõ ens: ꝛ dič ꝙ causa entis qñqz nõ entis est mā: ꝛ dič ꝙ semp ens semp nõ ens sūt entes nāe nečie pp p̄uationē cārū posītatis. s. māe ꝛ ɔtrarij. Ex his arguit̄ peccatū illorꝫ: qꝛ si p̄mū causatum est ens possibile in sui natura ꝛ sine dubio opꝫ ꝙ vl sit ex extremo semp entis: vel in extremo semper nõ entis: vel in medio qñdoqz entis ꝛ qñdoqz non entis: ꝛ si i medio. ergo icipit ꝛ desinit: ꝛ phs dicit ɔtra Platonē p̄mo celi. ꝛ sic nõ erit duob⁹ extremis sempiternū. ergo erit in extremo: ꝛ nõ in extremo semp non entis. g̊ in extremo semp entis: ꝛ sic necessariū. ergo natura possibilis esset natura necessaria: ꝛ sic apparet dictum Auerro. contra Auicen. et Alpharabium. ALGA. DV. XXV.

Quod si poss. : ab aliq̄ esset ppetuū : tūc nā possibilis efficeretur necessaria.

At Algazel rñdés ꝑ phis. Et si aliqs diceret ꝙ vos posuistis multitudinē rerū: donec ceciderit numerus mille: ꝛ nō est cōcedēdū ꝙ pluralitas primi causati ad hūc terminū tendat: iō posuim⁹ multa media. ¶ Postmodū ait respōdés eis talia vba: id qđ cauistis nobis cōcedere nō est idicādū in itelligibilibus nisi dicat ꝙ sit impoſſe: sed nos dicimus ꝙ nō est ipoſſe: ꝛ qđ iducit ad hāc diuisionē: ꝛ posito vno qđ sequat primū causatum nō ex pte cāe. Unū vel duo vel tria qđ ꝓhibet ꝙ nō sint q̄tuor vł qnq3: ꝛ sic vsq3 ad mille: vł qui pōt iudicare de quātitate terminata. p3 ģ ꝙ posito vno nullus ordo est ibi dandus.

¶ Induxit Alga. di. ait Alga. rñdés ꝑ phis: ꝛ si aliqs diceret ꝙ vos posuistis multitudinē rerū: vult dicē cātaꝝ donec ceciderit nūerus mille: ꝛ nō ē cōcedendū ꝙ plāitas pmi cāti ad hūc terminū tēdat: imo posuim⁹ multa media: vult dicē mediātib⁹ qbus fit ꝓductio reliquoꝝ. ꝛ videt mihi ꝙ itētio eius sit ꝙ illi phi opinati sūt mille res ꝓuenire a p̊ cāto: ꝛ tñ ibi nō sūt mille res nec ex pte cātorū: nec ex pte cāe: cui⁹ signū ē: qa iā ponunt multa media. ģ vł eē ꝯdictio. Deide iducit ipm ad ꝯdictionē. d. ꝛ postmodū ait rñdés eis talia vba. id qđ cauistis nobis ꝯcedē nō est idicādū i itelligibilib⁹ nisi dicat ꝙ sit ipoſſe: vlt dicere ꝙ nō sint mille res: sūt tñ posſes. ideo ait: sed nos dicimus ꝙ nō est ipoſſe: qđ ꝓbat. d. ꝛ qđ iducit ad hāc diuisionē: vlt dicē minorē mltitudie millenaria: ꝛ posito vno qđ seqt pmū cātū nō ex pte cāe: vult dicē ꝙ vnū sit cātū ꝛ nō cā. vnū vel duo vł tria: vult dicē ꝛ vltra vnū adhuc duo vel tria ꝓcedāt qđ ꝓhibet ꝙ nō sint q̄tuor vł qnq3. ꝛ sic vsq3 ad mille: vel q pōt iudicare de quātitate terminata. q. d. imo pōt ꝓcedere sine termino. patet ģ ꝙ posito vno. vult dicē tāq3 cā. nullus ordo est ibi dādus: imo pōt eē numerus millenarius. Debes scire ꝙ nōdū recitatus est ab Alg. ꝙ illi phi ponerēt a p̊ cāto mille res ꝓuenire: attñ supplēdū ꝙ illi dixerūt illud: ꝛ iō Alga. declauit ꝙ mille ꝛ plures res possunt ꝓuenire posito vno: ꝛ h̄ declarauit ſm possibilitatē: qm po⁹ ꝛ actus in eis est vnū: ſ3 dicta huius phi: vt pma facie appet: vident multū ipoſſia: ꝛ eius impossitatē nolo nunc declarare. AVER.

Nos dicim⁹ ꝙ si Auicēna ꝛ alij phi viderēt ꝙ primū cātu3 plālitatē hēat: ꝛ ꝙ a q̄libet plālitate fit vnū in vnitate iferēte: ꝛ illa pluralitas reducatur ad vnū: ꝛ ꝙ illa vnitas ex qua plālitas fit vnu3 est qđ simplex ꝓcedens ab vno simplici solo: cessarent oīa p̄dicta argumenta Algazelis ꝛ alioru3 phoꝝ sequaciū eius: ſ3 qa Alga. dixit: siue posi⁹ dixit quādā falsa3 pōnē noie phoꝝ: ꝛ nō iuenit respōdētē veracē letus est: q: reppit locū redarguendi plurib⁹ redargutionibus: sed ꝓ nihilo garrulatus est: ipse attribuit phis id qđ nūq3 dixerūt. ꝛ radix hui⁹ pōnis corruptio est ꝙ dicūt ꝙ ab vno nō ꝓcedit nisi vnū: postea ponūt in illo vno pluralitatē: vñ sequit eos ꝙ illa pluralitas reperiat sine causa: ſ3 id qđ posuerūt. v3 ꝙ illa plālitas est terminata: quare conati fuerunt ponere tertiū ꝛ quartū principiū dās esse entiū est sine dubio ꝓpō positiua: ꝛ de q̄libet demōstratione nuda: tādē ꝙ hec positio differt a positione primi ꝛ scđi principij: dici eni pōt ꝙ cum scđa cā appropriata sit in habendo pluralitatē: petēdū est ģ qualr sequit in posteriorib⁹ prima causa: ꝛ oīa ista sunt ambages ꝛ errores ꝛ radix dictoꝝ hoiu3 fuit: q̄re nō intelligeret qualr vna est cā iuxta argumētalis opionē: ꝛ peripateticoꝝ eius sequaciū: ꝛ iam istruxit se argumētalis in fine vndecimi metaphysicoꝝ hoc declarasse: ꝛ inuit ꝙ antiqui nesciuerūt in hoc dicere aliqđ: vñ ſm hoc vera erit ꝓpositio dicēs ꝙ ab vno nō ꝓcedit nisi vnū: etia3 erit vera ꝓpositio dicens ꝙ ab vno procedit pluralitas.

¶ Dic Auer. p̊ ponit illō in quo nō accidit locus q̄ōnis: q̄ Auic. si sic dixisset. Deide remouet petiū Alga. dic ģ. dicimus nos ꝙ si Auic. ꝛ alij phi viderēt ꝙ pmū cātū plālitatē hēt: ꝛ ꝙ a q̄libet plālit͞ᵉ fit vnū i vnitate iferēte. i. cōntet illa plālitas reducit ad vnū: ꝛ ꝙ illa vnitas ex q̄ plālitas fit est qđ vnū simplex ꝓcedēs ab vno simplici solo. cessarēt oīa arg͞ᵃ p̄dicta Alga. ꝛ alioꝝ phoꝝ sequaciū ei⁹. ¶ Debes scire ꝙ Auer. h̄ 4ᵒʳ tāgit: qꝝ p̊ᵐ est ꝙ p̊ᵐ cātu3 hēt plālitatē. scđm est ꝙ nō icōuenit ꝙ ab aliq pluri fiat vnū iferēs ꝛ cāns. 3ᵐ ē ꝙ oīs plālitas reducit ad vnū: vlt dicē tāq3 ad id in q̄ est vtus pncipalior. 4ᵐ est ꝙ illa vnitas a q̄ fit plālitas est ꝓcedēs. i. est ꝯsistēs i vno solo simplex ꝛ idiuisibili: ꝛ apđ me i istis 4ᵒʳ voluit innuere opionē peripateticoꝝ: q̄ fuit ꝙ oēs itellie ꝓcedūt a p̊ tāq3 a cā vli. ꝛ a reliqs tāq3 a cāis ꝓximis: ꝛ tūc itēdit ꝙ si Aui. vł dixisset ꝙ nō icōuenit a mito ꝛ pli. vt est itellia 2ᵃ vel 3ᵃ ꝓcedere vnū: q: reducit ad vnitatē iferentē. s. pmi pncipij tāq3 ad cām vlē3: ꝛ h̄ mō nō incōuenit ꝙ a pluri ꝓcedat vnū. i. vna itellia nuōꝝ illa vnitas ad quā reducit ē pmi pncipij simplex ꝛ idiuisibilis nō accidet icōueniēs: et sic vł⁹ solonis ē ꝙ itellie ꝓcedūt adiuicē vtute pmi. ¶ Deinde pōnit petiū Alga. d. ſ3 q: Alga. dixit: siue posi⁹ quādā falsa3 pōnē noie phoꝝ: ꝛ nō iuenit rñsionē veracē3: letus est: qa repit locū redarguēdi plib⁹ redargutionibus. dicit tñ ꝙ ꝓ nihilo garrulatus est: cui⁹ cā3 dicit: q: ipse attribuit phis ꝑipateticis illō qđ nūq3 dixerūt. ¶ Deide redit ad opionē Aui. d. ꝛ radix hui⁹ opionis corruptio est: cui⁹ cām dicit: qa dicūt ꝙ ab vno nō ꝓcedit nisi vnū: postea ponūt in illo vno plālitatē: ꝯ q̄s arguit. d. vñ seqt eos ꝙ illa plālitas reperit sine cā: ꝛ ꝯña tenet ex ꝓpōne ei⁹: qa ab vno nō ꝓuenit nisi vnū. plālitas pmi cāti ē plus vno. ģ ē sine cā vna: ꝛ sic appet arg͞ᵐ. ¶ Deide rephēdit eos in alio. d. ſ3 id qđ posuerūt. v3 ꝙ illa plālitas est terminata: q̄re conati fuerūt ponē 3ᵐ ꝛ 4ᵐ. p̊ᵐ dās eē entiū: qm posuerūt in illa tres itētiones tñ. iō posuerūt aliū motorē ait ꝙ sine dubio ē ꝓpō posita ꝛ nuda de q̄libet demōstratione: ꝛ addit tādē sup. dicūt ꝙ h̄ pō dīt a pōne pmi. s. dei ꝛ 2ⁱ pncipij. ꝯ arguit. d. dici eni pōt ꝙ cū 2ᵃ cā appropriata sit i hn̄do plālitatē: petēdū est ģ q̄lr seqt in posteriorib⁹ a p̊ᵃ cā: vlt dicē ſm me q̄lr in reliqs post pmā cām ē plālitas vtrum rāte pcise q̄ta in p̊ cāto. vł maior vł minor: ꝛ nō pōt dare cā3 hui⁹. ¶ Deiñ resumit totalr errorē istoꝝ. d. ꝛ oīa ista sūt ambages ꝛ errores: ꝛ pōit cā3 erroris. d. ꝛ radix dictoꝝ hoīu3 fuit: q: nō intelligit q̄lr vna ē cā iux̄ opionē arg͞ᵗⁱᵘ ꝛ pi͞ᶜᵒʳ: ꝛ addit ꝙ iā istruxit se argumētal͞ⁱˢ. i. ꝓbabilr loq̄ns i fine. xi. me͞ᶜᵉ h̄ dclasse. vide. 12. meta. i fine. ꝛ d͞ᵗ. ꝛ aliq̄lr op͞ᵘᵐ ei⁹. ꝛ ſm ei⁹ ē ma͞ᶦᵒʳ p se. ALGA. DV. XXVI.

Ait Algazel ꝯ phos. Adbuc dicim⁹ ꝙ h ꝓcessus est falsus. vȝ ꝓcessus plura liũ a scđo cāto: ab eo nāqȝ ꝓcedit celũ stellarũ fixarũ q̄. 12222. fere reperiũt in nuõ: ⁊ dĩnt adiuicē in magnitudie ⁊ in figura ⁊ in situ ⁊ in colore ⁊ in actionib⁹ ab eisdē in h mũdo veniētib⁹ vt bona ⁊ mala fortuna earũ in natiuitatib⁹ ⁊ in alijs. v.g. stellaꝝ q̄dā retinent arietis figurā: q̄dā tauri: q̄dā leonis: quedā ⁊c̃. ⁊ variant in iprimēdo in vnũ ⁊ idē subȝ iferiorib⁹ mũdi. s. calefaciēdo ⁊ refrigidādo: ⁊ sic de alijs p̄dictis: ⁊ non est dōm ꝙ in hoc pōt rñderi ꝙ oēs sũt vna ⁊ eadē spēs cũ p̄dictis varietatib⁹. Qꝛ si hoc eēt pōle: possem⁹ dicere ꝙ oīa mũdi corpa sũt vna ⁊ eadē spēs in corporeitate: ⁊ iō nō indigerēt nisi de vna ⁊ eadē cā: vñ si diuersitas corpoꝝ adiuicē in naturis ⁊ ꝓprietatib⁹ diuersitatē ipsoꝝ in specie signat. silr de stellis dōm est. s. ꝙ differũt in specie ꝓꝑ dĩam ipsaꝝ ꝓprietatũ: vt dictũ ē: ⁊ iō idigēt neccio de causis diuersis. vȝ de cā dāte formaȝ: ⁊ de alia dāte mām: ⁊ de alia appropriāte quālibet earũ in p̄dictis figuris ⁊ ꝓprietatib⁹. vñ si talis pl'alitas pōt imaginari in scđo: itellſs pōt in primo.

¶ In h dubio Alga. p̄ arguit ꝯtra phos. scđo ponit solonē ⁊ eā remouet in pma. d. adbuc dicim⁹ ꝙ hic ꝓcessus. vult dicē orbis a p̄ cāto est falsus: vel ꝓcessus pl'alitatis a scđo cāto. i. ab aīa celi: ab eo nāqȝ ꝓcedit celũ stellarũ fixarũ que forme reperiunt in nuõ. 12222. Deide declarat illas esse multũ diuersas ⁊ differũt adinuicē in magnitudine ⁊ in figura: ⁊ in situ: ⁊ in colore ⁊ accidētib⁹ veniētib⁹ ab eisdē in hoc mũdo: ⁊ exponit qualr ista sũt ita: ⁊ dicit. vt bona ⁊ mala fortuna eaꝝ in natiuitatibus: ⁊ in alijs. vult dicere interrogationibus: ⁊ per hoc inuit dĩam eaꝝ in accidētibus. Deide declat dĩam eaꝝ in figura: ⁊ smo eius est manifestus ꝑ se: ⁊ exēplificat in accñtibus: ⁊ intēdit ꝑ alia p̄dicta dĩaȝ in magnitudine: ⁊ smo eius est manifestus: ⁊ videt mihi ꝙ itentio sua sit in syllo. s. q̄cũqȝ dĩnt magnitudine ⁊ figura situ ⁊ colore: ⁊ accñtib⁹ sũt accidētia diuersa: stelle sũt diuerse i istis reb⁹. ḡ sũt mltũ dĩa. Tũc vltra. a q̄bus ꝓueniũt corpa dĩa in illis dĩjs ꝓueniũt plus vno ab ipo cāto. 2° ꝓueniũt corpa stellaꝝ dĩa illis. ḡ ab eo ꝓueniũt plus vno: ⁊ sic appet argm̃ Alga. cōtra phos illos. Et postq̄ dixit h remouet solonē quādaȝ: ⁊ dicit: ⁊ non est dōm: ꝙ in hoc pōt rñderi ꝙ oēs. s. stelle sint vna ⁊ eadē specie cũ p̄dictis varietatibus. i. dato ꝙ differāt in illis varietatib⁹. ꝯtra arguit. d. qꝛ si h eēt pōle: possem⁹ dicē ꝙ oīa mũdi corpa sũt vna ⁊ eadē spēs i corporeitate: vult dicē ꝙ nō dĩnt nisi i illis varietatib⁹: ⁊ tũc sequit ꝙ nō idigēt nisi de vna ⁊ eadē cā. Deide ꝓbat illud qđ assũpsit. d. vñ si diuersitas corpoꝝ adiuicē in naturis ⁊ ꝓprietatib⁹ significāt diuersitatē ipsaꝝ in specie silr de stellis dōm est. s. ꝙ dĩnt specie ꝓꝑ diuersitatē ipsorũ in specie. silr de stellis dōm est. s. ꝙ dĩnt specie ꝓꝑ diuersitatē ipsaꝝ ꝓprietatũ: vt dictũ ē: ⁊ iō idigēt neccio de causis diuersis. s. de cā dāte formā: ⁊ de alia dāte mām: ⁊ de alijs appropriātibus q̄libet earũ in p̄dictis figuris ⁊ ꝓprietatibus ꝓꝑ qđ dicit. vñ si talis pl'alitas pōt imaginari. i. intelligi in scđo itellectu etiā pōt in p̄mo: qꝛ apđ ipsȝ nō est maior ratio de vno q̄ de altero: ⁊ sylls iste pōt cō-

poni duobus modis: ⁊ tu compone si placet: quoniaȝ virtus eius est manifesta per se. AVERROIS.

Nos dicim⁹ ꝙ hoc dubiũ valde iteratũ est ab Alga. in p̄nti tractatu: ſȝ si rñdemus sibi noie p̄dicto veraciũ phorũ cessabũt oīa p̄dicta argumēta: sed qñ intelligēt de ꝓpōne p̄dicta ꝙ ab vno simplici nuõ nō possit ꝓcedere nisi vnũ simplex in nuõ nō quodāmō vnũ in nuõ: ⁊ quodāmō plura: ⁊ ꝙ illius vnitas cā est eē pluralitatis: tunc nullo mō euadēdũ est de illis dubijs semꝑ. Amplius res apđ phos multiplicant subalibus dĩnijs: sed nullis accñtib⁹ fit dĩa subal' cuiuscūqȝ p̄dicamētoꝝ decē: ⁊ corpa supcelestia vt p̄dictum fuit: nō ex mā ⁊ forā: neqȝ dĩnt abinuicē in specie: nō eni cōicant in vno gñe: qꝛ si cōicarēt eēnt sine dubio cōposita: nō simplicia: ⁊ ista diffuse declarata sunt a nobis in precedentibus.

¶ Primo repbēdit Alga. de supfluo smone: ⁊ dicit dicim⁹ nos ꝙ h dubiũ: vl' v̄tus huius dubij valde iteratũ est ab Alga. in p̄nti tractatu: ſȝ si rñdem⁹ sibi noie veraciũ phorũ cessabũt oīa p̄dicta argm̃a. Deide rñdet: ⁊ duob⁹ modis. p̄mo glosando ꝓpōnē. d. ſȝ qñ itelligũt de ꝓpōne p̄dicta: qꝛ ab vno simplici in nuõ nō possit ꝓcedere nisi vnũ simplex in nuõ: nō quodāmō vnũ in nuõ: qđ q̄dāmō pl'a: vlt dicē ꝙ si itelligũt ꝙ ab vno nō ꝓuenit nisi vnũ nuõ: qđ ꝓueniēs nō erit q̄dāmō vnũ. imo aliq̄ mō pl'a: ⁊ ꝙ illius vnitas cā est eē pl'alitatis: tũc nullo mō euadendũ est de illis dubijs semꝑ: ⁊ forte lr̃a est corrupta: ⁊ dȝ dicē aliquo mō: ⁊ si dicit nullo mō vult dicē ꝙ nullo mō euadēdũ ē si itelligāt i sensu ꝯrio huic. vult ḡ ꝙ nō icōuenit ab vno ꝓcedere quodāmō vnum: ⁊ quodāmō plura: qm̃ vnitas cāc cā est vnitatis ⁊ pl'alitatis effect⁹. Deide repbēdit argumētũ quātũ ad aliā ꝓpōnē. d. amplius res mltiplicāt. i. specie distinguunt subalib⁹ differentijs: ſȝ corpa celestia sup. nō distinguunt subalibus dĩnijs. ḡ nō specie distinguunt. maior declat ꝑ ꝓpōnē dicētē: ſȝ nullis dĩnijs accidētalib⁹ fit dĩa subalis vniuscuiusqȝ decē p̄dicamētorũ. minor aũt iaȝ dicta est. Deide ꝓbat 2° idē. ⁊ sylls sic cōpōit: q̄cũqȝ nō ꝯueniũt gñe nō dĩnt spe. corpa celestia nō cōicāt gñe. ḡ nō dĩnt spe: maior ꝓsyllogizat: quecũqȝ cōicāt gñe sunt cōposita ex mā ⁊ forā. corpa celestia non sũt cōposita ex mā ⁊ forā. ḡ nō cōicāt gñe. minor est māi ꝑ se. hui⁹ sylli p̄ accipit minorē ꝓsylli. d. ⁊ corpa celestia vt p̄dictũ fuit: nō sũt ex mā ⁊ forā: deide ponit ꝯnez sylli di. nec dĩnt iuicē i spe. vlt dicē. ḡ nō dĩnt spe. Deide accipit minorē p̄ncipal sylli. d. nō eni ꝯueniũt i gñe: reliquas aũt sylli tacuit ꝓꝑ breuitatē: ⁊ post abbreuiat ipsuȝ in forma entimematis: qꝛ si cōicarēt eēnt sine dubio cōposita nō simplicia: ⁊ ista diffuse declata sũt a nob in p̄cedētib⁹.

Hic posset eē qđ an corpa celestia sint vni⁹ spēi: ſȝ qꝛ eā feci ꝓlixe i li° de suba orbis. iō debes scire ꝙ corpa celestia nec sũt vni⁹ spēi vnlce. s. p̄ntalr: nec diuersaꝝ speciep vnlce ⁊ p̄nl: qm̃ spēs vnlce ꝯtinent sub gñe. gen⁹ aũt vel ē mā: vl ꝯpo̅ ex mā: vl sũptũ a mā: vt dicā i suo loco: ⁊ aliq̄lr dclaui i. q. an mā sit gen⁹: ⁊ 2° d gnōne. ꝯ. 37. iō ꝓprie: n̄ dĩnt spe: n̄ sũt vni⁹ spēi: attñ oīa sũt vni⁹ spēi ſȝ p̄us ⁊ posteri⁹: vt d' Auer. 2. celi. ꝯ. 49. cōp⁹ eni celeste est vnũ aīal nuõ hñs orbes velut mēbra colligata: iō oīa illa mēbra sũt vni⁹ nāe ana'ce ꝓꝑ qđ i illis n̄ ē gen⁹ n̄ spēs n̄ idiuiduũ vnlce: ſȝ tñ trāsumptiue ⁊ anace: qđ necesāt ⁊ difficultates vise sũt ibi ꝓ nc̄ sit dcȝ i mñ. ALG. DV. XXVII.

Ait Algazel adhuc est arguendū sup opionē phoꝝ in pdicto pcessu.s.tali mō:q̄lr ꝓo erubescit q talē obtinet errorē. vȝ ꝙ esse primū causatū posē eē inserat supmi orbis eē: ꝛ itelligere seipm iserat ꝛ causet aiaȝ dicti orbis: ꝛ suū itelligere primū principiū causet eē cuiusdā intell's ab eo: ꝛ q̄lis est dīa iter hoc ꝛ dictū dicētis ꝙ sit quidā hō ꝛ quidā est possibilis esse: ꝛ ꝙ itelligit seipsum ꝛ eius creatorē. ¶ Vñ silr sequeret illū hominē iquātū est posē eē vnū orbē: vñ maxia est h admiratio qualis est cōparatio iter esse aliqd posē esse: ꝛ pcedere quēdā orbeȝ ab eo. silr dicimus ꝙ put ipse intelligit seipm ꝛ suū creatorē debēt causari due res ab eo: possibilitas eni vna ꝛ eadem est natura in quocūqȝ subiecto fuerit tā in hoīe q̄ȝ i āgelo q̄ȝ i cane. Quarē sine dubio tales opiones sūme fatuitates dēbēt ab oib⁹ reputari.

¶ Ait Alga. adhuc est arguēdū in opione phoꝝ in pdicto pcessu tali mō: q̄liter nō erubescit q talē obtinet errorē. Deide explicat illū errorē.d. vȝ. ꝙ esse pmū causatū posē esse inserat supremi orbis esse: ꝛ intelligere seipsum inferat ꝛ cāt aiam dicti orbis: ꝛ suū itelligere pmū pncipium causet esse eiusdē intell's ab eo: vult dicere: qd est esse motoris orbis primi: ꝛ cū posuit intētionē ꝛ errorē icipit arguere contra illū.d. ꝛ q̄lis est dīa inter hoc ꝛ dictum dicentis ꝙ sit quidā homo: ꝛ ꝙ sit posis esse: ꝛ intelligat seipm: ꝛ eius creatorē. ꝛ vult dicere ꝙ sicut est pmū causatum q̄tuor dispōnes: ita pōt imaginari esse hoīs consistere in quatuor dispōnibus: ꝛ esse cuiuslibet rei: tūc arguit.d. vñ s. g silr sequit illū hoīem eē orbē inquātū ille hō est ens posē: ꝛ addit q̄si arguēdo scdo.d. vñ maxia est h admiratio q̄lis est cōpatio iter eē aliqd posē esse: ꝛ pcedē quēdā orbē ab eo: q̄si itēdit ꝙ opȝ iter cām ꝛ cātū eē pportionē aliquā: sȝ iter eē posē itelligē ꝛ eē orbē nulla est pportio. id admiratio est q̄lr itellia pp esse eius posē est cā esse orbis. Deide declat ꝙ ab hoīe poterūt cāri alia: sicut ab itelligētia.d. silr dicim⁹ ꝙ put ipse itelligit seipm ꝛ suū creatorē debēt cāri due res ab eo: deide pbat ꝙ hoīs posītas erit cā eēndi orbē.d. posita eni est vna ꝛ eadē nā in q̄cūqȝ subo fuerit tā i hoīe q̄ȝ in angelo q̄ȝ in cane: ꝛ sylls pōt sic cōponi: ab vna nā pueniet idē: positas est vna nā. g ab ea siue in cane siue in angelo pueniet idē: ꝛ sic sicut i angelo puenit orbis: ita in hoīe ab eo pueniet idē orbis. Deide ponit 9nē: ꝛ ei⁹ ꝟmo est manifest⁹ p se lege eū. AVER.

Dicimus nos ꝙ dicti sermōes qui sūt Auicē. ꝟba ꝛ eius sequaciū non sunt vera neqȝ cōcurrentia per phoꝝ ordinē: sed nō sūt ita erronea sicut ipse putat. ¶ Si enim quidā homo positus fuerit possibilis esse de se necessarius per aliud intelligēs seipsum ꝛ suū agentē ꝛ diceremus ꝙ eēt silis scdē cause: vt putabat Alga. Dicimus ꝙ bene sequeretur: posito ꝙ ille homo sit entia efficiēs de seipso: ꝛ de sua scia: vt dicit de scdo principio ꝟm Aui. vel sicut dicūt oēs de pmo pricipio. ¶ Hoc eni supposito sequitur ꝙ precedant ab alio homine due res: vna iquantū scit seipsuȝ ꝛ alia iquātū scit suū agentē: ipse eniȝ positus fuit agens ex pte scie: ꝛ nō est silr negandū si positū fuerit ꝙ sit agēs ex parte suiipsius: ꝙ possit dici ꝙ id qd pcedit ab eo iquātū est posis esse differt ab eo qd pcedit ab eo iquātū est necīum eē: vñ ꝟba pdicta nō sunt in gradu defectus quem Alga. putabat. Vñ dicim⁹ ꝙ h hō meditat⁹ est phos vituperare: ꝛ exponere eos in modū oculos speculantiū: tādē ꝙ nulla est dīa iter hoc: ꝛ dictū dicētis. Si posueritis qddā ens viuuȝ in vita volēs voluntate sciēs in scia: audiēs vidēs ꝛ loquēs cū auditu ꝛ visu ꝛ locutione: ꝛ ab eo pcedit totus mūdus: qd est absurdū: vñ meditati sumus deniqȝ ꝙ cā hui⁹ hoīs erroris fuit: q̄re tm̄ speculatus fuisset in Auicēne libris: q̄re contigerūt eū hac scientia multa incongrua.

¶ Pmo dicit id in q̄ 9uenit cū Alga.d. dicim⁹ nos ꝙ dicti sermones q sūt ꝟba Auic. ꝛ ei⁹ sequaciuȝ nō sūt vera: nec cōcurrētia p ordines phoꝝ: ꝛ in h 9uenit ei. Deide aliq̄liter saluat Aui.d. sȝ nō sunt ita erronea sicut ipe putat: ꝛ h declarat.d. si eni qdā hō positus fuerit posis eē de se necessarius p aliud itelligēs seipm ꝛ suū agētē: ꝛ diceremus ꝙ eēt silis scdē itellie: vt putabat Alga. dicim⁹ ꝙ hū seqtur.s. idē addito h.s. ꝙ ille hō sit efficiēs entia de seipso ꝛ de sua scia: vt dicit de suo pn° ꝟm Auic. vel sicut oēs de pmo pncipio. h eni supposito seqt ꝙ pcedāt ab alio hoīe due res: vna iquātū scit seipsuȝ: ꝛ alia iquātū scit suū agētē. ipsuȝ eni fuit agēs ex pte scie: ꝛ nō est silr negādū si positū fuerit ꝙ sit agēs ex pte suiipsius: ꝙ possit dici ꝙ id qd pcedit ab eo iquātū est posis eē dīt ab eo iquātū pcedit ab eo: iquātū est necessariū eē: vult dicē: ꝙ si ponat agēs cū ei⁹ dispō iquātū posis eē differat ab ei⁹ dispōne iquātum necīuȝ eē sint diuerse: ꝛ acta ab eo sub istis diuersis rōnib⁹ erūt diuersa: id 9cludit.d. vñ ꝟba pdicta.s. Aui. nō sūt in g̃du defectus quē Alga. putabat. i. nō sūt ita erronea sicut ipse dixit. ꝛ addit. vñ dicimus ꝙ hic hō meditatus est phos vitupare ꝛ exponere eos in modū speculantiū oculos: sic repit in scriptura: ꝛ forte ē corrupta: ꝛ dȝ eē oculta: ꝛ tūc sermo eius est manifestus p se: ꝛ si reperit: vt dicit itēdit p speculātes oculos. i. res sūme itelligibiles q̄ dnr oculi methꝰ: eo q sūt itelligētes p eēntiā: ꝛ q̄uocūqȝ nō est cura: ꝛ 9cludit vitio.d. tādē sup. dicim⁹ ꝙ nulla ē dīa iter h ꝛ dictū dicētis. vȝ h qd subdit.d. si posueritis qddā ens viuū in vita volēs volūtate: sciēs scia: audiēs auditu vidēs visu: loquēs locutione: si sic ponit ab eo pcedet totus mūdus: qd est absurdū: ꝛ si lra nō ē diminuta: videt mihi ꝙ ipse itēdat ꝙ sic nō est icōueniēs ꝙ ab vno ente p diuersas dispōnes pueniret totus mūdus si hēt tot dispōnes quot nāe sunt in mūdo: ita nō icōuenit ꝙ si hō haberet dispōnes illas pueniret ab eo illa: vt visum est: vñ ab ipso viuēte sentiēte audiēte ꝛc. pueniūt fere oia p diuersas nās. g nō icōuenit ab vno puenire multa p diuersas dispōnes: vel forte itelligit: qd dictū est ab ipso Auic. lȝ sit saluatū ab arg°: Alga. tñ nō est saluatuȝ simplr: qz dato hoc. seqt ꝙ ab hoīe posset puenire tot⁹ mūdus: qz in hoīe sūt tot dispōnes quot sunt in mūdo: vt audire: videre: loq ꝛc. imo dr microcosmus. vt dicit Arist. in physicis. ergo ab hoīe posset totus mundus fieri: ꝛ sic mundus posset creari ab hoīe: qd est absurduȝ: et hec expositio est plus 9sona verbis: ꝛ forte itelliget itētionē aliā: sed h sufficit: vltimo concludit cām: ꝛ ratio Alga. ꝛ eius sermo est manifestus per se.

ALGA. DV. XXVIII.

Dixit Alg. Et si forte aliqs dicet qd erit ḡ h⁹ qōnis finis postq̄ reprobata ē rō Auic. i plalitatis cā. qd ḡ dōz est in h. dī eni ꝙ secte pħorū in h rñdēt vna triū rñsionū: q̄rū vna dic̄ id qd dixit aliqs. vz ꝙ plītas ꝓcederet a mā. scđa vō id qd dixit ali⁹. s. ꝙ plītas ꝓcederet ab instr̄is. tertia vō qd dixit alius. s. ꝙ ꝓcedit a medijs. ꝛ dī ꝙ Arist. secta verificauit opionē ponētiū cām plalitatis eē mediā. vz ꝙ pluralitas ꝓcedit a medijs.

Ait Alga. ꝛ si forte aliquis diceret qd erit ḡ h⁹ qōnis finis postq̄ reprobata est rōcinatio Auic. in cā plalitatis. Deinde ꝓponit vnū quesitū. d. qd ḡ dōm est in hoc. vult dic: si opio Auicē. nihil est qd erit dōm ꝙ sit cā plalitatis entiū: ꝛ soluit ſm pħos. d. dī. n. ꝙ secte pħoꝝ in h rñdēt vna triū rñsionū. ꝛ pmo ponit pmā. d. quarū vna dicit id qd dicit aliqs. vz ꝙ pluralitas ꝓcedit a mā. deīde ponit alterā. d. scđa vō sup. dicit id qd dixit ali⁹ ꝙ pluralitas ꝓcedit ab instr̄is. Deīde ponit tertiā. d. tertia vō sup. dicit id qd dixit alius. s. ꝙ ꝓcedit a medijs. Deinde eligit opinionē Aristo. d. ꝛ dicit ꝙ secta Aristo. verificauit opinionē ponentiū cām pluralitatis eē mediā. vz ꝙ pluralitas ꝓcedit a medijs: ꝛ iste opiones fuerūt iā exposite supra. io bonū est recurrere ibi.

AVERROIS.

Dicimus nos ꝙ de h nō pōt h rñderi sufficiēter: nec demrātiue: lz ſm vitatez h qd ille dixit noīe pħoꝝ repit̄ nō ab Aris. neq̄ ab alio excellētiori antiquo: nisi a Porphyrio q introductoriū logice cōpilauit: ꝫ nō fuit valde not⁹ inter pħie principes: attñ id qd nobis appet de h iuxta pipatericorū radices est ꝙ cā plalitatis resultat ex trib⁹ ꝑdictis ab Algazele. vz ex medijs ꝛ ꝑparatiōibus ꝛ instr̄is. ꝛ de trib⁹ istis iā determiauerūt q̄lr ad vnū reducant̄. eē. n. cuiuslibet istoꝝ i vnitate: puta q̄ cā ē plitatis. Videt̄. n. ꝙ cā plitatis itelligētiaꝝ separataꝝ sit diūsitas eaꝝ nārū q̄s recipiūt i eo qd itelligūt d primo pricipio: ꝛ in eo qd acqrūt ab eo de vnitate q̄ est vna actio in se plā recipiens ſm eā plalitatē: sic repit̄ in altiori pricipe: sub quo statuti sunt multi pricipatus: ꝛ de hoc alibi declaratū est. Vñ si id qd declaratū est sufficit bñ quidē: sin aūt ad spirationem diuinaz nos reducamus: sic ꝙ diuersitas ꝓcedat a quatuor cārū diūsitate satis manifestū est: diuersitas. n. orbiuz ꝓcedit a diuersitate eoꝝ motoꝝ ꝛ formarū ꝛ materieꝝ si mām hñt: ꝛ ipsorū operū in h mūdo: lz orbes nō sint ſz pħos ꝓ istis opib⁹. Diuersitas tñ q̄ accidit prio iferiorib⁹ entib⁹: vt sunt simplicia corpora. s. elnta. ꝓcedit sine dubio a diuersitate materie que sumitur ex ipsi⁹ ꝓpinqtate ꝛ distantia a supcelestib⁹ corporibus: vt diuersitas ignis a terra. Cā tñ diuersitatis duoꝝ motuū vliuz. s. gnōnis ꝛ corruptiōis a corpib⁹ supcelestib⁹ ꝓcedit: vt hētur ab Aristo. scđo de gnōne. Patet ḡ ꝙ cā diuersitatis a corpib⁹ supcelestib⁹ ꝓcedēs silis est diuersitati a diūsitate instr̄oꝝ: ꝛ si sic cause plalitatis vni⁹ agentis apud Arist. sunt dicte tres ꝛ reducunt̄ ad vnā mō ꝑdicto. Vniuersitas tñ iferiorū entiū a quatuor ꝓcedit cais. vz a diuersitate duoꝝ agētiuz ꝛ materieꝝ ꝛ instr̄oꝝ. ꝫ ꝙ diuersitas ꝓcedat a diuersitate recipiētiū: ꝛ ꝙ diuersa adiuicē fiāt apte pz. color nāq̄ q in aerē ip̄mit̄ differt ab illo q in sup̄ficie corpis ꝯsistit. ꝛ ille qui ip̄mit̄ in visuz differt ab illo qui imprimit̄ in oculū: ꝛ ille qui ip̄mit̄ in sensuz cōem dīt ab illo q ip̄mit̄ in phātasiā: ꝛ ille q igredit̄ sensuz cōem differt ab illo qui ingredit̄ memoriā: vt in libro de anima diffuse declaratur.

Dic excusat se. d. dicim⁹ nos ꝙ d h nō pōt h rñderi sufficienter: nec demo^{ue}. Deinde ꝯlogt̄ aliqualr de h. ꝛ p̊ eligit opionē Ar. d. lz ſz vitatē h qd ille dixit noīe pħoꝝ. i. ad mentē Ar. s. ꝙ cā plitatis est plitas medioꝝ: repit̄: nō ab Ar. nec ab aliq̄ excellētiori antiq̄ nisi a Porphyrio: q itroductoriū logice cōpilauit: ꝫ nō fuit valde not⁹ inter pħie p̊ncipes: ꝛ sic appet qd nō ē ad mētē Ar. Deīde declarat qd ē ad mētē Ar. d. attñ id qd nob̄ appet de h iuxta pipateticoꝝ radices. i. fun^{ta} ē ꝙ cā plitatis resultat ex tribus ꝑdictis ab Alg. vz ex medijs ꝛ ꝑparatiōib⁹. i. subis ꝛ istr̄is. i. agētibus ꝓximis: ꝛ addit: ꝛ de trib⁹ istis iā determiauit q̄lr ad vnū reducant̄. eē. n. cuiuslibet istoꝝ i vnitate. vlt dīe: reducit̄ q̄ est cā plitatis. Deinde declat quō in sepatis itellib⁹ est multitudo. d. vī. n. ꝙ cā plitatis itelligētiaꝝ sepataꝝ sit diuersitas eaꝝ nāꝝ q̄s recipiūt i eo qd intell^{ut} de p̊ p̊n^o: ꝛ eo qd acgrunt de vnitate ab eo: q̄ vnitas est vna actio in se ꝛ plā recipiēs. i. recipiēs latitudinē ſz cā plitatē. vult dīe ꝙ cā diu^{tis} in illis ē diuersa ite^o eaꝝ de p̊r ꝛ vnitas eēn^t q̄ recipit magis ꝛ min⁹: ꝛ h dcm̄ ē multū plane supra. ꝛ h declat p sile. d. sic repit̄ in altiori p̊ncipe sub quo statuti sunt mlti p̊ncipat⁹: ꝛ hoc alibi declaratū est: ꝛ tu recurre iz⁹ meta^{ce}. cō. 44. Deīde excusat se. d. si id qd declatū est suffic̄ bñ qdez. q. d. valeat. sin aūt. i. si nō nos reducamus id ad spirationē diuā. i. nos dicamus ꝙ id scit̄ tm̄ spiratiōe diua: ꝛ nō pōt hēri nālr lumie. Deīde aliq̄lr declat q̄lr res sūt diuerse. d. ꝙ diuersitas vult dīe i entib⁹ ꝓcedat a diuersitate 4^{or} cārū satis māifestū est: ꝛ declat h p̊ in orbib⁹. d. diuersitas. n. orbiuz ꝓcedit a diuersitate eoꝝ motoꝝ ꝛ formaꝝ ꝛ mārū si mām hñt. ꝛ ꝓcedit ēt a diuersitate opōnū ipsoꝝ in h mūdo: lz orbes nō sint ſm pħos. s. simplr ꝛ ꝓ istis opib⁹: ſz pp inte^{as}. ecce igit̄ quō orbes sunt diuersi p cās q̄tuor: vt appet. Deīde exponit q̄ sunt h. d. diuersitas tñ que p̊ ꝛ p̊ncipalr accidit in iferiorib⁹ entibus: vt sunt simplicia corpa. s. elnta ꝓcedit sine dubio a diuersitate māe q̄ sumit̄ ex ipsi⁹ ꝓpingtate ꝛ distātia a supcelestib⁹ corpib⁹: vt diu^{tas} ignis a terra. cā tñ diuersitatis duoꝝ motuū vliuz. s. gnōnis ꝛ corruptiōis ꝓcedit a corpib⁹ celestib⁹: vt hētur z⁹ d gnōne ab Ar. vide tex. cō. 56. ꝛ ide ꝯcludit. d. pz ḡ ꝙ cā diuersitatis a corpib⁹ celestib⁹ ꝓcedē silis est diuer^{ti} sup. ꝓcedēti a diuersitate instr̄oꝝ. Deīde ꝯcludit id qd itēdit. d. ꝛ si sic cāe plitatis vni⁹ agētis sunt dicte tres: ꝛ reducunt̄ in vnā mō ꝑdicto: eo mō q̄ istr̄m in cām reducit̄: diuersitas tñ iferioꝝ entiū a q̄tuor ꝓcedit cais. vz a diuersitate duoꝝ agētiuz. s. vlis ꝛ ꝓximi: ꝛ mārūz: ꝛ instr̄oꝝ. Deinde declat q̄liter diuersitas causaꝝ a diuersitate recipiētiū: Vñ causetur diuersitas orbium.

et exẽpliũ ponit in colore et ſmo eiꝰ est manifestꝰ p se. q̃uo hoc qd dicit hic Auer. sit maifestũ iã in parte dcm est supra. et zᵒ phy. hʒ declari. p nunc satis est colligasse ea que dixi supra. et hic: qm̃ ex eis pueniet inteꝰ vitatis in hoc. et sic cõplet 3ᵒ disputatio et reliquũ est aggredi q̃rtã.

❡ Quarta disputatio Alga. cũ phis in q̃ ondit debilitates phoꝝ rõne improbãdo efficiẽtẽ mũdũ. DV. I.

Ait Alga. Hoies qui speculati sũt sup hoc ppositũ duabꝰ sectis diuidũtur. Una quaꝝ est secta veraciũ sapiẽtũ: qui opinati sunt mundũ creatũ fuisse: et ipsi sciuerunt necessario q inouatũ non pducit seipm: quare sine dubio indiget efficiẽte seu pducẽte. Scda vo secta dicit eternalis. vʒ hoies opinãtes mũdũ eẽ ab eterno: et nullũ attribuũt ei efficientẽ: phi tm̃ opinati sunt mundũ esse ab eterno: sed ipsi attribuunt ei efficientem: et hec opinio minus est nota reliquis duabus opinionibus.

❡ Introducit in pmis Alg. opiones sapiẽtũ: et di. ait Alg. hoies q speculati sũt sup h ppositũ duabꝰ sectis diuidit. et p ponit pmã et zam. deide eligit opionẽ phoꝝ et dic. vna q̃rũ ẽ secta veraciũ sapiẽtũ q opinati sũt mũdũ eẽ eternũ: et ipsi sciuerũt nec̃io q inouatũ nõ pducit seipm: qz sine du idiget efficiẽte seu pducẽte. Deiñ ponit zam. d. zᵃ vo secta di eternalis. vʒ hoies opinãtes mũdũ eẽ ab eterno. et dñt q nullũ hʒ efficiẽtẽ. Deide ponit opionẽ 3am et cõpat iter eas: et ſmo eiꝰ est maifestꝰ p se. AVERRO.

Nos dicimꝰ q phoꝝ opio magis est nota et rõnabilior aliis duabus: eo q agẽs duobꝰ repit modis. Quoꝝ vnꝰ qd ab eo pcedit effectꝰ: de quo pcedit ipsiꝰ actio dũ est in fieri: et iste effectꝰ nõ indiget efficiẽte post actiõis cõplemẽtũ: vt se hʒ domꝰ cũ edificatore. Scds vo a quo procedit actio tm̃ depẽdet de effectu eẽ nõ habẽte nisi adiuncta sibi actiõe: et q priuata actione priuat effectus: et iũcta actiõe inenit effectus: put sunt simul et semel: et ista scda actio nobilior est prima. ipse eni pducit suũ effectũ: ipmq3 conseruat. Sʒ aliud agẽs efficit suũ effectũ: sʒ idiget alio agẽte: vt eũ ᵖseruet. vñ motor cum motu sic se hʒ: et iõ qz opinati sunt phi q motꝰ est actꝰ agentis. et q mũdus nõ sustẽtat sine motu dicunt q agẽs motꝰ est agẽs mũdi. Si eni actio eiꝰ cessaret vno momẽto. vʒ q motor nõ moueret totꝰ mũdus destrueretur. vñ syllꝰs ipsoꝝ talis est. Mũdus est opus aut qd ᵖñs opus: et qdcũq3 sic se hñs idiget sine dubio agẽte eisendi in suo esse. Quapropter ᵖcluserũt ex hoc q mundus hẽt agens existẽs in suo esse. vñ qcũq3 opinati sunt q actio pcedẽs ab agente mundi sit noua: asserit q mũdus inouat ab antiquo agente.

❡ Ut videat error Alga. p Auer. pponit distõnẽ agẽtis et eligit mẽbꝝ qd est apud ipm ad ppositũ. Deinde remouet eiꝰ pctm. q̃tũ ad pm dicit. dicimus nos q phoꝝ opio magis est nota et rõnabilior aliis duabus: eo q agẽs duobus repit modis quoꝝ vnꝰ est q ab eo pcedit effectꝰ de quo pcedit ipsiꝰ actio dum est in fieri. vult dic: eiꝰ effectus tm̃ in fieri ab agẽte depẽdet: et iste effectus nõ idiget efficiente post actiõis fun. vt se hʒ domus cũ edificatore. Deide accipit zm mẽbꝝ. d. zᵒ vo est. s. a quo pcedit actio tm̃ depẽdet de effectu eẽ nõ hñte: et est inordinate traductũ: et dʒ legi: et sine quo effectꝰ esse nõ hʒ nisi adiũcta sibi actiõe: et q pnata actiõe priuat effectꝰ: et iũcta actiõe inenitur effectus put sunt simul et semel. vt igit dicet q agẽs scdo mõ est id a quo depẽdet effectꝰ in eẽ: et in ᵖseruari. et postq̃ dimisit istos duos modos agẽtis cõpat ista membra et dicit: et ista scda actio nobilior est prima: ipse. n. vult dic agẽs actiõe scda pducit suũ effectũ: ipmq3 ᵖseruat: sʒ aliud agẽs. vult dic. pmo mõ efficit suũ effectũ: sʒ idiget alio agẽte vt eũ ᵖseruet. vult g q agẽs qd agit et ᵖseruat est nobilius agẽte qd agit tm̃: qm̃ agẽs ᵖseruãs et potens ponere effectũ in eẽ: et cũ hoc ipm potẽs cõseruare. aliud est. n. effectũ ponere de nõ eẽ ad eẽ: q̃ ipm in eẽ cõseruare ſm cõem sensũ sapiẽtũ. g si est agẽs potẽs ponere effectũ in eẽ ipsum datũ poterit cõseruare. g dcm illud est falsum. Dõm q ᵖseruare distinguit ab agere. aliqd enĩ põt cõseruare effectũ aliquẽ: qd nõ põt ipsum agere. v. g. sol põt ᵖseruare hominẽ: nõ tñ põt ipm agere nisi cõcurrẽte hoie. silr aliqd põt agere: nõ tñ ᵖseruare: vt de edificatore dicebat. et iõ si est aliqd agẽs: qd põt effectũ et agere et ᵖseruare est nobilius q̃ agẽs potẽs ᵖseruare tm̃: vel agere tm̃. Et p hoc dõm q̃ pãis est verũ. non tñ opʒ q oẽ potẽs in difficiliꝰ põt in viliꝰ et faciliꝰ: qm̃ sine dubio productio hoĩs difficilior est pductiõe vermis. nõ tñ hõ potẽs in gñatione hoĩs põt in gnõnẽ vermis: ꝫ iõ opʒ limitare sic: q cõe dcm. s. q potẽs in difficiliꝰ sibi pportionatũ põt in faciliꝰ sibi pportionatũ. iõ argumẽtũ nihil est. Et postq̃ dixit hoc. eligit modũ qualr motor pmꝰ ẽ causa agẽs motũ. d. vñ motor cũ motu sic. vult dic scdo mõ sic se hʒ. Deide arguit ppositũ phoꝝ: et syllꝰs suus põt sic componi. oẽ agẽs motũ sine quo mũdus nec eẽ nec fieri põt: est agẽs tali actiõe quali actiõe agit motũ: sʒ deꝰ efficit motũ ᵖseruãdo et efficiẽdo: sine quo mũdus eẽ nõ potest. g deꝰ agẽs motũ illo mõ agit mũdũ illo mõ. maior est maifesta p se. minor q̃tũ ad pmã partẽ fuit illata ex dictis: q̃tũ ad scdam partẽ põt sic psyllogizari. illud quo cessante cessat nõ põt eẽ sine eo: sʒ mundus cessante motu cessat. g mũdus nõ põt eẽ sine motu. Et ſmo eiꝰ sic ordinat: qz pmo inuit syllm. zᵒ ibi (si eni actio) inuit psyllogismũ: et ſmo eiꝰ est manifestus p se. Et postq̃ accepit syllm ſm mãm accepit ſm formã. vñ debet sic cõponi. quicqd est opus: aut ᵖñs opus sine quo esse nõ põt indiget agẽte p se: vel eo quo idiget idẽ opus: ad qd ᵖsequit. mũdus est opus aut qd ᵖñs opus. g mũdus hʒ agẽs existẽs in suo eẽ. huiꝰ pmo accipit minorẽ. deide ibi (et q̃docũq3 sit) accipit maiorẽ. et ſmo eiꝰ est manifestꝰ p se. Et postq̃ dixit rõnes phoꝝ. remouet solõnẽ loquẽtiũ. pñt. n. loquẽtes dic q argm sit veꝝ. s. q mũdus depẽdet ab aliq̃ agente: nõ tñ est sempiternũ: qm̃ depẽdet tanq̃ effectus nouꝰ.

❡ Cõtra arguit Auer. d. qcũq3 opinati sunt q actio pcedẽs ab agẽte mũdi sit noua asserit q mũdus inouat ab aliquo agẽte qd sup. est iprobatũ in pmis disputatiõe huius. iõ solutio illa non est ᵖñs. et sic apparet qualr opinio phoꝝ est cõueniẽs: et illa loquentium est extranea.

Sed hic põt moueri qd an cessante motu celi mundus destrueret: et qz totũ hoc ſmone plixo declaraui i penultimo caplo de suba orbis: iõ vide illic. qualiter etiã nouũ nõ proueniat ab antiquo declaratum est in qõne de intellectu. ALGA. DV. II.

Ait

Nobiliꝰ est agens qd agit et ᵖseruat q̃ agens qd agit tm.

Non oẽ potens in difficiliꝰ pot i viliꝰ et faciliꝰ.

A It Alg. rñdës ꝓ phis. ⁊ si aliqs dicat qõ nos dicim⁹ ꝙ mũdus hꝫ efficientẽ: nõ ex h̃ itẽdim⁹ ꝙ hẽat agẽs eligẽs ⁊ volẽs qõdã opus postq̃ꝫ de eo nõ curabat: sicut iuenim⁹ i artificialib⁹ agẽtib⁹: imo itẽdim⁹ ꝙ mũdus hẽat cãꝫ que primũ pricipiũ nũcupat̃. vꝫ ꝙ suũ eẽ nullã hẽat cãm ⁊ lꝫ eũ vocarem⁹ efficiẽs: eodẽ mõ dꝫ exponi. ¶ Et ẽ notãdũ ꝙ tale agẽs vel efficiẽs põt facile ꝓbari p demõstrationeꝫ: nos nãqꝫ dĩc possum⁹ ꝙ mũdus cũ suis entib⁹ cãtur ab aliquo aut nõ: ⁊ hꝫ cãꝫ: aut illa cã aliã cãꝫ hꝫ: aut nõ. Vñ aut ꝓcedit ad ĩfinitũ: qõ est falsuꝫ: aut ꝑuenit ad quãdã extremitatẽ que est pria cã nullã hñs sui eẽ cãꝫ: ⁊ dĩ primũ pricipiuꝫ. Nos. n. nõ itẽdimus aliud de prio pricipio nisi qõdã ens nullã hñs cãꝫ: ⁊ est ꝑmanẽs nec̃io. Verũtñ nullaten⁹ dici põt ꝙ celi sint primũ pricipiũ. illa. n. corpa plã sũt i nũo: ⁊ ẽ oñsuꝫ ꝙ opꝫ vt sit vnũ. Silr̃ ẽ ipoĩe dĩe ꝙ primũ pricipiũ est vnũ celoꝝ: vl̃ vnũ corp⁹: aut sol: aut aliud: qꝛ qõlibet ex mã ⁊ forma cõponitur: ⁊ primũ pricipiũ nõ dꝫ cõponi. Tãdẽ intẽtio nr̃a est ꝙ ens cãm sui eẽ nõ hñs ꝑmanẽs est necessario: ꝫ tota dissensio est in denominationibus. vꝫ qd itẽditur de primo principio.

¶ Dicit Alg. rñdẽs ꝓ phis. dicimus ꝙ mũdus hẽt efficiẽtẽ. istã. q. soluit Alg. d. nõ ex hoc itẽdim⁹ ꝙ hẽat agẽs eligẽs ⁊ volẽs qõdaꝫ op⁹ postq̃ꝫ de eo nõ curabat: sicut iuenim⁹ in artificialib⁹ agẽtib⁹: imo itẽdimus ꝙ mũdus hẽat cãꝫ que ꝑmũ ꝑn^m nũcupat̃. vꝫ illud. i. tali mõ ꝙ suũ esse nullã hẽat cãꝫ: lꝫ eũ vocaremus efficiẽs dꝫ exponi eodẽ modo. s. vt dixit. deide iuenit modũ iueniẽdi illũ: ⁊ dicit. Et est notãdũ ꝙ tale agẽs vel efficiẽs põt facile ꝓbari ꝑ rõnẽ seu demõstrationẽ. nos nãqꝫ dĩc possumus ꝙ mũdus cũ suis entib⁹ cãtur ab aliquo: aut nõ si hẽt cãm: aut illa causa hꝫ aliã cãm aut nõ. vñ aut ꝓcedet ad ĩfinitũ: qõ est falsuꝫ: aut ꝑueniet ad quãdã extremitateꝫ: que est ꝑma causa nullã hñs sui eẽ cãm: ⁊ dĩ ꝑmũ ꝑn^m. nos. n. nõ itẽdim⁹ aliud de ꝑ ꝑn^o nisi qõdã ens nullaꝫ hñs cãm: ⁊ est permanẽs nec̃io. Deinde declat hoc ꝑmũ ꝑn^m qd nõ est ⁊ qd nõ est. d. veꝝ tñ nullaten⁹ dici põt ꝙ celi sint ꝑmuꝫ ꝑn^m. Et syllus cõponit̃ in scda figura sic. illa corpora celestia sũt plura numero. ꝑmũ ꝑn^m est tñ vnũ nũero: nõ pla numero. g̃ in 2^a figura dc̃⁹ nõ est corpa celestia. Deinde ostẽdit ꝑm nõ eẽ aliqõ celoꝝ. d. silr̃ est ipoĩe ꝑ^m ꝑn^m esse vnũ celoꝝ: vt vnũ corp⁹ aut sol aut aliud. ⁊ Ap. in 2^a figura. qõlibet corp⁹ celeste cõponit̃ ex mã ⁊ forma ꝑmũ ꝑn^m nõ dꝫ cõponi ex mã ⁊ forma. g̃ ꝑ^m ꝑn^m nõ est corp⁹ celeste. minor ꝓsyllogizat̃ sic. oẽ cõpositũ ex mã ⁊ forma est cõtingens. ens cãm sui eẽ nõ hñs ꝑmanẽs est nec̃iũ. g̃ illud erit cõpositũ. Et dicit tñ ꝙ in h̃ nõ ẽ dubiuꝫ: sꝫ tota dissensio est in denoĩatiõib⁹ ꝑmi ꝑncipij. qd. s. itẽdit̃ de eo an sit ꝑn^m nõ tñ agẽs: ⁊ qualr̃: vt dcm̃ est ⁊ dicem⁹. AVERRO.

D Icim⁹ nos ꝙ ista ꝟba sunt dialectica nõ vera. nomẽ eni cãe dĩ equoce sup quatuor cãis. s. mã ⁊ forma: ⁊ fine ⁊ efficiẽte. Vñ si respõsio phoꝝ fuerit mõ ꝑdicto erronea eẽt rñsio. ipi. n. nec̃io exigũt petere ab arguẽtib⁹ de qb⁹ q̃tuor cãis loquunt̃ qñ dñt ꝙ mũdus hꝫ primã cãꝫ. Vñ si ipsi rñderẽt ꝙ itẽdũt loq de agẽte cã: ⁊ ꝙ ei⁹ actio fuisset ab eterno: ⁊ ꝙ ei⁹ effect⁹ est sua actio. dicim⁹ ꝙ eẽt rñsio ꝟa iuxta ipsoꝝ opioneꝫ: ꝫ si ipsi rñdẽt ꝙ itelligũt loq de cã formali adhuc esset arguẽdũ eis si itẽdũt ꝙ foĩa mũdi sit in eo exñs. si ꝟo dñt ꝙ itẽdũt loq d̃ foĩa sepata adhuc est petẽdũ vtrũ⁹ si ipsi nõ loquunt̃ d̃ forma mãli: tũc esset pricipiũ apud eos nec̃io qõdã corpus. ⁊ absit ꝙ ipsi dicãt h̃. Silr̃ si itẽdũt de finali cã loq forte ꝯcedẽdũ esset. Tãdẽ ꝑdicta ꝟba sunt valde dubitabilia: quapp nõ debẽt ponere pho rũ rñsionẽ. Id tñ qõ dixit. vꝫ ꝙ agẽs icãtũ põt facile demõstratiue ꝓbari: ꝟba erronea sũt: qꝛ ibi dẽ opꝫ distinguẽ cãs: vt. s. dcm̃ fuit ⁊ declarare ꝙ in qualibet cãrũ est dare primã cãm nõ habentẽ aliã. vꝫ ꝙ cãe agẽtis ꝑueniũt ascendendo ad primũ agẽs: ⁊ forme ad primã formã: ⁊ sic de alijs. Deide ꝑtinet ꝓbare ꝙ quatuor iste ad vnã primã ascẽdũt: ⁊ ista nõ facile oñdunt̃: vt dixit Algazel. Silr̃ id qõ dixit de declãtiõe prime cause. vꝫ qñ ait ꝙ mũdus cũ suis entib⁹ ⁊c̃. sunt ꝟba erronea sine dubio. Qñ eni ipse dixit ꝙ mũdus ⁊ ei⁹ entia: aut hẽt cãm aut nõ hꝫ ⁊c̃. Dicimus ꝙ oportebat eũ distinguere illã cãm quare cã dĩ equoce. Silr̃ ꝓcessus cãrũ ad ĩfinitum apud phos est quodãmõ impoĩe: ⁊ quodãmõ nec̃ius. vꝫ qñ infinitum sumit̃ per se ⁊ recte: ita ꝙ ꝑcedẽs sit subsequẽtis cã: tũc est impossibile. ꝫ qñ sumit̃ per accñs. s. ⁊ circulariter. ita ꝙ corruptio ꝑcedẽtis sit necessaria in esse subsequẽtis: ⁊ ꝙ sit ibi primuꝫ agẽs: tũc infinitas est positas: vt pluuiã gñari a nube ⁊ nubem a vapore pluuiarũ. opꝫ. n. supponere primaꝫ cãm: ⁊ hoiem ex hoie gñari ad infinituꝫ est poĩe: qꝛ in talib⁹ esse ꝑcedẽtiũ nõ est necessariũ in sequẽtibus eẽ. Vñ tales cãe ascẽdũt necessario ad primã cãm eternalẽ ad quã perueniũt alie cãe. ꝟbi grã. qñ plato ex socrate gñat̃. prim⁹ motor hui⁹ mot⁹ est corpus supceleste: vel aĩa: vel itellius: vel oẽs: vel ipse de⁹. Quãobrẽ dixit Aristo. ꝙ hõ ex hoie ⁊ sole generat̃: ⁊ sol a suo mouetur motore: ⁊ ipsi⁹ motor causat̃ gradatiꝫ a primo principio. ⁊ iõ ꝓcedens hõ nõ est necessarius in subsequẽti eẽ: vt si qdã artifex multa subsequẽtia efficeret opa in subsequẽtib⁹ tpibus: ⁊ cum diuersis instrũis: ⁊ illa istrã facta fuerũt ab alijs ⁊ illa met ab alijs: manifestuꝫ est ꝙ ipsa instrã fuerũt abinuicẽ per accñs: ꝙ nullũ ipsoꝝ necessariuꝫ est in esse effecti nisi primũ: ⁊ omnia ista declarata sũt diffusi⁹ alibi. Sꝫ id qõ dixit. s. ꝙ pri-

mū pricipiū eē celos est ipoſſe: qꝛ ſunt plures: ⁊ vnitas in eo manifeſte pȝ ⁊c. Intendimus ꝙ ſi vult dīc ꝙ ordo hui⁹ mūdi appet regi ab vno rectore. dicimus ꝙ vera ſunt: ſȝ id qđ dixit. vȝ ꝙ impoſſe eſt dīc ꝙ vnū pricipiū primū ſit vnū celū: vl̄ vnū corp⁹: ſicut ſol vel aliud orbiū: qꝛ oē corp⁹ ex mā ⁊ foīa cōponit̄: ⁊ primū pricipiū nō dȝ aliquo mō cōponi. Dicim⁹ ꝙ nō eſt ꝓpō vlis apud pħos: ꝙ oē corp⁹ ex mā ⁊ forma cōponit̄. corp⁹.n. celeſte iuxta pħoꝝ opionē nō cōponit̄: niſi dicat̄ ꝙ ipſoꝝ mā ⁊ iferioꝝ mā nuncupent̄ equoce ꝑter Auic. tn̄. qđlibet.n. corp⁹ cōpoſitū de forma ⁊ mā apud pħos eſt inouatū: ſȝ celi apud eos nō inouant̄: imo dn̄t eē apđ ipſos ab eterno ⁊c. Qualr̄ tn̄ oñdit̄ breuiter ꝙ celi nō hn̄t mām. dicim⁹ ꝙ hec eſt via: qꝛ cauſa corruptionis apud pħos eſt mā. ſeqt̄ ḡ ꝙ illud qđ eſt icorruptibile nō ſit māle: imo eſt qd ſimplex: ⁊ niſi gn̄atio ⁊ corruptio acciderēt iferiorib⁹ corpib⁹ nō cogeremur dīc ꝙ ſint cōpoſita ex mā ⁊ forma. Radix nāqȝ talis ē apud pħos ſcilȝ ꝙ corp⁹ eſt vex in eē ſicut eſt in ſenſu. vn̄ ſi corpa nobis ꝑſentia nō eēnt corruptibilia diceremus ſine dubio ꝙ ſunt ſimplicia: ⁊ ꝙ eorū mā eſt corp⁹. ⁊ iō qꝛ corp⁹ celeſte nō corrūpit̄: apparet ꝙ ipſi⁹ mā eſt corpeitas quā actu hēt: ⁊ ꝙ ipſi⁹ aia nō ſuſtētat̄ in ipſo corpe. hoc enī corp⁹ nō idiget aia in ſua ꝯſeruatione perpetuali: ſicut idigēt aialiū corpora. verūtn̄ idiget aia: nō ꝙ ſit nečaria in ſuo eē: ſȝ vt ſit aiatū: qꝛ id qđ eſt nobili⁹ opȝ ꝙ hēat nobiliorē gradū: ſȝ aiatū eſt nobilius inaiato. ḡ ⁊c. ⁊ nulla eſt diſſenſio apud ꝑipateticos ꝙ corpora ſupceleſtia nō habeant potētiā ſubtam aliquo mō: ⁊ iō nō eſt neceſſariū ꝙ hēant mām ſicut ſe hn̄t corpa gn̄abilia. vnde vt ait Themiſti⁹: aut ſunt forme: aut ſunt materie dicte cū nr̄a mā equoce: aut ſunt materie viue de ſe: non ab aliqua alia vita.

¶ Adducta ſnia Alg. ⁊ oib⁹ dictis ei⁹ vult mō aliqb⁹ ꝯdicere ⁊ aliq̄ verificare: ⁊ ꝑtus eius itellit̄. ⁊ ꝑ declat ꝙ forma qōnis fuit mala. ₂° declat ꝙ qō eſt male ſoluta.

Pro itellu ꝑmi debes ſcire ꝙ alr̄ qō mouet̄ a pħis: ⁊ alr̄ mouet eā Alga. qō.n. pħoꝝ ē vtꝝ mūd⁹ hēat ꝑmā cām. Alg. ꝟo q̄ſiuit an mūdus hēat efficiētē cāȝ. mō ꝯſtat ꝙ qō pħoꝝ ē vlior qōne Alga. adducta nole pħoꝝ. lege. dicamus nos ꝙ iſta ꝟba ſūt dialectica. vult dīc. verba qb⁹ mouet̄ qō pħoꝝ: vt dcm̄ ē nūc ſūt dubitabilia nō ꝟa. i. abſolute: cui⁹ breuē tāgit cāȝ. d. nomē.n. cāe dī equoce ſup q̄tuor cais. ſ. mā foīa fine ⁊ efficiēte. vult dīc ꝙ cā dī equoce ꝺ 4.ᵒʳ cais: qm̄ cāe dīat ſm gen⁹ ꝑncipij: ſȝ q̄dā rex nō differāt ſȝ gen⁹ ꝑſici: ⁊ iō ibi ē equocatio dicta penes diuerſitatē gn̄is ꝑncipij. ¶ Ex his voluit inuere ꝙ qō illa ſit male mota: qm̄ debuit moueri nō ſub equoco: ſȝ ſub vniuoco. ſȝ diceres. nōne Alg. mouet eā ſub forma vniuoci. dixit.n. an mūd⁹ ſit hn̄s cāȝ efficiētē. Ecce qūo qō ē de vno gn̄e cāe tn̄. dōȝ ꝙ illo⁹ nō negat Auer. fuiſſe bn̄ motā q̄tu ad formā qōnis: ſȝ bn̄ vt eā mouent pħi ⁊ Alg. q mouet. q. nole pħoꝝ debuit mouere mō dicto ſub vliori foīa: vt appet. ⁊ ſic Auer. reprehēdit formā qōnis ſub q̄ debuit moueri qōꝛ nō ſub q̄ mota ē. Deide rn̄ſionē rep̄hēdit. d. vn̄ ſi rn̄ſio pħoꝝ fuerit mō ꝑdcō erronea eēt rn̄ſio: cui⁹ rōnē dicit. ipſi.n. nečio exigūt ponē arg⁹ de qb⁹ 4.ᵒʳ cais loquunt̄ qm̄ dn̄t ꝙ mūdus ꝑmā cāȝ. i. qm̄ cōuenīūt an hēat cāȝ: ⁊ rn̄dēt ꝙ hēt ꝑmā cām. Deide declarat qūo bn̄ dicerēt. vn̄ ſi ipſi pħi quos adduxit Alg. rn̄derēt ꝙ itēdūt loq̄ de agente cā. ſic. ſ. agēs ꝙ ⁊ ei⁹ actio fuiſſet ab eterno: ⁊ ꝙ ei⁹ effect⁹ ē ei⁹ actio. dicim⁹ ꝙ eēt rn̄ſio ꝟa. vult dīc ꝙ vno mō ad. q. pn̄t diſtricte loq̄ de cā agēte eterna cui⁹ effect⁹ ē illi⁹ actio. ⁊ ſic bn̄ dicunt: qm̄ mūdus hȝ cām agentē iſto⁹. Deide oñdit qūo 2° mō poſſet eoꝝ rn̄ſio eē bona. d. ſȝ ſi ipſi reſpōdēt ꝙ ipſi itēdūt loq̄ de cā foīali: adhuc eēt arguēdū eis ſup. iterrogādo. ſi itēdūt an foīa mūdi ſit in eo exn̄s an ſup. ſit ſepata qūo nauta ſepat̄ a naui. Si ꝟo dn̄t ꝙ intēdūt loq̄ de foīa ſepata. adhuc ē petēdū ne. i. an loquunt̄ de foīa māli. i. an illa foīa ſepata ſit mālis an purus itellus. ⁊ deſtruit ꝑ.ᵐ d. tūc eēt apud eos ꝑn.ᵐ i. ꝑm⁹ motor nečio corp⁹: ⁊ deſtruit ꝯn̄a. d. ⁊ abſit ꝙ ipſi dicāt h: qm̄ in lr̄a Ax. vt i fine 8.ᵘ phy. ⁊ in 12° meta.ᶜᵉ tex. cō. 4 i. declatū eſt totū oppoſitū: ⁊ tūc ſupplicas qōnē. ſ. ſi illa foīa ſepata vī nō mālis tunc bn̄ dn̄t. ¶ Sȝ obyci es: qm̄ vī ſmo Auer. ſupflu⁹: qm̄ nulla ē forma ſepata q̄ poſſit intelli eē corp⁹: ⁊ ꝑ ꝯn̄a illa qō eſt ocioſa. 7° enī me.ᶜᵉ tex. cō. 59. q̄rere ꝑꝑ qd hō eſt hō: nihil ē q̄rere. Dōm ꝙ foīa pōt dici ſepata duob⁹ modis. vno⁹ a mā: ⁊ ſic ipoſſe ē intelligere illā in mā: ⁊ ſic qō eēt ocioſa. alio⁹ a ſubo: ⁊ ſic motor re.ᵘ mobili nē foīa ſepata. ⁊ ſic ē ꝓpō dubitabilis. eſto ꝙ ꝑm⁹ motor ſit ſepat⁹ a mobili: ſic nauta a naui q nō ꝯſtituit̄ ꝑ nauiȝ an ſit corp⁹ an nō: ⁊ ſic itellit̄ ſermo Auer. ¶ Et debes ſcire ꝙ in exēplari q puenit ad me poſt ſic hȝ. adhuc eſſet arguēdū eis ſi intēdūt formā mūdi in eo exiſtē: ⁊ tūc adhuc eſt petēduȝ. an ſit exn̄s tāq̄ foīa mālis: an tāq̄ motor. ⁊ abſit ꝙ ꝑmi dicāt: qm̄ tūc ꝑm⁹ motor eēt corp⁹ aut vt⁹ in corpe. Ubi apte Auer. loq̄tur ⁊ nō accidit dn̄ʳ in illa qōne. Deinde tāgit 3.ᵐ intellectū. d. Silr̄ ſi itēdāt de foīali cā loq̄: forte ꝯcedēdū eēt. ſ. eodē mō loᵘʳ de fine. ſ. ſepato ſic de foīa eēt ꝯcedēdū intentū pħoꝝ. ⁊ dixit forte: qꝛ nōdū ē declatū qūo ꝑm⁹ motor ſit finis. vel qꝛ dn̄⁹ eſt mēs coꝝ. Deide ꝯcludit peccatū Alg. d. tādē ſup. ꝑꝑ hec ꝑdicta ꝟba ſūt valde dubitabilia iō ꝯcludit: quaꝑꝑ nō debent ponere. i. inuere rn̄ſionē pħoꝝ. vult dīc ꝙ iō Alg. male poſuit illa tāq̄ ſint rn̄ſio pħoꝝ: eo qꝛ pħi nō vtūt̄ ꝟbis dubitabilib⁹. (Id tn̄ qđ dixit.) Cū reprobauit Alg. tū q̄tū ad qōnis formā. tū q̄tū ad ſolonis modū. vult mō rep̄hēdē ipȝ q̄tū ad ſnias quā adiūxit ꝑ quā ꝓbabat ꝑ.ᵐ motorē eē. ⁊ ꝑ reprobat ipȝ q̄tū ad modū loquēdi. 2° q̄tū ad rei nām. in ꝑma pte ꝑponit id qđ vult reprobare. d. id tn̄ qđ dixit. vȝ ꝙ agēs ſ cātū pōt facile demr̄ariue ꝓbari. ꝟba ſunt erronea. imo vt declabit h eſt difficile ⁊ nō facile ad ꝓbādū. Deinde ꝓſeqt̄. d. qꝛ ibidē. i. in ꝓbōne illi⁹ ꝑſa ꝯcurrūt. ꝑ opȝ diſtiguere cās: vt. ſ. dictū fuit. ⁊ 2° opȝ declare ꝙ in q̄libet earū eſt dare ꝑmā cām nō hn̄tē aliā. ſic. vȝ ꝙ cāe agētes ꝑueniāt in aſcēdēdo ad ꝑ.ᵐ agēs: ⁊ forme ad ꝑmā formā. ⁊ ſic in alijs. ſ. mā ⁊ fine opȝ ꝓbare ſtatū. 3° opȝ probare ꝙ iſte q̄tuor ad vnā ꝑmā aſcēdūt. i. reducunt̄. ⁊ tūc ꝯcludit pctm̄ ei⁹. d. ⁊ iſta ſup. 3ª nō facile oñdunt̄: cui⁹ oppoſitū ē vt dicit Alg. ¶ Debes ſcire ꝓ itellu tertij reqſiti ꝙ quatuor cāe reducunt̄ ad vnū ſimplr̄: nō tn̄ ad vnā cāȝ. neutra.n. reducunt̄ ad neutrā. hn̄ tn̄ q̄tuor reducunt̄ ad vnū ꝑ.ᵐ: ⁊ h diuerſimode. q̄dā ꝑ idētitatē: vt finis foīa ⁊ agēs. ſūt.n. i deo vnū in eē: ⁊ 3ª in mō: ⁊ aliq̄ eaꝝ ꝑ depen.ᵗᵐ: vt mā:

Duplex forma ſeparata.

Quatuor cauſe qualiter reducuntur ad vnū: ... aliquo ... ad ... eorum ...

mā: ꝑmā.n.mā reducit ad ꝑ^m motorē ꝑ dependētiā: sicut alibi dcm̄ est. (Silr id qđ.) Nūc reprobat ipm̄ in re. ⁊ ꝑ q̄rū ad malā logicā. Ubi debes scire ꝙ equoca ꝑpō est vbi subm̄ est termin⁹ equoc⁹: ⁊ ē talis nāe ꝙ nō pōt eē al tera ps ꝯdictionis. iste.n. simplr sūpec.s. canis currit. ⁊ ca nis no currit. nō sūt ꝯdictorie: eo qꝛ ꝑpōnes sūt equoce: iō debēt añq̄ sint ꝯdictionis extrema subdistigui: vt dictū ē in logica. Isto supposito dic. silr id qđ dixit ī declaratiōe p^e cāe. vz qñ ait ꝙ mūdus cū suis entib⁹ ⁊c. vult subītellere an hēat cāz an nō. sunt vba erronea.i. peccātia in dialectica sine du⁹. qñ.n. ipse dixit ꝙ mundus ⁊ ei⁹ entia: aut hñt cām: aut nō hñt ⁊c. dicim⁹ eni ꝙ oportebat eū distiguere illā cāz: qꝛ cā dī equoce.s. tā ꝑm gen⁹ ꝑdi^ci q̄ ꝑm gen⁹ ꝑncipij: vt dcm̄ est: ⁊ ꝑ ꝯñs ista qđ nō ē iter extrema ꝯdictiōis. (Silr ꝑcessus.) Nūc rephēdit ipm̄ 3° q̄rū ad res: declārando ꝙ ipse adhuc in logica peccauit: qm̄ distinguēdū simplr negauit. negauit.n. ꝑcessuz cāꝝ in ifinitū eē posez q̄rū. vno⁹ ē vez apud phōs. alio⁹ ē falsuz. dic ḡ. silr ꝑcessus cāꝝ ad ifinitū apud phōs ē q̄dāmō ipoīis: ⁊ q̄damō neci⁹. ⁊ declat qñ ē ipoīis. d. vz qñ ifinitū sumit ꝑ se ⁊ recte. ita recte.s. ꝙ ꝑcedēs sit cā subsequētis: ⁊ ñ eē: tūc isto mō est ipoīis: deiñ accipit itellectū ꝯcedēdū. d. sz qñ sumit ꝑ accñs.s. ⁊ circulariter: ita ꝙ sup. tali mō circulariter ꝙ corruptio ꝑcedētis sit necia in eē subsequētis. ⁊ addo ꝙ in tali circulariōe sit ꝑ^m agēs: tūc ifinitas in cāis ē poīis h̄ declat exēplo. d. vt nubē gnāri a vapore: ⁊ vaporez a pluuia: ⁊ pluuiā a nube. In h̄.n. circulo opz supponē ꝑmā cām. Deide ponit 2^m exēplū. d. ⁊ hoiem ex hoie gnāri ad ifinitū ē poīe. ⸿ Sz pōt qs dīe. nō ꝑꝑ h̄ ꝯcedit ifinitas entiū qñ si 2^m est ꝑ^m est. ḡ dabunt cāe actu infinite. iō rñdēdo dicit sup. dico nō seq ifinitū in actu: qꝛ in talibus. vult dīe accñtalr ordinatis eē ꝑcedētiū nō ē neciuz in eē sequētib⁹.i. in effectib⁹ succedētib⁹. Declat ēt ꝙ oz vt sit in tali ordine ꝑ^a cā. d. vñ tales cāe ascēdūt necio ad ꝑmā cām eternalē: ad quā ꝑuenīūt alie cāe. v.g. qñ plato ex socrate tāq̄ ex agēte gnāt: ꝑm⁹ motor hui⁹ mot⁹.i. generatiōis isti⁹ est corp⁹ supcelestē: ⁊ el aīa: vel itelligēs: vel oēs: vel ipe de⁹. Deide ꝑbat h̄ auctē Ar. vel poti⁹ verificat Ar. dcm̄. d. q̄bo hoiē dixit Ar. 2° phyſi. tex. cō. 26. ꝙ hō gnāt ex hoie ⁊ sole. ⁊ sol mouet a suo motore: ⁊ sic motor cātur gradatim a ꝑ ꝑn⁹. ⁊ ꝑ ꝯñs ꝑcedēs hō nō est neci⁹ in eē subsequētis: sz ꝑn⁹ ꝑ^m est ibi opportunū ⁊ neciū. h̄ declarat ēt exēplo manifesto ⁊ notabili. d. vt si qdaz artifex efficeret opa multa subsequētia in subsequentib⁹ tpib⁹: ⁊ cū diuersis istr̄is: ⁊ illa istr̄a facta fuerint ab aliq̄: ⁊ illa met ab aliq̄. māifestū est ꝙ ipsa istr̄a fuerūt adiuicē per accñs. ⁊ est ēt māifestū ꝙ nullū ipsoꝝ neciū est in eē esse eterni ꝑ^m: tūc applica tu ad ꝑpositū. Deide excusat se. d. ⁊ oīa ista declata sunt diffusi⁹ alibi.s. in 8° phyſi. ⁊ 5° phy. 8° qdē tex. cō. 47. ⁊ 5°.s. cōmē. 13. ⁊ in ꝑma disputatiōe hui⁹.

Procedere i ifinitū i causis ē poīe — ius. in solone qrti dubij. ⸿ Debes scire ꝑꝙ ꝑcessus infinit⁹ in causis est poīis: vt inuit h̄ ipse q̄tuor ꝯditiōib⁹. ꝑ^a in cāis per accñs. 2° circulariter se hñtib⁹. 3° vbi esse ꝑcedētis nō est neciū in esse subsequētis. 4° supposito ꝑmāz

Dubiū — cām eē in rez nā. ⸿ Sed obyciet qs qm̄ hō fit ab hoie: ⁊ nō circulariter. ⸿ 2° ēt corruptio pñis nō est necia pro

Solutio. — eē filij: vt vides. ⸿ Dōm vt dī in 2° meta^ce cōmē. 7°. ⁊ ꝑpe finez scdi de gnōne. ꝙ cāe pñt eē ifinite. ꝑ qñ accñtalr ordinant qñ vbi eēntialr: tūc eē vni⁹ eēt simul cū eē alteri⁹. ⁊ sic ifinitū eēt in actu. 2° circulr genitis: ⁊ h̄ ꝑpique vel remote. hō eni fit ab hoie. ⁊ ecōtra. remote: qm̄ ex cadauere fit terra: ex terra plāta: ex plāta cib⁹: ex cibo sperma: ex spermate hō. Dixit vlteri⁹ ita ꝙ sit ibi ꝑmū agēs: qm̄ vbi nō eēt ibi ꝑmū agēs nō eēt ordo in causis: nec ꝑcessus: vt dcm̄ ē alibi.s. in 8° cōmē. 15. ⸿ 2° debes scire ꝙ q̄tuor sunt opiones que reducūt has cāe gnābiles ad pri-

Themistij opio — maz. vna Themistij: qui posuit animā in terra existere.s. ifra orbē lune ꝑductā ex sole ⁊ orbe. declaui ꝑm Ar. vel ex dcis scdis sz pla. vt narrat Auer. in 12° meta. cōmē. 18. ⁊ appet in ꝑmo ⁊ 3° sue abbreuiationis de aia. ⸿ 2^a fuit

Auic. — opio Auic. Alpharabij ⁊ Alex. qui ponit itellectū agentē vnā itelligētiaꝝ ifra sperā lune eē cām: ad quā reducūtur oēs he pñtes: vt Auer. dicit 7° meta. cōmen. 31. ⁊ 8° physi.

Aristo. — cōmen. 79. ⸿ 3° fuit opio Ar. ꝙ illa ꝑma cā sint oēs motores orbiū: cōputādo ēt deū: vt in 9° meta. cōmē. 7. ⁊ 12° meta. cōmē. 44. finxit. vbi declauit ordinē intelligētiarū inuicē ⁊ necessitatē eaꝝ. ⸿ 4° fuit opinio legis sue.s.

Opinio machumeti. — Machumeti: vt narrat ipse 12° meta. cōmē. 18. ꝙ illa pria cā ad quā oēs reducunt sit de⁹: a quo imediate ꝑueniūt oīa: vt ibidē dicit. ⁊ iō aduertēs ad has q̄tuor opiones dixit: vel aīa: vel itelligēs: vel oēs: vel ipse de⁹. tetigit eni quatuor opiones dictas. (Sz id qđ dixit.) Quarto rephēdit illū q̄rū ad ꝑbōnē qua itēdit ꝑbare deū nō eē celos: nec celū. ⁊ ꝑmo ꝑponit ꝑmonē ei⁹ ꝯ quē arguere itēdit. d. sed id qđ dixit ꝙ ꝑ^m ꝑn^m eē celos est ipoīe: qꝛ sup. celi sūt plures: ⁊ vnitas in eo fuit manifesta ⁊c. fuit ḡ rō Alga. replicata his vbis. Deide verificat ꝑpōnē ei⁹: vbi debes scire ꝙ deū nō esse celos pōt itelligi duobus modis. vno mō acci^m deū pro vno principe a quo emanēt oīa entia. scdo mō pro ordine rerū: qui ordo ꝑm rem est ipse res ordinate: vt alibi scis. dicit ḡ. intendimus ꝙ si. vult dicere ꝙ ordo hui⁹ mūdi appet regi ab vno rectore. dicimus ꝙ vera sunt.s. illi⁹ vba.i. si loquit de deo ꝑmo mō vera fuit eius ꝑbatiōe sup. si 2° mō nō ꝯcludit vt scis. (Sed id qđ dixit. vz ꝙ impoīe.) reprobauit ipm̄ 5°. ⁊ ꝑmo ꝑponit ꝑmonē ei⁹. d. sz id qđ dixit. vz ꝙ ipoīe est dicere ꝙ vnuz ꝑncipiū ꝑmū sit vnū celuz: vel vnū corpus: sicut esset sol vel aliud orbiū. ⁊ repetit ei⁹ rōnē in scda figura. d. qꝛ oē corpus ex mā ⁊ forma cōponit: ⁊ ꝑmū ꝑncipiū nō dz aliquo mō cōponi. ⁊ ꝑ ꝯñs nō est corp⁹. Deinde statiz dicit suaz ꝑhārasiā. dicimus ꝙ nō est ꝑpō vlis apud phōs.s. illa qꝛ oē corp⁹ cōponit ex mā ⁊ forma: ⁊ qꝛ ad destruēdū vlez affirmatiuā sufficit verificare ꝑticularē negatiuā: iō dic. corp⁹ eni celeste iuxͣ phoꝝ opionē nō cōponit sup. ex mā ⁊ forma. ḡ sup. nō oē corp⁹. Deinde remouet. q. qm̄ oē qđ mouet diuidit in māmͥ ⁊ formā: vt 2° meta. dī. cōmē. 12. In oi motu opz itellere māz. Rñdet. d. nisi dicat ꝙ mā ipsoꝝ.s. orbiū ⁊ mā iferioꝝ nūcupent equoce. vult dicē ꝙ mā pōt capi duobus modis. vno mō vniuoce pro mā trāsmutabili. alio⁹ analogice. put indifferēs est ad localē ⁊ trāsmutabilē: ⁊ sic pōt ꝯcedi mā in corꝑib⁹ celestib⁹: ⁊ qꝛ dcm̄ est ꝙ iuxta phōs celū nō cōponit ex mā ⁊ forma vniuoce excipit Auic. d. ꝑter Auicē. q. d. qꝛ solus putat ꝯrīū: sicut dcm̄ est ꝑmo celi. cōmēto. 20. Deide ꝑbat illud qđ dixit.s. celū nō cōponi ex mā vniuoce. d. qđlibet enim corp⁹ compositū ex mā ⁊ forma inouatū est: sz celi apud eos nō inouant: imo apud ipsos dnr ab eterno: vt Arist. 8° physi. viā mot⁹ eterni ꝯclusit. (Qualr tñ.) Cū reprobauit ipm̄ qnq̄ modis mouet. q. d. qualr tñ ondit breuiter ꝙ celi nō hēant māz. q. d. cū dcm̄ sit ipm̄ carere mā que nā est via ad hoc. Rñdet. d. dicim⁹ ꝙ hec est via: qꝛ causa corruptiōis apud phōs est mā. seqt ḡ ꝙ id qđ est icorruptibile nō sit recte māle: imo est quid simplex. vñ po⁹ syllī ē iste. oē eternū caret ꝑncipiis gnātiōis ⁊ corruptionis: sz corp⁹ celeste ē eternū. ḡ caret mā q̄ vna est cā gnōnis. Deinde ꝑbat hoc q̄si ꝑ locū a ꝯrio. d. ⁊ nisi gnātio ⁊ corruptio acciderēt inferiorib⁹ corporib⁹ nō cogeremur dicere ꝙ sint cōposita ex mā ⁊ forma: ⁊ tūc vis argumenti est. si cā gnōnis est hēre māꝫ per locū a ꝯrio cā incorruptibilitatis ⁊ esse eterni erit carentia māe: vt Auer. arguit in vltimo de suba orbis. Deinde ꝑbat aliud additū scilz ꝙ qꝛ caret mā ⁊ est eternū est simplr: ⁊ coꝝ mā est

corpus. ꝛ arg^m eius est hypo^m. sic. si corpus est vnuz apud sensus ꝛ icorruptibile est vnū simplex: ꝛ ei^9 mā est corp^9: sꝫ corp^9 celeste est vnū apud sensuz ꝛ incorruptibile. ergo simplex ꝛ ei^9 mā est corp^9. hui^9 syllī ponit pbonē de corporib^9 nobis pn̄tib^9: qm̄ si ista eēnt incorruptibilia: ꝛ qōlibet illoꝝ eēt vnū apud sensuz qōlibet illoꝝ eēt simplex: ꝛ sic pꝫ aña. pino ḡ ponit aña. d. radix nāq3 talis est apud pĥoꝝ: ꝙ corp^9 est vnū in eē: sicut est in sensu: ꝛ per h̄ vult intelligere aña. istud. s. ꝙ si est vnū in sensu ꝛ incorruptibile: ei^9 esse est simplex: ꝛ eius mā est corpus: attn̄ non ponit totūdꝫ ipm velit totū itellere. Deinde pbat h̄ aña. d. vn̄ si corpora nobis pn̄tia nō eēnt corruptibilia: ꝛ sup. qōlibet coꝝ eēt simplex diceremus sine dubio ꝙ eēnt simplicia: ꝛ coꝝ mā est corp^9. Deinde accipit minorez. d. ꝛ iō qꝛ corpus celeste nō corrūpit: ꝛ sup. est vnū apud sensuz. Deinde accipit ꝯn̄tiam. d. appet ꝙ ipsi^9 mā est corporitas: ꝛ sup. ipm esse simplex. ¶ Sed debes scire ꝙ ad declarandū simplicitatez corpis duo reqrunt. s. ꝙ sit apud sensuz simplr: ꝛ ꝙ careat mā. si eni corpus caret mā: ꝛ sit plura apud sensuz nō pōt iudicari simplex: ideo dixit ꝙ careat mā: ꝛ sit simplex apud sensuz. (Hoc eniꝫ.) vlteri^9 h̄ remouet circa nūc dicta aliud dubiuz: qm̄ corpus celeste est: attn̄ vt declaratū est in multis locis: maxie z^o celi. in textu ꝛ cōmēto. 61. vn̄ ḡ poterit qs credere ipm eē cōpositū sicut aial gnābile ex aia ꝛ corpe: ꝛ sic ex mā ꝛ forma. ¶ R̄ndet. vbi debes scire ꝙ aliqd corp^9 idigere aia est duob^9 modis. vno mō vt illa sit formalr ei^9 eē in actu ꝛ in specie sicut corpus hois. indiget eni cō^m vt illa ponit in esse actu forma^r ꝛ sic ꝙ actuale eē hois est esse aie ei^9. Alio mō. aliqd indigere aia vt ponit in eē nobili ꝛ cōseruare in opatione eo qꝛ eē ei^9 est in actu: attn̄ eē nō pōt nisi ope. ista distōne habita cōtinuat ḡ sic lra. dico ꝙ lꝫ sit celū cōpositū ex aia ꝛ corpe: nō tn̄ ex mā ꝛ forma vnino ce dictis. hoc eni corp^9 nō indiget aia in sua ꝯseruatione perpetuali. i. pmo mō: sicut corpa aialiū indigēt. Deinde declarat quō indiget. d. vez tn̄ idiget aia: nō ꝙ sit necessaria in suo esse. i. actuali pmo mō: sꝫ scdo mō. s. vt sit aiatuz: cui^9 rōnē breuē tāgit: qꝛ id qd est nobili^9 opꝫ ꝙ hēat nobiliorē gradū: sꝫ aiatuz est nobili^9 inaiato. ḡ opꝫ vt habeat nobiliorē gradū: qui est gradus vitalis: ꝛ maxie aialis: vt scis z^o de aia. cō. 15. Deinde pbat ōnez pdictā ꝯfessione oium pipateticoꝝ. d. ꝛ nulla est dissensio apud pipateticos ꝙ corpa supcelestia nō hēant po^m subtaz. i. māz aliq̄ mō: ꝛ iō nō ē necīu ꝙ hēant mām sicut se hūt corpa gnābilia. i. vni^9 rōnis cū mā illoꝝ: ecce quō oēs in h̄ sunt ꝯcordes. Deīn pbat h̄ auctoritate Themistij. d. vn̄ ꝛ ait Themisti^9: corpa celestia aut sunt forme aut sūt māe dicte cū nr̄a mā equoce: aut sunt māe viue. i. aiate de senō aliqua alia vita. i. gnābili ꝛ corruptibili: sed eterna.

Cōtradictio in dictis auer. Sed super his accidit qd: qm̄ videt̄ dcm̄ Auerrois ꝯrariū sibi. hic eni dicit mām cām gnātionis. in pmo aūt de suba orbis: ꝛ pmo celi videt̄ dicere ꝙ mā ꝛ ꝯrariū: vt appet cōmēto. 20. ꝛ sic hic videt̄ diminutus vl' ibi supfluus.

Solutio. Et lꝫ de mā celi in multis locis dixi: vt in qōne ppria de hoc: ꝛ tetigi hāc. q. attn̄ pro nūc dōm ꝙ cā gnātionis ꝛ corruptionis sunt due. s. mā ꝛ ꝯriū: ꝛ qꝛ tn̄ mutuo se inferunt: oē eni hn̄s mām hēt ꝯriuz ꝛ ecōtra: vt Auer. pmo celi cōmē. 124. pbat. iō multotiens Auer. dicit cāz corruptionis esse mām: vt hic multotiens cōtrariū: vt 5^o physico. cōmento. 10. qm̄ satis in vno conuertibilium intelligit reliquum.

ALGA. DV. II.

Ait Alga. Et nos dicimus ꝙ ad hoc rn̄dēduꝫ est dupliciter: quoꝝ vnū est qd sequeret̄ iuxā ipsoꝝ opionē: ꝙ oia mūdi corpa eēnt antiqua: ꝛ icausata ꝛ id qd dn̄t pĥi. vꝫ ꝙ huius destructio pōt sciri per alium modū nos reprobabimus cum cū peruenientē disputatiōē: qn̄ de vnitate dei ꝛ remotione denominationū tractabimus.

¶ Nūc iducit Alg. reprhēdentē pĥos duob^9 modis: quoꝝ scdm ponit in du^o 4^o. ¶ Pro itellā hui^9 debes rem^re pcessum pĥoꝝ ad pbanduꝫ ꝙ deus sit agēs. dico ꝙ sic arguebāt. In oib^9 agētib^9 opꝫ venire ad vnū pmū simplr eternum. aliter in caussis esset pcessus infinitus ꝛ reliqua. cōtra hūc pcessum instat Alg. duobus modis expresse: quorū scdm ponit in du^o 4^o. lꝫ in pn̄ti dubio ponat vnū expsse ꝛ aliū implicite: ꝛ sic cōputādo oēs arguit trib^9 modis. p̄ arguit sic. si dareī agēs pmū eternū: sequit̄ ꝙ oia corpa mūdi essent eterna: ꝛ sic nihil gnātur ꝯ eos. ¶ z^o arguit. si aliqd agens eēt tale illud eēt corpus vel vtus in corpore. Hoc ḡ du^m in z^o diuidit̄: qꝛ pmo explicat pmā rōnē ꝯ pĥos. z^o ibi (Et id qd dicunt.) tāgit z^m modum. dicit ḡ. ꝛ nos dicim^9 ꝙ ad hoc. i. ꝯ illū pcessum. ¶ R̄ndendū est duplr. i. arguēdo duob^9 modis: quorū vnus est qd sequit̄ iuxta ipsoꝝ opinionē: ꝙ oia mūdi corpa essent antiqua ꝛ incāta. i. nullo mō depēdētia. (Et id qd.) Hic tāgit secūdā reprobationē scdi pĥoꝝ dicti. Ubi debes scire ꝙ Ar. in 8^o pbauit pmū motorē esse vnū ex vnitate pmi mobilis.

Ex vnitate primi mobil arguit vnitas primi motoris.

Si eni daī vnū pmū mobile opꝫ vt deī vnū pmum agēs mobile illud mouens semp. ꝛ iō videmus Ar. vt dicit Auer. pmo celi. cōmē. 33. facere qōnē de vnitate mundi: qm̄ vt dicit Auer. qui dixit ꝙ mundi sunt plures. ꝯtingeret ei credere multa pncipia. ꝛ ecōtra. ꝛ iō Ar. declarauit ex vnitate pmi vnitatē mundi: vt Auer. in pmo celi. cōmen. 90. declat. vide. hic ergo fuit vna alia via ad pbādū esse vnū pmū agens. dicit mō Alg. ꝛ id qd dn̄t pĥi ꝙ destructio hui^9. i. pncipiū agentiū pluralitatis. i. ꝙ opiones dicētes plura eē pn̄^a: destructio pōt sciri per aliū modū. s. a supradicto. nos reprobabimus eū. i. illū modū cuꝫ peruenietē. i. vētura disputatiōe 5^a qn̄ de vnitate dei. ꝛ remotione denoiationū. s. simplicitate illi^9 in 8^a disputatione tractabim^9. Ubi z^o debes scire ꝙ reprobatio componit̄ sic. ois suba cōposita ex plurib^9 denoiationib^9. i. attributis est corp^9: aut vtus in corpe: sꝫ de^9 est suba cōposita ex plurib^9 denoiatioib^9. ḡ de^9 est corp^9 vel vtus in corpore. maior supponit̄ ab eo tāq̄ māifesta. minor declarat̄: qm̄ apud pĥos de^9 est agēs: de^9 est vnū fm vnitatē pmi mobilis. est mouēs ꝛ sic de alijs: que agēti ꝯueniunt. ꝛ p ꝯn̄s plurib^9 denoiatioib^9 ꝯstituit̄. ꝯclo est falsa. ḡ aliq̄ pmissaꝝ. nō maior. ḡ minor. sꝫ minor seqt̄ ex h̄ ꝙ ponūt deū eē pmū agēs pmū mouēs vnū ꝛc. ḡ de^9 nō est vnū pmuꝫ agens. h̄ ḡ est modus quē dicet post Alg. ꝯ pĥos in reprobatione illius secūdi modi.

AVERRO.

Nos dicim^9 ꝙ ipsi^9 itētio ē ꝙ pĥi neqerunt vnitatem dei asserere: neq3 ꝙ vnū sit corp^9 postq̄ ipsi nequerūt remouē dei denoiatiōes. opꝫ. n. eos cōcedere ꝙ de^9 sit sba cū denoiatiōib^9. ꝛ qdcūq3 sic se hꝫ ē sine dubio corp^9 aut vt^9 corpea: ꝛ iō seqtur eos ꝙ primū pricipiū incausatuz sit corpus celeste: sed pĥi nō attribuūt necessario esse. cui cā nō est id qd dixerat Alga. noie coꝝ. neq3 putant pĥi: ꝙ ipsi nequeant pbare egregie dei vnitatem: ꝛ ab ipsa denoiationes remouere. ꝛ deo dāte in sequētibus diffuse tractabimus.

¶ Uidet̄ mihi ꝙ Auer. hic arguat ꝯ scdz modū quē infra dicet Alg. quē supra expressi. ꝛ pmo reperit sniaz eius. d. dicimus

dicimus nos ꝙ ipsius intentio est ꝙ phi nequerunt unitatē dei asserere .i. nō bn̄ potuerūt ꝓbare deū esse vnuz: neqꝫ sup. potuerūt asserē ꝙ vnū sit corp⁹: sic repit̄ trāslatio ista. ꝛ si sic: videt̄ mihi ꝙ Auer. velit dīe noīe Alga. ꝙ phi in duob⁹ peccāt. pͦ: qꝛ nō potuerūt assignare deū esse vnū ex vnitate corpis celestis ꝯm modū iā expositum. zᵐ pctm̄ estqm̄ neqꝫ pnt ꝓbare ꝙ in nā est vnū pᵐ corp⁹ qd mouet̄ ex se: ꝛ tūc lege sic. ꝙ ipi nequerūt asserere .i. ꝓbare dei vnitatē. sup. ex vnitate corpis pͥmi. ꝛ h̄ q̄tuz ad pᵐ errorē phoꝝ: neqꝫ potuerūt asserere demrātiue ꝙ vnum sit pͥmū corp⁹: ꝛ hoc q̄tū ad zᵐ errorē. ꝙ aūt hoc zᵐ non pnt ꝓbare Auerro. nō explicat: sꝫ explicat pͥmū .d. postq̄ ipsi nequerūt remouere dei denoiationes. vult dicere ꝙ hac de cā nō pnt saluare dei vnitatē: qꝛ saluādo illam intrāt ꝯcedere ipm eē ꝯstitutū ex plurib⁹ denoiationibus: cui⁹ rōnē explicat .d. opꝫ .n. eos ꝯcedere ꝙ de⁹ sit suba cū denoiationib⁹ .i. cōposita ex multis denoiationib⁹ .i. attributis. ꝛ hec minor Algaçelis. Deinde ponit maiorē .d. et qdcūqꝫ sic se hꝫ est sine dubio corpus aut vtus corporea. hic suppleas ꝯnē quā in expōne dubij posui: quā hic ipse reperit. d. ꝛ iō seqt̄ eos ꝙ pᵐ pͥnᵐ incātuz sit corp⁹ celeste vl qdcūqꝫ aliud: ꝙ aūt illud zᵐ phi ꝓbare nō pnt. Auer. nō explicat: pnt tn̄ explicari: qm̄ via ꝓbādo corp⁹ eternuz eē: est via motus eterni: sic si motus est aliquis in reꝝ nā eterm⁹: est aliqd corpus motū eternuz: sꝫ aliquis mot⁹ est eternus: vt pͥmus circularis. ḡ erit aliqd corpus eternuz. vult ḡ Alg. ꝙ hec via nulla sit: qm̄ sustētat̄ in minori du⁹ in qua loquētes ꝯdicerēt. iō vꝫ ꝙ duob⁹ modis peccauerūt phi: sꝫ in trāslatiōe scda sic repit̄ scriptura. (Neqꝫ ꝙ vnuz nō sit corpus.) ꝛ tūc videt̄ dicē ꝙ isti peccāt: qꝛ nō pnt ꝓbare dei vnitatē: neqꝫ pnt ꝓbare ipm nō eē corpus per illā vnitatē. q. d. eo qꝛ ad illā ꝓbōnē sequit̄ dei eē in mā ꝯsistere: vel ipm esse corpus: vt dcm̄ fuit: ꝛ tūc ꝯm h̄ non repetit nisi vnū pctm̄ phoꝝ ꝛ est melius. (Sꝫ phi.) rn̄det hic ad argᵐ Alg. ꝯ phos. ꝛ vt mihi vꝫ. ipe negat minorē. vn̄ dicit. sꝫ phi nō attribuūt necīo eē cui cā nō est .i. ipsi nec̄e eē in cāto id qd dixerat Alg. noīe coꝝ .i. deū euz cōpositū ex pluribus denoiatiōib⁹. ecce quō negat minorē. Dein rn̄det ad ꝓbōnē .d. neqꝫ putāt phi ꝙ ipsi nequeant ꝓbare egregie .i. demoᵉʳ dei vnitatē: ꝛ ab ipsa vnitate remouere denoiatiōes. q. d. ꝙ phi pnt ꝯcedere deuz esse vnū ex illa rōne: ꝛ tn̄ pnt remouere ei⁹ cōpōnē: qꝛ lꝫ de⁹ sit vn⁹ mouēs agēs ꝛc̄. attn̄ ista nō dnt cōpōnē. pp qd expu: sit se. d. ꝛ deo dāte in sequētib⁹ diffuse tractabimus. ecce quō pulchre Auer. satisfecit ad rōnē formalr: ꝛ q̄ difficile fuit mihi ordinare dubiū ꝛ sol. dubij: eo maxīe cuz nullā viderim expōnē: ꝛ vtinā ꝙ hērē aliquā. multotiēs enī despat⁹ ex difficultate vboꝝ isti⁹ trāslatiōis: ꝛ carētia expōnis volui dimittē. attn̄ q̄tū possuz tn̄ exponā. expō aūt subtilior reliquat̄ posteriori. ¶ Sꝫ dices. q̄re Auer. nō reprobat pᵐ modū: neqꝫ approbat. vꝫ mihi ꝙ pp duo. pͦ: qꝛ eius solō māifesta ē ex dictis. ꝯña .n. illa sustētat̄ in vna ꝓpōne. s. ꝙ ab eterno imobili nouū ꝓuenire nō pōt. ḡ si de⁹ ē agēs eternū: oīa corpa mūdi q̄ ab ipso depēdēt erūt eterna. mō hec rō soluta ē mltotiēs in 3ᵃ disputatione. vbi dcm̄ ē: ꝙ ꝓpō illa. vbi sustētat̄ est vera. s. imediate vt dcm̄ ē 8ᵒ phys. cōmē. 15. vbi dcm̄ ē ꝙ ab eterno nō ꝓuenit nouū imediate: lꝫ meᵉʳ bn̄. ꝛ hoc declaui in expōne scdi de suba orbis. zᵒ videt̄ mihi ꝙ iō nō soluit illaꝫ: qm̄ ex dicēdis pōt eius solō eē manifesta: ideo ne ei accidat vboꝝ supfluitas rōnabilr potuit supsedere.

Pria qd **Sed** circa dicta vꝫ esse qd rōnabilis: qm̄ pluralitas attributoꝝ arguit cōpōnē in ꝯtinēte. videmus .n. h̄ in oī ente gnābili vbi ē bonitas: sapia: vtus actiua: ꝛ similia: multitudo .n. attributoꝝ arguit cōpōnē in oī re gnābili: ḡ ꝛ in deo: ꝛ si non in deo erit qd: q̄re nō in deo. ꝛ in alijs sit. ¶ zᵒ pōt argui: qm̄ illa multa vel reducunt̄ in vnitatē: vl sunt simplr plura. si plura. ḡ ꝯtinēs illa eēt ꝯgregatum ꝛ vnū vnitate exercitus. Si in vnitatē: in oī vnitate opꝫ aliqd hēre se vt actū ꝛ alteꝝ vt po⁴. ḡ erit cōpositio. ¶ Ad istā .q. dnt qdaꝫ ꝙ multitudo attributoꝝ in oī ente circa pͥmū arguit cōpōnē. cui⁹ rō est: qm̄ in eis nō pnt eē nisi vt cānt̄ a pͥmo. ꝛ sic cōpositionē dnt. nūc enī cātuz est cōpositū ꝯm Auer. in pͥmo aūt qꝛ cōtinet̄ vt in cā: iō sunt i eo sine compōne: ꝛ hoc est qd dicit̄ cōiter ꝙ q̄cūqꝫ sunt in reb⁹ dispsa sunt vnita in deo: eo qꝛ ibi sunt eo mō quo causata sunt in causa que ꝯtinētia nullā dicit cōpositionē. ¶ Sed mihi videt̄ ꝙ opinio ista sit purus error. qm̄ vl multitudo attributoꝝ formalr dicūt compōnē .i. inquātū multitudo attributoꝝ: vl ꝑ accńs rōne subti in quo sunt. si zᵐ male dicūt: qm̄ eius qd est ꝑ se nō dꝫ causa assignari ꝑ accńs: ēt vt sic oīa in creatura eēnt cōposita rōne ꝯtinētis. Si vō dicat compositionē formalē: ergo in quocūqꝫ dicet cōpositionē saluata ei⁹ rōne ꝑdicatiua ꝛ formali: ꝛ sic in deo eēt cōpositio. Ideo mihi videt̄ ꝙ multitudo attributoruꝫ ꝯm eius rōnē formalē nō dicat cōpositionē: qm̄ in omni cōpositiōe opꝫ vt ꝯsilr vnuz vt actus: alteꝝ vt po⁴. mō vnū attributoꝝ nō erit vt act⁹ respectu alterius. ḡ formalr multitudo illa cōpositiōe nō pōt dicē. ¶ Uꝫ debes scire ꝙ attributa pnt ad duo cōparari: vel inter se: vel ad subm in quo sunt. si pͥmū vt sic formalr cōpositionē nō dnt vt declaui. si scdm vel illud subm est causa in se simplr: ꝛ sic cōtinet̄ in eo ꝑ eēntiā ꝛ summā idētitatē: qm̄ qd additū causato facit cōpositionē: in causa eēntiali facit idētitatē. si causatū sic attributum cōparat̄ illi vt forma accńtalis. ꝛ sic cōpositionē facit cū eo: sicut albedo cū pariete: sꝫ quō hoc hēat sufficiētius declaui in cōmēto. 39. 12. exposui: ꝛ infra in vltio capitulo disputationis dicā. ¶ Quib⁹ visis ad pͥmū dōꝫ ꝙ in oī ente gnāto multitudo attributoꝝ compata ꝯtinēti cōpōnē facit: lꝫ in se nō sit cōpositio: qm̄ vnū attributuz alteri cōpatū compōnē nō pōt dicē: cū neutruz respectu neutrius se hēat vt po⁴ sꝫ oīa sunt ꝑfectiōes. ¶ Ad zᵐ dico ꝙ inter se nullā vnitatē dicunt nisi respectu ꝯtinētis: ꝛ iō nō sunt aggregatū ꝑ accńs: qm̄ vnā aggregatiōe nec cōpositionē dicit si illa q̄ sunt in eo cōparant̄ inter se nec ad aliud nō sic attributa: qm̄ cōpata ipsi ꝯtinētib⁹ aliqn̄ compent̄ vt forme qn̄ eis addunt̄: nō ꝑ eēntiā: sꝫ ꝑut ab alio cānt̄: vt dixi. ecce igit̄ quō pt saluari dei simplicitas cū mltitudine attributoꝝ.

Opio q̄rūdam.

Impug⁹

Ad duo attributa pnt cōparari.

Solutio.

ALGA. DV. IIII.

Dit Alg. Scdm vō est in eo qd dnt ꝛ ponūt peripatetici ꝙ entia abinuicez cānt̄: sꝫ forte dicendū est ꝙ cause successiue ꝓcedūt ad infinitū. ꝛ si ipsi responderent nobis ꝙ hoc est impoīe. Nos dicemus eis qualr hoc asseritis: aut hoc est pͥa cognitio apud vos sine aliquo medio: aut ab aliquo medio. primū est falsuz. multa .n. sunt nob' obijciētia vt reuolutiones orbiū que apud nos sūt ifinite: ꝛ nō ꝑueniūt sine dubio ad cōputuz terminatū vltimū: ꝛ sunt infinite ab alia extremitate. ꝛ si forte diceretis ꝙ p̄terite nouitates nō reperiunt̄ pn̄tes aliquo tpe: ꝛ id qd priuatū est nequit denoiari de finitate: neqꝫ de infinitate. Nos vō rn̄demus ad hoc vobis ꝙ aīe separate p̄teritoꝝ hominū sunt infinite ꝛ p̄sentes. supposito mundū fuisse ab eterno: ꝛ lꝫ sint vna in

specie infinite sunt numero. Et si forte diceretis: ꝙ aie sepate hoium nullũ hñt ordinẽ situalẽ neqȝ nãlẽ neqȝ localẽ. ⁊ ĩfinitates p̃dicte intelligũtur de entibus ordinatis nãlr̃ in causis ⁊ cãtis. Sed dicte aie non sic se hñt. Nos ad hoc rñdẽtes dicimus ꝙ hec euasio quã sumpsistis ĩ situ nõ est magis vera in eo ꝗ̃ in suo ꝯ̃rio. Quare ꝗ̃ magis attribuitis ĩpossibilitatez vni eoꝝ ꝗ̃ alteri: ⁊ qualis est demr̃atio apud vos ĩ hoc. Rursus quare negatis aias dictas hr̃e ordinẽ. ⁊ est manifestũ ꝙ aie sepate trãsmigrant de h̃ mundo ad aliã vitã gradatim in tp̃ibus p̃teritis infinitis. Vñ postꝗ̃ in esse ipsarũ ordinatio ante ⁊ post repit̃: ergo ⁊c̃. Patet ergo ꝙ verba vestra nõ sunt nisi phantasmata ⁊ ambages.

¶ Cum narrauit p̃mũ modũ quo Alg. reprobauit phos. nũc narrat scd̃z modũ. ⁊ p̃mo in hoc dubio narrat in bre ui argumẽtum phoꝝ. d. scd̃m vo est sup. in quo accusant̃ peripatetici in eo ꝙ dñt ꝙ entia adinuicẽ causant̃. mõ si nõ esset p̃mũ in causis esset ꝓcessus in infinitũ: ⁊ lr̃a est male translata. Sic enim reperit̃ in arabico: ⁊ in translatione noua. 2^m vo est s̃m ꝙ dicũt ꝑipatetici ꝙ entia adinuicẽ cãnt̃. (Sed forte.) postꝗ̃ narrauit motiuũ illoꝝ respõdet ei vt debilitet ip̃m. d. forte dõz est ꝙ cause successiue ꝓcedunt ad ĩfinitũ. est ꝗ̃ rñsio ꝙ incõueniẽs phoꝝ nõ est ĩcõueniẽs: qm̃ in causis nõ ĩcõuenit ĩre in ĩfinitũ. (Et si ipsi.) ponit p̃mã euasionẽ phoꝝ. d. ⁊ si ipsi rñderẽt nobis ꝙ hoc est impoĩe. q. d. eo qꝛ infinitum qũolibet est impoĩe eẽ. (Nos dicemus.) arguit cõtra hoc. d. nos dicemus eis q̃liter hoc asseritis: aut hoc. i. ista positio est prima cognitio. i. propositio simplr̃ nota apud vos sine aliq̃ medio: aut ab aliquo medio. i. ꝓpositio demonstrabilis.

Triplex ꝓpõ ¶ Debes scire vt dixi: ⁊ accipit̃ p̃mo celi cõmẽto. 2. ꝙ ꝓpositio est tribus modis. quedã simplr̃ nota: vt p̃me ꝓpões que sũt nãlr̃ note. quedã oĩno ignota: eo qꝛ eius noticia solũ per mediũ demõstrationis fit in nobis. quedam medio modo: eo qꝛ est nota sine medio. indiget tñ modicula inuãtione. i. que sit syllo hypo^co loco a ꝯ̃rio: vt dicit Auerro. 2^o physico. cõmen. 3. iõ petit Alg. ista ꝓpõ in causis nõ est ꝓcessus in infinitũ vel est simplr̃ nota: vel indiget aliquo medio. (Primũ est) nunc reprobat p̃mũ mẽbrum: tacet aũt 2^m: qm̃ intelligit̃ ex primo. d. p̃mũ est falsum. cuius rõnez dicit. multa. n. sunt obyciẽtia. i. ꝯ̃dicentia huic. quoꝝ p̃mũ ponit. d. vt reuolutiões orbiũ que apud vos sunt infinite: ⁊ nõ ꝑueniunt in futurũ sine dubio ad computũ terminatũ vltimũ: ⁊ nõ modo sunt infinite a ꝑte post. imo ⁊ sunt infinite ab alia extremitate. i. a parte ante. (Et si forte) ponit ad hoc secundã euasionez. d. ⁊ si forte diceretis ꝙ p̃terite nouitates nõ reperiunt̃ p̃sentes aliquo tp̃e: ⁊ id qd̃ p̃uatũ est nequit. i. nõ debet denominari de infinitate aut finitate. vult dicere ꝙ phi intelligũt in entib^9 positiuis eẽ incõueniens: nõ p̃uatiuis que nõ sunt vere nec finita nec infinita nisi forte s̃m rõnez. (Nos vo.) arguit cõtra hoc. ⁊ virtus argumẽti est: qm̃ lz p̃teritiões nõ sint entia positiua: attñ in eis p̃nt esse infinite res positiue: qd̃ declar. d. nos vo respondebimus ad hoc vobis ꝙ aie separate p̃teritoꝝ hominũ sunt ĩfinite: ⁊ presentes sumpto mũdũ fuisse ab eterno: ⁊ lz sint vna in specie ĩfinite sunt in numero: ⁊ p ꝯ̃ñs euasio est. (Et si forte.) adhuc ponit tertiã euasionẽ. d. ⁊ si forte diceretis: ꝙ aie sepate hoiũ nullũ hñt ordinẽ situalẽ: neqȝ nãlẽ: neqȝ localẽ: ⁊ ĩfinitates p̃dicte ĩtelligunt̃ de entibus ordinatis nãlr̃ in causis ⁊ causatis: sed dicte anime non sic se habent. ¶ Debes scire ꝙ duobus modis aliquid põt intelligi esse in rerũ natura in terminata parte. vno modo situaliter sicut ponit Auicẽ. de octaua spera. Alio modo localiter per circũscriptionez alicuius supius ambientis. ⁊ vtrũqȝ duobus modis. nãlr̃: sicut ignis in ꝯ̃cauo lune ⁊c̃. ⁊ scd̃o modo violenter: sicut graue ibidem. vult ergo ista euasio ꝙ ꝓpositio dicta intelligatur in rebus situalibus vel locatis nãliter. cuiusmodi nõ sunt anime hominum separate. (Nos ad hoc.) contra hoc arguit. d. nos ad hoc rñdentes dicimus: ꝙ hec euasio quã sumpsistis in situ. i. in reb^9 situalibus nõ est magis vera in eo. i. situ ꝗ̃ in suo ꝯ̃rio. i. nõ situalib^9. quare ergo magis attribuitis ĩpossibilitatez vni eoꝝ ꝗ̃ alteri: ⁊ q̃lis est demr̃atio apud vos in hoc. i. ꝙ magis sit ĩcõueniẽs de vno ꝗ̃ de altero. (Rursus) 2^o arguit cõtra idem. d. quare negatis dictas animas habere ordinẽ: imo oẽs tenẽt eas ordinari s̃m merita earum cũ sunt in corporibus. (Et est manifestũ.) 2^o arguit ꝙ sunt in loco: ⁊ ratio ei^9 sic componitur. In quarũcũqȝ naturis inuenit̃ ordo s̃m ante ⁊ post. i. s̃m prius ⁊ posterius: illa sunt in loco: qm̃ mouent̃ localiter: sȝ in naturis animarũ inuenit̃ iste ordo prioris ⁊ posterioris. ergo locus. minor ꝓbat̃ auctoritate legis: qm̃ aie migrant de vita p̃ñ ad aliam vitã. ⁊ per ꝯ̃ñs mouent̃. ¶ Duiꝰ ergo p̃mo tangit ꝓbationem minoris. d. ⁊ est manifestũ ꝙ aie sepate transmigrant de hoc mundo ad aliam vitam gradatim in tẽporibus p̃teritis infinitis. i. vna post alteram in infinitũ tẽpus ante tẽpus qd̃ est p̃sens. Deinde accipit minorez. d. vnde postꝗ̃ in esse. i. in nãis eaꝝ reperit̃ ordinatio. i. trãsitus de ante ⁊ post. Deinde ponit ꝯ̃nẽ. d. ꝗ̃ ⁊c̃. idest ꝗ̃ ille sunt in loco. ⁊ cũ dixit totum hoc recapitulat peccatũ eoꝝ. d. pȝ ꝗ̃ o phi ꝙ v̾ba vestra nõ sunt nisi phantasmata ⁊ ambages.

AVERROIS.

NOs dicimus ꝙ id qd̃ dixit. s. ꝙ forte cause ꝓcedũt ad ĩfinitũ vsqȝ qñ dixit vt reuolutiões orbiũ ⁊c̃. Ad h̃ rñdẽdũ est ꝙ phi negãt ĩfinitatẽ cãrum ⁊ cãtoꝝ: qꝛ ꝑueniũt ad ens cãm nõ hñs: sȝ per accidẽs hñ ꝯ̃cedũt hoc rõne cuiusdã antique cãe: ꝗ̃ nõ qñ ipse cause descẽdunt recte: vel simul in materijs ĩfinitis. Sȝ id qd̃ dixit noĩe Auic̃. vȝ ꝙ p̃nt eẽ infinite aie: qꝛ infinitas nõ est ĩpossibilis nisi in rebus situatis. Dicimus ꝙ sunt v̾ba falsa: ⁊ nullus veracium phoꝝ ꝯ̃cedit: imo põt ostẽdẽ demõstratiue: ⁊ hoc impoĩe mõ vñ est a nobis in p̃cedẽtib^9 deñ. ergo nõ sequit̃ phos aliqd̃ suoꝝ argumẽtoꝝ rõne huius positionis. vȝ repiri aias infinitas in actu. Unde hui^9 rõne conati sunt aliqui opinari trãslationẽ animarũ. anime eni humane distinguunt̃ in numero numeratiõe corpoꝝ ⁊ remanẽt in perpetuum.

¶ Videt̃ mihi ꝙ ista solo põt diuidi in duo: qꝛ primo ponit verã euasionẽ phoꝝ. 2^o ibi (Sed id qd̃.) rñdet arg^to ꝯ̃tra illã. in p̃mo repetit id cui vult respõdere. d. dicimus nos ꝙ id qd̃ dixit ꝙ forte cause ꝓcedũt in infinitũ vsqȝ qñ dixit. illud verbũ. vt reuolutiones orbiũ ⁊c̃. i. ꝙ sentẽtia contenta in his verbis soluit̃: qd̃ declarat. d. ad hoc respondendũ est ꝙ phi negant infinitatẽ causaꝝ ⁊ causatorũ: qꝛ ꝑueniũt. i. dicunt esse perueniendũ ad ens causam nõ habens. vult dicere ꝙ incõueniẽs phoꝝ est: qꝛ tũc in causis eẽntialr̃ ordinatis esset ꝓcessus infinitus. Deinde

ponit

ponit id qḋ nō reputāt īcōueniēs.d.sed ꝑ accñs bene ꝓce
dunt hoc rōne cuiuldā antique cāe. Deinde ponit scḋm
modū īpolitatis.d.sed nō qñ ipse cāe descēdūt recte.De
inde ponit tertiū.d.vel simul in materya infinitas. Ubi
debes scire ꝙ q̄tuor modis in causis possumus imagina/
ri ꝓcessuꝫ in īfinitū.s.ꝓut sunt eēntialr̄ ordinate.secūdo
ꝓut recte per īferiorē in ꝑfectione ascēdēdo in īfinitū.i.
in eodē gñe cāe.ꝛ tertio ꝓut sunt in actu.ꝛ q̄rto ꝓut acci
dentalr̄ ordinanť:ꝛ successiue accipiunť.Sed dices.quō
differt scḋs modus a p̄mo.rñdeo ꝙ p̄mus modus itelli/
giť:siue in eodē gñe cāe siue in diuersis.scḋs in eodē gñe
cause tm̄:ꝛ hoc dicit Auer.2.meta.in cō.5°.in expōne 2°.
vbi ait.ꝛ forte intēdit ꝑ rectitudinē vnius spēi.vult dicē
cāe.v.g.qñ oīa sunt in eodē gñe cāe.v.g.vt hō fit ab hoīe
ꝛ sup.homo a sole:ꝛ sol a p̄mo motore:semꝑ seruādo idē
genus cāe.per scḋaꝫ spēm itelligit ea que sūt de diuersis
speciebus collocatis sub vno genere.v.g.vt ignis fiet ex
aere:ꝛ aer ex aqua:ꝛ aqua ex terra.oīa eni ista sunt cause
cōuenientes in gñe:quia oēs sunt eiusdē materie ꝛ diuer/
sanť i specie.¶ Sed dices ꝙ ista pars nō differt a p̄ma.
Idem eni videť intendere in vtroqꝫ dicendū ꝙ in scḋo
intelligit in diuerso gñe cāe:ꝛ si exēplificauit in illo eodē
In cāis accidēta/liter ordinatis pcedere i infinitū ē possibile. hoc facit ꝭm vim exēpli:nō ꝭm veritatē.¶ Dīs habitis
dico ꝙ trib⁹ p̄mis modis est ipoſe processum sine fine in
causis:sed solū in q̄rto modo:ꝛ hoc seruata vna cā eterna
vt iā dixi in dubitationis scḋe solone.¶ Sed dices:qua
re dicunť cāe accñtalr̄ ordinate:ꝛ alie eēntialr̄ ordinate.
¶ Secūdo quero quare potius incōuenit de eēntialiter
ordinatis q̄ꝫ de accidentaliter ordinatis.¶ Ad p̄mā dīꝫ
ꝙ ordo est p̄oris ad posterius:ꝛ hoc est cōe tā causis eēn/
tialiter ordinatis q̄ꝫ accidentalr̄ ordinatis:differūt autē:
qm̄ quādo p̄us ita est p̄us ꝙ oīno nec esse:nec imaginari
pōt posterius:ꝛ posterius ita est posterius ꝙ in re:nec eē:
nec imaginari pōt prius:est ordo eēntialis:quādo v̄o ac/
cidit priori ꝙ fuerit prius:ꝛ posteriori:ꝙ fit posteri⁹:tūc
ordo est accidētalis.Exēpla sunt: qm̄ sol ita p̄or est ꝙ vt
sic nullo modo ēē:nec imaginari potest post hoīeꝫ.simi/
liter deus.ita p̄or est sole ꝙ nec esse nec imaginari potest
post ipsum:eo qꝛ esse hoīs ꝯtineť essentialr̄ in sole:ꝛ esse
solis essentialr̄ cōtineť in deo.ideo est oīno essentialis or
do.exēplū scḋi.socrates est p̄or platone:attñ pōt esse ccō/
tra:qm̄ ista dīnt tm̄ accñtalr̄.ꝛ iō accidit ꝙ vn⁹ sit altero
p̄or:vt vides.¶ Ex hīs soluiť p̄ma q̄stio.dicūť eni accñta/
liter ordinate:quia accidit extremis ꝙ sint extrema:ꝛ illa
Dr̄ia iter ordinem eēntialē ꝛ accñtalē. quoqꝫ eēntialr̄:qꝛ eēntialr̄ sūt extrema:ꝛ hoc dič Auer.
8° phys.cō.47.¶ Ad scḋaꝫ qōnē rñdet Auer.5° phy.cō.
13° in fine.cuius rñsio cōsistit in hoc:qm̄ essentialis ordo
requirit extrema actu:ꝛ me⁹ actu:sꝫ accñtalis nec per se:
nec necessario reqrit extrema actu:sed accidētalr̄ ꝛ ꝯtin/
genter:ꝛ ideo si cāe eēntialr̄ ordinate eēnt īfinite: tūc sit
in eodē īstāti eēnt entia actu īfinita:nō sic est in accñtalr̄
ordinatis.ꝛ hoc dicit ibidē:ꝛ qꝛ moderni.i.loquētes sue
legis nō distinguūt illud qḋ est per se:ꝛ illud qḋ est ꝑ ac/
cidēs.i.īter ordinē aliquoꝝ ꝑ se ꝛ accñtalr̄:extimauerūt
qḋ sequiť ex h̄ ꝙ si hō semꝑ gñeť ab hoīe:ꝛ p̄mū nō fue/
rit:ꝛ postremū nō erit:ꝛ nō est ita:qm̄ p̄mū est:qḋ est sol:
ꝛ itelligētia operās motu illius.vult dicē ī eēntialr̄ ordi/
natis.hoīem aūt gñari ab hoīe in īfinitū est verū ꝑ acci/
dens:nō ꝑ se:ꝛ ꝑ ꝯn̄s nō opꝫ vt si vltimū sit.sit p̄mū.ꝛ eꝫ.
si nō est vltimū nō est p̄mū:qm̄ eēntialis ordo reqrit ex
trema actu:accñtalis aūt per accñs:ꝛ stat p̄mū nō esse:ꝛ
Dubita° posterius eē.¶ Sed dices.si īter illa est ordo accñtalis.
ḡ nō opꝫ vt sit sempitern⁹ iste ordo in successione vnius
Solutio. post alteꝝ.¶ Rñdet Auer.in 8° cō.47.d.impoſe est vt
ista sint:nisi ponať hic aliqḋ motū ex se cōtinens oīa ista
aliquo mō ꝯtinētis:vult dicere in po°:ꝛ sic appet tota so/

lutio huius qōnis.(Sed id.)Nūc rñdet argumēto eius
de aīabus īfinitis.erat eni arg⁹.aīe sunt actu infinite.aīe
sunt eēntialr̄ ordinate.ḡ aliqḋ eēntialr̄ ordinatū est actu
infinitū in tertia figura:ꝛ per ꝯn̄s ꝑ ꝯuersionē in p̄te ali/
qḋ īfinitū est in eēntialr̄ ordinatis.¶ Ad hoc respōdet ꝛ
p̄mo repetit illḋ.d.sed id qḋ dixit noīe Aui.vꝫ ꝙ possunt
esse īfinite aīe:qꝛ īfinitas nō est īpoſis nisi in rebus firma
tis.deide rñdet.d.dicim⁹ ꝙ sunt verba falsa:ꝛ rñdet for/
maliter negādo maiorē.d.ꝛ nullus veraciū phoꝝ conce
dit aīas esse īfinitas.imo pōt ostendi demōstratiue eius
oppositū:ꝛ hoc ipossibile modo vlī.i.vlr̄ ꝛ oībus modis
est dictū in p̄cedētibus a nobis.s.in p̄ma disputatione.in
solone quinti dubij.ergo non sequiť phos aliqḋ suorū ar
gumētoꝝ rōne huius q̄stionis.vꝫ reperiri aīas infinitas
in actu.q̄si dicat.ergo peccat ratio in minori.(Unde hꝫ.)
hec littera reperiť sic.vnde hui⁹ rōne conati sunt aliqui
opinari translationē animarū.anime eni humane distin
guunť in numero corpoꝝ ꝛ remanēt in perpetuū.Si lit/
tera sic stat videť mihi ꝙ ipse velit tangere eos ꝗ vñ sūt
rōne Alga.ꝛ quasi dicant ꝙ illi sunt qui probāt animas
moueri de loco ad locū.dicit ergo.vñ h⁹ rōne.s.Alga. co
nati sunt aliqui opinari trāslationē animaꝝ.i.aīas moue
ri trāslatione.i.localr̄.eni pro quoniā post morteꝫ aīe hu/
mane distinguunť numeratione corpoꝝ in q̄bus iaꝫ fue
runt:ꝛ post que remanent in perpetuū.vult dicere.ꝙ est
argumentū validū apud eos qui supponūt hoc.s.ipsas re
manere in perpetuū:ꝛ numero diuersas ꝭm corpora in q̄
bus iam fuerūt:nō tñ dꝫ acceptari apud phos qui negāt
illud.Sed alia lr̄a est sic.vnde h⁹ rōne conati sūt aliqui
opinari trāslationē aīarū:qḋ est impossibile.anime eniꝫ
humane distinguunť numero numeratione corpoꝝ:ꝛ nō
remanēt in ꝑpetuū:ꝛ tūc sermo eius est manifestus ꝑ se.
vult eni dicere ꝙ aīas moueri localr̄ est impoſe: qm̄ ipse
nō sūt numerate post mortē:cū tm̄ modo nūerent ꝑ cor/
pora in q̄b⁹ sūt actu:post q̄ nō p̄nt rem[re] nu[ra] ī vna specie.

Sed circa ista pōt eē q̄stio.vtrū si aīe humane sint Scḋa qḋ
multiplicate in vna specie p̄nt remanere
nūerate post exitū eaꝝ a corpe:vt videť ꝭmo scḋe trāsla
tionis inuere ꝑ ente impoſi.¶ Ad hoc latini dicūt ꝙ aīe Positio latinoꝝ.
humane p̄nt numerari ꝑ corpa ꝑ que fuerūt.s.ꝑ hitudies
ad illa.aīa eni socratis est alia ab aīa platonis post mortē
qm̄ remanet in ea habitudo alia ab habitudine alterius
qꝛ a.s.fuit alterius corporis.¶ Lꝫ hec rñsio sit ꝭm legem Impug°
vera:ꝛ per ꝯn̄s simplr̄ solent phi sic arguere.ꝯ hoc adda/
cam ergo argumēta coꝝ ꝯtra illā.ꝛ suppono p̄mo ꝙ vni
tas qua vnū īdiuiduū est indiuisum in se ꝛ diuisuꝫ a quo
libet alio eiusdē spēi est ita ꝓpria esse indiuiduo:sicť vni/
tas com' capta ipsi enti com' capto.hoc est māifestū:qm̄
est eadem ratio entis ꝛ vnius entis hoīs:ꝛ vnius hoīs.vt
Aristo.tradit in me[ta].tunc arguo ꝛ quero.vel ista habitu Primuꝫ arg⁹.
do est essentialr̄ ipsa essentia aīe vel accidēs illius.si eēn
tialiter eēntia.ergo a quocūqꝫ aīa habuit istud esse vnū
habuit essentialr̄ essentiā:sed a mā habuit istud esse vnū
s.qñ fuit in eo.ḡ ab ea habuit eēntialr̄ eius eēntiā:ꝛ per
ꝯn̄s ita sicut forma asini:qꝛ eēntialr̄ dependet a mā.nō
pōt esse sine mā:ita etiā ꝛ forma hoīs nō posset esse sine
mā:eo qꝛ eēntia ei⁹ eēntialr̄ fuit a mā:eo qꝛ eius habitu
do:que est sua eēntia ꝭm rē fuit a mā.Si v̄o dicať ꝙ hec
hitudo est accidēs ipsi aīe numeralr̄ sumpte:tunc arguo:
q̄cq̄d essentialius ꝛ interius inest ipsi aīe ierit p̄us ipsi q̄ꝫ
illud qḋ ei inest ꝑ accñs:sed ex supposito vnitas iest eēn/
tialius q̄ꝫ habitudo.ergo aīa p̄us erit vna numero q̄ꝫ sibi
insit habitudo illa que est ei accidens.Et hec rō tāgiť ab
Auer.7° meta.cō.2°.vbi ait.in h̄ ergo caplo itēdit decla
rare ꝙ q̄ditas īdiuidui sube p̄or est ī eē q̄ditatib⁹ accñtiū
indiuiduū eni sube ꝙ p̄us sit alijs īdiuiduis accñtiū ma/

nifestũ est per se. vult dicẽ ꝙ sõ qdditas subẽ por est qd-
ditate accidentiũ ꝗ̃ idiuiduũ illius est ꝑus idiuiduo ac-
Scdm. cidẽtis. ecce quõ tãgit illã vim. ¶ Scdo arguo: qꝛ Aris.
tz. meta. vt ibi exponit Auer. ꝯ. 49. ⁊ Thomas ꝓbat vni
tatẽ mũdi ⁊ ꝑmi motoris: ⁊ cõponit syllm sic. q̃cũꝗ sunt
nũero multa: multã hñt mãm: sed ꝑmus motor non hẽt
mãz. ꝗ in scda figura ꝑmus motor nõ est plus vno in spe
cie eius. mõ assumo maiorẽ Ari. ⁊ arguo addendo istã. s.
oẽs aĩe sepate nõ hñt mãm. ꝗ nõ sunt multe in numero:
Rñsio. qđ est ꝓpositũ. ¶ Ad hoc dices ꝙ Ari. itẽdit sic maiorẽ:
quecũꝗ sunt numero multa hñt mãm actu vł habitudi
ne. mõ assumẽdo minorẽ Ari. deus nõ hẽt mãz actu nec
habitudine: ⁊ minor tua falsa est. s. aĩe nõ hñt mãm actu
nec habitudine: qꝛ saltẽ hñt illã in habitudine. ¶ Sed
cõtra. qꝛ maiorẽ habitudinẽ ad mãm dicit vle mãle ꝗ̃
anima post mortẽ: qꝛ vle per idẽtitatẽ est in mã: sed aĩa
nec per idẽtitatẽ nec ꝑ copulationẽ: sꝫ vle nõ ꝓpter illud
dicit idiuiduũ simplr: imo absolute dicit vle. ꝗ ⁊ multo
Contra. magis aĩa dicit plusꝗ̃ vlis. ¶ Scdo ꝯ idẽ arguo ex dcis
in ꝑ celi. vbi vtit illo met argumẽto. nã ꝓbãdo illã maio
rẽ ait ꝙ aliud est hoc celũ: ⁊ celũ simplr: ⁊ hoc qdẽ vt spe
cies ⁊ forma. hoc aũt mã mixtũ. Deinde subdit qbusdaꝫ
interpositis. di. quoꝝ suba in mã est plura ⁊ ifinita entia
eiusdeꝫ spẽi. mõ arguo sic. ista ꝓpositio: quoꝝ suba est in
mã sunt plura idiuidua: vel itelligit de mã in q̃ sunt actu
vel in qua sunt in habitudine. si ꝑmũ. ergo maior. illa hñ
fuit assumpta: ⁊ minor fuit multo melius accepta sub ma
iori. Si loquit de mã in qua est in habitudine: ⁊ nõ actu.
ergo non hñ dicit ꝙ celũ simplr: ⁊ hoc celũ differũt sicut
forma ⁊ mã: qꝛ celũ. s. vle saltẽ mãle est in mã ſm habi
Fuga tudinẽ: ⁊ sic oĩno itelligit de re ꝙ est in mã actu. ¶ Sꝫ
dices ꝙ ibi Aristo. est in pte argumentatiua. qꝛ vt dicit
Auer. ibi cõmento. 9z. Aristo. arguit pro vna pte qõnis.
Contra ¶ Sed istud est fuga. qꝛ Aristo. pro qõne accipit illam
opionẽ ⁊ illã ꝓpõnẽ tanꝗ̃ verã: vt apparet cõ. 95. ⁊ eã nõ
Tertium negat. ¶ Tertio ⁊ vltio arguo. vel tantã vnitatẽ mãlem
precise habuit aĩa dũ fuit in corpore quãtuꝫ hẽt post. vel
minorẽ: vel maiorẽ. maiorẽ nullus diceret: nec minoreꝫ:
qꝛ hoc nõ esset: nisi qꝛ aĩa post mortẽ esset indiuiduum
vagũ: ⁊ in corpe fuit idiuiduũ signatũ: ⁊ qui dič hoc stul
tus est. Si tantã. ꝗ cũ in corpe fuit cõpleta in specie apđ
eos. ꝑ hoc eñ fuit in mã vnita: vt ponũt. ergo ⁊ nũc est in
diuiduũ cõpletũ in specie: ⁊ per ꝯñs nunꝗ̃ erit vnibilis
ipsi corpi sicut nauta naui: cuius ꝯtrariuꝫ ipsi dicunt. dico
ergo ſm pñias Aris. ⁊ Auer. ꝙ numerus indiuiduoꝝ non
nisi per mãm in qua acta sunt hẽt fieri: ⁊ qꝛ igit aĩe post
mortẽ sunt sine mã actuali: vt scis. io dicit Auer. ꝑmo ce
li. cõ. 9. ꝙ omne qđ nõ est in mã declaratũ est eẽ impoẽ
inueniri plus vno idiuiduo in specie: ⁊ sic dicẽt ꝙ oẽs eẽnt
vna aĩa nũõ oiuz: sicut visuꝫ ẽ in expositione tertij de aĩa.
Solo ad primã. ¶ Sed he rõnes nõ cogũt ꝯ nos. ¶ Ad primã dicerẽ ꝙ
illa habitudo est ipsa aĩa eẽntialr differens in mõ ab ea:
attñ nõ ꝑꝑ hoc eẽntialr depẽdet a mã: cũ mã non fuerit
Ad scdm cã eẽndi simplr aĩe: sed eẽndi in corpe: vt pꝫ. ¶ Ad scdaꝫ
dõm ꝙ argᵘ ꝯcludit illaꝫ eẽ itentionẽ Ari. nõ tñ intẽtio
Ari. in h̃ est sustinẽda. imo Ari. ⁊ Auer. in h̃ errauerunt.
⁊ ꝑ h̃ idẽ ad ꝯfirmationẽ ꝑmi celi. nõ. n. dubito illã fuis-
se itẽtionẽ Ari. sed teneo cũ hoc ꝙ est Ari. illã eẽ falsaꝫ.
Ad tertiũ ¶ Ad 3ᵘᵐ dõꝫ ꝙ aĩa hꝫ aĩ ⁊ post mortẽ illõ met eẽ simpʳr
nõ tñ illud met eẽ ſm qd: ⁊ ideo post mortẽ nõ est cõple
ta in specie: sič nec ante vitã: vt pꝫ. ALGA. DV. V.

Ait Algazel rñdẽs pro pħis. Et si for-
te aliquis diceret ꝙ probatũ est cum
ꝑfecta demõstratione cãs nõ reperiri
ad infinitũ hoc modo: aut quelibet il-
larũ cãrũ poẽis est in eẽ: aut necẽia. scdm est fal-
sum: qꝛ si ita eẽt nõ indigeret de cã. si prio mõ. ꝗ
totũ denoiat de poẽitate. ⁊ quodlibet possibile
indiget de causa addita super eum. ergo totum
illud indiget de causa extrinseca ab illo toto.
¶ Hic ponit viã aliã a ꝑdicta declarãdo qualr est venire
ad ꝑmã cãm. d. ait Alga. respõdens pro pħis: ⁊ si forte ali
quis diceret ꝙ ꝓbatũ est cũ perfecta demõstratione cau
sas nõ reꝑiri ad infinitũ hoc modo. (Aut quelibet.) posi
ta intẽtione ponit viã Auic. d. aut quelibet illaꝝ causaꝝ
poẽis est in esse. i. aut oẽs sunt poẽes esse: ⁊ poẽes non esse:
aut quelibet illarũ est necẽia. i. necẽ eẽ. ꝑmo destruit scdꝫ
mẽbrũ. scdo ꝯcludit ꝑmũ. d. scdm est falsuꝫ: qꝛ si ita esset
nulla illaꝝ idigeret de causa: ⁊ sic eẽnt simplr icausate: ⁊
ita nõ iuicẽ cãe. (Si ꝑmo mõ.) nunc cõcludit scdm. d. si
ꝑmo mõ. ꝗ totũ denoiat de poẽitate. i. aggregatuꝫ ex eis
totũ dicit ens poẽe eẽ: ⁊ poẽe nõ esse. Deinde arguit ex h̃
ꝓpositũ. d. ⁊ qõlibet poẽe indiget de cã addita super eũ:
⁊ tũc replices ꝓpõnẽ cõclusam tanꝗ̃ minorẽ sic: sed totũ
illud est poẽe. ergo totũ illud indiget de causa extrinseca
ab illo toto: que. s. sit prima simplr. AVER.

Dicimus nos ꝙ hec demr̃atio quã di-
xit Algazel noie pħoꝝ tñ ab Aui. re-
perit. Ipse eñ meditatus est ꝙ dicta
via veracior est antiquoꝝ via. Quia
putauit ꝙ hec via sumat de substantia entis: ⁊
antiquoꝝ via sumat de accidẽtibus prio princi
pio: aut cõsequẽtibꝰ. Et dictã viã sumit Auič.
a loquẽtibus. Ipsi naꝗ opinati sunt qđ notuꝫ
est de se ꝙ ens duabus diuiditur partibus. s. ad
possibile ⁊ necessariũ: ⁊ dicũt ꝙ oportet ꝙ pos-
sibile habeat agens: ⁊ qꝛ mũdus totus est pos-
sibilis: oportet ꝗ ꝙ habeat agens necessariũ eẽ.
Hec est ꝓbatio secte motbizele. Et est sine du-
bio vera preter id qđ dixerũt ꝙ mũdus est pos-
sibilis: ⁊ quodlibet possibile oportet ꝙ habeat
agens: hoc eñ nõ est notũ de se. ⁊ Auicẽ. cepit
hãc opinionẽ per alios ꝓpositionẽ vniuersalẽ:
ita ꝙ posuit intẽtionẽ possibilẽ in id qđ causaꝫ
habeat: vt ait Algazel. Unde si dicta ꝓpositio
absolute sumeret nõ sequeret diuisio predicta:
qꝛ id qđ primo diuidit ens ad habẽteꝫ causam:
⁊ ad non habentẽ non est diuisio nota de se.
¶ In hac dubitationis sol. ꝑ inuit auctorẽ huius vie. d. di
cimus nos ꝙ hec demr̃atio quã dixit Alga. noie pħoꝝ
reperit tñ ab Aui. Deinde dat cãm q̃re Auič. reputauit
viã istã firmiorẽ via antiquoꝝ quaꝫ narrauit. d. ipse me-
ditatus est ꝙ dicta via verior est via antiquoꝝ dicta. Cu
ius rõnem innuit: ⁊ põt cõponi sylls. oĩs via que daẽ per
eẽntialiora enti ⁊ ꝑmo ꝑncipio: est firmior via data ꝑ ac-
cidẽtia vel ꝯñtia illis. hãc maiorẽ supponit ⁊ accipit mi-
norẽ. d. qꝛ putauit ꝙ hec via sumit de suba entis ⁊ anti-
quoꝝ via de accñtibꝰ ꝑmo ꝑnᵒ: aut ꝯñtibꝰ sumit: ⁊ dicit.
accñtibꝰ aut ꝯñtibꝰ. ad demr̃andũ ꝙ ibi non sunt ꝓpria
accñtia: sed debẽt dici ꝯñtia: ⁊ tũc suppleas ꝯñe iã dictã.
(Et dictã.) Nunc vult ondere in q̃ hec via est vera: ⁊ in
quo peccat: ⁊ iõ ꝑ reperit illiᵘ vim: declãndo a q̃ sũpsit il-
lã ipse. d. ⁊ Aui. sumit dictã viã a loquẽtibꝰ: qđ declat di.
ipsi naꝗ: opinati sũt qđ notũ est: ꝙ ens diuidit duabꝰ ꝑtibꝰ

scilꝫ ad possibile:ꝛ ad neccium supposito ꝙ hec diuisio sit
nota ꝑ se:ꝛ dicūt ꝙ opꝫ ꝙ pole habeat agens.tūc arguūt
sic:ꝛ qꝛ mundus totus est polis:opꝫ ǧ ꝙ habeat agēs ne-
cessariū ad hoc vt ꝑ ipsuꝫ ꝑpetuet:ꝛ addit ꝙ hec ꝓbatio
est secte motbiçele.(Et est.)Ponit erroreꝫ rōnis.d.ꝛ est
sine dubio vera.sup.ſm gd ṗter id qȯ dixerūt ꝙ mūdus
est polis:ꝛ qȯlibet pole:opꝫ ꝙ habeat agēs.ait ꝙ hoc nō
est notū de se.imo sup.oppositū totius hui⁹ demonstratū
est in fine ṗmi celi ꝯ Platonē.nullū enī possibile pōt ha
bere agens quo perpetuet̃ aliṙ nā ꝯtingēs reuertit̃ in ne-
cessariū.(Et Aui.)ponit enacuationē Aui.qm̄ ꝙ oē ens
sit pole vel neccīuꝫ nō est ita notū.iō Aui.loco entis polis
posuit hñs cām ꝛ loco entis necc̄ȷ posuit nō hñs cām.dic̃
ergo.ꝛ Auic.hāc opionē cepit.i.ꝯfirmauit ꝑ aliā ꝓpōneꝫ
vlem.ita ꝙ posuit intētionē poleꝫ.i.hoc mēbrū ens pole
in id qȯ cāꝫ hēt.ꝛ sup.ꝛ loco necessarÿ posuit nō hñs cau
sam:vt ait Alga.(Unde si.)ꝯ arguit Auer.d.vn̄ si dicta
ꝓpȯ.scilꝫ oē ens aut causatum:aut causa sumit̃ absolute:
nō sequit̃ diuisionē ṗdictā.i.nō equaleret illi diuisioni:
qm̄ id qȯ ṗmo diuidit ens ad habēs cām ꝛ non hñs cām
nō est diuisio nota de se:ꝛ ꝑ ꝯñs nō rñdet intento:in quo
volebat illam diuisionem reddere per se notum.

1° q°. **Sed circa** dicta tria.q.faciūt.ṗmo an ṗma diuisio
sit per se nota.scḋo an scḋa diuisio abso-
lute sumpta sit per se nota ꝛ illi equiualēs.tertio verū ali
qȯ pole possit ab alio ꝑpetuari:qbus habitis erit satis ex
posita sola dubÿ.¶ Prio arguit̃ ꝙ sicq̄ passiones en-
tis sunt ꝑ se note de ente:qm̄ nullū pōt eē mediū notius
eis.¶ Scḋo nullo mō in metaphysica:neqꝫ in nāli scia
pnt demr̃ari.ǧ sunt ꝑ se note.¶ Quātū ad istud dubiūꝫ
videt̃ mihi ꝙ illa entis diuisio nō sit per se nota de ente
ṗmo:qm̄ illud apud antiquos fuit valde questitū:imo vt
narrat Aristo.in 8°.quidā dixerūt:ꝙ oē ens est ens pole:
ꝛ sūt oīa in fluxu.vt ꝑ ꝛ 4° ꝛ 9° meta.dictū est.p̃.in lib°
8.fuit illa diuisio demr̃ata.ibi enī demr̃atū est gen⁹ suba
rū abstractarū esse vt dicit Auer.cȯ.3.8ᵉ phy.ꝛ ibidē.cȯ.
vltio.ṗmi phy.ꝛ.22.ꝛ.26.ꝛ sic videt̃ mihi.¶ Ad ṗmū ꝙ
passiones entis simplices ꝛ nō sub diuisione forte sūt per
se note de ente.Iste aūt sub diuisione pnt ꝑ posteriori sal
tem note fieri.Et sic ad scḋm.apparet eniꝫ qualr̃ probat̃
ens necessariū esse per viam motus eterni in 8°.ꝛ ita sal
tem per viā ṗdicaꝫ pōt illa demr̃atio esse nota.Ex his ve
rificat̃ dictū Auer.ṗ phy.cȯ.vltimo.vbi ait.vnde Auicē.
peccauit maxime:cū dixit ꝙ ṗmus phs demonstrat pri-
mū principiuꝫ esse:ꝛ ꝓcessit in hoc suo lib.de scia dina.i.
metaphysica ꝑ viā quā extimauit esse necessariā ꝛ essen-
tialē in illa scia:ꝛ peccauit peccato manifesto.certior enī
illoꝝ sermonū.i.demōstrationū qbus visus est.in hoc nō
ꝑtransit ordinē.i.metā sermonū ꝓbabiliuꝫ ꝛ iam causaꝫ
Error io anuie. inuimus huius alibi.vbi Ioan.ꝛ multi in octauo physico
rū.per li alibi intelligūt in lib.de suba orbis.ecce quō er-
rant.ait enī in scḋo phy.cōmēto.22.via autē qua ꝓcessit
Aui.in ꝓbādo ṗmū ṗncipiū esse est via loquentiū ꝛ ser-
mo eius semꝑ inuenit̃:quasi medius inter loquētes:ꝛ pe
ripateticos.mō arguo sic.in lib.de suba orbis.non est de-
mōstratū qualr̃ via Auic.est media quasi iter peripateti
cos ꝛ loquētes:imo tm̄ ibi in q̄nto caplo.dictū est rōneꝫ
eius fundari supra ꝓpōnes istabiles.¶ P.8° phy.cōmē.
3°.vbi manifeste dicit ꝙ ipse fecit caplm singulare ꝯ illā
viā.ecce quō inuit librū Alga.Ioā.aūt.qꝛ nō vidit hunc
librū ꝓcessit sicut cecus:ꝛ ego longo tpe.iō appet quō il-
la via est ꝓbabilis:qm̄ fundat̃ supra ista diuisione entis:
quā accepit notā de ente aucte loquētiū:que vt declaraꝫ
Questio. est:est ignota simpr̃.¶ Ad scḋaꝫ Aui.voluit ꝙ sic:qꝛ vt
dictū est in disputatione tertia apud Aui.oē hñs cām est
ens pole:ꝛ oē icāṫū est ens necessariū:ꝛ iō apȯ ipm̄ oēm

diuisiones equalentes:sed apud Auer.dōm est ꝙ prima
diuisio erit ista.ens qȯdā erit necessariū:ꝛ qȯdā pole:ꝛ et
iterū neccium qȯdā est a se:sicut ṗma causa:ꝛ quoddā ab
alio sicut sūt sube mouētes stellā.vn̄ vt dicit ipse in 8° phy.
cȯ.79.nō oē hñs cām est pole:ꝫ ſm Auic.sit ita.¶ Ad ꝓ
positū.ergo hec diuisio vel capit̃ vt illa equiualēs:ꝛ tūc
nō erit notior illa:si capit vt est vlior ṗdicta ꝛ min⁹ cōis
tūc erit adhuc ignota ꝛ nō hēbit ꝓpositū:sicut fuit decla
ratū de ṗma.¶ Circa tertiā qōnē ego feci longā moraꝫ 4° q̄stio.
in tractatu de intellectu.ideo pro nunc dōm ꝙ nullū cō-
tingēs in eius nā pōt ab alio ꝑpetuari ſm phos:ꝛ hoc di-
cit Auer.i fine de suba orbis.i.in ṗ caplo.et ṗ celi.cȯ.138.
Huius aūt rō pōt sumi ex 2° peri^her.vult Arist.ꝙ necesse
esse ꝛ impole esse sint ꝯrie.pole esse:ꝛ pole nō esse subcō-
trarie.ṗme dr̃ ꝯrie:qm̄ nec̄e eē valet in oī tēpore ens:ꝛ et
impole esse in omni tēpore nō ens.pole eē in aliquo tem
pore ens.pole non esse in aliquo tēpore non ens.vide ibi-
dē.tūc arguo sic.Si aliqȯ est ꝯtingēs qȯ ꝑpetuet̃ ab alio
vel hoc nunq̄ incepit.vel istud incepit ꝛ post remanebit
semꝑ in futuro.si ṗmuꝫ:ergo ad impole se hēt ꝯrarie ꝛ
nō ꝯtradictorie:ꝛ per ꝯñs erit necesse esse:ꝛ sic nā contin
gens vna ꝛ eadē erit nā necessaria.Si scḋꝫ sicut dicit de
aīa itellectiua.ꝯtra:qm̄ anteq̄ fuit iam fuit possibile eē.
ergo modo si est iterū est pole nō esse:ꝛ sic istud erit pos-
sibile esse ꝛ possibile non esse:sed tūc arguo ex regula pri
mi prioꝝ.c.13° ex maiori de ꝯtingēti:ꝛ minori de inesse.
simplr̃.oēs syllogismi sunt perfecti.arguo mō sic.omneꝫ
aīam itellectiuā cōtingit nō eē.aīa Ade est aīa intellecti
ua.ergo aīam Ade cōtingit nō esse.Tūc vltra per aliam
regulā ibidē.qcqd sequit̃ ad ṗmissas de possibili sequit̃
ad eas de inesse.volo dicere ꝙ ipossibile nunq̄ sequit̃ ex
premissis positis in esse.vnde dicit sic.falso posito ꝛ non
impossibili:ꝛ qȯ accidit ꝓpter positionē falsaꝫ erit ꝛ nō
ipossibile:ꝛ tūc fiet argumētū istud.nulla aīa est.anima
Ade est anima hoīs.ergo anima Ade nō est.cōsequēs est
falsum ipossibile:vt oēs dicunt.ergo aliq̄ premissaruꝫ
ꝛ non minor:qm̄ est de inesse simplr̃.ergo maior:sed ma
ior est sequens ad illā de cōtingēti.ergo illa fuit falsa:et
per ꝯsequēs nullā animā cōtingit nō esse.¶ Sed dices R̃ñsio
ꝙ ista.aīa Ade nō est:nō est falsa ipolis.ǧ falsa possibilis
qm̄ aliq̄n fuit vera.ergo est falsa possibilis.Hec respōsio
fuit mihi data ab vno q reputat se scire logicā ꝛ nihil scit
in logica Arist.¶ Sed ꝯ arguo:qm̄ vt dicit̃ ibidē caplo Contra.
3°.possibile seu ꝯtingēs distinguit̃ ab inesse:ꝛ neccio esse
ꝑ hoc ꝙ ille de cōtingenti respiciunt futurū.vnde Auer.
ṗmo prioꝝ.caplo q̄rto.in ṗncipio ait.Et ꝓpositiones q-
dem possibiles.i.ille de qbus dicit̃ nomē possibilis vere
ꝛ sunt que sunt possibiles:vt inenit̃ in futuro ꝛc̃.ꝛ ibidē
caplo.14.ait:ꝛ quia ꝓpositiones absolute.i.de iesse ꝛ ne-
cessarie ꝛ possibiles diuersificant̃.quedaꝫ a quibusdā in
modo ꝛ in materia quā signat modus.qȯ est:qꝛ hec.i.aliū
que sūt res multe inētes in actu.preter qȯ sit inentio rerū
necessaria:ꝛ ille sūt absolute.i.de iesse:ꝛ res que mihi ne-
cessarie sunt inuente in actu:sed sunt possibiles vt inenia
tur in futuro:ꝛ vt non inueniant̃ sunt possibiles.i.contin
gentes ꝓpositiones:ꝛ res que sunt inuente semꝑ ꝛ ipse sūt
necessarie.In quibus verbis vult ꝙ oīs ꝓpositio contin
gens sit respectu futuri.ergo si aliqua propositio est que
in futuro nunq̄ erit vera:nec est vera.illa ꝓpositio est i-
possibilis falsa:ꝛ per ꝯñs habet̃ ꝓpositum:qm̄ nunq̄ ista.
aīa Ade non est erit vera.ꝛ per ꝯñs hoc ponere est falsuꝫ
impole:ꝛ sequit̃ ex falso possibili.ergo ꝯtra regulā Aris.
ex his apparet qualiter nulla nā cōtingens potest perpe-
tuari simplr̃ tenēdo:ꝛ de hoc volui dicere hic logice:quo
niā physice dictū est in questione de intellectu.¶ Et de-
bes scire ꝙ istud est ſm Aristo.ꝛ Auerro.aliter autē ſm

Bia itel/lectiua a deo necessitaté acq/rit fz no/strã legé.

nos chrĩanos. dicerẽt eni ꝙ oia itellectiua acqrit nečita/
tem a deo. nec icõuenit aliqd eẽ nečiuz hñs pñm in patre:
ꝛ sic oia argumẽta ruũt: ꝛ hanc rõnẽ solui in lib. de itellu
vl' dõm ꝙ hec. aĩa Ade nõ est: est falsa polĩe: qꝛ aliquãdo
nõ fuit: ꝛ lz hec rñsio nõ sit ſm logicã Arist. est vera sim/
pliciter ſm nos: ꝛ tu considera. ALG. DV. VI.

Ait Algazel. Nos rñdem⁹ eis ꝙ voca
bulũ polẽ ꝛ nečiuz est obscuꝝ nisi de
claratũ fuerit ꝙ ꝓ nečio itelligit id qd
ipsi⁹ eẽ nõ hẽt cãm: ꝛ ꝓ poli id qd hz.
vñ si ita itelligit dicim⁹ ꝙ qdlibet ens est polẽ.
vz ꝙ hẽat cãm additã sup ipsi⁹ subam: ꝛ totuz
illud nõ est polẽ qd nõ hẽt cãm additã sup suaz
subaz extrisecã ab eo: sz si itelligeret ꝙ aliud esset
polẽ pter id qd dictũ ẽ nullã hẽbit itellectionẽ.
¶ Et si forte diceret ꝙ hͦ iduceret nos opinari
ꝙ nečiuz eẽ ꝯstituit ex polib⁹ esse: qd est falsuz.
Nos vo dicim⁹ rñdẽtes ꝙ si intelligit pro poli
ꝛ nečio id qd supra dictũ ẽ. idẽ erit ḡ qd ꝓposi/
tũ: ꝛ nõ est ꝯcedẽdũ ꝙ sit falsum. tãdẽ dicimus
ꝙ sĩle erit dicto dicẽtis ꝙ polẽ est antiquũ ꝯsti/
tui ex nouis: ꝛ tẽpus apud eos est antiquuz: ꝛ
singulares reuolutiones sũt noue ꝛ pricipiate:
ꝛ aggregatio ipsaruz est sine principio. ḡ id qd
principiũ nõ hẽt ꝯstituit ex reuolutionib⁹ prici
piatis. ḡ vificat pricipiatio in pticularib⁹: ꝛ nõ
in toto. pz ḡ ꝙ qcũq ꝯcedat nouitates pricipia/
tas. vz formas q̃tuor elĩtoꝝ oportebit eũ cõce/
dere polĩtatẽ eaꝝ infinitarũ: vñ ex hoc seq̃ret ꝙ
nulla erit via apud phos ad primũ principiuz:
neq a pdictis dubijs euadere poterit.

¶ Hic iducit sol. Alga. ad argm̃ phoꝝ quã ꝓ pte dedit. et
dič. ait Alga. nos rñdem⁹ eis ꝙ hͦ vocabulũ polẽ: ꝛ hͦ vo/
cabulũ nečiuz est obscurũ nisi declatũ fuerit isto mõ. vz
ꝙ ꝓ nečio itelligit id qd ipsi⁹ eẽ nõ hz cãm: ꝛ ꝓ poli itel
ligit illud qd hẽt cãm. (vñ dicim⁹) ex hͦ recolligit vnaz
vlem. d. vñ si ita itelligit. dicim⁹ ꝙ qdlibet ens est polẽ.
vz ꝙ hẽat cãz additã sup ipsi⁹ subaz ꝛ totũ illd nõ ẽ polẽ
qd nõ hz cãz additã sup sbaz suã extrisecã ab eo. vlt ḡ ꝙ
ista ꝯuertit. oẽ polẽ hẽt cãm supadditã sube sue: ꝛ oẽ hñs
cãm supadditã sube sue est polẽ: ꝛ tũc addit: sz si itelligit
ꝙ alid eẽt polẽ pter id qd dictũ est: nullã hẽbit itellectio
nẽ. i. nõ erit itelligibile apud itellm dispositũ. (Et si for/
te.) hic mouet. q. ꝛ dič. ꝛ si forte diceret. ꝙ hoc induceret
nos opinari ꝙ nečium esse cõstituit ex polib⁹ eẽ: qd ẽ fal
suz. ꝯtra phos: qm̃ motus celi apd phos non hẽt pñm: ꝛ tñ
cõstituit ex reuolutionib⁹ nouis hñtib⁹ pñm. (Nos vo di
cim⁹ ꝙ.) hic dicit. nos vo dicim⁹ rñdẽtes ꝙ si itelligit ꝓ
poli ꝛ nečio itelligit illd qd supra dictũ est. idẽ erit ḡ qd
ꝓpositũ: ꝛ nõ est ꝯcedẽdũ ꝙ sit falsuz. vult dicẽ ꝙ capiẽ
do polẽ ꝛ nečiuz: put nũc dictũ est. ꝯcedo ꝯñs ꝛ ꝯñam. s.
ꝙ aliqd nečiũ nõ hñs pñm cõponat ex polib⁹ hñtib⁹ pñm.
(Tãdẽ dicim⁹.) pbat hãc solonẽ. d. tãdẽ dicim⁹ hͦ eẽ sĩle
dicto dicẽtis ꝙ polẽ est antiquũ ꝯstitui ex nouis: qd pbat
exẽplo. d. ꝛ tps apd eos est antiquũ ꝛ singlares reuolutio
nes sunt noue ꝛ pncipiate: ꝛ tñ aggregatio ipsarũ. i. totus
motus ꝛ totũ tps est sine pñm: ꝛ tũc ꝯcludit itẽtũ di. ergo
illud qd pñm nõ hẽt ꝯstituit ex reuolutionib⁹ pncipiatis:
ꝛ iõ ꝯcludit. ḡ vificat pncipiatio i pticularib⁹ .i. ptis mo/
tus ꝛ nõ in toto. q. d. ḡ mot⁹ hẽt pñm quo ad ptẽ: non quo
ad totũ. ¶ Debes scire ꝙ reperit alia lra sic. (Tãdẽ di/
cim⁹) ꝙ sĩle erit dicto dicẽtis ꝙ ipolẽ est antiquũ cõpo/
ni ex nouis: ꝛ tps apd eos est antiquũ ꝛc. ꝛ tũc videt mi/
hi ꝙ lra possit stare: qm̃ vult dicẽ ꝙ qn negat illd est sĩle
suũ vbũ vbo dicẽtis ꝙ antiquũ cõponi ex nouis sit ipolẽ
qd est ꝯ sensum vt appet in tpe ꝛ motu. ḡ opz dicẽ conue/
niẽter sensatis. s. ꝙ est polẽ antiquũ eternũ cõponi ex no
uis factis. (Patet ḡ.) Nũc redit ad ꝓpositũ. d. pz ḡ ꝙ q/
cũq ꝯcedet nouitates pncipiatas. vz forãs q̃tuor elĩtoꝝ
esse nouas: ꝛ principiatas: vt ponũt peripatetici: opz eum
ponere possibilitatẽ earũ ifinitarũ. i. ꝙ psit ꝓcedere in i/
finitũ. Tunc ꝯcludit. vnde ex hoc sequeret ꝙ nulla erit
via apud phos ad pmũ pncipiũ: neq a pdictis dubiis eua/
dere poterit. ꝙ aũt nulla erit via põt dclari aliqualr: qm̃
si oia sunt corruptibilia nõ est aliq mot⁹ eternus: ꝛ si nõ
est motus eternus apud eos non põt demõstrari primũ
pñm eẽ. ḡ istis sic stantibus nulla erit via. AVER.

Dicimus nos ꝙ ex põne cãrũ ifinitarũ
polĩuz seqtur positio polĩs agẽtis nõ
hñtis cãz: sz ex põne rerũ nečiaruz cãs
ifinitas nõ hñtiũ seqtur ꝙ id qd cãtũ
fuerit sit sine cã: ꝛ hoc satis manifestuz est: sed
ipolẽ ꝯñs ex pdictis causis nõ seqtur ex causis
de polĩtatib⁹ nãliter existẽtibus. Vñ si aliqs velit
ordinare dictũ Aui. declatũ debet ipm tali ordi
ne signare sine dubio. vz entia polĩa idigẽt sine
dubio de causis pcedẽtib⁹. Et iõ si ille cãe possi
biles fuerint: oporterẽt cãri ab alijs causis: ꝛ sic
pcederẽt ad ifinitũ: ꝛ si sic: nulla ḡ erit hͦ causa
vltia: ꝛ iõ oportebit dare polẽ icãtuz: qd est fal
suz. Pz ḡ ꝙ cãe sine dubio puenĩũt ad necessa/
riã cãm: ampli⁹ dicta cã nõ euadẽt qn sit necessa
ria ex cã aut sine cã: si ex cã: seqt petere d illa cã.
vñ aut ad ifinitũ pcedet: ꝛ sequet ꝙ id qd possi
tũ fuit cãtũ sit icãtũ: qd est falsuz: ꝛ iõ opz ꝙ p/
ueniat ad necessariã cãz icãtã ab alia: ꝛ hͦ est ne/
cessariũ eẽ: ꝛ hͦ mõ erit pdicta demfatio vra. nõ
tñ illo mõ quo posuit eã Aui. Sz id quod dixit
Algazel. s. qñ rñdit ad phos dicẽs: ꝙ aliqd hẽt
cãm additã sup suã subam: ꝛ totũ nõ sic se hẽt.
Intẽdit ꝙ qñ phi ꝯcedunt ꝙ polẽ est id qd hẽt
cãz ꝛ de necessario eẽ id qd cãz nõ hz. dicet eis
ꝙ nõ ẽ negãdũ ſm ipsoꝝ radices ꝙ sint cãe ꝛ cã/
te ifinite: ꝛ snia eoꝝ ẽ necessaria: qꝛ ſm ipsoꝝ ra
dices polẽ est iudiciũ ptis differre a iudicio to/
tius ꝛ hec vba absq dubio sunt sophisticalia
diuersis modis. Vnus est. qm̃ peripatetici nõ
cõcedũt cãs ifinitas p se: vt in pcedẽtib⁹ declara
tũ fuit: sz sint ille cãe de polium nã: aut de nã ne
cessarioꝝ: sicut supra declaratum fuit. ¶ Et so
phisticatio Auicẽ. hec est que sibi põt dici sic. si
ens diuideret ad polẽ eẽ: ꝛ necessariũ: ꝛ itẽde/
rem⁹ ꝓ polẽ id qd cãm hz: ꝛ ꝓ necessario id qd
nõ hz: tũc nõ poteris demfatiue probare ꝙ esse
cãs ifinitas est polẽ. seq̃ret enĩz ꝙ ille cãe essent

de entib⁹ cãs in habẽtib⁹. ergo cẽnt de genere necessariũ esse: imo qd̃ plus est ꝙ apud pħos est possẽ vnũ ↄstitui ex infinitis causis: ⁊ quelibet ipsarũ est noua: ⁊ nõ est dubiũ ꝙ hic error accidit Aui. qa diuidit ens ad habẽdã cãm: ⁊ nõ habẽdã: sed si ipse diuisisset ipsuȝ mõ a nobis facto nõ sequerent̃ eũ p̄dicta argumenta. Sed id qd̃ dixerat ꝙ antiquũ põt cõstitui ex ifinitis cõcessis p̄teritis reuolutionibus ifinitis. dicimus ꝙ est falsuȝ: qꝛ tale antiquũ dicit̃ cũ antiquo: qd̃ est vnũ equoce. Itẽ qꝛ dixit Alga. vȝ. ꝙ nos inducẽt ad ↄcedẽdũ ꝙ necẽ eẽ ↄstituat̃ ex possib⁹ esse. Dicimus nos ꝙ si intelligemus pro possi ⁊ necẽio id qd̃ nos opinamur. tũc vere nõ sequeretur falsuȝ: eẽt eni idẽ qd̃ nostrũ ꝓpositũ. Nos tñ dicimus ꝙ Algazel itẽdit ꝙ si pħi intẽdũt ꝑ necẽio id qd̃ cãm nõ hȝ: ⁊ ꝑ possi id qd̃ hẽt: tunc nõ cõcederem⁹ falsuȝ eẽ: ꝙ icãtũ cõstituat̃ ex infinitis causis: qa si ponerem⁹ ꝙ eẽt ipossẽ remouerent̃ ex hoc cãe ifinite. Iteȝ dixit: ⁊ hoc ẽ silẽ dicto dicẽtis ꝙ ipossẽ est cõstitui antiquũ ex nouis: sed tp̄s apud eos est antiquũ: ⁊ singulares reuolutiones sunt noue ⁊ principiate: ⁊ aggregatum ipsarũ est imp̄ncipiatũ. ergo id qd̃ principium nõ hẽt constituit̃ ex principiatis reuolutionibus. ꝗ fit principiato de reuolutionibus singularibus: sed nõ de aggregato ipsarũ. intendit Algazel in hoc ꝙ nõ est ipossẽ cõstitui icãtũ ex cãis ifinitis: sicut constituit̃ apud pħos antiquũ ex ifinitis nouis. Tẽpus nãqȝ apd̃ peripateticos est antiquũ: ⁊ cõstituit̃ ex tp̄ibus nouis. Silr̃ mot⁹ celoꝝ est antiqu⁹ apd̃ pħos: ⁊ reuolutiones ex qbus est cõstitutus ifinite sunt. Sȝ nos dicim⁹ ꝙ pħi rñdent ad Algazelẽ in hoc ꝙ ipsi non cõcedũt reperiri antiquũ ↄstitutũ ex nouis p̄tib⁹: ꝑut ille p̄tes sũt ifinite. imo pħi fortiter de hac opione singẽt. ⁊ rõ ipsoꝝ est: qꝛ dictũ aggregatũ nõ euadet qn cõplet̃ ex p̄ticularibus finitis gñalibus: aut infinitis. si de finitis: ergo oportebit cõcedere ꝙ genus sit gñabile ⁊ corruptibile. Si de ifinitis ergo predicti opinãtes ponunt ꝙ sit possẽ vel necessariũ ꝙ illud aggregatũ sit ab eterno sine cã a qua procedat. Sed pħi bene cõcedũt hoc: ⁊ opinati sunt ꝙ talia gña ⁊ eis silia gñabilia ⁊ corruptibilia sunt: prout cõstituunt̃ ex possibus particularibus. habent eni sine dubio cãm extrinsecã: a qua p̄dicta genera eterna ꝓcedũt: ⁊ nõ putãt ꝙ sit impossẽ iuenire cãs ifinitas: qꝛ ipossẽ est ↄstituere antiquũ ex aliquo ifinito: qꝛ pħi dicũt ꝙ ponere mot⁹ diuersos in gñe ab eterno fuit necẽiuȝ cõcedere: qꝛ hic est vn⁹ mot⁹ in nuõ ab eterno: ⁊ ꝙ cã eẽ corpoꝝ gñabiliũ ⁊ corruptibiliũ in p̄tibus eternalib⁹ in toto est: qꝛ hic est ens ab eterno in toto ⁊ in parte. vȝ qa corpus supercelestẽ ⁊ infiniti motus sunt sempiterni in gñe ex vno motu in numero cõtinuo: q est motus firmamenti: ⁊ ille motus nõ cõponit̃ ex plib⁹ reuolutionibus in actu: sed tñ in itellectu: ⁊ mot⁹ sup̄celestis corp̄is eternitatẽ acq̄rit a suo motore: q de ei⁹ nã cõtinue semper mouẽ debet. ⁊ nõ est nã illi⁹ mobilis: ꝙ aliquotiẽs moueat̃ ⁊ aliquotiẽs nõ: sicẽ se hñt mobilia iferiora. ¶ Et est notãdũ ꝙ hoium opiones in gñib⁹ sũt tres: vna q̄rũ ꝙ qd̃libet gen⁹ est gñabile ⁊ corruptibile ꝑut continet finita idiuidua. Scd̃a ꝟo ꝙ qd̃dã gen⁹ est ab eterno. vȝ sine p̄ncipio sine fine: ꝑut app̄et ↄstitui ex ifinitis indiuiduis. Sed hec opio duob⁹ modis diuidit̃. aliq dicũt ꝙ talia gnã acq̄runt eternitatẽ ab aliq̄ vna causa necẽia. alioqn p̄uarẽt vicib⁹ ifinitis in tp̄e ifinito: ⁊ hec est pħoꝝ opio. Aliũ ꝟo opinati sunt ꝙ ꝑut ↄtinet ifinita idiuidua: optime põt dici ꝙ sunt ab eterno: ⁊ hec est opio eoꝝ q eternales dñr. ¶ Et est notãdũ ꝙ he tres sunt opiones distincte: ⁊ oẽs diuersitates in h̄ ꝓposito iteruenientes ad istas tres reducũt̃: ⁊ ex his debet decl̃ari vtrũ mũdus sit ab eterno aut nõ: ⁊ vtrũ hũerit agẽs: aut nõ. ¶ Et est notãdũ ꝙ de istis trib⁹ opionibus due sũt extremitates: ⁊ vna tȝ mediũ. vȝ opio loq̄ntiũ ẽ vna extremitatũ q̄ nouitatẽ mũdi opinat̃: ⁊ opio eternaliũ alia est extremitas: ⁊ pħoꝝ opio est media iter eas. ¶ Pȝ ꝗ ex istis dictis ꝙ qcũqȝ opinat̃ ꝙ possibile sit ponere cãs ifinitas: ⁊ nõ possit obtinere primã cãȝ. opio falsa est. imo totũ ↄtrũ videtur. s. ꝙ q eẽ ifinitaꝝ cãꝝ negaret neget primã cãm ab eterno asserere: esse eni cãtoꝝ ifinitoꝝ primã cãȝ eternalẽ ifert: ex q̄ acq̄rit eẽ ifinitũ: alioquin eẽnt finita gnã que qd̃daȝ suoꝝ idiuiduoꝝ inouat: ⁊ hoc mõ tñ ꝓbat̃ ꝙ antiquũ est inouatorum causa ⁊ declat esse inouatoꝝ infinitorum.

¶ Hic Auer. vult ↄdicere Alga. et duo p̄ncipalr̃ facit: qꝛ p̄mo declat vim rõnis Aui. declarãdo Alga. ipsaȝ nõ itellexisse. 2° ibi (Sed id qd̃.) reprobat euȝ in alio dicto. In p̄ma p̄te p̄ponit q̄si vnũ ꝑ se notũ. 2° ibi (Uñ si aliqs.) exeq̄t dãdo vim rõni Aui. dicit̃ ꝗ. dicimus nos ꝙ ex põne causarũ ifinitarũ possiuȝ seq̄t̃ positio possis agẽtis nõ habẽtis cãm. i. sequit̃ ꝙ possit dari agẽs nõ hñs cãm. Sed ex põne reꝝ necẽiaꝝ nõ hñtiũ cãs ifinitas: sequit̃ ꝙ id qd̃ cãtũ fuerat sit sine cã: ⁊ hoc satis manifestũ est. Deide replicat illũ sub forma breui. d. sed ipossẽ sequẽs ex p̄dictis causis. s. necẽijs nõ seq̄t̃ ex cãis extrib⁹ de possi^ni. i. possib⁹.

Sed circa hec duo faciũt qõnẽ. p̄mũ qꝛ non vȝ qualr̃ ex põne cãrũ possiũm: sequit̃ causans agens possis icãtũ: qꝛ si seq̄t̃ cã agẽs icausata illa est necessaria ⁊ nõ possis. ¶ Iterũ. nõ vȝ qualr̃ seq̄t̃ ex eis possitatis possib⁹. ¶ Scd̃m est: qꝛ nõ vȝ ex reb⁹ necẽijs carẽtib⁹ causis eẽ aliqd̃ icausatũ ifinitũ sine causa: hec eni duo questionez Dubiu͂ Dubiu͂

magnã faciũt. ¶ Ideo debes scire φ qñ aliq̃ sunt vnius rõnis ⁊ eiusdẽ ordinis si debent poni in aliq̃ alio ordine debẽt poni ab aliquo alteri⁹ coordinationis: vt sensu pʒ: sic in ꝓposito. videm⁹ enĩ oĩa poſſia eẽ eiusdẽ rõnis quãtũ ad poſſitatẽ. si igiſ debẽt poni ĩ ordĩe nec̃iorꝫ est opus vt per aliqđ ens nec̃iuꝫ ponãſ. ḡ si res ponunſ poſſes opꝫ vt aliqua cã ponaſ nec̃ia cõseruãs illas in eẽ sempiterno ſm successionẽ: ⁊ sic appet pmũ: ⁊ iste modus declarandi est Aristo. ⁊ Auer. 8. phẏſi. cõ. 46. ⁊. 47. ⁊ 2ᵒ periodos. cõ. 56. ⁊ 12ᵒ meta. com. 33. ⁊. 32. ⁊. 34. ¶ Sed etiã dicebaſ φ intelligit per agens poſſe non hñs cãm. Dõm vt videſ φ lrã sit corrupta. hʒ enĩ sic: sequiſ positio poſſis agẽtis non hñtis finẽ: ⁊ tũc lrã plana est: qm per hoc qđ diciſ φ illđ agens sit possibile verũ dicit: qm corpus celeste est poſſe: ralitẽ quãtũ ad motũ: ⁊ nõ hẽt finẽ cũ moueſ motu eterno: ⁊ ideo si cãe hic iferi⁹ sint poſſes: opꝫ vt deſ vnũ agẽs sine fine poſſe ſm partẽ. Alio modo littera hẽt: sequiſ positio poſſis agẽtis nõ hñtis cãm: ⁊ tũc per illđ agẽs nõ habens cãm itelligit pmũ motorẽ simplr̃: ⁊ tũc lrã itelligiſ sic. sequiſ positio poſſis. i. sequiſ φ possit poni agẽs nõ habens cãm sicut est deus: ⁊ tũc li poſſis cõstruiſ cũ li positio: ita φ sit sensus: seqſ poſſis positio agentis sine cã: ⁊ sic appet vis pmi dicti Auer. ¶ Pro itellectu scđi debes scire φ si res sint nec̃ie: ⁊ multe opꝫ: vt sint causate: qm oĩs multitudo reduciſ ad vnũ genus cãe: ⁊ ex alio essent incausate. ḡ erit effectus sine cã: qm in eo φ multe sunt causate ex eo φ nec̃ie sunt icãte: vt dicit Alga. ⁊ sic apparet vis scđi. (Unde si aliqs.) in hac pte Auer. eligit modum declarãdi Auicẽnã ex datis: ⁊ dicit. vñ si aliqs velit ordinare dictũ Aui. declaratũ debet ĩpm tali ordine signare sine dubio. vʒ entia poſſia idigẽt sine dubio de causis pcedẽtib⁹ vt nũc est suppositũ: tũc arguit: ⁊ iõ si ille cãe possibiles fuerint oporterẽt cãri ab alijs causis: ⁊ sic ꝓcederent ad ifinitũ: ⁊ si sic nulla hic erit cã vltia: ⁊ iđ oportebit dare vnũ eiusdẽ ordinis. s. vnũ poſſe incausatũ. si non erit ꝓcessus ifinitus: qđ est falsũ. (pʒ ḡ φ cãe.) ꝯcludit ꝯnẽ dicẽs. patet ḡ φ cãe sine dubio ꝑueniunt ad nec̃iam cãm: vt dictũ est. (Ampli⁹.) cõplet rõnẽ. d. ampli⁹ dicta cã non euaderet qn sit necessaria ex cã alia: aut sine cã: si ex cã: sequiſ petere de illa cã. vñ aut ad ifinitũ ꝓcedet: ⁊ sic sequeſ φ illđ qđ positũ fuit causatũ sit icãtũ: vt dictũ fuit: qđ est falsũ: aut sup. opꝫ venire ad cãm pmã: ⁊ ideo oportet φ perueniãt ad necessariã cãm icausatã ab alia ⁊ hoc est necessariũ esse: ⁊ hoc modo erit predicta demõstratio vera. non tamẽ illo modo quo eam posuit Auicẽ.

Sed queriſ quõ differt hic modus demõſtrationis Auer. ab illo Auicẽ. vterqꝫ enĩ videſ ꝓcedere per viaꝫ possibilis ⁊ necessarij. Dõm φ primus modus dicendi arguit supponẽdo differẽtias entis esse. v. g. esse ens necessariũ: ⁊ esse ens possibile. vult enĩ φ oẽ ens sit necessariuꝫ: aut possibile: ⁊ hoc est petere pncipiũ: vt visuꝫ fuit. Secũdus modus non supponit: nisi ens possibile esse: vt patet ad sensum. deinde ex tali arguit esse motũ eternũ partiꝫ possibile: ⁊ partim necessariũ: ex hoc cõcludit ens simplr̃ pmũ. ergo differunt hi modi valde et tu cõsidera. (Sed id qđ dixit.) Cũ exposuit rõnẽ Auic. ⁊ dedit sibi vim. vlt modo ꝯtradicere Alga. quãtũ ad solonẽ qõnis mote in dubio ꝓposito. arguit enĩ supra. φ si poſſe est id qđ cãm habet superadditã sue subẽ ⁊ necessariũ non hẽt: sequiſ nec̃iuꝫ cõponi ex possibilibus multis: vt apparuit de motu celi qui totus est necessarius: ⁊ tñ quelibet reuolutio ẽ possibilis: cui rñdit φ nõ icõuenit totũ eẽ icãtũ: cui⁹ qlibet pars sit causata: qm iudiciuꝫ ptis differt a iudicio totius. vult ergo Auer. cõtradicere Alga. in hoc. ⁊ pmo preponit eius verba. scđo exponit illa. tertio cõtradicit illi. dicit ergo. sꝫ id qđ dixit Alga. s. quãdo respõdit ad pħos dicẽs: φ aliqđ. i. aliqua pars hẽt cãm additã super suam subam: ⁊ tñ totũ illius partis nõ sic se hẽt: vt patet de motu celi: cui⁹ quelibet pars est poſſis ⁊ hñs cãm: ⁊ tñ ipse totus est eternus ⁊ icausatus. (Intẽdit.) Nũc exponit illaꝫ solonẽ. d. Intendit φ qñ pħi ꝯcedũt φ poſſe est id qđ hẽt cãm: ⁊ cõcedũt de nec̃io esse id qđ cãm nõ hẽt: diceretur eis φ nõ est negãdũ ſm ipsorꝫ radices φ sint cãe et cãte infinite. i. φ sit aliqđ totũ hñs causas ifinitas ⁊ cãta ifinita. v. g. motus hẽt enĩ reuolutiones ifinitas: modo reuolutiones sũt cause ifinite ⁊ causate: cuius rõnẽ dicit. ⁊ finis eorꝫ est nec̃ia: qa sꝫ ipsorꝫ radices poſſe est iudiciũ partis differre a iudicio totius: ⁊ per ꝯñs pñt oẽs partes eẽ cãte ⁊ cãe: ⁊ totũ icausatũ semp: qm totuꝫ differt a ptibus: vt fingit Alga. (Et hec vba.) Nũc reprobat illã solonẽ: ⁊ qr tria ille solo posuit. i. φ cãe per se pñt esse ifinite. scđo φ ens diuidit p poſſe ⁊ nec̃iuꝫ intelligẽdo poſſe hñs cãm: ⁊ nec̃iuꝫ carẽs cã. ⁊ 3ᵒ φ poſſe est aliqđ totũ eẽ icãtũ: cuius q̃libet pars sit poſſis ⁊ cãta. Iđ hos tres errores remouet ⁊ pmo pmũ. d. ⁊ hec vba absqꝫ dubio sũt sophisticalia diuersis modis. imo trib⁹ modis ꝓut tres ponit errores: ⁊ ponit pmũ di. vnus est: qm pħs nõ ꝯcedũt cãs ifinitas p se: vt in pcedẽtib⁹ declaratũ fuit: ⁊ amplius dictuꝫ. d. lꝫ. i. quãtũcũqꝫ ille cãe sint de nã poſſiuꝫ: aut đ nã nec̃iorꝫ: sicꝫ supra dictũ fuit. vlt dicẽ: φ siue cãe sint poſſes siue entes nec̃ie nõ pñt eẽ ifinite p se. imo opꝫ φ sint finite oĩno.

Sed est dubitatio: qa nõ videſ φ Alga. concesserit cãꝫ ifinitas p se: qm ipse nõ ꝯcessit nisi reuolutiões ifinitas: ⁊ tñ nõ sunt cãe per se. ¶ Respõdeſ φ Auer. reprobat Alga. in hoc tñ φ dixit reuolutiones esse causãs: qm nõ põt ponere illas cãs esse nisi per se: qm reuolutio agit virtute ꝓpria: ⁊ nõ vtute põis reuolutionis: nec virtute sui orbis: imo orbis illius virtute eius agit: qa celuꝫ nõ agit nisi motu ⁊ lumine: verũ est φ reuolutio orbis iferioris agit vtute reuolutionis orbis superioris: sed hoc nõ remouet rõnẽ cause per se. hoc aũt nõ ꝯcedit Ari. qm Ari. nõ vult φ vna reuolutio agat: sed ꝯgregatio oĩum reuolutionũ: ⁊ sic apparet quõ hñ Auerro. reprobat Alga. in pmo errore. (Et sophi⁹.) Nũc ponit scđꝫ errorẽ. s. Aui. qui etiã fuit Alga. ⁊ pmo preponit errorẽ loco oĩum. di. ⁊ sophi⁹ Auic. hec est que sibi põt dici sic. si ens diuidiſ ad poſſe eẽ ⁊ necessariũ ⁊ itremus pro poſſi id qđ causam hẽt ⁊ pro necessario id qđ nõ hẽt cãm hoc est antecedẽs statim ponit ꝯñs: tũc nõ poteris demõſtratione ꝓbare eẽ poſſe cãs esse infinitas ſm successionẽ qđ probat: qa vbi dubitur sup. φ cause sint ifinite aggregatio earũ erit sine causa: cũ sit eterna: ⁊ ideo dicit. sequiſ enĩ φ ille cause essent de entib⁹ cãs inhabẽtibus. i. nõ hñtibus: sicut apparet in cõgregatione ex oĩb⁹ reuolutionib⁹. ḡ eẽnt de gñe necessarij eẽ. ⁊ ampliat icõueniẽs. d. imo qđ plus est sequitur apud pħos φ est possibile vnũ cõstitui ex ifinitis causis cuius quelibet ipsarꝫ sit noua: totũ tñ est eternuꝫ: ⁊ addit φ nõ est dubiũ φ hĩ error accidit Aui. qa diuidit ens ad habẽdũ cãm ⁊ nõ ad habẽdũ cãꝫ: sed si ipse diuisisset ipꝫ modo a nobis facto: non sequerenſ eũ pdicta argumẽta.

Sed hic sũt due qõnes. p̃ qa nõ videſ φ diuisio Auerro. differat a diuisione Auic. 2ᵒ: qm si differt non videſ seq qđ addaxit Auer. ꝯ Alga. ¶ Ad pmuꝫ debes scire φ lꝫ diuisio entis sit per cãm ⁊ cãtũ apud Auer. et per poſſe ⁊ nec̃iuꝫ apud ipsum: ⁊ in hoc cũ Aui. cõuenit: ⁊ differt tñ qm Aui. vult ista cõuerti. s. poſſe ⁊ hñs cãm ⁊ eꝯ. ⁊ nec̃iuꝫ ⁊ carẽs cã ⁊ eꝯ. Auer. aũt nõ vult illa ꝯuerti: aliqđ enĩ est hñs cãm: cui⁹ nã nõ est entis poſſis. vt qlꝫ itellia citra pᵐũ ⁊ aliqđ est hñs nec̃itatẽ: ⁊ tñ nõ caret cã: ⁊ iõ hñ sequiſ lꝫ cõueniẽs ad Auic. pdictũ. s. φ nõ põt ꝓbari eẽ cãs ifinitas: qm ꝯgregatio earꝫ erit eterna. ḡ carẽs cã: qđ est falsũ apđ Auer. nõ valet: qm lꝫ sit eterna: tñ hẽt cãꝫ: ⁊ sic appet

Dubiũ

Solutio

Dubiũ

Solutio

solo qōnū īsimul.(Sed id qō dixerat.)Nunc reprobat
ip̄z de 3° errore.⁊ p̄ pponit illū.2° remouet illūr: successi
ue circa h̄ remouet alia dicta ei⁹ vt dicā.dic̄ ḡ priorīz id
qō dixerat ꝙ antiquū pōt ꝯstitui ex īfinitis ꝯcessiis pteri
tis reuolutionib⁹ infinitis:hic est error.(Dicim⁹ ꝙ est.)
Nūc remouet illū.d.dicim⁹ ꝙ est falsuz:qa tale antiquū
dicit̄ de antiquo qō ē vnū:⁊ si lr̄a nō est corrupta:vult di
cere ꝙ est pmanēs:⁊ vnū semp̄ equoce:qm̄ antiquū suc
cessiuū nō trāscēdit nāz polis:vt dicit.12.meta.cō.41.s3
hēt de itentione eterni nō cadere in nō eē.iō dī equoce:
qm̄ antiquū pmanēs:sic celū est totū sil̄:⁊ nō h3 nāz enel
polis apō p̄hos.(Jtē id qō.)Adhuc ponit aliū errorē.d.
Jtē id qō dixit Alga.v3 ꝙ sup.opio p̄hoꝝ īduceret nos
ad ꝯcedendū ꝙ neč eē ꝯstituat ex polibus esse:vt p3 in
exēplo de motu.(Nos dicim⁹.)Hoc reprobat.d.nos di
cimus sup.ꝙ vno mō est verū.alio mō falsuz.⁊ dic̄.qa si
itelligeremus p poli ⁊ nečio id qō nos opinamur.s.pole
p eo qō nō fuit:⁊ post est : ⁊ p eo qō est:⁊ post nō erit:ne
cessariū pro eo qō sp̄ est:tūc vere nō sequit̄ falsuz:vt ap
paret in motu celi:eēt eni idē qō nostrū ppositūz.(Nos
tñ dicim⁹.)videt̄ mihi ꝙ Auer.narret modū quo credit
Alga.illud esse verū:⁊ post exponit illū modū ibi(Jntē
dit Alga.)dicit ḡ in p̄ma pte:nos tñ dicim⁹ ꝙ Alga. iten
dit ꝙ si p̄hi intēdunt pro nečio id qō cām non hēt : ⁊ pro
poli illud qō hēt sup.cām adhuc vult s̄m hūc sensuz nō
esse falsuz.iō ait Alga.tūc nō cōcederem⁹ falsuz eē.v3 ꝙ
icātū.i.neč eē ꝯstituit̄ ex īfinitis caussis:cui⁹ rōnē dedit
Alga.d.qr si ponerem⁹ ꝙ eēt impole remouerent̄ ex hoc
cāe īfinite:vt supra deductū fuit:⁊ sic vult Alga.ꝙ expo
nēdo etiā vt aliq p̄hi exponūt adhuc illud dictū est verꝫ.
(Jtē dixit.)adhuc ponit aliud dictū ei⁹.d. Jtē dixit.⁊ h̄
est sile dicto dicentis ꝙ ipole est antiquuz ꝯstitui ex no
uis:cui⁹ ꝯtriū patet ad sensuz:qō ponit.d.sed tp̄s apō eos
est antiquū:⁊ singulares reuolutiones sunt noue ⁊ pnci
piate:⁊ tñ aggregatū ipsarū est imprincipiatū.i.incātū.ḡ
id qō p̄n̄ nō hēt cōstituit̄ ex pncipiatis reuolutionib⁹.ḡ
fit pncipiatio de reuolutionibus singularibus:sed nō de
aggregato ipsarū.p3 ḡ quo Alga.verificauit suā opionez
etiā exponēdo illos terminos apud p̄hos arabes.(Jntē
dit Alga.in hoc.)nūc exponit mētē Alga. post ibi(Sed
nos dicim⁹.)dat modū veroꝝ p̄hoꝝ itelligēdi dictū Al
ga.dic̄ ḡ.itēdit Alga.in h̄.ꝙ nō est ipole icātū ꝯstitui ex
causis īfinitis sic̄ ꝯstituit̄ apud p̄hos antiquū ex īfinitis
nouis:cuius rōnes repetit.tp̄s nāqꝫ apud pipateticos est
antiquū ⁊ ꝯstituit̄ ex tp̄ib⁹ nouis:silr mot⁹ celoꝝ est anti
quus apud p̄hos:⁊ reuolutiones ex qb⁹ est ꝯstitut⁹ sūt īfi
nite.(Sed nos dicim⁹.)Nūc ponit verū itellectū p̄hoꝝ
pipateticoꝝ.(Et debes scire ꝙ Alga.voluit totū aggre
gatū eē de se icātū:⁊ nō hīe cām put est aggregatuz.imo
de se neč eē:⁊ tñ ꝯstituit̄ ex īfinitis ptib⁹ cāntib⁹ illō to
tū:qm̄ ptes sūt cāe saltē māles toti⁹ 2° p̄hy.ḡ vlt ꝙ totū
sit simplr neč eē:neutrā tñ p3.pipatetici volūt ꝙ totuz
est eternū:⁊ pole eē:⁊ iō volūt motū ab alio ppetuari.s.a
celo ⁊ itellia mouēte ip̄m.ꝯueniūt ḡ ⁊ dīnt.ꝯueniūt qdē
eo qa volūt illud eternū eē totū:eo ꝙ fiat ex īfinitis no
uis.dīnt vō qa Alga.vult illō totū eē icātū ⁊ idependēs:
imo sine cā ⁊ neč eē.pipa^{ci} vō volūt ꝙ illud totū ⁊ si sit
eternū:qa ē pole ex se:tñ ab alio ppetuat̄:⁊ h̄ declarauit
Auer.12° meta.cō.41.⁊ in 2° ca° de suba orbis.h̄ ḡ dic̄.s3
nos dicim⁹ ꝙ p̄hi rñdēt ad Alga.in h̄ ꝙ ipsi nō cōcedūt
repire antiquū ꝯsti^m ex nouis ptib⁹:put ille ptes sūt īfi
nite:⁊ ponit arg^m:⁊ post soluit illud apō p̄hos.d.imo p̄hi
fortiter de hac opione fingēt.i.sophisticabūt:et forte lr̄a
est corrupta:⁊ debet stare.(Fugiūt.)⁊ mā plana est:⁊ rō
ipoꝝ est:qa dictū aggregatū nō euadet qn copulet̄ ex pti
bus īfinitis aut finitis gn̄abilib⁹ ⁊ corruptibilib⁹:s3 si de

Cōuenīt
ia ⁊ diffe
ntia inter peri
pateticos
⁊ Alg.ze
lem.

finitis.ḡ op3 ꝯcedē ꝙ genus sit gn̄abile et corruptibile.i.
ꝙ totū illud sit gn̄abile.si de īfinitis.ḡ p̄dicti opinantes
ponūt ꝙ sit pole vl̄ nečiū ꝙ illō aggregatū sit ab eterno
sine cā a qua pcedat:⁊ h̄ erat via p̄hoꝝ arabuz:cui rñdet
p p̄hos veros.d.s3 p̄hi hn̄ ꝯcedūt h̄:⁊ opinati sūt ꝙ talia
gn̄a ⁊ eis silia sūt gn̄abilia ⁊ corruptibilia:put ꝯstituunt̄
ex polib⁹ p̄ncipalib⁹.hn̄t eni sine dubio cāz extrinsecā.i.
celū ⁊ motorē a q̄ p̄dicta gn̄a eterna pcedūt:⁊ ponit tūc
illō in q̄ ꝯueniūt.d.⁊ nō putāt ꝙ sit ipole iuenire causas
īfinitas:qa sit.s.ipole ꝯstitui antiquū ex nouis:imo cum
p̄his arabicis:pipa^{ci} in h̄ ꝯcordāt:cui⁹ rōnē dicit:ꝙ p̄hi
dicūt ꝙ ponē mot⁹ diuersos in gn̄e ab eterno est nečium
cōcedere:qa hic est vn⁹ mot⁹ in nuō ab eterno:⁊ dicūt ꝙ
cā esse corpoꝝ gn̄abiliū ⁊ corruptibiliū in ptib⁹ eternali
bus in toto.i.q̄ sūt genita in pte.i.s̄m idiuiduū eterna in
toto est:qr hic.i.mot⁹ p̄m⁹ est ens ab eterno in toto ⁊ pte:
vt p̄m⁹ motor ⁊ corp⁹ celeste:⁊ h̄ dicit.v3 qa corp⁹ celestes
⁊ īfiniti mot⁹ sūt sempiterni in gn̄e ex vno motu ꝯtinuo
in nuōq est mot⁹ firmamenti.i.octaui orbis. Ex his hēs
dn̄iam vnā iter Auer.⁊ Alga.(Et ille mot⁹.)declat quo
sunt iste ptes.d.⁊ ille mot⁹ nō cōponit̄ ex plib⁹ reuolutio
nibus in actu:s3 tm̄ in itellū:qm̄ ptes sūt po⁹ in toto:fuūt
sūt actu vel per itellm̄:vl̄ per separationē.(Et motus.)
Jterū redit ad p̄mā dn̄iaz.d.⁊ mot⁹ supcelestis corporis
eternitatē aperit a suo motore:qui de ei⁹ nā ꝯtinue sp̄ mo
uere debet:⁊ ponit dn̄iaz iter hūc motorē ⁊ eos q sūt h̄.d.
⁊ nō ē de nā illi⁹ mobilis ꝙ aliquotiēs moueat̄ ⁊ aliquo
tiēs nō:sic se hn̄t mobilia iferiora:qre at nō est hui⁹ nāe
in 2° ca° de suba orbis:⁊ 2° celi.cō 3:⁊ in vltima disputa
tione declatū est:⁊ ego ibi declarabo si deus dabit vitaz.
(Et est notādū.)hic vltimo vult sūmatiz opiones p̄hoꝝ
tractare:vt hēat dn̄ia ⁊ ꝯueniētia eoꝝ plene.p̄ ḡ ponit sū
mā opionū.d.⁊ est nōn^m ꝙ holuz opiones in gn̄ibus.i.re
bus gn̄abilibus ⁊ corruptibilibus eternis s̄m genus sunt
tres:s3 due p̄me altera subdiuisa erūt tres:q̄rū vna est ꝙ
qōlibz gen⁹ est gn̄abile ⁊ corruptibile.i.finitū a pte ante
⁊ post:put ꝯtinet finita idiuidua.2° vō ꝙ qōdā gen⁹ est
ab eterno.videlz sine p̄ncipio ⁊ sine fine:put apparet cō
stitui ex īfinitis idiuiduis.Et subdiuidit hanc.d.sed hec
opio duobus modis diuidit̄.i.subdiuidit̄ in duo mēbra.
aliq dicūt ꝙ talia gn̄a acqrunt eternitatē ab aliq̄ vna cā
nečia:aliogn p̄uaret vicib⁹ īfinitis in tp̄e īfinito.i.infini
ties genita eēnt:⁊ īfinities corrupta:⁊ hec est p̄hoꝝ opio.
Aliq vō opinati sūt ꝙ put ꝯtinet īfinita idiuidua:optime
potest dici ꝙ sunt ab eterno:⁊ hec est opinio eorum qui
eternales dicunt̄.i.arabū sic noiatoꝝ:⁊ per hoc patet dif
ferētiā iter arabes ⁊ peripateticos : vt supra dixi.(Et est
notandū.)declarat hanc diuisionē.d.⁊ est notādū ꝙ he
tres sunt opiones distincte:⁊ oēs diu^{se} in hoc proposito
iteruenietes ad istas.s.tres reducunt̄ ⁊ addit vtilitatē ha
rū opionū.d.⁊ ex his dz declarari.i.cōuenit cōseq vtruz
mūdus sit ab eterno:aut nō:⁊ vtrꝫ habuerit agēs:aut nō:
qm̄ pria opinio legis infert mūdū nō fuisse ab eterno.se
cūda arabū forte negat causam p̄mā.tertia sola bene in
fert eternitatē mundi.(Et est notandū.)Nunc cōparat
has opiones.d.⁊ est notandū ꝙ de istis tribus opionibus
due sunt extremitates ⁊ vna tenet mediuz:qō exponit.d.
v3 opio loquētiū.i.theologoꝝ est vna extremitatum:que
nouitatē mūdi opinat̄. Alia extremitas est opio eterna
liū.i.arabū.media iter eas est p̄hoꝝ opio.(P3 ḡ ex his.)
Nūc vult remouē oēs alias ⁊ ꝯuenire opionē Ari.dicēs.
p3 ḡ ex istis dictis ꝙ qcūqꝫ opinat̄ ꝙ pole sit ponere cau
sas īfinitas ⁊ nō possit obtinere.i.ꝯuenire p̄mā cām opio
falsa est.ideo dicit.imo totū cōtrariū videt̄ ꝙ qui eē īfi
nitaꝝ cāꝝ negaret:sicut facit opio legis nequiet.i.nō po
terit primaz cām ab eterno asserere.Cuius rōnem ponit

dicẽs.eẽ eni cãtoꝝ ĩfinitoꝝ pmã cãm eternalẽ lĩcet:ex q̃ acqrit eẽ ĩfinitũ:aliogn eẽnt finita gña:q̃ cã eterna:q̃daʒ suoꝝ idiniduoꝝ inouat ↄtinue:ꝛ sic manutenet gña:ꝛ h̃ mõ tñ pbaĩ ꝙ antiquũ est cã inouatoꝝ:ꝛ declat eẽ inouatoꝝ ĩfinitoꝝ.i.per successionẽ. ¶ Debes scire ꝙ nulla opio triũ rõne pħica põt ↄcludẽ cãm eternam:nisi opio Auer.qm̃ opio arabũ nõ:qm̃ si tota multitudo est de necesse esse de se.ḡ nõ arguit cãm supiorẽ. Iteruʒ opio legio si ponit oia esse finita:tũc nõ põt ponere pñm abstractum esse:vt declat Auer.pmo celi.cõ.33.imo bẽt ponere ipsuʒ eẽ corpus:qa omne nouũ fit ex corpe:vt credũt pħi. Sola ergo opinio Auer.ꝛ Aristo.cõcludit ppositũ:qm̃ multitudo gñatoꝝ arguit successionẽ sempiternam:ꝛ illa arguit motũ pmũ eternũ:ꝛ ille arguit pmũ motorẽ abstractũ esse:ꝛ totũ hoc dictũ est 8° phy.cõ.46.ꝛ.47.ꝛ lʒ hoc dicat Auer.tñ nõ demõstrat qm̃ lex nr̃a ponit ꝙ deus sit virtus extra corpus per hoc:quia causat sine transmutatione:ꝛ hoc pħi non viderũt.imo in hoc fuerunt ceci:ꝛ h̃ dixi sepe in disputatione prima. ALGA. DV.VII.

Nota.

Ponentes oia finita eẽ nõ pñt ponẽ pncipiũ abstractũ esse.

Lex nr̃a

Ait Algazel p pħis in illo argumento qd̃ ↄ eos posuit. ꝛ si aliqs dicẽt ꝙ reuolutiones nõ reperiunt:neq; forme elĩtoꝝ:imo id qd̃ reperit est vna forma in actu:ꝛ id qd̃ nõ reperit pñs neqꝫ aliquo mõ denoiari de finitate ꝛ ĩfinitate nisi ĩ itellectu tñ: sed nos loquimur de realibus entibus: non de imaginabilib⁹:nõ ḡ remanet aliqd aliud in quo possumus ambigere:nisi in aiabus mortuoꝝ: ꝛ qdã pħoꝝ dicũt ꝙ aie hoiũ sunt vna ab eterno añ aduẽtũ ei⁹ in corp⁹ ꝛ p̃ter sepationẽ vniũtur:ꝛ fiunt absq; aliq̃ mutatione:matie:qa de ĩfinitate nequeũt dnoiari. Alij vo peripateticoꝝ dicũt ꝙ aia sequit cõpletionẽ ꝛ mors nõ est aliud:nisi ipsius priuatio:ꝛ de seipsa sustentare neqꝫ sine corpe.ḡ aia nõ bẽt esse nisi in viuentibus: ꝛ viuẽtes sunt terminati ꝛ numerabiles; ꝛ ideo nõ pñt de ĩfinitate denoiari:neq; priuari: neq; aliquo modo denoiari pñt de finitate: neq; infinitate:nisi de intellectu. ¶ Item dixit plus Algazel ꝙ rñsio huius dubij clare reperit ab Auicẽ. ꝛ ab Alpharabio: ꝛ opinio veraciũ pħoꝝ est ꝙ aia ẽ sub̃a p se exñs:vt hñt ab Aris. ꝛ primis Cõmẽtatorib⁹. Et si aliqs ab ista opinione deuiaret petẽdũ est ab eo vtrũ eẽt imaginãdũ ꝙ in quolibet momẽto mouet aliqd ꝛ remaneat:aut nõ:si nõ:dicimus ꝙ est falsuʒ.si primo mõ dicimus ꝙ si quolʒ die imaginaremur inouationẽ cuiusdã rei: ꝛ ꝙ remaneat. Copularent igit vsq; mõ sine dubio entia ĩfinita. Vñ h̃ mõ debẽt dubia ordinari: ꝛ nõ ẽ curãdũ vtrũ id qd̃ remãet sit hõ:aut aia:aut demõ:aut angelus:aut qd̃cũq; ens fuerit: id eni qd̃ dẽʒ ẽ seqt opionẽ dicẽt:ꝙ reuolutiões p̃terite sũt ĩfinite.

¶ Introducit Alga.rñdẽtẽ p pħis in duob⁹ pũctis vt videbit.d.ꝛ ait Alga.rñdẽs pro pħis. In illo argu° qd̃ ↄ eos posuit:ꝛ si aliqs dicẽt:ꝙ reuolutiões nõ repiunt in actu: neq; forme elĩtoꝝ:sed sup.in successione:imo id qd̃ reperit est vna forma in actu:tũc dicit:ꝛ id qd̃ nõ reperit presens.i.actu neqꝫ.i.nõ põt aliquo mõ denoiari de finitate ꝛ ĩfinitate:nisi in itellectu tñ:sed nos loqmur de realib⁹ entib⁹:nõ de imaginabilib⁹:ꝛ sic pʒ ꝙ nõ dat ĩfinitũ apud pħos. Nõ ḡ remanet.hic remouet aliã qõnẽ ↄ pħos:ꝛ est scd̃s pũctus dubij.dicit ḡ.nõ ḡ remouet aliqd aliud in q̃ possum⁹ ambigere:nisi de aiabus mortuoꝝ:vult dicẽ ꝙ põt eẽ q̃stio de aiab⁹ mortuoꝝ:qm̃ vel remanẽt vl nõ.si remanẽt.ḡ sunt ĩfinite:cũ apud pħos mũdus est etern⁹.si nõ remanẽt erunt corrupte ↄ pħos. Soluit.d.ꝛ qdã pħoꝝ dicũt ꝙ aie hoiuʒ sunt vna ab eterno añ aduẽtuʒ ei⁹ in corpus:ꝛ p̃ter sepationẽ.i.post sepationẽ vniunt ꝛ fiũt vnũ absq; aliq̃ mutatiõe matie:qa de ĩfinitate nequeũt denoiari.quõ aũt itelligit hec opio in solone.23.dubij p̃me qõnis:verificatũ ẽ attñ amplius dicã in solone hui⁹ dubij. (Alij vo.) hic ponit aliã euasionẽ.d.alij vo peripateticoꝝ dicũt ꝙ aia sequit cõplonẽ:ꝛ dicũtq; mors nõ est nisi ipsius.i.aie p̃uatio.imo dicũt ꝙ de seipsa sustentare nequit.i.nõ põt existere sine corpe.ḡ aia nõ bẽt eẽ nisi in viuẽtibus:ꝛ viuẽtes sũt terminati:ꝛ numerabiles:ꝛ iõ aie nõ pñt de ĩfinitate denoiari:neq; p̃uari.i.dici infinite neqꝫ aliquo mõ denoiari pñt de finitate:neqꝫ infinitate: nisi ab itellectu:ꝛ sic pʒ scd̃s modus euadendi. (Itẽ dixit plus.) adhuc ampliat dictũ Alga.d. Itẽ dixit plus Alga. ꝙ rñsio huius dubij clare reperit ab Aui.ꝛ ab Alpharabio:ꝛ opio veraciũ pħoꝝ est ꝙ aia est sub̃a per se exñs:vt hñt ab Ari.ꝛ pmis Cõmẽtatorib⁹. (Et si aliqs.) hic Alg. adhuc fac.q.qm̃ lʒ sit euasio ad id de aia:attñ adhuc simpliciter nõ euadit:vñ dicẽ:ꝛ si aliqs ab ista opione deuiaret petẽdũ est ab eo vtrũ eẽt imaginandũ ꝙ in quolibet mouet aliqd.i.aliqd gñalr ꝛ post remãeat:aut nõ est possibile ad imaginationẽ.si nõ.i.esset pole ad imaginationẽ:dicim⁹ ꝙ est falsum:qa eni nõ põt imaginari in quolibet die fieri aliqd ꝛ ipm remanẽ. Si pmo mõ dicim⁹ ꝙ si quolibet die imaginemur inouationẽ cuiusdã rei: ꝛ ꝙ remaneãt oẽs ille res.copulent igit vsqꝫ mõ.ḡ tota multitudo sine dubio erit ĩfinita.ḡ lʒ tu euadas de aia:nõ de possibili euadis:ꝛ iõ ↄcludit modũ ordinãdi dubia.d.vñ hoc mõ debẽt dubia ordinari. (Et nõ est curãdũ.) oñdit qualr lʒ dubiũ de aia sit solutũ simplr:tñ nõ est solutũ:ꝛ dicit:ꝛ nõ est curãdũ vtrũ id qd̃ remanet sit hõ:aut aia:aut demõ:aut angelus:aut qd̃cunq; ens fuerit.vult dicẽ ꝙ casus dʒ itelligi de q̃cũqꝫ re.ponit ḡ illa res eẽ in quolibet die:ꝛ remanere vt supra:ꝛ patet argm̃.volo autẽ per illã rẽ idifferẽter hoiez vel aiam ꝛc̃.ergo lʒ sit solutuʒ de aia:nõ tñ simplr ẽ solutũ. (Id eni qd̃.) hic tãdẽ soluit.q. sm opionẽ verã.d.id eni qd̃ dictũ ẽ:seqt opionẽ dicẽtiũ ꝙ reuolutiões p̃terite sũt ĩfinite.i.seqt ad pħos nõ ad me.

Sed põt eẽ qd̃ nõ solũ ↄ pħos:lʒ ↄ eos sic.diuidat hora in ptib⁹ pportionabilib⁹ minorib⁹ terminatis v̄sus a.tũc volo ꝙ in p̃° de° faciat vnũ lapidẽ:vl saltẽ ad imaginationẽ fiat:vt ipse põ it:ꝛ scd̃a aliũ ꝛ ↄtinue remaneãt.ḡ cũ hic fuerũt ĩfinite ptes pportionales erũt de facto in fine hore lapides ĩfiniti. Tu vo soluas p te et pħis est argumẽtũ friuolũ:ꝛ non dignũ hoc loco. AVER.

Dubiũ

Dicim⁹ nos ꝙ id qd̃ rñdit noie pħoꝝ. vʒ ꝙ reuolutiones p̃terite sunt priuate: ꝛ ꝙ priuatũ nequit denoiari de finitate:neq; de ĩfinitate:nõ est vera rñsio: ꝛ nos declauimus in p̃cedẽtibus: ꝛ id qd̃ dubitat sup pħos.s.de ipsoꝝ opione in aia. Dicim⁹ ꝙ hoc nouũ est pħoꝝ opio: ꝛ id qd̃ dictum est de hac materia sufficiat.

¶ Hic Auer.reprobat Alga.i illis que pħis iposuit.et dicẽ.

dicimus nos q id qd respōdit nomine phoꝝ. vz q reuolutiões pterite sunt ꝑuate: ꝛ q ꝑuatū negᷓ denoīari de finitate neqꝫ de ifinitate nō est vera visio: ꝛ nos hoc declarauimus in pcedētibus. decl̄a.n.est q lꝫ nō dicaī īfinitum

Attributa opinio Plonis de anima.

actu: dꝫ ifinitū in po^a pmixta actui. (Et id qd.) Nūc tāgit 2^m pūctū.d. ꝛ id qd dubitat sup phos.s. de ipsoꝝ opione in aia. dicim^9 q h.s. sua visio nō est phoꝝ opio: ꝛ tūc se excusat et pꝫ. ¶ Debes scire q illa p^a opio de aia.d. q aia est vna aū aduētū ad corp^9 ꝛ post: ꝛ dū est in corpore multiplicaī: pōt itelli duob^9 modis. vno^9 q ista multiplicatio fiat ꝫm rem ipsi aie. ita q ipsa aia dū corpi vnit est multa ꝫm rem. dū sepaī vniaī ꝫm rem: ꝛ fiāt oēs vna: ꝛ hec vꝫ opio attributa Plonī: vt fuit visum in p^a disputatione. ¶ Alio^9 pōt itelli q aia put est itellus: est vn^9 nuō

Op. Ar. ꝛ Auer.

put itelliī in corpe efficiī multa ꝫm respect^9 ꝛ habitudines multas nō qdē respectib^9 ꝛ habitudinib^9 inherētib^9 ipsi itellectui sꝫ corpib^9 in qb^9 vniī. ꝛ hec est opio Ar. ꝛ Auer. vt recitatū fuit in pma disputatione in fol. 23. Sꝫ qūocūqꝫ

Pō nře legis.

itelliī ē falsa: ꝛ nō est credibilis. ¶ Immo lex nřa ponit q aie mortuoꝝ remanēt post: ꝛ qdā in glia: vt ille q fecerūt bn̄: aliq dānate: vt ille q peccauerūt: ꝛ h est opio Aui. ꝛ Plonis: vt puto. Pōt tñ illa opio famosa ꝫm p^m itellectū adhuc expōni: qm vn^9 vir coetane^9 me^9 volebat illaꝫ eē mētē Plonis. ¶ Jō debes scire q sicꝫ mā efficiī actu

Sicꝫ mā ppter formas actu efficiī diuersa: ita forme diuersanī ppter mām.

diuersa ppter formas: ita forme actu diuerse pp mām: sicut ḡ mā cū caret formis est vna mā ꝑuatiue p ꝑuōnez dīiaꝝ facientiū eā diuersaꝫ. vt dicit Auer. 12^o meta^ce. cō. 14. ita aie dū carēt materijs diuersis psūt dici vna aia ꝑuatiue p q̄to actu nō sunt in fitib^9 diuersis: nec locis diuersis: psūt tñ eē put dicūt habitudines ad corpora diuersa. Et sic pōt itelli q aie sunt multe dū sunt in corpibus actualiter tñ q̄ veniāt ad corpa: vel postq̄ remouenī cū careāt dīntijs qbus erāt multe: psūt dici vnificari ꝛ fieri vna aia actu: lꝫ plēs po^a: put psūt vniri diuersis corpibus qn itez itrabūt corpa: ꝛ sic h opio iponiī Ploni: ꝛ dicunt qdaꝫ q opio legis nō est ɔ̄ria huic nisi in hoc tm̄ q istas aias ponit nouiter creari: Plato aūt simul cū mūdo oēs aias factas eē dicit: ꝛ qūocūqꝫ sit ego nō curo. sic igiī declarata intēn. Et sic cōsumata est expō 4^e disputationis Auer. ɔ̄ Alg. cū dei laude: ꝛ beate virginis Marie.

¶ Quinta disputatio Alga. cum phis ostendit debilitatez rōnum phoꝝ in ipsius pbationibus: q deus benedictus sit vnus: ꝛ q impoīe sit q sint duo necessarij eē: ꝛ qlibet ipsorum incausatum sit.

DV I.

AIt Alga. vie sapientiuꝫ sunt due. Quaruꝫ pria hec est. Si eēnt duo necesse eē p̄dicareī igitur neče eē de qolibet coꝝ: ꝛ id qd sic se hꝫ nō euadet qn sit sua nečitas de seipso nō p aliud aut ex cā: ꝛ oporteret q esset cātū: ꝛ nos nō sic intēdimus de eo: ꝛ sequētes hāc viā opinātur q spēs hoīs dꝫ de petro ꝛ guilelmo: ꝛ petr^9 nō ē hō de se: si nāqꝫ nō eēt guilelm^9 nō eēt de se hō: nisi aliqua cā posuerit eū hoiēz: ꝛ posuit petrū hoiēz: ḡ multiplicata est humanitas: ꝛ multiplicata mā p̄sens: ꝫ depēdentia dicte multiplicatiōis de mā est quid intelligibile. vꝫ nō est de suba humanitatis: silr si necessitas est in necessario eē de seipso tm̄ sibi iueniretur. Si.n. ab aliqua causa pcederetur: eēt ergo causatum: ꝛ nō igitur necessariū esse. Patet ergo ex hoc q necesse esse est sine dubio vnum. Hucusqꝫ sunt Algazelis v̄ba: deide respōdit Alg. phis dicēs q totalr id qd dixistis q si eēnt duo necesse esse ꝛč. diuisio erronea est. Nos.n. declarabimus q vocabulū necesse esse est dubitabile nisi intelligatur pro eo id qd cām nō hꝫ: vnde si hec sit hui^9 vocabuli intentio: dicemus q impoīe nō est ponere duos impricipiatos esse nečios: ꝛ nullus ipsoꝝ alterius est cā: ergo qñ dicitis q id qd nō hꝫ cām caret causa de seipso aut ex aliquo: diuisio est erronea: qꝛ itētio cause ꝛ nō indigere esse de causa: nō opꝫ ab aliquo causari: quia non habere cām pura negatio est: ꝛ pura negatio nō hꝫ negationē: neqꝫ ptinet dicere q sit de se: aut nō de se: sed si intēderetis p nečē esse ꝫm denoiationē scdaꝫ p̄ter qd est ens sine causa: tūc nō per se itelligiī. Vñ ex istis pꝫ q hec demōstratio est picta ꝛ sine radice: imo dicimus q intētio dicti vocabuli est id qd non hꝫ cām neqꝫ ipm nō habere cām pcedit a causa. Et hec diuisio nō tendit erga denominationes affirmatiōis maxime: qꝛ id reducit ad negationē. V.g. Si aliquis diceret q nigredo est color: aut ex se aut ex cā: si de se: opꝫ q rubedo nō sit color: ꝛ q hec spēs coloratio nō repiaī nisi in nigredine. si v̄o nigredo color fuerit ex causa oportet q itelligaī q nigredo nō sit color nisi cā poneret eū colorē: id.n. attribuiī s hec: qd est additū sup subam ipsi^9. Forte priuatio pōt in itellectu imaginari: quāuis realiter reperiri nequeat. Sed diceī q hec diuisio est erronea ꝫm positionē: vnde nō est opinandū q si nos diceremus q nigredo est color de se: q sit poīe dicere q sit non de se. silr est dōm q h ens esse necessariū p se phibeat nos dīe q sit nō per se: ita q ex h sequaī falsuꝫ: hucusqꝫ sunt v̄ba Alg.

¶ In ista 5^a disputatiōe disputāt phi de vnitate pmi. Cuꝫ eni disputauit de eternitate simplr. ꝛ post de effectu pmi circa ipꝫ mūdū: ꝛ de rōnib^9 phoꝝ circa h: reliquū est aggredi in hac 5^a de vnitate pmi qōnes facere. ¶ Diceī: vꝫ

Dubiu^9

q Auer. peruertat ordinē: qm Ar. p celi: vt narrat Auer. tractat de ifinitate mūdi: an.s. mūdus sit finit^9 vl ifinit^9. Et verū sit vnus vel plēs: ꝛ istū ordinē fuatqm pmo tractat verū mundus sit gnābilis ꝛ corruptibilis. 2^o verū sit finit^9 aut ifinitus. ꝛ 3^o verū sit vnus numero: aut plures: ꝛ ait Auer. q hoc facit pp sciam de vnitate et eternitate pmi: vt pꝫ ibidem cōmē. 33. ꝛč. Ergo Auer. si tractaturus erat de vnitate pmi: cur nō tractauit an sit finit^9 an non: ꝛ an vn^9 an nō: postq̄ tractauit d gnōne ꝛ corruptiōe el^9. ¶ Dōm q si pbatū sit mūdū hēre agēs erit pbatū ipm

Solutio.

esse finitū in magnitudine: vt dicit ibi Auer. ꝛ qꝛ disputauit Auer. an mūdus hēat agēs: iō nō op^9 fuit tractare an sit finit^9 in q̄titate. Itē qꝛ sol. vnitat. mūdi p̄supponit h: qm nō disputat vtꝝ de^9 sit vn^9: sꝫ vtꝝ vie sapiētū sint demōstratiue: iō nō curat tractare de vnitate mūdi: qm ista disputatio nō vtiī vtꝝ mūdus sit vn^9: vt pꝫ in titulo dis-

putatiõis p̃tis. ¶ In p̃ igit̃ du° adducit Alg. viã phoꝝ. ⁊ dicit. ait Alg. vie sapientū sue due: q̃rū p̃ª hec est: ⁊ p̃mo ponit vnã hypo^cam. d. si eẽnt duo neces ee. igit̃ p̃dicaret̃ necesse eẽ de quolibet illoꝝ: ⁊ p h̃ vult dicere istã minorẽ: vbi duo sunt nec̃e eẽ: nec̃e eẽ p̃dicat̃ de plurib⁹ eiusdẽ rõnis. Deinde accipit maiorẽ. d. ⁊ id qd̃ sic se h3. i. ⁊ id qd̃ p̃dicat̃ d̃ plurib⁹ nec̃e eẽ: nõ euadet qn sit sua nec̃itas de seipso nõ p aliud aut ex cã: vult g̃ q̃ argm̃ sic cõponat̃: oẽ p̃dicatū de plurib⁹ nec̃e eẽ oĩno op3 vel p̃dicet̃ de illis a se: ⁊ non ab alio vel ab agẽte dãte illis illud p̃dicatū. Deinde accipit̃ minor p̃dicta: s3 vbi sunt p̃la nec̃e eẽ: nec̃e eẽ p̃dicat̃ d̃ illis plurib⁹ nec̃e esse: g̃ in p̃ma figura nec̃e eẽ nõ euadet qn p̃dicet̃ de illis: aut a se: aut ab alio. ⁊ statim c̃dicit vni mẽbro. d. ⁊ sup. si ab alio op3 q̃ eẽt cãtū: ⁊ nos nõ sic intẽdim⁹ de eo. (Et sequẽtes.) Hic declat maiorẽ. Et debes scire q̃ via p̃dicta põt cõponi in p̃ª figura: vt dc̃m ẽ: ⁊ in 2ª sic: oẽ qd̃ plurib⁹ iest̃ s̃m p̃dicationẽ ⁊ v̄ificationẽ causatū est illis ab aliq̃ cã: s3 nec̃e eẽ nõ cãtū est plurib⁹ aliq̃ mõ: g̃ nõ inest plib⁹: veriusq3 g̃ syllogistice forme vna est maior. iõ hic p̃bat illã maiorẽ per exẽplū. 2° ibi (Silr si nec̃itas.) statim accipit minoris vi3 put format̃ in 2ª figura. dicit g̃: ⁊ sequẽtes hãc viã opinat̃ q̃ sp̃es hoĩs dĩ de petro ⁊ guilelmo: ⁊ petrus nõ est hõ de se. imo si nãq3 nõ eẽt guilelm⁹ actu nõ eẽt de se hõ: q̃i põt eẽ guilelm⁹: dico nõ eẽ hoĩe3 d̃ se: nisi aliq̃ cã posuerit eū hoĩe3 ⁊ posuerit petrū hoĩem. g̃ hũanitas est multiplicata ⁊ mã p̃ris: s3 dependẽtia dicte multiplicatiõis de mã est q̃d itelligibile d̃ se nõ de sub̃a hũanitatis. iõ h̃ fuit ab agẽte. Deinde accipit minoris vi3 put cõponit̃ in 2ª figura. d. silr si nec̃itas est in nec̃io eẽ de se tñ sibi iuenirẽt̃: vult dĩe: s3 nec̃e esse nõ ẽ cãtū ipsi nec̃e eẽ ab alio: ⁊ h̃ erat minor: cui⁹ rõnẽ dicit. si. n. ab aliqua cã p̃duceret̃. eẽt g̃ cãtū. nõ g̃ nec̃iū esse apud eos: ⁊ sic p3 minor. Cõne supplet statī3. d. p3 g̃ ex hoc q̃ nec̃e eẽ est sine dubio vnū. (Hucusq3.) Hic vult adducẽ sol. Alg. ad argm̃ p̃hoꝝ. ⁊ ait. hucusq3 sunt Alg. v̄ba. deinde r̄ndet Alga. p̃his. d. q̃ totalr̃ illud qd̃ dixistis q̃ si eẽnt duo nec̃e eẽ ⁊c̃. diuisio erronea ẽ: vult dĩe q̃ illa diuisio: aut ipso seipso ẽ nec̃e eẽ: aut ab agẽte ẽ diuisio erronea. Qd̃ declat. d. nos. n. declabim⁹ q̃ vocabulū nec̃e esse est dubitabile: nisi itelligit̃ p id qd̃ cãm nõ h3: nec̃e eẽ g̃ idẽ est q̃ cãm nõ h̃ns. Iõ c̃cludit. d. vñ si hec sit h⁹ vocabuli itẽtio. dicimus q̃ nõ est ipõle ponẽ duos ip̃rincipiatos. i. incãtos eẽ nec̃ios: ⁊ p sic q̃ nullus ipsoꝝ sit causa alteri⁹ ⁊ iõ c̃cludit. g̃ qñ dicitis q̃ id qd̃ nõ h3 cã3 caret cã de seipso: aut caret cã ex alio est diuisio in re erronea: cui⁹ rõne3 dicit: q̃z itẽtio cãe: ⁊ nõ idigere eẽ de cã. i. q̃z nõ cãe: ⁊ p. i. nõ indiget̃ cã: nõ op3 ab aliq̃ cãri. i. q̃ cã nõ hẽat cãm nõ hẽt ab alio. Hui⁹ aūt dat rõnẽ: cui⁹ minorẽ p̃ accipit. d. q̃z nõ hẽe cãm pura negatio ẽ: ⁊ pura negatio nõ h3 negõne3. i. cã3 negõnis: iõ ait q̃ illa diuisio est erronea: neq3 p̃tinet dĩe q̃ illud sup. sit de se aut nõ de se: vult dĩe q̃ sic hec diuisio erronea ẽ: hõ ẽ rõnalis vel irrõnalis: ita in p̃posito nec̃e eẽ h3 cãm: vel nõ h3 cã3: ⁊ p h̃ ad formã argti negat̃ maior. s3. n. nec̃e eẽ p̃dicat̃ de plib⁹ nõ op3 q̃rere: aut a se: aut ab alio. (S3 si itẽderet.) Uult c̃futare illud qd̃ plato credebat: vbi debes scire q̃ nec̃iū põt 2r exponi. vno° p̃uatiue p eo qd̃ nõ h3 cãm. ⁊ sic ẽ v̄a expõ. alio° p eo qd̃ est sempiternū ⁊ semp ens: nõ q̃z caret cã eẽ: s3 q̃z caret cã corruptibilitatis: vt dĩc Auer. in v̄bo de sub̃a orbis: ⁊ sic exponit̃ positiue. dĩc g̃: s3 si itẽderetis sup. vos p̃hi p nec̃e eẽ s̃m denoĩationẽ 2am. i. positiue p̃ter qd̃ ẽ ens sine cã. i. nõ itellĩdo p̃ mõ. s. p eo qd̃ caret cã: tũc nõ p se itelligit̃. i. nõ ẽ p se itellĩbile: q̃a sic exponẽdo ẽt c̃tigẽs ẽ necessariū: q̃a aliqd̃ ẽ c̃tingẽs: vt celū apud hos: qd̃ est sempiternū: ⁊ igit̃ erit nec̃iu3: iõ c̃cludit. vñ ex h̃ p3 q̃ h̃ demõstratio p̃hoꝝ est picta ⁊ sine radice. ¶ Et debes scire q̃ vt tactū est in disputatiõe 4ª. q̃ doctrĩa p̃hoꝝ arabū est q̃ ista sint synonyma ens sine cã ⁊ nec̃e esse. Et h̃. s. ens hñs cãm ⁊ c̃tingẽs eẽ. opinati. n. sunt q̃ oẽ cãtū sit nouū. i. dependẽs: ⁊ oẽ depẽdẽs apud eos ẽ ens in sui nã põle: ⁊ iõ dicūt q̃ nec̃e eẽ ⁊ carẽs cã sunt ide3 oĩb⁹ modis. Et pp̃ hoc ad formã q̃onis manifesta ẽ sol. q̃a ⁊ si nec̃e eẽ de pluribus p̃dicet̃ ⁊ in plib⁹ sit: nõ possum⁹ q̃rere cãm cur insit: q̃a tũc ei⁹ qd̃ nõ h3 cã3: cã3 q̃reres. (Immo dicim⁹.) Cũ dedit r̄nsionẽ vie p̃hoꝝ: adhuc declat illã. d. imo dicim⁹ q̃ itẽtio dicti vocabuli ẽ id qd̃ nõ h3 cãm: ⁊ tũc addit neq3 ip̃m nõ hẽe cã3 p̃cedit a cã. (Et hec diuisio.) Remouet obiectionẽ: q̃a posset dici q̃ ego volo itellĩgere nec̃e eẽ positiue: h̃ remouet. d. ⁊ h̃ diuisio sup. q̃ ponit̃ in maiori nõ tẽdit. i. dirigit̃ erga denoĩatiões affirmatiõis. i. inq̃ntū illa extrẽa capiunt̃ positiue: cui⁹ rõnẽ dĩc. q̃z id. i. nec̃e eẽ reductū ad negõnẽ: qd̃ ite° put distinguit̃ a posĩ op3 vt negatiue itellĩr. (V. g. si aliqs.) Hãc r̄nsionẽ iteꝝ p exm̃ declat. d. v. g. si aliqs diceret q̃ nigredo est color: ⁊ peteres: aut ex se: aut ex cã. Si d̃ se: op3 q̃ rubedo nõ sit color: ⁊ op3 q̃ hec sp̃es colora° nõ reperiat̃ nisi in nigredine. Si v̄o nigredo color fuerit ex cã: op3 q̃ itelligat̃ q̃ nigredo nõ sit color nisi causa poneret eū colorẽ: cui⁹ rõnẽ dicit. id. n. attribuit̃ sub̃e: qd̃ est additū supra sub̃am ipsius ab alio. g̃ si nigredo color eẽt attributiue: tũc ab alio eẽt color. (Forte p̃uatio.) Hic respõdet huic exẽplo: ⁊ vult q̃ aliqs possit imaginari q̃ nigredo sit color de se. i. nõ ab alio: ⁊ de pluribus p̃dicet̃ color: q̃a illa negatio nõ est vera in rerū nã extra: s3 tñ in mẽte. h̃ dicit. forte p̃uatio põt intellĩu imaginari. i. c̃cipi q̃uis realiter repiri nequeat. (S3 dicet̃.) Replicat hãc r̄nsionẽ. d. s3 dicet̃ q̃ hec diuisio est erronea s̃m hãc põnẽ. i. si itelligat̃ negatiue: tũc illa diuisio est erronea: sic dc̃m fuit. Uñ nõ ẽ opinãdū q̃ si nos diceremus q̃ nigredo ẽ color de se q̃ sit põle dĩe q̃ sit nõ de se: q̃a nõ põt itellĩ aliqd̃ eẽ de se tale: ⁊ tñ itellĩbile eẽ nõ d̃ se tale: ⁊ iõ si mag^{is} ẽ color d̃ se frustra q̃rit̃ an d̃ se: aut ab alio. i. nõ de se: q̃a nullus põt imagiari ipsa3 eẽ nõ de se postq̃ ponit̃ d̃ se talis. Et tũc applicat sequẽs ad p̃positū. d. silr est dõs q̃ h̃ ens eẽ nec̃iū p se p̃hibet nos dĩe q̃ sit nõ p se: ita q̃ ex h̃. i. hac diuisione iegit̃ ipõle si3. q. d. q̃ si nec̃e eẽ est nec̃e eẽ cū h̃ sit dĩe eẽ ens sine cã: iõ nõ p̃t fieri diuisio: et q̃rere vtru3 hãc ab alio: aut a se: q̃z nullus põt ambigẽ q̃ sit ens ab alio: ⁊ sic p3 sol.

AVERRO.

Nos dicim⁹ q̃ hec via quã Alg. dĩc i vnitate noĩe p̃hoꝝ tñ ab Auic. repitur: nõ ab alio antiquoꝝ p̃hoꝝ: ⁊ cõponit̃ ex v̄lib⁹ p̃põnib⁹: ⁊ mẽbra ei⁹ sunt sumpta equoce: ⁊ iõ est via valde altercanda: s3 si dicta mẽbra diligẽter viderent̃ ⁊ respicerent intentũ p̃dicte vie facilr̃ p̃nt reduci ad demõstratiuã viã: ergo qñ dixit Alg. v3 q̃ prima diuisio erat falsa ⁊ erronea nõ est veꝝ: eo q̃ ip̃e ait q̃ id qd̃ itelligit de vocabulo nec̃e esse est id qd̃ nõ h3 cãm. Et si forte aliqs diceret q̃ id qd̃ cãm nõ hẽt aut illud nõ hẽre est de se aut ex cã. Dicimus q̃ sunt v̄ba absurda: silr si aliqs diceret q̃ nec̃e eẽ nõ euadet qn sit nec̃iu3 aut ex cã ẽ falsu3. Immo nec̃e eẽ p̃cedit a p̃pria nã cõmuni petro ⁊ guilelmo. Et iõ si primo mõ intelligi nõ d3 humanitas reperiri in alio. si scd̃o mõ tũc sine dubio cõponit̃ ex duab⁹ naturis. v3 v̄li ⁊ particulari: s3 cõpositū est cãtū ⁊ nec̃e esse nõ h3 cãm.

Opinio arabum.

hꝫ cãm. ergo neceẽ eẽ eſt vnũ. Patet ergo ꝙ qñ dicta via hoc mõ ordinabitur tunc erunt verba Auicẽ. vera. Rurſus id qđ dixit Alg. ſ. ꝙ pura priuatio nõ hꝫ cãm neqꝫ de ea dici dꝫ ꝙ eſt ex ſe aut ex cã: verba erronea ſunt. aliqđ. n. põt negari de aliquo aut ab aliqua ſimplici re: vt dꝫ h intelligi qñ dixit de ſe: aut ex aliqua denoiatiõe ꝓpria in eo: ſicut dꝫ hic itelligi in qualibet cã: ſed id qđ dixerat ꝙ hoc nõ verificaṫ niſi de denoiationib⁹ que ꝑdicanṫ mõ affirmationis maxime dico ꝙ de eis que ponunṫ mõ negationis.

¶ Nũc Auer. vult ꝑtractare ſol. prĩis dubij: ⁊ ꝑ ponit auctorẽ hui⁹ vie. d. dicimus nos ꝙ hec via quã Alg. dicit in vnitate. ſ. ꝑmi noie phoꝝ nõ ab Auicẽ. reperiṫ: nõ ab alio antiquoꝝ phoꝝ. Deide addit nãm hui⁹ vie. d. ⁊ cõponiṫ ex vlib⁹ ꝓpõnib⁹: ⁊ mẽbra eius. i. extrema hui⁹ vie ſunt ſumpta equoce. i. ſunt multiplicia ſm equocationẽ: ideo eſt via altercãda. (Sꝫ ſi dicta.) Nũc vult ponere modũ euadẽdi ab argũto Alg. ꝯ hãc. ⁊ ꝑ ꝓponit hoc. 2ᵒ exequtur. dicit ḡ: ſꝫ ſi dicta mẽbra diligẽter ꝯſiderenṫ. i. reducerenṫ ad vniuocũ: ⁊ ſup. Alg. reſpiceret intẽtũ ꝑdicte vie facilr pñt ſup. mẽbra reduci ad demõſtratiuã viã. (Ergo qñ Alg.) Nũc exeqṫ ⁊ declat quõ hec via euidentiã hꝫ. d. ḡ qñ dixit Alg. ꝙ ꝑma diſiõ erat falſa ⁊ erronea nõ eſt veꝝ: dico nõ eſt veꝝ: eo qꝛ ipſe dixit ꝙ id qđ itelligiṫ de vocabulo neceẽ eẽ eſt id qđ nõ hꝫ cãz. Vult dĩc Auer. falſuz eẽ neceẽ carere cã: qꝛ itellĩtie oẽs ſũt neceẽ apud phos ꝑipateticoꝝ: ⁊ tñ plane apud Ar. hñt cãz. eſt. n. neceẽ eẽ ſe: vt ꝑmũ pñm: ⁊ ab alio: vt reliq motores: vt ſepe dcm̃ eſt. (Et ſi forte.) Rñdet Auer. ad formã: ⁊ ꝑ ꝓponit argm̃ vim. d. ⁊ ſi forte aliqs diceret ꝙ id qđ cãm nõ hꝫ: aut illud nõ hñe eſt de ſe: aut ex cã. Rñdet dicimus ꝙ hec ſunt vba abſurda. q. d. nõ ꝯcludẽtia ad ꝓpoſitũ. Silr ſi aliqs diceret ꝙ neceẽ eẽ nõ euadet qn ſit necĩũ: aut ex cã eſt falſum: imo neceẽ eẽ ꝓcedit a ꝓpa nã cõi petro ⁊ guilielmo: ⁊ ideo ſi primo mõ itelligiṫ nõ dꝫ bũanitas repiri in alio.

Duplex necẽ eẽ. ¶ Debes ſcire ꝙ Auer. vult ꝙ neceẽ eẽ põt capi duob⁹ modis. vno⁰ ꝓ ipſa nã cõi neceẽ eſſe que in ſe nihil aliud eſt niſi nã carẽs cã: ⁊ ſic nõ hꝫ cauſam: ⁊ ſic q̃rere an hẽat cãm an nõ. Auer. cũ Alg. acceptat illã diſiõnẽ eẽ abſurdã. 2ᵒ mõ põt accipi nã illa: put ꝯiungiṫ pl'ib⁹ ⁊ cõponiṫ pl'ib⁹: eo mõ q̃ bũanitas põt 2ᵒ capi. vno⁰ in ſe: ⁊ ſic nõ hẽt cãm: alio⁰ vt cõponiṫ ſorti ⁊ platoni. ⁊ ſic lꝫ ipſa nõ hẽat cãm: cõpoſitũ ex bũanitate ⁊ diſiã vltima ꝯhẽt eillã ad ſortẽ hꝫ cãm: et ſic neceẽ eẽ hñe cãm nõ eſt abſurduz: ⁊ h apponit. d. Si 2ᵒ mõ tũc ſine dubio cõponiṫ ex duabus nãis. vꝫ vlĩ ⁊ ꝑticulari: ⁊ ꝑ hoc vult minorẽ: deide accipit maiorẽ. d. ſꝫ cõpoſitũ eſt cãtũ. ḡ neceẽ eẽ hꝫ cãm: qđ eſt falſuz tã in ſe q̃ vt alteri appropriaṫ: qđ declat. d. ⁊ neceẽ eẽ nõ hẽt cãm: ḡ neceẽ eẽ eſt vnũ. ⁊ iõ ꝯcludit. d. pꝫ ḡ ꝙ qñ dicta via hoc mõ ordinabiṫ tũc erũt vba Auicẽ. vera. põt ḡ ſic argui. oẽ cõpoſitũ vel in ſe vel alteri hꝫ cãm. ſꝫ ꝑmũ neceẽ eẽ nec in ſe: nec alteri nõ hꝫ cãm: ḡ nec in ſe: nec alteri eſt cõpoſitũ. ⁊ per ꝯñs nõ eſt vlẽ: ⁊ ſic ẽ vnuz ſimplr. (Rurſus id qđ.) vult nũc reprobare aliud dcm̃ Alg. d. rurſus id qđ dixit Alga. ſ. ꝙ pura ꝑuaõ nõ hꝫ cãm neqꝫ de ea dici dꝫ ꝙ ẽ ex ſe: aut cã vba erronea ſunt: qđ ꝓbat. aliqđ. n. põt negari de aliq̃: aut ab aliq̃ ſimplici re. i. ꝑ carẽtiã cãe tñ: vt dꝫ h itelligi qñ dixit de. i. ꝑ id vbũ ẽ ſe: aut põt negari ex aliq̃ denoiatiõe. i. nã ꝓpa. i. addita in eo: ſicut dꝫ h itelli in q̃libet cã.

Nota. ¶ Debes ſcire ꝙ aliqđ cõpetit alicui ꝑ negõnẽ: vt celo eẽ ſempiternũ: ꝑ ꝑuõnẽ cãrũ corruptiõis: ⁊ h mõ negatiue. ⁊ ſic nõ hẽt cãm aliq̃ negõ cõpetit alicui ꝑ aliqđ poſitiuuz. v. g. homini ꝑ rõnale ineſt hec negatio irudibile: mõ h hꝫ cãm poſitiuã: ḡ pꝫ ꝙ aliqua negatio põt habere cauſam ⁊ aliqua nõ: ⁊ ſic dcm̃ Alga. falſuz eſt. Deinde apponit vltimũ pctm̃. d. ſed id qđ dixit ꝙ hoc non verificatur: niſi de denoiationib⁹ que ꝑdicanṫ modo affirmationis maxime. Dõꝫ ꝙ verificaṫ de his que ponunṫ mõ negatiõis: vt nũc tactũ eſt.

ALGA. DV. II.

Ait Alga. Scda vo ꝑdictaruz viarũ hec eſt: ſi poneremus duo neceẽ eſſe: aut eẽnt ſimiles oĩno: aut differrẽt: ſi eẽnt totalr ſiles: ⁊ ſic nulla eẽt ibi nũatio: neqꝫ binitas: due nãqꝫ nigredies dĩr qñ ſũt in duob⁹ ſubiectis: vel in vno eodẽ: ſed in duobus tꝑib⁹. Nigredo. n. ⁊ motus i vno ⁊ eodeꝫ tẽpore ſunt duo: qꝛ in ſuba differunt: ſed qñ in ſuba nõ differũt vt ſunt due nigredines cũ vnitate tꝑis ⁊ loci: tunc ſine dubio nulla eſt numeratio. ¶ Et ſi poſſẽ eẽt dicẽ ꝙ in vno tꝑe ⁊ vno ſubto eſſent due nigredines: poſſibile ergo eẽt de q̃libet idiuiduo ꝙ ſint duo: lꝫ ibi nũeratio nõ cognoſcaṫ: ⁊ poſtq̃ nulla eſt ibi ſimilitudo opꝫ igiṫ ꝙ differant: ſꝫ nõ dñt in tꝑe neqꝫ in loco. opꝫ ḡ ꝙ differãt in aliquo. ⁊ ſi ſic nõ euadẽt qn cõicent in aliqua re: aut nõ. ꝙ nõ cõicent falſuz eſt: qꝛ ſequereṫ ex h ꝙ ipſi nõ cõicarẽt in eẽ: neqꝫ in necĩtatis eẽ: ⁊ iõ opꝫ ꝙ cõicent i aliquo: ⁊ differãt in aliquo. Et ſi ſic: opꝫ ḡ ꝙ id in quo cõicant differat ab eo in quo differunt: ḡ eſt ibi necĩa cõpoſitio ⁊ diuiſio itellectualis: ſꝫ neceẽ eẽ nõ cõponiṫ. Et id qđ nõ diuidiṫ in q̃titate non diuidiṫ in dicto exponẽte: eius. n. ſuba nõ componiṫ ex reb⁹ que ſignificari pñt ex dicto exponẽte que ſunt numerabiles: ſicut aĩal rõnale ſignificat illud de quo humana q̃ditas ꝯſtituiṫ: ⁊ nõ eſt dubiũ ꝙ id qđ ſignificat aĩal differt ab illo qđ ſignificat rõnale. ergo hõ componiṫ ex partib⁹ ordinatis in diſtictiõe ex dictis illas partes ſignificãtib⁹: ⁊ iſtud nomẽ. ſ. hõ aggregatũ iſtud repreſentat: ⁊ alio mõ ſimilitudo non eſt imaginãdũ. ¶ Sed ad hoc rñdendũ eſt ꝙ nos debemus ꝯcedere. ſ. ꝙ binitas nõ eſt imaginanda: niſi cuꝫ dñtia in aliqua re: ⁊ illi qui ſimiles ſunt oĩmode nõ eſt imaginandũ ꝙ differant: ſꝫ id qđ dixiſtis. vꝫ ꝙ ꝑdicta ſpẽs compoſitionis falſum eſt in primo principio: verba ſunt nuda de omni demõſtratiõe: imo pertinet ꝙ ſit queſtio per ſe: opinio eni phoꝝ cõmunis eſt ꝙ primum principiũ nõ diuidiṫ in dictis. ſ. in diffinitione: ſicut realiter non diuiditur.

¶ Diuidiṫ h capm̃ qꝛ ꝑ Auer. addaxit vba Alg. vbi ponitur via phoꝝ. 2ᵒ ibi (Sꝫ ad h rñdet.) ſoluit viã phoꝝ. ꝓ intellu ꝑme ptis debes ſcire ꝙ via iſta exponiṫ hypotẽ ſi neceẽ eẽ multiplicaṫ eſt ibi cõpõ: ſꝫ in neceẽ eẽ nõ eſt cõpoſitio. ḡ nõ multiplicaṫ. ꝑ ḡ ꝓbat maiorẽ. 2ᵒ ibi (Sꝫ neceẽ.

esse.) Accipit minorē. 3ª ibi (Et id qđ nō.) Cōfirmat qđ dixit: vñ dicit alt Alg. 2ª vō ꝑdictaꝝ viaꝝ h̄ est. si ponere mus duo necē esse: aut essent silēs oīno .i. oīb⁹ modis: aut differrēt. si eēnt totalr̄ silēs: tūc nulla eēt ibi nūātio neq̄ binitas .i. dualitas: qđ ꝓbat exēplo .d. due nāq̄ nigredies dnr̄ qñ sūt in duob⁹ subiectis: vel in vno ꝛ eodē: sȝ in duob⁹ tpib⁹ diuersis: ꝛ exponit hoc .d. nigredo .n. ꝛ mot⁹ in vno subo ꝛ eodeȝ tpe sūt duo: q: ī suba dn̄t: sȝ qñ in suba nō dnt cū vnitate tpis ꝛ loci .i. nec in suba nec ī loco: nec in tpe nec in subo: tūc sine dubio nulla est nūeratio. Uult ergo dīe ꝙ duo īdiuidua nō dn̄tia in suba .i. eiusdē spēi: nec dīa loco nec tpe nec subo oīno sunt vnuȝ. Et h̄ ꝓbat per impoīe .d. ꝛ si eēt poīe dicē ꝙ in vno tpe: ꝛ vno subo eēnt due nigredines: tūc poīe eēt de quolibet indiduo .i. nullā hēremus viā ad iprobādū vnū indiuiduū eē duo: sȝ sibi nūeratio nō cognoscat: ꝛ dicerē te eē duo hoīes: sȝ ego nō cognoscā dualitateȝ. ꝯ pȝ. Jō ꝯcludit aliud mem brū .d. ꝛ postq̄ȝ nulla est sibi silitudo. opȝ igit̄ ꝙ dn̄ant: sed nō dn̄t in tpe: neq̄ in loco: opȝ ḡ ꝙ dn̄ant in aliquo: ꝛ si sic nō euadet qn cōicent in aliq̄ re: aut nō. Qz nō cōicēt falsuȝ est: q: seq̄t ex hoc ꝙ ipsi nō cōicent in esse: neq̄ in necē eē: iō ꝯcludit ꝙ opȝ vt cōicent in aliquo: ꝛ in aliquo dn̄ant: et si sic. opȝ ḡ ꝙ id in quo cōicant differat ab eo in quo dn̄t .i. ꝙ in alio ꝯueniāt: ꝛ in alio differāt: ꝛ tūc con cludit maiorē .d. ḡ est sibi necīa cōpō ꝛ diuisio itellualis. (Sed necē.) Nūc accipit minorē .d. sȝ necē eē nō cōpo nit: ꝛ tacet ꝯneȝ .d. ḡ necesse eē nō pōt multiplicari. (Et id qđ.) Pōt dici ꝙ h̄ ꝯfirmat ꝑdicta scilicet illud qđ nō diffini tur nō cōponit: sȝ necē eē nō diffinit. ḡ ꝛc̄. vl' pōt dici ꝙ sic etc corpe ipm nō diffiniri: ꝛ est plus ꝯsona textui: ait ḡ: ꝛ id qđ nō diuidit in q̄ntitate .i. in multas ptes: nō diuidi tur in dicto exponēte .i. nō hȝ diffōnē q̄ est dcm̄ exponēs id qđ ꝯtinet diffinitū. Probat qđ dixit. eī⁹ .s. necē eē suba nō cōponit ex reb⁹: q̄ signari nō pñt ex dicto exponēte .i. diffōne q̄ sunt nūerales .i. multe: sicut aīal rōnale signat il lud de quo hūana q̄ditas ꝯstituit. (Et nō est.) ꝓbat qđ dixit: ꝛ nō est du^m ꝙ id qđ signat aīal: differat ab illo qđ signat rōnale: iō ꝯcludit: ḡ hō cōponit ex ptib⁹ ordinati in diffōne ex dictis illas ptes significantib⁹: ꝛ istud nomen hō illud aggregatū repñtat: ꝛ alio mō silitudo .s. īter illa duo necē eē nō est imaginandū nisi mō dicto .s. ꝙ dn̄ant ꝛ ꝯueniāt: vt dixi. Et sic pȝ ꝑ via phoꝝ. ꝛ 2ª q̄ꝛ ipm necē eē est simplex: ꝛ iō nō difficile vī ꝙ hec sit ꝯfirmatio ar gumēti phoꝝ. (Sȝ ad h̄.) Nūc Alga. rñdet huic vie. ꝛ dicit: sȝ ad h̄ rñdendū est ꝙ nos debemus ꝯcedē ꝙ bini tas .i. dualitas nō est imagināda: nisi cuȝ dīa in aliq̄ re: ꝛ sup ꝯuenientia in aliq̄: ꝛ ēt debemus ꝯcedē ꝙ illi qui sunt oīno silēs nō ē imaginādū ꝙ dn̄ant: ꝛ sic ꝯcedo in deo eē cōpōnē ex q̄ ꝯueniūt ꝛ q̄ dn̄t: ꝛ statim dixit vbi stat pun ct⁹. sȝ id qđ dixistis. vȝ ꝙ ꝑdicta spēs cōpōnis sm̄ qđ est in ꝑ pn̄: vba sūt nuda ab oī demrātiōe .i. sūt vba: ꝛ nō rō nes. imo illud. vȝ an in deo sit cōpatio ptinet ꝙ sit qđ ꝑ se. Et apponit illud qđ phi ponūt .d. opio .n. phoꝝ cōis ē ꝙ ꝑ^m pn^m nō diuidit .s. in diffōne: sic realr̄ nō diuidit. Et sup. sȝ hec ē qō: qm̄ multi ꝯcedūt cōpōnē in deo: vt dicaȝ in sol. dubij h⁹. Uult ḡ Alg. ꝙ h̄ via ducit ad hoc incōue niēs .s. ꝙ in deo sit cōpō: ꝛ vult ꝙ istud icōueniēs sȝ sit i cōueniēs. tñ via phoꝝ nō ondit istud eē incōueniēs: nisi ꝑ illud .s. q: de⁹ nō est diffinibilis: sȝ illud ē qō: ꝛ sic ad ꝓ bationē dubij adducūt vel magis du^m: vel eq̄lr̄ du^m: q̄re via illa nō fuit demrātiua: sȝ topica. AVERRO.

Nos dicimus ꝙ Alga. non extimauit errorē hui⁹ scđe vie: ꝛ cepit loqui cū phis in vna obscura materia. vȝ ꝙ sit poīe attribuere diffōnis pluralitateȝ ipsi necesse esse: qđ phi totalr̄ negāt: ꝛ videt ei ꝙ sit disputatio per se. Quedā .n. secta loquen tium que bassaria nūcupat: attribuūt pluralita tem primo pricipio ꝓut ponūt subam cum de noiationib⁹. Sed error hui⁹ vie hic est: illa eni que differunt abinuicē differūt in eoꝝ substan tijs. ꝛ nō in aliquo ꝯueniunt nisi in dictis tm̄: ꝛ hoc est qñ nō ꝯueniunt in gñe: neq̄ ꝓpinquo: neq̄ remoto: vt nomen corporis apud phos: qđ ꝑdicat de corpe supceleīti: ꝛ d̄ corpore cor ruptibili: ꝛ sicut nomē intellectus qđ dī super intellectū humanū: ꝛ super sepatas intelligen tias. ꝛ sicut nomen entis qđ dī de rebus corru ptibilibus ꝛ eternalibus. Tandē ꝙ talia voca bula rōnabilius debent ingredi noīa equiuoca ꝛ non vniuoca: ergo non sequit ꝙ entia abinui cem differentia componantur. Deinde medi tatus est Alg. vt duceret phorū opiniones in dei vnitate: ꝛ postea disputare cum eis.

¶ Nūc vult reprobare Alg. in eo qđ dixit eē ꝓpositus. 2ª ibi (Sȝ error.) Uult ponē veꝝ defectū hui⁹ vie: dicit ḡ in ꝑ^a. dicim⁹ nos ꝙ Alg. nō extimauit errorē h⁹ vie 2ª .i. nō putauit illud incōueniēs eē incōueniēs .i. ꝙ in deo sit cōpositio nō putauit ipoīe: ꝛ iō cepit loq̄ cū phis in vna obscura mā quā explicat .d. vȝ ꝙ sit poīe ipsi necē esse at tribuere plalitatē diffōnis. Hoc .n. Alg. ꝯcessit qđ phi to taliter negāt: ꝛ vī ei ꝙ sit disputatio ꝑ se: qm̄ infra decla bit̄ vtrū de⁹ sit diffinibilis: qm̄ īfra dicet vtruȝ de⁹ sit in gñe: vñ si de⁹ nō est in gñe: hētur ꝙ de⁹ non pōt definiri. ¶ Debes scire ꝙ qđ an in deo sit diffō est qđ an de⁹ sit cōposit⁹ ex gñe ꝛ dīa: ꝛ q: istud tractabit infra: iō Alga. male aggressus ē hāc qōnē. (Quedā .n. secta.) 2ª hāc qō nē eē ꝑ se ondit ꝑ aliū modū .d. q̄dā .n. secta loquentiū .i. theologoꝝ que bassaria nūcupat attribuūt pluralitatē ꝑ pn^o. ꝓut ponūt subaȝ cū denoīatiōib⁹: ꝛ forte ista secta ē christianoꝝ qui ponūt in deo plalitatē ꝑsonaꝝ: sicut īfra dicet: ꝛ hec est qđ infra tractāda: ḡ male Alga. aggressus est hanc qōnē ꝓpter duo. ꝑmo: q: si exponit de pluralita te diffōnis īfra disputatiōe 7ª. Si vō per compōnē itelli git̄ plalitas ꝑsonaꝝ adhuc est qđ per se: ḡ quōcūq̄ Alg. male aggressus est hāc qōnē. (Sȝ error hui⁹.) Uult mō ponere errorē hui⁹ vie. ¶ Et debes scire ꝙ pñt aliq̄ itel ligi differre 2ª .ꝑ .s. inquātū sunt ꝑmo diuersa: que in nul lo reali vniuoco ꝯueniunt: ꝛ quedā que dn̄t dīa que in aliquo ꝯueniūt: ꝛ in aliquo differūt: ꝛ hec ꝓpe sunt in pre dicamēto: pōt ḡ rñderi ad formā argumenti ꝙ dant plu ra necē eē que differūt ꝑmo: ꝛ nō ꝯueniunt in aliquo vni uoco reali: sȝ equoco: ꝛ sic rō illa nō cōcludet illa cōponi ex vli ꝛ ꝑticulari. dicit ḡ: sȝ error hui⁹ vie hic est: illa eniȝ que dn̄t adinuicē dn̄t in eoꝝ subtis .i. se totis subiue: et nō ꝯueniūt in aliquo nisi in dictis tm̄ .i. in noīe: ꝛ h̄ ē qñ nō ꝯueniūt in gñe neq̄ ꝓpinquo neq̄ remoto: qđ declat exēplo .d. vt nomē corpis apud phos qđ ꝑdicat de corpe supceleīti: ꝛ d̄ corpe corruptibili. Deiñ ponit 2^m ex^m .d. vt nomē ite^a: qđ dī sup itellm̄ hūanū: ꝛ sup itellīntias sepa tas: ꝛ nomē entis qđ dī de reb⁹ corruptibilib⁹ ꝛ eternali bus. Tādē sup. dicim⁹ talia vocabula rōnabilr̄ debē igre di noīa equoca ꝛ nō vniuoca: ꝛ tūc ꝯcludit rñsionem .d. ḡ nō seq̄t ꝙ entia .s. ipa necē eē adinicē dīa cōponant: qm̄ nō erāt dn̄tia: sȝ ꝑ diuersa: post ordinat cap^m Alg. ꝛ ꝑmo ei⁹ pȝ. ¶ Sȝ circa h̄ capl'm: sunt due qōnes. ꝑma q: hec scđa

Aliq̄ dif ferre du pliciter.

Dubiū

scda via phoꝝ ducit ad illud met incōueniens ad qd du cit pma vt visuz est. pma 1 eni duxit ad hoc ꝙ tūc neċe eē est cōpositū: ⁊ hoc idē scda: ergo nō distīguntur ergo Alg. di
Dubia° xit hāc viā eē scdam. ¶ 2° qō: qz videt ꝙ nō sit efficax: qd pōt declarari processu Aristo. in p celi. tex. cō. 90. ⁊ 12° metaph. tex. cō. 49. sic. vbi sunt plura necesse eē: vel ista sunt equalis pfectiōis: vel inequalis: vel in pfectiōe sunt simplr equiuoca non pōt fingi 3m: qz si sunt simpliciter equiuoca: ergo neutrū illoruz erit altero perfectius: imo qdlibet erit impfectuz: qz cuilibet deficiet pfectio alterius: ḡ opz vt oia sint equalis pfectiōis ⁊ vnius ⁊ eiusdē bonitatis: ⁊ simplr pfecti equali pfectiōe: ⁊ hoc supponit
Solo ad primam. via phoꝝ: ⁊ tūc recte arguit ꝙ qdlibet illoꝝ eēt compositū: vt dcm̄ est: ⁊ gnābile ⁊c. ¶ Ad has pōt dici: ad pmā dōm ꝙ lz ad idē ducāt: nō tn̄ eodē mō. hēt. n. pma via p incōueniēti ꝙ pmū necesse eē sit cōpositū: qz tunc hēret cām. scda via hz pro incōueniēti idē per aliū modū. s. qz tūc in deo eēt cōpositio difformis: ⁊ sic appet diuersitas
Ad 2m vtriusqz vie. ¶ Ad scdam dōm ꝙ illa demr̄atio illo mō formata est vtus demr̄atiōis Aristo. attn̄ Auer. reprobat illā qn̄tū ad hoc tm̄. s. ꝙ si eēnt plura neċe eē distincta. ergo eēnt composita. hoc eni vult Auer. nō valere: vt est data multiplex instātia: vt dixit.

ALGA. DV. III.

Ait Algazel narrās phoꝝ auctoritatē talib⁹ vbis. Unitas nō pficit nisi ideo ꝙ ipsi deo glioso attribuat vnitas oimoda. ⁊ hō negt obtineri nisi auferendo de eo totalr plalitatē. Et iō supponendū est hic ꝙ plalitas repit in subtis qnqz modis. Primus quoꝝ ex diuisone actuali seu intellualī: ⁊ hō mō di ꝙ corp⁹ nō est vnū absolute: lz sit vnū in cōtitate vlī: semp eniz rōne sue qn̄titatis repit si ue recipit in potētia diuisionē ad ifinitū: ⁊ talis plalitas impolis est ꝙ attribuat deo bndicto. Scds vo ꝙ diuidat res in itellu ad duas diuisas res nō mō qn̄titatis: imo sūt due nāe: vt mā ⁊ forma. lz. n. qlibet haꝝ duaꝝ nārū nequeat p se sustētari realr neqz in itellu: nihilomin⁹ due sunt res abiuicē dn̄tes in diffōne ⁊ ꝗditate ⁊ ex ipsaꝝ cōpactu resultat corp⁹ vnū: ⁊ dicimus ꝙ hec plalitas esset auferēda de deo glioso. vz ꝙ de⁹ nō est forma in corpe neqz cōpactuz ipsoꝝ. ꝙ nō sit forma in corpe manifeste pz ex ꝯclonibus Arist. octauo phys. ⁊ ꝙ nō sit cōpactū ex illis duab⁹ de cais pbat. vna qr̄ā qz esset diuisibilis in qn̄titate in actu ⁊ itellu. scda ꝙ eēt diuisibilis in nās diuersas: quaꝝ vna est mā. Terti⁹ pdictoꝝ est plalitas denoiationū: ⁊ est ēt auferēda de ipso deo vt sapia volūtas ⁊ his silia. si eni denoiationes in neċe eē fuerit. esset ḡ cōicatio iter subaz ⁊ has denoiatiōes: ⁊ sequeret ex hoc eē plalitatē in neċe esse: ḡ remoueret ab eo vnitas. Quart⁹ est plalitas intellualis sequens compōnē gn̄is cum specie vt nigredo: in nigro eniz ꝯtinet nigredo cū colore: quare sine dubio dn̄t i itellu. Differētia. n. cū gn̄e differt: vt hō in quo ꝯtinet aialitas cū hūanitate que sine dubio dn̄t in itellu. ⁊ hō est cōpō rerū. vz de gn̄e ⁊ dn̄a. Quint⁹ vo pdictoꝝ est plalitas sequēs copulationē qditatis cū eē. vt hō naqz qditatē hēt añ eē. Silr triāgulus hz qditatez. s. q̄ est figura ꝯtēta trib⁹ laterib⁹: ⁊ ei⁹ eē nō est suba ipsi⁹ qditatis. ⁊ iō pōt in itellu cōmprehēdi qditas hois vl triāguli: ⁊ adhuc ignorat vtꝝ hēat eē reale: aut nō. ⁊ si eē ꝯstitueret quidiatez: nulla qditas cōprehēderet ab itellectu añqz hēat eē: ⁊ si sic. ergo eē est qd relatū ad qditatē lz fuerit illa qditas semp in eē: vt sunt corpora supcelestia: aut eē accedet quiditatib⁹ aut accidit idiuiduis spērū aialiū vl accn̄tib⁹ corpoꝝ: vel formis aduenientib⁹ cōpositis: ⁊ dicim⁹ ēt ꝙ hec plalitas dz ō actuali eē a primo pricipio remoueri. ⁊ iō dicimus ꝙ eē eius nō est additū sue qditati. imo suū eē necessariū simile est qditati alteri⁹. ergo esse necessariū idē est qd sua quiditas ⁊ vnitas ipsi⁹. si. n. sue quiditati eē attribueremus: oporteret ipsius esse necessariū sequi illā quiditatez: ⁊ esse ꝯstituēs eaz: ⁊ qdlibet sequēs causatur: ergo eē ipsi⁹ necessariū causatur: qd est ipolē.

¶ Uult Alg. auctoritatib⁹ phoꝝ declare quot spēs vnitatis amouent ab ipso p pn°. ⁊ p ppōnit modū quo pōt deo repiri sūma vnitas. dicit ḡ. ait Alg. narrās phoꝝ auctoritatē talib⁹ vbis: vnitas nō pficit. i. nō est sūme pfecta nisi in eo ꝙ ipsi deo glorioso attribuat vnitas oimoda. i. simpliciter. hoc negt obtineri. i. ⁊ deo nō pōt attribui: nisi auferēdo de eo totalr plalitatē. ¶ Debes scire: vt dicet ꝙ qnqz modis est multitudo. vno° qn̄titatiua. s. que est diuisio in ptes qn̄titatiuas eiusdē rōnis. 2° mō ēentialis qlis est in cōposito ex mā ⁊ forma. 3° mō est multitudo pfectionū accn̄talr iexn̄tiū alicui q̄ apud catholicos vocat multitudo attributoꝝ vni ēentie simplici inherēs. 4° mō ē multitudo q̄ est cōpō ex gn̄e ⁊ dn̄a. 5° mō est multitudo q̄ est cōpō ex qditate ⁊ eē. Cum igit vnitas ē puatio multitudinis: ⁊ nihil positiuū relinqt in subo: cum⁹ ponit vnitas: iō qnqz modis pōt eē ista puō. s. diuisionis in ptes qn̄titatiuas. i. nuāles. puō diuisionis i ptes ēentiales: puō diuisionis in ptes pfectiōales: puō diuisionis in ptes rōnis. s. gn̄is ⁊ dn̄e. puō diuisionis in qditatē ⁊ modū. vnitas ḡ sūma est amplectēs puōnē qnqz modoꝝ multitudis: ⁊ p ꝯñs deo nihil positiuū relinqt. vn̄ sic eternitas ⁊ neċitas insunt alicui p puōnē cārū faciētiū corruptibilitatē ⁊ ꝯtingentiaz: sic vnitas q̄ est puō illa iest deo per puōnē cārū faciētiū illas spēs multitudis: ⁊ sicut eternitas ⁊ neċitas nihil addunt nāe: cui⁹ sunt vltra nām: sic vnitas nihil addit ipsi deo: cui⁹ est: ⁊ hoc vult dicē Auer. ꝙ sūme vnitas nō pōt deo attribui nisi auferēdo de eo totalr plalitatē. i. omnē spēm mltitudis. (Et iō supponēdū est.) Cū narrauit modū quo i deo pōt repiri sūma vnitas: nūc docet exeq illū modū: ⁊ ait: ⁊ iō supponēdū est hō ꝙ plalitas repit in subiectis. i. in reb⁹ qnqz modis. (Prim⁹ qrū.) Exeqt illos qnqz pm⁹ sup. est ex diuisione actuali seu itellualī. s. in ptes qn̄titatiuas eiusdez rōnis. ⁊ hō exēplo declar. d. ⁊ hō mō dr ꝙ corp⁹ nō est vnū absolute: lz sit vnū in cōtitate vlī: cui⁹ rōnē dicit. semp. n. rōne sue qn̄titatis repit siue recipit in po⁹ diuisionē ad ifinitū. ⁊ tūc recolligit. d. ⁊ talis plalitas le

Sic qnqz modis multitudo qnqz modis puatio illius.

Quid est vnitas.

Unitas quid sit.

polis ẽ: vt attribuat̃ deo bñdicto. ❡ Debes scire vt accipit̃ 5ᵒ meta. ꝙ q̃ntũ dr̃ qd̾ ẽ diuisibile i ea q̃ isunt: q̃rũ vtrũqꝫ: aut singulũ vnũ aliqd: ⁊ h̾ aliqd natũ ẽ eẽ: vbi Auer. ꝯᵗᵒ.18. voluit ꝙ ꝓpõ h̾ dr̃e põt duos sensus. ꝯtrã oẽs ꝯsistũt ꝙ q̃ntũ qñ diuidit̃: diuidit̃ in plã nuõ: ⁊ ꝑ ꝯñs in idiuã: q̃ꝝ qdlibet ẽ vnũ: ⁊ h̾ aliqd: ⁊ sic pꝫ qualr̃ põt itelli dcñs pñs: itẽdit.n. ꝙ corpꝰ ẽ vnũ s̾m rõnẽ vlez: tñ merito q̃ntitatis plificat̃ ad plã nuõ: ⁊ qꝛ deo nõ cõpetit magᵒⁿ q̃ntiᵘᵐ. iõ ipse vnᵘ est nuõ ⁊ nõ plẽs. (2ᵐ vo ꝙ diuidat̃.) Dic ponit̃ 2ᵐ modus: ⁊ dic̃. scd̾s vo modꝰ modus est ꝙ diuidat̃ res in intellũ ad duas diuersas res ex̃ aĩaꝫ nõ mõ q̃ntitatis: imo sunt due nãe: vt mã ⁊ foĩa. L3.n. q̃libet haꝝ duaꝝ nãrũ nequeat ꝑ se sustẽtari realr̃ siñ alia: neqꝫ i iteᵘ: ⁊ forte lr̃a est corrupta i istõ v̾bũ. (Neqꝫ i iteᵘ.) supfluit: ⁊ vult dic̃ ꝙ l3 realr̃ mã nõ possit eẽ sine foĩa: tñ sunt due res realr̃ diuerse: ⁊ si lr̃a nõ sit corrupta: lege eaꝫ sic: l3.n. q̃libet haꝝ duaꝝ nãrũ nequeat ꝑ se sustẽtari realr̃ neqꝫ in itellũ: sup. v̾a itellectiõe: nihilomĩnꝰ due sũt res adiuicẽ diuerse in diffõne ⁊ veritate: ⁊ ex ipsarũ cõpactu resultat corpus vnũ: ⁊ statiꝫ applicat h̾ ad ꝓpositũ. d. ⁊ dicimꝰ ꝙ h̾ plalitas est auferẽda de deo gl'ioso. vꝫ qꝛ deꝰ nõ est foĩa in corpore: neqꝫ cõpactũ. i. cõpositũ ipsoꝝ: ꝙ ãt nõ sit forma in corpe: maĩfeste pꝫ ex ꝯnibꝰ Ar̃. 8ᵒ phy. tex. cõ. vltimi. ⁊ ꝙ nõ sit cõpactũ ex illis ꝓbat̃ 2ᵇᵒ de caĩs: quarũ vna est: qꝛ eẽt diuisibilis in q̃ntitate in actu ⁊ iteᵘ: ꝯñam nõ ꝓbat: q̃ꝛ manifesta ẽ ꝑ se. 2ᵃ cã est: qꝛ eẽt diuisibilis in nãs diuersas: q̃rũ vna ẽ mã: ⁊ reliq̃ foĩa: his igit̃ duabꝰ de cãis in deo nõ est compõ ex mã ⁊ foĩa. (Terciꝰ p̃dictoꝝ.) Ponit 3ᵐ modũ: ⁊ ait. 3ᵘˢ p̃dictoꝝ est plalitas denoiationũ. i. accidẽtiũ: ⁊ est ẽt auferẽda ab ipso deo: vt sapia volũtas: ⁊ his silia. (Si.n.) Assignat cãm hᵘ. si.n. denoiatiões. i. ista talia pus sunt accñtia fuerint in neẽe eẽ: g̃ eẽt cõicatio iter subam ⁊ has denoiatiões: ⁊ tũc ex h̾ seq̃t̃ eẽ plalitatẽ in neẽe eẽ: g̃ remouet̃ ab eo vnitas. Et hec lr̃a est multũ difficilis: ⁊ vtinã hẽrẽ ante me aliquẽ expositorez qui mihi hũc locũ declasset: vult g̃ dic̃ ꝙ vbi in deo essent hᵉ attributa denoĩantia eẽntiã. i. liquãtũ accñtia: q̃ꝛ nihil denoĩnat: nisi accñã qd̾ ex̃ essentiã ponit̃ subrũ: tũc eẽt cõicatio forte intẽdit receptiua cõicatio inter subam. i. eẽntiã p̃mi: ⁊ illas denoĩatiões: ⁊ forte ꝑ cõicationẽ itellit compõnes: q̃ꝛ vbi attributa ipsĩ esset accñtia: tũc ex eẽntia ⁊ illis fieret vnũ cõpositũ: g̃ eẽt ibi cõicatio. i. compõ cõicatiua. Uel forte intẽdit ꝙ ibi eẽt cõicatio. s. ꝑfectionis: q̃ꝛ tũc eẽntia eẽt imꝑfecta: ⁊ sibi ab illis attributis esset cõicatio ꝑfectiõis: ⁊ est meliꝰ: s3 q̃uo itelligat in rei veritate difficile est: h̾.n. liber est multũ difficilis: tũ3 ex v̾borũ trãslatiõe barbarica: tũ ex rei nã: tũ qꝛ nullos inueni ante me exponẽtes ipm: ⁊ iõ o fratres mei ⁊ scholares sapiẽtes ꝯsideretis laborẽ meũ. ⁊ si nõ exponã vobis: vt est rei veritas: saltẽ vobis cõicabit̃ occasio iueniẽdi veritatem. ❡ Et debes scire ꝙ sapientes nõ negãt attributa in deo: q̃ꝛ Auer. cõ. 39. 12ᵐⁱ metaᶜᵉ. ponit illa: s3 negãt illa eẽ denoiatiões. i. accñtia addita eẽntie tãq̃ forme denolantes: q̃ꝛ vbi sic eẽt seq̃t̃ icõuenĩẽs nũc nũc adductũ. (4ᵘˢ est plalitas.) Dic ponit̃ 4ᵘˢ modus: ⁊ ait 4ᵘˢ ẽ plalitas intellualis seq̃ẽs cõpõnẽ gñis cũ spe. i. dĩ̃a speᶜᵃ si lr̃a nõ est corrupta: vel forte lr̃a ẽ sic. (Seq̃ẽs cõpõnẽ gñis cũ dĩa i spe.) Qd̾ expõit. d. vt ẽ ista spẽs nigredo. i nigro.n. ꝯtinet̃ nigᵈᵒ. i. dĩa vltimo nigredis cuꝫ colore q̃ sine duᵒ diãt in iteᵘ: est g̃ 5ᵘˢ modus cõpõnis. s. ex gñe ⁊ dĩa: ⁊ vocat̃ diffõ: ⁊ h̾ dic̃: dĩa.n. cũ gñe dĩt: vt hõ in q̃ ꝯtinet̃ aĩalitas cũ hũanitate. i. dĩa vltia hoĩs: q̃ sine duᵒ dĩnt i iteᵘ: ⁊ hec ẽ cõpõ tex. vꝫ ex gñe ⁊ dĩa q̃ vocat̃ diffõ. (5ᵘˢ vo.) Apponit 5ᵐ. d. 5ᵘˢ vo p̃dictoꝝ est plalitas seq̃ẽs copulationẽ q̃ditati cũ eẽ: vt hõ nãqꝫ q̃ditatẽ h3 ãn eẽ: silr̃ triãgulus h3 q̃ditatẽ. s. q̃ ẽ figura ꝯtẽta tribꝰ lateribꝰ: ⁊ eiꝰ eẽ nõ est suba ipsiꝰ q̃ditatis. Infert vnũ correlariũ. d. ⁊ iõ sup. qꝛ q̃ditas ⁊ eẽ dĩnt põt iteᵘ cõprehẽdi q̃ditas hoĩs vl̾ triangli: ⁊ adhuc ignorare vtꝝ hẽat esse reale: aut nõ. Uel forte ꝙ Alg. ꝑ h̾ dat cãm q̃re q̃ditas ⁊ eẽ dĩnt: que 3ᵉ de aĩa assignat̃ tex. cõ. 20. i. qꝛ q̃ditas põt apphendi sine eẽ: vt dicã in sol. dubiꝝ: ⁊ tũc lr̃a legat̃: ⁊ iõ sup. ẽ illud: qꝛ q̃ditas ⁊ eẽ pñt cõprehẽdi separatim. (Et si.) Dat scd̾am rõnẽ ad idẽ per ipolẽ: ⁊ ait: ⁊ si eẽ ꝯstitueret quiditatẽ nulla q̃ditas cõprehẽdit̃ ab iteᵘ anteq̃ hẽret eẽ: ⁊ si sic g̃ esse est q̃d relatũ ad q̃ditatẽ. i. neẽio vnitũ adeo ꝙ nõ põt poni q̃ditas sine eẽ: nec eõ. (L3 fuerit illa q̃ditas semꝑ in eẽ vt sunt corpora celestia.) Sic reperit̃ lr̃a ⁊ forte est error trãslatoris: ⁊ d3 sic stare: g̃ aut erit illa q̃ditas semper in eẽ: vt sunt corpa celestia in q̃bꝰ q̃ditas est semꝑ cũ eẽ: aut eẽ accidet q̃ditatibꝰ: aut idiuiduis aĩaliũ. i. sube vel idiuiduis accñtibꝰ corpoꝝ. i. accñtis: s3 cũ p̃ᵐ mẽbꝝ sit falsuꝫ relinq̃t̃ ꝙ eẽ accidat q̃ditati ⁊ idiuiduis q̃ditatis q̃ cõponit̃ ex q̃ditate ⁊ eẽ: vt dicã. vel accidit formis aduenientibus cõpositis. ⁊ forte lr̃a stat bñ. ⁊ erit sensus. ⁊ si illa q̃ditas sit semꝑ eẽ ꝯiũcta. eo mõ q̃ celũ est semꝑ cuꝫ eẽ l3 in ꝑte dĩat aut eẽ accidet q̃ditatibꝰ. aut reliqs. ⁊ sic põt lr̃a accõmodari. (Et dicimꝰ.) Applicat nũc h̾. d. ⁊ dicimꝰ ẽẽ ꝙ hec plalitas de actuali eẽ d3 remoueri a p̃ p̃nᵒ. ⁊ iõ cõcludit ꝙ eẽ eiꝰ nõ ẽ additũ sue q̃ditati. imo suuꝫ eẽ neẽarũ sile est q̃ditati alteriꝰ. i. est ita abstractũ sic̃ q̃ditas cuiuscũqꝫ abstracti. g̃ eẽ neẽe eẽ. i. eẽ vel idẽ est qd̾ sua q̃ditas ⁊ vnitas ipsiꝰ. si.n. sue q̃ditati eẽ attribueremꝰ. oporteret eẽ ipsiꝰ neẽiũ. i. qd̾ est neẽe esse seq̃ illã q̃ditatez. ⁊ esse ꝯstituens eã: vt pꝫ in aliqs. ⁊ tũc apponit incõuenĩẽs. d. et qdlibet seq̃ẽs cãtur. i. omne additũ alteri cãtur. illi g̃ eẽ ipsius entis neẽariꝫ cãtur: qd̾ est ipolẽ. ❡ Quibꝰ visis pꝫ qualr̃ p̃uatio illa que est vnitas q̃nqꝫ gradus p̃uõnis amplectit̃: sic̃ ⁊ q̃nqꝫ sunt gradus compõnis. ⁊ sic vnitas dei est ꝑfectissima oĩuꝫ: q̃ꝛ nihil est extra p̃mũ quin aliquẽ gradũ compõnis habeat illoꝝ q̃nqꝫ. ⁊ sic appet intentio phoꝝ adducta ab Alg.

AVERROIS.

Nos dicimus ꝙ hec sunt Alg. verba noĩe phoꝝ ad auferẽdũ plalitatez de deo bñdicto. Uñ decet ꝙ nos speculemur prio in pñtibꝰ dictis que phis attribuit ⁊ iuestigemus graduꝫ coꝝ in vnitate. deide respicie mꝰ altercationẽ coꝝ. deide reprobationẽ huiꝰ hoĩs: quas sup eos putauit fecisse in h̾ ꝓpositũ. Uñ dicimꝰ ꝙ primꝰ p̃dicte diuisionis modoꝝ est diuisio q̃ntitatis mẽtalis aut realis ⁊ nõ est dubiũ ꝙ in hoc ꝯueniũt oẽs opinãtes ꝙ primũ principiũ nõ sit corpꝰ: ⁊ demr̃atio faciẽda sup hoc eadẽ est ꝙ demr̃atio facta ꝙ primum p̃cipiuꝫ nõ est corpꝰ. ⁊ de hoc tractabit̃ deo dãte in seq̃ñtibꝰ. Scd̾m vo mẽbꝝ p̃dicte diuisionis est diuisio qualitatis: vt dicimꝰ ꝙ corpus diuidit̃ ad mãm ⁊ formaꝫ: ⁊ hec phoꝝ est opĩo: ⁊ hec diuisio auferẽda est de primo principio apud quẽcũqꝫ q opinatꝰ sit deũ nõ eẽ corpus: s3 auferre corporeitatẽ de primo p̃cipio. iq̃uãtũ neẽium eẽ est de se iuestigandũ: ⁊ nos de istis in seq̃ñtibꝰ tractabimꝰ diffuse. Tertiũ vo membꝝ p̃fate diuisionis. s. auferre plalitatez denoiationũ de deo bñdicto declarat̃ sic. si he denoiatiões eẽnt in neẽe eẽ ⁊ suba ⁊ illa essent

necc̃ia eẽ: sequeret̃ φ eẽnt plã necc̃ia esse: τ si ille
denoiatiões ab ipsa suba cārentur oporteret φ
nō eẽnt necc̃ie esse: ĝ sequeret̃ φ q̃dā denoiatio-
nū necc̃arij esse nō essent necc̃ie: ĝ eẽt vnū ens ꝯti
nēs id qδ est necc̃iū: τ qδ nō est: qδ est ſl'm. Et
nos dicim⁹ φ h̃ ꝓbatio est q̃si ꝟa. vʒ φ cōcesso
φ necc̃e eẽ significet ens imãle. Entia.n. q̃ mãʒ
nō hñt: ꝫ sunt per se existia: τ nō sunt corꝑa: nō
pñt imaginari φ hẽant denoiatiões subales ex
qb⁹ cōstituat̃ suba: q̃to maxime φ attribuãtur
eis denoiatiões addite suꝑ subaʒ: τ he sunt ille
que dñr accñtia. Remotis eni istis nō aufertur
suba. τ denoiatiões ꝯtinue totū in ꝫtiū se hñt.
Et iō ꝟificant̃ subales denoiatiões de denoia-
to: τ nō ꝟificat̃ p̃dicatio denoiationū in subali
bus de denoiato nisi equoce. Et iō nō dicim⁹
de hoie φ sit sapia: sicut dicim⁹ φ ē aial: ꝫ dici
mus de eo φ est sapiẽs: ĝ ipoſſe ē φ tales deno-
minationes in eo φ corp⁹ p̃dicet̃ de nō corpore
nō est corp⁹. Natura.n. illaꝝ ex̃nea est de eo qδ
δ eis denoiat̃. Vñ icc̃irco dicunt̃ accñtia: τ di-
stiguunt̃ a denoiato in itellectu: τ ex itellectū:
τ si aliquis diceret φ phi opinati sunt φ in aia
sunt siles dictis denoiatiōib⁹: eo φ opiat̃ φ aia
est prudẽs τ volẽs τ mouẽs τ putãt ipsam nō
eẽ corp⁹. Nos ꝟo rñdemus φ phi nō opinant̃
φ he denoiationes sunt addite suꝑ subam aie.
Imo putãt φ sunt denoiationes subales. Et de
nã taliū denoiationū est φ ipsaꝝ subm nō mul
tiplicat̃ in actu: imo tm̃ illo mō quo multiplica
tur diffinitū ex ꝑtib⁹ diffōnis. vʒ φ est multipli
catio mentalis nō realis seu actualis. Et iō seq̃t̃
ꝯcedentẽ φ nō est mã necessaria in eẽ aie φ ꝯce
dat. vʒ φ in entib⁹ seꝑatis sit dādū vnū in actu
extra aiam plura in diffōne: τ hec opio est chri
stianoꝝ in hoc. vʒ in eo φ ponunt tres ꝑsonas.
Ipsi eni putãt eas eẽ denoiatiões additas super
subam: imo apud eos multiplicant̃ in diffōne:
τ sunt multe in potentia nō in actu. Sil'r dñt φ
sunt tres τ vnū. s. vnum in actu: τ tres in potẽ
tia. Et nos deo dãte dicem⁹ icōueniẽtia seq̃ẽ-
tia opinãtẽ φ primū principiū hẽat denoiatio-
nes additas suꝑ suã subam. Quartū mẽbꝝ di-
cte diuisionis est pl'alitas ex ꝑte sui gñis: sicq̃
dñtie: τ hec diuisio quasi est pluralitas proce
dens a mã τ forma. Diffōnes nãq̃ accidũt cō-
positis a parte forme τ materie: nō simplicib⁹
aũt hec iest. ĝ nullus debet ꝫdicere φ pl'alitas
diffinitionū a primo principio auferat̃. Quin-
tuʒ ꝟo mẽbroꝝ hui⁹ diuisionis dicte est nũatio
q̃ditatis τ eẽ. Et eẽ ſm veritatẽ in entib⁹ est q̃d
itell'uale. vʒ eẽ res extra itellectū: sicut est in in-
tellectu: ita φ eẽ τ veꝝ noia synonyma sunt: τ
si sic: nulla ĝ extra aiam est pl'alitas. Et postq̃
itelligit̃ de eo id qδ intelligit̃ de suba τ cẽ. Est
ergo nomẽ entis dcm̃ de necc̃ario eẽ: τ de alijs
analogice: sicut istud nomen. s. caliditas dī de
igne τ δ alijs reb⁹ calidis analogice. Hec est si
ne dubio phoꝝ opio in p̃dictis. Sʒ iste hō fun
dauit ꝟba suꝑ Auicẽne opioneʒ: τ est sine du
bio erronea. ipse.n. opinat⁹ ē φ eẽ res τ ens est
q̃d additū suꝑ ei⁹ q̃ditatẽ extra aiam: quasi acci
dẽs rei cui attribuit̃: supposito ĝ φ idigeat esse
q̃ditas. dicim⁹ φ si necc̃iū eẽ hẽret eẽ: τ sua q̃di
tas idigeret de illo eẽ. oporteret ĝ φ necesse eẽ
cōponat̃. ergo eẽt poſſe nō necc̃iū. Rursus apud
Auic. id cui⁹ suū esse est additū suꝑ suã subam
hʒ cām sine dubio: ꝫ eẽ apud Auicẽnã est acci
dens ꝯñs q̃ditatẽ: τ h̃ pʒ ab Auicẽna hic: eo φ
ipse dixit φ hō hʒ q̃ditatẽ ante se: τ postmoduʒ
eẽ adheret ei. Sil'r triãgulus hʒ q̃ditatẽ. s. φ est
figura ꝯtẽta trib⁹ laterib⁹: τ suuʒ eẽ nō est pars
hui⁹ q̃ditatis ꝯstituẽs eã: τ iō poſſe est φ itelle-
ctus cōprehẽdat quiditatẽ hois vel triãguli: τ
adhuc ignorat vtrū hẽat eẽ reale aut nō. Paret
φ illud eẽ qδ ipediet hic nō ē illud eẽ qδ signãt
subas reꝝ: ꝫ illud qδ est tãq̃ genus: neq̃ illud
qδ signãt rẽ eẽ extra itellectū. nomẽ.n. entis dī
duplex. vʒ dī de ꝟo τ de opposito priuatiōis:
τ hoc est qδ diuidit̃ ad decẽ p̃dicamẽta. τ est
eis tãq̃ genus. τ idẽ ꝓcedũt alia entia in scδo
mō. vʒ res que nō sunt extra itellectū: τ h̃ est il-
lud qδ dī de decẽ p̃dicamẽtis analogice. τ hoc
mō dicim⁹ φ suba est ens de se: vel accñs ē ens
de se. vʒ φ hẽt eẽ in eo qδ hʒ eẽ de se: sʒ ens qδ
ꝓ gñe intelligit̃ cōe est oib⁹ p̃dicamẽtis: τ ens
qδ itelligit̃ pro gñe est q̃d intell'uale. s. eẽ res ex
tra aiam: sicut est in aia. τ hec scia p̃cedit sciaʒ
q̃ditatis rei. Sʒ illa q̃ditas que p̃cedit eẽ in no-
stro intell'u nō est vera q̃ditas imo ex opposito
cuiusdã nois. Vñ scito φ aliqua res sit ens ex-
tra intellectū scit̃ φ est quiditas: τ de huiusmo
di dī in libro pĥoꝝ φ vl'ia intelligibiliū rerum
sunt entia ex his indiuiduis: τ ipsoꝝ indiuidua
sunt itelligibilia ex ipsoꝝ vlib⁹. et dī in libro de
aia φ ꝟtus qua cōprehẽdimus φ res iudicatur
eẽ ens dĩt a ꝟtute qua cōprehẽdimus q̃ditateʒ
idicatã: τ hoc mō dī φ entia sunt entia real'r τ
vl'ia in itellectu: ergo nulla est dñia in eo qδ itel
ligit̃ pro nō τ entia metaphicalia τ seꝑata. Sʒ
q̃cũq̃ dicat φ eẽ est q̃d additū suꝑ quiditatẽ τ
nō ꝯstituit̃ ab eo ens in sua suba. Dicim⁹ φ opi
nat̃ maximũ errorẽ: q̃ʒ seq̃t̃ φ nomẽ entis signi
ficet accñs cōe decẽ pĥtoꝝ extra animã: τ h̃ est

opio Aulē. Et adhuc est petēdū de illo accñte qñ dicet φ sit ens vtrū signat ꝓ vo: aut signat accñs ens in illud accñs. Vñ h mō erūt accñtia īfinita: qd est fīm: ⁊ nos iā declauim⁹ h diffusius in ꝓprio opusculo: ⁊ nos meditamur φ h fuit illud qd īsudauit Alg. auferre d prio principio. Et nos dicimus φ ablatū est de oib⁹ entibus maxie de prio pricipio. ⁊ qñ Alg. declauit h. vʒ de vnitate primi principij icepit ducere id in quo phi ꝯdicūt sibi ipsis in p̄nti ꝓposito.

¶ Nūc Auer. vlt h dcā speculari: ⁊ optie pōderari: ⁊ p rōnes bōs ꝓbare oia h. ⁊ p̄ ponit ordinē ddoꝝ: ⁊ ait. Dicim⁹ nos φ h sunt Alg. vba noie phoꝝ ad auferēdū p̄litatē de deo bñdcō: vñ dicet φ nos specl'emur p̄ i p̄dictis dcis: ⁊ iuestigem⁹ gradus coꝝ i vnitate: deiñ respiciem⁹ altercatione coꝝ: deiñ respiciem⁹ reprobatiōes h⁹ hois .i. istātias Alg. q̄s sup eos putauit fecisse in h ꝓpo^m. (Vñ dicim⁹.) Nūc posito ordie ꝓseqr: ⁊ dic. vñ dicim⁹ φ p̄⁹ p̄dcē diuisionis modoꝝ ē diuisio q̄ntitatis mētalis aut realis: ⁊ dixit mentalis pp celū qd diuidit: ⁊ ñ diuisiōe reali: sʒ mētali vt astronomi faciūt. (Et nō ē du^m.) Nūc v'ificat p̄^m dcm̄ Alg. d. ⁊ nō ē du^m φ i h ꝯueniūt opināntes φ p̄^m p̄n^m nō sit corp⁹: ⁊ ait φ demr̄a⁹ faciēda supra h eadē ē φ demr̄atio fcā φ p̄^m p̄n^m nō ē corp⁹: ⁊ excusat se. d. ⁊ de h tractabit deo dāte in seq̄ntib⁹: est ḡ v'ificatū p̄^m dcm̄. ¶ Debes scire φ demr̄atio .8. q̄ fiet post ē: ois vt⁹ in corpe ē īfinita i tpe: de⁹ ñ est finit⁹ i tpe: ḡ de⁹ nō ē vt⁹ i corpe. maior ⁊ mior sūt ꝓpōnes ducīo i illo reliquāt loco. (2^m vo mēbꝝ.) Verificat nūc 2^m: ⁊ p̄ recapłat illud. d. 2^m vo mēbꝝ p̄dicte diuisionis ē diuisio q̄litatis .i. eēntial i ptes q̄li^{tatis}: vt dicim⁹ .i. eo⁹ quo dicim⁹ φ corp⁹ diuidit ad māʒ ⁊ ad formā: ⁊ h ē phoꝝ opio. ¶ Debes scire: vt accipit ab Auer. p̄ phy. cō. 36. partes dicūt qnq̄ s̄m q̄li^{tatem}: ⁊ qnq̄ s̄m q̄ntitatē: ⁊ subdistiguit ptes q̄nti^{tatis} vid eū. Dico ḡ φ i'dividua actu diuersa sūt partes q̄nti^{tatis} vł saltē po^a ꝓpinq̄: vt sint diuersa sūt ptes q̄ntitatiue: ⁊ dicūt ptes q̄ntitatiue: qm̄ forte p̄n^a p se distinctiua eaꝝ sūt q̄ntitates diuerse: vt colligi vʒ p̄ phy. cō. 6. Vł saltē qꝛ sūt p̄n^a p se ꝯcomitātia: vt dixi in lib^o de ite^o. Partes ḡ q̄litatiue sūt mā ⁊ forā: ⁊ lʒ sola forā q̄litas dicatur: vt pʒ 5^o me^{ce}. tex. cō. 19. atm̄ ob excellētiā suā forā hʒ φ nō solū denoiet se: veꝝ ⁊ id qd p̄fectionē suā mēdicat ab ea: ⁊ sic mā pōt dici q̄litas forte pticipatiue. (Et h diuisio.) Nūc v'ificat hūc modū. d. ⁊ h diuisio auferēda est ō p̄ p̄n^o apō quēcūq̄ q opiat⁹ sit deū nō eē corp⁹. ¶ Debes scire φ Emp. siculus ciuis Agrigētie opiat⁹ ē corp⁹ celeste eē deū pp eē sepatuʒ a nāis eoꝝ: vt Auer. narrat 8^o phy. cō. 2. chaldei vo i qb⁹ phia aliqñ fuit p̄fecta: vt Auer. narrat 12^o me^{ce}. cō. 50. ⁊ p̄ celi. cō. 22. opiati sūt iteꝝ celū esse deū: ppterea qꝛ dat vitā oib⁹: qd op⁹ est diuoꝝ: vt narrat Auer. 2^o celi. cō. 58. ⁊ iō dixit. (apud quēcūq̄ q opiat⁹ sit deū nō eē corp⁹.) qm̄ multi sunt q tenēt deuʒ corp⁹ eē: vt nūc visuʒ ē. (Sʒ auferre.) Appōit tñ stati diā hoꝝ. d. sʒ auferre corpo^{reitatem} a p̄ p̄n^o inq̄ntū nece eē ē de se .i. p se iuestigādū: ⁊ nos de istis tractabim⁹ in sequētib⁹ diffuse: vult dic φ diuisio in māꝫ ⁊ formā apte amouet a deo: sʒ cor^{reitas} an isit deo ē qd p se. (3^m vo.) Nūc v'ificat 3^m: ⁊ p̄ recapłat illud vt p̄⁹. d. 3^m vo mēbꝝ p̄fate diuisionis .s. auferre p̄litatē denoiationū ō deo bñdcō declat sic: si he denoiationes .i. h attributa eēntialr distīcta ab eēntia eēnt in nece eē sup. addita. ⁊ s ba .s. dei: ⁊ illa .s. attributa eēnt necīa eē: seqr φ m̄lta eēnt nece eē: qm̄ ⁊ eēt suba dei ⁊ nā attributorū. (Et si illa.) Appōit sol. cuiusdā cauillatiōis. posset .n. fingi φ distiguūt ab eēntia: ⁊ cānt ab ea. ꝯ arguit. d. ⁊ si ille deno^{iationes} ab ipa suba cārent: opʒ φ nō eēnt nece eē. ꝯña pʒ: qm̄ cātū ñ eē: ⁊ nec pt eē nece eē. ḡ seqr φ q̄dā deno^{iationes} eē necīj nō eēnt necīe: ⁊ tc̄ seqr φ eēt vnū ens ꝯtinēs id qd ē necīū: ⁊ id qd ñ ē sup. necīū: qd ē fls. ¶ Debes scire φ ab oib⁹ phis de⁹ pōit nece eē s̄ʒ totū ⁊ totalr: ⁊ iō si ponant attributa i eo q̄ sint cāta statiʒ ponet aliq̄ nā i eo q̄ nō erit nece eē sʒ cāta: ⁊ sic nā dei ꝯtinebit duas nās: q̄rū vna erit nece eē: altera erit ñ nece eē: imo cāta a p̄⁹: ⁊ h ē icōueniēs Auer. (Et nos.) Iteꝝ addat 2^{am} rōnē ad idē: ⁊ pt sic cōponi: nullū ens abstractū a mā hʒ deno^{iationes} subales vł accñtales additas eēntie ei⁹: sʒ p̄⁹ motor ē ens abstractū a mā: ḡ nō hʒ illas ⁊c. accipit ḡ minorē p̄. d. ⁊ nos dicimus φ h pbō est q̄si vā. vʒ ꝯcesso φ nece esse signat ens inale. h ē minor. Deiñ accepit maiorē. d. entia .n. que māʒ ñ hñt: sʒ sūt p se expia: ⁊ nō sūt cor^a nō pñt imaginari .i. intelli φ hēant deno^{iationes} .i. formas subales ex qb⁹ ꝯstituit sba. q̄nto maxie φ attribuat eis deno^{iationes} addite sup s baʒ: ⁊ he sūt ille q̄ dicūt accña. (Remotis .n. istis.) qꝛ dixit i dō ñ eē attributa q̄ sūt accñtia. ꝯñs erat dare diām iter attributa eēntialia ⁊ accñtalia: iō dat illā: ⁊ p̄ ait: remotis .n. istis .s. accñtalib⁹ denoiatiōib⁹ nō auferet suba: ⁊ ꝯtiue .i. iseparabiles .i. s bales deno^{iationes} i totū ꝯriū se hñt .i. qꝛ eis remotis remouet rei suba. ē ḡ p̄⁹ diis φ attributa subalia sic isunt reb⁹: q̄rū sūt φ eis remotis remouet ⁊ res. Attributa accidētalia ñ sic. (Et iō v'ificat.) Nūc appōit 2^{am} diām. d. ⁊ iō subales denoiatiōes v'ificat ō denoiato: vł dic p se p̄mō: ⁊ nō v'ificat p̄dica^o .i. p̄dicatū denoiationū .i. attributoꝝ accñtaliū i subalib⁹ ō denoiato: nisi eq^{ce} .i. ñ p se: sʒ p accñs: ⁊ iō v'ifica^o est eq^{ce} dicta. (Et iō dicim⁹.) Cōcludit corre^m. vł forte dat rōnē ei⁹ qd nūc dixit. d. ⁊ iō ñ dicim⁹ ō hoie φ sit sapia: sic dicim⁹ φ ē al. sʒ dicim⁹ φ ē sapiēs. ⁊c̄ ꝯ^{dit} qd dixit. ḡ ipole ē φ tales dno^{ies} i eo φ corp⁹ .i. cor⁹ regrētes p̄dicet ō ñ corpe i eo φ ñ corp⁹: x^o rōnē d'. nā .n. illaꝝ .s. denoia^{tionum} ex̄nea ē de eo .i. ab eo qd deno^r ō eis .i. ab eis: vñ iccirco sūt accña: ⁊ distig^r a deno^{te} i ite^o: ⁊ ex̄ ite^m.

Sed circa h ē qd. p̄: qꝛ Auer. 12^o meta. ponit plane attributa m̄lta ꝯuēire deo: vt pʒ cō. 39. ⁊ h negat illō: Cōtradictio in dictis auer.
¶ 2^o qm̄ ait φ p̄dica^o aial ō hoie ē p̄dica^o eq^{ce} dcā a p̄dicatiōe sapie ō hoie: sʒ dʒ dici hō ē sapiēs. ꝯ: qm̄ sic sapiēs ē ꝯcretū: ita ⁊ al. ḡ ibi ñ ē equo^a. cū ābo p̄di^r sub rōne ꝯcreti. Dubiū
¶ 3^o du^r: qm̄ ñ vʒ φ sapia notet corp⁹: qm̄ sapia ē mētis q̄litas ad quā cor^s ñ ꝯcurrit: ḡ q̄uo v'ificat vbū ei⁹. Dubita^o
¶ Ad p̄mā dōʒ φ q̄uo ds hēat attributa regrit sp̄ālē tractatū: ⁊ forte post dicā: p nūc aūt dōʒ φ Auer. si bñ īspicias ibi pōit attributa valde eq^{ce}: vłt .n. φ cū de⁹ sit sūme simp^r: nulla pt sibi m̄lti^{do} ꝯuēire ex pte ei⁹: sʒ sic colūna di dex^a ⁊ sinistra cōpōne sūt ad nos: sic de⁹ di sapiēs ⁊ ite^{ns} cōpatiōe ad nos: ⁊ iō ꝯ^{dit} ibi φ illa ñ sūt synonyma: nec realr diuersa: sʒ bñ tñ i mō distiguūt: ⁊ p̄ce^o h attributa dicūt eq^{ce} ō deo: ⁊ nob. Vult ḡ h Auer. φ h attributa ñ isūt deo, put ibi deno^{tio} ⁊ denoiatū sint duo s̄ʒ rē: ⁊ vnū i denoia^{te}. Ibi āt vłt φ deno^{iationes} isūt eq^{ce} .s. cōpōne ad nos: ⁊ tu vide eū. Solū ad primum.
¶ Ad 2^m dōʒ φ aial ē ꝯcretū ad suppo^m tñ: sʒ sapiēs ad subʒ ⁊ ad suppo^{tum}: ⁊ iō ibi: hō ē sapiēs: est 2^x ꝯcretio: ibi āt vna: iō ibi ē equoca p̄di^o equocatiōe sūpta a p̄dicato: ⁊ pt pōi ēt ibi eq^o sūpta a mō p̄dicādi, put i illa ē p̄dicatio p se p̄mi modi i alia p̄di^o accñtalis tñ. Ad 2^m
¶ Ad 3^m dōʒ φ sicut dextrū i colūna nō notat aliqd additū ei: sʒ cōpōnē ad ex̄: sic sapia i se notat corp⁹ ñ sp ei⁹ in quo ē: sʒ ei⁹ ad qd cōpat: q̄re āt notat forte alibi dixi nolo h dclare: sʒ post. Ad 3^m.
(Et si aliqs.) Hic mouet qōneʒ ꝯ se. d. ⁊ si aliqs dicēt φ phi opiati sūt φ i aia sūt siles dicł denoia^{tionibus}: x^o cāʒ dat. d. eo φ opiat φ aia ē prudēs ⁊ volēs ⁊ mo^{uens}: ⁊ tñ putāt ipaʒ ñ eē cor^s neq̄ v'tute i corpe: vt pʒ 3^o d aia cō. 5. (Nos vo.) Rñdet. d. nos vo rñdem⁹ φ phi ñ imaginat φ he dnoiatiōes sint addite sup subaʒ aie .i. accña: imo putāt φ sint

denoiatiōes

denoīatiōnes subales.i.subē ipsi aīe.ecce quō Auer.non ponit ipsi itellectui aliqđ accñs. ¶ Sed statī posset esse dubitatio adhuc:qm̄ si eēnt subē.g aīa eēt cōposita ex ꝑtib⁹ realibus realr̄ diuersis. ¶ Cui rn̄det.d.ꝫ de nā taliū denoīationū est ꝙ ipsaꝝ subm nō mltiplicat̄ ī actu.imo tm̄ illo mō multiplicat̄ q̄ mltiplicat̄ diffinitū ex ꝑtibus diffōnis.vꝫ ꝙ ibi ē mltitudo mētalis nō realis seu actualis.Et sic pꝫ 2ᵐ ꝯ Joā.q ponit itellectū agētē ꝫ polem distingui ſꝫ rē:ecce vba Auer.ꝯ iiū inuūt.(Et iō.)Tūc cōcludit correᵐ.d.ꝫ iō seq̄t ꝯcedētē ꝙ mā nō ē necīa iesse aīe:ꝙ ꝯcedat.vꝫ ꝙ in entib⁹ sepatis sit dādū vnū in actu ex aīaꝫ:ꝫ pla in diffōne:qđ sup.de itellu nō icōuenit.(Et hec.)Nūc narrat opionē chr̄ianoꝝ de attributis ꝫ acc⁹ dei.d.ꝫ hec opio quā dicā ē chr̄ianoꝝ in h.vꝫ in eo ꝙ ponūt tres psonas:ponit tm̄ quō reputat illō eē erroneuꝫ.d. ipsi eni putāt eas eē denoīatiōes additas sup subeꝫ.imo apud eos mltip̄ in diffōne:ꝫ sūt mlte in po⁹ ꝫ nō ī actu. Deīde narrat aliō.d.silr̄ dicūt ꝙ sūt tres ꝫ vnū.s.vnū in

Pō chr̄ianoꝝ ꝺ psone in diuinis ꝯ Auer.

actu:ꝫ tres in po⁹.i.vnū ſꝫ rē:ꝫ tres ſm mētē. Tres ġ ꝑsones ponūt catb^{ci}.s.ꝙ ī deo psone sint addita eēn̄:put sūt relones.2° ꝙ nō mltip̄ ſꝫ rē:ſꝫ ſm mētē.3° ꝙ ds est trin⁹ ꝫ vn⁹:trin⁹ rōne:vn⁹ ſꝫ rē.Addit.ꝫ nos deo dāte ducem⁹ icōueniētia sequētia opinātē ꝙ ꝑᵐ pnᵐ hēat denoiationes additas eēntie:ꝫ sup subeꝫ. ¶ Sꝫ vi ꝙ Auer.falsum iponat nobis chr̄ianis:nos eni nō ponim⁹ ꝙ deus sit vnū realr̄:ꝫ tres ſm rōnē:imo volum⁹ ꝙ tres psone realiter ꝫ actualr̄ distiguāt̄. ¶ Forte Auer.ignorat opionē

Excusatio.

nr̄aꝫ cū nō sit apō alios valde famosa:nisi apō chr̄ianos:

Alia excusatio,

ꝫ pfecte legis eiᵘ:ꝑtulit sibi illo mō. ¶ Uel forte Auer. vult ꝙ ille tres psone:vt cōpant̄ eēn̄ vt sic sūt vnū re:ꝫ distiguūt̄ nuō:cū vt sic trāseāt ī eēntiā:ſꝫ iter se cōpate sūt realr̄ distīcte nō absoluta distōne:ſꝫ relatiua vt scis. (4ᵐ mēbrū.)Nūc vificat 4ᵐ mēbrū.d.4ᵐ mēbrū dicte disionis ē plalitas.i.cōpō ex ꝑte sui gn̄is:sueqꝫ dr̄ie. Probat ġ ꝙ hec cōpō a deo remouet̄:ꝫ syll's sic cōponit̄:nulla cōpō ex mā ꝫ for⁹ attribuit̄ dō.Sꝫ cōpō ex gn̄e ꝫ foīe. est cōpō ex mā ꝫ foīa.ġ nō dꝫ dō attribui.ꝑ ġ accepit minorē.d.ꝫ hec disio q̄si est plalitas ꝑcedēs a mā ꝫ foīa:cuius rōnē tāgit.diffō nāqꝫ accidit cōpositis a ꝑte forme ꝫ mā:ꝫ nō simplicib⁹:āt h iesti:ꝫ hec maior ꝯcludit ꝯnē.d.ġ nullus dꝫ ꝯdicē ꝙ plalitas diffōnis a ꝑ pn⁹ auferat̄:quō aūt diffō reqrit mām ꝫ formā qđ ē:attn̄ apō Auer.ſmo pꝫ.vult eni Auer.ꝙ foīa ē ps eēntialis diffōnis:imo ē to-

Foīa est diffinitio,

ta diffō:quī diffō nō explicat nisi eēntiā rei:eēntia āt rei est forᵃ:iō ꝯcludit ipse 7° meta.cō.21.ꝙ sola forma ē rei diffō:mā aūt ponit̄:vt apparēs deferēs qditatē ꝫ eēntiā:

Pria rō

vt tradit ipse ibidē.cō.59.ꝫ sic pꝫ illud. ¶ Ista aūt opio Auer.pōt pbari rōnib⁹ eiᵘ.ꝑᵃ rō sumit̄ 7° meta.cō.20.ait eni qditates reꝝ nō sūt entes:nisi ꝑ eē reꝝ hn̄tiū qditates:vīt dicē ꝙ qditas ē pnᵐ eēndi:ſꝫ sup.tu.mā ē pnᵐ nō eēndi ꝑ se:eēndi aūt ꝑ accñs:ꝫ foīa est pnᵐ eēndi ꝑ se vt tradit̄ 3° meta.tex.cō.22.ꝫ 53.ġ nō ē qditas vl̄ ps qditatis ꝑ se:ſꝫ solū ꝑ accñs:ꝫ h argᵐ ē demr̄o:vt dicā:hui⁹ eni rōnis maiorē Auer.ponit cō.20.miorē cō.37.vbi ait:forma eni ē ps q̄ cū fuerit ē res:mā āt ē illō qđ cū fuerit nō

Scda.

est res:ꝫ h fuit mior. ¶ 2ᵃ rō pōt sumi ab eo ꝑ meta.cō. 27.ait eni sic.ꝫ itēdit ꝙ cōpꝛehēsiōes q̄ dn̄r scie sūt rerū q̄ sūt ī sensibilib⁹ nō gnābiles neqꝫ corruptibiles nisi accidētalr̄:ꝫ sūt itētiōes vles q̄s itell's cōphēdit ī eis:ꝫ sūt foīe:cōphēsiones vō q̄ sūt corruptibiliū.s.idiuiduoꝝ nō sūt scie:ſꝫ imaginatiōes:ꝫ ex h cōponit̄ rō sic.illō ē pnᵐ eēntie ꝫ qditatis qđ ē pnᵐ itelligēdi ꝫ sciēdi rē ipsaꝫ:sed foīa sola ē pnᵐ itelligēdi ꝫ sciēdi rē:ꝫ mā est pnᵐ sentiēdi ꝫ imaginatiōis ipsius rei.ġ sola forma est pnᵐ qditatis ꝫ

Tertia.

eēntie:ꝫ hec via est demr̄atiua ꝫ efficax. ¶ 3ᵃ rō sumitur ab eo ibidē cō.18.ꝫ 12.meta.cō.14.ꝫ pōt sic cōponi.illud est pnᵐ eēn̄ ꝫ qditatis ꝫ diffōnis ꝑ se.quo diffinitū ꝑticipāt nām vl̄itatis:singulariū eni nō est diffō nisi vl̄r cōceptoꝝ.ꝑ de aīa.cō.6.sed rōne forme res ponit̄ in specie et in gn̄e:ꝫ rōne māe artat̄ ad idiuiduū ꝫ sensibile.ġ rōne forme tm̄ res debet diffiniri:ꝫ nō rōne māe. ¶ Et si di-

Pō sācti Thome.

cas sic Thomas fingit ꝙ mā hēt duplicē gradū.s.vnum ꝑut est pars quiditatis quē hēt a forma:ꝫ aliū a se ꝑut ē pars idiuidui:ꝫ sic soluūt̄ oēs rōnes. Hoc friuolū est:qm̄

Contra,

ille gradus q̄ est pars qditatis:vel sibi competit per se ratione māe:vel rōne forme:nō ꝑ se:qm̄ sibi ꝑ se cōpetit eē ꝑᵐ idiuiduū vt dicūt.ġ rōne forme:ꝫ hoc est intrīs mām igredi diffōnē iquātū ꝑticipat formā:ꝫ h est ꝑ accñs cōcurrē:ꝫ h Auer.pōit:nec alr̄ itelligit Auer. vt vides.hui⁹ opionis fuit Alb.7° meta.trac.3.ca.2°ꝫ ca.3°ꝫ trac.ꝑ.ca.ꝑ.

Sed accidūt qōnes opioni Auer.ꝑ° qm̄ tūc forma totius ꝫ foīa ꝑtis eēnt idē:qm̄ eēntia ē foīa toti⁹:et forma est forma ꝑtis:ꝫ h vnū sunt. ¶ Scdo seq̄t ꝙ diffi-

Dubitaᵒ

Pria rō

2ᵃ ratio,

nitio sit simplex ꝫ non oīo lōga:qm̄ forma est simplex et vni⁹ ꝯceptus tm̄.ġ diffō nō dꝫet gen⁹ ꝫ dr̄iaꝫ ꝯ Ar.ꝑ topicoꝝ.ca.4.ꝫ ꝯ ipꝫ.8.meta.tex.cō.6. ¶ 3° seq̄t ꝙ q̄libet

Tertia

diffō subē eēt diffō ꝑ additū cū subꝫ foīe sit additū sibi. ¶ 4° seq̄t ꝙ mā nō ꝑdicet̄ in qd de diffinito:ꝯn̄s falsū:

Quarta.

qm̄ mā est eque itrinseca cōposito:sicꝫ ꝫ forma. ¶ 5°:qm̄

Quinta.

Auer.vult ꝙ qditas ꝫ hn̄s qditatē sunt idē:vt pꝫ 7° metaphy.cō.21.ꝫ 20.ꝫ hn̄s qditatē est cōpoᵐ hn̄s formaꝫ:vt pꝫ ibidē cō.40.ergo. ¶ 6° mā est ps in rei vitate ipsius

Sexta,

cōpositi.ġ nō ē apparēs dficiēs.i.ps apparēs:ꝫ e vult ipse ibidē.cō.34. ¶ 7° si sola foīa eēt diffinitio tūc cōpositum

Septima

nō diffinit̄:ſꝫ sola foīa.ꝯn̄s est ꝯ ipsum.cō.40.ꝫ 8.meta. cō.9. ¶ Ad istas rōnes.Ad ꝑmā diceret Auerro.ꝙ diffō

Solutio Ad ꝑmā

eēntia foīa toti⁹ forma ꝑtis:ꝫ qditas sunt vnū ſm subꝫ:ꝫ dn̄t rōne:ꝫ hoc plane ponit ipse 7° meta.cō.36.ibi(Quiditas eni recti vl̄is ꝫc.)Ubi vult ꝙ foīa ꝑtis dicat̄ ꝑut cū mā cōstituit cōpositū:dicit̄ quoqꝫ forma totius:ꝑut ab ea hꝫ totū esse ꝫ diffōnē:vnde diffinitio ꝫ forma ꝑtis differūt sicut explicās ꝫ explicatū:qđ eni ē forma explicat diffinitio.vt dicit Auerro.ꝑ phy.cō.5. ¶ Ad scđm re-

Ad scđaꝫ

spōdet Auer.5° meta.cō.3.vbi ait:ꝫ etiā illa ex qb⁹ cōponunt̄ diffōnē significantē qditatē cuiuslibet rei dicūtur etiā partes diffiniti:ꝫ diffōnis:ꝫ iō genus dr̄ pars forme:ꝫ ideo dicim⁹ ꝙ genus est pars formaꝝ spēꝝ:forma eniꝫ spēī diuidit̄ in gen⁹ ꝫ dr̄iaꝫ:h patet quo mō diffinitio est cōpositū quoddā nō ex forma ꝫ mā:sed ex gn̄e:qđ sumitur a forma gn̄abili:ꝫ dr̄ia que sumit̄ a forma spēī qbus additur mā ꝑut sustinet illas. ¶ Sed dices.illi q ponunt

Replica,

ad mētē Auerro.ꝙ vnica sit forma in cōposito:quō verificabūt illud. ¶ Pōt dici ꝙ si vnica sit forma in cōposi-

Solutio,

to:attn̄ sunt in ea plures gradus.s.gn̄is qui cōpetit ei ꝑut est in mā:qa vt sic sibi debet̄ esse potētiale ꝫ genericum alius ꝑut forma est:ꝫ sic sibi debet̄ gradus spēī:ꝫ tūc forma est multiplex ſm ꝯceptus ꝫ gradus:ꝫ vna in subeo:ꝫ sic pōt saluari illō. ¶ Ad 3ᵐ pōt dici ꝙ si capit̄ ꝑ addita-

Ad tertiū

mentū.i.ex̄neū ſm genus pn̄ti:sic nō est verū ꝙ mā ponit̄ vt additū:cū materia sit suba apud Aristo.Sed si capit̄ additū.i.extraneū in rōne quiditatiua sic est veruꝫ. Sed accn̄tia vtroqꝫ mō per additamentū diffiniunt̄ ſꝫ Aristo.ꝫ pꝫ cōmē.18. ¶ Ad quartū rn̄det Auer.7° meta.

Ad q̄rtū,

cō.34.vbi plane ponit ꝙ mā nō ꝑdicat̄ de cōposito vera predicatione.i.quiditatiua:sed ꝑdicat̄ ſm denoiationem: vt pꝫ ibidem cōmē.23.ꝫ idem.8.metaphy.cōmen.6.ꝫ 9° metaphy.com̄.21.vide bene. ¶ Ad rationeꝫ dōm ꝙ mā

Mā de cōposito ꝑdicat̄ ſm denoīatiōnē tm̄:ꝫ nō ſm ꝑdicationē qditatiuam.

est pars cōpositi intrinseca ꝫ forma:attn̄ materia est extrinseca a quiditate:ita ꝙ cōpositū potest cōsiderari:vt est generabile ꝫ ens eductū de nō esse ad esse:ꝫ sic ambo sunt equalr̄ itrīseca:alio mō iquātū est qd diffinibile itelligibile ꝫ vle:ꝫ sic mā est ps ꝑ accñs ipsi⁹ cōpositi:ꝫ ideo

Ad qntū denolatiue ꝑdicaꝛ: vt dixi. ¶ Ad 5m debes scire ꝙ diffi-
nitū est trib9 mōis ꝑ se p̊. ⁊ sic ē sola foꝛa: qm̄ sola ipsa p̊ ⁊
Triplex diffinitū. ꝑ se ꝑ diffōnē explicaꝛ. 2o mō est diffinitū ꝑ se 2o. ⁊ sic cō
positū hn̄s formā diffiniꝛ ite9 cōpom vl'e. 3o mō ꝑ accn̄s: ⁊
sic idiuidua diffiniūꝛ. p̊ mō loqꝛ ipse 7o meta. cō. 37. vbi
ait. diffō est itētionis vl'is: ⁊ foꝛe vl'is ⁊ ꝓpe. i. p̊ ⁊ ꝑ se non
ꝯgregati ex mā ⁊ foꝛa. 2o mō loqꝛ ipse ibidem. cō. 4. vbi
ait. nō qꝛ ipsa diffō que est foꝛa sit ip̄z diffinitū qđ est ha
bēs formā: ⁊ idē cō. 21. Hoc idē 8o meta. cō. 9. 3o mō loqꝛ
cō. 35. vbi vult ꝙ nō diffiniꝛ nisi ꝑ accn̄s. ¶ Ad formā ḡ
dōm. ꝙ qditas ⁊ hn̄s qditatē sunt idē idētitate isepabiliꝰ
vt diꝛ 7o meta. cō. 21. vbi ait. v̄. g. qm̄ hō ⁊ sua qditas q̄ est
Ad sextū aīal rōnale sūt idē non sepabiles. ¶ Ad 6m dici pōt ꝙ si
mā cōpaꝛ ad eēntiā rei est ꝑs appaēter: ⁊ nō exn̄ter pro
quāto nō est v̄a ꝑs: ꝫ tn̄ illā sustētās: ⁊ iō h̄z rōnem ptis
modicā silitudinē. i. sustētare illā. Sꝫ si cōpaꝛ ad ꝓpom ē
vera ꝑs. p̊ mō itelligit Auer. 2o mō v̄ificaꝛ vis argumēti.
Ad 7m. ¶ Ad 7m p̄ꝫ solō: sola eni foꝛa ꝑ se p̊ diffiniꝛ: cōpositū āt
ꝑ se 2o: idiuiduū pure ꝑ accn̄s: vt dixi: ⁊ v̄ba ei9 sūt cōcor-
Foꝛa ꝑ se p̊ diffiniꝛ cōpositū 2o ꝑ se secūdo: ⁊ idiuiduū ꝑ accn̄s. dia vt scis: ⁊ sic p̄ꝫ mēs Auer. ꝫ nūqd ista sit mēs Ar. scis
ꝙ hic vir nūq̄ recessit ab opione Ar. nolo tn̄ adducē v̄-
ba Ar. qm̄ sūt ifinita ꝓ hac opione: ⁊ tu lege ip̄m cū iue-
nies ea nō illa: redeo ḡ ad s̄monē meū. (5m v̄o mēbroꝝ.)
Nūc vult v̄ificare qntū mēbrū. Et ꝓ pte corrigit. ait ḡ.
qntū v̄o mēbroꝝ h9 diuisionis dicte est nuātio. i. cōpō qdi
tatis ⁊ eē: q̄si inuat ꝙ h9 cōpō ēt a d̄o remoueri opꝫ. Sꝫ
remouet. q. qm̄ dicet qs an vnū ⁊ idē eēnt diuersa sūt in
re: ⁊ ꝑ ꝯn̄s in deo erit cōpō ex esse ⁊ vniꝰ. Cui r̄ndet. d. et
eē s̄m v̄itatē in entib9 est qd itellectuale. i. est qd itelligi
bile. vꝫ eē ex aīam: sic in itellīa. q. d. ꝙ illō eē qđ est extra
aīaꝫ itelligiꝛ ab itellꝰ: ⁊ ꝑ ꝯn̄s ꝯcludit ꝙ eē ⁊ vnū sūt idē
in re: ita ꝙ eē ⁊ vnū noīa synonyma sūt. i. idē realr signifi
cātia: ꝫ in mō dn̄t: vt dicā. ⁊ si sic. ḡ nulla est p̄litas ex
oīaꝫ: cū eē ⁊ vnū sūt idē in subtō: ⁊ ꝑ ꝯn̄s nō faciūt cōpo-
sitionē: deus ḡ est simplex simpl'r opposita cōpōni ex eē ⁊
qditate ⁊ cōpōni ex vno ⁊ esse: ⁊ sic soluiꝛ obiectio.

Dubiū9 **Circa** p̄ntē sol. accidit qđ nō modicū: ⁊ ē qđ Auic. vt
narrat Auer. 10. meta. cō. 8. arguit. n. Aui. si ens
⁊ vnū sūt synonyma cū h̄ noīe: tc̄ nō eēt vex. i. vera cō
positio d̄bo rē eē vnā. v̄. g. ⁊ si vn9 hō signaret hoīeꝫ: vult
dicē idē p̄cise ⁊ oīb9 mōis. Tūc dicē istū hoīeꝫ demr̄atū:
vꝫ pote sor. eē vnū nō eēt enūtiabile cōpositū ex ꝑdicato
⁊ subo: ꝫ nō plus eēt dicē hoīeꝫ eē vnū: q̄ dicē hoīeꝫ esse
hoīeꝫ. Est ḡ v̄9 argm Aui. ꝙ si ens res ⁊ vnū eēnt synony-
ma: tūc seqꝛ ꝙ nō plus esset dicē hō est vn9 q̄ hō est hō.
2a ꝓpō nō est cōpō enūtiabilis: vt supponit. ḡ nec p̊a: ⁊ h̄
Positio Joā. grāmatici. est icōueniēs. ¶ Et debes scire ꝙ apō Joā. grāmaticū p̊
poste9. h̄ nō est ꝓpō. hō est aīal rōnale: qm̄ sꝫ vt diꝛ ꝑdi-
catū vult eē aliō a subtō: ⁊ q̄to magl' hec: hō est hō: vl' hō
est vn9: ꝫ vnū ⁊ eē sint synony9: q̄ūo Auer. ait nūc ꝙ ens
⁊ vnū sint synony9 h̄. Et qđ auget. q. ē ꝙ ibi r̄ndens huic
argm ait. ⁊ nō itēdit ꝙ ista noīa vnū ⁊ ens sint idē oībus
modis: ꝫ itēdit ꝙ significāt idē s̄z subꝫ: ⁊ diuersa s̄z mo-
dū: ⁊ ꝑ h̄ ait ꝙ Aui. fuit decept9: ⁊ ꝓp h9 ⁊ ꝯsiles ꝯdictio-
nes multi si q mecū loquētes dixerīt ꝙ h9 lib̄ri sit Auer.
cū ꝯsuetudo tāti ph̄i nō sit ꝯdicē sibi. Sꝫ isti paꝝ aut ni-
hil viderūt i Auer. imo si vellem9 attēdē ad v̄ba supficie
ten9 Auer. repiem9 ꝯsiles ꝯdictiones fere ifinitas. imo i
sillo. 10. meta. cō. 5o plane ait ꝙ vnū est synom enti. ait eniꝫ
ꝙ Aui. ignorauit d̄iaꝫ iter hoc nomen vnū qđ significat
ꝑnm nūeroꝝ: qđ. s. est in quātitate: ⁊ h̄ nomē vnū qđ ē sy-
nonym huic noī ens: ecce ꝙ i eodē lō appet ꝯsilis ꝯdictio.
nō ḡ dꝫ p̄sumē qs ꝓp h9 apparētes ꝯdictōes Auer. nō fe
cisse hūc lim. Propter qđ opꝫ i h9 qōne ꝯsiderare ꝙ Aui.
voluit ꝙ vnū a quo res dr̄ vna. ⁊ ens vnū sit res distincta
eēntialr ab ente ⁊ re. imo vt diꝛ apō ip̄um nō ē d̄ia iter

vnū qđ est de p̄nto quātitatis: ⁊ ē ꝑnm nūeri: ⁊ vnū qđ ꝯuer
tiꝛ cū ente: voluit eni ꝙ oīa dicanꝛ vnū ob vnitate p̄ncipali
que est ꝑnm nūeri p̄ncipalis: vt p̄ꝫ ab eo. Et sic Aui. cōcedit
tres ꝓpōnes i sua pōne. q̄ꝝ p̊a est ꝙ ens ⁊ vnū de oīb9 cō
uertibilr p̄ntur. 2o ꝙ distiguiꝛ s̄m rē ⁊ nām. 3o ꝙ vnū est
determinati gn̄is. s. p̄nti quātitatis. Huius opionis stoici
Positio stoicorum. fuerūt dicētes ꝙ vnū qđ ē ꝑnm nūeri ē sic vnū qđ cū ente
ꝯuertiꝛ. nuōs eni subas rerū posuerūt: ⁊ hui9 opionis fue
rūt pithagorici ēt ⁊ plo. vn̄ plo n̄ distiguēs iter vnū trā-
scēdēs ⁊ vnū qđ ē ꝑnm nūeri p̄ncipalis vnū posuit p̊m māle
oīuꝫ. vn̄ Alber. 13o meta. vnitas eni signat illō qđ s̄m quā
Positio Alberti. titatē idiuisibile: ⁊ hec ē mā vniuersi s̄m plonē: ⁊ sic p̄ꝫ
hec opio: forte eni Aui. hos est secut9 ph̄os. Sꝫ q̄ūocūqꝫ
Auer. 4o meta. cō. 3. arguit ꝯ illā opionē. d. qm̄ si res esset
vna ꝑ aliquā rē additā sue nāe: sicut credit Aui. tūc nihil
eēt vnū ꝑ se: ⁊ ꝑ suā subāꝫ: ꝫ per rē additā sue sube. Tūc
arguit: ⁊ illa res q̄ est vna. si dr̄ ꝙ est vna ꝑ intētionē ad-
ditā sue sube: queriꝛ eriā de illa re ꝑ quā sit vna. Si igiꝛ
sit vna ꝑ itentionē additā illi reuertiꝛ q̄stio: ⁊ ꝓcediꝛ in
R̄ō Aue. ifinitū. ē ḡ Auer. argm. Si ens ē vnū ꝑ rē eēntialr ⁊ realr
diuersaꝫ ab eo: vl' illa res ꝑ quā vnū ē vna res ꝑ se ⁊ eēn-
tiā ꝓpriā. vel iterꝝ ꝑ vnā aliā rē: si p̊mū eodē mō stādū ē
Positio scoti ⁊ sequacium. in ente: si ꝑ aliā erit ꝓcessus in ifim: ⁊ tu vide eū. ¶ Sed
circa hāc rōnē qdā frēs minores inimici Auer. Thome
⁊ Alberti obloquunꝛ: ⁊ dicūt ꝙ h9 rō multis modis pec-
cat. p̊ nāqꝫ cōmittit fallaciā figure dictōis cōmutādo qđ
in q̄. cui9 exēplū ponūt: qm̄ hō est alb9: q̄raꝛ vel est albus
ꝑ se vl' ꝑ additū. Si ꝑ se nō pōt dici vt p̄ꝫ. ḡ ꝑ additū: et
queriꝛ de illo addito: ⁊ sic in infinitū: vbi ꝯstat argm non
valē: qm̄ cōmutaꝛ qđ in q̄. hō eni albus est: vt qđ. albedo
aūt vt quo. ⁊ iō petēdo an albedo sit alba vtiꝛ q̄. ac si eēt
qđ. ¶ 2o peccat ꝑ fallaciā equocatōis: qm̄ sic ꝑ se dr̄ duo
bus mōis ꝑ se p̊ mō d̄oi ꝑ se. ⁊ ꝑ se scd̄o mō d̄oi ꝑ se. ita ꝑ
accn̄s dr̄ duob9 modis. diceret ḡ Aui. ꝙ ens est vnū ꝑ ac-
cidēs: put opponiꝛ ad ꝑ se p̊ mō d̄oi ꝑ se. ꝫ sit ꝑ se 2o mō
d̄oi ꝑ se. ⁊ sic cōmittiꝛ fallacia equocatōis circa illō mul
tiplex qđ est ꝑ se. Et qꝛ isti audēt dicē talia ꝯ Ar. dicunt
eni ꝙ Ar. fuit pessim9 metaphic9: ⁊ qdā eoꝝ ꝙ fuit pessi
Impug9 mus nālr nō p̄nt dicē h̄ ꝯ Auer. Thomā ⁊ Albertū.
¶ Et sine dub9 error istoꝝ ꝓcedit ex ignorātia dialce: nul
lū eni vidi hoꝝ adhuc ꝑfectū in logica: sed tn̄ studēt in
metaca: ⁊ oīa reducūt ad metaphicā: sic pithagorici oīa re
ducūt ad nuōs: ⁊ tu scis qualr ⁊ q̄ūo de h̄. ¶ Pro declo-
ne igiꝛ dictoꝝ Auer. ⁊ Alberti ⁊ Thome q sūt hui9 opio-
nis: ⁊ maxie Thomas 4o meta. vtiꝛ hac rōne: et Albtus
4o meta. trac. p̊. cap. 5o exponit mentē Auerro. Debes scire
vt diꝛ Auer. p̊ poꝝ. ⁊ p̊ phyꝛ. cō. 25. argm est duplex ꝯclu-
dēs ꝑ accn̄s: sic argm ex duab9 affirmatiuis in 2a figa: aliqn̄
ꝯcludit: ⁊ argm ꝯcludēs ꝑ se. argm ꝯcludēs ꝑ accn̄s. iō dr̄ ꝑ
accn̄s ꝯuenire: qꝛ nō ꝑ formā cōpōnis ⁊ syllogisticā ꝯclu
dit: ꝫ ꝑ necītatē māe. v̄. g. oīs hō risibil'. oē scibile disciplie
risibile. ꝯ' ḡ. oē disciplinabile hō: h̄ eni ꝯ seqꝛ nō ex foꝛa
argumēti: ꝫ ꝓp necītatē māe: put accidit termis: vt sint
ꝯuertibiles: ⁊ ꝓp eoꝝ ꝯuertibilitateꝫ pt fieri reductio ad
p̊mā figurā: ⁊ iō dr̄ ꝑ accn̄s: qm̄ nō tenet in oīb9: nec gr̄a
foꝛe syllo9: ꝑ accn̄s. n. sumiꝛ o mā: et sumiꝛ a diffone māe
s. qa est vex: vt i plib9. Argm aūt ꝑ se tꝫ i oī mā: ⁊ ꝯcludit
gr̄a foꝛe. vt p̄ꝫ p̊ phy. cō. dicto. ¶ In ꝓpom iga vnū ⁊ ens:
vt Aui. diꝛ sūt ꝯuertibilia: ⁊ ꝑdicaꝛ de q̄ꝫ. de q̄ igiꝛ ꝑdi-
caꝛ ens ⁊ vnū ꝑdicaꝛ: ⁊ qꝛ hec est v̄a. vnitas ē ens: entitas
est ens ꝓp trāscēdētiā termini: iō hec ē v̄a: vnitas ē vna:
⁊ entitas est vna ꝓp trāscēdētiā vnim. ḡ ꝑ accn̄s ⁊ gr̄a ter
minoꝝ argm Auer. est bonū: qm̄ si ens est vnū per inten-
tionē additā: cū ens ⁊ vnū ꝑdicenꝛ de quolibet tā abstra
cto q̄ ꝯcretorio pōt queri de illa itentione an sit vna per
se an ꝑ additū: ⁊ sic arm Auer. ē bom ꝑ accn̄s put termini

sũt illius nãe:nec icõuenit ꝙ argᵐ malũ ꝑ se teneat:ꝛ sit demfatuũ ꝑ accñs:vt pꝫ vidẽti logicã.Exẽplũ aũt qḋ in ducũt nõ est sĩle:qꝛ termini illi sũt ꝑdicamẽtales:ꝛ nõ õ qĩꝫ oĩbꝰ mõis ꝑdicãtes:ꝛ sic tolliꝛ istãtia.pctũ ġ istoꝝ fuit ex ignoꝛ̃ diaᶜᵉ.Qḋ ṽo fingũt in 2ᵒ nõ itelligũt Auer. ipse enĩ ꝑꝑ se itelligit q̃ñ an ens sit vnũ ꝑ se.i.nõ ꝑ additũ sibi realr̃ diuersuꝫ:ꝫ ꝑ id qḋ re ꝛ subto est idẽ sibi ꝛ ſꝑ vtiꝛ̃ h mõ ꝑ seqñ ġ dicũt riñdẽdo ꝙ ens est vnũ ꝑ se 2ᵒ. ꝛ ꝑ accñs ꝑ mõ nõ est ad ꝑpoᵐ:qꝛ Auer.iterrogat an sit vnũ ꝑ aliõ diuersũ in re ab ente:ꝛ sup illo ꝯstituit argᵐ. ꝛ sic pꝫ q̃lr isti mirabilr̃ peccãt:ꝛ totũ pctũ eoꝝ ẽ ꝑꝑ defectũ in logica.❡ Pro sol.ġ ad argᵐ Auiċ.debes scire ꝙ vnũ qḋ cũ ente ꝯuertiꝛ̃ positiue eadẽ nãꝫ diċ cũ ente:addit aũt duplicẽ ꝑuationẽ:vt Alb.diċ.s.ꝑuationeꝫ diuisionis entis i se:ꝛ ꝑuationẽ idẽtitatꝭ a q̃lꝫ alio:ꝛ volo tibi declarare h:in oĩ spẽ vnitatꝭ ẽ ista duplex ꝑuatio:ꝫ nã diuersa qꝛ si sit ꝑuatio diuisionis in nã speᶜⁱᵉ.ꝛ ꝑuatio idẽtitatꝭ cuꝫ alio eiusdẽ spẽi:sic erit vnũ nuõ.Si ꝑuatio diuisionis i nã geneᶜⁱˢ ꝛ ꝑuatio idẽtitatis cũ alia spe eiusdẽ gñis erit vnũ spe:ꝛ sic põt dici de vno gñe:ſꝫ si fuerit ꝑuaᵒ diuisionis in ente:ꝛ ꝑuatio idẽtitatꝭ cũ nõ ente:sic ẽ vnũ ꝯuertibile cũ ente.est ġ vnũ cũ ente ꝯuertibile ens carẽs diuisiõe i se nõ idẽ nihilo:ꝛ qꝛ ſm Ar.ꝑuatiões ꝛ negatiões nihil sũt exᵗ aiaꝫ.iõ ens ꝛ vnũ sũt idẽ i subo:diñt i mõ.Et ꝑ h pꝫ solo ad argᵐ Aui.cũ arguit ꝙ tũc eẽnt synonyma.ꝯña.n.negãda ẽ:vt Auer.diċ ꝑꝑ declarationẽ nũc dictã.❡ Sꝫ qꝛ Auer. vt dicebaꝛ̃ vi sibi ꝯtrius:debes scire ꝙ synonyma in pꝛio gradu sũt illa:vt diċ Themistiꝰ ꝛ pħa ꝑ posterioꝝ q̃ significãt idẽ ſm rẽ ꝛ modũ:vt tunica ꝛ vestis.Synonyma 2ⁱ gradus sunt illa q̃ significãt vnã rẽ in subto:diuersaꝫ aũt in mõ:vt ens ꝛ vnũ.dico ġ ꝙ Auer.h mõ appellat hec synonyma.alibi vult ꝙ nõ sunt synoᵃ pᵗ ġdus:ꝛ sic ꝯcordata dicta eiꝰ:declarũ est ġ qualr̃ in deo nõ ꝑt eẽ cõpositio ex q̃ditate ꝛ eẽ:vt ẽt visuꝫ est supꝛᵘˢ.declarũ ẽ nũc etiã ꝙ in deo nõ sit cõpõ ex eẽ ꝛ vniᵗᵉ:cũ hõ sint aliq̃ mõ synonyma:ꝛ aliq̃ mõ diuersa:vt tactũ ẽ.(Et postq̃ꝫ itelligiꝛ̃.) Quia dixit q̃uo in deo nõ est cõpõ ex eẽ ꝛ q̃ditate:nec ex eẽ ꝛ vnitate.ꝯñs est declare q̃ñ di eẽ de deo:qꝛ enĩ esse di de aliq̃ ꝑ eẽntiã:tũc in eo nõ põt poni cõpõ ex eẽ ꝛ ꝑticipãte eẽ:ſꝫ cũ eẽ di de aliq̃ ꝑticipatiue:tunc sine dubio in eo itellr̃ cõpõ aliq̃ mõ:qa igiꝛ̃ declarũ est in deo nõ eẽ cõpõnẽ ex q̃ditate ꝛ eẽ:ꝛ põt esse dubõ an sit ibi cõpõ ex eẽ ꝛ eẽntia:q̃ñ soluit q̃õnẽ d̃clarãs ꝙ ens ꝑdicaꝛ̃ de deo ꝑmo:ꝛ ꝑ eẽntiã:ꝛ de aliꝭ ꝑticipatiue:ꝛ ꝑ attributionẽ:iõ solus deꝰ est ens ꝑ eẽntiã ꝛ simplex:ꝛ oẽ aliud qḋ dependet est ens ꝑticipatiue cõpositũ ex eẽ ꝛ eẽntia nõ distinctis subto ſꝫ mõ:vt dcm̃ est:pꝫ ġ q̃uo lr̃a seq̃ns ꝑsens cõtinuationẽ hẽt ad ꝑcedẽtẽ.diċ ġ.ꝛ postq̃ꝫ itellr̃ de eo.i.ꝑ ꝑnᵒ illõ qḋ itellr̃ de suba ꝛ re.i.ente.i.cũ ens dicaꝛ̃ de deo eo mõ q̃ de eo di suba.Et sup.minorẽ:ſꝫ suba di analogice de deo ꝛ aliꝭ.ꝯcludit ꝯneꝫ.d.ġ nomẽ entis est dcm̃ de neċe eẽ:ꝛ de aliꝭ analogice:cuiꝰ exẽplũ ponit:sic istõ nomẽ calitas de igne ꝛ aliꝭ rebꝰ calidis analogice dꝛ̃:ꝑdicatur enĩ calꝫ de igne ꝑ eẽntiã:ꝛ de aliꝭ ꝑticipatiue ꝛ attributiue:ꝛ est exẽplũ Ar.2ᵒ meta.vbi Auer.cõ.4ᵒ declat istõ:vñ hoc ꝯfirmat auctẽ pħoꝝ peripaᶜᵒʳᵘᵐ.d.hec est sine dubio pħoꝝ opio i ꝑdictis.vult ġ hic ꝙ deꝰ ẽ simplex:et nõ sit cõpoᵐ ex eẽntia ꝛ eẽ:imo eiꝰ eẽntiã reputat foꝛalr̃ suũ esse adeo ꝙ nulla est distõ:nec in subto:nec in modo itẽr eẽntiã ꝑmi:ꝛ eẽ eiꝰ:dico nec in mõ:qꝛ si itellia possit ꝯsiderare eẽ ꝛ eẽntiã ibi.attñ nõ iuenit in deo aliqd ꝑ q̃ sumat illã distõnẽ:sicut iuenit in aliꝭ.puta in itelligẽtiꝭ ꝛ rebꝰ:cũ enĩ itellia ꝯsiderat eẽntiã itellie ꝛ esse cãe repit vñ sumat eẽntiã ꝑ modũ eẽntie:ꝛ vñ sumat eẽ ꝑ moduꝫ cãe:qꝛ q̃lꝫ itellia ẽ cãta:ꝛ in oĩ cãto ẽ cõpõ ex eo qḋ itelligit sibi eẽ datũ:ꝛ ex eo qḋ recipit.iõ i oĩ itellia itelligiꝛ̃ cõpositio:ſꝫ in re nõ sit cõpõ ex re ꝛ re distictis subto:ſꝫ ex eẽnᵃ ꝛ eẽ in mõ supto a reĩ nã apõ Auer.ꝛ h declaui supra.ꝛ in 3ᵒ de aia in expõne cõ.9.ꝛ.10.vide.(Sꝫ iste hõ.) Nũc vult narrare pctũ Alga.ꝛ nõ explicat mĩtũ mẽteꝫ eiꝰ.❡ Ubi debes scire ꝙ Alga.ꝛ Aui.ꝛ mĩti aliꝭ opinati sũt ens ꝑdicari de neċe eẽ ꝛ aliꝭ vniuoce:ꝛ ſꝫ eãdẽ rõnẽ ꝛ eãdẽ q̃ditatiuã formulã:ꝛ tũc seqꝛ̃ eos ꝙ oẽ ens sit ens ꝑticipatiue:qꝛ illa formula cõis nõ eẽntialius repiꝛ̃ in deo q̃ꝫ in aliꝭ:ſꝫ in aliꝭ reperiꝛ̃ ꝑ cõpõnẽ ex eẽnᵃ ꝛ eẽ.ġ ꝛ in deo.2ᵒ cã erroꝛis fuit:qa opinati sũt ꝙ eẽnᵃ ꝛ eẽ i oĩbus sint res diuerse in subo ꝛ mõ cũ reputat esse ens ꝛ rẽ aduenire enti ꝛ eẽntie.ait ġ. Sꝫ iste hõ fũdauit ṽba sup Aui.opionẽ:quã opionẽ nõ explicat:ſꝫ ꝑ pte explicaui:ſꝫ ifra dicã meliꝰ.Et icipit ꝯdicẽ ei di.ꝛ est sine dubio erronea:cuiꝰ rõnẽ ponit:ipse enĩ opinatꝰ est ꝙ eẽ res:ꝛ ens est qd additũ sup q̃ditatẽ eiꝰ.i.dei:ꝛ cuiuslibet ex aiam q̃si accñs reꝛ̃ cũ attribuiꝛ̃.Hoc posito arᵗ.supto ġ ꝙ q̃ditas ad h vt sit idigeat eẽ:tũc seꝛ̃ ꝙ si neċiuꝫ eẽ hẽt eẽ:ꝛ sua q̃ditas idigeret õ illo eẽ.ġ opoꝛteret ꝙ neċe eẽ cõponaꝛ̃. ġ eẽt pole nõ neċiuꝫ.est ġ vis arᵗⁱ in foꝛa hyᶜⁱ:cuiꝰ ꝯñs est vna copᵗⁱᵃ i hũc modũ.Si neċe eẽ hꝫ eẽ:ꝛ sua q̃ditas ad h vt sit idiget eẽ.ꝯ erit ꝙ neċe eẽ erit cõpositũ:ꝛ sic erit pole eẽ qḋ est ġ ipm:ꝛ ipsius rõnis ꝯñsã declat Auer.d. Id cuius suũ eẽ est additũ sup suã subaꝫ hẽt cãm sine dubio:tũc accepit minorẽ q̃ dꝫ sic accipi:ſꝫ qõlꝫ ens apud ipm ẽ id cuiꝰ suũ eẽ est additũ sue q̃ditati.ġ qõlibet ens hẽt cãꝫ:ꝛ ꝑ ꝯñs est pole eẽ apud ipsuꝫ.ponit ġ maiorẽ.d. sed esse apud Aui.est accñs ꝯña q̃ditatẽ sup.in quoꝫ.minorẽ ꝑbat ꝑ ṽba eiꝰ.d.ꝛ h pꝫ ab Auiċ.hic:eo ꝙ ipse dixit ꝙ hõ hẽt q̃ditatẽ añ se.i.añ eiꝰ gñationẽ:ꝛ postmodũ eẽ adheret ei:q̃ ṽba signãt ꝙ eẽ est accñs eẽntie:ꝛ ꝑ ꝯñs pꝫ minoꝛ.ꝑbat ẽt scdo exẽplo suo eadẽ.d.silr̃ triãgulus hẽt q̃ditatẽ.s.ꝙ est figura ꝯtẽta tribꝰ lateribꝰ:ꝛ tñ suũ eẽ nõ est ꝑs huiꝰ q̃ditatis ꝯstituẽs eã:ꝛ iõ pole est ꝙ itellĩs comprehẽdat q̃ditatẽ hoĩs vel triãguli:ꝛ adhuc ignorat:vtrũ hẽat eẽ reale.aut nõ.ġ apõ ipm eẽ est accñs essentie.

Sed accidit qḋ qꝛ determinatũ est apud Auer.ꝙ qõlibet citra ꝑmũ est cõpositũ ex eẽ ꝛ eẽntia ꝛ cãtũ:vt dicis.Si ġ argᵐ Auer.valeret.ġ qõlibet eẽt ens pole:ꝛ qõlibet posset nõ esse:qꝛ sic arguit Auer. ❡ Dõm ꝙ opio Auer.hñ est ꝙ eẽ ꝛ eẽntia apõ itellꝫ sint diuersa:vt dixi:ꝛ ꝑ ꝯñs cõpõnẽ faciãt ſm modũ:nõ ſm reꝫ:sed apõ Aui.ibi est cõpõ ex rebꝰ diuersis in subto:nõ eẽ est apud ipm extrisecũ eẽntie:ꝛ ꝑ ꝯñs ꝑtes sũt poles dissolui cum fuerint etiã poles ꝯiũgi:iõ apõ Auer.nõ seqꝛ̃ ꝙ qõlibet citra ꝑmũ sit ens pole eẽ ꝛ nõ eẽ.Sed apõ Auiċ.hñ.ꝛ iõ Auiċ.vult ꝙ oẽ causatũ sit pole esse ꝛ nõ eẽ:qꝛ oẽ cãtuꝫ apõ ipꝫ est cãtũ:eo qꝛ eẽ eiꝰ est accñs eẽntie:ꝛ ꝑ ꝯñs pole iesse eẽntie:ꝛ nõ iesse.apud Auer.nõ:cũ eẽ ꝛ essentia sint vna realꝫ in mõ diuersa:vt pꝫ hic.(Patet ꝙ illud esse.) Nũc soluit argᵐ Alga.ꝛ sol.eiꝰ stat in h ꝙ ens põt capi ꝑ ente ṽo.i.ente nãe:ꝛ sic diuidiꝛ̃ in decẽ ꝑñta.ꝛ põt capi ꝑ ente cõi ṽo ꝛ ꝑuatiõibꝰ:ꝛ sic ẽ ens nõ exᵗ aiam:ſꝫ in aia:et sic vult ꝙ eẽ itellr̃ aduenire eẽntie.❡ Sꝫ qꝛ ista solo est mĩtũ difficilis:debes scire ꝙ iñn itellr̃ res.ṽ.g.itellia eẽ cõpoᵐ iquãtũ itellr̃ õficiẽs a pᵐ ꝑfectiõe:qꝛ itellia:ꝛ est in q̃du ꝑꝑe spẽi:ꝛ ẽ deficiẽs ꝑut est i q̃du sue ꝑꝑe spẽi ẽ ꝑfcã ꝛ mĩto ꝑfectioꝛ aliqbꝰ aliꝭ:ꝑut deficit a ꝑfcõne pᵐ sic itẽꝛ̃ sub eẽ ꝑuatiuo:ꝛ ꝑ ꝯñs sub q̃daꝫ poᵃ tali mõ ꝙ ei nõ repugnat ꝑfia iq̃ꝫᵐ ens:ꝛ ꝑ ꝯñs itẽꝛ̃ sub foꝛa eẽnᶜⁱᵃᵗᵉ ꝑfici ab eẽ.i.a q̃du sue ꝑfcõnis speᶜⁱᵉ:ꝛ ꝑ ꝯñs itellr̃ sub nã cõpõnis ex eẽnᵃ ꝛ eẽ:vł ex poᵃ ꝛ actu:vł ex foꝛᵃ ꝛ mã:qꝛ illa ꝑuaᵒ ꝑt dici poᵃ ꝑut sibi ñ repugnat iq̃ꝫᵐ ens ꝛcipe ꝑfectionẽ pᵐ:ꝑt dici eẽnᵃ ꝑut ab eẽ ꝑficiꝛ̃.ꝑt dici mã ꝑut est q̃dã ꝑuaᵒ.Uult ġ Auer.ꝙ si capiꝛ̃ ens ꝑ ente reali sic nõ fit illa cõpõ:ſꝫ si capiꝛ̃ ꝑ ente cõi ꝑuationi ꝛ enti reali.sic

Quid sit synonymᵐ pmi ꝛ secũdi gradus.

Dubitaᵒ

Solutio.

Duplex ens.

pôt itelligi cōpositio:qm̄ vt sic pôt itelligi itelligētia sub po^a pu͛ationis:ꝛ sub soi a gradus iste spē:lege lr̄am.pꝫ ꝙ illud eē.i.illud ens qd̄ impediet hic sup.non res sint simplices nō est illud eē qd̄ significat subas reꝝ.i.ens reale ex̄ aiaꝫ:sed est illud qd̄ est tanq̄ȝ gen^9.i.cōe:enti vō ꝛ pu͛ationi nec illud ens est ens qd̄ signat rē eē ex̄ intellectum. Qd̄ declat.d.nomē eni entis dicit duplex.vꝫ de vō.i.ente reali:ꝛ de opposito pu͛atiōis.i.de ente pu͛atiuo:ꝛ h̄.i.ens:verū est qd̄ diuidit ad decē p̄dicamēta:ꝛ est eis cōe tanq̄ȝ gen^9:ꝛ ide ꝓcedūt alia entia in scdo mō.vꝫ resq̄ sunt ex̄ itellectū:ꝛ forte lr̄a est corrupta:qm̄ debet stare:ꝛ ide ꝓcedūt alia entia in scdo mō.vꝫ res que nō sunt ex̄ itellꝫ.i.entia rōnis que vocant entia scdo itellecta apd̄ Auer.iz^o meta.cō.i9.ꝛc.ꝛ addit ꝙ hoc est illud qd̄ dī de decē p̄dicamētis analogice.(Et hoc.)Uerificat nūc qddā famosum dictū.l.ꝙ hoc mō ꝯcedimus ꝙ suba est ens de se:vl̄ accn̄s est ens de se.vꝫ ꝙ hꝫ esse de se:q̄si dicat.ꝙ loquendo de eē tali mō sic suba ꝛ accn̄tia sūt entia formalr̄ aliquo mō:vt dicet in 7^o disputatione deo duce.Sꝫ ens qd̄ pro gn̄e intelligit.cōe est oībus p̄dicamētis:ꝛ ens qd̄ itelligit ꝓ gn̄e est qd itellectuale.i.eē ens ex̄ aiam:sicut ens in aia.i.ꝯcipit sicͭ est:ꝛ tūc rn̄det ad formā.d.ꝛ hec scia p̄cedit sciaꝫ qditatis rei.i.ꝛ hoc mō qditas p̄cedit esse ſm intellm̄ nō in reiꝫ illa qditas q̄ p̄cedit eē in nr̄o itellectu nō est vera qditas.i.eēntia ex̄ aiaꝫ exn̄s:sicͭ Aui.dicͭ.imo est qditas ex opposito cuiusdā nois.i.imo dī qditas pro quāto apd̄ itellm̄ itellr̄ sub opposito nois ens:iō ꝯcludit. vn̄ scito ꝙ aliq̄ res sit ens ex̄ aiaꝫ scit ꝙ est qditas:vel qditatem hn̄s.¶ Debes scire ꝙ in vna lr̄a habet isto mō. (Sed ens qd̄ ꝓ vō itellr̄ cōe ē oīb^9 p̄dicamētis:ꝛ ens qd̄ itelligit ꝓ vero est qd itellectuale.)Et tūc opꝫ variare p̄mā expōnē:vt dicā ꝙ duplex ē ens.vꝫ de vō.ꝛ de opposito pu͛ationis.i.de ente:put distinguit ꝯ nihil.ꝛ tūc opꝫ dicē ꝙ ens veꝝ est cōe oīb^9 p̄dicamētis:ꝛ oīb^9 alijs cum ens veꝝ idē sit qd̄ ens itellectuale.Sꝫ ens distinctū ꝯ nihil qd̄ est ens nō est illud qd̄ diuidit in decē p̄dicamēta. ꝛ sic expō variat.Sed qūocūq̄ȝ exponit sp̄ snia est eadē: vt pꝫ.(Et hō dī.)Cū oīa hec dixit verificat qddā dcā.ꝛ p̄ id qd̄ dī i vl̄ib^9 Por.vbi dī ꝙ vl̄ia cāta ex idiuiduis sūt entia.vbi li ens capit ꝓ ente vō.ait ḡ.ꝛ de hō.i.ꝓ hō ente vō dī in lib^o p̄dicamētoꝝ ꝙ vl̄ia itelligibiliū reꝝ sūt entia ex his idiuiduis cāta:ꝛ ipsoꝝ idiuidua sunt itellc̄ta ex ipsoꝝ vl̄ib^9.i.sub rōnib^9 vl̄iuꝫ ipsoꝝ.vult ḡ ꝙ loquendo de ente vō sic vl̄ia sūt entia:qm̄ vl̄ia nullū esse hn̄t extra aiaꝫ:nisi in po^a ſꝫ istū p̄hm:qn̄ ḡ causant ab itellc̄ ex singularib^9 sūt tūc entia vera.i.itellc̄ta:vt dicit Auer.iz^o metaphy.ꝯ.4.ꝛ p̄ de aia cō.8.(Et etiā dī.)Nūc v̄ificat aliud dcm̄ tertij de aia.tex.cō.9.d.ꝛ ēt dī in li^o de aia ꝙ v̄tus q̄ cōprehēdim^9 ꝙ res idicat eē ens.i.q̄ cōprehēdim^9 qditatē eē ens absolute dīt a v̄tute q̄ cōprehēdim^9 qditatem idicatā.i.idiuiduū demōstratū qd̄ vocat qditas idicata i.signata:ibi eni li ens capit ꝓ ente vō.i.ꝓ ente obtiuo ꝛ itellectuali.¶ Debes scire ꝙ.3.de aia loco dicto qditas ꝛ idiuiduū diuersis v̄tutib^9 cōprehēdit:qm̄ idiuiduū cōprehēdit p̄ ꝛ ꝑ se sensu:qditas aūt vt ens cōprehēdit itellectu p̄ ꝛ ꝑ se:ꝛ h̄ declaui ibidē in expōne mea.vide ibi. (Et h̄ mō.)Uerificat nūc 3^o dictū famosū.d.ꝛ h̄ mō dī cōiter ꝙ entia.i.p̄dicamēta sunt entia realr̄ capiēdo ens put distinguit ꝯ nihil:vt dixi in scda expōne:ꝛ vl̄ia sunt entia itellc̄ta.i.vera.(Ergo nulla.)Tūc ꝯcludit qd intelligit ꝑ ens veꝝ.d.ḡ nulla dr̄ia est in eo qd̄ itelligit ꝓ vō.i. ente vō ꝛ entia meth^9 ꝛ sepata:qm̄ ens separatū:ꝛ ens verū sūt idē ꝓ nūc.(Sꝫ qcūq̄ȝ.)Nūc remouet petīn Aui. ꝛ p̄ ꝓponit illud.d.ſꝫ qcūq̄ȝ dicat ꝙ eē est qd additū sup qditatē.sic ꝙ qditas nō ꝯstituat ab eo ens.i.essendo ens in sua suba errat.vult dicē ꝙ qcūq̄ȝ dicit ꝙ eē est additū qditati:ꝛ extrīsecū nō ꝯstituēs eā in eē entitatiue errat. Ideo ponit statī h̄ esse petīn.d.dicimus ꝙ opinat maximū errorē.Et ponit arg^m.d.qꝛ seqtur ꝙ nomē entis significat accn̄s cōe decē p̄dicamētoꝝ ex̄ aiaꝫ:ꝛ hec est opio Auic.pôt ergo cōponi syll'o sic.oē adueniēs alicui nō cōstituēs illd̄ in eē tali formalr̄ ꝛ itrīsece est accn̄s illi:hec eni est nā accn̄tis:vt scis:ſꝫ ꝑ Aui.ens est adueniēs qditati entitatiue illā nō ꝯstituēs in eē tali formalr̄ ꝛ itrīsece. ꝯcedit ḡ ꝙ eē sit accn̄s enti qditatiue sūpto.(Et adhuc) scdo arguit.ergo idem.d.ꝛ adhuc est petēdū de illo accidēte.i.de illo ente qd̄ accidit quiditati qn̄ dicit ꝙ sit ens vtrū significat ꝓ vero.i.vtrū sit ens veruꝫ:aut significat accn̄s ens in illud accn̄s.i.vtꝝ sit ens per essentiā:aut sit ens per hoc ꝙ eē aduenit sibi.si p̄mū eodē mō stādū est in p̄.Si z^m ingt.vn̄ hoc mō erūt accn̄tia ifinita:qd̄ ē falsuꝫ:ꝛ sic pꝫ vis scdē rōnis.Deide excusat se.d.et nos iam declarauim^9 h̄ diffusius in ꝓpuo opusculo.ecce quō fecͭ librū de ente ꝛ essentia.ꝛ addit.ꝛ nos meditamur ꝙ hoc fuit illd̄ qd̄ illudauit Alga.auferre de p̄ pncipio de q̄ ꝓbauit eē ens ꝑ eēntiā:ꝛ nō ꝑ additū.ait Auer.ꝛ nos dicimus ꝙ tale ens additū ablatū est de oībus.i.ab oībus entib^9 ꝛ ſꝫ maxie.i.p̄ ꝛ p̄n^r de p̄ pn^o:qa vt declaraui p̄mū pn^m non est cōpositū ex eē ꝛ eēntia:nec ſm rē nec ſm modū.alie aūt res ꝛ si ſm rem nō sint cōpositē:est tn̄ ibi qddā cōpositio saltē ſm modū nostrū intelligendi:vt sepe declaraui.Deinde ponit ꝯtinuationē ad sequentia:ꝛ sermo eius est manifestus per se. ALGA. DV. IIII.

A It Algazel. Et cū toto isto.vꝫ ꝙ ipsi asserāt p̄imū principiū eē vnū simplicissimū. Dicūt ꝙ ipse deus est p̄imū p̄incipiū:suba:vnum:itelligēs:itellectū:agens:creator:volens:potens:viuum:cupiens:delectans:delectabilis:bonū:ꝛ pura veritas. Et opinant oīa ista vnā ꝛ eandē rem significare absq̄ȝ aliq̄ p̄lalitate. Et h̄ valde mirabile est:ꝛ iō opꝫ ꝙ declarem^9 sapientū opionē. Deinde decet respicere id qd̄ pôt argui sup hoc:redargutio eni sup qdcūq̄ȝ ꝓpositū fuerit antēq̄ȝ intelligat:fatuitas est ꝛ error. Uñ dicim^9 ꝙ p̄hi putāt ꝙ suba p̄imi p̄icipij est vna:ſꝫ multiplicata est noīb^9 respectiue:vl̄ mō negatiōis:ꝛ negatio nullā infert p̄lalitatē in suba negati:neq̄ relatio sir. Quapp̄ p̄ipatetici nō negāt p̄lalitatē negationū vel relationū. Sed qualr̄ ipsi reducūt supradicta ad negationes vl̄ relationes. Dicimus ꝙ talr̄ fit qn̄ dicūt p̄imū principiū indicant ꝙ cetera entia ab eo ꝓcedūt ꝛ causantur:ꝛ hec est relatio. Et quādo dicunt substantiā:innuūt ad ens nō in subiecto:ꝛ hec est negatio. Et quādo dicūt antiquū significant negationē p̄icipij ab eo:sicͭ qn̄ dicūt sempiternū significat finis p̄uationē. Et qn̄ dicunt necesse esse intelligitur ens icausatū:ꝛ ꝙ est alterius causa:vnde p̄imū istoꝝ duoꝝ est negatio:scdꝫ vō relatio. Et qn̄ dicunt intellectū indicant ꝙ est ens mundum de omni materia:ꝛ quodcūq̄ȝ sic se habet est intellectus.videlꝫ intelligit seipsum ꝛ sentit seipsum ꝛ alia preter seipsum:sed dei substātia

Quidditas ꝛ idiuiduum diuersis v̄tutibus cōprehēdūt.

fic se bēt:est ergo purus itellectus. Et qñ dicūt intelligēs sigñat φ dicta suba que est itellectus bēt itelligibilē.s.seipsuz: ⁊ ideo illa suba se hñs sic itelligit seipsam:ergo est itellectus ⁊ intelligibilis: ⁊ itells ⁊ itelligibile totū est vnū ⁊ idē vt clarius patefit ab Aristo.in libro meta. Sed est notādū φ itellectus human⁹ nr̄ dr̄ ab itellectu diuino in hac ppzietate put intellectus diuinus est semp in actu: ⁊ itellectus humanus est interdū in potētia: ⁊ interdū in actu. Et qñ dicūt φ ipse est creator vel agēs vel alias denominationes actionis hñs sigñat φ eius esse est ita nobile φ ab eo iflūit totū ens mō neccīuz: ⁊ φ esse cuiuscūqz alij entis sequitur dictū esse: sicut solē sequitur lux: ⁊ calor sequit ignē. Sed est notādū φ nō est cōparatio mūdi ad deū silis cōparationi lucis ad solez: nisi iquātuz cātur tm̄: sol eni nō ex̄timat influentiā lucis ab eo: imo tm̄ est simplex nā: sed primū pricipiū sentit seipz: ⁊ φ illō est pricipiū oium entium: ⁊ ideo nihil ipse ignorat de entibus ab eo pcedētib⁹. Et quādo dicūt φ ipse est potens sigñat φ eius actiōes nō depēdēt de alteri⁹ nā seu volūtatis. Et qñ dicūt volens intelligit ex hoc φ ipse nō ignorat id qō ab eo pcedit; imo scit suā perfectionē qua constat in eo φ oē ens ab eo influit. Et qñ dicūt viuum nō itelligit nisi φ ipse scit φ entia ab eo pcedentia de qb⁹ dr̄ agens sint sibi presentia. Uiuum eni est agēs cōprehendēs: ⁊ iō eius intentio est idez φ suba cū relōne opez sibi mō predicto: ⁊ vita nr̄a humana non sic se bēt: ipsa nāqz nō pficit nisi cū duab⁹ virtutib⁹ diuersis a qbus pcedūt cōprehēsio ⁊ actio: ergo ipsius vita idē est qō ipse ipē. Et qñ dicūt bonū: itendūt dicere φ entia oia ab eo iflūūt pura miseratione nō premiali intentione neqz mō indigētie: imo sua sūma bonitate: tandē dicimus φ oia sua pfata noia ⁊ c̄. facile possunt reduci ad negationē seu relationē: ⁊ nulla istarū pluralitatē infert. Hec est intētio peripateticoz in pdictis dictis. g̃ istis ostēsis redeamus ad ppositū. vz declarationē qnqz graduū pluralitatis: ⁊ ostēdimus qualr̄ ipsi nequeūt patefacere id qō putāt asserere: ⁊ ponemus quelibet ipsorū graduū qōnē per se.

¶ Ait Alga. pmo narrat oia illa q̄ phi attribuunt p pn°. z° ibi (Qualr̄ tm̄.) Uerificat illa. dicit ergo. ait Alga. ⁊ cum toto isto. vz φ ipsi asserāt primū pn^m eē vnū simplicissimū dicūt φ ipse deus est primū pn^m: ⁊ suba ⁊ vnū intelligens itellectus agens: creator volēs: potens viuū: cupiēs: delectās delectabilis bonuz ⁊ pura vitas. (Et opinant.) declarat modū quo modo hec apponunt in deo. d. ⁊ opinant oia ista vnaz ⁊ eandē rem significare absqz aliqua pluralitate. (Et hoc.) Nunc exponit ordinē dicendoruz di. ⁊ hoc valde mirabile est. ⁊ ideo oportet φ declarem⁹ sapientū opionē. Deinde opz respicere illō qō pōt argui super hoc. vult ergo pmo declarare opionē phoz: ⁊ hoc faciet in pñti dubio: qua declarata in sequētibus disputationibus vult arguere ꝯ phos. Assignat autē rōnē ordinis. d. redargutio eni sup qōcūqz ppositum fuerit: antecōs sup ppositū itelligit est fatuitas ⁊ error: ⁊ ideo prius declarare opionē phoz est ꝯueniēs: post arguē ꝯ eos. (Uñ dicim⁹.) Nūc exequit. d. vñ dicim⁹ φ phi putāt φ suba pmi pncipij est vna sup. simplr̄: sed multiplicata est noībus respectiue: vel mō negationis. i. sm negationez. (Et negatio.) Quia pōt dici. g̃ est ibi aliq̄ pluralitas: soluit. d. ⁊ negatio nullā ifert pluralitatē in suba negati: neqz relōsīlr̄ infert pluralitatē: ⁊ sic de⁹ vnus simplr̄ pōt intelligi multus sm respectus: ⁊ negationē: qō cōcludit. d. quapp peripatetici nō negāt pluralitatē negationū vel relationuz in deo. (Sed qualr̄.) Ponit. q. d. sed qualr̄: ipsi reducunt supra dicta ad negationē vl̄ relationē: hec eni est questio nō modica. Soluit. d. φ taliter sit qñ dicūt pmū pncipiū indicant φ cetera entia ab eo pcedūt ⁊ causant: ⁊ hec est relatio. Potest etiā reduci ad negationē: eo quia nō causaf ab aliquo priori. (Et qñ.) Uerificat aliud. d. ⁊ quādo dicūt subaz innuūt ad ens nō in subo. (Et qñ.) Uerificat aliud. d. ⁊ qñ dicūt antiquū. sigñat negationez pncipij ab eo sicē qñ dicūt sempiternuz sigñat puationem finis. (Et qñ.) Nūc verificat aliud. d. ⁊ qñ dicūt necesse esse itelligitur ens incātum: ⁊ qō est alterius cā vnū primū istorū duorū est negatio. vz necesse esse. z^m vo relatio. (Et qñ) Uerificat aliud. d. ⁊ qñ dicūt ipsuz esse itellectū indicat φ est ens mūdū ab omni mā: ⁊ addit φ qōcūqz sic se hz est itells. vz itelligit seipz: ⁊ sentit seipz: ⁊ alia pter seipz: hec pōt poni tāq̄ maior. Deinde accepit minorē. d. iz dei suba sic se bēt. g̃ est purus itells. (Et qñ.) Adhuc verificat aliud. d. ⁊ qñ dicūt itellectus significat φ dicta suba que est itells: bēt nām itelligibilē. i. seipsa^m: iō ꝯcludit. d. ⁊ iō illa suba se hñs sic intelligit seipsam. ergo est intellectus ⁊ itelligibilis: ⁊ addit: ⁊ intellectus ⁊ intelligibile totū est vnū ⁊ idē: vt clarius patefit ab Aristo. in lib° meta. i. iz° meta. tex. cō. 51. (Et est notādū.) Quia posset credē gs φ itellectus dei ⁊ noster pp̄ter h̄ sint vna essentia: ppterea dicit: sed est notādū φ itells humanus noster dr̄ ab intellectu diuino in hac ppzietate. i. in itelligere put itellectus diuinus est semp in actu: sed itellectus hūanus est iterdū in po° interdū in actu. ⁊ hoc Arist. plane declarauit iz° meta. tex. cō. 39. ⁊ Auer. ibidē cō. 38. i fine: ⁊ in illo meo libro de itellectu dixi multa de hoc ⁊ nō est opus aggredi hoc. (Et quādo dicunt.) Uerificat aliud. d. ⁊ qñ dicūt φ ipse est creator vel agens vel alias denoiatiōes actionis hñs significat φ eius esse est ita nobile: φ ab eo influit totū ens mō necessariū: ⁊ φ esse seqt̄ dictū esse pmi sicē solē seqt̄ lux: ⁊ calor seqt̄ ignē. (Sed est nōndū) Nūc vult declarare cōparationē illā. d. sed est notanduz φ nō est cōparatio mūdi. i. alicuius hois mūdi ad deum silis cōparationi lucis ad solez oibus modis: vult dicere φ nō oibus modis cōparant entia huius mūdi ad solez: sicut cōparat lux ad solē: attū ponit aliquā cōparationez di. nisi iquātū cānt tm̄: cuius rōnem dat. d. sol eni nō ex̄timat. i. nō cōprehēdit ifluētiā lucis ab eo vsus nos: imo est tm̄ simplex nā illā causans sup. Sed pmū pn^m sentit i. intelligit se. ⁊ sentit φ illud est primū oium entiuz: ⁊ iō nihil ipse ignorat de entib⁹ ab eo pcedētibus: ecōtrario est de sole. Sed quō sit istud in disputatione sequēti declarabit. (Et quādo.) Uerificat aliud. d. ⁊ quādo dicunt φ ipse est potēs: significat φ eius actiones nō depēdent de alterius nā: seu volūtatis: sed φ ipse agit vtute ppa ⁊ alia vtute eius. (Et qñ.) Uerificat nunc aliud. d. ⁊ qñ dicūt volēs itelligit ex hoc φ ipse non ignorat id quod ab

Dña inter intellectū hūanū et diuinum.

eo pcedit.imo scit suā pfectionē ex qua ꝯstat in eo ꝙ oē ens ab eo influit.(Et qn̄.) Uerificat aliud.d.ꝛ qn̄ dicūt viuū:nō itelligit nisi ꝙ ipse scit ꝙ entia ab eo pcedētia de qb⁹.i.re⁹ quoꝝ di agēs sint sibi pn̄tia.i.cognita:cuius rōnē ait.viui eni ē agēs cōprehendēs:ꝛ iō ei⁹ itētio.i.rō vite ē idē qđ suba cū relōne opeꝝ sibi mō pdicto.i.put psentes sūt itelligit. [Nota] ℂ Debes scire vt tradit scđo de aia tex.cō.13.ꝙ vnus graduū vite est itellectus:deus ģ vt dī 12⁹ meta.cō.39.intāū viuit inquātū itelligit.itelligit aūt put ipse seipsum ipse itelligit ꝛ alia:ꝛ sic eē viuū sibi est omne itelligēs se ꝛ opera sua fm ꝙ sunt posita intelligi. (Et vita) Ponit dīam iter vitam nostrā ꝛ dei.d.et vita nostra humana nō sic se hēt.i.nō viuit sola vita itellectiua:ipsa nāqꝫ nō pficit nisi cū duab⁹ ṽtutibus diuersis a qbus pcedūt cōprehēsio ꝛ actio.v.g.itellectu ꝛ vegetatiuo gradu:cōcludit.d.ergo ipsius vita.i.dei vita est idem qđ ipse:ipse ergo vt itells:ꝛ est eius suba.(Et qn̄.) Uerificat aliud.d.ꝛ qn̄ dicunt bonū intendunt dicere ꝙ entia oia ab eo isluunt pura miseratione.i.pure misericorditer non premiali intētione.i.non vt premietur a rebus:neqꝫ modo indigentie:imo sūma bonitate.concludit nūc vltimo.d.tandem dicimus ꝙ oia sua prefata noia ꝛc. facile possunt reduci ad negationē ꝛ relationē:ꝛ nulla istarum pluralitatē ifert:hec est itentio peripateticoꝝ in pdictis dictis. Deīde se ordinat ad disputatiōes qnqꝫ q̄ sequunt que pullulant ex his:ꝛ sermo eius patet. AVER.

Nos dicim⁹ ꝙ p maiori pte ṽba istius hois optime pn̄t ꝛ iuste iuxta phoꝝ opionem saluari. vꝫ ꝙ ipse deus bn̄dictus est vnus simplex:lꝫ de plībus denoiationib⁹ denoiet:quapp nō licet secū in istis aliqđ altercare. vꝫ ipm redarguere nisi in eo qđ dixit. vꝫ ꝙ intellectus significat relatiue:in hoc eni de veritate deuiauit eo ꝙ intellectus nomē proprium est dei substātie apud peripateticos preter Platonē. Dictis ergo istis redeamus ad ordinem nostrū.s.inuestigatione huius hois verborum in quinqꝫ predictis questionibus.

ℂ Nunc Auer. vult quedā approbare ꝛ ordinat se.d.dicimus nos ꝙ p maiori pte ṽba isti⁹ hois optie pn̄t ꝛ iuste iuxta phoꝝ opiones saluari.vꝫ ꝙ ipse deus bn̄dictus est vn⁹ simplex:lꝫ de plībus denoiationib⁹ denoiet: quapp nō licet secū in istis aliqđ altercare.vꝫ ipm redarguere. (Nisi in eo.) Apponit tn̄ vnū in quo errauit.d.nisi in eo qđ dixit ꝙ itells signat relatiue.i.in eo ꝙ putat itellꝫ sibi attribui respectiue:cui⁹ rōnē dat.d.in hoc eni a veritate deuiauit:eo ꝙ itellectus nomē ppriū est dei sube apđ peripateticos excepto Platone.arguit ergo sic.nomen ppriū deo nō debet dicere sibi relatiuū:sꝫ itells:vt supponit est nomē ppriū deo.ģ nō debet dicē relatiuū. Dixit aūt pter Plonē:qa Plato opinat ꝙ itells sit deo nomē relonis:vt pꝫ in pn̄⁹ timei. Deīde se ordinat ad alias disputatiōes:ꝛ fmo ei⁹ pꝫ. ℂ Debes scire ꝙ de⁹ vn⁹ simplx inpmutabilis ꝛ idiuisibil pōt eē mlta relone ꝛ negatiōe duob⁹ modis.vno⁹ ex pte nāe dei:ꝛ B nō:qꝛ de⁹ in sui nā nec relonē nec negationē icludit.alio mō ex pte nr̄i modi intelligēdi put res itelligim⁹ sub q̄dā mō:ꝛ p attributionē illū modū sub ꝯria soia deo attribuim⁹:vel sub relatiua qualitate:ꝛ sic verificantur omnia dicta hic.

[Dubiu⁹] Sed in his est locus qōnis non paruus:an in deo ista addant aliquid diuersum additum:an pcise sint rationes ꝛ modi intelligendi ipsius ex parte nostri ei attributi. Et qđ facit.q.est:qm̄ tūc eēnt synonyma cū oib⁹ modis significent idē:ꝛ ab eodē sumit fundamēto.scđo qm̄ qcqđ est pfectionis in rebus pncipalius ꝛ pmo debet ꝯuenire pmo pncipio:sed oia hec sunt pfectiōes in creaturis.ergo pmo debent deo ꝯuenire.3⁹ illa que per essentiam conueniūt deo ꝛ alijs per participationē pmo ꝯueniunt deo:sed hꝫ attributa per eēntiā deo conueniunt.ģ pmo. ℂ In ꝯriūꝫ est Auer.hic ꝛ Alga. ℂ Pro intellectu qōnis breuiter est itelligēdū ꝙ in reꝝ naturis opꝫ vt detur quoddā:rōne cuius res sint multe est materia:quando eni res est in mā:vel in mā participāte eo ipso fit multū ꝛ diuersuꝫ:ꝛ qm̄ opꝫ vt detur aliud extremū:ideo dat in nā pmū simplex.s.deus q est actus simplex ꝛ purus:ratione cui⁹ res sūt vnū ꝛ indistincte:vn̄ res est vna pp̄ter formā que est vestigiū pmi actus:ꝛ silr res sunt diuerse pp̄ter māz quā pticipāt. ℂ Dōm itaqꝫ pmo ꝙ attributa pmo ꝛ p se attribuūtur deo in rōne essendi ꝛ vnitatis adeo ꝙ ablatis oibus alijs pticipātibus māz apud phos attributa in deo idē fꝫ rē ꝛ modū significarēt:ꝛ sic eēnt synonyma:qm̄ ibi in rōne eēndi ꝛ vnitatis sunt simplr et vnū simplr. Si vo loqmur de attributis put diuersa sūt sic pmo isunt reb⁹:ꝛ p res sic sub quadā diuersitate attribuunt deo. [Nota de attributis] ℂ Est ergo imaginādū ꝙ attributa isūt primo deo:ꝛ rōne dei isunt rebus in rōne eēndi:in rōne vo dīe insunt primo rebus:ꝛ p res insunt deo:attributa eni ꝛ sūt:ꝛ sunt diuersa:inquantū sunt insunt deo:ꝛ rōne dei isunt alijs:iquātū sunt diuersa isunt reb⁹:ꝛ rōne reꝝ isūt sub mō diuersitatis deo. ℂ Ex his ꝯcludit Auer.12.meta.cō.39.ꝙ attributa in deo nō sūt idē sicut noia synonyma qm̄ synonyma significāt idē ꝛ eodē mō ꝛ respcū eiusdē. Nec sunt idem sicut pncipale.i.abstractū ꝛ sūptum.i.concretum:qm̄ pncipalē idē significat ꝙ sūptuꝫ sub diuerso modo significandi:vult ergo ꝙ idem in subiecto significāt:dīnt aūt in mō.i.per attributionē ad res extra.s.put eorū diu̾sitas sumit a rebus diuersis:vt visum est in verificatione hoꝝ pdictoꝝ. ℂ Hec positio pōt declarari plurib⁹ vijs:tn̄ ad pn̄s ar⁹ pmo apud phos:oīs multitudo q̄ vnū facit opꝫ vt sit:qꝛ vnū est pma po⁹:alterū est vltim⁹ act⁹. hoc pꝫ in vnitate compositi.8.meta.cō.penultimo.Et 7⁹ meta.de diffōne.cō.42.ꝛ.43.ꝛ vlr quecūqꝫ faciūt vnū:opꝫ vt aliquo modo vniantur per modū actus ꝛ potētie. Sed in deo nō pōt esse dispositio actus:nec dispositio potentie:iō cōicarēt ꝙ hꝫ attributa sub modo diuersitatis sunt p itellm tm̄. ℂ Scđo pōt argui:qm̄ vt pmo physicorū scribit cōmēto 6⁹.omnis multitudo apud phos:vl est rerū fm formā:vel rerum fm quātitatē:hāc eni phi recipiunt pro manifesta:sed in neutra istaꝝ multitudinū poni pōt per se.ergo nō sunt realr multa. ℂ 3⁹ quecūqꝫ sūt in aliquo sūt in eo p modū ei⁹:vt manifestū est 3⁹ de aia. cōmento 5⁹.sed deus est sūme simplex ꝛ simplr idē.ergo quecūqꝫ sunt in eo:sunt sub forma simplicitatis ꝛ identitatis:ꝛ per ꝯn̄s in eo nulla debet poni diuersitas ex̄ aiaꝫ. ℂ 4⁹ sicut in pn̄⁹ diuersitatis quecunqꝫ sibi inherentia sunt diuersa:ita in pn̄⁹ idētitatis ꝛ vnitatis quecūqꝫ isūt debent esse idē ꝛ vnū:ꝛ per ꝯn̄s cum rōne dei oia sint eadem ꝛ vnū:ideo oia existētia in eo sunt idē ꝛ vnū.dicerent itaqꝫ phi ꝙ multiplicitas attributoꝝ in deo sit p intellm tm̄:vt dicit Auerro.lꝫ attributa in eē ei sit per eēntiā ꝛ p se. [Solutio] ℂ Ad argumēta dōm ꝙ nō sunt synonyma cū sumāt a diuersis cōparationibus in rebus:vt dictum est. ℂ Ad scđꝫ dōm ꝙ maior itelligit eo mō quo sunt de pfectiōe:modo minor itelligit ꝙ sub rōne eēndi de perfectione:non autem sub ratione differētie:vt dictū est. ℂ Ad tertium patet solo:deo eni per essentiā isunt:ꝛ qa eēntia est summe simplex:ꝛ sūme eadē:ideo etiā attributa sunt sūme idē:ꝛ simplicia in deo:si igit sunt multa cōparatione ꝛ negatione sūt multa. Et sic est finis qnte disputatiōis.

¶ Sexta disputatio Alga. cum phis. ondit debilitatē rōnum phoꝝ in eo qđ opinant in dei sapientiā. DV. I.

Ait Algazel. Quicūqꝫ insudauerit se pbari in h sūma ē pbātasia: eo ꝙ ipsi nequeūt remouē oīa que subē attribuunt. Ipsi eni asserūt ipꝫ deū sciētē eē: ꝛ seqꝛ eos ꝙ h sit additū sup diffinitā subaꝫ. Et pōt eni dici talr petendo a vobis: vtrū ꝯcederitis ꝙ primū pricipiū sciat aliud pter seipm. Quare gdā ipsoꝝ asserūt hoc ꝛ aliq negāt: ꝛ dicūt ꝙ ipse nescit nisi seipsum. Aui. tñ opinatus est ꝙ deus bñdictus sciat oīa mō vlī tpe nō igredicte: ꝛ ꝙ ipse ignorat pticularia. Quia sequit ex pticulariū scia pmutatio in sciētis suba. Vñ dicim⁹ ꝙ scia dei in oib⁹ gñib⁹ ꝛ spēbus q̄ finite sūt aut eadē est qđ scire seipꝫ aut dīt. Si dīt. ḡ ponitis plalitatē in deo qđ est ꝯ nrm argumētū. Si est eadē. ḡ nulla erit distō iter hoc ꝛ opionē dicentē ꝙ scire seipm idē est ꝙ scire alia pter eū: ꝛ ipōle est imaginari ꝙ scire seipm nō differat ab ipsius scia in alijs preter eū: ꝛ ideo meditandū est ꝙ scire seipsum dīt a scire alia pter eū. Si eni esset vnū ꝛ idē sequeretur ꝙ eēt id qđ affirmaret affirmationē suiipi⁹. id qđ negaret negationē suiipsius: ipōle eni est ꝙ plato sit ꝛ ꝙ ꝑireat in vno ꝛ codē tpe. Sꝫ h nō est ipōle scire seipm ad scire alia ēt pter euꝫ. Silr scire deū bñdictū seipm cuꝫ scire alia pter eū: pōle est nāqꝫ imaginari esse ipsi⁹ subē pter esse cuiuscūqꝫ alteri⁹ tandē ꝙ gcūqꝫ phoꝝ meditatus sit ꝙ deus sciat entia preter euꝫ ꝯcedit necessario pluralitatem in deo.

¶ Cū Auer. disputauit cū Alga. in vnitate pmi. vult nūc disputare cū eo in scia ꝛ sapia dei: vt disputationis inferi prio ostēdit: ꝛ lꝫ mlte istorū qōnū ordinē hīe pñt: multe tñ nō pñt inicē colligari: cū disputationes iste sint eo mō quo sūt ordinate ab Alga. ꝛ pmo pponit qualr hec disputatio nō cōgruit detestās ipsaꝫ. d. ait Alga. gcūqꝫ isudauerit se pbari in hoc sūma est pbātasia. i. est labor pbātasticus. (Eo ꝙ ipsi.) Eius qđ dixit rōnē assignat. d. eo ꝙ ipsi nequeūt remouere oīa q̄ subē attribuūt. i. qꝛ ipsi nō pñt saluare subaꝫ pmi simplicē eē: si ei scioꝫ attribuūt: qđ declarat. d. ipsi eni asserūt ipsūꝫ deū sciētē esse. Tūc ondit q̄lr nō pñt saluare simplicitatē subē. d. ꝛ seqꝛ eos ꝙ h sit additū sup diffinitā dei subaꝫ: ꝛ sic pꝫ p⁹ cā q̄re labor hic

Quid sit pbātasia.

pbātastic⁹ ē. ¶ Debes scire p̄ ꝙ scia oīs est attributū: et q̄dāmō additū eiꝫ: cū sit ex eēntiā ꝛ q̄litatē illi⁹. vt pꝫ in itē⁹ hoīs: ingt mō Alga. ꝙ labor iste ē ociosus ꝛ pbātastic⁹: eo qꝛ iponit deo attributū additū eēn⁵ p⁹: ꝛ ꝑ ꝯñs mltitudinē q̄dā: ꝛ tollit sūmā simplicitatē: ꝛ nulls phoꝝ pōt saluare simplicitatē p⁹ cū scia ei⁹ cū illi⁹ nō possit hīri sana ꝛ pfecta cognitio nisi ex effectib⁹: vbi scia ꝛ sciēs sūt diuersa: ꝛ sic pꝫ p⁹ cā: cur h pbātasia dici pōt. ¶ z⁹ debes scire ꝙ pbātasia. vt dīc phs p̄ poꝝ in ꝓlogo ē vtus sen⁹ iterior mediāte q̄ cog⁹ cōponit rōnes sophisticas. i. appa rētes ꝛ nō existētes: ꝛ qa h⁵ ꝑscrutatio appet iponē cōpōnē ipsi p̄ q̄ nō iest ei: iō pōt dici pbātasia: ꝛ sic pꝫ sensus illi⁹. (Et pōt dici.) Nūc ondit difficultatē qōnis alio modo.

¶ Et debes scire vt collr z⁹ meta. in pn⁹. ꝛ vī plana sīnīa Auer. cō. p̄. ꝙ difficultas cogscēdi pōt esse ex pte rei: ꝛ ex pte nrī modi cogscēdi: cū igit declauit difficultatē ex pte rei ondit illā ex pte nrī modi cogscēdi: ꝛ narrat multoꝝ opiones: ꝛ ait. ꝛ pōt etiā dici talr petēdo a vob phis. vtrū o phi. vos ꝯcederitis ꝙ pmū pn⁹ sciat aliud pter seipm. Cui appōit statiꝫ opiones. d. q̄re gdā ipsoꝝ asserūt hoc. i. deū scire aliđ pter ipm: ꝛ aliq negāt: ꝛ dicūt ꝙ ipe nescit nisi seipsuꝫ. (Auic. tñ.) Quia dixit opiones scđas i gñali specificat illas: ꝛ pmo narrat opionē Aui. d. Auic. tñ opinatus est ꝙ de⁹ bñdict⁹ sciat oīa mō vlī tpe nō igrediēte. i. tali mō ꝙ abstrahat a tpe ꝛ loco: ꝛ ꝙ ipse ignorat pticularia. est ḡ opio Aui. ꝙ de⁹ scit oīa in vlī ꝑut abstrahit a loco tpe ꝛ alijs appendicijs. ꝛ ignorat pticularia: vt idiuidua sunt in loco ꝛ reliqs māe ꝯditionibus posita. (Qꝛ seqꝛ.) Qđ dixit pbat. d. qa seqꝛ ex pticulariū scia pmutatio in suba dei sciētis. Que ꝯñia nō declarat hīcatñ potest declari ex dictis eius z⁹ de aīa. cō. 5. ꝛ i libro de sōno per duas ppōnes: qꝛ pma est: oīs po⁹ cōprehēdēs singularia singulr ꝛ idiuidualr pmutat: cui⁹ rō esse pōt: qm cōprehēdēs singularia singulr ꝛ signate est vtus i mā. vt dictū est: ꝛ declatū i lib⁹ de sōno. z⁹ ppō. po⁹ itellectiua dei est sciēs ꝑ aduersarios singularia ꝛ signate ꝛ idiuidualr. ḡ intell⁹ dei est pmutabilis: ꝛ sic pꝫ ꝯñia. (Vñ dicim⁹.) Virtus in mā cōprehēdit singularia. Cū adduxit opiones: vult ꝑ viā diuisionis colligere opiones que pñt dici i h q̄sito. ꝛ dicit. vñ dicim⁹ ꝙ scia dei in oib⁹ gñib⁹ ꝛ spēb⁹ q̄ finite sūt: aut eadē est ꝙ scire seipꝫ: aut differt. Si differt. ḡ ponitis plalitatē in deo qđ est cōtra nrm arg⁹. Deīde declarat scđꝫ mēbrū. d. si est eadē. s. scia cū suba pmi. ḡ nulla erit distō iter h ꝛ opionē dicētē scire seipm idē est qđ scire alia pter euꝫ. ꝛ sic ille opiones nō erūt diuerse. (Et impōle.) Declat ꝯñtis ipōsitatē. d. ꝛ impōle est imaginari ꝙ scire seipsum seipm nō differat ab ipsius scia in alijs pter eū. i. impōle est ꝙ scire alia: et scire seipsum nō differūt: ꝑꝑ qđ ꝯcludit. d. ꝛ iō meditādū est ꝙ scire seipsum differt a scire alia pter eū. Hoc pbat di. si eni eēt vn⁹ ꝛ idē seqꝛ ꝙ eēt id qđ affirmaret affirmationē suiipsius illō qđ negaret negationē suiipsi⁹. i. seqꝛ ꝙ idē affirmaꝛ ꝛ negaꝛ de eodē qđ ondit eē ipōle. d. ipossibile est eni ꝙ plato sit: ꝛ ꝙ ꝑireꝛ in vno ꝛ eodē tpe. i. ꝙ idē nūero simul sit ꝛ nō sit. Sed quo mō teneat ꝯsequētia Auer. declarat ꝛ accipit duo: quoꝝ pmū est h qđ dic. sed hoc non est impōle scire seipsum cuꝫ scire alia preter eum: similr non est impossibile deum benedictū scire se ipsuꝫ cū scire alia preter eum: scđm est: possibile est nāqꝫ imaginari esse ipsius substātie pter eē cuiuscūqꝫ alteri⁹: quoniā substantia dei est absoluta. Ex his duobus arguo ꝯñtiā. si deus scit se. ergo potest nō scire alia. ponit in eē: ergo ignorat alia. ꝛ sic hēt negationē alioꝝ. Tūc vltra. si deus scit se possibile est scire alia ponit in eē. ergo hēt affirmationē alioꝝ: ergo vnum ꝛ idem affirmaꝛ ꝛ negaꝛ h totū: pꝫ ex iam dictis: ideo cōcludit. d. tandem supp. dicimus ꝙ quicūqꝫ philosophoꝝ meditatus sit ꝙ deus sciat entia preter eū necessario cōcludit pluralitatē in deo. Et sic patet difficultas ex parte nostri modi cognoscendi. et sententia tota textus.

AVERROIS.

Nos dicimus ꝙ hoꝝ phoꝝ sñia est ꝙ ipse arguēdo ꝯ id qđ primū principiū itelligit seipꝫ ꝛ alia entia pter eū declarat sic. scientia sciētis in seipso differt a scia suiipsius in alijs. Sꝫ nos dicimus ꝙ hec est sophisticatio: hoc eni duplr pt intelligi. vno mō ꝙ scire entia preter eum idem est ꝙ scire seipsum: ꝛ hoc manifeste est veruꝫ: ꝛ declaratio

huius est: q: scire seipm nō est aliud nisi ipz scire entia. Un̄ si hō filius fuerit aliis entib⁹ τ ipse ipsi⁹ q̄ditaté ꝓpriā sciret: scire ipsaz q̄ditaté idē est qȯ scire alias res nec̄io. Si eni diceret esset eius sub̄a ꝑter eius sciaz in reb⁹. Et hoc valde patet in artifice. Quia eius sub̄a qua differt artifex nō est aliȯ nisi ipm scire res finitas. Sz id qȯ dixit. s. ꝙ scire ipm idē est ꝙ ipz scire alia eē: est necessario affirmatio sua: nō aūt affirmatio suiipsi⁹: τ silr de negatione. Si intendit vere h̄ ꝙ scire seipm idē est qȯ scire alia: sequeretur ꝙ qn̄ ignoraret alia: ignoraret τ seipm. Et qn̄ ea sciret seipm sciret. Sed hoc est verum aliquo modo: τ aliquo mō est falsuz. Quiditas nāq3 hois est scia: τ scia est scibilis aliquo mō: τ dr̄t ab eo alio mō: ergo qn̄ ignorat quoddā scibile: ignorat eius partē. Et si forte oia scibilia ignoraret: seipsuz totalr̄ ignoraret. ergo remotio huius scie ab hoie eadem est ꝙ remotio scie hois de seipso. Quia qn̄ remouet̄ scibile de sciēte inquātuz scibile τ scientia sunt vnū τ idez: remouerēt scia hois a seipso. Sed id qȯ est inquātū differt a scia: tūc differt ab hoie: τ non infert remotio hui⁹ scie ab hoie remotionē in scia hois in seipso. Et similr in indiuiduis sequitur. Nō eni scire petrū gulielmū idez est qȯ gulielmus. Et ideo petrus scit seipsuz ignorās gulielmū.

℄ Nūc Auer. vult examinare sniaz Alga. τ p̄ exponit mētez eius. d. dicim⁹ nos ꝙ hoz vboz snia est ꝙ ipse arguēdo ꝯ id ꝙ p̄mū p̄n^m intelligit seipm τ alia entia ꝑter eū: declarat sic: scia scientis in seipso differt a scia suiipsius in aliis: hec ē abbreuiatio opionis Alga. (Sz nos.) Nūc vult declarare peccatū Alga. τ primo ꝓponit illud. d. sed nos dicemus ꝙ hec est sophisticatio. Qȯ declarat. d. hoc enim. s. sciam scientis seipsuz differre a scia alioꝝ duplr pōt itelligi: τ nō exponit illos. ℄ Attñ scire ōbes ꝙ scire deū seipm τ alia. i. ꝙ sciaz sui τ alioꝝ eē vnā τ eādez pōt duplr itelligi. vno mō simplr ꝯm subm τ modū: τ sic nō est verū. alio mō ꝯm subm: nō tñ ꝯm modū: τ hoc est verū: qm̄ de⁹ scit se: ꝓut esse suū est itellus: τ scia suiipsius. Scit alia prout est causa aliorū: vt dictū est disputatiōe tertia: maxīe in solone. 18. dubu. g̊ scia suiipsi⁹ τ scia aliorū in subto idem sunt: in modo tñ differūt: τ ꝑ ꝯñs patet qualr illas sciētias differre est duplr. vno mō in subiecto τ mō. Alio mō i mō tm̄. Auer. g̊ tacet ista duo mēbra differētie: τ ponit vnū mēbrū idētitatis. vno mō sup. dicit̄ idē ꝙ scire entia ꝑter eū idē est qȯ scire seipm. i. in subto τ re: lz in mō dr̄nt: τ hoc manifeste est verū. (Et declo.) Et hoc verificat. d. τ declo hui⁹: q: scire seipm nō est aliȯ nisi ipsuz scire entia in subto. sup. τ sub̄a: eo ꝙ ipse vt ens absolutū: τ ipse vt cā alioꝝ vnū est in sub̄a τ subto. (Un̄ si hō.) Hoc idē ꝓbat exēplo. d. vñ si hō filiis fuerit aliis entibus. i. si hō in cōi sit nā entiū: τ ꝑ ꝯñs oib⁹ similis in virtute ei: τ ꝑ casuz ipse ipsius q̄ditatē ꝓpriaz sciret: scire ipsam ꝓpriā q̄ditatē idē est quod scire alias res nec̄io: cuius rōnē ait. d. si eni diceret eēt eius sub̄a. s. hois ꝑter ei⁹ sciam: qȯ relinquit̄ tāq3 icōueniēs. ℄ Debes scire: ꝙ hō cōis est oibus idiuiduis similis cū sit eē oium idiuiduorū. τ ideo dicit Auer. si hō in cōi eēt nā intelligens essentiam ꝓpriaz: τ omnia indiuidua cōtenta sub eo sequitur illud. (Et hoc.) Declarat q̄s nā hō eēt ille in quo scia nō dr̄t a scia alioꝝ de facto. d. τ hoc valde pz in artifice: quia eius sub̄a qua differt artifex iquātū artifex a reb⁹ factis nō est aliud in subto nisi ipsuz scire res finitas vl factas: vt hēt alia trāslatio. ℄ Debes scire ꝙ ex^m istȯ valde est ꝯueniēs. qm̄ artifex vt artifex pōt 2^r ꝯsiderari. vno^o absolute. alio mō vt artifex potens cāre res artificiales. p̊ mō scia artificis suiipsius dr̄t a scia alioꝝ in subto. 2^o mō nō dr̄t nisi in mō: vñ hō vt hō: τ hō vt artifex vnum sunt in subto τ dr̄nt in mō. sic scia sui vt hō: τ scia aliorū: vt ipse est artifex sunt vnū in subto: τ dr̄nt in mō: applicādo ad ꝓpositū: sic deus pōt ꝯsiderari vno mō vt ens absolutū: alio mō vt p̊^a cā τ p̊m⁹ finis τ p̊ma forma. dico g̊ ꝙ scia suiipsius vt deus est vna in subto cū scia quā hēt de aliis ꝓut est cā: τ ꝓut est forma τ finis: τ lz hoc exēplū sit multū ꝯueniēs: attamē differt aliqualr: τ eius dr̄iam ꝯsidera. (Sed id qȯ.) Nūc vult examinare scdm dictū Alga. τ p̊mo ꝓponit illud. 2^o ibi (Sed hoc est.) Uerificat ipm vno mō: τ falsificat ipm alio mō. dic̄ ergo. sed illud qȯ dixit. s. ꝙ scire ipm idē est qȯ ipsuz scire alia est nec̄io affirmatio sua: nō aūt affirmatio suiipsius: τ silr de negatione dicat̄. ℄ Debes scire ꝙ vt dictū est: deus scit se τ alia. g̊ affirmationē hēt: τ pōt hēe negationē: qm̄ pōt scire seipz τ ignorare alia. g̊ negationē sequit̄ vnius esse affirmationē τ negationē. (Si intendit.) Nūc arguit ꝯtra illud. d. Si intedit vere hoc ꝙ scire seipm idē est qȯ scire alia: sequeret̄ ꝙ qn̄ sup. ꝑ posse vel impossibile ignoraret alia. ignoraret τ seipm: τ qn̄ ea sciret seipm sciret: τ sic pz h̄. (Sed hoc.) Nūc verificat illȯ vno mō: τ falsat alio mō: τ p̊io ꝓponit h̄. d. sed hoc est veꝝ aliq̄ mō: τ aliq̄ mō est falsuz. Qȯ declarat dādo exēpluz de hoie sup̄i⁹ posito. d. q̄ditas nāq3 hois sup. in cōi est scia sup. aliq̄ mō in subto. τ scia ē scibile aliq̄ mō. i. τ scia suiipsius est scia oium idiuiduoꝝ aliquo mō: τ dr̄t ab eo alio mō: qm̄ scire hoiem in cōi est scire oēs hoies ꝓut habēt esse in illo vno. nō tamē omnibus modis. s. idiuidualr τ signate: τ tūc ꝯcludit: ergo quādo ignorat quoddā scibile. i. aliquod indiuiduū hominis ignorat ipse hō ei⁹ partē subiectiuā: τ si forte oia scibilia ignoraret: ignoraret seipz totalr: eo q̄s nā hois nō est alia a naturis indiuiduoꝝ: ergo remotio huius. i. scie indiuiduoꝝ ab hoie eadē est qȯ remotio scie hois a seipso: cui⁹ rationē ait: q̄s qn̄ remouet̄ scibile de sciēte inquantū scibile τ scia sunt vnum τ idez remouet̄ scia hois a seipso. g̊ si remouet̄ scia indiuiduoꝝ hois: τ scia illoꝝ est eadez in subto cū scia hois in cōi ambe remouent̄. patet g̊ plane ꝙ scia hois suiipsius τ alioꝝ sunt vnuz in subto: τ dr̄nt in modo. ꝙ sint idē in subto pz: qm̄ ablatio vnius ifert ablationē alterius. ꝙ dr̄nt in mō ostēdit. d. sz id qȯ est inquātū differt a scia: tūc differt ab hoie. i. sed nā hominis ꝓut differt a scia alioꝝ: tūc differt ab hoie. i. scientia hominis τ alioꝝ differūt in mō tm̄. Quia q̄s posset dicē. g̊ stat hominē itelligere se nō itelligēdo alios hoies: τ sic idem qȯ p̊us. h̄ remouet. d. τ nō infert remotio. i. dr̄ia hui⁹ scie ab hoie. remotionē scie hois a seipso. i. nō sequit̄ scia hois vt hō differt in modo a scia alioꝝ indiuiduoꝝ. ergo stat hominē itelligere se τ ignorare alia. Hoc idē declarat spālitér. d. τ silr in idiuiduis seq̄t̄: nō eni scire petruz galenuz idē est ꝙ galen⁹: τ iō petrus scit ipz ignorās galenū: attñ scientia petri nō differt specie a scientia galieni. applicādo mō ad ꝓpositū: patet itellectio in deo qualr scie ille. s. suiipsius τ alioꝝ sunt vnū in subto: τ due in modo: τ q̄lr non valet ꝯñā Alga. s. q: ille dr̄nt. ergo stat deū itelligere se nō itelligēdo alia: vl eꝯ itelligē alia nō itelligendo se.

Sed circa dicta accidit questio: quoniaz lz deus vt ens absolutum: et a materia separatum id est

Deū scit se et alia pōt duplr intelligi.

Dubiū

idest sit cum eo: vt pma oium cāatrū accipit deus in illo pori in quo est ens absolutū: cū tūc itelligat se an intelligat alia: vel ignoret alia: ꝛ si itelligit alia ergo scia eius ꝛ alioꝝ erit vna oibus modis: si ignorat alia: ergo debit negationē ꝛ affirmationez. i. ignorantiā ꝛ sciam alioꝝ: vt dixit Alg.

Solutio. ¶ Dōm vt dicit Auer. iz° metaph. cō. 51. in fine. ꝙ id qd nō est inatū dispoui per sciaz nō est inatū disponi p ignorātiā: dico ḡ ꝙ in illo pori deus scit se tm̄ ꝛ alia nō ignorat nec scit: attn̄ alia nō scit: sicut lapis nec est cecus nec vidēs: sz bn̄ nō vidēs. Sic de⁹ i illo signo nec scit alia: nec ignorat: sz bn̄ non scit: ꝛ sic p h pz solo ad argm. nō. n. ē icōueniēs deū scire se tm̄: ꝛ nō scire alia: sz eēt icōueniēs deū scire se ꝛ igrare alia: ꝛ q: Alg. nō distīxit inter

Dīr nō sci re ab. ig rare. nō scire ꝛ igrare: iō latuit sol. h⁹ qōnis: ꝛ intulit vnū qd reputat icōm: qd tn̄ bn̄ itēm ē necīū. ALGA. DV. II.

Ait Alga. Et si forte aliqs diceret ꝙ ipse de⁹ ignorat alia prima itētiōe: sz q: scit seipm ꝓut est pricipiū toti⁹: sequit ꝙ sciat totū ens secūdaria intentione. Impoēe eni est ꝙ sciat seipz eē pricipiū totius: ꝛ nō inferat pluralitatē in qditate subē. Verūtn̄ ipoēe est ꝙ sit in suba met pluralitas.

¶ Sz ad primū rndēdū est ꝙ qn̄ dicitis ꝙ ipe scit ꝙ est pricipiū est qdā euasio: imo ptinet ꝙ ipse sciat esse suiipsi⁹: sed ꝙ ipse sciat ꝙ est pricipiū est sine dubio qd additū super sciam suiipsius. pricipiatio nāqz est qd relatū ad subaz: ꝛ postqz adinicē differūt. pōt igit qdlibet istoruz sciri sine alio: sicut pōt hō scire seipm ignorās qd causat. q: ipm esse cātū est quid relatū. silr in deo scia relationis differt a scia sube.

¶ Dic Alg. inducit p vnū mom dicēdi quorūdā phoꝝ. zᵒ ibi. (Sz ad pm.) soluit. In pma duo dic: quoꝝ vnū seqt ad alteꝝ: ꝛ pm est ꝙ de⁹ scit se zᵉ. ꝓut est ens absolutuz a mā ꝛ motu: ꝛ sic scit se tm̄. alio mō ꝓut est pnm toti⁹ entis: ꝛ sic scdaria itētiōe scit alia: eo q: eē pnm est additū post subam: ꝛ p ꝯñs scdaria itētiōe scit alia: ingt ḡ. ait Alg. ꝛ si forte aliqs diceret ꝙ ipse de⁹ igrat alia pam intētione. i. ꝙ ipse absolute cōsiderat⁹ scit tm̄ se ꝛ alia ignorat: vt sic. Sed q: scit se ꝓut est pnm toti⁹ gnis entis: seqt ꝙ sciat totū ens scdaria itētione. (Impoēe.) q: dixit ꝙ scit alia secūdaria itētiōe: ꝛ qs posset dicē an scire se eē pnm addat aliqd sube ab³ ei⁹: cū dicāt phi ꝙ sic: ꝛ adducit Alg. rōnē eoꝝ. d. ipoēe est. n. ꝙ sciat seipm eē pnm totius: ꝛ h nō iferat pluralitatē in qditate sube dei: mō h destruūt phi. d. verūtn̄ ipoēe est ꝙ sit in suba met. i. ipsius dei plalitas. ḡ falsuz est deū scire alia scdaria intētiōe ꝓut est pnm toti⁹ entis. (Sz ad pm.) Soluit Alga. argm istud: ꝛ p declat pm dcm̄. in dubio 3ᵒ declat zm dubiū. In pma ḡ parte itēdit declare ꝙ de⁹ scit se absolute: ꝛ scire alia ꝓut est pnm alioꝝ est qd additū ei⁹ eēntie: ꝛ ait. Sed ad pm rndendū est ꝙ qn̄ dicitis ꝙ ipe scit ꝙ est pmū: est qdā euasio: vult dicere ꝙ deū scire se ꝓut est pnm tm̄: ꝛ nō absolute est qdā euasio: nō tn̄ solo vbo: qd declat. d. imo ptinet ꝙ ipse sciat eē suiipsi⁹ pmis intētiōe: sz ꝙ ipse sciat ꝙ est pnm: est sine dubio qd additū sup subam: vel vt hz alia lra: sup sciam suiipsi⁹: cui⁹ rōnē dicit. pncipiatio nāqz est qd relatuz ad subam: ꝛ sic sequit illud eē additū sube dei. (Et postqz.) cū dixit illud infert vnū qd supra tetigit. d. ꝛ postqz adinicē differūt. i. scia sui ꝓut est ens absolutū: ꝛ scia eius vt est pnm oīm. pōt igit qdlibet istoꝝ sciri sine alio: cui⁹ expēplū ponit. d. sicut pōt hō scire seipz ignorās ꝙ causat: q: ipm eē cātū est qd relatū: applicat mō ad ꝓpositū. d. silr in deo scia relonis differt a scia sube dei. verificatū ḡ est ꝙ de⁹ ita ens absolutū scit se ꝛ ignorat se in illo pori esse pnm. ḡ seqt id qd iā dixit in du⁹ pdicto. AVERRO.

Nos dicim⁹ ꝙ vba phoꝝ cū Algazele i pñti qōne decet ꝙ sint fūdata sup eoꝝ radices. ꝯcessis eni peripateticorū pmissis moꝝ dat remediū ꝯstitarū ab hoc hoie positarū. Vn̄ dicim⁹ ꝙ manifeste appet ex phoꝝ ꝯclonib⁹ ꝙ ens icorporeū est in se pura scia tm̄. Ipsi eniz opinati sunt ꝙ forme sunt isciētes ꝓut ꝯsistūt in mā: ꝛ si forte inueniret aliqd in mā nō ꝯsistēs manifestū est ꝙ ē pura scia: ꝛ hoc patefit apud eos oi ratione. Ipsi eni reperūt formas nāles aliquo mō separatas a mā ꝛ sunt pura scia ꝛ itellus: ꝛ itellus nō est aliud in eēntia a forma reꝝ a mā separatū. Vn̄ postqz res que de ipsarū natura nō separantur sic se hnt: quāto magis ille que de nā earū cōtinue separant: digni ores sunt ꝙ sint purus itellectus ꝛ pura scia: ꝛ q: reꝝ itelligibilia eadem sūt ꝙ reꝝ veritates: ꝛ itellus nō est aliud nisi cōprehēsio itelligibiliū: erit in nobis itellus ꝛ itelligibile vnū ꝛ idē inquātū est itelligibile: ꝛ nulla est ibi dīa: nisi inqtū itelligibilia sunt reꝝ itelligibilia que de eaꝝ nā nō sūt itellus. imo fiūt itell's ꝓut itellus sepat dictas formas a materijs ipsaruz. Et ꝓpter h itellus noster ꝛ itelligibile nō sunt vnū ꝛ idez oimode. Vn̄ si aliqs fuerit sine mā tunc itellus ipsi⁹ idez esset qd itelligibile oimode. Quare intellectus nō est aliud nisi comprehēsio entiū sm̄ ordinē ꝛ ipsarū graduationē: imo necīuz est in eo ꝙ est sepat⁹ intellus ꝙ non depēdat in sua intellectiōe reꝝ seu entiū de illis reb⁹. Quilibet nāqz itellus sic se hns seqt necīario ordinē entis ꝛ in eo pficit: ꝛ iō deficit in eo qd itelligit de eo: sicut noster itellus deficit in nārū reꝝ cōprehēsione. vz in ordine earū: vn̄ si reꝝ nāe ordinē intellus sequnt. Et itellus noster deficit de entiū nāruz cōprehēsione: sequit necīario ꝙ sit h scia ordinata que est sine dubio cā ordinis cuiuscūqz entiū: ꝛ ꝙ itellus h sit ordo ex quo causat hic ordo ꝛ ipsi⁹ cōprehēsio nō denominet de vitate marie nec de particularitate. Vniuersalia nāqz itelligibiliū entium sequnt entia: ꝛ sunt eis posteriora. Et ille intellectus quē entia sequnt intelligit necīo entia in eo qd itelligit de seipō ordinē cuiuslibet entiū: nō ꝙ itelligat aliqd extra se. Sic. n. causaret ab illo ente qd itelligit: ꝛ nō eēt ipsi⁹ cā. Patet ḡ ꝙ declaratio hec sit phoꝝ itētio: ꝛ cōcludit ex ipsis pmissis ꝙ itellus sepat⁹ nō itelligat nisi seipm: ꝛ intelligendo seipm intelligit oia entia. Quia

intellectio sua nõ est aliud: nisi omnium entiũ ordo. Et iste ordo actiuas virtutes recipit: ꝛ ordinem in cunctis entibus seruat: ꝛ vocat̃ apud phos scia. quilibet nãq; põt inuestigare ꝙ q̃libet ens virtutes hꝫ actiuas ordinẽ sequẽtes itellectus: ꝛ ꝙ nullatenꝰ per accñs põt puenire: neq; cãri põt ab itellectu simili nr̃o itellectui. imo ab itellu supra oibus entibꝰ noiabilis: ꝛ nõ est vlis neq; pticularis. Vñ declaratis istis pambulis phoꝝ noie dictis: iterũ sunt oĩno huius hominis dubia in p̃nti ꝓposito: qa posito ꝙ itellectus p̃fatus similis sit itellectui nr̃o: tũc surgũt Algazelis dubia. Intellectũ eni nostrũ sequuntur nũatio ꝛ p̃lalitates. Sed dictus itellus nõ sic se hꝫ ꝓut purus est ac nudus ab oibꝰ ꝯñibꝰ entia itelligibilibꝰ. Et iõ nõ est imaginãduꝫ ꝙ in eo sit aliqua dr̃ntia inter cõprehẽdẽs ꝛ cõprehẽsum. Sed itellus noster nõ sic se hꝫ: qꝛ in eo dicta duo dñt aliquo mõ. Sed est quedã similitudo iter nostrũ itellectuꝫ ꝛ p̃dictũ: qꝛ noster itellus sumit illã similitudineꝫ ab illo p̃fato itellectu. Et declaratio huius est: qꝛ intelligibilia dicti intellus sunt pura ꝛ nuda ab oibus defectibus qui nostrũ intellectuꝫ ꝯsequũtur. Vbi gr̃a. itellectus est intelligibilis inquãtũ est intellus. Hic eniꝫ est intellectus qui est intelligibilis oĩmode. Nã quicq̃d eni quãdã denoĩationẽ hẽt defectibilẽ: hꝫ sine dubio rõne cuiusdam entis illã denominationeꝫ perfecte habentis: vt dicamus ꝙ quicq̃d hẽt defectibilẽ calorẽ habet eũ talẽ respectu cuiusdã calidi perfecti. Silr si aliq̃d diceret̃ viuens defectiue dicitur sine dubio respectu cuiusdã pfecte viuẽtis vt intelligẽtis. Et iõ q̃cũq; actũ intelligibilẽ habuerit habet sine dubio eũ rõne perfecti intellectus. Unde si opera omniũ entiũ itellectualiter ꝛ cũ prudentia fuerint ꝛ nõ intellectũ habentiuꝫ: oportebit nos necessario ponere itellectũ purũ: a quo dicta opera sunt intelligibilia. Et est notanduꝫ ꝙ quicũq; sapiẽtũ hoc ignorat conatus erit inuestigare vtrũ primũ principiũ intelligat seipsum tm̃: aut aliud extra seipsum. Si scdm̃ istorum oportebit ꝙ perficiat̃ in aliud. si primo modo oportebit eũ ꝯcedere ꝙ ipse ignorat entia. Declaratis ergo istis redibimus ad primũ ꝓpositum. videlꝫ de huius hominis verbis.

¶ Cũ adduxit sniaꝫ Alg. vbi declãuit ꝙ ops oĩno in deo sciam suipsiꝰ differre aliquo mõ a scia alioꝝ: ꝛ ꝑ ꝯñs scire alia est quid additũ eẽntie dei: vult nũc soluere hoc ꝛ declare q̃liter nulla est p̃lalitas in deo ꝓut scit se et alia: nec s̃m rẽ nec s̃m modũ: ꝛ ꝑ̊ ꝓponit q̃dã. d. dicimꝰ nos ꝙ vba phoꝝ cũ Alga. in prin. q. decet ꝙ sint fundata sup eoꝝ radices: cõcessis. n. ꝑipateticoꝝ ꝑmissis mox dat̃ remediũ. i. sol. ꝯñaꝝ positaꝝ ab Alg. (Vñ dicimus.) Nũc exeq̃t ꝛ ꝑ̊ ꝓponit vnũ fundamẽtuꝫ ꝑipateticoꝝ. Deinde ꝓbat illud: inq̃t g̃. vñ dicimꝰ ꝙ manifeste appet ex phoꝝ ꝯñibꝰ ꝙ ens icorporeũ est in se pura scia tñ. i. ꝙ in abstractis a mã scia est idẽ sciẽtia ꝛ scibile: ꝛ hoc est vnũ fundamentũ q̃d ꝓponit declandũ. (Ipsi. n.) Nũc vult dare cãm hꝰ fundamenti: ꝛ ꝑ̊ narrat opionẽ eoꝝ. d. ipsi eni opinati sunt ꝙ forme sunt isciẽtes. i. nõ cognoscẽtes ꝓut ꝯsistũt in mã. i. ꝓut depẽdẽt i eẽ ꝛ in ꝯseruatione mã: ꝛ dicũt ꝙ si forte iueniret̃ aliq̃d nõ ꝯsistẽs in mã. i. nõ depẽdens a mã: manifestũ est ꝙ est pura scia. hec est opio eoꝝ. (Et hoc.) Nũc ꝓbat hoc: ꝛ arguit per locũ a maiori hoc modo. Si res s̃m res m̃ãles s̃m modũ abstracte a mã sunt quoquo mõ scia: ergo res oĩno abstracte a mã erunt simpliciter scie: huiꝰ ꝑ̊ ꝓponit añs inq̃t g̃ ꝛ hoc patefit apud eos omni rõne: ipsi eni repiunt formas nãles aliq̃ mo separatas a mã: ꝛ sunt pura scia q̃dã mõ: ꝛ quodã mõ purꝰ itellus: ꝛ itellus. i. itẽ nõ est aliud in eẽntia a forma rerũ separatarũ: h̃ est añs: ꝛ ponit ꝯñs replicãdo añs. d. vñ postq̃ res que de ipsaꝝ nãis nõ separant̃ sic se hñt: q̃nto magis ille que de nã eaꝝ ꝯtinue separant̃ digniores sũt ꝙ sint purus itellus ꝛ pura scia: ꝛ sic pꝫ fundamẽtuꝫ p̃dictũ. Illud rõne ꝓbabili ꝓbauit: qꝛ difficile est ꝓbare rõne demr̃atiua: vel qꝛ accepit illud tãq; ꝯstãs in libꝰ de aĩa: ꝛ in metaꝰ. Nota.

¶ Debes scire ꝙ hec rõ põt deduci ad demr̃atiuaꝫ hoc mõ: q̃m declatũ est in libꝰ meteoroꝝ ab Auer. in capl'o d̃ Galaxia. ꝙ oĩno dispõ ꝯueniẽs pluribꝰ ꝑ vnã cãꝫ ei ꝯuenit magis cui eã illiꝰ cõuenit magis. v. g. lucẽ cõperit corpi celo ꝑꝑ aliq̃ dẽsitatẽ corpꝑ̃ceuꝫ igĩt sol sit maxĩe dẽsum iõ ei plus ꝯuenit lucere: sic in ꝓposito: qꝛ eẽ sciam idem cũ scibili ꝛ sciẽte cõperit nãe ꝑꝑ eẽ abstractũ a mã: iõ qꝛ dat̃ aliq̃d simplr ꝛ sũme abstractũ: iõ ei cõpetit eẽ vnuꝫ ꝛ ideꝫ cũ scia scibili ꝛ sciẽte: ꝛ sic hec rõ põt h̃ mõ reduci ad vim demr̃atiuã. (Et qꝛ reꝝ itelligibilia.) vult nũc ꝯcludere diffõnẽ itellus nr̃i: vt inde veniat ad ꝓposituꝫ de itellectu p̃mi entis: vult g̃ ꝙ intellus est reꝝ veritates: ꝛ syllus cõponit̃ sic: itelligibilia sunt reꝝ veritates: itellus est itelligibilia: g̃ itellus est reꝝ veritates: huius p̃mo ponit maiorẽ. d. ꝛ qꝛ reꝝ itelligibilia eadeꝫ sunt ꝙ reꝝ veritates: est g̃ maior: itelligibilia sunt reꝝ veritates. Deinde ponit minoreꝫ. d. ꝛ itellectus nõ est aliud nisi cõprehẽsio intelligibiliũ. i. ipsa intelligibilia cõprehẽsiue. conclusionẽ ꝓpriã huic syllo nõ ponit: sed illud q̃d sequitur ad illam. d. erit in nobis itellectus ꝛ intelligibile vnũ ꝛ idẽ inquãtum intelligibile est.

Sed in hoc syll'o q̃d est circa maiorẽ: ꝛ q̃d circa minorẽ: vident̃. n. oẽs false. p̃ma q̃dẽ q̃m itelligibilia nõ sunt veritates: cũ veritas sit vel ꝯformitas intelligibilis ad itellectũ vel eꝫ: vel in illa ꝯformitate ꝯsistẽs. Dubitatio italica.

¶ zª ẽ q̃m itellus nec ẽ itelligibilia: nec cõprehẽsio itelligibiliũ: vt pꝫ. Secũda.

¶ Esset etiã q̃d in p̃ne: sed ad ꝓpriũ trãsferat̃ locũ. Solu.

¶ Ad p̃mã ergo debes scire ꝙ ꝓpo ꝯtinet̃ in terminis eiꝰ sic effectꝰ in suis causis: veritas ãt in ꝓpõne: sicut ꝓpriũ in suo subio: vel sicut signatũ in signo: g̃ a p̃mo ad vltimũ veritas ꝯtinebit̃ in termis: vel effectꝰ in cã remota: ꝛ sic pꝫ qualr veritas est ipꝫ itelligibile: sic plãta est sol nõ in p̃dicatiõe formali: sꝫ v̾tuali: sicut cõiter vrit̃ hic vir. ¶ zº debes scire ꝙ itellectꝰ nõ est subm intellibiliũ inhesionis cũ sit tabula pura que recipe nõ põt: vt declaui in libº meo de itellu. est tñ subm approximatiõis ꝑ q̃nto oĩa itelligibilia in eẽ cognito ꝯtinent̃ in itẽᵘ: eo qꝛ ab illo cõprehẽdunt̃: ꝛ hñt eẽ abstractũ: ꝛ sic p̃t dici ipa itellibilia: vel cõprehẽsio ipsoꝝ itellibiliũ: cũ s hꝫ eẽ d̃noĩari possit a sua forã: ex his appet maior ꝛ mior: ꝛ q̃uo itellant̃ ꝛ q̃lr: ꝛ patẽt sol. q̃onũ. (Et nulla.) Nũc vlt ꝯcludẽ q̃lr itẽꝰ oĩnꝰ ẽ simplr idẽ cũ itelligibili

ligibili

ligibili: ꝛ ſcia eius: ꝛ p̄mo ꝓponit dr̃iam inter intellectū
nr̃um ꝛ itelligibile. d. ꝛ nulla eſt ibi differētia. ſ. inter itel-
lectū nr̃um ꝛ intelligibile: niſi inquātū itelligibilia ſunt
rerū intelligibilia que de rerū nã non ſunt intellectus. i.
actu intellecta: imo ſunt intellus. i. res actu itellecte: put
itellus ſepat dictas formas a materijs ipſaꝝ: iō ꝯcludit.
ꝛ ꝓpter hoc intellus noſter ꝛ intelligibile nō ſunt vnum
ꝛ idē oīmode: ꝛ littera que ſequit̃ eſt trāſpoſita: ꝛ dꝫ legi
ſic: q̄re intellus nō eſt aliud niſi cōprehēſio entiū ſm or-
dinē ꝛ ipſaꝝ graduationē: ꝛ hec eſt ꝯ ſylli p̄dicti.

Prima queſtio. **Sed hic eſt** locus qōnis. p̄mo: q̄re intellus ꝛ intel-
ligibilia multa nō ſunt idē in intelle-
ctu noſtro. ❡ Scḋo. cur itellus nō eſt cōprehēſio entiū
abſolute: ſꝫ ſm eorum ordinē ꝛ graduationem. ❡ Ideo
duo debes ſcire. p̄mo ꝙ ſicut lumē eſt eēntialr̃ ꝛ formali-
ter viſibile ꝛ p̄ eēntiã: ꝛ colores ſunt viſibiles rōne lumi-
nis ꝛ pticipatiue: ſic enī eſt eēntialr̃ ꝛ p ſe intelligibilia ꝛ
itelligibilia pticipatiue ꝓut pticipāt itellectiuo eē: vt di-
Duplex eē itelligibile hēt. cit Auer. in cōme. 5. 3. de aīa in fine. ❡ Intellibile g̃ du-
plex hꝫ eſſe. vnū ſimplr̃: ꝛ eſt eē in mã. aliud ſm qd: ꝛ eſt
eē cōprehēſuꝫ: vel eē cognitū: qꝛ igit̃ itellus nr̃ nō eſt cã
eē entis ſimplr̃: iō nō dr̃ ſimplr̃ idē cuꝫ itelligibili: qꝛ vō
eſt cã eius ꝓut hꝫ eē ſm qd: iō eſt idē ei ſm qd ꝓut hēt
eē cōprehēſuꝫ ꝛ ſic pꝫ p̄mū. ſ. qualr̃ intelligibile pp hēre
eē in mã mañtū ab intellectu differt aliquo mō ab intel-
lectu nr̃o q̄ui nō eſt cã entis ſimplr̃: ſed itelligibilis eſſe.
❡ Scḋo debes ſcire ꝙ itellect⁹ noſter: qꝛ pficit̃ a reb⁹: ꝛ
nō res pficit: iō a re nobiliori denoiat̃ nobili⁹ itelligens:
ꝛ nobilioris itellectiōis: vn̄ intellect⁹ noſter nobilior eſt
ſi itelligat elēntū q̄ mãm: ꝛ nobilior ſi intelligat mixtum
inalatū q̄ elēntū. ꝛ nobilior ſi itelligat plantã q̄ lapidē: ꝛ
breuiter cū nobilitet̃ a reb⁹ talē ordinē ſuat in gradu p-
fectiōis intellectiue q̄lē ſeruāt entia: qꝛ vō itellus dei p-
ficit res cū ipſas cauſet ꝛ pducat. iō in eo oēs res ſunt eq̄-
lis gradus pfectiōis ꝛ eq̄liter pfecta intellectiōe intelli-
git muſcã ꝛ hominē: eo qꝛ cãt illas res ꝛ nō pficit̃ ab eis.
❡ Ex his patēt duo. ſ. q̄re itellus ꝛ intelligibile in nobis
nō ſunt vnū ꝛ idē ſimplr̃. ❡ Scḋo pꝫ q̄liter intellus no-
ſter nō eſt aliud niſi entiuꝫ cōprehēſio ſm ordinē ꝛ ipſa-
rū graduationē: ꝛ ſic verificata ſunt dicta h⁹ phi. (Un̄ ſi
aliqd.) ſicut dixi lr̃a erat trāſpoſita: ꝛ hec dꝫ ſeq illã nūc
expoſitã. dico g̃ ꝙ Auer. nūc ex dr̃ia itelligibilis ꝛ itelle-
ct⁹ in nobis īfert ꝓpoſitū. d. vn̄ ſi aliqd fuerit ſine mã. ſ.
aliqd itelligibile ſit ſepatū a mã: tūc itellus ipſi⁹ idē eſt
qḋ itelligibile oīno. ſ. ſi itellus ꝛ itellibilia ſint ſimplr̃ ſi-
ne mã: tūc intellus ꝛ itellibile ſunt vnū ſimplr̃. (Immo
necīu.) hic admouet qōnē. pōt. n. qs dicere itelligibile a
nr̃o itellu ꝛ a deo eſt vni⁹ rōnis: lapis enī itellus a nobis
ꝛ a deo eſt vni⁹ rōnis. g̃ in vtroqꝫ itellectu itelligibile dif-
fert ab itellu. Rn̄det Auer. d. imo necīū eſt in eo qḋ eſt
ſepat⁹ itellus ꝙ nō depēdeat in ſua intellectiōe rerū ſeu
entiū de illis. ſ. ab illis reb⁹: hoc ꝓbat ꝛ itēdit arguere in
ſcḋa figura hoc mō. intellus depēdēs in ſui itellectiōe a
reb⁹ ſequit̃ ordinē rerū: ꝛ pficit̃ a reb⁹ ꝛ deficit: ſed deus
nō ſequit̃ ordinē rerū nec pficit̃: nec deficit. g̃ nō depen-
det in ſui itellectiōe a reb⁹. hui⁹ tãgit maiorē. d. quilibet
nāqꝫ itellectus ſic ſe hñs. ſ. depēdens in ſui intellectiōe a
rebus. ſequit̃ necīo ordinē entis in eo qḋ pficit̃: ꝛ iō defi-
cit in eo qḋ itelligit de eo: tacet minorē: qꝛ pꝫ: ꝓbat maio-
rē exēplo. d. ſicut noſter itellus deficit in cōprehēſione
Intelligibile in nobis ꝛ in deo differt rōne qꝛ mod⁹ intelligendi differt. nãrū rerū cōprehēſione. vꝫ in ordine earū: vt dcm̄ eſt: et
per hoc pꝫ ſolo ad qōnē. ❡ Qr̃ intelligibile in deo ꝛ in
nobis differūt rōne: qr̃ modus intellndi dr̃: qr̃ noſter
itellus itelligit ꝓut mouet̃ a rebus. ille ꝓut mouet ꝛ cãt
res. iō lapis itellus a nobis ꝛ a deo ſunt rōne diuerſi. itel-
ligit̃ enī a deo prout cãtur: a nobis vō vt cã: ideo in nobis

hꝫ eſſe in mã. in deo hꝫ eſſe ſimplr̃ ſine mã: ꝛ hec eſt opti-
ma ſolo hui⁹ qōnis. (Un̄ ſi reꝝ.) ex his ꝯcludit ꝓpoſitū
et arguit entī cuius aīs ſunt due ꝓpōnes: ꝛ dicit. vn̄ ſi
reꝝ nãe ordinē itellus ſequunt̃: hec eſt p̄ma: ꝛ itellus no-
ſter deficit de. ſ. a cōprehenſione nãrū entiū. ponit nunc
ꝯñs. d. ſeq̄t̃ necīo ꝙ hic ſit ſcia ordinata: que eſt ſine du-
bio cã ordis cuiuſcūqꝫ entiū. ꝛ ſeq̄t̃ ꝙ hic itellus ſit ordo
ex quo cãtur hic. i. in entib⁹ ordo. ꝛ ſeq̄t̃ 3° ꝙ ipſi⁹ ordinis
cōprehenſio nō denoiet̃ de vl̄itate. i. vl̄is maxime: nec de
pticularitate. i. pticularis: ꝛ ſic pꝫ etimema: cui⁹ aīs ſunt
ꝓpoſitiones. ꝛ ꝯñs tres ꝓpōnes. (Uniuerſalia nāqꝫ.) ꝓ-
bat ꝯñam: ꝛ p̄ q̄tū ad 3ᵃᵐ ptē ꝯñtis. d. vl̄ia nāqꝫ intelligi-
bilia entiū ſequunt̃ entia ꝛ ſunt eis poſteriora: ꝛ per hoc
habet̃ ꝙ ſcia dei nō eſt vl̄is: qꝛ tūc eſt vl̄iuꝫ cōprehēſio:
ꝛ ſic ſequit̃ ordinē entiū. tacet aūt ꝓbōnē q̄tuꝫ ad alias
ptes ꝯñtis: qr̃ pꝫ. ſi enī entis itelligibilia ſequunt̃ itelle-
ctū: nō nr̃m: qꝛ ille ſeq̄t̃ entia: vt p̄miſſuꝫ eſt. g̃ diuinū: ꝛ p
ꝯñs diuinus intellus cãbit res in ſuo ordine: vt dcm̄ eſt.
ꝓpter qḋ dicit. ꝛ ille intellect⁹ quē entia ſequunt̃ intelli-
git neceſſario entia in eo ꝙ intelligit de ſeipſo ordinē cu-
iuſlibet entiū: nō ꝙ intelligat aliquid extra ſe: cui⁹ rōnē
dicit. tūc enī cauſat̃ ab illo ente qḋ intelligit. ꝛ nō eēt cã
illi⁹ entis itelligibilis. (Patet g̃.) Nūc concludit funda-
mentū p̄dictū. d. pꝫ ergo ꝙ declaratio hec ſit phoꝝ intē-
tio ꝛ ꝯcludit̃ ex ipſis p̄miſſis ꝙ itellus ſepatus. ſ. p̄mi nō
itelligit niſi ſeipꝫ: ꝛ intelligēdo ſeipm̄ itelligit oīa entia.
(Quia intētio ſua.) Nūc dat cãꝫ q̄re itellĩdo ſe oīa itel-
ligit. ꝛ p ꝯñs nihil ex̄ ſe itelligit. Et ſyllus ſic componit̃.
nullus intellus itelligit ex̄ ſe: cui⁹ itellectio recipit oīum
entiū v̄tutes ꝛ ordinē in cunctis reb⁹ ſuat. hec maior pꝫ
in ſuo ꝯtrario. videmus enī ꝙ intellect⁹ noſter intelligit
ex̄ ſe: eo qꝛ ite⁹ eius ꝯtinet̃ a virtutib⁹ entiū. ergo intelle-
ctus: cui⁹ inte⁹ ꝯtinet virtutes entiū nō itelligit extra ſe.
Huic maiori addo hāc minorē: ſed ite⁹ dei eſt h⁹. ſ. conti-
nens oēs virtutes oīum ꝛ ſeruãs ordinē in cūctis entib⁹.
ergo intellus dei nihil itelligit ex̄ ſe: hui⁹ nō ponit maio-
rē: neqꝫ minorē: ſed ꝓbationē minoris tm̄: ꝛ ſubijcit̃ ei⁹ p-
batio ꝯſiſtere in ſyllo expoſitorio: ꝛ ſic cōponit̃. ordo in-
tellectiu⁹ dei recipit v̄tutes oīum: ꝛ ordinē in cūctis reb⁹
ſeruat entiū. ſ. ꝯtinet v̄tutes oīum entiū. inte⁹ dei eſt oīuꝫ
entiū ordo. g̃ inte⁹ dei ꝯtinet v̄tutes oīum entiū ꝛ ſeruat
ordinē in cunctis: ꝛ hec fuit minor. p̄mo g̃ ꝓponit maio-
rē. d. qꝛ ite⁹ ſua nō eſt aliud niſi oīum entiuꝫ ordo: ꝛ iſte
ordo actiuas v̄tutes recipit: ꝛ ordines in cūctis entib⁹ ſer-
uat: ꝛ hec fuit maior. ſuppleas ꝯñeꝫ que fuit minor ſyll̄i
p̄ncipalis: ꝛ addit nomē ordis. d. ꝛ vocat̃ apud phos ſciē-
tia. ſ. iſte ordo eſt ſciētia dei: ꝛ inte⁹ dei: ꝛ breuiter eſſe dei.
(Quilibet.) Nūc ꝓbat minorē per ſyllm̄. d. q̄libet nāqꝫ
pōt inueſtigare ꝙ q̄libet ens hꝫ v̄tutes actiuas ſequētes
ordinē itellus. ſ. q̄libet ens factū depēdet a v̄tute: que ē
ordo ille dei: ꝛ ens illud eſt tale ſup. ꝙ nullatenꝰ p accñs
pōt ꝓuenire: neqꝫ cãri pōt ab itellectu nr̃o vel ſil̄i nr̃o i-
tellectui. ſ. angelico. imo ab itellu ſupra oīb⁹ entib⁹ noia-
bili: ꝛ p h̄ pꝫ minor. vn̄ ſyllus pōt eē entīcīm: cui⁹ aīs ſūt
due ꝓpōnes. vꝫ q̄libet ens factū depēdet a v̄tute: que ē
ille ordo: ꝛ oē ens ꝓuenit a v̄tute itellus diui p ſe. g̃ intel-
lectio dei eſt ordo ꝯtēt⁹ in mēte dei actiuas v̄tutes cōti-
nēs: ꝛ ꝯñs pꝫ p ſe ex dictis: ꝛ addit Auer. ꝛ ſup. illa ſcia nō
eſt vl̄is neqꝫ pticularis: ꝛ h̄ declarãtū eſt: qb⁹ habitis ꝯclu-
dit intētū. d. vn̄ declãtis iſtis p̄ambulis dictis noie phoꝝ
hui⁹ hois dubia iterita ſūt in hō ꝓpoſito. (Quia poſito.)
Aſſumpſit Auer. ꝙ nullū ens fit ab itellu nr̃o: vel ſil̄i no-
ſtro intellm̄ h̄ ꝓbat: ꝛ p̄ aſſumpſit q̄uo fiūt dubia. Alg. 5
phos: ꝛ dic̄: qꝛ poſito ꝙ itells p̄far⁹ ſilis ſit itellectui nr̃o
tūc ſurgūt Alg. du⁹ qḋ declat. d. itellectū. n. nr̃m ſeq̄t̃ nu-
meratio ꝛ plalitas: ꝛ hec eſt q̄ſi maior aſſumit minorē. d.

sȝ dictus intellus.s.q est oium cā nō sic se hȝ.s. ei nō acci
dit pl'alitas ⁊ numeratio:cui⁹ ꝓbatione apponit.d.prout
purus est ⁊ nudus ab oib⁹ entia ꝯṅtibus itelligibilib⁹.s.
ab olbus accñtibus ⁊ entib⁹.ponit ꝯnē.d.⁊ iō nō est ima
ginādū ꝙ in eo sit aliq̄ dīntia inter cōprebēdēs ⁊ cōpre
bēsum.⁊ addit:sȝ itellus noster nō sic se hȝ:q2 in eo dicta
duo dīnt aliquo mō.(Sed est q̄dā.)q2 dixit itellectum
nr̄m ⁊ diuinū oino eē diuersos ondit iter eos aliquā ꝯue
niētiā.vbi ṗ apponit silitudinē.z⁹ decl'at illā.inqt.sȝ est
quedā sil'iudo iter nr̄m itell'm ⁊ predictū. Dicit quedā.
q̄m nō est plenaria ⁊ totalis silitudo:qd declarat.d.q2 no
ster itellus sumit illā silitudinē ab illo ṗfato intellectu.
¶ Ubi debes scire ꝙ in itell'u nr̄o est itelligibile ⁊ itelle
ctus vnū ⁊ idē aliquo mō.inqt mō Auer.ꝙ B hȝ nr̄ intel
lect⁹a ṗ itell'u.v̄.g.lignū est calm impfecte ⁊ q̄si ꝑ accñs:
iō hēt illū ab eo qd est tale ꝑ se:vt est ignis.(Et declatio
hui⁹.)ꝓbat illud.⁊ ṗ ꝓbat itell'm dei hēre illud.s.ꝙ itel
lect⁹ ⁊ itelligibile sunt idē per se ⁊ ɓm sui eēntiā.⁊ rō sic
cōponit.Ille itellus hȝ itelligibile idē cū intellectu:cui⁹
itellecta sunt pura ⁊ nuda ab oib⁹ defectib⁹ qui nr̄m itel
lectū sequunt.hec maior est nota.ponit minorē in lr̄a et
dicit.⁊ hui⁹ decl'atio est:q2 itellecta dicti intellus sunt pu
ra ⁊ nuda ab oib⁹ defectib⁹ qui nr̄m itellectū ꝯsequunt:
qd exēplo exponit.v̄.g.itellus est intellibilis inquātū est
itellus.hic.n.est itellus q est itellibilis oimode:tūc appo
nas ꝯnē.s.ꝙ itellus diuus est ꝑ se ⁊ ꝑ eēntiā itellibile ⁊
itellus.(Quicūq.)Nūc ꝓbat ꝓpositū.⁊ rō sic cōponit.
oē ens ꝑ accñs ⁊ diminutiue tale hȝ reduci ad aliqd tale
ꝑ se ⁊ ꝑ eēnciā.sȝ itellus nr̄ est itellus ⁊ itellibile ꝑ accñs
⁊ diminute: ⁊ itel⁹ dei:vt ꝓbatū est:est tale ꝑ eēntiā ⁊ per
se.q̄ itellus nr̄ hȝ reduci ad diuū:⁊ hȝ eē tale ꝑ illud.hu
ius ṗ accipit maiorē.d.qcqd.n.q̄dā denoiationē hȝ defe
ctibilē hēt illā denoiationē sine du⁹ rōne cuiusdā entis
hntis illā denoiationē ꝑfecte.hec fuit maior:⁊ B ꝓbat in
ductiōe.d.vt dicam⁹ ꝙ qcqd hȝ calorē defectibilē hȝ eū
talē ɓm cuiusdā calidi ꝑfecti denoiationē.slr si aliqd di
ceret viuēs defectiue dī sine dubio respectu cuiusdā ꝑfe
cte viuētis: vt itell'ntis qd viuēs dī ꝑfectissime iz⁹me^{te}
cō.39.tacet aūt minorē:⁊ isert ꝯnē.d.⁊ iō qcūq actū itel
ligibilē habuerit hȝ eū sine du⁹ rōne ꝑfecti intellus.pȝ q̄
q̄lr itellus nr̄ si est idē itellibili nō est nisi ꝑ accñs idē.ꝑ
se aūt est intellectus dei.(Unde si opera.)Nūc apponit
correlariū ꝯsuetū dici apud phos ⁊ dīc.vn̄ si opa omniū
entiū itellualr ⁊ cū pendētia fuerint:⁊ sup.nō fuerint ab
hntib⁹ itellectū:oportebit nos nečio pone itellectū pur:
a q̄ dicta opa sunt itellibilia. ⁊ B est qd dicit Themisti⁹
ꝙ opus nāe est op⁹ itel^e.vt narrat Auer.iz⁹ meta^{ce} cō.18.
(Et est no^m.)Nūc vltimo apponit qd accidit ignoranti
bus hāc dīsam iter nr̄m itell'm ⁊ illū.d. ⁊ est no^m ꝙ qcū
q̄ sapiētū hoc ignorat.conat⁹ erit inuestigare vtrū ṗmū
ṗn^m itelligat seipm tm̄ aut aliud extra seipm. si z^m istoꝝ
sup.dicat oportebit ꝙ ꝑficit in aliud.s.ab alio. si ṗ mō.
sup.dicat opȝ dicē ⁊ ꝯcedē eū ꝙ ignoret entia:sed q2 nos
scimus dīam: iō stat ꝙ intellus dei nihil itelligat ex̄ se:
⁊ tm̄ nō ignorat entia:vt dcm̄ est sepe.post apponit conti
nuatione ad sequētiā.⁊ pȝ.¶ Sed circa finez hui⁹ capli
opȝ digressionē facē:lȝ in sequētib⁹ dicā ampli⁹.¶ Et ṗ
qūo oē itelligēs ex̄ se ꝑficit ab itelligibili.¶ z⁹ qūo itel
lect⁹nr̄ ⁊ itelligibile sunt vnū ꝑ accñs:⁊ itelligibile ⁊ itel
lect⁹in deo vnū ꝑ se.¶ 3⁹ qūo itellus diuus itelligit oia:
eo q2 itelligit ordinē oiuȝ.¶ Et 4⁹ q̄re inte⁹ dei nec est
vlis nec ꝑticularis.dixi de istis dubijs in 3⁹ disputatiōe.⁊
in lib⁹ de itell'u:⁊ in 3⁹ de aia.attm̄ volo aliq̄ ꝯgregare gr̄a
maioris declatiōis.¶ 5⁹ qūo opus agētis nālis sit opus
itellus dei.⁊ per ꝯn̄s inte^e:vt dicit Themistius.¶ Et 6⁹
qūo qd Alga.est soluta.¶ Quātū ad ṗ^m vī dcm̄ Auer.eē

Op⁹ nāe ē op⁹ itel/ligētie nō errantis.

Nō
Nō
Nō
Nō
Nō
Nō

falsuȝ:q̄m oēs inte^e intelligūt ṗmā ⁊ inferior itelligit su
periorē:vt pȝ iz⁹meta.cō.36.⁊.44.⁊ tm̄ nō ꝑficit a ṗma:
cū ṗma nihil cāet in itell'u z⁹ inte^e.¶ In ꝯ̄riuȝ est Auer.
¶ Dōm ꝙ semꝑ itelligēs opȝ vt sit q̄dāmō sile intelligi
bili:vt oēs antiq testificati sunt.est aūt itelligēs trib⁹ mo
dis ɓm Auer.aliqd qd intelligit put est cā tm̄ oium.⁊ sic
ṗmus itellus oia intelligit:eo q2 est ordo ⁊ cā oium:vt di
cam.aliqd qd itelligit put est cātū tm̄:⁊ sic itelligit itelle
ctus noster.itellus.n.nr̄ cū sit ifima itell'ntiarū 3⁹ de aia
cō.19.iō causat ab oibus inte^m:⁊ illas itelligit put est cā
ta in eē ab illis:⁊ sic itell'ndo se sui in eēntia itelligit oēs.
cū sit oium effect⁹.slr causat ⁊ ꝑficit ab itellibilib⁹ oib⁹:
vt mā a formis.⁊ sic causat ab illis.q̄ vt cātū oino intelli
git.aliqd intelligens intelligit put est causa ⁊ cātū respe
ctu diuersoꝝ:vt inte^e mouētes stellas.intelligūt.n.supe
riores:vt sunt cāte ab illis ⁊ inferiora entia put sunt cau
se illoꝝ. Recolligēdo oia dicā ꝙ oē intelligēs aliud ꝑfi
cit:q̄m oē intelligēs aliud causat ab illo.⁊ per ꝯn̄s cū oē
cātum perficiat a sua causa.hoc qdē in esse simplr: illud
v̄o in esse ɓm qd.pȝ qualr oē intelligēs ꝑficit ab intelligi
bili ex̄ se.vn̄ inte⁹ nr̄a ab inte⁹ supiori ꝑficit essentialr in
esse.ab itelligibilib⁹ perficit in esse opationis ⁊ ɓm qd.⁊
sic pȝ solo q̄onis in ṗncipio adducte.⁊ tu videas in lib⁹ ð
itell'u:q̄m plus declaraui istud:⁊ in disputatiōe 3⁹.ꝓ nūc
aūt sic dcm̄ intm̄.¶ Quātū ad z^m videt ꝙ in nr̄o intelle Dubiu⁹
ctu itelligibile ⁊ itell'us sunt vnuȝ per se.q̄m 8⁹ meta.ꝓpe
finē dī ꝙ rō q̄re aliq̄ sunt vnuȝ per se est:q2 hoc actus ꝑ
se:⁊ illud potētia.mō itellect⁹ noster est per se potētia in
telligibiliū.⁊ intelligibilia per se actus intellus.q̄ itelle
ctus ⁊ itellibile in nr̄o sunt per se vnū.¶ P.3⁹ de aia cō.
5⁹.ex itellectu ⁊ itelligibili fit verius vnū q̄ ex mā ⁊ for
ma:sȝ ex mā ⁊ forma fit per se vnū.¶ In oppo^m ē Auer.
in solone q̄onis.¶ Debes scire ꝙ hec qd pōt hēre pl'es
intellect⁹.vno mō pōt itelligi an itellect⁹ ⁊ intelligibilia
mālia fiat per se vnū.v̄.g.itellus nr̄ cū qditatib⁹ oiuȝ in
telligibiliū fiat ꝑ se vnū.¶ z⁹ pōt itelligi an intellus no
ster put est itell'us sit itelligibile.s.esse intelligibile com
petat per se ipsi itellectui an rōne alterius.¶ 3⁹ an itelle
ctus noster ⁊ itelligibilia siāt vnū.s.idē.sensus ṗm⁹ refer
tur ad vnitatē vnionis.scd's sensus ad vnitatē idētitatis.
¶ Dis sensib⁹ hitis dōm ꝙ loquēdo ṗ mō ex itell'u ⁊ in
tellibili fit veri⁹ vnū q̄ ex intell'u ⁊ itellibili in itellectu
ṗmi.q̄m ois vnio duo regrit.s.diuersitatē vnibiliū ⁊ mo
dū vnibiliū.mō in nr̄o sunt ambo hec.itelligibile.n.⁊ in
tellectus sunt diuersa oino:vt pȝ:eo q2 itellus est imālis
ɓm sert intellibile ꝑ se in mā est ɓm modū ex̄ mām:⁊ di
ctū est 3⁹ de aia sepe.Dēt etiā modū vnibiliū.sunt enim
aliq̄ que vniunt inuicē ꝑ mediū:vt mā ⁊ forma ꝑ dispō
nes q̄litatiuas ⁊ quātitatiuas.intellus aūt ⁊ intelligibile
vniunt imediate:⁊ iō fiūt verius vnū q̄ mā ⁊ forma.di
co q̄ ꝙ loquēdo de hoc mō vnionis itell'us noster ⁊ itel
ligibile sunt verius vnū q̄ intellectus dei ⁊ intelligibile:
imo in intellectu dei ⁊ itelligibili nō accidit vnio nisi de
noiatiōe:sicut colūna dextra vel sinistra.sic de⁹.vn̄ sicut
in colūna nihil est dextreitas: sȝ respect⁹ tm̄ in nobis.sic
in deo nihil ē vnio sȝ respect⁹ in nr̄o intellectu.attributa
eni attribuunt deo ex nobis iz⁹meta.cō.39.⁊ pȝ in fine 5⁹
disputatiōis.¶ Si v̄o loquamur de z⁹ itell'u q̄onis dōm
ꝙ itellus noster pōt duplr accipi.vno⁹ vt est vna intell'n
tiaꝝ absolute.alio⁹ vt est ṗn^m ⁊ forma corpis humani.s.
vt est aia hois.loquēdo de eo ṗ mō sic est ꝑ se itellus ⁊ i
telligibile:ita ꝙ esse itelligibile nō accidit ei:imo est de
sui eēntia.q̄m vt dicit Auer.3⁹ de aia cō.18.⁊.15.esse itelli
gibile cōpetit alicui put est sepatū a mā:q2 igit itellect⁹
vt vna itell'ntiarū est sepatus a mā.iō per se cōpetit esse
intelligibile.Si v̄o loquat de intellectu put est aia hois:
vt sic

vt sic intellectus p̄mo intelligit alia: ⁊ scd̄o se: nō sic intel
ligēdo q̄ diuersis actibus intelligēdi intelligat alia ⁊ se:
imo intellectus p̄mo attingit alia: ⁊ qa illa sunt in modo
oino silia illi: iō scd̄o eodē actu ⁊ eadem attingētia attin
git se. vn̄ sicut vnico actu fit forma cōpositi: ⁊ oīa accidē
tia ꝓpria: sȝ p̄mo forma ⁊ rōne forme accñtia ꝓpria sic
vnica attingētia attingit intellectus p̄mo alia: ⁊ scd̄o se.
¶ Sed dices: q̄re itellus vt aia nō p̄mo intelligit se: ⁊ se
cūdario res: sicut qn̄ ꝯsideraẗ vt inte⁹. ¶ Dōm. qr vt aia
dicit ordinē ad corpus: corpus aūt est sen^{sible}. iō opȝ vt co
gnitio nr̄a ortū hēat a sensu: qr vt aia colligaẗ corpori. iō
p̄mo opȝ vt icipiat a sensibilib⁹: ⁊ z⁹ redeat ad se. vt inte⁹
aūt nō depēdet a corpore. iō p̄mo ⁊ simpliciter intelligit
se. ¶ His habitis ꝯcludā q̄ intellus intelligibile est per
accidēs: qn̄ ipse nō est itelligibilis actu nisi ꝓut itelligit
alia. ergo intelligēdo alia intelligit se. ⁊ hoc est per accñs
eē itelligibile ad intellectionē alioꝝ. intellus aūt p̄mi: cū
nullius corporis sit actus: nec eius opatio itellectiua de
pēdeat a corpore. iō per se ⁊ p̄mo ipse est itellectus ⁊ itel
ligibile adeo q̄ esse intelligibile nō erit accidēs ei rōne
alioꝝ: sȝ ipse ꝑ se rōne sui esse est intelligibilis. ¶ Patet
ergo qualr̄ scd̄o mō intelligēdo intellus noster est intel
ligibilis per accñs: ⁊ intellus dei per se. ⁊ hunc intellectū
habuit Auer. hic vt reputo. ¶ Si intelligiẗ 3⁹ modo ite
rū pȝ qualiter in deo intellus ⁊ itelligibile sunt vnū sim
pliciter vnitate idētitatis: qn̄ deus vt dicaȝ itelligit se ⁊
alia ꝓut est quodāmō alia: sed qualr̄ hoc sit declarabiẗ.
intellus aūt noster ⁊ intelligibile sunt diuersa: eo qr itel
ligibile ⁊ intellus sunt diuersaꝝ nãrū: ⁊ cū sic ita pȝ solu
Dubita⁹ tio ad duo obta in p̄ncipio qōnis adducta. ¶ Quātū ad
tertiā qōnē videẗ q̄ deus nō intelligat oīa: qa intelligit
ordinē: qn̄ tunc intellectio dei nō esset absoluta: imo re
latiua: cui⁹ ꝯtrariū dicunt phī. ¶ In oppositū est Auer.
hic. Ego dixi multū in disputatiōe tertia: ⁊ in illo lib⁹ de
intellectu: pro nūc dicā aliquid. ¶ Dicēduȝ ſm pħos q̄
sicut eē metallū cōtineẗ in auro in sua puritate: ⁊ in alijs
pticipatiue impfecte ⁊ q̄si obūbrate. Similr̄ sicut eē co
loris ꝯtineẗ in luce formalr̄ ⁊ in colorib⁹ obumbrate. est
enim color lux obumbrata: sic eē absolute ꝯtineẗ in deo.
in alijs autem participatiue ⁊ imperfecte ⁊ obumbrate.
¶ Dicēdū ḡ sicut pcipiēs aurū pcipit oīa metalla: nō q̄
dē in ꝓpria forma: sȝ ꝓut oīa sunt aurū purū. ⁊ similiter
pcipiēs lucē pcipit oēs colores: sic deus percipiēs eē eius
percipit omnia ꝓut omnia sunt ipse deus: ergo est ordo
rerū esse rerū in sua puritate: res aūt sunt esse dei in sua
puritate ⁊ in obumbratiōe quadā. ⁊ hec fuit itētio Par.
⁊ Melliſ. dicētiū oīa eē vnū īfinitū ⁊ imobile. omnia. n.
entia sunt ipse deus qui est īfinitus ⁊ imobilis: ⁊ hec opi
nio est oium legū. ¶ Ad obm pȝ solutio: qn̄ deus intel
ligit ordinē entiū ꝓut intelligit eē eius qd̄ est rerū ordo
⁊ series: nec ille ordo est relatio: imo est puruȝ eē ⁊ reliq̄
habēt eē relatū: ⁊ iō alia intelligunt se relatiue: vt dicā.
melius aūt videaẗ in lib⁹ de intellectu. ꝓpositione dicē
Dubita⁹ te. deus nō intelligit nisi se. ¶ Quantū ad quartā videẗ
q̄ inte⁹ dei est vlis: qn̄ inte⁹ dei est eē dei. eē dei est vle ꝑ
eēntiā. ḡ inte⁹ dei est vlis. ¶ Ad oppositū est vbū Auer.
¶ Dicēduȝ q̄ vle pōt capi duobus modis. vno modo ꝓ
natura materiali concepta sine materia: vt homo ⁊ ani
mal ⁊c̄. Alio modo pro eo qd̄ in sui eēntia simplr̄ ⁊ per se
abstrahit a mā. p̄muȝ diciẗ vle per participationē. scd̄m
per essentiaȝ: qn̄ est vle ſm sui nām. sed illud diciẗ vni
uersale per participationē: eo qr vniuersalitas competit
ei per intellectuȝ ⁊ participatiue. ¶ Dicēdū ergo q̄ itel
lectio dei pōt dici vniuersalis per essentiā: vt argumētū
cogit sic arguēdo. hoc est vle per eēntiā demonstrādo eē
dei: hoc est intellectio dei demōstrando idē. ergo hec in

tellectio dei est vniuersalis per essentiam: sȝ capiēdo pri
mo modo: nec est vniuersalis: nec particularis: quoniam
esse dei: nec est vle per abstractionē a materia: nec parti
culare per cōcretionē materie: adeo intellectio: que est il
lud esse non debet dici: nec vniuersalis: nec particularis.
¶ Ex hoc sequiẗ vnum ſm pħos: q̄ deus nec intelligit De⁹ nec
lapidē in vniuersali. nec in pticulari: nō in vniuersali: qa vl̄iter nec
nō intelligit illud per abstractionē a mā ⁊ cōditionibus pticular̄ i
materie: nō eniȝ intelligit lapidē per hoc q̄ mens remo telligit sȝ
uet lapideȝ a mā ⁊ conditionibus mãe: sicut facit noster ei⁹ mod⁹
itellectus: nec intelligit illud particulariter ⁊ signate: qa itelligēdi a
non pōt fieri illud nisi a sensu: vt docet Auer. in libro de nob igno
sōno ⁊ vigilia. dico ergo q̄ intelligit illud equiuoca itel ratur.
lectione. vt dicit Auer. iz⁹ metaph. cō. ſi. ⁊ tali mō quali
mō nō est a nobis noiabilis. vn̄ sicut nos non scimus ce
lū nisi negatione. vȝ ipsum nō eē graue: aut leue. sic dici
mus deū intelligē lapidē: non tn̄ vniuersaliter: nec parti
cularitur: sed mō equiuoce dicto a mō nostro: ⁊ istud vo
lunt dicē oēs leges: lȝ multi nō curāt de pħis ⁊ dicant il
Pō Albertí los male dicere. ¶ Ad oppositū pȝ solo. ¶ Quantuȝ ad
quintā qōnē diuus Albertus in p̄mo phẏsicoꝝ. tractatu
vltimo. caplo. iſ. ait. q̄ omne mobile moueẗ a p̄mo mo
tore vt a causa p̄ma: que per itellectū mouet: ⁊ intēdit ꝑ
motū moueri in aliqd qd̄ est eē diuinū per modū ꝑ quē
pōt aliquo mō assimilari: ⁊ iō appetitus itelligibilis est
quo appetit mā assimilari p̄mo in esse diuino: sed appe
titus ille cū dr̄ eē mãe. duplex est locutio. pōt enim mãe
eē sicut subiecti: ⁊ hoc mō mā nō hēt appetitū. ⁊ pōt eē si
cut moti a motore: qui hȝ appetitū a quo ꝓcedēs motus
est actus mobilis in quē directe moueẗ: ⁊ hoc mō dictuȝ
est ab Arist. q̄ opus nature opus est inte⁹. hec Alb. Uult
ergo Alber. q̄ opus nature est opus inte⁹ ꝓut natura diri
giẗ ab ite⁹: est eñi opus ipsius inte⁹ vt dirigētis: ⁊ ipsi⁹ na
ture vt directe. huius exēpluȝ posuit Themistius de ho
minibus qui loquūtur futura: ⁊ nihil de eo quod dicunt.
¶ Sed ego improbaui hūc modū dicēdi alibi: pro nunc
aūt dico q̄ vt dicit Arist. z⁹. ꝑigeneos. oīa agētia hic sunt
vt instrā p̄me cause: ⁊ qr v̄tus cause scd̄e redundat in vir
tutē prime: iō opus cuiuslibet agētis pōt dici attributiue
p̄me cause: eo qr oēs cause causant in v̄tute prime potē^{tie}.
⁊ hec est opio Platonis in timeo plane. ¶ Hui⁹ exēpluȝ
est. qn̄ ⁊ si martellus sit instrm̄ in factione cultelli: non
ꝓpter hoc cultellus diciẗ opus martelli: sed artificis: sic
in ꝓposito: ⁊ si homo gñaẗ ab hoīe: qr tamē homo gene
rans gnāt in virtute p̄mi agentis. ideo opus illud diciẗ
opus p̄me intelligētie: ⁊ hec est opio Arist. ⁊ Auer. ⁊ nolo
ponere locū vbi Aristo. plane ponit hoc. sic igiẗ dictū in
tātū. ¶ Quantū ad sextaȝ qōnē erat dubitatio Alga. in Dubita⁹
hoc. deus non intelligit alia nisi ꝓut est causa alioꝝ: ⁊ vt
est causa est eē relatū: ⁊ eē relatuȝ est eē additū sube dei.
ergo eē dei ⁊ eē intelligēs alia faciūt compositionē ⁊ plu
ralitatē in illo. est ergo questio sexta quō ex v̄bis ⁊ pam
bulis pħoꝝ patet solutio ad hoc argumentū: ego non vi
di quō respōsum sit. ¶ Dicēduȝ q̄ Alga. nūq̄ sciuit sol.
horū. ideo mirabiliter breuiter Auer. soluit. ¶ Debes ḡ
scire q̄ ipsa causa referẗ ad effectum: ⁊ effectus ad causaȝ
diuersimode. effectus eñi referẗ ad cām per aliquid rela
tuȝ acqsitum in effectu: sȝ causa nō referẗ ad effectū per
aliquid additū cause: sȝ per illud additum effectui. ideo
cū deus sit causa: de⁹ nō diciẗ causa ⁊ relatū per relatio
nem additam sibi: sed eis quoꝝ est causa. esse ergo cause
in deo est absolutū: quia ergo deus est causa oium: iō in
telligit omnia: nec illa itellectio est relatiua: imo absolu
ta cū eē cāe nō dicaẗ relatiuū relatione addita deo: sȝ re
latione addita eis quib⁹ apponiẗ causa: ⁊ sic per dicta iaȝ
patet solutio.

uetur sine dubio dicta numeratio: ⁊ remãebit numeratio talis quã noster intellectus nequit comprehẽdere: nisi nostra scientia similis esset sciẽtie dei bñdicti: quod est impossibile. ⁊ ideo dicimus ꝙ valde fuit manifestum dictum dicẽtis ꝙ intelligentie terminum habent limitatũ: quẽ aliquo modo pertransire nequeunt. Preterea intellectus noster est sciẽtia entium potẽtialiter: non autẽ actualiter. ⁊ si actualis deficit de actuali: quanto magis scientia nostra vilior erit cum magis ingreditur potentialez sciẽtiaz: ⁊ magis est defectibilis. Et absit ꝙ dei scientia deficiat aliquo modo: ⁊ ꝙ sibi potentialis sciẽtia attribuatur. Potentialis enim scientia materialis est. ⁊ iõ opinati sunt philosophi ꝙ dei scientia semper necessaria est in actu: ⁊ ꝙ in ea nulla est vniuersalitas neqꝫ pluralitas ex potẽtia conducta seu constituta: sicut species ex genere multiplicatur. ¶ Et est notandũ ꝙ apud nos est impossibile comprehendere infinitũ in actu. Quia scibilia apud nos abinuicez separabilia sunt. Sed si ponẽdum esset hic esse quandam scientiam in qua omnia scibilia vniri possent: esset sine dubio finita ⁊ infinita apud euz equalis. Et omnia ista a philosophis demõstratiue probata sunt. ⁊ ideo seqtur ex hoc ꝙ quando pluralitas scientie hoc modo intelligitur: ⁊ quelibet pluralitas a deo auferenda est. sequit̃ ꝙ ipsius scientia sit vna ⁊ in actu. Sed de hoc clare informari ab humano intellectu impossibile est. Si hoc enim perfecte intelligeret esset suus itellectus vnus ⁊ idem cum ipsius dei benedicti intellectu: quod est impossibile. ⁊ quia scire particularia apud nos est scientia in actu. Patet ergo ꝙ sciẽtia dei magis propinqua est sciẽtie particulari q̃ vniuersali: lꝫ nulla sit istarum: vt superius dictum est.

¶ Nũc Auer. rñdet ad dubiũ Algaçelis. ⁊ primo resumit q̃ões dicẽs. Dicamus nos ꝙ sentẽtia horum verborum in duabus cõstat questionibus. ⁊ explicat illas. d. quarũ vna supple est qualiter potest fieri ꝙ sciẽtia dei sit in seipso vna ⁊ eadem cũ sua sciẽtia in rebus extrinsecis ab eo. est ergo prima questio ista. (Sed de ipsa.) Nũc resumit solutionem superius factã dicens: sed de ista supius responsum fuit. s. ꝙ in humano intellectu reperit̃ quoddaz exemplar de hoc: ex quo possumus certificari ꝙ intellectus p̃mi principij sic se hẽat necessario. ¶ Et debes scire ꝙ illud exemplar est: quoniã sicut itellectus noster vna scia intelligit alia primo: ⁊ secundo se. sic dicamus ꝙ intellectus p̃mo vna scientia intelligit se: ⁊ secundo alia. (Secunda questio.) Adducit secũdã questionẽ dicens. secũda questio est. vtruz scientia dei multiplicari possit. multiplicãdo scibilia. i. ipsis scibilib⁹ diuersis entib⁹ s̃m rem ⁊ rõnez. dat aũt euidentiã questionis. d. ipse. n. s. de⁹ cõprehendit omnia subiecta finita. i. vniuersalia eodem modo. i. eadez sciẽtia numero. quo. i. qua infinita indiuidua possunt ⁊ sciunt̃ ab eo. ḡ vna scientia erit vtrorũqꝫ. hec ergo est questio secunda. (Sꝫ de hac.) Soluit hanc q̃õnem secundã. ⁊ p̃mo ponit solutionẽ. d. sꝫ de hac q̃õne respondendum est: ꝙ non est impossibile in scientia dei vna ⁊ eadem existente ꝙ retineat scibilium diuisionẽ. i. ꝙ deus vnica scientia sciat multa ⁊ diuersa scibilia: cui⁹ rationẽ ait. d. nãqꝫ pro quia nõ est impossibile apud philosophos ꝙ ipse deus sciat seipsum ⁊ alia mobilia. i. generabilia preter eum. ¶ Debes scire vt dictũ est: ꝙ deum scire alia dupliciter intelligi põt. vno modo ꝓut esse suũ est esse aliorum: ⁊ sic scit alia: non ꝙ illa percipiat in vniuersali vel particulari: sed ꝓut esse eius est esse aliorum: alio mõ ꝓut illa intelligit sub esse diuerso a se: ⁊ esse ei⁹. ⁊ sic itelligere est perfici ab illis. vult ergo ꝙ primo modo deus vna sciẽtia intelligit se ⁊ alia ꝓut alia sunt ipse. ¶ Ad formã argumenti negat̃ minor: q̃m esse dei: ⁊ esse alioꝝ nõ sunt diuersa scibilia: vt visuz est. (Diuisio tñ.) declarat qualiter nõ potest secũdo modo deus intelligere alia prout illa sunt diuersa ab eẽ dei: ⁊ ꝓut perficit̃ ab illis. ⁊ dicit. diuisio tamẽ illa. i. scdm mẽbrũ apud eos est impossibile. ⁊ exponit illud. d. dico esse impossibile intelligendo ꝙ intellectus dei perficiatur ab itelligibili causato ab eodem intellectu. ¶ Debes scire ꝙ si intellectus p̃mi intelligit alia ꝓut diuersa sunt ab eo. sequit̃ omnino ꝙ ille intellectus ꝑficiatur ab illis qd̃ declaro: quoniam ꝓut diuersa sunt nõ continentur in eo: q: sic nõ essent diuersa. si nõ cõtinerent̃ in eo. ergo aliquid deficit ab eo. s. alia. ergo cũ cõprehẽdit illa efficit̃ illa: ⁊ per consequens perficitur ab illis. Et huius simile est: q̃m intellectus noster nõ continet scibilia. ideo cuz intelligit illa fit illa aliquo modo: ⁊ ꝓut fit illa ꝑficit̃ ab illis: ⁊ sic in ꝓposito applica tu. Inquit ergo. Si enim aliud preter euz intelligeret illo modo quo nos intelligimus esset eius itellectus causatus ab intelligibili: ⁊ nõ ipsius cã: ⁊ totuz ꝯtrarium demõstratiue probat̃. hec ꝯsequentia patuit in tertia disputatione. omne enĩ intelligens vel intelligit ꝓut est causa: vel ꝓut est causatũ. ꝓut est causa: sic intellectus est idez intelligibili. semper enim causa continet effectum: ⁊ per ꝯsequẽs est idẽ effectus. si ꝓut est causatuz sic intelligibile est diuersuz ab itelligẽte: ⁊ itellectus diuersus: quoniã effectus semper priuat perfectionẽ cause. ⁊ per ꝯsequens ponit esse diuersuz a cã. Si ergo deus intelligeret aliud: tunc esset diuersum ab intelligibili. ⁊ per cõsequens causatum: ⁊ sic patet ꝯsequentia. (Et est notãdũ.) Exponit qd̃ dixit ⁊ ait: ⁊ est notanduz ꝙ pluralitas a philosophis negatur. i. ꝙ pluralitas scientiarũ in deo non conceditur a philosophis. non enĩ volunt ꝙ vna scientia deus intelligat se ⁊ alia diuersa intelligat reliqua. ⁊ non est sup. sciẽtia negata a philosophis ꝙ ipse de seipso sciat: imo hanc ponunt: sed sup. negãt de scientia addita sibi. i. sed dicũt ꝙ non intelligit deus alia per scientiam additam sciẽtie ei⁹. ¶ Sed contradixit huic Algaçel dicendo. ergo ignorat alia. cui respõdet Auerrois. d. ⁊ nõ sequit̃ ex talis pluralitatis remotiõe a deo benedicto remotio pluralitatis scibiliũ. i. nõ valet. deus nõ intelligit diuersis scientijs se ⁊ alia. ergo nõ intelligit diuersa: quoniã stat intelligẽtia plura per vnam scientiam prout illa plura sunt vnum in deo: ⁊ alia a parte eoꝝ. argumentuz ergo Alga. supposuit respõsionem Auicẽne falsam: ⁊ contra illam valet. Auerrois autẽ non sic intelligit. imo solutio patet hic alio modo. ¶ Et debes scire ꝙ effectus et causa. verbi grã. deus ⁊ res causate. possunt dupl'r cõparari: vel a parte effect⁹: ⁊ sic possunt dici diuersa: vel a pte cause: ⁊ sic possunt dici idem a parte effectus: dicunt̃ diuersa: q̃m effectus non continet cãm: sed potius continet̃. imo effectus deficit a perfectione cause. ⁊ ideo diuersuz est eẽ eius ab esse cau-

Nota. [margin, beside "tellectus p̃mi principij"]

Dupl'r itellĩt deũ scire alia. [margin]

Pluralitas sciarũ in deo negat̃ a phis. [margin]

Cã ⁊ effect⁹ possũt dupl'r cõparari. [margin]

se. a parte cause sunt idē: qm̄ causa continet effectū ſm
totū eē. τ ideo a parte cause est idētitas. dico ergo φ deꝰ
vno mō intelligit diuersum. alio mō nō intelligit diuer-
sum. intelligit qdē diuersum a parte effectus. intelligit
idē a pte suipsius. nō ergo valet hec ꝯñtia. deꝰ vna scien
tia intelligit se τ alia. ḡ nō scit diuersa: qm̄ illa a parte eiꝰ
sunt eadē: a parte illoꝝ sunt diuersa: τ sic apparet vnꝰ in-
tellectus verboꝝ Auerro. (Et dicimus.) Nūc remouet
omnino dcm̄ Alg. Alg. enim arguit sic. nō pñt eē plures scie
diuerse in deo. ergo deus nō pōt intelligere diuersa. Re
spōdet Auer. d. τ dicimus iccirco φ qm̄ Alg. transtulit. q.
de pluralitate impossibili. i. scientiarū que deo est impos
sibilis ad scibilium pluralitatem inferendo. ergo non po
test scire plura. est opus sophisticum. i. argumentum ap-
parens: τ non existens: quod declarat. d. qꝛ ſm veritatē
numeratio scibilium in scientia dei nō est similis nume
rationi eoꝝ in scientia humana. bene enim valet. in hu-
mana sunt scibilia diuersa. ergo τ sciētie: et hoc declat. d.
nāq3 pro quia in humano potest accidere duplex. vna est
ratione phantasmatum que sup. quasi redimunt naturā
localis numerationis. i. que reddunt diuersitatem quasi
in subiecto. per hoc enī φ phantasma lapidis in me est
aliud a phātasmate Platonis: quasi sciētia mea lapidis
τ tua differunt: quasi in subiecto. i. ſm rem. accipit enim
hic locum pro subiecto. vnde localis numeratio idē est
quod realis distinctio. (Secunda vo.) ponit secundā. d.
secunda vo est numeratio ipsarū in seipsis in intellectu
nostro. i. ratione subiecti in quo inherēt. videlꝫ in nume-
rando prout cōmunicant in primo genere: vtputa: quod
est ens inquantū diuiditur ad omnes species ipsum ens
ingredientes. vult ergo φ numeratio scibilium est ratio
ne subiecti in quo habent esse inquantū entia. τ hanc di-
stinctionem posuit in 3° de anima cōmen. 5°. vbi dixit φ
Intelligibilia duplex ſm hñt. intelligibilia habent duplex subiectum. vnū prout sunt
entia vera: τ sic numerātur ratione phantasmatū. aliud
put sunt entia in mūdo: τ sic est itellectus τ sic sunt vnū
ens. hoc declarat. d. intellectus enim noster vnꝰ est ratio-
ne vnitatis in speciebus animalis cōprehēdentibꝰ nu-
meralia mundi. i. entia mundi diuersa: τ numerosa ratio-
ne specierum. vult dicere φ si intellectus comparat ad
quoddam genus animalis. verbi gratia. ad hominē qui
continet plures species. i. plures conditiones indiuiduo-
rū: vt grecos τ tuscos: τ latinos τc. est vnus numero vnꝰ
τ per se forma manens totius speciei. sed si comparetur
ad species. i. indiuidua que specie differunt per accidēs
est plures: qō intellectio ſm habitudines: vt dixi in libꝰ
de intellectu. τ in fine quarte disputationis. scibilia ergo
nostra si comparentur ad subiectum per qō sunt omnia
sunt vnū ens. si comparent ad subiecta per que sunt ve-
ra sic sunt multa: vt pꝫ in dicto cōmento. In deo autem
Scibilia in deo nō cōparant diuersa. scibilia nō possunt comparari ad diuersa: immo omnia
sunt vnum ratione essentie que est causa illorum: τ mul-
ta a parte effectus: τ hec est mens Aristo. τ Auer. ¶ Attñ
Contra. ſm fidem quā nos christicole tenemus. hec sunt temera
ria τ falsissima: qm̄ scibilia sunt multa τ rōne phātasma
tū τ rōne itellectuū qui realiter τ p se multiplicant: vt
dixi in libꝰ de itellectu ꝯtra Auer. (Et est manifestū.)
declat nūc ꝓpositū in scientia dei. d. τ est manifestum φ
qm̄ remouemus scientiā dei de vniuersali re. i. dicimus
scientiā dei nō esse vniuersalem: φ sine dubio remouet
dicta numeratio. i. sine dubio scia τ deus nō erunt diuer
sa. Addit τ remanebit numeratio talis quā noster itelle-
ctus nequit cōprehēdere sup. positiue: nisi nostra sciētia
Scia dei qualis sit nō pōt sciri nisi negatiue. esset similiter sciētie dei benedicti: qō est impoſe. ¶ De
bes scire φ sciētia dei qualis est negatiue pōt itelligi. po
test enī intelligi a nobis φ nō est vniuersalis nec parti-
cularis: vt dcm̄ est. attamē φ sit talis vel talis nāe nō po
test intelligi a nobis: τ hoc voluit dicere Auer. (Et iō di-
cimus.) apponit qōdā correlariū. d. τ iō dicimus φ val
de fuit manifestū dictū dicētis φ intelligētie terminū
hñt limitatū quē aliquo mō pertrāsire nequeūt. ¶ De- Tripliciter ꝯtingit itelligere.
bes scire φ tribus modis ꝯtingit intelligere intelligēs. i.
vniuersaliter. secundo particulariter. tertio vno mō qui
nec est vniuersalis: nec particularis. intelligētia ergo in
intelligēdo hēt certū terminum: qm̄ ita intelligit tertio
mō φ nō pmo: vel scdo mō: τ sic pꝫ dcm̄ Auer. vel forte
intelligit φ iō pꝫ intelligētias nō intelligere vlr τ parti-
culariter: qꝛ esse earū est finitū in vigore: τ nō cōtinet oi-
bus modis pfectionē rerum: τ tu considera. (P. intelle
ctus noster.) Vult probare φ dei sciētia sit actualis: im-
mo actualissima. τ primo ponit vnū. d. preterea intelle-
ctus noster est sciētia entiū potentialiter: nō aūt actuali-
ter. est enim potētialis: qm̄ nō est per essentiā eius: sꝫ per
receptionē a rebus: τ si deficit sciētia actualis de actua-
li quāto: magis sciētia nostra vilior erit: cū magis ingre-
ditur potētialē sciētiā: τ per ꝯñs magis erit defectibilis.
¶ Debes scire φ intellectiones oīum intelligentiarum
sunt actuales cū sint per essentias earū. attñ vna est alte
ra actualior: τ sic vna est altera vilior. vult ergo hēre φ
si vna actualis sit vilior altera actuali: vt scientia secūde
intelligentie est vilior sciētia prime. τ sciētia tertie est vi
lior sciētia secunde. et sic quāto magis sciētia nostra que
nō ꝯtinet intra genus actualissimū erit vilior scia actua
li. ¶ Vult ergo hēre hanc maiorē. oīs scia potētialis est
vilior sciētia actuali: quā ꝓbauit per locū a maiori: per
hoc qꝛ actualis est vilior actuali. ergo a maiori potētialis
erit vilior actuali. (Et absit.) Nūc assumit scdam ꝓpo-
sitionē quasi minorē. d. τ absit φ dei scia deficiat aliquo
modo: τ φ sibi attribuat scia potētialis. potētialis enim
scia mālis. i. passiua τ receptiua est. vult ergo habere hāc
minorē. i. sed scia dei nō est defectibilis seu vilis aliquo
mō. (Et ideo.) ꝯcludit cōclusionē que partim sequit ex
syllo nunc facto: partim ex pdictis. d. τ ideo opinati sunt
phi: φ scia dei semp necessario est in actu: τ φ in ea nulla
sit vilitas. τ hec ꝯclo sequit ex syllo nunc facto: neq3 plu
ralitas. i. compositio ex potētia ꝯducta seu ꝯstituta: sicut
multiplicat. i. componit spēs ex genere: τ hoc sequit ad
pdicta. est ergo vtus syllogismi psentis hoc mō. oīs scien
tia potētialis est vilis. scia dei nō est vilis: ergo in scda fi
gura scia dei nō est potētialis: ergo est actualis per locū
ab opposito: imo actualissima cū ei nulla sit annexa vili-
tas. (Et est notādū.) Soluit questionē tacitā τ pulchrā
quā Alg. mouit. an. s. itellectꝰ dei cōprehēdat singularia:
τ dcm̄ est φ nō: qm̄ singularia sunt infinita. nullus itelle
ctus cōprehēdit infinita. ergo itellectus dei nō cōprehē-
dit singularia in scda figura. Rñdet φ ifinitū nō pōt cō
prehēdi ab intellectu nr̄o: eo qꝛ nō comprehēdit singula
ria simul. sed successiue. τ impossibile est infinitā ptrāsi-
re. attñ apud intelligētiā dei qui oīa cōprehēdit insimul
per eius eēntiā cōprehēdit singularia τ ifinita: imo sciē-
tia dei nō est finita dīns ab infinita. maior ergo proposi-
tio. d. nullus intellectus cōprehēdit infinitū. falsa est de
intellectu pmi. dicit ergo. τ est notādū φ apud nos. i. quo
ad intellectū nostrū est impossibile cōprehēdere ifinitā
in actu: cuius rōnē dicit: qꝛ scibilia. i. ea que scimus sunt
adinuicē sepabilia. i. nō sciunt insimul: sed vnū post alte
rum: vt sorte post platonē. sed si ponendū. i. concedendū
erit hic eē quādā sciā in qua oīa scibilia vniri poterint:
vt est scia pmi in qua oīa insimul ponunt. eēt apud eū
sciētia finita equalis infinite. i. scia finita τ infinita habe Quōr deꝰ itelligit singularia.
rent eandem vim: τ omnia ista demonstratiue probata
sunt a philosophis. ¶ Debes scire φ intellectus pmi nō
intelligit

intelligit vel scit singularia nisi prout est causa illoꝝ sub ratione entis ꝛ esse: ideo intelligit illa sub ratione esse et entis ens vel esse nec finitum: neq; infinitum: ideo scientia dei prout est finita non differt ab illa vt est infinita: ꝛ quia cognoscit illa prout est causa: et esse causam est dei essentiale: ideo insimul omnia singularia comprehendit prout est possibile ei. idest sub forma entis ꝛ eē eius: ꝛ sic maior propositio vniuersalr neganda est: lʒ de intellectu nostro veritatem habeat. (Et ideo.) Nunc apponit correlarium: qđ quasi dictuʒ est: ꝛ est ꝙ scia dei est simplex vna ꝛ in actu: ꝛ sylls eius cōponit̃ sic: quelibet pluralitas a deo auferenda est: sed quãdo pluralitas scie hoc modo intelligit̃: sicut dictū est: est quedam pluralitas: qm̄ quãdo intelligitur scientiam dei esse singulariuʒ vt singularia: ꝛ potentialē ꝛc̃. vt sic est pluralitas: concludit̃ in pria figura ꝙ ipsius sciētia sit vna ꝛ in actu. i. simplex ꝛ nō potentialis: ꝛ huius p̄mo tangit minorē. scđo ibi (Et quelibet.) tangit maiorem. tertio ꝯnem: ꝛ verba eius sunt manifesta per se. (Sed de hoc.) ostendit difficultatem questionis dicens: sed de hoc: idest isto modo sciendi clare informari ab humano intellectu est impossibile: cuius rationem dat dicens: si eni hoc perfecte sup. homo intelligeret esset sum. idest hominis itellectus vnus ꝛ idem. i. eq̄lis perfectionis cum itellectu ipsius dei benedicti: qđ est impossibile: ꝛ ꝯsequētia patet: quoniã opinio eēt omnino

Dubita° equalis vtriusq;. ¶ Sed dices. Auer. scđo metaphy. cō. p̄mo. vult ꝙ sit possibile itellectui nostro cognoscere dei

Solo. essentiam: ꝛ per cōsequens dei scientiam. ¶ Dicendū ꝙ sicut ipse glosauit Aristo. ita ego gloso eūʒ: ꝙ. s. exemplū istud notat difficultatē. quasi dicat. ꝙ difficile est intellectum nostrum intelligere dei scientiam: non tamē impossibile simpliciter. (Et quia scire.) soluit questionez tacitam: posset enim quis dicere: lʒ sciētia dei non sit vniuersalis nec particularis an sit magis propinqua alteri istarum: dicit respondēdo: ꝛ quia scire particularia. idest species apud nos est sciētia in actu: patet ergo ꝙ sciētia dei est magis propinqua scientie particulari ꝙ̃ vniuersali: lʒ

Dubita° nulla sit istarū per se vt superius dictum est. ¶ Sed cōtra. quoniam scientia dei est per essentiam eius: essentia sua est ens adeo ꝙ ei respondet gradus entis: est eni eēntia dei vniuersalis per essentiã: ergo maxime est vniuer-

Solutio. salis: ꝛ vniuersali scientie propinqua. ¶ Dicenduʒ ꝙ singulare duo habet. s. actualitatem ꝛ determinationē: ꝛ habet materialitatem. est enim singulare actualissimum respectu vniuersalis: ꝛ determinatissimum: et nullo modo potentiale contrahibile: habet etiam materialitateʒ: cuʒ singulare concernat materiã ꝛ appenditia materie. Dōʒ ergo ꝙ Auerrois hic loquitur de singulari quo ad p̄muʒ modum: non quo ad scđm modum. ratio autem concludit scientiam dei esse vniuersaliorem quantuʒ ad respectum secundi modi: ꝛ sic patet intentio Auerrois hic.

ALGAZELIS. DVBIVM. IIII.

Ait Algazel. Sed in predictis obiecit Auicēna: in qbus aliqui ph̄i opinati erant ꝙ deus gloriosus nihil scit preter seipsum: vt eos non sequeretur de necessitate ponere pluralitatem in deo. Unde miratur qualiter ꝯcedimus eis remotionē pluralitatis a deo: ꝛ postea ꝯcedimus ꝙ ipse sciat alia entia preter eum: ꝛ ꝙ ipse deus ignoret oĩa entia preter seipsuʒ: ꝛ ꝙ sciat ipsa entia: sciens nanq; perficitur ex suo scibili: ꝛ sequeretur ex istis ꝙ scibile dei nobilius esset eo: quod est falsum. Quare conatus fuit dictus Auicēna opinari ꝙ scire deum seipsum ꝛ alia entia: ideʒ est quod esse eius: ꝛ de ista cōuersione stupefacti sunt ph̄i: vnde manifeste asserere possumus ꝙ nulla secta philosophorum clare de predicto ꝓposito inuenire potuit veritatem.

¶ In hoc dubio Algazel inducit motiuum Auicēne: ꝛ opinionem eius: ꝛ dicit. Sed in predictis obiecit Auicenna in quibus aliqui philosophi opinati erant ꝙ deus gloriosus nihil scit preter seipsum: ꝛ hoc dixerunt sup. vt non sequeretur eos de necessitate ponere pluralitateʒ in deo. i. vt euitarent compositionem in deo: ideo tm̄ deum scire seipsum dicunt. (Unde miratur.) cuʒ reiterauit opinionem philosophorum ponit motiuuʒ Auicēne dicens: vn̄ miratur sup. Auicēna qualiter nos concedimus eis. scilʒ philosophis remotioneʒ pluralitatis a deo. idest ꝙ deus non est compositus ex scientia ꝛ scibili: ꝛ postea concedimus ꝙ ipse sciat alia entia p̄ter eum: ꝛ ꝙ ipse deus ignorat omnia entia preter seipsum: et ꝙ sciat ipsa entia: hec enim sunt concessa: concessuʒ est enim deum tm̄ se scire: ꝛ ꝙ sciendo se sciat alia entia: ꝛ ꝙ ipse deus ignorat alia: eo quia non scit illa in propria forma: et ꝙ aliquo modo sciat ipsa entia: ꝛ quõcunq; arguit probando ꝙ deus non scit aliud di. sciēs nãq; perficitur ex suo scibili: sed per te deus scit aliud. ergo sequit̃ ꝙ perficit̃ a suo scibili: ꝛ tūc dedit inconuenies. d. ꝛ sequeret̃ ex istis ꝙ scibile dei nobilius esset eo: idest ipso deo quod falsum est: ꝛ consequētia patet: quoniaʒ omne perficiens est nobilius perfecto: vt patet. (Quare conatus est.) Nunc apponit opinioneʒ La° Aui cenne.

Auicēne dicens: quare conatus fuit dictus Auicēna opinari ꝙ deum scire seipsum ꝛ alia entia sit ideʒ quod esse eius. idest ꝙ scientia sui ꝛ aliorum sit esse dei: et ideo nō accidit deo pluralitas: et laudat hanc opinionem dicens ꝛ de ista conuersione Auicēne ad philosophiam stupefacti sunt philosophi sup. nostri temporis: eo quia Auicēna erat extraneus a philosophia: cum igitur cōuersus sit ad philosophos stupefacti sunt philosophi: vnde manifeste asserere possumus ꝙ nulla secta philosophorum clare de predicto proposito inuenire potuit veritatem: nisi sup. solus Auicenna. ꝛ sic patet sermo Auicenne et opinio ꝛc̃.

AVERROIS.

Nos dicimus ꝙ responsio horuʒ verborum clarissime apparet in precedētibus. vʒ ꝙ si philosophi opinati sunt ꝙ ipse deus sciat entia modo quo sit vilior eis scibilibus sequit̃ vt causati non reducatur ad causam: ꝛ nobilius esset vilius: sed nō cauent sibi isto modo: sed ꝙ ipse deus sciat entia modo nobiliori illo quo nos scimus ea. Sʒ qualiter possibile fuerit multiplicare scibilia in deo benedicto questio est per se: ꝛ per hoc philosophi sibi non cauent opinando ꝙ deus non sciat nisi seipsuʒ sicut attribuit eis Alga. imo ꝓpter id qđ dictū est. ꝛ Auicēna insudauit se cōuenire iter opionem dicentis ꝙ deus non sciat nisi seipsum: ꝛ ꝙ sciat omnia entia modo nobiliori illo quo nos ea scimus: ꝛ hoc satis patet ex dictis suis. videlicet ꝙ scire deum benedictum seipsum et omnia alia entia mundi idem est.

licet ipse istud non dicat ita clare. Constat ergo ex dictis quomodo acerrimus est error huius hominis ⁊ suum facinus est in eo quod attribuit dolose philosophis.

¶ Nunc Auerro. vult accusare Auicēnā quantū ad intellectū questionis. scđo ibi (Et per hoc phi.) Uult accusare Alga. quantū ad illud qđ ipōnit phis quantū ad p̄mā partē quasi excusando se a declaratione opinionis Auicen. dicit. dicimus nos ꝙ respōsio hoꝝ verboꝝ. i. ad hec verba clarissime apparet in p̄cedētibus: vult dicere solonib⁹ p̄dictorū dubioꝝ: ideo nolo imorari. (Uidelz ꝙ si phi.) Nunc ponit verba Auicēne quibus dubitauit dicens. vz ꝙ si phi opinati sūt ꝙ ipse deus sciat entia modo quo fit vilior eis scibilibus. i. modo nostro. s. put perficitur a rebus sequit̄ vt causatū. i. entia causata non reducant̄ ad causam. imo potius causa reducit̄ ad causatū: ⁊ sequit̄ vt nobilius eēt vilius: quia deus optimus in natura esset vilior rebus: hoc fuit motiuū Auicē. ergo. s. ꝙ si deus intelligeret aliud. ergo vilesceret: quoniā perficitur a rebus. (Sed non cauent.) Nunc reprehendit Auicēnā quātū ad duo. primo: quia non vtitur in solutione eius verbis philosophorū. secūdo q̄ non respōdet ad questionē put mouit ipse eam. d. sed sup. phi non cauent sibi. i. non euitant hoc incōueniēs modo quē dixit Auicēna. vz. ꝙ ideo non sequitur: quia scire deū se ⁊ alia sit vnū ⁊ idem. sed sup. phi vtūtur his verbis: ꝙ ipse deus sciat entia modo nobiliori quo nos scimus ea: idest equiuoce put scientia nostra causata est a rebus: ⁊ dei scientia causa est rerum: vt dictum est. 12. metaphy. cōmē. 51. ⁊ adductū est in precedentibus: ergo solo Auicēne peccant in verbis. (Sed qualiter.) Nunc reprehendit ipsum quantū ad rem: quoniā questio mota ab Auicē. fuit quomodo deus scit alia: ⁊ tamē scientia sua nō est composita. inquit modo Auerrois: sed qualiter possibile fuerit multiplicare scibilia in deo benedicto: questio est per se: idest seorsū ab illa quā soluit Auicēna. potest enim questio intelligi: an deus scit alia: ⁊ an deus sciat sciētia cōposita. Auic̄. mouit questionem sub secūdo itellectu. s. an scientia dei sit composita: ⁊ soluit eam ad p̄mū intellectū declarādo ꝙ scit alia: nō tamē sequitur ꝙ vilescit. ergo peccauit Auicēna quantū ad rem: cum soluit vnam questionē quā non mouit: ⁊ tacuit sol. illius quā mouit. (Et per hoc phi.) Nūc vult accusare Alga. dixit enim Alga. ad intellectū scđe questionis ꝙ scientia dei non est composita: quoniā s̄m philosophos deus non scit nisi se. Cui contradicit Auer. di. et per hoc philosophi sibi non cauent: idest nō euitant questionem illam opinando ꝙ deus non sciat nisi seipsum: sicut eis attribuit Alga. imo philosophi sup. euitant illam propter id quod dictum est superius ꝙ scientia dei est sui p̄ut est ens: ⁊ aliorū: vt est p̄ncipium eorum. (Et Auicen.) Declarat quomodo Auicēna conatus erat mediare. d. et Auicēna insudauit se cōuenire inter opinionem dicētis: ꝙ deus non scit nisi se: vt fuit opinio Alga: ⁊ vt sciat modo nobiliori illo quo nos scimus ea: que fuit opinio philosophoꝝ: qđ ostendit esse ad eius mentē di. ⁊ hoc satis patet ex dictis suis. videlicet sup. que fuerūt ꝙ scire deū benedictum seipsum ⁊ omnia alia entia mundi est idē: lz istud ipse non dicat ita clare: ergo quasi me^lius cōtra dicit. ergo cōstat ex dictis quomodo acerrimus est error huius hominis ⁊ suum facinus ⁊ peccatū est in eo: idest illo quod dolose phis imponit: imponit enim deum scire se est idem quod deum scire alia omnia: ⁊ hoc falsum est sed videtur ꝙ Auerrois contradicat sibi: quoniam superius dixit ꝙ deum scire se ⁊ alia idem est quod esse eius ⁊ esse aliorum. ¶ Dicendū ꝙ differentia Auerrois ⁊ Auicenne in hoc consistit: quoniam Auerrois voluit deum vno actu sciendi scire se ⁊ alia prout illa alia sunt eadem cum esse dei: quia vt dixi entia a parte dei sunt eadē ipsi. Auicenna opinatur ꝙ deum scire se ⁊ alia prout alia sūt diuersa ab eo est idem: et istud facinus esset ⁊ error acerrimus: vt visum est superius: ⁊ sic amouetur cōtradictio.

Dffa inter Auicē. et Auerro.

ALGAZELIS. DUBIUM. V.

Ait Algazel respondens pro philosophis. Et si aliquis diceret ꝙ ipse deus scit se in eo ꝙ est principiū modo relationis: ⁊ scia relatiuoꝝ est vna. paternitas enim ⁊ filiatio simul ⁊ semel cognoscuntur. Unde sicut hic plures scientie vniunt̄: eodem modo dici potest in deo benedicto: videlz ꝙ ipse scit seipsum principium entiū: ⁊ est vna ⁊ eadem scientia: lz pluralitatem aliquo modo retineat. Rursus quomodo hic intelligitur in vno causato relatiuo sibi ⁊ non infert pluralitatem: ergo multiplicatio ipsius siue illius quod est in genere suo non infert pluralitatem. Preterea sicut qui scit rem ⁊ scit ꝙ eam ipse scit vna ⁊ eadem scientia: sic vna ⁊ eadem sciētia est cū istis multiplicationibus: maxime quia loquentes opinantur ꝙ scibilia dei sunt infinita. Et ꝙ eius scientia est vna ⁊ eadem: non ꝙ attribuāt ei scientiam infinitam. Hucusq̄ sunt verba Algazelis nomine philosophorū. Sed ipsi respōdent pro eis sic: si dei scientia vna ⁊ eadē est oimode non imaginandū est ꝙ dependeat a duobus scibilibus: quia vt philosophi ponūt īfert pluralitatem: ⁊ tamē sollicitantur in hoc ita ꝙ dicunt ꝙ si deus haberet quiditatē denominatam ab entitate: esset hic pluralitas in deo. ⁊ iō s̄m philosophorū radices impossibile est ponere vnam ⁊ eandem scientiā a pluribus scibilibus dependentē: ita ꝙ pluralitatē non inferat: ideo magis infert hic pluralitatem q̄ attribuere ipsi deo esse super suam quiditatem. Similiter ad id quod dicebant ꝙ scientia relatiuorum est vna ⁊ eadem. Dicimus ꝙ est falsum: imo sunt tres scientie. videlz duorū relatiuoꝝ ⁊ que est relationis. ergo sunt scientie distincte. Silr ad id quomodo deus scit seipsum ⁊ genera singularia: ⁊ ꝙ ipse est ipsorum principium. Dicimus ꝙ infert necessario pluralitatem. Ampli⁹ ad id qđ dicunt. videlz ꝙ si aliquis scit rem scit sine dubio ꝙ ipse scit eam eadem scientia. Dicimus ꝙ non est sic: immo sunt due distincte. Patet ergo qualiter philosophorū defectus acerrimus est in hoc proposito.

¶ Debes scire ꝙ Alga. phis iponit ꝙ deus nihil sciat nisi se: ⁊ ꝙ omnino ignoret hec: ⁊ hoc: q2 si de⁹ scit se ⁊ alia in deo accideret cōpositio: vt declaratū fuit istis diebus elapsis in nr̄is scholis: vult Algaçel p̄mo narrare argumen-

ta quorūdā pħoꝝ qui pbāt ꝙ deus nō modo scit se:imo ⁊ alia.scdo ibi(Sed ipse.)respōdet his argumētis:inquit ergo Auer. At Alga.rńdens pro pħis.sup.p adducēdo ar
Prīa rō gumēta aduersarioꝝ que sūt īfrascripta pōt ꝗ argumentū cōponi sic.scia relatiuoꝝ est vna.scia dei ⁊ alioꝝ est scia relatiuorū.ꝗ est vna.maior pbat̄ exēplo.inquit ergo pmo ponēs minorez:⁊ si aliquis diceret ꝙ ipse deus scit se in eo qd̄ est pn̄ⁿ alioꝝ:⁊ sup.alia quoꝝ est pn̄ⁿ mō relationis:hoc est minor.i.scia dei ⁊ alioꝝ est relatiua. Deinde ponit maiorē.d.⁊ scia relatiuorū est vna:cuius exēplum ponit.d.paternitas eni ⁊ filiatio sil ⁊ semel cognoscunt̄. Deinde ponit ꝯnē.d.vnde sicut hic.i.in relatiuis plures scie vniunt̄.i.diuersoꝝ est vna scia:eodē mō dici pōt in deo bn̄dicto.vz ꝙ ipse scit seipsum pn̄ⁿ entiū:⁊ est vna ⁊ eadem scia:lz pluralitatē aliquo modo retineat.est ergo cōclusio argumēti:ꝙ deus vna scientia numero scit se et alia:ꝯtra pħos:vl̄ positionē quā pħis īponit.(Rursus.)
Scda Nūc ponit scdam rationē cōtra pħos:⁊ ratio consistit in hoc:qualiter possibile est intelligere causatum:taliter potest intelligi ⁊ causa:sed potest causatum intelligi vnica scientia cum sua causa. ergo potest causa intelligi vnica scientia cum causato.dicit ergo rursus quō hoc intelligitur in vno causato relatiuo sibi.i.qd̄ refertur ad deum:et tamē sup.scientia illius causati ad causam pmā nō infert pluralitatem.suppleas eodē modo potest intelligi causa in habitudine ad causatū:⁊ tn̄ non erit intellectio cōpositarum:tacet minorē ⁊ infert ꝯnē.d.ergo multiplicatio ipsius siue illius qd̄ est in gn̄e suo.i.ergo intellectio cause in relatione ad causatū que causa est vnius gn̄is cum causato nō īfert pluralitatē:⁊ sic patet esse posse deum intelligere
Tertia. se ⁊ alia vnica sciētia put deus dicit̄ relatiuū quoddā ad alia.(Preterea.)Ponit tertiā rōnē contra pħos:⁊ ratio componit̄ sic.sicut se habet intellectus intelligēs aliquā rem:⁊ sciens se scire illam rem:sic deus sciens se ⁊ sciens alias res per similitudinē quam existimant esse bonam. Huic maiori subītelligēde apponit minorē.d.sicut ꝗ scit rem:⁊ scit ꝙ eā ipse scit vna ⁊ eadē sciētia: hec est virtus minoris:apponit ꝯnē.d.sic vna ⁊ eadem scia est cum istis multiplicationibus.i.sic ergo deus scit se ⁊ alia vna ⁊ eadem sciētia numero.(Maxime.)Cōfirmat argumētuz di.maxime sup.errāt pħi:qa loquētes.i.theologi opinant̄ ꝙ scibilia dei sunt īfinita:⁊ ꝙ eius sciētia est vna ⁊ eadē:nō ꝙ ei attribuant scientiā infinitā.arguo ergo sic.si possibile est scire infinita sciētia vna.ergo possibile est scire plura eadez sciētia:⁊ per ꝯsequens deus potest scire se et alia vna ⁊ eadez scia:inquit Auerrois vsqz huc sunt verba Alga.adducta cōtra pħos nole pħoꝝ aduersariorum
Scdo. veris pħis.(Sed ipse.)Nunc exponit pro pħis veris:et reprobat eorū opinionē.scda ibi(Similiter ad id.)Respondet ad argumenta per ordinē:inquit.sed ipse respōdet pro eis sic.si dei scia vna ⁊ eadem est omnimode non imaginandū est ꝙ scientia dei depēdeat a duobus scibilibus.s.ab ipo deo ⁊ rebus gn̄abilibus causatis:q: vt pħi ponunt hec dependentia infert pluralitatē:est ergo solutio ꝙ deus potest scire se ⁊ alia:non scia causata ab illis. (Et tamen.)Ostendit qualiter est hec intentio philosophoꝝ.s.in deo nō eē cōpositionē sciētie ⁊ scibilis seu sciētiarū:probant eni pħi ꝙ si deus esset id in quo eēntia eēt distincta ab esse in eo esset compositio:⁊ habent hoc pro maximo incōueniēti.arguo modo sic.incōueniēs est in deo esse cōpositionē ex esse ⁊ essentia.ergo multo magis ex subā ⁊ accidente:dicit ergo.⁊ tamē sollicitant̄ in hoc ita ꝙ dicunt ꝙ si deus haberet quiditatē denominatam ab en^{te}.i.quiditatiuā vbi esse denolat illā tanꝙ realiter diuersum esset hic pluralitas in deo qd̄ maxime reputāt inconueniens.ideo dicit:⁊ ideo ſm pħorum radices impossibile est ponere vnam ⁊ eandē sciaz a pluribus scibilibus dependentem:ita ꝙ pluralitatez non inferat: ideo magis infert hic.i.in eo ꝙ quis diceret sciam esse additā essentie ꝙ̄ attribuere ipsi deo esse super quiditatem sup.
additam.(Similiter.)Nūc soluit ad argumentū pmū: Ad pmū
⁊ breuiter negat maiorez:dicit ergo similiter ad id quod dicebant ꝙ scia relatiuoꝝ est vna ⁊ eadez.dicimus ꝙ est falsum:imo sunt tres scientie.videlz due duorū relatiuorū:⁊ tertia illa que est relationis:ergo sunt scientie distin
cte.(Similiter.)Respondet ad scdm.⁊ primo replicat Ad 2^{m}
vim eius.d.similr̄ ad id argumentū.sup.quomodo deus scit seipsum ⁊ genera singularia:⁊ ꝙ ipse est ipsorū principium:⁊ addas:⁊ ꝙ possibile est causatum intelligere se ⁊ causam vna scientia:dicimus ꝙ in causato infert necessario pluralitatez:eo quia causatū intelligit se ⁊ cām diuer
sis scientijs.(Amplius.)soluit ad tertiā.d.amplius ad id Ad 3^{m}.
quod ipsi dicunt.videlz ꝙ si aliquis scit rem scit sine dubio ꝙ ipse scit eam eadem scientia. dicimus ꝙ non est sic.idest dicimus ꝙ minor est falsa.imo sunt due distincte:concludit di.patet ergo qualiter philosophorum.sup.aduersariorū defectus est acerrimus in hoc proposito:solute ergo sunt rationes pro pħis.

AVER.

Nos dicimus ꝙ huius hominis verba hic fuerunt longa:⁊ vt plurimū dialecticalia. Sed ipsoꝝ verborū sententia sub duabus cōclusionibus cōtinet̄: ⁊ id qd̄ constat ex his est ꝙ asserendo scientiā dei vnā esse dixit ꝙ in nostris itelligibilibus: prout intelligentia itelligit ea non multiplicant̄: sicut in entibus reperitur. videlz ꝙ sūt alique res in quibusdaz entibus; que non in illis rebus multiplicant̄: vtputa ꝙ res est vna: ⁊ ens est necessariuz: vnde ex hoc ſm eum deprimit̄ ꝙ vna ⁊ eadem scientia multa vel forte infinita cōtinet. Et prima duarū predictarū ab Alga. ductaruz est ꝙ ipse sumit exēplar ab imaginabilibus rebus que contingunt intellectui in anima: ⁊ sunt similia entia comitāntibus relationes entiū adinuicem ⁊ eorū negationē: apparet ꝙ relatio que contingit intelligibilibus nō multiplicationem intelligibilium inferat: ⁊ allegatio ipsius super hoc est ꝙ relatio comitans relatas res sic se habeat. Et ipse postea obiecit dicte auctoritati dicēdo ꝙ relatio ⁊ duo relatiua sunt plura ⁊ pluribus egēt sententijs: vt diffuse meditatus fuit ostendere. Et nos dicimus ꝙ hic error accidit ei assimilando sciam humanā ad diuinam. Vnū dicimus ꝙ quicūqz moueat dubium in diuina sciētia: ⁊ perpendit illud soluere per humanaz scientiā: est manifestū ꝙ ille transfert iudicium presens ad absens in duobus entibus in maxia distantia distantibus. videlz in specie ⁊ in genere. Secunda vo predictaruz rerum fuit ꝙ nos scimus rem esse: ⁊ scimus ꝙ nos scimus eam ⁊ non denominatione addita super primaz: q: procederetur ad infinitum. Sed nos dicimus

ꝙ hoc nihil est. Quia satis patet ꝙ procederet ad infinitum si aliquis sciret rem ⁊ ignorat ꝙ ipse scit eam: ⁊ postea scit ꝙ scit eam ⁊ ex hoc inouet̃ scd̃a scientia: ⁊ ideo nõ est possibile ꝓcedere ad infinitum: sicut putabat ipse.

¶ Uult nũc Auerro. redarguere quedã dicta Alga. ⁊ p̃io proponit sũmã intẽtionis eoꝝ: ⁊ inquit. Dicimus nos ꝙ huius hoĩs ṽba hic fuerunt longa: ⁊ vtplurimũ .i. quantũ ad maiorẽ partẽ eoꝝ dialecticalia: sed ipsorũ ṽboꝝ s̃nia in duabus ꝯclonibus ꝯtinet̃. (Et id qd̃.) Nũc exequit̃ ⁊ primo ꝑponit quoddã necẽiũ ad suũ ꝓpositũ. scd̃o ibi (Et p̃mo duaꝝ.) ponit ꝯclones sũmatim: inquit ḡ in p̃ma. Et id qd̃ constat ex his est: ꝙ asserendo sciam dei vnaȝ esse: dixit ꝙ in nostris itelligibilibus ꝓut intelligentia .i. itellectus intelligit ea non multiplicant̃ .i. res intelligibiles ab intellectu nostro vna scia intelliguntur: vt relatiua ⁊ multa alia. imo ꝓbauit hoc dicẽdo ꝙ sicut in entibus reperit̃. vȝ ꝙ sunt alique res in quibusdaȝ entibus que in illis rebus non multiplicant̃: vtputa ꝙ res est vna: ⁊ ens est necessarium: ens eñi ⁊ vnuȝ idem sunt simpliciter: sic̃ ergo ex natura rei vnum s̃m rem potest esse multa s̃m ratione: inquit ꝓpter hoc: vnde ex hoc s̃m euȝ deprimit̃ ꝙ vna ⁊ eadẽ sciẽtia multa ⁊ forte infinita cõtinet: eo qꝛ scientia est res in aĩa modo sicut res extra animaȝ potest esse vna in subiecto: ⁊ plures s̃m modũ: m̃lto fortius res in anima sicut est sciẽtia: potest esse vna in subo ⁊ plures in habitudine: istud est illud necessariũ qd̃ Auer. proposuit. (Et prima duarũ predictarũ.) Nunc ponit ꝯnes sũmatim: ⁊ inquit: ⁊ p̃ma duarũ predictaꝝ ab Alga. ductaꝝ est ꝙ ipse sumit ex̃ ab imaginabilibus rebus que cõtingunt intellectui in aĩa nr̃a: ⁊ sunt illia entia comitãtibus relationes entium adinuicẽ .i. ⁊ illa entia a q̃bus sumpsit ex̃ sunt res relatiue: ⁊ res cõcomitantes eoꝝ negationeȝ .i. ⁊ res quibus nihil cõrespõdet in re: q̃bus potius respõdit non esse inq̃t mõ Auer. apparet ꝙ relatio que contingit intelligibilibus non infert multiplicationẽ intelligibiliũ: ⁊ allegatio .i. ꝓbatio ipsius est super hoc ꝙ relatio concomitans relatiuas res: sic se hẽt: quoniã vna est scia duoꝝ relatiuoꝝ: dicit modo Auer. ⁊ ipse Alga. obiecit dicte auctoritati .i. exemplo dicendo ꝙ relatio ⁊ duo relatiua sunt plura: ⁊ pluribus egent sentẽtijs: vt diffuse meditatus est ostendere. (Et nos.) Cuȝ posuit primã cõclusionẽ: nunc reprobat eam ⁊ dicit: ⁊ nos dicimus ꝙ hic error accidit: ⁊ assimilando sciam humanã ad diuinã: bene dicimus ꝙ quicũqȝ mouet dubiũ in diuina scia ⁊ perpẽdit illud soluere per humanã sciam est manifestum ꝙ illud transfert indiuiduũ presens ad absens .i. indiuiduũ gñabile ⁊ sensatũ ad eternũ isensatũ. dico absens in duobus entibus in maxima distãtia distantibus. vȝ in specie ⁊ in gñe.

Dubiũ ¶ Sed dices. de isensibilibus nõ possum⁹ loqui nisi per sensibilia: ergo nõ male fecit Alga. per illa in nr̃o itellectu declarare in intellectu primi.

Solutio. ¶ Dõm ꝙ error fuit Alga. credẽdo per hec oĩno scire illa: ⁊ credere hec esse illis similia oĩno: sed ꝙ aliqualiter per hec veniamus in illorũ cognitionẽ: nõ est dubiũ vt scit̃ ab Auerro. 3° de aĩa. cõ. 36. (Scd̃a võ.) ponit scd̃am. d. scd̃a võ predictaꝝ rex fuit ꝙ nos scimus rem esse: ⁊ scimus ꝙ nos scimus eaȝ ⁊ non denolatione .i. dest scia noua addita super p̃mã: quia procederet̃ in infinitũ inquit Auerro. sed nos dicimus ꝙ hoc .i. hec ratio nihil est: qd̃ ostendit. d. quia satis patet ꝙ procederetur ad infinitum: si aliquis sciret rem ⁊ ignoraret ꝙ ipse scit eam: ⁊ postea scit ꝙ ipse scit eam: adeo ꝙ ex hoc innouetur scd̃a scia: vult ergo cõtra Alga. habere ꝙ homo scit rem: ⁊ scit se scire illam: ⁊ ibi statur per vnã regulam: quando aliquid est tale per aliud: illud per qd̃ est tale est tale per se: vt dicit 8° physicoꝝ cõ. 46. ideo cõcludit dicẽs: ⁊ ideo non est possibile procedere ad infinitum sicut putabat ipse: ⁊ sic patet qualr̃ Alga. in duabus cõclusionibus peccauit aliqualr̃.

ALGA. DV. VI.

Ait Alga. Et si aliqs diceret ꝙ hoc dubiũ sequit̃ tm̃ Auic̃. ipse enim opinatus est ꝙ deus alia entia ꝑter eũ sciat. Sed aliqui veraces pñi cõueniunt ꝙ ipse deus non scit nisi seipsuȝ. ergo s̃m eos hoc dubiũ remouet̃. Nos dicimus ꝙ mouẽs hoc argumentũ deberet merito tacere ⁊ stupefieri de ipsius vilitate. Quilibet eñi homo vel angelus cognoscit seipsum ⁊ suũ principiuȝ: ⁊ alia entia ꝑter euȝ. Unde si ipse deus non sciret nisi seipsuȝ: eẽt ergo defectibilis respectu creaturarũ humanarũ: maxĩe angeloꝝ: imo qd̃ plus ẽ: id qd̃ vĩ cognoscere seipsum nouit aliud extra se: ⁊ nõ est dubiũ ꝙ scia est nobilitas ⁊ ꝑfectio ⁊ ignorãtia totũ ꝯtrariũ se hẽt. Rursus pñi sũt cõsueti dicere ꝙ ipse deus est diligens: ⁊ ꝙ hẽt mirabilẽ gloriã. Unde etiam mirandũ est qualiter possunt ei talia attribuere: posito eñi ꝙ ipse scit sciens simpl'r sine quiditate: quõ poterit eẽ ignorans omnia alia preter eum cũ produnt ab eo. Qualis igitur etiã differentia est ĩter eũdeȝ deum ⁊ vnũ hominem mortuũ: nisi ꝙ ipse de⁹ seipsuȝ nouit ⁊ cognouit: ⁊ mortuus minime. Amplius dicamus ꝙ possum⁹ eos compellere vt ꝯcedãt pluralitatẽ in deo benedicto s̃ mõ. vȝ aut scientia dei eadẽ est ꝙ ipse deus: aut differunt abinuicẽ: si differunt: statim ergo cõcessa est pluralitas in deo: si sunt vnum ⁊ idem: qualis est ergo differentia ĩter hoc ⁊ dictũ dicẽtis: ꝙ scire hoc seipsum ideȝ est qd̃ ipsum: sed hoc s̃ma fatuitas est: homo nãqȝ multotiens essentiã suiipsius ignorat ⁊ scit qd̃ est postea: ⁊ tunc remouet̃ illa ignorãtia qñqȝ: ⁊ hec differũt abinuicẽ sine dubio: ⁊ lȝ diceremus ꝙ deus scirit seipsum: non ex hoc sequitur ꝙ ipse cũ eius scia sit vnũ ⁊ idẽ. Et si forte dicti pñi dicerẽt ꝙ ipse deus purus est intell's absqȝ alia suba. Dicim⁹ ꝙ hoc est impoĩe. Scia enim itellectus denominatio quedã est que subiecto sine dubio indiget: vt in alijs accñtibus reperit̃: vñ dicim⁹ ꝙ ex hoc apparet defectus pñoꝝ in presenti proposito. Et nos deo dante in sequentibus declarabimus ꝙ ipsi nequeũt ostẽdere ꝙ ipse deus seipsum: neqȝ cetera entia sciat.

¶ Nunc Alga. in ꝑsenti dubio vult reprobare pños. ⁊ p̃io declarat qualiter predictũ dubiũ est cõtra Auicẽnã ⁊ nõ cõtra peripateticos. Deinde arguit cõtra peri^cos^ inq̃t: si aliquis diceret ꝙ hoc dubiũ .i. datum sequit̃ tm̃ Auicẽ .i. est contra Auicẽnam tm̃: cuius rationem ait. d. ipse enĩs

opinatus est φ deus alia entia pter eũ sciat. ğ sup. dubiũ factũ pcedit ꝯ Aui. τ ondit q̃lr nõ est ꝯ ph'os. d. sꝫ aliqui veraces phi ꝯueniũt φ ipse de' nõ scit nisi seipm. ğ fm eos h dubiũ remouet̃. i. nõ hʒ locũ. (Nos dicim'.) cuꝫ declauit qualr h dubiũ pcedit ꝯ Aui. τ nõ ꝯ phos: nunc arguit ꝯ phos rõnib' nouis: τ p villipẽdit eos. d. nos dicimus φ rem'ens. i. soluẽs hoc arg'm illo nõ deberet merito tacere τ stupefieri de vilitate eius. i. suipsius. (Quilibet eni hõ.) Nũc declarat solonẽ illã eẽ falsaꝫ: τ arguit ent'e: τ rõ stat in hoc: si deus non sciret nisi se esset defectibilis respectu hoĩs: τ maxie respectu angeli. ꝯñaꝫ pbat: qm mi nora intelligeret ipso angelo: τ ipso hoĩe: qm hõ τ angeli nõ mõ se: imo alia intelligunt: vt pꝫ in tex. huius rõnis. p ponit pbationẽ ꝯñtie. d. qlibet eni hõ vel angelus cognoscit seipm τ suũ pn'm: τ alia entia preter eũ. (Unde si.) ponit nũc ent'm. d. vnde si ipse deus non sciret nisi se. ğ esset defectibilis re' creaturaꝝ humanaꝝ quãto maxie respectu angeloꝝ: τ sic patet tota rõ. (Immo qd plus est.) hic ponit scdaꝫ rõnẽ ꝯ idẽ: τ pot rõ sic cõponi: illud qd videt̃ cognoscere seipsum nouit aliud extra se. Sed supponat deus cognoscit seipsum. ğ de' nouit aliud ex̃ se. maior ponit̃ tñ τ non probat̃: qꝛ ibi lra. (Qualis ğ est dĩa inter hoc τc̃.) pbat̃: ideo vsq ad illũ dimittat̃ locũ: minor aũt est pert'e vt dictũ est. (Et nõ.) Soluit dubiũ ꝯ pmã rõnẽ: qm sicut dĩ. iz. meta. cõ. 51. Scia viliũ nõ est digna apponi in re nobilissima: sic est de': cui' exẽplũ est: sic vidẽ turpia visibilia nõ decet honesta vidẽtẽ vidẽ. ğ cũ entia gñabilia sint vilia in cõparatione ad deũ nõ decet deuꝫ videre: τ sic ad pmã rõnẽ negat̃ ꝯñtia: τ ad pbationẽ pꝫ sol. ex hoc. eo qꝛ hõ τ angelus nõ sũt pfectissima qualis est deus τc̃. ¶ Hãc ergo qõnẽ remouet. d. τ nõ est dubiũ φ scia est nobilitas τ pfectio: τ ignorãtia totũ ꝯtrũ se hʒ idest est vilitas τ imperfectio: vult ğ dicẽ φ lꝫ ei ꝯgruit scire, vilia nõ pp̃ter hoc vilescit: eo qꝛ τ si obta sensibilia vilia sunt: attñ scia est pfectio et bonitas. (Rursus.) hic ponit̃ tertia ratio: τ cõponit̃ sic: oẽ diligẽs entia habens mirabilẽ gloriã itelligit dilecta: hãc maiorez supponit: et statim apponit minorẽ. d. rursus phi sũt ꝯsueti dicere φ ipse de' est diligẽs sup. entia: τ φ hʒ mirabilẽ gloriaꝫ. i. in hoc: qa misericors est eorũ que diligit. cõiter ğ ꝯ φ deus itelligit dilecta: quoꝝ est misericors. (Unde etiã.) adducit q̃rtã rõnẽ: τ sic cõponit̃: nullũ sciẽs simplr sine quiditate differẽte ab esse est ignorãs ea que sũt ex̃ ipsum: sed deus est simplr sciẽs sine qditate differẽte ab eẽ. ğ nõ est ignorãs res extra ipꝫ. pmo ergo pponit qd. vult destruẽ di. vñ etiã mirandũ est qualr possunt ei talia attribuere. (Posito eni.) Nũc arguit τ ponit minorẽ. d. posito enim φ ipse sciat simplr sine qditate. i. differẽter ab esse: ponit ꝯñẽ sub forma qõnis. d. quõ poterit esse ignorãs oĩa alia preter eũ: quasi dicat nõ. (Cũ pcedũt.) pbat̃ maior τ cõponit̃ sic. nullũ sciẽs simp' a quo pcedũt oĩa ignorat illa. Sciens sine quiditate differẽter ab esse est id a quo procedũt oĩa. ğ nullũ sciẽs simp' sine qditate τc̃. ignorat oĩa alia. huius tangit minorẽ. d. cuꝫ pcedant ab eo. (Qualis igit̃ etiã.) Nũc ponit quintã rõnẽ: τ põt sic cõponi: illud qd est homini mortuo plus ppinquũ est vilius: eo φ ab illo est remotius: sed deus itelligẽs tñ se est ppinquior homini mortuo ipso homine viuo: ergo deus est vilior homine viuo. minor pbat̃: qm homo duo habet. s. φ itelligat se τ itelligat alia: mortuus φ neqꝫ se: neqꝫ alia: de' est in medio. caret enim sciẽtia aliorũ: τ quãtũ ad hoc cõuenit cũ hoĩe mortuo: τ habet sciam sui: τ in hoc differt ab eo. ğ cũ sit in medio est plus ppinquus homini mortuo. Iquit ergo. igit̃ q̃lis etiã est differẽtia iter eũdẽ deũ τ hominẽ mortuũ: nisi qa ipse deus seipsuꝫ nouit: τ mortuus minime: τ per hoc habet̃ minoris declaratio. (Amplius dicimus.) Nunc arguit cõtra illõs qd phi voluũt fugere. d. amplius dicimus φ possumus eos cõpellere: vt cõcedãt pluralitatẽ in deo hñdicto: qd itẽdũt fugere hoc mõ. vꝫ aut scientia dei eadẽ est qd ipse deus: aut differũt adinuicem: si differunt: ergo statim est pluralitas in deo. si sunt vnum τ idem. ergo qualis differẽtia est in hoc τ dictũ dicẽtis φ scire hoc seipsum idem est qd ipsum. i. nulla: idẽ eniꝫ erit dicere: scia dei non differt a deo: τ φ ipse nõ scit nisi se tñ. Destruit hoc. d. sꝫ hoc est sũma fatuitas: qd declarat per exẽplũ hoc modo. d. hõ nãqꝫ multotiens essentiam suipsius ignorat: τ scit qd est postea. i. accidẽtia: et tũc quãdoqꝫ remouet̃ illa ignorãtia arguẽdo ab accidẽtibus ad essentiã inquit modo: τ hec. i. scia sui τ accidẽtiũ differũt adinuicẽ sine dubio: τ videt̃ mihi φ Alga. voluit per hoc inuere hãc rõnẽ: quicũqꝫ scit difficilius scit facilius: sed deũ scire eẽntiã est difficilius q̃ȝ scire posteriora vt patet in exemplo de hoĩe. ergo sciẽs essentiã suaꝫ sciet posteriora. (Et lꝫ.) Nũc ostẽdit respõsionẽ phoꝝ esse ex ppositũ: ipsi eniꝫ credebant euadere a cõpõne in deo dicendo φ deus scit se tñ: ideo sciencia eius non est cõposita. ꝯtra arguit Alga. d. τ lꝫ diceremꝯ φ deus sciuit seipm: non sequit̃ ex hoc φ ipse cum eius scia sit vnũ τ idem: vt posito φ homo sciat tñ se: non sequit̃ scientiaꝫ hominis esse idem qd homo. (Et si forte.) adducit eua'nes phorũ ab hac replica. d. τ si forte dicti phi dicerent φ ipse deus purus est intell's absqꝫ alia suba: τ per ꝯsequens silitudo hoĩs τ dei nihil est: qm homo materialis est τ cõpositus: cõtra arguit. d. dicimus nos φ hoc est impossibile: cuius rõnẽ ponit: τ põt sic cõponi. omnis denolatio τ accidens additum intellectui facit cõpositionẽ: hanc maiorez supponit: explicat minorẽ. d. scia enim est quedã denominatio intellectus que subio sine dubio idiget: vt in aliꝯs accidentibus eiusdem rationis reperit̃. cõcludit errorẽ eorum. d. vnde dicimus φ ex hoc apparet defectus phorũ in pñti pposito τ ordinat se ad sequẽtia: τ pmo eius pꝫ: hec igit̃ sunt que ꝯtinent̃ in presenti dubio. AVER.

Nos dicim' φ loqui de ipsius dei gloriosi scia. vꝫ tã de se q̃ȝ de aliꝯs entib' nõ licet: imo phibet̃ manifeste a legibus nr̃is. s. nõ mõ dialectico seu topicali: sed etiã sophisticali: τ maxie ponere in libris q ad man' cuiuslibet pueniẽt: τ qꝛ vulgus vt manifestũ est cõprehẽdere talium veritateꝫ nequit ipsoꝝ ruditate subtilitateqꝫ rerũ: ideo iducit eos ad isudandũ vt diuinitatis negligant pulchritudinẽ. Et ideo non sunt talia oĩbus liberanda: multa enim incongrua possunt ex hoc oriri: τ hec est causa: quare via leges ponentiũ differt a phorũ via. s. qꝛ via legis simplex τ narrata ponit̃. Si forte nãqꝫ demonstratiue loqui insudauerint se: vulgares obiꝯcerẽt eoꝝ auctoritatibus: τ excitarẽt dubia τ argumẽta sophisticalia: essent igit̃ dicta verba in fine in errore: vñ valde sunt laudanda dicentis verba: φ q tradit vulgis similis est qui dat venenũ quibusdã corporibus quorũdam aialium. vꝫ φ illud venenũ fit eis mortificale: venena nãqꝫ sũt res relatiue: qꝛ aliqua sunt venena alicui aiali: alicui ꝯo sunt cibaria. Vñ sile est de ppositis dubiꝯs cũ vulgis: τ iõ semp decet dare cuilibet id qd

sue nãe cõpetit: τ nos iccirco: q̃a in B libro cuȝ pħis veracibus itẽdim⁹ licite loqui. igit̃ est nobis de p̃dictis tractare hic latenter: alio eni modo cauendũ valde a nobis est: vnde redibimus ad ꝓpositũ dicentes q̄ peripatetici tractãtes de oibus cõprehensibilibus iuenerũt esse duobus modis. vȝ possibilia sensibiliter vt corpora idicabilia τ actualia in codẽ gñe exñtia: τ comprehensibilia ab intellectu: vt sunt sensibiliũ reruȝ quiditates τ ipsarũ nature. s. nãe subarũ sensibiliũ τ accidentiũ: τ iuenerũt dicti pħi q̄ res q̄ditatem habẽtes ƀm veritatẽ sunt corpa: τ intẽdimus de q̄busdã denoiationibus in eisdẽ corporib⁹ exñtib⁹: ex q̄b⁹ dicta corpa actualr̃ reperiunt̃ τ p̃parant̃, vt ab eis aliq̃ ꝓcedãt corpea. τ dĩnt he denoiationes ab accñtibus apõ philosophos in eo q̄ accñtalr̃ sũt res addite super subam indicatã per se existentẽ: τ dicte denoiationes nõ sic se hñt: imo ipsemet idẽ sũt q̄ sube rerũ indicatarũ p se exñtiuȝ: itaq̄ȝ si imaginaremur remotionẽ dictarũ denoiationũ subm totalr̃ remoueret̃: τ inuenim⁹ veritatẽ harȝ denominationũ que in idicatis entibus reperiunt̃ ab opibus cuiuslibet corporȝ. V. g. repertuȝ est ab eis q̃re plãta sit planta: rõne vȝ cuiusdã operis sibi ꝓprij. Silr̃ de aialibus ex q̄busdã proprijs opibus cuiuslibet corȝ: τ codẽ mõ cõprehẽderunt formas brutorȝ. vȝ ex virtutibus τ actionibus ipsorȝ ꝓprijs in eis. Ampli⁹ iuenim⁹ q̄ he denoiationes sunt in subis earũ sube: τ hoc inuentũ fuit ab eis ex entiũ de specie ad spẽm: aut de gñe ad genus dictarũ denoiationũ ꝯuersiõe vel p̄mutatiõe: vt p̄mutatio nãe ignis ad aquã. vȝ q̄z remota denoiatione ex aqua ignis fit τ ab codẽ opus igneale ꝓcedit. Vñ pȝ q̄ ipsi sũpserũt signũ subi ex passionibus: sic̃ signuȝ forme reperierunt ex actionibus. Impossibile est eni q̄ actio τ passio ab vna τ cadẽ natura ꝓcedãt. Quare diffinitiue posuerũt q̄ oia corpa ex duabus naturis ex agẽte τ patiẽte. s. ex mã τ forma cõponunt̃. Nuncupat̃ eni agens forma τ q̄ditas τ suba: τ patiẽs subm: τ elm: τ mã. Et apparuit eis q̄ corpa sensibilia nõ sunt simplicia: τ ad sensuȝ appet. vȝ de corpib⁹ simplicib⁹ esse cõposita. q̄ðlibet nãq̄ȝ corp⁹ actionẽ τ passionẽ hẽt. Preterea opinant̃ q̄ id qð de p̃dictis duabus naturis ad sensuȝ cõprehẽsis ex mã τ foia compositis tm̃ ab intellectu comprehendit̃ est forma: q̄z forme sunt intelligibiles semp̄: τ intellectus quãdo ab humano intellectu separãtur a subis earũ. Silr̃ esse accñtium diuidit̃ in intellectu ad has duas naturas: lȝ subm verũ τ priũ corȝ sit corpus cõpositũ ex p̃dictis duabus naturis. ¶ Declaratis igitur istis ꝓcedũt vlterius speculari que duarũ predictarũ naturaruȝ alterã precedit: τ iuenerũt q̄ actus precedit potentiã prout agens p̃cedit actuȝ. Deinde conati sunt speculari de causis τ causatis: τ induxit eos inuestigatio ad causam primã actualẽ que ceteras omnes causas entiuȝ supercellit. Quare opȝ q̄ sit purus actus τ nullatenus potentiã retineat. Si enim aliquo modo potentiam retinet cẽt necẽio causata quodãmodo: τ causa alio modo. ergo non esset prima: τ quia quodlibet purũ τ nudũ a potẽtia apud pħos itellectus est necessario: opȝ ergo q̄ prima causa necessario sit intellectus. Hec est sũmatim opinio pħorũ: τ qui vult de istis clarius informari ad abũdãtiam librorũ cõcurrat p̄ipateticorȝ. ¶ Prelibatis ergo his que mouerunt pħos ad opinandũ q̄ principium mundi. s. prima causa sit simplex τ purus intellectus coacti fuerunt dicti sapientes inuestigare de ordine mundi: τ q̄ ordo huius mundi ex ipsius parte ꝓcedit a sciencia cuȝ illa sciẽtia sit principiuȝ mundi τ dat sibi esse τ est ordo intelligibilis: τ hoc sine dubio taliter est difficilis comprehẽsionis. Propter qð nõ est mirũ si nõ ingrediat̃ cor vulgariũ: q̄z subtiles vix possunt lumẽ rarissimũ horȝ ꝓpositorũ respicere. Amplius oia verba huius hois relictã: in q̄bus reprehẽdit pħos de predicta opione: non sunt nisi ambages ad complacẽdũ vulgis τ rudibus hoibus fingẽtibus legẽ seruare. Ergo qñ ip̄e dixit qualis est gloria entis simplicis sine quiditate τ absq̄ȝ scia eius qð ab eo ꝓcedit τc̃. Dicimus q̄ sunt verba erronea τ absurda. Si eni pħi posuerũt q̄ditatem nudam a subto: est ergo necessario a denoiationibus denudata. Non eniȝ potest esse subm denominationum: nisi composita fuerit ex nã potentie τ natura actus: ergo prima causa est quiditas absoluta: τ oia alia entia a predicta quiditate quiditateȝ habẽt: τ dicta prima causa est ens sciẽs omnia entia absolute: entia nãq̄ȝ esse habent τ sunt itelligibilia prout ipse seip̄m scit. Postq̄ȝ igit̃ vltima cã est: habent igit̃ entia esse: τ sunt intelligibilia ab eo: τ ab ipsius scia. ergo est cã esse predicatuȝ: τ q̄ sunt intelligibiles τ pħi negant q̄ sit scia dei in entibus silis humane sciẽtie in esse. Scia enim humana causatur ab entibus. ergo sciẽtia dei in entibus opponitur humane sciẽtie. Rursus id quod dixerat qualiter possunt euadere q̄ deo glorioso non attribuãt pluralitatem: non enim euadet q̄n scia dei dĩat

ab ipso deo: aut sūt idē: si dūt. ḡ data est plura
litas: si sūt idē qualis est ergo dīia ꝛc. Dicim⁹
ꝙ in istis ꝟbis ostēdit aut suā fatuitatē aut pra
uitatē. Declaratū est eni ꝙ quedā denoiatiōes
sunt digniores denoiari de subalterare qñ suba
per se exñs est in actu: imo tm̄ exñtia3 in seipsis
hñt. vnde modus eēndi huius denoiationis to
tū ꝯriū se hēt ad modū accñtiū: l3 videaꝛ de qui
busdā ꝙ indigent de subo in reb⁹ ꝑmutabilib⁹.
Radix nāq3 accñtiū est ꝙ ab alijs habeat sustē
tationē ꝛ qditatē. Sustentanꝛ aūt per se nisi id
qd̄ iterdū accidit reb⁹ ḡnabilibus ꝛ corruptibi
libus accidat: quaꝝ qditates idigeāt de subto.
Et ideo hec denoiatio valde dīt ꝛ distat a natu
ra accñtiū. ḡ q sciaz dei spūit: q3 assimilaꝛ natu
ris accidētiū sūme excecatus est: aut prauiter i
tendit homines a veritatis via deuiare.

℄ Nūc Auer. vult ridere dictis Alga. ꝛ p̊ ꝑponit excusa
tionē ei⁹. 2ª ibi (Uñ redibim⁹) icipit declare ꝟitatē de
dictis ab illo: lquit ḡ. Dicim⁹ nos ꝙ loq de ipsi⁹ dei glo
riosi scia. v3 tā de se. i. scia ei⁹ q̄3 de alijs scibilib⁹ entibus
nō licet: imo ꝓhibeꝛ maˣᵉ a legib⁹ nr̄is. s. nō mō dia^{co} seu
topicali: s3 ēt sophisticali: ꝛ maxie sup. ꝓhibeꝛ ponere in
libris q ad manus cuiuslibet ꝑuenient. (Et qa vulgus: vt
manifestū est.) Nūc ponit qd̄ ia3 seqꝛ ex illo. d. ꝛ q3 vul
gus vt manifestū est nequit cōprehēdere ꝟitatē taliū: ipso
rū. s. vulgariū ruditate: q pro ꝛ reru3 subtilitate: iō iducit
eos ad isudandū vt negligāt pulchritudine3 diuinitatis:
ꝯcludit illud. d. ꝛ iō nō sūt talia oib⁹ isserēda: multa eni
Dr̄ia iter viā ꝑhoꝝ ꝛ legis. incōgnita pr̄ter hoc oriri. Tūc dāt dīia3 iter vias legis ꝛ
ꝑhie. d. ꝛ hec est cā q̄re via ponētiū leges dīt a via ꝑhoꝝ.
s. qa via legis simp^{r} ꝛ narratiua ponitꝛ: cui⁹ rōnē ait: nāq3
ꝑ q3 si forte demo^{rie} loq isudauerint se ꝛ vulgares obijce
rēt eoꝝ auctoritatib⁹. i. rōnib⁹: ꝛ excitarēt du^{s} ꝛ org^{ta} so
phisticali: igiꝛ dicta ꝟba legis eēnt in fine. i. eādē in erro
re: vult ḡ Auer. ꝙ lex d3 poni sine rōne: qꝛ si poneret cū
rōne: ita ꝙ tm̄ credaꝛ ꝑꝑ rōnē: tūc vulgares si riderēt il
li rōni forte crederēt opp^{m} legis: ꝛ istud dictū Auer. est ēt
verū s̄m legē nr̄aꝝ: debet eni theologi tm̄ rōnib⁹ ꝯ leges
soluē ꝛ nō rōnes apponere ꝑ lege. (Uñ valde) ꝛ cū dixit
hoc cōmēdat dcm̄ cōe ꝛ dicit: vñ valde sūt laudāda ꝟba
dicētis ꝙ q tradit vulgis silis ē ei q dat venenū qbusda3
corpib⁹ quorūdā aīaliū. v3 ꝙ illō venenū fit eis mortifi
cabile: venena nāq3 sūt res relatiue: qa aliq̄ sunt venena
alicui aīali: alicui ꝟo sūt cibaria: vñ sil'e est de propositis
dubijs cū vulgis: ꝛ iō semꝑ decet dare cuilibet id qd̄ sue
Nota. nāe cōpetit. ℄ Debes scire ꝙ h̄ hō fatu⁹ fuit quātu3 ad
hoc: credit3 eni oēs leges esse datas ab hoib⁹: vt Auic. dīc
io. meta. sue. c. 2. ꝛ credit ꝙ legislator d3 aspicere inclina
tionē ꝑploꝝ ꝑuītie: ꝛ s̄m eā ponere leges: sic fecit mahu
met⁹: q vidēs saracenos maxie iclinatos ad coitū ꝯcessit
eis vxores innumerabiles: ꝛ mlta mirabilia que narrat in
li. sui noui ordinis q dr̄ Alcoran⁹: ꝛ in h̄ mētiꝛ h̄ hō: imo
appet ꝑꝑ hoc legē nr̄am nō potuisse eē nisi ex deo: in qua
eni lege ꝑcipiꝛ paupta: castitas: ꝛ obediētia plaq̄3 in no
stra: sūt eni ꝯ iclinationē nr̄am hec 3ª. ꝛ iō cū auctor nr̄e
legis vicit nos his: nō potuit esse nisi deus: imo videmus
Aui. in cō. sue meta. c. 7. deridē mahumet. ait eni lex nr̄a
Promissio legis mahumeti. quā dedit mahumetus ordīt dispōnē felicitatis ꝛ misie
que sūt s̄m corp^{r}alia est ꝑmissio que attendiꝛ s̄m itelle
ctū ꝛ argumētationē demr̄atiuā: vt ꝑphetia approbat: ꝛ
hec est felicitas ꝛ miseria aīaꝝ que ꝑbanꝛ argumētatio
nibus: qꝛ quis nostre extimatiōes debiles sint ad imaginā
dū eas nūc ꝑꝑ cās q̄s ego ostendā. sapiētibus ꝟo theolo
gis maior cupiditas fuit ad ꝯsequēdā hāc felicitatē q̄3 fe
licitatē aīᵉ: que q̄uis dareꝛ eis: tñ nō attēdūt ea3 nec ap
preciati sunt ea3: in cōparatione huius felicitatis: que est
coniugatio ꝑme ꝟitatis. hec ille. vbi aperte dat intelligere
illā legē esse positā ad ꝑplī inclinationē magis q̄3 ad ve
ritatē: ꝛ holu3 salutē: ideo apparet apte legē nr̄a3 eē verā
ꝛ ex deo positā imᵉᵉ. (Et nos) Nūc ꝯcludit cām q̄re vlt
dicere de his alio mō ꝛ inquit. Et nos iccirco: qa in h̄ li⁹
cū ꝑhis veracibus intēdimus licite loq: igiꝛ est nobis de
predictis tractare h̄ latenter: alio eni mō est cauēdū val
de a nobis: ꝛ sic vult loqui hic cū difficultate: qꝛ nō vale
itelligi a vulgaribus: sed tm̄ a perf^{tis}. (Unde redibim⁹.)
Cū ꝑposuit excusationē: nunc exequiꝛ: ꝛ p̊mo accipit que
dam fundamenta: ꝛ inquit: vnde redibimus ad ꝑpositū
dicētes ꝙ peri^{ci} tractantes de oibus cōprehēsibilibus in
uenerūt cōprehēsibilia eē duob⁹ modis. v3 possibilia sen
sibilit: vt corpa idicabilia. i. demōstrata iduiidua ꝛ actua
lia existētia in eodē gñe: est ergo vnū genus cōprehensi
biliū sensibile: vt iduiidua demōstrata. (Et cōprehēsibi
lia.) Nūc ponit scd̄m genus: ꝛ inqt. ꝛ cōprehensibilia ab
itellectu: ꝛ sunt qditates sensibiliū eoꝝ ꝛ ipsaꝝ nāe. i. for
me subaꝝ sensibiliū ꝛ accidentiū. Est ergo s̄m genus cō
prehēsibile qditas rei sensibilis siue accidētis: siue subē
hoc est ergo vnū fundamētū Auer. q. s. comprehensibile
est duobus modis. s. sensu ꝛ itellectu: sensu vt indiuiduū
demr̄atum itellīa vt qditas rei sensibilis. (Inuenerūt.)
Nūc declarat quoꝝ est qditas que ab intellectu compre
hendiꝛ: ꝛ inqt. ꝛ iuenerūt dicti ꝑhi ꝙ res quiditatē habē
tes s̄m veritatē sūt corpa. i. cōposita ex mā ꝛ forma. (Et
intendimus.) Posset qs ambigere hec diuiso nō est suffi
ciēs: qꝛ sunt quedā que non sunt subē nec accñs: vt sunt
ꝑpria subaꝝ. Cui ridet. d. ꝛ intēdimus sub accñtis noie
de qbusdā denoiatiōib⁹ in eisdē corpib⁹ existib⁹: ꝛ ex qb⁹
i. ꝑpter que dicta corpa actualia repiunꝛ. i. ꝑꝑ que corpo
ra cōposita sunt: ꝛ ꝑpter que preparanꝛ: vt ab eis aliqua
Eliōta et mixta habēt duplex esse. ꝑcedat corpa. ℄ Debes scire vt accipiꝛ 2ᵒ ꝑige^{ta} ꝛ eliōta ꝛ
mixta hīc duplex esse. s. sensibile ꝛ entitatiuū seu qdita
tiuū quātū ad p̊mū esse reqrunꝛ q̄litates p̊me: rōne q̄ꝝ
hñt esse tale: ꝛ rōne q̄ꝝ agunt ꝛ patiunꝛ. 2ᵒ mō nō requi
runꝛ cū vt sic abstrahant ab eis: vult ḡ ꝙ sub gñe accidē
tis ꝯtineanꝛ talia ꝑpria corpibus sensibilibus. (Et diffe
runt) q3 posset quis dicere: an illa sint absolute accidētia
solū: ꝛ differūt he denoiationes ab accidentibus apud
ꝑhos: eo ꝙ accñtia sunt res addite sup subam indicatā. i.
demonstratam per se exñtē. i. idiuiduā: ꝛ dicte denoiatio
nes nō sic se hñt: imo ipsemet idē sunt ꝙ subē rerū idica
tarū. i. demōstratoꝝ per se exñtiū. Et qa hō dispōnes nō
sunt idē s̄m rē ipsis subtis statim se limitat: ꝛ dīt. itaq3 si
imaginaremur remotionē dictaꝝ denoiationū subm to
taliter remoueꝛ. est ergo ibi identitas insepabilis et non
identitas eēntie: ꝛ in hoc errāt multi qui credūt subm et
ꝑpriū esse vnā rem: ꝛ est error maximus ꝛ in metb^{ca} de
straiꝛ. p3 ḡ q̄ualr nō sunt absolute accñtia: sed quodāmo
do. (Et inueniemus.) Nūc ponit artē qua hō denoiatio
nes isunt vel reperiunꝛ inesse subiectis: ꝛ inquit: ꝛ iuenie
mus veritatē haꝝ denoiationū que rebus indicatis repe
riunꝛ. i. que rebus demōstratis insunt ab operib⁹ cuiusli
bet corporis. ꝟ. g. repertū est ab eis quare planta sit vege
tatiua: ratione. v3 cuiusdā operis sibi ꝑprij vt est vegeta
re. similr de aīalibus ex qbusdā proprijs opibus cuiusli
bet eoꝝ reperiꝛ sup. ꝑpriū eius ꝛ eodē cōprehēderūt for
mas hrutoꝝ. v3 ex virtutibus ꝛ actionibus ꝑprijs ipsoꝝ
in eis: modus ergo est ex operationibus proprijs rebus:
ꝑpria eni opatio arguit ꝟtutē ꝑpriā: ꝛ hec est denoiatio

que cõpetit sube p se. (Amplius) Nãc dat artē iueniēdi qualr hꝫ dispões sint sibe rez: ⁊ ingt amplius iueniem⁹ ꝙ hc denoiationes sūt in subiis eaꝝ sube: oñdit eñi hoc. d. ⁊ hoc iuentū fuit ab eis ex ꝯuersiõe dictoꝝ denoiationuꝫ vl pmutatiõe entiū de spe ad spēz: aut de gñe ad gen⁹: vt pmutatio nāc ignis ad aquā. vꝫ qꝛ remota denoiatiõe. i. ppo accñte ex aq̃ fit ignis: ⁊ ab eodē accñte ppo post pcedit opus igneū: qm ignis genit⁹ ignis lignū ⁊c. pꝫ ergo nunc ars iueniēdi hꝫ ppa accñtia eē subas corporū.

Questio. Sed in his ē locus qõnis: qm vt dctū ē p physicoꝝ. Impoīe est accñs vni⁹ eē subaz alteri⁹: sicut qd vere est nulli accidit: qño ḡ hꝫ ppe q̃litates pñt eē sube elntorū cū sint accñtia in istis. ℂ P. Auer. declauit in 5° phy. cõ. io. hꝫ q̃litates nõ eē subas elntoꝝ. h aūt dicit totū oppositū.

Opinio Alexan. ℂ In ista qõne fuit opio Alexā. vt narrat Auer. 5° phy. cõ. io. s. ꝙ q̃litates pme in corpib⁹ mixtis sūt accidētia: in elntis sūt sube: huius aūt rõnē dixit Alex. qm Ari. in pñtis dixit ꝙ sube nihil ē ꝯriū. in li° aūt de gñone vt in 2° tex. cõ. 49. dixit ꝙ ignis ē ꝯri⁹ aq̃: ⁊ terra aeri: mõ h nõ põt vificari nisi ponēdo ꝙ hꝫ q̃litates sūt sube elntorū ⁊ nõ subaꝝ mixtaꝝ. Põt hec opio adhuc pbari: qm vt Aui. ingt i epl̃a de cā ⁊ cāto. cā est id ad cui⁹ eē seqt̃ aliud: sed ad eē haꝝ q̃litatū seqt̃ elntū: ⁊ ad remotionē removet̃ in p° fig. q̃litates ille sūt cā elnti: vel igit̃ agētes: vel formales: vel finales: vl mãles: nõ agētes: vt dictū est in disputatiõe 3ª. nec finales cū sint deteriores: nec mãles cū subm sit mã accñtiū 4° metaphy. cõ. 2°. formales: ⁊ p ꝯñs sube: qm foīa vt dicet̃ in h loco di suba eius: cui⁹ est forma. ℂ P. oē illud p cui⁹ variationē res variat̃ in noie ⁊ diffinitione est suba illius: vt Auer. ingt p phy. cõ. 63. et in p caplo de suba orbis. sed p variationē q̃litatū pmarū elnta variant̃ in noie ⁊ diffone. ḡ sūt sube elntoꝝ. ℂ P. omne illud p qd res nãlis exit in ppriā opationē est forma ei⁹: qꝛ vt dicet̃ statiꝫ actio fac̃ scire formā: passio mãꝫ: ⁊ h dictū est. 8. meta. cõ. 12. sed p hꝫ q̃litates elnta exeunt in suis ppꝛijs opationib⁹. vt dictuꝫ est in lib. de gñone: et de sensu ⁊ sensato. ḡ vt prius. ℂ P. illud p qd res definit̃ est suba rei definite: sed Aristo. docet scdo peri⁰ definire elnta per hꝫ qualitates pmas. ergo hꝫ q̃litates sunt sube elntoꝝ: iste ergo pñt eē rõnes qbus Alexā. forte credidit illā positionē quā sibi iposuit Auer. ibi. Auer. aūt 5° phy. cõ. io. ꝯdicit huic opioni: vt iquit ipoīe est vt aliqd i aliq̃ sit de aliq̃ pdito: ⁊ in alio de alio: ita ꝙ calor sit in hoīe de q̃litate: ⁊ in igne suba. Impoīe ḡ est vt calor sit qualitas mixti: ⁊ suba elnti. ℂ P. Ari. in lib. de sensu dixit. nullaꝫ subaꝫ esse pn⁰ imediatū sue opationis: sed calor est pn⁰ imediatū opationis ignis: ḡ calor nõ ē suba ignis. ℂ Cõfirmat̃. dic̃. n. ꝙ ignis agit iquātū calꝫ: ⁊ nõ iquātū ignis mõ qd dicit li ignis: nõ mãꝫ: vt dic̃ Ap. qꝛ reduplicatio sit a nihil eēt. ḡ formā.

Quid sit Ioã. de opinione Alexan. ℂ Propter hec Ioã. in 5° phy. opinatus est hāc non fuisse opionē Alex. ingt eni. verecūdū eni est tāto phõ: ⁊ sic subtili: sicut fuit Alexā. attribuē talē errorē manifestū: ꝙ q̃litas sit suba: hec eniꝫ ppositio ē imediata nulla q̃litas est suba: vt di p posterioꝝ: sed ois q̃litas est q̃litas. ḡ nulla q̃litas est suba. arguit̃ ḡ sic: nulla q̃litas est suba ois foīa subalis est suba. ḡ in p scdo: nulla forma subalis est q̃litas: ꝙ aūt istā rõnē ignorauit Alex. nõ credo q̃uis q̃si oēs loquētes d hac mã vsqꝫ nūc dixerūt istā fuisse opionē eius: ecce qño Ioã. palā detestatur

Contra Ioan. Auer. quē visus est seq semp. ℂ Sꝫ h bon⁹ hõ nihil dic̃. ꝙ eni illa fuerit opio Alexā. appet ab eo apte in li° de sensu. ca. de sapore. pticula illa. Si igit̃ aq̃ eē est ifridare ⁊c. vbi mouet qõnē ⁊ soluit: ⁊ in solone ponit opionē eius: ⁊ Ioã. tñ accipit vba qõnis: ⁊ tacuit vba solonis: vl pp malitiā: vl qꝛ accepit ab alio q nõ vidit Alexā. ⁊ tu vide eū: ⁊ nolui adducē vba ei⁹: qm ego posui illa in trac. de suba orbis: quē scripsi mītis dieb⁹. ℂ P. qd dicit iste hõ: nõne Themisti⁹ est maioris auctoritati q̃ ipse: ⁊ attñ ait 5° phy. sic. huic occurrit Alexā. ꝯceditqꝫ nõnullas ignis q̃litates esse q̃litatib⁹ aq̃ ꝯrias: frigiditatē caliditati: ⁊ humiditateꝫ siccitati: nec tñ ex eis accipi vult vniuersuꝫ ignē eē aque ꝯriū: qppe que nõ ex q̃litatib⁹ tñ: sꝫ ex alijs quoqꝫ corpusculis constent. ecce ꝙ Themisti⁹ refert q̃si vba formalr Alexā. in lib. de sensu. c. dcõ. qño ḡ Ioã. psumpsit dicere illud: pp qd verecūdet̃ h hõ qui parū aut nihil sciuit: sꝫ psumpsit scire: opio ḡ Alexā. est vt dicit Auer. ⁊ Themistius sine dubio.

ℂ Et postq̃ ipugnata est opio Alexā. superest mõ declare mētē Auer. in hꝫ qõne. Ubi debes scire ꝙ elntū põt duplr accipi. vno mõ i se ⁊ quo ad eē ei⁹: alio mõ quo ad nos put. s. a nobis cognoscit̃ ⁊ itelligit̃. p mõ adhuc elntū põt accipi vt hēt eē qditatiuū ⁊ subale: alio mõ vt hēt eē nãle: ⁊ 3° vt hēt eē opatiuū. vꝫ vt agit ⁊ patit̃. si 2° mõ vel itelligit̃ actu physicali vel actu metaphysicali. Pō [illegible] Duplex elementum põt capi.

ℂ His hitis dõꝫ ꝙ si elntū ꝯsiderat̃ quo ad eē qditatiuū in se vt sic q̃litates nõ sūt eēntia neqꝫ ps eēn⁹ elnti. imo tota eēn⁹ elnti vt sic erit forma: ⁊ deferēs eēn⁹ erit mã vt declaraui supius: ⁊ sic vificat̃ dictū Auerro. 5° phy. cõ. io. vbi ꝯ Alex. dixit q̃litates nõ eē formas eltoꝝ: ⁊ 8° meta. cõ. 5. vbi oñdit hꝫ q̃litates nõ eē subas elntorū. ℂ Si aūt ꝯsiderat̃ quātū ad esse nãle vt sic q̃litates sūt sube seu eēntie elntoꝝ: qm quātū ad esse phicū ⁊ nãle q̃litates sunt pn⁰ eēndi nãlr eoꝝ: eo qꝛ ipsis ablatis auferet̃ suba eoꝝ: ⁊ ipsis positis ponunt̃ sube elntoꝝ: imo sic sūt ppa elntoꝝ: ⁊ elnta intendunt̃ ⁊ remittunt̃ fm intensionē ⁊ remissionē haruꝫ q̃litatū: vt 3° celi dic̃ cõ. 67. ⁊ sic põt verificari dictuꝫ ei⁹ h ⁊ 3° celi. cõ. 30. 31. et 32. vbi ait. Deide post hec pscrutabit̃ d q̃litatib⁹ ⁊ q̃titatib⁹ eoꝝ. s. que est suba elnti: ⁊ si sūt corpa ⁊ q̃ corpa sūt: ⁊ quoꝝ sūt elnta. Deide pscrutat̃ de q̃litatib⁹ eoꝝ: p q̃s sūt elnta: ecce qño ponit elnta eē p hꝫ q̃litates: ⁊ illas eē subas elntorū.

ℂ 3° dico ꝙ si cõsiderent̃ elnta quātū ad eē actiuū ⁊ passiuū: vt sic q̃litates sunt nãe ⁊ forme nãles elntoꝝ: eo qꝛ sine hꝫ q̃litatib⁹ elnta nõ pñt opari nec actiue neqꝫ passiue: qm vt di in li° de sensu: ignis nõ agit iquātū ignis: sꝫ inquātū calidus: ⁊ sic verificat̃ dictū Ap. 2° pi⁰. vbi dixit elntoꝝ dias eē q̃litates tāgibiles. Nota si võ ꝯsideret̃ quo ad nos: vt sic dõꝫ ꝙ q̃litates sūt qditas vel diie elntoꝝ: qm nõ pñt itelligi a nobis quo ad dias ppatiõ vtimur q̃litatib⁹ loco illarū: vt dicit Auer. 5° phy. cõ. io. ⁊ 8. meta. cõ. 5. ⁊ in lib. de suba orbis: si võ ꝯsiderent̃ cõsideratione me⁰. s. iquātū sube sūt: vt sic sola foīa ⁊ mã ē pn⁰ eēntie ⁊ qditatis: imo foīa: vt dixi solum. Dõm ergo ꝙ q̃litates sūt vno mõ forē seu eēntie elntoꝝ siue sube: alio mõ nãe elntorū: alio mõ qditates seu diie elntoꝝ. sūt qdē forme seu sube seu eēntie put hñt eē elnta per illas in eē nãli: sunt quoqꝫ nature put elnta hñt agere vel pati pp illas: sunt tertio qditates ⁊ diie put diffinit̃ a nobis phica ⁊ naturali diffinitione: ⁊ sic colligendo dicta Auer. q̃dam cuꝫ quibusdaꝫ verificabunt̃: alia que iuicē repugnare videt̃.

Solo ad argumenta Alexan. ℂ Ad argumēta pro Alexandro. Ad pmū dõm ꝙ elnta sunt ꝯria: non quo ad subas pure quiditatiue sumptas: sꝫ quo ad q̃litates: ⁊ est solo Auer. in 5° phy. cõ. io. ⁊ in pmo cap de suba orbis. ℂ Ad scdaꝫ rñdet Auer. 5. cõ. 8. meta. di. ⁊ ignis aufert̃ mediāte calore. nõ p neqꝫ p se: sed mediāte ablatione forme ignis: sicut quādo aufert̃ risibilitas aufert̃ hõ: sed nõ pmo: sed mediāte ablatiõe rõnabilitatis: ⁊ sic p idē pꝫ ad 3ᵐ formalr. ℂ Ad 4ᵐ solo pꝫ: sūt eni q̃litates de esse elntoꝝ put agūt vel patiunt̃: vt dicebam. ℂ Ad 5ᵐ solo Auerro. fuit dicta ꝙ nõ ponunt̃ tāq̃ diie: sꝫ put sunt vicine dijs ppꝛijs ⁊ put elnta ꝯsiderāt̃ ꝯsidera⁰ phica ⁊ nãli: ⁊ sic pꝫ solo qõnū ⁊ opio Auer. opus est ḡ vt ad fmonē ei⁹ veniā ipm vt pus exponēdo.

(Uñ pz q ipsis.) Dabitis his ɔducit modũ q̃ mã luenit̃ ꝛ modũ q̃ forma: ꝛ ingt. vñ pz q ipsi süpserũt signũ subtil i. mãe ex passiõib⁹. sicut signũ forme repierũt ax actionibus. cuius rõnez apponit. d. impoſe est. n. q actio ꝛ passio ab vna ꝛ eadẽ re ꝓcedãt. ꝛ sic appet illud dictũ in. 8. me^{te} cõ. 12. vbi positũ est q actio fec̃ scire formã: trãsmutatio mãm. ¶ Et debes scire vt capit̃. 9. meta. cõ. 2. q mã ꝑ se patit̃ corruptiue. i. est subm ꝑ se corruptiõis. forma aũt ꝑ accñs rõne mãe: dictũ g̃ Auer. itelligi dz de actiõe ꝛ passione corruptiuis: qm̃ de actiõe ꝛ passio ꝑfectiuis ꝛ equocis sat poſe est idẽ agere in seipsuz: vt pz de formis mãli q̃ ꝓut ẽ forma agit: ꝓut est in mã recipit motuz: vt pz. 3. ce. cõ. 28. ꝛ. 4. celi. cõ. 22. ꝛ. 8. phys. cõ. 40. ꝛ sic pz dictũ hoc.

Mã ꝑ se ẽ sbz corruptiõis. forma vo ꝑ accñs.

(Quare diffinitiue.) Itez ex hoc cõducit aliud. d. quare diffi^{te} posuerũt q oĩa corpa ex duab⁹ nãis. i. ex agente ꝛ patiente. i. ex mã ꝛ forma cõponunt̃. ꝛ statim exponit termios. d. nũcupat̃. n. agẽs forma: ꝛ qditas: ꝛ suba: ꝛ patiens appellat̃ subm: elm: ꝛ mã. dr̃ qdẽ agẽs forma ꝓut est pn^{m} ꝑpatiõis. dr̃ qditas ꝓut est pn^{m} intelligẽdi rẽ. dr̃ suba seu eẽntia ꝓut est pn^{m} eẽndi. dr̃ quoqz patiẽs subm ꝓut subest accñtib⁹ ꝛ dispõnib⁹ ꝛ formis. dr̃ elm ꝓut in ipsum resoluit̃ cõpositũ. dr̃ mã ꝓut manet i re cõposita. (Et appuit eis.) Nũc ꝓbat illd̃ corre^{m}. ꝛ p̊ ꝓpõit illud. d. ꝛ appuit eis q cor^{a} sensibilia. i. gnãbilia ꝛ corruptibilia nõ sũt simplicia. ꝛ spãlr appet ad sensuz de illis q̃ min⁹ vĩr. vz. d corporib⁹ simplicib⁹. i. eẽntis esse cõposita. ꝛ apponit rõnẽ. d. qõlz nãqz corp⁹ simplx actionẽ ꝛ passionẽ hz. ꝛ huic addo istã maiorẽ. ꝛ oẽ hñs actionẽ ꝛ passionẽ ẽ corp⁹ cõpositũ. ergo qõlz corp⁹ sensibile est corp⁹ cõpositũ. (P̃. opinãt̃.) Nũc verificat illud qd a pn⁹ accepit. d. pte^{a} sup. apparet q verũ est id qd opinant̃. i. q id qd de ꝑdictis duab⁹ naturis ad se^{m} cõprehẽsis ex mã ꝛ forma cõpositis tñ ab itᵉ cõprehẽdit̃ est forma. cu⁹ rõnẽ dat. d. qz forme sũt itel^{te} semp. ꝛ ite⁹. i. res itellecte qñ sepant̃ a subis eaꝝ ab hũano inte^{u}. i. qñ fiũt vl̃es ꝑ remotionẽ cõditionũ materie. ¶ Et debes scire q mã etiã int̃ itz nõ ꝑ se p̊. cũ nõ int̃ nisi in analogia ad formã: vt declaratũ est in li⁹ physicorũ. id g̃ qd ꝑ se ꝛ ꝓprie int̃ est forma: qm̃ illa est ꝓprie ꝛ ꝑ se fundamẽtũ vlitatis. vt di. Auer. p̊ meta. cõ. 27. ꝛ. 17. ꝛ alibi. (Silr.) Nũc vult log de accñtib⁹. ꝛ ingt. silr eẽ accñtiũ diuit̃ in inte⁹ ad has duas nãs. i. ad materiã ꝛ formã. ponit tñ differẽtiã aliqm̃. d. iz subm vex ꝛ ꝓpriũ eoꝝ sit corpus cõpositũ ex ꝑdictis duab⁹ nõis. s. materia ꝛ forma.

Mã ĩ nõ itell̃ t nisi per analogiã ad formam.

2ᵃ q̃o.

Sed in hoc est locus qõnis nõ ꝑuus. dic. n. Auerro. accñs nõ hr̃e materias nisi cõpositã: ꝛ ꝑ ɔñs tñ mãm in qua: ꝛ nõ ex qua fit. Hoc ꝛ dictis eius ꝛ rõnib⁹ oppugnare vr̃. Dictis qdẽ qm̃. 3. de aĩa. cõ. 5. ꝛ. 14. ait. q nulla itelligẽtiaꝝ est liberata a mã pter pmã. cum igit̃ qõlibet accñs sit q̃libet ite^{a} cõpositiuus. qõlibet accidẽs erit in mã: ꝛ nullũ eoꝝ liberatũ a mã. ¶ P̃. 12. metaph. cõ. 17. ꝛ. 25. vult q forma simplex ꝛ liberata a materia subm nõ possit eẽ. cũ igit̃ multa accñtia sint subta: vt quãtitas ꝛ alia. ergo ꝛc̃. ¶ P̃. 7. metaph. cõ. 35. voluit q si mathe^{ca} abstrahant a mã sensibili: nõ tñ a mã itelligibili. ergo cũ mathe^{ca} sint accidẽtia oz accñtiũ ɔcedere aliquã spẽm mãe. ¶ Rõnibus quoqz: qm̃ oĩs forma educta de po^{a} mãe hz mãm: ex qua fit. vt manifestũ est ꝑ se. 8. meta. cõmen. 15. Sed accñtia sunt forme que educunt̃ de potẽtia materie cũ nõ ex nihilo creent̃: vt ɔstat: ergo accidẽtia mãm hñt ex q̃ fiũt. ¶ P̃. oẽ generabile ꝛ corruptibile dz eẽ cõpositũ ex mã ꝛ forma. vt Auerro. pluribus cõmẽtis. 8^{m}. s. 79. 78. ꝛ. 83. ꝛ. 12. metaphy. cõ. 10. ꝛ p̊ celi. cõmen. 20. ꝛ alibi demo^{t}. accñtia marie sensibilia sunt gnãbilia ꝛ corruptibilia. ergo sunt cõposita ex mã ꝛ forma. hoc ergo qd hic di. Auerro. ꝛ dictis ꝛ rõnibus opponere vr̃. q̃re ꝛc̃. ¶ Oppugnat ẽt eis q̃ dicit Arist. 9. meta. vbi voluit q oĩs forma simplex ẽ tñ act⁹ ꝛ nõ po⁹. cũ igit̃ accñs est forma simplex erit tñ act⁹. ¶ In opp^{m} est qd Arist. dicit. 8. meta. vbi ait. nec q̃cunqz itaqz nã qdẽ nõ suba vo nõ est his mã. Sz qd subycit̃ suba. puta que eã eclipsis que mã: nõ. n. est: sz luna q̃ patit̃. Ubi Auer. cõ. 12. illius ptis inquit. ꝛ accñtia q̃ sunt naturalr in istis corpib⁹ q̃ nõ hñt mãm q̃ sit in po⁹ nõ indigẽt mã tali: sz indigent mã que sit subm tñ. s. in actu: vt eã eclipsis mãlis. eclipsis. n. nõ indiget vt fiat mã in po⁹: sz luna est eã mãlis. vide ecce qũo sentẽtia Auer. h̃ est snĩa Ari. ꝛ qũo sermões sui repiunt̃ inuicẽ cõcordes. ¶ Circa istã qõnẽ Ioã. Iand. in qõnibus suis. 5. meta. maxime. q. 15. opinat⁹ est vl̃r in subis ꝛ accñtib⁹ realẽ cõpõnẽ ex nã generis ꝛ nã dr̃ie realr ꝛ fm rẽ distictis: quoꝝ vna est nã po^{e} passiue. ꝛ altera natura act⁹. v̊. g. albedo cõponit̃ ex nã coloris tanq̃ ex potẽtia receptiua: ꝛ nã dr̃ie q̃ est disgregatio visus. dico naturas diuersas fm rẽ. Hoc aũt nõ v̊ificat nisi in spẽb⁹ generis vni^{ci} qd dicit ꝑp intᵉ ꝛ cor^{a} celestia: q̃ apud ipsum. 2⁹ ꝛ p̊ celi nõ compon^{r} ex nã generis ꝛ dr̃ie. qz nõ sunt eiusdẽ generis vni^{ci}. vt dicit Auer. 2. celi. cõ. 49. ¶ Ex his seqtur q q̃lz forma phũtalis fm opinionẽ hui⁹ hois est cõposita ex duabus ptib⁹ realr distictis: quaꝝ vna est tanq̃ mã: ꝛ altera tanq̃ forma: vel vna tanq̃ po⁹ ꝛ altera. velut actus. Pro hac opione pñt iduci rõnes eius: que qz fere oẽs tacte sũt: iõ breuitati adherẽs sub silẽtio trãseo. vide tamẽ illas loco predicto. ¶ Sz h̃ opio vt videt: ꝛ ꝯ Ari. ꝛ ꝯ Auer. eẽ vr̃. vt ꝑ dictis hoꝝ colligere sat potes. Et etiã rõnib⁹ oppugnare vr̃ multum. Primo: qm̃ tũc accñs pure sũptum posset ꝑ se gnãri ꝛ corrũpi ꝯ Arist. 5. phys. ꝛ p̊ de generatiõe. ꝛ ɔñia satis pz qm̃ hz ꝑ se receptiuũ aliud a subo ꝛ ꝑ se formaz aliã a forma subti. ergo sibi rñdet ꝓprius termin⁹ a q̃ ꝛ ꝓpri⁹ terminus ad quẽ: ꝛ ꝓpriũ subm. ꝛ ꝑ ɔñs oĩa nec̃ia ad verã ꝛ simp^{r} gnõnẽ. ¶ 2⁹ ar^{r} sic. illud qd ẽ totale ꝛ imediatũ pn^{m} agẽdi nõ põt eẽ cõpositũ ex duab⁹ ptib⁹: q̃rũ vna sit po^{a} ꝛ altera act⁹. qm̃ tũc nõ p̊ ageret: sz ꝑ ptẽ q̃ eẽt i eo vt act⁹: sz declatũ ẽ in li⁹ de se^{a}. q accñs ẽ pn^{m} imediatũ agẽdi ꝛ nõ suba: vt etiã Auer. ɔsentit. 7. meta. cõ. 31. ꝛ. 12. metaph. cõ. 18. g̃ accñs nõ põt eẽ cõpositũ ex duab⁹ ptib⁹: q̃rũ vna est tanq̃ act⁹: ꝛ altera tanq̃ po^{a}. Iõ apud Auer. alr dicendũ: qm̃ eo⁹ accñtia hñt mãz qũo gnãnt̃: sz gñant̃ nõ simpliciter vt pncipalia: sz vt supra. vt dicit Auer. nõ. n. gen^{r} albedo: sz albũ vel alb⁹ hõ. ꝛ iõ. 12. meta. cõ. 26. maxime vult Auer. exponẽdo magr̃z el⁹. q pn⁹. so. pñtorũ sũt eadẽ oĩuz fz ꝓportionẽ: ꝛ nõ fz gen⁹ vl̃ spẽz. for^{a}. n. ꝛ puã^{o} ꝛ mã ita vt dicit repiunt̃ in. 9. pñtis. sicut in suba iz sit dr̃ia: qm̃ in substãtia repiunt̃ p̊ ꝛ ꝑ se in aliis pñtis. 9. cũ attributione ꝛ ꝓportiõe. for^{a}. n. p̊ ꝛ ꝑ se dr̃ de suba. attributiõe ꝛ 2⁹ de accñte. silr puõ p̊ ꝛ ꝑ se dr̃ in suba. 2⁹ ꝛ attributione in priuõne accñtis. silr mã p̊. ꝛ ꝑ se dr̃ de mã sube. attributione ꝛ 2⁹ de mã accñtiũ. g̃ sicut for^{a} in suba nõ gen^{r}: sz cõpositũ: ita nec accñs suptũ i pncipali significato. s. vt albedo gene^{r}: sz albũ vel hõ alb⁹. ꝛ sic hõ hz tria pn^{a}. ita ꝓportionalr albũ tria. s. for^{a} puõ ꝛ mã. vex sic gnõ nõ dr̃ p̊ nisi in suba. ita pn^{a} p̊ sunt in suba. Qz aũt ista sit inte^{o} Aris. pz. 7. meta. tex. cõ. 26. 22. ꝛ. 27. vbi declauit q nõ fit for^{a}: vt spera: neqz es. sz enea spera. ¶ P̃. p̊ phy. te. cõ. 50. ingt ꝛ ẽ vna quãtitas in oĩ gñe vno. ꝛ ꝑ h̃ ꝓbat in suba eẽ vnã q̃titatẽ. ꝛ cuiuslibz q̃titatis ẽ vnũ subz. vt post subdit. g̃ cũ. 9. gnã sint gnã entis: in q̃libet est vna q̃titas ꝛ vnuz subm. ¶ P̃. postq̃ ɔclusit ibidẽ nũex pn^{m}. ꝛ illa eẽ in q̃lz pñto statĩ post tex. cõ. 62. d^{r}. mltip^{r} aũt cũ dicat̃ fieri. ꝛ hoꝝ qdẽ nõ simp^{r} fieri. sz h̃ aliqd fieri. simp^{r} aũt fieri solũ substãtiaꝝ ẽ. fm qd alioꝝ manifestũ ẽ q nec̃e est subyci aliqd qd fit. eteni q̃titũ aut q̃le. ꝛ ad alterũ. ꝛ qñ ꝛ vbi fiũt in subto aliq̃. ecce qũo Ar. plane põit tria pn^{a} in accidẽtib⁹ sz nõ p̊. sz scdario ꝛ ɔñr ꝛ fm qd: vt pz. ¶ P̃. 5. physicoruz

Põ iol.

Impugnatio.

postq̄ diuisit mutationē ingt. ex nō subto qdē igr̄ i subz mutatio ƒm ɔdictionē gn̄atio est alia qdē simp̄r simplex. alia vō q̄dā cuiusdā: vt ex nō albo in albū: generatio qdē hō est. Idē pōt accipe p̄ p̄s⁹ plurib⁹ textib⁹. s. cō. li. cō. 18. cō. 20. ℂ Ph. z⁰ pi⁰ᵐ ponit eternoꝝ ⁊ oīum generabiliū eē eadē p̄n⁰ nuō. s. tria q̄ exponit Auer. ibidē cō. 51. vide. cuz igit̄. so. p̄dicamēta sint generabilia ⁊ corruptibilia olim erūt tria p̄n⁰ nuō. lz dr̄nt mō dcō. cū igit̄ ita sit appet pec
Solō ar. gumētoꝝ pncipaliū catū Ioā. Ian. ⁊ vitāo Auer. hic. ℂ Ad argᵗᵃ ad oppoᵐ. Ad p̄ᵐ dicēdū q̄ qōlz accñs hz mām: qm̄ si sum' vt suprū. i. in cōcreto hz mām tāq̄ p̄tē eius: nō qdē p̄ˢ: sz p accñs. vt di- ctū ē. Si capit̄ vt p̄nᵗᵉ. adhuc hz māz ex q̄ fit: ⁊ i q̄ iducit̄. ex q̄ fit qdē ñ tāq̄ ex p̄te: sz tāq̄ a p̄n⁰: ex q̄ exhit̄: ⁊ i q̄ idu cit̄ vō: vt in subo. mō nulla inte⁹ hz mām aliq̄ istoꝝ mo- doꝝ. iō accñs quocūqz sumptū est cōpositū⁹ int⁰. ℂ Ad zᵐ pōt m' dicī. p nūc dicēdū accñs eē subm accñtis non vltimū: sz p̄ximū: ⁊ cū hoc hz mām diuersimode: put di- uersimode int⁰. ℂ Ad 3ᵐ dicēdū q̄ p mām intelligibilē forte itelligit subaz: vel forte aliō: sz quocūqz illō nō ob- stat nobis: vt mani⁹ ē itelligēti. ℂ Ad rōnes ad oēs insit appet sol. qm̄ forma accñtalis nō p̄ˢ gen' sz si gen' cōposi- tū gene⁰. ⁊ id ē cōpositū vt dixi. ⁊ hz p̄n⁰ tria nuō p̄portio ne eadē cū tribus p̄ncipijs sube: vt pz. Etiā pz quō hō nō sunt forme simplices. hn̄t. n. mām: ⁊ in q̄ ⁊ ex q̄: nō qdē ex qua fiūt tāq̄ ex aliq̄ sui: nisi sumant̄. vt supposita ⁊ ɔcre- ta: ⁊ totū hoc visuz est. venio ḡ ad p̄nᵐ vn̄ incepit sermo.
(Declaratis igr̄.) Cū hec dicta sūt. iducit alia fundamēta ⁊ ingt. declaratis igit̄ istis p̄cedāt vlteri⁹ speculari q̄ di- ctarū duarū nārū alterā p̄cedit: ⁊ inuenerūt q̄ act⁹ p̄cedit
Act⁹ pce- dit poten- tiam. poᵐ. cui⁹ rōnē dr̄. put agēs p̄cedit actū. i. effectū. qz vt sic agēs p̄cedit passū vbi recipit̄ esse⁰. Et declātū est loco ei⁹ q̄ act⁹ p̄cedit poᵐ tp̄e: ⁊ nā: ⁊ diffōne: qō qdē p̄cedit nā. s. perfectiōe ⁊ diffōne. i. noti⁹ mani⁹ est p se. ℂ Sz an p̄ce-
Dubō dit tp̄e est locus q̄ōnis: qm̄ act⁹ p̄m⁹ vt deus est p̄oz actus q̄ po⁹ noua: sz nō est p̄oz tp̄e potētia eterna. cū eterᵐ nihil
Solō precedat tp̄e: vt declaratū est disputatione p̄ᵃ. ℂ Dicēdū ergo q̄ aliq̄ p̄pō est vā per se: q̄ alio⁹ est falsa p accñs. v. g. quocūqz motu dato pōt dari velocior. est. n. vā p se: vt dic̄ Auer. 6. phy. cō. 15. q̄ tn̄ est falsa de motu celi ⁊ alijs. sic di- co. capiēdo ḡ actū p se: ⁊ potētiā p se: sb rōnib⁹ vlib⁹: ⁊ p̄us ⁊ posterius. Silr hec est vā per se: act⁹ est p̄oz po⁹ tp̄e: attñ descēdēdo ad potētiā eternā: ⁊ actū nouūz vel eternū per accñs falsat̄. v. g. hec est vā. oē aīal inquātū aīal pōt vide- re: cū cuilibz inquātū aīal cōpetat. attñ talpa aīal nō pōt videre. ⁊ sic ad formā dicēdū q̄ act⁹ p̄cedit poᵐ tp̄e per se: sz p accñs nō sic ita. hec ē solō Auer. formalr. cō. 57. 8ᵐ phy. vbi verificās q̄uō motus generatiōis p̄cedit alterā- tionē tp̄e. ingt. ƒm igit̄ hūc modū dixit Ari. q̄ mot⁹ gene- ratiōis p̄cedit alios motus: ⁊ q̄ motus alteratiōis p̄cedit generationē p accñs. cū aūt vult generationē p̄cedē alte-
Dubō rationē p se. vide. ℂ Sz dices. oē p se est de oī. si igit̄ hec est p se. actus p̄cedit poᵐ tp̄e. ḡ de oī po⁹. ℂ Dōm q̄ illō
Solō dz itelligi respectu iferioꝝ: nō p se. hec. n. est p se. oīs hō pōt eē music⁹. ⁊ tñ forte hec est falsa. surdus pōt eē musicus: qm̄ hō surdus nō est suppositū p se hoīs: sz p accñs. sic in p̄posito. hec po⁹ est suptū p se potētie: vt hec: nō tñ vt cō- iuncta eternitati: qm̄ vt sic exhit a supto p se: sicut lz hīt hō sit p se iferi⁹ ad hoīem. nō tñ hō alb⁹. ⁊ iō aliqd cōpetit p se homini: nō tñ homini albo. cōpetit. n. p se rōnale: nō tñ hoī albo: cū enti p accñs nihil p se cōpetat: cū nō dicat rō- nē in se vnā. 5. meta. (Deide conati.) Nūc accedit ad aliō fundamētū. ⁊ dr̄. deide conati sunt speculari de cāis ⁊ cā- tis: ⁊ iduxit eos iuestigatio ad cām p̄ᵐ actualē: q̄ ceteras oēs cās entiū superexcellit. ℂ Ex hoc ɔducit corre⁹. ⁊ ingt. q̄re oz q̄ sit pur⁹ actus. ⁊ nullaten⁹ poᵐ retineat: qō pro- bat. d. si. n. aliq̄ mō poᵐ retinet eēt nec̄io cāta q̄dāmō: ⁊ cā alio⁹. ḡ nō eēt p̄ᵃ. ɔn̄a p̄ᵃ declarat̄. qm̄ oē ens in po⁹ est duob⁹ modis. s. p cōpōnē realē: sicut cōposita generabilia: vel p cōpōnē impfectiōis: eo mō q̄ q̄lz int⁰ excepta p̄ᵃ est cōposita: vt dicebā. mō cōpositū p̄mo⁹ gen' generatione phyica. cōpositū p̄mo⁹ ḡ hz agēs. Iterū cōpositū scdō⁰ est cātū. eo qz ab altero depz. rōne cui⁹ depē' q̄dā impfectio nē hz. vn̄ dr̄. cōpositū ḡ iterū hz cāz. ḡ si p̄ᵃ cā hr̄et poᵃᵐ nō erit p̄ᵃ: qm̄ siue p̄ mō: siue scdō⁰ hz poᵐ semp habebit cāz p̄orē. ḡ nō erit p̄ᵃ. (Et qz) Conducit ⁊ aliud. d. ⁊ qz qōlz purū ⁊ nudū a po⁹ apud phōs est nec̄io inte⁹. ḡ oz q̄ p̄ᵃ cā sit inte⁹ cū sup. sit purū ⁊ nuduz a po⁹. vt dicebat̄. ⁊ sylla cōpo' sic. oē puꝝ ⁊ nudū ab ipsa potētia est inte⁹. p̄ᵃ cā est pura ⁊ nuda a potētia. ḡ p̄ᵃ cā ē inte⁹. ingt. mō hec ē sūma tim oplo phōrū. ⁊ addit q̄ q vult de istis clari⁹ informari cōcurrat ad abūdātiaz liᵐ piᵒᵐ. (Praelibatia ḡ.) Adhuc cōducit aliud theorema. ⁊ dr̄. plibatis ḡ hic q̄ mouerūt phōs ad opinādū q̄ p̄nᵐ mūdi. s. p̄ᵃ causa sit simplx ⁊ pu- rus inte⁹. coacti fuerūt dicti sapiētes inuestigare de ordine mūdi. ⁊ dixerūt sup. q̄ ordo hui⁹ mūdi p̄cedit ex p̄te ipsi us p̄ᵉ cāe a scia: cū illa scia sit p̄ᵐ mūdi. ⁊ dat sibi. i. mundo eē. ⁊ dico sup. q̄ illa scia est ordo itelligibilis. ad cuius in- star fact⁹ ē ordo mūdi sēsibilis. ⁊ dr̄. ⁊ h̄ sine dubio talr. s. h̄ mō est difficilis cōprehēsionis: p̄p qō nō est mirū si nō ingredit̄ cor vulgariū cū ⁊ subtiles. i. solertes viri vix pñt illud rarissimū. i. tenuissimum lumē ɔspicere: ⁊ q̄to mi- nus vulgares. (Amplius oia.) Nūc finalr ɔcludit cāz er- roris ei⁹. d. ampli⁹ oia verba h⁹ hoīs relicta: in qb⁹ rephē- dit phōs de p̄dicta opiniōe non sunt nisi ambages. ad cō- placēdū vulgis ⁊ rudib⁹ hoīb⁹ fingētib⁹ legē seruare. Et tūc staitz soluit ad argᵐ zᵐ. d. ḡ qm̄ ipse dixit q̄lis est q̄lia entis simplicis sine q̄ditate: ⁊ absqz scia ei⁹ qō ab eo p̄ce- dit ⁊c. istud fuit zᵐ arᵐ. Cui rñdet. d. dicim⁹ q̄ sunt verba erronea ⁊ absurda. cui⁹ rōnē ait. si. n. phī posuerūt q̄ditatē eius eē nudā a subto. i. a mā. ergo est nec̄io denudata a de- nominationib⁹. i. ab accidētib⁹. cui⁹ rōnē dr̄. nō. n. pōt esse subm dnōiationū nisi essentia eius fuerit cōposita ex nā po⁹ ⁊ nā actus. ɔcludit ḡ p̄positū. d. ergo p̄ᵃ cā est q̄ditas absoluta. ⁊ oia alia p̄dicta q̄ditate hn̄t q̄ditatē. i. cōposita sunt ex q̄ditate ⁊ hn̄te q̄ditatē. ℂ Tūc hoc habito ondit quō inte⁹. d. ⁊ dicta p̄ᵃ causa est ens sciēs oia entia absolu- te. cui⁹ rōnē apponit. d. entia nāqz eē hn̄t sup. in ea. ⁊ sunt inteᵘᵃ put ipe seipsuz scit. i. eodē mō q̄ ipse itelligit se: qm̄ deus itelligēdo se: ⁊ eē eius intelligit alia: ⁊ eē alioꝝ cū eē eius p̄ sit ei⁹. scdario alioꝝ: vt dixi sepe. ⁊ nūc concludit. d. postq̄ igit̄ vltima cā ē. igit̄ entia habēt eē in ea. ⁊ sunt in- tellectuales res ab eo. ⁊ ab ipsius scia sup. cāta. ḡ ē cā z⁰. s. eē p̄dictoꝝ: ⁊ q̄ illa sint itelligibilia. ḡ cā eēndi ⁊ itelligē- di illa. ℂ Ad p̄bationē rōnis ingt. ⁊ phī negāt q̄ scia dei in entib⁹ sit sicut scie hūane in eē. cui⁹ rōnē dr̄. scia. n. hūana causat̄ ab entib⁹. ḡ scia dei in entib⁹ oppo' hūane scie: p̄- ut est cā entiū: vt dem̄ ē sepe. (Rursus id). Nūc accedit ad soluēdū aliō. ⁊ p̄ recapitlat vizarᵐ. Et ƒmo eius ē maᵗᵉᵐ per se. (Dicim⁹ nos.) Soluit argᵐ. ⁊ p̄ ait. dicim⁹ nos q̄ in istis vbis ondicant suā fatuitatē. aut peruitatē. qō decla- rat. d. declātū ē. n. q̄ q̄dā dnōiatiōes sūt digniores denoia ri a subalitate. i. digni⁹ dīr subā q̄ accñs. qm̄ sup. suba de- noīata est per se exñs ⁊ in actu. i. pur⁹ act⁹. Imo in h̄ casu denoiatiōes tñ exñtiā hn̄t in seipsis. vn̄ modus eēndi hu- ius denolationis totū ɔnū se hz ad modū accñtiū: lz de quibusdā denoīatiōib⁹ vr̄ q̄ idigēt subto. v. g. in reb⁹ p̄mu tabilibus i. generabilib⁹ ⁊ corruptibilibus. ⁊ dat rōnē. d. radix nāqz accñtiū est q̄ ab alijs habeāt sustentationē ⁊ quiditatē. nā. n. accñtis est iesse. sustētant̄ aūt p se. i. sūt ār sube nisi id qō interdū accidit reb⁹ generalib⁹ ⁊ corrupti bilibus accidat. quarū q̄diᵗᵃˢ indigeāt subo. i. mā acc̄ⁱᵘˢ. ḡ accñs sube cōposite ē alteri iherēs: sz sube simplici ē sub-

stentia

stātia. ꝛ tūc ait. ꝛ iō hec deno⁹ valde dr̄ ꝛ distat a nā accidētiū cū sit equoce dicta. ḡ q sciaꝫ dei spernit: q̄ assilatur nāis accn̄tiū sūme excecat⁹ ē. aut prauiter hoīes intendit
Dubiū deuiare ꝯ via vitatis. ¶ Sꝫ dices qḋ ve ē nulli accidit. ꝛ eō qḋ alicui accidit nulli ē suba: sꝫ scire ē accn̄s hoī. ḡ nō
Solō pōt eē sba in deo. ¶ Dōꝫ ꝙ scire dū ē hoī accn̄s: illō ideꝫ nuō vł spe vł genere nulli ē suba: attn̄ illō met equoce vł analogice pōt eē in deo suba: qm̄ scia non dr̄ vnī^{ce} de scia nr̄a ꝛ ipsius dei: vt hn̄ ð Auer. imo nr̄a causaᷓ a reb⁹. iō ē
Replica. accn̄s. illa ē cā rep̄. ꝛ iō ē suba. ¶ Sꝫ dices. saltē hꝫ mo^{m}
Solō accn̄tis. ¶ Dōꝫ ꝙ accn̄s z^{o} hꝫ. ē. n. nō ð inte^{a} ei^{9}: cui^{9} po^{r}: ꝛ ē aduētitiū ꝛ supaddēs aliquā pfectionē illi. p̄^{m} hꝫ ꝓut nō ē p̄dicatū eēntiale ꝛ qditatiuū. z^{m} hꝫ ꝓut subꝫ ē impfectū ꝛ limitati generis. suba. n. cū sit limitati generis. i. nō ptinet accn̄tis pfectionē totalr̄ f̃ꝫ oēꝫ modū: vt sic accn̄s aduenit ei. dico ḡ ꝙ accn̄s. s. scia ꝓut ē accn̄s in deo hꝫ p̄^{m} modū: qm̄ nō ē de formali inte^{a} eēntie ꝛ qditatis p̄mi: cū non sit p̄dicatū p̄mi modi de deo: vt etiā ꝯcedit Auer. iz. meta. cō. 39. vide ibidē. Ut vō scdō⁹ ꝯsideraᷓ: sic trāsit in eēntiā dei: cū eēntia illa sit velut pelagus oēm pfectionē ꝯtinēs: vt pfectio est: iō ibi accn̄s nō hꝫ rōnē aduētitij. ꝛ sic pꝫ qualr̄ aliquo⁹ hꝫ modū accn̄tis. ꝛ alio⁹ nō. Et sic cōsūmata est expō sexte disputationis.

¶ Septima disputatio Algaçelis cum phis: in qua itēdit reprobare id qḋ dicūt. s. ꝙ deus nō cōicat cū alio in genere: neqꝫ differt ab eo in dr̄ia. DVBIVM. I.

Jt Algazel manifestū est ꝙ phi cōuenīūt in hoc: ꝛ sup hoc fundant se dicētes ꝙ postq̄ ipse de⁹ nō cōicat cū aliquo i genere: neqꝫ dr̄t ab eo in dr̄ia. ergo nullā hꝫ diffōnē. Diffinitio nāqꝫ ex his ꝯstituitur. id ergo qḋ aliquo mō negt diffiniri ē dict⁹ ðs. Et si forte aliqs arguat eis dicēs: ꝙ prima cā cōicat cum prio cāto iquātū est ens ꝛ suba ꝛ alteri⁹ cā: ꝛ dr̄t ab eo in aliquo sine dubio. Ipi rn̄dēt ꝙ hec cōicatio nō est i genere: imo ē i quodā ꝯñti vli: ꝛ maxima dr̄ia est iter genus ꝛ ꝯñs: sꝫ iuxta vlitatem nō dr̄ant. vt in logicalib⁹ patefit. Opiati. n. sunt phi ꝙ entitas est qd relatū ad qditatē mō cuiusdā ꝯñtis inseparabilis: aut sepabiſ. ergo illa q̄ in entitate sui in eē cōicāt in gn̄e non cōicant. Silr̄ dici pōt de cōicatiōe cāli. Cā. n. qd relatiuū ē ꝛ ꝯñs qḋ nō igrediᷓ qditatē. Et iō si sunt due res q̄ in cālitate cōicarēt, in gn̄e aūt nō cōicarēt. ꝛ sic silr̄ dici pōt de suba. eē. n. qḋdā ens p se suba intelligiᷓ qḋ hꝫ eē nō in subiecto ꝛ nō ē gen⁹. ergo due res in noīe substātie cōicātes nō cōicāt i gn̄e imo in quodā ꝯñte inseparabili. Patet ergo ex premissis ꝙ ipse deus diffiniri nequit.

¶ Hec est 7^{a} disputatio. ꝛ vr̄ mihi ꝙ ꝓblema istud hic inducīᷓ p se: adeo ꝙ nullā ꝯtinuationē hꝫ ad p̄cedētes nisi in mā tm̄. qm̄ oēs disputatiōes dicte de deo loquuntur: ꝛ ista de deo loqtur intm̄ hec illis ꝯtinuaᷓ iquātū circa idē subꝫ vel māꝫ eādē dirigiᷓ. ꝯtinuatio aūt penes formā nō appꝫ: sꝫ q̄ ꝓblema istud est vtile pp se. iō ꝛ si ꝯtinuatiōe careat ipm exponā ꝯtinuatū ad p̄cedētia. p̄ ḡ iducit vt solet v̄ba Alg. ꝛ p̄ide dicta abscindēda abscīdit. ꝛ cōseruāda ꝯseruat. ingt ḡ. Ait Alg. manī^{m} ē ꝙ phi ꝯueniūt i h̄: ꝛ sup hoc qḋ dicā. fundāt se dicētes ꝙ postq̄ ipse de⁹ nō cōicat cū aliquo in genere neqꝫ dr̄t ab eo. i. ab aliq̄ in dr̄ia. ḡ nullā hꝫ diffōnē. ꝛ dat rōnē. d. diffō nāqꝫ ex his ꝯstituiᷓ. componiᷓ ḡ rō h̄ mō. oē difficile cōicat cū aliq̄ i genere. ꝛ dr̄t ab aliq̄ in dr̄ia: sꝫ de⁹ nō cōicat cū aliq̄ in genere neqꝫ dr̄t ab aliq̄ in dr̄ia. tūc apponit ꝯñē. d. ḡ id qḋ nequit diffiniri aliq̄ mō ē de⁹ dict⁹. (Et si forte.) Nūc iducit obīa ꝯ h̄. ꝛ ingt. ꝛ si forte aliqs arguit eis. d. ꝙ p̄^{a} cā cōicat cuꝫ p̄ cāto inquātū ē ens. ꝛ inquātū ē suba. ꝛ inquātū ābo sūt cā alterius. puta generabiliū ꝛ corruptibiliū. hec. n. est v̄a. p̄^{a} cā ē ens. sicut ista. p̄^{m} cātū. s. Itē^{a} p̄^{a} ē ens. itē hec ē et v̄a. p̄^{a} cā ē suba. sic hec. p̄^{m} cātuꝫ ē suba. Et hec p̄^{a} cā est cā alicuius. ꝛ p̄^{m} cātuꝫ est cā alicuius. q̄ terrij cāti vel q̄rti. vt pꝫ. ḡ ens suba ꝛ cā sunt vlia illis. vel igiᷓ gen⁹ vel dr̄ia: vel ꝓpriuꝫ vel accn̄s vel spēs. ꝛ dici nō pn̄t spēs nec aliqḋ alioꝝ nisi gen⁹. relinquiᷓ ꝙ qḋlibet eoꝝ gen⁹ ē illoꝝ: ꝛ h̄ volūt ꝯtra phos. Silr̄ addit. ꝛ dr̄t ab eo i aliq̄ sine dubio: qḋ ꝓ tāto dicit. qm̄ si appet ꝯueniētia manifesta ē dr̄ia. ḡ hn̄t gen⁹ ꝛ dr̄iā. ḡ p̄m⁹ motor ē diffinibiſ. (Ipsi rn̄dēt.) Inducit sol. phoꝝ. vbi ðbes scire ꝙ dr̄ia ē inter gen⁹ ꝛ ꝯñs: qm̄ genus predicaᷓ p se p̄ de eo cui⁹ poniᷓ gen⁹: vt aial de hoīe ꝛ eq̄: sꝫ ꝯñs. i. accn̄s eēntiale p̄dlᷓ p se z^{o} de eo cui⁹ ē. vt risibile ð hoīe. dr̄t ḡ ꝙ illa diuisio v̄ificaᷓ ꝓ ꝓprio: qm̄ ens cā ꝛ suba nō sunt gen⁹ neqꝫ spēs neqꝫ dr̄ia neqꝫ accn̄s. sꝫ ꝯ^{a}. i. accn̄s ꝓpriū ꝛ eēntiale. ꝛ hoc p̄ d^{r}. z^{o} ꝓbat. ibi z^{a}. (Opinati. n.) Ingt ḡ. ipsi rn̄dēt ꝙ hec cōicatio nō ē in genere. imo ē in quodā ꝯñti vli: ꝛ ingt. ꝛ maxia dr̄ia est inter ꝯñs ꝛ genus: qm̄ ꝓpriū ꝛ gen⁹ sunt due spēs vlis distincte. sꝫ iuxta vlitatē nō dr̄ant: vt in logicalib⁹ dcm̄ est. qm̄ vle dr̄ de gnqꝫ vlib⁹: velut gen⁹ ð suis spēb⁹. ḡ ꝓpriū ꝛ gen⁹ nō dr̄nt i rōne vlis cū in illa cōicēt. ¶ Ad for^{am} ḡ dōꝫ ꝙ neqꝫ sunt genus neqꝫ spēs neqꝫ po^{r} dr̄ia: neqꝫ accn̄s: sꝫ 5^{m} vle qḋ est ꝓpriū seu ꝯñs: qḋ idē ē. (Opiati. n.) Nūc ꝓbat sol. ꝛ tria facit ꝓut de illis tribus approbat sol. ingt. eni ꝓ qm̄ phi: vt Aui. opinati sunt ꝙ entitas est qd relatū ad quiditatē mō cuiusdā ꝯñtis isepabilis aut sepabiſ. ¶ Et debes scire vt supius disputaui ꝙ Auic. opinatur ꝙ eē distin^{r} f̃m rē ab eēntia. imo sit accn̄s ei: siue sepabile siue isepabile ꝓnūc nō curo: qḋ accn̄s nō ē formalr̄ ꝛ intrinsecū qditati ꝛ eēntie sed tm̄ aduenīēs ei: ꝛ iō ingt hic Alg. ꝙ phi opinati sūt ꝙ entitas est qd relatū ad qditatē. i. essentiā. i. qḋdā adueniens eēntie mō cuiusdā ꝯñtis sepabilis vel isepabilis. i. adueniens per modū accn̄tis separabilis vel inseparabilis. ergo illa que in entitate sui in esse cōicāt in genere nō cōicant: sed in accidēte ꝓprio vel sepabili vt videᷓ. (Similiter dici.) Nūc approbat sol. quātū ad z^{m} di. silr̄ dici pōt de cōicatiōe cāli. vult dr̄e ꝙ cā nō est genus: sed ꝯñs vle vtriqꝫ cōe. cuius rōnē dicit. cā. n. qd relatū ē. ꝛ ꝯñs. i. accn̄s attributū qḋ nō ingrediᷓ qditatē. i. essentiam in p̄ mō dōi p se. pp qḋ ingt. ꝛ iō si sunt due res que in cālitate cōicarēt. aūt pro sꝫ. nō pp h̄ i genere cōicarēt: cū cā nō sit genus: sꝫ accn̄s ꝓpriuꝫ. (Et sic silr̄.) Nunc approbat sol. quātū ad 3^{m}. ꝛ ait. ꝛ sic silr̄ dici pōt de suba. vult dr̄e ꝙ nō sit aliqd gnqꝫ: sꝫ tm̄ accn̄s ꝓpriū: qḋ declarat. di. eē. n. qḋdā ens p se suba inte^{r}. q̄ hꝫ eē nō i subō. mō hr̄e eē nō in subō ꝛ eē ens p se nō est gen⁹. ḡ due res cōicantes in noīe substātie non cōicāt in genere. imo in quodā ꝯñte isepabili. ꝛ tūc cōcludit propositū. d. pꝫ ergo ex p̄missis ꝙ ipse deus definiri negt. ꝛ hec est opinio phoꝝ. AVER.

Esse disti. guit f̃ꝫ rē ab eēntia f̃ꝫ Auic.

Dicimus nos ꝙ hec sunt v̄ba algazelis noīe phoꝝ narrata: sed q̄dā sunt v̄a: ꝛ q̄dam erronea. Id. n. qḋ dicit. vꝫ. ꝙ ðs negt cōicare cū aliquo in genere. ꝛ in differētia differre: si intendunt de genere illud qḋ dicitur vniuoce: dicimus ꝙ est ve-

rū. silr de dr̃ia: q̄dlʒ nāqʒ q̄d sic se hʒ cōpositūʒ est ex vli forma ꝛ ꝑticulari: ꝛ tale diffinit̃ certis sime. Sed si intēdit de gñe genus dictū analogi ce: tūc hʒ genus vt ens: aut res: aut suba: ꝫ h̄ mō pōt diffiniri: ꝛ multotiēs tales diffōnes fiunt in artib⁹ speculatiuis vt in diffōne aīe dr̃. Que est ꝑfectio corꝑis nālis organici. verūtn̄ tales deno minatiōes nō ſm ꝟitatē sufficiūt ad cognitionē ꝟitatis: ſʒ dirigūt valde ad cognitionē rerꝫ igno tarū: eo ꝙ prior est eis. Sʒ id q̄d narrauit noie phoꝝ. vʒ. ꝙ istud nomen ens significat ꝯōe vl̃e in rerū subtis. Dicimus ꝙ sunt ꝟba erronea vt declauim⁹ in plurib⁹ locis. imo q̄d plus est hec opio tm̄ ab Auic. reꝑitur: nō aūt ab alio phorū. Ampli⁹ id q̄d dixit de descriptiōe sube nihil est qr eē est genus sube: ꝛ sumit̃ in sua diffōne illo mō quo rerꝫ gñā sumunt̃ ipsarū diffōnib⁹. vt hr̃ ab Alpharabio i suo libro de demōstratiōe. Sʒ Auic. in hoc errauit ꝓut opinat⁹ erat ꝙ hoc no mē. s. ens in arabica lingua in eo q̄d est verꝫ signi ficat de accidenti sine dubio ſm veritatē cū hoc sit vl̃e. non est igitur de eo vlterius mirandum. Et ideo redeamus ad propositum.

¶ Nūc Auer. rn̄det ꝛ ꝓponit̃ itērū. d. dicimus nos ꝙ h̄ sūt ꝟba Alg. noie phoꝝ narrata: sed q̄daꝫ sunt v̄a. ꝛ q̄dā erro nea. (Id. n. q̄d dicit.) Proposito itēto ondit illud. d. id. n. q̄d dr̃. s. ꝙ deus negt cōmu͞r cū aliq̄ in gñe: ꝛ i dr̃ia differ re. si itelligūt de genē id q̄d dr̃ vniuoce. dicim⁹ ꝙ ē verꝫ ꝛ silr si itelligūt d dr̃ia vniuoca. cui⁹ rōnē appōit. d. q̄dlʒ nā qʒ q̄d sic se hʒ cōpositū est ex vli forma ꝛ ꝑticulari. ꝛ tale diffi͞r certissime. pōt igit̃ rō sic cōponi. oē cōpositū ex for ma vli: ꝛ forma ꝑticulari pōt definiri: ſʒ oē exn̄s i genere vniuoco: ꝛ dn̄s dr̃ia vniuoca est cōpositū ex forma vli ꝛ forma ꝑticulari. ergo oē exn̄s i genere vniuoco ꝛc̃. est dif finibile. (Sʒ si.) ondit. q̄uo est verū aliquo°. d. ſʒ si itēdit de genē gen⁹ dictū analogice: tūc hʒ gen⁹ vt ens: aut res: aut suba. ꝛ tūc ꝯcludit. ꝫ hoc mō. i. analogice pōt definiri. ꝛ multotiēs tales diffōnes sunt in artib⁹ speculatiuis: vt dr̃ in diffōne aīe q̄ est ꝑfectio corꝑis phici organici. Pōit tn̄ dr̃iaꝫ iter hō diffōnes. d. verūtn̄ tales diffōnes seu de nominatiōes. i. descriptiōes ſm veritatē nō suffi͞ut ad co gnitionē veritatis: ſʒ dirigūt valde ad cognitionē rerum ignotarū: eo ꝙ ꝓpior. i. ꝓpinquor ē eis. ꝛ sic pʒ dr̃ia inter diffōnē analo^cam ꝛ vni^cam. eo ꝙ vniuoca totaꝫ essentiā rei declarat ꝛ ꝑfecte. analo^ca non: vt pʒ. (Sed id q̄d.) Nunc ondit aliud in quo peccat. d. sed id q̄d narrat noie phoꝝ. vʒ. ꝙ istud nomē ens significat ꝯōe vl̃e in subtis rerūʒ. i. accn̄s eēntie. dicimus ꝙ sunt verba erronea vt declaraui mus in pluribus locis. imo q̄d plus est hec opinio tm̄ ab Auic. reꝑe͞r. nō autē ab alio pho. ergo sup. nō dʒ idnci noie ph͞oꝝ. (Ampli⁹.) Nūc trāsit ad reprobādū aliū. d. Ampli⁹ id q̄d dixit de descriptiōe sube nihil est: q̄d declarat. d. qr esse est genus sube sup. analogū: ꝛ sumit̃ in sua diffōne il lo mō quo rerꝫ gñā analoga sumunt̃ i ipsaꝝ diffōnib⁹: vt habet̃ ab Alpharabio in suo libro de demōne. ꝫ eē nō est accn̄s sube: ꝛ per ꝯn̄s illa fuit satis bona diffō. Adducit tn̄ opinionē Auic. d. sed Auic. in hoc errauit ꝓut opinat⁹ est ꝙ hoc nomē. s. ens in arabica lingua in eo ꝙ est verum. s. prout ꝯuertit̃ cū v̄o: significat accn̄s sine dubio ſm veri tatē. s. tunc cū hoc sit vl̃e. ꝯcludit igit̃ nō est de eo vlteri⁹ mirādū sup. cū ipse solus id dicat. ꝛ iō redeamus ad pro positū dimittētes ipsuꝫ tāq̄ʒ nō dignū reprobari a nobis. ¶ Quo mō q̄dē dr̃at eē ab essentia supius determinatū est: q̄uo aūt oē cōpositū ex gñe ꝛ dr̃ia vniuocis cōpositūʒ sit ex forma vli ꝛ ꝑticulari: iʒ sit dictū a me in li° de suba orbis: ꝛ in expōne mea. i2. meta. attn̄ posterius in dubijs ꝛ solonibus sequētibus dicet̃. ¶ Pro nūc aūt volo decla rare q̄d sit genus vniuocū: ꝛ q̄d gen⁹ analogū. vbi debes scire vt dicit Auer. 2. ce. cō. 49. ꝙ sicut spēs est duplex vni uoca ꝛ equiuoca. ita genus est 2^x. vniuocū ꝛ equiuocūʒ. genus vniuocū est nomē ꝑdicās de pluribus ordine quodaꝫ no͞r supꝑtū ab vna forma seu nā: sed vna rōne mētali oībus si lis cōe. ꝛ hoc ingt Ar. 7. phy. cū dicit. sunt q̄dā equiuocatio nū. alie q̄dē multū distātes. vt grā exēpli. canis celestis: ꝛ canis marinus: ꝛ canis latrans que adeo distāt ꝙ solū in noie sunt ꝯuenientia. Alie v̄o hn̄tes quādā similitudinē vt suba ꝛ accn̄s q̄ hn̄t nomē cōe. ꝛ ordinē eēntialē depen dentie vni⁹ ad alterū. Alie v̄o ꝓxime aut genere aut simi litudine. v̄. g. vt hō ꝛ leo que hn̄t nomē vnū ꝛ rōnē seu cō ceptū vnū a quo sumit̃ illud nomē. ꝛ hn̄t habitudinē ꝑfe ctionis ꝛ imꝑfectiōis inuicē: eo qr hō ꝑfectior est leone. Ex hoc sequit̃ q̄d est genus vniuocū quid equiuocūʒ. est enim genus vniuocū nomē ꝯueniēs pluribus ſm vnaꝫ rōnē formalem cui nulla forma corrn̄det in re ordinatis ſm ꝑfectionē ꝛ imꝑfectionē. genus analogū seu equiuocūʒ est nomē cōe pluribus ordinatis ſm cām ꝛ causatūʒ eēn͞r: cuius nec forma nec rō illis est cōis: vt pʒ in equiuocis scdo mō dictis. Qr aūt gen⁹ sit h̄ mō vt dixi lucidus vir The mistius in p̄mo de aīa. cap. 4° pulchre explanauit. ꝛ tu vi de verba eius. qr multūʒ loquit̃. ¶ Sed dices. Auer. 12. meta. cō. 14. ponit differētiā inter vniuersitatē mā͞e ꝛ ge neris: ꝛ vult ꝙ vnitas generis sumitur ab vnitate forme: vnitas mā͞e ab vnitate ꝓuationis. ¶ P̄. dicit Auer. p̄mo meta. cō. 27. circa finē. ꝙ intētiones vl̃es quas intē⁹ cō prehēdit sunt forme. ꝫ generi corrn̄det aliqua forma. Idē ibidē cō. 18. ingt. gen⁹ est aliud a mā. genus enī est forma vl̄is ꝛc̃. ecce quo mō oppo͞r dictis. Itē ponit. 5. meta. cō. 3°. in fine vide. ꝛ iā dixit h̄ diffōnē cōponi ex forma vli ꝛ ꝑti culari. iō deñ istud videt̃ remotum ab intentione Auer rois propter hec Joā. Jandonus generi dixit correspon dere vnam formā diuersaꝫ a formis specificis: sed de hoc ego locutus sum in questiōibus meis de anima: ꝛ in libro de suba orbis. ꝛ in expōne. i2. meta. vbi contradixi Joāni in parte. ꝛ qr de hoc faciā questionē forte in fine hui⁹ dis putationis. vel vbi melius locus occurret. non amplius imorari volo. sat sit mihi aperuisse locumqʒ monstrasse pro nunc.

ALGAZE. DV. II.

Dixit Algazel ad hoc q̄d noie phoꝝ dixi mus. Dicim⁹ ꝙ petendū est ab eis q̄ liter scitis ꝙ hoc sit ipōle in ipso deo glorioso. Ita ꝙ possitis dicere ꝙ deū nō decet vt cōicet cū aliq̄ re in aliquo ꝛ differat ab ea in alio. Hoc tn̄ a nobis ꝓbatū posset is di cere ꝙ sequeret̃ ex hoc deū esse cōpositum. Il lud nāqʒ qr duo talia hʒ. s. ꝙ cōicat cum aliquo ꝛ ꝙ differat ab eo est compositum.

¶ Nūc Alg. vult iducere deductionē apud illos phos q̄lr deū eē cōpositū est ipōle. ꝛ ingt. Ait Alg. ad hoc. i. illō q̄d nomine phoꝝ diximus. i. ego Auer. narraui. ꝛ sic dicimus ꝙ petendum est ab eis qualr scitis ꝙ hoc sit ipōle in ipso deo glorioso. s. ipm̄ esse in genere: q̄d exponit. d. ita ꝙ pos sitis dicere ꝙ deū nō decet: vt cōicet cum aliqua re in ali quo. ꝛ differat ab ea in alio. hoc ergo petit cur. s. istud sit ipōle. (Hoc tn̄ ꝓbatū.) Cui respōdet modo noie phoꝝ

dicens

Quid ge n⁹ vniuo cū ꝛ ana logum.

Dubi

Joan.

dicēs.possetis tñ dicē hoc eē pbatū a nobis.hoc mō.s.qꝛ sequit̃ ex hoc deū eē cōpositū.Cuius rōnē ponit.d.illud nāqꝫ qd duo talia hēt.s.ꝙ cōicat cum aliquo ⁊ ꝙ differt ab eo est cōpositū. huic maiori addat̃ minor: sed per te deus cōmunicat cum aliquo in genere: ⁊ differt ab eo in dr̄ia . ğ deꝰ est cōpositus ad minus cōpōne aliq̄ que deo oīno repugnat:⁊ est incōpolis. AVERRO.

Nos dicimus ꝙ hoc sequit̃ cōmunicationē necārio rōne generis vniuoce pdicantis. Nō aūt analogice vt superius dictum fuit. Quare non opꝫ amplius iterare neqꝫ replicare.

❡ Auerro.limitat dcm̄ eiꝰ.d.dicimus nos ꝙ hoc.i.deū eē cōpositū:seqt̃ cōicationē necīo rōne gn̄is vniuoce pdicantis:nō aūt analogice:vt supius dcm̄ fuit:q̄re non opꝫ amplius iterare nec replicare.Vñ bene valet hoc.cōicat cuꝫ aliquo in genere vniuoco:⁊ differt ab eo dr̄ia vniuoca. ğ est cōpositū:sed nō valet de gn̄e ⁊ dr̄ntis analogice dictis:vt dixi.Ad ppositū modo deus ⁊ entia mūdi cōicant in genere ⁊ differētis equoce dictis. ⁊ iō non sequit̃ deū esse compositum. ALGAZE. DV. III.

At Algazel dicēs phis q̄lis est apud vos demr̄atio ad remouēdū cōpōnē ab ipso deo . nisi id qd asseritis de remotiōe denoiationū a deo . Qōlibet eni cōpositū ex gn̄e ⁊ dr̄ia ex ptibꝰ illis ꝯstituit̃. si eni nulla partiū vel aggregatuꝫ ipsaruꝫ habe ret sine altera eē.igit̃ vel primū eēt neċē eē ; aut nō;si nō.ergo totū est cāturn ⁊ indigeret cā : ⁊ nos iā tractauimus ď denoiatiōibꝰ. ⁊ ostēdimꝰ ꝙ hoc nō est impossibile pcedere pcessu ad ifinitū: ⁊ demr̄atio nō significat nisi ꝙ processus ad ifinitū est falsus. Sed ad id qd isudauerunt deponere.s. ꝙ nulla sit in deo plr̄alitas; ⁊ est qꝛ in suo esse nō idiget alio. Dicimus ꝙ nullā hn̄t auctoritatē manifestā. ergo nullaꝫ hn̄t demr̄ationē ad asserēdū neċē eē. Id ṽo qd pbauerūt clare est ꝙ cāe nō pcedunt ad ifinitū: ⁊ de istis nos in precedentibus satis late disputauimus. Vñ dicimus ꝙ in hoc pposito clariꝰ patefit: diuisio nāqꝫ rei ad genꝰ ⁊ dr̄iaꝫ nō est silis diuisioni rei ad denoiationē ⁊ denoiatū:qꝛ denoiatio ⁊ suba dr̄nt abinuiceꝫ ⁊ spēs nō differt a genere oīmode:qn̄.n.facimus mētionē de specie nos icludimus genꝰ: vt qn̄ dicimus hoīem : nos facimus mentionē de aiali cū additione ratiōis. Vñ pꝫ ex hoc ꝙ magis distat a plr̄alitate q̄ꝫ denoiatio ⁊ denoiatū. Rursus qualr̄ est impoīe finire processus cātoꝝ ad duas cās in vno gradu. prima quarū sit cā orbiū: ⁊ altera elemētorū: vel vna carū sit itelligibiliū rerū causatarū. ⁊ altera sensibilium.s. oīuꝫ corpoꝝ : ⁊ ille due cāe differūt inter se realr̄: sicut rubedo ⁊ caliditas que in vno ⁊ eodē subo repiunt̃: ⁊ dr̄nt ab inuicē realiter; ⁊ nō oportet attribuere rubedini cōpositionē generalem seu dr̄ialē. Vñ pꝫ ex hoc etiam ꝙ phi deficiunt in ostensione ꝙ prouenire ad duos deos est impossibile.

❡ Nunc Alga.pponit loq de cōpositione dei:⁊ pmo ppo nit hoc.d. Ait Alg.dicens phis q̄lis est apud nos demonstratio ad remouendū cōpositionē ab ipso deo. est ğ interrogatio qua pn̄t via phi auferre a deo cōpōnē.(Nisi id qd.) Ponit viā vl̄ opionē pro phis.d. nisi id qd asseritis de remotione denominationū a deo.q.d.ꝙ via phoꝝ nō est valida:nisi tm̄ qn̄ pbāt in deo nō esse compositioneꝫ ex suba denoiationibus.i.accidētibus attributis: ⁊ sic argumētū illud de gn̄e ⁊ dr̄ia nō valet.(Qōlibet eni cōpositū.) Attñ lꝫ ita sit. adducit viaꝫ de cōpōne ex genere ⁊ dr̄ia:⁊ dicit:qōlibet eni cōpositū ex gn̄e ⁊ dr̄ia ꝯstituit̃ ex partibus illis:tūc arguit. si eni nulla partiū vel aggregatū ipsarū haberet sine altera. esse igit̃ vel primū esset necesse eē: aut nō.i.stāte cōpositiōe in pmo ex genere ⁊ differētia querit̃ vel est cōpositū neċe esse vel nō. Si nō.ğ totū illud est cātuꝫ:⁊ per ꝯn̄s idigeret cā.ꝯn̄tia pꝫ: eo qꝛ si nō est necesse esse erit gnābile vel erit eternū. si gnābile.ğ idiget cā.si eternū cū nō sit eternū a se.ergo ab alio. ğ adhuc cā idiget. Si ṽo dicat̃ ꝙ sic hoc nō tāgit:qn̄ iaꝫ tactum est:eo qꝛ omne cōpositū nouuꝫ.(Et nos.) Nunc Alg.dilatat hāc viā:quoniā hec via est via per impossibile. ducit eniꝫ ad hoc ipossibile:quoniā si ponit̃ cātum ab aliqua causa:⁊ eadeꝫ rōne illa causa causabit̃:⁊ sic procedetur in ifinitū. inquit respōdēdo.⁊ nos iā tractauimus de denoiationibꝰ.i.attributis. ⁊ ostēdimus ꝙ hoc nō est ipossibile pcedere ad infinitū.⁊ demr̄atio illa nō significat nisi ꝙ pcessus in infinitū est falsus.ergo nō ducit ad impoīe simplr̄ : qn̄ illa demr̄atio reputat ducere ad impossibile:qd tñ nō est ipossibile: ergo cuꝫ ista sol.sit data in caplō de attributis.dabit̃ ⁊ nunc qn̄ hec demōstratio de cōpōne ex genere ⁊ dr̄ia ducet ad pcessuꝫ infinitum: qd nō est ipoīe.(❡ Ad formā argumēti dōm incōueniēs illud nō eē incōueniēs.(Sed ad id qd.) Nūc tāgit vnū aliud:qd etiaꝫ vult debilitare.d. Sed ad id qd insudauerūt deponere.i.annullare.s.ꝙ in deo nulla sit pluralitas. ⁊ est:qꝛ in suo eē nō idiget alio: dicimꝰ ꝙ nullā hꝫ auctoritatē.i.rationē manifestā.ergo nullā hꝫ demōstrationē ad asserendū necesse eē.est ergo debilitatio ꝙ demōstratio illa nihil est que pbat̃ eē vnū necesse esse: ⁊ simplex. ⁊ noluit explicare illud:qn̄ superius disputauit prolixe. (Illud ṽo.) Nunc apponit id in quo bene dixerunt.d.illud ṽo qd probauerunt clare est ꝙ cause nō pcedunt ad ifinitū ⁊ remittit se.d.⁊ de istis nos in pcedētibꝰ satis late disputauimus. (❡ Debes scire ꝙ tria sunt que Alg.tetigit:quoꝝ pmū est.pmū nō eē cōpositū:neqꝫ ex denominatiōe ⁊ denoiato: neqꝫ ex gn̄e ⁊ dr̄ia per hāc rōnē:qꝛ tūc eēt pcessus ifinitus in illis.(❡ 2m est.ꝙ deꝰ nō sit cōpositꝰ alio in sui eē idigēs cuius rōnē ⁊ rñsionē tacuit in ppria forma. 3m est.ꝙ in causis essentialr̄ ordinatis non est pcessus infinitꝰ. Circa que dixit pmū nō valere:eo qꝛ incōueniēs nō est incōueniēs. 2m etiā dixit nō valere:eo qꝛ rō videt̃ demōstratiua ⁊ nō est:lꝫ nec rōnē:nec respōsionē expresserit: sed remittit se. 3m soluꝫ approbat ꝙ dꝫ itelligi in causis per se eēntialr̄ ordinatis. alr̄ pmo opponeret:vt satis pꝫ.(Vñ dicimꝰ.) Quia phi credebāt compositionē ex denoiatione ⁊ denoiato eē ꝯsimilē compositioni ex gn̄e ⁊ dr̄ia.vult remouere hoc. ⁊ pmo pponit illud.d. vñ dicimus ꝙ in hoc pposito clarius patefit supꝰ peccatuꝫ phoꝝ: vel vt hꝫ alia trāslatio clarius patefit eorum debilitas.(Diuisio nāqꝫ.) Exequit̃.⁊ ait.nāqꝫ p qꝛ diuisio rei.i. spēi ad genus ⁊ ad dr̄iaꝫ nō est similis diuisioni rei ad denoiationē.i.attributū:⁊ ad denominatum

idest subm eius. huius rōnē assignat. d. denoiatio & suba. idest subm dīnt abinuicē: & spēs nō dīt a gñe diuo. i. tāta dīa. cui⁹ rōnē adhuc ponit. d. qñ enī facimus mētionem de specie nō icludimus genus. vt qñ dicimus hoiez. nos facimus mētionē de aiali cū additione rōnis. i. dīe vel diffōnis: & sic apponit pclusionē. d. vñ pz hoc ꝙ magis dī stat a pluralitate. iup. compō. ex gñe & dīa q̄ denoiatio & denoiatū. vult dīe. pz cōpōnē ex gñe & spe eē minorez q̄ cōpō ex ipso subo & accñte. ¶ Debes scire ꝙ in intellectu spēi icludit gen⁹ vel dīa vel diffō. & iō nullus pōt itelligere spēm nisi itelligat denoiatū gen⁹ vel dīaz vel vtrūqz: & iō ibi ē idētitas rōnis foialis: vt dicūt viri huius tpis. Quia vō stat itelligi subm nō itellīndo accñs: & eōtra: iō ibi est diuersitas rōnis formalis: & sic maior ē idētitas gñis cū spe q̄ accñtis: siue cōis siue ꝓpꝗ cuz subo: vt dicit hic Alg. & in h̄ vificat dcm̄ Auer. ꝑ meta. cō. 31. i. ꝙ mixtio itentiōis vlis subalis cū pticularib⁹ est fortior mixtiōe accñtiū cū suis subis qd ꝑ tāto dicit: qm̄ pma ē formalis z⁹ est subz rm̄. ¶ Rursus qualr.) Ex dictis Alg. vult debilitare qdā dcm̄ pꝭoꝝ iupius positaz. pbabāt enī pꝭi vnū pmū motorē hoc mō: quoniā si eēnt plures ergo pueniret genere: & sic darent duo mundi: sicut supi⁹ declarabit. hoc ostendit. d. qualr est ipoīe finire pcessus causatoꝝ ad duas cās in vno gradu. i. in vno genere: qua si dicat. nō est ipoīe: qd declat. d. quarū pma sit causa orbiū & altera elemētoꝝ. i. pōt ḡ fingi ꝙ sint duo dij: quoꝝ vn⁹ est de⁹ cā orbiū. i. eternoꝝ. alter causa elementoꝝ. i. spe actiuoꝝ & passiuoꝝ: vt posuit forte Auic. vel vna illarū sit sup. cā itelligibiliū reꝝ causataꝝ: & altera sit cā sensibiliū. i. oiuz corpoꝝ caducoꝝ. Ex hoc vult dīe pmū inconueniēs nō sequi: qñ itulit. ergo danē plures mūdi. imo ambo erūt eiusdē mūdi cāe ſm partes: vt visum est. Dixerūt etiaz pꝭi ꝙ tūc eēnt in vno genere: & ꝑ pñs hi eēnt compositi: ppter qd rñdet. & ad hoc. d. & ille due cāe differūt inter se realr. sicut rubedo & caliditas: qd declarat. d. que in vno & eodē subiecto repiunē & differunt adinuicē realiter. i. in forma. sic ille due pme cause dīnt. s. qz sūt in vno q̄si subto. s. vniuerso: & differūt q̄si forma: & ſm reꝫ. Tūc applicat. d. & sup. lz rubedo & caliditas differunt: nō opz rubedini attribuere cōpositionē gnālez. i. gñis: neqz differentialē. i. generis & dīe. ergo a pari. & si ille due cāe differūt & cōueniūt nō opz illas esse cōpositas. & per hoc pz sol. ad z^m incōueniēs. & ideo cōcludit. vñ pz ex hoc ēt ꝙ pꝭi deficiūt in ostēsione ꝙ est ipoīe puenire ad duos deos. & dixit pz ex hoc etiā: qm̄ cū tribus enarratis patet petm̄ 4^m. vt ḡ colligeret 4^m cū tribus dixit etiaz. Et q̄si dicat. & cū patēt illa tria pz etiā ex hoc q̄rtā viā ducentē ad vnitatē pmi non esse firmā. AVERROIS.

NOs dicim⁹ ꝙ actio & cōpō que fit ex gñe & dīa est eadē cū cōpōne que fit ex re potentiali & re actuali. Nā nāqz gen⁹ nūq̄ in actu repit. vz nuda a nā dīali seu formali. Et qdcūqz cōpositū ex istis duabus naturis apud pꝭos gñabile & corruptibile & hēt agens. Cum igit ita sit ꝙ genus cum sit de potentiali nā neqt aliquo mō de nā dīntie denudari. ḡ adherentia ipsoꝝ abinuicē indiget in eē alteri⁹. ḡ idiget cā piungēte & faciēte acqrere coꝝ esse. s. cāe ipsius. Preterea id qd recepit ſm veritatem: pura potētia est apud pꝭos. Et si forte esset actus eēt ꝑ accñs: & id qd aduenit est actus. Et si forte eēt potētia eēt per accidēs: & hoc mō distiguunē abinuicē. s. recipiēs & adueniēs. Et qdcūqz est potētialr aliquid recipiet illud nec̄ario: & admittit illud qd actualiter retinet. Et si poterit aliquid recipere in actu cū aliquo recepto in actu qdlibet ipsoꝝ eēt per se extūs. Et ēt recipiēs est corpus nec̄ario. receptio nāqz principalr repitur in corpe vel in eo: est in corpe. Accñtia nāqz nō noiant a receptione neqz forme: q̄ sūt supficies: neqz linee: neqz pūcta. Tandē id qd nō diuidit in aliqd nō recipit: ḡ ꝙ extra cōpositū sit agēs primū ꝓbatuz ē demrātiue. Sz ꝙ sit recipiēs icorpoꝛeū sine ꝑ se siue ꝑ aliud hoc est impoīe: nisi in aliquo: qz dubiū est. s. de itellectu in potētia: & qño aliqd cōponit ex denoiatiōe & denoiato. & illa denoiatio addita nō est sup subam & gñabili & corruptibili & corp⁹ nec̄io. Sz si illa denoiatio dicti cōpositi addita fuerit sup subaz: & nō sit substātia i potētia in illa denoiatiōe: vt opinati sūt antiq̄ d corpe supceleſti: opz nec̄io ꝙ sit q̄titrabilis & ꝙ sit corp⁹. Si enī remouerek corporeitas ab illa suba dictā denoiatiōnē gerens remouerek ab ea receptio sensibilis. Silr remouetur ab eadē denoiatio cōprehensionis sensibilis. ḡ illa denoiatio & illud denoiatū reducunē in summo itellectu: & sunt vnuz & idem. Simplex enī itellūs & itelligibile vnū & idē sūt realiter plura respectiue & per accñs. vz rōne subti. Tādē id qd posuerūt pꝭi. vz subaz cū denoiationib⁹ additis sup ipsas subaz nō est aliud: nisi qz posuerūt antiquuz corpus: & adherentia eē accidētia in eodē. Et ipsi nō extimant ꝙ qñ ipsi remouēt q̄titatē: que est corpeitas remouent ab eo totā sensibilē nām. ergo nō erit ibi gerens neqz gestū. Et si forte ponerēt gerēs & gestuz separata a mā: sequerek ꝙ eēt intelligēs & intelligibile. erit ḡ vnus itellūs simplex. Sz id qd dixerat. vz ꝙ nō est ipoīe ꝙ reducant res ad duos deos: quoꝝ vnus erit causa orbium: & alter nō &c̄. Dicimus ꝙ sunt vba erronea: qz posito ꝙ ꝓductio entis sensibilis sit ab vna & eadem mā: & vna & eadē suba: nō aūt a naturis diuersis. & ꝓductio entis itelligibilis ab altera suba prima: seqꝫ nec̄io ꝙ si aliqd i illa nā equalr fuerit: & in nā itelligibiliū ad primā nām ꝙ cōicent in q̄dā denoiatione & dīant in alia: & id in quo dīnt nō euadet qn sit de nā in qua idiuidua differūt: aut in qua spēs dīnt. Si scdo mō dicek. ḡ nomen dei equiuoce sumik: qd est contra positum: spēs nāqz que cōicant in vno gñe sunt aut pꝛia aut intermedia: qd est falsum. Si primo mō. ḡ sunt ambo in mā qd est ꝫ hoc qd pcessuz

est ab

est ab oib⁹. Sed si poneret ꝙ pars ipsi⁹ nāe est nobilior alia pte. ⁊ ꝙ ꝑdicat̃ de eis analogice. Erit ergo nā prima nobilior scdā: ⁊ sic scda cātur ab ea necessario: ita ꝙ erit ꝓducēs orbes ꝓducens cām que elemēta ꝓducit: ⁊ hec met est positio phoꝝ. Et ambo ponūt sine cogunt̃ ponere primā cām. vȝ qui ponūt primū agens mediātibus pluribus causis. Et qui ponit primā cām per se agentē omnia absq̧ aliquo medio. Sed hoc est ipoſe apud phos: vt diffuse ⁊ clare ostensum est ab eis in diuersis locis.

¶ In solone ꝓpositi dubij. ꝑ proponit quedā que sub dubio tāgebant̃. z° venit ad ꝓpositū. vt patebit intgi in ꝑ° pte. Dicim⁹ nos ꝙ actio. ⁊ p.1. cōpō q̄ fit ex gñe ⁊ dr̃ia est eadē cū cōpōne: q̄ fit ex re potētiali ⁊ re actuali. est ğ ꝯ. cōpō ex gñe ⁊ dr̃ia eadē ē cū cōpōne ex actu ⁊ po°. Probat̃ hec ꝯ in lr̃a. ⁊ dicit. nā nā q̧ gñis nūq̧ in actu repit̃. vȝ nuda de nā dr̄ntie seu forme. ⁊ hec rō sic cōponit̃. ois cōpō cui⁹ vnū cōponētiū nūq̧ sepat̃ a nā foie est cōpō ex actu ⁊ po° tūc apponit̃ minor: sȝ cōpō ex gñe ⁊ dr̃ia est cōpō. cui⁹ vnū cōponētiū nūq̧ secludit̃ a nā act⁹. ğ cōpō ex gñe ⁊ dr̃ia est cōpō ex actu ⁊ po°. hui⁹ sylli tetigit tñ minorē in lr̃a: vt pȝ ꝓpō. d. ois cōpō: cui⁹ vnū cōponētiū nūq̧ sepat̃ a nā forme est cōpō ex actu ⁊ po°: est manifesta p se. ⁊ declat̃ in meta^{ca}. dcm̃ est eni in 8° illi⁹ ꝓpe finē ꝙ po° p se fit cū actu per se vnuȝ adeo ꝙ nūq̧ po° pōt eē sine actu. minor āt dicta in Porphyrio. dixit eni ꝙ gen⁹ sēp repit̃ cū aliq̄ dr̃ia: lȝ actu nō sit ita cuȝ vna qn possit eē cū alia. ⁊ iō z° topi. ⁊ 7° meta. dixit Ar. gen⁹ nō eē ꝑter gñis spēs: eo qr nūq̧ est ꝑter gñis dr̃ias vt mãifestū ē.

Dubita° Sed dubitat̃ qm̃ vt dcm̃ ē 8° phy. q̄cūq̧ repiunt̃ vnita lr̃i: si vnū repit̃ sepatuȝ sine altero ⁊ reliquū: ⁊ p hoc ꝓbat eē vnū ꝑ^{m} motorē ita mouētē ꝙ nullo mō moueat̃: vt perspicuū sit per demr̄ationē ibidē positā. Cū igitur neq̧ genus: neq̧ dr̄ntia repiant̃ sepatiȝ: quare pot⁹ dixit generis nām eē nō sine nā dr̄ie q̄ eꝯ: vel igit̃ ambo poterūt eē seorsum: vt rō ꝯcludit: vel nō debuit dicē magis vnū q̄ alterū. ¶ Dōm ꝑ ꝙ regulā Aristo. iterpretat̃ Auer. iz° meta. cō. 35. duob⁹ modis: attñ vn⁹ est auctoritate Alex. s. ꝙ illud cōpositū sit compositū ex duob⁹ extremis oppositis: quoꝝ neutruȝ est accñs alteri. Dixit extremis: qm̃ si vnū cōponit̃ ex medijs nō opȝ vt media p se ꝯstēt. dixit oppositis: qm̃ mā nō repit̃ sine forma cuȝ sit extrema in ambitu po^{e}. Dixit quoꝝ neutruȝ sit accñs alteri: qm̃ suba pōt eē sine accñte: ⁊ nō eꝯ: ⁊ tñ sunt opposita saltē dispate ⁊ extrema. istis tribus ꝯditiōib⁹ vius est Solo Auer. ēt 8° phy. cō. 37. si bñ vba ei⁹ inspiciant̃. ¶ Sed dices qūo ex hac regula ꝓpositū de ꝑ motore. z° vī adhuc Replica. arg^{m} stare. s. qūo cū gen⁹: neq̧ possit eē sine dr̃ia: neq̧ eꝯ magis attribuit illud generi q̄ dr̃ie. ¶ Et dōm ꝙ ꝑmus Respon. motor ⁊ ꝑmū mobile sunt extrema: hoc qdē in rōne motoꝝ illud quoq̧ in rōne mobiliū: vt ꝯstat. Sūt etiā opposita p se: ⁊ si p accñs ꝯiūgant̃: qđ facile dignoscit̃: cū mouere sit agere ⁊ moueri pati. ꝯstat vo agere ⁊ pati opposita esse pluſq̧ dispata. Qr aūt neq̧ ꝑmus motor sit accñs ꝑmo mobili: neq̧ eꝯ ꝑspicuū est p se. pōt ğ ꝓblema Ar. sic cōponi. q̄cūq̧ cōposita vel iuicē vnita extrema opposita: q̄rū neutrū neutro accidit pñt sepatiȝ repiri simplr. ¶ Sed ꝑmus motor ⁊ ꝑmuȝ mobile sūt vnita extrema opposita: quoꝝ neutrū neutro accidit. ğ in prima figura ꝑmus motor ⁊ ꝑmū mobile pñt sepatiȝ repiri. Inte⁹ sepatim hoc mō ꝙ ꝑmū mobile ita mouet̃ ꝙ nullo mō moueat. ꝯueniens motor ita moueat ꝙ nullo mō mouet̃. ec

ce quo mō expō illa Alex. ⁊ Auer. est ꝯueniēs. ¶ Ad z^{m} dōm ꝙ neq̧ gen⁹: neq̧ dr̃ia sunt extrema: neq̧ opposita: neq̧ eis regla illa pōt applicari. attñ Ar. accepit gen⁹ cū hēat rōnē po^{e}: ⁊ plus sit ꝓpiquū mãe: vt dr̃ ꝑ meta. cō. 18. ⁊ iō min⁹ repugnat dr̃iam eē sine gñe q̄ eꝯ: cū dr̃ia rōnē act⁹ hēat. iō accepit gen⁹ ⁊ nō curat de dr̃ia: vt ꝯstat. (Et qđcūq̧.) Nūc vult ex illo ꝯcludere qđdā ꝓblema ad ꝓpositū: ⁊ intgi: ⁊ qđcūq̧ cōpositū ex istis duabus naturis apud phos est gnābile ⁊ corruptibile: ⁊ hȝ agēs: est ğ maior. oē cōpositū ex po° ⁊ actu est gnābile ⁊ corruptibile: ⁊ hñs agēs: tūc nō ponit minorē in ꝓpa forma que est: sed oē exñs in gñe est cōpositū ex actu ⁊ po° lȝ viȝ illi⁹ h̄ modo. d. cū igit̃ ita sit ꝙ gen⁹ cū sit de potētiali nā: neqt aliquo mō ò nā dr̃ie denudari. tūc ponit ꝯnē hui⁹ sylli. d. ğ adherētia ipsoꝝ adinuicē idiget in esse alteri⁹. i. hȝ aliqđ agēs. ğ indiget cā cōiungēte ⁊ faciēte aegrere coꝝ esse. s. ipsius cā. i. agēte. est ergo ꝯclusio ꝙ cōpositū ex genere ⁊ differētia est generabile ⁊ corruptibile hñs agens.

Sed in h̄ est qđ. ꝑ maiori Auer. appono hāc minorē: sȝ accñs. vȝ albedo est in genere. ğ est gnābilis ⁊ corruptibilis ⁊ hēbit agēs. ꝯ falsa. accidens. n. cuȝ nō sit p se ens: nisi entis. iō nō p se gnātur: neq̧ hȝ agēs. ğ aliq̄ ꝓpōnū. ⁊ nō minor. ğ maior: ⁊ ita ꝓpō. d. oē cōpositū ex po^{a} ⁊ actu hēt agēs: ⁊ ē gnābile ⁊ corruptibile est ipolis. ¶ P. si illi cōpōni ex genere ⁊ dr̃ia r̄ndet agēs: vl̄ ē idē cū agēte cōpōnē ex vera mā ⁊ vera foīa: vel aliud. si idē. ğ vnū ⁊ idē gen⁹ ageret p se duas cōpōnes vnica actiōe: qđ ē ꝯ Auer. 8° phy. cōmē. 32. Si aliud vel est idiuiduū vl̄ vle: ⁊ qcqd dicat̃ seqt̃ icōueniēs. ¶ Dōm ꝙ in h̄ diu steti ⁊ in magno dubio: ⁊ vidi Joā. in plib⁹ locis tangē hoc: ⁊ nihil dicit. plā. n. que ille vir dicit poti⁹ tradūt ignorātiā q̄ sciam largiant̃. ¶ Dōm ğ cū licentia dicēdi alr̃: si aliqñ alr̃ occurrit: ꝙ in gnōne plonis ples cōpōnes occurrunt: qm̃. n. plato accipit eē ꝑma ⁊ ꝓpinq̄ cōpō est ex mā ⁊ forma. z° ex actu ⁊ po° quā Auer. h̄ glosat ex gñe ⁊ dr̃ia. 3° ex eē ⁊ eēntia quā Auer. z° meta. tetigit cō. 4. ⁊ iz° meta. cō. 51. ⁊ hāc appellāt ex pticipāte ⁊ pticipato quā dclaui diffuse i expōne mea. 3. de aia. ⁊ i expōne cōmēti. 10. ⁊ 9. vide ⁊ hāc dixit Auer. cōmentis. 5. ⁊. 14. illi⁹ tertij qñ dixit ꝙ nulla ite⁹ ē liberata a po° ꝑter ꝑmā. ⁊ tu vide. Ultima cōpō illis trib⁹ aduētitia ē ex suba ⁊ accñte. oē eni nouū est recipiēs aliqđ accñs: ⁊ p ꝯñs ibi aliq̄ compō aderit: ⁊ qr iste q̄tuor compōnes attribuunt̃ rei genite. iō q̄tuor alia attribuunt̃ a pte agētis. ꝑma q̄ est ex eē ⁊ eēntia. r̄ndet ꝑme cāe. oē. n. cātū ē cōpositū ex eē ⁊ eēntia: ⁊ ꝑ° cā illi⁹ cōpōnis est ꝑ° cā. s. de⁹: de⁹ eni est ens p eēntiā: ⁊ p ꝯñs cā cuiuslibet entis p pticipationē. cōpōni vo ex mā ⁊ forma r̄ndet gen⁹ pticulare: qđ ꝑ gnāt cōpositū ex mā ⁊ forma. cōpōni q̄q̧ ex suba ⁊ accñte nō corr̄ndet agēs determinatū: qm̃ ea q̄ sunt p accñs reducunt̃ ad p se. illud idē agēs qđ est p se cōpositi ex mā ⁊ foīa erit p accñs agens compōnis ex suba ⁊ accñte: vt pȝ: cōponi vo ex genere et dr̃ia: que dr̃ ex actu ⁊ po° nō r̄ndet agēs aliud apud phos ab illo pticulari f̄m subm: sȝ bñ f̄m modū. vñ sor. gen⁹. ⁊ est sortes: ⁊ est in genere aialis. i. ⁊ est aial. ꝓut est sor. generat idiuiduū cōpositū ex mā ⁊ foīa: ꝓut est in genere aialis hȝ gnāre sibi sile in genere. iō vt sic hȝ vnire gen⁹ cū dr̃ia: vnico. n. actu q̄ sortes vt sor. vnit māȝ cū forma. sortes vt aial vnit gen⁹ cū dr̄ntia. Et cū h̄ sit ita declarā erit ꝙ oē exñs in gñe ē gnābile ⁊ corruptibile: ⁊ hēt agēs h̄ mō. s. oē cōpositū ex mā ⁊ forma hēt agēs: ⁊ gnābile ⁊ corruptibile. oē cōpositū ex genere ⁊ dr̃ia ē cōposituȝ ex mā ⁊ foīa: vt mãifestuȝ ē. ğ oē cōpositū ex genere ⁊ dr̃ia est gnābile ⁊ corruptibile ⁊ hȝ agens. ¶ Ad arg^{a}. Ad ꝑ^{m} Solo. dōm ꝙ accñs ē in genere: ⁊ hȝ agēs: vt pȝ: qm̃ eo mō quo est cōpositū eodē mō ē gnābile: ⁊ hȝ agēs. mō dcm̃ est ꝙ

illud cõpositũ est valde ꝑ accñs. iõ opꝫ vt reducat̃ ad ꝑ
Dubita° se: eo mõ quo dixi. ℭ Ad 2ᵐ dõꝫ ꝙ illi cõpõni rñdet idẽ
agẽs in subo diuersum fm diffõnẽ: vt dcm̃ est. ꝛ iõ diuer
sis rõnib⁹ eque ꝑ illud est cã diuersaꝝ compõnũ. ℭ Sꝫ
adhuc aĩa formidat̃. pͥmo: qꝛ pͥma cã rñdet prime cõpõ
nĩ: ꝛ vltĩa cã vltime cõpõni. s. ex mã ꝛ foĩa. ġ intermedie
cãe vt itẽ ↄcurrũt fm rõnes ꝛ gradus medios. ꝗ sunt ġ
istl. ℭ ꝓ. 2° qꝛ albedo est ꝑ se in genere. ġ albedo est ꝑ
se cõposita ex genere ꝛ dĩa. ġ hꝫ agẽs ꝑ se. lꝫ enĩ hõ alb⁹
nõ hẽat agẽs ꝑ se. attñ albedo dꝫ hẽre: qꝛ albedo est ve
Solo. re ens ꝑ se cõpositũ ex genere ꝑ se ꝛ dĩa ꝑ se. ℭ Ad hec
Effectus dõm vt mihi vĩ ꝑ nũc ꝙ semꝑ effectus vles opꝫ in cãs
vniũs ad vles reducẽ. ꝛ ad hũc intellectũ in lib° de cãis dĩ ꝓpõne
cãs vles 5ᵃ. pͥma creaturaꝝ est eẽ. dico ġ ꝙ in effectu illo plẽs ↄsi
reducit. derãdi sunt gradus eẽndi: quoꝝ nõia nõ hẽm⁹ fm quos
cãe itermedie ↄcurrũt: effect⁹ enĩ. s. plato genit⁹ qñ gnã
tur fit ens. suba. corpus. aĩal. hõ. put ẽ ens reducit ad pͥ
mã cãmq̃ est cã eẽ. esse. n. ꝓpͥ⁹ est effect⁹ dei. Prout est
suba reducit̃ ad saturnũ. vñ saturnus cã est rei stabilita
tis ꝛ pͥma⁹ fm astronomos. Juppiter aũt cã ẽ bone habi
tudis. vñ plato. vt suba reducit̃ ad saturnũ: vt hñ se hñs:
ꝛ ꝑfectus ad iouẽ: put ꝫ nociua tuet̃: ꝛ illa ꝓpellit corri
det marti. ġ scdus effect⁹ est suba hñ se hñs nociua ꝓpel
lens ad quã fm diuersos gradus concurrũt planete fm
astronomos. Si ↄsideret̃ plo genit⁹. vt corp⁹ adhuc con
currũt tres alij. s. sol venus ꝛ mercuri⁹ diuersis gradib⁹:
qꝛ plo vt corpus motũ reducit̃ ad solẽ. ꝛ iõ dñt astrono
mi ꝙ oppõ solis in lferiorib⁹ maxie appet. est. n. mot⁹ q̃si
vita oium: vt dĩ in pͥn° 8ⁱ phy. ꝛ iõ astronomi dñt solẽ eẽ
dñm vite 12° meta. cõ. 34. Plato vo vt corp⁹ motũ motu
gnõnis reducit̃ ad venerẽ. ven⁹. n. vt dñt astronomi pro
pͥũ effectũ hẽt. put ẽ cã rei gnõnis ꝑ quã aliqd ↄseqt̃ in
spe. Plo vo vt corp⁹ motũ genitũ multiplicatũ in spe re
ducit̃ ad mercuriũ. Mercurius eniꝫ vĩ ꝓpͥũ effectũ
hẽre in multplicatiõe idiuiduoꝝ in vna spe. Si vo ↄside
ret̃ vt aĩal: sic ↄcurrit luna. lune. n. ꝓpͥ⁹ effect⁹ est muta
tio mãe: ꝛ dispõ ipsi⁹ ad recipiẽdũ. nihil aũt mutat ꝛ mu
tat̃ plus in gñe sube ꝙ̃ aĩalcũ possit ꝑ gnaꝫ sensus varie
ri: ꝛ rõne corpis: ꝛ rõne foĩe: ꝛ ꝑ ↄñs lune dꝫ attribui. Si
aũt ↄsideratur vt hõ: sic attribuit̃ hoi gnãnti. hõ enĩ hoieꝫ
gnãt. ꝑ ġ iã q̃ũo cãe intermedie ↄcurrũt fm gradus oc
cultos ꝛ dĩnos. quos astronomi explanãt in libris eoꝝ.
Põt etiã aliũde accipi ordo ↄcursus illoꝝ quẽ declarat
Ptolome⁹ i q̃dripartito. ingt. n. effect⁹ saturni ad vlĩa lo
ca ꝛ tp̃a. Jouis ad ãnos. martis solis veneris ꝛ mercurij
ad mẽses. lune ad dies. ecce q̃ũo alio⁹ põt accipi ordo. Et
cũ corpa celestia sint q̃si instrã subarũ sepataruꝫ: segt̃ ꝙ
suba q̃ mouet supiorẽ orbẽ sit vlioris ↄceptiõis ꝛ vtutis:
ꝛ sic ↄñter sunt alie. ℭ Ad pͥᵐ ġ arg⁹ pꝫ sol. qꝛ pͥma cau
sa ↄcurrit fm ꝓpͥã rõnẽ ꝛ ꝓpͥũ effectũ. s. eẽ cãe inter
medie fm gradus itermedios quos explicaui.

Dubita° Sed adhuc est loc⁹ q̃õnis: qꝛ vt dič auctor de cãis ꝓ
põne pͥma. ois cã pͥmaria plus ẽ iflués ꝙ̃ cã vlĩs
scda. Et illud qd plus iflunt explicat ꝓpõne scda. d. ꝛ cau
sa pͥma adiuuat scdam cãm sup oppõnẽ suã: qꝛ oẽm op
põnẽ quã cã efficit scda. pͥma ẽt efficit. ġ ad quẽcũqꝫ gra
dũ ↄcurrit cã iferior ↄcurrit cã supior: ꝛ vltra: ꝛ per ↄñs
hõ vt hõ. fit ẽt fm ↄcursuꝫ oiuꝫ cãrũ mediaꝝ. ℭ ꝓ. sor.
gnãns est ens: suba corp⁹. aĩal. ꝛ hõ. ġ sor. vt ens põt cãre
Platonẽ vt ens vt suba. iteꝝ illũ vt suba: ꝛ sic de alijs. ġ
Solo supfluũt cãlitates medie. ℭ Dõm ꝙ dcm̃ illud dꝫ itelli
gi ꝫ mõ. s. de cãto. ꝛ nõ de mõ cãti vel cãndi. oẽ enĩ cãtũ
qd cãtur a cã scda causat̃ a pͥma. v. g. sor. cãt plonẽ. ꝛ pͥma
cã cãt eũdẽ. nõ ↄuertit̃ tñ: qꝛ pͥma põt cãre aliũ effectũ
quẽ non põt scda. ꝛ iõ subdit auctor ibidẽ: verũtñ efficit
eũ ꝑ modũ aliũ altiorẽ ꝛ sublimiorẽ. vñ dĩ in lib° ꝓculi

a quo fuit extct⁹ ille liber de cãis. ꝓpõne pͥma. oẽ qd ꝓdu
cit̃ in scdis cãis a pͥorib⁹ ꝛ cãbilioꝛib⁹ ꝓducit̃ emĩnciũs.
ecce q̃ũo ideꝫ ẽ cãtũ vtriusqꝫ: lꝫ modus nõ sit idẽ. ℭ Ad
2ᵐ dõꝫ ꝙ illa sunt in sorte: vt in instrõ: ꝛ sunt in corpib⁹
celestib⁹: vt agẽte pͥncipali: ꝛ hoc dixit elegãtissimus phs
Auer. 9. phy. cõ. 47. ingt eniꝫ hõ nõ dat in gnõne hoĩs nĩ
si illud qd est q̃si instrm̃ ꝛ corpa celestia q̃si artifex: ꝛ vi
de reliq̃: mõ instrm̃ nõ agit nisi ↄseruet̃ a pͥncipali agen
te: ꝛ iõ pꝫ qualr̃ corpa celestia pͥncipalr̃ ↄcurrũt fm illos
gradus: lꝫ hõ possit fm oẽs illos concurrẽ put est instrm̃
oium illoꝝ. ℭ Ad scdam rõneꝫ pͥncipalẽ dõm ꝙ si albe
do fm phõs hẽret gen⁹ ꝑ se ꝛ dĩam ꝑ se esset vere ens ꝑ
se exñs. cũ ois dĩa sit act⁹ fm Auer. hic: ꝛ ois actus pͥnci
pͥũ est eẽndi ꝛ existẽdi. iõ si albedo hẽret ꝓpͥũ gen⁹ ꝛ ꝓ
pͥã dĩam eẽt cõpleta in spe: ꝛ ꝑ ↄñs eẽt vere exñs seor
suꝫ fꝫ phõs. iõ opꝫ dĩe opionẽ quã dñi celaui scholarib⁹
meis: ꝙ fm doctrinaꝫ Auer. accñtia hñ hñt gen⁹ ꝑ se: nõ
tñ dĩaꝫ ꝑ se. imo dĩa accñtiũ fm ipꝫ est subm̃: sicut enĩ
eẽntia hoĩs ↄstituit̃ ex aĩali ꝛ rõnali: ita essentia albedis
eo mõ quo ei cõpetit eẽntia ↄstituit̃ ex genere. s. colore ꝛ
subo. ℭ Vꝫ debes seire ꝙ accñs est duplex: quoddã ꝓ Accidẽs duplex.
pͥũ notãs ꝓpͥũ subm̃: ꝛ sic dĩntia ei⁹ est subm̃ ꝓpͥũ: ꝛ
semꝑ dꝫ poni ꝓpͥũ subꝫ. Qddã cõe: ꝛ qꝛ est idifferẽs fꝫ
subgnõnẽ. iõ nõ expedit ponẽ ꝓpͥũ subm̃: sꝫ qñqꝫ appo
nimus ꝓpͥã passionẽ illi⁹ accñtis ꝑ qd notat̃ subꝫ: vt pꝫ
in diffõne albedis. ℭ Sꝫ dices hec opio noua est ꝛ ficta:
nec Auer. eã ponit in aliq̃ loco. ℭ ꝓ. est ꝫ rõnẽ: qꝛ tunc
nõ differret albedo ꝛ albũ. cũ vtrũqꝫ notet sbꝫ ꝑ se ꝛ cãqꝫ
dĩam. ℭ ꝓ. oẽ ꝓdicamẽtũ hꝫ ꝓpͥũ gen⁹ ꝛ ꝓpͥã dĩasqꝫ
qꝛ oẽ gnãlissimũ diuidit̃ ꝑ dĩas ꝓpͥas eiusdẽ generis.
ℭ ꝓ. poti⁹ subm̃ vĩ eẽ vt mã accñtis: qꝛ vt dĩ 4.° meta.
cõ. 2°. accñtia hñt mãꝫ in qua: ꝛ gen⁹: puta color hꝫ poti⁹
rõnẽ foĩe respectu sube: vt pꝫ. 2° de aĩa. cõ. 4°. plẽs alias
rõnes adduxi ꝫ ꝫ in tractu. de accñte quẽ feci paucis die
bus: ꝛ declaui qualr̃ hec opio adeo euitat̃ a quibusdã: ꝙ
eis vĩ venenũ: ꝛ nõ ẽ mirũ: qꝛ nõ viderũt dicta dñi phĩ
Auer. ꝛ Arist. ℭ Ad pͥmã dõꝫ ꝙ hec opio pꝫ ꝑ vba ꝛ fun
damẽta ei⁹ in diuersis locis. ꝑ vba gdẽ ingt 7° meta. cõ.
14. cũ declaui ꝙ diffõ simplr̃ nõ iuenit̃ nisi in substãtijs
nõ in accñtib⁹: qꝛ sunt cõposita ex suba ꝛ accñte ꝛc. ecce
q̃ũo ponit accñtiũ nãm eẽ cõpositã ex suba ꝛ accidente.
ℭ ꝓ. ibideꝫ cõ. 4° ingt. ꝛ diximus ꝙ suba est pͥor diffõne
cuiuslibet accñtiũ: qꝛ neče est vt suba accipit̃ in diffõne
cuiuslibet accñtiũ: qꝛ ptes diffõnis sũt illa ꝑ q̃ ↄstituit̃
res: ꝛ qꝛ accñtia ↄstituunt̃ ꝑ subas neče fuit vt accipiant̃
in diffõnib⁹ eoꝝ: ecce q̃ plane Auer. illũ ondit. alia vba
collegi in tractatu dicto. ℭ Contra fundamentũ vo. qꝛ
Auer. 4° phy. cõ. 60. itulit ꝙ si ꝓdicamẽtũ eẽt sepatũ: tũc
q̃ntitas eẽt suba sepata. hec aũt ↄñtia nõ tenet. nisi qꝛ va
riat̃ ei⁹ subalis dĩa. s. subm̃. ġ variat̃ spẽs: ꝛ imorari in ꝫ
est supfluũ. pꝫ ġ solo ad pͥmũ. ℭ Ad scdaꝫ dõm ꝙ dĩnt: Albũ no tat subm in actu albedo in po tentia.
qꝛ albũ notat subm̃ in actu. albedo in po⁰: vt dič Auer.
7° meta. cõmẽ. 18. attñ eẽntia est vna. s. albedis albi ꝛ ho
minis albi. vñ sicut idẽ est humanitas hõ ꝛ hõ rõnalis:
dĩnt tñ in mõ. ita idẽ est albedo albũ ꝛ hõ alb⁹ fm phõs
simplr̃ dĩnt in mõ. ℭ Ad 3ᵐ dõꝫ ꝙ maior est falsa de ge
nerib⁹ accñtib⁹: qꝛ sicut gnãlissimũ nõ ẽ ens ꝑ se. ita nõ
dꝫ hẽre dĩntias per se: neqꝫ diuisiuas: neqꝫ cõstitutiuas.
ℭ Ad 4ᵐ dõm ꝙ subm̃ est materia in qua: ꝛ genus for
ma in qua: est tamẽ subm̃ differẽtia per quã: ꝛ genus ma
teria ex qua fit accidens ꝛc. ergo accñtis est tñ fm gd:
ꝛ in relatione ad subam: sꝫ hic oporteret amplius imora
ri ꝛ nolo: qꝛ dixi ibidẽ: ꝛ nullus bon⁹ vir debet me con
dẽnare absentẽ. idest me nõ intelligentẽ: vt pͥmo celi dĩ
citur. ideo qui nõ vidit dicta mea. vbi diffuse locut⁹ suꝫ
nõ debet me ↄdẽnare in hoc breui ꝛ trãsitorio fmone.

Et postq̃

Dubiu᷑ Et postq̃ scripsi hoc.occurrerūt qōnes:q̄s tetigerunt scholares mei.Quarū pma est.per id qd est forma ⁊ eēntia alicui᷑ cōtingit agere id cui᷑ est forma ⁊ eēntia:sz eēn᷑ ⁊ eē est foia sortis:⁊ suba ⁊ corp᷑ ⁊ aial sunt eēntia ⁊ forma sortis:cū hec sit p se vera.sor.est ens.sor.est suba.sor.est corpus.sor.est aial.ḡ sor.p se pōt agere ens.subam.corp᷑.⁊ aial.⁊ hoiez.ergo oino supfluūt

Dubiu᷑ corpa celestia.¶ Scda qō.si sortes vt instrm saturni pducit aial.vt istrm solis corpus.vt istrm lune aial.pp gd

Solō ad pmam. vt istrm pme cāe nō pducit esse:¶ Ad pmā dōm q sor. est aial corpus subaz ⁊ ens pōt itelligi duob᷑ modis.vno mō formalr p eēntiā.alio mō formalr p pticipationē.pmō nō:qm solus deus est ens formalr p essentiaz:qm est ens:⁊ in rōne essendi excludit ab oi alio in rōne cāe.alio mō.⁊ z᷑ verificat.est enī sortes ens:nō tn̄ p essentiā:cuz in rōne eēndi depēdeat a pmo cā.silr sor.est suba foialr ⁊ p se:sed nō p eēntiā:cū depēdet a saturno in esse:cuz vt sic sit illius instrm:⁊ sic de alijs.maior ḡ debet itelligi de

Ad 2ᵐ p se pmo mō:nō z᷑ mō.¶ Ad scdaz dōz q eē est effect᷑ pm᷑ ḡ nullū aliū psupponit.⁊ ideo nō pōt ibi ɔcurrere vt instrm:qm vt istrm ageret dispositiue.hec sol.est pmi ex

Replica. positoris iter latinos in loco ei᷑.¶ Sed adhuc arg᷑:qm instrm adequat vtuti sue cāe.ḡ quantū pōt pma cā pducere:vt pncipalis cā tātū sor.vt instrm.¶ P̄.esse subale etiā simplex est ⁊ p ei᷑ fieri non disponit sortes.ḡ nec ad illud sm ɔ ɔcurreret.¶ P̄.ipse dixit in meta.⁊ in plib᷑ locis q aliqd instrm pōt attingere vtutē pncipalis agen/

Solutio. tis.pp gd ḡ sor.vt instrm illud nō pōt:¶ Ideo videtur esse dōm q sor.vt instrm pme cāe pōt pducē Platonez in eē.i.inquātū ens:vt arg᷑ ɔcludit:neq sequit q sor.aliqd creet:qm creatio est pductio ipsi᷑ rei ex nihilo p se et seorsū.mō sor.nō facit esse p se:sed esse put ɔtinet in ho

Corda. mine:vt pz:⁊ tu ɔsidera:qa est multū difficile.¶ Cū hec oia verificata sint.apparet apte pmū motorē nō eē in genere.ipsumq nō esse cōpositū ex actu ⁊ potētia:vt manifestū est.pōt enī sermo hic sic cōponi.oē cōpositū ex gñe ⁊ dria est gñabile ⁊ corruptibile:⁊ hēt agens. Sed pmus motor non est gñabilis ⁊ corruptibilis:neq hēt agens.ḡ in scda figura nō est cōposit᷑ ex genere ⁊ dria:⁊ ita neq ex actu ⁊ po᷑.ppō.d.oē cōpositū ex genere ⁊ dria est gñabile ⁊ corruptibile ⁊ hēt agens:verificata est iaz. Minor

Ratiōes Aui.pbā tes pmuz motorem nō esse in genere. aūt p se nota:⁊ pspicua:⁊ sic habet pmū.¶ Debes scire q Auic.9᷑ meta.caplo 4᷑.probauit alijs rōnibus primū motorē nō esse in genere:quaꝝ prima est.genus est pars. deus aūt simplex est nō hñs partem ⁊ partē.ḡ deus non est in genere.pōt ḡ rō Aui.sic cōponi.oē qd est in genere hēt partē ⁊ partē.deus nō hz partē ⁊ partē:cū sit simplx. ergo deus nō est in genere.maior pz:qm genus est pars. ¶ Scda rō ponit ibidē sic.si neēe eē hēt genus.ḡ itētio generis vl erit ex se neēe esse:vel nō.si pmo modo nō cessabit quousq sit ibi dria.vult dicē tunc genus in actu includeret driaz.mō hoc falsum est.3᷑ meta.declaratū est. ¶ Si dicat q intētio generis nō erit neēe esse.ḡ neēe eē erit cōstitutū ex eo qd nō est neēe esse:qa ex illa itentione que nō est neēe eē.posteriores aūt theologātes adducūt tertiā rōnē que pōt hoc mō cōponi.oē exñs in genere est limitatū.Sed pmus motor nō est limitatus.igitur pmus motor nō est in genere.maior est pspicua.mior pz

Rō pmi expositoris. etiā.est enī pmus motor pfectionis ifinite.Primus expositor adduxit qrtā viā que sic cōponit.nullū ɔtingēs pfectiones oiuz geneꝝ in se est in genere.pm᷑ motor cōtinet pfectiones oiuz geneꝝ.ḡ pmus motor non est in genere.

Pō qrtā viam. ¶ Circa has rōnes gdā dicūt rōnē pmā Auic.eē demfatiuā.si exponit bono mō.id sm eos debes scire q in aliquib᷑ rebus genus ⁊ dria accipiunt ab alia ⁊ alia re:sicut ponēdo plēs formas in hoie aial qd est genus accipitur a sensitiua:⁊ rōnale ab intellectiua vel cogitatiua pro nūc aliqñ ibi nō sunt res ⁊ res sicut in accidētibus:sed opz vt sint realitas ⁊ realitas:quedā scilz a qua sumit genus:altera vo a qua sumit dria.ḡ est duplx cōpositio.vna ex re ⁊ re diuersis oino.altera ex realitate et realitate.scda est minima cōpositio:⁊ sufficit ad rōnē gnis.Ex his volūt pmā rōnē Aui.hic vim hoc mō.oē qd est in genere est cōpositū pma vel scda cōpōne.sed deus non est cōpositus aliq̄ illaꝝ.ḡ de᷑ nō est in genere.maior pz.minor quantū ad pmā pte est pspicua:quātū ad scdaz pbat:qm ois realitas i deo est formalr ifinita:⁊ qualrcūq sumpta per se nō eēt in po᷑ ad alterā.ḡ cū in deo quecūq realitas eēntialis sit formalr ifinita.nulla ē a qua possit accipi ratio generis.Scdaz rōnē Auicen.dicunt absolute valere:nec

Cōtra pmā expositorem. aliter eam exponūt.¶ Cōtra rōnē primi expositoris arguunt.⁊ illi maiori adde istā minorē:sed hō continet pfectiones oium generū:qm hō cōtinet pfectiones oiuz existentiū in genere sube em:inēter ponēdo ite᷑ nō in genere ⁊ solum nouē pdicamētoꝝ accidētiū.ergo hō non esset

Impug᷑ illos. in genere.¶ Sed mihi videtur q ea que hi dicūt nihil sunt:⁊ nō sunt digne recitatione.pma gdē expō pme rationis patit calumniā manifestā:qm petit qd est pn᷑.sm enī phos pmus motor nō est ifinite pfectionis:sz sm nos chūcolas sic.ḡ illa rō supponit deū esse ifinitū:⁊ qōlibet illius esse ifinitū:⁊ sic realitas nulla est ibi potētialis ad alterā:⁊ hoc non transcēdit ordinem credulitatis.¶ P̄. quero ab his ppter gd ois realitas in deo eēntialis est ifinita:⁊ nō ois cōceptus realis in deo essentialis ⁊ intrinsecus:neq enī est essentialis hec.imo plus.deus est ens: vbi ens eēt genus ⁊ mō:vbi nō ponit genus.ppter quid ergo modo sm hos ens in deo essentialr ⁊ formalr exñs non est formalr infinitū cū pdicet eēntialr ⁊ vniuoce de

Rō p illa. deo ⁊ alijs.⁊ tūc sic.s.vbi ponit genus.¶ Et si dicant:qa vbi ponitur genus sit realitas:⁊ omnis realitas in deo est formalr ifinita:⁊ modo nō est realitas:ideo nō oportet. ¶ Et hoc admiror:quoniā vtrūq est essentialis ⁊ foialis predicatio.ideo ppter quid vno mō erit infinitū:et alio modo nō:et iā reducti sunt ad voluntatē.¶ P̄.apud istos qōlibet attributū in deo est formalr ifinitū:⁊ tamē hec predicatio.deus est sapiēs.est denoiatiua ⁊ nō essentialis:hec autē predicatio:deus est ens.est eēntialis ⁊ quidditatiua.ergo est ens iterius ipsi deo q̄ sapiēs:sed essentia hēt vim infinitandi sapientiā:ergo multo plus habet vim infinitandi ens:cum sit sibi essentialius.¶ Et si tu dicas hoc esse:qa ens nō est capax infinitatis:eo qa est in differēs deo ⁊ decē pdicamētis.i.finito ⁊ ifinito.sic dicaz de sapia.sapiēs enī apud eos pdicat vniuoce de deo ⁊ homine:vt constat ipsis.Et per hoc patet qualr ratio illa q̄ procedit ex illimitatione dei nihil est:tū pmo quia petit

Idem est ɔtinere pfectiones ⁊ eē illimitatum sm scdm Thomam. principiū:tū quia coincidit cū ratione Thome.idē enim intelligit Thomas per cōtinere perfectiones oium generum:⁊ esse illimitatū:qm cōtinere apud Thomā est virtute ppria:qōlibet illoꝝ posse producere:⁊ sic maior est vera.nullū cōtinēs virtute ppria pfectiones oium generum est in genere:sed pmus motor continet illas virtute ppria.ergo pmus motor nō est in genere:⁊ sic rō est forte efficacior q̄ sit sua.Instātia nihil est:qm homo non cōtinet oium perfectiones virtute ppria:cū cōtineat in vtute pmi ɔtinētis.⁊ sic ratio Thome vl reducit ad illā tertiam eius:vel est efficacior.cur ergo student in reprobādo illū bonū virū:¶ Iterū.scda ratio Auicēne debilita

Ad scdaz rōnē aui. tur:⁊ retorqueo eam cōtra illos qui tenēt illam:hoc modo.itentio entis que predicat vniuoce de deo et alijs vel est formalr necesse esse.vel non.si non.ergo necesse esse esset ex nō neēe eē.si sic.ḡ ens icluderet formalr neēe eē: qd ē icōueniēs.imo pōt argui q nullū attributū cōpetit

deo ⁊ alijs vniuoce ꝫ eos hoc mō sapiētia vel est necesse
eē vel nō neċe eē. ſi neċe esse: ḡ formalr icluderet illud. ⁊
ſic nō cōpeteret niſi deo. ſi no. ḡ vt ṗus neċe eē eēt ex nō
neċe eē. ⁊ breuiter nulla iſtarū rōnū q̇s iſta approbāt mi
hi valet. ſola ḡ rō Auer. quā hic poſuit videt̄ apō me hr̄e
efficaciā. Et cū amor dicēdi veritatē coegit me ad digreſ
ſionē redeo ad expōnez textus Auer. (P. id qḋ recipit.)
Cū remouit a deo cōpōnē ex gn̄e ⁊ dr̄ia. vult nūc ponere
aliud fundamētū ꝑ qḋ vult remouē cōpōnē ab eo ex de
noīatione ⁊ denoīato: ⁊ ingt. ṗterea. id qḋ recipit ſm̄ veri
tatē apud ph̄os est pura poͣ. (Et ſi.) Soluit obiōnē ꝫ h̄:
qm̄ oīa recipiūt ⁊ tn̄ nō ē pura poͣ. ⁊ ingt. ⁊ ſi forte eēt act⁹:
eēt ꝑ accn̄s. vult dicē ꝙ aīa recipit: ⁊ ē act⁹. recipit qdē ꝑ
ut ē poͣ: ⁊ ē act⁹ ꝑ accn̄s ſibi ꝑut recipit. ⁊ h̄ dic ad notā

Dubita°
dū ꝙ de rōne recipiētis formalr̄ nō eſt eē in actu. ¶ Sꝫ
obycier: qm̄ Auer. 2° de aīa. cō. 4. ⁊ ṗ phy. cō. 63. ⁊ in ṗ ca
pite de ſub̄a orbis. vult ꝙ accn̄tia recipiant in ente actu

Solutio.
ꝑut eſt in actu ſub̄a. in ente in poͣ ꝑut eſt i poͣ. ¶ Ad h̄
Auer. 5° phy. cō. 8° dicit hec v̄ba. Et cā in h̄ ꝙ gn̄atio in
ſub̄a nō eſt mot⁹ eſt: qm̄ gn̄atū in ea nō eſt ens ſimplr̄: et
eſt ens in poͣ qn̄ trāſmutat̄ ⁊ exit de poͣ ad actū: qḋ nō
eſt ita i gn̄atione accn̄tiū. trāſmutatū eni in ea ē in actu.
lꝫ trāſmutet̄ ſm̄ ꝙ eſt in poͣ. in qb⁹ v̄bis Auer. inuit ſol.
qōnis. vult eni dicē ꝙ eē actu nō ſit rō ipſi mobili reci
piēdi motū: ſed magis vt eſt ens in poͣ. ⁊ tn̄ cōcomitans
eſt neċio reqſitū ad h̄ ꝙ aliqḋ recipiat motū. et iō dic. ꝙ
nō eſt ita in gn̄ōne accn̄tiū. trāſmutatum eni in ea eſt in
actu: lꝫ trāſmutet̄ ſm̄ ꝙ eſt in poͣ. eſt ḡ in receptione ac
cidētali rō formalis trāſmutatiōis eē in poͣ: lꝫ ꝯcomitet̄
qꝫ eē actu in trāſmutatione ſub̄ali: ⁊ formalr̄: ⁊ cōcomitati
ue eſſe in potentia eſt reqſitū: vt inuit in ṗmis v̄bis: ⁊ ſic
pꝫ ſol. (Et id qḋ.) Diffinit actū. d. ⁊ id qḋ aduenit ē act⁹.
⁊ iteꝝ ſoluit qōnē ꝯſileꝫ. d. ⁊ ſi forte eēt poͣ: eēt ꝑ accn̄s.
Colligant̄ ḡ due diffōnes: q̄ꝝ ṗͣ eſt. poͣ eſt ṗnᵐ recipiēdi
ꝑ ſe. act⁹ ē ens alteri adueniēs ꝑ ſe: ⁊ he due diffōnes ſunt
q̄ſi ꝯſiles illis q̄s dixit Ar. in metaᶜᵃ. ait eni poͣ actiua ē
ṗnᵐ trāſmutādi aliud iquātū aliud. ⁊ paſſiua eſt ṗnᵐ trā
ſmutādi ab alio iquātū alio. Et forte ꝙ hic diffinit actū
receptū ⁊ potētiā recipiētē: ⁊ nō actū dātē: ⁊ ſic diffōnes
ſunt diuerſe: ſꝫ hoc nihil refert. Et tūc colligit hoꝝ dr̄iaꝫ.
d. ⁊ h̄ mō diſtinguit̄ adinuicē. ſ. recipiēs ⁊ adueniens. et
hoc pꝫ ex dictꝭ: qm̄ recipiēs hēt rōnez ꝑfectibilis. receptū
rōnē ꝑficiētis. (Et qḋcūqꝫ.) Nūc accipit ſcḋaꝫ ꝑpōnē: ⁊
ingt. ⁊ quodcūqꝫ eſt potentialr̄. ſ. receptuꝫ aliqḋ recipiet
illud neċio. ⁊ admittit illud qḋ actualr̄ retinet. v̄. g. ſi hō
eſt poͣ calidū qn̄qꝫ recipit illud. ⁊ dimittit frigus. ⁊ h̄ dr̄
9° meta. tex. cō. 17. ⁊ 19. oīs poͣ paſſiua eſt ꝯdictiōis. vide
ibidē Ari. (Et ſi.) Ponit̄ 3ͣ ꝑpō. ⁊ ingt. ⁊ ſi poterit aliqḋ
recipe in actu cū aliquo recepto in actu. i. qn̄ recipiens et
ens in actu: ⁊ receptuꝫ ens in actu. qḋlibet ipſoꝝ eſt ꝑ ſe
exn̄s: ⁊ h̄ eſt ꝑ ſe manifeſtū. (Et etiā recipiēs.) Apponit
q̄rtā. ⁊ inquit. ⁊ etiā recipiēs eſt corpus neċio: cui⁹ rōnez
dicit. nāqꝫ ꝑ qꝛ receptio ṗncipalr̄ reṗit̄ in corꝑe vl̄ in eo
qḋ eſt in corꝑe. pōt ḡ ſermo cōponi hoc mō. oē corp⁹. vel
in corꝑe exn̄s eſt corpus. oē recipiēs eſt corp⁹ vl̄ in corꝑe
exn̄s. ḡ oē recipiēs eſt corp⁹. ⁊ hic ſermo alibi fuit expoſi
tus. ¶ Debes aūt ſcire ꝑ nūc ꝙ corpus capit̄ hic ꝑ mā.
⁊ h̄ eſt ita: qm̄ oē corpus vel eſt corp⁹. i. mā: vl̄ in corꝑe. i.
cōpoſito exn̄s ꝑe: ꝙ aūt oē recipiēs ſit corpus. i. materia
vel in mā exn̄s eſt manifeſtū nūc. ⁊ ſic pꝫ ratio eius hic.
¶ Sed poſſet dici ꝫ. qm̄ aliq̄ accn̄tia recipiunt vt ſupfi
cies. cui r̄ndet. d. nāqꝫ ꝑ qꝛ accn̄tia nō noiant̄. i. d̄noiant̄
a receptiōe. i. receptiua ṗnʳ neqꝫ forme q̄ ſunt ſupficies:
neqꝫ linee neqꝫ pūcta: qḋ itelligo ṗnʳ: qꝛ pn̄t imediate re
cipere: ſed nō v̄tute ꝑpria ⁊ ṗnʳ: ſed v̄tute ſub̄e. (Tādē.)
Ultimo apponit ex dictis ꝑpōnē ſylli maiorē di. tandeꝫ

id qḋ nō diuidit̄ in aliqd nō recipit. eſt ergo ꝑpō ex di
ctis ꝯducta nullū idiuiſibile ſubm̄ eē pōt denoiationū ⁊
accn̄tiū. (Sed ꝙ extra.) Nūc apponit minorē. d. ſed ꝙ
ex cōpoſitū ſit agēs ṗmū ꝑbatū eſt demr̄atiue. eſt ḡ mi
nor: ſed ṗmū agēs eſt idiuiſibile cū ſit ꝑbatū demr̄atiue
ipm̄ eē ex cōponē. ḡ ṗmū agēs nō pōt eſſe ſubm̄ denoia
tionū ⁊ accn̄tiū. tota ḡ rō pōt cōponi duob⁹ modis. vno
mō vt eā format Auer. in lr̄a. ſ. in ṗma figura ſic. Nulluꝫ
idiuiſibile pōt eē ſubꝫ denoiationū ⁊ accn̄tiū. ṗmus mo
tor eſt idiuiſibilis oī cōpōne carēs. ḡ nō pōt eſſe ſubꝫ ac
cidētiū ⁊ denoiationū: ⁊ ſic pꝫ qualr̄ remouet̄ cōpoſitio
ex ſub̄o ⁊ denoiatione. Uel pōt cōponi ſmo ſic. oē reci
piēs eſt corpus vel v̄tus in corꝑe: vt q̄rta ingt ꝑpō. Sed
ṗmus motor nō eſt corp⁹ neqꝫ v̄tus in corꝑe. ḡ ṗm⁹ mo
tor nō eſt recipiēs accn̄tia ⁊ denoiatiōes: ⁊ ſic ſmo eſt in
figura ſcḋa. Pōt etiā rō formari iuxta 3ᵉᵐ ꝑpōnē h̄ mō.
oē recipiēs in actu ē ꝑ ſe exn̄s ſine recepto: vt dicit tertia
ꝑpō: ſꝫ ṗm⁹ motor nō eſt i actu ſine attributis. ḡ in ſcḋa
figura nō recipit illa: ⁊ ſic vt ṗus. ¶ Pōt ⁊ 4ͣ rō cōponi
iuxta 2ᵃᵐ ꝑpōnē h̄ mō. oē recipiēs aliqd qn̄qꝫ acqrit illḋ
⁊ qn̄qꝫ ꝑdit illud. Sed ṗm⁹ motor nō qn̄qꝫ acqrit attri
buta: ⁊ qn̄qꝫ ꝑdit. ḡ ṗmus motor nō recipit. ⁊ ſic vt ṗus.
ille ḡ 4ᵒʳ ꝑpōnes pn̄t eē ꝑpōnes ad ſyllos: hos lꝫ ṗima
ponit̄ vt terminoꝝ declo. (Sed ꝙ ſit.) Nūc vult ꝯnem
dictā difficultare: ⁊ ṗ q̄ſi epilogādo pōit eā. 2° ponit. q. cir
ca illā ingt ḡ: ſꝫ ꝙ ſit recipiēs icorporeū ſiue ꝑ ſe. ſiue per
aliḋ. h̄ eſt ipoſe. hec eſt ꝯ niſi in aliq̄: qa dnᵐ eſt. ſ. de iteᵘ
in poͣ. i. māli. eſt ḡ qḋ: accepꝭ illis q̄tuor maiorib⁹ addit̄
iſta minor: ſꝫ itell̄s in poͣ eſt idiuiſibilis ⁊ a mā abſtract⁹.
ḡ nō recipit. ꝯ eſt falſo. ⁊ nō pro minori. ḡ oēs q̄tuor ma
iores ſūt impoſes. (Et qūo.) Hic r̄ndet Auer. ⁊ vult ꝯnē
eē verā. ſ. ꝙ itell̄s in poͣ nō recipit: qḋ intē⁹ ſic. ꝙ non ſit
ſubm̄ recipiēs: ⁊ h̄ ꝑbat. d. ⁊ qūo aliqd cōponit̄ ex deno
minatiōe. i. accn̄te ⁊ denoiato. i. ſub̄o. ⁊ illa denoiatio nō
eſt addita ſup ſub̄aꝫ. i. aduētitia ab extriſeco. q. d. ipoſe ē.
¶ Scḋo arguit ⁊ ſup. qūo ē poſe qḋ ſubꝫ recipiēs ſit gn̄a
bile ⁊ corruptibile ⁊ corp⁹ neċio: q̄ſi dicatqꝛ opꝫ vt ſubꝫ
recipiēs ſit corp⁹ gn̄abile ⁊ corruptibile. ¶ Ex his pn̄t ox
diri due cōpōnes: q̄ꝝ ṗͣ eſt. oē accn̄s adueniēs alteri cuꝫ
eo faciēs cōpōnē eſt extriſecū: ⁊ illi aduētitiū: ſꝫ denoia
tio itellectus in poͣ adueniēs eſt accn̄s adueniens alteri
cū eo faciēs cōpōnē. ḡ eſt accn̄s aduētitiū ei. hoc ꝯñs re
putat ꝑ ipoſe: nō ꝑꝑ figurā ſylli ⁊ modū: ḡ ꝑꝑ ꝑpōnes: ⁊
nō ꝑꝑ maiorē. ḡ ꝑꝑ minorē. ¶ Scḋa ē. oē ſubꝫ recipiens
accn̄s nouū aduētitiū ab exᶜᵒ ē corp⁹ gn̄abile ⁊ corrupti
bile: ſed ꝑ te itell̄s in poͣ eſt recipiēs accn̄s nouū aduēti
tiū ab extriſeco. ḡ itell̄s in poͣ eſt corp⁹ gn̄abile ⁊ corrupti
bile. ⁊ eꝯ. vt ṗus eſt falſa. ḡ minor. qm̄ minoreꝫ vult eſſe
manifeſtā. ¶ Sed obyciet qs ꝫ has in hūc modū. acce
ptis maioribus accipio hāc: ſed corpus celeſte recipit ac
cidētia ⁊ multas denoiationes vt lumē motū ⁊ dimēſio
neꝫ. ḡ eſt corpus gn̄abile ⁊ corruptibile. Cui r̄ndet Auer.
ꝙ ⁊ ſi dicta rō nō ꝯcludat recipiēs eſſe corpus gn̄abile ⁊
corruptibile: ſaltē ꝯcludit ipm̄ eē corpus quātū: cuiuſmo
di eſt corpus celeſte. vn̄ eſt regula apud Auer. omne reci
piens eſt duob⁹ modis: vel accn̄s nouū: ⁊ ſic eſt corp⁹ gn̄a
bile ⁊ corruptibile: vel accn̄s eternū: ⁊ ſic eſt corp⁹ eternū
quātū. mō huic addo minorē: ſꝫ itell̄s nec eſt corp⁹ nouū
nec eternū. ḡ nō recipit: ⁊ rō fuit aliqualr̄ fortis. Ingt ḡ.
ſed ſi illa d̄noiatio dicti cōpoſiti. i. dicti itell̄s cōpoſiti ex
ſub̄o ⁊ accn̄te addita fuerit ſup ſub̄aꝫ. i. recepta fuerit in
ſub̄a itell̄s in poͣ: ⁊ non ſit ſup. ille itell̄s ſub̄a in poͣ. ſ. no
ua in illa denoiatione: ſed potētia antiqua: vt opinati ſūt
antiq̄ de corꝑe celeſti: qḋ ponit̄ ſubꝫ i poͣ antiq̄ accn̄tiū.
Hoc remouet. d. opꝫ neċio ꝙ itell̄s in poͣ ad min⁹ ſit q̄nti
tabile: ⁊ ꝙ ſit corp⁹: Hui⁹ rōnē aſſignat. d. ſi eni remouet̄

corporeitas ab illa suba intellectus materialis gerens illā denominationē remouet ab ea receptio sensibil.i.indiu° ꝛ subiectiua: ꝛ silr remouēret ab eadē suba intells. denominatio comprehensionis sensibilis.i.rei indiuisibilis.

Dubita°. Sed hic est locus q̄onisq: qr ſm Auer. in 3° de aia. cō° 5° ꝛ 14° ꝛ 28°. duplex est receptio.s.trāsmutabilis ꝛ simplr seu vlis: diceret ḡ ꝙ si itells nō recipit intellecta receptione trāsmutabili idiuisibili recipit illa receptiōe

Solutio. vli: ꝛ sic argm nō ꝯcludit vlr: sꝫ in pte. ¶ Ad hoc debes scire vt diffuse dixi in libro de itellu: ꝙ ois receptio trāsmutabilis est idiuisibilis ꝛ subiua: ꝛ ois subiua est idiuisibilis trāsmutabilis ſꝫ Auer. ¶ Itē ois receptio vlis seu simplr est receptio obiua.i.cognitiua eo mō quo color ē in oculo ꝛ nō spēs coloris. ¶ Tūc ad formā dōm ꝙ itellectus recipit illa receptione vli ꝛ simplr: sed illō nō est recipere subiue sꝫ obiue. Et ꝙ receptio vlis nō fit receptio subiua: sed pfectiua.i.obiua. pꝫ 3° de aia. cō.14. ingt enī vñ nō est opinādū ꝙ pms mā est cā receptionis: sed cā receptionis trāsmutabilis: ꝛ est receptio hui° singularis. cā aūt receptōis simplr.i.vlis ꝛ pfectiue est ista nā.i. itells in po°: ꝛ statim verificat per hoc qōdā antiquū dictū. d. ꝛ ex hoc mō fuit pole ꝙ corpa celestia reciperēt formas abstractas: ꝛ itelligerēt eas: ꝛ fuit pole: vt itellc abstracte pficerēt p se adiuicē. Cui° rōnē di. ꝛ si nō eēt pole: vt illic itelligat recipiēs neq3 receptibile: hec sunt vba illius. Argm mō ꝛ quero qua specie receptōis int° pficiunt se.s. iferior pficit a supiori ſm ipsuz: vel subiectiue per inherētiā supioris sibi: vl pfectiue ꝛ obiectiue. nō pmo mō: vt ꝯstat apud ipm. ḡ 2° mō. ꝛ iā dicit ꝙ eodē mō intells in po° recipit itellecta. ḡ illa nō recipit subiue: sꝫ obiue. (Ergo illa.) Cū remouit modū falsuz quo itellecta itelligunt accidere int° idducit modū verū. ꝛ ingt. ḡ illa denominatio ꝛ illud denolatū.i.itells ꝛ itelligibile reducunt in sūmo itellectu.i.polis: ꝛ sūt vnū ꝛ idē. ꝛ dixit. (In summo itellu.) Quā itells qiq3 capit p cogitatiua: vt pꝫ 3° de aia. cō° 36. ꝛ 20. ꝛ 5°. dixit. ḡ in sūmo itellu.i.intellu polis: q est supioris gradus ad cogitatiuā. hui° rōnez assignat. d. simplex eñ. itells ꝛ itelligibile vnū ꝛ idē sūt realr: plura respectiue ꝛ per accidens. vꝫ ratione subiecti.

Ponis q° Sed qō accidit nō pua quā tetigi in libro de itellu plixe qūo itells ꝛ itelligibile apud Auer. sunt vnū ꝛ idē ſm rē. ꝛ dīnt p accñs. Uidet enī ꝙ hoc ꝯdicat sibi in 3° cō. 8°: vbi vult ꝙ itells ꝛ itelligibile sūt diuersa eēntialiter ꝛ sint idē p accñs: qō exponit ibidē. d. idest ſm ꝙ accidit itellectis rerū ꝙ fuerint ipse.i.eēntia ei°: ꝛ hoc est ecōtrario dispōni in formis abstractis.i.itelligētys. ille eniꝫ cū itellecto eaꝝ nō est aliō ab eis in itētione p quā sūt itellecta isti° itells. iō itelligūt se eēntialr ꝛ nō accidētalr: ecce qūo vult ꝙ itells ꝛ itelligibile in nobis vniunt per accñs: ꝛ dīnt ſm rē eꝫ in itelligētys sepatis. ¶ P. ibidē cō.15. ingt. ꝛ necē est vt itellm sit p itētionē in eo: qr foia re p itellm.i.itelligere. ꝛ formatū.i.itellm idē sunt in rebus imālib°. ꝛ si iste itells eēt itellm p se ꝯtigeret vt scia speculatiua ꝛ scitū essent idē: qō est ipole. ¶ P. tūc non differret ab opione Themistij. qr vt dixi i libro de itellectu. Themisti° extimat itellm ꝛ itelligibile eē idē ſm rez: ꝛ differre in mō. qūo ḡ differt hec pō ab illa: ¶ Dōꝫ

Solu. ꝙ ꝛ si de his dixi ibi quātū potui. nūc dōꝫ repeto quātū sufficit. iō debes scire pmo ꝙ itelligibile dū accipit i se: ꝛ nō cōparatū itellectui est idiuiduū sensibile apō Auer. dū aūt cōparat itellectui est vle actu separatū ab hic ꝛ nūc ꝛ loco: ꝛ alys appēdicys adeo ꝙ nihil addit itelligibili i se: sed tñ modus qdā p quē cognoscit ab itellu nro: ꝛ hoc pulchre di. Auer. 3° de aia. cō. 5° q̄si in fine. vbi dit. debes scire ꝙ re° itells agētis ad istū itellm ē re° lucis ad diaphanū: ꝛ re° formaꝝ mālium ad ipsum est re° coloris ad

diaphanū: qō declat di. quēadmodū eniꝫ lux est pfectio diaphani. sic itells agens est pfectio intellectus mālis: ꝛ quēadmodū diaphanuꝫ nō mouet a colore: neq3 recipit eū nisi qñ lucet. ita iste itells nō recipit itellecta que sūt hic nisi ſm ꝙ pficit p illū itellm: ꝛ illuminat p ipsum: ꝛ quēadmodū lux facit colorē in po° eē in actu. ita ꝙ possit mouere diaphanū: ita itells agēs facit itētiones in po° intellectas in actu. ita ꝙ recipit eas itells mālis: ſm hoc igit est itelligēdū de itellu māli ꝛ agēte. Ecce qūo itelligibilia nihil recipiūt: sicut nec color a luce: sed sic color qñ lucet fit actu mouēs: ita itelligibile qñ itelligit actu mouet itellm. ḡ tñ variat ſm modū abstractiōis. ¶ Ex his elicit ꝙ intells polis ꝛ itelligibile sunt vnū ſm formā: qr forma ē pn° mouēdi. cū igit itelligibile nō moueat nisi dū fit abstractū. esse ḡ abstractū est forma itelligibilis: ꝛ hec eadē est foia itells: qr itells ſm rē est abstractus. ḡ itelligibile ꝛ intellectū sunt vnū ſm formā. dīnt aūt ſm māꝫ: qr mā itelligibilis sunt indiuidua qbus adiungit modus abstractionis. mā vo abstractiōis intells est eēntia pura ei°. ¶ Scdo debes scire: vt Themistius voluit ꝙ itells agēs sit cā oiuꝫ formaꝝ: vt pꝫ in pmo sue abbreuiationis de aia: ꝛ sic hēt dicē ꝙ itells agens cōtinet oēs formas sensibiles in po°. ḡ hēt dicē ꝙ itells mālis intelligens itellm agentē itelligit oia entia mālia: quoꝝ est causa: ꝛ sic fit ite° apō Themistiū: qr enī itells māl ꝯuertit ad agētē: tūc cōprehēdit illū: ꝛ oia sensibilia p illū: sicut itells dei qñ cōprehēdit eēntiā. cōphēdit illā: ꝛ oia entia hic: quoꝝ est cā. Quia vo ſm Auer. itells agēs nō est causa formaꝝ sensibiliū: vt pꝫ 7° meta. cō. 31. ꝛ 12. meta. cō° 13. ꝛ 18. iō opinat ꝙ itells mālis nō itelligit entia mālia: qr itelligit agētē: sed qñ entia fiunt abstracta. ꝛ sic patet dria Themistij ꝛ Auer. ¶ His visis dōm pmo hic ꝙ aliqua eē idē in re pōt itelligi duob° modis. vno mō in re q̄ est mā. alio mō in re q̄ est forma. pmo mō itells ꝛ itelligibile dīnt: qr mā illi° abstractiōis sūt idiuidua que differunt ſꝫ eē ꝛ eēntialr ꝛ subiue ab itellu: ꝛ sic logt Auer. 3° de aia: vt appet in vbis ei° ibidē: ꝛ sic verificat dcm ei° qñ dic ꝙ itells p accñs est idē intellectis put illis q̄ sunt mā accidit foia abstractōis. vñ put itelligibilib° accidit foia abstractionis: vt sic accidit eis fieri eēntiā itells. 2° mō sūt idē: qr itells ꝛ itelligibile qñ actu itelligit sunt vni° modi abstractionis. ḡ sunt idē essentialr ꝛ realr.i. in foia q̄ est vna eēntia ꝛ vna res eis cōis: ꝛ sic logt hō. vult enī ꝙ sint idē in foia: ꝛ dīnt per accñs.s. in mā. ecōtrario est in subis abstractis. vbi itells ꝛ itellecta vnū sūt i mā ꝛ foia: qr mā abstractiōis in illis est eēntia. ꝛ illa est mā intells: ꝛ iō ibi p se sūt idē ꝛ fere oībus modis: ꝛ sic pꝫ ad vba cō. 8. sed qd sit ista forma abstractionis.s. an accñs rei itellecte an accñs itellectui: ꝛ qūo fiat. Auic. quē segt Joā. Jādo. opinat ꝙ sit accñs itellectui poli. opinat eniꝫ ꝙ in itellu mali plic it qdā q̄litas q̄ est silitudo obti. et qr ista q̄litas recipit i subto qō ē abstractū ab hic ꝛ nūc. ideo itellectui pñtat obm abstractū ab hic ꝛ nūc. lꝫ i se nō sit sine loco ꝛ tpe. ḡ itells polis: ꝛ obm ei cōueniūt in foia abstractionis: qr in illa specie. est enī spēs foia obti. put est ei° spēs ꝛ figura ab eo deriuata est: ꝛ itells forma put ei iheret subiue: vt accñs in subto. Auēpace aūt quē sequunt aly moderni. opinat° est ꝙ ab itellu agēte emittit qdā qualitas spūalis in idiuiduis pñtatis p phātasmata q̄ est accñs illis ꝛ foia eis: qr sic lux ē foia ꝛ actualitas coloris apō ipm. put ille color mouet visuꝫ. ita illa q̄litas est foia idiuiduoꝝ illoꝝ put idiuidualia actuata illa q̄litate mouēt itellm polem. est enī itells agēs apud ipꝫ silis soli: ꝛ q̄litas illa silis luci: ꝛ idiuidua i phātasmatibus exñtia silia colorib°. hec Auēpa. in epla sua de luce ꝛ lumine itells. Auēpa. ḡ vult ꝙ itells mālis qui est vnus

Utrū idē esse eadē i re dupl'r pōt intelligi.

Quid sē- sit Auic. de forma abstractionis.

Positio Auēpa.

imaginatiua ꝛ obiectũ sunt in forme abstractionis conue
niẽtia.illa q̃litas est forma inherẽs obiectis:ꝛ est dispõ i
tellectus:sicut lux est dispõ visus ꝛ coloribus inherens.
Põ Au. ¶ Auerrois aũt opinat̃ in v̾bis nũc positis 3° de aia cõ.
5°.ꝙ illa forma abstractionis est suba.s.itells agens:q̃a
quẽadmodũ apud ipsum lux est forma dia^{ni} inherens:et
forma coloris nõ inherens : sed appropriata qua colores
mouent diaphanũ:sic intellectus agens est forma itells
possibilis intrinseca:qua itells agens ponit̃ in tali specie:
ꝛ qua disponit̃ ad hoc:vt attingat obiecta:ꝛ est forma itelli
gibiliũ extrinseca:appropriata tamẽ qua intelligibilia p̃nt
mouere illũ itellectũ.oẽ eni id quo itelligibile p̃t moue
re itellectũ põt dici forma itelligibilis.est g̃ forma itells
ꝛ itelligibilis alio mõ ꝛ alio.vñ lux est forma coloris:nõ
qua sunt colores:sed qua sunt motiui.ꝛ aia itellectiua est
forma hois:nõ qua hõ est:sꝫ qua hõ est operãs.sic itells
agẽs est forma itelligibiliũ:nõ qua sunt in reꝝ nã:sꝫ qua
p̃nt pficere itellectũ possibilẽ pfectione obiectiua.ꝛ hoc
dicit Auer.3° de aia.cõ.67.qñ inquit.vñ assimilat lucẽ
intelligentie agenti:ꝛ colores phantasmatibus. Sed qd
sit ista vnio ꝛ quo mõ fiat:ꝛ quare nunc fit:ꝛ nõ tũc:non
est locus hic:sed dixi in libro de itellectu.ꝛ tu vide ibidẽ.
q̃ oia declaraui.ꝛ ipole est vt aliqs intelligat opionẽ meã
nisi vel audiuerit me:vel viderit oia mea:nisi fuerit itel
lectus mirabilis.hõ eni secreta nõ sũt oĩb^{9} ppalãda.dis
persim eni tradidi opiones meas:ꝛ iõ qui vult illas colli
gat illa scripta:ꝛ sic remouebit̃ ois locus q̃onis.Dixi hec.
q̃a scio ꝙ multi psumptuosi carẽtes ꝛ arte scribẽdi ꝛ mã
scribẽdi meis q̃onib^{9} vtẽtes ꝛ meis opionib^{9} se magnos
preseferentes amãt solã sophisticã artẽ.s.stiluꝫ 3dicẽdi.
ꝛ ideo si volunt 3dicere cõpensent bene:quia iam ad sũt
mei singulares auditores qui longo tpe audiuerũt me ꝗ
poterũt me defendere post mortem.ꝛ poterunt iudicare
ꝙ si aliqd edunt iaꝫ oia ex meis scriptis:que dixi in celo:
ꝛ in libro de aia.ꝛ 12° meta.ꝛ in libro de suba orbis:ꝛ in
posterioribus ꝛ prioribus ꝛ peri^{ar}.ꝛ in libro de itellectu:ꝛ
in ifinitis scriptis acceperunt:ꝛ illud mali qõ dixerũt in
suis editionibus est ex ipsoꝝ ruditie:ꝛ ex eoꝝ iactantia.
quare ꝛc̃.¶ Ad v̾ba.15.cõmẽti dõm ꝙ ipse vult ibi itel
lectũ ꝛ intelligibile nõ esse vnũ ꝛ ideꝫ oĩbus modis:ßm
mãm.s.ꝛ formã:q̃a tũc sequit̃ illud icõueniens:sed ßm
formã nõ est icõueniens:vt dixi. ¶ Ad Themistij sol.
est p̾spicua ex scdo sermone notato:ꝛ sic appet hoc.Et cũ
Error Jo̾anis. totũ hoc sit ita.appet petrũ Jo̾ã. Jãdoni in li^{o} de anima.
vbi posuit itellectũ poleꝫ recipe:ꝛ esse subiectũ oĩuꝫ spe
cierũ:ꝛ posuit tot quot nec ipse nec alter adhuc itellexit.
paucitas eni exercitij huius hois in libris Auer.fecit istũ
hoiem errare.(Tandẽ id.)Cũ dicta sunt hec 3uertit ser
monẽ ad corp^{9} celeste.ꝛ inqt.Tãdem illud qõ posuerunt
p̃hi.vꝫ subam celestẽ cũ denoiationibus.i.accñtibus ad
ditis sup ipsaꝫ subam nõ est aliud:nisi q̃a posuerũt anti
quũ corpus.i.eternũ corpus:ꝛ adherẽtia.i.lumen motuꝫ
ꝛ qualitatẽ ꝛ figurã esse accidẽtia in eodẽ.g̃ vult dicẽ qñ
ponũt celũ recipere:ponũt ipsum esse corpus:ꝛ qñ ponũt
ipm recipe receptione eterna ponũt ipm eẽ corp^{9} eternũ.
(Et ipsi.)Ponit cãm erroris.d.ꝛ ipsi nõ exprimunt ꝙ qñ
ipsi remouẽt quãtitatẽ que est corporeitas remouent ab
eo totã sensibilẽ nãm.i.mãꝫ.ꝛ p 3ñs esse idiuisibile sensi
bile.ꝛ tũc ifert.g̃ nõ erit ibi gerẽs neqꝫ gestuꝫ.(Et si for
te.)Remouet.q.ad hoc.d.Et si forte ponerent gerens et
gestũ separata a materia.seq̃t̃ ꝙ esset itells ꝛ itelligibile.
g̃ erit vnus intells simplex:ꝛ sic sequit̃ vt p̃us ꝙ sint idẽ
ßm rẽ:ꝛ differũt relatiue rõne subti.i.rõne mãe:vt dixi.

Dubitaᵒ **Sed** dubitatur:qñ corpus celeste ßm Auerroim p̃mo
celi.cõmentis.20.ꝛ.45.ꝛ in libro de suba orbis.et
in ifinitis locis est abstractũ a mã.ergo per ipsuꝫ erit ab
stractũ a nã sensibili.g̃ erit itellectus seu suba sepata:ꝛ p
cõsequẽs erit nõ recipiẽs.¶ Dicẽdũ ꝙ mã põt capi tri Triplr capitur mã.
plr.vno mõ pro mã trãsmutabili corruptiue:ꝛ hãc mãꝫ
in p̃mo physicoꝝ inuestigauit:ꝛ de hac dicit in 9° meta.ꝙ
ens separatum ab ea nõ est transmutabile.vide cõmẽto
scdo.alio mõ capit̃ mã pro subto receptiuo idiuidualr ꝛ
signate:ꝛ sic est cõis corpi celesti ꝛ mãe p̃me.mã eni p̃ie
est subꝫ oĩuꝫ formaꝝ sensibiliũ:vt dicit̃ in libro de suba
orbis.ꝛ dicit̃ de corpe celesti:ꝛ veriꝰ:vt dicit̃ in scdo ca
pite libri de suba orbis.ꝛ 8° meta.cõ.12.Tertio mõ capit̃
materia pro subto formaꝝ vniuersaliũ:ꝛ sic dĩ mã equi
uoce ꝛ valde remote:ꝛ sic cõceditur materia in subiectis
separatis:est eni gradus imperfectionis quo res propinq̃
fit p̃uationi entis:ꝛ sic dicit̃ 3° de aia cõmentis.5.ꝛ.14.ꙮ
nulla itelligẽtia est liberata a mã nisi p̃ma.¶ Ad formã
argumẽti dõm ꙮ corpus celeste est abstractũ a materia
primo modo non ppter hoc sequit̃ ꝙ sit abstractũ a ma
teria scdo modo.ideo nõ est intellectus:ꝛ sic potest conce
di corpus celeste eẽ compositũ ex materia sensibili ꝛ for
ma que materia sensibilis est subiectum ꝛ forma est aia
An mã celi ꝛ g̃ñabiliũ sit eiusdẽ rõnis. celi.i.motor eius.¶ Sed dices.an materia corporis cele
stis:ꝛ materia generabilis sint vnius rõnis.¶ Dicendũ
ꙮ in ratione meta^{ce} conueniunt : que ratio meta^{ce} est ra
tio potentie subiectiue prout ambe sunt subiectuꝫ forme
proprie:non tamẽ in ratione physica:que est potentia trã
smutabilis:materia enim corporis celestis est abstracta
a ratione potẽtie transmutabilis.ergo materia celi ꝛ ma
teria g̃nabiliuꝫ sunt vnius rationis:ꝛ vnius speciei in ra
tione ꝛ specie meta.nõ tamẽ in rõne ꝛ specie physica:nec
hoc repugnat fundamẽtis ꝛ verbis Auerrois:vt alibi de
claraui.s.in epla felicitatis quã exposui:patet ergo.qualr
corpus celeste est natura sensibilis:ꝛ tamẽ est abstractuꝫ
a p̃ma materia:ꝛ tu cõsidera bene.(Sed id qõ.)Cũ de
clarata sunt duo fundamenta peri^{cõe} quibus abscisse sũt
due ppõnes false:nunc ponit ꝛ accedit ad abscindenduꝫ
aliud petri.ꝛ primo repetit illud.ꝛ inquit.sed id qõ dixe
rat sup. Alga.vꝫ ꙮ non est impossibile ꙮ res reducat̃ ad
duos deos:quoꝝ vnus erit causa orbium.i.oĩum sensibi
liuꝫ:ꝛ alter nõ:sed causa oĩuꝫ itelligibiliũ ꝛc̃.dicamus ꙮ
sunt v̾ba erronea.Deinde arguit 3 illud rõne fortissima.
ꝛ inqt.q̃a posito ꝙ pductio entis sensibilis fit ab vna et
eadẽ mã:ꝛ vna ꝛ eadẽ substãtia.nõ ãt a naturis diuersis.
ꝛ sup.posito ꙮ esset pductio entis intelligibilis ab alte
ra suba p̃ma:sequit̃ necio ꝙ si aliqd i illa natura que est
causa sensibiliũ equalr fuerit:ꝛ in natura que ẽ causa re
rũ intelligibiliũ ad p̃mã cãm reductarũ sequunt̃ duo ne
cessario ꝙ cõmunicẽt in q̃dã denoiatione.i.natura:ꝛ dif
ferũt in altera.est g̃ ppositio quãdo sunt due res in q̃bus
est aliquid equalr op3 ꙮ ille res cõueniãt in vno:ꝛ diffe
rant in altero:ꝛ hoc põt pbari virtute iductionis vt con
stat.est enim maxima meta^{ce}.Tunc arguit ꝛ inqt.ꝛ id in
quo differũt nõ euadet qn sit de nã i qua iduidua dĩnt.
aut sup.de nã in qua dĩnt spẽs.i.qn sit dĩa iduidual:vel
dĩa specifica.Tũc destruit scdm mẽbrũ.ꝛ inquit.si scdo
modo dicetur.s.ꙮ differũt differẽtia specifica.g̃ nomen
dei dicet̃ equiuoce de illis:ꝙ qõ est 3tra positã.positũ enĩꝫ
erat illos esse equales in aliqua natura.3ñam pbat.ꝛ po
test sermo sic componi:quecũqꝫ contraria aut media in
vno g̃ñe nõ p̃nt vniuocari:sꝫ spẽs que cõmunicãt in g̃ñe
sunt 3ria aut media:ergo spẽs alicuius generis non vni
uocant̃ in aliquo.Tũc assumat̃ cõclusio hec pro maiori:
ꝛ assumat̃ secũ hec minor:sed illi duo dij sũt spẽs alicui^{9}
generis.ergo illi duo dij nõ possunt vniuocari in aliqua
natura.huius syllogismi accepit tñ minorem p̃mi : ꝛ in
quit:nãqꝫ pro q̃ spẽs que cõmunicant in vno genere sunt
aut 3traria aut intermedia.qõ.i.que per scdi syllogismi

est falsa ⁊ ꝯtra positū. ¶ Debes scire ꝙ que ꝯueniūt ī genere equoca sunt phy^ce: q̄ꝛ non sunt vnius nāe: cum genus multas dicat nās vt supius explanaui. ḡ si illi dij differūt dr̃ia eēntiali nō ꝯueniūt in vna nā spe^ca. ⁊ h̄ accipit̃. dicebat̃ .n. ꝙ illi sunt equales. eq̄les aūt sunt idiuidua in spē: ⁊ nō spēs in genere: vt dr̃. 12. metaphy. cō. 2. iō dictū illud ꝯdicit positum: q̄uo autē spēs generis sunt ꝯrie extreme vel me^e nō est opus hic declarari. sat sit ꝑ nūc ꝙ sint oino naturis disperatis o^es: ⁊ hoc rōni sufficit pro possibilitate. (Si p̄mo mō.) Nūc remouet p̄mū modū: ⁊ inq̄t. si p̄mo mō. ḡ sunt ambo in mā: qḋ est ꝯ hoc qḋ concessum est ab oibus. est .n. cōcessum ab oibus ip̄m eē virtutē separatam ⁊ sine mā. (Sed si ponerēt.) Hic remouet dubiū. pōt .n. qs dicere ꝙ illi duo dij dr̃nt nāis spe^bus ⁊ generibus: s; tn̄ analogice ꝯueniūt eo^o quo ds ⁊ opa eius cōueniūt ⁊ quo modo suba ꝯuenit accn̄ti. hoc ḡ inquit: sed si ponerent ꝙ pars ipsi^o nāe est nobilior alia. v̄.g. nā vnius sit p̄or essentialiter ⁊ nobilitate nā alterius: ⁊ ꝙ hoc sup. nomē ds p̄dicat̃ de eis analogice. hec est sol. (Erit ḡ nā.) Cōfutat illaꝫ dī. ḡ erit h̄ nā vna p̄ma q̄ erit nobilior altera q̄ erit scda. Tunc dedit illud qḋ seq̄t̃ ex hoc. d. ⁊ sic scda causat̃ ab ea .i. p̄ma nec̄io: qḋ exponit. d. ita ꝙ ꝑducentes orbes .i. causa inte^lim erit ꝑducēs .i. cāns causam que elemēta ꝑducit. ⁊ tūc dicit. ⁊ hec met ē positio pħoꝝ. ⁊ pōt itelli z^o. vel arabū q opināt̃ colchodeā q̄ est dea actiuoꝝ ⁊ passiuoꝝ: ⁊ hi sequunt̃ platonē in timeo ⁊ thēmi^m. Uel pl^es qui ponunt inte^am que mouet lunā appropriari ad gubernandaꝫ hec actiua ⁊ passiua: vt declaraui in expōne cōmenti. 18. 12. ⁊ hec est plus dilecta apud me. ¶ Debes scire ꝙ trib^o modis pōt extimari duos eē deos: vel vni^o generis: ⁊ differre spe essentiali. Uel vnius spēi: ⁊ differre mā. Uel differre genere ⁊ spē: ⁊ eē ꝯueniētia in analogo. p̄^m mo^m remouit Auer. per hoc: q̄ꝛ tūc nō eēnt equales in perfectione. spēs enim generis sunt semper inequalis ꝑfectionis: q̄ꝛ sunt sicut numeri: vt dr̃ in meta^ca. Si igit̃ illi dij eēnt differentes spē: vnus eēt altero p̄or in ꝑfectiōe: ⁊ sic ille solus esset deus. z^m remouet per ꝯfessum cōe oibus .s. q̄ꝛ tūc quilibet illoꝝ esset in materia. 3^m pōt remouere per primum: attn̄ remouet per h̄: q̄ꝛ ordo analogie est ordo cause ad cātū: vt nūc oꝫ hō supponere. ḡ p̄mū in illo ordine erit cā secundi: ⁊ hec est positio olim pħoꝝ. hec igit̃ ē sūma eoꝝ que Auerrois attulit hic. (Et ambo.) Debes scire ꝙ loquentes saraceni ponūt deū oia agere sine medio ⁊ sic negāt inte^as itermedias esse cās z^as. pħi^a aūt ponūt numerū itelligentiaꝝ s̄m numerū orbiū: ⁊ illas eē z^as cās: vt superius visum est. Has ḡ duas opiniones tangit Auer. vt dī. ⁊ ambo .i. ille due opiniones ponunt: siue cogunt̃ ponere p̄mā cām. vꝫ. ꝙ ponunt primum agens agere mediātibus pluribus causis: ⁊ q ponunt p̄mam causam per se agentē oia sine aliquo medio. Apponit tn̄ dr̃iam. d. sed hoc .i. primuꝫ agere sine medio est impossibile apud philosophos: vt diffuse ⁊ clare ostensum est ab eis in diuersis locis.

Dubiū

Sed hic est questio: q̄ꝛ Auer. p̄ celi. cōmēto. 33. ⁊ 8. physico. cōmen. 15. ⁊ fere locis infinitis. voluit ꝙ loquētes sue legis nō possunt ponere primaꝫ cām eē: s; bene pħi. aït rōnem: q̄ꝛ illi ponūt cām p̄maꝫ agere nouū imediate. ḡ hn̄t ponere illā esse corpus ⁊ per ꝯñs nō p̄mā causam. pħi bene cum ponāt illā agere motu eterno. ¶ Dōm. Auerrois vult ꝙ ambo cogūtur ponere p̄mā causaꝫ. Sed nō expressit q̄uo: s; in locis illis expssit quo mō: q̄ꝛ loquētes sue legis habēt ponere illam esse corpus. pħi motorē separatū: ⁊ sic nō est ꝯdictio. Uel forte pōderāda sunt v̄ba eius hic. inq̄t .n. ꝙ ambo cogūt̃ ponere p̄mam causam: s; diuersimode: q̄ꝛ illi cogunt̃ ponere: vt euitēt ꝓcessum in infinitū: que tn̄ ratio nō est demōstratiua. ergo illi cogunt̃ rōne probabili. pħi ratione efficaci. ⁊ ideo dixit post ꝙ hoc est impossibile: vt patuit: ⁊ sic amouetur contradictio.

Solō

Sed in iam dictis ē questio mirabilis quā mouit Simplicius ⁊ Auer. p̄mo celi. cōmen. 90. ⁊ Auer. pro questione sumit ꝓpōnē cōfessam a pħis: ⁊ dicit ⁊ pōt aliquis dicere cū declaratum est ꝙ mouēs .i. motor celi non mouet celū nisi desiderio .i. voluntate existente in celo propter intellectum eius .i. eo q̄ꝛ intellectus est in celo. est ergo ꝓpositio ꝙ motor celestis corporis nō mouet illud nisi voluntate ⁊ intellectu qui existūt in corpore celesti. Tunc arguit. d. q̄d prohibebit ergo ꝙ nō sint plures celi: imo de facto erunt plures celi .i. plures mūdi: ⁊ per ꝯñs plures primi mouētes: ⁊ vnūquodqꝫ celoꝝ desiderat hoc primū mouēs eiusdē modi intellectus. est ergo virtus rōnis ꝙ fingi pōt vt sit vnus primus motor vt finis: et q̄ꝛ finis pōt appeti a pluribus intelligentibus. ḡ pōt esse plures dij mouentes: ⁊ vnus finis cōmunis q nō mouet. iō dicit. ⁊ vnūqḋqꝫ eoꝝ desiderat h̄ p̄mū mouens .i. hūc p̄mū finē q ē eiusdē modi itellectus oibus illis duobus .i. q inte^r ab eis eodē mō. Hoc ꝯfirmat exēplo: sicut in nobis vnū itellcm̄ mouet plura imagināria. v̄.g. cibū eē vtilē mouet oēm famelicū ad cibum: ⁊ forte sic erit de celis .i. p̄mis motoribus celoꝝ. ḡ est forma .q. ꝙ pōt eē vnus finis primus ⁊ duo agentia prima que possunt eē dij. ⁊ sic adhuc erit aliquo mō pluralitas deoꝝ. ¶ Huic questioni Simplici^o dedit sol. ⁊ vult q̄ōnē fundari in hoc ꝙ p̄m^o finis ⁊ primū agēs sunt diuersi s̄m subm̄: sed nō ē ita: q̄ꝛ vt dicit: primus finis p̄mū agens: ⁊ p̄ma forma sunt vnuꝫ in subiecto: ⁊ differūt diffinitiōe .i. ratione ⁊ modo. ¶ Ad formā ḡ q̄ōnis negatur suppositum .s. ꝙ sit vnus cōmunis finis diuersus: ⁊ duo agentia p̄ma: quoniā primus finis ⁊ p̄mus motor sunt vna res simpliciter. ¶ Et hāc sol. dedit Auerrois. d. dicamus ḡ declaratū est iam ꝙ imaginatuꝫ .i. primus finis itellectus est istis .i. in abstractis ideꝫ imagināti .i. p̄rio intelligenti: ⁊ cuꝫ ita sit imaginatio .i. finis primus itellectus est eadem .i. ē vnus sicut imaginans est idē .i. vnū. tūc vltra inq̄t: ⁊ cū imaginatio .i. finis sit vnus ⁊ eadem nō inten^r nisi in eodē imaginato .i. vno intelligēte. Ex his seq̄tur ꝙ suppositū iam falsum est. supponit̃ .n. p̄mū finē esse diuersum a p̄mo agēte: qḋ falsum est. Post respōdet ad exemplū. d. in hominibus nō est imaginatio .i. finis nō est imaginanti eadē oibus modis. Ideo concludit quapropter possibile est idē imaginatū pluribus imaginātibus imaginari: ⁊ pluribus imaginationibus. Tunc ait. s̄m hoc ergo debemus itelligere imaginationes corporuꝫ celestiū: ⁊ iam declarauimus hoc in eo qḋ scripsimus in ea sciētia .i. in me^ca .s. 12. cōmento. 36. ⁊ 55. ⁊ alibi. pꝫ ḡ sol. ad formā ⁊ ad exēplū. refert etiā Simplicius hoc voluisse Ammoniū eius magistrū. ¶ Et i hoc apparet peccatū Joan. qui ponit p̄mum motorem mouere vt finis tm̄: ⁊ quoniā ille hō pōt saluare dcm̄ Auerrois ibi ⁊ dcm̄ Simplicij. ⁊ ego dixi de hoc alibi. ¶ Sed dices. adhuc est q̄ō: quoniaꝫ Auerrois. 12. metaphysice. cōmento. 44. voluit ꝙ vnū p̄maꝫ inte^a mouet plures intelligentias: ⁊ tamen hic dicit ꝙ in hominibus bene potest vnum mouere plura imagi^ua: q̄ꝛ imaginatio .i. finis ⁊ imaginās sunt quodā modo diuersa. ¶ Dicendū vt ibideꝫ capitur ꝙ vnū ite^e ⁊ vnū appetibile mouet plures itelligentias ordine quodaꝫ. in hoibus aūt vnū appetibile potest plura appetētia ⁊ imaginātia mouere eque p̄. ⁊ sic ē aliq̄ diuersitas: ⁊ tu comple istud.

Solutio Simplicij.

Error Joan.

Dubiū

Solō

ALGA. DV. IIII.

At algazel. ⁊ si aliqs diceret ꝙ hoc ē ipossibile: q̄ꝛ si id in quo est differētia iter duas subas idiget necesse eē opꝫ ꝙ q̄libet ipsoꝝ habeat vnū eē necesse

rium.ḡ nō differūt: ⁊ si nullū ipsoꝝ indiget necesse esse.ḡ eē ipsi⁹ eo nō indiget: ⁊ si sic neceē eē pficit ab alio. Nos v̓o dicimus ꝙ hoc non ꝯuenit cū illo qd̓ dixistis in denoiationibus. Et iaꝫ tractauimus de hoc in p̄cedentibus: ⁊ locus sophisticationis hic sumit̄ in vocabulo neceē esse. Quare dimittendū ē ꝙ neceē esse ꝓbatū est: nisi intendamus ꝑ illud cām carentē agēte. ergo nō est impossibile ponere numerationeꝫ in eo ⁊c̄.

¶ Inducit hic Alga. arg^m ꝯtra se: qm̄ ipse opinabat̄ ꝙ in p̄ est cōpō ex denoiatione ⁊ denoiato: vt visum est. inquit mō. ⁊ si aliqs diceret ꝙ h̓ ē ipole. s. ipole ē dicē ibi eē duo cōponentia. s. denoiationē ⁊ subm̄ illi⁹. (Quia si.) Inducit mō arg^m. ⁊ pōt sic ordiri. si in deo sunt duo. s. deno^o ⁊ denoiatum vel ambo sunt neceē eē: vel neutrū: vel alterū sic ⁊ alteruꝫ nō. si ambo. ergo nō dn̄t: qm̄ ambo sūt neceē esse: ⁊ neceē eē vnū numero ē simplr. ergo illa nō differunt. si v̓o neutrū. ergo totū cōpositū ē ens pole esse: ⁊ pole non esse: ⁊ sic p̄mus motor idigeret aliquo p̄ori q̄ ꝑpetuet̄: qd̓ est falsum. Si v̓o det̄ tertiū. tūc vna nā simplex esset due nāe. s. cōtigens ⁊ necessaria. hoꝝ membroꝝ tacuit 3^m. qꝛ manifestū erit per se. inquit ergo. Q̄ si id in quo ē dn̄a inter duas substātias. i. si ambo illa dn̄tia. puta denominatio: ⁊ subm̄ idigent neceē eē. i. sunt simplr neceē eē: oꝫ ꝙ qd̓libet ipoꝝ hēat vnū eē necāriū. ḡ nō dn̄t. ⁊ si nullū ipoꝝ idiget. i. sit neceē esse. ḡ esse ipsi⁹. s. cōpositi eo nō idiget. i. ḡ esse totius nō est neceē esse: ⁊ neceē esse pficiet̄ ab altero. i. conseruabit̄ ab altero p̄oriqd̓ est incōueniēs. Translatio aūt hebrea est multum facilis: ⁊ sic repit̄: ⁊ si aliquis finget hoc eē remotum: qm̄ nō euadet qn illa duo. s. deno^o ⁊ subm̄ sint neceē ēē: vel nō: ⁊ si sic. quō ḡ ibi signabit̄ dn̄a: ḡ nō dn̄t: ⁊ si non. totum in sui esse dependebit ad aliud prius: ⁊ sic contrapositaꝫ. hec est aperta trāslatio: ⁊ est q̄si explanatio illius. (Nos v̓o.) Dicit igit q̄si sol. argumenti p̄dictis: ⁊ inqt. Nos v̓o dicimus ꝙ hoc nō ꝯuenit cū illo qd̓ dixistis in denoiationib⁹. i. qn̄ tractauimus de denoiationibus. tūc remittit se. d. ⁊ iam tractauimus de hoc in p̄cedētib⁹. ⁊ apponit locū latentie. di. ⁊ locus sophisticationis hic sumit̄ in vocabulo neceē esse: q̄re dimittēdū est: qꝛ necesse eē ꝓbatū est. (Nisi itendamus.) qꝛ ꝓposuit locū sophisticationis esse in illo vocabulo neceē esse. hoc declarat.

¶ Ideo debes scire ꝙ neceē eē pōt capi positiue ꝓut addit nām aliq̄ꝫ ei cui apponit̄. aliomō p̄uatiue ꝓ eo qd̓ caret causis ꝯtigētie ⁊ possibilitatis. ḡ neceē esse equoce accipit̄. ⁊ ꝑ ꝯrīo dōm ꝙ si neceē eē capit̄ positiue. veꝝ est ꝙ si aliq̄ ꝯueniūt in neceē eē illa sunt eadē: sꝫ si capit̄ p̄uatiue nō opꝫ. cecitas. n. ⁊ surditas ꝯueniūt i carētia cārū visionis ⁊ auditus: ⁊ tn̄ nō sunt eadē in ꝓposito. ḡ illa. s. deno^o ⁊ subꝫ cōueniūt in carentia cause ꝯtingentie: non tn̄ seqt̄ ꝙ sint ideꝫ iter se: dicit ḡ nisi itendamus ꝑ id. i. dico arg^m valere nisi itēdamus ꝑ illud. i. ꝑ neceē esse cām carentem agēte. i. nisi neceē eē capit̄ p̄uatiue. ḡ sic accipiēdo non est impole ponere numerationem in eo: lꝫ positiue sit impossibile: ⁊ sic forte intē⁹ iste locus: ⁊ hꝫ aliam expositionem: ⁊ tu persiste in eo.

AVERROIS

Dicimus nos ꝙ snīa illi⁹ quam allegauit ꝯtra phos ē que sic dicit. nō euadet qn dn̄a ex qua ꝓuenit dualitas i neceē eē idiget neceē eē: aut non. Si illa differentia in q̄ dn̄t indiget neceē esse in diffinitione cuiuslibet ipsoꝝ. ḡ nō dn̄t in necesse eē. oportet ergo ꝙ neceē esse vnū sit tm̄. vt si nigredo idiget necītate coloris. ⁊ albedo in necītate coloris: nō dn̄t in necītate coloris. Sꝫ si dn̄a in q̄ dn̄t nullū itroitū hꝫ i neceē eē. ḡ necītas est cuiuslibet ipsoꝝ ꝑ accn̄s. Hec est snīa v̓boꝝ hui⁹ hois q̄ nobis error appꝫ. Spēs eni neceē sunt inesse gn̄is: ⁊ q̄libet ipsaꝝ sic se hꝫ nō p̄ticulariter. Si. n. ita eēt nō copularent̄ in coloris esse: ⁊ h̓ obijcit hō dicēs: ꝙ hoc accidit ꝓut imaginamur ꝙ neceē esse quādā cām significet vel nām. Sꝫ apud nos nō est sic: imo ꝑ id itēdimus qd negatiuū. s. nō hn̄s cām: ⁊ negatiōes nō hn̄t cām: cāe nāq3 quo p̄n̄t sumi in remotiōe cuiusdā incāti. Ita ꝙ dicat̄ ꝙ nō euadet qn sit id in quo dn̄t incātuꝫ neceē esse aut nō. si p̄io mō nulla erit ibi numeratio neqꝫ dn̄a. si scdo mō silr id qd̓ nō hꝫ cām est vnū. Et nos dicimus ꝙ ip̄e errauit in eo qd̓ meditat⁹ est. vꝫ. ꝙ qd incātum sit pura remotio: qꝛ remotio nō hꝫ cām. qualr ḡ erit cā sui eē: ⁊ hic est error: qꝛ negationes currētes cursu p̄uatiuoꝝ noiꝫ. s. negationes q̄ sumunt̄ in diffōne entium abinuicē hn̄t sine dubio cās q̄ iferūt dictis entib⁹ illā negationē: ⁊ si affirmatiōes hn̄t cās inferētes affirmatiuas denoiatiōes. ḡ nulla dn̄a est in h̓ inter denoiationes affirmatiuas ⁊ negatiuas.

¶ Nūc Auer. examinādo dubiū dcm̄. ꝓponit expōnē qōnis facte. ⁊ inqt. dicimus nos ꝙ snīa illius rōnis quā allegauit ꝯ phos. s. arabes est q̄ sic dicit. nō euadet qn dn̄a ex q̄ ꝓuenit dualitas. i. cōpō in neceē eē idigeat neceē eē. i. sit neceē eē: vt hꝫ alia trāslatio: aut nō. Si illa dn̄a in q̄ dn̄t idiget neceē esse. i. sit necesse esse: ita ꝙ in diffōne cuiuslibet ipsoꝝ sit necesse esse. i. si qd̓libet illorū sit necesse esse diffinitiue ⁊ ꝑ se p̄mo mō. ḡ nō differūt in neceē eē. ḡ oportet ꝙ neceē eē vnū sit tm̄: qd̓ exēplo ondit. d. vt si nigredo idiget in sui necītate colore. ⁊ albedo etiā similiter in sui necessitate indiget colore. tunc ambo nō differūt in necītate coloris. Sꝫ si dn̄a in qua differūt nullū introitū hēat in necesse eē. i. si nullum illoꝝ sit neceē esse. ḡ necessitas est cuiuslibet illoꝝ ꝑ accn̄s. i. erūt necesse esse ab altero: ⁊ in suis naturis possibilia: vt dcm̄ est. hec est sententia verborū huius hoīs. (Que nobis.) Nunc examinat hoc dubiū. ⁊ p̄mo ꝓponit itentionē eius. d. que nobis error appꝫ. Et hoc ostendit. Ubi debes scire ꝙ alg. fecit entimema hoc. illa duo sunt necesse esse: ita ꝙ ꝯueniunt in necesse esse. ḡ nō differunt. modo ostendit Auerrois ꝯñam hācnō tenere ꝑ simile: quoniā spēs conueniunt in necesse esse eaꝝ generis: ⁊ tamē differūt inter se: imo quelibet ipsarū vl̓iter sumpta est necesse eē: lꝫ nō particulariter sumpta. ergo discursus illud est debile. dicit ergo. spēs. n. necesse sunt inesse generis: ⁊. i. immo ⁊ quelibet ipsarum non particulariter tenta: vlr sic se habet. i. est necesse esse. (Si. n.) Pōt intelligi duplr. vno modo vt assignet causam quare differunt inter se: ⁊ si cōueniant. d. si. n. ita esset. sup. ꝙ oībus modis essent eadem nō copularētur in esse coloris: quoniam copulari p̄supponit diuisionē. idē enim non copulatur sibi. Uel pōt intelligi. vt det causam: quare quelibet spēs vniuersaliter tenta sit necesse esse: ⁊ inquit. Si enim ita esset. s. ꝙ quelibet omni mō supposita esset ꝯtingens esse: tunc nō copularent̄ in eē coloris: qꝛ necesse esse nō fit ex nō necesse esse. Sed p̄ma est melior: quoniā sic spēs nō copulat̄ ex indiuiduis: cū illorū nullum sit necesse esse. vt constat.

(Et hic obijcit.) Nūc cepit quasi sol. argumētū quā dedit Alga. vult colligere vnū errorē ibidē. d. et hic obijcit homo. d. q̄ hoc accidit. s. illa esse eadem ꝓut gs imagiᵗ illud necesse esse significare quādā cām aut nāz. (Sz apud.) ponit sol. Alg. d. sed apud nos nō est sic. Imo ꝑ id. i. neccē eē itendimus qd negatiuū. s. nō habēs cām: qm̄ negationes nō habēt cām: cuius rōnem dicit. cause nāqz q̄uo prīt iumi in remotiōe cuiusdā incausati. (Ita q̄.) sūmatīz resumit vim. d. ita q̄ dicat̄ q̄ nō euadet gn sit illud i quo differūt incātū. s. neccē esse eē aut nō. i. nō euadet gn illa duo sint neccē esse aut nō. Si p̄mo mō nulla erit ibi numeratio neqz dr̄ia. vt supra dcm̄ est. Si scdo mō silr id qd̄ non hz cām est vnum: et forte lr̄a est corrupta: et supfluit negᵒ. et dz legi hoc mō. et silr id qd̄ hz cām ē vnū. i. simplex. ḡ ibi non est multitudo. vel sic dz legi. et silr ei qd̄ nō hz cām ē vnuz i. silr illi qd̄ est icausatū hoc qd̄ est causatū dz esse vnuz. i. simplex: et q̄uocūqz supfluit neḡ. (Et nos.) Nūc ostēdit errorē eius. d. et nos dicimus q̄ ipse errauit in eo qd̄ meditatus est. vz. q̄ qd incausatum sit pura ṗuatio: qz remotio. i. ṗuatio nō hz cām. Contra arguit et ingt. qualr̄ ḡ erit cā sui eē: q̄si dicat ē ipole. mō oē necesse eē est cā sui. (Et hic.) Ostēdit alio mō errorē eius. d. et hic ē error: qz negationes currētes cursu ṗuatoꝝ nolum. i. negationes que sumūt̄ i diffinitiōe entiū hn̄t adinuicē sine dubio cās. dico cās inferentes dictis entibus necessarijs illā negationē: et addit: et si affirmationes. i. hitus hērent cās inferentes affirmatiuas denolationes. ḡ nulla dr̄ia est in hoc iter denominationes affirmatiuas. i. hitus. et negatiuas. i. priuationes. ¶ Debes scire q̄ negatio capit̄ duplr̄. vno mō prout est ꝓpria vni et nō alteri. v. g. cecitas est ita ꝓpria aiali q̄ nō competit lapidi: et sic negatio vocat̄ currēs cursu ṗuati. i. hitus: eo qz ꝓpria est illi. nō dico q̄rto mō. alio mō est negatio simplr̄: vt nō hō nō albū: et sic dr̄ de ente et nō ente: vt dr̄ in ꝑiarme. ē ḡ dr̄ntia vt dicit hic Auer. qm̄ negationes p̄mo mō hn̄t causam in subo: sz scdo mō nō habēt causam: et sic est in deo: qm̄ neccē esse hz cām in deo: cū sit negatio p̄mo mō. ¶ Sed accidit questio: qm̄ dcm̄ est in lib. de suba orbis in fine: q̄ eternū dicit̄ ꝑ ṗuationē cause corrupᵗⁱᵛ. ergo non hz cām. ¶ Dōm q̄ cā pōt capi duplr̄. vno mō ꝓ re addita subo cuius ē. et sic primū nō hz cām sue necessitatis: nec aliqd̄ eternū: et sic loquit̄ ibi. alio mō pōt capi pro causa vel addita: vel pro seipso ad qd̄ sequit̄ neccē eē q̄ potius dr̄ ꝯcausa: vt notat̄ in illo v̄bo causa inferens: et sic concedit̄ q̄ necesse esse hz causaz: qz eius essentia posita ponit̄ necesse eē. ergo cā est eius essentia et eius nota: et sic pz hoc.

ALGA. DV. V.

Jt algazel. Adhuc ē alia via ad reprobandū phoꝝ opinionez in p̄nti ꝓposito. s. q̄ ipse deus nō cōicat cū aliquo in genere: neqz differt ab eo in differentia. nos. n. dicemus sic eis neqz suba neqz principiatio negt esse genᵘ: qz nullū istoꝝ dr̄ in responsione qd est. Ergo prima cā apud nos est intellectus separatus: sicut sunt alie intelligētie q̄ sunt entis principia: et dr̄r angeli: et cāntur a prima cā: et sūt sine dubio separate a materijs. Ergo hec ꝯditas seu nā icludit primaz cām et primū causatum. Primū ḡ ens simplex est absqz alia cōpositione in se et ex pte suoꝝ ꝯntium. Et cōicant in eo q̄ quelibet ipsaꝝ est itellectus separatus a materia: et hec est nā generalis et intellectus separatus non est de ꝯntibus: imo est ipsa qditas que sine dubio cōis est deo et alijs itelligētijs. Unī si modo dr̄nt. ḡ id in quo dr̄nt differt ab eo quo cōicant̄. s. itellectu. Deus nāqz itelligit seipsuz et alia entia. Et sic primuz cātū sic se hz. Preterea intelligentie abinuicē differunt in spē: et cōicant in intellectu. Patet ergo q̄ prima causa cōmunicat cum omnibus intelligentijs in intellectione: et differt ab eisdem in alijs.

¶ Hic Alga. inducit qd̄dam argᵐ ꝯtra pl̄ᵒˢ. et p̄mo ꝓponit opionē illā. d. Adhuc est alia via ad reprobādū phoꝝ opinionē in p̄nti ꝓposito. s. q̄ ipse deus nō cōicat cū aliq̄ in genere: neqz dr̄t ab eo in dr̄ia. hec est opio ḡ phoꝝ. s. q̄ deus nō est in gn̄e neqz ab aliquo dr̄ia dr̄t. (Nos enim.) Nunc facit motiuū: et p̄mo accepit vnā ꝓpōnē. d. Nos. n. dicemus sic eis. neqz suba neqz p̄nᵗⁱᵒ. i. p̄nᵐ negt esse genᵘ. qz nullū istoꝝ dr̄. i. dat̄ in r̄nsiōe qd est d̄s: et hec ꝓpō fuit posita et declarata supius. Tūc infert vnam zᵃᵐ. d. et sup. cū d̄s nō sit suba neqz p̄nᵐ tanq̄ genus. ḡ p̄ma causa apud nos est inteᵘ: sicut sūt alie inteˢ que sūt entis p̄ncipia. sup: in eo q̄ ens: vt dr̄. iz. meta. cōmento p̄mor̄ dicuntur angeli sz leges et causant̄ a prima causa: et sunt sine dubio separate a materias. est ergo ꝯns q̄ deus est intellectus purus a mā separatus: sicut et quelibet lteᵃ mouens stellam.

Sed dubitares forte: vñ habet euidentiaz hec ꝯña. d̄s non est substantia. ergo deus est itellectus purus. ex negatiua. n. nō sequit̄ affirmatiuā: vt dr̄ in. z. pierᵐ. nō. n. seqt̄. chimera nō ē hō. ḡ chimera est nō hō: et q̄to magis nō seᵗ. ḡ chimera est leo. cū sint dispata. ¶ Debes ḡ scire q̄ qn̄ p̄supposᵗ cōstātia subiecti et diuisio ē duoꝝ mēbroꝝ tn̄ bene valet ex negatiua affirmatiua. v. g. supponit̄ q̄ lumē sit ens: et q̄ ens diuiᵗ. tn̄ in subam et accn̄s. Tūc bn̄ seqt̄. lumē nō est suba. ḡ lumē est accn̄s. qm̄ iā suppositū est lumē esse ens: et cū ens omne vel sit suba vel accn̄s. iō infert̄. ḡ accn̄s. sic in ꝓposito alga. ꝑ subam itelligit subam corporeā. mō ens hn̄ diuiᵗ in subaz corporeā et itellectualē: et supponit deū eē. ideo sequit̄. d̄s nō est substātia. s. corpᵃ: et sup. est. ergo deᵘ est inteᵘ: qm̄ vt dr̄ p̄mo metaphy. cōmen. zi. inter mālē et abstractū a mā nō dat̄ mediū. Quo habito ꝯcludit ergo hec veritas seu nā. s. que est intellectus. includit. i. ꝯtinet cām primam. s. deū et p̄mū cātū. s. intelligentias. ex hoc q̄si infert vim rōnis. d. p̄mum ergo ens. s. d̄s simplex est absqz alia cōpōne in se. et ex parte suoꝝ ꝯntium. i. accn̄tiū. i. deus est simplex simplicitate opposita cōpōni ex mā et forma: et simplicitate opposita cōpōni ex subto et accidēte: et cōicāt in eo. i. in simplicitate illa oēs intelligētie: qz quelibet ipsarū est intellectus separatus a mā. et hec. i. ergo hec ē nā generalis s. que ponitur genus cōis illis. pz ḡ perspicue q̄ d̄s et intelligentie cōuenīūt in genere. (Et inteᵘ.) Abscidit questionē tacitā. posset. n. quis dicere q̄ intellūs nō est quiditas dei: sed accn̄s cōe illis: et sic nō est genus. Rᵗ. et inteᵘ separatus nō est de ꝯntibus. i. accidentibus: imo est ipsa quiditas que sine dubio cōis est deo et alijs itelligētijs. (Unī si mō.) Recolligit q̄ ibi dr̄ia etiā repit̄: et ingt. vñ si mō dr̄nt: vt ꝯstat p se. ḡ id in q̄ differūt. i. ergo dr̄ia differt ab eo quo cōicant̄. s. intellū. vult ḡ hēre q̄ aliud est quo differūt: et aliud quo cōueniunt: et p ꝯns deus est in genere et dr̄ia: et ita cōpositus vt supra visum est. Qz aūt ꝯueniunt ꝓbat. d. d̄s nāqz itelligit seipm̄ et alia entia. ergo ꝯueniūt in inteᵘ vt in rōne generis: et sic primum causatum sic se hz. s. q̄ est inteᵘ et addit. p̄terea intelligentie dr̄nt adinuicē spē et cōmunicant genere. vt dictum est. s. in intellectu. iō cōcludit ꝯnem. d. pz ḡ q̄ p̄ma causa communicat cum oībus intelligentijs in intentione. et dr̄t ab eisdem in aliqᵃ.

Negatio duplex.

Dubiū

Solu

Dubiū

¶ Et debes scire ꝙ tota rōnis virtus pōt in hunc moduz cōponi. omne id qđ conuenit in aliquo qditatiue ṗdicato cuz alijs. ⁊ dr̄t ab eis in alio est in genere: sꝫ deus vt declaratū est ꝯuenit qditatiue cū itelligētijs inesse inte⁹ ⁊ differt ab eis in alio. ergo deus est in genere. ⁊ hec est virtus rationis Alga.

AVERROIS

DIcimus nos ꝙ q bene itellexit id qđ supius diximus euasus est ab istis errorib9. vꝫ. quia hec sunt res que cōtinent̄ sub vno nomine nō modo cōtinentie vniuocoꝝ nominū neqꝫ equocoꝝ: imo mō ꝯtinētie nominū vni rei attributoꝝ ſꝫ dubitationē: ⁊ taliū ꝓprietas est ꝙ ascēdat ad primū illi⁹ gñis qđ est cā prima oiuꝫ appellatoꝝ illo noie. Vbi grā. vt nomē caliditatis ꝓducit̄ ab igne ⁊ ab alijs rebus calidis: vł nomē entis qđ de suba dr̄. ⁊ de alijs modibus. Silr̄ dicimus ꝙ nomē itellus dr̄ de sepatis intelligentijs analogice apud phos ita ꝙ primus intellus est cā alioꝝ. Et sic silr̄ dicimus de suba. Et ꝓbatio ꝙ nō hēat vnā ⁊ eandem nām cōem est: qꝛ quidam ipsoꝝ cā est alioꝝ. Et id qđ cā est alterius ṗcedit causatuꝫ sine dubio: qꝛ impossibile ē ꝙ nā cause ⁊ causati sit vna ⁊ eadem in genere nisi in pticularib9 causis. Et ideo hec spēs cōicationis opposita est cōicationi generali. Res. n. que in gñe cōicāt nō hñt rē primā que causa sit aliaꝝ: imo oēs sunt in vno gradu esse: ⁊ in vna ⁊ eadeꝫ nā. Ergo si hērent nām cōmunem. vꝫ. nām veri generis: sequit̄ etiam ꝙ differant in qbusdaꝫ drīījs sup genus additis. ergo quelibet ipsaꝝ ex genere ⁊ differētia cōponitur. Et qđcūqꝫ sic se hꝫ nouū est sine dubio. Tādē qđ est in summa pfectiōe oportet necessario ꝙ sit vnū. nā si vnū nō esset nō esset in sūmo gradu. Id. n. qđ est in fine cuiusdā nature nō cōicat cuꝫ alia. Et qꝛ Auicē. non extimauit istam naturaꝫ mediā inter naturā significatā cum nominibus vniuocis ⁊ naturā rerum que tm̄ in nomine cōmunicant: sequitur eum dictum argumentum.

¶ Hic vult soluere argu^m Alga. ⁊ ṗ dicit. dicimus nos ꝙ qui bene itelligit id qđ supius diximus euasus est ab istis erroribus. Tūc ad formā questionis ingt. vꝫ. qꝛ hec. i. de⁹ ⁊ itelligētie sunt res que ꝯtinent̄ sub vno noie nō modo ꝯtinentie vniuocoꝝ noium. vꝫ. equocoꝝ. imo mō ꝯtinentie noium vni rei attributoꝝ ſm dubitationē. i. indr̄iam modi ꝯcipiēdi: ⁊ declarat que nā sit taliū noiuꝫ. d. ⁊ ꝓprietas taliū est ꝙ significata ascendāt. i. ordinent̄ ad ṗmum illius generis qđ est cā ṗma oium appellatoꝝ. i. oium illorū significatoꝝ illo noie. (V. g.) Hoc ondit exēplo Ari. in me^{to}. d. vt nomē caliditatis ꝓducit̄ ab igne: ⁊ ab alijs rebus calidis. ⁊ forte lrā est corrupta. ⁊ dꝫ dicē. vt nomen caliditatis que attribuitur igni ⁊ alijs reb⁹ calidis. vel nomē entis qđ de substātia dicit̄ ⁊ de alijs noib⁹. s. alijs significatis alioꝝ nominum. applicat modo ad ꝓpositū. d. similiter dicimus ꝙ nomen inte⁹ dicitur de separatis intelligentijs analogice apud phos. ita ꝙ. i. tali modo ꝙ ṗmus intellectus est cā alioꝝ. i. analogia cause ad causatuꝫ ⁊ sic similr̄ dicimus de substātia: ⁊ forte vult dicē respectu accn̄tiū. dr̄. n. ens analogice ⁊ de suba ⁊ accidente. Et forte vult dīc. ⁊ sic dicim⁹ de substātia quātū ad hoc ꝙ ṗdicat̄ de deo ⁊ alijs itelligētijs. ṗdr̄. n. analogice. ¶ Ex h respōdet̄ ad formā. negat̄ minor: qm̄ inte⁹ nō cōpetit quiditatiue illis cū nō dicit̄ vniuoce: sꝫ analogice: ⁊ sic ē solū nomē cōe illis ⁊ nō nā nec qditas nec aliqd aliud nisi nomē tm̄: ⁊ sic rō nō ꝯcludit. itellus. n. dr̄ de deo ⁊ de alijs attributiōe. vt pꝫ. ¶ Debes scire ꝙ Auer. vbiqꝫ vt dixi appellat nomē analogū nomē ambiguū vel ſꝫ dubitatione: vt fecit hic: ⁊ hoc artificiose. Qm̄ Auicē. ṗ metaphysi. cap. 6. vł opinari ꝙ ens sit vniuocū sꝫ ſm aliquā prioritatē: ⁊ argumētū eius est: qꝛ inte⁹ est certus de itētione entis: ⁊ dubitat de itentionib⁹ substātie ⁊ accn̄tis. ḡ ens dicit itentionē tertiā: ⁊ syllus eius cōponit̄ ſꝫ ipm. omne nomē de cuius itentiōe ite⁹ est certus dubitās de cōtētis sub illo nomine dicit intētionē 3^{am}. ⁊ per ꝯñs est vniuocū: sꝫ ens est nomen de cuius intentione inte⁹ est certus dubitans de intentionibus accidentis ⁊ substantie. hanc minorē ꝓbat Auicē. ibi in exēplo de resurrectiōe an erit an non: ⁊ vide qꝛ nolui ponere vba ei⁹ hic. ¶ Hoc argu^m intātū magnificat̄ a qbusdā ꝙ eis videtur achilles ꝫenonis: quibusdam alijs vlixes empedoclis: qbusdā alijs hector parmenidis ⁊ mellisi. Ego aūt reputo ipm nihil esse: vt dicā: iō debes scire ꝙ argu^m supponit falsum. s. ꝙ intētio entis sit id de q̄ intellectus est certus: imo dico ꝙ ens est nomen tm̄ significans equalr̄ imediate substantia ⁊ accidens: sꝫ sit ibi ordo cause. iō inte⁹ est certus d̄ disiūcto. dubi⁹ aūt de alterutro illoꝝ. qlibet. n. scit ꝙ lumē ē suba vel accn̄s: sꝫ dubi⁹ sit an sit suba determinate vel accn̄s: sicut qlibet scit ṗncipē sedere vel nō sedere. nullus nisi astātes sciūt illū sedere determinate vel nō sedere determinate: ⁊ hoc obrēperāo Auer. appellat nomē entis ambiguū: vel ſꝫ dubitatiōnē ad notādū ꝙ ens nihil cōe dicit nisi disiunctionē: qꝛ ḡ capit̄ determinate accidit dubitatio: qꝛ vo sub dubitatione ⁊ disiūctiōe accidit certitudo. ergo certitudo nō est de intentione tertia: sed de significatis alio modo suptis. ¶ Cōtra hoc itex instat qdā: ⁊ reputat augmentū demōstrare. d. ista certitudo ṗcedit oēm apprehensionem quorūcūqꝫ diuidentiū ipm ens. ḡ ṗcedit certitudinē de toto disiuncto. ¶ Ad hoc dōm ꝙ illa certitudo ṗcedit oēꝫ apprehēsionē determinatā: nō aūt cōfusam de ipsius entis diuidentibus: ⁊ sic appet qualr̄ arg^m hoc nō trāscēdit metaꝫ sermōis sophistici. (Et ꝓbatio.) Quia in solone data supponit ens nō dicere nām 3^{am}. ideo hoc intendit ꝓbare ⁊ apponit ad h rōnes duas. 2^a ibi ponit̄ (Tandē qđ.) Et ṗmo ꝓponit cōclusionē. d. ⁊ ꝓbatio ꝙ ens. iō habeat vnā ⁊ eandē naturā cōeꝫ. i. vniuocā est. Deinde apponit rōnē: ⁊ dꝫ sic cōponi. nulla causa essentialis ⁊ per se alicuius effectus cōmunicat cū eo in vna nā vniuoca quā dat illi effectui. Sed prima causa est causa essentialis ⁊ per se intelligentiaruꝫ in ente: quoniā dat esse illis: qđ hꝫ in se formaliter ⁊ per essentiam. ergo nō communicat cum eis in esse vniuoce. ponit ergo minorē. d. qꝛ qdā ipsoꝝ causa est aliorū: deinde ponit vim minoris. d. ⁊ id qđ causa est alterius precedit causatū sine dubio: qꝛ impossibile est ꝙ nā cause ⁊ causati sit vna ⁊ eadem in genere nisi in particularibus causis. i. nō essentialib⁹ essentialiter ordinatis. ⁊ apponat̄ ergo conclusio superius posita. s. ꝙ ens nō dicat̄ vniuoce de deo ⁊ alijs. ¶ Debes scire ꝙ quidaꝫ rudes non intelligunt hanc rōnem: ⁊ ideo derident eam. vnde expositores latini: qꝛ illam olfaciunt. ideo eam appreciant. propter qđ mihi videt̄ ꝙ sit ꝓpinqua ṗmis principijs. consistit. n. in propositionibus per se notis: quarum vna est ꝙ id in quo aliqd antecedit essentialr̄ aliud non conuenit ei vniuoce.

dico

dico ẽntialr: qm̃ soz. pĩ antecedit plato. filiũ in hũanita te: tñ qz añcedit accñtalr ꝛ nõ ẽntialr. iõ hũanitas ẽ eis cõis ꝛ vniuoca. ğ qñ aliqd antecedit aliud ẽntialr ꝛ per se in. a. nõ põt equalr ꝛ vniuoce ꝯuenire in. a. iõ hãc maiorẽ voluit itellere Auer. cũ dicit: ꝛ id qd cã ẽ alteri⁹ pcedit cãtũ sine dubio. itẽdit. n. id in quo cã antecedit cãtũ ẽntialr ꝛ p se ipoſe ẽ vt sit cõe vtriqꝫ vniuoce: glibet. n. ꝯcedit hãc termis itellectis. Tũc accipit z⁹ ꝑpõ: s; ꝑ⁹ cã añcedit oĩa alia entia ẽntialr ꝛ p se in eẽ ẽntiali. ꝛ hãc dedit Auer. cũ dicit: qz gdã ipsoꝝ est cã alioꝝ. ꝑma. n. cã est cã entis in eo ꝙ ens. iõ dĩ in lib⁹ de cais. ꝑma creaturarũ ẽ eẽ: vt dicebãt ꝛ h̃ declauit Ar. z⁹ meta. ꝛ Auer. ibidẽ cõ. 4. vide. Ex his ꝯ segt̃ demfatiue. ğ ens nõ põt esse cõe vniuocũ p⁹ cãe ꝛ p cãto: ꝛ hec rõ non põt solui si bñ itellit̃. pñc. n. singl sol. s; solones nõ sunt: nisi ṽba si post ꝯsiderent̃. (Et iõ.) Hic ꝯducit ex dictis theorema ad ꝑpositũ. ꝛ ingt: ꝛ iõ hec spẽs cõmu^{nis} opposita est cõmu^{ni} gnãli. i. gñis vniuoci: ꝛ h⁹ dedit rõnẽ ꝛ ait. res. n. q̃ in gñe cõicãt nõ hñt rẽ ꝑmã: q̃ cã sit alioꝝ. s. ẽntialis ꝛ añs illa in nã gñis: imo oẽs sunt in vno gradu eẽ: ꝛ in vna ꝛ eadeꝫ nã. (Ergo si hẽrẽt.) Ex h̃ oñdit itelligẽtias nõ ꝯuenire cũ ꝑma in gñe: ꝛ ingt. ğ si sup. itelligẽtie hẽrẽt nãm cõem. vꝫ nãm veri gñis. i. vniuoci gñis: segt̃ ẽt ꝙ dĩnt in gbusdã dĩnis sup gen⁹ additis: ꝛ tũc isert. ğ q̃libet ipsaꝝ ex genere ꝛ dĩa cõponit̃: ꝛ addit illud qd supi⁹ addebat̃. v. et qdcũqꝫ sic se hẽt nouũ est sine dubio: ꝛ vtus rõnis cõponit̃ vt ꝑuꝫ: ꝑꝫ ğ ꝑma rõ ꝛ theoremata ꝯducta ex illa.

Dubiũ⁹

Sed dubitat̃ forte: qm̃ sicut declat Auer. 10⁹ meta. cõ. 7⁹ ex ṽbis Ar. in oĩ gñe est dare vnũ qd est metrũ ꝛ mẽsura alioꝝ in illo gñe. ğ in spẽb⁹ oĩs gñis ẽ ordo vel igit̃ essentialis vel accñtalis. si ẽntialis. ğ vna est cã alteri⁹: ꝛ p ꝯñs gen⁹ nõ erit vniuocũ. Si accñtalis. spẽs non dĩnt nisi p accñs. ¶ Et dõm forte ꝙ ordo ẽntialis est duplex. s. ꝓm ca^{lita}tẽ ꝛ ꝓm pfectionẽ ẽntialẽ. dico ğ ꝙ ibi est ordo ẽntialis pfectiõis: nõ tñ cãe ad cãtũ: ꝛ hoc ponit Auer. in z⁹ meta. cõmẽ. z. ꝛ alibi. (Tãdẽ.) Nũc secundã opponit rõnẽ: ꝛ põt in hũc modũ cõponi. illud qd est in fine cuiusdã nãe. i. p essentiã aliq̃ nã nõ cõicat cũ aliq̃ in illa: s; ꝑma cã est p essentiã ens: ꝛ in fine. i. sũmũ ens. ğ nõ cõicat cũ alijs in ente. huius ponit tñ maioris vim. v. tãdẽ qd est in sũma pfectiõe: opꝫ nẽcio ꝙ sit vnũ nã si vnũ nõ eẽt: nõ eẽt in sũmo gradu: ꝛ sic q̃si resumit maiorẽ. v. id qd est in fine cuiusdã nãe nõ cõicat cũ alijs in illa sup. ꝛ sic pꝫ vis rõnis. (Et qz.) Hic ponit causã erroris Auic. v. ꝛ qz Auic. nõ extimauit istã nãm mediã iter nãm signatã cũ noĩb⁹ vniuocis: ꝛ nãm rerũ: que tñ in noĩe cõicant. i. qz nõ reputat mediũ iter vniuocum ꝛ equocũ. iõ segt̃ eũ dcm̃ argumentũ. s. ꝙ qz nõ est equocum. ğ vniuocũ. ¶ Debes scire ꝙ illa rõ scda est multũ fortis si ꝯsiderat̃. ꝛ ẽt in duab⁹ ꝯsistit ꝑpõnib⁹: quarũ ꝑma est ꝙ id qd est in sũmo gradu alicui⁹ rõnis vel nãe vel itentiõis adeo ꝙ per ẽntiã capit totũ ambitũ eius: nõ põt com^{re} in eo vniuoce cũ alio: ꝛ hec ꝑpõ est mãifesta p se: qz eni hũanitas nõ est in sũmo: ꝛ per ẽntiã in soz. iõ soz. et plo pticipatiue sunt hõ. silr si hõ in sũmo ꝛ p ẽntiã eẽt aial: ideo nõ eẽt aial: nisi pticipatiue: ꝛ nõ formalr: ꝛ eo qz si formalr eẽt aial: sicut ꝛ hõ aial formaliter acceptũ nõ plus eẽt in hoĩe q̃ꝫ in aiali. ğ ꝑpõ dicẽs: ꝙ id qd est in summo gradu alicui⁹ rõnis vel nãe vel intẽtiõnis: adeo ꝙ per ẽntiã capit totũ ambitũ ei⁹ nõ põt cõmu^{re} cũ alio in eo vniuoce: est mãifesta per se. ¶ z⁹ ꝑpõ erit ꝙ de⁹ est in sũmo gradu entis: ꝛ per essentiã capit totã pfectionẽ entis: ꝛ hoc est certũ cuilibet. ğ segt̃ ex his duab⁹ ꝑpõnib⁹ ꝯ. s. v. ꝙ de⁹ nõ põt cõicare in ente cũ aliquo vniuoce: ꝛ tu ꝯsidera bene has vias: qm̃ si recte īspicis sunt multũ subtiles: ꝛ fortissime. argumenta aũt que sunt ꝯ hãc positionẽ Auer. sunt sophistica: ꝛ adeo me^{cum} extraneant ꝙ eã ad sophisticã reduxerũt. fingunt enim quosdã terminos: quos illi solũ magnificant: ꝛ nec sunt dicti ab Aristo. nec ab aliquo sapiente. Et sic consũmata sit expositio septime disputationis.

¶ Octaua disputatio Algazelis cũ pħis: in qua ostendit ipsoꝝ debilitatẽ in eo ꝙ asserunt ꝙ esse dei est simplex sine quiditate.

DVBIVM. I.

AIt Algazel. in hoc tractãdũ ẽ dupliciter. Primo mõ petitiõis. vꝫ qz petem⁹ ab eis qualr scitis vl asseritis hoc vel per necessitatẽ itellect⁹: aut a ꝯclõne speculata. Primũ est ipoſe: qz notũ esset ab oĩb⁹: sicut sunt alie prime cogitatiões. Opꝫ vos ğ ꝙ asseratis h̃ ex aliq̃ speculata ꝯclõne. Et si forte diceret ꝙ auctoritas ipsoꝝ hec est. vꝫ si ipse de⁹ hẽret gditatẽ oporteret ꝙ ipsi⁹ eẽ relatũ sibi eẽt vel causa ꝯñs: s; qdlibet ꝯñs est cãtũ. ğ neccẽ esse eẽt cãtũ: qd est falsũ. Nos ṽo dicimus ꝙ hec sophisticatio orit̃ a vocabulo neccẽ esse. Nos nãqꝫ dicimus ꝙ ipse de⁹ hꝫ ṽitatẽ ꝛ gditatẽ: ꝛ illa veritas est ens sine priuatione: ꝛ eius esse est relatiuũ dicte gditatis vel ꝯñs. Sed si itẽderemus de ꝯñte causato qd hẽt efficiẽtẽ cãm: dicimus ꝙ nõ est sic. sicut de alijs. Tñ de intentionibus nõ est curandũ. ipsi eniꝫ aliud nõ ꝓbauerunt nisi ꝙ ꝓcessus causarem ad infinitũ est ipoſe.

¶ Circa introductionẽ huius disputationis. ꝑmo declarabo titulũ disputationis: deinde ad expõnẽ illius veniã. ¶ Debes ergo scire qd sit eẽ gdqꝫ gditas: et dico ꝙ esse q̃nqꝫ accipit̃ pro quiditate seu ẽntia: ꝛ sic dĩ 6⁹ topico. ꝙ diffõ est ꝓmo. v. esse: ꝛ sic ẽt Auer. 8. meta. cõ. 15. ꝙ forme hñt esse in mã tot quot sunt in effectu. ꝛ 12⁹ meta. cõ. 36. ꝛ 18. forme hñt duplex esse. s. in mã ꝛ in ꝑmo motore: et sic ꝯcedit̃ ꝙ rosa in hyeme hꝫ eẽ. capiẽdo esse hoc mõ: q̃nqꝫ capit̃. s. esse p cõpõne subi ꝛ ꝑdicati: vt dicit Arist. in periermenias. ꝙ ṽbũ signat eẽ qd sine extremis nõ est itelligere: illa eni compositio dĩ eẽ: qm̃ eẽ est quo agẽs educit cõpositũ in actu: ꝛ qz itellus educit ꝑpõnẽ compositã ex subo ꝛ ꝑdicato in actu mediante illa vnione. iõ vnio illa eẽ ꝑpõnis dici põt. vt declaui in ꝑ posterio. in ṽbo Arist. dũ dixit diffõnẽ nõ dicẽ eẽ: neqꝫ nõ eẽ. vide. Q̃nqꝫ capit̃ esse p forma: ꝛ sic capit̃. z⁹ physicoꝝ. cõ. 30. vbi dĩ ꝙ forma est cã mãe p q̃to est eẽ eius. Q̃nqꝫ capit̃ esse pro indiuiduo. vt dicit: ꝛ exponit Auer. 3⁹ de aĩa cõ. 9. illud verbũ. aliud ẽ magnitudo ꝛ magnitudis eẽ. vbi vult Auer. in cõmẽ. ꝙ eẽ põt capi p indiuiduo. vltimo capit̃ eẽ pro mõ quodã ẽntie quo ẽntia ponit̃ in esse ex̃ cãs suas: ꝛ sic eẽ nõ est aliud nisi ꝓprietas q̃dã qua res ponit̃ ex̃ suas cãs: ꝛ recipit ab^{in} ꝑdicationẽ entis: ꝛ sic logt̃ Ar. z⁹ meta. ꝛ Auer. cõ. illo. 4. ꝛ 12⁹ meta. cõ. 51. vbi voluit ꝙ ꝑm⁹ est eẽ per ẽntiã: ꝛ reliq̃ per ꝑmũ. Et cũ ꝯsiderabunt oẽs isti modi accipiẽdi eẽ abscindent̃ inumere obiectiões: que ꝑ aspectu imaginant̃ in dictis sapiẽtũ. ¶ Dõm ẽt ꝙ gditas capit̃ etiã apud ꝑipateticos multifariã. vno gdẽ mõ pro ẽntia ꝯtẽta in potẽtijs cãrũ. Q̃nqꝫ capit̃ gditas pro diffõne: vt dĩ 7⁹ meta. cõmẽtis. 4. z. ꝛ. 43. Q̃nqꝫ p vlĩ vt dicebam 3⁹ de aĩa cõ. 9. q̃nqꝫ p forma sola: vt dĩ 7⁹ meta. cõ. 21. ꝛ alibi. est eni forma gditas ꝓut est ꝑn^{m} diffiniẽdi. est etiã forma ẽntia ꝓut est ꝑn^{m} ẽendi. est etiã q̃nqꝫ forma

Duplex ordo ẽntialis.

Solo

Quid est esse ꝛ qd gditas.

Multipliciter capit quiditas.

ma nā put est ṗncipiū operādi z°phys.ꝛ sic qditas capi
tur p nā etiā. ¶ His visis dico ꝙ itellus disputationis (Intellus disputationis.)
est. vtrū de° sit cōpositus ex qditate: capiēdo qditatē pro
vli ꝛ eēntia ꝛ eē: capiēdo eē p idiuiduo ꝛ mō eēntie: quo
eēntia ponit in effectu: ꝛ tūc qō pōt eē duplex. an in deo
compositio sit ex vli ꝛ indiuiduo: sicut in sorte. ꝛ scdo an
in deo sit cōpō eēntie ꝛ eē: ꝛ lꝫ de hoc dcm̄ sit 3° disputa
tione: attn̄ vult dīe sīmone sepato: ꝛ sicut dico qō est par
tita: attn̄ magis vergit ad z^m sensuꝫ. Et qꝛ eēntia est quo
dāmō po^a ad eē: ꝛ eē quodāmō actus eēntie. iō eēntia po
test capi p mā ꝛ eē p formā: ꝛ hoc mō dicit Auerro. 3° de
aīa cōmētis. 14. ꝛ. 5. ꝙ nulla itelligētiaꝝ liberata est a mā
pter ṗmā: ꝛ sic pōt esse terti° sensus: an in deo sit compō
ex mā ꝛ forma hoc mō capiēdo noīa. hec qdē qō est cōti
nua 7°: qm̄ cū ibi q̄situ3 sit an de° sit in gn̄e: questiū est ēt
latenter: an in eo sit compō ex vli ꝛ pticulari. iō ꝯn̄s erit
pscrutari mō an ibi sit compō ex esse ꝛ eēntia. possumus
itaqꝫ in deo rōnabilr 5^e cōpōnes itelligere. s. in nūō. vꝫ ꝙ
sint plēs dij: ꝛ plura neċe eē: pp qō ordinata fuit 5^a dispu
tatio: an. s. sit vnuꝫ neċe eē an plura. possumus ēt fingere
in deo cōpōnē ex denoīatiōe. s. accn̄te ꝛ subō: pp qō ordi
nata fuit 6^a disputatio declans sciam dei nō est qd addi
tū eēntie. Possumus ēt ipm imaginari esse in gn̄e: ꝛ diffi
ferre dīa: ꝛ sic cōpōnē ex vli ꝛ pticulari: ꝛ hūc remouēs
errorē ordinauit disputationē 7^am. Possum° ēt imagiari
i deo cōpōnē ꝛ eēntia ꝛ eē: ꝛ pp h fuit h disputatio. Pos
sum° ēt fingē i deo eē cōpōnē ex mā ꝛ forā: ꝛ sic ordiata
fuit 9^a disputatio declans deū n̄ eē corp° neqꝫ corporeū:
p hāc eni gnēā abscidere possum° errorē polēꝫ credi deū
eē cōpositū ex ptib° q̄titatiuis: ꝛ ex mā ꝛ forma: cū eniꝫ
declanit ꝙ nō est corpus. hēbit ꝙ nō sit cōposit° ex par
tib° q̄titatiuis. Cū vō declarabit ꝙ nō est corpore°: scie
tur ꝙ nō sit cōposit° ex mā ꝛ forma. ¶ Poterit aūt esse
qō an ipse veniat cū alijs in cōpōnē. multi eniꝫ theologi
zātes dīt eus esse simplex illis gnqꝫ cōpōnib°: attn̄ dīt
ipm esse alteri componibile. Etiā multi antiq dixerunt
venire in cōpōne olum rex. dixit eni cen^sus vnū solū eē
oīa: ꝛ illud eē deū: ait eni esse scriptū in tēplo palladis ꝙ
pallas qcqd fuit qcqd erit: ꝛ qcqd est: nec aliquis hoium
detexit peplū q̄ facies ei° velabat. ꝛ ingt Plutarch° phs
ꝙ vetustissimi phi interptati sunt illud eē dcm̄ de deo q
peplo tectus est: qꝛ oēs eū ignorāt: ꝛ oēs nihil aliud q̄ eū
vidēt: peplū eni quo ipse tectus est: videt eē sensus q est
in aīa ꝛ forma que est in corpe qbus duob° circūscriptis
ab aīa ꝛ corpe tūc qō remanet appet ipse de° in ppā sui
nā: pp qō verificat Orphei dictū mūdū eē dys plenū: ꝛ il
lud poete. Jouis oīa plena. vn̄ ꝛ Lucan°. hēmus cunctis
supis tēplocꝫ carēre. nihil agimus nisi sponte deo. ꝛ post
pauca. ē ne dei sedes nisi terra. nisi pōtus ꝛ aer. Jupi
ter est qōcūqꝫ vides. quocūqꝫ moueris. Et ingt etiā Se
neca. qd est de° mē° vniuersi. qd est qō vides totus: ꝛ qō
nō vides totū: totū vbiqꝫ est opus suū intra ꝛ ex̄ replet.
cui deūi magnitudo sua redicit: quo nihil magis excogi
tat. Hoc etiā Uirgili°. spūs intus alit ꝛc. vnde ꝛ parme. ꝛ
melissus ṗmi ꝛ vetustissimi phāntes dixerūt oīa eē vnū
esse infinitū ꝛ imobile: ꝛ hoc idē itelligūt: qm̄ de° oīs est
qui est ifinit° ꝛ imobilis: cū igit hec sit antiquoꝝ opinio
veritas est ꝙ apud eos de° in cōpōnē venit reruꝫ. iō mi
rū est cū Auer. qnqꝫ. imo sex illos itellus pscrutet ipsum
ptermisisse hūc longe difficiliorē alijs. Et forte excusan
dus est. p qꝛ pōt ex dictis eius qō et opio hec admoueri.
vel forte qꝛ ipse nō intēdit loq de hꝫ nisi sm̄ illa q̄ Alg.
tractauit: ꝛ eo ordine: vt in pemio pposuit dicere: ꝛ dico
notāter eo ordine: qm̄ forte qōnes he pñt in aliū moduꝫ
ordinari. ¶ Declar° est igit disputatiōis titulus: qōniꝫ
series ꝛ qōnis itroductio. Alga. g̃ p introducit arg^m qōdā

phoꝝ. z° debilitat illud. ¶ Quātū ad p^m adhuc p diuisio
nem facit: ꝛ post membrū eligit in quo isistere vulningt
g̃. in hoc tractādū. i. pcedēdū est z°. p. s. aīō petinō is. vꝫ
qꝛ petemus ab eis. s. phis qualr scicis vel asserins hoc. i.
deū eē simplex ens: vl per neċitatē itellus: aut o ꝯne spe
culata. i. vel scius hoc: eo qꝛ sit ppō nota termis solo itel
lectu nota vel demratiōe: deide destruit mēbrū falsum:
ꝛ colligit verū. d. ṗmū est ipole. i. dīe ppōnē illā esse notā
ex termis solo itellectu est ipole: cui° rōnē dedit: qꝛ notū
eēt oib° sicut sunt alie ṗme cognitiōes. i. alie ṗme digni
tates: ꝛ tunc colligit mēbrū verū. d. g̃ ops ꝙ vos asseratis
h ex aliq̄ speculata ꝯne. i. h eē per demratione euidens.
¶ Hic opꝫ aliquaꝫ digressionē facere. iō opꝫ videre qd (Qui prima ppō.)
sit ṗma ppō: ꝛ per ꝯn̄s que sit ꝯ: que ex ṗma orit ppositione.
z° an scia qua cogscit ṗma ppō sit vnius rōnis cū
scia qua dignoscit ꝯ. ¶ Quātū ad ṗmā dīm ꝙ ṗma p
positio sit idē ꝙ ṗn^m demratiōis. repit aūt ab Ar. duob°
modis diffō ṗncipij. vno°. ingt. est aūt ṗn^m demrationis
ppō imediata: ꝛ vt diffō sit verior ꝛ exprssior subdit: ime
diata aūt est qua nō est altera ṗor: g̃ ṗn^m demratiōis est
ppōni qua nō est altera ṗor. Nūc qdem eni pꝫ illa diffō
apti°. Caplo vō 3° ṗmi posterioꝝ dicit: sꝫ ꝛ ṗn^m scie qōdā
eē dicimus iquātū terminos cognoscimus. Caplo aūt. 9.
ingt. dico aūt ṗn^a que cū sint nō cōtingit demrare. Et in
illo met cap° inquit: non aūt suppō: neqꝫ petitio qō neċe
est: ꝛ pp seipsoꝫ videri neċe est. nō. n. ad exteri° dignitas
rōnē est. hec vba Arist. in veteri trāslatiōe repiunt: in q
bus colligere volo intellectū diffōnis ṗncipij. Et dico ꝙ (Intellus cognādi ppōnē ē duplex.)
istrm cogscēdi ppōnē est duplex. demratio: ꝛ lumē intel
lect°. demratio fit ex ppōnib°: eo qꝛ est syllus. Lumē nō
fit ex ppōnib°: neqꝫ est ppō aliq̄ mō: cū sit ipse met itel
lect° agēs: ꝛ cū h sit ita appet vitas dictoꝝ Aristo. ꝛ con
cordia. vitas qdē: qm̄ est ṗn^m demratiōis ppō: qua in no
titia nō est altera ṗor: eo qꝛ nō demratione dignoscit: sꝫ
lumine intellus: qō nō est ppō: neqꝫ demratio. g̃ ṗn^m de
mratiōis est ppō: qm̄ ppō est enūciatiōis altera ps: ꝛ p
ꝯn̄s sylli p qua nō est altera ṗor cū nō possit demratio
ne declari: neqꝫ petitione: neqꝫ postulatiōe: neqꝫ diffōne:
neqꝫ aliq̄ ppōne: sꝫ solū itellectu q nō est ppō aliq̄. Con
cordia vō: qm̄ qn̄ dicit ṗn^m ppōnis est ppō imediata: q̄
nō ē altera ṗor. oportuit declare: an sit aliqd ṗus eo quo
dignoscat. iō subdit cap° 3°: sꝫ ꝛ ṗn^m scie. i. cogscēdi ṗmā
ppōneꝫ eē dicimus qōdā quo terminos cognoscimus. i.
lumē intellus. quo terminos. i. ptē eius cognoscimus: eo
g̃ quo ptes ei° cogscunt ꝛ totū ṗn^m cogscit: cogscunt āt
ptes itellu ꝛ solo ei° lumine. g̃ totū ṗn^m itellu solo cogno
scit: ꝛ in hūc modū dīu° Themisti° iterpretat° fuit locū
illū. Un̄ ibi cap° 7° ait. sā ṗn^a demrationis. demrationes
eē nō pñt: sꝫ ppōnes indiuisibiles imediateqꝫ ꝛ luce sua
pspicue. His pfecta mēs ē que termios cōprehēdit: quo
rū cōplexa dignitates ꝛ pfata cōcipimus: ecce qūo vult
eo ppōnes cogsci ṗmas quo termios cogscimus: ꝛ illud
esse lucē itellectus. Hoc ēt mō locū hūc pspicuuꝫ fecit ꝛ
Auer. dicit. n. sic. ꝛ est nobis vt ꝯcordemus sophisticis: qꝛ
ṗn^a demratiōis nō sunt nota p alia: sꝫ dicam° ꝙ sunt no
ta p itellectū: ꝛ ipse est q cōprehēdit ptes enūciatiōis no
te per seipsam. i. ṗmi ṗncipij Et cū hoc sit ita appet error
trāslatiōis veteris que dicit. (Jnquātū terminos cogno
scimus.) Est. n. falsa. et iō illa fuit cā errādi apud latios:
pp qō in greco sic repit. Et ṗn^m scie qōdā esse asserimus
quo terminos ipsos cogscimus. Et iō Joā. grāmaticus: q
cū studiosus erat phs dictus est in hunc moduꝫ expōnē
hui° loci ꝯtexuit. Huic admō ꝛ ꝯcors est illud capli. 9. di
co aūt ṗn^a in vnoquoqꝫ gn̄e que cū sint nō contingit de
mōstrare qō vbū expositor vn° nouus in hūc modū tex
tuꝫ iterptatus est. d. ꝙ cū Arist. necessitatē capli pposuit

nūc diffōnē subei in demrātiōe preponit in illo vbo.vz.
Dico aūt pn^a zc.eo qz demrātiōis pn^a sunt subm passio z
dignitas.vult ḡ ibi in illo vbo subm Arist. diffinisse hoc
nō.dico aūt pn^a subti in vnoquoqz gn̄e sciēq̄ cū sint nō
ptigit demrāre.i.q̄ nō pn̄t demrari eē:z hec expō cōsona
appet textui supiori:qn̄ dixit. opz p̄supponē de subo:qz ē
z qd est. Themisti^9 aūt Auer.z Linconiēsis grossa testa:
z Joā.phs de pn^a cōplexo textū iducūt:z iō cū textu nūc
lecto ɔcors sic eē pōt.dico aūt pn^a.i.ppōnes p̄mas:q̄ cūz
sint vere nō ɔtingit demrāre.ḡ vult q̄ p̄^m sit vera ppō z
indemrābilis:z sic hic text^9 nūc ɔcors erit p̄cedenti. Hec
expō est sine dubio mēs Ar.eo qz dixit in p̄n^a capli scire
eē ex ppōnib^9 p̄mis.iō q̄si rememorādo op^9 fuit inducē
Expō latinoꝝ. re qd sit pn^m.z iō verus itellus Ar.est hic.(¶ Pōt z 3^a
series text^9 ibidē iducta ɔcors ēt fieri.p̄ tn̄ inducet expō
ex̄nea illi^9 quā latini fingūt ob carētiā grecaꝝ līaꝝ z bo
noꝝ expositoꝝ: dicit itaqz q̄ ɔ text^9 est q̄ dignitas nō est
petitio neqz suppō. ingt ḡ.qō.i. id qō neċe ē in se:z id qō
pp seip̄m videri neċe est.i.dignitas que ex nā sua est ne
cessaria:z quo ad nos appet neċia nō est suppō:neqz peti
tio.est ḡ sensus s̄m hos h̄.dignitas non est suppō:neqz pe
titio.z Ar.s̄m eos rōcinat̄ hac rōne.ois suppō z ois peti
tio ē ad rōnē ex̄.Sz nulla dignitas est ad rōnez ex̄:sz ad
rōnē itra.ḡ nulla dignitas est suppō:neqz petitio.hui^9 rō
nis accepit minorē tn̄:z dixit:nō.n.dignitas ē ad exteri^9
Impug^o. rōnē:sz ad eā q̄ est in aīa.(¶ Sz hec expō z textui ɔdicit
z expositorib^9. textui qdē: qn̄ dicit petitionē z suppōnē
rōne exteriori dinosci.mō rō exterior i vt ibidez subdit:
est syllus:mō ɔstat apud Ar.cap.z.p̄mi illi^9 petitionē z
suppōnē esse imediatas ppōnes:q̄ nō syllo dinosci:ɔspi
cueqz fieri pn̄t.Expositorib^9 vō qn̄ z illū textū iducūt si
cut in greco hētur:sic.n.hētur z i greco:vt i trāslatiōe bi
santij appet. Non est aūt id suppō:neqz postulatio sane
h̄ neċe est p seip̄z eē atqz videri: z reliq̄. ḡ sensus ɔnis ē,
id qō p se vz: z ē in sui nā neċiū nō dinoscit̄ suppōne:ne
qz petitiōe: sz p ɔnis itellū tn̄:z sic verbū illud ɔsonū eē
pspicuū est vbo p̄dicto:rō aūt quā ponit in textu h̄ vide
in trāslatiōe bisantij:z cū res sit ita.appet itellus verus
Diffō p̄n capij. diffōnis p̄ncipij:est.n.pn^m ppō q̄ nō ē altera p̄or.ad hoc
vt sit vex.dico ppō loco gn̄is:z vt notet̄ offm̄ p̄ncipij.in
tātū.n.pn^m est pn^m īquātū exercet offm̄ ppōnis.i.īquātū
est id q̄ ppōnes z ɔnes fiūt note. dr̄ q̄ nō est altera p̄or:
qn̄ ol ɔne ē petitio vel suppō vel dignitas p̄or: h̄ aūt cū
nihil sit p̄us nisi itellus lumē: qō nō ē ppō.iō ppō est p̄^a
q̄ nō est altera p̄or.dr̄ ad h̄ vt sit vā:qn̄ pn̄t eē multe p
pōnes p̄ores pn^a negatiuo:sz nō preexacte ad illud vt sit
vex:z sic ex oib^9 illis vbis lucet diffō p̄mi p̄ncipij:qn̄ il
la vba dispsi z posita si in vnū colligant̄ faciūt acgrere i
tellectū diffōnis p̄ncipij.Ex h̄ seqt̄ q̄ de rōne p̄mi p̄nci
pij nō ē:vt actu oib^9 sit notū:sz hn̄ eē id qō est aptū natū
oib^9 eē notū:z dz itelli dcm̄ Alg. hic qn̄ dic:qz tūc eēt oi
bus notū:z.i.qz eēt aptū natū eē oib^9 notū:vel si h̄ nō est
eēntia p̄ncipij saltē erit ppriū ɔnis eēntiā eius i z dico q̄
p̄n^m definitiuū est negōne:qn̄ oē p̄^m dz definiri illo mō.
vn̄ z de^9 p negōnē rex definit̄:vt pz:qd sit igit̄ p̄ma ppō
pz.Quid sit aūt ɔ.ex his mō pspicuū ē: est.n.ɔ ppō qua
est altera p̄or ad h̄ vt sit z appeat vā z neċia: z sensus h^9
Opio latinorum. diffōnis ex s̄mōe p̄dicto pz. (¶ Et hac declatiōe p̄missa
vificabit̄ dcm̄ Alg.hic.cū dic̄ hec ppō.de^9 ē simplex:vel
est pn^m vel ɔ speculata:ois enī ppō ē pn^m vel ɔ: vt ex his
māifestū ē palā.(¶ Quātū ad z^m. latinoꝝ turba fere to
ta dicit q̄ scia pn^{ox} z ɔnū oīno diuersaꝝ rōnuz eē dz:z iō
scia pn^{ox} nō scia:sz poti^9 intellus dr̄ cognitio ɔnū scia vā.
Hoꝝ rōnes pn̄t eē: qn̄ si eēnt vni^9 rōnis ab eisdē fierēt
z pn^a z ɔnes.ḡ pn^a ex p̄ncipijs notescerēt sic ɔnes ex pn
cipijs.(¶ P̄.si vni^9 rōnis eēnt.ḡ eēnt vniuoca.ɔnis falsus

qn̄ pn^a sunt cā ɔnis p se z essentialr:z nō eō.ḡ tollit̄ vni
Solo uocatio per declata in fine 7^e disputatiōis. (¶ P̄.si eēnt
vni^9 rōnis.ḡ essent vni^9 diffōnis:qn̄ rō diffō est:vt pz p̄
topi.z 8^o meta.mō pz q̄lr diffōnes sūt ad modū mag^m di
uerse.(¶ In ɔtriū vr̄ snia Themistij:q in ppōne dicente:
pp qō vnūqōqz tale z illud magis:sic pbat illā.oē cōpe
tēs p se plib^9:z vni p alteꝝ: id p qō cōpetit ē magis tale:
sz sciri cōpetit p̄missis z ɔni z p̄missis p se:z ɔnib^9 p pre
missas.ḡ magl p̄missis mō si sciri eēt alteri^9 rōnis. ḡ eēt
equocū:z sic arg^m Themistij eēt sophisticū.(¶ P̄.in quo
sit ɔdictio ē vniuocū.mō Ar.ca^o 3^o loquēs de scia pn^{ox} z
ɔnū iducit ɔdictionē antiquoꝝ:z ponit suā pōnē. ḡ scire
est ppōnib^9 z ɔnib^9 vniuocū:z sic pz rō.(¶ P̄.Ar.cōpa
tione fac.d.pp qō vnūqōqz tale z illud magis. Mō de
clatū ē in physicis cōpōnez fieri in vniuoco.(¶ Iō dōm
s̄m expositores grecos sciaz pn^{ox} z ɔnū eē vni^9 rōnis. at
tn̄ p solōne argumentoꝝ debes scire q̄ vna rō dr̄ qn̄qz
vnitate spēi: qn̄qz vnitate gn̄is analogici: vt dic̄ Auer.in
z^o de aīa de diffōne aīe cō.iz.dico ḡ q̄ scia ɔnū z ppōnū
sunt vni^9 rōnis gn̄ice:qz ɔueniūt in rōne cognitiōis:ē.n.
cogscē gen^9 ipsi^9 scire:ḡ in rōne cognitiōis cōpares sunt.
dīnt aūt in rōnib^9 specificis cū scire pn^{ox} lumie solū sit.
scire vō ɔnū sit demrātiōe:vt visum ē:z sic arg^a vndiqz
pn̄t ɔcordari:z sic cōpleta sit digressio:z ad ppositum re
deo.(Et si forte.)Cū induxit ppōnē illā nō eē de p̄mis
p̄ncipijs:sz de ɔnib^9:z ois ɔ syllo aliq̄: vt dcm̄ ē. iducēda
sit.iō inducit syllm̄ phoꝝ ad illā:z ingt:z si forte diceret̄
q̄ auctus.i.syllo ipsoꝝ hec ē. vz z dedit illū.d. si ipse de^9
hēret qditatē.i.si de^9 eēt cōposit^9 ex essentia z eē:oporte
ret q̄ ipsi^9 esse eēt relatū sibi.i.cātū a se:vel cā ɔnis.i.nō
cā p eēntiā:sz p accn̄s.(¶ Debes scire q̄ oē ens cōpositū
ex eē z eēntia ē cā p pticipatiōnē: z p ɔnis nō p eēntiā:cā
ḡ p additionē:z sic q̄si p aliud:z iō hn̄ seqt̄:si de^9 eēt com
posit^9 ex eēntia z eē:vel eēt cātū a se:vel cā p accn̄s.z per
ɔnis depēdēs ab alio p̄ori qō ē cā p eēntiā.iō addit:sz qō
liber ɔnis.i.ens pticipatiue ē cātū.ḡ neċe eē eēt cātuz:qō
est falsuz.est ḡ vis rōnis. si p̄m^9 motor ē cōposit^9 ex eē z
eēntia.ḡ cāt^9 a se vel ab altero.Uel forte vis rōnis ē:qn̄
si ibi eēt cōpō ex eēntia z eē.ḡ eē eēt relatū ad qditatē.i.
accn̄s qditati vel p z cā p accn̄s:z nō p eēntiaz:z vtroqz
mō est rō efficax.(¶ R̄ndet ḡ ad z^m vim: z ingt.nos vō
dicimus q̄ hec sophisticatio orit̄ a vocabulo neċe eē qō
declat.d.nos nāqz dicim^9 q̄ ipse de^9 hz vitatē z qditatē:
z dicim^9 q̄ illa vitas ē ens sine p̄uatiōe.i.ens positiuū:et
forte ē error scriptoris:z dz dic:z illa vitas ē ens sine p̄n
cipiatiōe.i.carēs pn^o z fine.(¶ Tūc ad formā dic:z eē^9 eē
est relatū dicte qditatis:vel p.i.et^9 ɔnis.i.et^9 accn̄s eēntia
le.rō ḡ formalr ē soluta.s.q̄ eē est accn̄s eēntiale eēntie in
deo:nec h̄ ē ipole:z cū dicebat̄:oē accn̄s ɔnis eēntiā ē cā
tū.(¶ R̄ndet q̄ z^m est ɔnis.vno^o nouū.alio^o eternū.p̄^m mō
hn̄ ē cātū.z^o mō nō.ingt ḡ.Sz si itēderem^9 de ɔnte cāto
qō hz efficiētē cām dicim^9 q̄ nō ē sic sic de alijs cātis:re
colligit vis sol.d.tādē de itētiōib^9 nō ē curādū.i.tādē di
cim^9 nō eē icōueniēs in eēntia eē additas itētiōes: z po
nit illud qō demrātiue pbauerūt.d.ipsi.n.aliud nō pba
uerūt sup.demrātiue nisi q̄ pcessus cārū ad i īfinitū est
ipole.(¶ Debes scire q̄ sophisticatio:qn̄qz ē in termino Nota
medio.vt si dicat̄:sidus celeste canis. ois canis currit.si
dus celeste currit.Qn̄qz i ɔnte vel in aliq̄ ppōne qn̄ pu
tat̄ ɔnis.s.eē ipole qō in rei nā est neċiū: vel aliq̄ ppō eē
ipolis:q̄ nō ē.v.g.terra corp^9 nāle.oē corp^9 nāle mobile.
terra mobilis:ɔnis putat̄ falsuz s̄m appētiā: attn̄ s̄m exi
stētiā z rei vitate ɔnis ē neċiū .Silr terra mobilis s̄m lo
cū: oē mobile sz locū pōt recedē a loco:z accedē. ḡ terra
pōt accedē z recedē a loco.h̄.n.vr̄ minor ipolis: z nō est.
sic i pposito arg^m phoꝝ erat.de^9 cōposit^9 ē ex eēntia z eē.

Et oē cōpositū ex eētia τ eē ɔtingēs τ nō neēe eē. ǵ deᵒ nō neēe eē. h igit̄ videt̄ ꝙ minoꝛ sit vera pp̄ vbū necesse eē qδ putat̄ eē dcm̄ de simplicibᵒ tm̄ τ nō cōpositis. ecce igit̄ quō recte dixit Alga. ꝙ sophisticatio est in illo vocabulo necesse esse: qm̄ apparētia est locus vnde sumit̄ sophisticatio: τ qꝛ ab illo vocabulo sumit̄ apparentia: ergo τ ab eo sumitur sophisticatio. AVERROIS.

NOs dicimᵒ ꝙ Alg. nō trāstulit Auic. opionē pfecte: sic fecit in lib. itētionū phoꝝ. Postea ꝗ꞉ .n. iste hō opinatᵒ ē ꝙ eē rei sigt̄ denoiationē addita sup subaꝫ. Et putat ꝙ ipoſe sit. vꝫ ꝙ ipsa sba agat suū eē in rebᵒ posibᵒ: qꝛ sequeret̄ ꝙ res esset cā sui eē. ǵ nō bēret agēs. Seqt̄ eṅ ex h̄ ꝙ qδcūqꝫ hꝫ eē additū sup suā subaꝫ hꝫ sine dubio agētē cām. Et cū pꝛia cā apud euꝫ agēs nō bēat. opꝫ igit̄ ꝙ eiᵒ eē idē sit qδ ipsiᵒ suba. Vñ ex hoc sequit̄ ꝙ illud i quo Alg. obiecit Auic. vꝫ qꝛ posuit qδdā ɔñs subē est falsuꝫ: suba eṅi rei nō est cā ɔñtis: qꝛ ipoſe est ꝙ res sit sui eē cā: qꝛ eē rei p̄cedit nāl'r suā qditatē. vñ posito ꝙ eē vnū entis ɔñs sit: τ id qδ dat eē rerū posium sit agēs. Seqt̄ ꝙ id qδ nō hꝫ agēs: aut nō bēat esse: qδ est falsuꝫ: aut ꝙ esse eiᵒ sit sua qditas. Sed oīa ista fundant̄ sup vnū errorē. vꝫ ꝙ eē rei ē vnuꝫ suoꝝ ɔñtiuꝫ. Id nāqꝫ qδ p̄cedit in scia nr̄a qditatē rei est id qδ sigñat eē veꝝ. τ iō qñ petimus si res ē ens: vel si hꝫ eē: τ illa res hꝫ cām iferentē suū eē tātū valet ꝗtū dicere vtrū hꝫ cām vl' nō: vt patefecit Arist. in pricipio scdi posteriorū. Sꝫ si illa res nō hꝫ cām tātū valet ꝗtū dicē vtrū res hꝫ ɔñs iferēs suū eē. Sꝫ qñ itelligit̄ d̄ ente id qδ itelligit̄ de re vel suba: tūc sumit̄ mō gñis analogice dici. Sed si sigñaret rē additā sup subam: τ sit qd imaginabile. vꝫ nō hñs eē extra itellectū nisi in potētia vt vlīa. Dicimᵒ ꝙ est illud de quo speculati sunt antiq in pꝛia cā: τ asserūt ipꝫ eē ens simplex. Sed moderni sapiētū saracenoꝝ speculati sūt in nā entis iquātū ens: τ duxit eos iuestigatio ad ens simpl'r modo supꝛadicto. Sed via demr̄atiua apud nos in hoc ꝓposito est ꝙ entia que sunt poſia in eorū subtis egrediunt̄ de potētia ad actū: quare illud qδ extrahit ea ad actū est agēs in actu necessario. Sꝫ si illud qδ eis actuꝫ daret de natura fuerit possibilitatis. idiget filr̄ extrhēte: τ si illud met poſe fuerit indiget extrahēte donec ꝑueniat ad vnū nečium in sua suba. s. in seipō: vt cōseruet̄ ɔtinue nā possibiliū causarū ad infinituꝫ ꝓcedētiū: qm̄ ifinite repiunt̄: sicut de ipsarū natura appet cū quelibet ipsaruꝫ sit potētia. Opoꝛtet ergo necessario ꝙ id qδ dat eis eē cōtinuū sit necessariū in seipso postꝗ patefactuꝫ est ꝙ ꝓcedunt ad infinitū res poſes in seipsis. Si eṅi esset qδdā tp̄s in quo nullū mobile fuerit nulla eēt via: vt inouaret̄ motᵒ: imo opoꝛteret vt reqreret̄ eē inouati vniūcuꝫ eternali eē. τ mobile qδ hoc motu mouet̄: qδ vocatur ab Auic. necessariuꝫ per aliud qδ nečio est coꝛpᵒ mobile cōtinue. Quia hoc mō poſe est repire vt fiat innouatio τ coꝛruptio ab eternali ente. vꝫ appꝛopinquādo τ distando: vt in entibᵒ generabilibᵒ τ coꝛruptibilibᵒ cuꝫ oꝛbibus repit̄. Et qꝛ h̄ mouēs nečariū est a se τ poſe in motu gñabili opꝫ nečio ꝙ ꝑueniat ad vnū nečarium absolute. vꝫ ꝙ nullā bēat possibilitatē. Quare opꝫ ꝙ sit simplex. si. n. cōpositū fuerit eēt possibile τ nō nečariū. Hec via apud me ē sufficiēs τ verissima ad asserēdū neēe esse. id aūt qδ dixit Auic. in hac ꝓpōne sunt ambages. Ipse. n. ait ꝙ poſe eē opꝫ ꝙ ꝑueniat aut ad necessariuꝫ eē per aliud: aut ad nečiuꝫ eē per se. Si pꝛimo mō opoꝛtebit ꝙ illud nečariū ꝑ aliud sit ɔñs cuiusdaꝫ necessariȷ̄ ꝑ se. Ipse nāqꝫ opinatus fuit ꝙ necessarium per aliud est possibile per se: τ qδlibet poſe indiget nečio dante sibi eē. Hec ē Auic. snīa. Vñ dicimᵒ ꝙ additio sua hic est superfluitas τ erroꝛ. nečariuꝫ nāqꝫ qualr̄cūqꝫ sit nullā hꝫ poſitatē: neqꝫ vlla est nā poſis aliquo mō τ nečia alio mō: decl'atū est. n. a phis ꝙ nullū nečiū poſitatē hꝫ. Sꝫ id qδ duxit eū ad hoc est qδ ipse opinatᵒ est ꝙ oꝛbes poſes sūt de se ipsis nečarȷ̄ per aliud. Sed nos declarauimus in pluribᵒ locis ꝙ demr̄atio Auic. est valde defectibilis. τ iō de istis nō opꝫ diffusiᵒ tractare.

¶ Cū iduxit sol. quā dedit ad argᵐ phoꝝ Alg. intēdit mō examinare s̄monē Alg. τ ꝑ ōndit ipm̄ nō recte iduxisse opionē Auic. τ ingt. Dicimᵒ nos ꝙ Alg. nō trāstulit Auic. opionē pfecte: sicut fecit in quodā libᵒ q vocat̄ liber intētionū phoꝝ. est ǵ pmuꝫ pctm̄ ꝙ nō cōplete narrauit eiᵒ opionē. (Postea ꝗ꞉ .n.) nūc ostēdit ipm̄ sibi ɔ̄riarī: τ ponit ea q̄ sibi ɔcessit: τ ingt: postꝗ eṅi iste hō opinatus est ꝙ eē rei sigñat denoiationē additā sup subam. est ǵ pꝛima ꝓpō eiᵒ ꝙ esse est accñs eētie. (Et putat.) Apponit 2ᵃᵐ. d. τ putat ꝙ ipoſe sit ꝙ ipsa suba. i. eētia agat suum esse in rebᵒ possibilibᵒ. i. gñabilibᵒ τ coꝛruptibilibᵒ ꝑ hoc fundamētū. s. qꝛ seqt̄ ꝙ res eēt cā sui eē: τ si sic. ǵ seqt̄ ꝙ nō bēret agēs: imo ipsa a seipsa ageret̄. est ǵ scda ꝓpō ꝙ vna res nō pōt eē cā sui eē. (Seqt̄ euꝫ.) Tūc infert 3ᵃᵐ ꝓpōnē ex rōne scde ꝓpōnis. hēt eṅiꝫ ipse ꝙ oē hñs esse opꝫ vt eiᵒ eē cāet̄ a seipso: vel ab altero. iō ɔcludit quasi coꝛrelarie hāc. s. ꝙ oē hñs eē sit hñs cām agētē. dicit ǵ. sequit̄ ǵ euꝫ ex hoc ꝙ qδcūqꝫ hꝫ eē additū sup suā subam hꝫ sine dubio agentē cām. assumit̄ ǵ hec ꝓpō loco maioris in hūc. s. modū. oē hñs eē additū sue essentie hꝫ cām agentē. hec pꝫ: τ est cōducta ex verbis illius. Tūc addat̄ minoꝛ. s. Et cū pꝛima cā apud eū agēs nō habeat. est ǵ minoꝛ: sed pꝛima causa nō hēt agens. sequit̄ in scda figura ꝙ prima cā nō bēat esse additū essentie. posuit ǵ minorē τ maiorē τ nō ɔ̄nem que formaliter sequit̄: sed que prīte

sequit̄

sequit̃ ⁊ dicit.igit̃ opꝫ ꝙ eius eē idē sit ꝙ ei⁹ suba.i.eēntia. Hec gdē ꝯ nō ē illa que seqt̃ ex ꝓpōnib⁹ formalr̃:sꝫ prāte:⁊ ꝯsuetudo Ar.⁊ Auer. est ista:q̄nqꝫ ponere ꝯnēq̄ formalr̃ seqt̃:q̄nqꝫ que seqt̃ po⁹ ꝓpinq̄. vt hic. vtruꝫ aūt oē cōpositū ex eē ⁊ eēntia de necītate idigeat cā vel nō: est qō ꝑscrutabilis multū.⁊ nolo nūc:sꝫ forte in fine huius dubij imorabor.(Unū ex h.) Uult eō colligere errorē ei⁹ ex dictis:⁊ ingt.vnū ex h seqt̃ ꝙ id in quo Alg.obiecit Aui.vꝫ qr posuit qōdā ꝯñs sube.i. eēntie est falsum:⁊ reddit cāꝫ.d.suba.i.eēntia.n.rei nō ē eē ꝯñtis.i.eē qō seqtur ipsam:qr ipoīe est ꝙ res sit suiipsi⁹ cā. Reddit ⁊ 2ᵃᵐ cām.d.⁊ qr eē rei ꝑcedit suā gditateꝫ. ḡ gditas nō pōt eē cā eēndi.h mō pōt argᵐ h cōponi.oīs cā nālr ꝑcedit esse cāti:sꝫ gditas nō ꝑcedit eē:imo nālr seqt̃.ḡ gditas nō potest eē cā eē.(Debes scire ꝑ ītēᵐ minoris ꝙ cōparatio gditatis ad eē ē cōparatio po⁹ passiue ad actū formalē:eo qr po⁹ passiua ē q̄si subm recipiēs.mō apud illos eēntia est subꝫ recipiēs eē:ḡ cōparatio gditatis ad eē ē cōparatio māe ad formā: ⁊ eō.s.cōparatio eē ad eēntiā est cōparatio forme ad mām: sꝫ qr mā ꝑcedit formā ꝭm gd: foīa ꝑcedit materiā simplr̃:vt dcm̄ ē in 9ᵒ meta.⁊ in 8ᵒ phy.locis ꝓprijs: relinqt̃ ꝙ simplr̃ esse ꝑcedit eēntiā: ⁊ ꝑ ꝯñs hētur declo minoris.i.ꝙ eē ꝑcedit eēntiā nālr ⁊ simplr̃:⁊ sic seqt̃ ꝯ.s.d.ꝙ eēntia nō pōt eē cā nālis actiua ipsi⁹ esse:⁊ sic pꝫ hic loc⁹.(Unū posito.)Cōducit qō dcm̄ ē: q̄si recapitulando.d. vnū posito ꝙ esse sit vnū entis.i.eēntie ꝯñs: ⁊ posito ꝙ id qō dat eē reꝝ possibiliū sit agēs:seqt̃ ꝙ id qō nō hꝫ agēs aut nō hꝫ eē:qō falsuꝫ ē:aut ꝙ esse ei⁹ sit sua gditas.est ḡ syllus hypoᶜᵘˢ:cui⁹ añs ē vna ꝓpō copulatiua:⁊ ꝯñs vna hypoᶜᵃ disiūctiua.Et ꝯñtia pōt sic cōponi:oē qō hꝫ eē diuersuꝫ ab eēntia hꝫ agēs:sꝫ p̄ᵐ cā nō hꝫ agēs.ḡ vel nō hēt eē:vel eē est idē eēntie oib⁹ modis:⁊ sic pꝫ ꝭmo ei⁹.(Sꝫ oīa ista.) Cū destruxit ꝭmonē Alg.in pte vult cōplere illud:⁊ in ꝑmis appōit cāꝫ erroris ei⁹:⁊ ingt:sꝫ oīa ista fundant̃ sup vnū errorē.vꝫ ꝙ eē rei ē vnū suoꝝ ꝯñtiū.i.accidēs eēntie.(Jd nāqꝫ.)ondit illud fundamētū Alg. eē falsū:⁊ igt id nāqꝫ qō ꝑcedit i sciā nr̃a gditatē rei.i.diffōnē rei ē eē veꝝ:qō.n.an res sit ē ꝑor qōne gd rei eēntia sit.ḡ eē ꝑcedit nālr diffōnē: ⁊ ꝑ ꝯñs eē pus ē eēntia.ḡ nō est ei accñs.(Et iō qñ petim⁹.) Debes scire ꝙ res hñtes eē sunt duob⁹ modis diuersis.vna.n.res hꝫ eē cātuꝫ a cā:vt res poīes eē vel nō eē. Alia hꝫ eē simplr̃ idē eēntie: vt p̄ᵃ cā:⁊ qr ita est.ꝯducit q̄si correlarie qōnē:an ē diuersimode ordiri i re ꝑ mō:⁊ i re 2ᵒ mō.Et ingt:⁊ iō qñ petim⁹ si res ē ens: vl̃ si hꝫ eē.i.iō qñ q̄rit̃ qō an res sit vl̃ hēat eē: ⁊ illa res de q̄ qō an ē idnatt̃ hꝫ cāꝫ iferētē suū eē.i.agētē ei⁹ eē.dico ꝙ qō illa tātū valet q̄ntū dīc:vtꝝ hēat cāꝫ vl̃ nō:vt patefecit Aristo.in ꝑnᵒ scdē posterioꝝ.in reb⁹ ḡ habētibus eē cātū cū querit̃ qō an res sit: sensus est:an res hꝫ cām sui eē.(Sed si illa.)Ondit sensum qōnis an est in rebus:quaruꝫ eē est incātū.d.sed si illa res nō hꝫ cām tātū valet qō sup. an est illa res quātū dicē vtrū res hēt ꝯñs inferēs suū esse.i.vtrū habet esse:qō est idem qō sua quiditas:aut diuersum a sua quiditate.

Dubiū' Sed h est locus qōnis:qñ qō an res est dīr a qōne ꝑꝑ gd:qō declat̃ 2ᵒ poste.Si ḡ qō an res sit.sit qō de eē relato ad cās.qō an res ē nō dīct a qōne ꝑꝑ gd.(Dicēdū ꝙ istū locū oēs fere latini igrant: ⁊ nō vidi aliquē q poterit ponere ꝭm sua fundamēta dīas q̄tuor qōnuꝫ. 2ᵒ poste.inscriptaꝝ.(Jō vt argᵐ itellit̃ debes scire ꝙ gdā dixerūt ꝙ sēsus qōnis an res ē. est an res i effectu sit.ḡ sensus qōnis:est res ē:est de eē existie. Sēsus qōnis gd res sit:est ō eē eēntie. Alij dicūt ꝙ sensus qōnis si res sit est de eē seorsuꝫ.sensus qōnis gd res sit ē de gditate seorsuꝫ:sꝫ hec paꝝ aut nihil dīnt inter se.ego in 2ᵒ poste.scripsi opiniones has:⁊ eis 3dixi argᵗⁱˢ firmis. ꝑ nūc dico ꝙ

oīs qō ē qō eēntie:eo qr eē ē singlaris ⁊ idiuidū:vt dcm̄ est 3ᵒ de aīa cō.9.ḡ eē nō itrat sciam:⁊ ꝑ ꝯñs nō dꝫ itrare qōnē scibilē. oīs ḡ qō ē eēntie:⁊ h dīc Ar. oīs qō est qō medij.eēntia aūt rei pōt ad q̄tuor cōparari:vel ad cām ponētē illā ex nihil:vl̃ ad ꝑnᵃ formalis iclusa in eēntia que dr̃ gen⁹ ⁊ dīa:vel ad ꝯñs eēntialia illi:vel ad ꝑnᵃ illoꝝ ꝯñtiū.si eēntia illa referẽ ad cām agētē vel ponētē ipsaꝫ ex nihil erit qō an res sit. Uel ad ꝑnᵃ intrinseca ei⁹:⁊ sic erit qō gd res sit:vel ad accidētia eēntialia:et sic erit qō ipsi⁹:qr ē.Uel ad cās accñtiū:⁊ sic erit qō ꝑꝑ gd.ḡ vna ē nā oiuꝫ qōnū:sꝫ modi referēdi illi⁹ nāe sint diuersi:⁊ sic vificat̃ ꝭmo Auer.h.Hec ē itētio Jo.grāmatici 2ᵒ post. apte:⁊ Themisti⁹ nō vi eē 3ᵗⁱ⁹ huic:si hñ ꝯsiderent vba ei⁹.(Sed qñ itelligit̃.)Cū induxit cām erroris Alga.⁊ conduxit modum q̄uo qōnes verificent̃ scdm posterioꝝ: ponit multiplicē moduꝫ capiēdi esse:⁊ vult ꝙ vno⁹ capit̃ eē ꝑ ente simplici ⁊ gditate:⁊ sic ē analogū genus cōmune decē predicamētis.capit̃ ḡ esse ꝑ ente indr̃nte oib⁹ rebus:⁊ h ingt:sꝫ qñ itellit̃ de ente id qō itellit̃ de re vl̃ gditate.i.vt ē trāscēdēs ad hñs gditatē vl̃ ad ipsaꝫ gditatē.tūc sumit̃ mō gñis analogice dicti.i.tūc ē cōe decē ꝑdicamētis tāqꝫ gen⁹.(Sꝫ si.)Apponit 2ᵘᵐ modū capiēdi eē:⁊ vl̃t ꝙ 2ᵒ mō capit̃ eē ꝑ q̄dā addito eēntie q̄ eēntia ē gd i po⁹:⁊ nō ex aīaꝫ: sic ē vl̃e:⁊ sic eē est modus eēntie q̄ eēntia ponit̃ i effectu:⁊ h dīc:sꝫ si signaret rē additā supsubaꝫ:⁊ sic gd imagiabile:⁊ forte lr̃a ē corrupta:⁊ dꝫ legi. sup subaꝫ:q̄ est gd imagiabile. vꝫ nō hñs rē.i.existiaꝫ extᵉʳⁱᵘˢ:nisi i po⁹: vt vl̃ia dicim⁹ ꝙ h mō capiēdo eē ꝑ mō eēntie ē illud de quo speculati sunt antiq in p̄ᵃ cā de qua sup.asserūt ipaꝫ eē ens simpˣ.est ḡ vis diffōnis ꝙ eē pōt capi ꝑ synoᵒ entis:⁊ pōt scdo capi ꝑ mō essentie.ꝑ mō nō erat qō apud antiquos.2ᵒ mō hñ ē qō.an de⁹ sit simpˣ vl̃ cōposit⁹ ex eēntia ⁊ eē: ⁊ sic pꝫ q̄uo eēntia ablato eē ē tñ ens i aīa:⁊ nō ex aīaꝫ:vt vl̃e.vt dīc h Auer. ⁊ h dicā post apte.(Sꝫ moderni.) Apponit breuiter viā modernoꝝ sui tpis qua ꝑuenerūt ad simplicitatē ꝑmi entis: ⁊ dīc:sꝫ moderni sapiētes saracenoꝝ speclati sūt i nā entis inq̄ntū ens: ⁊ duxit eos iuestigatio ad ens simpˣ mō supradicto.i.cui⁹ gditas ē suū eē.due ḡ fuerūt vie gb⁹ ꝓbatū ē: p̄ᵐ motorē eē ens simpˣ sine cōpōne eēntie ⁊ eē:q̄rū p̄ᵃ ē antiquoꝝ h mō.oē ens cōpositū ex eēntia ⁊ eē ē cātū habēs agēs:sꝫ p̄ᵒ motor nō ē cātus cām hñs.ḡ p̄ᵒ motor nō est cōposit⁹ ex eēntia ⁊ eē.hāc viā declauit.(Uia 2ᵃ saracenoꝝ modernoꝝ ē quaꝫ hic sub breuitate tetigit:qm̄ oē ens vel ē cōpositū vel simpˣ:⁊ cū nō sit ꝑcessus i ifinitū in cōpositis opꝫ tādē venire ad ens sūme simpˣ oī cōpōne ⁊ cōponibiᵗᵉ carēs.(Sꝫ via dmr̃atiua apud nos.) Uisis duab⁹ vijs:q̄ forte pñt eē fortes:vult iducē ꝓpriaꝫ viā ꝑipateticoꝝ.⁊ ꝑ accepit vnaꝫ ꝓpōnē: q̄ est.s.ꝙ entia poīa ⁊ ꝯtingētia de necītate hñt agēs eternū ꝯsuās illa in ꝯtinua trāsmutatiōe. Ad h ꝓbādū accepit ꝓpōnes:⁊ ingt:sꝫ via demr̃atiua apud nos in h ꝓposito ē ꝙ entia: q̄ sunt poīa in eoꝝ subijs.i.ad h vt sint actu:opꝫ vt egrediant̃ de po⁹ ad actū.hec ꝓpō declari pōt ꝑ ea q̄ dicta sūt ab eo ꝑ celi cō.124.(Quare illud.) Ex illa ꝯducit istaꝫ ꝓpōnē:⁊ ingt.q̄re illud qō extrahit ea ad actū ē agēs i actu necīo. declatū est enī in nāli phīa ꝙ semꝑ extimoꝝ foīa mouēs:⁊ ꝙ oē qō agit:agit vt est ens in actu.hētur ḡ hec ꝓpō.s.ꝙ extrahēs entia poīa de po⁹ ad actū cōseruās illa in tali ꝯtinua trāsmutatiōe est agens in actu.(Sed si.) Hoc stāte arguit ⁊ itēdit hāc rōnē diuisiuaꝫ.s.si ē agēs illud in actu:vel est agēs illud ens poīe vel eternū.nō ens poīe:qr iterū hēret agēs: vel igit̃ eēt ꝑcessus in ifinituꝫ: vel opꝫ venire tādē ad agēs eternū: vt dixi.ꝑ ḡ remouet p̄ᵐ mēbrū.2ᵒ ꝯducit 2ᵘᵐ ex destructiōe ꝑmi.ingt ḡ:sꝫ si illud qō eis actuꝫ daret de nā fuerit possibilitatis.indiget

[right margin:] Ois qō ē medij.

[right margin:] Prima via saracenoꝝ ꝓbās ꝑmū motorē nō eē cōpositū ex esse ⁊ eēntia. 2ᵃ via.

sic exhibēte ipm: ꝛ itez si illud met pośe fuerit īdiget exhibēte donec ꝑueniet ad vnū necīu in sua subā. s. in seipo. dico tali mō vt ꝯseruet ꝯtinue. nā possibiliū cārus ad īfinitū ꝓcedētiū: qm̄ īfinite repiunt sicut de ipsarū nā apparet: cū q̄libet ipsaꝝ sit po⁹. i. pośis eē vel nō eē. (Ops ḡ necīo.) Cū destruxit mēbrū falsuz: nūc ꝯducit membrū veꝝ: ꝛ ingt. ḡ opz necīo: vt id qd dat eis eē ꝯtinuū. i. sempiternū sit necīu in seipso postq̄ patefactū est q res possibiles in seipsis ꝓcedūt ad īfinituz. (Si. n.) Ad h arg^m dixerūt loq̄ntes sue legis q hm̄ necīu est ventre ad agēs eternum: sꝫ opz ponere tp̄s in quo nullus mot⁹ fuit: neqꝫ aliq̄ res mūdi fuit: imo deus stetit ab eterno: ꝛ post incepit mouere motu nouo. ¶ Cōtra hoc loq̄t Auer. ꝛ ingt. si eni eēt qōdā tp̄s in quo nullū mobile fuerit nulla eēt via: vt inouaṫ motus. ꝯtria fuit inducta disputatiōe prima. (Immo oporteret) dicit. imo oporteret vt regrereṫ eē inouatū. i. imo eēt necīu ꝓ eē mot⁹ aliqd mediū aliq̄ mō nouū vnitū. i. ligatū cū eternali esse. dico mediū qd sit ꝛ mobile qd h motu moueṫ: qd vocaṫ ab Auic. necīu per aliud: qd ē corruptibile mobile necīo ꝯtinue: ꝛ h oia dicta sūt disputatiōe pma: ꝛ p celi cō. 22. ꝛ. 33. ꝛ nolo mō īmorari. (Quare h.) Dicit q̄ si 3^m rōnez ꝓdictā in pma disputatiōe: ꝛ in 8° cōmētis. 46. ꝛ. 47. ꝛ 2° pigeneos: ꝛ ingt: qꝛ h mō pośe est repire: vt fiat innouatio ꝛ corruptio ab eternali ente. vꝫ appropinquādo ꝛ distādo: vt in entib⁹ gnābilib⁹ ꝛ corruptibilib⁹ cōiorib⁹ repiṫ: mot⁹. n. solis in obliq̄ circulo cā est gnōnis ꝛ corruptionis ꝯtinue: ꝛ h totū millies verificatū ē in me^{ca} phico ꝛ pigenescos. (Et qꝛ.) Ex h ꝯducit ꝓpōnez ꝓpositā: ꝛ ingt: ꝛ qꝛ h mo^{ns} necessariū est ꝯ se: ꝛ pośe in motu gnābili. i. qꝛ celū est eternū ꝭm subam ꝛ gnābile ꝛ corruptibile ꝭm motū: opz necessario q ꝑueniat ad vnū necīuz absolute. vꝫ h mō q nullā hēat pośitatē. (Quare opz.) Cū ꝯduxit ꝓpōnē pn̄cipalē. s. dicētē q in nā ē vn⁹ pm⁹ motor etern⁹ cā oium reꝝ pośiū: ꝯduxit ꝓpōnē intētā: ꝛ igt. q̄re opz q sit simp^r. ꝛ dedit rōnē. d. si eni cōpositū fuerit esset pośe ꝛ nō necessariū: ꝛ ꝭmo pōt in hūc modū cōponi. oē cōpositū ē pośe. pm⁹ motor ē cōposit⁹ p te. ḡ est pośis. ꝯ est falsa: ꝛ nō pp figurā vel modū. ḡ pp ꝓpōnē: ꝛ nō pp maiorez. ḡ pp minorē. ḡ p⁹ motor ē simp^r. Dicit. h via apud me ē sufficiēs ꝛ v̄issima ad asserēdū necē eē. (Illud aūt.) Cū iduxit ꝓpriā viā. vult abscidere viā Auic. ꝛ iō ait. illud aūt qd dixit Auic. in hac ꝓpōne sūt ambages: ꝛ narrat opionē ei⁹. d. ipse eni ait q pośe eē opz q ꝑueniat aut ad necīu eē p aliud: aut ad necessariuz eē per se. Si p⁹ mō oportebit q illud necariū per aliud sit ꝯñs. i. depēdēs cuiusdā necessarij per se. i. ab aliquo qd est necē eē p se. ipe nāqꝫ opinatus fuit q necīu per aliud sit pośe per se: ꝛ opinat⁹ est q qdlibet pośe īdiget necīo dāte sibi eē. hec est sn̄ia Auic. est ḡ via Auic. hec. oē necīu p aliud reduciṫ ad necīuz p se: sꝫ corp⁹ mobile motu eterno ē necīu ab alio. ḡ reducitur ad necīu p se: q̄re si necīu ē in reꝝ nā ab alio erit necessariū p se in reꝝ nā. ꝛ h voluit eē simp^r oī cōpōne carēs. (Un̄ dicim⁹.) Nūc vult destruē hāc viaz: ꝛ p⁹ ondit minorē eē falsam. d. vn̄ dicimus q additio sua hic ē superfluitas ꝛ error: fingit eni q aliqd est necīu p aliud in se pośe: cui⁹ rōnē dedit ꝛ dixit: necīu nāqꝫ qualitercūqꝫ sit. nullā hꝫ pośitatē. i. oē necariū est simplr eternū: ꝛ nullo mō pośe: ꝛ dicit: neqꝫ vlla est nā pośis aliq̄ mō: ꝛ necarie alio mō. declarū est eni a phis q nullū necīu pośitatem hꝫ. (Sed id qd.) Cū iduxit errorē dat locū erroris: ꝛ ingt: sꝫ id qd duxit euz ad hoc est q ipse opinatus est q orbes pośes sunt de seipsis. i. in naturis suis necessarij per aliud. i. a motoribus. (Sed nos.) Remittit se: ꝛ inquit: sꝫ nos declauimus in plurib⁹ locis q demōstratio Auic. est valde defectibilis: ꝛ iō de istis nō opz diffusi⁹ tractare.

Sed in fine huj⁹ solonis sunt qōnes nō ꝑue: ꝛ pma qdē qd difficilis multū est: vtruz oē cōpositū ex eē ꝛ eēntia idigeat agēte vl nō. Cui auget qōnē v̄buz Auer. cū dicit: q oē cōpositū est pośe: ꝛ iō qd vna itegra pōt fieri. vtrū oē cōpositū ex eē ꝛ essentia sit pośe hñs agēs. ¶ 2³ qd erit. vtrū ponēdo entia oia eē de nouo facta: pōt eē via firma ꝓbādi imparabilitatē pmi motoris. ¶ 3° qd est: vtrū pośit eē aliqd necīuz p aliud: ꝛ pośe in sui nā. Et pma qd hꝫ arg^a ꝓ vtraqꝫ pte: qm̄ q̄libet inte⁹ ꝭm Auer. est composita ex mā: ꝛ tñ nulla est nā pośis in se: ꝛ aīa est dcm̄ palaz 3° de aīa: ꝛ in cō. 5. ꝛ in cō. 14. Pro opposita vo pte sūt ꝯnes nō ꝑue: qm̄ oīs cōpō ē pośiuz cōponi: ꝛ q̄cūqꝫ sunt pośia cōponi sūt pośia dissolui: eadē. n. sunt subta cōpōnis ꝛ dissolōnis: ꝛ q̄ñ cōpośia sunt pośia dissolui cōpositū ex eis ē pośe in sui nā: ꝛ hāc viā dixit Ar. 12° meta. firmissime. ¶ Et preterea oē cōpositū ē nouū 12° meta. cō. 39. cū igiṫ oē cōpositū ex eēntia ꝛ eē sit cōpositū. ḡ erit nouū: ꝛ p ꝯñs in sui nā ens pośe. ḡ qd p^a ē multū ambigua. ¶ 2^a qd ēt ē difficilis pp duo. p qꝛ vi q rōnes q̄s dedit Ar. in 8° phy. sūt rōnes debiles. 2°. qꝛ vꝫ poni vie firme: imo potiores vijs ꝓdictis. Fuerūt aūt vie Ar. in 8° vt dicit Auer. 8° phy. cō. 27. 33. 45. ꝛ 7° phy. cōmē. p ꝛ. 9. fundate in duab⁹ ꝓpōnib⁹: q̄rū pma est q oē motū hꝫ motorē. 2^a est q oia que moueṫ in loco reducunt ad pmū motū: ꝛ ad pmū mouēs: ꝛ has duas ꝑscrutat⁹ est in. 7. qbus visis ex his ꝓbat illud pmū mouēs nō eē corp⁹ in hūc modū. nullū mouēs imobile simpliciter ē corp⁹ seu v̄tus in corpe: sꝫ pmus motor est mouens imobilis simplr. ḡ nō est corp⁹: neqꝫ v̄tus in corpe. maior est māifesta p se. minor declaṫ in. 8. q eni sit mouēs ꝛ pmū dcm̄ ē in. 7. q āt nō moueṫ ꝓbaṫ in. 8. h mō: qm̄ vel moueṫ p se: vel p accñs: nō p se: qꝛ tūc nō eēt primus: qꝛ moueṫ ab alio corpe pori. Si p accñs adhuc stare nō pōt: qm̄ oē p accñs ꝯtigit nō eē: ḡ p^m motorē moueri p accñs pōt nō eē: ꝛ sic posito in eē nullū seqṫ inconueniēs ꝛc. ¶ 2^a rō ꝓbās eādez minorē est. aliqd ē motū nō mouēs: vt p^m mobile: aliqd mouēs motū. ḡ si daṫ motuz nō mouēs dabiṫ mouēs imobile: per regulā Ar. qñ sunt duo ꝯiūcta si vnū pōt eē sine altero: ꝛ alterū sine altero. ¶ 3^a rō ad idē. seqṫ q ferēs ferreṫ: ꝛ docēs addisceret: ꝛ calefaciēs calefieret ꝛ multa talia q̄ oia sunt simplr icōueniētia. ¶ Ultima via 8^{ui} ad idē est: qm̄ oē corp⁹ vl̄ virtus in corpe mouet p tp̄s finitū: sꝫ p⁹ motor nō mouet p tp̄s finitū: imo tp̄e īfinito. ḡ pm⁹ motor nō est corp⁹: neqꝫ v̄tus in corpe. maior declarata ē ibidez p h: qꝛ nulla virtus finita mouet mobile finitū tp̄e īfinito: sꝫ corp⁹ vl̄ virtus in corpe est mouēs finitū: ḡ nō mouet mobile finitū tp̄e īfinito. Iste igiṫ sūt oēs vie: q̄ sūt enuāte i. 8. ꝛ pp q̄s fuit ordo toti⁹ phie nālis: vt pꝫ eis q viderūt ips. ¶ Sꝫ sic dixi: vie iste sunt debiles: ꝛ p^a qdē multis modis annihilari pōt. p⁹ mō dicēdo q p accñs est duob⁹ modis. ꝯtingēs ꝛ necīu: ꝛ h dic Auer. p phy. cō. 66. ꝛ 4° phy. cō. 2. ꝛ 5° meta. cō. vltimo: ꝛ alibi. dicere ḡ q pm⁹ motor moueṫ p accñs necīo: ꝛ iō tūc nō ꝯtigeret nō eē. ¶ 2°. annihilari pōt dicēdo q pm⁹ motor pōt nō moueri: ꝛ h a se: nec ē incōueniēs: vt pꝫ in multis. pōt ēt hec via alijs modis impediri: sꝫ nō curo. 2^a ēt nō ꝯfert ꝛ inueniṫ istātia in terminis h mō. In reꝝ nā ē itelligibile itelligēs vt itellus nr̄: ꝛ itelligibile nō itelligēs: vt res māles. ḡ dabiṫ itelligēs nō itelligibile. ꝯ ē falsa. ḡ regula illa supra qua fundaṫ. 3^a ēt nihil est: qm̄ illa nō sūt icōueniētia: sꝫ necīa: qm̄ 3° celi cō. 28. ꝛ 4° celi cō. 22. ꝛ alibi lapis rōne māe ferṫ ꝛ ratiōe forme se fert. ꝭm. n. Auer. idez pōt se mouere. s. rōne forme se mouet ꝛ rōne māe. s. moueṫ: vt dic̄ 4° phy. cō. 71. ꝛ ēt necīuz est vt docēs addiscat: qm̄ rōne intellus pośis addiscit. rōne itellus agētis docet se. dicit. n. L. inconiēsis grossa testa

Qō pª

Qō 2ª

Solo accidēs duplex.

sta p̄ posterioꝝ. ꝙ agēs intellus: est verus doctor q̄ mēte illuminat ⁊c̄. Et ēt necāū est 3ᵐ. aq̄ eni frigefacta reducit sc: vt dič Auič. 2° sue sufficiētie. ℭ Iste ḡ rōnes sunt mul tū debiles: et nihil ↄcludūt ↄ̄trā ad ꝓbonē illi⁹ ꝓpōnis: vltima ēt nihil valet: ⁊ vī peccare in duob⁹. p̄ qm̄ minor falsa est: qm̄ nō est p̄m⁹ motor mouēs tp̄e eterno: cū mo tus celi: vt dič plato: incepit. ℭ Et p̄terea ad qd vī eē ne cessariū motū eē eternū eque bn̄ pōt ↄcludi impartibili tas p̄mi cū eternitate mot⁹ p̄supposita: sicut nō p̄supposi ta: ⁊ h̄ dič Egidi⁹ expositor. 8. phy. circa p̄nᵐ: si. n. mot⁹ ice pit pōt declari p̄ᵐ esse ipartibile: ⁊ est etern⁹. ēt pōt decla ri. cur. ḡ dicit Auer. ꝙ nō pōt sciri ipartibilitas p̄mi: nisi

Vie firmi ores ad ꝓbādum ipartibili tatē p̄mi motoris. ex eternitate mot⁹. vide. ℭ 2° p̄ncipalr vī ꝙ p̄nt induci vie firmiores ad ꝓbādū ipartibilitatē p̄mi: ⁊ tn̄ nō sunt p̄hice vie: ⁊ p̄ᵃ rō est Plonis in timeo: q̄ sic componiẛ. oē agēs ad exēplar idee abstracte ē agēs abstractū a mā: s3 de⁹ egit tp̄s ad exēplar cui. ⁊ mūdū ad exēplar sui idolū ḡ de⁹ est vtus abstracta. hec ē rō demr̄atiua: ⁊ tn̄ nō ē nā lis: s3 meta^{ca}. ℭ 2ᵃ via eē pōt: oē agēs p intellm̄ ⁊ volūta tē sine pena ⁊ labore ē vtus abstracta a corpe: s3 p̄m⁹ mo tor ē agēs p itellm̄ ⁊ volūtatē ⁊ sine pena ⁊ labore. ḡ est vtus ab^{ta} a corpe. alie rōnes tāgenẛ post in qōnis corpe.

3ᵃ qō. ℭ 3ᵃ qō. s. dicēs an possit aliq̄ nā in se pōlis ⁊ eterna per aliud ē ēt difficilis: ⁊ vī ꝙ sic. p̄mo: qm̄ ptes cētrales ter re sunt in suis nāis pōles: ⁊ tn̄ sūt eterne p aliud. i. qꝛ eis nō pōt applicari agēs corrūpēs. silr ptes ignis q̄ ↄcauū tāgūt sūt eterne rōne celi: ⁊ gnābiles in suis nāis. ℭ Pᵒ. vī ꝙ oē cātū bēat nām pōlez: aliqd sempiternū ē cātū: ḡ aliqd sempiternū h3 nām pōlez. maior ꝓpō declaraẛ: quoniā qd bēt esse ab alio non bēt esse a se: ergo bēt de se nō eē. tenet ↄ̄nā ex negatiua de p̄dicato finito ad affir matiuā de p̄dicato ifinito. 2ᵃ pier^{ta}. ḡ cū oē cātū h3 eē ab alio. oē cātum bēbit de se non eē: ⁊ per ↄ̄ns in sui nā erit ens pōle. minor aūt manifesta est per se: ⁊ post declabiẛ. ℭ Circa istas qōnes p ordinē sic ꝓcedā: qm̄ p̄ soluā pri

In oī cā to est du plex gra dus. mā: deinde alias. ℭ Debes ḡ p̄ scire ꝙ in oī cāto: imo in oī re excepto deo ē assignare duos gradus. vnū quo res appropiquat optio ⁊ pfectissimo: ⁊ quo recedit ab impfe ctissimo. aliū quo res appropiquat nō gradui pfectiōis q forte ē mā: ⁊ quo recedit ab optimo. v. g. p iumorib⁹ in musica est vnus gradus quo ꝓpinq̄ est p̄ ⁊ optio: ⁊ quo re cedit a mā: ⁊ a nō gradu pfectiōis: ⁊ ē alter gradus q̄ vi cinaẛ mā: ⁊ recedit a p̄ ⁊ optio. isti qdē gradus in aliqui bus reb⁹ sūt distincte ⁊ mō ⁊ re: in musica eni est dare mā3 q̄ vicinaẛ nō gradui pfectiōis: ⁊ ↄtingit dare formā q̄ ꝓ pinq̄ est deo: ⁊ remoueẛ ab illo nō gradu pfectiōis. in ali qb⁹ aūt sunt in subo ⁊ re idē: ⁊ dn̄t in mō tm̄. vt in nā su piori. v. g. in gn̄e subaꝝ abstractarū. hui⁹ diuersitatis rō eē pōt: qm̄ in reb⁹ gnābilib⁹ gradus illi aliqn̄ fuerunt di stātes ⁊ inicē sepati. in nā supiori semꝑ fuerunt insimul. Etiā eē pōt altera rō: qm̄ que dispersa sunt in nā iferiori semꝑ colligunẛ in nā supiori. adeo ꝙ que sunt re ⁊ subto diuersa in gnābilib⁹ tm̄ mō repiunẛ distincta in nā supe

Cā qua re dantur gradus il li i oī cau sato. riori. ℭ Scdo debes scire: ꝙ rō ⁊ cā vera q̄re hi gradus repiunẛ in oī re excepto deo est: qm̄ citra illā rē est dare extremū pfectissimū qd est cā illi⁹: ⁊ extremū impfectis simū nullā rōnē cāe hn̄s: ⁊ qꝛ de⁹ est tm̄ cā ⁊ nullo mō cā tus. iō est oīno simplex ⁊ sūme simplex: nō eni3 h3 extre mū pfectū⁹: eo cui possit appropiquari ⁊ aliud a quo pos sit recedere. iō oīno simplex est: ⁊ oī cōpōne carēs: vt di pl. Et cū h̄ sit ita. pōt hoc theorema ↄduci. s. ꝙ oē cātum est cōpositū ex his duob⁹ gradib⁹: qm̄ oē cātū deficit a cā sua: ⁊ sic h3 gradū impfectionis: ⁊ assimilaẛ illi: ⁊ sic bēt gradū pfectiōis. ḡ oē cātū cōpositū est ex illis. Et ēt con duciẛ ↄuersu3. s. ꝙ oē hn̄s illos gradus est cātū: ⁊ hui⁹ rō est vt dixi: qm̄ res repiẛ impfecta intātū inquātū h3 cā3

pfectiorē: ⁊ repiẛ pfecta ꝓut cāe perfectissime appropin quat: ⁊ h̄ mō v̄ificaẛ dcm̄ Auer. 12° meta. cō. 39. ⁊ dcm̄ ei⁹ supra: ꝙ oē cōpositū est nouū: qd inte⁹ oē cōpositū qua cūq3 specie cōpōnis est nouū. i. cātū ꝑ rōnē dictā. ℭ 3°

Diuersis noib⁹ no miant gra dus illi. debes scire ꝙ isti gradus diuersimode solēt a p̄hie nūcu pari: dr̄ eni gradus imperfectiōis: qn̄q3 eēntia: qn̄q3 mā: qn̄q3 itellus polis: qn̄q3 p̄uatio: qn̄q3 gradus ipfectiōis. Dr̄ qdē eēntia: qm̄ sicē eēntia ē po⁹ que pficiẛ ab eē: sic il le pficiẛ a gradu pfectiōis. Dr̄ itellus polis: qm̄ in aīa in tellectiua cū ipsa sit impfecta ꝑ illū gradu3. iō est nata pfici p illū: ⁊ p ↄ̄ns dr̄ po⁹ itelligibiliū. ḡ vt sic dr̄ itellus polis: ⁊ h̄ nomē h3 solū in nr̄a aīa. rō aūt q̄re nō sic dr̄ in aliis. dicta ē in lib⁹ de itellu. Dr̄ ⁊ qn̄q3 mā: qm̄ sicē mā ē cā rei impfectionis: ita ⁊ ille gradus est cā rei iperfectio nis. dr̄ ⁊ ēt p̄uatio: qm̄ sicē p̄uatio ē carētia forme in subo apto nato recipe illā. ita ille gradus est carentia pfectio nis: q̄ repiẛ in cā illi⁹: p quā res est apta nata pfici sub ra tione gn̄is vel spēi ab illa. Dr̄ gradus qm̄ eo descendit a sūmo: ⁊ vicinaẛ vili vt vides. Per ↄ̄riū3 gradus pfectio nis dr̄ gradus: eo qꝛ eo vicinaẛ supmo. Dr̄ eē qm̄ eo ille gradus impfectiōis pfectiōe ⁊ eē entali pticipat. Dr̄ for ma seu act⁹ ꝓut eo pficiẛ ille gradus impfectiōis iquā tū mā dicebaẛ. Dr̄ ēt itellus agēs: qm̄ in aīa nr̄a est cā q̄ itellibilia sunt nob̄ pn̄cia in rōne itelligibilis: vt itellibi le actu. Dr̄ ⁊ bitus ꝓut eo recedit a p̄uatiōe: ⁊ ab ipso nō esse: vt vides. Et h̄ mō v̄ificaẛ dcm̄ Auer. 3° de aīa cō. 5. ⁊ 14. qn̄ dicit: ꝙ ois inte⁹ est cōposita ex mā p̄ter p̄mā: ⁊ 2° meta. cō. 4. ⁊ 12° meta. cō. 51. ꝙ p̄ma ite⁹ est simplx: ⁊ oēs alie sunt cōposite ex pticipante ⁊ pticipato. i. ex eēntia et

Solo ad primam qōnem. eē. ℭ His visis p3 sol. qōnis: qm̄ vł cōpositū ex eē ⁊ eēn tia est compositū in quo illa sunt re ⁊ mō dispa: ⁊ sic qd v̄ificaẛ. s. ꝙ sic: oē. n. cōpositū ex eēntia ⁊ eē diuersis s̄m rē est gnābile: ⁊ p ↄ̄ns ens pōle. Si cōpositū fuerit ex il lis nō s̄m re: s3 s̄m modū itellādi diuersis: qd nō verifi caẛ nisi h̄ mō. s. ꝙ oē cōpositū quocūq3 h3 cām vt visu3 est. ℭ Ad argᵃ p vtraq3 pte p3 sol. p̄mū qdē nihil ē: qm̄ itellectis est nā cāta: ⁊ hoc sufficit. 2ᵐ vō ↄ̄ᵃ de eis: que fue runt aliq̄ hora distātia: vt p3 in gnābilib⁹: s3 vbi sūt sim pliciter idē: ⁊ distinguiẛ tm̄ rōne nō valet. 3ᵐ ēt nō valet: qm̄ v̄ificatū est in vno sensu: vt p3 in corpe qōnis ⁊ cū h̄ sic ita: appet q̄liter dcm̄ Auer. d3 itelli h̄ mō. s. ꝙ oē cōpo situ ex illis diuersis s̄m rem est pōle: aliter nō: vt cōstat. ℭ Circa scḋe qōnis sol. p̄ debes scire ꝙ qd an p̄m⁹ mo tor sit pōt duob⁹ modis itelli. vno⁹ vt ꝑs subiu entis ab stracti ⁊ a meta^{co} ↄsideratū. Alio⁹ absolute. si ↄsideret vt ꝑs subiu entis meta^{ce} ↄsideratū: vt sic accipiẛ p̄⁹ motor vt abstract⁹ a mā ⁊ motu: qm̄ vt sic ē ad rōnē metaphy sicā astrict⁹: q̄ ↄsistit in mō abstractiōis a mā ⁊ motu: vt dcm̄ ē 6° meta. ⁊ hoc mō illa qd est ꝓblema dubiū ⁊ dif ficile dissolui. Si vō ↄsideraẛ vt p̄m⁹ motor abso^{te}. vt sic nō limitaẛ ad aliquā rōnē ↄsiderādi: nec. s. ad abstractū eē: neq3 ad eē in mā: ⁊ sic qd illa nihil ē: qm̄ illa. p̄m⁹ mo tor est ꝓpō est p se nota. Et cū hoc sit ita mā ifestū est ꝙ p̄ᵐ p̄nᵐ eē absolute ↄsideratū nō est qd: nec dubitabilis ꝓpō: qm̄ vt sic nō cadit sub ↄsideratione alicui⁹ artis: s3 p̄ᵐ p̄nᵐ abstractū eē itrat rōnem cōsiderādi in meta^{ca}: ⁊ itrat gen⁹ ꝓpōnū dubitabiliū. ℭ Qꝛ aūt h̄ sit ita decla tur: qm̄ in antiq̄a multe inuēte sūt opiones. Chaldei qdē eni in qb⁹ aliqn̄ p̄hia fuit pfecta. p̄ celi cō. 22. ⁊ 12° meta. cō. 50. ⁊ 2° celi cō. 68. opinati sunt corpa celestia eē deos: ⁊ sic opinati sunt p̄mū p̄ncipiū eē corp⁹ sine dubio: ⁊ hoc idē opinaẛ Empe. vt Auer. dicit 8° physi. cōmē. 2. opinati sunt. n. deū eē corp⁹ in mā ↄsistēs: s3 nō ex eēntis mixtū. Aliq̄ quoq3 p̄hi: de quoꝝ nūero fuit Speusipp⁹ Plo. ne pos. opinati sunt p̄ᵐ p̄nᵐ eē corp⁹ impfectū vel mā3: dixe runt eni pfectionē ↄsistere in fine: ⁊ nō in p̄nᵒ. ⁊ h̄ narrāt Ar.

⁊ Auer. xiiº meta. cõ. 40. Alij aũt vt Plõ. vt dixerũt Ap.
⁊ Auer. 3º phy. cõ. 29. opinati sunt pm pnm esse subam ab-
stractã ⁊ ifinitã: ⁊ cũ h sit ita vificat̃ sermo pdict⁹: p3 enĩ3
quo oẽs ɔcordes sũt ꝙ pm⁹ motor sit: ⁊ ꝙ pm pn sit. S3
an sit corp⁹ vel forma abstracta: ⁊ ꝙ corp⁹ reperit̃ qd est vt
vidẽs. oẽs ḡ ɔueniũt in eẽ ei⁹ absolute: l3 diant in modo
4ª qõ. eẽndi: vt p3. ¶ Et postq̃ declata ẽ via qõnis: supest mõ
videre opiones ɔ̃rias vitati: eo q; vitas nõ elucescit nisi p
ɔ̃ria: vt Auer. dic̃ p celi cõ. 101. Et post dicã opionẽ pipate
ticoꝝ sm posse meũ: ⁊ abscidã qõnes que iducunt̃ ɔ̃ eã.
Alex. et Porphyri⁹ itaq; vt Simplici⁹ narrat in pemi
phys. cõmẽ. argumẽtati sunt in pma figura in hunc mo-
dũ. oĩa pna scie subalternate debent declari in scia subal
ternãte: s3 sube sepate sunt pnº subiti phie nãlis: ⁊ metaca
est subalternãs sibi phyc ꝫ matecam: vt Ap. dic̃ vi poste
rioꝝ. p. ḡ in pª figura pnª illa debẽt ɔstare in metaca. ingt
itaq; Siplici⁹ de Porphy. Porphyri⁹ aũt neq; nãlis ingt
eẽ q̃rere si sint pnº reꝝ nãliũ: s3 supioris artificis. nãlis
eni vt ɔcessis vtit̃. Ampli⁹ aũt magis vtiq; diceret q̃rere
q̃lia sunt pº supioris esse artificis: neq; eni geometer aut
medic⁹ suipsi⁹ pnº demrãnt: s3 tãq̃ ɔcessis⁹: ⁊ talib⁹ ɔcessi-
tib⁹ vtit̃: post mouet qõnẽ quãdã: quã vide si placet: ⁊ si
ɔsiderabis hec vba: ex eis itelligent̃ 3º. pm erit ꝙ pnª h⁹
scie. s. motores sepati an sint. debent in metaca declari ꝙ
nõ mõ an sint: s3 q̃lia sint. i. q̃ sit ppe passiões illoꝝ: ⁊ q̃li
tates eoꝝ. 3m itellit̃ motiuũ ei⁹. sustẽtat̃ n. l. h ꝙ metaca
pª via subalternat sibi oẽs alias scias. ¶ Hec aũt põ põt decla-
ri vijs Auic. ⁊ Alg. i metaca ⁊ alijs plimis q̃ qõnes faciũt
nob: vt videbit̃. ⁊ pª qdẽ via Auic. ẽ in 8º sue meta. caº pº
⁊ pt i hũc modũ ordiri: oẽ ens mũdi aut ẽ cã aut cãtũ: s3
nõ oẽ est cã: neq; oẽ cãtũ. ḡ qddã ẽ cã: ⁊ qddã cãtũ: ⁊ tũc
q̃ro de eo qd stabilit̃ eẽ cã an sit cãtũ vel nõ: si sic. ḡ erit
vt pus qd de cã illi⁹: vel op3 venire ad pmã cãm vł erit
pª cã: ⁊ illa erit pm⁹ motor: ⁊ si det̃ alteꝝ mẽbrũ: seq̃t̃ ɔ̃ si
2ª ne labore. ¶ 2ª via sumpta p diffinitionẽ neẽe eẽ ⁊ ɔtingẽtis
3ª tãgit̃ ibidẽ cap. 4. q̃ põt vt pus ordinari. ¶ 3ª via tãgit̃
ibidẽ: ⁊ Auer. posuit eã h: ⁊ i 3º caº de suba orb. s. h mõ: alit̃
qd eternũ ẽ corruptibile ex se. ḡ op3 vt det̃ aliqd neẽe eẽ
4ª ex se: ⁊ h declata ẽ h via. ¶ Iteꝝ põt argui 4ª via cõpõ
5ª nis: ⁊ simplicitatis: ⁊ 5ª via depẽdẽtie ⁊ idepẽdẽtie: ⁊ 6ª p
6ª veã stat⁹ in caũs: ⁊ oẽs iste vie sũt emanãte ab Auic. pº sua
phia: ⁊ p ɔñs seq̃t̃ ꝙ pbare pm motorẽ eẽ op⁹ ẽ phie pe: ⁊
nõ nãlis phie. Posteriores eẽ nr̃i tpis: q̃rũ totũ studiũ3
retractuz ẽ in metaca: addũcũt ad h alias rõnes: ⁊ dñt. si
nãlis põt pbare pm ens eẽ vel pm pnm eẽ. h est: q; pm pnm
eẽ vel pm ens eẽ ɔtinet̃ formalr vel vitualr in motu vel pn-
cipijs mot⁹. nõ formalr vt ɔstat: neq; vitualr: q; ɔcept⁹ en
tis phici: nõ ɔ illud i cãtitate. ḡ nec vitualr in cognoscibili
tate. 2º dñt. si pnª metaca declant̃ in nãli. ḡ metaca eẽt po
sterior ⁊ subalternata scie nãli ɔ̃ Auer. 6º meta. cõ. 1. ⁊ 7º.
meta. cõ. 39. ɔñs3 in hũc modũ pbãt: q; illa scia ẽ simp
potiõ q dat oẽs euidẽtiã pncipijs alteri⁹: cũ igit̃ phica det
oẽs euidẽtiã pncipijs metace. vt p3 p Auer. ḡ metaca sub-
alterna eẽt phice: ⁊ cũ vificate sũt iste rõnes seq̃ret̃ oino
Opinio pipaᶜᵒꝝ. ꝙ hõ pm motorẽ nõ põt declari nisi i metaca. ¶ Supest
mõ dic̃ opionẽ pipacoꝝ: ⁊ p pp h debes scire ꝙ 2m est ens
abstractũ a mã. s. vno⁹ p exclusionẽ a mã eẽntialr ⁊ p se:
⁊ sic de⁹ ⁊ ite⁹ st abstracte a mã. 2º p idñã ⁊ nõ iclusionẽ
mãe. cui⁹ st h. v3 ens. pnm. cã. act⁹. po⁹. vnũ. bom ⁊c. q̃ psẽ
tinẽt enti i quãtũ ens: dñt. n. h abstracta p idñã3: q; mã-
lib⁹ ⁊ imãlib⁹ sũt cõia: vt ɔstat itelligẽti hõi: vt p3 6º meta.
cõ. 2. ¶ 2º debes scire ꝙ l3 isti duo modi entis abstracti
sint diuersi: attñ iuicẽ sũt ptinẽtes: q; nõ põt eẽ ens ab-
stractũ a mã p idñã3 ⁊ nõ iclusionẽ mãe nisi sit ens ab-
stractũ a mã p eẽntiã: ⁊ p se: ⁊ h ingt Ap. 6º meta. vbi itu
lit ꝙ si nõ esset aliud gen⁹ entiũ sepatoꝝ: phica eẽt pma
phia. vbi vide vba Auer. cõ. 3. quã ɔ̃riã3 declat Auer. p
meta. cõ. 18. ⁊ ponit ẽt eã cõmẽ. vltio pmi phy. Dual⁹ itaq;
ɔñe deductio eẽ põt: q; vbi nõ ponit̃ ens imãle p essen
tiã. oĩa erũt ɔcepta realr cũ mã: ⁊ p ɔñs idẽ erit ens sim-
pliciter ⁊ ens mãle: ⁊ p ɔñs ens abstractũ a mã p eẽntiã
amouebit̃: ⁊ p ɔñs amouebit̃ ens abstractũ p idñã3 en-
ti mãli: ⁊ imãli: nihil eni ẽ idñno ⁊ cõe ei qd nõ ẽ. iste ita
ꝙ due entis abstracti spẽs sunt iuicẽ ptinẽtes ppnq̃: vt
vides. Et cũ hec sint dicta. stati relinqt̃ opio pipacoꝝ. s. ꝙ
pm motorẽ esse put cadit sub rõne ɔsiderãdi metaca. s. pm
pnm esse ⁊ pm ens eẽ put sunt cadẽtia sub rõne ɔsiderãdi
metac. s. vł vt sunt abstracta p idñã3 vel p eẽntiã tñ in
nãli phia debẽt declari an sint: imo solũ via mot⁹ eterni
vt dicã. ista opio põt pbari trib⁹ rõnib⁹. p sic. si h ppõ. pm
motor abstract⁹ ẽ pb⁹ alia via q̃ phica: ⁊ alio medio q̃ pª rõ.
nãli: vel illud mediũ nãle vel abstractũ a mã. si pm. ḡ nõ
in metaca: neq; 2m: q; tũc vt infert Simplici⁹ in phicis
idẽ eẽt ɔcessũ ⁊ q̃situ: qd nõ vult Ap. in posteri: ⁊ ego i-
duco hãc ɔñam: q; si mediũ pbãs illã ppõnẽ ẽ abstra-
ctũ a mã: vel ẽ abstractũ p eẽntiã: ⁊ sic idẽ erit ɔcessũ ⁊
q̃situ: h eni gen⁹ entiũ q̃rebam⁹: vł idẽ ẽ abstractũ p in-
dñã3: ⁊ h iteꝝ vt pus: q; vt dcm est hec spẽs entis abstra
cti psupponit pmã spẽs entis abstracti. ḡ vt pus idẽ erit
ɔcessum ⁊ q̃situ: ⁊ hãc viã accepit forte Siplici⁹ p meta.
ab Ap. tex. cõ. 47. ¶ 2ª rõ quã tãgit Auer. p phy. cõ. vlti 2ª
mo ⁊ 2º phy. cõmentis. 22. ⁊ 26. ⁊ xiiº meta. cõ. 5. ɔsistit in
hac forma: nulla scia pbat suũ subm eẽ: s3 sube abstracte
sũt subta metace. ḡ metaca nõ pbat illas eẽ. ¶ 3ª rõ fere 3ª
tãgit̃ 2º phy. cõ. 22. ⁊ põt h mõ ordiri. accipiat̃ mediũ p
bãs illã ⁊ q̃rat̃ vel illd mediũ ẽ suba vel accñs. Si suba:
vel gñãbilis vł eterna. Si gñãbilis: illa nõ ducit nisi ad
agẽs gñãbile imediate: mediate aũt ad agẽs eternu3 qd agit
mediate motu eterno: vt dicit Auer. 8º phy. cõmẽ. 46. ⁊ 47.
Si eterna cũ nõ possit iueniri nisi ppõne eterna. ḡ ad-
huc mediũ pximũ erit mot⁹ etern⁹. Nec accñs põt poni
illd mediũ: q; illd accñs erit gñãbile vel eternũ: vt Auer.
dic̃ ibidẽ. nõ nouũ: q; vt pus nõ ducit imediate nisi ad agẽs
corporeũ gñãbile. op3. ḡ ꝙ sit accñs eternũ: ⁊ tũc vel pma
nẽs vł successiuũ: nõ pmanẽs: q; illd erit vł accñs celi
vel dimẽsio mãe: ⁊ qdlibet istoꝝ iuenit̃ motu. ḡ relinqt̃
ꝙ solũ erit mot⁹ etern⁹ circularis: vt dic̃ Auer. xiiº meta.
cõ. 41. ḡ ex his vijs duo reliquunt̃. s. ꝙ pm motorẽ eẽ: vel
gen⁹ subaꝝ abstractaꝝ eẽ nõ põt pbari nisi me⁹ nãli: ⁊ ꝙ
illud mediũ ẽ solũ mot⁹ etern⁹: ⁊ id iuenit̃ Ap. xiiº meta.
tex. cõ. 41. ⁊ i vltio 8ui vti hac via: q̃ põt sic cõponi. oĩa vir-
tus in mã est finita in tpe: s3 pmus motor nõ est finit⁹ in
tẽpore: ḡ nõ est vitus in mã. minor pñt̃ sic. oẽ mouens
motu eterno nõ finit̃ i tpe. pm⁹ motor mouet motu eter
no. ḡ pm⁹ motor nõ finit̃ in tpe: hec igit̃ ẽ via q̃ pb⁹ ime
diate pm motorẽ abstracte esse: ⁊ dico imediate: q; mediate põt
pbari alijs vijs q̃s posuit Ap. in 8º ɔ̃ q̃s argutũ ẽ in pnº
qõnis. Et dedit Auer. signũ ꝙ sola via nãli põt id pbari
xiiº meta. cõ. 5. ingt eni: si eni eẽnt alie vie eẽnt numerate
in pº phia. mõ Ap. nõ enũerauit nisi hãc ibidẽ. Et dedit
2m signũ: q; oẽs alie vie quas dedit Auic. sunt debiles:
⁊ nõ trãscẽdũt ordinẽ sermonũ pbabiliũ: vt declabit̃: hec
igit̃ est opio Auer. ⁊ Ap. ⁊ illa est via firma: ⁊ demrãtio
imediate pbãs ppõnẽ dictã. ¶ Et debes scire ꝙ in motu ce In motu celi duo ɔsider sũt.
li est duo ɔsiderare. s. inouationẽ seu politatẽ ⁊ ɔtigẽtiã
corruptionẽ ⁊ gnõnẽ. Et ɔsiderat̃ 2º eternã successionẽ:
ɔtinue eni mot⁹ celi inouat̃: ⁊ per ɔñs aliqd ei⁹ corrũpit̃ ⁊
⁊ aliqd gñat̃: ⁊ illa successio est perpetua: ḡ duo sunt i eo:
inquãtũ qdẽ eni inouat̃ per gnõnẽ ei⁹ sm ptẽ ⁊ p corru-
ptionẽ ei⁹ sm ptẽ dat itellere ꝙ agẽs cũ est mouẽs: ⁊ sit
sub hoc respectu ducit in cognitionẽ agẽtis: vt agens est:
q; vt dicit Auer. pmo celi cõ. 20. ⁊ 3º de aia cõ. 5. rõ agẽ-
tis

tis itellr cū diffi^te ex effectu eterno: ⁊ iō dic̄. trāsmutatio fecit scire mām. ⁊ oppō formā. i. agēs. 8° meta. cō. iz. Inquā tū vō hō mot^9 ē ɔtinu^9 ⁊ sempitern^9 ducit in cognē agentis sepati a mā: qm̄ nulla fořa corpalis v̄tute ppa pōt trāsmutare aliqō corp^9 trāsmutatiōe eterna. g̊ mot^9 celi ducit in duo. in cognē corpis celestis: ⁊ in cognē agētis sepati q mouet illō corp^9: qm̄ iquātū effect^9 fm̄ ptē ⁊ ptē nouus opȝ vt pueniat a corpe aliq̄ mō vel p̄n^r vel instrālr vel ptialr. Inquātū etern^9 puenit in nā ab agēte ex corpus: ⁊ sic ducit in cognē illaꝝ duaꝝ rōnū. ⁊ h̄ plane inuit Auer. iz. meta. cō. 4 i. ⁊ in plib^9 locis 8^i pby. Et cū hoc sit

Dfia. ita. appet dūa 8^i a 7^e pby. septim^9 eni liber ducit i cognē p̄mi agētis absolute: qa pcedit p rōnē mot^9 siue sit eternus siue nou^9. octau^9 aūt ducit in cognē p̄mi agentis sub rōne abstracti a mā: eo qz pcedit p rōnē mot^9 sub forma eterni. Et hui^9 signū est: qm̄ in p̄n^o 7^i nō pposuit qōnē an mot^9 sit aliqn̄ fact^9 an nō: quēadmodū pposuit in p̄n^o 8^ui: eo qz in 7^o nō pcedit p viā in q̄ mediū sit mot^9 eternus. Iō 8^m aūt sic. Et cū h̄ sit ita appet pctm̄ Themistij.

Error themistij. ipse eni in 7^o pby. nō abbreuiat demr̄atione 7^i: eo qz dic̄ illā trāsmutari in 8^uo ⁊ pfecti^9. Pȝ eni q̄lr Themisti^9 errauit. vt Auer. dic̄ in 7^o cō. p̄. ⁊ 9^o ⁊ in 8^o. ɔ^tis. 33. 27. ⁊. 45. ⁊ 4^o celi. tāgit h̄ cō. 25. Uerificaṫ ēt q̄ mediū imediatū ducēs in agēs sepatū ē mot^9 etern^9: qm̄ oia alia iducunt ad agēs illud v̄tute mot^9 eterni. ¶ Cū igiṫ p̄^m motorē eē sit p se notū: ⁊ q̄ p̄m^9 motor sit abstract^9. pbaṫ via nāli. ⁊ h̄ solū p viā cui^9 mediū est mot^9 etern^9 manifestū est.

Dubita^o Sed in solōne hac accidūt qōnes q̄ faciūt mltos errare: q̄p p̄^a est. cui^9 ē ɔsiderare q̄stiū ei^9 est ɔsiderare terminū qōnis. Sȝ me^ce est ɔsiderare hāc ppōnē. ergo eius est ɔsiderare terminū hui^9 pblematis.

Dubita^o ¶ z^a est. nlla scia pbat ptes subiectiuas eē sui subi ppri: vt d^r Auer. z^o de aia. cō. 27. sed subē abstracte sūt ptes subiectiue entis mobil qō est subȝ in nāli scia: vt dic̄ Auer. iz. meta. cō. 5. g̊ pbare illas eē est alteri^9 scie. ¶ 3^a oīs scia p̄t pbaṫ p̄n^a sui subi: vt dic̄ Auer. z^o pby. ɔ^tis. 2 i. ⁊. 26. ⁊. iz. meta. cō. 5. sȝ subē abstracte sūt p̄n^a entis inq̄tū ens: qō est subm̄ in meta^ca: vt d^r Auer. iz. meta. cō. p̄. g̊ meta. p̄t pbaṫ illas eē. Iste igiṫ sūt 3^es qōnes q̄ faciūt ambiguitatē i ppo^to. ⁊ p̄ter eē alie plīme q̄s enūeraui dispsiȝ i m̄ltis meis editōib^9.

Solo. ¶ Sȝ quocūq̄ qōnes he nihil sūt. Ad p̄mā. n. dōȝ q̄ ppō illa absolute ɔsideraṫ in me^ca. attn̄ me^m quo ɔcludiṫ illa p^m est nāli scie: quēadmodū hec ppō. ɔtinuū ē diui^e i sp diuisibilia. ē ppō. imo p̄n^m i geometria: ⁊ tn̄ me^m ei^9 dcl̄r i 6^o pby. ⁊ h̄ d^r Auer. 3^o pby. cō. 3i. ⁊ iō tota h^c ppō simplr sn̄ sex i relone ad me^m ɔsideraṫ ob h̄m mixto. s. geo^trie ⁊ nālis. ¶ Ad z^am dōȝ q̄ dictū illō itellr de ptib^9 p̄ncipa^lb^9. mō subē sepate nō sūt ptes p̄n^les entis mobil: qm̄ intātū pticipāt motū inq̄^m agūt illū: ⁊ h̄ ē paꝝ pticipaṫ. ¶ Ad 3^am dōȝ q̄ maior dȝ itelli de p̄n^lis q̄ nō icidūt i ptes subiectiuas p̄n^lis. mō subē abstracte sūt p̄n^a entis ⁊ ptes subiectiue entis p̄n^lis. vt sciis. Et sic abscisse sūt qōnes q̄ iducunt̄ ꝯ Ar. ⁊ Auer. ⁊ qz qōnes q̄ mouēt Alex^m Porphy. Auicē. ⁊

Solo rō^m Auic. ⁊ alioꝝ. Alga. sī mltū appētes. iō opȝ solue illas. ¶ Ad q̄s g̊ dōȝ q̄ oēs ille vie sūt tenues. ⁊ nō excedūt ordinē s̄monū pbabiliū: vt d^r Auer. z. ⁊ p̄ pby. qō declbiqm̄ vl̄ supponunt pcessū in ifi^m i cāis eē polez. Uel illū eē ipolez. sī supponūt possitatē illi^9. g̊ rōnes ille sī sophi^ce cū sustētanṫ i p̄n^o sīo ɔ̄zio p̄n^o vō. Sī ipo^lem ei^9: ⁊ nō p̄t declari illō i me^ca. s. p me^m metaphĳcū: qm̄ nō ondiṫ id nisi p̄ celi. ⁊ z^o pi^um p viā mot^9. g̊ oēs sustētaṫ i vno pbabili: nō tn̄ i vno simp^r pbato. g̊ stādo p̄cise i limitib^9 me^ce pteru^9 dicēt q̄ nō licōuenit pcedē in ifi^m i cāis eiusdē vl̄ alteri^9 rōnis. Et sic metaphĳc^9 stās ad itra limites sue rōnis ɔfi^rd nō h̄et viā ɔ̄dicēdi illi nisi descendēt a limite sue scie in rōnē nālis ɔside^ris. Et cū h̄ sit ita v̄ificabiṫ v̄bū Auer. d. q̄ oēs vie Auic. sūt tenues ⁊ nō demr̄atiue. ⁊ q̄ sp iueniṫ medi^9 iter loquētes ⁊ pi^cos: qm̄ vnū accipit tāq̄ creditū i me^ca. s. statū eē i cāis. aliō accipit tāq̄ pbatū i meta^ca. s. q̄ p̄^9 motor sit cā ⁊ nō cātū: ⁊ q̄ nō oē ens ē cā: vl̄ oē ē cātū. g̊ s̄mo h̄ stādo p̄cise i limitib^9 me^ce ē s̄mo medi^9. i. pti credit^9 i me^ca ptiȝ ɔfessus. ⁊ h̄ iā declaui in 4^o dipu^te: ⁊ expōne mea 8^ui pby.

¶ Ad 6^am dic̄ Auer. z. meta. cō. 6. et ɔsidera^o vl̄is in oib^9 cāis in eo q̄ sūt cāe ē h^9 scie. Et Ar. q̄uis v̄taṫ hic demr̄atiōib^9 scie nālis: tn̄ iducit eas vl̄i^9: qm̄ q̄to fuerit demr̄o vl̄ior: tāto magis erit ppor huic scie: ⁊ Ar. obfuat se in hac itētiōe. s. iducēdo demr̄atōes vl̄es alio mō q̄ in scia nāli. Et hec est cā in iteratione illaꝝ demr̄ationū in hac scia: vt fec̄ i tra^a p̄. Et si ispiciant̄ hec v̄ba Auer. mlta nob̄ v̄tilia trad^t. p̄ eni dat ite^re dūioȝ iter ɔsideratione nālē de cāis: ⁊ meta^lem. ⁊ inq̄t. ⁊ ɔsidera^o vl̄is i oib^9 cāis. i. in singulo gn̄e cāe. i eo q̄ sī cāe ē h^9 scie. i. me^ce. ⁊ sup. ɔsideratio cāꝝ put sī cāe sīe trāsmu^lis ppe sī ɔsideratiōi nāli ⁊ h̄ d^r ēt Auer. 7^o meta. ɔ^tis 7^o ⁊ 9^o. ¶ z^o inuit sol. cuiusdā qōnis. posset. n. q̄rere qs cū stat^9 i cāis nō pbeṫ nisi via nāli. cur Ar. reiterat has i meta^ca. ⁊ sol. inuē vȝ q̄ sic̄ aliqō ɔsideraṫ a nāli p mo^m math^cos. v̄. g. i ifi^m p̄t velocitatē motus: vt Auer. inq̄t. 6. pby. cō. i5. ita aliq̄ demr̄o ē nāl p se. p̄ tn̄ tradi sb mō ⁊ for^a meth^li. vȝ. sub rōne vl̄i abstracta ab indiuis mot^9: lȝ nō a gn̄e mot^9. ⁊ sic tal demr̄atio s̄ȝ rē erit nāl: lȝ s̄m mo^m erit meth^ca. ⁊ h̄ inq̄t. ⁊ Ar. q̄uis v̄taṫ hic demr̄onib^9 scie nāl. i. q̄ sūt s̄ȝ rē phĳce. tn̄ iduc̄ eas vl̄^r. i. p mo^m vicinū meth^ce: qm̄ q̄to fuerit demr̄atio vl̄ior: tāto magi erit ppor. i. ppigor huic scie. et Ar. obfuat se in hac itētōe. s. iducēdo demr̄ones vl̄es alio^9 q̄ in scia nāli. qm̄ i scia nāli iducūṫ phĳce s̄m rē ⁊ mo^m h̄ iducunṫ s̄ȝ rē phĳce lȝ p mo^m metaphĳci. Et tūc soluit ad formas. d. ⁊ h̄ est cā in iteratiōe illaꝝ demr̄onū in hac scia. i. ⁊ qz he demr̄ones sal tē s̄ȝ mo^m dānt ab ipsis: vt ponūṫ a nāli. iō nō supfluit eas reiterari i meta^ca. ⁊ p h̄ appȝ sol. ad 6^am rōnē Auic. ¶ Ad 7^am dōȝ q̄ p̄^m ens eē. vl̄ p̄^m p̄n^m eē n̄ p̄t pbari. imo ē p se notū: qz vt sic nec limitaṫ ad rōnē ɔside^ris phĳcā n^c metaphĳcā: lȝ oñso q̄ p̄^9 motor sit sba sepata ondiṫ q̄ sit p̄^m p̄n^m subē: vt d^r Auer. ¶ Ad 8^am dōȝ q̄ maior ite^r vbi daret oēȝ euidē^ts a p̄ori. ⁊ nō i gn̄e demr̄onis signi. ⁊ itēꝝ mior sīa ē. sī. n. dat oēȝ cui^m: z^m tn̄ teriat qōnē sī ē. qōnes ās z^a alie teriantī i meta^ca.

Solo cō^a Alex. ¶ Ad rōnē Alex. ⁊ Porphyrij. dōȝ illā sustētari i ppōne fla: qm̄ meta^ca nō subalternat sibi alias scias subalternatiōe cōpleta vt lati^9 expo sui i post^lis.

Primū fundamentum. ¶ Supest mō solue rōnes in p̄n^o qōnis iductas: p q̄ꝝ sol. oȝ supp^re 3^a fūda^ta declata in scia nāli: ⁊ p̄^m gdē ē. q̄ oē q̄ mo^r ab alio mo^r: ppōnē eni hāc decla^t i 7^o ⁊. 8. i 7^o gdē a p̄n^o. i 8^o āt dcl̄ata ē pfecti^9: vt d^r Auer. 4. celi. cō. 25. ⁊ ma^xe dcl̄ata a tex. cō. 28. vsq̄ ad 33^m. ⁊ ēt tex. ɔ. 40. vide.

Scdm. ¶ z^m q̄q̄ fūda^ms ē corp^9 celeste ablata ite^a est simp^r n̄ cōpo^m ex mā ⁊ for^a. sȝ ē mā tn̄ ad vbū: ⁊ hāc ppōnē nolo dcl̄aṫ eē Ar. nō: qm̄ plies tetigi ipaȝ i h̄ li^o.

Tertium ¶ 3^m vō fūda^m ē q̄ vnū ⁊ idē eē i actu ⁊ i po^a p̄t 3^b^9 mōis itelli. vno^9 i mixt^is: ⁊ h^o vnū mixtū eē i actu mo^ti: ⁊ i po^a recepia mot^9 nlls negat. hȝ. n. mixtū vt sic r̄sistētiā itr^ca^s: rōne c^9 p̄t mo^ri i vacuo: vt Auer. dic vi 4^o ce. ⁊ mū. cō. 22. ⁊ 4^o pby. ɔ. 7i. ē g̊ i actu rōe for^e: ⁊ i po^a rōe māe sb misci^bili refracti existi. ¶ z^o itelli p̄t i ɔpo^tis simplicib^9. v̄. g. elmīs. q̄ tn̄ cōpo^r ex mā ⁊ for^a. ⁊ itēꝝ h̄ est pole: qm̄ for^a gnis: vt for^a mo^r: ⁊ rōe māe mo^r: vt Auer. d^r 3^o celi. cō. 28. ⁊ 4^o ce. cō. 25. ⁊. 22. ⁊ alibi plies. 3^o p̄t ite^t i cor^e simplici carēte mā cēn^li. ⁊ carēte cōpōne cēn^li. ⁊ h̄ mō ē ipo^le simp^r: qm̄ agē ⁊ pati sūt ɔditiōes ⁊ dispōnes valde op^te: ⁊ agē attribuiṫ for^e: ⁊ pati māe: qm̄ g̊ res ē totalr for^a ⁊ ē totalr agit: vt pȝ i ite^m sepati: vt d^r Auer. 9^o meta cō. z. qm̄ totalr mā. ⁊ ē totalr ē subȝ: qm̄ n̄ hȝ q̄ agat. ⁊ cū cōp^9 celeste sit totalr mā. iō totalr ē subȝ mot^9: ⁊ h̄ d^r Auer. 8. meta. cō. iz. ⁊ i z^o cap

de suba orbis. ¶ Dis visis erigeᷓ demōratio Ari.i 8°:qꝛ
ex p° ꝓpōne Ar.in 7° pcedit ad pᵐ motū qd est corpus
celeste:ꝛ qꝛ illd pᵐ motū:vt declaᷓ i 8° moueᷓ motu eter
no.ↄcludiᷓ in 8°.ꝙ vl moueᷓ a seipo ꝙ sit corp° mouēs ꝛ
motū vl ab alio.si a se.ḡ ↄ 3ᵐ fundamētū.si ab alio.ꝛ cuz
illd alteꝝ nō possit eē corp°:neqꝫ vtus in corpe:qꝛ tūc nō
moueret motu etno.relinqᷓ ꝙ sit for° sepata.Et ex h ap-
paret pctm expositoꝝ latinoꝝ.fingūt.n.ſm funda¹ᵃ Ar.
corp° celeste sublata itē° p itelꝫ eē cōpo ex mā ꝛ foā:ꝛ
qūo est pōle saluare demōrationē Ar.ſꝑ eni dicā corp° ce
leste moueri a sua foā q̄ mouet ime¹ᵗ suū corp° etno tpe:
eo qꝛ est alteri° rōnis a foā gn̄abili:ꝛ sic tolle' demōratio
Ar.q̄ demōrat nūeꝝ motoꝝ p nūeꝝ mobiliū in 12° meta.
ꝛ mlta alia horribilia:ꝛ qꝛ funda¹ᵃ Auer.sunt ↄuenientia
pncipys Ar.iō ↄsuet° suz dicē meis scholarib° ꝙ Auer.
est Ar.trāspositꝰ:qꝛ eni bō ↄsiderat fūda¹ᵃ Auer.ꝛ colli-
gauerit ea pfecte cū vbis Ar.nō iueniet discrepātiā nisi
pbātastice. ¶ Ad pmā itaqꝫ dōꝫ ꝙ oē p accn̄a pōt nō eē:
lꝫ nō iherere.si eniꝫ pm° motor moueᷓ p accn̄a.ↄ' ḡ pōt
nō eē:qꝛ vbi moueᷓ p accn̄a.ḡ esset foā in mā:ꝛ oē tale
pōt corrūpi.ḡ pm° motor pōt destrui:ꝛ p ↄn̄s nō moueri.
arg° ḡ Ar.valꝫ stātib° funda¹ᵃ suis:nec h obstat distōni
pdicte:qꝛ aliqd est p accn̄a nec̄io.s.dū subꝫ durat.aliqd
ↄtigēs dū subm durat:attn̄ oē est ↄtigēs ſm eē:qꝛ subm
pōt nō eē. ¶ Ad 2ᵐ dictū est in h lib° ꝙ rō illa fundaᷓ
in ꝓpōne vā trib° ↄditiōib°.s.declātis in.12.meta.cō.35.
ꝛ in 8° phy.cō.37.ꝛ si opus est.vide. ¶ Ad 3ᵐ dōm ꝙ lo-
quēdo in motu locali est ipōle totū mouē totū rōne toti°
sed rōne diuersarū ptiū nō est icōueniēs.Sꝫ ad illud de
alteratiōe dōꝫ ſm doctrinā Auer.ꝙ si aq̄ calefit ipsa nō
reducit se:qꝛ vt dicᷓ ipse 2° phy.cō.p.nihil pōt se altera-
Dubita° re:ꝛ h in simplicib°. ¶ Sꝫ dices.opp° sensu dinosciᷓ.vi-
dem° eni aquā calefactā sue nāe relictā reducē se ad pst i
Solu. nā frigiditatē. ¶ Ad h rndet Auer.2° de aīa.cō.115.ꝛ in-
quit pp h qd diximꝰ.nō est opinādū aquā calefieri dū
fuerit aq̄ pura:neqꝫ ꝙ aer ifrigidaᷓ dū est aer purus:sed
hoc accidit pp corpa admixta cū eis calīa aut frida:ꝛ po-
nit alia mlta q̄ declaui in expōne mea de aīa.est.ḡ sol.ꝙ
aq̄ q̄ a sensu calefacta putaᷓ nō ē aq̄ pura:sꝫ admixta cū
corpusculis mltis q̄ calefiūt:ꝛ iō aq̄ pura nō alterat se:sꝫ
mixtū qd ↄcessuꝫ ē posse se alterare.ꝛ hui° rōnē ait:quia
Obiectio Alberti. aq̄ pura nō pōt alterari:neqꝫ aer pur° ꝛc. ¶ Sed obycit
Alber.in illo loco:qꝛ aq̄ pōt corrūpi.ḡ alterari:qꝛ oēm
gn̄ōnē pcessit alterātio:vt dictū ē in pbicis ꝛ expositor etiā
adducit h argᵐ. ¶ Et pterea poniᷓ ꝙ sit aq̄ pura.ꝛ cale-
Solutio. fiat a q̄ reduceᷓ:ꝛ pp qd nō pōt se reducē. ¶ Ad h dōm
ꝙ Auer.sustētaᷓ in hac rōne ꝙ friditas est accn̄s ꝓpriuz
aque:quēadmodū calor ignis ꝛ humor aeris:ꝛ siccū terre:
vt dictū est 3° celi.cō.67.ꝛ nullū subm rem° calus ꝓpriū
accn̄s remittiᷓ.ḡ cuꝫ aq̄ sit subm frigiditatis.seqᷓ ꝙ qū
friditas remittiᷓ foā subal aq̄ remittiᷓ.silr qū calor re-
mittiᷓ ꝛ ignis ē:ꝛ sic de aliys.iō reputat Auer.ꝙ elntuꝫ
puꝝ.i.stās sub eē ꝓpo ꝛ itēso nō pōt alterari alteratiōe.
sciliꝫ q̄ existat subiue in ipo.si ḡ alteraᷓ nō remāet in sua
puritate:sꝫ corrūpiᷓ aliqualr.ḡ alter° ei° nō ē pura alter°:
sꝫ admixta gn̄ōni. ¶ Ad 2ᵐ dōꝫ ꝙ si elntū reducēt se ad
ꝓpriū accn̄s.tūc posset gn̄are se:qd declaro:qꝛ accn̄s ꝓ-
priū daᷓ ab agēte mediāte foā.dās eni formaꝫ dat ↄn̄a.
nec aliter pōt dari ↄn̄a formā ſm Auer.8° phy.cō¹ᵒ.4.ꝛ
32.ꝛ 3° celi.cō.28.ꝛ 4° celi.cō.22.ꝛ.23.ꝛ.25.si igiᷓ aq̄ pos
set dare sibi frigiditatē.ḡ pus oporteret dare sibi formā:
quā ↄsequiᷓ illa frigiditas.ꝛ vbi pus daret sibi formā:cū
gn̄atis nihil aliud sit nisi exitus forme de po° ad actuꝫ.ḡ
idē posset gn̄are se:ꝛ hac de cā ingt subtilis Auer.elm pu
rū nō pōt alterare se.A quo aūt reduceᷓ.dōm ꝙ vbi da-
reᷓ aq̄ pura mediū reduceret illā i vtute aliꝫ ↄstellatio-
nū frigidaꝝ.ꝛ ar¹ᵃ calculatoꝝ nihil sunt.ꝛ sol.illoꝝ ondi
alibi.pn°.n.illoꝝ vꝑplimū sunt math¹ᶜᵒ.ꝛ iō valde dispe-
rata a pncipys nālib°. ¶ Ad aliā rōnē pncipalez pꝫ solo
qꝛ eni ꝑsupponiᷓ oēm motū icipe:ꝛ nullū eē eternū:tūc
dōratio nō ducit ad agēs sepatū:sꝫ ad agēs corporeū vt
in corpe qōnis declaui.io qd illa est valde nec̄ia ꝛ maxi
me vt termiaᷓ ad ptē negatiuā. ¶ Ad rōnes Plo.pꝫ isti
sol.oēs eni sᷓ pba¹ᵗᵉ tn̄ supria credul pcedētes.vt vides.
Et sic pꝫ sol.hui° ardue qōnis:in q̄ laboraui longo tpe:et
de ea multa dispersim ↄgregaui:q̄ si in vno reducanᷓ ca-
pite veritas erit palā. ¶ Supest mō ad qōnē 3ᵃᵐ motaꝫ Solo ter tie qōnis.
dicē.vbi debes scire ꝙ illa qd hic pōt 2ᵇᵉ intellī.vn° est.
verū vnū ꝛ idē possit eē pōle seu ↄtigēs ꝛ nec̄ium. Scds
intellī eē pōt an nec̄ia pōt eē cāta.ita ꝙ eis vt nec̄ia non
repugnat hēe agēs. ¶ Quātū ḡ ad pᵐ itellectuꝫ.p debes Quadru pir dicit vnum.
scire ꝙ vnū ꝛ idē q̄tuor modis.d.s.vnū nuō.vnū specie.
vnū gn̄e ꝛ vnū ꝓportione:ꝛ analogia:vt 5° meta.tex.cō.
12.dicit Ari.ꝛ p topicoꝝ.caplo 5°.Jnqᷓ ḡ Aui.ꝙ vnamet
nā nuō pōt esse nec̄ia respectu vni° ꝛ pōlis seu ↄtingēs re
spectu alteri°. Huius ratio forte fuit:qꝛ modi entis pōt
inesse vni ꝛ eidē essentie stanti sub forma eius:qꝛ mot°
rei nō variat rē.Sꝫ ↄtigētia ꝛ necessitas sūt diie moda-
les entis.ḡ inēē vni rei stanti sub eadē forma. Posterio
res latinoꝝ dicūt ꝙ vna nā specie pt eē etna et corrupti-
bilis.v.g.ptes cētrales terre sūt eterne:ꝛ ptes ↄcauā tāgē
tes ignis:ꝛ tn̄ ille sunt vni° spēi cū suis totis corruptibili
bus.Aliy dicūt ꝙ vna nā gn̄is pōt esse eterna ꝛ gn̄abilis.
v.g.corpus celeste ꝛ corp° gn̄abile.sūt eni vni° gn̄is pn̄ti.
ꝛ tn̄ sūt hō.vt vides. ¶ Sed qūocūqꝫ pme opioni ↄdicᷓ
Auer.2° physi.cō.48.vbi inquit.ꝛ si h fuerit nō erit ↄtin-
gens naturalr:quā ↄn̄aꝫ declaᷓ Auer.3° celi.cō.9°:vbi po-
nit ꝙ oē qd dī tale p cōparationē nō diciᷓ tale nālr neqꝫ
simplr. ¶ Cōtra scdam ↄdicit Aristo.expresse in lib° de
iuuētute ꝛ senectute.vbi ondit ꝙ ille ptes sunt vno mō
corruptibiles:qꝛ nō eterne.alio mō icorruptibiles:eo qꝛ
sunt difficilis corruptionis.attn̄ absolute ponit illas cor-
ruptibiles.vide cap 3°.Jtē si ille ptes eēnt etne:tūc nā cō
tingēs verteret in nāꝫ nec̄iaꝫ:vt dicᷓ Auer.p celi.cō.138.
¶ Cōtra tertiā opponit Auer.10.meta.cō.vitio. ꝛ hic in
disputatione 7°.vbi declarū est:ꝙ omne qd est i gn̄e est
corruptibile.ꝛ in 3° caplo de suba orbis. ¶ Dōꝫ itaqꝫ vt Cā pōli tatis ꝛ ne cessitatis.
dictū ē ꝙ nulla vna nā:nec nuō nec specie neqꝫ gn̄e:sed
tn̄ ſm ꝓportionē pōt eē eterna.huius rō est vt dixi:qꝛ
cāe ↄtingē ꝛ pōlitatꝭ sūt mā ꝛ ↄriū:vt dictū ē.cāe nec̄itis
sūt puatio māe ꝛ ↄriy.ꝛ iō eternū intantū eternū inquan-
tū caret cāis ↄtingē ꝛ pōlitatis.ergo inquantū eternuꝫ est
abstractū a mā.ꝛ ↄrio mō impōle est vnā nām siue nuō
siue specie siue gn̄e hēe mām ꝛ ↄriū ꝛ carere his:ꝛ hoc di
ctū est supius:hec igiᷓ est pō Ari.ꝛ Auer. ¶ Ad ar¹ᵃ dōꝫ.
Ad pmū ꝙ diie modales ſm pl¹ᶜᵒ sūt duob° modis.vno
mō fūdate in pncipys oppositis:vt nec̄iuꝫ ꝛ ↄtigēs.ꝛ sic
variāt eēntiā ꝛ formā.alio mō sūt fundate in eisdē pnci-
pys:ꝛ sic nō variāt:sic esse intensuꝫ vel remissuꝫ vt dicit
Auer.5° phy.saluanᷓ in eadē nā nuō ꝛ specie.ꝛ sic pꝫ sol.
¶ Ad 2ᵐ 2ᵉ opionis dōꝫ ꝙ ptes cētrales terre qn̄qꝫ fiūt
circūferētiales hoc mō:qꝛ astra consumūt terrā ex vno
latere:ꝛ terra moueᷓ isequēdo cōsūptionē adeo ꝙ cētra-
les fiēt circūferētiales:sꝫ hoc fiat i magno tpe.Sic etiaꝫ
ptes ignis ↄcauales fiūt aliqū supficiales in hūc modū:
qꝛ aliq̄ ↄstellatio frigefactiua grauefacit illas:ꝛ sic dicē
dūt.ꝛ tādē veniūt ad locū sue corruptionis. ¶ Ad tertiā
sol.est ma¹ᶠᵃ.qꝛ hō corpa dīnt gn̄e.nō est eni suba genus
corpis celestis ꝛ gn̄abilis:sꝫ gn̄a¹ᵉ est corpus gn̄abile.vt
dicit auctor i abbreuiatiōe sua.s.Porphyrio. ¶ Supest
mō vidē de 2° itellī.vbi dbes scire ꝙ finis dat eē efficui.
foā ꝛ agēs etiā.ꝛ oēs dāt eē modis ꝛ rōnib° diuersis in

rebus possibilib⁹:q2 vo ea q̃ sũt dispsa in iferiorib⁹ colligunẽ in supiori.iõ in deo tres modi cãe vniunẽ adeo q̃ est cã agens finis:ꝛ forma vt Auer.dicit.12.meta.com.6. Isti igiẽ tres modi sũt vn⁹ in deo.ꝛ ppterea negãt gdaʒ illũ esse agẽs:eo q̃ nõ pnt ĩspicere istos tres modos cãe in eo:pnt ḡ necẽa hẽe cãm agentẽ sui eẽ ꝛ finalẽ ꝛ formalem nõ intrinsecã:sed extrinsecã.Et hoc vĩ dicẽ Auer.2° meta.cõ.4.ꝛ 5° meta.tex.cõ.6.ait necessarioꝝ eẽ alteraʒ cãm.℄ p̃.Auer.12.meta.cõ.44.plane ponit hoc.ꝛ in 2° de suba orbis vide.℄ Ad rõnes.Ad primã pʒ sol.℄ Ad scdaʒ negaẽ maior. Ad pbationẽ dõm q̃ pma ɔñtia nõ valet:qꝛ lʒ aliqd habeat esse ab alio:nõ sequiẽ.ḡ hẽt de se nõ esse:qꝛ nõ ifinitaẽ pdicatũ:sed dʒ sic argui.nõ hẽt de se esse.ergo est nõ habens de se eẽ:ꝛ sic ɔcediẽ:nec est cõtra me.ꝛ vide de hac questione in 8°.in fine expositionis cõmenti.15.

ALGAZELIS. DV. II.

Ait Alga.scda via reprobatiõis phoꝝ in pñti tractatu h est.vʒ q̃ nos dicemus sic eẽ sine gditate gd itelligibile est sicẽ priuatio absoluta respectu cuiusdã esse sensibilis:maxĩe q̃ posita aliqua vna suba realr:qualr distinguaẽ ab aliq̃ alia re ṽitatez non hñte. Remotio nãqʒ gditatis remotio ṽitatis est:ꝛ remota ṽitate ens deide itelligibile nõ est.ḡ tãtũ valet id qd dicĩt quãtũ dicẽ esse nõ in ente:qd ẽ ɔ̃dictio ꝛ declatio hui⁹ est:qꝛ si hõ eẽt itelligibilis:posset eẽ silr cãtus sine ṽitate:ꝛ cõicaret cũ prio iquãtũ nõ hʒ ṽitatez neqʒ gditatẽ.ꝛ dĩt ab eo in eo q̃ cãtũ est ꝛ primũ minime.pʒ ḡ q̃ id qd dĩ de prio dĩ d cãto. Cõcludiẽ ḡ q̃ ipsoꝝ error ẽ finis:qꝛ ponũt purã separationẽ seu remotionẽ:qꝛ remotio gditatis totalis remotio est.ḡ nõ remanet nisi nomẽ esse. Et si forte aligs diceret q̃ ṽitas ipsi⁹ dei est q̃ ipse est necessari⁹:ꝛ hec est sua gditas. Nos ṽo dicimus q̃ necẽitas nõ est alid nisi remotio cãe:ꝛ remotio cãe cuiusdã est ɔñs ipsius veritatis.ḡ opʒ q̃ illa veritas pitelligaẽ:ꝛ postea denominẽ q̃ nõ hʒ cãʒ:ꝛ qꝛ nõ est imaginãdũ ipsaʒ priuari:necessitas nãqʒ nõ est alid nisi hoc:quia si necẽitas addita fuerit sup eẽ.ḡ est hic plalitas. ꝛ si non.qualr igitur erit idem cũ quiditate.

℄ Qmã peri^ci dixerũt deuʒ hẽe esse ꝛ carere gditate.iõ h in loco Alga.ɔ̃dicit eis.ꝛ pmo ppõit itẽtionẽ eius di. Ait Alga.2° via reprobationis phoꝝ i pñti tractatu.hec est ḡ itentio Alga.iducẽ scdaʒ viã ɔ̃dicẽdi peri^cis.(vʒ q̃.)Cũʒ posuit eius itẽtionẽ.nũc exeqĩẽ:ꝛ põt rõ ei⁹ in hũc modũ cõponi.ita oẽ itelligibile est sine gditate:sicẽ priuatio sine forma ꝛ habitu sensibili:sed ṗuatio sine forma nõ est itelligibilis:qꝛ ṗuatio itelligiẽ per respectuʒ sui habitus:vt scis.ḡ eẽ nõ itelligibile est sine gditate. Dui⁹ itaqʒ apponit maiorẽ.d.vʒ q̃ nos dicemus q̃ esse sine quiditate sic itelligibile est:sicẽ est ṗuatio abstracta respectu cuiusdaʒ eẽntie sensibilis.i.forme sensibilis.℄ Debes scire q̃ for^a seu spẽs rei est duoꝝ:vt dĩ 7° meta.tex.cõ.23.ꝛ 9° meta.tex.cõ.3.ṗ ꝛ p se sui ostẽsa.2° ꝛ p accñs sue ṗuationis demõstratiua.iõ si ẽ aliq̃ ṗuatio oĩno abstracta a forã:ꝛ fʒ eẽ ꝛ fm relõnẽ ista vix intelligibilis est:ꝛ iõ dixit Auer. sicẽ est ṗuatio abstracta a re⁹ foĩe sensibilis:qꝛ si est ṗuatio aliq̃ abstracta actu a forma:nõ tñ abstracta fm respectũ adhuc cõcipi põt p foĩe respectũ.In pposito ita ẽ de esse carẽte gditate:qd eni caret gditate caret vlis rone:qd caret rõne vlis caret ṗn⁹ itelligẽdi.oia eni itelligunẽ a nobis put vlia sũt.ḡ si eẽ caret gditate ꝛ itelligẽ ex carere vi::ꝛ sic appet dictũ Alga.(Maxĩe q̃.)Adducit 2^am rõnẽ.ꝛ forte põt in hãc viʒ cõponi.oẽ veꝝ hʒ gditatez:sʒ eẽ ṗmi est veꝝ.imo verissimũ.ḡ eẽ ṗmi hʒ gditatẽ.hui⁹ tñ gñt tñ vim minoris sub forã dubitatiõis.d.maxĩe qꝛ posita aliq̃ vna suba realr.i.posito q̃ eẽ dei sit ens reale:q̃lr distiguiẽ ab aliq̃ re nõ hñte ṽitatẽ.vlr dicẽ maxia distinctiõe distiguiẽ.ḡ ens reale est veꝝ:cũ nõ distiguiẽ ab eo. (Remotio nãqʒ.)Forte h pbat maiorẽ dicti sylli nũc.ꝛ põt i hũc modũ cõponi.carẽs ṽitate caret gditate.ḡ p ɔ̃riũ hñs ṽitatẽ hʒ gditatẽ:ꝛ sic verũ hʒ gditatẽ.Et forte est rõ ṗncipalis:dʒ i hũc modũ cõponi.oẽ carẽs ṽitate ẽ itelligibile:vl nllm carẽs ṽitate est itelligibile:sed oẽ carẽs gditate caret ṽitate.ḡ nllm carẽs gditate est itelligibile.Et tũc assumiẽ ɔ̃ hec p maiori:ꝛ suppleas hãc minorẽ:sʒ p peri^cos eẽ dei caret gditate.ḡ eẽ dei caret ite^le.ꝛ sic est itelligibile.ṗ ḡ tãgit miorẽ ṗ^l.d.remotio nãqʒ gditatꝭ remo⁹ ṽitatꝭ est.est ḡ mior.oẽ carẽs gditate caret ṽitate. deide accipit maiorẽ.d.ꝛ remota ṽitate ens.deide itelligibile nõ ẽ.est ḡ maior:nullũ carẽs ṽitate est itelligibile. Et tũc apponit ɔ̃nẽ vl ei⁹ viʒ.d.ḡ tãtũ valet id qd dicũt q̃tũ dicẽ eẽ nõ i ente.i.eẽ nõ ens:vl nõ itelligibile simpl^r ꝛ p ɔñs nihil eẽ qd ẽ ɔ̃dictio:ꝛ sic tu appõas reliquũ sylli. (Et declatio hui⁹ ẽ.)Apponit aliã rõnẽ:ꝛ põt in hũc moduʒ iduci:sicẽ hõ cãt⁹ a deo est sine ṽitate.ita de⁹ erit sine ṽitate:sʒ hõ sine ṽitate ꝛ gditate est nõ ens.ḡ deus sine gditate ꝛ ṽitate ẽ nõ ens.hui⁹ ṗ ostdit qualr est põle itelligere hoiez ꝛ deũ in aliq̃ cõi ɔueniret:ꝛ i aliq̃ ppo differre.deide ponit viʒ ɔ̃nis.dic ḡ.ꝛ declo h⁹ ẽ:qꝛ si hõ eẽt itelligibil.i.ens posset eẽ silr cãt⁹.s.a deo sine ṽitate:qꝛ effectus gerit:vl gerere ṗt sui cãe silitudinẽ:ꝛ sic cõicaret cũ ṗ iquãtũ nõ hʒ ṽitatẽ neqʒ gditatẽ:ꝛ differret ab eo i eo qd cãtũ ẽ a ṗ.ꝛ ṗ^m mime.i.nullo mõ eẽt cãtuʒ.pʒ ḡ q̃ id qd dĩ de ṗ dĩ de cãto.Et tũc appõit ɔ̃nis viʒ.d.ɔcludiẽ ḡ q̃ ipsoꝝ error ẽ finis.i.vltim⁹ ꝛ maxim⁹:qꝛ ponũt puraʒ separationẽ seu remotionẽ.ḡ ambo erũt nõ entia.cui⁹ cãʒ dicit:qꝛ remo⁹ gditatꝭ sup.ab aliq̃ ẽ totalis remo⁹.i.est remotio simplr ab ente ꝛ sic nihil.ḡ i deo nõ remo' nisi nomẽ eẽ:ꝛ nõ in re:sicẽ for.mortu⁹ hʒ tñ nomẽ forꝭ:sʒ in re nõ sit ille.(Et si forte.)Induc sol.phoꝝ.d.et si forte aligs dicẽt q̃ ṽitas ipsi⁹ dei ẽ q̃ ipe ẽ necẽius:ꝛ hec ẽ sua gditas.i.necẽitas ẽ dei gditas.(Nos ṽo.)Obycit soloni ppositẽ.d.nos ṽo dicim⁹ q̃ necẽitas nõ ẽ alid nisi remotio cãe sup.facietis ɔtigẽtiã:vt dctũ ẽ:ꝛ remo⁹ cuiusdã cãe.s.mãe est ɔñs.i.accñs ipi⁹ ṽitatꝭ.ḡ opʒ q̃ illa ṽitas pintelligaẽ añ:ꝛ postea denoieẽ q̃ nõ hẽat cãm:sicẽ hõ ṗus est q̃ʒ sibi accñs adueniat.ita eẽ dei ṗus dʒ itelligi eẽ q̃ʒ carẽtia cãe adueniat ei.ꝛ addit.ꝛ qa ipaʒ.s.ṽitatẽ ṗuari simplr.i.eẽ nõ ens nõ ẽ imaginãdũ.iõ sup.nõ caret gditate. Reddit ãt cãʒ.q̃re necẽitas est ṗuatio cãe.ꝛ ingt.necẽitas nãqʒ nõ est alid nisi h.i.nisi ṗuatio.qa si necẽtas addita fuerit sup esse.i.si fuerit gd accñtis positiuuʒ.ḡ hic.i.in deo est pluralitas.i.cõpositio.(Et si nõ.)q̃si dat scdam rõnẽ.d.ꝛ si nõ sup.necessitas est ṗuatio q̃uo ꝛ qualr erit idẽ cuʒ gditate.q̃si dicat est ipõle.accñs eni positiuũ nõ põt idẽtificari gditati.hñ aũt ṗua⁹ põt idẽtificari hiui.hec igiẽ ẽ 2° via ɔ̃ phos his rõnib⁹ ɔprobata:vt vides.

AVER.

Dicimus nos q̃ omnia ista verba sunt sophisticalia:qꝛ phi nõ dicunt q̃ primũ pricipiũ hẽat eẽ sine gditate:neqʒ gditatẽ sine eẽ:imo opinati sunt q̃ eẽ

cōpositi est denoiatio addita sup subam. Et q̄ hec denoiatio acq̄rit ei ab agēte. Et sic putant q̄ id qd̄ ē simplr̄ ⁊ absq̄ agēte nō hȝ dictā denoiationē additā sup suā q̄ditatem: ⁊ q̄ q̄ditas eius nō dr̄a suo esse: nō q̄ ipse habeat q̄ditatē. vt hic hō fundauit se noīe phorū in suis vbis. Vn̄ posito q̄ ipsi remoueant quiditatē: qd̄ est vt modo diximus. falso icepit redarguere eos dicēs. ⁊ si hoc eēt itellr̄e poterit etiā dici de cātis q̄ cōicant cū p̄io iq̄ntū nō hn̄t veritatē: ⁊ phi nō ponūt ens sine q̄ditate absolute: sed dicūt q̄ prima cā nō hēt q̄ditatē silēȝ aliorū entiū q̄ditatibus. Vn̄ error huius loci sumit̄ a vocabulo q̄ditatis qd̄ est nomē equiuocuȝ. Pȝ ḡ q̄ vba hui⁹ hoīs ⁊ oīa q̄ sup ea fundant̄ sophisticalia sunt. Id eni qd̄ priuatū est neq̄t denoiari a priuatione alicuius ab eo: neq̄ ab affirmatiōe cuiusdam in eo. Sed id qd̄ dixerat. vȝ q̄ id qd̄ necessarium est idem est qd̄ nō hn̄s cām agentē. Dicim⁹ q̄ nō est verū. imo qn̄ dicimus necīuȝ esse est denoiatio affirmatiua ɔ̄ns nām nullam cāȝ hn̄s agēte de se. vȝ extra se. Id etiā qd̄ dixerat. vȝ q̄ si necītas addita fuerit sup esse. esset ḡ hic pluralitas. ⁊ si nō. q̄lr̄ ḡ ⁊ c̄. Dicim⁹ q̄ eē nō est denoiatio addita sup subaȝ apud phos: ⁊ tā tū valet apud eos quātū dicere q̄ est necessariū ⁊ ab eterno. Vn̄ si qn̄ nos diceremus necessitatē intēderemus p eo denoiationē mentalē nō erit q̄d additū sup subaȝ. Sed si intēderemus p eo accn̄s: sicut ait Auic. de ente cōposito. tūc vere ē difficile dicere qualr̄ simplex sit idē cū q̄ditate nisi dicatur sicut scientia in simplici eadeȝ est q̄ sciens. Sȝ qn̄ intelligit̄ de esse id qd̄ itelligitur de suba. tunc sine aliqua ambiguitate remouentur p̄dicta dubia. Patet ergo q̄ hoc mō verificatur q̄ esse simplex idem est qd̄ q̄ditas.

¶ Cū posuit vltimā viā Alga. 3 peri^cos^: hoc in loco vult redarguere illū: ⁊ p̄ ponit peccātū eius quātū ad id in quo sustentat̄: ⁊ inq̄t. Dicim⁹ nos q̄ oīa ista vba sūt sophi^ca^: q̄a phi nō dicūt q̄ p̄^m p̄n^m hēat eē sine q̄ditate neq̄ q̄ditatē sine eē. imo opinati sūt q̄ eē cōpositi est denoiatio addita. i. accn̄s additū sup subaȝ: ⁊ q̄ hec denoiatio accidit ei ab agēte. ḡ id qd̄ suppōit Alga. in eius via 3 peri^cos^ error est. (Et putāt.) Quia dixit partē opionis peri^cos^ in q̄ errauit Alga. bonitate doctrie. iducit alia q̄ peri^ci^ dicūt ad cōplemētū opionū illoꝝ: ⁊ dic̄. ⁊ ēt putāt q̄ id qd̄ est simplr̄ ⁊ absq̄ agēte nō hēt dictā denoiationē additā sup q̄ditatē: q̄ q̄ditas ei⁹ nō differat a suo eē: q̄a igit̄ solus de⁹ est simplex. i. a se ⁊ caret agēte: ⁊ iō solū ibi eē ⁊ q̄ditas sunt vnū oib⁹ modis. ⁊ addit. nō q̄ hēat q̄ditatē. imo est ipsa q̄ditas: cui⁹ ɔ̄riū dicit hic hō q̄ fundauit se noīe phoꝝ in suis vbis nō vidēdo vba phoꝝ. ¶ Debes scire q̄ q̄ditas pōt duob⁹ modis ɔ̄siderari. vno mō vt q̄ditas ē. alio mō vt q̄ditas diuersa ab eē: stat ergo esse p̄uari q̄ditate: vt distincta: qd̄ tn̄ nō p̄uat̄ q̄ditate: de⁹ ḡ nō p̄uat̄ q̄ditate absolute: sed quiditate distincta a suo esse: eo quia quiditas sua nō est diuersa ab eē suo: ⁊ q̄a Alga. ignorauit hāc distinctionē: iō opio phoꝝ latuit eū. ¶ 2° dēbes scire q̄ dr̄t multū q̄ditas ab hn̄te q̄ditatē: sic diffō ⁊ hn̄s diffōnē differūt. dicit eni Auer. 7° meta. cō. 40. diffō est vnū cū diffinito f̄ȝ p̄dicationē. nō q̄r ipsa diffō q̄ ē foīa est ipȝ diffinitū qd̄ est hn̄s formā. H̄ dic̄ 8° meta. cō. 9°. hn̄ ḡ d̄r Auer. q̄ de⁹ nō hȝ q̄ditatē: qm̄ est ipsa q̄ditas: eē eniȝ in eo oib⁹ modis est ipsa q̄ditas. iō v̄ificat̄ dictū ei⁹ hec. sȝ qūo sit h̄ com. 39. 12. meta. hēt declari: ⁊ ego dixi ibi i expōne mea. (Vn̄ posito q̄ ipsi.) Cū i p̄te opionē phoꝝ p̄dixerit. vult ex hoc iferre peccatū Alga. ⁊ iquit. vn̄ posito q̄ ipsi remoueant q̄ditatē: qd̄ est sup. veꝝ vt mō dixim⁹. s. nō q̄ absolute remoueāt: sȝ sub rōne distinctōis. falso. i. male icepit redarguere eos. d. h̄ vbū. vȝ. ⁊ si h̄ eēt itellr̄e. s. q̄ sit eē sine q̄ditate. poterit etiā dici de cātis q̄ cōicēt cū p̄ iq̄ntum nō hn̄t v̄itatē. h̄ remouet. d. ⁊ phi nō ponūt ens sine q̄ditate absolute: sed dicūt q̄ p̄ma cā nō hȝ q̄ditatē silem q̄ditatibus alioꝝ entiū. ḡ vult q̄ q̄ditas dei nō sit silis q̄ditatibus rerū: cū q̄ditas dei nō sit diuersa ab eē: quēadmodū est in reliq̄s entibus. (Vn̄ error.) Cōducit mō locū sophisticationis. d. vn̄ error hui⁹ loci sumit̄ a vocabulo q̄ditatis: qd̄ est nomē equocū. d̄r eni q̄ditas equoce de q̄ditatib⁹ g̃iabiliū ⁊ dei: vt satis declaui in expōne cō. 9° tertij de aīa. (Pȝ ḡ.) Cū dixit locū errādi. ōndit qūo p̄p illud errauit Alga. d. pȝ ḡ q̄ vba hui⁹ hoīs: ⁊ oīa que sup ea fundant̄ sophisticalia sunt: eo q̄a radix eoꝝ mendosa est: ⁊ appōit rōnē: ⁊ q̄si dicat q̄ phi nō pn̄t dicē absolute esse dei esse sine q̄ditate. id eni qd̄ eēt priuatū. i. oīno q̄ditate carēs: neq̄t. i. nō pōt dnoiari a p̄uatiōe alicui⁹ ab eo. v.g. chimera nō pt̄ dici lapis: neq̄ nō lapis: neq̄ ab affirmatione cuiusdā in eo. i. de puro p̄uatiuo nō p̄dicat̄ neq̄ affirmatiue neq̄ negatiue: qd̄ ite⁹ p̄dicatione ex nā rei. (Sed id qd̄.) Cū hec dixit. Nūc accedit ad scdȝ. s. ad reprobādū aliō ei⁹ dictū. ⁊ p̄mo narrat ei⁹ peccatuȝ. ⁊ inq̄t. sed id qd̄ dixerat. vȝ q̄ id qd̄ necīuȝ est idē est qd̄ nō hn̄s cām agentē. voluit eni Alga. q̄ necīuȝ dr̄ p carētiā cause cuiuscūq̄ gn̄is cāe. (Dicimus q̄ nō.) Rn̄det illi. d. dicimus q̄ nō est veꝝ. imo qn̄ dicim⁹ necīuȝ esse. est denoiatio affirmatiua ɔ̄ns nām. nullā hn̄s cām agētē de se neq̄ ex se. vult ḡ Auer. q̄ necīuȝ nō est pura p̄uatio oīuȝ cāꝝ: ⁊ pura negatio: vt dic̄ Alga. sed sit positiuū qd̄daȝ sequēs nām illā cui⁹ ē: nō tn̄ hn̄s cāȝ sue ɔ̄secutiōis: ⁊ h̄ declaui supra i disputatiōe 3^a: neq̄ opus ē semp reiterare idē qn̄ itellr̄ p se. (Hoc ēt qd̄.) Nūc ⁊ ad 3^m trāsit dictū: ⁊ pponit id i sūma. ⁊ inq̄t. h̄ ēt qd̄ dixerat. vȝ q̄ si necītas addita fuerit sup eē. ḡ hic. i. i deo eēt p̄ralitas: ⁊ si nō. q̄lr ḡ ⁊ c̄. i. q̄lr erit idē cū q̄ditate. (Dicim⁹ nos.) Hoc i loco soluit. ⁊ inq̄t: dicim⁹ q̄ eē nō est dnoiatio addita sup subaȝ apō phos: ⁊ expōit q̄d itelligit p eē. d. ⁊ tātū valet eē apō eos in deo q̄ntū dīe q̄ est necīuȝ ⁊ ab eterno. est eni eē necīuȝ ⁊ eternū. Tūc trāsit ad formā. ⁊ inq̄t. vn̄ si qn̄ nos dicim⁹ necītatē diceremus ⁊ itēderem⁹ p eo dnoiationē mētalē. s. accn̄s nō diuersum re: sȝ rōne ab eēntia nō erit q̄d additū sup subaȝ: sȝ si itēderem⁹ p eo accn̄s. s. diuersuȝ f̄m rē ab eēntia dei: sic ait Auic. de ente cōposito in q̄ dicit necē esse additū esse illi ab extrinseco ⁊ in sui nā esse ɔ̄tingēs vere eēt difficile dicē q̄lr simp^x sit idē cū q̄ditate: ⁊ necītas eadē sup. cū eēntia: nisi dicat̄ sic scia in simplici eadē est cū q̄ditate sciētis: vbi est idētitas nō simplr̄: sȝ i subo: sȝ qn̄ itellr̄ de eē id qd̄ itellr̄ de suba. i. qn̄ p ipm eē itellr̄ idē qd̄ q̄ditas simplr̄: tūc sine aliq̄ ambig^te^ remouēt̄ p̄dicta du^a^: vt visuȝ est. ⁊ tūc q̄si recapitulādo inq̄t. pȝ ḡ q̄ h̄ mō verificat̄ q̄ esse simplex idē est qd̄ q̄ditas. s. in deo: ⁊ qūo eēntia ⁊ eē idē sint i dō: ⁊ qūo necītas ē q̄d positiuū ɔ̄ns eēntiā dicta sūt in disputatiōe 3^a. ⁊ ɔ̄tinue i alijs disputatiōib⁹: ⁊ tu ispice ibi. Et sic finis sit 8^ue^ disputatiōis.

Duplr̄ q̄ditas cōsideratur.

Dr̄t q̄ditas ab hn̄te q̄ditatem.

¶ Nona disputatio Algaçelis cū phis in qua ostendit debilitatem ipsorum q ipse deus non sit corpus neqȝ corporeus.

DUBIUM. I.

Dixit Alga. hec opio bñ pōt ⁊ optie affirmari iuxta opinionē dicētis q omne corpus est nouū, put illō corpus nō euadet cōtinue a nouitatibus: ⁊ qōlibet inouatū idiget inouante: sed q sit corpus antiquum ab eterno: lȝ cōtinue recipiat inouationē hec opinio nō affirmat. Quare est enim negandū q primuȝ entiū sit firmamentuȝ vel sol vel alius orbium. Et si aliqs diceret forte q prima causa nō est corp⁹: quia omne corpus est cōpositū ⁊ diuisibile ad partes quātitabiles intellectualr: ⁊ ad mām ⁊ formā realiter: ⁊ ad denoiationes in qb⁹ approprīat ⁊ differt ab alijs corpibus. Dicimus nos q oia ista cassauimus ⁊ ostēdimus in precedētibus q nullā habēt auctoritatem cōtra hoc. Et etiam declarauimus q sicut non est negāduȝ ponere ens non habēs dans sibi esse: similr nō est negandum ponere compositū componente idigēs. Tandē q oia vestra edificia irruimus. Et si aliquis vestruȝ diceret q illud corpus qō primuȝ ponitur aut est animatū aut non. si nō: est impossibile q sit agens. si est animatū. ergo vna pars eius causa erit alteri⁹ partis. Et si sic ergo illud corpus non erit primum, Dicimus q anima non est nostri corporis causa: nec anima orbis similiter causa est sui corporis apud nos: immo ambo habent esse ab extrinseca causa: ⁊ postq̄ possibile est q sint ab eterno possibile est q sint incausate.

¶ Sicut dixi vobis Auerrois mltas cōpōnis spēs a pmo ꝓposuit remouere. trāsit ergo ad remouēdū cōpōnē corporalē a pmo: ⁊ sicut dixi cōpositio corpalis pōt duobus modis itelligi. vno mō ex ptib⁹ ꝯtinuis facta: siue eiusdē siue alteri⁹ rōnis: ⁊ hāc tāgit cū dicit q ipse deus non sit corp⁹. scdo mō ex ptibus qlitatiuis. s. ēentialibus. v.g. ex mā ⁊ forma: ⁊ hāc tāgit cū dicit: neqȝ corpore⁹. hos duos modos cōpōnis. intēdit Auerro. hoc i loco scrutari. prio ergo iducit Alga. vim argumēti phoꝝ: ⁊ pōt i hūc modū cōponi. omne corpus est nouū. primus motor nō est nouus. ergo pmus motor nō est corpus. maior ꝓbat in lra. ⁊ cōponitur in hūc modum. omne indigens nouitatibus est nouuȝ. omne corpus indiget nouitatibus: ergo omne corpus nouū. minor sylli pncipalis. s. di. pmus motor nō est nouus. hoc modo declarari pōt ex lra. omne nouū exigit innouās. pmus motor nō exigit inouās. ergo pm⁹ motor non est nouus. inquit ergo. ait Alga. hec opio sup. que apparet in disputatiōis titulo bene pōt ⁊ optime affirmari iuxta opionem. d. q omne corpus est nouuȝ: et hec fuit maior sylli pncipalis. minor suppleri debet in modū quē feci. Deinde accepit ꝓbationē huius: ⁊ tn̄ minorē illius. ⁊ inquit. put illud corpus non euadet cōtinue a nouitatibus: ⁊ iterū huic preponas maiorem. Deinde accepit ꝓbationē minoris: ⁊ huius tn̄ iteꝝ accepit maiorē: ⁊ ingt. ⁊ quodlibet innouatuȝ exigit inouantē: ⁊ iterū perficias hunc vt reliquuȝ. (Sed q sit.) Cū ꝓposuit opionē pipateticorū: ⁊ fundamētū eorū narrauit: hoc in loco incepit debilitare ipsum: ⁊ vult q corpus pōt itelligi duob⁹ modis. vno mō p gñabili et corruptibili. alio mō p eterno alterius rōnis ab illo. posset itaqȝ dici fundamentu pdictū cogere primū motorē nō esse corpus nouuȝ gñabile ipm tamē eē corpus antiquū alterius rōnis nō cogeret. inquit ergo: sed q sit corpus antiquū ab eterno: lȝ ꝯtinue recipiat inouationes. hec opio non affirmat. cuius rōneȝ ingt: q̄re enī est negatū q pmū entiū sit firmamentū vl sol: vel alius orbium: quasi dicat ratio nō demōstrat. ex vi ergo rationis tn̄ habet pmū non esse corpus gñabile. ipsuȝ tamē esse corpus antiquū alterius rōnis nō habet. (Et si.) Hoc in loco inducit adhuc aliā phoꝝ argumēti dicti cōfirmationē. ⁊ pōt in hunc modū componi. omne corpus est compositum diuisibile in partes quātitatiuas in mām ⁊ formā realr: ⁊ in accidētia ꝓpria qbus differt ab alio sui generis. Tūc suppleas minorē: sed pmus motor nō est corpus diuisibile ⁊c. ergo pmus motor non est corpus huius accepit maiorē tn̄. ⁊ iquit. ⁊ si aliqs diceret forte q pma cā nō est corp⁹ hec est ꝯclusio, ⁊ accepit maiorē. d. qr omne corpus est cōpositū ⁊ diuisibile ad partes quātitabiles intellectualr. i. sm designationē saltem: ⁊ ad mām ⁊ formā realr: ⁊ ad denoiationes. i. accñtia in qbus approprīat. i. que sunt ꝓpa p que differt ab alijs corporibus. (Dicim⁹ nos.) Remouet hāc ꝯfirmationeȝ. ⁊ ingt. Dicimus nos q oia ista cassauimus ⁊ ondimus in pcedētibus q nullā hñt auctoritatē super hoc. vult dicere sicut dictū est. q phi nullā habent probationē ad probandum necesse esse non esse corpus: qr necesse esse: vt dictuȝ est: nihil aliud est nisi ens carens causis agentibus. mō hoc potest verificari de corpore ⁊ nō corporeo: corpus enī celeste si est necesse esse caret agente: ⁊ motor ei⁹ etiā caret agente. ergo argumentū hoc fuit optime solutū. Ad formā ergo pōt negari minor. s. dicēs q pmus motor nō sit corpus cōpositū ⁊c. (Etiā declarauim⁹.) Illa minor nō ꝓbat hic: sed supius fuit in hūc modū ꝓbata. omne corpus cōpositū diuisibile sm quātū ⁊ māȝ ⁊ formā habēs accñtia ꝓpria hēt agens: sȝ pmus motor nō hēt agēs ⁊c. iō hoc in loco ꝓsoluit ꝓbationē illā factā supius: ⁊ iquit. Etiā declarauimus q sicut nō est negādū ponere ens non hñs dans sibi esse. i. ens carens agente. v.g. apud peripateticos deus. deus enī est ens carens agente. similr non est negandū ponere cōpositū nō indigēs componente. i. ita potest singi aliqd primū cōpositū a se sine cōponēte illō: qr sicut in entibus dat pmū ens a se. ita in cōponentib⁹ ⁊ compositis debet dari pmū compositū a se. aliter in cōpositis esset ꝓcessus in infinitū. tandē ꝯcludit. d. tandeȝ. sup. diximus q oia vestra edificia irruimus. (Et si.) Iterū scdo iducit alterā: ⁊ scdaȝ ꝯfirmationē peri[cor]. ⁊ ingt. ⁊ si aliqs vestrū diceret q illud corpus qō pmū ponitur aut est aiatū aut nō. si nō. ꝯtra arguit. d. est impole q sit agēs. qō ite⁹ simplr: qr oē agens: vel est nāle vel rōnale: ⁊ non pōt poni agens nāle: qr tūc daret agens altius eo: quia agēs naturale dirigit ab agente rationali. opus eniȝ nature opus est inte⁹. iz. meta. cōmento. i8. si rationale. g est animatū. si est animatuȝ. ergo vna pars eius. s. anima causa erit alterius partis. ⁊ si sic. g illō corpus nō erit primum. s. qr hēt aliud pars a quo depēdet. s. aiam eius. (Dicimus.) Soluit hoc. d. dicim⁹ q aia nō est nr̄i corpis cā: ⁊ per ꝯñs: nec aīa orbis silr cā est sui corpis apō nos. imo ambo hñt esse ab extrinseca causa. i. imo compositum nostrū hȝ esse ab extrinseca causa. ingt modo. ⁊ postq̄ possibile est q aia orbis ⁊ orbis sint ab eterno. ergo possibile est vt ambo sint icausata. breuiter ergo dicēdū q aia celi nō est cā celi: neqȝ totū ꝯstitutū ex aia ⁊ corpe celesti est

causatū cū sit eternū. ḡ celū est pmū cōpositū carēs cōponente. ¶ Debes scire ꝙ Alg. in hoc dubio debilitauit viā Aristo. in. 8. ꝛ. 12. meta. erat eni via Arist. hec. s. oē corpus vł vtus in corpe est finitū in tēpore. pmus motor nō est finitus in tpe: mouet eni per īfinitū tempus. ergo primus motor nō est corpus neqꝫ vtus i corpe. Obijcit ergo Alga. subtilissima obiectione. dicendū maiorē tm̄ veraꝫ esse de corpe gn̄abili ꝛ corruptibili: ꝛ nō de corpe eterno alterius rōnis. hoc eni corpus est infinitū in tpe cum sit antiquū ꝛ alterius rōnis a caduco. ¶ Et hec quidē obiectio est fortissima: ꝛ Joā. grāmaticus adduxit scdaꝫ obiectionē huic: ꝛ est multū difficilis: vt ↄfitet̄ Auerro. in 8° ꝛ ego in hac disputatione aperiā ambas has obiones ſm posse meū loco eius in sequētibus. AVER.

Nos dicimus ꝙ q nō hēt demōnstrationē ꝙ pria cā nō sit corpus ab alio medio termino nisi ꝙ qdlꝫ corpus est inouatū valde distat a veritate ꝛ demōstrationis nā. Quia in pcedētib⁹ declaratū fuit ꝙ suppōnes istarū in qbus fundāt se ad cōcludendū ꝙ oē corp⁹ est inouatū sunt debiles ꝛ erronee: ꝛ maxie ꝙ ipsi fundauerūt se sup accn̄tiū inouationē. Sꝫ phi antiq nō ↄcedūt eē corpus antiquū p se: sed p aliud: vt diffuse declaratum est in ipsorū libris. Sed id qd̄ dixerat. vꝫ ꝙ ipse cassauit oia ista in precedentibus ꝛc. intendit dicere ꝙ phi nullā hn̄t ꝓbabilitatē ꝙ necessarium esse non sit corpus. intētio nāqꝫ necessarij esse de se est ꝙ non hn̄t agentē cām: qualr ergo est īpossibile ponere corpus non hn̄s agentem cām: maxime posito corpore simplici īdiuisibili in quātitate: neqꝫ in qualitate tandem compositū antiquum cōponens non habens. Et nos dicimus ꝙ hec obiectio acerrima est ꝛ difficilis ad soluēdum nisi cuꝫ dictis dialecticis seu topicalibus. Amplius id quod dixit. videlꝫ ꝙ quādo ponimus ens sine dante sibi esse tantū valet quantū dicere compositum componēs non habēs ꝛc. Dicimus ꝙ sūt verba erronea: qa compositio non infert componens esse cōpositū. imo ꝑuenit ad aliqd̄ compositū de se: vt si aliqua causa causata ꝑuenit sine dubio ad causaꝫ incausatā: ꝛ lꝫ probatum fuerit per demonstrationem ꝙ sit ens sine dante sibi esse. sequitur ꝙ sit demonstratum ex hoc ꝙ si detur sit vnum.

Pō arabum. ¶ Debes scire ꝙ phi arabes: vt Auic. Auēpa. et Alpharabius: ꝛ multi ex grecis: vt Joā. phs Simplici⁹ ꝛ Themistius credunt ꝙ corpus ꝛ corpus nouū ↄuertant̄: eo quia oē corpus nouū: ꝛ omne nouū corp⁹ est corpus: ꝛ hi expositores cū remouerūt a pmo rōnē corpis noui credūt ab eo remotā esse rōnē cuiuscūqꝫ corpis: ꝛ per ↄns pmū credunt eē penitus separatuꝫ a mā ꝛ a corporeitate. Inquit mō Auer. dicimus nos ꝙ q nō hēt demr̄ationē ꝙ prima cā nō sit corp⁹ alio medio sup. firmatū: nisi ꝙ qdlibet corpus est inouatū: sicē phi pdicti dixerūt valde distāt a veritate ꝛ a demr̄ationis nā: et q̄si velit ꝙ ↄ eos valet obiectio Alga. cū in vno fundent̄ impoti. (Quia in pcedētibus.) Assignat cām. ꝛ inquit. Quia in pcedētibus declaratum fuit ꝙ suppōnes istoꝝ in qbus fundant se ad ↄcludendū ꝙ oē corpus est inouatū sūt debiles ꝛ erronee: maxime: qa ipsi fundant se sup inouationē accidētiū. arguet enim omne corpus esse nouū ꝑpterea: qa ei accn̄tia inouant̄: vt visum est. (Sed phi.) Apponit ergo verā solonē. vbi debes scire: vt dictuꝫ est in libro de suba orbis: ꝙ corpus eternū ꝛ gn̄abile hn̄t aliqd̄ cōe: ꝛ hn̄t dn̄iam. cōe quidem est hr̄e agens. nullū eni corpus est a se. ꝛ ideo oē corp⁹ hꝫ agens ꝛ causam sui esse. differūt autē qm̄ corpus gn̄abile habet agens nāle per trāsmutationē ꝛ alterationē agēs. Corpus eternū hēt agens: quasi equiuocū: eo qa de rōne agentis celestis nō est nisi vt ab eo dependeat corpus: vt dictū est pmo celi. cō. 20. ꝛ alibi. hoc aūt non ꝓbat Auer. sed supponit esse declaratū. pōt ergo demōstratio Arist. in hūc modū cōponi. omne corpus vel vtus in corpe est ab alio. pmus motor nō est ab alio. ergo pmus motor nō est corpus. inquit ergo: sed phi antiqui nō cōcedūt eē corpus antiquū per se. i. a se sine agēte: sed per aliū. i. ab alio vt diffuse declaratū est in ipoꝝ libris. (Sed id qd̄.) Cū aliqualr rōnē Ari. exposuit. vult trāsire ad dicta Alga. et inquit: sed id qd̄ dixerat ꝙ ipse cassauit oia ista in pcedētibus ꝛc. intendit dicē ꝙ phi nullā hn̄t ꝓbationē ꝙ necē esse nō sit corpus: ꝛ hoc ondit ſm Alga. di. intentio nāqꝫ necē esse de se est ꝙ non hēat cām agentem. mō hoc. s. carere cā pōt esse cōe corpi: ꝛ enti p. q̄liter ergo est ipole ponere corpus nō hn̄s agentē cām. maxie posito corpe simplici īdiuisibili ſm rem in quātitate ꝛ īdiuisibile ſm res in q̄litate: tādē dici pōt ꝙ antiquū cōponit̄ nō hn̄s cōponēs. ꝛ sup. qꝛ si hr̄et cōponēs. ḡ eēt aliud corpus supra illd̄. ꝛ iterū illud hr̄et cōponens: ꝛ sic in īfinitū. Hāc obiones soluit Auer. d. ꝛ nos dicimus ꝙ. hec obio acerrima est et difficilis ad soluēdū: ꝛ nō pōt solui nisi cū dictis topicalibus. (Amplius.) Et si obio sit difficilis. soluit tn̄ ꝛ negat illud. s. ꝙ det̄ cōpositū a se. ꝛ inquit. amplius id qd̄ dixit. vꝫ ꝙ qn̄ ponim⁹ ens sine dāte esse sibi tm̄ valet quātū dicere cōpositū cōponēs non hn̄s ꝛc. dicimus ꝙ sūt vba erronea: ꝛ rōnē ingt. d. qa cōpositio non infert cōponens esse cōpositū. imo ꝑuenit ad aliqd̄ icōpositū. i. agēs separatum de se: vt si. i. sic aliqua cā cāta ꝑuenit sine dubio ad cām icausatā. (Et lꝫ.) Tūc trāsit ad formā. arguebat̄ eni hoc mō. sic dat̄ pmū ens a se. ita pmū cōpositū a se. soluit. d. ꝛ lꝫ ꝓbatū fuerit per demōstrationē ꝙ sit ens sine dāte sibi esse. i. ꝙ det̄ ens pmū a se. sequit̄ ꝙ si daret̄ ex hoc sup. agēs cōpōnē ꝙ sit vnū. i. simplex. Et forte littera errata est a trāslatore vel scriptore. ꝛ debet dicē: nō seqt̄ ex h. ꝙ si daret̄ cōponēs. vt nō sit vnū. i. simplex: qm̄ primus motor est p̄ᵐ cōponēs. i. pmū agēs cōpōnē ꝛ pᵐ ens.

Dubiū Sed hoc in loco sunt qōnes. pma qdeꝫ questio est: qm̄ non videt̄ sol. Auerro. cōueniēs argumēto Alga. ¶ Scda questio: videt̄ ꝙ questio Joan. grāmatici non soluat̄ ex his. ¶ Tertia questio est: quia videt̄ ꝙ debeat dari pmū cōpositum a se sine agente. ¶ Ad sol. Auer. nō sit ↄueniēs ostendit̄: qm̄ demōstratio Aristo. erat omne corpus vel virtus in corpore est finitum in tempore. vel igit̄ Aristo. intelligit simpliciter de omni corpore: ꝛ tunc huic maiori addo minorē: sed corpus celeste est corpus. ergo corpus celeste est finitū in tempore: et hec fuit obio Joā. grāmatici quā vt dicit Auerro. 8° phy. cō. 79. ꝛ 3° capitulo de suba orbis. ꝛ 12° meta cōmēto. 41. et 2° celi. cōmēto. 71. retinuit pro isoluta. Si vo maior Ari. intelligit̄ de corpe cōposito tm̄. tūc Aristo. cōmittit fallaciaꝫ ↄntis arguēdo. pm⁹ motor nō est corpus cōpositum. vt ↄ sit sui argumēti. ḡ est forma separata: qm̄ vt dicit Alga. pole est itelligi pmū esse simplex corpus: ꝛ alterius rōnis a caduco. ꝛ hec fuit obio Alga. ꝛ difficilis. Sol. quā affert Auer. duob⁹ modis peccat. p qa cōmutat demr̄ationē Arist. ad

alia formā quā nō posuit Arist. scdo vero qz nōdū ꝓbauit Auer. qūo oē corpus dʒ ab alio: ꝗ ꝙ nulluʒ est a se: qōnes ḡ Alga. ꝗ Joā. grāmatici nōdū solute apparent: neqʒ sol. Auer. ꝯueniēs videt. ¶ Qr aūt debeat dari cōpositū pᵐ a se. ꝓbat. qꝛ in oī ordine opʒ venire ad pᵐ: qa vt zᵒ metaphy. traditū est. vbi nō ponit pᵐ ꝗ vltimū dici nō pōt. ꝗ vbi nō est pmū neqʒ vltimū oia erūt media. in oī ergo ordine opʒ dari pᵐ. igit in ordine corpoꝝ cōpositoꝝ opʒ
Solo dari pᵐ corpᵒ cōpositū: ꝗ ꝑ ꝯñs a se: vt Alga. dicit. ¶ Ad qōnū haꝝ solones multa dixi in libro de itellu: ꝗ in libro de suba orbis: ꝗ izᵒ meta. ꝗ in 8ᵒ. ꝗ q vult copiose scire mētē Auer. videat illic. Pro nūc āt quātū in ꝓposito deseruit. Prio debes scire ꝙ deū eē corpᵒ duobᵒ modis itelligi pōt. vno mō eē corpus cōpositū: sic est elmtū vel mixtū q̄ cōponunt ex mā ꝗ forma. scdo mō pōt intelligi esse corpᵒ simplex: sic celū: est eni celū nā corpalis simplex cōpositione carēs ex mā ꝗ forma. hēt tñ cōpōnē ex ptibus quātitatiuis. Jō coegit Ari. face duos ꝓcessus in 8ᵒ. vnū quo ꝓbauit pmū nō eē corpus simplex. alterūqʒ vbi ꝓbat ipsum nō esse corpus cōpositū ex mā ꝗ forma neqʒ mixtū. Pria via fuit in hūc modū cōposita. oē qd mouetur ab alio mouet. corpus celeste mouet vt sensu pʒ. ḡ ab alio mouet. maior apparet saltē in nā simplici. dictuʒ est eni in calce disputationis 8ᵘᵉ ꝙ corpus simplex vl totalr agit vel totalr recipit. Et ex hoc relinquit ꝙ pmᵒ motor nō sit corpᵒ celeste vel sibi sile h mō. corpus celeste mouet ab alio. pmus motor nō mouet ab alio. imo nec a se. ergo pmus motor nō est corpus celeste. ¶ Scda fuit posita in virtio 8ᵘⁱ: ꝗ in hūc modū cōposita. oē corpus cōpositū vel vtus in corpe cōposito est finitū in tpe. pmus motor nō est finitᵒ in tpe. ḡ pmus motor nō est corpus compositū. neutra ergo demratio sufficit ad ꝓbādū dei iparitibilitatē. iō pōt ex vtraqʒ fieri vna demratio cōpleta in hūc modū. oē corpus depēdet ab alio. pʒ h in corpe simplici. depēdet eni ab alio saltē in sui oppōne ꝓpria. s. motu. cōpositū aūt depēdet in esse ab alio. est ḡ vera maior ꝙ omne corpus depēdet ab alio tāq̄ ab agēte. Sed primus motor nō depēdet ab alio. ḡ pmus motor nō est corpus. ¶ His visis ad obiecta facile pōt solui. Ad primam dicēdū ꝙ in illa demratione 8ᵘⁱ. s. vltimi textus de corpe composito itelligit: ꝗ qñ dicit ꝙ tūc cōmitteret fallacia ꝯñtis: dicēdū ꝙ ꝯ vltia octaui nō est cōclusio illius sylli tñ: sed talis ꝯcl̄o est sylli facti ex ambobus illis quem Ar. subitelligit in illo textu quē Auer. formauit in h loco. dico ḡ ꝙ ꝯclusio sylli vltimi est ꝙ pmᵒ motor non sit corpᵒ cōpositū: atñ id qd infert Ar. ex illo est ꝯ vtriusqʒ sylli: qñ. s. dicit q̄re pmᵒ motor neqʒ est corpus neqʒ virtus in corpe: sed suba ipartibilis ꝗ idiuisibilis: ꝗ ialterabilis. ¶ Ad scdaʒ pʒ sol. ille eni nō cōmutauit dmrationē: sed exposuit syllm sub itellm Arist. vt patuit. ¶ P̄. quo mō oē corpus debet ab alio. manifesta est. oē corpᵒ vl est simplex vel cōpositū. ꝗ si simplex cōstat illud dependere in oppōne a sua forma: vt dictū est in libris Arist. ꝗ si cōpositū ꝯstat ipm depēdere a gnāte exhēte formā eiᵘ de poᵃ ad actū: ꝗ h Auer. supposuit. ¶ Ad tertiā dōm ꝙ in oī ordine opʒ dare vnū pmū: sed nō opʒ illud semꝑ esse eiusdē rōnis cū medijs: ꝗ sic in ꝓpoᵗᵒ in ordie cōpositoꝝ qd est pᵐ cōpositoꝝ q̄ nullū cōpoᵗᵘ ē puꝛiz sit pus eo aliqd simplex. v. g. pᵒ motor: atñ pmᵒ motor est alterius rōnis a cōpositis. ꝗ sic itellecta sunt dicta Auer. ꝗ ego abbreuiaui illa q̄ plixe explanaui alibi. ALGA. DV. II.

At Algazel rñdens pro phis in eo in quo cogit phos ꝯcedere ꝙ nō sit aliud primū agēs nisi corpus supcelcste qd ex aia ꝗ corpe componit. Et si aliqs diceret ꝙ impossibile est primum esse corpus. corpus eniʒ inquantū corpus nulla creat: ꝗ aia corpora nō agit nisi corpore mediāte: ꝗ corpus negt esse mediū ad aiam in creatione corporū: neqʒ in spēbᵘ aiaꝝ: lʒ rebᵘ corpalibᵘ in attribuēdo. Nos dicimus ꝙ hoc magis miruʒ est quare est impoſe ꝙ in aialibus sit aliqua anima appropriata in quadā ꝓprietate ex qua talē habet aptitudinē ꝙ ab ea reperiant corporea ꝗ incorporea. ꝯ hoc eni nequit aliqua demōstratio duci: lʒ ad sensum vsqʒ mō visum non sit: ꝗ id qd visum non est: negt predicari de possibilitate.

¶ Cū induxit viā Ar. ꝗ ꝯdictionē illius ꝗ defensionē hoc in loco iducit defensionē Alga. ꝗ pᵒ ꝓponit intētionē: ꝗ inquit. ait Alga. rñdēs ꝓ phis in eo in quo cogit phos ꝯcedere ꝙ nō sit aliud pmū agēs nisi corpᵒ supceleste qd ex aia ꝗ corpe cōponit. est ḡ iducē vba qbus defendit opio phoꝝ de pmo pnᵒ an corpus an forma sit separata. (Et si.) Cū iduxit itētionē Alga. ponit vba eius. ꝗ inqt. et si aliqs diceret ꝙ ipoſe est pmū esse corpus: hec est ꝯclusio quaʒ ꝓbat trībᵒ medijs. ꝗ pᵐ pōt cōponi in hūc modū. Nullū corpus creat. pᵐ pnᵐ creat. ḡ pmū pnᵐ nō est corpus. huiᵘ apponit maiorē. ꝗ inqt. corpus eni inquātū corpus nulla creat: ꝗ addidit inquātū corpus: qꝛ satis est poſe sub rōne qua aiatū vel viuēs: vt dicetur in sol. dubq. (Et aia.) Inducit scda rō. ꝗ inquit. aia nō agit corpa nisi corpe mediāte: ꝗ corpus negt esse mediū ad aiam in creatione. i. ꝓductiōe corpoꝝ. imo negt eē mediū in attribuēdo aliqd spēbus aiarū vel rebᵘ corpalibᵘ. Pōt ḡ ex his vtus huiᵘ rōnis ordiri. nulla aia agēs ꝑ corpᵒ pōt creare corpa: vel aliud attribuē spēbus aiarū: sed pᵐ pnᵐ pōt creare corpora: ꝗ aliqd attribuere spēbᵘ aiarū. ergo pmū pnᵐ nō agit per corpus: ꝗ sic vult hic ipsum esse oino extra corpus vt patet. (Nos dicimus.) Inducit tertiā rōnē. ꝗ pᵒ ꝓponit id qd vult reprobare sub forma admirātis. ꝗ inquit. nos dicimus ꝙ hoc magis mirū est eē possibile ꝙ in aialibᵘ sit aliqua aia appropriata in q̄dā ꝓprietate. i. fm quādā nām ex qua talē hēt aptitudinē ꝙ ab ea reperiant corporea ꝗ incorporea. ¶ Debes scire ꝙ opio quā Alga. approbauit. s. d. primū pnᵐ esse corpus aial eternū. s. celū habet ponere aial tale agere corporea ꝗ incorporea: corporea quidem vt inaiata. incorpea vt aias aiatoꝝ. inquit mō Alg. hoc esse admiratione dignū: ꝗ affert cām. d. ꝯ h eni negt aliqua demratio duci. lʒ ad sensuʒ vsqʒ mō visum nō sit. ꝗ id qd visuʒ nō est. nequit pdicari de posītate. ¶ Debes scire ꝙ Alga. duo hic tāgit de illo. pᵒ id eē admirabile. zᵒ id eē ipoſe: qd quidē sit ipoſe. oñdit ꝑ hoc: qa nōdū visuʒ ē. si eni fuisset poſe in tāto magno tpe egressuʒ eēt ad actū: ꝗ ꝑ ꝯñs ab aliquo patrū iscriptū. Qr vō sit mirū hoc mō oñdit: qꝛ ex quo est ipoſe caret causis sui esse: ꝗ qñ caret causis sui esse nō pōt eē: ꝗ ꝑ ꝯñs si ponit in eē admiratione cāt. ḡ opio quā Alga. approbauit in tribus peccare vr. pᵒ qa pmū pnᵐ nō ageret corpa. zᵒ qa pᵐ pnᵐ ageret per instrumētū. Et zᵒ qa tūc aial aliqd eēt duaꝝ spēꝝ cā oppositarū. s. corporeoꝝ: ꝗ incorporeoꝝ: ꝗ sic opio hec erroribᵘ plena esse videtur. AVERROIS.

Nos dicimus ꝙ id qd nō creat corpa: si itenderēt ꝑ hāc creationē gñationē nō est dubiū ꝙ nō est verū. imo totuʒ ꝯtriū est: qꝛ vt sensibilr pʒ corpus non gñatur nisi ex corpore: neqʒ corpus aiatum nisi

ex corpe aiato. Corpus nāq3 absolute nō gene-
ratur: quia esset necessario ex priuatione. imo
corpora indicata seu ppria a corporibus idica-
tis fiunt τ ex eis vi sequentiū permutant̄: vt aq̄
que primo in aerē ɔuertit̄. deīde in ignez. τ hoc
fit sine dubio ex agente corpe existēte cōi gn̄abili
in specie vel in gn̄e dicto vniuoce: vel saltē ana-
logice. Sed id qd̄ dixit. vz q corpus nō est me
diuz ad animā in corpoꝝ creatione: neq3 in ani
matū speciebus. Dicimus q est hoc iuxta quo
rundam phorū opionē qui opinati sūt q dans
formas corporū inaiatoꝝ τ animaruz est suba
separata vel intellectus vel anima separata: τ
impossibile est apd̄ istos q possit dare formas
corpus animatū vel inanimatū. vnde posito q
celū est animatū corpus. ipossibile est ergo q il
lud corpus possit dare aliquā formā generabi-
lem τ corruptibilē neq3 aiam neq3 formā neq3
corpus agit sine dubio corpe mediante: τ q sic
se habet impoīe est q pcedat ab eo forma neq3
anima. non eni est denominatio corpis q agat
substātialē formā: τ hoc est sile Platonis opi
nioni in formis separatis a mā: τ hec est expres
se opio Auic. τ eius sequētiū philosophoꝝ sa-
racenoꝝ: qui asserūt ipoꝝ opionē dicētes q cor
pus agit in corpus caliditatē seu frigiditatez. s.
illud corpus agens apud eos est corpus supce
leste: sed id qd̄ dat formas subales maxime ani
mas est sine dubio ens separatuz: qd̄ apud eos
nūcupatur dans formas. Alij vo phi totuz cō-
trariuz istorū opinant̄. vz q illud qd̄ dat corpo
reā formā est corpus hn̄s siles formas formis
recipiētiū in specie vel in genere. ergo corpora
viua viua corpa efficiunt: vt aperte declaratur
in aialibus τ in eis silibus gn̄abilibus. s. ex ma-
sculis τ feminis. Sed illa aialia que ex putredi
ne fiunt: generant̄ ex corporibus orbiuz: τ ipsa
corpora dant eis vitaz: qa viua sūt. Et ad asse-
rendū hanc opionē multas habēt auctoritates
quas nos ad presens dimittimus ppter nimiā
prolixitatez verborū. τ huiusmodi rōne arguit
Algazel. dicēs sup eos sic: q nō est ipossibile q
in aialibus sit quedam aia: intēdit dicere q sint
in aialibus corpoꝝ anime appropriate ad gene-
randum animas: formas. vz animatorū τ iani
matorum. Unde mirandū est de hominibus
opus sensibile dimittentibus: τ apparentiam
summe phantasmatis sequentibus. Ipsi enim
appodiantes se super probabilia verba destru-
unt demonstratiua: quare decet. immo potius
debet homo cum sequacibus in maxima praui
tate reputari: maxime quādo hoc reperitur ab
excellentibus prudentibus qui in arduo intelle
ctu sunt prouisi a deo glorioso.

¶ Cū idux it defensionē phorū sm Alga. hoc in loco. vult
videre circa illā ea que bene dicta sunt: τ q̄ male. ¶ De-
bes g̃ scire q creatio pōt capi dupl̄r. vno mō p pductio-
ne alicui⁹ ex ente psupposito: τ sic dr̄ gn̄atio. Alio mō pro
pductione alicui⁹ ex nihilo simplr̄: τ sic dr̄ creatio vo no
mine. creatio eni pōt respicere terminū a quo. τ ad quez.
siquidē eni respiciat terminū ad quez sic gn̄atio dici pōt
creatio pro quāto terminat̄ ad formā que creatura dicit̄:
sicut dr̄ gn̄atio nāl̄r: qa est via in nām. Si vo respiciat
terminū a quo sic sola pductio ex nihilo creatio dr̄. ostē-
dit g̃ Auer. in pposito in quo sensu verificat̄ dictū Alga.
τ in quo nō. τ ingt. Dicim⁹ nos q id qd̄ nō creat corpa. si
itēderēt p hāc creationē gn̄ōnē nō est dubiū q nō est ve
rū. i. dictū Alga. falsuz est. imo totū ɔ̄triū ē. Cui⁹ rōnē sube
dit. τ ingt. qr vt sensibil̄r pz: corpus nō gn̄at̄ nisi ex corpo
re: τ corpus aiatū nō nisi ex corpore aiato. Et debes scire
q li ex. hic capit̄ vt dicit duplicē habitudinē. s. mā̄e τ agē
tis. corpus eni idiuiduū terminatū fit ex corpe tanq̄ ab
agēte: qr nihil pōt māz trāsmutare nisi corpus: vt dictū
est pmo celi. cōmēto. 22. τ 33. τ 7° meta. cō. 31. τ in 2° caplo
de suba orbis. simplr̄ nō fit nisi ex corpore: qr fit ex mā
supposita forma corpis: τ de gn̄e sube: τ de gn̄e quātitatis
vt declaraui alibi. Silr̄ corpus aiatū terminatuz vt homo
fit ex corpe aiato tanq̄ ex mā τ tāq̄ ex agente. Tāq̄ ex
agente quidē: qr homo holem generat. 2° phys. Tanq̄
ex mā vo qr nō cessant partes spermatis corrumpi nisi
postq̄ genitus est hō pmo physicorū. cōmēto. 62. constat
aūt sperma esse animatū saltem in potentia: vt Auer. de-
clarat 7° meta. cōmento. 31. τ 8° physicorū. cōmēto. 46. et
12° meta. cōmētis. 13. τ 18. Si itaq3 creatio capit̄ p gene-
ratione: sicut dictū Alga. falsum est. τ eius oppositū est to
tal̄r verū. (Corpus nāq3.) Ostendit qual̄r si capit̄ gn̄ō p
creatione corpis absolute ex nihilo dictū Alga. est veru.
attn̄ minor falsa est. τ ingt. corpus nāq3 absolute nō gn̄a-
tur. i. nō creat̄ ex nihilo: qa eēt necio ex puatione. i. ex nō
corpe simplr̄ τ ex nihilo. est g̃ maior vera. vz nullū corp⁹
creat corpus ex nō corpore. minor tn̄ est falsa: qr pmum
pn̄ nō creat corpus: neq3 aliō gcq̄: qr si creat corp⁹: tūc
corpus fieret ex puatione. i. nihilo. (imo corpa.) Redit
ad pmū mēbrū: τ ingt. imo corpa idicata seu ppria. i. cor
pora indiuidua demrata seu ppria. i. signata fiunt a cor-
pib⁹ idicatis. i. idiuiduis demratis: τ ondit quō h fiat. d.
τ ex eis vi sequētiū. i. trāsmutatiōe accītiū pmutant̄ vt
aq̄ que pmo i aerē ɔuertit̄. deide in ignē: q̄nq3 imediate
in quolibet transmutat̄. ¶ Debes scire: vt sumit̄ in pmo
caplo de suba orbis: q qn̄ dimēsiones aque extēdunt̄ ici-
piūt vicinari dimēsiōib⁹ aeris adeo q aliqn̄ fiūt nō ppe
aq̄. τ tūc ex aq̄ fit aer. τ sic iteruz q̄nq3 fit ignis. Silr̄ qr
frigiditas aq̄ remouet̄: τ iducit̄ calor: tūc fit aer sz Auer.

Sed in hoc loco eē pōt qō: qr puatio pōt capi simplr̄
τ pōt capi in gn̄e. v. g. nō hō est puatio: sed nō sim
pliciter: cum cōpetat lapidi homi τ alijs. Nō ens est pua-
tio simplr̄: qr priuat totuz esse. dico ergo q non corpus
est puatio in gn̄e: qr adhuc competit enti. albedo eni nō
corpus est. non ppter hoc dr̄ albedo nō ens. g̃ nō corpus
est priuatio in genere. Tūc est questio. τ quero si corpus Dubiu⁹
fieri ex puatione est icōueniēs: vl est icōueniēs capiēdo
puationē simplr̄: vl in gn̄e: nō pmo mō: qr puatio corpo
ris nō est puatio simplr̄: vt dictū est nūc. si in genere hoc
nō est impossibile. imo necessariū: qr omne qd̄ fit: fit ex
suo opposito puatiuo: vt homo ex nō hole: vt pmo physi-
coꝝ visuz est. ¶ Debes scire q expositores latini fingūt Pō lati
māꝫ sm nudā essentiā recipe formā specificam: ponūt notam.

cni

eni ꝙ qñ mã est dispoſita ꝑ foꝛa ignis ſiue hoīs:tūc oēs diſpōnes p̄uie corrūpunt:ꝛ tūc in nuda eēn° mãe recipit foꝛa q̄ ſꝫ rē ē oēs foꝛe.arguūt.n.ꝙ mã p° itelliḡr pſica ſꝫ formã vlēꝫ q̄ꝫ ſpēlē:ſic p° itelligit aliqd ens q̄ꝫ viuū:ꝛ viuū q̄ꝫ aial:ꝛ aial q̄ꝫ hō:ꝛ qꝛ qōlibet eē gñis vl ſpēi ꝯſequūt ꝓpa accñia illi° gñis vl ſpēi:iō qñ mã ite' pfecta ſm rōnē h° gñis qd ē corp° ꝯpiē i ea ite' dimēſiōes q̄ ſūt ꝓpa accñia h° gñis:ꝛ qñ mã ite' pfcā foꝛa viuētꝫ accñia ꝓpa illi itelliguñt ei iceē:ꝛ ſic viꝗꝫ ad formã vltimã volūt itaꝗꝫ ꝙ i vno ꝛ eodē tp̄is iſtāti fiat reſolō diſpōnū p̄cedētiū ꝛ inductio foꝛe ſpe^{ce} q̄ lꝫ i vno iſtāti tp̄is iducat:cū illa foꝛa ꝯticat gradus foꝛaꝝ ſupioꝝ ſm ordinē rōnis ꝑt ite' foꝛa gñis p̄cedē ſpēi formã:ꝛ accñia gñis ſilr p̄cedē accñia ꝓpa foꝛe ſpēi. Et tē ꝓpō hos expoſitores ops ꝯcedē dimēſiōes q̄titatiuas gnāri nouit i gnōne foꝛe ſpēi.Et z° oꝫ ꝯcedē ꝙ ſpe^{ca} foꝛa ſuppōit mãꝫ dimēſionatã ſꝫ rōnē nō ſꝫ rē:ꝛ in hūc modū Thōas Aqnas vilificat dcm̄ Auer.ꝓ meta.cō. 17.Et z° oꝫ ꝯcedē ꝙ nlla ē dimēſio. vna nuō coetna mãe. ꝛ vi ꝙ Auer.3° celi cō.17.i fine.aſſignet rōnē h°:ingt.n.ꝛ ēt ꝯtigeret huic opioni vt ſup^{ca} ſint ſbe:qꝛ qd p° ē i ba ē ſ.ꝙ ſi foꝛa corpis ē ſup^{ca}:ꝛ corp° ē i ba:vigni:ſeꝗꝫ ſit ſup^{ca} vt ſint ſube.Ex qb° vbis apte accipit ꝙ dimēſio nō ē rece pta i mã p° q̄ꝫ foꝛa ſbal. Rōnes āt Thome ſt poſite ꝛ ſo lute i z° ō aīa.i expōne ꝯⁿ 4^{te} ꝛ i li° de ſba orb. Pro nūc āt Auer.i li° ō ſuba orb remouit pōnē hāc:ꝛ dꝛ:qꝛ ſi ōnuda ret:tē corp° eēt ex ñ corpe:ꝛ dimēſio ex ñ dimēſiōe:vlt dic ꝙ ſi dimēſio ñ eēt mãe coeterna:ſꝫ de nouo fieret i mã.tē corp°.i. dimēſio vl foꝛa dimēſionata fieret ex nō corpe.i. ex mã nuda tāq̄ꝫ ex ſubo in quo recipit. Quo aūt ꝯña h ſit icō^{ens}.adduxi opiones luicē,repugnātes i li° ō ſba orb ꝛ vna opio erat:qꝛ ſi dimēſio fieret i mã ſola.ſic ꝙ p° i ea ñ p̄fuiſſet:tē idiui^{le} fieret diui^{le} qd fſꝫ ē:qꝛ albedo ñ fit nigredo:mã gdē ens idi^{le} diui^{le} fieret. ¶ P.idiui^{le} nō pt fieri diui^{le} niſi imagi° illō diui^{le} extēdi ꝛ fieri diui^{le}.h āt ē ipoſe ſic ipoſe ē diui^{le} fieri idiui^{le}. ¶ P.diui^{le} ꝛ idi^{le} op ponūt:ꝛ vnū o^{rm} nō ē ſubꝫ ſui o^{u}.vt dic Auer.ꝓ phy.loco ci°. ¶ Sꝫ h modus ondēdi ipo^{le} ꝯñtia nō eſt ꝯſon°:qꝛ nlla iſtaꝝ rōnū necītatē hꝫ.p° gdē nō:qꝛ ꝛ ſi mã qñ ite' recipe dimēſiōes actu idiſibil ſit:tñ po° ē diui^{le}:ꝛ mō di uiſi^{le} recipi i ſbo actu idiuiſo po° diſibili nō ē icō^{ens}.imo necīū:qꝛ oē recipiēs oꝫ eē denudatū a nã recepti. z° de aīa cō.67.ꝛ 3° ō aīa cō.4. ¶ P.nec z° rō necītatē hꝫ:qꝛ idiuiſaꝫ actu:po° tñ diui^{le} pt extēdi.ḡ pt itelli fieri diui^{le}: ñ tñ eꝫ:qꝛ diui^{le} ñ pt eē ſubꝫ idiui^{lis} ſꝫ fūdamtū Auer. Et 3° mīme necītatē hēre vr:qꝛ idi^{le} ſimp' ꝛ diui^{le} ſimp' oppōnē hie vnr:ſꝫ idi^{le} actu ꝛ po° diui^{le} nō opponūt niſi quēadmo^{m} p̄uō opponit hiui:ꝛ h mō vnū o^{m} pt recipe alteꝝ:vt mã p̄uata recipit foꝛaꝫ. ¶ Jō dōꝫ vt dixi i li° il lo ꝙ vē^{ra} arg^{n} Auer.ē vē^{ra} enthimematl vnī° poſt alteꝝ.ar guit.n.ſic:qꝛ ſi ōnudaret:tē corp° eēt ex ñ cor^{e} ꝛ dimēſio ex ñ dimēſiōe:ē ḡ p^{m} enthi^{ma} ſi dimēſio fieret i ſbo nūdo. ḡ tē corp° fieret ex ñ cor^{e}:ꝛ dimēſio ex ñ dimēſiōe:ꝛ tē ñ ſi ſtit h:ſꝫ appōit z^{m} enthi^{ma}:ꝛ ōdit icō^{ens} vltimū:ſꝫ igr tē foꝛe corpales eēnt ꝯrie ꝛ ſuccedētes ſibi i h ſubo:ſicut ē diſpō i foꝛis ſubalib°:ē ḡ z^{m} enti^{ma}.ſ.ſi dimēſio fieret ex ñ dimēſiōe.ḡ dimēſio corrupta ꝛ genita eēnt ꝯrie ꝯrietate ꝑ ſe:ꝛ ꝑ ſe:i h āt nō ē ita:qꝛ dcm̄ ē i p̄tītis cōe eē q̄titati ꝛ ſube nō hie ꝯriū. Pōt āt ꝛ h ꝯña viſa i hūc modū cōpo ni.oē accñs qd corrūpit in aduētu foꝛe poſterioris nō ꝓ p̄uū illi:nec p̄oꝛi foꝛe:ꝯriat accñtib° ſeqntib° formã po ſterioꝛē.h maioꝛ pꝫ i li° de lōgi^{te} ꝛ breui^{te} vite:qꝛ accñs duob° modis corrūpi pōt.vno° ꝑ viã ſequele.v.g.vt ingt ſpe qñ eſt accñs ꝓpriū ſic corrūpit riſibile ad hoīs corru ptionē. alio° corrūpi pt ꝑ ſe:qñ ñ ē ꝓpriū accñia foꝛe nec p̄cedētis nec ſeqntis:ſꝫ corrūpit tñ ꝑ ſucceſſuꝫ accñtl ꝯ trꝫ ſequētis formã genitā nouiter i mã:ē ḡ maioꝛ illa vera.

Contra pōnem la tinorum.

Tūc accipit h minoꝛ:ſꝫ dimēſio p̄cedēs ē accñs nō ꝓpriū foꝛe p̄oꝛi nec poſterioꝛi:ꝛ ꝑ ſe corrūpit ꝛ gñat noua. ḡ di mēſiōes ille ſūt luicē ꝯrie ꝑ ſe ſuccedētes ſe i eodē ſubo: eo° q̄ ſe ſuccedūt foꝛe ſubales:ꝛ ſic pꝫ ꝯña Auer. ¶ Dōꝫ itaꝗꝫ ꝙ corp° fieri ex ñ corpe ē ipoſe:nō qꝛ tūc idiui^{le} fie ret diui^{le}:ſꝫ qꝛ tūc dimēſiōes eēnt ꝯrie ꝓpe ꝛ ꝑ ſe: vt viſū ē. ¶ Ad formã dōꝫ ꝙ ens i gñe ē duob° modis.vno° cō poſe cū q̄libet cuiuſcūꝗꝫ gñis:vt foꝛa corpis.pōt.n.ſtare cū quolibet cuiuſcūꝗꝫ gñis:vt video. Aliud eſt ens i gñe qd cū aliq̄ ſtare pōt:ꝛ cū aliq̄ nō:vt foꝛa ignis:pt.n.ſtare cū gnōne ꝛ foꝛa leonis:ꝛ nō pt ſtare cū gnōne ꝛ foꝛa aq̄. tūc dōꝫ ꝙ lo^{do} ō ente p̄ mō ipoſe ē ipꝫ fieri ex p̄uōne ſui gñis nec i gñe nec ſimp'. Loq̄ndo z^{do}.hn̄ ē poſe:qꝛ ō fa cto hō fit ex ñ hoīe.iō pꝫ corp° fieri ex nō corpe eē ipoſe. hoieꝫ āt fieri ex nō hoīe ē necīū. Illō āt qd iducebat ex 3° celi nihil ē:qꝛ Auer.ibidē poſt cō.61.ſe expōit ꝛ vlt ꝙ dimēſio nō iſit corpi ſeu mãe niſi p̄cedat foꝛa ſube:ꝛ in eodē ꝯ^{to} igr:ca ꝙ ſup^{ca} exiſtat i mã ē:qꝛ p° foꝛa ſbal exi ſtit i ea.ſ.grauitas ꝛ leuitas.i.foꝛa corpis q̄ noīe graui^{tas} ꝛ leui^{tas} appellat vt clari° itelligit:ſꝫ ꝑſcruta° de h vt ſubdit ꝑtinet ad aliū locū.ſ.libꝝ ō ſuba orbis ibidē cō.61.poſſet ēt i h loco videri qd ſit iſta itermiata dimēſio:ꝛ qd termi nus eī°:ꝛ quō ite' i mã an actu an po° ꝛ an q̄litates p° trā ſmuteñt qñ foꝛe eoꝝ trāſmutāt:ꝛ mlta alia q̄ nō oꝫ vt h dicāt:qꝛ viſa ſūt i li° ō ſuba orb:ꝛ alibi i mīris meis ap pologia vide. (Sꝫ id qd.) Cū vilificauit ammō opionē il lā:ꝛ ammō ſlauit:h i loco trāſit ad examē z^{i} ſui dicti:ꝛ p̄ reperis illōꝫ igr:ſꝫ id qd dixit.vꝫ ꝙ corp° nō eſt me^{m} ad aīaꝫ:neꝗꝫ i creatiōe cor^{m} neꝗꝫ i ſpēb° aīaꝝ. Sbdit examē ꝛ.d.dicim° ꝙ h ē iuxͣ opionē q̄rūdā pſoꝝ q̄ opiati ſūt ꝙ dās foꝛas cor^{m} iaiatoꝝ ꝛ aiatoꝝ ē ſuba ſepata vl ite^{a}: vel aīa ſepata:cᵘ rōnē coꝝ igr:qꝛ ipoſe ē apō iſtos ꝙ corp° aīa tū vl iaiatū poſſit dare foꝛaꝫ:ē ḡ vna ꝓpō coꝝ:nullū cor p° dat foꝛaꝫ:ꝛ deīn accepit q̄ſi h^{ac}:ꝛ igr:poſito ꝙ celū ē cor pus aiatū:ē ḡ h^{m}:ſꝫ celū ē corp° aiatū dedit ꝯñē:ꝛ igr.ḡ i poſe ē:ꝙ illō corp° poſſit dare aliq̄ꝫ foꝛaꝫ gnābilē ꝛ corru ptibilē:aut aīaꝫ aut q̄cūꝗꝫ aliā formã. (Nāꝗꝫ.) Doc i lo co ꝑſyllās a^{m}:ꝛ pt i hūc mo^{m} cōpōi:nullū agēs me^{te} cor^{e} pt agē foꝛas ſeu aīas:accepit h^{m}:ꝛ dꝛ.nāꝗꝫ corp° agit niſi du° cor^{e} me^{te}:deīn accepit a^{am}:ꝛ igr:ꝛ qd ſic ſe hꝫ ipoſe ē ꝙ ab eo ꝓcedat foꝛa neꝗꝫ aīa.cᵘ rōnē replicauit.d.ſ.n.ē ō nã cor^{m} inq̄ntū corp° agē ſbalē foꝛaꝫ nꝫ aīaꝫ. ¶ Debes ſcire ꝙ Auer.vꝛ ſꝫ illos cōmitterē circulū:qꝛ volunt ꝓba re aīaꝫ ñ agē me^{te} cor^{e}.ꝛ ꝓbauit ꝑ h:qꝛ nllꝫ corp° dat for mas:deīn ꝓbāt hāc accepit.nullū agēs me^{te} cor^{e} agit for mas.mō h ꝓbō a^{te} ē ꝯ quā itēdit.ḡ i opione illoꝝ cōmit tit circulū pt dici ꝙ h ꝓpō ē vlioꝛ q̄ꝫ ꝯ declanda.ꝯ.n.de clanda erat.nlla aīa agit me^{te} cor^{e}. Sꝫ ꝓbō h ē.nllꝫ agēs me^{te} cor^{e} agit foꝛas ꝛc.mō q̄ ſt vlioꝛa ſt notioꝛa.ḡ h ñ vꝛ circulus cōmitti vt pꝫ. (Et h.) Cōpat opionēꝫ illā opio ni Plonis:ꝛ igr:ꝛ h ē ſile opioni Plonis i foꝛis ſepatis a mã. ¶ Debes ſcire ꝙ ſilr h aīr eſt q̄dāmō idē:ꝛ q̄dāmō alteꝝ. Idē gdē:qꝛ quēadmo^{m} Plo dꝛ foꝛas reꝝ ñ a cor poꝛib° effluī in mãꝗꝫ.ſic ꝛ h enunciat opio. diuerſa gdē qꝛ Plo ꝯceſſit nūeꝝ foꝛaꝝ ſepataꝝ ſꝫ nūeꝝ ſpēꝝ gnāu doꝝ.opio aūt h.vnū tñ agēs oīb° ſufficē dic.ꝛ foꝛte opio iſta ē oīno opio Plonis:vt Themiſti° dꝛ:ſꝫ quō ſit h.for te dicā ī poſt. (Et h^{c}.) Cū dixit h iduc̄ opionis auctorē ꝛ igr:ꝛ h ē expſſe opio Aui.ꝛ pſoꝝ ſaracēoꝝ ſeq̄ciū ei° q̄ aſſerūt.ſ.māifeſtāt ipoꝝ opiones dicētes ꝙ corp° agit in corp° calitatē ſeu friditatē.ſ.illō corp° agēs qd apud eos ē corp° celeſte.eſt ḡ ꝓpō vna.ꝙ corp° ñ agit niſi q̄litates:vt dꝛ Auer.de mēte hoꝝ.7° me^{te} cō.31.ꝛ cō.18.ſꝫ illud qd dat foꝛas ſubales maxīe aīas:eſt ſine du° ens ſepatū:qd apō eos nūcupat dās foꝛas:arabice tñ colchodea. (Alij vo.) iduc̄ opionē verā oīno illi oppoſitā:ꝛ igr:totū ꝯriū iſtoꝝ

opinant. vz q illd qd dat foias corpoz e corp? hns illes foias i spe vl in gne foie recipientiu.i.gnatoz.id imulit.g apd eos viua cor? efficiut: vt apte declar i aialib? r i silib? gnabilib? eis.i.ex mascul r femis pcreatis.v.g.plat i.aial eni aial genuit: r plata plata. (Sz illa.) Cu dixit opione pdicta: soluit motiuu illi? fortissimu: erat.n.arg? ei? o aialib? ex putrefactioe genitis vbi no e mas nz femia: r tn fiut. (Redder Auer. sz illa aialia q ex putre?? fiut gnantur ex cor?? orbiu.i.stellis: r ipa cor?.f. stelle dat eis vita: qz viua st: igr.n. Auer. iz? meta.co.18.q calor celestia i aere vl aq diffusus aialia gnat ex putredie fca. ecce quo n ops recurre ad forma sepata. Redit ad id qd dixit: r in gt r ad asseredu hac opione.f. de formis hns saraceni mltas anctes.i.rones q nos ditu ad pns dimittim? pp nimia plixitate vboz. (Et hz.) Induc arg? alg. o saracenos r d?: r hs rone ar? Alg.o.sup eos sic q n e ipole q i aialib? sit qda aia.ftedit die q sint i aialib? corpoz aie appropate ad gnandu alias foias.vz aiatoz vl inaiatoz: est g vis q n ico? ce foias nales q i me? agut: qz aias vt foie aialiu: qz foias vt foie eloz. Et adduc pfirmatione ex sesu.r d?.vn mirandu e de hoib? dimittetib? op? sesibile r apperta pba?? sume seqntib?.ipsi.n.appodiates se sup pbabilia vba destruut demra??.id p?? ce hoz hoium: r d? qre decetimo poti? oz ho tal cu seqb? sire reputari in maxia prauitate: r maxie qn h.i.opio pdices sesui repit: l.e pca ab excellentib? prudetib? q i arduo ite? sut pusi a deo glioso.i.qb? de? gliosus dedit arduu ite?.l.summa prudetia.isti gde viri st certe maxie detestadi vilipedediq3.

Et cu h sit ita pp bonu ops aliq die d illa colchodea q latie dator foiaz expoit dicta ite?.aia r subast seu foia sepata: r i pmis q plonis snia.z? q arabu r alioz. 3? r vltio q Ap.i hq ito exultas ite o. Et lz de h sit dictu aligd in h lib? sep repetedo aligd noui adda qd r vtile r dignu legetib? appebit. Ingt q plo i timeo. Quocirca sic ro h nob pbabil psuadet dcz e huc mudu aial ce.idq itellas reuera dina prudetia pstitutu: r cu dixisset aial h qd mud? d: ad c? silitudine sit pductu trasit ad aias: r g: aias at i ei? me? collocauit q p totu tedit atq ea corp? ips exteri? circuitexit. Ut g plonis snia itelligat p dbes scire ips posuisse p? r iforme mole mudi q formata r mox formata qdamo pus q aiata: ordo.n.nae ex ipfecto ad pfectu pcedit: no qz iformitas an formatione fuerit f.u tps vel for?? cor?? an a aiaz: sz h ordo ronis est: r vt cogfic tu foiale naz foiatiois corporee gra q corporea foiatione gra aie tadq finis ce diuit? istitutu: ordine illus plo expsit vbis fere sesib?: attn ad ronis ordine ips adaptare op? e.

De colchodea.

Po3 platonis.

(2? debes et scire fm plonis snia q?tuor ptinet ad mudi aia seu spu.p? gde ite? i se manes imobil orbiu sparusq motor ab auctore rez institut?.z? spe aia motor mobilis gdesz mobilis per seips. 3? ite? qda bnic aie a deo diuit? istra.4? na.i.semiaria vitalisq v?ab aia passiz ifusa manet g plonis snia q?tu ad h mudi spuz r ce ite?: aia: inte?? r nam: ite? gde put rector orbiu di: motor tn imobil: aia vo put r motor d orbiu: r a seipsa moueri r pot r mouet. Di r ite? put oiuz rez est puidetia. di r na put ab ea res oes r pereant r in esse sublimi sustinent. Et lz oia hec aie fm rei vitate ascribant: inte? gde r aia sube st spu: vt spus e ite? at r na qlitates sut r ob illo effluetes tn aiali q mud? d rone mae ilunt magis: vt dicit plo.

Quatuor ad aiam mundi ptinent.

(3? debes scire oia elnta ad hoz q?tuor imagies ce: ignis.n.itellz h? spus refert terra r illi? nam: ite?? aer: aq deniq aiaz: sut at itellui 3? ppa: e.n.ididuus vniforis et etern?. na diuua multiformis r tpalis: aia vo iter hec medis p inte?? gde magis ite? ipsi? pticeps eua dit. Per aiale vo po?? cu na poti? q cu inte? psentit. qua ebre ptis idiuidus d: ptis q diuua.ite vniformis sir r

Nota

multiforis.rursus eterna.r pti r tpalis. qz igif ignis iter elta ididu? est magis vniforis r etern? magis.id ite? refert: qz vo terra diuua difforis et tpalis pl? aliis repit.id nam refert. qz vo aia me? e.id q?tu ad ite?? aeri attribuitur: q?tu ad aiatione aq. q?tuor itaq elta illoz q?tuor imagies referut. (P.q?tuor vite stellaz hoz imagies et declarat saturnia: iouial: venerea: dionysiaca. Saturnia gde ite? refert. Iouialis at ite?? ad actione ia mobile dclinate. Venerea et aiale refert vnite ia nam amate. Dionysiaca naz r maz refert. (P.sus 4? i vniuerso pnuerant. p? gde imagiar? ite? repitat. h n. vn? exsistit foias rez pticulares attigetevt ille vles.attingens inq itrisec?. id nullis eget inst??: quedadmodu r intellus: neq e pcedit vidz: neq patif. id intellm refert. z? vo sensus coia est in aialib?: r h inte?? refert.est.n.cois r ex pcedes.3? exterior sensus in aialibus pticularib? vltra vim rone ia per inst?? singula distributus h gde vim aiale refert: eo quia extra se porrigit atq a passione exteriores mutat.4? deniq sensus a pithagoricis platis pcedit: r id gde stupidu nullum iaz hns iudiciu qlitatis: sz in sola positu passione voluptatis cuiusda atq doloris. Et h gdez sensus natura illi? tenet spus. Declaratu itaq hetur illoz q?tuor fere totu mudu huc foiaz. Istoz et hi ordo i huc mo?: qa mudi gde ma neq alr suscipit aiaz q p naz: neq alr ite?? q p aiaz: nz alr ite? q p ite??. sic vq p terra accipit aqua. p hac aere. p huc ignem. (4? debes scire q z? e ad deu ordo rez. vn? gde q ab eo pcedut. alter q pcedetes puertunt ad ips. Cu igit h ex plonis snia colligat i huc modu vba plonis iterpremur. Dic.n.aiaz i ei? me? collocauit q p totu tedit. atq ea corp? ips ex?? circuitexit. h gde igif illos duos ordies signat.cu.n.d aiaz i me? ei? collocauit q p totu tedit r c.ordine pcededi rez ex deo signat. Cu vo igt atq ea corp? ips ex?? circuitexit: ordine rez pcedetiu i deu declat: qn.n.mud? ea i deu redit ex mole r sui naz extendit cu puertat i id qd supra mo? repit. (Vis et vt copone aie ad totu corp? r oes ptes pscribit.ad corp? gde cu d eaz me? collocasse.ad ptes et oes cu ait: q p totuz tedit.hec.n.aia totu tenet r singlas ptes.replet: sz.n.illa q?tuor oes fere mudi ptes tenet: qz p ite? igne saturnu r imagiariu sesus.p ite?? iouiale aere r coez sesu.p aiaz venerea aqz exteriore sesus ptl. p naz dionysiaca tra nale sesu ptiet. ista itaq aia totu e: r oe totu qd put i me? sita e oe: put singlas tenet ptes singul ei? gdib?. h sic q foialr. ex Proculo r Porphy? excipiut i h? loci cometatio e.gd igif sit mudi aia: r quo ad ipm r singlas ptes se heat fm plonis snia: dcm sit iam. (Supest mo die quo hos formatorez r maxie aias pereant quo illas foiat. dcz itaq q cu de? oia possit cu aia h i sui reditu i illu illustrei appetitu accesso illi iberear: iberedo foiet oia in mete sibi iherete nas rez creadaz effingit: i eaq spiritali na qdamo vt ita loqr depigut oia q i cor?? isti setim?. hs igif rez spe iru dei fortito qdamo i illi? aie mete pceptas: depictasq n dubitam? ideas ce sz plonis sniam. cu igf aia h oiuz spes teneat merito oiuz foiatrix r artifex rez dici dz. h vtiq aia oium rez foias pduct i ma put eaz silachra pcocipit. Mod? at foiatois h e: cu ma digna sit recipe foias: r meritu expectat ab hac ipsa ppa idea pcocepta foiaz dat sz meritu mae. hac at opione Them? i 3? d aia c?.27. qda mo pdicat: igt.n.sol? ite? agens ppe r maxie ce cend? e foias imo vo foia foiaz: iferiora.n.cetera mo suboz loco: mo foiaz hnt. (Hac r pterea id Them? i d aia p c?.23. declauit ex?: qd videas. quo gd igf h aia pcreat etiu foias r q sint idee r vbi sint sit dcz mo. h itaq plonis opio p nuc credat: lz copla sint nectia ad illi? expone: vt d auctore ei? an de? ei creauit: r an ipa creata viz heat in aias ronales r qda alia q n sut h? loci: sz i li? d ite? fmone pduxu igre.

Duplex ordo rez ad deu.

(Supest

Pō arabum. ¶ Supest mō arabū sniam τ adducere τ declare āmō. debes ḡ scire φ spa actiuoꝝ τ passiuoꝝ gubernatiōe idiget forte nō minori q̄ʒ singulas orbis: τ qꝛ oīs orbis indiget motore: iō dixit totā hāc sperā motorē idigere. est aūt motor duob⁹ modis: qdā pri⁹ p totā q̄titatē mobilis: qdā in idiuisibili ↄsistēs: motor.n. qui tpe finito mouet ab eis ponit ptibilis τ diuisibilis: q vo tpe mouet eterno τ impartibilis τ indiuisibilis existit. h igit motor cū hēat sperā τ gubnet τ tpe moueat eterno: hac de re etern⁹ impartibilis existit simplr. Di gdeʒ hic motor. forma spe. dator formaꝝ. inte⁹ sepata. intells τ aīa. put diuersis hitudinibus sperā hāc respicit. respicit.n. p̄ hāc sperā put istā ↄseruat in eē τ in opōne sua: τ qꝛ forma pⁱⁿ est essendi τ opandi absolute. iō re⁹ hʒ foīa dī tot⁹ spere. Dicit et scdo dator formaꝝ latine. arabice vo colchodea ab opatiōe pticulariū reꝝ. est eni agēs oēs formas in materya ab extrīseco ponēs eas ibi ex nihilo ſm arabum pncipia. ḡ hoc re⁹ dator formaꝝ: vel agens formas dici meret. Dicit 3° inte⁹: qꝛ oē agēs p cognitionē puidentia aliq̄ effect⁹ agit. τ qꝛ nulla est puidēns maior hac isti⁹: iō merito dī itellītia ab excellētia opatiōis itellectiue: queadmoduʒ dicimus margaritā eē albedinē p q̄to albissima repit. Dicit 4° ite⁹. qꝛ queadmodū ite⁹ nō organo: sʒ occulte opat itelligēdo τ discurrēdo: sic τ hec foīa sine istitutis opat τ sine oi māifestatiōe: τ iō itells dici pōt. Di τ aīa: qꝛ aīatū ab inaīato dit in viuendo. in lib° de aīa p̄ τ z°. viuere aūt multip⁹ dicto qd mouet a se: τ crescit a se. τ viuē dicim⁹ qꝛ igit oīa q̄ mouent hic rōne illi⁹ mouent τ crescunt: iō aīa dici nō dubitat. pōt ḡ colligi ex his qd qdē sit aīa vl forma ista: τ quot hitudinib⁹ sperā hāc respicit. τ hec sūt q̄ ex 9° meta. Auic. exhunt. τ dubia huic ↄtingētia tetigi in lib° de ite⁹ i ppōne. d. ab eterno imobili nō puenit nouū. hec itaq̄ arabū existit opio: q̄ forte parū aut nihil ab opione platonis differre vr: nisi φ plonis opio altiora tāgit. attn̄ si qs voluerit ampliare. τ hāc in illā reducet τ faciet.

Pō peri pateticoꝝ ¶ Supest τ mō pipa^{coꝝ} sniam in breui explicare. latī⁹.n. i 7° meta. cō. 31. τ i 12° meta. cō. 18. Auer. exposuit. τ p totū libꝛū de gnōne aīaliū τc. ¶ Debes ḡ scire vt Auer. d^t ↄ^{to}. 36. 12^i. τ. 18. eiusdē oēs foīas ↄtineri actu in p̄ motore. τ po^e in p̄^a mā. τ nō itelligo actu foīalr sic ignis ↄ^{ti} calorē actu foīali put τ ipe actu calus existit. sʒ ite⁹ actu pductiuo eo φ nihil existit pductū qn a vtute p̄mi in mā ponat. τ h act⁹ pfectissim⁹ est. Itē nec itelligo po^{am}. s. ita φ nihil existat i mā an̄ foīoꝝ extractionē. eēt.n. forme crea⁹ τ nō gnō qn̄ res fieret. oʒ ḡ vt aliq̄ mō foīe existāt in mā: τ ipole ē vt existāt ſʒ ptē τ ſʒ ptē nō. qꝛ tūc gnō tm̄ foīe intēsio eēt: τ corruptio foīe remissio. nec existūt foīe ſm eēntiā in mā: qꝛ tūc in gnōne res nō acgreret nomē nec diffōnē: nec i corruptiōe depderet id. ḡ oʒ vt q̄dāmō existāt ibi: τ q̄dāmō fiāt. Iō debes scire φ vle ē po^a pticularia. actu vo nullū. aduenietib⁹.n. dijs ppijs. vle efficit τ pti^{re}. ḡ vle me^m ē iter nihil τ eē actu. extimādū ē igit in mā eē aliq̄ formā vlem q̄ oēs poles eē ↄtieat q̄ sit velut icboatio q̄dā vlis τ velut foīa māe ppart ab ea extra isepabil. hec si dece licētia dicēdi: foīa corpis existit ō gnē subē. hec.n. foīa vlis existit. po^a ḡ ↄtinet τ oēs poles fieri po^a. τ ſm φ foīe fiūt ppe hec foīa spēʒ ppiā accipit. gnō itaq̄ nihil aliō ē nisi foīe spe^{ca} ab hō gnābili extractio. itelligo ḡ oēs foīas ↄtieri in mā in po^a. i. in foīa cor^{li} q̄ po^a formal ē oiuʒ. vt Albt⁹ dic. quō ḡ foīe sint in p̄ motore: quōq̄ in po^a in p̄^a mā sic decl̄. ¶ Dōʒ vlteri⁹ φ oēs res nāles po^{as} τ vtutes hnt. h.n. sēsu τ rōnē māifestat i hūc modū. videm⁹.n. calorē vtutē eē ignis. τ frig⁹ vtutē eē aque. τ qꝛ oē igbile ↄtinet i re nobili. τ ipfectū i re pfecta: vt sensu fere cōphēsibile ē. opʒ vtutē caloris ab ignis eēn^a emanare τ fluē: τ vlr posterioris vt⁹ sēp i altioris po^a ↄtiet. ḡ oʒ dīc oēs res vtutes hīe actiuas. ¶ His visis Ar. opio est: vnū eē agēs qd p̄^a foīa. p̄^a finis. p̄^m efficiēs oium rerū existit: τ h p̄^a existit motor. ē.n. p̄^a foīa put oēs res i eē cōsuat: p̄^a finis put in ipʒ redeūt entia. τ gra h⁹ existūt. τ p̄^m efficiēs: qꝛ vl oīa fecit vel in vtute ei⁹ agētia agūt. sūt.n. agen^a pticlaria velut ist^{ra} illi⁹: sic Ar. ō gnōne z°. τ Auer. 8° phy. cō. 46. τ. 47. vi dic. Quid igit sit p̄^a foīa apō Ar. τ quō ab ea res fiāt: τ quō arabū τ plonis opio cū Ar. cōueniat τ dīat sic declr̄ itm̄. rōnes τ fundamēta haꝝ opionū vsq̄ in aliū trāsferant locū. ALGA. DV. III.

At Algazel rn̄dēs p pbis. Et si aliqs diceret φ lʒ supmū celū vl sol vl aliō corp⁹ supceleste terminatū sit in sua mēsura magnitudis nō ē impole qn possit eē mai⁹ vel min⁹. ḡ opʒ φ illā mēsurā terminatā quā mō hʒ ab aliquo appropriāte hēat. ḡ nullū corp⁹ supceleste ē primū ens. Nos vo rn̄demus eis qua rōne negatis φ illuō corp⁹ in vltia sine magnitudis: q̄ nālr repiri pōt: sit ita φ ipole est φ sit mai⁹ illo: Et illō ↄtinet oia entia. ḡ dicitis primū cātū eē supmū celoꝝ mēsuratū ab illa mēsura sua ppria. Et alie mensure respectu subē sui primi cāti sūt iēqles: ſʒ approptiāt in quadā mēsura q̄ ordie entiū depēdet a deo. τ iō dicitis ipole esse φ aliā hēat mēsurā. Ampli⁹ si dicerēt φ primū cātū est primi orbis cā: τ hʒ pncipiū approptiās: vtputa voluntateʒ. Adhuc est petēdū q̄re voluit sibi dare hāc mēsurā τ nō aliā. Et ē māifestū φ ipsi negant distiguērē volūtatē. Pʒ ḡ φ isti nequeūt asserē φ primū corp⁹ orbiū hēat approptiās ex̄ se τc.

¶ Adduc Alg. h arg^m p pipa^{cos} postmodū ibi. (Nos vo.) Rn̄det ad illō. τ rō sic cōponit. nullū corp⁹ hns nūerū τ mēsurā sue magnitudis ab aliq̄ approptiāte illā sibi ē p̄mū ens seu p̄^m pn^m: sʒ corp⁹ celeste hʒ mēsurā sue mag^{is} τ terminū ei⁹ ab aliq̄ approptiāte. ḡ corp⁹ celeste nō p̄t eē p̄^m pn^m nec p̄^m ens. h^{ca} pbat. τ cōponit sic pbō. oē corp⁹ qd pōt eē mai⁹ τ min⁹ mēsurā sue magnitudis τ terminū ab aliq̄ extrin^{co} approptiāte hʒ. sʒ celū p̄t eē mai⁹ vl min⁹ q̄ʒ mō sit. ḡ mēsurā sue mag^{is} ab approptiāte hʒ ext^{co}. h⁹ p tāgit minorē psylli: τ igt. ait Alg. rn̄dēs p pbis. τ si aligs dicet: φ lʒ supmū celū vl sol vl aliō corp⁹ celeste terminatū sit i sua mēsura mag^{is} nō ē ipole qn possit eē mai⁹ vl min⁹. hec fuit minor. deīn accepit ↄnē psylli q̄ est minor sylli pncipal: τ igt. ḡ oʒ φ illā mēsurā tminatā quā mō hʒ ab aliq̄ appropante hēat. τ h fuit mior pncipal sylli. τ tādē dat ↄnē pncipal sylli: τ igt. ḡ nullū corp⁹ celeste ē p̄^m ens. h⁹ igit ē arg^{tū} pi^{coꝝ} vt d^t Alg. (Nos vo.) Cū adduxit fortissimū arg^m. vlt mō soluē illō. Et ad formā dōʒ φ mior sylli pn^{is} fla est. q.n. dic corp⁹ celeste hīe eē p̄^m entiū τ eē p̄^m pn^m dicet φ nō hʒ approptians sibi mag^{em} τ terminū. ¶ Ad psyllʒ dōm foīalr: φ iteꝝ minor fla ē. nō.n. p̄t corpus celeste mai⁹ eē vel min⁹. h⁹ sol. tm̄ tāgit z^{am} ptē. s. sol. ad psyllʒ. τ p illā vult hīe sol. ad sylīm: igt ḡ. nos vo rn̄demus eis q̄ rōne negatis φ illō corp⁹ i vltia fine mag^{is} q̄ repiri p̄t. i. q̄ rōne negatis maxi^m corp⁹: qd ē ita mai⁹ qd ē in vltio mag^{is}: qꝛ hʒ mag^{em} q̄ maior repiri nō pōt i nā. sit ita φ ipole sit φ sit mai⁹ illo. est ḡ sensus sol. cur o pipatetici negatis eē ipole cor^e maxio dari mai⁹. h.n. nō debetis: qꝛ ex q̄ maximū est: ipole est eo dari mai⁹: τ p hoc

vult dīc ꝙ minor.d.corpe celesti posse dari mai⁹ eē ppōne ſtaꝫ:cū corp⁹ celeste sit maximū qđ repiri pōt in rerū nā.(Et illō.)Dat cāꝫ sue sol.ſ.cur nō ſit mai⁹ illo repiri. ꝛ illa rō pōt sic cōponi.corp⁹ qđ cōtinet oīa entia pīcia ꝛ posīa ē maximū qđ pōt repiri:ſꝫ p̄ᵐ cātū.ſ.p̄ᵐ celū qđ est octau⁹ orb ↄtinet oīa entia pīcia. ğ eo nō pōt dari mai⁹. h⁹ tāgit minorē.ꝛ igr.ꝛ illō ↄtiet oīa entia.i.pītia:ꝛ ifert ↄnē.d.ğ dī p̄ᵐ cātū eē ſupmū celoꝝ mēſuratū ab illa mēſura sua ppa.i.ğ octau⁹ orb ita mēſurat̃ a sua mēſura ppa ꝙ nō pōt eē mai⁹ vł min⁹.(Et alie mēſure.)Hoc i loco psoluit q̄dā obiectionē.dixit.n.Alga.iō nō posse dari corp⁹ mai⁹ corpe celesti:qꝛ illud ē maximū:ꝛ qꝛ est maximū.iō nō pōt suscipe mai⁹ nec min⁹.mō ex hac cā posset fieri obio h̄ mō.oē corp⁹ nō maximū pōt eē min⁹ vł maius.ſꝫ qlibet orb excepto 8ᵒ ē nō maxim⁹.ğ qlibet orbis excepto 8ᵒ pōt suscipe mai⁹ ꝛ min⁹.Rńdet Auer.ꝛ sola sol.ↄsistit in h̄: ꝙ lꝫ corp⁹ maximū n̄ possit suscipe mai⁹ nec min⁹ nō pp̄ h̄ seq̄t̃ ꝙ oē corp⁹ n̄ maximū possit suscipe mai⁹ aut min⁹:qꝛ orbes iferiores ꝛ ſi sint nō maximi. hñt tñ mēſuras ppas ꝛ iſepabiles. iō illa maior hꝫ itelli de nō maximis carētibus mēſuris ppꝛijs:cuiꝰ sūt elra ꝛ alia gnābilia.ingr ğ.ꝛ alie mēſure.i.orbiū iferioꝝ respectu sube sui p̄mi cāti.i.re⁹ 8ᵘᵐ orb sūt ieq̄les.i.minores:vł eq̄les vt hꝫ alia trāſlatio.i.eodeꝫ mō iſepabiles ab eis.ꝛ ſi stat ieq̄les dꝫ dicē posi:ſꝫ approp̄ant.i.illas hñt tāq̄ ppas in q̄dā mēſura q̄ ordine entiū deps a deo.ꝛ tūc ↄcludit.d.ꝛ iō dī ipoſe eē ꝙ oīa hēant mēſurā.℃ Debes scire ꝙ orbes sūt ieq̄les magnitudib⁹ ppꝛijs pp̄ itelligentias vt dic̄ Auer.iz⁹ meta.cō.44.qꝛ.n.ite⁹ lūe fuit mioris v̄tutis.iō magnitudo lune dꝫ eē minor.ꝛ qꝛ v̄tus p̄mi motoris est maxia.iō mag⁹ p̄mi orbis ē maxia:pp̄ igr̃ ordinē entiū.i. ite⁹ mouētiū gra entiū orbes sunt ineq̄les in magnitudinib⁹.ꝛ qꝛ ille ordo ē ēētialis. iō mēſure sunt ppe ꝛ ēētiales illis.(Ampli⁹.)Adhuc addat̃ zᵐ obionē.ꝛ ingr.ampli⁹ ſi dicerēt ꝙ p̄ᵐ cātū est cā p̄mi orbis.i.ſi dicerēt p̄mā inteᵐ eē cāꝫ p̄mi orbis ꝛ hꝫ p̄ᵐ approp̄ans:vtputa volūtatē q̄ sup.ē ↄtingēs ad vtrāq; pte.ğ orb 8ᵘᵒ pōt eē mai⁹ vel min⁹ qđ q̄ mō sit.pōt ğ in hūc modū ex his v̄bis rō cōponi.oē corp⁹ cātū ab agēte libo volūtatē hñte pōt eē mai⁹ vel min⁹:ſꝫ corp⁹ octauū est corp⁹ cātuꝫ ab agēte libo volūtatē hñte.ğ in p̄ᵃ figura octau⁹ orb pōt eē maior vł minor. ℃ Debes scire ꝙ Alg.vsus est li p̄ᵐ cātū.vno⁹ p orbe toto aiato:vt in illo loco.(ğ dī ꝙ p̄ᵐ cātū ꝛc̃.)Nūc v̄o velł p ite⁹ illi⁹ p̄mi cāti.i.illi⁹ p̄mi orb.ꝛ forte lr̄a superior errata fuit vitio scriptoris.ꝛ dꝫ stare. ğ dī p̄ᵐ cātū iferre ſupmū celoꝝ mēſuratū ab illa mēſura sua ppa.ꝛ tūc ↄ illa intellit̃ sic.ğ p̄ᵃ inte⁹ dꝫ iferre.i.cāre p̄ᵐ orbē in illa mēſura in q̄ nō ē iſepabilr ꝛ ppe.ꝛ sic sermones ↄcordant̃ iuicē.(Adhuc.)Obgīt iteꝝ ↄ hāc sol.ꝛ ingr.posito sup.ꝙ ita sit . adhuc ē petēdū q̄re voluit sibi dare hāc mēſurā ꝛ nō aliā:ꝛ pōt argui h̄ mō.ab indm̄ti nō puenit actio:ſꝫ volūtas p̄mi cāti p vos ē idm̄s simpr̄. ğ ab ea nō puenit actio.(Et ē.)z⁹ arguit ↄ eos inducēdo eos ad ↄdictionē.ꝛ ingr.ꝛ ē māifeᵐ ꝙ ipſi negāt volūtatē distiguētē.i.potētē distīcta ꝛ op⁹ cāre.ꝛ p ↄñs nūc ↄdicūt sibi.ꝛ tē recolligit sol.dī.pꝫ ğ ꝙ isti.i.pipa⁹ nequeūt. i.nō pñt asserē corp⁹ orbiū.i.8ᵘᵐ orbē hēre appropriās exᵃ se.i.agēs dās sibi mēſurā quā hꝫ. AVERRO.

Nos dicimus ꝙ hui⁹ hoīs v̄ba in hoc loco valde sunt admiranda. ipſe eniꝫ obijcit phis quodā argumēto dicētes ꝙ ipſi nequeūt asserere efficiētē p̄ter corp⁹ celeste:qꝛ idigerēt missione cuiuſdaꝫ radicis quā ipſi negāt. vꝫ ꝙ celi appropriant̃ in proprijs mēſuris rōne cauſe appropriātis : lꝫ alias magnitudines hēre possint. Et dicta cā appropriās opꝫ ꝙ sit antiq̄. Vñ Alga. errauit in h̄ loco in itētiōe nois appropriatiōis: qꝛ appropriatio de q̄ locuti sunt phi dissimilis ē appropriatiōi loquētiū: loquētes nāq; itēdūt p h̄ ꝙ distiguat̃ res a suo simili vł suo ↄrio:nō ꝙ sapia inclinet vnū ipſoꝝ similiū vel ↄrioꝝ magis q̄ alteꝝ. Sꝫ phi in hoc loco intēdūt p dictā appropriationē ꝙ sapia inferat in effectu id qđ hēt de sua nā: ꝛ hec est cā finalis. apud.n.phos nulla est q̄titas neq; qualitas in aliquo entiū: q̄ non sit ppter suā sapiam:q̄re nō euadet qn sit vnus duoꝝ. vꝫ aut qꝛ hoc est necāriuꝫ de nā act⁹ illi⁹ entis:aut qꝛ est ſm hñ eē. Si.n.in creatis eēt aliqua q̄titas vł qualitas ab illa sapia nō pducta sequeret̃ attribuere primo creatori seu efficiēti id qđ nō deberet attribui alicui vilissimo artifici mālī. Naꝫ nulli est dubiū ꝙ qlibet effect⁹ ab aliquo artifice factus diligit̃ : ꝛ cū puiſione ab eodē magro sit: ꝛ iō separata seu remota sapiētia a nature opibus remouet̃ etiā causa ab oib⁹ effectibus nature: qđ est contra oium phoꝝ radices ꝛ ↄclōnes. Patet ergo ꝙ opꝫ ꝙ mūdus habeat vnum efficiēs sagacissimū ꝛ sapientissimuꝫ a quo entia cuncta seriatim ministrētur.

℃ Cū iduxit Alg.sniaꝫ.vult h̄ in loco eā examinare.ꝛ p̄ ponit qđdā: ꝛ ingr:dicimus nos ꝙ v̄ba h⁹ hoīs in h̄ loco valde sūt admirāda.i.admiratiōe digna.(Ipſe.n.) Narrat dcm̄ Alg.deīn ibi.(Vñ Alga.)ponit ei⁹ errorē.ingr ergo.ipſe.n.obijcit phis q̄dā arg⁹.d. ꝙ ipſi nequeūt.i.nō pñt asserere efficiētē p̄ter corp⁹ celeste.i.qꝛ hñt dīc corp⁹ celeste eē p̄ᵐ agens.cui⁹ rōnē ingr.qꝛ idigerēt missione cuiuſdā radicis.i.cuiuſdā arg⁹ fundati in qdaꝫ p̄n⁹ quā radicem ipſi negāt explicat illā.d.vꝫ ꝙ celi approp̄ant̃ in ppꝛijs mēſuris rōne cāe appropriātis lꝫ alias mensuras hēe pñt. ꝛ dicta cā appropriās opꝫ ꝙ sit antiq̄. ℃ Debes scire ꝙ arg⁹ Alg.fundat̃ in h̄.phi ↄcedūt ꝙ cor⁹ celestia hñt duas mēſuras ab extrīseco⁹. sic ꝙ alias ab eodē hēre pñt. dicebat mō Alg. h̄ cā appropriās opꝫ vt sit antiq̄.i. etna.ꝛ agat p volūtatē:q̄re ğ plus egit hāc mag⁹ q̄ illā. hec igr̃ via fuit arg⁹ Alg.ↄ phos.(Vñ Alg.) Hoc i loco apponit Alg.errorē. ℃ Debes scire ꝙ appropriāns apud Auer.idē ē qđ agēs volēs.h̄ āt duob⁹ modis iuenit̃.vno mō qn̄ ſit p vo⁹ ei⁹ agē effectū idm̄tē a pte vtriuſq;:sui ſ.ꝛ effect⁹.qn̄ ex pte sui agē pōt vtrūq;:ꝛ qn̄ a pte effect⁹ ſit eē receptio indm̄s ad vtrūq;:sic.v.g.pōt diues dare tibi pecūias:ꝛ nō pōt.ꝛ tu recipe ꝛ nō.aliud ē agēs p voᵐ ꝛ iteᵐ pūt agit id qđ ē natū effect⁹ recipe ꝛ nō alr.Et dī h̄ agēs vo⁹ p q̄to agit effectū ꝛ itellīt ꝛ vlt suū ꝛ ab illo nō expectat aliqđ remuᵐ ꝛ h̄ re⁹ dī agēs volēs.p̄ mō leges ponūt deū eē reꝝ auctorē. zᵒ phi vt visū ē loco h̄.igr mō Auer.vñ Alg.errauit in h̄ loco iten⁹ nois appropriās.i.pp̄ equocationē h⁹ nois appropriās.i.agēs volēs: qꝛ approp̄atio d̄ q̄ locuti sūt phi dissilis ē approp̄atiōi loquētiū.i.qꝛ alr̄ capiūt agēs approp̄ans theologi alr̄ phi:ꝛ h̄ declat.d.loq̄ntes nāq; itēdūt p h̄ ꝙ distiguit̃ res a suo sili vel suo ↄrio.i. intelligūt appropriās p agēte ↄcipiēte duo oppo⁹ silia posīa indifferēter fieri:nō ꝙ sapia inclinet

Propter intelligentias orbes sunt inequales.

Quid sit appropriatio.

net vnū ipsoꝝ silius vel ɔ̃trioꝝ magis q̃ alteꝝ.i.ite^9 idifferētiā reꝝ: put equalr possia sunt fieri: ad quoꝝ neutrū plus iclinat itellus agētis magis q̃ ad alteꝝ. est ergo appropriās vno^9 agēs potēs agere opposita silia possia fieri equalr: ad quoꝝ neutrū plus iclinat q̃ ad alterū. (Sed phi.) Ponit z^m modū. ꝛ ingt. s; phi in h loco intendūt p dictā appropriationē ꝙ sapia iferat in effectu id qd̄ dēt de sua nā. ꝛ addit. ꝛ hec.i. sapia talis nō mō ē agēs veꝝ cā finalis. cui^9 rōnē dic. apud eni phos nulla est q̄titas.i. magnitudo neq̧ q̄litas.i. foīa. in aliq̄ entiū q̄ nō sit pp suaʒ supremā.i. grā pme sapie tāq̄ grā finis. ꝛ pp illā tāq̄ pp agēs. g̃ illa sapia est finalis ꝛ agēs cā. (Quare nō.) Quia dixit sapiam pmā dare id qd̄ nāe rei cōpetit qdā cōdaciit. ꝛ ingt. q̄re nō euadet qn sit vnū duoꝝ.i. qn recipiens nō recipiat pp vnū duoꝝ. vʒ aut q2 h est necīū simpr de nā act^9.i. effect^9 vel oppōnis illi^9 entis: aut q2 est fm bn̄ eē.i. fm meli^9. vificat g̃ z^9 modus sic. appropiāns est agēs itelligēs ꝛ volēs id qd̄ nāe rei ɔ̃uenit aut fm necessitatē simpr aut fm meli^9 nullā expectans retributionē ab effectu. ɔ̃ueniūt g̃ ꝛ dint. ɔ̃ueniūt qdē p̄ q̄ uterq̧ eā agēs p mō q̃ z^9 mō sūt volētia ꝛ itelligētia. dint p. q2 agēs p mō ē idifferēs ex pte vtriusq;: s; z^9 mō ē dterminatū ad vnū.s. ad id ad qd̄ nā expetit: aut necīo aut pp meli^9: ꝛ haꝝ ɔ̃ditiōes tetigit Auer. aliq̄s in lra vt pʒ. (Si.n.) Declat qd̄ dixit. dixit.n. ꝙ oīs q̄litas ꝛ oīs q̄titas pducta ē a sapia illa. h ondit. d. si.n. in creatis eēt aliq̄ q̄titas vl q̄litas nō pducta ab illa sapia. seqrē attribuē p creatori id vile qd̄ nō deberet attribui alicui vilissimo artifici materiali: qm agēti mālī cōpetit agē sine sapia. ꝛ h cōpeteret deo. g̃ id qd̄ cōpetit vilissimo cōpetit deo. (Nā.) Addūt exēplu ʒ q̄si ɔ̃ueniēs. ꝛ igt. nā nullū ē du^m ꝙ q̄libet effect^9 ab aliq̄ artifice fact^9 diligat. ꝛ cū puisiōe ab eodē magro fiat. si igit h cōpetit reb^9 h q̄to magis reb^9 ibi. (Et iō.) Dic cōdacit coīte^r. ꝛ igt. ꝛ iō sepata seu remota sapia pmi ab opibus nāe ēt remouet cā ab oīb^9 effectib^9 nāe: qd̄ ē ɔ̃ oīum phoꝝ radices.i. pn^a ꝛ pnes. ꝛ tē ɔ̃cludit ppositū qdā. d. pʒ g̃ ꝙ oʒ ꝙ mūd^9 hēat vnū efficiēs sagacissimū ꝛ sapiētissimū a q̄ entia cūcta seruatis ministrent. Et cū h^c sint ita pōt ad form ā orgᵗⁱ dici. l. ꝙ corp^9 celeste nō ē p^m agēs: q2 deps ab aliq̄ agēte appropriāte sibi q̄titatē ꝛ q̄litatē ab etno. ꝛ qn̄ arguit ɔ̃: qm tē illō agēs posset agē vtrūq; ꝛc. nego ɔ̃ñiaʒ: qm illud appropriās nō est vniuoce dcm̄ cū agēte de q̄ loquunt theologi. agit.n. p vo^tem ꝛ intellm fm necītatē rei pasiue: vt dcm̄ ē. ꝛ iō corp^9 celeste nō pōt recipe quātitatē maiorē nec minorē: qm nō habuit illā tm̄ pp agētis desideriū: s; ex dterminatiōe sue nāe: vt dcm̄ ē. pm^9 g̃ motor icorpore^9 ē: vtrū vo celeste corp^9 possit esse sub maiori vl minori mag^ne. Et veꝝ sapia pmi sit ad oēs res: ꝛ q̄uo sit: ꝛ qd vo^tas pmi: ꝛ q̄uo cōcurrit: dicta sunt in alijs disputatiōib^9: iō nō expedit h in loco repetere.

Et sic finis expositionis none disputationis.

Decima disputatio Algaçelis cuʒ phis in qua ostendit debilitatem ipsorum in eo quod asserunt.s. ꝙ ipse deus scit genera ꝛ species vniuersali modo. DV. I.

Ait Alga. q2 apud hāc opionē ɔ̃cedentes ens ɔ̃cludit in duob^9. vʒ in antiquo ꝛ inouato. ꝛ nihil ē apud eos antiquū nisi deus ꝛ sue denominationes: ꝛ oīa p̄ter eū inouata sunt sua ppria volūtate. Cōcludit igit ab istis supposit vna ppōnecīa i scia dei. vʒ ꝙ oia sciūtur ab eo. Quia oīa vult ꝛ sua ppria volūtate inouantur. supposito g̃ ꝙ ipse vult ꝛ scit id qd̄ vult. g̃ ipse de^9 est vn^9 necīo: ꝛ qdlibet vnū scit alia p̄ter seipm. quare apud istos oia sciunt ab eodē deo bñdicto: ꝛ hoc patefactū est eis. supposito ꝙ ipse vellet mundi innouationem.

Cū expedita sit disputatio 9^a. h in loco io^ma aggredit q̄ est q̄d āmō ad sciam dei ptinēs: ꝛ ad ei^9 cōpōnē: q2 vt dixi. qd̄ de scia est qd̄ de cōpōne dei ex denolatiōe ꝛ hōr vt visuʒ est. g̃ dōm est de scia pmi: l; sit in pte dcm̄: ꝛ q̄si vli^9. h āt ad pticulariora ɔ̃descēdit. p g̃ Alg. ɔ̃cludit ppōnē vnā in q̄ erit vis qōnis. accepit g̃ ons q̄si cōpo^m. ꝛ dic. q2 apud ɔ̃cedētes hāc opionē ɔ̃cludit.i. diuidit ens in duobus. vʒ i āntiq̄.i. eterno ꝛ inouato.i. nouo. est g̃ p^9 ps: oē ens est eternū vl nouū. Et nihil ē apud eos āntiquū nisi de^9 et sue denoīatiōes.i. sua attributa ꝛ oia p̄ter eū inouata sūt ppā vo^te. est g̃ z^a ps. ꝙ oē ens p̄ter deū nouū ē: ꝛ solus deus etern^9 oia noua agēs sua vo^te. h est totū añs. tūc dedit ppōnē q̄ si ɔ̃ñs. d. ɔ̃cludit igit ab istis suppositis vna scia necīa i scia dei. vʒ ꝙ oia sciunt ab eo. cui^9 rōnē dic: q2 oia vult. ꝛ sua ppa vo^te inouant. (Suppo^to g̃.) Cū ɔ̃cludit illā ppōnē adhuc pcedit. ꝛ p̄ accepit illā met ꝛ post infert alterā. ꝛ ingt. suppo^to g̃ ꝙ ipse vult: ꝛ ꝙ sciat id qd̄ vult. g̃ ipse de^9 est vn^9 necīo. h^c ɔ̃ñtia tenet: qm vna est p^a vo^tas ꝛ vna ē p^a scia. tūc accepit maiorē. ꝛ qdlibet vnū sup. lie^tas sciēs ꝛ volēs scit alia p̄ter seipm: ꝛ ɔ̃pōit minor accepta scilʒ ꝙ de^9 sit vn^9 sciēs ꝛc. ɔ̃cludit tē ɔ̃nē. d. q̄re apō istos oia sciunt ab eodē deo bñdicto. hñr g̃ due ppones. p^a. deus scit oia. z^a. de^9 scit oia ex seipm. (Et h.) Cōfirmat h auc̄te coꝝ. d. ꝛ h patefactū est eis. supposito ꝙ vellet inouationē mūdi.i. h maxie pʒ supposita mūdi nouitate fm theologos. h igit est itentū hui^9 loci. AVERRO.

Dicim^9 nos ꝙ Alg. pposuit hec v̄ba in nō pambuli: vt posset cōparari inter dicta sua ipsi^9 ꝛ phoꝝ v̄ba i dei scia. Et ē notādū ꝙ hec v̄ba sufficiētiora apparēt ex iprouiso q̃ phoꝝ v̄ba. q.n. bñ respicit loquētiū dicta pʒ ꝙ ipsi ponūt eū hoieʒ eternalē put assimilāt sciam dei in creaturis sciētie effectuū q̄ fiunt hūana volūtate. Et si aliqs eis dicat ꝙ sequeret ex hoc ꝙ de^9 sit corp^9: dicēt ꝙ eternale. ꝛ si iteꝝ eis dicat ꝙ corp^9 est inouatū. Oportebit eos ponere hoieʒ sine mā oia entia agēteʒ. g̃ erūt h v̄ba poeticalia ꝛ silitudinaria.

S; si diligēter respicerētur appereret clare locus erroris. nihil.n. magis distat a nā gñabiliuʒ ꝛ corruptibiliū entiū q̃ eternalis nā. ꝛ si sic. nō g̃ pōt verificari ꝙ repiat vna ꝛ eadē spēs differēs in eternitate. ꝛ nō eternitate. Sic̄ vnū gen^9 dīt seu variat se suis diuidētib^9 dīntijs. distantia.n. eternalis ab inouato maior ē distātia specierū ab inicē. Vñ mirādū est qualr pōt indiuiduū sensibile ad occultū seu ignotum trāsferri: cū ipsa abinuicē sunt in gradu ɔ̃rietatis: ꝛ si forte cōicarēt aliquo mō est tm̄ equioce. Quapropter nō dʒ trāsferri idiuiduū vni^9 coꝝ in alteꝝ.s. de noto ad ignotū. Et visio que addita est sup hūanū itellectū in hoie nō pōt p̄dicari de re. nisi de potētia mouente localr ex voluntate: ꝛ de

cōprehēſione p̄stit ex ſenſib⁹. Et ſenſus nō ſunt
dicto deo attribuendi: ⁊ maxie neq̧ mot⁹ loca
lis. Loq̄ntes tñ ipſi attribuūt deo ſenſus tres.
⁊ remouent ab eo motū abſolute. Uñ aut ipſi
attribuunt vitā ſilr̄ vite aialiū q̄ dat nečio hu
manā ſciaꝫ: aut dicēt q̄ erit eadē cū cōprehēſio
ne: vt dixit phi. ſ. q̄ ſcia vl̄ cōprehēſio dei idē eſt
qd̄ vita in ipſo deo. Rurſus volūtas aialiū eſt
appetit⁹ ducēs ad motū: ⁊ ē ſine dubio in hoie
⁊ alijs aialib⁹ ꝓuiſio vt ꝑficiat id qd̄ deſuit a ſe
ipſo. ḡ ſm̄ hoc opꝫ q̄ ipſe de⁹ hēat appetitū ꝑꝑ
quēdā defectū: ita q̄ ſit cā mot⁹ ⁊ act⁹ tā in ſe q̄ꝫ
in alijs. Uñ mirādū eſt qualr̄ ſit voluntas eter
nalis cauſa noui opis ſiue adiutor volīti ⁊ ipſi⁹
actiōis. Uel qualr̄ pōt imaginari qs volūtas ⁊
appetit⁹ añ op⁹ ⁊ in tp̄e opis: ⁊ poſt q̄ ſit vna
⁊ eadē: ⁊ nō ꝯtigat ei ꝑmutatio. Ampli⁹ cū ap
petit⁹ cā ſit mot⁹: ⁊ motus nō repiat̄ niſi in cor
pore. ḡ appetit⁹ nō repit̄ niſi in corpe aiato. Et
q̄ phi cauēt ſibi talia abſurda: iō volūtas apḣ.
eos. vꝫ diuina actus eſt ꝓcedens a ſciētia. Sed
ſcia inquātū ſcia eſt de duobus ꝯrijs: ſequit̄ ne
ceſſario q̄ qd̄libet ipſoꝝ ꝯrioꝝ ꝓcedat ab eo: ſꝫ
diceret q̄ nobilior ipſoꝝ ꝓcedat poti⁹ q̄ꝫ vilior
ſcilꝫ ab illo ſciēte. Et iō dicūt q̄ tres ſunt deno
minatiōes in deo. ſ. q̄ ſcit: ⁊ q̄ eſt nobilis: ⁊ q̄
eſt potēs: ⁊ dicūt q̄ ei⁹ voluntas ſcurrit in enti
bus iuxta ſuā ſciam ⁊ poſſe ipſi⁹ nō variat ſuaꝫ
volūtatē. Hec eſt opio phoꝝ in p̄ſenti ꝓpoſito.
Uñ qui de ſecta veritatē diligētiū cupit eſſe: ⁊
in amenis demōſtrationib⁹ delectat̄ pōt clariſ-
ſime diſtinguere ambages loquentiū a vigore
phoꝝ. Uñ dicimus q̄ beatus eſt cui de⁹ ꝓuidit
in ꝟitate dilectū. Preterea poſtq̄ꝫ Alga. deter
minauit ⁊ oſtendit vias ex quib⁹ loquētes aſſe
runt ſcientie denominationē: vt clarius potuit
incepit comparare inter illas vias ⁊ phoꝝ vi-
as in iſtis denominationibus: ⁊ eſt ſine dubio
opus rhetoricale: ⁊ hec ſunt verba ſua.

¶ Hoc in loco ꝓpōnes Alg. examiare itēdit: ⁊ p̊ narret q̄
de cā accepit ꝓpōnes eas: ⁊ ingt. dicim⁹ nos q̄ Alg. ꝑſup-
ponit hec v̄ba mō ꝑambuli: vt poſſit cōparari inter dicta
ſuiſipſi⁹ in dei ſcia ⁊ v̄ba phoꝝ. vult dicē q̄ iō ꝓpoſuit il-
las ꝓpōnes vt poſſit recte cōparo ſue opionis: ⁊ ꝑipa⁽ᶜᵒʳ⁾
itelli ⁊ ꝑfecte perpēdi. (Et eſt notādū.) Hoc in loco itē-
dit declare qūo diñt v̄ba ſeu opio ei⁹ ab v̄bis: ſeu opione
phoꝝ. ⁊ ingt. ⁊ eſt notādū q̄ hec v̄ba ſufficiētiora appent
ex iprouiſo q̄ꝫ v̄ba phoꝝ. eſt ḡ dīs q̄ opio Alg. eſt famo-
ſior ⁊ appentior opione ꝑipa⁽ᶜᵒʳ⁾. ⁊ dixit. (Ex improuiſo.)
Qm̄ ꝑſpecti rōnib⁹ vtriuſq̧ ptis opio Alg. certior habeti
vbi tñ imorabit̄: ⁊ rōnes ꝯſiderabunt̄ opio ꝑipateticoꝝ
reperiet̄ verior. (Qui. n. hñ.) Quia dixit q̄ opio Alg. eſt
appentior ex improuiſo: hoc declat. ⁊ iō debes ſcire q̄ il-
lud eſt noti⁹ qd̄ plus eſt famoſuꝫ: illud eſt famoſi⁹ qd̄ ma
gis ꝯſueuit dici: illud magis ꝯſueuit dici qd̄ in aliq̄ ſecta
ponit̄: ⁊ hoc totū dī z° metaph. cō. 14. cū igit̄ deū itellige

re eſt eſt ſe. ⁊ oīa facta ponat̄ in ſecta aliq̄: iō hoc eſt no-
tius ⁊ apparētius. Qr aūt deū itellere oīa extra ſe ſit poſi
tū in lege Auer. hoc in loco declat. ⁊ ingt. q̄ eniꝫ hñ reſpi
cit dicta loquētiū: ꝑꝫ q̄ ipſi ponūt deū hoieꝫ eternalē: qd̄
appet ꝓut dei ſciam in creaturis aſſimilāt ſcie effectiuꝫ
q̄ ſiūt hūana volūtate: dicunt eni q̄ quēadmodū hō ſua
volūtate facta ſua ſcia cogſcit. ſic de⁹ q̄ eſt hō etern⁹ ſua
volūtate facta per ſuā ſciam cogſcit: ⁊ ꝑ ꝯñs ex̄ ſe noſcit
oīa. Ergo arg⁹ pōt ſic componi. oīs hō cogſcit ſua opa ex̄
ſe: ſꝫ de⁹ eſt hō. ḡ de⁹ cogſcat ſua opa ex̄ ſe. ecce qūo opio
Alg. famoſior eſt ſꝫ leges. (Et ſi aliqs.) Obycit ꝯ leges.
⁊ ingt. ⁊ ſi aliqs eis dicat q̄ ſi de⁹ eſt hō etern⁹. ex h̄ ſeq
tur. q̄ de⁹ ſit corp⁹. ¶ Rñdet ꝓ eis. d. dicēt q̄ eſt eterna
le. i. dicēt ſi eē icōueniēs deū eē corp⁹ eternale. (Et ſi ite-
rū.) Obycit z° ꝯ leges. d. ⁊ ſi iteꝝ eis dicat̄ q̄ corp⁹ ſup-
oē eſt innouatū. i. nouū. ¶ Rñdet. d. oportebit eos pone
re hoieꝫ ſine mā agētē oīa entia: ⁊ tūc ꝯcludit fere ſalſita
teꝫ hui⁹ opionis. ⁊ dīc. ḡ erūt hec v̄ba poeticalia. i. ficta. ⁊
ſilitudinaria. ¶ Debes ſcire q̄ opio. d. deū eē hoieꝫ eter Nota
nū forte pōt v̄ificari de lege nr̄a. ponim⁹ eni chrm̄ fuiſſe
deū ⁊ hoieꝫ q̄ poſt reſurrectioneꝫ hō adhuc exiſtit ⁊ eter
nus: ⁊ hec ē fides nr̄a ſine dubio firma ⁊ certiſſima: ⁊ hec
nō pōt rōnib⁹ ipugnari: neq̧ rōnib⁹ approbari: ſꝫ ſolū ex
teſtimonio ꝓphie ⁊ eoꝝ q̄ tp̄e ſuo vixerūt q̄ ſcripſerunt
acta ei⁹: q̄ non pñt reduci niſi ad v̄tutē dei. Uel forte pōt
v̄ificari de lege ei⁹. ponit eni lex ei⁹ q̄ de⁹ bracchia ⁊ pe-
des ⁊ reliq̄ mēbra hēat: erat. n. ꝓplus ille cui Mahomet
ꝑdicauit adeo groſſus ⁊ rudis: q̄ oportebat illi hec talia
apponē: ⁊ iō h̄ opio ad eos pōt torqueri: ⁊ forte q̄ hec opi-
nio ducit̄ de lege cō iq̄uā poete coluerunt: hi eni multos
ponūt deos: ⁊ vnū Jouē. ⁊ dixit ipm eē hoieꝫ eternū: ⁊ hec
forte eſt itētio Auer. h̄. dīc. n. q̄ hec opio eſt poetica ⁊ me
taphorica. Sꝫ qūocūq̧ h̄ ſit dcm̄. ſ. q̄ de⁹ itellit ex̄ ſe en-
tia facta. q̄r aſſimilat̄ hoi: vel q̄r eſt hō ꝑfecte. (Sꝫ ſi dili
gēter.) Hoc in loco arguit ꝯ opionē hāc. ⁊ p̊ arguit q̄ hō
gnābilis nō pōt eē vni⁹ nāe cū hoie eterno. ⁊ rō ſic cōpo-
nit̄. q̄cūq̧ maxie diſtāt nō pñt eē vni⁹ ⁊ eiuſdē nāe: ſꝫ hō
etern⁹ ⁊ hō gnābil maxie diſtāt: eternū. n. ⁊ gnābile dīnt
pluſq̄ꝫ gñe. ḡ nō pñt eē vni⁹ nāe. h⁹ p̊ accepit maioris viꝫ.
⁊ ingt. ſꝫ ſi diligēter reſpiciant̄ appebit clare loc⁹ erroris:
nihil eni magis diſtat a nā gnābiliū ⁊ corruptibiliuꝫ en-
tiū q̄ꝫ eternal nā. ex h̄ vult hīc maioris viꝫ. deiñ accepit
ꝯñē. ⁊ ingt. ⁊ ſi ſic. ḡ nō pōt v̄ificari q̄ repiat̄ vna ⁊ eadē
ſpēs dīns i eternitate. ⁊ nō eternitate. i. corrup⁽ᵗᵉ⁾. (Sicut
vnū gen⁹.) Hic pōt ſignari z⁹ rō. ⁊ pōt cōponi i hūc mo⁽ᵈᵘᵐ⁾.
due ſpēs nō pñt eē vni⁹ nāe. ⁊ hāc apponit. d. ſic vnū gen⁹
dīt ſeu variat ſe ſuis diuidētib⁹ dīntys. i. ſic q̄ vna ſpēs
nō ē altera ꝑꝑ variationē dīiaꝝ: ⁊ ſic hī maioris v̄r⁹. deh
de accepit minoreꝫ. ⁊ iquit. diſtātia. n. eternalis ab inoua
to. i. corruptibili maior ē diſtātia ſpērū adiuicē. ḡ vis mi
noris ē: ſꝫ nā eťna ⁊ nā gnābil dīnt ſpe. imo plus q̄ꝫ ſpe.
ḡ nō pñt eē vni⁹ nāe. ⁊ ſic hī vis rōnis z⁽ᵉ⁾. (Uñ mirādū.)
Hic pōt ſignari ꝯ⁹ rō q̄ ſic cōponit̄: nullū idiuiduū ſenſi-
bile pōt trāſſerri ad idiuiduū iſenſibile. idiuiduū gnābile
eſt iduiduū ſenſibile: ⁊ idiuiduū eternū ē idiuiduū iſēſi
bile. ḡ ididuū gnābile nō pōt fieri ididuū eternū. Dīc ḡ.
vñ mirādū ē q̄lr pōt ididuū ſenſibile ad occultū ſeu igno
tū. i. iſenſibile trāſſerri: hec ē maioris vis. cui⁹ ꝓbōnē ap
ponit. d. cū ipa adiuicē ſint i gradu ꝯrietatis. i. cū gradua
liter ꝯrient̄. ⁊ addit. ⁊ ſi forte cōicarēt aliq̄ mō ē tñ eq⁽ᶜᵉ⁾.
i. analo⁽ᶜᵉ⁾. ⁊ tūc apponit ꝯñē. d. quapp nō vꝫ trāſſerri indi
uiduū vni⁹ eoꝝ ad alteꝝ. ſ. de noto ad igtū. ¶ Debes ſci
re q̄ q̄dā lex āriq̄ vt pagāoꝝ ponebat quoſdā hoies fieri
eťnos ⁊ deos. dīt. n. q̄ q̄ potāt aquā i q̄dā loco diuo. ⁊ reci
piūt cibū ab eod̄ loco fiūt eťni ⁊ dy. ¶ Cōtra hos arguit
Auer. z⁹ meta⁽ᶜᵉ⁾ cō. 15. ⁊ igt. ⁊ ſi accipiūt potū ab illo loco ⁊

cibū ab alio: vt nō moriant̄: mirū ḡd est quō ḡ idiget ci bo ꝛ potu remaneat in eternū. cib⁹. n. ꝛ pot⁹ nō sunt neč̄ nisi vt restaurēt corruptū. quō igi[tur] remanet eternū illud qđ est inatū corrūpi. ❡ Sȝ debes scire ꝙ forte Auerro. ħ refert fabulā illā poetaꝝ ḡ dixit eē quēdā cibū quē am brosiā appellāt: ꝛ quēdā potū quē nectar esse dixit qb⁹ ab sumptis homīes fiūt eterni ꝛ icorruptibiles ỽtute illoꝝ. mō ꝯ ħ insteti Auer. in 3⁰ meta. ꝛ ħ in loco. ꝛ forte illud poetaꝝ meta. est dcm̄ ꝛ nobis pnunciat aliqđ moris. dat enī itelligere nobis ꝙ si ḡs nostrū ỽtutē pseq̄t ꝛ vitiū au fugiat hic qn̄ moriet̄ nō simpl̄r moriet̄: qr̄ ỽt⁹ ei⁹ viuet ꝛ post. ꝛ ħ est qđ Auerro. recitat in pemio octaui. ꝛ p̄mi phy. vbi dič ꝙ pfectio in sciētijs speculatiuis ē vita eter na f̄m fatuos. i. poetas. quos fatuos appellat pp latentiā ỽboꝝ. ħ et Solon dixit neminē laudari i vita ꝛ laus sua vita est ei⁹: vt Ar. dič p̄ ethi. (Et visio.) Hoc in loco q̄r ta pōt ordiri rō. ꝛ in hūc modū cōponit̄. ois hō mouet̄ ꝛ sentit. sȝ de⁹ nō mouet̄ neq̄ sentit. ḡ de⁹ nō est hō. huius apponit q̄daȝ ỽba ex qb⁹ pōt colligi maior. ꝛ ingt. ꝛ visio q̄ addita est sup hūanū itellectū in hoīe. i. ꝛ visio q̄ homi ni cōpetit nō obstāte ꝙ ei cōpetit intellus nō pōt p̄dica re de re. i. nō inest alicui rei nisi de p⁰ mouente localr̄ ex vo^te. i. nō pōt inesse alicui rei nisi illa res existat motiua suiipsi⁹. ꝛ ēt p̄dicat̄ de cōprehēsione pn̄ti. i. spali ex sen^{su} i. ꝛ in eo iest qđ cōprehēdit cū tp̄e. Et p ħ eligit̄ hec ma ior ꝙ ois hō duo hȝ. i. sensuȝ ꝛ motū: qr̄ vnū istoꝝ nō i uenit̄ sine altero. Deiñ accepit minorē. ꝛ ingt. ꝛ sensus nō sunt dcō deo attribuēdi. ꝛ maxie neq̄ mot⁹ localis. est ḡ minor: sȝ de⁹ nō sentit neq̄ mouet̄. ḡ de⁹ nō ē hō: ꝛ hec ē h⁹ loci 4ᵃ rō. (Loquētes tn̄.) Hoc in loco sol. quādā idu cit cuiusdā secte. ꝛ ingt. loquentes tn̄ ipsi attribuunt deo tres sensus. ꝛ remouēt ab eo motū absolu^te. ❡ Debes scire ꝙ duo sūt sensus pp nečiū simpl̄r: vt gust⁹ ꝛ tact⁹. hi. n. in sunt aiali pp nečitatē: qr̄ p̄uatio hoꝝ corruptio est q̄dā. sȝ visus odorat⁹ ꝛ audit⁹ sūt pp meli⁹ ꝛ honorabile. isunt enī aialib⁹ pfectis pp excellētiā ꝛ pfectionē eoꝝ sup alia aialia. vult ḡ secta illa deū eē hoīem eternū. ꝛ hēre. 3. sen sus tn̄. qr̄. n. eternus iō caret gustu ꝛ tactu. gustu qdē: qr̄ eterno nō cōpetit cibari. ḡ p ꝯñs nec gustus. tactu ỽo qr̄ separ⁹ est a potētijs ꝛ q̄litatib⁹ elroꝝ: ḡ caret illis: qr̄ ỽo hō est: ḡ aial est diuū ꝛ pfectissimū. iō cōpetūt ei sen sus ḡ nō denegant̄ a pfectissimo aialiū. s. visus audit⁹ et odorat⁹. ꝛ sic pȝ opio hec. (Uñ aut.) Hoc i loco reprobat hāc sol. ꝛ ingt. vñ aut ipsi attribuūt vitā silēȝ vite aialiū q̄ dat nečio hūana scia. i. aut vita dei erit silis vite aialiū q̄ ꝯsistit in scire hūano: aut dicēt ꝙ vita dei erit eadē cū cōprehēsiōe: vt dicūt phi. s. ꝙ scia vel cōprehēsio dei idē est qđ vita in ipso deo. i. aut vita ei⁹ erit alteri⁹ rōnis solū ꝯsistēs in speculatiōe. p̄^m nō destruit Auer. neq̄ 2^m appro bat. etsi pōt ħ mō cōpleri rō. s. sȝ p̄ mō dici nō pōt: qr̄ vita aialis ꝯsistit in pticipatiōe aie nutritiue a calore nā l̄r vt dī in li⁹ de morte ꝛ vita. ḡ nō pōt viuere vita vniuo ce dicta cū vita aialis gnābilis. ḡ viuet vita equoce. s. so lū in spe^{ne} ꝯsistēs: sȝ vita speculatiua est cū carētia oiuȝ sensuū. vt dicit Auer. 12⁰ meta. cō. 39. ḡ deus nō viuit nisi speculatiōe p carētiā q̄uq̄ sensuū. nullū ḡ sensuȝ hȝ de⁹. cui⁹ ꝯriū dixit lex illa. (Rursus vo^tas.) Quia opio legis sue ponit in deo vel in illo hoīe eterno volūtatē. iō indu cit 5^{am} rōnē ꝯ eos q̄trā ad ħ. ꝛ pōt sic cōponi. ois vo^tas in hoīe est ducēs ad motū: in alijs aialib⁹ est data vt p̄uisio pficiēdi id qđ i mpfectū est: sȝ p eos de⁹ hȝ vo^tem. ḡ hȝ mo tū ꝛ quēdā defectū q pficit̄ sua volūtate. ꝯ falsa. ꝛ nō pp figurā. ḡ pp ppōnes. ꝛ nō pp maiorē: vt dicā. ḡ pp mino rē. ḡ de⁹ caret volūtate ꝛ appetitu. hui⁹ apponit p̄mo ma iorē. d. rursus volūtas aialiū est appetit⁹ ducēs ad motū. ꝛ tā in hoīe q̄ in alijs aialib⁹ sine dubio est p̄uisio vt pfi ciat id qđ deficit a seipō. hec vis maioris. ḡ f̄m hoc. s. ḡ si pcedit̄ deū hēre volūtatē. opȝ ꝙ ipse de⁹ hēat quēdā defe ctū: ita ꝙ ille appetit⁹ sic cā mot⁹. cā in se. s. suiipsius q̄ in alijs. i. q̄ i mouēdo oia entia q̄ sunt in mundo. ❡ Debes scire ꝙ vo^tas com^{ter} est aiali pp duo. s. pp motū: ꝛ pp eius impfectionē: pp motū qdē: qr̄ cū aial mouet̄ nisi motū vellt ꝛ desideret ipm nō ꝯtinuaret. ꝛ sic nūq̄ ad finē ve niret. imo nō iciperet ipm. Propter impfectionē ỽo est p̄s qr̄ si aial eēt qđ sūmū: cui nulla deeēt pfectio sine dubio nō appeteret aliqđ ex se: sȝ appetit⁹ suus eēt suiipsi⁹. 2⁰ qr̄ volūtas est in acgrēdo. vbi ḡ aial totū eē rei hēret ꝛ esset qđ sūmū nō appeteret. ꝛ cū hoc sit ita: apparet vis rōnis Auer. in ħ loco. (Uñ mirādū.) Hoc in loco ꝯfirmat rō nē q̄ntaȝ. ꝛ pōt sic cōponi. nulla volūtas eterna ē cā noui effect⁹ siue noui opis siue noue actiōis. Sȝ vo^tas p̄mi est cā noui opis ꝛc̄. ḡ nō ē eterna. maior declarata est in p̄ma disputatiōe. minor pȝ f̄m suā sectā. dič itaq̄. vñ mirādū est q̄l̄r sit volūtas eternalis cā noui opis siue adiutor vo lūtati ꝛ ipsi⁹ actiōis. s. noue. ꝛ p ħ vult hēre maiorē. (vł q̄ liter.) Itēȝ ꝯfirmat illā rōnē. ꝛ pōt sic cōponi. ois volū tas manēs in ope añ op⁹ ꝛ post op⁹ pmutat̄: sȝ volūtas p̄^{mi} nō pmutat̄: ḡ nō manet añ op⁹ neq̄ i ope neq̄ post op⁹. dič ḡ. vel q̄l̄r pōt imagiari qs vo^tem ꝛ appetit⁹ añ op⁹. ꝛ in tp̄e opis ꝛ post ꝙ sit vna ꝛ eadē ꝛ nō ꝯtigat ei pmutatio: ꝛ ex ħ vult viȝ maioris: quō qdē hec rō viȝ hēat in p̄ma tactū ē disputatiōe. (Amplu⁹.) Cōfirmat itēȝ ꝛ rōnē il lā. ꝛ pōt sic cōponi. oē qđ mouet̄ corp⁹. oē appetēs moue tur. ḡ oē appetēs corp⁹. hui⁹ tāgit minoris viȝ. d. amplius cū appetit⁹ cā sit mot⁹. ꝛ p ħ hēe vult ꝙ oē appetens mo uet̄ q̄ fuit minor. deide tāgit maioris viȝ. d. ꝛ mot⁹ nō re periat̄ nisi in corpe. i. ꝛ oē qđ mouet̄ est corp⁹. tūc appōit ꝯnē. d. ḡ appetit⁹ nō repit̄ nisi in corpe aiato. i. ḡ oē appe tēs ē corp⁹ ꝛ aiatū. (Et qr̄ phi carēt.) Nūc ex dictis opi nionē phoꝝ de ħ vult colligē. dič ḡ. ꝛ qr̄ phi carēt sibi ta lia absurda. iō app. eos voluntas. vȝ diuina est actus pce dēs a scia. i. est opō subordinata scie. Sȝ obijcit ꝯ statim d. sȝ scia i quātū scia est de duob⁹ ꝯrijs. seq̄t̄ nečio ꝙ q̄lib̄ bet ipsoꝝ ꝯrioꝝ pcedit ab eo. Rñdet ꝛ hñ ꝛ dič: sȝ dicēt ꝙ nobilior ipsoꝝ actuuȝ pcedit potius q̄ vilior. s. ab illa sciētē. i. deo. est ḡ sol. ꝙ ꝛ si scia sit duoꝝ: tn̄ volūtas i no biliorē se trāsfert. (Et iō.) Ex ħ ꝯducit corre^m Auer. d. ꝛ iō dicūt ꝙ tres sunt denoiatiōes in deo. s. ꝙ scit. i. scia. et ꝙ ē nobilis. i. nobilitas. ꝛ ꝙ est potēs. i. po^a. scia ḡ ꝛ volū tas ꝛ po^a sunt tria dei attributa. Et dicunt ꝙ ei⁹ volūtas scurrit in entib⁹ iux̄ suaȝ sciaȝ. i. tātū currit q̄tū scia p̄mi sibi demo^r. ꝛ dicūt ꝙ posse ipsi⁹ nō variat suā volūtateȝ. hec est opio phoꝝ in pn̄ti pposito. Et tūc addit. ꝛ dič. vñ ḡ de secta diligētiū veritatē cupit eē: ꝛ in amenia demrā tionib⁹ delectat̄ pōt clarissime distiguere ambages loq̄n tiū a vigore phoꝝ. vñ dicim⁹ ꝙ beat⁹ ē cui de⁹ p̄uidit ve ritatis dilectū. ꝛ cū Auer. dixisset ħ ordinē dicēdoꝝ ad iūgit in lib⁹ Alg. ꝛ f̄mo ei⁹ pȝ. ❡ Debes scire ꝙ Auer. in duob⁹ p̄ncipalr̄ ꝯdicit legib⁹. p̄ in eo ꝙ reputat legē nr̄aȝ ponere deuȝ hoīem eternū. 2⁰ in eo ꝙ nos ꝛ alij ponūt in deo vo^tē. illud qđ dič i 2⁰ nihil ē: ꝛ rōnes sue ħ nulli⁹ sūt valoris: vt in p̄ma declaui disputatiōe: iō op⁹ est vt recur ras in illū locū. ❡ Sȝ in p̄ pōt eē difficultas. ꝛ adhuc ipe nō itelligit legē nr̄aȝ. forte eniȝ audiuit sic dīc. lex. n. nr̄a deū nō ponit eē hoiēȝ qditatiue: sȝ ponit nāȝ diuā vnirī nāe hūane: sicut nā hois vnit̄ supposito sortis ꝛ plonis: ꝛ hec nā q̄si ꝯiūcta est chr̄o. ꝛ iō nō ꝯcedimus deū esse ho minē formalr̄ eternū sicut hāc. hō est aial. hec enī p̄dica tio est p se ꝛ formalis. illa aūt. de⁹ est hō. est denoiatiua. sic dicūt nr̄i theologi. ꝛ iō rōnes Auerrois vadunt ad cecuȝ. arguunt eniȝ ꝯtra illud qđ nos non dicimus. ꝛ fingunt il lud qđ nulla lex ponit.

Fabula.

Perfectio i scie[n]tijs specu latiuis est vita.

Duplici ter auer. ꝯdicit le gibus.

Ait Alga. Sȝ possumus dicere phis sic. Uos opinamini q̄ mūdus sit ab eterno nō inouatus volūtate. qualr̄ ḡ vos scitis q̄ ipse sciat seipm̄ nisi rōnē clarā sup̱ h̄ ducetis. Rursus snia v̄boꝝ Auic. sup̱ hoc reducit̄ ad primū: q꞉ primū est sine dubio ens sine mā: ꝛ qd̄ sic se hȝ purus itellectus est: ergo oia intelligibilia manifesta sunt sibi: q꞉ id qd̄ nobis est magnū obstaculū in rerū cōprehēsione est sine dubio mā seu ipedimenta que ab ea oriunt̄ vt regimina tp̄alia: ꝛ iō cessato ipedimēto ꝛ dimissis carnalib⁹ voluptatib⁹ ꝛ turpib⁹ morib⁹: tūc nobis apparēt itellibiliū varietates lucide: nā ob h̄ humanus itell'us reducit̄ de potētia ad actū: hucusq̄ sunt Alg. v̄ba phorū noie. postea v̄o redarguit ipsos dicens. vos dicitis q̄ primus est sine mā: vn̄ si p̱ hoc intēditur q̄ ipse nō sit corp⁹ neq̄ fundat⁹ in corpore: imo est p̱ se ex̄ñs absq̄ locali appropriatiōe: dicimus q̄ hoc est ꝯcedēdū. Ampli⁹ dicitis q̄ id qd̄ sic se hȝ est sep̱atus intell'us: vn̄ petēdū est a vobis si itēditis pro illo itell'u illud qd̄ itelligit alia entia. dicimus q̄ hoc ꝓpriē est nr̄a qō: qualiter ḡ ponitis eum de ꝓpōnib⁹ sylli nr̄e qōnis. Si forte intēditis p̱ rō eodē itellectu q̄ ipse de⁹ intelligit seipm̄ forte cōcederēt hoc aliq phoꝝ: ꝛ forte nō. Et iō sequit̄ ex hoc q̄ id qd̄ intelligit seipsum alia intelligit. Maxime q꞉ hoc nō est a phis ꝯcessum nisi ab Auic. tm̄: ꝛ iō postq̄ specula͂duȝ est opȝ q̄ ꝯcludat̄ p̱ demr̄atione. Et si forte diceretis q̄ resistēs cōprehēsioni sit materia: ȝ ibi nō est ponēda mā: ḡ ꝛc. Nos v̄o dicimus q̄ forte dicte cōprehēsioni nō tm̄ mā resistit: ȝ id qd̄ intelligi debeat p̱ vocabula harū ꝓpositionū declarabimus in libro quodā a nobis fiēdo post hunc librum: cuius nomē erit liber comprehensionum intellectus.

Hoc in loco Alg. ꝓ arguit ꝯ phos. ꝛ dicit. Sed possum⁹ dicere phis sic: vos opinamini q̄ mundus sit ab eterno inouat⁹ volūtate: qualr̄ ḡ vos scitis q̄ ipse sciat seipm̄ nisi rōnē clarā sup̱ h̄ ducetis. Debes scire q̄ q꞉ mūdus est etern⁹: iō pōt suspicare ipm̄ nō scire mundū: q꞉ scia del est p̱p̱ gubnationē mūdi. Si igit̄ mūdus gubnatiōe caret vr̄ q̄ de⁹ nō sciat ipm̄: si aūt etern⁹ ponit̄ eoipso gubernatione carere vr̄: cū eternū cadere nō possit in caducū: ḡ ex eoipso q̄ mūdus ponit̄ a sapiētibus eternus: eo ipso vr̄ phi dicē deū nō scire res ipsi⁹ mūdi: ꝛ iō cū phi ponāt mūdū eternū: si dicāt deū scire ipm̄ hn̄t h̄ ratiōe fortissima ꝓbare: ꝛ h̄ est snia h⁹ ptis. (Rursus snia.) Cū induxit vnū arg͂ ꝓbans deū nō scire mūdū: hoc in loco arguit in ꝯrīū: ꝛ pōt vis rōnis sic cōponi: ois intell'us purus hȝ intelligibilia oia sibi manifesta: sȝ itell'us diuinus est purus itell'us. ḡ itell'us diuin⁹ hȝ manifesta sibi oia intelligibilia. maior ꝓbatur ex hoc q̄ mā ꝛ appēditie eius ipediūt cōprehensionē: ergo cessantibus his intellect⁹ remanet sūme purus ꝛ capax cōprehensionis oium intelligibiliū: minor p̱ syllogizat̄ sic: oē ens sine mā est purus itell'us: p̄mū est ens sine mā: ḡ p̄mū est purus itellectus. p̄mo ḡ apponit ꝓbationē minoris: ꝛ inqt: rursus snia verboꝝ Auic. sup̱ hoc reducit̄ ad p̄ᵐ. i. p̄ncipiū: ꝛ accepit maiorē. d. q꞉ p̄muȝ est sine dubio ens sine mā. deinde accepit maiorē. d. ꝛ qd̄ sic se hȝ est purus itell'us. Tūc suppositis maiori ꝛ minori sylli p̄ncipalis: accepit ꝯ̄neȝ. d. ḡ oia intelligibilia manifesta sunt sibi. deinde dedit rōnē maioris: ꝛ inqt: q꞉ id qd̄ nobis est magnū obstaculū in reruȝ cōprehēsione est sine dubio mā seu impedimēta que ab ea oriunt̄: ꝛ explicat illa. d. vt regimina tēporalia: ꝛ iō cessato impedimento ꝛ dimissis carnalib⁹ voluptatib⁹ ꝛ turpibus morib⁹: tūc nobis apparēt intelligibiliū veritates lucidentr̄ ob hoc. i. p̱p̱ cessationē ꝛ sedationē voluptatuȝ itell'us reducit̄ de po⁹ ad actū: ꝛ h̄ est qd̄ phs ait q̄ cū in pueris sedant̄ mot⁹ ꝛ hūiditates scia in eis icipit oriri. et 7⁰ phy. cō. 20. dī. sedēdo ꝛ residēdo fit aia sciēs ꝛ prudēs inqt Auer. q̄ hucusq̄ sunt v̄ba Alg. iducta noie phoꝝ.

Sed dubitant qdā an mā ꝓhibeat cōprehēsionē. ꝛ videt̄ q̄ nō: q꞉ sube separate maxime cōprehēderent̄ a nobis cū sint simplr̄ sine mā: cui⁹ oppositū p̱spicuū est. Hoc in dubio dixerūt qdaȝ q̄ mā nō ꝓhibet cōprehēsionē: p̄mo q꞉ qd̄ est ro q̄ditatis excitat ad cōprehēsionē. ois eni comprehēsio q̄ditate p̱ficit̄. mō vt dr̄ mā est ro q̄ditatis quēadmoduȝ ꝛ forma. 2⁰ q꞉ qd̄ addit ad eē nō ꝓhibet comprehēsionē: imo addit ad cogn̄i: sȝ mā ꝛ forma sunt cāe eēndi l cōpositi: ḡ nō ꝓhibēt cōprehēsionē. Sūt ꝛ aliq̄ q̄ dicūt māȝ ꝛ ei⁹ appēditias ꝓhibere cōprehensionē: ꝛ hec est opinio Auic. in. 8. sue meta. caplo. 6. vt narrat h̄ Alg. est ꝛ opinio exponētis. S. Thome in qōnib⁹ suis de aia. q. 2ᵃ. in solone arg͂i 5ⁱ. ꝛ sicut declabit̄: erit ꝛ opio Auer. Sȝ q꞉ p̄mi q̄ p̄mā assecuti sunt opionē hoꝝ: ignorāt sniaȝ: iō debes scire q̄ ꝓhibitio pōt eē ex p̱te agētis: ꝛ pōt esse ex p̱te recepiui seu patientis. Si igit̄ mā ꝓhibet: opȝ ꝛ videre ex q̄ mā p̱te: iō dōm q̄ ꝛ ex p̱te vtriusq̄. Ex p̱te passi qdē. cum eni passuȝ fuerit in mā ꝓhibet̄ a cōprehēsione. ꝛ iō Ar. in lib⁰ de aia: conat⁹ est ꝯducere itellectū eē in se abstractū a mā: ꝛ iō illi q̄ in mā itellectū imersuȝ hn̄t inepti sūt ad cōprehēsionē. Ex parte agētis v̄o q꞉ cū itellibilia in mā sint: itelligi nō p̱nt: eo q꞉ itellibile mouet itellct̄ inquātū mouet aiam: mouere ipedit̄ a mā: forma eni iquātū forma mouet: vt Auer. dic̄ 3⁰ phy. cō. 17. Propter qd̄ fuit necessariū eē itellectū agētē: vt Auerro. testat⁹ est 3⁰ de aia cō. 18. eo q꞉ remoueat māe ꝯditiōes. Sed debes scire q̄ aliqd pōt ipedire vnū per se: qd̄ pōt iuuare illud p̱ accidēs. v̄. g. mā simplr̄ ipedit per se agēs in agendo: que tn̄ adiuuat in agēdo p̱ticulareȝ actionē. mā e. n. est id q̄ agēs est hoc ꝛ idiuiduū: p̱ q̄to ḡ reducit agēs l eē idoneo actiuitati: vt sic agēs adiuuare dr̄. Simplr̄ aūt ꝛ per se impedit. Ex p̱ hoc ad obta. Ad p̄ᵐ dōȝ q̄ simplr̄ p̄uatio materie l formis abstractis reducit illas simplr̄ itellibiles p̱ accñs aūt ipedit eas itelli a nobis: sunt. n. sube separate sūme itellibiles ꝛ p̱ se simp' p̱p̱ carētiā māe: vt Auer. dicit 2⁰ meta. cō. p̄. aūt p̱ accñs cū sint iproportiōate nr̄o itellui vt ꝯtinu⁹ hoi: vt sic p̱ accñs p̄uatio māe cā ē ipedimēti. Ad 2ᵐ dōȝ silr̄ q̄ mā p̱ se ē cā nō eēndi. p̱ accñs aūt cā eēndi p̱ q̄to est sustētās formā: inqt eniȝ Auer. 7⁰ meta. cō. 37. forma eni est pars q̄ cū fuerit est res. mā v̄o est illud qd̄ cū fuerit nō erit res. Dōm itaq̄ q̄ mā essendi cā est p̱ accñs: ꝛ iō p̱ accñs est iuuās ad cōprehēsioneȝ vt dicebat̄. Est aūt p̱ se cā nō eēndi: ꝛ iō p̱ se ipedit cognitionē. (Postea redarguit ipsos.) Cū idnxit Alg. v̄ba nomine phoꝝ: h̄ in loco iducit obiones eius ꝯ illa. ꝛ p̄ ꝓponit h̄. d. postea v̄o redarguit ipsos. d. vos dicitis q̄ p̄muȝ est sine mā. est ḡ v̄bū sapiētuȝ q̄ de⁹ sit sine mā. Circa h̄ petit.

Margin notes: Nota. — Prima qō. — Opinio Auicē. — Opio. S. Tho. — Prohibitio duplex. — Nota. — Solutio qōnis.

petit. vnde si p hoc intédistis q ipse nõ sit corp9 neqz fundatus in corpe:imo est p se exñs absqz locali appropriatione.i.imo est ita solutus q neqz est corp9:neqz vtus in corpe:neqz in situ vl loco. Verificat hoc.d.dicimus q h est pcedédũ.(Ampli9.)Cũ idurit dictũ sapiétũ:r verificauit ipm vno mõ:iducit aliud pbor vbũ.r ingt.ampli9 dicitis q id qd sic se hz est separatus itells:ex qb9 duobus põt rõ cõponi in hũc modũ:oẽ ens sine mã corpe r loco est separat9 itells.pm9 motor est ens sine mã corpe r loco.g est purus itells.mior simplr verificata est p Alga.i.istis g circa maioré.r ingt.vñ petédũ est a vobis si intédistis p illo itellu illud qd itelligit alia:ita q sit iésus vnus itells separ9:r itells itelligés oia alia entia ex se.3 hoc istis r als.dicim9 q h ppe est nra qõ:qualr g ponitis eũ de ppõnibus sylli nre qõnis.i.qualr formaf de eo ppõ nre qõnis:q̃si dicat.est ipole.qm hoc petim9.g nõ debet supponi.(Si forte.)Ponit r aliud mébrũ.d.si forte itéditis p eodẽ itellu q ipse de9 itellit seipm:ita q itells separ9:r itells itelligés seipm sit idé:tũc dicit forte pcedũt hoc aliq pbor r forte nõ:r addit q r si sapiétes id pcedát:nõ tñ pcedũt q qa itellit seipm q oia alia intelligat:maxie qr h nõ est a pbis pcessũ nisi ab Aui.tñ. Aui.eni pcedit pmũ itelligẽ se tñ:r p pñs ipm alia itelligẽ:r iõ pcludit vnũ documétũ.d.r iõ postq speculádũ est:opz q cõcludaf p demrõnẽ.(Ex si.)Adhuc iducit viz arg9.et dic. r si forte diceretis q resistés cõphẽsioni sit mã.i.q ipedimétũ ei9 est mã:sz ibi.i.in pmo nõ est ponéda mã.g ibi est maxia cognitio:r p pñs intellit se r oia. ℂ Tex9.d. Nos vo dicimus q forte dicte cõphẽsioni nõ tñ mã resistit:et nõ declarat qd aliud resistit:sz remittit se in aliũ locũ.d. sed id qd itelligi dz per vocabula har ppõnũ.i.quo aliud resistat:declabim9 in lib9 quodá a nobis fiendo post hũc librũ:cui9 nomẽ erit liber cõphẽsionũ itells:ibi eni exponif qd aliud resistat.qd g relingt nobis máifestũ est q nõ tñ mã resistit.Qd vo trãstulit ad tps est q id declabif in libro de cõphẽsionib9 itells iscripto. ℂ Sed ne

Tripl'r se intelligens intellm intelligere. sub silétio id ptráleamus opz scire id qd i illo excipif libro.s.q itelligés 3b9 mõ is põt r itellz itelligẽ.vno mõ put mouef ab itelligibili:sic mã mouef r pficif p formá:r sic itells nr itelligit res mãles gñabiles. Alio9 vt cãf ab itelligibili.r sic scde itellie itelligũt primá a qua cánf:q̃libet eni itellia itellit pm9:put ab illa cãf.3o mõ itelligés itellit itelligibilia put cãt illa.pm9 modus itelligédi pficif p abstractionẽ a mã:nũq eni põt nr itells itelligẽ itelligibilia.s.nisi ipsa eẽnt separa a mã saltez fm modũ. Et ex h appet q nõ tñ resistit mã:qm r si pmũ sit sine mã:nõ seqf q debeat itelligẽ itelligibilia:qm illud eẽt vex:vbi itelligẽt illa mõ quo pficeref ab eis.s.pmo mõ.Sed qa pmus motor itellit put est cã itelligibiliũ:r a pbis nõ ponif cã oium entiũ saltẽ fm opiõnẽ Aui.iõ scdm ipedimétũ est:qr nõ est cã oium entiũ:opz g addẽ.est sine mã:r cũ h cã illor oiũ.g itellit illa.mõ pficit scdz.r iõ Aui. ponit q colchodea itel9 oia:qm ẽ sine mã r cã oiuz for9 mãliũ:hec itaqz st ea q̃ ex illo excipiũf loco. AVER.

Nos dicimus q prim9 error pbor huius hois est in eo qd narrauit pipateticor vba. Et est i eo qd posuit q̃sdá ppões q̃s táq primas reputauit:r nõ est sic. Immo sunt pclões multarũ ppositionũ. Eo q declatũ fuit a pbis q oẽ ens sensibile cõpositũ est ex mã r forma:qñ declaratuz fuit eis q forma est illud ex quo ens est ens:r ab ea pcedit ppria opatio cuiuslibet entis ex q̃ opatione sumif eẽ forme in quolibet ente:r qñ inueneũt q sube habent actiuas vtutes pprias r vtutes passiuas pprias r cões. Et qñ iuenerũt q est ipole ré pati ab illa re in qua agit:quia actio r passio sunt 9ria:r nullũ 9trarior aliud recipit cõtrariũ:imo subm recipit ea successiue r vicissiz. Tũc conati fuerũt ponere q oia entia sic se hñtia cõponunf necessario ex duabus substãtijs.s.ex vno actu r vna potẽtia. Etiam inuenerũt q suba actualis est perfectior potentiali:r tanq finis in gñatione:deinde ipsi inuestigátes entiũ formas declarauerunt oportere necẽio q sube gradatim ascendant ad actualem subam nudaz ab oi mã:quare opz q hec suba sit tñ agés.vz nullatenus passibilis:r q nulla cõtigat ei fatica neqz corruptio:qr purus act9 est. Et ad talia pdicta nõ puenif nisi ex parte potẽtie:qr postq suba q̃ est in potẽtia exit ad actũ ex parte sube actualis:sequitur necessario q puentat successio agẽtiũ r possibiliũ ad vná substãtiá q̃ est pur9 act9:r ibi ẽ finis subar:r suba hec oñdif manifeste put agens r mouẽs est in octauo phy. Deide pcesserũt pipatetici vlteri9 speculari in formis mãlibus:r iuenerũt q q̃dá ipsar formar ppiquior est ad actũ q alia put magis purificaf ab omni passione que ẽ signuz mãe. Et inuenerũt q aia iter ceteras formas purior reperif:r maxime itellectus.vz aia intellectiua:ita q ex hoc surrexit inter eos maximum dubiũ.vz vtrũ itells sit de mãlibus formis:vñ isti inspicientes cõphẽsiones formarum aie repertẽtes quidẽ eas a mã nudas concluserunt q cõphẽsionis cã est sine dubio denudata a mã. Et qr inuenerũt q itells nõ sit passibilis cõcluserũt ex hoc q forma brutor caret cõphensione:qa hẽt pfectionẽ passibilẽ:r ideo quádo perfectio reperif actualis oino:tunc sine dubio illa forma est purus intells:r oia ista patefacta sunt demrãtiue in diuersis locis librorũ pborũ. Patet ergo ex istis premissis qualr sapientes inuenerunt q id qd nullo modo est passibile est actus purus r nudus ab omni corpe. Vñ qui vellet pbis obijcere in istis oporter et eũ primo obijcere principijs ab eisdẽ suppositis in predictis ppositis. Etiá patet ex istis qualr inuenerũt q hic vnus itellectus est purus. Et quia viderunt opa nãlia mõ artificialiũ operũ currẽtia iudicauerũt q ab eodẽ itellectu vtutes nãles procedũt:r ille est q oibus entibus ordinez dat:r pcluserũt q ipse itells itelligẽdo seipm itelligit alia oia entia.vz q ipm seipm itelligere idez est qd ipm intelligere entia:qr in tali itellectu non

becet ꝙ differāt ſicut in humano itellectu diffe-runt. Nec ꝫ talis intell's ꝓdicare dꝫ de ſupradi-cta diuiſione.ſ. ꝙ quilibet intellectus aut itelli-git ſeipſuꝫ:aut aliud:aut ambo ſimul. ⁊ ideo ſi itelligeret alia nō eſt dubiū q̄ intelligeret ſeipſꝫ: ſed nō ecōuerſo. vꝫ ꝙ ſi ſeipſuꝫ intelligat ꝙ de-beat alia itelligere:tādē valde miramur de iſto hoīe:eo ꝙ ea que plibus medijs ⁊ diuerſis ſyl logiſmis vehemēter ꝓbata fuerūt ꝑ ꝓhos poſu it ea tāq̄ꝫ principia. Vn̄ dicim⁹ ꝙ hui⁹ libri fru ctus nō eſt niſi errores excitare: vel phantaſias multiplicare:ſic̄ in ꝓlogo diffuſe oſtendimus.

¶ Hoc in loco ꝓponit illud in quo errauit alga. ⁊ ingt.di-cim⁹ nos ꝙ p̄mus error v̄borū hui⁹ hoīs eſt in eo ꝙ nar-rauit v̄ba peripateticoꝝ:⁊ exponit eū.d.⁊ eſt in eo ꝙ po-ſuit q̄ſdā ꝓpōnes q̄s tanq̄ꝫ p̄mas reputauit:⁊ non eſt ſic. Imo ſunt ꝯnes multaꝝ ꝓpōnū.eſt ḡ p̄mus error ꝙ ꝑus pu-tauit ꝯnes ꝓpōnes eſſe primas:ſunt eni qdam vt inquit Auer.2.meta.cō.15.q ꝯtriſtant ꝑꝑ ſermonē valde ꝑcru tabilē:q2 itell's eoꝝ nō pōt retinere ⁊ cōprehēdere ipſꝫ:⁊ forte hui⁹ gn̄is eſt Alga.poſuit eni ꝓpōnes vltra q̄s non potuit ꝓcedere ꝑꝑ debilitatē itell's:⁊ iō eas reputat pri-mas.(Eo ꝙ.)Cū ꝓpoſuit errorē Alga.oſtēdit h̄ in loco eū:⁊ ꝓponit ꝓpōnē vbi errauit:⁊ dicit:eo ꝙ declaratum fuit a ꝓhis ꝙ oē ens ſenſibile eſt cōpoſitū ex mā ⁊ foīa. eſt ḡ error in h̄.qi Alga.reputat hāc ꝓpōnē primā:ſenſi-bile ens eſt cōpoſitū ex mā ⁊ forma:⁊ ꝓhi declarāt illaꝫ: qḋ oñdit ⁊ dicit.dico ſup.eā eē declaratā qn̄ declatū fuit eis ꝙ forma eſt illud ex quo ens eſt ens.i.expīs:⁊ ꝙ ab ea ꝓcedit ꝓpa oꝑatio cuiuſlibet entis:ex q̄ oꝑatiōe ſumit̄ eē forme i quolibet ente.Et addit tertiā.d.⁊ qn̄ iuenerūt ꝙ ſube hn̄t actiuas v̄tutes ꝓpas:⁊ v̄tutes paſſiuas ꝓpas ⁊ cōes m̄lis:ex his trib⁹ ſcīuerūt entia ſenſibilia h̄re for mas in hūc modū:oē ens ſenſibile hn̄s ꝓpriā oꝑationeꝫ ⁊ v̄tutē hꝫ ꝓpriā formā:hec maior eſt ꝓpoſita quātū ad hoc:q2 foīa eſt p̄n̄ oꝑationis ⁊ v̄tutis. Minor.ſed omne ens ſenſibile hꝫ actiuas v̄tutes vel paſſiuas:⁊ oꝑationes. vt pꝫ ſenſu.ḡ oē ens ſenſibile hꝫ formā:hui⁹ p̄ tetigit ꝯnē ibi(Qn̄ dclatū fuit eis.)Ibi quoqꝫ.(Et ab ea.)Propo-ſuit maioris ꝓbōnē.ibi ⁊ 3ᵒ.(Et qn̄ iuenerunt.)ꝓpoſuit minorē:⁊ ſic pꝫ p̄m⁹ ſyll's quo ꝓbauit oē ens ſenſibile hr̄e formā.(Et qn̄ iuenit.)Hoc i loco ꝯducit 2ᵐ ſyllm q̄ pro bat oē ens ſenſibile h̄re mām:⁊ pōt ſylls cōponi in hunc modū.oē qḋ ꝯtinet aliqḋ ſubm in quo viciſſim ꝫria reci piunt̄ cōponit̄ ex mā:ſed oē ens ſenſibile ꝯtinet ſubꝫ hō. ḡ oē ens ſenſibile ꝯtinet mām:hui⁹ nō accepit maiorem neqꝫ minorē:ſꝫ tm̄ ꝓbōnē maioris. ⁊ ingt.⁊ qn̄ iuenerūt ꝙ eſt ipoſe rē pati ab illa re in quā agit:q2 actio et paſſio ſunt ꝫria:⁊ nullū ꝫrioꝝ aliud recipit.imo ſubꝫ recipit ea ſucceſſiue ⁊ viciſſiꝫ.eſt ḡ maioris expō ꝙ mā ē ſubꝫ rece-ptiuū ꝫrioꝝ viciſſiꝫ:⁊ ſic reliquit̄ maioris ꝓbatio.(Tūc conati.)Hoc in loco ꝯducit declatiōnē ꝓpōnis ꝓpoſite in p̄n°.ſ.ꝙ oē ens ſenſibile eſt cōpoſitū ex mā ⁊ foīa:⁊ ꝑ ſylls cōponi h̄ mō:oē ens hn̄s ꝓpriā oꝑationē et ſubꝫ in quo viciſſiꝫ iducunt̄ ꝫria cōpoᵐ eſt ex mā ⁊ foīa:h̄ pꝫ ex dictis:ſed oē ens ſenſibile hēt ꝓpriā oꝑationē ⁊ ſubm in q̄ viciſſiꝫ iducunt̄ ꝫria.ḡ oē ens ſenſibile cōponit̄ ex mā ⁊ forma.minor pꝫ ad ſenſuꝫ ex dictis. Hui⁹ ponit mō cō cluſionē.d.q̄re.vl̄ tūc:vt hꝫ alia trāſlatio:conati fuerunt ponē ꝙ oīa entia ſic ſe hn̄tia.i.que hn̄t ꝓpriā oꝑationē et ſubm illius modi cōponunt̄ nec̄io ex duobus ſubis.ſ.ex vno actu:⁊ vna po^a:⁊ ſic appet qualr ꝓpō q̄ extimat̄ pri-ma eſt ꝯclō ꝯducta ſylls. ¶ Debes ſcire vt Simplicius narrat i p̄mo ꝓhicoꝝ:Theophraſtus ſꝫ aliū modū ꝓba-uit ens nāle cōponi.ingt eni Theophraſtus:oē corp⁹ vel hn̄s corpus cōpoſitū eſt ex mā ⁊ foīa:oē aūt qḋ nā ꝯſtat corp⁹ vl̄ hn̄s corp⁹:ideo ꝯducit oēm rē nā cōſtantē cōpo ſitā eē ex mā ⁊ forma:⁊ hec ꝓbatio eſt phyſica aliqualr. ⁊ q̄ſi in metaphyſicā rediēs:⁊ minor illius declata eſt in ſcḋo ꝓhici auditus:in eo ꝙ poſuit Ar.ens nā cōſtās aliḋ eē ab ente ſm nāꝫ:⁊ a nā ipſa:⁊ ſic appet via rōnis Theo-phraſti.(Et iā iuenerūt.)Cū declauit ꝓpōnē.d.ens ſen-ſibile cōponit̄ ex mā ⁊ forma nō eſſe p̄mā ꝓpōnē:hoc in loco oſtendit modū q̄uo peruenit̄ ad primā ſubam ſepa rataꝫ que eſt forma agens tm̄:⁊ duas tāgit vias.ſcḋa ibi (Et ad talia ꝓdicta.)Prima pōt in hūc modū ordinari.in omni ordine eſſentiali formaꝝ differētiū ſm perfectū ⁊ imꝑfectū opꝫ venire ad ſubaꝫ p̄mā que ſit forma ꝑfectiſ ſima ⁊ agēs tm̄ nullo mō patiēs.Sed in ſubꝫa que ſunt forme eſt ordo eēntialis illꝰ.ergo ibi opꝫ venire ad pri-mā formā ꝑfectiſſimā q̄ eſt agens tm̄ ⁊ nō paſſibilis:mi-nor ꝯtinet tres ꝑtes.p̄ma.ꝙ in omni ordine ſit venire ad p̄mū:⁊ hoc dimittat̄ ex metaphīca.2ᵐ ꝙ illud p̄ᵐ ſit ꝑfe-ctiſſimū iterū in.10.p̄me ꝓhie reliquit̄.cō.7ᵒ.q̄re ſi ordo formaꝝ erit p̄mū in illo ordine erit ꝑfectiſſima forma:⁊ q2 illud p̄mū eſt ſeparatū a mā.iō debet eē.⁊ tertio act⁹ tm̄:hec itaqꝫ tria tangit in maiori obtēperatione ſcḋi di-cti.etiā iuenerūt ꝙ ſubſtātia actualis eſt ꝑfectior poten-tiali:⁊ per hoc vult h̄re illud p̄mū eē actualē ſubaꝫ ⁊ for-mā:actus eni eſt ꝑfectior potētia:⁊ tanq̄ꝫ finis in gnōne. Deide tāgit p̄mū.⁊ ingt.deide ipſi iueſtigātes entiū for-mas declarauerūt oportere nec̄io ꝙ ſube.i.foīe ille gra-datim aſcēdant ad actualē ſubaꝫ nudā ab omni mā:dei-de tangit tertiū.d.q̄re opꝫ ꝙ hec ſuba ſit tm̄ agēs.vꝫ nul latenus paſſibilis:⁊ addit ꝙ nulla ꝯtigat ei fatiche neqꝫ corruptio:q2 purus actus eſt.ex his habet̄ ꝑfecte ſumma maioris.ſ.in ordine eſſentiali formaꝝ opꝫ venire ad vnā p̄mā que eſt forma ꝑfectiſſima purus act⁹ nullo mō paſ-ſibilis eterna ⁊ ifatigabilis:hec itaqꝫ eſt maior:⁊ in hunc modū expoſita:minorē v̄o relinqt manifeſtā:⁊ ꝯclōnem trāſtulit ad tpō.ſ.in fine ſcḋe vie.(Et ad talia.)Nūc ſe-cūdā tāgit viā:⁊ videt̄ mihi ꝙ ſit in forma ſylli hypothe tici vel enthimemat'.⁊ ingt.⁊ ad talia ꝓdicta nō ꝑuenit̄ niſi ex ꝑte po^e hoc mō:q2 poſt q̄ꝫ ſuba que eſt in poᵃ exit ad actū ex parte ſube actualis:hoc eſt aīe.ſequit̄ neceſſa-rio ꝙ ꝑueniat ſucceſſio agentiū ⁊ poliaꝫ ad vnā ſubaꝫ q̄ eſt purus act⁹:⁊ ibi eſt finis ſubaꝝ.⁊ addit quodāmō ter-tiā viaꝫ.d.ꝙ ſuba hec oſtēdit̄ manifeſte ꝓut agēs ⁊ mo-uens eſt.dico oſtēdit̄ in 8ᵒ phyſicoꝝ.⁊ ſic q̄ſi dedit itelli-gere tertiā viaꝫ q̄ ſumit̄ in fine octaui a motu eterno:vt ſepe dixi i hoc libro.⁊ ſic ꝓpō illa declata eſt hic fere tri-bus vijs:duab⁹.ſ.expꝛeſſis.⁊ tertia quodāmō occulte.po-teſt aūt ⁊ ſcḋa via cōponi in foīa cathe^ca h̄ mō.in oī mul titudine agētiū gn̄abiliū ſm ſe eternoꝝ:tn̄ que extrahūt cōtinue formas de poᵃ ad actū:opꝫ venire ad vnū agēs eternū p̄mū ꝑ ſe qḋ eſt cā illius multitudis ⁊ cōtinuatio nis ꝑpetue:ſed agētia hic ſūt agētia corruptibilia et gn̄a-bilia eterna tn̄ extrahētia formas de poᵃ ad actū ꝯtinue. ergo erit in eis vnū extra multitudinē illam eternū ⁊c.⁊ hec via exponit̄ etiā ab Auer.8.phyſi.cō.46.⁊.47.vide bene ibidē expōnē meā:⁊ ſic declarate ſunt due vie palā. tertia aūt ſolū tacta eſt.(Deide ꝓceſſerūt.)Cū cōcluſiſſe duo.ſ.cōpōnē ex materia ⁊ forma in ſenſibilibus rebus: ⁊ primū p̄nᵐ in eis abſtractū ⁊ eternum redit ad formas mālēs:⁊ declarās ordinē earū ingt.deinde proceſſerunt ꝑipatetici viten⁹ ſpeculari i formis mālibus:⁊ iuenerūt ꝙ quedā ipſaꝝ formaꝝ ꝓpiquior eſt ad actū q̄ꝫ alia ꝓut magis purificat̄ ab omni paſſione que eſt ſignuꝫ.i.veſti-giū ⁊ ꝓpriuꝫ materie:⁊ iuenerūt ꝙ inter ceteras formas

parior reperit aia. τ iter aie ptes maxie itells q nō est in mā nisi sm appropriationē: τ exponit qd itelligit p itellectū. d. vz anime itellectiua: propter quod scito itellectū et animam itellectiuā nō differre nisi rōne. (Ita q.) Cum cōclusit itellm esse in sūmo formaꝝ mālium iducit locū qōnis. τ ingt. ita q. i. qa itells iuenit sic in sūmo surrexit iter eos maximū dubiū. vz vtrū itells sit de mālib⁹ formis. est g locus qōnis an itellectus sit vna mālium formarū. videt eni q nō: cū sit i sūmo formaꝝ māliū. Et videt q sic cū finis rei nō vi eē aliud ab ordine eius cuius est finis. (Un isti.) Soluit. q. τ ingt. vn isti ispiciētes cōprehensiones formaꝝ aie. i. partiū aie reperiētes qdē eas cōprehēsiones a mā nudas ɔcluserūt q cōprehēsionis causa est sine dubio denudata a mā: τ hoc dictuz est pmo de aia. tex. cō. 12. ibi. Si aliqd operū est ppriuz τc. pōt itaqꝫ sylls cōponi in hūc modū. ois forma cui⁹ ppa opatio est abstracta a mā est imālis τ absoluta a mā: sz itells est forma: cui⁹ ppria opatio est abstracta a mā. g itells est forma imālis τ absoluta mā: hec eni est pipateticoꝝ demrātio. (Et qz inuenerūt.) Cū dixit hec ɔducit theorema. s. q forma brutoꝝ nō sit itellectu: τ p ɔñs forma brutoꝝ caret cōprehensione. i. intentione: τ pōt syllogizari in hūc modū: nullus itells est passibilis. ois pfectio brutoꝝ est passibilis. i. gñabilis τ corruptibilis. g in scda figura nlla brutoꝝ pfectio est itells. ponit maiorē: τ ingt. τ qz inuenerūt q itells nō sit passibilis. i. trāsmutabil. deide dedit vltim ɔñs. τ ingt. ɔcluserūt ex h q forma brutoꝝ caret cōprehēsione. i. itellectiōe. τ appōit minorē. d. qz hz pfectionē passibilē. g forma brutoꝝ nō ē itells. (Et iō.) Cōducit aliō. τ ingt. τ iō qñ pfectio. i. forma reperit actualis oino. i. purus act⁹: ita q nullo mō sit trāsmutabilis: neqꝫ p se: neqꝫ p accidēs: tūc sine dubio illa forma est purus intells: τ tunc qsi excusando se dicit: τ oia ista patefacta sūt demrātiue in diuersis locis libroꝝ pħoꝝ. (Pz ergo ex istis.) Hoc i loco quodāmō recapitulat: τ ingt. pz g ex istis premissis qualr sapiētes inuenerūt q id qd nullo mō est passibile ē actus purus τ nudus ab omni corpore: pp qd ait. vn qui vellet pħis obycere in istis oporteret eū pō obycere pncipys ab eisdem suppositis in pdictis ppositis: τ huius rō manifesta est in posterioribus: qm cōclusiones sequūtur ex pncipys: τ iō nō pōt qs cōclusionibus ɔdicere nisi primo pncipys obyciat. recapitulat zm. d. etiaz patet ex istis qualr inuenerūt q hic. idest in entibus est vnus itells purus. s. pmi pncipy q itells est pmi motoris: τ sic pz recapitulatio dictoꝝ. (Et qz viderūt.) Cū ɔduxit illa h i loco trāsit ad modū quo mō itelligit deus hec: τ videt sermo suus ordinari in hūc modū: eo mō quo currūt res artificiales currūt τ nāles: sed artificiales currunt ab itellu. g res nāles currūt ab intellectu: maior pz: qm res artificiales currūt ordine quodā: vt pz: τ sic res nāles: minor aūt cōstat per se: hui⁹ accepit maiorē: τ dicit: τ qz viderūt opa nālia mō artificialiū operū currētia. i. eodē mō currere quēadmodū τ artificialia apponit ɔclusionē. d. iudicauerunt q ab eodē intellu virtutes nāles procedūt: τ est ille qui dat ordinē oibus entibus. Et addit qñ o itells hic itelligit illa. d. τ ɔcluserūt q ipse itells itelligēdo seipm itelligit oia alia entia. vz q ipsum seipm itelligere idē est qd ipm itelligere entia: cuius rōnē dat. d. qz in tali itellectu nō decet q diant sicut in humano intellu dint: vult dicē q in nā inferiori dispersa iueniant in natura superiori iueniant vnita: qre si in itellectu nro itelligibilia repiunt diuersa ab itellectu in deo erūt vnū oibus modis. (Neqꝫ talis.) Hoc in loco soluit qōnē quandā que pōt sic cōponi. ois itells aut itelligit seipm tm: aut alia tm: aut seipz τ alia simul: ordinant aūt hec isto mō: qz si aliqs itells intelligeret alia: hn seqt q itellit seipm: sed nō cō. vz seipz itelligit. ergo debet alia itelligere: huic aūt maiori addat hec minor: sed itells pmus est itellectus. g itelligit aliud tm vel se tm vel ambo: mō ɔñs est falsum vt ɔstat. Respōdet Auer. q illa vlis non est vera: qm dat instātia in itellectu dei. ingt ergo. neqꝫ talis itells pdicari debet de supradicta diuisione: scilz q qlibet itells: aut itelligit seipsuz tm: aut aliud tm: aut ambo sil. ponit aūt ordinē illorū. d. τ iō si itelligeret alia nō est dubiū q itelligeret seipsum: sed nō cō. vz q si seipm itelligat q debeat alia itelligere. est ergo sol. q maior est falsa vlr: τ maxie de itellectu dei: ille eni nō itelligit se tm neqꝫ aliō neqꝫ ambo: sz itelligēdo se itelligit alia: put ipse est oia: vt dictū est loco eius. (Tādē.) Redit ad illō qd a pn° sumpsit. d. tādez valde miramur de isto hoie: eo q ea posuit tāq pn° que pluribus medys τ diuersis syllis vehemēter pbata fuerūt per pħos: pter qd cōcludit. vn dicimus q huius libri fructus nō est nisi errores excitare vel phātasias multiplicare: sic in plogo diffuse ondim⁹. ¶ Debes scire vt Nota
plane dixi in disputatione tertia. q itellectus itelligens se tm est ille qui intelligit se τ nullaz dicit habitudinem ad aliud tanq ad sui causam: vel ad aliud tanq ad cām ab eo: τ hūc intellm huius disputationis impole est reperiri in nā. intells itelligēs aliud est ille qui itelligit p habitudinē ad aliud tāq ad sui cām vel agentē: vt itelligētie itelligūt pmū vl formalē: vt itells noster itelligit res māles a qbus perficit tāq a formis. cū igit itells pmi dicat hitudinē ad res tāq ad cāta ab eo: τ nō dicat habitudinē ad aliud ex ipm tāq ad cām: dixim⁹ tūc q itells pmi nec itelligit se tm nec aliud: τ ppterea dī itelligens alia itelligēdo se: τ tenet fere ad dispōnez mediā: isto aūt declaratū fuit pfecte in 3° disputatione: τ theologi nostre legis perfecte indagati sunt istud: et tu considera libros vtriusqꝫ partis.

ALGAZELIS. DV. III.

AIt Algazel. Adhuc possum⁹ dicere pħis sic. quare caueris vobis opionē quorūdam viroꝝ pħoꝝ. vz q scientia nō est multiplicatio pfectionis in ipo deo: qui eni scia idiget sine dubio vult vt acquirat id qd de ea deficit. Et homo eaz forte cupit duabus rōnibus. vz vt cōprehēdat rerū veritates iuxta humanū posse. Et q possit prouidere cognitionē salutis vie post carnalem morte. vz vt acquirat eternalem gloriā: sed deus benedictus nulla pfectione indiget: ergo nō decet eum habere sciam in qua perficiatur. Neqꝫ licite aliquo mō talis scia sibi attribui dz: sic diximus superius de auditu τ visu: τ pticulariū scia: in qbus oēs pħi ɔueniūt: q debeāt ab ipso deo glorioso actualr remoueri put talia ingrediunt tēpus qd diuidit in pteritū τ futurū: τ sic sequeret q iducerēt pmutationē in eū. Et ideo auferre talia vel eis silia ab eo nō est defectus in eo: imo potius pfectio: sicut indigentia: quaz nos habemus de sensibus: debet nobis attribui defectus: nā nāqꝫ puidit nobis in istis vt possim⁹ nobis cauere nocumenta cōtingentia: sequit ex hoc q nos scire oia particularia τ comprehendere omnia sensibilia desideramus: τ sicut in deo bndicto nō est defectus neqꝫ in nobis non

est pfectio. similr dicimus φ nos scire vlia est pfectio: ꝛ deū ignorare ea nō est defect⁹ i eo: ꝛ hoc argumētū valde difficile reputamus.

❡ Proponit Alga. smonē fere rhetoricū quo psuadet sapiētes ad dōm deū nō hēre sciaȝ rerū ex̄ se. ꝛ dic̄. adhuc possum⁹ dicē phis sic. q̄re cauetis vobis opionē quorūdā viroꝝ phoꝝ g dicūt. vȝ φ scia in ipso deo nō est multiplicatio pfectiōis. i. g dicūt sciaȝ rerū ex̄ se nō multiplicare in deo gradū pfectiōis. (Et hō eā.) Cū pposuit h. pbat illud sermone rhetorico: ꝛ p̄ pponit causas gb⁹ scia rerū est hoi pfectio. 2° ibi (Sed de⁹.) Arguit eā nō debere poni in deo pp cāa oppositas. dic̄ g. ꝛ hō eā forte cupit duabus rōnib⁹. vȝ vt cōprehēdat reꝝ vitates iuxta hūanāȝ posse. ꝛ dixit. (Juxta hūanū posse.) Quia forte itells hominis apud ipsum nō pōt cōprehēdere res sicuti sunt in seipsis. deide apponit scdaȝ cāȝ: ꝛ dic̄. ꝛ φ possit pvidere cognitionē salutl vie post carnalē mortē. i. ꝛ vt possit per sciaȝ ppēdere media qbus ad beatitudinē nitat pvenire post carnalē mortē. ꝛ dixit. (Post carnalē mortē.) Qm̄ ꝛ si sapiēs moriat in obitu sm corp⁹ restat sm aiam apud Alga. q̄ si in gloriā pducet viuet. ꝛ si in ignē eternū morief: ꝛ h etiā nos chrīcole tenem⁹: ꝛ est ita sine dubio. vt declarabit in vltimis disputationib⁹ hui⁹ libri. ❡ Sunt g due cāe necessitatis qbus hō nālr scire desiderat. pma qdē vt reꝝ vitates idaget: ꝛ h est ppēi⁹ absolutā pfectionē. 2ª media in vitā eternā sibi ostendent per reꝝ cōprehēsionē: ꝛ hec 2ª est potissima cā. ❡ Sed circa hec ambiget q a quo desiderio hō ꝯcupiscit sciam. scdo ꝛ fortius an ille due rōnes Alga. sint sufficiētes ad illō an apponēde sint ꝛ alie.

2ᵐ q̄ō. Pō quorundā. ❡ Ad pmā solvūt qdā fratres q eorū studiuȝ totū i meta^{cis} reducūt: φ hō appetit scire: ꝛ nō appetitu rōnali. Cū p̄. q: appetit⁹ rōnalis psupponit actū intells. Cū 2°. q: ille est formalr liber: ꝛ hō non libere desiderat scire: vt fingūt. Iteꝝ nō appetitu aiali ꝛ sensitiuo. Cū p̄. q: ille est respectu sensibiliū: mō hō appetit ꝛ sensibilia ꝛ isensibiliā: vt manifestū est cuilibet. Cū ꝛ scdo. qm̄ sic ꝛ beuta appeterēt scire: cū ꝛ appetitū habeant sensitiuū: cū itaq̄ hō appetat sciam ꝛ nō rōnali appetitu neq̄ aialē seu sensitiuo reliquūt φ nāli appetitu: ꝛ huic ꝯsonat tex. Ari. in pn° pemij meta^{ce} oēs hoies nā scire dsiderāt. vbi li nā nō nisi appetit⁹ nālis noiat. ❡ P̄. p his facit dictū Auer. 2° meta^{ce}. cō. p̄. vbi lquit. ꝛ signū ei⁹ φ hēm⁹ desideriū ad sciēdū veritatē est: qm̄ si cōprehēsio eēt ipossibilis: tūc desideriū eēt ociosū: ꝛ cōcessuȝ est ab oībus φ nulla res est ociosa in fundamēto nāe ꝛ creature ꝛc̄. ecce q̄ mō demōstrat sciam eē in nobis polem: pp h: q: ad eā est nostrū desideriū: ꝛ log̃ de desiderio qō est in fundamento nāe: alr ei⁹ pbō nulla eēt. mō desideriū qō est in fundamento nāe est nāle. g hō nāli desiderio appetit scire: qō ē ppositū illoꝝ in h loco.

Impug° ❡ Sed mihi videt φ hic homo mltū errauit qō declaro p: qm̄ eo appetitu debet hō sciētiā appetere g rīdet po^{e} que pficit p illā: vt manifestū ē etiā ꝯsiderātibus dicta eorū. Sed appetitus rōnalis respōdet itellectui q pficit p sciaȝ: sȝ eos ergo appetitu rōnali debet hō appetere sciam. ❡ Scdo id qō est optimū ꝛ sūma hois pfectio debet desiderari ab hoie sm sūmuȝ ꝛ optimū desideriū: istud ꝯsonū est experiētie: videmus eni hoiem carnalia appetere per carnale desideriū: ꝛ alia multa: sed pfectissimus appetitus est rōnalis. ergo appetitu rōnali ꝯuenit hoieȝ sciam appetere. Vñ ꝛ cōfirmat: qm̄ Ari. ethicoꝝ pmo. testatus est caplo. 18. recte eni ꝛ ad optima deprecat rō. ꝛ nō itendit ibi p rōnē nisi appetitū rōnalē: vt ibi videt Auer. exponere. si igitur rō dictat ad optima optimū in nobis est scire: iō ꝯsentaneū est rōneȝ illā dictare ad sciaȝ: ꝛ sic vī φ appetitu rōnali dsiderem⁹ scire. ❡ P̄. oē cōprehēsuȝ vt verū ꝛ bonū existit appetit rōnali appetitu: qm̄ in cōprehēsione sequit appetitus sicut vmbra corpus. 12. meta. cō. 39. h scire est cōprehēsum ab itellu: vt verū ꝛ existit bonū. imo optimū. g est appetibile a volūtate. ❡ P̄. ꝛ 4° illud quo cōprehēso cessat desideriū rōnale appetebat rōnali appetitu: sed cōprehēso optimo ꝛ supremo cogicibili cessat rōnalis appetitus. g desiderabat rōnali appetitu: minor est manifesta p se: qm̄ eni hō cōiungei p̄ itelligibili amplius nō appetet rōnali appetitu: ex his volo ꝯcludere hoieȝ appetere scire p rōnalē appetitū: lȝ nō tm̄ p illū vt dicaȝ: pp qō debes scire: aia secat in tres ptes. s. in sensitiuā ꝛ itellectiuā: ꝛ harum mediā que sensitiua interiorū sensuū appellat seu imaginatiua. Iterū rerū q̄dā sunt nāles tm̄: vt res q̄ sunt i motu sȝ eē ꝛ rōnē. Quedā itellectuales tm̄: vt res meta^{ce} q̄rū pn^{m} est itells. Quedaȝ medie: vt mathematice q̄ sunt res imaginabiles que sm eē sūt in motu ꝯsistēres sȝ rōnē ab illo sepatee: ex his seq̃ φ aia est quodāmō oia: est eni res nāles: qm̄ ē pn^{m} illaꝝ p sēsū. est ꝛ res mathematice p imaginationē: qm̄ pn^{m} est mathe^{ce} per imaginatiuā. Est ꝛ res meta^{ce}: qm̄ p intellm pn^{m} illarū est: ꝛ ideo dicit Aꝛ. in lib. de aia. φ aia est quodāmō oia. ꝛ in meta^{ca} dic̄ φ sciēs vt sciēs mēsurat quodāmō oia que sunt. ❡ Dicēdū expositis dōm φ hō p desiderium nāle desiderat res nāles: p desideriū aiale desiderat imaginabilia ꝛ media que mathe^{ce} res dicunt: p appetitū rōnalē desiderat metaphysicalia: ꝛ totū g ambitū scie hō ꝯcupiscit trib⁹ desideriis: qm̄ sicut sm tres ptes est pfectibilis a scibilibus. ita sm tria desideria iclinat ad illa: desiderio eni correspondenti itellectui circa metaphysicalia desiderat illa rōnali appetitu. Correspōdēti vo potentie circa imaginabilia homo appetit sensitiuo appetitu. Correspōdēti circa nālia ipsi sensui appetit nāli appetitu. ❡ Ad argumēta alterius partis dicēdū puto φ appetitus rationalis: ꝛ appetitus aialis: ꝛ appetitus nālis pnt duplr ꝯsiderari: vno mō Oēs appetitus pnt duplr cōsiderari. vt subordinant propriis potētijs cognoscitiuis. v. g. vt appetitus rationalis subordinatur itellectui: ꝛ sic de aliis: ꝛ sic non possunt diligere nec dictare in aliqua nisi supposita cognitione in potētijs: quarū sunt pheresēs. scdo modo cōsiderant vt defectus illarū potentiarū: quarū sunt pheresēs. ꝛ sic possunt dictare ꝛ inclinare ad sua propria pfectibilia nulla supposita cognitione in suis potētijs: ꝛ sic vnica sol. patet fere ad oia argumēta. ❡ Ad pmū dōȝ φ appetitus rationalis pmo modo ꝯsideratus presupponit actū: scdo mō non: vt cōstat per se. ❡ Ad scdm ꝫ idē dōm φ pmo mō est formalr liber. scdo mō ē nāius: qm̄ vt defectus qdā est iclinat ad suū pfectibile. ❡ Ad 3^{m} ꝫ scdm dōm φ arg^{m} ꝯcludit: verū est eni tm̄ respectu sensibiliā sensu iterno. s. re^{m} imaginabiliuȝ. ❡ Ad 4^{m} ꝫ illud dōm φ nō: qm̄ appetitus sensitiuus brutoꝝ non est defectus potētie potētis cognoscē illa imaginabilia: vt patet. imo si illud arg^{m} valeret pbarē lapidem posse appetere sciam: qm̄ hȝ appetitū nālē. ❡ Ad vba Ari. dōm φ log̃ de scia rerū nāliū: qō appetq: pbat illā ppōneȝ p sile in sensu visus post modo trāsit ad metaphycā: vt pȝ ibideȝ. ❡ P̄. ꝛ eodē modo loquit Auer. vt patet ibidē. Colligendo itaq̄ dicta pōt dici φ itells appetit scibilia metaphysica per volūtatē: put est qdā eius defectus: volūtas eni vt est qdā defectus itellectiuus dicit rōnalis appetitus. Silr appetitus sensitiuus vt qdā defectus est reꝝ nāliū cōprehēsaꝝ dr appetitus nālis: ꝛ illō quo homo appetit sciaȝ rerū nāliū. Appetitus aūt aialis: vt est qdā defect⁹ vtutl imaginatiue est pn^{m} appetēdi ipsi imag^{ve} circa mathematica. g isti sunt tres appetitus q pheresēs pnt dici suaꝝ po^{rū} cog^{uaꝝ} q sūt pn^{a} appetēdi nō supposita cognitione eis tm̄ vt defectus eaꝝ sunt: quare ꝛc̄. ❡ Ad scdaȝ qōnem

nez ꝓpositã expositores latini supra p̃ meta. dicũt ꝙ hec cõclusio. hõ nãlr appetit scire. trib⁹ rõnibus põt ꝓbari: ⁊ adducã illas ordine meo l huc modũ: ad oẽz ꝓpriã ⁊ nãlẽ opõnẽ vnũqõqz inclinat: sed scire est opatio ꝓpa hois ĩquãtũ hõ: g̃ ad scire iclinat hõ inquantũ hõ. 2⁹ cõponit sic. ad ꝓpriã pfectionẽ vnũqõqz iclinat: s; ꝓpa opatio hominis iquãtũ hõ est ꝓpa ei⁹ pfectio. g̃ ad ꝓpriã opationẽ hõ iquãtũ hõ nãlr iclinat. 3⁹ pt cõponi sic. vnũqõqz appetit cõiungi suo pn⁹. hõ ꝯiungit suo pn⁹ per scire. g̃ hõ appetit scire. ❡ Cõtra hoc qdam fratres posteriores mltũ obijciũt: ⁊ dicũt has nõ esse tres rõnes: s; vnã: cũ mediũ possit eẽ vnũ trib⁹ cõe: quo aũt sit istõ: vide eos. ❡ Mihi videt ꝙ hic est vnus sylls pncipalis: ⁊ duo ꝓsylli. scõs eni sylls ꝓbat maiorẽ pmi. tertĩ⁹ si cõponit hoc mõ: illõ p qõ hõ cõiungit suo pn⁹ nãlr appetit ab eo: s; ꝓpa pfectio est id p qõ hõ cõiungit suo pn⁹. g̃ ꝓpria pfectio hois appetit nãlr ab eo. si cõponit inquã hoc mõ sic ꝓbatur maior scõi sylli. pmus g̃ est pncipalis. scõs ꝓbat maiorẽ pmi. ⁊ tertius ꝓbat maiorẽ scõi: ⁊ sic ille tres rõnes sunt vna demõstratio que cõdensat vsqz ad ꝓpõnẽ pmã: docuit eni Ari. in posterioribus ꝓpõnẽ cõdẽsari: qñ. s. ꝓsyllogizat vsqz ad imediatã que amplius nõ est cõdensabilis: maior itaqz pmi ꝯdensat per scõm syllm: ⁊ maior 2ⁱ per tertiũ. ⁊ ibi status: hec eni ꝓpõ. illud per qõ homo cõiungit suo pn⁹ naturalr appetit ab eo. est imediata: ⁊ nõ põt amplius ad ꝓpõnem imediatã ꝯstringi: ⁊ sic vna est demõstratio ꝯdẽsata ad imediatã ꝓpõnẽ. Si eni querat ꝓpter qd desideramus ꝓpriã operationẽ dicemus ꝓpterea vt adipiscamur ꝓpriã perfectionẽ. Si aũt querat ꝓpter qd appetimus ꝓpriã pfectionẽ: dicemus vt pmo pn⁹ cõiungamur: ⁊ amplius nõ põt queri. hec eni est ꝓpõ imediata que amplius nõ põt ꝯdensari neqz perstringi ad imediatiorẽ. vtrũ aũt expositores bene tenuerint opionez nõ curo: forte eni ꝙ sic. id aũt qõ dicant posteriores latini nõ est dignum vt hic ponat: illi eni sũt adeo rudes in logica ꝙ nõ põt rudior eis reperiri: ⁊ iõ nõ est eis credẽdũ in qõnibus circa demõstrationes ⁊ ꝓblemata dialectica icidẽtes. Et cũ hoc sit verificatũ patet qualiter prima ratio Alga. est pmus sylls hic iductus qui si dz oino bene firmari debet ꝯdensari eo mõ quo dixi. v.g. ꝓpter qd homo appetit cognoscere rerũ veritatẽ: ad hoc dõm est vt prius. s. vt ꝓpriã adipiscat pfectionẽ: ⁊ si querat ꝓpter qd querit adipisci ꝓpriã pfectionẽ: dicemus vt coniungat suo pmo pn⁹. ⁊ hic stat⁹: est eni ꝓpositio imediata vt dixi: ⁊ sic dz ratio Alga. verificari. 2⁹ ratio est credita ⁊ cõueniẽs legibus: ⁊ ideo nãlis phs nõ debet eã ponere: ⁊ ꝓpterea Thomas in pmo metaphy. non tetigit illã: sed tñ pdictã vt visuz est. (Sed deus bñdictus.) Cũ accepit q̃si maiorẽ. s. ꝙ hõ debet recipere sciam ꝓpter duo. s. vt cõprehẽdat rerũ veritatẽ: ⁊ vt notificent media ad vitam eternã: nũc accepit minorẽ: ⁊ dicit: sed deus bñdictus nulla pfectione idiget: neqz opz vt ei manifestent media ad vitã eternã. Tunc apponit ꝯclusionẽ. ⁊ inqt. ergo nõ decet eũ hẽre sciaz qua pficiat: ⁊ sic pz qualr hic sermo est ad modũ rhetorici cũ procedat per locũ a ꝯtrario q non ponit ad probandũ aliqõ ignotũ: sed ad cõfirmandũ: vt dicit Auer. in porib⁹. ⁊ pmo celi forte cõmẽ. 124. in vitio. (Neqz licite.) Hoc in loco videt q̃si amouẽ dubiũ tacitũ. posset nãqz obijci nlla pfectio dz amoueri a pfectissimo: sed scire est perfectio. ergo nõ dz remoueri a deo qui est sũme pfectissimus: cuius respõsionẽ videt assignare: ⁊ cõsistit in h̃ ꝙ multe sunt pfectiones in nã inferiori q̃ sunt impfectiones in nã supiori: qõ declarat: ⁊ inqt: neqz licite aliquo mõ talia scia sibi attribui debet: sic dixim⁹ supius de auditu ⁊ visu: ⁊ scia pticulariũ in qbus oẽs phi ꝯueniũt ꝙ debeãt ab ipo deo glorioso actualr remoueri:

Pos quorundam.

Pro ꝓpa

cuius rõnẽ dicit: ꝓut talia ingrediant tẽpus qõ diuidit in pteritũ ⁊ futurũ: ⁊ sic sequeret ꝙ hec inducerẽt ꝓmutationẽ in eũ. (Et ideo.) Cũ hoc pmisit quasi sol. dat ad formã qõnis: ⁊ inqt. ⁊ ideo auferre talia vl silia eis ab eo nõ est defectus in eo: imo poti⁹ pfectio. seqt lr̃a que sic reperit in trãslatione calli. hebrei. (Sicut idigentia quaz nos habem⁹ de sensibus dz nobis attribui defectus: nã nãqz ⁊c̃.) Reputo ꝙ lr̃a est corrupta vl ex errore trãslatoris vel diminutiõe scriptoris: vel qz in arabico ipse collegit tñ vba: ⁊ est ipole intelligere multa dicta hui⁹ hois: si vba aspiciamus: ideo in trãslatione Nicolai hispani q̃ nũc ꝓuenit ad me: iueni sic. nõ eni sicut idigentia quam nos habemus de sensibus debet attribui nobis dfectus: sic ⁊ carẽtia cõprehẽsionis rerũ nãliũ est defectus primi entis: ⁊ tũc lr̃a est quasi respõsiua ad maiorẽ. s. qz est simplr falsa: qñ nõ est simile ꝙ sicut. s. carentia sensuum est impfectio in hoie: sic carẽtia cõprehẽsionis rerũ sit defectus in deo: cuius rõnẽ subdit. natura nãqz ꝓuidit nobis in istis: vt possimus cauere nobis nocumẽta cõtingẽtia. ⁊ sic pz qualr maior sylli ẽ falsa. (Sequit ergo ex hoc.) Cũ soluit arg⁹ illud: hoc in loco cõparat sciaz pticulariũ ad sciam vliuz in nobis penes necessitatez. ⁊ inqt. sequitur ergo ex hoc ꝙ nos scire oia pticularia: ⁊ cõprehẽdere oia sensibilia desideramus: qñ est aliquo mõ pfectio nr̃a: vt visum est. ⁊ addit. ⁊ sicut in deo bñdicto nõ est defectus scilz ignorãtia rerũ: sic neqz in nobis nõ est pfectio simpliciter scire res pticulares: qñ si ignorãtia particulariũ rerũ in deo esset defectus cognoscere res particulares in nobis eẽt simplr perfectio. (Similr dicimus.) Reputo ꝙ hoc in loco ꝓsoluat aliã qõnem: posset enim dici. scire vlia est perfectio simplr homini. ergo debet apponi in pmo perfectissimo. Respõdet ⁊ inqt. similr dicim⁹ ꝙ nos scire vniuersalia est perfectio nostra: ⁊ tamẽ deuz ignorare ea: nõ est defectus in eo: ⁊ sic ad formaz patet qualr illa ꝓpositio est falsa. s. quecunqz perfectio reperit in nã inferiori reperit in perfectissimo: ⁊ tunc apponit pondus argumẽti. ⁊ inquit. ⁊ hoc arg⁹ valde difficile reputamus: ⁊ non potest aliter solui q̃ dictum sit.

Sed pulchra ide dnt qõ: an pfectio simplr hois dz apponi in supmo sũmo q omnẽ pfectionẽ ꝯtinet. ❡ Pro sol. hui⁹ qõnis pmo opz itelligere qd sit pfectio simplr. Et post dicã ad qõnẽ. dico g̃ de pmo ꝙ nõ dicit pfectio simplr: qa ifinita sm illud. 2. topicoꝝ in vltimis fere vbis: qõ simplr dico sine addito dico. sic eni nulla esset in hoie pfectio simplr: qn homo esset ifinitus in pfectione. 2⁹ dico ꝙ nõ dr pfectio simplr. i. singulariter ⁊ vno mõ dicta: sic eni quelibet res eẽt pfectio simpliciter dũmodo esset pure singularis. ❡ Ideo de[bes] scire pmo ꝙ opposita pñt duplr capi. vno mõ ꝓ qbuscunqz incõpossibilibus: ⁊ sic leo ⁊ hõ pñt opposita dici: eo qz in eodẽ sunt incõpossibilia. Possunt capi scõo mõ ꝓ cõtradictorijs: vt scia ⁊ non scia: homo ⁊ non hõ: ⁊ sic de multis: ⁊ hoc scõo modo famose opposita dicunt q̃cũqz inuicẽ ꝯdicũt. ❡ Scõo debes scire ꝙ idiuiduũ põt capi duob⁹ modis: vno modo vt est determinate nãe. v.g. pro sorte q est hois idiuiduũ. scõo modo pro idiuiduo nãe ideterminate vt sorte est idiuiduũ entis. s. hoc ens ⁊ illud ens: hec distinctio põt colligi ab Auer. 5⁹ phys. cõ. 15. vbi vult ꝙ omne mobile põt velocius moueri: ⁊ ait ꝙ hec est vera p se: ⁊ falsa per accñs: eo qz celũ non põt velocius moueri: hoc nõ pt intelligi aliter nisi ꝙ capiẽdo idiuidua nãe mobilia sub ideterminata natura: vt sic quolibet mobile põt velocius moueri. sed capiendo indiuidua mobilia prout sunt determinate nature: sic falsa: qñ hoc determinatuz nõ põt veloci⁹ moueri q̃ mõ mouet: ⁊ iõ est vera p se stãdo in idiuiduis mobilis nãe ideterminate: ⁊ est falsa per

Dubiũ

Quid pfectio simpliciter.

Opposita duplicia.

Indiuiduum duplex.

accidēs.i.extraneādo ad indiuiduū determinate nature. Ex his palā recipio q̄ idiuiduū est duobus modis.s.ideterminate nāe ⁊ determinate nature: ⁊ per hoc pōt verificari dictū Auer.3° celi.cō.6°.qn̄ dicit q̄ cōtinuū est diuisibile in īfinitū ſm formā.i.p ſe ⁊ non ſm mām.s.per accñs:qm̄ omne cōtinuū captū ſub indeterminata natura est diuiſibile in infinitū:nō tñ continuū determinate nature.v.g.ignis aqua ⁊ al.⁊c̄. ¶ His viſis dōm q̄ cum perfectio ſimplr̄ nō ſit:eo q2 pfectio īfinita:nec q2 perfectio ſingulr̄ relinquit̄ q̄ dicat̄ pfectio ſimplr̄:eo q2 in q̄libet idiuiduo entis ſub ideterminata natura capto est melior ipſa q̄3 ſuū oppoſitū icōpoſſibile.dico pmo. In quolibet idiuiduo entis ſub ideterminata natura capto: qm̄ eſſe auri est pfectio aliqua:nō tñ homini est pfectio ſimpliciter:qm̄ eſſe auri additū hoi corrūpit eſſe hoīs cū ſit ei incōpoſſibile:ideo op3 vt idiuiduū capiat̄ ſub ideterminata natura.dico ſcdo q̄3 ſuu3 oppoſitū incōpoſſibile. Quia quelibet pfectio est melior q̄3 ſuū oppoſitū ɔ̄dictorie:que est pura negatio: ⁊ q2 ſcīa in quolibet indiuiduo entis inquātū ens est melior q̄3 ſuū incōpoſſibile.v.g.ruditas ⁊ praua ignorātia:ideo dr̄ pfectio ſimplr̄ ⁊ mlt̄a talia. ¶ His itaq3 expoſitis dō3 q̄ quelibet hoīs perfectio ſimplr̄ debet addi in deo:q2 ex quo in quolibet idiuiduo entis est melior:⁊ deus ſit entis idiuiduū per eſſentiā:idō

Dubita° cōuenienter decet:vt apponat̄ in deo. ¶ Sed dices.ſcire res diuerſas est pfectio ſimplr̄ i hoīe:ergo debet apponi

Solo in deo. Jam p3 ſol.ſcire eni est perfectio ſimplr̄:cū in quolibet idiuiduo entis ſimplr̄ ſit melior q̄3 ſuū oppoſitū incōpoſſibile. Sed ſcire res extra ſe non est pfectio ſimplr̄: cū nō ſit in quolibet melius q̄3 ſuu3 incōpoſſibile.s.ſcire res p eſſentiā ꝓpriā:qm̄ l3 ſcire res per eēntiā nō ſit melius homini cū ſit eius nāe icōpoſſibile:est tñ meli⁹ ſimpliciter:q2 addito hoi iquātū ens eēt melius q̄3 ſcire per res extra ſe.vt patet. Silr̄ patet q̄ l3 hoi ſit pfectio hēre qnq3 ſenſus q̄bus pcipiat:nō tñ d3 attribui deo:eo q2 nō est pfectio ſimplr̄:cū in quolibet idiuiduo inquantū ens nō ſit melius.Imo deterius:vt p3. ¶ Regula itaq3 quam

Quicqd pfectiōis reperit i nā inferiori: d3 reperiri i nā ſuperiori, Simplici⁹ 2° celi teſtatus est.s.q̄ qcqd pfectionis est in nā iferiori d3 ineſſe nāe ſuperiori:debet intelligi de perfectione ſimplr̄ ⁊ nō in gñe determinate nāe:hoi enī3 inquātū pfectiſſimū aīalū cōpetit hr̄e qnq3 ſenſus: nō tñ inquātū pfectiſſimus entiū:⁊ ideo nō op3 q̄ omnis pfectio ɔueniēs muſce cōueniat hoi niſi ſit pfectio ſimpliciter:vt ſepe verificatum est.

AVERROIS.

Nos dicimus q̄ hec est allegatio opinātis q̄ ipſe deus nō ſcit niſi ſeipſu3: ⁊ nos in ꝑcedētibus iā narrauim⁹ opiniones ipſoꝝ ponētes cōuenientiam itra id qđ dicebāt.v3 q̄ ipſe deus nō ſcit niſi ſeipſu3: ⁊ q̄ ipſe ſcit oīa entia. Et ideo dicunt alii qui ipſoꝝ nobiliū q̄ deus est oīa entia: ⁊ ideo nō op3 nos i iſtis amplius replicare. Sed nos dicimus q̄ ꝓpōnes ab iſto hoīe in pñti capl̄o ducte ꝓbabiles ⁊ dialectice ſunt prout aſſumit ſignificatione3 ex manifeſtis ad ignota: ⁊ non est dubiū q̄ nō ingrediunt̄ vnū genus:neq3 cōmunicāt aliquo mō. Tandē dicimus q̄ verba Alga.in hoc loco erga Auic̄.expreſſe dirigunt̄ put idigebat dicto dicētis q̄ deus ſcit ſeipm̄: ⁊ ſcit alia. Et omnes ꝓpōnes quas ab Auic̄.narrauit in aſſerendo hanc opione3 ſuppoſite ſunt a rebus notis in homine: ⁊ putat eas transferre:ſiue trāſfigurare in deu3 qđ est ipoſſīe:q2 hę due ſcie dicunt̄ ſine dubio equoce. ¶ Et declaratio hui⁹ est q̄ id qđ dicebat Aui.v3.q̄ a quolibet itellectu ꝓcedit quidā actus quē ipſe ſcit ꝓpō vera est:ſed modo humane ſcie.itellectus nāq3 humanus perficit̄ ab eo qđ itelligit: ⁊ patitur ab eo a quo cauſat̄ imaginatio intell'a. Et cū ꝓpōnib⁹ ſuppoſitis in hoc gñe obijcit ei Algazel:eo q̄ qcūq3 hoīum itelligat actum ⁊ eundem actū ſequat̄ alius actus.v3 ſcđs: ⁊ illum tertius: ⁊ illū quartus:nō ex hoc ſequit̄ q̄ agēs intelligēs ſciat primi actus ɔ̄ſitia. ⁊ reſpondēs ſibi Algazel dicit:q̄ hoc reperit̄ in agente ꝓpria voluntate:in alio vo nō: dixit tñ hoc:q2 id in quo magis appodiat̄ in attribuēdo ſcientias deo est:q2 affirmat deū habere volūtatē. Qua propter dixit q̄ hoc argumētū est ita vehemēs q̄ nulla3 habeat reſponſionē qua vitet̄.videl3 q̄ non ſequat̄ q̄ primus intelligat preter eū oēs actus ɔ̄ſitos ab eo principalr̄.s.ſcđam cām: ⁊ primū cauſatū. Silr̄ ad ea que narrauit nomine Aui.v3 q̄ ſi ipſe itelligeret ſeipſu3 ⁊ nō alid: eſſet hō tūc nobilior eo:dicimus q̄ ſunt vba ꝓbabilia:ſi eni imaginaremur duos hoīes:quorū vnus nō intelligat niſi ſeipſum: ⁊ alius intelligat ſe ⁊ alia: dicimus q̄ intellectus iudicabit q̄ ille qui itelligit ſe ⁊ alia est nobilior illo qui tm̄ ſeipm̄ itelligit:ſed tenēdo q̄ itellectus human⁹ ⁊ diuinus tm̄ equiuoce cōicēt:tūc dicta trāſlatio ſeu trāſfiguratio est incōpetens. Et q2 ipſe noīe Auic̄.allegauerat vnam ꝓpōnem ab eodem conceſſam in quolibet intelligente.v3 q̄ q̄ plura ſcit nobilior est: ⁊ op3 eos remouere a dicto deo voluntatem ⁊ nouitate3:quare neque rñt aſſerere q̄ pria cauſa ſciat aliud niſi ſeipſa3: agens enim intelligens ſuum effectum ſcit alid ab eo prout illud vult. Dixit q̄ hoc icōueniēs ſequit̄ phos tm̄:intēdit dicere in hoc eſſe hoīe3 cauſatum nobiliorē creatore qui est ipſius cauſa: ⁊ q̄ hoc ſequit̄ ipſos phos remouentes mū di nouitatē ꝓpter qđ remouent ab eodem deo voluntatē: ⁊ ideo remota volūtate op3 q̄ ignoret id qđ ab ea ꝓcedit. Sed nos iam in precedētibus ꝓlibauimus q̄ hoc non est veru3.v3 q̄ auferat̄ voluntas ab ipſo deo niſi noua voluntas tm̄. Preterea ſciendū q̄ poſtq̄3 ipſe allegauit noīe Aui.cum ꝓpōnibus apparētibus eſſe cōmunes duab⁹ ſciētijs.s.noue ⁊ antique cepit allegare ɔtra eum in eo qđ dicit phī in h̄ tractatu.v3 de diā ipſarū duarū ſciarū dicēs: quare vobis caueatis ⁊c̄.vſq3 ad finē illius quod ſcri-

p̃ximus: ⁊ sentẽtia illoꝝ verborum hec est: si oẽs he cõprehensiones defectus in hoie fuerit: ḡ debent a deo benedicto auferri: ⁊ dicet Aui. ꝙ ipse in hoc cõuenit cum alijs phis. vȝ ꝙ deus nõ cõprehẽdere particularia nõ est defectus in eo. imo esset defectus in eo si ea cõprehẽderet: similr̃ nõ cõprehẽdere alia preter seipm̃ non est in eo defectus. Et nos dicimus ꝙ euasio hoꝝ dubioꝝ est ꝙ diuina scia non diuidit verũ a falso i oppositis sicut reperit̃ in humana scia. verbi gr̃a: q̃ aut homo scit alia: aut nõ. ⁊ ista duo sũt ꝯdictoria. vnde verificata vna ipsaꝝ alia necessario est falsa. Sed in deo benedicto ambo verificant̃: tñ duobus respectibus. vȝ ꝙ ignorat ea mõ iferẽte defectũ sicut est in hũana sciẽtia: ⁊ scit ea mõ nõ defectũ inferẽte. silr̃ dicimus de vniuersalibus ⁊ p̃ticularibus ꝙ ipse deus scit ea: ⁊ ꝙ ignorat ea. s. mõ iã dcõ. Dicim⁹ denicꝫ ꝙ ab hoc possum⁹ q̃escere. vȝ a litibus ⁊ rixis alga. cũ phis nõ tñ in hac disputatiõe: ȝ i sequẽti: nihilominus ducemus sequentẽ disputationeȝ: vt ne putẽt sequaces ipsi⁹ nos stupefactos esse suis sophisticatiõib⁹ litigiosis argumẽtis.

¶ In sol. p̃nti Auer. p̃mo p̃ponit quodãmõ excusationeȝ in qua videt̃ verificare dictũ Alga. ⁊ͦ ibi (Sȝ nos.) Incipit ꝯsiderare p̃põnes q̃s sumpsit Alga. h̄ in loco. Quãtum ad p̃mũ dixit Alga. ꝙ multiplicatio scie in deo rerũ extra se nõ apponit p̃fectionẽ in eo: ⁊ p̃ ꝯñs voluit deum nõ scire res ex̃ se: h̄ verificat. d. dicim⁹ nos ꝙ hec est allegatio opinãtis ꝙ ipse de⁹ nõ scit nisi seipsuȝ. i. dicẽ deum nõ scire res ex̃ se: est arg^m quo cõcludit̃ ipm̃ nõ scire nisi seipm̃: ⁊ tũc statim remittit se. d. ⁊ nos in p̃cedẽtib⁹ narrauim⁹ opiones ipsoꝝ ponẽtes cõueniẽtiã inter id qd̃ dicebãt. vȝ ꝙ ipse de⁹ nõ scit nisi seipsuȝ: ⁊ ꝙ ipse scit omnia entia. i. ponebãt hec eẽ eadẽ. s. deuȝ scire se ⁊ alia: ⁊ statim explicat ꝯueniẽtiã. d. ⁊ iõ dicũt aliq̄ ipsoꝝ nobiliũ ꝙ de⁹ est oia entia. est ḡ ꝯueniẽtia hec: q̃ deus est oia entia: ⁊ iõ scire seipm̃ est scire oia entia aliquo mõ: ⁊ iõ excusat se. d. ⁊ iõ nõ opȝ in istis nos amplius replicare: q̃ multotiẽs dictũ est: ⁊ sic pȝ. q̃õ dictũ Alga. quodãmõ est verificatũ: de⁹ eni scit se ⁊ alia p̃ut eẽ ei⁹ est eẽ alioꝝ: nõ tñ scit alia p̃ut diuersa sũt ab ei⁹ eẽ: ⁊ h̄ iã exposui sup̃i⁹ millies. (Sȝ nos.) Hoc in loco ꝯsiderat p̃põnes Alga. sup̃tas i dubio. vbi debes scire vt apparebit in sol. hui⁹ dubij ꝙ Auer. nõ posuit oia v̄ba Alga. in dubio p̃dicto: sȝ pauca: vt visuȝ ẽ: ⁊ iõ ꝯsiderat q̃sdã p̃põnes q̃ nõ hẽm⁹ in h̄ libro: sȝ hñ in libro Alga. inueniunt̃ trãslate: ego aũt s̃m posse conabor illas apponere: deide dicã dicta Auer. sup̃ illas. Prio ḡ p̃ponit cui⁹ nãe sũt p̃põnes Alga. ⁊ͦ ibi (Et declaratio.) Exponit qd̃ dixit. inq̄t ḡ. sed nos dicim⁹ ꝙ p̃põnes ducte ab isto hoie in p̃nti cap̃. sunt p̃babiles ⁊ dialectice: cuius rõnẽ ait. d. prout sumit significationẽ earũ ex manifestis idest rebus sensibilib⁹ ad ignota. i. deũ q̄ nobis occultus est: modo h̄ nõ põt fieri: nõ eni debet arg^m a simili p̃cedi nisi illa sint vnius gñis vel spẽi. dicit mõ. ⁊ nõ est dubiũ ꝙ res sensibiles ⁊ de⁹ nõ igrediunt̃ vnuȝ gen⁹: necꝫ cõicant aliq̄ mõ sup̄. in specie vl̃ vniuoca nã: quare p̃põnes formate de creaturis nõ debẽt trãsferri i deũ. (Tãdẽ dicimus.) Hoc in loco apponit sol. pro Auic. ꝯ quaȝ arguit Alga. arguebat eni sic. sicut hõ ignorare res ẽ imp̃fectio: sic deũ ignorare res est imp̃fectio. Cui respõdet Auerro. d. tandẽ dicimus ꝙ v̄ba Alga. in hoc loco dirigunt̃ erga Aui. i. sunt valida ad eũ. Et statim apponit q̃õ non erãt valida. d. p̃ut indigebat dicto dicẽtis ꝙ deus scit seipm̃: ⁊ scit alia hoc mõ. i. idigendo illa respõsione sunt valida: sed si dicat̃ ꝙ de⁹ nõ ignorat alia: q̃ sciẽdo se scit ⁊ alia. arg^m Alga. nõ valet. ergo vno mõ valet ad Auic. alio mõ nõ valet. (Et oẽs.) Cũ dixisset sol. apponit gñale peccatũ oium p̃põnũ Alga. d. ⁊ oẽs p̃põnes quas ab Auic. i. in nomine Auic. narrauit in asserendo hãc opioneȝ supposite sunt a rebus notis in hoie: ⁊ putat eas trãsferre siue trãsfigurare in deũ: qd̃ est impossibile. i. indecens: q̃ he due sciẽtie dicunt̃ sine dubio equiuoce. s. de deo et de nostris rebus sensibilibus: istud ergo est peccatũ v̄le oium dictorũ Alga. (Et declaratio.) Quia dixit oẽs p̃põnes quas sumpsit ab Auicen. esse sumptas ex rebus sensibilibus: et translatas ad res occultas: id eo hoc in loco incepit declarare illud: ⁊ enumerat aliquas earũ: ⁊ inquit. ⁊ declaratio huius est. i. ⁊ ꝙ ex p̃põnibus sumptis a sensibilibus p̃cedat in occulta est hec declaratio. s. ꝙ id qd̃ dicebat Auic. vȝ ꝙ a quolibet itellectu p̃cedit q̄dã actus quẽ ipse itellectus scit est p̃põ vera: sed mõ humane sciẽtie. i. sciẽtia nostra: cuius rõnem inq̄t. intell's nãqꝫ humanus p̃ficit̃ ab eo qd̃ itelligit: ⁊ patit̃ ab eo obiecto a quo imaginatio intellectus. i. intellectio causatur. est ergo p̃põsitio hec. s. ois actus p̃cedens ab itellectu itelligit̃ ab itellectu vera in intellectu nr̃o: p̃ptereã q̄a ille actus procedens habet rationẽ obiecti a quo itellectus põt moueri pati et p̃fici. ergo itellectus noster põt itelligere oẽȝ actũ ab eo prouenientẽ. (Et cũ p̃positionibus.) Cũ verificauit p̃põnem illã: hoc in loco ostẽdit q̃õ per illã transit Alga. arguere in dei scia: ⁊ p̃mo p̃ponit hoc. d. ⁊ cũ p̃põnibus sumptis in hoc genere. i. ex rebus posterioribus obijcit ei. s. Auic. Alga. ⁊ p̃ponit vnam questionẽ ex cuius sol. eligit vnum vim argumẽti cõtra illũ: questio est hec: si est vnũ agens intelligens a quo consequit̃ vnus actus: post quẽ sint plures actus ꝯsequẽtes: an si intelliget p̃mũ itelligere debet omnes actus ꝯñtes vsqꝫ ad vltimum. ¶ Et respõdet ꝙ nõ opȝ semp̄: ⁊ dat rationẽ: ⁊ inquit. eo ꝙ quicũqꝫ hoium intelligat actũ. s. primũ ⁊ eundeȝ actũ sequit̃ alius actus. vȝ scd̃s: illũqꝫ tertius: tertiũqꝫ quartus nõ sequit̃ ex hoc. idest q̄ p̃mũ itelligat agens itelligẽs sciat ꝯñtia. i. actus cõsequẽtes p̃mi actus. i. qui cõsequunt̃ illũ primuȝ: ⁊ tũc apponit quãdo est possibile. ⁊ inquit: ⁊ ridens sibi Alga. dicit ꝙ hoc. i. ista intẽtio ꝯsequẽtiũ actuũ reperit̃ in itelligente p̃p̃a volũtate. i. q̄ intelligit per voluntatẽ. in alio vo nõ. i. in itelligente sine volũtate p̃p̃ria nõ opȝ. (Dixit tñ hoc.) Cũ Alga. soluit q̃õnẽ colligit Auerro. ex sol. q̃õnis vim argumẽti ꝯtra Auic. ⁊ inquit. et dixit tñ hoc ipse Alga. q̄ id in quo magis appodiat̃ in attribuendo sciaȝ deo est: q̄ affirmat deũ habere voluntatẽ: põt ergo cõponi syllogismus hoc mõ. oẽ agẽs intelligẽs primũȝ actũ p̃ volũtatẽ intelligit oẽs effectus ⁊ actus qui cõsequunt̃ illum. vt ex sol. q̃õnis pȝ: sed deus est agẽs p̃ volũtatẽ itelligens primũ actũ. i. p̃mã itelligẽtiã: vt Auic. cõcedit. ḡ itelligit oẽs effectus post illã: ⁊ illi effect⁹ sũt oẽs itelligẽtie. ⁊ oẽs res. ⁊ inq̄t. quapp̄ dixit ꝙ hoc arg^m est ita vehemens ꝙ nullã hẽt respõsionẽ qua vitet̃. vȝ ꝙ nõ sequat̃ ꝙ p̃mus itell's itelligat p̃ter eum. i. essentiaȝ propriã oẽs actus ꝯñtes ab eo p̃ncipalr̃ ꝙ sunt scd̃a causa ⁊ primum causatũ ⁊ alia multa. q̃si dicat. ꝙ hoc argumentuȝ est demõstratiuũ in p̃posito. ¶ Sed ambiget q̄spiã an sit aliqd̃ intelligẽs actũ p̃mũ sine volũtate: ⁊ videt̃ ꝙ non: q̃ omne intelligens est hõ vel aliqua substantiarũ abstractarum: sed ois homo ⁊ omnis suba separata itelligit per volũtatẽ p̃p̃riã: vt Alga. inq̄t. ḡ in p̃mo p̃me. omne intelli Dubita^o

gens intelligit volūtate ꝓpria. ¶ Oppositū Alga. in sol.
q̄ōnis ꝓpositeringt. ait enī eē itelligēs duplicis gñis: vnū
volūtate: aliud nō volūtate: ⁊ verificat ſmonē eius p̄mo
mō: ⁊ nō ſcd̄o mō. ḡ res est loco ambiguo. ¶ Et ad h̄ di-
cendū q̄ ſi in opione ſumus Alga. ⁊ Auic. ratio p̄ma con
cludit: q̄m olo opꝫ itelligēs oē eē volūtate ꝓpa itelligēs:
tūc qd̄ dicit in oppositū nihil est: q̄m ipse forte loq̄ ſm
alioꝝ ꝑtem: vel ꝑ itelligēs intelligit cognoſcēs: hoc eniꝫ
mō pōt ſmo ei⁹ v̄ificari: est enī cognoſcēs duob⁹ modis
volūtate ꝓpria. i. ꝯtigēti: vt hō ⁊ deus: ⁊ ſine volūtate vt
alaliuꝫ cognoſcētia: ⁊ ſm h̄ rō ꝓposita i hūc modū debet
cōponi: oē cognoſcēs volūtate p̄mū actuꝫ cognoſcit oēs
actus ꝯñtes illū: ſed de⁹ cognoſcit volūtate p̄mū actū ꝓ-
priū. ergo oēs reliquos. Si autem loquat̄ ſm peripateti-
cos: alr̄ opꝫ dicere: ⁊ ego dixi in diſputatione p̄ma. in ſol.
ſcd̄i dubij: ⁊ alibi: ⁊ nō est locus nūc replicandi. (Silr̄.)
Persoluit ⁊ aliud arg̃m Alga. ⁊ p̄mo ꝓponit illud: ⁊ inq̄t.
ſilr̄ ad ea que narrauit noie Aui. vꝫ q̄ ſi ipse de⁹ itellige-
ret ſeipm̄ ⁊ nō aliud: eēt hō tūc nobilior eo. Dicimus q̄
ſunt v̄ba ꝓbabilia: ⁊ h̄ oñdit ⁊ inq̄t. ſi enī imaginaremur
duos hoies: quoꝝ vn⁹ nō itelligeret niſi ſeipſum: ali⁹ v̄o
itelligat ſe ⁊ alia: dicim⁹ q̄ itellc̄s iudicabit q̄ ille q̄ itelli
git ſe ⁊ alia est nobilior illo qui tm̄ ſeipm̄ intelligit. vult
itaq̄ꝫ tenere in eis q̄ ſunt eiuſdē gñis: qd̄ declat. d. ſꝫ tenē
do q̄ itellc̄s hūanus ⁊ diuinus tm̄ equoce dicent: tūc di-
cta trāſlatio est incōpetēs: eo q̄ ſunt diſſimilia: q̄ūo aūt
itelligere alia ſit ꝑfectiō hois: ⁊ nō ſequit̄ q̄ ſit dei ꝑfe
ctio: verificaui in ſol. q̄ōnis q̄rētis an itelligē alia ſit ꝑfe
ctio ſimplr̄: an ſm quid: ⁊ iō nō decet h̄ in loco illā repe-
tere. (Et q̄ ipe noie.) Inducit vnā aliā q̄ōnē quā ꝑpate
tici nō pnt ſoluē: ⁊ inq̄t: ⁊ q̄ ipſe noie Aui. allegauit vnaꝫ
ꝓpōnē ab eodē ꝯceſſam in quolibet itelligēte. vꝫ q̄ qui
plā ſcit nobilior est: tūc addat̄ ſr̄e hec minor: ſꝫ deus non
plā ſcit. ḡ in ſcd̄a figura nō ē nobilior: minorē ꝓbat. ⁊ pōt
rō cōponi in hūc modū: oē agēs itelligēs ſuū effectū vo-
lūtate agit: ſꝫ p̄m⁹ motor volūtate agit: ḡ nō itelligit ſuū
effectū: hui⁹ p̄ accepit minorē. d. ⁊ opꝫ eos remouē a dicto
deo volūtatē ⁊ nouitatē. i. volūtatē ꝯtingētē: ⁊ tūc ponit
minorē ſylli p̄ncipalis. d. quare nequeūt aſſerere q̄ p̄ma
cā ſciat aliud: niſi ſeipſa. est ḡ minor hec: ſed de⁹ nō plura
ſcit: h̄ hec minor est ꝯcluſio ꝓſylli: tūc apponit minorē ꝓ-
ſylli: ⁊ inq̄t. agēs enī itelligēs ſuū effectū ſcit aliud ab eo
ꝑut vult. est ḡ maior: oē agēs itelligēs ſuū effectū volun
tate agit: ⁊ ſic appet loc⁹ q̄ōnis. ¶ Huic iducit ſol. Alga.
⁊ iquit. dixit q̄ h̄ icōueniēs ſequit̄ ph̄os tm̄: ⁊ exponit qd̄
dixit. ⁊ inq̄t. itendit dicē in h̄ eē hoiem cām̄ nobiliorem
creatore q̄ est ipſius cā: ⁊ hoc oñdit. d. ⁊ q̄ hoc ſeq̄t̄ ipſos
ph̄os remouētes mūdi nouitatē ꝑꝑ qd̄ remouēt ab eodē
deo volūtatē: ⁊ tūc remota volūtate opꝫ q̄ ignoret id qd̄
ab ea ꝓcedit: ecce q̄ūo h̄ ſequit̄ peripateticos ⁊ nō theo-
Nota logos. ¶ Debes ſcire q̄ q̄ ponit mūdū eternū dicit deuꝫ
agere necc̄io: vt in tertia ⁊ ſcd̄a diſputatione viſuꝫ est: ⁊ q̄
aufert ꝯtingētiā ab agēte aufert volūtatē ſm theologos
ſaracenos: ⁊ iō ſequit̄ q̄ de⁹ egit ſine volūtate mūdum.
(Sed nos.) Ad h̄ remittit ſe ⁊ ſoluit: ⁊ ſmo ei⁹ manife-
ſtus est ꝑ ſe: ⁊ ex eis q̄ dicta ſunt. (P̄. ſciendū q̄ poſtq̄.)
Hic oſtēdit ordinē dictoꝝ ab Alga. ⁊ inq̄t. ꝑterea ſciēdū
q̄ poſtq̄ ipſe allegauit noie Auic. cū ꝓpōnib⁹ apparenti-
bus. i. ſumptis ex ſenſibilib⁹ eē cōes duab⁹ ſciētijs noue
⁊ antique. ſ. poſſe itelligere extra ſe. vult dicere. poſtq̄ ar
guit noie Aui. q̄ ſcie noue. ſ. hominis: ⁊ antique. ſ. dei eſt
cōe ſcire ſe ⁊ alia: cepit allegare. i. arguere ꝯ euꝫ in eo qd̄
dicūt ph̄i in hoc tractatu. vꝫ de dr̄ia iſtaꝝ duarū ſciaꝝ. ſ.
iter deū ⁊ hoiem: ⁊ icipit capl̄m a quo icepit. d. quare vo-
bis cauetis ⁊c̄. vſq̄ ad finē illius qd̄ ſumpſimus. i. in du⁹
ꝓpoſito: ecce q̄ūo Auerro. nō totū dubium recitauit: ⁊ tm̄

cōtradixit eis: ⁊ ſic pꝫ illō qd̄ a p̄n⁹ dixi. (Et ſnia.) appo-
nit ſniam illoꝝ que dixit in dubio que dimiſit: ⁊ inq̄t. et
ſnia illoꝝ verboꝝ hec est: ſi oēs he. i. particulares cōpre-
henſiones defectus in hoie fuerint. ḡ debent a deo bn̄di-
cto auferri. Inducit reſpōſionē eius: ⁊ inq̄t. ⁊ dicit Auic.
q̄ ipſe in hoc cōuenit cū alijs ph̄is. vꝫ q̄ deū nō cōprehē-
dere ꝑticularia nō est defectus in eo: imo eſſet defectus
in eo ſi ea cōprehēderet. Similr̄ nō cōprehēdere alia ꝑ-
ter ſeipm̄ nō est in eo defectus: ⁊ ſic pꝫ ſol. argumenti ab
Aui. (Et nos dicimus.) Hoc in loco Auer. aliter videt ⁊
ꝓponit riſionē. ⁊ inq̄t. ⁊ nos dicimus q̄ euaſio horū du-
biorū est q̄ diuina ſcia nō diuidit veꝝ a falſo in oppoſi-
tis. ſ. ꝯdictorijs ſicut reperit̄ in humana ſcia: vult dicē q̄
de ſcia dei nō verificat̄ alterū ꝯdict̄m determiate. vꝫ aut
ſcit alia: aut non ſcit alia: ſicut reperit̄ in humana ſciētia:
q̄m determinate: aut homo ſcit alia: aut non de neceſſita-
te alterū iſtoꝝ v̄ificat̄ de hoīs ſcia: ⁊ iſta duo ſūt ꝯdicto-
ria: quoꝝ alteꝝ oīno de ſcia hoīs verificat̄: vn̄ verificata
vna ipſaꝝ de hoie neceſſario altera est falſa: ſed i deo be-
nedicto ambo verificātur: tm̄ duobus reſpectibus: ⁊ hoc
declarat. d. vꝫ q̄a ignorat ea mō inferente defectuꝫ: ⁊ ſcit
ea mō nō iferēte defectū: vult dicē q̄ de⁹ ſcit ꝑticularia
ꝑut nō imperficit̄ ab eis: ⁊ ignorat illa ꝑut imꝑficit̄ ab
illis: ſimilr̄ dicim⁹ de v̄libus ⁊ ꝑticularibus q̄ ipſe deus
ſcit ea. ⁊ q̄ ignorat ea mō iā dicto. Tūc ordinat ſe ad ſe-
quentē diſpōnē: ⁊ dicit. dicimus deniq̄ꝫ q̄ ab hoc. i. ꝑſcru
tatione de ſcia dei poſſumus q̄ſcere. vꝫ a litibus ⁊ rixis
Alga. cū ph̄is nō tm̄ in hac diſputatione: ſꝫ in ſequēti: ni-
hilominus ducemus ſequētē diſputationeꝫ vt ne putent
ſequaces ipſius nos ſtupefactos eſſe ſuis ſophiſticationi-
bus ſophiſticalibuſq̄ꝫ argumentis.

Posset ⁊ in hoc loco dubi⁹ ardua emergi an de⁹ par
ticularia ignoret. Sꝫ q̄ Auer. i diſputatiōe
iz⁹ hāc ꝑtractabit: hoc in loco tranſeo. ¶ Ideo volo mo-
uere queſtionē: an illa duo ꝯdictoria in deo verificentur:
⁊ q̄uo verbū Auer. itelligit̄. ¶ Et videt̄ q̄ illō qd̄ Auer. 3ª q̃ō.
inq̄t falſuꝫ est. ſ. q̄ de deo poſſūt ꝯdictoria verificari: q̄m
Ar. poſterioꝝ p̄mo inq̄t ꝯdictio est oppō. cui⁹ nō ē dare
mediū ſm ſe: ergo ſcire particularia ⁊ non ſcire ꝑticula-
ria nullū hn̄t mediū. Adhuc autē ſunt homines multi q̄
diffōneꝫ ꝯdictionis ſic intelligunt. ſ. q̄ ꝯdictio eſt oppō:
cuius non est mediū dare ſm ſe. i. ſm extrema abſolute
accepta. v̄. g. accipiēdo albū ⁊ nō albuꝫ abſolute non hn̄t
mediū: oē enī ens albū vel nō albū: accipiēdo aūt albuꝫ
per ſe vel non album per ſe mediū reperit̄: q̄m nō omne
ens album per ſe: nec non albuꝫ per ſe: extrema ergo illa
vno modo nō habēt mediū: alio modo habēt: habēt qui-
dem prout abſolute accepiſti: carent v̄o medio: ꝑut reſpe
ctus ⁊ notas adiūxiſti perſeitatis. ¶ Ex hoc poteſt ⁊ ſol. Solutio.
q̄ōnis patere: cum eniꝫ querit̄ an inter ſcire ꝑticularia et
ignorare illa ſit mediū abſolute non dat̄ medium: deus
enim particularia ſcit: attamē ſi extrema illa aſſumat̄ cū
notis ⁊ reſpe^{b9}: pōt ⁊ de⁹ mediū eē: ſcire enī ꝑticularia eo
mō quo ſciēs imꝑficiūt: ⁊ ignorare vel nō ſcire eo modo
quo ꝑficiūt hn̄t ⁊ mediū. vꝫ deū. deus enī nō ſcit partic-
laria eo modo quo ipſum imꝑficiūt: ſed eo mō quo non
ꝑficiūt cū ſcit. Sed q̄uocūq̄ꝫ i hoie ſiue ſcire ſingularia:
ſiue nō ſcire capiant̄ abſolute: ſiue cū notis ꝑſeitatis vel
reſpectib⁹ nūq̄ꝫ est inuenire mediū ſemꝑ: hō enī ſcit ſin-
gularia q̄uocūq̄ꝫ vel ignorat. ¶ Sed hec ſol. optima eſt Impug⁹
⁊ tota bona: peccat tm̄ i diffōne oppōnis ⁊ q̄ſi vir nullus
antiquoꝝ expoſitoꝝ ſic expoſuit: niſi q̄dā latini q̄ fere to-
tū librū poſterioꝝ ꝯturbāt. Joā. aūt Philopon⁹ poſterio
rū p̄ aliter cōmētatus eſt diffōnē ꝯdictōis: vbi debes ſci-
re i vnaq̄q̄ꝫ ſpecie oppōnis poſſe dari me^m aliq̄ mō. v̄. g.
calm̄ ⁊ frigidū: vt ꝯria mediū habēt. iterū pater ⁊ filius:

vt relatiua mediū hūt subiecti: vt opposita relatiua: siliť cecū ⁊ videns mediū hūt lapidē: vnaq̄q̄ ḡ spēs opponis vt talis est mediū hꝫ semper se: ⁊ ſm ꝙ talis spēs attñ si ꝯsiderant opponis oēs spēs: vt i eis saluať ꝯdictio: vnaqueq̄ .n. spēs opponis ad ꝯdictionē reduciť: vt Arist. docet in pdicamentis: frigidū .n. ⁊ calidū pńt ⁊ in frigidū: ⁊ nō frigidū reduci. calidū .n. nō frigidū dico: ḡ gen⁹ oium opponū eē opponē dñā: qm̄ he gdē mediū ſm se: vt relatiua ꝯria: ⁊ puatiua p accñs medio carēt put ad ꝯdictionis reducunť opponē: hec aūt medio carēt p se: ⁊ sūt alye cāe carētie medij vt ꝯdictio: ḡ vt dñaꝫ q̄ differt ꝯdictio ab alyis spēb⁹: adiūxit Ar. in posteriorib⁹. (ſm se.) ingt eni. Contradictio ē oppō cui⁹ nō ē dare mediū ſm se: ad dñā aliaꝝ spērū in gb⁹ ē medij carētia put reducunť ad ꝯdictoria: reliquū aūt missionis coꝝ eē pōt totū bonū.

℄ Undecīa disputatio Alg. cū phis in q̄ ondit debilitatē ipsoꝝ in asserēdo ꝙ ipse de⁹ scit seipm̄. DV. I.

Ait Alga. ſm opionē veroꝝ phoꝝ q̄ nouitatē ꝯcedūt mūdi ꝑpria voluntate patefit ꝑpositū: qꝛ ex volūtate ⁊ scia indicať vita: ⁊ qōlibet viuēs seipm̄ sentit: de⁹ est viuēs: ḡ cogscēs seipm̄: vñ dicim⁹ ꝙ hec rō est valde acerrima: sꝫ vos q̄ remouetis ab eo voluntatē ⁊ mūdi inouationē totalr̄ negatis: ⁊ opinamini ꝙ id qđ ꝓcedit ab eo ꝓcedit de necitate vel a nā: ⁊ ꝙ p̄io cāťur ab eo primū totū: deīde alia cāta successiue ⁊ gradatiꝫ donec ꝑueniāt ad vltimū entiū ⁊ sic ipse nō seipm̄ sentit: sicut ignis a quo caliditas ꝓcedit: vel sol a quo lux ꝓcedit: nullus istoꝝ seipꝫ nouit: sic nullū extrīsecoꝝ ab eo nouit: ḡ de⁹ apud nos sūm⁹ ignorans est: ⁊ nos iaꝫ declauim⁹ noie ipsoꝝ ꝙ ipse igrat alia. Vñ postq̄ ignorat alia nō est cauendū ꝙ ignoret seipm̄. Et si aliqs dicēt ꝙ lꝫ ipse ignoret entia seipm̄ saltē scit. Qui .n. seipm̄ igrat mortu⁹ pōt reputari: ḡ ipse de⁹ eēt sine dubio mortu⁹. Nos vo ad hoc rñdentes dicimus eis ꝙ h̄ siliť sequeť opināres ꝙ de⁹ igrat alia: ⁊ scit seipm̄. nulla .n. dñā est itra hoc ⁊ dcm̄ dicētis ꝙ illud qđ nō agit cū volūtate: nec audit: nec videt est mortuū: ⁊ si forte dicerēt ꝙ oē separatū a mā est itell'us p se exñs ⁊ intelligēs seipm̄. Dicim⁹ ꝙ declaratū est ꝙ hec pura euasio est: qꝛ nō pōt demōstratiue ꝓbari. ℄ Et si forte dicerent ꝙ huiusmodi demr̄atio est: qꝛ ens dr̄ ad viuēs ⁊ ad mortuū: ⁊ viuēs nobili⁹ est mortuo: ⁊ primuꝫ nobili⁹ est cūctis entib⁹. ḡ viuū est ⁊c̄. dicim⁹ ꝙ oēs iste sunt euasiones. Nos .n. possum⁹ eis dicē. q̄re est ipoīe ꝙ ab eo qđ igrat seipꝫ succedāt entia seipsa sentiētia cū plurib⁹ medijs: vel sine medijs. ℄ Et si forte diceretis ꝙ ipositas ꝓuenit ab eo: qꝛ sequereť ꝙ cātuꝫ esset nobili⁹ cā. Dicimus ꝙ potestis hoc asserere ſm apparentiā; nō tñ ꝙ possit demōstratiue ꝓbari ⁊c̄.

℄ Dic̄ Auer. ingt h̄ disputatio vr̄ quodāmō sup̄flua: qm̄ sufficiēter tractata est: attñ vt ne Auer. videreť fugere argumēta Alg. iō aggressus est eaꝫ: ⁊ per ꝯñs que sit itērio hui⁹ manifestū est: p̄mo ḡ Alg. ꝯcedit ꝙ de⁹ itelligit ⁊ cognoscit se: ⁊ syllogisať hoc mō: oē viuēs cognoscit se: sed de⁹ viuit: ergo de⁹ cognoscit se: maior ꝓbať: qm̄ de⁹ scit ⁊ vult: ⁊ oē sciēs ⁊ volēs est viuēs: ergo in p̄ma figura de⁹ viuit: hui⁹ p̄mo tāgit ꝓsyllogismū. D. ait Alga. ſm opinionem veroꝝ phoꝝ qui nouitatēꝫ ꝯcedunt mundi propria voluntate dei patefit ꝑpositū: ⁊ accepit vim maioris ꝓsylli ⁊ ingt: qꝛ ex volūtate ⁊ sciētia iudicať vita: reliquūꝫ ꝓsyllogismi dimittit: tūc accepit maiorē ꝓsylli ⁊ ingt: et qōlibet viuēs seipsuꝫ sentit .i. itelligit: deus est viuēs: hec est minor: ergo cognoscēs seipm̄: ⁊ apponit efficaciā cōis: ⁊ inquit: vñ dicimus ꝙ hec rō est valde acerrima: sꝫ hic est ambiguitas: qm̄ p̄mo ꝓbat deū viuere pp̄ itelligere. 2° probat ipsum intelligere ꝑpter viuere: ergo ipse committit circulū quē Arist. destruit p̄mo poste. ℄ Dōm ꝙ itelligere ⁊ velle sunt velut cause vite: vita velut effect⁹: sicut eni motus est causa vite: ita ⁊ intelligere ⁊ velle cause sunt vite perfectissime: vt Auer. ingt 12° meta. cō. 38. et 39. pōt itaq̄ dici ꝙ p̄mus ꝓcessus ꝯcludēs deum viuere ex eo: qꝛ intelligit ⁊ vult est ꝓcessus ꝑpter qd: ⁊ diciť demonstratio cause. scđus ꝓcessus est ꝓcessus qꝛ: qꝛ ꝓcedit a posteriori ad cām p̄orē: qꝛ .n. viuit cōcludit ipm̄ intelligere ⁊ velle: ḡ demōstratio hec erit signi. ℄ Ad qōnem dōm ipm̄ nō errasse cū nō in eodē genere demonstrationis illud fecerit. ℄ Sꝫ hic adhuc emergit ardua dubitatio: an .s. possit fieri iste regressus seu circulus ab effectu ad causam ⁊ post ab illa ad effectū. ℄ Siliť ⁊ adhuc ambiguo: cū .n. ordo nāe sit ꝯri⁹ mō ꝓcedendi nr̄o: vt Auer. ingt p̄mo phy. cō. 3. nā incipit a cā: ergo nos debemus incipere ab effectu: modo Alg. videť totū oppositū fecisse: incipit .n. a cā ⁊ ꝓcedit ad effectū: ⁊ post videť ab effectu regredi ad cām: ⁊ he ambiguitates sunt nō parue: ⁊ cū in cōmēto meo libri posterioꝝ multū ꝓlōgauerim sermonē in his: visum est mihi mō abbreuiare opiones ꝑipateticoꝝ in his: p̄mo ḡ dicā ad p̄mā: post ad scđaꝫ ſm posse meuꝫ. ℄ Quātū ad p̄mā igiť parteꝫ dixerūt multi antiquoꝝ ꝙ non sit illa circulatio vel regressus demr̄atiue: qm̄ eni per effectū cāꝫ tu iueni sti sine dubio demr̄ari eo: qꝛ ex notiori ⁊ p̄ori tibi ꝓcessisti: cū ex cā inuenta ad effectū redis pp̄ qd ipsi⁹ effect⁹ ꝯcludēs nō demr̄abis: cū ex ignotiori ꝓcedis ad noti⁹: ⁊ sic isti ꝓcessuꝫ qꝛ demr̄atiuū affirmāt eē ꝓcessuꝫ: pp̄ qd ꝯcedūt nō demr̄atiuū eē: sed dialecticū seu topicū: eo qꝛ nō ex notiori est ad latētius. Et hui⁹ exemplū est: si eni ꝓgredieris iste hō currit: ille hō currit ⁊ ille ⁊ sic de singulis: ḡ oīs hō currit: illatio est necia: ⁊ oīno ꝯcludit ⁊ necio: oppositū eni ꝯñtis stare cū antecedēte est ipoīe: attñ topicus ꝓcessus est: eo qꝛ nō ꝓbatiuus ſm nāꝫ: qm̄ añs vel est ignoti⁹ ꝯñte vł eque notū: pōt tñ esse notius tibi vel illi: ⁊ ideo dialecticus vel topicus diciť: eo qꝛ nō ex notiori ꝓcedit simplr̄: sꝫ huic vel illi qui dat antecedēs: sic in ꝓposito: ⁊ si processus pp̄ qd sit necessari⁹ ⁊ illationis necessarie: tñ dialecticus diciť: eo qꝛ nō ex notiori simplr̄: sꝫ huic vel illi ꝓcedit: in nālibus ḡ ſm hos manifestū est qñ fiat circulus: ⁊ qñ nō. Mouit aūt hos: qm̄ effect⁹ demr̄at cām esse: ḡ est notior ca: sit igiť ei⁹ notitia: vt octo. notitia vo cause iuēte vt q̄tuor. Si igiť ad effectū eūdē redibis ab ignotiori ⁊ latētiori: qꝛ a noto tibi: vt q̄tuor ad noti⁹ ⁊ certius: qꝛ ad effectū notū vt octo ꝓcedes: ḡ scđus ꝓcessus nō pōt demonstratiuus dici: cuꝫ demr̄atio sit ex notiorib⁹: vt in poster. sat dixit Ar. aliaq̄ arg̃ta ꝓ eis: qꝛ nulli⁹ sunt valoris: ⁊ ea plixe adduxi in posteriorib⁹ trāseo. ℄ Hāc opionē Ioā. iandon⁹ in qōnib⁹ p̄mi de aīa conabať destruere: ⁊ arguit

Dubiu⁹

Solu

Ad

Pō anti quorum,

Pō Io.

ꝛ arguit in hūc modū: qm̄ accn̄tia ꝑpa sunt pn̄ cognoscē
di subas ꝛ eꝫ. p̄: qꝛ eadē sunt pn̄ eēndi ꝛ cognoscendi: mō
cā est pn̄ essendi effect⁹: ḡ ꝛ cognoscēdi: maior est Arist.
Impug° ꝯ rationes Joānis. ꝛ Auer. 4° cō. scdi meta. ¶ P̄. suba ē pōr nā cognitiōe
ꝛ tpe accn̄te: ḡ accn̄a demōstrāt subaꝫ pōt ꝛ ab ea demō
strari: maior ē Ar. ꝛ Auer. 7. meta. cō. 4. sꝫ rōnes Joā/
nis ꝯ hos nihil ꝯcludūt. pma qdeꝫ nō: qm̄ cā est pn̄ eēn
di ꝛ veritatis ſm nām: vt ꝛ ipse met dicit alibi: ꝛ sic non
quo ad nos. 2° vo minime: qm̄ suba est pōr cognitione: et
tpe: ꝛ nā: cognitiōe. s. ſm nām: tpe vo. i. sepabilitate: nā. i.
ꝑfectiōe: ꝛ lꝫ ponat̄ in ei⁹ diffōne: nō qdē ponit̄ vt notius
nobis: sed vt qētās: vnū eni correlatiuoꝝ ponit̄ ꝛ i diffō/
ne alteri⁹: ꝛ nō vt noti⁹: pōt ḡ ꝛ alr opinio illa remoueri:
tū ex v̄bis pboꝝ: tū rōne: v̄bis qdē: qm̄ p̄ posterioꝝ inq̄t:
sed qꝛ differt ꝛ pp qd scire pmū qdē ꝛ in eadē sciētia. Et
postq̄ ꝑbauit h̄ exēplis multis inq̄t: alio aūt mō differt
pp qd ab ipso qꝛ. qō est ꝑ alī i sciaꝫ vtrūqꝫ speculari: vbi
Auer. inq̄t cap. 3. ꝛ postq̄ est demr̄atio que facit adipisci
īuentionē rei tā post aliā que facit adipisci cām inuētio/
nis ipsi⁹ iāqꝫ inueniunt̄ hi duo modi: aut in arte vna: aut
in duab⁹ artibus. ¶ P̄. ꝛ Themisti⁹ ait ibidē cap. 28. sa
ne fieri pōt vt eadē scia mō ipm q̄ ob rē tractet: mō ipſ
vt sit explicet: aliqn̄ est vt diuersa scia sit q̄ q̄ ob rē ꝯdo/
cet ab ea: q̄ vt sit demr̄at. ¶ P̄. Ar. 2. poste. ca. 16. mouet
qōnē in pn̄ capli: ꝛ inq̄t: de cā āt: ꝛ cui⁹ ē cā: dubitabit ali
qs nūqd cū cātū ē: cā ē ꝛc. post soluēs qōnē inq̄t. si igit̄ q/
dē ꝑ cāꝫ ē demr̄atio pp qd est: si vo nō ꝑ cām ipsi⁹: qꝛ qm̄
in medio est cognitū pp qd aūt nō: vbi Auer. cō. 25. inquit
in solōne illi⁹ qōnis: sed cū ondimus cātū per cām est id
demr̄atio dās cāꝫ ꝛ īuētionē: ꝛ cū ondem⁹ cāꝫ ꝑ cātū: est
id demr̄atio dans cām ꝛ inuētionē tm̄: ꝛ ponit exēplū: vi
de. ¶ P̄. ꝛ ibidē diu⁹ Themisti⁹ caplo. 3. inq̄t. nullaꝫ aūt
incōmodū suscipit̄ si cā talis caꝫ sua ꝯne rector q̄ri dica/
tur: nec. n. eadē rō vtrinqꝫ reciprocādi est: sꝫ cū ab euētis
ad cām subit̄: syllus tm̄ vocat̄: cū ecōtrario est absoluta
demr̄atio. Di forte: per syllm tm̄ demr̄ationē intēdit: qꝛ
que ꝑ tāto syllus tm̄ dr̄: qꝛ nō ex vero medio ꝑcedit: vt
ipse ait p̄ posterio. caplo. 46. q̄re ꝛ ex his regressum dare
manifestuꝫ est apertissime. ¶ P̄. Linconiēsis grossa testa
ibidē mālfeste idē dicit: ꝛ magn⁹ Albert⁹ tractatu de ve
natione diffōnis caplo. 7. ꝛ ꝯcors est eiusdem. ¶ Adhuc
Auer. 2° meta. cō. 16. inq̄t: certitudo. n. diuersat̄ in eadem
scia. v. g. ſm demr̄ationē simplr̄: ꝛ ſm demr̄ationem qꝛ: ꝛ
cū diuersēt̄ i eadē scia magis diuersat̄ in scientijs diuer/
sis ſm genus. ¶ Rursus 6° phy. cō. 15. inq̄t: cū pus decla/
rauit q̄ si magnitudo fuerit diuisibilis in īfinitū q̄ velo
cius ꝛ tardi⁹ īueniant̄ in infinitū: vult declare eꝯ: ꝛ post
qbusdā interpositis inq̄t: ꝛ signa demr̄atiua sunt illa que
ꝯuertunt̄ cū suis causis. s. q̄ cū ponat̄ cā sequit̄ signuꝫ ꝛ
eꝯ: ꝛ iō icepit pmo declarare ꝯsecutionē signi ex cā: dein
de consecutionē cause ex signo: ecce q̄ plane Auer. id di/
cit ēt in 8° phy. cō. 5. inq̄t ecōtrario pme vie. In pma eniꝫ
ꝑbauimus ex motu eterno motorem eē qui nō mouet̄:
hic aūt ꝑbauimus q̄ motus eternus est: ex hoc q̄ motor
qui nō mouet̄ est. Idē apponit: ꝛ ibidē cōmētis. 53. ꝛ. 65.
ꝛ adhuc possem tibi enūerare loca fere innūerabilia: vbi
Arist. ꝛ Auer. circulū cōmittūt in diuersis gn̄ib⁹ demr̄a/
tionū: ꝛ iō nolo plus in hoc insistere: rōne vo ꝛ hoc mon/
strari pōt: qm̄ scie diuersant̄ ſm diuersitatē medioꝝ: vt
Arist. in 2° posterioꝝ demr̄at: qꝛ igit̄ effect⁹ est mediū in
demr̄ando cām: ꝛ cā mediū in demr̄ando effectū: ḡ noti/
tia que relinq̄t̄ ex ꝑcessu: cui⁹ mediū est effectus differt
specie a notitia que relinquit̄ ex ꝑcessu cui⁹ mediū est ꝛ
ipsa causa: notitia ḡ que in effectu relinq̄t̄ ex cā altera est
a notitia effect⁹ que per sensum habebat̄: ergo in scdo ꝑ/
cessu cā est notior nobis q̄ effectus notitia relicta tertio

loco: ꝛ hec rō est demr̄atiua: si ꝑfecte addat̄ vt dicā: vt ḡ
ꝑfecte intelligas debes scire p̄: q̄ lꝫ cā mediū ꝛ diffō idē
sint i subto: dint tn̄ in mō: aliq̄. n. cā hꝫ rōnē cāe: nō tn̄ rō
nem medij nec diffōnis: ꝛ oē aūt qō rōnē hꝫ medij: ꝛ rōnē
hꝫ cāe. ¶ 2° debes scire q̄ alr ē in qōne simplici: alr i qō
ne cōposita: voco āt qōnē simplicē: vt an ignis sit vel fu
mus sit: dico vo qōnē cōpositā in q̄ ē q̄situ de cōcesso: vt
si luna deficit pp qd defic̄ luna: dico ḡ q̄ i qōne cōposita
mediū hꝫ rōnē cāe: ꝛ hꝫ rōnē medij: alio tn̄ ꝑcessu acq̄ri
tur mediū sub rōne cāe: ꝛ alio sub rōne medij: ꝑ ꝑcessuꝫ
eni qꝛ. in qōne cōposita acq̄rit̄ solū mediū sub rōne cāe.
v. g. luna deficit: ḡ obm ē aliqd iter solē ꝛ lunā: h̄. n. ꝑces/
su qꝛ. acq̄siuisti mediū in eo q̄ cā illi⁹ effect⁹: ꝛ hic est p⁹
ꝑcessus qꝛ: q̄. s. acq̄rit̄ cā i eo q̄ cā: q̄ facto nō statim redi
bis ad effectū demr̄andū ꝑ hāc: qm̄ cā inuēta ꝑ effectū nō
dū hēt rōnē medij: opꝫ. n. ad h̄ vt hēat rōnē medij: vt sit
tibi noti⁹ effectu quo īuentū ē sub rōne cāe: ḡ tūc itellus
negociat̄ circa cām inuētā īueniēdo illā sub rōne medij:
est aūt negociatio hec resolō q̄ fit cōpōne ꝛ diuisione hoc
mō: obm istud qō īuētū est eē cām h⁹: luna deficit ē ens:
ḡ vel suba vel accn̄s: ꝛ non accn̄s: ḡ suba: vel igit̄ corpea
vel icorpea: nō incorpea: relinq̄t̄ corp⁹ vel aiatū vel inia
tū: nō aiatuꝫ: ḡ inaiatū: vel eternū: vel gn̄abile: nō gn̄abi
le: ḡ eternū: vel diaphanū vel opacū: nō diaphanū: ḡ opa
cuꝫ: obm ḡ illud est corp⁹ eternū opacū: sꝫ illud ē sola ter/
ra: ḡ obm illud est terreū: q̄ negociatiōe cōpleta acq̄siui
sti cām: tūc sub rōne cāe: ꝛ sub rōne medij: cāe qdē: qm̄ ꝑ
effectū in eo q̄ effect⁹: medij vo qꝛ per negōnē adeo ino/
tuit q̄ noti⁹ factū est effectu ꝑ erat mediū ad ipm iquā/
tū cā: ꝛ eo cōpleto pōt syllus demr̄atiu⁹ pp qd cōponi: ꝛ
erit scds ꝑcessus: nō aūt semꝑ cā hꝫ rōnē medij: qm̄ itel/
lect⁹ cā est vicaria pncipioꝝ: quēadmodū ꝑpōnes ꝯnis
vt Themisti⁹ inq̄t p̄ poste. cap. 7. ꝛ Auer. ibidē: ꝛ tn̄ nō po
test eē mediuꝫ demr̄andi pn̄ pma: ꝛ h̄ ꝛ Auer. inq̄t p̄ de
aia cō. 2. Silr in qōne simplici mediū hēt rōnē cāe tm̄:
vt si fumus est: ḡ ignis: tūc eni demr̄atio ē signi: ꝛ ca inue/
nit̄ cā i eo: nō tn̄ pōt fieri regressus: cū tūc nō hēat rōnē
medij: cū nō hēat rōnē diffōnis: opꝫ ḡ q̄lr in qōne cōposi/
ta ꝯcedēdū est regressuꝫ demr̄atiuū mediāte negociatio
ne tibi exposita: in qōne aūt simplici nō: imo si redibim⁹
ꝑcessus erit topicus forte. Et aūt hec sit intētio Auer. pꝫ
2° meta. cō. 11. ꝛ tu lege v̄ba ei⁹ ibidē: qūo qdē igit̄ ꝯtigat
regredi: et qūo nō: manifestū. regredi. n. in qōne cōposita:
p̄ tn̄ negociatiōe facta ꝯtingit: in qōne vo simplici nō fa/
cta negociatione: cū ibi mediū tm̄ cāe rōnē hēat. ¶ Ad
obm alioꝝ soluit̄ hoc mō: vel q̄ redit⁹ est ad effectū: nō
ſm eādē spēm notitie vt Albert⁹ ait in posterioribus: vel
redit⁹ fit facta negociatiōe: ꝛ tūc. n. notitia cāe adeo ꝑ reso
lutionē illā intēdit̄: q̄ pōt eē cā ꝛ mediū ad effectū illaꝫ:
nec est remotū alia via q̄ a demr̄atiōe aliqd notificari ꝛ
certi⁹ reddi: sicut docuit Ar. in posterioribus: ꝛ sic pꝫ: qūo
fit circulus ꝛ qūo nō: ꝛ per ꝯns sol. ad pmaꝫ. ¶ Supest
mō qōnē 2am soluē: ꝛ p̄ opꝫ vidē q̄lr triplex ē gen⁹ demr̄a/
tiōis simplr̄. s. pp qd ꝛ signi tm̄: ꝛ qd sit vnaqueqꝫ ipsarū
opꝫ declare. Circa qō opio est Ammonij in p̄ de aia: q̄ 2°
est tm̄ gen⁹ demr̄ationis. s. pp qd ꝛ signi seu ꝯiecturalis
explanabim⁹ aūt post qd sit vnaq̄qꝫ haꝝ: hui⁹ rō eē pōt:
qm̄ demr̄atio nō dr̄ a demr̄atiōe nisi rōne medij. augēt̄
eni demr̄atiōes pp media: vt Ar. lq̄t i post. sꝫ mediū de/
mr̄atiuū nō pōt eē nisi 2x. s. effect⁹ vel cā. ḡ demr̄ationis
spēs nō nisi 2e erit. Adhuc Ar. p̄ poste. vbi oē gen⁹ demr̄a
tiōis enuāt ca°. (Sꝫ dīt qꝛ ꝛ pp qd.) ꝛ 2° poste. ca. 16. nō
ponit nisi duas spēs dmr̄atiōis: ꝛ ꝑ ꝯns vl spē ē dimlat⁹:
vl fec̄ aliū libꝝ post⁹ vbi posuit. ¶ Rursus. si demr̄atio
simp⁹ dīt a dmōīs pp qd: vl illō erit a me⁹ vl pp ꝯnē: si pp
ꝯnē: qm̄ vna spēs ꝯnis ē i vtraqꝫ: nec ꝑpeꝫ me⁹: qm̄ vtru/

ꝙ mediū est cā.ḡ nō dīnt. ❡ In oppositū est Auer.i pe
mio phy.ꝛ ibidē cō.10.ꝛ ibidē cō.vltimo:ꝛ 2° phy.cō.22.
ꝛ.26.ꝛ inducere cōmē.ad h est sup̄fluū.vt ḡ sol.huiꝰ qōi
nis videaſ:opꝫ videre qd sit demr̄atio signi.2° qd sit de
Demr̄atio signi. mōstratio pp qd:ꝛ 3° que demr̄atio simplr. Demr̄atio si
gni:vt Auer.inqt p̄ phy.cō.2.est hoc mō:si ꝯtingit vt no
ta apud nos nō sunt nota apud nām que sunt p̄ora in eē:
sꝫ posteriora:tūc demr̄atiōes date in hac scia erūt de nu
mero signoꝝ:est ḡ demr̄atio signi demr̄atio cuiꝰ mediuꝫ
est posteriꝰ nā ꝛ notiꝰ nobis.Dr̄ ꝗꝫ hec spēs demr̄atiōis
signū demr̄atio qꝛ:ꝛ demr̄atio eē tm̄:dr̄ qdē ōmr̄atio qꝛ
respectu ꝯnis cōposite. si eni demr̄aſ pp folia cadere hu
midū resolui demr̄atio erit ipsiꝰ qꝛ.i.veritatis ꝓpōnis:ꝛ h
inqt Themistiꝰ 2° posterio.cap.30.d.ita demr̄atio putan
da nō ē que nullo mō:aut ex cā aut ex aliq̄ qd cogitatio
ne p̄us sic ducaſ:nā lunā deficē nō est cā cur terra se me
diā oggerat:sꝫ pōt esse ꝯnis:vtriqꝫ rei nō pōt:ḡ vult ꝙ iō
dicaſ demr̄atio qꝛ:qm̄ mediū ꝯcludit ꝯnē verā eē:ꝛ h ap
pellat qꝛ Ar.p̄ poste.ibi.(Dupl̄r āt ē p̄cognscere.) Dicit̄
demr̄atio eē tm̄ in qōne simplici vbi ab effectu ad cām
terminaſ qd si ē h mō.fumꝰ est.ḡ ignis. h ignē eē ꝯducit:ꝛ
iō demr̄atio eē pōt ꝛ dꝫ dici.Dr̄ 3° demr̄atio signi:qm̄ ef
fectꝰ ē mediū ꝛ effectꝰ signū est cāe:ꝓpterea demr̄atio signi
seu signū dr̄. Hāc āt Ammoꝰ i p̄ de aīa subdidit:ꝛ vult ꝙ
sit 2ᶜ.vna ē q̄ ꝯiecturalis dr̄: vt illa in q̄ medio posito nō
seqꝛ nec̄io:ꝛ oīno cā:vt languida ē:qm̄ peperit:nō.n.oīno lā
goꝛē seqꝛ peperisse.scda spēs dr̄ sufficientia seu fides ab
Auer.p̄ celi cō.22.ꝛ Ammoꝰ inqt.ꝙ hꝰ demr̄o dr̄ illa:ad
cuiꝰ mediū seqꝛ oīno ꝯ.vt fumꝰ ē hic.ḡ ꝛ ignis:ꝛ sp̄icā eē
lunā pp hūc modū circl̄r illuminari. vt Ar.demr̄at in li
bro celi:ꝛ forte h inqt Auer.6.phy.cō.15.qn̄ inqt ꝙ signa
demr̄atiua sūt illa q̄ ꝯuertūſ cū suis cāis.i.ꝙ cū ponit̄ cā
sequit̄ signū:ꝛ eꝯ.Et forte de demr̄atiōe qꝛ:p̄ mō loquit̄
Themistiꝰ 2° poste.cap.p̄dicto.qn̄ dicit ꝓcessus ab euētu
ad cām est syllus tm̄: intelligit.n.per euēta signa fallibi
Dubitaꝰ lia. ❡ Sed dices demr̄atio per cāꝫ remotā dr̄:qꝛ vt Ar.
inqt p̄mo posterio.caplo.Sed dr̄ qꝛ:ꝛ tn̄ nō est sufficien
Solutio. tia nec cōiectura.ergo 3ª spēs.Dōm ꝙ pōt esse sufficiētia
seu fides:ꝛ sic sufficit.qd ḡ sit demonstratio signi: ꝛ quot
modis dicaſ:ꝛ quot sunt eius spēs manifestū.

Quid demr̄atio p̄pter qd. **Superest** mō definire demr̄ationē pp quid.inquit
Auer.2° celi cō.35. si latētiꝰ fuerit cā rei
q̄ suū esse erit demr̄atio pp qd tm̄:est ḡ demr̄atio pp qd
demr̄atio cuiꝰ meᵐ est cā ꝯnis ꝛ ignotiꝰ ea. ❡ Sꝫ ambi
ges:qꝛ ois demr̄atio est ex notioribꝰ:sꝫ demr̄atio pp qd
demr̄atio.ḡ ex notioribꝰ:ꝛ sic diffō Auer.ē falsa. ❡ Dōꝫ
igit̄ ꝙ dꝫ itelli nō facta negōne: est ḡ sēsus demr̄atio pp
qd ē demr̄atio cuiꝰ meᵐ p se ē ignotuꝫ:ꝛ latētiꝰ effectu:sꝫ
post cōpletū itellus negociū notiꝰ relinqꝛ:ꝛ h demr̄atio
dr̄ cāe tm̄:eo qꝛ dīc tm̄ pp qd effectꝰ:ꝛ nō ꝯcludit ipꝫ eē:
vel esse verā ꝯnē:ꝛ h statiꝫ exponit̄ meliꝰ. Quid qdē sit
ōmr̄atio pp qd māifestū mō: ꝛ quō mediū se hēat palā.
Quid demonstratio simpliciter. De demr̄atione vō simpl̄r qd sit Themistiꝰ p̄ poste.cap.
46. vꝫ dīc ꝙ sit ea cuiꝰ meᵐ ꝯcludit vl̄r ꝯnes oēs poses
fieri:ait.n.sic.expō cāe cur ita sit qꝫ tota vliuꝫ ē: eo que
nō mō notitiā huius vniꝰ defectꝰ quē nunc patit̄ luna:sꝫ
simpꝛ oīuꝫ ꝯꝰ: nā iteruētꝰ terre nō tm̄ huiꝰ defectꝰ cā ē q̄ꝫ
oīuꝫ q possint oībꝰ seculis euēire.ecce quō Themistiꝰ ait
demr̄ationē simpꝛ dici:eo qꝛ cā ꝯcludit vl̄r ꝛ comꝛ oēs ꝯ
Dubitaꝰ nes poses forari de oībꝰ effectibꝰ polibꝰ eē. ❡ Sꝫ hec ex
pō vꝫ ambigua:qm̄ demr̄atio tūc pp qd ꝛ cāe tm̄ demr̄a
tio simpꝛ dici posset:ē.n.cā p se oīuꝫ effectuū cā pp qd.et
simpꝛ dici nō eēt remotū. Adhuc demr̄atio p signū ꝯuer
tibile simpꝛ dici posset: eo qꝛ effectꝰ ꝯuertibilis posset eē
Eodem modo co cā vl̄r ꝯnis cuiuslibet polis forari ex oībꝰ cāis. ❡ Iō de
bes scire ꝙ qn̄ qꝛ ē effectꝰ:ꝛ pp qd effectꝰ eodē medio co

gnoscunt̄. vt si nos eēmus supra lunā vidētes terrā iter gnoscitur qꝛ est esse cāe ꝛ pp qd ē esse cāe.
poni:ꝛ no eclipsiꝫ.tūc luna deficē:qm̄ iterponit̄ terra.nūc
eni cogscit̄ eē.i.lunā deficē: ꝛ pp qd defic̄ eodē medio.i.
iterpōne: qn̄qꝫ āt eē effectꝰ alio cogscit̄ ꝛ alio pp qd eiꝰ.
v.g.nūc exn̄s i terra cog̃ eo lunā defic̄ visu: pp qd āt eiꝰ
p cāꝫ iuētā.ḡ diuersis modis:qn̄ ḡ est aliq̄ demr̄aꝰ q̄ sil̄ ꝛ
nō diuersis modis ꝯcludit ꝯnē eē verā:ꝛ pp qd vā est dr̄
demr̄atio simpꝛ.vt demr̄atio illa.tūc qn̄ eēmus supra lu
nā:ꝛ viderenꝰ terrā iteruēire:ꝛ nō viderenꝰ eclipsiꝫ:de
mr̄atio.n.ꝓbās:qm̄ defic̄ luna.simpꝛ diceret̄:ꝛ demr̄atio
nec mateᶜᵃ sūt hꝰ gn̄is:nō.n.i eis p̄ effectꝰ ē notꝰ sensu:ꝛ p
ipꝫ iuestigat̄ cāꝫ eē:deiñ negociamur:ꝛ 3° regredimur:sꝫ
meᵐ sil̄ mōstrat ꝯnē verā:ꝛ pp qd illiꝰ: ꝛ h inqt Auer.2°
celi cōmē.illo.d.ꝛ si notiꝰ fuerit p̄us ꝛ latētiꝰ erit suū eē:ꝛ
sua cā notior erit demr̄atio abᶜᵃ q̄ dat cāꝫ ꝛ eē: ꝛ h inqt p̄
physi.cō.2.d.si ꝯtigerit vt notū apud nos sit notū apud
nām.tū demr̄atiōes date i hac scia erūt cāe ꝛ eē.i.simpꝛ.
vlt ḡ Auer.ꝙ demr̄atio simpꝛ demr̄o abᶜᵃ: ꝛ demr̄o cāe ꝛ Nota
eē vna sit spēs diuersa nōia sortita pp diuersa officia. in
q̄tū.n.ꝯnē demr̄at eē verā:ꝛ pp qd ōmr̄atio cāe ꝛ eē dr̄:
ꝓut absoluit oēm ambiguitatē circa ꝯnē.s. tā circa eē q̄ꝫ
circa pp qd ē vocaſ abᶜᵃ. ꝓrout aggregat oēꝫ euidētiā.i.
demr̄atiōis signi:ꝛ demr̄atiōis pp qd simpl̄r dr̄. h.n.de
mr̄atio p̄pe aggregat pfectionē demr̄ōnis signi:qm̄ quē
admodu signu demr̄at ꝯnē eē verā tm̄. sic ꝛ h ꝯnē eē ve
rā ōndit.silr ꝓut demr̄atio cāe dīc pp qd ꝯnis:sic ꝛ h pp
qd dīc ꝯnis.ḡ ōmr̄atio simpꝛ ē vtualr aggregatū ex vtro
qꝫ gn̄e demr̄atiōis. ❡ Ad oppoᵐ q̄ destruūt istud 3ᶜ genꝰ
demr̄ōnis.dōm ꝙ dīnt pp media:ꝛ qn̄ dr̄ meᵐ demr̄ōnis
simpꝛ vel ē cā vl effectꝰ.dōm ꝙ nec cā pura nec effectꝰ:sꝫ
aggregās vires vtriusqꝫ vt expolui. iō meᵐ illō ē alteriꝰ
spēi ab extremis:sic̄ rubeū ab albo ꝛ nigro ꝓ nūc. ❡ Ad
2ᵐ dōꝫ ꝙ ibi nō enuāuit nisi extrēas spēs: tacuit āt me
diā:qm̄ solere pōt ꝓmpte:ꝛ eā ex illis colligē. ❡ Ad 3ᵘᵐ
māifesta ē sol.dīnt.n.pp meᵃ:pnt.n.demr̄atiōes eē p idē
genꝰ cāe.nō āt p idē genꝰ medij. demr̄o.n.hōis hitātis in
terra:ꝛ exn̄tis supra lunā hn̄t vnā spēm cāe: nō tn̄ vnam
spēm medij:vt solerti pꝫ. Quot qdē gn̄a demr̄ationū qd
vnūqōqꝫ illoꝝ:ꝛ quot eoꝝ spēs ꝛ qbꝰ dicant̄ noībꝰ:ꝛ quō
soluant̄ obta i oppoᵐ māifestū itm̄. ❡ Ad 2ᵘᵐ ḡ qōnē p̄n
cipalē dōꝫ ꝙ multotiēs fit demr̄atio simpl̄r ex q̄ ꝯᵐ effe
ctū eē:ꝛ pp qd effectꝰ:vt i ꝓposito Alg.deꝰ viuit:qm̄ itel
ligit ꝛ vult.reditꝰ aūt fit:nō vt cōcludat aliqd ignotū:sꝫ
topicꝰ ē regressus ductꝰ i ꝯfirmatiōe demr̄ōnis poris. vt
ōndit̄ signū ꝛ cāꝫ iuicē ꝯuerti.v.g.si eēmꝰ supra lunā.ar
gueremꝰ.luna deficit:qm̄ iteruenit terra.h demr̄atio est
simpꝛ.si regrederemur.s.lūa defic̄.ḡ iteruēit terra.ꝓcess
sus eēt topicꝰ ductꝰ tm̄ pp ꝯfirmationē demr̄ōnis simpꝛ.ꝛ.
nō ꝙ eo ꝯcludaſ ignū simpl̄r:sꝫ ꝯfirmat:ꝛ sic pꝫ q̄lr h fe
cit Alg.in h loco.ꝛ Ar. ꝯferunt illud sepe i demr̄atiōibꝰ
nālibꝰ. Redeamꝰ ḡ ad locū nr̄m.(Sꝫ vos.) Cuꝫ induxit
rōnē q̄ ꝓbauit deū eē sciētē se ꝛ alia: h i loco ōndit quō
apud pipaᶜᵒˢ ē nec̄iū poni totū oppᵐ:ꝛ syllaſ sic.oē agens
sine voᵗᵉ effectū eternū nec̄io ꝛ s̄m nām ē sūmū igrās:sꝫ
deꝰ ē apō pipaᶜᵒˢ agēs sine voᵗᵉ ꝛ effectū eternū nec̄io nec̄i
tate nāe.ḡ deꝰ est sūme ignorās.hꝰ p̄ accepit minorē.d.sꝫ
vos q remouetis ab eo volūtatē.ꝛ mūdi. imo cuiusqꝫ ef
fectꝰ inouationē totalr̄ negatis ꝛ opinamini i ꝙ id qd ꝓce
dit ab eo ꝓcedit de nec̄itate vel a nā h mō.s.ꝙ p̄ causat̄
ab eo p̄ᵐ cātū:deide alia cāta successiue ꝛ gradatiꝫ donec
ꝑueniēt ad vltimū entiū.v.g.ad māꝫ.tūc apponit ꝯnē.d.
ꝛ sic.i.ḡ ipe nō seipꝫ sentit.i.itellit.apponit maioris ꝓbō
nē p exēplū.d. sic ignis a q̄ calitas ꝓcedit:vel sol a q lux
ꝓcedit:ꝛ nullū istoꝝ seipꝫ nouit sic nec aliqd extrīsecoꝝ
nouit.ḡ.maior pꝫ fere iduᶜᵉ.tūc replicat ꝯnē.d.ḡ deꝰ apō
vos sūmus ignorās ē. Cōfirmat h.d.ꝛ nos iā declarāuimꝰ

noie ipsoꝝ ꝙ ipse ignorat alia. vñ postq̄ ignorat alia nõ ẽ cõcedẽdũ qn ĩgret ⁊ se. deꝰ ḡ oino se ⁊ alia ĩgrat. ḡ sũmꝰ ẽ ĩgrãs. (Et si aliqs.) Apponit h̄ ĩ loco duꝰ: ⁊ ĩgt: ⁊ si aliqs diceret ꝙ lȝ ipse ĩgrat entia. vlt dic ex̄ se scit saltẽ seipȝ: ⁊ pbat h̄ per ipole h̄ mõ syllĩane: q.n. seipȝ ĩgrat mortuꝰ põt reputari. apponas minorẽ: sȝ p te deꝰ seipȝ ĩgrat. ḡ ipe deꝰ eẽt sine duꝰ mortuꝰ. ꝯ ẽ falsa. ḡ aliq̄ ꝓpõnũ. nõ maior. ḡ minor: ⁊ sic hꝫ ꝓꝯº. (Nos vo.) Rñdet ⁊ trh ad mãȝ: vꝫ.n. reducẽ argꝰ ꝯ eos: ⁊ ĩgt. nos vo ad h̄ rñdemꝰ ⁊ dicimus eis ꝙ h̄ simplr ẽt opinãtes ꝙ deꝰ ĩgrat alia: ⁊ scit seipȝ: qd̃ ꝓbat. d. nulla.n. dĩa est ĩter h̄ ⁊ dcm̄ dicẽtes ꝙ id qd̃ nõ agit cũ volũtate: nec audit nec videt ẽ mortuũ: est ḡ syllus h̄ mõ: oẽ ĩgrans entia ex̄ se nõ vidẽs nec audiẽs nec volẽs est mortuũ: sȝ ſm dicẽtes deum scire se deꝰ est ignorãs alia ex̄ se: nec audiẽs: nec vidẽs: nec volẽs. ḡ deꝰ est mortuꝰ: ⁊ sic per ꝯñs argꝰ põt reduci ꝯ eos. (Et si forte.) Hoc in loco idũcit sol. eoꝝ adbuc: ⁊ ĩgt: ⁊ si forte dicerẽt ꝙ oẽ sepatuȝ a mã est ĩtellus p se ex̄ns seipm̄ ĩtelligẽs: ⁊ adde minorẽ: sȝ deꝰ est sepatũ a mã: ḡ est ĩtellus seipm̄ ĩtelligẽs: ⁊ tũc dicã ꝙ deꝰ viuit: q̄ ĩtellĩt se: mortuũ aũt nec se nec alia intelligit: q̄re sol. est. (Dicimꝰ.) Huic ꝯdicit h̄ mõ. d. dicimꝰ ꝙ declatũ est. s. in dubijs aliaꝝ disputationũ ꝙ hec sol. est pura euasio: q̄ sup. deũ esse sepatũ a mã nõ põt demr̃atiue ꝓbari: ḡ hec sol. fundat̃ in ꝓpõne dialectica ⁊ nõ demr̃atiua: ḡ ẽ fuga. (Et si forte.) Adbuc apponit argꝰ pħoꝝ quo ꝓbãt deuȝ viuere: posito ꝙ nihil sciat ex̄ se: ⁊ ĩgt: ⁊ si forte diceret ꝙ huiꝰ demr̃atio est: q̄ vȝ ens diuidit̃ ad viuẽs ⁊ ad mortuũ: ⁊ viuens est nobiliꝰ mortuo: sȝ p̄mũ est nobiliꝰ cũctis entibꝰ: ḡ p̄mũ est viuẽs. syllus ḡ ẽ in scd̃a figura sic: oẽ viuẽs est nobiliꝰ mortuo: p̄mũ ens est nobiliꝰ mortuo: imo cũctis entibus. ḡ viuẽs erit oino deꝰ. Rñdet ⁊ huic. d. dicimus ꝙ oẽs iste sunt euasiones. i. nõ rõnes demr̃atiue: sȝ dialectice. (Nos.n.) Hoc in loco mouet ⁊ aliã q̄õnẽ maxime ꝯ Auic. põt.n. q̄ri cur est ĩpole ab eo qd̃ ignorat seipm̄ ꝓcedere entia ĩtellĩtia se: ponebãt.n. pħi ꝙ deꝰ nõ scit se: ⁊ ꝙ ĩtelligẽtie emanãtes ab ipso sciãt se: q̄uerit mõ ꝓpter qd̃ est impole apud vos alios ꝑipateticos q nõ ponũt h̄: dicit igit̃. nos.n. possumus eis dicẽ. q̄re est ĩpole ꝙ ab eo qd̃ ignorat seipm̄ succedãt entia seipsa sentiẽtia. i. ĩtellĩtia cũ pluribꝰ medijs: siue sine medijs. Inducit solõnẽ ꝑipateticoꝝ. d. ⁊ si forte diceretis ꝙ ĩpolitas ꝓuenit ab eo: q̄ seq̄t̃ ꝙ cãtũ eẽt nobiliꝰ cã. igit̃ si effectꝰ eẽnt ĩtellĩtes se ⁊ deꝰ nõ: tũc eẽnt nobiliores p̄ma cã: ⁊ ꝓp hoc dñt pħi hi ꝙ deꝰ ignorãs se nihil ꝓducit sciẽs se. (Dicimus.) Cõfutat h̄. d. dicimꝰ ꝙ h̄ potestis asserere ſm apparẽtiã: ⁊ nõ ſm demr̃ationẽ ⁊ rei veritatẽ: q̄ñ in multis effectꝰ est nobilior cã: ⁊ in h̄ nolo nũc ĩmorari. AVERRO.

Nos dicimꝰ ꝙ absurdior allegatio huius hoĩs ⁊ ipsiꝰ sequaciũ est in eo qd̃ dicũt. s. ꝙ inouatio mũdi idicat volũtatẽ ĩ deo: ⁊ nos ĩuenimus mũdinouitates q̄nq̄ ꝓcedunt a volũtate: ⁊ aliquotiẽs a natura: aliquotiẽs ab euẽtu: id qd̃ voluntate fit sunt artificiales res: ⁊ ea que fiũt p nãm nãlia sunt. Et p̄terea si innouatũ tm̄ voluntate inouaret̃: oporteret ꝙ volũtas esset supposita in diffõne ipsius: ⁊ est manifestũ ꝙ diffõ innouati est ꝙ inouatũ est ens post priuationẽ. Vñ si mundus inouaret̃ magis decet ꝙ inouet̃ inquãtũ est ens nãle ꝓcedẽs a principijs nãlium rerũ: q̄ a principijs artificialibus. s. voluntate: sed supposito ꝙ mũdus ꝓcedat ab agente primo qui inclinauit ipsius eẽ magis q̄ suã priuationẽ: opȝ nos dicere ꝙ ipse ẽ volẽs: sȝ ab eterno voluisset sui eẽ: pȝ ḡ ꝙ pħi ꝯueniũt cũ istis in attribuẽdo deo volũtatẽ. Et iõ qd̃ ipse dixerat pħoꝝ noie. vȝ ꝙ id qd̃ ꝓcedit ab ipo deo ꝓcedit mõ nãe sim ẽ. Immo dicũt ꝑipatetici loquẽtes ſm v̄itatẽ ꝙ entia ꝓcedunt ab eo mõ altiori q̄ sit nã: ⁊ q̄ hũana volũtas: ꝓbatũ est.n. demr̃atiue ꝙ ipole est ꝓcedere aliquẽ actũ ab ipso deo nãli mõ seu volũtario. iuxta volũtatis ĩtentionẽ in nobis. Volũtas.n. aialiũ est principiũ motus: quapp dicimꝰ ꝙ actus diuinꝰ ꝓcedit ab eo mõ nobiliori q̄ mõ volũtario: q clare cõprehẽdi nõ põt nisi ab eodẽ. Et ꝓbatio quaȝ vult hec est: notũ est ꝙ ipse scit duo ꝯ̄ria. vñ si ipse q̄tũ scit agẽ tantũ faceret: faceret ḡ duo ꝯ̄ria siƚ ⁊ semel: qd̃ est sim. opȝ ḡ ꝙ efficiat vnũ ꝯ̄rioꝝ volũtarie. Et iõ dicimꝰ ꝙ ex eo q̄ ipsi distinguebãt dicẽtes ꝙ actus dei: aut ꝓcedit a nã aut a volũtate: appet ꝙ ipsi ignorãt nãm ⁊ volũtatẽ qd̃ sint: nã nãq̄ apud pħos ĩtelligit̃ ĩ pluribus rebꝰ p̄ĩcipiũ motꝰ: vt ascensus ignis sursum: ⁊ terre deorsuȝ: ⁊ talis nã dȝ ab ipso deo auferri: siƚr aliq̄ dĩ natura de omni virtute ex qua q̄dã actꝰ ꝓcedit: quã dñt aliq ꝙ ẽt est ĩtellectus: ⁊ aliq ꝙ nõ est ĩtellus: imo illa virtus nãliter agit qd̃ ꝓcedit ab ea: ipsi.n. assimilãt eã artificibꝰ: qui a seipsis mouent̃ ⁊ ab eisdem ꝓcedũt actus ordinati: ⁊ ideo ait p̄ĩceps pħoꝝ. vȝ Arist. ꝙ satis pȝ ꝙ ĩtellectus naturaliter oium dñat̃. Sȝ id qd̃ dixit diffinitiue. s. ꝙ q scit seipȝ scit alia: ⁊ ecõtra: falsum est: q̄ sequeret̃ ꝙ qui alia ignorat: seipm̄ ignoret: ⁊ q̄ cõpellit̃ Auic. auctoritatibꝰ pħoꝝ: vt ꝯcedat ꝙ deus ignorat alia oportuit eũdẽ Auic. concedere ꝙ ipse deꝰ ignoret seipsuȝ: ⁊ hoc optime ꝓbauit. Sed id qd̃ dixit. vȝ ꝙ qui seipm̄ ignorat mortuus est: ⁊ deum nõ decet reputari mortuũ. dicimus ꝙ sunt v̄ba ꝓbabilia egredientia ex ꝓpõnũ dialecticaliũ vi. illud nãq̄ qd̃ nõ est viuũ nõ est mortuũ: nisi de natura sua eẽt hẽre vitaȝ: vel si ipse intẽderet ꝑ mortuo brutũ: tũc nec diuisio erit vera. Verũtñ notandũ ẽ ꝙ vita dĩ in entibꝰ eternis ⁊ corruptibilibus equoce. Sed id qd̃ dixit ꝙ oẽ sepatũ a mã est ĩtellus p se ex̄ns ⁊c. dicimus ꝙ hec ẽ euasio nõ demr̃atio: nos ꝓbauimus ĩ eo modũ demr̃atiõis ipsoꝝ qualr̃ in istis dȝ hẽe vigorẽ. Sȝ id qd̃ dixit. vȝ ꝙ vita põt ꝓcedere ab eo qd̃ viuũ nõ est: ⁊ sciẽs de nõ sciente: ⁊ iõ ꝓrogatiua p̄ĩcipij ẽ incȭtũ p̄ĩcipiũ tm̄: dicimus ꝙ sunt v̄ba falsissima: si.n. pole esset

ꝙ ab eo qđ vltaȝ nō hēt ꝓcederet vita: sequeretur ꝙ entitas ꝓcederet ab eo qđ nō ē ens: tādeȝ quelibet res a qualibet re: ğ ordo cāꝝ nihil eēt: qđ est fl'm alia ꝟba Alg. hⁿ capl'i sūmi sunt errores ꝛ pbātasie: q̄re in eis ampli' amittere tp̄s nō opȝ: q2 ipsi' errores oibus sunt manifesti.

❡ Auer. nūc ꝯdicit Alg. ꝛ ꝑ mordet ꝓpōnē p̄mā sue rationis. s. ꝙ q2 de' agit effectū volūtate. iō agit nouū. h. n. ꝓpositio nō ē ita nisi in v̄tute h' vlis: oē nouū ꝓcedit a volūtate. Auer. ğ nō arguit ꝯ ꝓpōnē Alg. directe: sȝ ꝯ ꝓpōnē: in v̄tute c' ēȝ illa ꝓpō. s. ꝯ hāc: oē nouū ꝓcedit a vo^te: ꝛ ingt. dicim' nos ꝙ absurdior allegatio hui' hoīs ꝛ sequaciū ipsi' ē in eo qđ dicūt. s. ꝙ inouatio mūdi idicat volūtatē in deo. ꝯ hāc nō istat: sȝ ꝯ illā in v̄tute cui' tenet hec. d. ꝛ nos iuenimus mūdi. s. reꝝ mūdanaꝝ nouitates q̄ interdū ꝓcedūt a volūtate: ꝛ aliquotiēs a nā: ꝛ aliquotiēs ab euētu in ph̄icis dcm̄ est: et h̄ exēplo ondit. d. illud qđ volūtate fit sunt res artificiales: ꝛ ea q̄ fiūt p nām nālia sūt: vt ignis ab igne: leo a leone ꝛc. ab euētu v̄o facta sūt hoꝝ errores: vt iz' meta. ingt Auer. cō. iȝ. ꝛ z' phy. cō. 48. ꝛ. 49. Ex hac diuisione ꝓpō dicta reliquit destructa cū pateat nō oē factū eē ex volūtate. (Et p̄terea.) Adhuc adducit rōnē z^am. d. ꝛ preterea si inouatū tm̄ vo^te innouaret: opȝ ꝙ volūtas eēt sumpta in diffōne ipsi': ꝛ ondit ꝙ nō est ita dādo diffōnē inouati. d. ꝛ est manifestū ꝙ diffō innoua' i est ꝙ inouatū est hn̄s eē post p̄uatiōnē. ❡ Debes scire ꝙ lȝ oīs diffō dȝ dari p formas: tn̄ diffōnes nāles q̄ quodāmō sunt: sicut sl'm diffō. vt Aris. ait in z' de ph̄ico auditu. ꝛ 6' meta^ca dȝ dari p singulā gen' cāe eēntialis: ꝛ iō valet ꝯñtia Auer. si eēntialē oē inouatū volūtate inouaf posset desinire ꝙ inouatū volūtate: vbi ꝯstat nō eē ita: ꝛ sic pȝ ḟmo eius. (Vñ si mūdus.) Adhuc z' instat ꝛ ondit ꝙ si mūdus fuit nou' magis a p̄n' nāli q̄ȝ volūtario fact' fuisset: ꝛ ingt. vñ si mūdus innouaref magis decet ꝙ inoueꝛ iquātū est enenāle ꝓcedens a p̄ncipijs nāliū reꝝ q̄ȝ a p̄ncipijs artificialib'. s. volūtate: ꝛ h̄ nō ostēdit: pōt tn̄ hoc mō declari p ante dicta. si mundus inouatur: aut ex p̄ncipijs artis: aut ex euētu: aut a nā inouabit: nō per p̄n' artis: q2 vt ingt: inouaf per se inq̄tū ens nāle: ğ nō vt ens artis: nec ab euētu: ğ relinqf a nā: ğ magis q̄ȝ a vo^te. ❡ Nos ch̄ricole dicimus ꝙ mūdus inouatur vt res artis ꝛ opus sūmi artificis: vñ sicut de' est artifex equoce sere dict' cū artifice hūano: sl'r sicut exēplar dei: ad cui' istar mūdū fecit: est equoce dcm̄ ad exēplar nostrū: quo res facimus arte: ita ꝛ mūdus equoce arte fact' est: ꝛ per ꝯñs opus artificiale equoce diceꝛ: ꝛ hoc ingt ꝛ Plato in timeo. Peripatetici aūt q oēȝ nouā factionē in qua variaꝛ nomē ꝛ rei diffō gn̄ōnē vel corruptionē dicūt eē. dixerūt mūdi inouationē eē gn̄ōnē: ꝛ p ꝯñs mundū esse op' nāe: ꝛ sic dcm̄ Auer. est ḟm fundamēta nālia ꝓbabile. (Sed supposito.) Nūc ad formā argumenti rñdere vl. d. sȝ supposito ꝙ mūdus ꝓcedat ab agēte p̄mo q inclinauit ipsi' eē magis q̄ȝ p̄uationē sui. i. q elegit ei' esse magis q̄ȝ nō eē: opȝ nos dic ꝙ ipse est volēns ab eterno voluisset suū eē. pȝ ğ ꝙ ph̄i ꝯueniūt cū istis in attribuendo deo volūtatē. (Et iō.) Ex h̄ ꝯducit peccm̄ Alg. d. ꝛ iō qđ ipse dixerat ph̄oꝝ nole. vȝ ꝙ id qđ ꝓcedit ab ipso deo ꝓcedit mō nāe. falsuȝ ē: imo dicūt p'p'a loquētes ḟm veritatē: ꝙ entia ꝓcedūt ab eo mō altiori q̄ȝ sit nā: ꝛ q̄ȝ sit humana volūtas: cui' rōnez reddit: ꝛ ingt: ꝓbatū est. n. demōratiue ꝙ ipoēe est ꝓcedere aliquē actū ab ipso deo nāli mō. i. ḟm viȝ nāe seu volūtario iuxta intētionē. i. rōnē volūtatis in nobis. i. vo^te vniuoce dicta cū volūtate nr̄a: cui' rōnē reddit. d. volūtas eni aīaliū. i. hoīum p̄ncipius est mot' cū ꝯtig' sup. cuiusmodi nō est dei volūtas: ideo apponit altere^m: ꝛ ingt: quapꝓ dicim' ꝙ actus diuinus ꝓcedit ab eo nobiliori mō q̄ȝ mō volūtario q clare cōprehēdi nō pōt nisi ab eodeȝ. ❡ Et debes scire ꝙ sicut nos distincte nō scimus positiue: cuiusnā nāe sit celū: sȝ soluȝ p abnegationē. s. ꝙ nō est graue neq3 leue: vt Aristo. in his que de celo dicit: sic nos nō scimus que volūtas sit dei: sȝ scim' ꝙ nec agit per modū nāe: nec p modū voluntatis nr̄e: sed positiue h̄ mō. s. ipm̄ agere solus ipse scit: ꝛ sic pȝ sol. arg^ti Alga. (Et probatio.) Hoc in loco vult ꝓbare in deo eē volūtatē: ꝛ ingt: ꝛ ꝓbatio q̄ꝫ vult. i. ꝙ in eo sit volūtas hec est: ꝛ apponit illā. d. notū est ꝙ ipse scit duo ꝯdictoria ꝛ duo ꝯ^ria: ꝛ h̄ iā declaratū ē in fine 10' disputatiōis: q̄uo hoc supposito arguit: ꝛ v̄tus sue rōnis ꝯsistit in hoc: vl' de' agit tātū q̄tū scit: ꝛ pōt agere vl' tātū q̄tū vult eorū que pōt agere: ondit ꝙ non agit tātū q̄tū pt agere. d. vñ si ipse q̄tū scit agē tātuȝ faceret: sed sup. scit duo ꝯ^ria faceret ergo duo contraria faceret simul et semel: qđ est falsum: relinqꝛ ꝙ ipse nō faciat q̄tū pōt: tūc apponit z^m mēbꝝ. d. opȝ ğ ꝙ efficiat vnū ꝯdictorioꝝ volūtate: ergo de' agit volēs: qđ Alga. negabat. Et pōt ex his syllari sic: oē potēs agere duo ꝯ^ria eligēs vnū eoꝝ agit volūtate: sȝ de' est agēs potēs duo opposita eligēs alterū eoꝝ: ğ deus agit volūtate: ꝛ sic pȝ ḟmo ei'. Sed q̄uo de' sciat duo opposita: ꝛ q̄uo agat alteꝝ eoꝝ: ꝛ nō nā in alijs disputatiōibus pluries dixit: ꝛ ego ipȝ exposui. (Et iō dicimus.) Cōducit ꝛ peccatū aliud Alg. d. ꝛ iō dicimus ꝙ ex eo ꝙ ipsi distinguebāt dicētes ꝙ act' dei aut ꝓcedit a nā: aut a volūtate: appet ꝙ ignorāt ipsi nām ꝛ voluntatē qd sint: ꝛ h̄ ondit. d. nā nāq3 apud ph̄os itellīḟ in plurib' rebus p̄ncipiū motus: vt ascēsus ignis sursum: ꝛ terre deorsum: ꝛ talis nā dȝ ab ipso deo auferri: capiēdo ğ nām put eā diffinit Arist. in de physico auditu: sic deus nō agit per nām. (Sil'r.) Ostēdit q̄uo nā pōt capi scđo mō: ꝛ hoc mō pōt ꝯcedi deuȝ agere ḟm nām. d. sil'r aliqñ dī nā de oī v̄tute ex qua qdā actus ꝓcedit sup. ablato actu volūtatis quā dīc aliq ꝙ est ēt intellus: ꝛ aliq opponūt illis ꝙ nō est intellectus: cū ipse affirmat p̄moꝝ opinionē. d. imo illa virtus. s. intellus nāliter agit qđ ꝓcedit ab ea: ꝛ per ꝯñs nā dici pōt: ꝛ rōnē reddit. d. ipsi. n. ph̄i assimilāt eā. s. intellectū artificib' q a seipsis mouenꝛ: ꝛ ab eisdē ꝓcedūt actus ordinati: ꝛ per ꝯñs cū intellus moueat ꝛ actus ordinatos ꝓducat: nā dici pōt: qđ ꝛ v̄bo Ap. ꝯfirmat. d. ꝛ ideo ait p̄nceps ph̄oꝝ. vȝ Ap. ꝙ intellus nāliter oīum denoiaꝛ. i. dicit sere omniū natura: put oīa ordinat vt pȝ in z' de aīa: ingt. n. ꝙ agēs intellus est oīa facere: possibilis oīa fieri: ergo intellus nā dici pōt: ꝛ per ꝯñs pȝ qual'r de' agere potest nā ḟm dicta. s. put intellus nā est: ꝛ sic pȝ ēt q̄uo ipse Alg. dicit ꝙ deus nec agit natura nec volūtate mētitur: agit eni de' volūtate equoce dicta: ꝛ ēt nā equoce dicta: ꝛ q2 hoc ignorauit Alga. iō absolute dixit illud vt Auer. dixit. (Sȝ id qđ dixit.) Hoc in loco remouet aliud p̄ncipale dcm̄ Alga. ꝛ ꝑ ꝓponit illud. d. sȝ id qđ dixit diffinitiue. s. ꝙ qui scit seipm̄: scit alia ꝛ ecōtra falsum est: ꝛ deinde reddit rōnē q̄re ē falsum. d. q2 sequereꝛ ꝙ qui alia ignorat seipm̄ ignoraret: mō hoc est ꝯ experiētiā. (Et q2.) Nunc cor^te ꝯcludit ꝛ peccatū Auić. ꝛ ingt: ꝛ q2 cōpellit Auić. auctoritatib'. i. argumētis ph̄oꝝ: vt ꝯcedat ꝙ de' ignorat alia ex se: oportuit eūdē Auić. ꝯcedere ꝙ ipse deus ignorat seipm̄: ꝛ h̄ optime ꝓbauit sup. Alg. ꝯ Auić. ❡ Debes scire ꝙ Auer. non ꝯcedit deū ignorare alia ex seq̄ꝫ ignorātia est p̄uatio scie: mō vt dicet statiȝ qđ nō pōt eē subȝ ignorātie: nec scie: eo q2 obm̄ hn̄t ꝛ fieri circa ideȝ: iō per ignorare h̄ in loco intēdit nō scire: ꝛ hoc est ita: q̄ꝫ ḟm ph̄os de' nō intelligit alia sub rōne qua sunt diuersa: ꝛ alia ab ipso eē dei: sȝ itelligit se ꝛ alia, put esse eius est esse oīum

Nota.

Nota.

Nota.

& hoc dcm est 12° metaph. cō. 51. & hoc & sacri theologi nři ēt pcedūt. (Sed id qđ.) Nunc rursus reprehēdit Alga. in alio vbo: & primo repetit id. d. sed id qđ dixit. vz ꝙ qui se ipm ignorat mortuus est: & deum nō decet reputari mor tuum. Apponit statz locū erroris: & ingt: dicimus ꝙ sunt verba pbabilia egrediētia ex vi ppōnū dialecticaliū: & reddit rōnē. d. illud nāqz qđ nō est viuū nō est mortuū: nisi de nā sua eēt hēre vitā: eo qz viuēs & mortuū sūt op posita: & hāt fieri circa idez: vt sat dcm est: & apponit exa ctionē. d. vel si ipse itēderet p mortuo brutū: tūc nec diui sio erit vera: qm̄ de' nec est viuens nec brutū. (Verūtñ.) Absoluit ambiguitatē: qm̄ Ar. in metaphisicis pbat deus viuere optia & pfectissima vita: & Auer. ibidez 12° meta^ce cō. 38. & 39. ondit illud rōnibus demrātiuis: mō aūt ingt ꝙ de' nec dr̄ viuēs nec mortu' quocūqz accipiat mortu um. Absoluit Auer. & ingt: verūtñ notandū est ꝙ vita dr̄ in entib' eternis & corruptib' equoce: vult dicē ꝙ qn̄ Ar. ingt: & deū viuē: nō itellit vitā vni' rōnis cū vita aial' gnā bilium: & h dixit & ipse 8° meta. cō. 12. & nolo plōgare vbū: qm̄ i disputa^ne 3° feci morā. (Sz id qđ.) Nūc itez mor det eū in alio vbo: & ingt: sz id qđ dixit ꝙ oē sepatū a mā ē itellēs p se & extra se &c. & ridet. d. h vba. dicim' ꝙ ē euasio & nō demrō i h qdē qđ Alg. dixit: nos plibeoim' demrō nē phoꝝ q̄lr in istis dz vigorē hēre: ecce quō illō vbū fuit extneū cū iā & ipse scripsit demrōnē q̄ pbatū ē deū nō eē corp' nec v̄tutē in mā corpali: & iā fuit cōposita in scđa fi gura sic: oē corp' vl v̄tus in corpe ē finitū in tpe: sz p° mo tor nō est finit' in tpe: g̃ nō ē corp' nec v̄tus i corpe: & ipse pbauit vtrasqz ppōnes supi' demrōnib' Ar. iō nō vult ampli' s̃monē plōgare. (Sz id qđ.) Ampli' reprobat: & vbū aliud Alga. & p̄ narrat illud. d. sz id qđ dixit. vz ꝙ vi ta pōt pcedē ab eo qđ nō ē viuū: & sciēs de nō sciēte: pp qđ dixit ꝙ progatiua pncipij ē ipsi' inq̄ntū pn^m rerū. i. ꝙ so lū alia pcellit put ē pn^m. Hoc amouet: & ingt: dicim' ꝙ st vba falsissima: & reddit rōnē: & ingt: si n. posse eēt ꝙ ab eo qđ vitā nō hz pcedēt vita: seqr̄ ꝙ entitas pcedat ab eo qđ nō ē ens. & idē q̄libet res pcederet a q̄libet re: & sic qđli bet ex q̄libet: g̃ ordo rerū nihil eēt: qđ ē fl̄z: & cū h dixis set excusat se i aliqs Alg. argu^m & s̃mo su' ē manifest' p se.

p^m qđ **Sed hoc in** loco non parua emergit qđ. vz. n. Auer. testari viuens nō posse gigni ex nō vi uēte: h & 3̄ expiētiā & 3̄ vba ei' eē vr̄. 3̄ expiētiā qdē: qm̄ semē aialis vr̄ aial gn̄are: & tñ maior ps phoꝝ non ponit ips viuē nec aiatū. Adhuc vo 3̄ vba: qm̄ ipse 7° meta. cō. 31. & 12° meta. cō. 18. & 43. vr̄ & in h rephēdē Auic. & Alex. & Themi^m & Plonē. g̃ ppōnē hāc adeo crediderūt ꝙ Pla to ideas: Themisti' aiam. Auic. Colchodeā. Alex. ite^m po suerūt. Rursus difficili' ē qđ ait: ꝙ si viuēs ex nō viuen te fieri posset: & ens ex nō ente: vr̄ qđlibet ex q̄libet nō ipole fieri: istud. n. quō seqr̄ h in loco nō declat. ¶ Circa istud i morat' sum valde in lib° de itē^m: nūc aūt ne sub silē tio penit' trāseā: opz iducē aliqd de h: prīt igr̄ duo modi singl. vn' cōis: alter aūt nō iueni o locū oppo^m: pm' g̃ mo dus ē quē Joā. iād. secut' ē in lib° de aia: & in lib° meta^ce: & fere oēs latini & medici h' tpis. ¶ Ubi debes scire pri mo ꝙ sperma est semē decisū a pře & 2^m priū. i. subtilis & grosse: itez in subtili ē v̄tus q̄dā occulta: & p totus ē calor vitalisqz in sgmate sunt quaqz ptes: grossa corpulēta: subti lis & spirituosa v̄tus q̄ q̄litas est q̄dā residēs in pte spiri tuosa: & calor vitalis q̄ & aialis & nālis dr̄ put diuersa offi cia exercet: ps qdē corpea massa ē ex q̄ mēbra & corp' aia lis totū formādū. spirituosa ps q̄ spūs ē genitiu' hz locū formet: qz decisus fuit a pře retinuit v̄tutez illā q̄ retēta in eo format corp' &c. qz vnūqđqz agēs hz instrm̄: iō calor ille est velut istrm̄: g̃ v̄tus illa vtēs calore tāq̄ instro for mat corpis mēbra: qb' fōi ac in aiam exit de po' ad actū:

h qdē v̄tus dr̄ itellus diuinū qddā: & aia dr̄ qdē itellus put quēadmodū itellus: nō opat p corpis mēbꝝ vl istrm̄. ita nec & h. Rursus dr̄ diuinū qddā: qm̄ vitā dat: op' n. diuoꝝ est dare vitā: vt 12° meta. cō. 34. testat' ē & Auer. Dr̄ q̄qz aia qm̄ aia dr̄ duob' modis: sic & foia foia: dr̄ foia vel qz format imagies i mā: vl qz iformat māz: eodē mō & aia dr̄ vl qz aiata ē & aias faciēs: vl qz ipsa aiat mām: qz igr̄ v̄t' illa aiaz ponit i māq: iō aia dr̄: & pp h multi phoꝝ di xerūt sgma eē aiatū: nō qdē aia que ē foia māe: q̄ res dr̄ aiata: sz aiatū aia aiante. i. creāte aias. Ex his pt eligi loc' iste: oē. n. viuū dz pcedere a viuo: & aiatū ab aiato: h mō itellīndo viuēs & aiatū: qm̄ nō ē pole vt viuū fiat nisi ab eo qđ pt & vitā dare: & aiatū ab eo qđ pt aiam dare: g̃ opz vt sit viuēs & aiatū h mō. alr si n̄ eēt aiatū: nec p° mō nec 2° mō: & ē pole eēt: vt & ens ex nō ente: & qđlibet ex q̄libet fieret: vt intellīnti pz. ¶ Scđs modus q nūc occurrit est 2^s mod^s quē extraxi ex antiqs s̃mōib' antiquoꝝ: vbi debes scire ꝙ p° motor & ē itellus: & ē aia: & ē nā: & ē puidētia: vn' ma nēs sp i eēntia: put. n. diuersa officia exercet: diuersa sor tit' ē noia: put. n. se itellit: & oia q̄ sūt potia & actu itellō dr̄: put aias germiat & corpa mouet: aiando illa aia dr̄: p ut res & formas rex nālū in mā ponit nā dr̄: put vo pui dit res caducas & gnābiles & ipas eternas: sic puidētia di ci' ē. ¶ 2° debes scire ꝙ de' nō pt exercē opa hec nisi p ut vnit diuersis istris vt motor: put igr̄ vnit semib' aia lium: vt sic aia dr̄ aiatiua put vnit radicib' nālib' ex qb' nāles pcreant: nā dr̄. put nulli corpi nulli magnitudiqz vnit itellus: put oib' ē psēs: sic v̄t' pncipis in toto exercitu pandēs. ¶ Dōm itaqz ex his ꝙ cū sgma in fundo mři cis pycit: tūc de' vt motor aiatiu' appropat ei: & vtit v̄tu te illa & calore vt corp' formātib': & sic eo formato corp'. aiat. & sic Ar. appellat v̄tutē illā q̄ est de' diuinā: & iz de fa cto sit itellus: attñ adhuc in h ope viz & modū hz itellus vt Auer. ingt: & hec est snīa Auer. 7° meta. cō. illo. 31. si bñ vba sua cōsiderent. Adhuc & Ar. in 2° lib° de gnōne aia liū caplo. io. ingt: corp' aūt geniture. i. sgma in quo semē aialis pncipij ptētiuū vna puenit: partim sepabile a cor pore in qb' diuina ps cōprehēdit q̄lis est q̄ mēs appellat: ptiz isepabile. i. ita corporeū: vt nullo' abstracti intellus salum est: ecce q̄ plane & Ar. his vbis hanc opionē appo suit. Ex h appet q̄lr argu^m facta nihil sunt: & enthimema Auer. formaē in h: qm̄ pn^m dz ptinere totū eē pncipiati: & iō si p° motor nō eēt viuēs nō ptineret eē ei': g̃ nō pos set eē pn^m ei': alr ens posset ex nō ente: & qđlibet ex quoli bet euenire. ¶ Sz dices. g̃ hec opio Auer. nō dīt ab illa Auic. ¶ Dr̄ i fine 3^m ingt: ꝙ mouit Ar. ponē itellm sepa tū rō v̄tutū spūaliū. g̃ nō ponit ite^m eē pn^m h'. ¶ Dōz ꝙ dr̄a hoꝝ ē: qm̄ Auic. colchodeā posuit & eā ifimā itelli tiaꝝ. Auer. aūt vult ꝙ istud nō est necīū: qm̄ semen suffi cit. & pm^s motor vt aia semini appropriata. ¶ 2° dīt qm̄ voluit Auic. vt creator formaꝝ eēt itellus: q̄ hō intellit Auerrois aūt vult ꝙ itellus sit ifima itelligētiaꝝ: & posit' ab Ar. pp itellere tm̄: & nō creare formas. ¶ 3° dr̄a est: qm̄ Auic. ait ppes inte^m debē eē sepatū: vt formas creet: Auerro. aūt ꝙ iō est sepat' qz pn^m itellectiōis. 2^s mod^s / Dubita° / Solutio. / Dña inter Auic. & Auer.

¶ Et sic explicat expō vndecime disputatiōis.

¶ Disputatio 12° Alga. cuz pbia est in eo ꝙ reprobat eoꝝ opionē in eo qđ dicunt ꝙ de' pticularia ignorat que tpa li diuisione diuiduntur. DV. I.

Ait Alga. In hoc fere oēs phi 3di cunt maxime opinātes deū tm̄ se ipm scire. Adhuc aliij peripatetici hanc opionez sequunt manifeste. Auicē. n. qui opinatus est ꝙ deus alia

Pōē ioā. & alioꝝ. / Quid sit sperma.

alia entia sciat expresse dicit ꝙ ea scit vlī mō nō aliquo tpe igrediēte: ⁊ cū toto isto nullū supiorū entiū neqꝫ iferioꝝ igrat: ⁊ seqͭ ꝙ sciat pticularia aliquo mō. Vñ nos liuore veritatis cogimur de istis disputare: ꝓꝑ qđ prio ducem⁹ ipo rū opionē clare: postea ꝟo eos arguem⁹. Inducam⁹ igiͭ prio exēplū positū apud eos. s. ꝙ sol debeat eclipsari in quodā die futuro: postmodū lucere. ꝗ in dicta eclipsi tria tēpora inspiciēda sunt. vꝫ tp̄s in quo eclipsis est futura necessario. Et tempus in quo erit p̄ns. Et tēpus in quo p̄terietur: ꝓꝑ que tria tempora diuerse tres oriunͭ scie nūerales ⁊ successiue in vnū subm veniētes que sine dubio iferūt sciētis variationē. Et iō putāt ꝙ nō est imaginādū ꝙ ipse de⁹ tres istas cōprehendat. Scientia nāqꝫ seqͭ scibile: quapꝑ ꝑmutato scibili ꝑmutaͭ scia: ⁊ ꝑmutata scia ꝑmutaͭ sciens: ꝫ ois ꝑmutatio cauēda est a deo bñdicto: quare dicūt ꝙ ipse de⁹ scit eclipsiꝫ: ⁊ oia ipsi⁹ comitātia: ꝫ mō inuariabili: vtputa ꝙ sol est ⁊ luna: ⁊ ꝙ mouenͭ cōtinue circulariter: ⁊ ꝙ ipsoꝝ circuli abinuicē intersecanͭ in duob⁹ pūctis q dicunͭ caput draconis ⁊ cauda: ⁊ ꝙ ista duo luminaria obuiāt sibiinuicē signatis tꝑibus in duob⁹ p̄dictis pūctis. vꝫ qñ luna iterposita erit iter solē ⁊ circulos nostros ambob⁹ exn̄tib⁹ in vno duoꝝ predictoꝝ punctoꝝ: ⁊ qñ luna deīn locū pertrāsibit q̄titate termiata lucet sol more solito: ⁊ sic als iterabit eclipsari: ⁊ iō talis scia nō infert ꝑmutationē in deo: neqꝫ variabilis reputari dꝫ: ⁊ sic silr̄ dici pōt de oib⁹ nouitatib⁹ a cais ēminād aduenietib⁹ successiue vsqꝫ ad motū orbiū: cui⁹ cā ē celi aia q̄ orbes mouet mō desiderij assimilādo seipsū deo bñdicto vl̄ angelis. silr̄ dn̄t de visibilib⁹ reb⁹ mā ⁊ loco sicut sunt idiuidua hominū ⁊ alioꝝ aialiū: dn̄t. n. ꝙ ipse de⁹ ignorat accn̄tia quorūlibet ipsoꝝ pticulariter: ꝫ scit hoiem vlī mō: ⁊ oia sua ꝯtingētia eodē mō: ⁊ qđo suū corp⁹ cōponiͭ ex ꝓprijs mēbris vtilib⁹ ꝓ oib⁹ suis nāis: ita ꝙ nulla vlr̄ ignorat: ꝫ pticularia ⁊ idiuidua: vt soꝛ. ⁊ calias: q2 tm̄ abiuicem sensibilr̄ distinguunͭ: nō tñ ab itellectu: ꝗ ipse deus sine dubio igrat ea: hec est snīa dicte opionis: cū qua euelluntͭ radicēs oium legū sectarūqꝫ stipites: ēt ab his liniunͭ cūcta ꝟba ꝓphaꝝ ⁊ diuinaꝝ scripturaꝝ: ⁊ auferͭ totalr̄ oiuꝫ fideliū spes. Quare conamur cū eis feruide litigare ⁊ p̄dicta absurda acerrime redarguere.

¶ Ut cōpleat oēs ambiguitates accn̄tes in scientia p̄mi. vult mō Auer. adhuc inuestigare an de⁹ singularia sciat. ⁊ p̄ vt ꝯsueuit Alga. iducit dubiuꝫ: ⁊ ingt. ait Alg. in h fere oēs p̄hi ꝯdicūt. maxime opināntes deum tñ seipm̄ scire.

¶ Adhuc alij ꝑipatetici hāc opionē sequunͭ manifeste. Auic. eni g opinat⁹ est ꝙ de⁹ alia entia sciat sup. exͭ ie. expresse dicit ꝙ ea scit vli mō: no aliquo tpe in grediēte. i. nō sub diffa alicui⁹ tpis. Adhuc ⁊ cū toto isto ingt Aui ē. ꝙ de⁹ nullū supioꝝ entiū neqꝫ iferioꝝ ignorat: ⁊ ide su p. ꝯcludit ꝙ aliq mō scit pticularia sup. saltez in vlī. (Un nos.) Hoc in loco cū dixisset opionē p̄hoꝝ: vult ꝯdicere eis: ⁊ p̄ reddit cām sue ꝯdictiōis: ⁊ ingt. vñ nos liuore veritatis cogimur de istis disputare: ꝓꝑ qđ p̄ iducem⁹ ipsorū opionē clare postmodū ꝟo arguem⁹. (Inducam⁹ igitur p̄mo.) Incipit mō dicē: ⁊ ingt. iducam⁹ igiͭ exēplū p̄ positū apud eos. s. ꝙ sol debeat eclipsari in qdā die futuro: post mō lucere: ꝗ in dicta eclipsi sunt tria tpa ispicienda. s. tp̄s in q̄ eclipsis ē futura nec̄io: ⁊ tp̄s in q̄ est p̄ns: et tp̄s in q̄ p̄terijt: ꝓꝑ q̄ tria tpa tres diuerse oriunͭ scie: et nūe^{ces} ⁊ successiue in vno subto icidētes q̄ sine dubio iferūt sciētis varietatē: ⁊ ide ꝯcludūt ꝙ nō est imaginādū ꝙ de⁹ ipse istas tres scias cōprehendat: ⁊ reddit rōnē. d. scia nāqꝫ seqͭ scibile: quapꝑ ꝑmutato scibili permutaͭ scia: sꝫ ꝑmutata scia: ꝑmutaͭ sciens: sꝫ ois ꝑmutatio amouēda est a deo bñdicto: q̄re dn̄t ꝙ de⁹ scit eclipsim ⁊ oia ipsi⁹ cōiter. i. vlr̄. est ꝗ vtus syllisoē sciēs pticularia mutatur: sꝫ de⁹ nō mutaͭ. ꝗ nō scit pticularia. maioꝛ ꝓbata ē: minoꝛ nota est. (Sꝫ mō inuariabili.) Quia ꝯclusit deuꝫ scire cōiter ⁊ vlr̄: illa ondit qūo ⁊ ingt: sꝫ mō inuariabili: vtpote ꝙ sol est: ⁊ ꝙ luna sit: ⁊ ꝙ mouenͭ cōtinue circulariter: ⁊ ꝙ circuli ipsoꝝ itersecanͭ in duob⁹ pūctis: q dicunͭ caput draconis ⁊ cauda: ⁊ ꝙ ista duo luminaria obuiāt sibi inuicē signatis tꝑib⁹ in duob⁹ p̄dictis pūctis. vꝫ qñ luna iterposita erit iter solē ⁊ oculos nr̄os āmbob⁹ exn̄tib⁹ in vno duoꝝ pūctoꝝ: ⁊ qñ luna deīn locū ꝑtrāsibit q̄titate termiata. i. ꝑ qua lucet sol more solito: ⁊ sic als iterabit eclipsari. tūc ꝯcludit iterū. d. iō talis scia nō infert ꝑmutationē i deo: neqꝫ variabilis reputari dꝫ: ⁊ tē addit vlterꝫ vnā ꝓpōnē. d. ⁊ sic silr̄ dici pōt de oib⁹ nouitatib⁹ a cais termiatis euenietib⁹ successiue vsqꝫ ad motū orbiū: cui⁹ cā est aīa celi q̄ orbes mouet mō desiderij assimilando seipsū deo bñdicto vel āgelis. i. itelligētijs trahētib⁹ eas ap propāria. silr̄ dn̄t de visibilib⁹ reb⁹: loco ⁊ mā sicͭ sunt indiuidua hoiuꝫ ⁊ alioꝝ aialiū: dn̄t. n. ꝙ ipse de⁹ igrat accidētia. i. diās accn̄tales q̄rūlibet ipsoꝝ pticulr̄: sꝫ scit hominē vlī mō: ⁊ oia sua ꝯtigētia. i. accn̄tia eodē mō: ⁊ scit qūo suū corp⁹ cōponiͭ ex ꝓprijs mēbris vtilib⁹ oib⁹ suis necc̄ijs. i. cōmodis: ita ꝙ nulla vlr̄ igrat: sꝫ pticularia ⁊ idiuidua sicͭ sūt soꝛ. ⁊ calias: q2 tñ adiuicē sensibilr̄. i. diījs accn̄talib⁹ sensibilib⁹ distigunͭ: nō tñ ab itellu. i. vt itellectu apꝓhēdunͭ: ipse ꝗ de⁹ sine dubio igrat ea. Tūc sūmā dicit. hec est snīa dicte opionis cū qua euellunͭ oiuꝫ radices legū: sectarūqꝫ stipites: ēt his liniunͭ cūcta ꝟba ꝓphaꝝ ⁊ diuinaꝝ scripturaꝝ: ⁊ auferͭ totalr̄ oium fideliū spes: quare conamur cū eis feruide litigare: ⁊ p̄dicta absurda acerrime redarguē. ¶ Debes scire vt Themisti⁹ ingt p̄ posterio. cap. 4. 6. q scit cām ꝑ effectū iproprīā ⁊ pticularez scit sciam: sꝫ expō cāe: vt ingt. cur ita sit q qꝫ tota vlīs est: eoqꝫ nō mō noticiā hui⁹ vnius defect⁹: quē nūc patiͭ luna: sꝫ simplr̄ oium ꝯtinet: nā iteruētus terre nō tñ hui⁹ defect⁹ cā est: ꝗ omniū qui p̄nt oibus seculis euenire: voluit ꝗ ꝑipatetici: quos Alg. narrat: deū cām scire reꝝ. v. g. eclipsis lune scit cām ꝓ q̄to scit oia ꝯcurrentia ad cām eclipsis lune vel solis: ⁊ q2 cā cōtinet vlr̄ oēs effect⁹: vt Themisti⁹ ingt: iō vlr̄ scit oēs eclipses: vt cōtinenͭ in cā illa: sꝫ q2 vt pticulares sunt ⁊ exͭ cās cadūt in tēpore: iō fingunt deū ignorare ea: ⁊ sic pꝫ sermo eoruꝫ. ¶ Adhuc debes scire: vt bn̄ ⁊ iuste ingt Alg. istū errorē debemus remouere ꝓꝑ multa. p̄ qꝛ hoc verificato radices legū ⁊ sectaꝝ stipites remouenͭ. 2⁹ qꝛ ꝟba ꝓphaꝝ

Nota

Propter multa remouendū ē deū particularia ignorare

fallent & divinarum scripturarum. 3° aufert spem omnium fidelium.
amovebuntur radices legum & sectarum stipites: quoniam omnes leges
omnes secte fundantur in hoc principio quod sit unus primus omnium gubernator &
ductor: non tamen vir gubernans imo & periculose. Verba prophetarum &
scripturarum sanctarum: quoniam prophete loquuntur virtute dei sublimis:
& ergo debent loqui virtute cognitoris: quoniam cecus cecum ducens ambo
in foveam cadunt: ut proverbio dicitur. Aufert etiam spem &c. quoniam omnes
speramus ex meritis beatitudinem consequi. si ergo non esset unus bonorum &
malorum iudex tota nostra spes esset frustra: propter quod divinus ille
Aristo. inquit: quod deus est bona bonis distribuens & mala ma-
lis in libro de bona fortuna. & divinus etiam Plato palam in om-
nibus eius dictis hoc pro principio apposuit: quare ego non immemor
noxii solertia hoc peripateticorum peritiam conabor extermina-
re quam Alga. proponat facere. hincque veritatem nostre legis secundum pos-
se conabor comprobare. ALGA. DV. II.

At Alga. peccata istorum reprobanda sunt
dupliciter: & primo namque dicemus eis. quare
negatis deum dicentis. videlicet quod deus benedi-
ctus unam habeat scientiam: utputa in eclipsi
que infert scire eam antequam scit: & quando est & post transi-
tum: hec enim variationes reducuntur ad relationes non infe-
rentes permutationem in scientiis substantiam: ita quod repre-
sentet summam relationem. quidam enim homo potest permutare si-
tum quem habet cum alio. verbi gratia de dextra ipsius ad sini-
stram vel econverso: & sic successive veniunt in eum
relationes: & cum toto isto homo existens non ex hoc aliquo
modo mutatur: similiter debet intelligi in divina scientia. videlicet quod una
& eadem scientia sit preterita ab eterno: & futura in eter-
no: & presens sine permutatione aliqua in eodem. Id
tamen quod dicunt quod de necessitate mutatio scientie se-
quitur variationem scientie: & variatio scientie sequitur
variationem scibilis temporalis. videlicet dependentis a
preterito presenti & futuro. Dicimus quod non est quid
concessum: imo petendum est ab eis non ne potest homo sci-
re aliquod futurum nulla permutatione accidente in scien-
tia: ut dato quod deus crearet nobis scientiam adven-
tus Sor. in ortu solis cras: & hec scientia in nobis con-
tinuaretur: & non innovaretur in nobis alia scientia: tunc
in ortu solis scimus nos ex dictis precedentibus quod
ipse modo venire debet: & cum eadem sciemus
post suum adventum ipsum venisse. unde patet ex
hoc quod una scientia sufficit deo in comprehendere
ista tria a tribus temporibus dependentia. Rema-
net ergo quod id quod dicunt. videlicet quod relatio dependens
a quodam scibili proprio ingreditur quiditatem: falsum
est. Unde dicunt quod variata relatione variatur
res cui relatio sit essentialiter: & variata re. scilicet suc-
cessive provenit mutatio. Dicimus namque nos quod
si hoc esset verum isti sequerentur vestigia philoso-
rum in eo quod dicunt quod deus non scit nisi seipsum: &
quod scire seipsum idem est esse eius. si enim sciret homi-
nem absolute vel animal vel brutum absolute: & ista
differunt duabus relationibus: ergo non potest veri-
ficari quod scientia sit una & eadem rerum diversarum
postquam relatum & relatio variantur: & quia relatio sci-
bilium est substantialis in scientia: sequitur ergo ex hoc
diversitas & variatio non numeratio tantum: scientia
enim animalium differt a scientia brutorum: & scientia al-
bedinis differt a scientia nigredinis: ergo variantur
manifeste: imo quod plus: manifestum est quod species &
genera & accidentia universalia infinita sunt mul-
titudine & diversa: ergo satis mirandum est quali-
ter istorum scientia ingrediatur unam scientiam simplicem.

¶ Cum Alga. induxit opinionem peripateticorum: & eam declaravit hoc
in loco vult eis contradicere solvens questiones eorum: & inquit. pecca-
ta istorum reprobanda sunt. & primo namque dicemus eis quare negatis
deum dicentis. videlicet quod deus benedictus unam habeat scientiam: utputa in
eclipsi que infert eam scire illam antequam sit: & quando est & post transi-
tum: quasi dicat. hoc abnegare non potestis: & reddit rationem: & inquit.
hec enim variationes reducuntur ad relationes non inferentes permu-
tationem in substantia scientis: ita quod. id est tali modo quod illa substantia repre-
sentat summam relationem intrinsecam quod varietur: sicut variantur correla-
tiva. ¶ Debes scire quod 2ª est relatio: quedam realis simpli- 2ª relatio.
citer. scilicet a parte utriusque extremi: ut paternitas & servitus: et
huiusmodi non potest advenire alicui nisi mutatione facta in aliquo:
vel propterea quia in re cui advenit apponit quid novum saltem
reale: quoniam si fiet filius: si pater non mutetur mutatione absolu-
ta saltem mutabitur prout recipit aliquod accidens reale tenendo re-
lationem & fundamentum realiter distingui pro nunc. Altera
est relatio realis secundum quid. id est a parte unius extremi: & rationis a
parte alterius: sicut relatio rei effecte ad creatorem: ut inquiunt
theologi: & huiusmodi nullam penitus relinquunt mutationem in eo cui
adveniunt. potest ergo in proposito dici quod cum scientia dei sit esse dei: et
scibilia sine relatione rerum creatarum quantumcumque res ipse mutentur
scientia illa immutabilis semper erit cum relatio scibilium ad
dei scientiam sit relatio secundo modo preexposita: hoc autem Alg. exem-
plo testatur: & inquit quidam enim homo potest permutare situm quem habet cum
alio. verbi gratia de dextra ipsius ad sinistram: vel econverso: & sic suc-
cessive veniunt in eum relationes: & cum toto isto homo existens. id est stans
non mutatur ex hoc aliquo modo. id est aliqua specie motus. Similiter
debet intelligi in divina scientia. videlicet quod una & eadem scientia sit prete-
rita ab eterno: & futura in eterno: et presens sine permutatione
aliqua in eodem. (Id tamen quod dicunt.) Cum declaravit modum &
fundamentum quo possibile est extimare illam dei scientiam sine mu-
tatione vel. hoc in loco persolvit argumentum Avic. & primo proponit sum-
mam: & inquit. id tamen quod dicunt quod de necessitate mutatio scientie
sequitur variationem scientie: & variatio scientie sequitur variatio-
nem scibilis temporalis. videlicet dependentis a preterito presenti & fu-
turo. hec fuit ratio. absolvit & dicit. dicimus quod non est quid
concessum. vult dicere quod totum est verum preter hoc. scilicet quod muta-
tio scientie sequitur mutationem scibilis. verum est enim quod si scientia mu-
tatur & sciens: quoniam scientia in sciente existit: quemadmodum perfectio
in suo perfectibili. Sed non sequitur quod si scibile mutetur ut pro-
pterea & scientia mutationem recipiat: & tanto magis quanto scientia
est causa rei scite: quoniam ubi scibile causa sit scientie sine dubio: bene seq-
tur permutato scibili et sciam permutari: & hoc ostendit Alga.
exemplo: & inquit: imo petendum est ab eis: nonne potest homo sci-
re aliquod futurum nulla permutatione accidente in scientia. ut dato
quod deus crearet nobis sciam adventus Socratis in ortu so-
lis cras: & hec scientia in nobis continuaretur: & in nobis non innove-
tur scientia aliqua usque tunc. Tunc in ortu solis scimus nos ex di-
ctis precedentibus. id est ex revelatione preaccepta quod ipse modo veni-
re debet & cum eadem sciemus post suum adventum ipsum venisse. unde
patet ex hoc quod una scientia sufficit deo in comprehendere ista tria de-
pendentia a tribus temporibus. ¶ Tunc ad formam questionis respon-
dens inquit. remanet ergo quod id quod dicunt. videlicet quod relatio depen-
dens a quodam scibili proprio ingreditur quiditatem. id est essentiam sci-
bilis & scientie. falsum est ut ex his acceptum est. (Unde dicunt.)
Adhuc vult eis contradicere: & primo repetit dictum eorum: & inquit

vn̄ dicūt ꝙ variata rōne variaꝛ res cui relatio fit eēntia
liter.i.variaꝛ scibile:ꝛ variata re.s.successiue ꝑuenit mu/
tatio sup.in scia.ḡ a ṗ ad vltimū ꝑueniet mutatio in ipso
deo sciēte.huic argᵒ nō soluit:qm̄ iaꝫ soluerat:sꝫ obycit
eis oīdēs qd seqꝛ ad eos.ꝛ inqt.dicimᵘ nāqꝫ nos ꝙ si h
eēt verū:tūc isti sequerenꝛ vestigia pħoꝝ.i.peripatetico
rū veroꝝ in eo qḋ dicūt:ꝙ deᵘ nō scit nisi seipm̄.ꝛ dicūt
ꝙ scire seipsuꝫ idē est qḋ eē eiᵘ:ꝛ reddit rōnē q̄re nō pn̄t
dicere alr:ꝛ sua rō cōsistit in h.deᵘ non scit ꝑticularia vt
dicūt neqꝫ vlia.ḡ scit tn̄ se.zᵒᵐ ꝑtē deducēs inqt.si eniꝫ
sciret hoīeꝫ absolute:vel aīal vel brutum absolute:ꝛ hec
differūt duabus relonibus:qm̄ sūt duo scibilia diuersa.
ḡ nō pōt verificari ꝙ scia dei sit vna ꝛ eadē reꝝ diuersa/
rū:ꝛ reddit rōnē.d.postq̄ꝫ relatuꝫ ꝛ relatio variant.i.qm̄
apud eos relatio variat scibile:ꝛ variatio scibilia variat
sciaꝫ.ḡ si scibilia sūt multa:ꝛ scie erūt multe:ꝛ h dicit.et
qꝛ relatio scibiliū est subalis in scia:vt dicūt.sequiꝛ ḡ eꝫ
hoc diuersitas sciaꝝ ꝛ variatio:nō nūeratio tm̄:scia eniꝫ
aīaliū differt a scia brutoꝝ:ꝛ scia albedinis dif̄ a scia ni/
gredinis.ḡ variantur manifeste:ꝛ addit.imo qḋ plus est:
manifestū est ꝙ spēs ꝛ gn̄a ꝛ accn̄tia vlia sūt ifinita mul
titudine vel simplr vel fere:ꝛ sunt adhuc diuersa.ḡ satis
mirādū est qualr scia istoꝝ ita diuersoꝝ ingrediaꝛ vnaꝫ
sciam simplicē.Pōt ḡ argᵐ ꝫ eos cōponi in hūc moduꝫ:
deus non scit singularia eo qꝛ seqꝛ vario mō sue sube:eo
qꝛ variato scibili variaꝛ scia:ꝛ variata scia variaꝛ sciēs.
Neqꝫ pōt scire vlia:qm̄ vlia sūt multa ꝛ diuersa:sed di/
uersitas scibiliū diuersificat sciam vt dicūt.ergo nō pn̄t
sciri vna scia.ꝯn̄s est falsum.ḡ deᵘ neqꝫ vlia neqꝫ ꝑticu/
laria scire pōt.ḡ deus nō scit nisi se.ꝛ sic redibit opio pe/
ripateticoꝝ ꝫ quā Auic.obiecit vt pꝫ.Quare si deus pōt
scire vlia vna scia quātūcūqꝫ illa sint diuersa:etiā nō est
Dubitaᵒ abnegādū ipꝫ scire singularia vna scia nūero sine muta/
tione eiᵘ:ꝛ h argᵐ est demr̄atio ꝫ Auic.❡Sed ambiget
ꝗs circa verbū Alga.an qdē relatio possit attribui alicui
nulla mutatiōe facta in ipso:ꝛ dico in ipo:qm̄ sine dubio
relatio oīs noua est vel ꝑꝑ nouitateꝫ in ambobus extre/
mis vl in altero vel in aliquo 3ᵒ alio ab eis:vt Auer.inqt
Pō Jo. 8ᵒ phyſi.cō.6.7.8.ꝛ.9.Joā.Jan.in libro phyſi.qōnis sol.
dedit.ꝛ inqt ꝙ relatio realis nō pōt esse in aliquo de no
uo tanq̄ꝫ in subto nulla penitus transmutatione facta in
ipo zᵒ inqt ꝙ relatio bene pōt attribui alicui tāq̄ꝫ termi
no nulla penitus trāsmutatione facta in eo vt exēplo ꝓ/
bare nitiꝛ.hoc vide.Primū ꝓbat:qm̄ sicut de q̄litate:ita
de relone:sed q̄litas nō pōt attribui alicui tāq̄ꝫ subo nul
la mutatiōe facta in illo.ḡ nec relatio pōt attribui alicui
vt subto quin sit illi mutatio.adhuc nulla forma realis
positiua pōt alicui subto attribui nulla mutatione facta
in illo a quo ſm esse distinguiꝛ:sed relatio est forma rea
lis ꝑticularis disticta re ꝛ esse a subo.ergo vt ṗus. Adhuc
oīs forma qua acq̄sita res que subest illi alr se hēt q̄ꝫ ṗus
acq̄riꝛ mediāte aliq̄ mutatiōe:sed relatio est hᵒ forā vt
Error Jo annis. ꝯstat.q̄re ꝛc̄.❡Sꝫ mihi vi ꝙ Joā.errauit mltū in hoc.
si eni relatio eēt aliq̄ forā positiua disticta ſm reꝫ a fun/
damēto ꝛ termino:tūc ad ipsaꝫ nō tm̄ eēt mutatio:imo ꝛ
verus motus.ꝯn̄aꝫ ꝓbo.ꝛ accipio ꝙ soꝛ.sit albus:vt.8.ro
me.padue vō Plato icipiat albefieri:tūc arguo.sicut suc/
cessiue albefit:ita successiue assimilaꝛ magis ac magis.ḡ
sic per partē post ꝑtē albefit:ita ꝑ ꝑtē post partē assimila
biꝛ.ḡ si silitudo sit forma positiua altera ab albedīe:tūc
sicut albefieri est motᵘ:ita ꝛ assimilari erit motᵘ.zᵒ ṗnci/
palr arᵒ Auer.6.phyſi.cōmen.3z.voluit ꝙ omne qḋ mo/
ueꝛ siue motu diuisibili siue indiuisibili:sit ꝑ se diuisibi/
le.ꝛ rationeꝫ dixit:qm̄ oē qḋ moueꝛ motu diuisibili mo/
ueꝛ motu idiuisibili:qm̄ mutatio est terminus extrisecᵘ
motus veri.arguo mō sic.oē qḋ moueꝛ motu diuisibili
vel idiuisibili est ꝗtiᵗ:sed oē qḋ recipit relationē nouam:
moueꝛ vel motu diiſibili vel idiuisibili.ḡ omne recipiēs
relonē nouā erit ꝗtiᵗ.ꝯ est ꝫ oēs.forms eniꝫ qn̄ fit apud
ipsum est idiuisibilis:ꝛ tn̄ relone noua referꝛ ad agens.
adhuc itells apud ipm̄ relatio noua referꝛ ad itelligibi/
le:ꝛ tn̄ nō est diuisibile.3ᵒ Auer.4ᵒ phy.cō.129.voluit ꝙ
oīs motus subitus sit terminus alicuius motus successi/
ui:vt illuminatio:sed receptio relonis realis in subto nō
est terminus motus successiui:vt pꝫ.ergo nō est mutatio
subita.❡Ideo alr dōm puto ſm doctrinaꝫ Ari.ꝛ Auer. Pōsito
Ubi debes scire ꝙ ablato actu itells in relatiuis non est
formalis relatio:quēadmodū eni ablato actu itells in re
nō est nisi idiuiduū:sic ablato actu itells in relatiuis nō
sunt nisi fundamēta actu que sunt poᵃ relatiua:per aīam
autē inuicē actu referunꝛ.ḡ relationes videnꝛ esse entia
in aīa.ꝛ zᵒ itellecta:ꝛ hoc est qḋ Auer.ait.1z.meta.cō.19.
inqt eni relatio est debilioris esse aliis ꝑdicamētis.ita ꝙ
qdam reputāt ipsuꝫ esse ex scdīs intellectis.i.ens rōnis.
❡Scdo debes scire ꝙ oīs relatio potētialis extra aīam
ꝯsequiꝛ aliqḋ qḋ acq̄riꝛ ꝑ motū vel in se vel in suo corre
latiuo vel in tertio.v̄.g.socrates albus vt 8ᵒ fit silis Pla/
toni ꝓpter mutationē Platonis ex nigro in albū:vel ꝑꝑ
vtrūqꝫ si ambo albefiant.vel ꝑꝑ tertiū:vt Auerro.ait.8.
phy.loco suo:vniuersalr aūt dico ꝙ cā pōt referri ad effe
ctū nulla penitus facta mutatione in cā:qm̄ cā nō referꝛ
ad effectū ꝑ se:sed qm̄ effectus referꝛ in cām:ꝛ iō cā non
referꝛ ad effectū nisi eadē relatione qua ferꝛ effectus ad
illā.❡Tūc dōm ꝙ posē est relationem aduenire alicui
subto:vel attribui alicui termino nulla mutatiōe succes/
siua nec subita facta in subto.zᵒ dico ꝙ posē est vna ꝛ ea/
dē scia sciri scibile qḋ successiue variaꝛ de tpe in tpe.ṗᵐ
manifestū est qm̄ relatio potētialis nihil aliḋ est nisi fun
damentū:vt dixi.modo stat fundamentū remanere idē
relatione acquisita in potētia.Adhuc relatio actu fit per
animā:sed ens rōnis non mutat rem.ḡ patet ṗmū vbuꝫ.
❡Rursum patet scdm̄:qm̄ ſm Alga.ꝛ Auerro.scia dei
est cā rei:quare illa non referꝛ per se ad scibile:sed potiᵘ
scibile referꝛ ad illā:sicut ergo nulla mutatione facta in
deo nunc diciꝛ agens ꝛ prius nō.sic nulla mutatione fa/
cta in eo deus diciꝛ sciens sortē existentē nunc:ꝛ per eun
dem sortē fuisse ꝛ ipsuꝫ fore:qm̄ iste relationes referunꝛ
in deū:ꝛ deus ad relatiua illarū ꝑ accidens.veruꝫ si scia
dei eēt cāta a rebᵘ quēadmodū nr̄a:tūc quēadmodū sci/
bile variatur sic ꝛ scia:qm̄ vbi eēt cāta a scibili scia per se
referret ad scibile:ꝛ ecōtra scibile ad sciam per accidēs:
vt Ari.ait ꝛ Auer.5.meta.cō.20.Oꝫ igiꝛ relatio possit de/
nominare subm̄ nulla mutatione penitus facta in eo. Et
ꝙ deus sciat entia ſm variationē temporū:ꝛ nulla cōtin
gat variatio in eius scia sit dictū intantū.Argumēta Joā
nis nihil sunt:omnia eni supponūt fundamentū distiguiꝛ
ſm rem a relationibus:ꝛ illud non est ꝓbatū ab eo neqꝫ
modo est presentis sermonis.

AVER.

NOs dicimus ꝙ omnes iste ambages
sunt ꝛ oriuntur assimilando diuinaꝫ
sciam humane scientie qḋ ſm verita/
tem nō cōmunicāt nisi equiuoce.Cō/
prehēsio eni humana est cōprehēsio a sensibᵘ:
neqꝫ cōprehensio idiuiduoꝝ:ꝛ cōprehēsio vni
uersalium entiū sumiꝛ ab itellectu:ꝛ iō non est
dubium ꝙ cōprehensio imitatur cōprehensoꝝ
mutationē.vn̄ dicimus ꝙ respondendum est
sibi ꝙ posē est hic esse sciam cui talis est compa
ratio scibilium sicut est cōparatio relonuꝫ que

in seipsis essentialiter non sunt relationes sicut est dextra et sinistra in habentibus eas.

¶ Auerrois videt hoc in loco q̄si ridere argumēto Aui. sub mō aptiori: et inqt. Dicimus nos q̄ oēs iste ambages sūt: et ponit locū a quo sūt sumpte. et inqt. et oriunt assimilādo diuinā sciā3 humane scie q̄ s̄m veritatē nō cōicāt nisi equoce: et h̄ declat. d. cōprehensio eni humana est cōprehēsio a sensibus. i. causata a rebus sensibilibus. v3 cōprehēsio indiuiduo℞: et iterū cōprehēsio vliu3 entiu3 sumit ab itellectu. i. causat a rebus sensibilibus mediante itellectu agēte: vult ergo hic scia3 nostrā causari aliquo mō a rebus scibilibus: et per ōñs scia dei est cā rerū: tunc ad formā inqt. et iō nō est dubiū q̄ cōprehēsio imitatur mutationē comprehenso℞. i. q̄ variat nostra scientia per nes variationē scibilis: et nō ecōtra. (Uñ dicim°.) Nūc vlterius quasi declarādo adhuc pōit modu3 quō est scia dei. d. vnde dicimus q̄ sibi. i. Auic. respondendū q̄ pole est hic esse sciam. i. esse in mūdo sciam in aliquo sciente: cui talis est cōparatio scibiliū. i. ad quē formalr cōparātur scibilia: sicut est comparatio relatiuo℞ que in seipsis non sunt essentialr relationes. i. que nō sunt relatiua per se: sed per accñs: q3 alia referunt ad ipsa: sicut est dextrū et sinistrū in hñtib° ea. i. in animali respectu sup. colūne.

Nota ¶ Debes scire q̄ scia nostra: q2 causat a rebus scibilib°. ideo ipsa refert per se ad scibile: et q2 scibile ē cā scie nre. ideo non refert ad sciam nostram: nisi q3 scia refert ad ipsu3: vt Ari. ait. 5. metaphy. scia vo dei est ecōtra. ipa eni cū sit cā scibiliū: ideo non refert ad scibilia: nisi q3 scibilia referunt ad eā: et sic per accñs: vult ergo dicere Auer. q̄ scia dei se hēt ad scibilia sicut colūna: q2 sicut colūna est dextra vl sinistra: q2 aial est h℞: sic scia dei est relatiua scil3 presens vel p̄terita vl futura: q2 scibile est illius mo

Dubiu° di: et sic patet perfecta sol. argumēti Alga. et Auic. ¶ Ambiges: qm̄ Auer. 7. phy. inquit. cō. 20. cognitio fit in nobis q̄si transmutat per receptionē particulariū et ꝯsideratio nem eo℞: qm̄ cum consideramus particularia fit ex hoc cognitio vlis in nobis s̄m relationē ad illa. s. q̄ cu3 apud nos fit ex aliq̄ specie p̄sens plus q̄3 vnū p̄ticulare: statim fit in nobis spēs vlis absq3 eo q̄ in ipa fiat trāsmutatio. Ex hoc arguo. illud qd̄ s̄m se et essentiā p̄priā est p̄manēs et non variat nisi relatiue nō est cātū a scibili. mō Auer. dicit sciam nō causari nisi relatiue: q̄re et c̄. Hoc hēt vide

Solutio. ri in libro de itellectu. ¶ Attñ pro nunc dōm s̄m hunc ph̄m sciam non fieri de nouo simplr: sed habitudine ad nos: p̄ut eni nos per indiuidua cogitata disponimur: applicatur itell's s̄m vlia illius vel illo℞. ergo scia est noua mihi nō itellectui: sed vt est mihi noua causatur a reb°: et hoc sufficit: sed scia dei nec in se: neq3 alicui est noua: et iō est simplr cā re℞: et tu nō potes itelligere hoc nisi videas librū de intellectu.

ALGA. DV. II.

Ait Algazel. Scd̄s v̄o modus quo possumus obijcere eis talis est. v3 q̄ quicunq3 ph̄o℞ dicat q̄ de° vlia sciat oportebit eū cōcedere q̄ ponat i eadē scia numerationē spē℞: vñ sic similr p̄nt ꝯcedere numerationem scibilium sue scientie in indiuiduis et comitantibus ipsorum.

¶ Proposuit Alga. ꝯdicere Auic. duobus modis. cū ergo expedit de vno: alterū aggredit et inqt. scd̄s v̄o modus q̄ possum° obijcē eis talis est. et exponit illū. d. v3 q̄ qcūq3 ph̄o℞ dicat q̄ de° vlia sciat oportebit eū cōcedere q̄ ponat in eadē scia numeratione specierū. s. scibiliu3 in vli. hēt eni dicere q̄ deus scit hoiem vlem. lapidē vlem: et sic de alijs. Tūc arguit. d. vñ sic silr p̄nt cōcedere nūeratio nē suo℞ scibiliū sue scie i idiuiduis et comitātib° ipso℞. i. accidentib° eo℞. pōt ergo argm in hūc modū: sicut multiplicatio scibiliū vliū nō multiplicat sciētias vniuersales: sic multiplicatio scibiliū particulariū nō debet multiplicare scientiam eorum: ergo argumentum Auicenne per huiusmodi est solutum.

AVERROIS.

Nos dicimus q̄ hec v̄ba sunt sine dubio sophisticationes: q2 scia idiuiduorū sensibilis ē seu phātasia et scia vliū sumit ab itellectu. Rursus inouatio idiuiduo℞ vel ipso℞ comitantiū duo infert. v3 p̄mutationē cōprehensionis et ipsius numerationē. Et scientia specierū et generū nullā ifert p̄mutatione3: qm̄ imutabilis est in se: l3 vlis et particularis cōicant in numeratione: id v̄o qd̄ dixit q̄ qcūq3 pho℞um concedat q̄ vna et eadē scia genera et species comprehendat absq3 multiplicatione seu diuersitate causata a generum et specierum diuersitate. Dicimus q̄ ducit necessario ad ꝯcedendum q̄ vna et eade3 scientia comprehendunt idiuidua et cōtingētia cuiuslibet indiuidui. et hoc simile est dicto dicentis q̄ vnus est itellectus cōprehendēs genera et spēs. Quēadmodū oportebit q̄ vnū genus simplex sit cōprehendēs idiuidua diuersa. Dico q̄ oia ista sūt verba sophisticalia: nomē eni scie equiuocū est. Sed qd̄ dixit. v3 q̄ m̄ltiplicatio generū et spērum infert scie multiplicationem. Dicimus q̄ verum est: vnde veri ph̄i iccirco non attribuūt deo bñdicto sciam in particularibus neq3 in vlibus: scia nāq3 que tales habet conditiones est sine dubio intellectus passibilis qui cātus est: mō primus itellectus est purus act°: et cā quare nulla debet fieri comparatio iter diuinā sciam et humanā. Qm̄ eni alia nō itelligit ipassibilis est: et iquātū alia entia efficit p̄ut ipe est prim° est scia agēs. Et declaratio ph̄o℞ est hec: cū declaratu3 fuit ab eis demr̄atiue q̄ ipse deus nō intelligit nisi seipsum. ergo ipse est itellectus necio: et q2 est intell's iquantu3 intell's: iō ab ente aliquo dependet: non tñ ex priuatione. vñ qcūq3 fecerit demonstrationē q̄ nullū aliud sit ens: nisi ista entia q̄ a nobis intelligunt nō est ita: qm̄ necessaria demonstratione declarat q̄ intellectus aliqs est q dependet ab ente: a priuato eni ipossibile est q̄ dependeat: neq3 hic alid̄ ens reperiatur: et ideo op3 q̄ intellectus dependeat de aliquo istorum entiū. Unde aut dependet de eo modo dependentie nostre scie in eis: aut nobiliori mō. primum est falsum: remanet ergo q̄ dei scia depēdeat de ente modo nobiliori nostre scie: dependentia enim scie nostre est q̄si res equatur ad itellectum: vnde si dei sciētia nobilior est nostra. ergo dependet de ente mō

nobiliori quo nostra scia dependet de ente: & si sic. ergo ens duas hz entitates. vna nobilis. alia vo vilis: & nobilis cã est vilis: & hoc est id qd dicebant aliq antiquoꝝ. vz ꝙ deus est omne.

¶ Cũ induxit scdm modũ Alga.ꝫ Aui.h in loco vult videre qd veritatis ptineat & qd nõ. & ingt. dicimus nos ꝙ hec verba sunt sine dubio sophisticatiões: & rõnẽ reddit di. qr scia idiuiduoꝝ est sensibilis. i. sensatio seu phãtasia & scia vliũ est ab itellectu. pmũ g pctm Alga. est: qm ipe nõ bñ accepit locũ silitudinis qm scia dei circa vlia est itellectus & spũalis. Nostra vo circa idiuidua est sensus & imaginatio. ergo hic est locus sophisticus penes equocatione sumptus. (Rursum.) Cum ostẽdit locum erroris: vult hoc in loco ostẽdere in quo accepit similitudinẽ: & iquit. rursuz inouatio idiuiduoꝝ vl ipsoꝝ cõmitãtiũ duo isert. vz pmutationẽ cõprehẽsionis: & numeratiõnẽ ipsi⁹. vult dicere ꝙ variato idiuiduo variaꝛ & cõprehẽsio ei⁹: & etiã nũerato illo nũeranꝛ & cõprehẽsiones: & scia spẽrũ & generꝫ nullã isert pmutationẽ: qm imutabilis est in se. ergo dñia est: ponit tñ pueniẽti. i. d. lz vlis & pticularis cõicant in nũeratione. i. pueniũt penes numerũ: qm nũerato scibili in vli nũeraꝛ & scia. g scia rei vlis & idiuidui cõicant & differũt: cõicant quidẽ: qm queadmodũ scia idiuidui multiplicaꝛ multiplicato scibili. sic & scia vniuersalis multiplicaꝛ mltiplicato vniuersali. Differũt aũt qm scia vlis est inuariabilis: qm est rei luariabilis: & ab itellectu qui ẽ luariabilis. Cõprehẽsio idiuidui est mutabilis: qm est rei trãsmutabilis & in potẽtia trãsmutabili: & sic patet locus silitudinis & locus dissimilitudinis. (Id vo.) Hoc in loco narrat oia verba Alga. 2° ibi (Dico ꝙ oia.) Ostẽdit in quo errauit. inquit ergo. id vo qd dixit ꝙ quicunqꝫ phoꝝ cõcedat ꝙ vns & eadez scia deus cõprehendat gña & spẽs absqꝫ multiplicatione causata a diuersitate generũ & specierũ: & ad qd dicit Alga. sic dicimus ꝙ ducit necessario ad pcedendũ ꝙ vna & eadẽ scia pñt cõprehendi idiuidua & pıgẽtia. i. accñtia cuiuslibet idiuidui. & addit Alga. ꝙ hoc dictũ sile est dicto dicẽtis ꝙ vn⁹ est itells cõprehẽdẽs genera & spẽs queadmodũ ops ꝙ vnum genus simplex sit cõprehẽdẽns. i. ptinens idiuidua diuersa. hec fuit inña Alga. & vba sua q debẽt legi suspẽsiue vsqꝫ huc. (Dico ꝙ oia.) Quibus rñdet. d. dico ꝙ oia ista sunt vba sophisticalia: & rõnẽ reddit. d. nomẽ. n. scie equocũ ẽ. s. de scia singularũ & vliũ dictũ. ¶ Debes scire ꝙ ibi est multiplex locus equocationis: vnus qdẽ sumptus penes pfectũ & iperfectũ: scia eni vliũ est pfectior eẽntialr scia singularũ. Scds penes cãm & causatũ: qm scia vliũ videꝛ quodãmõ esse cã finalis & vltima scie pticulariũ: scia eni singulariũ ordinaꝛ ad sciam vliũ: vt Auerro. dic in 3° cõ. 30. & cõ. 6. & 5. Tertius gradus est penes dñias qm cõprehẽsio idiuiduoꝝ est sensitiua: cõprehẽsio vliũ est itellectiua. Quartus est penes genus: qm gñabili & ppetuo nõ est vnũ cõe genus: vt Auerro. iquit. 10. metaph. cõ. vltio. ergo scia vlium & sciencia indiuiduorũ simplr & penitus equiuocanꝛ sub nomine cõprehensionis: & cũ res sit ita: verificatũ est dictũ Auer. ꝫ Alga. (Sed id qd.) Cũ ꝫdixit ei in duob⁹ pncipalr. h in loco ostẽdit id in quo bñ dixit. & ingt. sed id qd dixit. vz. ꝙ mltiplicatio generũ & specierũ infert in sciẽte multiplicationẽ. i. distinctionẽ scie. dicim⁹ ꝙ verũ est: & hoc ostẽdit testimonio. & ingt. vnde veri phi. i. peripatetici iccirco non attribuũt deo benedicto sciam rerum in pticularibus: neqꝫ in vlibus: & reddit cãm. d. scia nãqꝫ que tales hz pditiones: qs sup. hñt pticularis & vlis scie est sine dubio ipsius itellectus polis g cãtus est sup. a rebus intelligibilibus aliquo mõ: vt iam dictum est disputatione 3°. modo diuinus intells est purus actus: & causa: ppter qd infert quare nulla debet fieri cõparatio iter diuinã sciaz & humanã. est ergo syllis: iter cãz & causatũ non debet fieri cõparatio maxie qñ sunt equoce dicta: sed itells dei & nr itells sunt sic causa & causatuz equoca cãlitate. ergo nulla debet fieri cõparatio. ppõnes huius sylli ex vbis eius patẽt. (Qm eni.) Ex his ostẽdit naturã intellectus diuini: & ingt: qm eni alia. i. entis extra se nõ intellit. s. recipiẽdo cognitionẽ ab eis ipassibilis est idest nõ receptiuus: & inquãtũ alia entia efficit put ipse est priũs: vt sic est scientia agens. ergo deus nõ est intells polis: sed forte est itellectus agẽs: vt Auer. hoc in loco dicere videtur. ¶ Debes scire vt 3° de aia dictũ est cõ. 14. ꝙ ois itells intelligens aliud & diuersuz est recipiẽs: qm omne intelligẽs aliud pficiꝛ ab intelligibili: oẽ qd perficiꝛ ab itelligibili est receptiuũ: & quodãmõ in po⁰ respectu illius: ergo in pma figura: oẽ intelligens aliud est receptiuũ & in po⁰: & ideo concludit Auer. ibidẽ. ꝙ nulla itelligentia est liberata a potẽtia receptiua preter pmã: qm qlibet itelligit aliud: vt cõmẽ. 5. etiã dixit. deus ergo est itellectus nõ itelligẽs nisi se. & p pñs nõ nisi itellectus agẽs. (Et declaratio.) Qm Auerro. accepit ꝙ pmus itellectus est cã itellectus nostri. ideo pmo ostẽdit duos esse itells. scdo ibi (Vn aut.) Ponit dñiam illoꝝ. 3° ibi. (Et si sic.) Cõcludit ppõnem. s. ꝙ pmus itellectus est cã nri itells. ingt. & declatio phoꝝ est hec. cum declaratuz fuit ab eis demõstratiue ꝙ ipse deus nõ itelligit nisi seipsuz: tũc habent pclõnẽ. s. ꝙ ipse est itellectus necessario: tũc ostẽdit qũo itelligit. d. & qr est itellectus iquãtũ itellectus debet ab ente aliquo. i. oino comparaꝛ ab ens ea comparatione qua itelligens cõparaꝛ ad intelligibile: nõ tñ debet depẽdere sup. ex puatione. i. debet intelligere rem in puatione cõsistentẽ. s. entia gñabilia. Et debes scire ꝙ hic est vnus modus loquẽdi arabũ. dicunt enim agens dependere de actione: qr agẽs agit illã: vt patet in vsu verboꝝ Auer. 7° meta. cõ. 31. & alibi. sic in pposito intellectus dependet de ente. i. versari ipsum circa ens intelligit. (Vn quicũqꝫ.) Et qr ita est. cõcludit peccatũ antiquoꝝ qui genus entiũ separabiliũ abscindũt: sicut Epicurꝫ: & tenẽtes sensuz eẽ intellectũ. & inquit. vñ quicũqꝫ fecerit demõstrationem ꝙ nullũ aliud sit ens nisi ista entia que a nobis itelliguꝛ. s. ꝙ nõ est nisi genus entiũ sensibiliũ. Dõm sup. est ꝙ non sit ita: qm necessaria demõstratione declaraꝛ ꝙ est aliqs itellectus. s. separatus a materia g dependet de ente. i. qui itelligit ens: eni pro qm a puato. i. ab ente variabili ipole est vt depẽdeat: sed oẽ ens aut est puatio aut ens absolutũ: pp qd dicit neqꝫ h. i. in mũdo aliud ens reperiꝛ nisi. s. absolutũ aut puatio. id ops ꝙ itellectus depẽdeat de aliquo istoꝝ duoꝝ entiũ. s. aut puato aut absoluto: & cũ non de puatione. g de absoluto. (Vn aut.) Nũc ostẽdit dñiaz illoꝝ duoꝝ itellectuũ. d. vñ aut depẽdet de eo i ente mõ depẽdẽtie nre scie i eis que itelligim⁹ aut nobiliori mõ. primũ est falsuz vt pz. remanet ergo ꝙ dei scia depẽdeat de ente mõ nobiliori nostre scie: depẽdentia eni nre scie est qñdo res equaꝛ ad itellectũ. i. perficit ipsum in genere cause formalis: vnde. i. ergo si dei scia est nobilior nra. ergo depẽdet de ente modo nobiliori. (Et si sic.) Et tũc cõcludit peccatũ antiquoꝝ ad ppositũ. & inqt. & si sic. g ens duas habet identitates: quarũ vna est nobilis: altera vo vilis: & tũc ingt. et nobilis est cã vilis. qre sup. de⁹ ẽ cã oinm itelligibiliũ & itells nostri: & põt sylls sic cõponi. oẽ nobilius p eẽntiã & purus itells cã viliũ ente puato & pticipãte: sed de⁹ est nobilis per eẽntiã: & hec sũt puata & pticipãtia. g deus est cã oinm: & tũc verificat dictũ antiquorũ. d. & hoc est illud quod dicebant aliqui antiquoruz: vt Parme. & melissus. vz ꝙ deus est omne. Ingt eni Lucretius poeta vetustissimus solo per diuũ nã necesse est. Im-

mortali euo summa cũ pace fruat. et Lucanus. Jupiter est quodcunq3 vides 7c. 7 multi alij antiquorũ quos narraui superius. hoc ergo Auer. verificat nũc volẽs eos intelligere deu esse omne: prout est causa oium cõtinens in se perfectiones oium: vt Plato declarat in libro parmenidis de vno oium rerũ principio.

ALGA. DV. III.

At Algazel. Nos promisimus dictã opionem reprobare duobus modis: quorũ primus ostensus est. scđs vero hic est. Dicemus eis quare vobis cauetis q̃ ipse deus sciat pticularia: q̃ si dicatis q̃ talis scia iferat permutationez: 7 nos iam opinati eramus q̃ hec spẽs pmutationis nõ aufert ab eo demõstrationẽ: qñ eni dicebant antiquus aliq̃ q̃ scia inouatarũ rerũ est noua non fuit eis reprobatũ: nisi quia id qđ pmutabile est sepissime patitur mutationes: 7 illud qđ sic se hẽt est nouũ non antiquũ: sed apud nos q̃ opinati sumus q̃ mũdus est ab eterno: 7 q̃ sp est pmutabilis: nõ deberet eẽ icõueniẽs id qđ dictũ est 7c.

Quia Alga. fecit qđdã promissum: ideo nũc vult illud exeq. 7 pmo ingt. nos promisimus dictã opionẽ reprobare duobus modis: quorũ pmus ostẽsus est. scđs vo sit hic quẽ dicã. (Dicem⁹ eis.) Promissum absoluit: 7 ingt. dicemus eis: q̃re vobis cauetis q̃ ipse de⁹ sciat pticularia: hec est Alga. a phis expostulatio. Et statiz apponit respõsũ 7 ingt. q̃ si dicatis q̃ talis scia ifert pmutationez. i. q̃ si eam reddit: eo q̃ omne sciẽs idiuidua est pmutabile: deus non est mutabilis. ergo in scđa figura. deus nõ scit idiuidua: obijcit statiz: 7 ingt. si sup. sic dicatis. 7 nos sup. respõdemus q̃ opinati eramus q̃ hec spẽs pmutationis non auferẽ ab eo demrãtiue. 7 dixit. (q̃ hec spẽs pmutationis 7c.) Qm̃ hec alte⁹ est pfectiua: 7 lz in rei veritate deo non 9ueniat: tñ demõstratiue nõ põt pbari deũ illa carere. vt visum est loco suo: 7 hoc exponit. d. quãdo eni dicebant antiquus aliq̃ q̃ scia inouatarũ reruz est noua. nõ fuit eis hõ permutatio in deo eis qđ reprobatũ. apponit tamẽ que pmutatio deo incompetens est. d. nisi quia id quod pmutabile est sepissime patiẽ mutationes: 7 illđ qđ sic se habet est nouũ non antiquũ: vult ergo dicere q̃ talis pmutatio est ei incõpetens que ponit ipsum sepissime variari: qm̃ illud qđ sic se hz est nouũ: cuiusmodi nõ est deus. Apponit modo sol. 7 ingt. sed apđ nos sup. phos qui opinati sumus q̃ mundus est ab eterno: 7 q̃ semper est pmutabilis fm partes non deberet esse incõueniens

Nota. illud qđ dictũ est 7c. Debes scire q̃ si dicaẽ mundus esse nouũ nõ põt dici deum variari de cõprehensione in cõprehensionẽ: vt Alga. ingt. qm̃ hõ mutatio reddit deũ inouari. Sed si apponatur mũdus eternus variabilis: tñ fm partes continue: tunc oĩno põt fingi deum variari alteratione de vna sciẽtia in alteram: quoniã semper sicut mũdus remanet idẽ nũero: sic et de⁹: ecce quomõ Algazel obijcit philosophis: sed quomodo sit istud in solone Auerrois apparebit.

AVERROIS.

Nos dicimus q̃ horũ verborũ sentẽtia est q̃ ipse altercauit cũ phis iuxta ipsorũ dicta: nõ iuxta q̃ res se hñt in se: 7 ait sic. vos ponitis vnũ antiquũ i quo nouitates pueniunt. s. orbem: cur ergo negatis q̃ primũ antiquũ. s. deus nequeat nouitates pati: nã aliqui loquentiũ hoc negarent: q: qđcũq3 sic se haberet esset necessario nouum: 7 nos dicimus q̃ hec altercatio est dialecticalis: quedã enim sunt nouitates que in antiquum subiectũ non adueniunt: vt que pmutant sibi subaz: sũt 7 nouitates alio mõ. vz q̃ non mutant subam subiecti: vt motus 7 locus mobilis corporis: 7 splendor effulgentium corporum: etiaz sunt aliqua entium antiquorũ que motum aliquem non patiuntur: neq3 aliqualr̃ inouãtur: vt sunt intelligentie: sunt etiã aliqua que motus passionem recipiunt: vt orbes que sunt corpora antiqua. Prelibatis igitur istis patet apte q̃ Alga. altercatio nihil fuit: quia phorũ intentio est de antiquo incorporeo. Post ħo dictam altercationem redarguit eos alio modo dicens. Et si forte cauerent sibi phi cõcedere q̃ deus habeat nouã scientiam: quia illa scientia non euaderet quin eẽt a seipso: aut ab alio: si a seipso. ergo nouum pcedit ab antiquo: qđ nos negamus. Dixit Alga. nos ħo dicimus q̃ fm vos noua pcedunt ab antiquo: vt supra dictuz est de corpore supercelesti: qđ est antiquũ apđ eos. Nos ħo dicimus q̃ phi facile possunt euadere a redargutione Algazelis hoc modo. vz q̃ nouuz nequit ab antiquo procedere absolute: sed bene pcedit ab antiquo in substãtia: qđ est nouũ i suis motibus: vt corpus celeste: quapropter corp⁹ supceleste reputatur apud phos tanq̃ mediuz inter antiquũ absolute 7 nouum absolute: quia quodãmodo est antiquũ: quodãmodo ħo est nouum: 7 istud antiquum est sine dubio mot⁹ supercelestis qui apud eos est antiquus in specie: nouus quoq3 in partibus: 7 ideo iquãtũ est antiquus procedit ab antiquo: 7 ratione suarũ partiũ procedunt ab eodem infinite nouitates: quare notandũ est q̃ phi sibi cauent attribuere prime cause nouitates: q: non est corpus 7 nouitates non veniũt nisi in corporibus: receptio enim non reperitur nisi in corpore: quia id qđ nudum est ab omni materia nihil recipit.

Nũc Auerro. exponit ṽba Alga. pulchre. 7 ingt. dicim⁹ nos q̃ horuz verborũ snĩa est q̃ ipse altercauit cum phis iuxta ipsorũ dicta. i. quãtũ ad ea que cõcedũt nõ iuxta qđ res sic se habeant in se. i. non disputatione absoluta. 7 sit sic. vos ponitis vnum antiquum in quo nouitates perueniunt. idest quod adhuc subest nouis motibus. s. orbe. s. corpus celeste motum eterno motu. Cur ergo negatis q̃ primum antiquũ. s. deus nequeat nouitates pati: naz aliqui loquentiũ hoc negarent: quia qđcũq3 sic se habet est necessario nouum: 7 deus nullo modo est nouus: sed sup. vos peripatetici hoc nõ negare potestis: qm̃ dicitis q̃ mũdus est eternus: 7 eternum potest variari. Debes scire q̃ ex principijs diuersis diuerse sequuntur cõclusiones. Theologi enim ponunt q̃ nullum eternuz recipere põt nouitatẽ: qm̃ eternũ. 7 ideo ponunt omne factum esse factuz in tẽpore. 7 sic ponũt solũ deum eternum. pipatetici

Põ theologorũ.

Põ peripateticorũ

vo ponūt deū eternū ⁊ mūdum eternū: ⁊ aliqḋ eternum variationē suscipe. iḋ dñus Alga. petit hoc i loco. O vos ꝑipatetici: sicut ꝯceditis celū eternū posse variari ſm locū: cur nō ꝯceditis deū posse variari alteratiōe ḋ vna scia in alterā: qm̄ oia eterna sūt vni⁹ rōnis: ⁊ q̄cūqȝ sūt vnius rōnis sic se hñt ꝙ q̄cq̄d nō repugnat vni nō repugnat alteri: vt Auer. ingt in 2° celi. cō. 49. ḡ si vnū eternū pt moueri ⁊ alterū: ⁊ sic non maior rō videt̄ de ipso orbe q̄ de deo. (Et nos dicim⁹.) Auer. videt̄ absolue. q. Alg. ⁊ ingt. ⁊ nos dicim⁹ ꝙ hec altercatio. s. Alga. cū peripateticis est dialecticalis. i. ex ꝓbabilib⁹ argumētis ꝯducta. ⁊ reddit cām. d. quedā eni sūt nouitates q̄ in antiquū subȝ nō adueniūt: vt q̄ ꝑmutāt sibi subaȝ. i. vt altercatiōes corruptiue sunt: ⁊ nouitates. alio mō ꝙ nō mutāt subam subti: vt motus ⁊ locus mobilis corꝑis: ⁊ splēdor lucētiū corporū: etiā sunt aliq̄ entiū antiquoꝝ. i. de nūero eternoꝝ q̄ motū aliquē. i. nullā spēȝ motus patiunt̄: neqȝ aliqualr. i. aliqua specie nouitatis inouant vt sūt itelligētie. Prelibanis igit̄ his patet aperte ꝙ Alga. altercatio nihil fuit: quia ꝓhoꝝ itētio est de antiquo. i. eterno icorporeo. i. ꝙ qr de⁹

Dubita° est suba sepata: iḋ nullo mō patit̄. ¶ Sed ambiges: qm̄ Auer. nō absoluit. q. q̄re eni de⁹ nō pōt mutari spiritualr sicut corpus eternū corporalr de loco ad locū: hoc inquā Auer. nō absoluit. Ideo solonē nō dedit: qm̄ supius eam apte dedit: declaratū est eni supius: qm̄ suba pura nō pōt recipe nouū nisi sit suba in mā. ¶ Adhuc dictum est. oē nouū extrahi de po⁹ ad actū ab aliquo agēte potē: modo nullū est agēs deo ꝑius: q̄re de⁹ nō pōt nouā alterationeȝ recipe. ¶ Adhuc visum est oē recipiēs eē in po⁹: ⁊ ꝙ de⁹ nō sit in po⁹ sat expoluit. ḡ pp hec Auer. tn̄ sol. narrauit nō apponēs cām ei⁹: vt ꝯstat. (Post vo.) Inducit et aliḋ motiuū. ⁊ ṗ ingt. post vo ꝑdictā altercationem redarguit eos alio modo. d. ⁊ si forte cauerent sibi pħi cōcedere ꝙ de⁹ habeat nouā sciaȝ: qm̄ illa scia nō euaderet qn esset a seipso deo: aut ab alio sup. causata. si a seipso. ḡ nouū ꝑcedit ab antiquo. i. illa altercatio erit a deo q est etern⁹: qḋ nos negam⁹. ⁊ sup. si ab altero. ergo dabit̄ agēs ṗus deo. Rñsionē Alga. inducit ⁊ ingt. dixit Alga. nos vo dicim⁹ ꝙ ſm vos noua ꝓcedūt ab antiquo: vt dictū est de corpore celesti: qḋ est antiquuȝ apud ipsos: ⁊ tn̄ ab eo ꝓcedant oēs effectus noui hui⁹ mūdi. (Nos vo.) Auerrois absoluit arg⁹ Alga. ⁊ ingt. nos vo dicim⁹ ꝙ pħi facile possunt euadere a redargutiōe Alga. hoc mō. vȝ ꝙ nouū nō pōt ab antiquo absolute. i. simplr eterno ꝓcedere: sed hn̄ pōt ꝓcedere ab antiquo in suba: qḋ est nouū in suis motib⁹: vt corp⁹ celeste. Iḋ cōducit theorema. ⁊ ingt. quapp corpus celeste reputat̄ apud pħos tanq̄ȝ medium inter antiquū absolute. i. simplr inuariabile ⁊ nouum absolute: qa quodāmō est antiquū. s. in suba: quodāmō vo nouū. s. in motu: ⁊ istud antiquū est sine dubio motus supcelestis q apud eos est antiquus in specie: nouus in ptib⁹. ⁊ iḋ iquātū est antiquus ꝓcedit ab antiquo: vt sic nō agit nouū: et rōne suaꝝ ptiū ꝓcedūt ab eodē ifinite nouitates. (Quare notādū.) Ultimo resumit viā sol. ⁊ ingt. quare notādū ꝙ pħi sibi cauent attribuere ṗme cause nouitates. i. hn̄t cām. cur ṗma cā simplr nō pōt transmutari. Et syllo. pōt sic cōponi. oē recipiēs nouā mutationē cuiuscūqȝ speciei mutatiōis est corp⁹ vl v̄tus in corpe: qm̄ vt ingt. receptio nō repit̄ nisi in corpe: sȝ ṗm⁹ motor nec est corp⁹ nec v̄tus in corpe. ḡ ṗmus motor nō pōt recipere nouā mutationē cuiuscūqȝ spēi mutationis: huius accepit maiorē: ⁊ ingt: qr nō est corpus. sup. neqȝ v̄tus in corpe. hec est minor: ⁊ subdit maiorē. d. ⁊ nouitates nō veniūt nisi in corporibus. hec est maioris vis. ⁊ subdit cām. d. receptio eni nō reperit̄ nisi in corpe. q̄re id qḋ nudū est ab oī mā non

Dubita° recipit. ¶ Sed ambiges satis rōnabilr: qm̄ sit corpus in eo ꝙ corpus eternū caret po⁹ ad eē apud Auer. et in eo ꝙ corp⁹ est potētia ad vbi. ita dicā de aliis intelligētiis: ꝑter ṗmā saltē. s. ꝙ carent potētia corꝑali: ⁊ ad eē: no tn̄ carēt po⁹ itellectiua ad receptionē spiritualē: lȝ eni prima non possit recipe: qr caret po⁹ corꝑali ⁊ spirituali: cū simplr sit liberata a potētia: cuȝ sit ṗma simplr: ⁊ cā oium entium: attamē oēs ꝑter ipsaȝ sunt in potētia receptiua. vt Auer. ingt in 3° de aīa. cō. 14. ⁊ 5°. ergo nō potest euadere quin sint trāsmutabiles saltē trāsmutatiōe spūali. ergo adhuc questio est insoluta de aliis intelligētiis: hoc argumento Pos theologorum. tenēt theologi nostri itelligētias nō repugnare nouā receptionem habere: vnde potest argui ſm hos sic. ista noua receptio ꝓpter q̄d repugnat intelligentiis: vel qr quelibet illarū est actus purus: sicut ṗma: ⁊ hoc non: qm̄ quelibet est depēdēs: ⁊ in mā intellectiua cōsistēs: vt in 3ª disputatione visuȝ ē in sol. 18. vl qr quelibet illoꝝ liberata a mā corꝑali ⁊ hoc minime: qm̄ mā corꝑalis est causa receptiōis particularis ⁊ corꝑalis. ḡ nō debēt esse liberate nisi a receptiōe corꝑali ⁊ ꝑticulari. ꝙ mā corꝑalis sit cā receptionis idiuisibilis. Auerro. inquit in. 3. cōmē. 14. ⁊. 5. ⁊. 28. cā receptiōis vlr ⁊ simplr est itells in po⁹. ¶ Ad hoc debes scire ſm fundamēta huius pħi ꝙ noua receptio ⁊ idiuisibilis receptio. idem sunt: qm̄ omne qḋ noua recipit̄ receptione est hoc ⁊ indiuiduū: vt 3° de aīa visuȝ est: receptio autem simplr est duobus modis: vel simplr oīno ſm se: ⁊ quodlibet eius ⁊ ſm se: attamē noua ſm habitudineȝ ad aliud. dico ergo ꝙ in itelligētia nō pōt eē noua receptio: qm̄ causa receptionis ꝑticularis est mā vl potētia in materia: eo qr mā cōtrahit ad hoc ⁊ indiuiduū: ⁊ ideo bene ingt Auer. ꝙ nulla illarū recipit nouum: qr caret potētia in mā: iteȝ nulla illoꝝ recipit simplr: nouitate tn̄ ſm habitudinē: qm̄ nlla illoꝝ applicat̄ alicui corꝑi nouiter disposito: sicut itellectus hoīs ſm ipm. relinquit̄ ḡ ꝙ q̄libet illoꝝ recipit simplr ⁊ eterne in se ⁊ in habitudine: ⁊ h̄ cōcedit Auer. qm̄ vult in eis eē recipiēs ⁊ receptū: vt patet cō. 14. verū illud receptū non est nouū: qm̄ tunc esset idiuiduū. ergo recipiens eēt mā vel virtus in mā: neqȝ nouum ſm habitudinē quēadmodȝ est intelligere nostre anime: qḋ est absolute eternū nouū ſȝ nouā habitudinē ad corpora q̄bus itellect⁹ nouiter ꝯtinuat̄. ergo receptus ibi est eternū simplr ⁊ omni modo. ⁊ hoc concedit. Et ex his pȝ sol. qm̄ quelibet intelligentia caret potētia ad motum corporalem ⁊ nouū spiritualem: vt visum est. Nota.

Circa finē huius disputationis questionem querunt aliq̄ in metaphīca nūq̄d itellectus diuin⁹ itelligat singularia que temporali dūa diuidunt̄: ꝙ non plures sic argumētari solent: si certus est deus animaȝ illud acturam anima necessario id efficiet. ḡ libertas inde tollitur arbitrii: ⁊ sic nihil repies rebus ꝯtingētis. Pro altera parte videt̄ esse Ar. in lib. de bona fortuna. ingt enim. deo autē per se hoc ⁊ bene videt ⁊ futurū ⁊ presens: ⁊ quorum ratio perit. i. preterita. ¶ Inquit. et etiā ibi deū bona bonis distribuere: ⁊ mala malis: hoc aūt fieri non potest si deus idiuidua nō compꝛehendat. ¶ In isto questo videt̄ opinio Auerro. ⁊ Aristo. ꝙ deus. s. indiuidua nō intelligat. ⁊ opio theologoꝝ ⁊ veritas ꝙ de⁹ itelligat singularia ⁊ idiuidua: ꝯuenim⁹ eni cū pħis ꝙ quēadmodū in demrātiōe tria sūt. s. cognoscēs. ꝯ cognita. ⁊ mediū. sic in cōpꝛehēsione diua tria sunt. s. cognoscēs. s. itellect⁹ diuinus: cognitū. s. res: ⁊ mediū. s. eētia: qm̄ quēadmodum itellect⁹ nr̄ mediāte medio cognoscit ꝯneȝ. sic ⁊ diuin⁹ ꝑ eētiā cognoscit ⁊ res. pħi itaqȝ: qr essentiā ponūt rerum Pars q° cām eē ſm gradū entis. iḋ solū entia cognoscē dicūt deū Pos phorum. cognoscēdo ens: opinati eni sunt nō plus se extēdere v̄tutem dei itellectiuā: q̄ȝ eius virtutē causatiuā: vt manifestū est apud eos: adhuc opinati sunt causaȝ ꝑimam ſm

gradū primū ꝯcurrere ꝛ remota ſm remotū:opꝫ enim
apud eos effcūs ſm rōnes vl'es in cām vl'eꝫ reduci:et qa
eē est effcūs vliſſim⁹:iō dicūt eē effectū ꝓpriū ipſius dei
ꝛ ad oīa deū ꝯcurrere aiūt ſm gradū entis. Ex his opina
ti ſūt deū oīa cogſcere cognoſcēdo eē:ꝛ qꝛ eē est in deo ꝑ
eēntiā:ꝛ in alijs ꝑticipatiue.iō de⁹ cognoſcit ſe tm̄:ꝛ nllo
Pōs theo logoꝝ. mō res eē ſe apō eos. ❡ Theologi aūt veri ſapiētes cuꝫ
ſciāt deū nō tm̄ ꝯcurrere ſꝫ gradū entis.imo ſm graduꝫ
hui⁹ entis:iō firmiter ponūt oīa ꝯtineri in deo ſm rōnes
ꝑticulares ꝛ ꝓpas:q̄re eēn⁹ nō tm̄ ē mediū cogſcēdi res
ſub rōne entis.imo ſub ꝓprijs rōnib⁹:ponūt itaqꝫ ſapiē-
tes nr̄e legis in cōprehēſione dei obm̄ duplex.ſ.pmū:ꝛ il
lud ē eē ſiue ei⁹ eēntia tm̄.ꝛ ſcḋariuꝫ:ꝛ illud est imagina-
tiones ſeu rōnes ideales ꝓprie ꝛ ꝑticulares q̄s Plato in
ꝑmenide ſpēs ꝛ ideas appellat:qm̄ tātū po⁹ itellectiua ſe
extēdit quātū cātiua:ꝛ qa theologi iuenerūt ex teſtimo-
nio ꝓphetie nō tm̄ deū ꝯcurrere ſm gradū entis ad reꝝ
ꝓductionē:imo ſm gradus ꝓpos.iō penes pᵐ modū cō-
curſus dei obꝫ pᵐ ponūt eē:ꝛ penes zᵐ modū ꝯcurſus po
nūt rōnes ideales:ꝛ ide pꝫ dr̄ia phoꝝ ꝛ theologoꝝ ex di-
uerſis ꝑncipijs accepta:cū phi.n.deū ꝯcurrere dicant tm̄
ſm gradū entis:iō vnū obm̄ qḋ est eē ponunt. Theologi
Dubitā⁹ ſ.io vo cū zᵐ gradū entis ꝛ talis entis:iō duo ponūt obiecta
īdētis duob⁹ modis ꝓducēdi. ❡ Sꝫ q̄res nunqd apud
phos ꝯcedēdū est deū cogſcē entis aliq̄ mō. ❡ Dōm ꝙ
ſicut eē ſimplr̄ acceptū est oē ſm eminētiā ꝛ nō modalr̄
ꝛ ꝓpe.ſic apō phos:de⁹ cognoſcēdo eſſe cognoſcit ꝛ oēiꝫ
nō ꝓprijs rōnib⁹. Theologi aūt deū dicunt cognoſcē oīa
cognoſcēdo eē ꝛ ꝓprijs rōnib⁹:phi itaqꝫ reſecāt obiectuꝫ
ſcḋariū:ꝛ theologi addūt:ꝛ ſic oīa cōprehēdi vno obto ſa
piētes ponūt. Theologi vno obto et ꝓprijs rōnibus: hec
igit̄ est nr̄a lex:ꝛ phoꝝ opio patet. Sed qꝛ nō iuſtū ē cō-
dēnare quēpiā abſētē ſič Ar.inqt i zᵒ de celo ꝛ mūdo.iō
viſuꝫ est mihi iducē loca qb⁹ ꝑipatetici moti ſūt:ꝛ etiaꝫ
ne videamur nos tenere aliqḋ rōnib⁹ repugnās:eos eſſe
ſophiſticos oſtēdaꝫ. Poſt rōnes theologoꝝ apponā vt oſtē
dā nr̄am fidē nō minoris eē ꝓbabilitat̄ q̄ ſit opio ſapiē
tū:ꝛ in fine eas etiā ſolvā:vt nō appeat ifidelib⁹ nos ſu-
Ratio rō phoꝝ pro bās deuꝫ nō ſcire ꝑticularia. ſtinere legē ꝑꝑ rōnes ſolubiles.pma itaqꝫ rō phoꝝ:vt ex
Auer.excipit̄ vbis in his q̄ dixit in cō.5i.12ᵉ.metaphy.ſic
cōponit̄:ſi de⁹ res eē cēntiā ſuā rōnib⁹ ꝓprijs intelligit:
vel in vl̄i:vel in ꝑticulari:nō in ꝑticulari:qm̄ ꝑticularia
ſūt īfinita:ꝛ īfinitū ſm ꝙ īfinitū ignotū est:vt in phyſico
tradit̄ auditu:ꝛ iō ſunt ab arte remouēda quanto magis
ab arte diue ſapie. Nec in vl̄i:qm̄ vt Auer.inquit ibideꝫ.
ꝛ cō.14.ꝛ in zᵒ metaph.cō.13. Scire aliqd in vl̄i est ſcire
in po⁹:ſed ſcire dei est ſūm⁹ actus.ḡ nec in vl̄i:ꝑꝑ qḋ vt
Auer.inquit.ſcia dei:nec est vl̄is nec ꝑticularis:vt dictū
est ſepe in h̄ libro. Adhuc oē itelligēs aliud a ſua eſſentia
est itellectus in po⁹:ſed de⁹ nō est intell's in po⁹.ḡ de⁹ nō
intelligit aliud ab ei⁹ eēntia.maior pꝫ.qm̄ vt dictū est in
diſputatione 3ᵃ.in ſol.dubij.18.oē itelligēs aliō cātur ab
itelligibili:ꝛ oē cātū ab intelligibili est itelligēs in potē-
tia.ḡ.pꝫ maior.minor est manifeſta ꝑ ſe. Et hec rō excipi
tur ex vbis eius in 3ᵒ de aīa.cō.5.ꝛ.14.ꝛ qꝛ ſic rude poſita
nulli⁹ appet valoris.iō debes ſcire ꝙ effectus ꝯtentus in
cā nulla penitus diſtinctiōe diſtiguit̄ a cā nec re nec mō
ſed cā ꝯtēta in effectu hꝫ diſtiguit̄ ab effectu ꝯtinēte ſm
hūc phm̄:qm̄ effectus ſemꝑ deficit a ſua cā:ꝛ ſic effectus
cū a cā ꝓducit̄:quādā acq̄rit ꝑuationē.ſ.ſoleꝫ excellētie
cāe:ꝛ ſic qm̄ priuationē hēt quādā itrat multitudinē:qm̄
vbi est ꝑuatio ibi opꝫ ꝛ oino eē actū:qa ꝑuatio ſola nō ē:
ergo opꝫ igredi multitudinē ecōtra in cā:effectus eniꝫ in
cā nō ꝑuat aliqd cāe:ꝛ iō ibi itrat idētitatē:ꝛ iō dicūt ſa-
pientes ꝙ res diſperſe in iferiorib⁹ colligunt̄ in ſupiorib⁹
nihil eni ē in cā qḋ diſtrahat ab effectu ꝯtētoꝛ:nec effcūs

cōtentus aliqd hēt quo diſtrahit̄ a cā.ḡ in cā nihil est:vn̄
ſumat̄ diſtictio realis nec in mō:niſi ſit ſič tragelaſus:ex
his vificat̄ maior.ſ.oē itelligēs aliud est in po⁹:patet qm̄
oē itelligēs aliud cātū est:vt nūc vides:q̄re ꝛc̄. ❡ Rur-
ſus vt ex vbis cōmēti de ſono excipit̄ pōt argui:et ſic oē
cōprehendēs ſingularia ſingulr̄ et ſignate est corpus vel
vtus in corpe:ſed pma cā neqꝫ est corpus neqꝫ vtus i cor
pore.ḡ nō cōprehēdit ſingularia ſingulr̄ ꝛ ſignate. Ma-
ior appet:qm̄ cōprehēdēs ꝛ cōprehēſuꝫ ſūt vnū in mō ſe
habēdi:vt in lib.de aīa viſuꝫ est.ḡ ſi cōprehēſuꝫ est h̄ et
ſignatū:ꝛ cōphēdēs dꝫ eſſe h̄ ꝛ ſignatū:ꝛ ꝑꝑ h̄ dič Auer.
ꝙ ſi itelligētie ſepate cōprehēderēt ſingularia: tūc eēnt
vtutes in corpe ꝛ ſenſus:vide ibidē. Iteꝝ id qḋ repugnat
itellectui vt itell's maxie dꝫ denegari ab itellectu ſimpl'r:
vbi ſaluat̄ tota rō itellectus:hec ꝓpō audita a quolibet
cōcedit̄. Sꝫ repugnat itellectui nr̄o:vt itellectus cogno-
ſcere ſingularia:ꝑꝑ qḋ inqt Auer.in 3ᵒ de aīa.ꝙ itell's cō-
prehēdit ſingularia mediāte ſē⁹.vt in expōne mea cōmē
ti illius notū feci:ꝛ hoc oēs fere cōcedūt:quare ꝛ hoc re-
pugnabit itellectui ſimplr̄ q est diuin⁹ itell's:poſt hec ar-
guit̄.ſi deus intelligit idiuidua vel ꝑficit̄ vl' imperficit̄:
vel neqꝫ perficit̄ neqꝫ imperficit̄.ſi primū.ergo erit ali-
qḋ eo preſtabilius:ſi imperficit̄.ergo vileſcit:ſi neqꝫ per-
ficitur neqꝫ imperficitur.ergo ocioſe intelligit. ❡ P.ſi
deus intelligit indiuidua vel recipiēdo ab eis perfectio-
nē cognoſcibilē vel per eius eēntiā tanq̄ per rōnē repre-
ſentādi ſicut itellectus noſter intelligit:vt dicit̄ q̄ditateꝫ
māalem per ſpēm cauſatā ab illa.ſi pmū.ḡ est intell's in
potentia.ꝙ nō ſcḋm ar⁹:qm̄ oē repſentans repreſentat ſꝫ
modū ꝯuenientē ſue nāe:vt pꝫ:ſpēs eni exiſs in ſenſu:qa
est hec.ideo repreſentat idiuīr ꝛ ſpēs exiſtēs in itellu:qa
est vniuerſalis ꝛ nō hoc:ideo repreſentat vl'r:vt latini di-
cunt.ḡ ſi est aliqḋ repſentatū vniuerſale ꝑ eēntiaꝫ vl'ius
repreſentabit q̄ ſpēs ſenſibilis ꝛ ſpēs itelligibilis repſen
tent:modo nihil est vl'ius eſſentia diuina:est eniꝫ vniuer
ſalis per eſſentiā:cum ſit abſtracta a materia ꝛ conditio-
nibus māe ꝛ idea entis:ꝛ vnius apud Ariſ.et Plato.vl'ia
enim māl'ia ſunt vl'ia participatiue.ſ.rōne luminis intel
lectus agētis qui est vl'is per eſſentiā:quāto magis deus
ꝛ eius eſſentia ſunt vl'ia cum ſint in gradu ſupremo: ad
intellectū ergo cū eēntia dei ſit ſic vniuerſalis eſſentialr̄:
ꝛ per ſe repreſentatū per illam erit vl'ius q̄ per ſpeciem
intelligibilem ꝛ ſenſibilem.ergo nō poteſt eſſe ſignatuꝫ
ꝛ indiuiduū. Ultimo arguit̄ ex rōne Ariſto.in 12ᵒ meta.
inquit eni ſi compoſitū est qḋ intelligit̄:trāſmutabit̄ eni
in partibus totius:aut indiuiſibile omne qḋ materiā nō
habet:ecce quō mouit.q.an.ſ.cōpoſitum intelligat.et ar-
guit ꝙ ſi compoſitū intelligat.ergo trāſmutabit̄: ꝛ tunc
ſoluit.d.aut qḋ est nota ſol.indiuiſe omne qḋ materiā nō
habet ꝛc̄.vbi vult ꝙ tm̄ intelligat ſe.vide.pōt aūt ꝯtis
eius in hūc modū exordiri:vt ibi cōmento.5i.illius ꝑtio
excipitur:qm̄ intellectus diuinus res itelligit eo ordine
quo ſunt apud nām intelligibiles:vt oēs dicunt: ſꝫ ꝑtes
ſunt priores toto.ergo prius itelligit partes q̄ totū.ergo
deus ꝓcedit de noto ad ignotū:ꝛ ſic trāſmutabitur ꝛ diſ-
curret vt pꝫ. Que igitur est phorū opinio:ꝛ que eorū fun
damēta ſic dictū intātū.mō qm̄ in multis locis adduxi
ꝛ verba phoꝝ ꝛ alia plima arg⁹ que cuꝫ occurrit videas.
❡ Supeſt hactenus rōnes nr̄as inducere.ꝛ eas bene ex- Ratiōes theologo rū i oppo ſitum.
ponere.pma itaqꝫ rō pōt cōponi ſic.ſi itell's diuinus nō
intelligit idiuidua est ex parte itellectus dei defectus vl'
ex ꝑte diff⁹ᵐ rei:vt eni Auer.inqt zᵒ meta.cō.p.duplex ē
difficltas cogſcēdi rem:aut ex ꝑte cognoſcētis: aut ex ꝑte
rei cognite:qḋ ꝛ in lr̄a colligit̄:nō ex dfectu itell's:cū itel-
lect⁹ dei ſit ſūmus ꝛ hēat rōnes itell's ſimplr̄:neqꝫ ex ꝑte
rei:qm̄ po⁹ iferior ad itellꝫ dei cōphēdit ſin'r vt itell's nri-

mediāte sensu. Adbuc ⁊ sensus ipse. ğ mlto magis erit sa
cilioris cognīs apō mētē pmaz. ¶ Adbuc itells itelligēs
aliquā gditatē vel rōnē gditatiuā p se itelligē pōt oia il
la in gbus illa rō icludit: sʒ itells dei cogſcat rōnes entis
p se. ğ oia illa in gbꝰ icludit. ğ ⁊ idiuidua ⁊ vlia: vt patet.
¶ Rursus. ois itells cogſcēs ptinēs pfectissime cogſcit
oia cōtēta: sʒ itells dei cogſcat eēntiā ppriā pfectissime. ğ
oia ptēta: mō nō tn̄ ibi ptinent vlia. imo ⁊ pticularia cū
eē dei sit oē vt dicebat supra. ¶ Itē. itells cogſcēs aliquā
nāʒ cognoscit oē id qō est idē i subto illi nāe: sʒ itells dei
cogſcit eēntiā suā pfectissime. ğ cogſcit oē id qō est ideʒ
in subto illi nāe: sʒ eē cāuū in gn̄e finis: saltē oiuʒ rerū est
idē realr ipsi eēntie: qre itells dei cogſcētis eēntiā cogno
scet ⁊ illā aptitudinē: ⁊ nō pt cogſcē respectū illū nisi ter
minū cogſcat. ğ oēs res cogſcet. Et pōt pfirmari: qm̄ vel
cogſcit se eē finē oium rex vel nō. si nō. ğ se cognoscit i
perfecte: qm̄ nō cognoscit fm oēm modū polem cogſci.
Si sic. ğ cognoscit terminos oēs illiꝰ: ⁊ sic oia quox est fi
nis: vt pʒ. Post hec cognoscēs cōpōnes cogſcit extrema:
qm̄ eē signat quādā cōpōnē quā sine extremis nō ē itel
ligere: vt Ari. ingt: sed deꝰ cognoscit huiꝰ cōpōnē. vʒ deꝰ
est melior oi cāto. silr alterā ptē pdictiōis. s. deꝰ est nō cor
pus. silr deꝰ nō est in tpe. ğ deꝰ cogſcit oia hec extrema: et
sic cogſcit eē se. q aūt deus huiꝰ cōpōnes cogſcat appet:
qm̄ pfecta cognitio diffinitiua fac cogſcē diffinitū q̄ ad
oia q̄ isūt p se diffinitō: quo ad oia q̄ remouent ab illo.
mō cognitio dei suiipsius ē plus pfecta q̄ cognitio diffi
nitiua. ğ vt pus. ¶ Etiā arꝰ. cognitio pfectior cogn̄e oiuʒ
rex est oiuʒ rerū ⁊ plus: sʒ cognitio q̄ deꝰ cogſcit se ē pfe
ctior cogn̄e qua itells meꝰ itelligit oēs res: si p casuʒ oēs
res itelligēt. ğ cognitio dei ē oiuʒ rerū ⁊ plus: q̄re nō tm̄
se itelligit. imo ⁊ oia entia. ¶ Deide argꝰ argumētl Plo
tini. ingt eni Plotinꝰ in 3ª enneade. In 3ª in li. 2. de pui

Rōnes Plotini.

dētia. c. p. gd ğ de his dōm extimemꝰ forte et mala sit et
bona rō vniuersa cōplectit: cuiꝰ hec quoqʒ sūt ptes tē. ex
vbis illiꝰ capitis excipit rō fortissima: que pōt i hūc mo
dū cōponi nō maioris ptinētie est mūdus sensibilis i cō
tinēdo actualr ⁊ eēnr q̄ mūdus itelligibilis in cōtinēdo
mētalr ⁊ itellectualr: ⁊ h pʒ oibꝰ: sʒ mūdus sensibilis est
ptinēs oia ⁊ ptir ⁊ vlr: vt pʒ. actualr ⁊ eēntialr. ğ mūdus
itelligibil ptinebit ⁊ oia mētalr ⁊ itellr: ⁊ ptir ⁊ vlr. mō
mūdus itelligibilis est ipse deꝰ: vt Plo igt. ğ deꝰ oia cōti
net mētalr: ⁊ p pꝰ oia itellit quōcūqʒ accepta. ¶ Adbuc
in 2ª capite mlta dic ex gbꝰ pōt excipi rōnes nō pue. pōt
ğ argui sic. q̄renꝰ eēndo agit: talr itellꝰ itellit: sʒ eēndo oia
ex se fac ⁊ toᵐ mūdū. ğ ⁊ itelligēdo totū itellit. maior pʒ.
minor pʒ ē: qm̄ sic sol lucēdo illuminat. sic deꝰ eēndo to
tū: ⁊ oē pducit: q̄re itelligēdo oē ⁊ totū itellet. ¶ Et pōt
pfirmari: qm̄ vl deꝰ pducit aliqō ex se. vl nihil: ⁊ si nihil
est p periᵗᵒʳ. imo totū ⁊ oē causauit: ⁊ si totū. ğ ⁊ totū itel
ligit. ¶ Rursuʒ ab ipso deo ipse res nō solū hnt eē. imo
⁊ etiā vt cāe sint. ğ si hnt eē: ⁊ eē cās a deo: ab eodē hebūt
offm cāe ppriū. h aūt est pſuare ⁊ curare qō facit. q̄re si
a deo hꝰ cāe oēs h hnt offm: psonū est vt ⁊ ipse h habeat
potissimā. s. vt oia curet ⁊ singula: cū maxie cā sit non tm̄
cā eēndi oibꝰ: imo ⁊ officiox oiuʒ cāruʒ. ¶ Itē. ⁊ in altera
enneade de mā pōt ⁊ hec rō colligi. nō maioris ptinētie
sabeiue ē mā q̄ sit pꝰ forꝰ seu pmus motor: sʒ mā pma cō
tinet oēs foias in poᵃ: nō tn̄ in vltimo ⁊ ppriꝯ potētꝯ
vt Plotinꝰ ingt. pp qō mām ifinitudinē dic eē. ergo ⁊ pꝰ
forꝰ pmusqʒ motor oēs foias actu p ⁊ maiorē huiꝰ sylli
Auer. 12. meta. cō. 18. ⁊. 36. dixit. ğ pmꝰ motor oēs formas
ptinet. ¶ Et vltio p h Plonis est fmo in timeo g postq̄
deꝰ pduxit mētē angelicā finxit ipʒ vocasse eos ⁊ pcipe
eis vt alia crearēt mortalia: quēadmodū ⁊ ipse fecit eis:
mō p se pʒ pceptū nō eē de ignoto simplr. ğ si deꝰ pcepit
itelligētꝯs creare ⁊ alia mortalia ptueri deū nō ē dubitā
dū. Adducerē alia plima vba phox ⁊ alias rōnes: sed pti
nue repies illa hicide i meis dcis. q̄ igit sit lex nr̄a. ⁊ q̄uo
nō minoris pbabilitatl sint eiꝰ argᵗᵃ mō pspicuuʒ ex his
est. Ut igit appeat nos nihil ipossibile sustine. ¶ Ad argᵗᵃ

Solō rōnū phox.

phox rndet. Ad pᵐ itaqʒ dōʒ: q deꝰ itellit sub vnico actu
ptiꝰ sue eēn oia ⁊ ifiᵗᵃ nō gdē motiue: sʒ terminatiue scdarie
vt nos theologi dicimꝰ. Et qn dr ifiᵗᵘᵐ nō est p se ignotuʒ.
dōm q h vbū Ar. vex est apō ipʒ q tʒ oē itellitᵐ eē a nr̄o
itellu cogſcibile: ⁊ q itells dei nihil itellit ex se. ⁊ iō si nō
cogſcat a nr̄o itellu a nllo cogſcit: ⁊ iō dr illō eē p se igno
tū. sʒ fʒ nos illō vbū falsuʒ ē: qm̄ statutū ē aliqō apō mē
teʒ dei qō apō nr̄m itellʒ est occultū: replice q̄ fuit hicide
pergre eas i libris theologox nr̄ox. ¶ Ad 2ᵐ itellᵗᵉ aliō ē
duobꝰ modis. vnoꝰ rl vtute alicuiꝰ qō est in ipo vel ipsiuʒ
itelligētis: ⁊ sic 2ᵐ ē va. alioꝰ aliō vtute eēnr itelligētl: ⁊ sic
maior falsa est: qm̄ deꝰ si itellit res ex se nō itelligit illas
simpr: sʒ vtute sue eēntie. ¶ Ad pbōnē pᵉᵉ dōʒ q illa mi
nor psylli ē vera de itelligēte aliō pꝰ: sʒ de itelligēte aliō
2ᵒ falsa ē. ¶ Ad 2ᵃᵐ pbōnē dōʒ q falsuʒ est q ois distō
sumat a puatiōe. in deo eni sumit illa distō: qm̄ ds est di
uersus a rebꝰ: ⁊ illis puenies: ē gdē diuersus vt ens p eēn
tiā: est vō puenies vt agēs eas: ⁊ iō vt diuersus rnr ei eē p
p obo. vt agēs rnr ei scdariū obʒ. s. res cōcepte: ⁊ sic pʒ vn̄
sumit distictio i deo. ¶ Ad 3ᵃᵐ rōnē pnᵗᵉᵐ cōphēdē ptir
⁊ signate ē duobꝰ modis: vnoꝰ signatiōe accepta a re cōce
pta: ⁊ sic maior ē va. alioꝰ signatiōe sūpta a cogſcēte: ⁊ sic
falsuʒ ē. deꝰ. n. cōphēdit ptir ⁊ signate put in vtute sua cā
tiua p oēs res ptir ⁊ signate: ⁊ sic pʒ quō ds ptir ⁊ signate
itellit ex pte eiꝰ: ⁊ pʒ q̄lr est h non foialr sʒ vtualr: p eni in
mō se hīdt vtualr ⁊ nō foialr cū indiuiduis. ¶ Ad 4ᵐ
negat mior: itellectui eni nr̄o vt itells nō repugnat: sʒ vt
nr ē: qr vt itells nr nō p sinᵗᵃ vtualr: ⁊ iō n pt itelᵗᵉ sinᵗᵃ p
eiꝰ eēntiā: ⁊ qr p eiꝰ eēnᵗᵃᵐ nō itellᵗ: ⁊ nec mortue. ğ ei simpr
repugnantiā itells dei pōt. imo de facto itellᵗ: qm̄ p illa in
vtute cāsiua: ⁊ sic p eiꝰ eēntiā itellᵗ illa. nō ğ repugnat itelᵗ
nr̄o vt itells ē cū aliq̄ spēs itells id ponit. ¶ Ad 5ᵐ dōm
q deꝰ itellit sinᵗᵃ nō vt ipse pficiat neqʒ impficit: ⁊ tn̄ nō
frustra itellit: qm̄ itellit vt sinᵗᵃ pficiat ⁊ ea cōpleat: ⁊ sic
nō ociose facit. ¶ Ad 6ᵐ dōʒ q p eiꝰ eēntiā: ⁊ dico q nō
p moᵐ puenietē eiꝰ nāe: sʒ eiꝰ vtuti cāsiue: mō eēnᵃ ē vlis
p eēnᵗᵃᵐ: et tn̄ ptirᵗᵃ i cāndo: ⁊ iō ptīclia pt repntare ptir.
¶ Ad 7ᵐ dōʒ q pꝰ nihil ē: pcedo tn̄ pus nō cognit ptes
q̄ totū cū nō sit fm suā nāʒ alr cogſcibile. sʒ qr deꝰ nō p
notitiā ptiū deuenit i notitiā totꝰ: sʒ ptes cogſcat p eēnᵗᵃᵐ
⁊ totū p eēnᵗᵃᵐ nō nō discurrit: cū eodē sint ei nota ambo.
¶ Ut igit appeat nos sustine legē pp rōnes solubiles: iō

Solō rōnū theologox.

ad rōnes nr̄as ē rndēdū. ¶ Ad pᵐ dōʒ q mltū dr diffi
cile ⁊ ipossibile: oē eni difficile ē alto duox modox: vt Auer.
dixit: sʒ ipossibile nō ē alto illox: sʒ qr nec deꝰ ē idoneꝰ itelᵗ n
sinᵗᵃ aptū itelli. ē ğ ipossibile ex pte vtriusqʒ apō phos. ¶ Ad
2ᵐ dōʒ maiorē eē verā: tn̄ mior falsa est: qm̄ deꝰ nō itellᵗ
rōnē entis cōissimā. scia eni dei neqʒ vlis: neqʒ ptirᵗᵃ est
fm phos: sʒ tm̄ se itellit. i. eēntiā eiꝰ quā ponūt theologi
pᵐ obm eiꝰ. ¶ Ad 3ᵐ maior ē va: sʒ minor falsa: qm̄ fm
phos ibi nō ptinent cāta sub ppriꝯs rōnibꝰ: sed eo gradu
quo deꝰ pcurrit ad illa: ⁊ iō sub gdu entis eēnr ⁊ p se itelᵗ
illa: vt Auer. igt i his q̄ dr cō. 51. 12ᵐ meta. ¶ Sʒ dices. ğ

Obiectio

scia dei ē impfectissima cū sit oiuʒ sub rōne transcēdētl.
¶ Dōʒ negādo pᵐ: qm̄ nō itellᵗ res sub gdu entis cōis de

Solō

eē pticis: sʒ sub gdu entis simplr: qō ē eiꝰ eēntia quā nos
obᵐ pᵐ itells eiꝰ appellamꝰ: ⁊ iō scia q̄ deꝰ itellᵗ nʒ ē sb rō
ne vlis: neqʒ sub rōne ptirᵗᵃ cū eiꝰ eēnᵃ nʒ sit vlis: nʒ idiuidua
ppe ⁊ vniᶜᵉ loquēdo d his. ¶ Ad 4ᵐ dōʒ q eē cāsiuū pt
accipi 2ʳ. vnoꝰ p absoᵗᵉ dei cui itellsnr attribuit reᵐ apti
tudinalē cāe final foialis ⁊ agētis: ⁊ sic cōcedo q si deus

cognoscit illũ respectũ cogscit oia. mõ ds nõ cogscit illũ respectũ: cũ ille in deo sit sic dextrũ i colũna: de⁹ enĩ nõ referẽ ad cãta relaᵗᶦᵉ expsse i eo: sʒ i cãtis: sʒ si capiẽ cãtiᵐ p abᵗᵒ cuí attribuim⁹ reᵘˢ cãe: sic ɔcedo deũ iteᵗᵉ causati/ uũ sub rõne finis: ꝛ efficiẽtis: ꝛ forᶜ: tñ nõ seqẽ ꝙ cogscit illa ɋꝫ ẽ: qm̃ nõ intellit se sub rõne relatiua sʒ absoluta. ⁋ Ad forᵘˢ ɔcedo viqꝫ ad miorẽ sequẽti syllĩ. s. sʒ eẽ cãti/ uũ ẽ idẽ realr ꝛc. hec. n. mior ẽ falsa capiẽdo eẽ cãtiuũ pᵒ: qm̃ vt sic ẽ ens rõnis: ꝛ ens rõnis nec est idẽ: nec diuersũ realr ab alio. zᵐ ẽ vez: sʒ nõ sequiẽ ppoᵐ. ⁋ Ad ɔfirma tionẽ dõʒ ꝙ ñ cogscit se eẽ finẽ. put finis dˡ reᵘˢ cãe finalꝭ: ꝛ tũc nego ɔᵗᵐ. qm̃ si de⁹ cognosceret se sub rõne finis i/ pfecte se cogsceret ꝛ non pfecte: qꝛ tũc sub rõne relatiua cogscẽt ꝛ nõ absoˡᵗᵉ: nec opꝫ vt cogscat se ꝭm oẽm modũ polez cogsci: qꝛ sic vilesceret: sʒ opꝫ vt cogscat se ꝭm oẽm modũ dicẽtẽ pfectionẽ: ꝛ iõ sub rõne absoˡᵘᵗᵃ: ꝛ iõ ꝭm suã eẽnᵗᵃ tñ. ⁋ Ad 5ᵘᵐ pnˡᵉᵐ dõʒ. mior falsa est: qm̃ vt Auer. ingt. ds cogscit tñ se ꝛ purissime: ꝛ icõplexissime: vt ingt in 3ᵒ de aĩa. cõ. 27. ꝛ iõ ingt ibi ꝙ sp vendicat i itelligẽdo se. vide. ⁋ Ad pbationẽ dõʒ. ꝙ de⁹ cogscit se pfecti⁹ ꝗ̃ꝫ p moᵐ diffiniᵐ: nõ tñ opꝫ vt cogscat se vt dĩt ꝛc. qm̃ vilesce ret: illa enĩ pfectio cognis nõ attẽdiẽ penes modũ cogscẽ di ꝛ artẽ appbẽdẽdi: sʒ penes rẽ cognitã ꝛ appbẽsionẽ ip/ saꝫ: ꝛ iõ nõ opꝫ vt cogscat se: vt dĩt a ɋlibet nõ ipo. ⁋ Ad 6ᵘᵐ. maior falsa ẽ: qm̃ nõ dĩ cognitio pfectior: qꝛ sit pluꝫ reꝝ: sʒ qꝛ entis pfectioris: mõ eẽnᵃ ei⁹ ẽ oĩuꝫ reꝝ pfectissi ma ꝛ nobiˡᵐᵃ. iõ ẽ pfectior ꝗ̃ꝫ cognitio oĩuꝫ reꝝ. ⁋ Ad se/ ptimã Plotini maior distinguiẽ: qm̃ maioris ɔtinᵉ ɔtinẽ est duob⁹ mõis: aut penes plẽs modos ɔtinẽdi: aut penes pfectiorẽ modũ ɔtinẽdi. dico ğ ꝙ maior ẽ va zᵐᵒ ꝛ nõ pᵒ: ꝛ sic mior nõ est ad ppoᵐ: qm̃ de⁹ ɔˢ oĩa p eẽntiã: non tñ pprijs rõnib⁹: qm̃ illõ dˡ ipfectionẽ apõ phõs. ⁋ Ad 8ᵘᵐ ꝛ 9ᵘˢ isil ɔcedo deũ oĩa iteᵗᵉ: sʒ nõ ex se: sʒ eẽ ei⁹ qõ ẽ oĩa: ꝛ iõ eẽndo oĩa pducis ꝛ iteᵗᵘʳ: neqꝫ opꝫ ꝙ sic pducis ex se ita itelligat ex se: qm̃ itellit pductiuũ itelligẽdo se. i. eẽn/ tiã pprĩã ɋ ẽ totũ: ꝛ oẽ nõ pprijs rõnib⁹: sʒ rõne essentie eẽntialr ꝛ formalr. ⁋ Ad ioᵘˢ pꝫ solo. de⁹ enĩꝫ oĩa curat ꝛ potiᵘˢ nõ rõnib⁹ pprijs qꝛ vilescẽt: sʒ rõne eẽndi: eẽ enĩꝫ est pm⁹ effcũs dei: ꝛ iõ curat dãdo eis eẽ qõ hꝫ ipse p eẽn tiã vt vides. ⁋ Ad iiᵘᵐ pꝫ sol. mã enĩ ɔˢ pprijs rõnib⁹ qꝛ in poᵃ: de⁹ aũt vno actu ɔˢ oĩa: qꝛ eẽnᵃ ei⁹ est oĩa vt vides: iõ ɔtinẽtia dei est in actu: ꝛ mãe est in poᵃ. ⁋ Plato aũt opinaẽ deũ curã hẽre singuloꝝ: nõ nõ est nr̃: ꝛ forte: ꝙ po test glosari ꝛ nõ curo. Ex his apparet qũo lex nr̃a nullaꝫ tenet ipoĩe: ꝛ ꝙ illud qõ tenet est veꝝ: ꝛ nõ minoris pba bilitatis ꝗ̃ꝫ positio phõꝝ. Semp itaqꝫ habenda est fides tanq̃ꝫ credita ꝛ vera: quare finis. izᵐᵉ disputationis.

Soĩo rõ nis Plo tini.

⁋ Tertiadecima Algaçelis disputatio cũ phĩs i qua ostẽ/ dit ipsoꝝ debilitates in eo qõ putãt asserere. vꝫ ꝙ celum sit aĩatũ: ꝛ sit corp⁹ obediẽs ipsi deo glorioso. DV. I.

A it Alga. dicũt pipatetici ꝙ celum est aĩal: ꝛ ꝙ cõpatio ipsi⁹ aĩe ad ei⁹ corp⁹ est cõpatio nr̃aꝝ aĩaꝝ ad nr̃m corp⁹: eo ꝙ sicẽ aĩa volũtarie moue tur ꝓsus ptẽ desideratã: silr corpa supceelestia moueñẽ simplr ob obedientiã ꝛ re/ uerentiã gl'iosi dei. Et dicim⁹ ꝙ hec opio nõ est negãda. De⁹ enĩ põt dare vnicuiqꝫ corpoꝝ vitã ꝛ discretionẽ: ꝛ nõ pp suã magnitudinẽ vel ro tunditatẽ: ꝛ poĩe est ꝙ sit viuũ. Naꝫ aĩalia lꝫ in figuris ꝛ in magnitudinib⁹ differãt cõicãt sine dubio i pprietatibus vite: sed id qõ attribuim⁹ eis debilitad nõ est qõ possit pbari auctẽ nisi h

hẽm⁹ a traditiõe dĩna. vꝫ a pphetaꝝ reuelatio ne: ꝫ demr̃atiue nõ. Quare dicim⁹ ꝙ ille rõnes ɋ dicte fuerũt sup h ɔcludũt diffinitie: ꝫ tñ for tificãt opionẽ. Vñ pria auctras ipsoꝝ h ẽ: celuꝫ moueẽ: hec est ppõ sensibil': ꝛ oẽ corp⁹ mobile hꝫ mouẽs: ꝛ ista ppõ ẽ itellectual'. Si enĩ corp⁹ i/ quãũ corp⁹ moueẽ: oẽ corp⁹ ğ moueẽ: ꝛ tũc aut iste mot⁹ pcedit a mobili sub a tanq̃ꝫ nã vt mo/ ueẽ lapis deorsuꝫ: aut mouens dicti mot⁹ est ex illõ corp⁹ mobile. s. mouẽs ipm̃ mõ violẽtie vt lapis piect⁹ sursuꝫ: ꝛ oẽ mobile de se aut nõ sẽ tit illũ motũ: ꝛ dĩ nã vt lapidis mot⁹ deorsum: aut sentit motũ: ꝛ dĩ ille mot⁹ volũtarius aut aĩatus. vñ resultat ex ista diuisiõe ꝙ ptes mot⁹ ɋ h tractãde sẽ ɔtineñẽ in trib⁹. vꝫ violẽto: nãlĩ ꝛ volũtario: ꝛ iõ reprobatis duob⁹ ipoꝝ rema net tertĩ⁹ nectio: sʒ ipoĩe ẽ ꝙ orbiũ mot⁹ fiat vio lentẽ. id nãqꝫ qõ violentẽ mouet: aut ẽ aliõ corp⁹ mobile volũtate aut violẽter: ita ꝙ opꝫ ꝙ pue/ niat in fine ad volũtatẽ. vñ ostiso ꝙ orbes volũ/ tarie moueãẽ nos hẽm⁹ itẽtũ: ɋlis igiẽ vtilitas est ponẽ violẽtũ motũ postq̃ꝫ i fine opꝫ nos re ducẽ ad volũtatẽ. Si dicẽm⁹ tñ ꝙ moueẽ vio/ lẽter: ꝛ ꝙ de⁹ mouet ipm̃ sine dubio: dicim⁹ ꝙ est falsum. si enĩ moueret ipꝫ iquãtũ corp⁹ seq/ reẽ ꝙ oẽ corp⁹ moueret ab codeꝫ deo. opꝫ ğ ꝙ corpi celesti approprieẽ ɋdaꝫ pprietas a ɋ mo/ ueẽ: ob quã distiguaẽ ab alijs corpib⁹. ğ illa p/ prietas ẽ mouẽs ppinquũ: ꝛ est sine dubio nã aut volũtas. Et ipoĩe ẽ dĩc ꝙ de⁹ moueat ipm̃ ppria volũtate: qꝛ volũtas dei vnũ ꝛ eũdeꝫ re/ spectũ hꝫ oĩb⁹ corpib⁹. Declaratũ est ğ ꝙ opꝫ di/ ctũ corp⁹ hẽe qõdã pricipiũ motus: ɔcludiẽ ğ ꝙ nõ moueẽ violẽter. Etiã dicim⁹ ꝙ ipoĩe est ꝙ moueaẽ nãlr: nã enĩ inq̃ꝫtũ nã nõ ẽ cã mot⁹: mo tus enĩ est dimittere locũ ꝛ igredi locũ: vñ si lo/ cus i quo corp⁹ erat: cõpetẽs ei erat nõ dimitte ret eũ h⁹ rõne vẽto plenũ sup aq̃ faciẽ positũ nõ moueẽ: ꝫ sic coarteẽ sub aq̃ moueretẽ dõec sup faciẽ aq̃ ascẽdat put ibi est locus su⁹ cõpetẽs: ꝛ ideo qñ trãsfertẽ de loco icõpetẽti ad locũ com/ petentẽ moueẽ effugiendo de innãli ad nãlem. vñ ꝛ põt ɔcludi ꝙ motus circularis nõ ẽ nãlis: nullũ enĩ mobile circulariter fitũ hꝫ determina tũ: imo vnde venit illuc redit: remanet ergo ꝙ motus orbiũ sit sine dubio voluntarius.

⁋ Proponit Alg. in pmis periᶜᵒʳᵘᵐ itẽtionẽ in ɋsito pñti. zᵒ ibi (Et dicim⁹.) Examiat phõꝝ opionẽ. quã ãt ɔtinuatio nẽ hẽat huiꝰ disputatio ad pdictas nõ sat accipiẽ. ꝛ ideo huiꝰ disputatio est tanq̃ꝫ theorema p se vtile ad vitatẽ p se: plures enĩ harũ sunt icõnexe inicẽ. inquit ğ. dicũt peri patetici ꝙ celũ est aĩal: hoc est vnũ cõiter cõcessuꝫ: ꝛ sup. dicũt ꝙ cõparatio ipsius celi aĩe ad ei⁹ corp⁹ est cõpatio nr̃aꝝ aĩaꝝ ad nr̃ꝫ corp⁹: cui⁹ rõnẽ reddit. d. eo ꝙ sicut aĩa

volũtate

volūtate mouet v̄sus ptē desideratā: vt appet i expiētia ꝑpa. siłr corpora celestia mouēt sup. ab eoꝝ aia simpl' v̄sus ptē certā ob obediētiā ꝛ reuerētiā gl'iosi dei. bͨ igit ē pḃoꝝ opio vt Alg. ingt B in loco: q̄ meli' loco ei' ptractabit. (Et dicim'.) cū pḃoꝝ iduxit opionē: B i loco examinat coꝝ opionē. ꝛ ingt. ꝛ dicim' ꝙ hec opio nō ē negāda. sup. tāꝗ ipoƚis. cui' rōnē reddit ꝛ ingt. de'. n. pt dare vnicuiqꝫ corpoꝝ vitā ꝛ discretionē. i. itell'z vel ronalē aiam: ꝛ qꝛ pipa' dixerūt celū hēe aiaꝫ pp mag'ē ꝛ figurā: ostendit hꝫ rōnē nečitatē nō hēe ꝛ ingt. ꝛ nō pp suā mag'ē ꝛ rotūditatē. vult dīe dedit corpi celesti vitā: ſꝫ ad suū bñuolitū ꝛ placitū. Adhuc apponit ꝛ signuꝫ ꝯfutās opioneꝫ epicureoꝝ q dixerūt celū nō eē aial: eo qꝛ eēt nimis magnū. B itaqꝫ ꝯfutās igt. ꝛ poƚe ē ꝙ sit viuū. nā aiaƚia lꝫ in figuris ꝛ magnitudib' dīnt cōicāt sine dubio in ꝓpetatibus vite. est ḡ sol. epicurei motiui ꝙ lꝫ celum aial sit magnū: nō pp mag'ē dꝫ abnegari ipm eē aial: qm̄ ꝛ si dīnt aiaƚia penes mag'ē poƚe ē vt i viuēdo ꝯueniāt. (Sꝫ id qd.) cū q̄dā mō admisit opionē pipa'. B i loco exponit in q̄ nō ē tenēda ꝛ igt. Sꝫ id qd attribuimus eis sup. nos pḃi de debilitate dicētes. Illa corpa fatigat ꝛ labore moueri nō ē qd possit ꝓbari auc̄te. i. rōne: nisi B hiem's tráditiōe dina. vꝫ a ꝓpḃaꝝ reuelatiōe: ſꝫ demr̄one ñ sup. hāi ꝑt. est ḡ pcm̄ pḃoꝝ i eo ꝙ dīt qddā nulla rōne cōprobatū. (Quare dicim'.) qꝛ ondit pmā ptē opionis eē admittēdā tāꝗ poƚeꝫ: vlt B i loco ondē eā nō eē admittēdā tāꝗ verā ꝛ nečiā: eo qꝛ nulle sūt rōnes demr̄atiue ꝓ ea: vt seriatiꝫ exponit. Inge ḡ. q̄re dicim' ꝙ ille rōnes q̄ dicte fuerūt sup B nō ꝯcludūt demr̄atiue: ſꝫ tm̄ fortificāt opionē. vult dīe ꝙ sūt ꝓbabiles ꝛ dialectice. ꝛ accepit illas. ꝛ ꝑ narrat pmā. d. vñ ꝑ' auc̄tas ipoꝝ bͨ ē. ꝛ cōponit syll'z in 2ͣ pͤ. ꝛ accepit minorē. ꝛ igt. celū mouet. bͨ eſt ꝓpō sensibilis. vult dīe sensu ꝑspicua. sēsu. n. dinoscit celū in 24ͣ horis discurrē ab oriēte ad occidēs redeūdo ad oriētē. ꝛ accepit maiorē ꝛ ingt. ꝛ oē corp' mobile hꝫ mouēs. ꝛ accipias ꝯnē. s. ḡ celeste hꝫ mouēs. ꝛ B est esse aiatū ꝛ aial: vt declabit. ꝛ ingt. ꝛ ista ꝓpō ē itellualis i. rōne cōprobata: vt in 8° ꝛ 7° phy. dcm̄ ē. ꝓbat āt maiorē q̄dāmō p ipoƚe. ꝛ ingt. si. n. corp' iquātū corp' moueret. ḡ oē corp' moueretur. vult dīe. corp' mouet. vl' igit rōne corpeitatis tm̄. vl' rōne motoris diuersi a corpeitate. si ratiōe corpeitatis. ḡ oē corp' mouebit: qm̄ i oi corpe ē eā totalis mot'. si rōne motoris diuersi ꝛc̄. ḡ v̄ificata est maior. vꝫ ꝙ oē corp'. s. qd mouet motorē hꝫ aliq̄ mō diuersum a sua nā corpea. Uerificat ḡ ꝯ. s. ꝙ corp' celeste hēat motorē mouētē ipꝫ. (Et tūc aut.) Cuꝫ ꝯclusit corp' celeste moueri a q̄dā motore. ꝓcedit vlteri'. ꝛ ingt. ꝛ tūc aut iste motus. s. celi ꝓcedit a suba. s. motore moto tāꝗ a nā: vt motor lapis deorsuꝫ: aut mouēs illō corp' dcō motu ē ex̄ illud corp'. s. mouēs ipꝫ mō violētie. i. motu violēto: vt lapis piect' sursū. e q̄dāmō supponēs celū nō moueri altero ipoꝝ motoꝝ: ſꝫ ꝑ se ꝛ de se. adhuc subiūgit diuisionē. ꝛ igt. ꝛ oē mobile ꝺ se: aut nō sentit. i. mouet nō cog̃scēdo suū motū: vt lapis mot' deorsuꝫ aut sentit. i. cōprehēdit motū: ꝛ tal' mot' dr̄ volūtari': aut aiat' aut aialis: ꝛ q̄si accipiēs vꝫ argu'ti iterū resumit totū ꝛ igt. vñ resultat ex ista diuisiōe ꝙ ptes. i. spēs mot' q̄ hic tradēde sūt. i. q̄ debēt accipi i B arg'o ꝯtinent in trib'. vꝫ violēto nāli ꝛ volūtario. ꝛ iō reprobat' duob' ipsoꝝ: remāet 3' nečio. i. ſꝫ si declabit ꝙ neqꝫ nālr neqꝫ violēte mo'. ꝯseqt ꝙ volūtarie mouebit. ondit ḡ ꝙ neutro illoꝝ duoꝝ. ꝛ igt. ſꝫ ipoƚe ē ꝙ mot' orbiū fiat violēter: ꝛ reddit rōnē: ꝛ igt. id nāqꝫ qd violēter mouet. aut est aliqd corp' mobile vo're: vt aial: aut violēter tm̄: vt lapis: ꝛ q̄uocūqꝫ opꝫ ꝙ ꝓueniat i fine ad volūtatē. vñ ostēso ꝙ orbes volūtarie mouent: nos hēm' itentū: q̄lis igit ꝯtilitas ē ponē violētū motū. i. ea moueri motu violēto.

postq̄ in fine opꝫ reducē illa ad volūtatē. vult dīe q̄uocūqꝫ ponat opꝫ ponē celū moueri p appetitū ꝛ itellectū. ḡ supfluit fugiēdo apponē ipꝫ moueri violēte. (Si dicceremus.) Sol. q̄rūdā apponit. ꝛ eā ꝯfutat. ꝛ ingt. si dicceremus tm̄ ꝙ celū mouet violenter. ꝛ ꝙ de' mouet ipm sine du'. est ḡ sol. ꝙ celū violent mouet ꝛ a deo ime're. huic statiꝫ obycit Alg. ꝛ igt. dicem' ꝙ ē flin. ꝛ B ꝓbat duab' rōnib' ducētib' ad ipoƚe. q̄rū pͣ pōt ordiri in hūc modū. si de' mouet corp' celeste. aut mouet ipꝫ sine oi medio. ita ꝙ ad motū celi suffic pͦ motor: ꝛ corp'. aut mouet ipꝫ cōcurrēte adhuc aliqua ꝓpetate mouēte vltra deū. pͣ ḡ destruit pͫ mēbꝝ. ꝛ igt. si. n. moueret ipꝫ inq̄tū corp'. vult dīe nullo ꝯcurrēte i rōne motoris: seq̄ret ꝙ oē corp' moueret ab eodē deo. ꝯñs declo: qm̄ q̄ rōne de' pōt mouē corp' celeste nullo alio ꝯcurrēte i rōne motoris: eodē mō ꝛ qdlibet corp': qm̄ oia corpa sūt vni' rōnis i rōne corpis: ꝛ si de' suffic. ḡ frustra ponet motor appropat': ꝛ fois ꝓpa vnicuiqꝫ eā ipse solus sufficiat. ꝛ qꝛ totū B est ipoƚe. iō ꝯstruit alterū mēbꝝ. ꝛ igt. ḡ oꝫ ꝙ corpi celesti approprīet q̄dā ꝓpetas. i. fois a q̄ motor. ob quā ꝛ penes quā distinguit ab alijs corpib': ḡ illa ꝓpetas ē sine du' mouēs ꝓpinquū: ꝛ tūc accipit vnū ꝑ se notū ꝛ dic: ꝛ ē sine du' nā: aut volūtas. ꝛ cū sup. nō sit nā. ḡ erit volūtas. ꝛ sic aia erit. vt Auc̄. igt. (Et ipoƚe ē.) Adhuc arguit idē 2ͣ rōne. ꝛ p̄ ꝓponit itērū. ꝛ igt. ꝛ ipoƚe ē dīe ꝙ de' moueat ipm ꝓpa vo're. vult dīe sine oi me' in rōne motoris ꝓximi. et B ꝓbat ꝛ syllat i pͣ figura B mō: nulla volūtas vnifoꝛis hñs vnū ꝛ eūdē re'm oib' corpib' mouet alteꝝ illoꝝ motu determinato. bͨ recipit a pipa'is tāꝗ ma'a: ꝛc̄ accepit Alg. minorē. d. ſꝫ volūtas dei vnū ꝛ eūdē respectū hꝫ oib' corpib'. ꝛc̄ apponit vꝫ ꝯnē: ꝛ igt. declatū ē ḡ ꝙ opꝫ dcm̄ corp' hēe qddā pͫm mot'. s. ꝓpriuꝫ ei tm̄. ꝛ ḡ ꝯ' ꝙ nō mouet violēter (Et dicim'.) Uult ꝯ're ꝙ mot' celi nō ē nālis: ꝛ B ꝓpōit d. et dicim' ꝙ ipoƚe ē ꝙ moueat na' ꝛ reddit rōnē. ꝛ pōt cōponi i hūc modū. ois mot' nālis ē ꝺ loco violēto ad locū nālē corpis moti: ſꝫ mot' celi nō ē de loco violēto ad locū nālē. ḡ mot' celi nō ē nālis. hui' p̄ accepit vim maioris. ꝛ oino reputo istū locū eē male trāslatū. vel eē corruptū pp scriptores. igt ḡ: nā. n. inq̄tū nā nō ē cā mot'. motus. n. ē dimittē locū: ꝛ igredi locū: ecce q̄uo nullū sensuꝫ fac: iō vi mihi lrāꝫ eē sic legēdā: nā. n. iquātū nā nō ē cā mot' nisi ꝑut ē de loco violēto in locū nālē. mot'. n. ē dimittē locū violētuꝫ: ꝛ igredi locū nālē: ꝛ si lrā sic stat: sermo ei' ē vis maioris: vt pꝫ: ꝛ ꝙ lrā dꝫ sic stare: ondit ex'm ei' qd apponit. d. vñ si loc' in q̄ corp' mobile erat: erat ei cōpetēs. nō dimitteret eū nisi sup. violēte. ꝛ ex' illud patefac. d. hꝫ rōne plenū vēto. i. vter iflat': sup faciē aq̄ stātis positū nō mouet. ꝛ addo: stātis. qm̄ currēte aq̄ cōflueret istl: ſꝫ si artet. i. i fūdū retieat: ꝛ post sue nāe relinqt. moueret donec sup faciē aq̄ ascēdit: qm̄ ibi ē loc' su' cōpetēs. ꝛ iō qn̄ corp' sup. trāsfert ꝺ loco icōpetēti ad locū cōpetentē mouet effugiēdo de inālī ad nālē: ecce q̄uo B ex'm māifestat errorē lre: ꝛ pp B mihi accidit labor in ꝯ'ne isti' libri: qm̄ ñ repio ſmōes ei' emēdatos: pp qd nolebā scribē: scio tm̄ ad min' ex meo ꝯ'o hāi pͫm iuestigādi vitatē: ꝛ iō vidētes me nō debēt me detestari: ſꝫ ꝑus ꝯsiderare totū. (Uñ ex B.) Cū accepit maiorē vl' aliqd loco ei' ꝛ explanationē illi' p ex'. B in loco recolligit ꝯnē: ꝛ minoris ꝓbōnē. d. vñ ex B pt ꝯcludi ꝙ mot' circlaris nō ē nālis: ꝛ accepit ꝓbōnē minoris: ꝛ tacuit illā. erat. n. minor: ſꝫ mot' celi nō ē de loco violēto ad locū nālē: ꝛ hāc ꝓbat: ꝛ ꝑt syll's cōponi: nullus mot' cui' corp' motū caret situ determiato ē de loco violēto i locū nālē: ſꝫ mot' celi ꝛ vlr ois mot' circularis est corpis carētis situ determinato: ꝛ hāc tāgit. d. nūllū. n. mobile circlariter situ hꝫ determiatū. imo vñ venit illuc redit. ꝯcludit ḡ 3ᵐ mēbꝝ. d. rema-

net ergo q mot' orbiũ sit sine du' volũtari'. & sic pz pmo rõ ppa'c: & q mihi difficil fuit expõ ei'. AVERRO.

DIcimus nos q id qd posuit. vz q oẽ mobile aut mouet a se aut ab alio corpore extrinseco: & q iste mot' dr violẽtus. dicim' q h verũ ẽ: & ↄcedi dz: sed id qd dixerat q oẽ mobile a se est necẽiũ q suũ mouẽs differt a mobili. Dicim' q h nõ ẽ notũ p se. imo ẽ pbabile. Et pbi isudãt se circa ppõnem dicẽtẽ q oẽ mobile a seipso hz mouẽs ↄsistẽs i eo qd dr realr a mobili. Silr nõ ẽ notũ p se q si oẽ mobile moueat a mouẽte extrinseco q pueniet ad mobile qd de seipso moueret: he sũt ppões Alga. ducte tãq note de seipsis: sz sm veritatẽ qdã ipsaz sunt note: qdã vo sũt ↄclões syllo;. sz id qd dixit. vz q id qd mouet a se nõ a corpe extrinseco: aut mouet a sua nã aut a quodã pricipio: & q ipoĩe ẽ q moueat a re extriseca sepata: vtputa ab aliquo icorporeo. Dicim' q nõ est notũ p seipz: sz id qd dixit. s. q oẽ mobile a seipso mouet sine dubio a quodã pricipio i eo. vz. nã aut volũtate: dicim' q est verũ: decl'ato q h nõ sit aliqd mobile a seipso i loco nisi fuerit i loco nõ cõpetẽti sibi: tũc. n. mouet donec attigit locũ cõpetẽtẽ: postea gescit. dicim' ergo q ẽ verũ. Id tñ qd dixit. vz q mobile circulariter nõ hz locũ cõpetẽtẽ neq icõpetẽtẽ vt trãsferat de vno ipsoz ad aliũ: dicim' q q̃si notũ ẽ de seipso. Vñ optie dixit in h qd dixit q nullũ mobile circulariter mouet nã. Sed id qd dixit. vz q illud qd nõ nãliter mouet sine dubio mouet ab aia vl' virtute aie. Dicim' q sm veritatẽ aia nõ attribuit supcelestib' corporib' nisi equoce: & sapiẽtes vtplĩm posuerũt nomẽ aie sup oẽm virtutez actũ itellectualẽ hñtẽ vel ordinatũ seriatim: sz cauebit sibi ponere h nomẽ in supcelestibus corpib': q: ipsa corpa dãt hãc virtutẽ regentẽ in oib' entib': & ab eis ifluunt in cũctis creatis iferioribus. vñ dicimus q declare corp' celeste ẽẽ aiatũ ab hac rõne via est q̃ sumit ab Auic. sz antiq sapientes aliã habẽt viã in dicto pposito que sine dubio nobilior & clarior est ista.

¶ Illud qd Auer. h dic ẽ manifm p se: q: vo in vbis ẽ pauca obscuritas. bonũ ẽ breuib' ipm exponẽ. inqt ergo. dicim' nos q id qd posuit q oẽ mobile aut mouetur a se: aut ab alio corpe extriseco. ampli' q iste mot' sup. a corpe extriseco cãt' est violẽt': dicim' q h verũ est: & ↄcedi dz. hec ergo disiunctiua apud Auer. ↄcedi dz. oẽ motũ aut mouet ab itriseco aut ab extriseco. ampli' ↄcedi dz hec ca'a ois mo

Dubiũ — tus a cor' extriseco est violẽt'. ¶ Sz dubitabis qdẽ: qm elmtũ mouet: & tñ nec a se & p se: vt Auer. lqt sepi' nec ab extriseco. Rursuz elmtũ mouet a gñante saltẽ qñ sit: vt

Solo — Auer. ait i 8° phy. cõ. 4. & tñ ñ violẽte. ¶ Jõ debet scire breuiter ex eis q̃ dixi vob in expõne 8i phy. q moueri a se z° regrit. s. motorẽ cõpletũ q in rõne mouẽdi nõ indiget altera. & ipm motũ cõpletũ qd inq̃tũ recipiẽs motũ nullo extriseco egeat. & iõ elm nõ mouet a se: qm eget ex pte vtriusq: nũq. n. agẽs. i. foia elti mouet ipz nisi aliqd extri'cs ei' motũ icitaret. v. g. remouẽs phibẽs vel gnãns adhuc ex pte moti: qm vt Auer. dic in 8° cõ. 30. motũ qd est mã nõ ẽ motũ cõpletũ: qm ipa nõ resistit foie mouẽti: & iõ idiget me' rõne cui' mõ efficit foie graui resistẽs sic ipe lqt in 4° phy. cõ. 71. ergo elm & si diuidit i motorẽ & motũ nullũ illoz est in actu cõpleto: qm tã motori q moto desic. Aial ergo erit mot' a se: qm ex pte motoris nllo idiget in rõne agẽtis: & dico i rõne agẽtis: qm i rõne finis idiget vt appetibil pñtia: vl' apud imaginẽ saltẽ: vt dr Ar. i li° 3 de ala. ergo nullo eget i rõne agẽtis nec ex pte moti: qm motũ i eo ẽ i actu cũ secluso me' sit adhuc resistẽs. ergo vocat motũ ex se & a se & p se. i. p se. ergo vl' ex se notat puõnẽ cuiuscũq extriseci in rõne agẽtis vl' patiẽtis. ergo mouet a se: q: hz tã a pte agẽtis q a pte moti sufficientẽ rõnẽ mot'. ¶ z° debes scire q moueri ab extriseco pt itelli duob' modis sm fundam Ar. vno° p circũscriptionẽ cuiuscũq regsiti ad motũ tãq agẽtis: & tãq patiẽtis: & sic oẽ motũ ab extco violẽter mouet: vt pz. alio° itelli pt ab extco p circũscriptionẽ ipsi' agẽtis tñ: & sic põt motũ ab extco moueri nãlr qñ ei rñdet passuz iclinatũ: sic i etbicis dcm ẽ. ¶ Ad opm ergo. Ad pm dõz q Auer. ↄsiderãs motorẽ pncipalẽ elti. & motũ pncipale & eẽnciale. s. formã & mãz dixit: qnq ela moueri a seipsis nõ p se: sz p accñs. vlt dĩe nõ vtualr: sz partialr: vt in multis locis pz: ↄsiderãs vo qnq i eoz motũ neĉitatẽ extci medij & agẽti dixit sepe illa moueri ab extco. & p h° pz ↄcordia dictoz Auer. & sol. argi. ¶ Ad z° obm ex z° appet. (Sz id qd dixerat.) adhuc circa ppõnẽ aliã Alg. isistẽs lqt: sz id qd dixerat q oẽ mobile a se ẽ neĉiuz q suũ mouẽs differat a mobili. vult dĩe q oẽ motũ a se ab alio mo'. est ppõ p se nota. obijcit huic. d. dicim' q h nõ ẽ notũ p se. imo ẽ pbabile: & pbi isudãt se circa ppõnẽ dicẽtẽ q oẽ mobile a seipso hz mouẽs ↄsistẽs in eo q dr eẽn's mobili. vlt dĩe q Ar. laborauit i probãdo hãc i 7° & 8° phy. silr nõ ẽ notũ p se q si oẽ mol' moueat a mouẽte extco q pueniret ad mobile qd d se mouet. i. ad pm mol' ex se. he sũt ppões Alg. ducte tãq note p seipsas: sz sm vitatẽ qdã ipsaz sũt note: qdã vo sũt ↄnes sylloz: vt pz. (Sz id qd.) Apposuit iudim suũ circa aliud. & lqt. sz id qd dixit. vz q id qd mo' a se. ñ a cor' extco: aut mo' a sua nã: aut a qdã pñ: & q ipoĩe ẽ q moueat a re extca sepata vtputa ab aliq icorpeo. dicim' q ñ ẽ notũ p seipz. vlt dĩe q lz sit verũ: nõ tñ ẽ notũ p se q sit verũ. pz: qm res icorpea ñ ẽ extca a suo moto. vt i 8° dcm ẽ. (Sz id.) Adhuc circa aliud vbũ lqt: sz id qd dixit. s. q oẽ mol' a seipso mo' sine du° a qdã pñ in eo. vz nã aut vo dicim' q ẽ verũ: declato. i. accepto q h ñ sit aliqd mol' a seipso i loco nisi fuerit i loco nõ cõpetẽti sibi. tũc. n. mo' donec attigit locũ cõpetẽtẽ: postea gescit. dicim' ergo q ẽ verũ. (Jd tñ qd.) Rursũ vificat aliud vbũ & dr. illud tñ qd dixit q mol' circlr ñ hz locũ cõpetẽtẽ neq icõpetẽtẽ vt trãsferat de vno i alterũ dicim' q q̃si notũ ẽ d seipso. vñ optie dixit i h qd dixit q nllz mol' circularit mo' nãl' vsq huc sermo ei' erit fere mãifest' p se: neq volebã exponẽ eũ: attñ dixi p mom sũme post trãsit ad vltimũ vbũ. & dr: sz illud qd dixit. vz q illud qd ñ nãl' mo' ñ violẽte. sñ du° mo' ab aia vl' vtute aie. dici' q sm vitatẽ aia ñ attribuit supceb' nisi eqce: sz sapiẽtes vtplĩz posuerũt nomẽ aie sup oẽz vtutẽ hñtẽ actũ itellualẽ vl' ordiatũ seriatĩ. vlt dĩe q pĩ itemi p aiaz illud qd ẽ pñm itei vl' ordiate viuẽdi. oẽ. n. viuuz aiatũ ẽ: vt dcm ẽ loco ei'. ẽ ergo ã. ola ala ẽ pñm regẽdi cor': tc accepit q̃si vl h: & lqt: sz cauebit sibi ponẽ h nomẽ i supceb' corpib': q: ipa cor' dãt hãc vtutẽ regẽtẽ i oib' entib': & ab eis ifluit i cũctis cãtis. ẽ ergo h': sz foia celi ñ ẽ pñm regẽdi corp' celeste. ergo i z° fig' foia celi

nõ

Moueri ab extrinseco ẽ duplex.

nō ē eis. mior ꝓbaẽ. ⁊ itēdit hāc rōnē: id qḋ īfluit alijs regimē ⁊ vitā ñ ē pn^m regēdi suū corp^9. sȝ forma celi īfluit regimē ⁊ vitā oib^9 reb^9. ḡ forma celi ñ regit suū corp^9. maior pȝ: qm̄ cā ⁊ cātū nō ꝯueniūt ī vna rōne vt pȝ. ⁊ sic appet ẽmo ei^9. addit. vn̄ dicim^9 ꝙ dclare corp^9 celeste eē aiatuȝ ab hac rōne via ē q̄ sumit ab Aui. sȝ ātiq sapiētes aliā habēt viā in dcō ꝓpo^to. q̄ sine du^o ē nobilior ⁊ clarior ista: vt dicet. Pȝ ḡ ex hia q̄lr aīa dī de celesti ⁊ gen^li eq^cc equo^ce sūpta penes cāȝ ⁊ cātū: vt loco ei^9 dclabit. ❡ Hic pnt eē qōnes nō pue: sȝ ī fine disputatiōis q̄rent mltū copiose: qm̄ hic tāq̄ in trāsitu ꝓcedo. ALGA. DV. II.

AJt Alga. in istis tñ que diximus ꝓ hoꝶ noīe arguendū est duob^9 modis vel forte trib^9: primū qm̄ nos dicem^9 ꝙ corp^9 celeste forte mouet ab alio corpore qḋ mouet ipsum ꝯtinue. ⁊ si sic. ergo celi nō mouent volūtarie: neq̄ sunt animati.

❡ Proponit Alg. se velle instare duob^9 vel trib^9 modis ꝯ p^ses. ⁊ p̄ arg^u ondēdo dcā p^ses nō eē necīa. ⁊ igt. nos dicimus ꝙ corp^9 celeste forte mo^r ab a^o cor^e qḋ mo^r ipȝ ꝯtinue. vl't dic ꝙ ex ẽmōe eoꝶ ñ appet q̄re cor^9 celeste ñ mo^r ab a^o cor^e ꝯtinue ⁊ sp. ⁊ vbi sic ab aduersa^o dicet celi ñ erūt aīa ti n^e vo^le moti: ⁊ ẽmo ei^9 ē māifest^9 ꝑ se ī h ca^o. AVER.

NOs dicimus ꝙ h est fłm. declaratū est enī a phis ꝙ ex̄ orbes nihil ē neq̄ corpus neq̄ aliud. Neq̄ ēt pōt poni aliqd ifra celū. ibi nāq̄ nō sūt nisi q̄tuor elīa q̄ a celis mouent: ⁊ nō celi ab eis. amplius si illḋ corp^9 moueret oporteret sine dubio ꝙ moueret ab alio: ⁊ eēt de eo qḋ de primo.

❡ Obijc̄ Auer. n̄siōi Alg. ⁊ sbalr ꝓ phoꝶ dcā ⁊ vis arg^ti stat ī h. si corp^9 celeste mo^r a cor^e distincto ab eo. vel illud est ex̄ celū: vel ifra celū: nō ex̄ celū: qm̄ declaratū ē ex̄ celū nullū eē corp^9: neq̄ plenū neq̄ vacuū dm̄rative: vt ī his q̄ de celo dixit Ar. pȝ. nō ifra celū: qm̄ ifra celū nō sūt nisi elīa ⁊ aīalia: nlȝ āt istoꝶ mouet celū. imo qḋlibet istorū mo^r a celo. ḡ nullū istoꝶ cor^m ifra ipȝ pt mouē ipȝ. ḡ celū ñ mo^r a cor^e. Ampli^9 arg^r: ⁊ vt^9 arg^u ē: qm̄ oē corp^9 ī monēdo mo^r: vt dcm̄ ē ⁊ demr̄atū ī 7^o phy. q̄re petēdū a quo mo^r. ⁊ sic eēt d eo qḋ q̄ de celo ē. his z^b arg^to relinq̄t n̄sio Alg. ipolis: ⁊ ẽmo ei^9 ē ma^nis ꝑ se. ALGA. DV. III.

AJt Alg. Scdȝ ꝟbo ꝙ dicim^9 ꝙ mot^9 orbiū ē violēt^9: ⁊ ꝙ pricipiū ipsi^9 est dina volūtas. nos nāq̄ dicim^9 ꝙ corp^9 mouēri dorsuȝ ē violētū: sȝ ex dina coartatiōe: ⁊ silr dicim^9 d motib^9 alioꝶ corpoꝶ iaiatoꝶ. Et si forte aliqs petat q̄re mag aliq̄ corpora appropriant i volūtate dina q̄z alia. Dicim^9 ꝙ declaratū ē a nob. vȝ ꝙ a volūtate ātiq̄ nā ē aliq̄ appropriate. Etiā petēdū ē ab eis de cā appropriatiōis p^tiū motuū supcelestiū. vȝ quare diurn^9 mot^9 est erga occītē: ⁊ firmamēti mot^9 erga oriētē: ⁊ nō ecōuerso. silr de p^tib^9 mundi: vt ibi dcm̄ fuit: ⁊ multa alia petēda sunt h mō.

❡ Induc̄ Alg. z^am obiōnē ⁊ d^r. dicim^9 ꝙ mot^9 orbiū ē violēt^9: ⁊ ꝙ pn^m ipsi^9 est dina volūtas. nos nāq̄ dicim^9 ꝙ corpus mo^ri deorsum ē violētū: sȝ ē ex dina coartatiōe: ⁊ silr dicimus de motib^9 alioꝶ corpoꝶ iaiatoꝶ. est ḡ sol. ꝙ oia cor^a ẽm eoꝶ nās violēter mouent: vez vo^le dei mouent motib^9 termiatis: ⁊ h ē qḋ Joā. ingt chrian^9: vt Auer. d^r ī iz^o meta. cō. 18. ꝙ nō pōt moueri lapillus sine dei vo^te. h̄z enī hoc Joā. p̄. Et sine ipso fcm̄ est nihil: ⁊ hūc Joā. itēdit Auer. lȝ alij itelligāt ꝓ philoponū. Obijcit sibi. ⁊ iquit. ⁊ si forte aliqs petat q̄re magis aliq̄ cor^a appropiant i vo^te dina q̄z alia. vl't dic ꝙ ī re vʒ oia corpa ꝓpe a deo mouēt: sȝ q̄dā approp̄ate. iō petit cāȝ isti^9 dic. Rn̄det ⁊ igt. dicimus ꝙ declaratū ē a nob. vȝ ꝙ a vo^te antiq̄ aliq̄ nā sup. appropiate ē. vl't dic nā eterna. nullū. n. mo^r eterno motu nisi corp^9 celeste. iō illud ei approp̄at ꝓꝓ ꝯueniētiā maxie. (Et petēdū.) Adhuc obijc̄ ⁊ fort^ne. d. ⁊ petēdū est ab eis d cā appropatiōis p^tiū motuū supcelestiū. vȝ q̄re diurn^9 mot^9 est erga occītē: ⁊ mot^9 firmamti. i. celi stellati erga oriētē: ⁊ nō ex̄. silr d p^tib^9 mūdi petēdū est eo^9 q̄ ibi dcm̄ fuit. s. ꝓꝓ qd vna illaꝶ mo^r v̄sus cētrū. altera v̄sus ꝯcauū ⁊c. ⁊ mlta alia petēda sūt h mō. ⁊ q. d. hoꝶ nō pt assignari alia cā nisi q: sic de^9 ordiauit. q̄re de^9 suffic̄ ꝓ motu oiuȝ orbiū. Ex hȝ sol. tollit̄ nūer^9 itel^c ẽm nūez motuū. imo redditr opio quorūdā astro^nor q fingūt oēs orbes ab vno mo^ri motore. ⁊ h tāget i post. iō sat sit ꝓ nūc. AVER.

DJcim^9 nos ꝙ mouere lapidē deorsū ⁊ ignē sursuȝ nā i eis fundat: ⁊ ꝙ he due nāe sūt ꝯrie notū ē ꝑ se q̄re altercare i istis pura ē p̄uitas. maxie si dicat ꝙ volūtas antiq̄ dat sibi mot^9 cōtinue sine actu alteri^9 agētis: seq̄t. n. ex h ꝙ nulla sit nā termiata in entib^9 seipsis: neq̄ pt addi q̄ditas alic^9 rei nālis: q̄re sine dubio id qḋ dixit hic fuit sūmus error. Sȝ id qḋ dixit. vȝ ꝙ a phis petēdū ē q̄re aliq̄ appropriant q̄busdā entib^9 magis q̄z alijs ī eodē gn̄e dicim^9 ꝙ hec fuit sūma fatuitas dic: q: silr petēduȝ est iupra eū: q̄re ignis fuit ignis: ⁊ terra fuit terra: ⁊ nō ecōuerso: ⁊ hec v̄ba sine dubio sūt v̄ba opināntis ꝙ reꝶ nāe pnt trāsferri in iuicē: qḋ est euulsio totius phie radicū ⁊ ramoꝶ vt facit q̄dā secta loquētiū q̄ dr̄ asbaria: ⁊ cū istis nō loq̄mur: sȝ cū v̄acib^9 sapiētib^9 tm̄.

❡ Auer. obijc̄ ei ꝑ sol. Ar. ī z^o celi. ⁊ ingt. dici^9 nos ꝙ mo^re lapidē deorsuȝ: ⁊ ignē sursum: nā in eis fundat. vl't dic ꝙ lapis mo^r deorsū: q: lapis. ⁊ ignis sursuȝ: q: ignis. ⁊ ꝙ iste nāe sint ꝯrie notū ē ꝑ se: ⁊ ꝑ ꝯ^s ꝙ mot^9 sint ꝯrij. q̄re altercare in istis pura ē prauitas. ⁊ iduc̄ arg^m ꝯ eū. ⁊ p̄ ꝓponit sol. datā. d. dico sup. eē sūmā prauitatē. maxie si dicat ꝙ vo^tas ātiq̄ dat sibi motū ꝯtinue sine actu alteri^9 agētis. i. nullo ꝯcurrēte agēte ꝓprio. ⁊ h ꝓbat ꝑ ipole. d. sequet. n. ex h ꝙ nlla sit nā termiata ī entib^9 termiatī seipsis. imo se^r ꝙ nō pt addi q̄ditas. i. forma alicui^9 rei nālis determinate nāe. q̄re sine dubio id qḋ dixit h fuit sūmus error.

❡ Debes scire ꝙ ꝯña illa tȝ ꝓ tāto. qm̄ forma cōicat nāe ꝓꝓ actionē. q̄re si forme nō ē agēs: sȝ de^9 oia agit ime^te. duo sequunt: q̄ꝶ vnū ē ꝙ forma mea pt eē illa leōis. ⁊ eōn: qm̄ nō posseȝ scire q̄re hec mea ē hec^9. ⁊ ñ illa leōis postq̄z de^9 agit. ⁊ se^r z^m: ꝙ. s. frustra forma cōicat nāe: qm̄ nā nō attingit suā opōnē: sȝ illā dei: ⁊ sic a ȝ entib^9 ^ma Auer. ⁊ h dduxit ex eis q̄ di^t ꝯ^to. 18. iz. meta. ꝯ nos christianos hȝ deductio nulla ē: qm̄ nos nō tenem^9 d fcō deū ime^te ꝯcurrē ad oia: sed ẽȝ posse. de^9. n. ꝓduxit stellas: vt eas ꝓprijs motib^9 agere sinat: vt plo in timeo igt. sȝ hn̄ ꝯ legē machometi ōm fuit arg^m. ⁊ h totū dixi ī li^o de itel^u. (Sȝ id qḋ.) nūc soluit ad q̄situ vlti^m. ⁊ d^r. sȝ id qḋ dixit. vȝ ꝙ a phis petendū ē. q̄re aliq̄ approp̄ant entib^9 q̄busdā magis q̄z alijs in eodē gn̄e dicimus ꝙ h^c fuit sūma fatuitas dic: q: silr petēdū ē itꝶ

cũ: q̃re ignis fuit ignis: ⁊ terra fuit terra: ⁊ nõ e𝔷. vult dice ꝙ sic q̃ q̃re t̃ra ẽ terra nl'la ẽ. sic qd̃ q̃re t̃ra mo' deorsũ solaif: q: terra. ⁊ sil'r d̃ igne: ⁊ addit: ⁊ h' vba sine du' sũt v̄ba opinãtiũ ꝙ re𝔷 nãe pñt trãsferri iuicẽ qd̃ ẽ euulsio radicũ toti' pħie ⁊ ramo𝔷 ei'. ⁊ h̄ fac̃ q̃dã secta loq̃ntiũ q̃ d̃r al baria: ⁊ cũ istis ñ loq̃mur: s𝔷 cũ veris sapiẽtib' tñ. ⁊ ex his p𝔷 sol. arg' Alg. pulcherrie. ALG. DV. IIII.

Ait Alg. Tertiũ v̄o argumẽtũ ẽ ꝙ nos ꝯcedem' ꝙ celo appropriat̃ q̃dã proprietas q̃ est pricipiũ sui motus sicut el'tis pricipia ipso𝔷 motuũ appropriãtur: ⁊ dicimus ꝙ ipsa nõ sentit. Et si forte dicerẽt ꝙ i circulari motu nullus est a quo neq𝔷 ad quẽ terminus. imo vñ recedit illuc redit. Dicimus ꝙ hec est fal'a. nulla. n. ẽ ibi disio ẽniata. imo ẽ vnũ mobile motu simplici ꝯtiuo idiuiso in actu. g̃ ille mot' nõ fit ad regrẽdu𝔷 locũ cõpetẽtẽ: vel ad effugiẽdũ de loco incompetẽti.

❡ Nũc obijc̃ 3°. ⁊ dic̃. 3m v̄o arg' ẽ. q: nos ꝯcedem' ꝙ celo appropat̃ q̃dã ꝓpetas. i. forã q̃ est pn' sui mot': sic appropriant̃ el'tia pn' mot' ipso𝔷. v𝔷 sue fore lubales. ⁊ dicim' ꝙ ipsa celi fora nõ sentit. i. nõ cogitat: s𝔷 sup. a cogitẽte dirigit̃. g̃ tũc nõ op𝔷 ponere aiam: s𝔷 formã celestẽ sic ẽ forma el'nti. ❡ Ad arg' Aui. ridet. erat. n. arg'. oĩs mot' nãlis est ex termio a q̃ inãli ad terminũ ad quẽ nãlẽ: s𝔷 motus celi nõ ẽ hm̃. q̃re ⁊c̃. hui' nõ replicat nisi minorẽ. ⁊ soluit. d. dicim' ꝙ h̄ ẽ fal'a: nulla. n. ẽ ibi disio termiata. imo est vnũ mobile motu simplici ꝯtinuo indiuiso in actu. g̃ ille motus nõ fit ad regrendũ locũ cõpetentẽ: vel ad fugiendũ de loco incõpetẽti est g̃ sol. ꝙ maior est vera de motu terminato ⁊ finito: ⁊ nõ de motu cõtinuo ⁊ eterno ⁊ simplici. ⁊ arg' nõ ꝓcedit. ex oĩbus his p𝔷 qual'r vna sola substãtia sepata sufficit. ⁊ per ꝯñs tota pħia ruit. ⁊ hoc post fiet sermo. AVERROIS.

Dicimus nos ꝙ id qd̃ dixit. s. ꝙ principiũ illi' mot' nõ est v̄t' nãlis: sic ẽ in el'ntis. sine dubio ve𝔷 dixit: ⁊ in h̄ patefit eo ꝙ dñt ꝙ hec v̄t' desiderat locũ cõpetẽtẽ illi corpi i quo illa v̄t' fundat̃: h̄ q: qd̃libet vbi ẽ cõpetẽs celo: g̃ corp' supercelesté nõ sili v̄tute mouet̃: q̃re dñt sapientes ꝙ istud corp' nõ ẽ g̃ue neq𝔷 leue. S𝔷 si hec v̄t' cõprehẽsiõe vl' sine cõprehẽsiõe agit: seu q̃li mõ cõprehẽsiõis agit. decl'at̃ sic. si poneremꝰ p̃io ꝙ motor celo𝔷 sit aliqd̃ corp' ⁊ aliq̃ nã. dicim' ꝙ h̄ ẽ falsu𝔷. ipol'e eẽt. n. ꝙ moueret circl'arit̃ orbes nisi ip𝔷 a seip̄o moueret̃. vñ si ita eẽt vt hõ puta vel angelus aut eẽnt ĩfra mũdũ vel ex̃. ipol'e ẽ ꝙ sit ex̃. nã ex̃ mũdũ nullũ repit̃ corp'. vt hẽtur clare ab Ar. in p̃io celi ⁊ mundi. Rursus oporteret ꝙ h̄ corp' in mouẽdo appodiaret se supra aliõ corp' q̃escẽs: ⁊ illd̃ i aliud. ⁊ sic ꝓcederet ad infinitũ. Sil'r est ipol'e ꝙ sit ĩfra. q: cõprehẽderemus ip𝔷 sensibil'r. oĩa. n. corpa ĩfra mũdũ existẽtia sensibil'r cõprehẽdunt̃. Et idigeret alio corpore ip𝔷 ferẽte. Et seq̃ret̃ ex h̄ ꝙ eẽt nũs corporũ aiato𝔷 mouẽtiũ iuxta nũerũ motuũ orbiu𝔷,

Et ẽ petẽdũ vlteri' vtrũ ista mouẽtia corporã cõposita sint ex q̃tuor el'tis vel simplicia. si simplicia. q̃lis g̃ est ipso𝔷 nã. tãdẽ ꝙ oĩa ista sũt icõueniẽtia maxie apud scientẽ corpo𝔷 nãs simplicũ ⁊ numerũ ipso𝔷 ⁊ sp̃es cõposito𝔷 corpo𝔷. imo qd̃ plus ẽ. ꝓbatũ ẽ demr̃at ine i plib' locis ꝙ mot' orbiũ nõ ẽ violẽt': q: pricipiũ est oium motuũ: ⁊ ex ipso𝔷 ifluit̃ vita i oĩb' entib'. id tñ qd̃ dixit. s. ꝙ de' bñdict' mouet orbes: nõ ꝙ ip̄e hẽat pricipiũ neq𝔷 v̄tutẽ mouẽdi. Dicim' ꝙ est error ⁊ valde distat ab humano itell'u: ⁊ h̄ est sil'e dicto dicẽtis ꝙ ipse de' iduit oium entium formas sine aliquo medio. ⁊ mouet etiã absq𝔷 medio hec q̃ mouent̃ h̄. Vñ seq̃t̃ ex hoc cãe ⁊ cãtũ nihil sunt: ⁊ sine dubio annihilant̃ itelligibilia. itell'us eni nõ cõprehẽdit res nisi ex ipsarũ causis: vt patefactũ est ab oĩbus veracibus ꝑipateticis ⁊ pħis in pluribus suis locis.

❡ Hoc i loco examiat v̄ba Alg. ⁊ igr. id qd̃ dixit. s. ꝙ pn' illi' mot'. s. celestis nõ ẽ v̄t' nãlis: sic ẽ i el'tis. vl't dic̃e oĩb' mõis sine du' ve𝔷 dixit ⁊ cã𝔷 reddit. d. ⁊ i h̄ patefit eo ꝙ pħi dñt ꝙ h' v̄t' desideraret locũ cõpetẽtẽ corpi i q̃ illa v̄t' fũdat̃. i. sustẽtat̃ s̄m rẽ ⁊ eẽ: s𝔷 q: qd̃libet vbi ẽ celo cõpetẽs: g̃ corp' celeste nõ sili v̄tute mouet̃. q̃re dñt sapiẽtes ꝙ hm̃ corp' neq𝔷 ẽ graue neq𝔷 leue. Et sic ma' ꝯpp̄et dcm̃ Alg. nõ eẽ ex toto fl's. imo ve𝔷 q̃tũ ad h̄ ꝙ corp' celeste ⁊ el'tũ nõ mouent̃ eodẽ mõ penit' ⁊ oĩb' mõis a suis formis subalib': vt ex' p𝔷. (S𝔷 si h' v̄t'.) Cũ approbauit dictũ Alg. i pte. h̄ i loco v̄itatẽ ex toto ma'. ⁊ p̄ ꝓponit qõnẽ. d. s𝔷 si h' v̄t'. i. s𝔷 an h' v̄t' celi q̃ ponit̃ fora celi ab Alg. agat cõprehẽsiõe an sine cõprehẽsiõe siue q̃li mõ cõprehẽsiõis agat declabit̃ ex his q̃ dicã. ingr. si poneremꝰ p ꝙ motor celo𝔷 sit aliqd̃ corp' ⁊ aliq̃ nã. ꝯ obijc̃. d. dicim' ꝙ h̄ ẽ fl's. ipol'e eẽt. n. ꝙ moueret circulariť orbes nisi ip𝔷 a seipo moueret̃. vñ si ita eẽt: vt puta hõ vl' ãgelus ⁊ corpe' sup. aut eẽt ĩfra mũdũ aut ex̃. ⁊ oñdit ꝙ ex̃ nõ sit p v̄bu𝔷 Ar. ⁊ s̄mo ei' p𝔷 p supi' dcã. (Rursus) ꝓbat idẽ p dm̃rõnẽ Ar. i li' de cã motuũ aialiũ. oẽ. n. mouẽs aliõ corp': si est corp' mouẽs idiget corpe q̃escẽte: vt ibi demr̃at Ar. q̃re h̄ i loco iducit ad ꝓcessũ ĩfinitũ. ⁊ s̄mo p𝔷. Sil'r ꝙ nõ sit ĩfra celũ trib' oñdit signis. p̃m cõponit̃ sic. oĩa corpa ĩfra celũ existẽtia cõprehẽdũt̃ sensu. vl' saltẽ pñt cõprehẽdi. h̄ p𝔷 p se: s𝔷 p te corp' mouẽs celũ ẽ ĩfra celũ. g̃ a sẽsu cõprehẽdet̃: vl' saltẽ cõprehẽs'e ẽ. ꝯ fl's ẽ. ⁊ nõ p syll'z. g̃ pp ꝓpões ⁊ ñ pp maiorẽ. g̃ pp miorez. ⁊ sic h̃t ꝙ nõ ẽ ĩfra celũ. hui' syll'i recipit ꝯñẽ ⁊ maiorẽ. ⁊ s̄mo su' p𝔷. (Et idigeret.) 2m signũ appõit. ⁊ sit cõpõi sic. oẽ corp' mouẽs aliõ corp' idiget alt' cor' ip̄m sustinẽte seu ferẽte: s𝔷 p te aliqd̃ corp' h̄ iferi' mo' corp' celeste. g̃ aliqd̃ corp' h̄ iferi' idiget ip̄m sustinẽte. ꝯ fl's vt p': ⁊ nõ nisi pp minorẽ. hui' appõit mĩ ꝯñẽ. ⁊ s̄mo p𝔷: vt pus. (Et seq̃ret̃.) 3m signũ apponit ⁊ fac̃ ip𝔷 p viã enthi'. d. ⁊ seq̃ret̃ ex h̄ ꝙ nũer' cor' aiato𝔷 mouẽtiũ celos eẽt eq̃lis nuõ celo𝔷: q̃m vt dicã tot sũt motores ꝓpriy: q̃t mobilis p se ⁊ ꝓpe. mõ h̄ ꝯñs nõ vi ad sensus. ex his trib' signis p𝔷 fl's oẽ corp' celeste moueri a corpore vl' a nã corpea: vt alg. fingẽdo dixit. (Et ẽ petẽdũ.) Adhuc arg' Ar. in p̃ celi istat fortissime sic. si celũ mo' a corpe vl' illud ẽ cõpositũ. i. mixtũ vel simp'. dcm̃ ẽ. n. ibi ꝙ oẽ corp' ẽ simp' vel mixtũ ex q̃tuor el'tis. si simp'. vel ignis vl' aq̃ vl' terra ⁊c̃. ⁊ nullũ isto𝔷 eẽ dm̃r̃atũ ẽ ibidẽ ꝙ át nõ sit cõpositũ. relinq̃t notũ ex p̃ de celo. ⁊ imorari in

hoc

hoc plus ē stultū. ꝛ ꝑmo eiꝰ ꝑʒ. (Immo qꝺ plus.) Adhuc ꝙ motꝰ celi nō sit violētꝰ. syllaꝫ sic. nullus motꝰ q est pmͫ oiuꝫ motuū eternꝰ. ꝛ oiuꝫ viuētiū vitaꝝ in oibꝰ entibꝰ ē violētꝰ. ꝛ hꝰ ꝓpō pʒ ꝑ se. Sʒ motꝰ celi est pmͫ oium motuū ꝛ cā viuēdi oibꝰ viuētibꝰ. ḡ motꝰ celi nō est violētus. Huiꝰ minorē accepit tm̄: ꝛ ꝓpones dimisit tāq̄ notas ex liᵒ phy. ꝛ libᵒ celi ꝛ mūdi. Et ꝑmo eiꝰ ꝑʒ. (Id tm̄ qꝺ.) Hoc in loco remoᵗ vltͣ vbū eiꝰ. ꝛ ꝑ reperit illō. ꝛ igr. illō tm̄ qꝺ dixit ꝙ deꝰ bīdictꝰ mouet orbes nō ꝙ ipe hēat pmͫ neq̄ vtutē mouēdi: sʒ sup. voˡᵉ mouet. vt Alg. sinxit. Post rn̄det ꝛ igr. dicamꝰ ꝙ est error: ꝛ valde distās ab hūano itcᵘ: cuiꝰ rōnē reddit. d. ꝛ h ē sile dcō dicētis ꝙ ipe deꝰ induit. i. vestit oiuꝫ entiū foꝛas sine aliq̄ meᵒ ꝛ ꝙ moᵗ ea q̄ h monent absq̄ meᵒ. Et tūc isert ipoſe qꝺ seᵗ ad h: ꝛ igr. vn̄ seᵗ ex h ꝙ cāe ꝛ cāta nihil sūt. i. nō sūt entia i reꝝ nā. ꝛ sic sine duᵒ anihilanᵗ itcᵘˢ: qꝛ oē itelligibile ē cā vel cātū. inteᵒ eni nō cōprehēdit res nisi ex ipsaꝝ cais: vt pʒ ex phis. ecce quō reprobauit hꝰ opionē. Debes scire apud q̄sdā: vt visum est eē veꝝ ipʒ deū eē vestiēs oēs reꝝ foꝛas. imaginanᵗ. n. ipsi deū eē vnituꝫ cuilibet foꝛe rei maiori vniōe q̄ sit ex mā ꝛ foꝛa. ꝛ tē volūt ꝙ ex foꝛa rei ꝛ deo fiat vna foꝛa totalʼ rei: vn̄ foꝛa lapidis n̄ ē foꝛa mālis tm̄: sʒ cōgregatū ex deo ꝛ foꝛa illa. silr foꝛa bois nō ē cogiᵗⁱᵘᵃ tm̄: sʒ cōgregatū ex ho ꝛ cogiᵗⁱᵘᵃ: ꝛ sic oēs res sūt vnū eē simpʳ. s. diuinū: diuīc tm̄ foꝛis ꝑticlibꝰ. vn̄ sic ē vna mā oium. sic vna foꝛa oiuꝫ. forme tn̄ ꝑpe sūt multe: vt satis pʒ ab eiorͫ sic imaginanᵗ ꝙ eē dei oēs rerū formas vestiat ꝛ ꝑficiat. hᶜ oplo fuit ꝑmenidis ꝛ melissi q dixerunt oia eē vnū. respexerūt. n. ad ꝑmā mām ꝛ ad ꝑmā oiuꝫ formā q̄ ē deꝰ. silr ꝛ poete h̄c olfaciūt opionē. vn̄ Uirgiꝰ i 6ᵒ. spūs intus alit totaq̄ isusa ꝑ artꝰ Mēs agitat. ꝛ Lucanꝰ. Juppiᵗ ē qꝺcūq̄ vides q̄cūq̄ mouēi. ꝛ alij āttigssimi vt Linꝰ Orpheꝰ ꝛ Museꝰ quos enarrare n̄ expedit nūc. Hāc igiᵗ opionē h i loco Auer. reprobauit. d. seᵗ ex h ꝙ cāe ꝛ cāta nihil sit. ꝯnaꝫ ꝓbo: qꝛ si deꝰ ē cā oiuꝫ imeᵗᵉ: ḡ nulle sūt cāe itermedie. ḡ nulla sūt cāta ꝑticularia: qꝛ si cā nō ē neq̄ cātū. ḡ nllʒ ens est in reꝝ nā intelᵉ: qꝛ oē ens vel ē cā vel cātū: ꝛ totū h expolui in singlʼari tractatu de h iscripto studioso meo scholari ꝑrino. Qz igiᵗ corpꝰ celeste sit aiatū. ex his pʒ. erat. n. syllis i hūc moᵐ. oē qꝺ moᵗ motu volūtario aiatū. corpꝰ celeste moᵗ motu voluntario. ḡ corpꝰ celeste aiatū. aᵃ nō est ꝓbata h: sʒ ꝑ ꝯstāti accepta. hᵃ syllaᵗ adhuc. oē corpꝰ qꝺ moᵗ ꝛ nō violēte neq̄ naᵗ voˡᵉ moᵗ: sʒ declarū ē celū moueri ꝛ nō violēte neq̄ naᵗ. ḡ voˡᵉ moᵗ. ꝙ nō violēte declarū ē: qꝛ neq̄ moᵗ a corpe extriᶜᵒ: neq̄ itriᶜᵒ neq̄ imediate a ꝑ motore: vt in ꝑticuˡᵃʳⁱ dubijs solutū est. ꝙ nō mouetᵗ motu nāli syllatuꝫ est h in mō. oē qꝺ motu nāli mouetᵗ. mouetᵗ de termio a q̄ violēto ad terminū ad quē nālē: sʒ corpꝰ celeste nō mouetᵗ tali ꝓcessu. ḡ in 2ᵃ figura corpꝰ celeste nec violēte: neq̄ nālr mouetᵗ. ḡ voˡᵉ mouetᵗ. ꝛ sic appet ipʒ eē aiatū. ꝛ hᶜ q̄dē demr̄o ē Aui. i 9ᵒ tractatu sue meta. caᵒ 3ᵒ ꝑ totū ꝛ est singlʼaris via. sʒ Auer. ꝑui secerit illā. ℂ Ut ḡ vitas plus appeat oʒ digressionē facē. tribus. n. existibꝰ motibꝰ violēto nāli ꝛ voluntario seu aiali

bᵒ qō

ꝑt alicui videri ꝙ motꝰ corpis celestis sit violētꝰ: qꝛ vel celuꝫ resistit motori vel nō. ꝛ si nō. ḡ subito moueret: ꝛ si sic. ḡ motꝰ eiꝰ eēt cū pena ꝛ labore. ꝛ ꝑ ꝯˢ violētꝰ. Adhuc alicui mō posset videri motū celi eē nālē: qꝛ ē ꝑpetuꝰ. ꝛ declarū est in libᵒ celi. nullū esse motū ꝑpetuū nisi nālē. Rursuꝫ hꝰ motꝰ est a nā: vt Auer. igr i ꝑ celi cō. 5. ꝛ ꝑmo Ar. ibidē ꝑ totū. aīr ꝓcessus q̄ venaᵗ ꝑntā cētrā nullus eēt. Posset ꝛ ampliꝰ alicui appere motū hꝰ nō eē voˡᵉ. oē eni volitū ē ꝯtigēs. declarū ē in phicis hꝰ motū eē nec̄iū ꝛ idefectibilē. ḡ nō voˡᵉ factꝰ. Si itaq̄ ꝓbatᵗ hꝰ motū eē aialē: ꝛ ꝑ volūtatē ꝛ itcᵘ diuo. ꝛ sine duᵒ relinquetᵗ tibi celū eē aiatū: sʒ q̄ spe aiatiōis nō tibi h declabitᵗ: sʒ in liᵒ meo de itcᵘ. ℂ Et siq̄dē celū est aiatū: tūc emerget difficltas multo maior hac an nūerus aiaꝝ sepataꝝ sit ꝑm nūerū corpoꝝ celestiū. dixit. n. Alg. h nullā hēre nec̄itatē: ꝛ pōt ꝓbari h fortissime. sic in corpe hūano ꝑ motu dextro et sinistro: an ꝛ retro: sursuꝫ ꝛ deorsuꝫ. sufficit vnꝰ motor numero: sic in corpe celesti ꝯgregato ex oibꝰ orbibꝰ dʒ sufficere vnꝰ motor: h ꝓbatᵗ. ingr. n. Auer. in 2ᵒ celi cō. 49. diuersitas ꝑtiū motuū nō facit diuersitatē formaꝝ specificaꝝ: qꝛ diuersitas motuuꝫ celi ē ex mō. i. spe diuersitatis ꝑtiū motꝰ aialis in ꝑte dextra ꝛ sinistra: ꝛ mālfestuꝫ ē ꝙ iste diuersitates iueniunᵗ i eadē spe eiꝰ. i. i hoie. Ampliꝰ orbes cōpanᵗ ad ꝯgregatū ex eis: sic mēbra aialis ad totū aial. vt ipe dicē ibidē ꝯᵗᵘ. 42. ꝛ. 71. ḡ sic oibꝰ motibꝰ oiuꝫ mēbroꝝ sufficit vnꝰ motor: sic ꝛ oibꝰ motibꝰ totiꝰ corpis celestis suffic̄ vna totalr eos mouēs. Quibusdā posset videri sepatas subas eē ples nūero q̄ corpa sēsibilia. Hoc mō q̄to aliq̄ in toto ordine vniuersi sunt ꝑfectiora: tāto sūt in maiori excessu: sʒ sube sepate sūt multo ꝑfectiores sensibilibꝰ. ḡ debēt esse sensibilibꝰ ples. maior appet exᵒ: qꝛ corpa icorruptibilia magno excessu excedūt corᵃ sensibilia. est. n. spa actiuoꝝ ꝛ passiuoꝝ mltuꝫ ꝑua i cōpōne totiꝰ firmamēti: ꝛ q̄to corpꝰ ē nobiliꝰ: tāto ē plus excedēs: vt pʒ sensu. Et hꝰ rōnē diuꝰ Thomas Aquinas in. 90. ca. 2ⁱ libri ꝯ gētiles magnificauit multū: ꝛ post ipm ꝑlimi posterioꝝ. ℂ Circa hꝰ qōnes sicut Arist. narrat in 2ᵒ celi. ꝛ Auer. ibidē ꝯᵗᵘ. 4. 5. ꝛ. 6. poete ꝛ Empō. ꝛ Plo motū celi eē violētū ꝯsenūt ꝑ argᵐ i ꝑᵃ figᵃ h mō. oē graue motū in circlo violēte mouetᵗ: sʒ corpꝰ celeste graue motū i circulo. ḡ corpꝰ celeste violēte moᵗ. aᵃ ē ꝑ se nota. hᵃ accipitᵗ ab eis tāq̄ ꝯfessa. crediderūt. n. oē corpꝰ eē ꝑue: ꝛ oē graue corpꝰ: vt Albꝰ ingr. ꝛ qꝛ ita crediderūt iō diuersa sit: qꝛ poete Athlātē sustinē celū fingūt. Empe. vō dixit celū nō cadē ꝑꝑ velocitatē sui motꝰ: vt pʒ de aq̄ circularitᵉ mota in vase q̄ nō cadit. Plo aūt celū aia sustētari dixit: quēadmoᵐ ꝛ aial tā diu sustinetᵗ q̄ diu aia ꝯsistitᵗ: ꝛ cōstat. Quare expirāte statiꝫ cadit: ꝛ hac cōpatiōe aiam sustinē celū Plo ait. Alij aūt antiquoꝝ ꝑlimi i subas abstractas vlr negātes cū imagiatiōnē ꝑ itcᵐ trāscēdē nō poterūt corpa celestia moueri a nāis ꝓprijs dixit. ꝛ hꝰ opionis chaldei forte fuerūt ꝗ corᵃ celestia deos eē dixit. vt Auer. igr in ꝑ celi cō. 22. ꝛ in 2ᵒ celi cō. 68. ꝛ i 2ᵒ meta. cō. 50. vn̄ ꝛ ab his māichoꝝ error effluxit ꝗ intm̄ ascēderūt ꝙ deū lucē corpalē eē dixerūt. ꝛ hi syllati sūt in hūc modū. oīs motꝰ factꝰ a nā est nālis: sʒ declarū est motū celi ſcm̄ eē a nā. ḡ erit vificatū ipʒ eē nālē. ℂ Ut igiᵗ vitas appeat: oʒ aliꝰ repetē. assumā ḡ dcā Auer. i 2ᵒ caᵒ de suba orbi: vbi meliꝰ totū h exposuit. ingr. dicamꝰ igiᵗ ꝙ illō corpꝰ. vult dicē celeste. nō cōponitᵗ ex mā ꝛ foꝛa sʒ ꝙ corᵃ ꝑnābilia ꝛ corruptibilia cōponunᵗ. vult dicē q̄ cōponunᵗ ex mā dimēsionata tribꝰ dimēsionibꝰ. ꝛ foꝛa cui rn̄det in nā ꝯriū corrūpēs: sic dcm̄ est in ꝑ caᵒ illiꝰ. Probat hꝰ ꝯnē Auer. ꝛ syllis cōpōitᵗ sic. oē id corpꝰ qꝺ ex mā ꝛ foꝛa cōponitᵗ silibus māe ꝛ foꝛe ꝑnābiliū ē exñs in poᵃ ad subaꝫ. Tūc apponit ibidē minorē. ꝛ igr. nlla. n. poᵃ est i eo diuo. s. poᵃ ad eē. est ḡ minor: sʒ corpꝰ celeste nō existit in poᵃ ad eē. ḡ corpus celeste nō cōpōitᵗ ex mā ꝛ foꝛa silibꝰ māe ꝛ foꝛe ꝑnābiliū. Propō. d. corpꝰ celeste nō existit in poᵃ ad eē. ꝓbatᵗ ibidē h ꝓsyllō. ingr. oē. n. in q̄ est poᵃ. s. poᵃ q̄ ē in suba nō est poᵃ nisi ad duo ꝯdictoria. ē ḡ maior. oē corpꝰ in q̄ poᵃ existit ad eē ē in poᵃ ꝯdictiōis: vt Ar. dixit i 9ᵒ meta. ꝯdictiōis dico vt Auer. ibi ꝯᵗᵘ. 17. ꝛ. 19. expōit ad eē ꝛ nō eē. i. formā ꝛ ꝑuōnē. Tūc accipias minorē: sʒ corpꝰ celeste nō est i poᵃ ꝯdictiōis. ḡ corpꝰ celeste nō existit in poᵃ ad eē: ꝛ hᶜ ꝯ fuit minor ꝑdicta. est ḡ vltia ꝛ finalis ꝯ. ꝙ corpꝰ celeste ē simpʳ. Sʒ qꝛ declarū est ipʒ moueri a pnᵒ i eo: vt in ꝑ capite. ꝛ h sensu q̄dāmō ꝑt ꝑcipi. iō icepit ibidē inuesti-

2ᵒ qō

Nota

Positio Emp. ꝛ

Positio chaldeoꝝ

Positio Auerro.

gare: cui⁹ nā gn̄is sit pn̄ᵐ quo mouet̄. trib⁹.n. ex̄itib⁹ p̄ncipys nā: aī: z agēte ex̄ᵒ. nā gdē q̄ fit mot⁹ nālis. aīa vō q̄ fit mot⁹ aīalis. agēs ex̄ᵒ qꝫ q̄ fit mot⁹ violēt⁹. du̅ᵐ ē a q̄ istoꝝ nā mo' celestis corp⁹: z accipit tāq̄ ꝯfessum z demrātu in tota ph̄ia nāli motū celi nō esse ab ex̄ᵒ motore violēte mouēte. ꝯuertit ḡ laborē i declando alteꝝ duoꝝ: an .s. a nā an vō ab aīa moueat̄ ip̄m. Et ingt. z mani⁹ ē ꝙ foīa q̄ mo' nō est gn̄is foīaꝝ q̄tuor elītoꝝ. i. aliq̄ foīa q̄tuor eltoꝝ: neqꝫ silīs illis sicut foīe mixtoꝝ ꝑpinq̄ eltis vt lapidis foīa. z reddit cām. d. qꝛ si eēt aliqd: vlt dīe gn̄is foīaꝝ eltoꝝ vel mixtoꝝ eēt graue aut leue: vt 4ᵒ celi cō. 22. z 4ᵒ phy. cō. 71. dcm̄ ē: z qꝛ foīaꝫ grauis eēn' ꝯse' grauitas: z leuis leuitas dedit id qđ fe' ex̄ B. z igt. z moueret̄ ꝑ se. vlt dīe a gn̄āte: z ꝑ accn̄s. vlt dīe a seipsis ō po⁹ accn̄tali: vt cō. 4. z. 32. 8ᵉ phy. exposuit Auer. z qꝛ B totū ē impōle dedit ꝯnē lētā. z igt. remāet igit̄ vt nā ei⁹. vult dīe foīa mouēs ex̄ris pn̄ᵐ i eo ē gn̄is aīe. ḡ su⁹syllē ē. oīs mot⁹ cui⁹ pn̄ᵐ ꝑ se z p̄ᵐ ē aīa ē mot⁹ aīal: ſꝫ declatū ē ꝙ mot⁹ circularis ē mot⁹: cui⁹ pn̄ᵐ ē aīa. ḡ mot⁹ circlaris ē mot⁹ aīal. Et cū declauit motū circularē eē aīalē adhuc inuestigās spālē ei⁹ dīam ꝓcedit vltra. duab⁹.n. ex̄itib⁹ sp̄ēb⁹ mot⁹ aīalis: alter gdē pur⁹ z aīe tm̄. Alter mixt⁹: du̅ᵐ ē nō paꝝ: q̄ nā mō corp⁹ celeste mouet̄. z igt: ſꝫ qꝛ nos isp̄exim⁹ aīalia q̄ sūt B sup. i cō ꝑatiōe ad coꝝ mot⁹ inuēim⁹ i eis .s. aīalib⁹ qm̄ mouet̄ duo pn̄ᵃ duoꝝ motuū: q̄rū alteꝝ ē pn̄ᵐ mot⁹ recti .s. mot⁹ ad iferi⁹ aut ad supi⁹: z B ſꝫ ꝑdn̄iū eltī i eo fit. z ſꝫ pn̄ᵐ ē pn̄ᵐ mot⁹ local ꝓcessiui. aīal.n. duob⁹ p̄ncipys mo' .s. deorsū vl' sursū vt sensu cogno' z ꝓgressu: ḡ z duob⁹ p̄ncipys. Diuersoꝝ.n. motuū diuersa st pn̄ᵃ motuū: vt dcm̄ ē in celo z mūdo. Deīn accepit z 2ᵐ: qđ ēt in coꝝ motib⁹ inuenit. z igt. z inuenim⁹ motū istū .s. ꝓcessiuū eē ꝯriū motui declīatiōis eēntialis q ē in eo. i. motui ad quē eltū dn̄ans iclinat. Et dedit signū b⁹ ꝯrietatis. d. z accidit ex fessitudo: z cogeṫ ad qetē. fessitudo.n. cāt̄ in aīali merito resistētie mobilis ad motorē: vt dclabit̄. z inde qescit aīal: vt dicā. Et cū accepit b' q̄ sensu patēt i motib⁹ aīaliū i eē dedit ꝯnē. d. vn̄. i. ḡ neēe ē vt pn̄ᵐ mot⁹ celi sit gn̄is aīe tm̄: z exponit B. d. z ꝑ idest ꝙ mot⁹ quē bēt circlariter sit mot⁹ ꝓpri⁹ aīe ſꝫ ꝙ ē aīa z nō mot⁹ cōposit⁹. Cōponat̄ ḡ rō sic. oīs mot⁹ mixt⁹ est duoꝝ pn̄ᵐ inuicē oppugnātiū: vt pꝫ ex̄ bis: ſꝫ mot⁹ celi nō ē duoꝝ pn̄ᵐ bō. ḡ in 2ᵃ figura motus celi nō ē mixt⁹. Cū igit̄ ē mot⁹ aīe: z nō aīe mixt⁹. Ergo pur⁹ aīalis tm̄. ¶ Et debes scire ꝙ lapsus z fatigationis p̄rit assignari duę cāe: ꝑpinq̄. i. et remota: vt ex̄ Auer. colligit̄ 2ᵒ celi cō. 3. z. 36. remota gdē ē resistētia cāta merito ꝯrietatis moti ad motorē. ꝑpinq̄ vō est sp̄ūuꝫ resolō: cū enī sp̄ūs resoluunt̄ accidit aīali lapsus. z inde ad qetē cogit̄: vt ip̄o qescēte sp̄ūs depditi restaurent̄ ꝑ qetē. vt in liᵒ de sōno dixit Ar̄. cū ḡ neutrā haꝝ cāꝝ isp̄exim⁹ i cor' celesti sciuim⁹ ip̄m eē motū aīalē puꝝ z simplr̄ aīe in eo ꝙ aīa. Et ex̄ B seqt̄ ꝙ corp⁹ celeste sit aīatū: q̄ vō sp̄e aīationis nōdū B appet: ſꝫ in liᵒ meo de ite⁹: z forte dicā i seq̄nti disputatiōe. Qz ēt celi motus sit aīe tm̄ Plotin⁹ Eneade 2ᵃ in 2ᵒ libᵒ de motu celi caᵒ ꝑ lōgo s̄mōe mōstrauit: z eo maxie qꝛ ē in circulo mot⁹ cū sit māifeᵃ aīaꝫ z ite⁹ in seipsis circuitū quēdā facē. iō mot⁹ celi z circlis fuit dispōnis. ingt.n. celū circulo mouet: qꝛ mentē imitat̄. z tūc q̄rit cui⁹ nā ē ille mot⁹: aīe ne an corpis: z tādē eē aīe tm̄: cū Auer. ꝯcludit. z vī mihi ꝙ Plonis z Plotin⁹ fnīa ꝯsistat in bis ꝓpōnib⁹. ꝙ aīa inq̄tū aīa spica sit qđ ite⁹ isto mō. est.n. magnitudo duob⁹ modis dimēsiōalis z vtutis. z qꝛ spicitas ꝯditio ē magᵗⁱˢ. iō 2ᵃ est spicitas .s. dimēsiua ꝓpa corpib⁹: z vtutis q̄ attēdit̄ s̄m eēntie op⁹ z effect⁹: vt plonici ingunt. Qz igit̄ aīa vt in se spica sit testat̄ modus opādi ei⁹: semꝑ.n. in opōne sic se bꝫ ꝙ ab ei⁹ eēn⁹ opatio incipit: z ꝑ ex̄ᵃ trāsiēs tādē in eēntiā eā a q̄ exiuit reduꝫ: vt z plpaᵗⁱ ēt ingūt. z B appet in oīb⁹ sp̄ēb⁹ aīaꝝ vt in aīa celi: z aīa hoīs z aīa mundi. Adhuc appet ab eᵒ. est.n. aīa dei silitudo. z sine du⁹ oē dinū esse est in circulo cū in eo nec pn̄ᵐ diuersum sit a fine: nec finis a meᵒ. cū igit̄ z aīa q̄cūqꝫ q̄dā dei silitudinē ꝯtineat ꝯsentaneū est: z eā circularē dispōnē ꝑticipare. Rursum sic excellētissimo corpoꝝ ꝯueniēs ē z spica figura z circulus. vt plpaᵗⁱ ingunt: ita z excellētissime vtutū decēs erit opatio circlaris. verificat̄ igit̄ s̄mo plonicoꝝ aīam eē sperā: vt dcm̄ ē. ¶ 2ᵃ ꝓpō ē apud eos z plpaᵗᵒˢ. oīs mot⁹ q est spice tm̄ nāe est mot⁹ aīe tm̄ z pur⁹ aīalis: z nullo⁹ mixt⁹: z B ē vificatū ex̄ dictis. Ex̄ bis ꝯ' ꝙ mot⁹ celi est aīe tm̄ pur⁹ z simplr̄ aīalis nullo variāte ei⁹ nām: vt dcm̄ est. ꝙ igit̄ mot⁹ celi nō sit violēt⁹ neqꝫ nālis: ſꝫ aīalis aīe tm̄ pure z simplr̄ dictū sit intm̄. **Nota.** ¶ Ad oᵃ itaqꝫ opꝫ soluē. z ꝑ ad ꝑmā. ſꝫ.n. fuit ꝓlixus s̄mo in tra⁹ de resistētia celi: actm̄ nūc breuiter q̄stiō q̄sito satisfacit opꝫ dīe. Dn̄t itaqꝫ ꝑles sapiētū corp⁹ celeste aīe sue nō resistē. oē.n. resistēs ꝯriū ē ei cui resistit: vt mō dcm̄ est: mō vificabit̄ corp⁹ celeste nō ꝯriari sue aīe: quēadmodū corp⁹ aīalis hic resistit z ꝯriat̄ aīe ei⁹: vt pꝫ. **Po ō quorudā ṫre sistētia celi.** Et qꝛ vidēt motū celi esse certe velocitatis bō motū terminatū ad volūtatē motoris reducūt dicētes. aīam celi tāta veloᵗᵉ mouē: qꝛ tāta vult mouē. ¶ Post bos aliȷ cerkū ite' nō resistē ꝯfitētes terminatā mot⁹ celi velocitatē ad limitatonē vtutis ꝑstringūt. ingunt.n. inteᵃ tāta vel tāta mouē velocitatē: nō qꝛ tāta vel tāta resistētia celuꝫ ei resistat: ſꝫ qꝛ tāta vel tāta ē po⁹ ei⁹ motiua vt māifeᵐ ē ꝑ se. **Alia pō.** Post bos sūt q resistētiā moti ad motorē duplicē iuenerūt. vnā poᵗᵉˢ q̄ corpus ꝑ suā formā suo motori resistit. v. g. qꝛ foīa moti iclinat deorsuꝫ: motor aūt circulariter vt dixit i aīali p̄ūti. Altera ē resistētia ꝑuatiua q̄ ē terminoꝝ a q̄ z ad quē icōpolitus: corpi.n. ex̄nti sub vno vbi repugnat eē sub alt⁹ vbi: z eo qꝛ termini sunt ad ꝯdictionē redacti. z bō iuenim⁹ i oī moto. volūt itaqꝫ celū aīe n resistere ꝑ gn̄e resistentie. neqꝫ.n. graue: neqꝫ leue celū: ſꝫ hꝫ 2ᵐ gn̄e resistētie. z sic terminatū gradū velocitatis amittunt in corpib⁹ celestib⁹. **Alia pō.** Sed oēs isti modi sunt erronei: qđ declaro vbis z rōnib⁹ sapientū. ōn̄dā.n. aliqđ oīno genus resistentie eē positiuū ex̄ pte corpis celestis moti ad aīam mouētē. **Impug⁹** Ingt ḡ Ar̄. 2ᵒ celi ꝓbās celū motu ꝯtinuo eq̄li z regulari moueri oēm diuersitatē motus cāri: aut a motore: aut a moto: aut ab vtroqꝫ. vbi Auer. cō. 36. dicit ꝙ dēm̄ratio Ar̄. fundat̄ in duab⁹ ꝓpōnib⁹: q̄rū p̄ma est ꝙ oīs diuersitas accn̄s in motib⁹ nā' accidit ꝑp diuersitatē ꝓportiōis po⁹ motoris ad poᵗᵃˢ moti: qm̄ in oī moto est aliq mō po⁹ moti diuersa a po⁹ motoris. velocitas.n. z tarditas nō fūt nisi s̄m ꝓportionē po⁹ motoris ad poᵗᵉᵐ moti. q̄to igit̄ fuerit maior ꝓportio: tāto mot⁹ erit velocior: z q̄to ꝓportio erit minor: tanto mot⁹ erit tardior. Ex̄ bis arguo. in corpib⁹ celestib⁹ vnus mot⁹ est altero veloci⁹. ḡ in corpib⁹ celestibus vna ꝓportio motoris ad motū erit maior: z altera minor. ḡ nō tm̄ erit ibi limitatio mot⁹ rōne volūtatis terminate vel vtutis vel ꝑuatiōis: ſꝫ aliūde. Adhuc Auer. ibidē cō. 38. in fine maxie ingt. z iō credendū est ꝙ po⁹ mouētiū sunt terminate ꝓportiōis ad corpa mota. z ꝙ ifinitas nō inuenit̄ nisi ꝑp eternitatē. cā.n. abscissionis z ꝯtinuitatis eē z eē' eternitatis ē mā: cū ḡ motor z res mota ex̄ illa abscidunt̄ nō abscidet̄ suū eē neqꝫ suū op⁹: qđ ē mo⁹ z mouerē: z qꝛ cā in terminatiōe ꝓportionū q̄ ē iter poᵗᵃˢ motoꝝ: z reꝝ motoꝝ ab eis ē diuersitas foīarū ꝯtingit vt hec finitas sit cōis formis q̄ sunt in mā. Ex̄ bis accipit̄ ꝙ duo ꝯsiderant̄ in motu .s. q̄titas durationis z gradus velocitatis: q̄titas durationis est sola ꝯueniens motorib⁹ et motis a mā abstractis. gradus velocitatis q penes ꝓportionē attēdit̄ ē cōis eis z foīis nālib⁹. ḡ sic̄ in formis mālib⁹ successio cāt̄ merito resistētie mobilis

ad motorē.ita ⁊ in motorib⁹ sepatis. Rursum Ar.ibidē
post i trāslatiōe veteri igt. ⁊ si i aliq̄ orbiū orbe erranco-
rū eēnt plēs stelle eēt vltim⁹ orb in labore. vide cōmētū
71. vbi Auer. colligit istud enthimē. si orbi adderet stella
aut nō moueret aut tardi⁹ moueret. mō hō ꝯ⁹ nlla eēt ni
si astrū additū ad resistētiā adderet. nō pōt addē ad resi
stētiā si nulli⁹ p⁹ fuisset resistētie. ḡ itētio phoꝝ ē ꝙ ibi sit
aliq̄ resistētia itrīseca ex pte corpis moti ad motorē mo-
uētē oīno. Itēꝝ Auer. 7° phy. cō. 35. igt. necīo. n. oꝫ eē resi
stētia iter motorē ⁊ rē motā. siue motio sit nālis aut inā-
lis. ⁊ ista resistētie cōis ē ꝫ ꝙ alteratū. i. motū ē i oī agē-
te ⁊ oī patiēte. vñ dicim⁹ in vtutib⁹ celestib⁹ mouētib⁹ ꝙ
nō mo⁹ q̄cūq̄ po⁹ qdcūq̄ corp⁹ celeste: ſꝫ q̄libet po⁹ mouet
corp⁹ p^m velocitate ppa: ſꝫ oēs ꝯueniūt i h ꝙ mouēt i isi
nitū. ⁊ ſm hūc mo^m nō ē ppor° iter eas ⁊ motū. ſm vo ꝙ
vnaq̄q̄ eaꝝ mo⁹ corp⁹ p^m velo^{te} ppa ſꝫ h hñt pportionē
ppriā ad motū vł cū moto. ecce q̄ plane Auer. testat hō
errorē eoꝝ. plēs alias iducerē auctes phoꝝ: ſꝫ studiosus
has ꝯsiderās plēs alias siles i libris phoꝝ adiueniet. ar-
guā ḡ ⁊ adhuc ꝯ illos rōnib⁹. data. n. pōne eoꝝ dstrue^r p-
portio ⁊ ordo orbiū: quēadmodū ⁊ Auer. nitit ponē i 12°
meta. cō. 44. p totū. ꝯ⁹ pbat: qꝛ si nlla ē resistē^a i eis ex
pte moti. q̄libet motor posset qdlibet mo^{re} illoꝝ mo^{re}. ⁊
sic p ꝯ⁹ nō eēt necīū vnā eaꝝ hīe pp^m orbē: vt phi conāt
ondere. imo eēt a casu ⁊ posset eē pmutat° eoꝝ ad libitū.
Adhuc seqt ꝙ musca posset mo^{re} celū tāta velo^{te} q̄ta ite^a
mo⁹ orbē: ⁊ si ñ tāto tpe: ꝯ⁹ ē ꝯ Ar. ⁊ Auer. 8° phy. ꝯ^{to}. 78. ⁊
79. ꝯsiꝫ pbo: qꝛ musca applicata orbi ē aliq⁹ po^e: ⁊ celū
nulli⁹ resistētie. ḡ posset mouē. imo i īfinitū velocit age-
ret. ¶ Rursuꝫ pt argui arg^m qd ꝯsueuit fieri ab aliis sic.
addito vno ḡdu resistētie mō ipsi celo. adhuc motor celi
mouebit ipꝫ eq̄ velocit pariter addito. 2° mouebit eq̄ ve
loci^r: sic i p^a hora. silr addito 3° gradu 4°. silr ⁊ 5°. ⁊^c q̄usq̄
motū sit auctū i resistētia eq̄li ipsi motori: ⁊ tñ ſe^r ꝙ aliq̄
po⁹ mouebit aliqd resistēs tāta resistē^a q̄ta ē ei⁹ po⁹. Nec
potes dīe ꝙ aucto p ⁊ 2° ⁊ 3° ⁊ 4° gradib⁹ resistē^e sp rema-
nebit mo⁹ tāte ve^{lo}: ſꝫ qñ pueniet ad eq̄litatē dstruet p-
portio: qꝛ q̄lis ē ppor° tot⁹ ad totū tal' ptl ad ptē. sic Ar.
igt i p de ptib⁹ aialiū: ⁊ p metheo^r: ⁊ i li° de aīa. 2°. Ergo si
tota resistē^a apta ē auferre to^m motū. ⁊ po resistē^e ptē mo
tus. Ultio oēs ppōnes 7° phy. dstruūt. qꝛ p⁹ erat. si aliq̄
po⁹ mo⁹ aliq̄ mag^{ne} in aliq̄ tpe medietas illi⁹ mouebit
medietatē ei⁹ i eodē tpe. 2^a si aliq̄ po⁹ mouebit aliq̄ ma-
gnitudinē i aliq̄ tpe eadē po⁹ mouebit medie^{tem} in 2^{lo} ve-
loci^r: ⁊ alias pōit q̄ oēs nihil eēnt: ⁊ certū ē vt Auer. ingt
hō ppōnes eē cōes olb⁹ corpib⁹ ⁊ forīs: cū hō lib ordiat⁹
ad 8^m sic. vt pꝫ. Quare opꝫ ⁊ dīe alr ꝙ igit motor celi sit
aliq⁹ po^e. maī^a ē p se. oīs. n. motor ē aliq⁹ vigoris ⁊ po^e: vt
Auer. accepit 2° ce. cō. 38. ⁊ 39. Et ēt motū resistat ei ex di
ctis pꝫ. oꝫ. n. pportionē saluare vł i oīb⁹ motorib⁹ ad sua
mo^{lia} ad h vt motor ſmlat⁹ moueat orbē terlati: ⁊ ꝙ i a^{li}
mag^{ne} sit vtuosior motor: vt Auer. igt i 12° meta. cō. 44. h^c
dao sit fere ma^{ni}p se: ſꝫ ꝙ illa resistētia sit posi^{ua} vł p^{ua}
du⁹ ē. ⁊ vi p aspectu ꝙ ñ debeat eē p^{ua}^{ta} tñ. qꝛ illa reda
cit ad ꝯdictionē. ꝯdictio q̄ꝫ i pūcto ꝯsistit. q̄re adhuc q-
cūq̄ motor posset qdcūq̄ eoꝝ mo^{re}. si resistē^a tñ ē ex in-
cōpossitate ſmioꝝ oīno: ḡ opꝫ vltra p^uatiuā resistētiā po
nere positiuā. resistē^a. n. p^{ua}ua cōis ē oī motor vt motū. vt
ma^{nifestum} ē p se. ⁊ h^c ñ sufficit: qꝛ i vacuo posset eē mot⁹. ꝯ eos
4° phy. cō. 7. ḡ cor⁹ celeste vltra p^uatiuā resistētiā addit
positiuā. Et illa ñ ē sūpta a forā ei⁹ vltra pp^m motorē: qꝛ
sic declarū ē celū nꝫ graue nꝫ leue. ſꝫ nāe ē 5^e. ⁊ h ma^m ē
p se. Relīqt ḡ ꝙ sumat a corpea nā celi. ē. n. celū cor⁹ qd-
dā subale. ⁊ ipole ē vt sumat a cor⁹ iq̄tū corp⁹: qꝛ tc̄ i va
cuo posset saluari mot⁹ ⁊ maxie ſm pōnē dicētiū formā
corpis de gñe subē nāe coeterne. ḡ oꝫ adhuc ponere resi
stētiā sūptā penes aliud. Inuenim⁹ āt in celo it^{em} q̄titatē
termīatā ⁊ q̄li^{tes} ppas: ⁊ ipole ē vt ite^a resistat sibi: vt ple
ne pꝫ: neq̄ q̄titas vli⁹ erit resistētie cū nō sit de pncipijs
actiuis seu passiuis: vt Auer. igt i phicis. Adhuc pꝫ celū ñ
resistē resistētia sūpta ab ipsi⁹ q̄lita^{ti}b⁹: cū q̄litates ille sint
spūales ⁊ nō agētes: vt sic ḡ si opio phoꝝ va ē: opꝫ resistē
tiā sumē a corpea ei⁹ nā. inq̄tū ē 5^a eēn^a ⁊ 3° nā: sic. n. gra
ue resistit sursuꝫ qꝛ graue: ⁊ leue deorsuꝫ qꝛ leue: ita celū
motori desistet: qꝛ tale corp⁹ tal' nāe. due ḡ sūt ibi resistē-
tie. vna p^{ua}ua q̄ cōis ē oib⁹. altera posi^{ua} sūpta ab eē actua
li corpis celestis i tali spē. ¶ Sꝫ ambiges ita. ego posseꝫ
fingē in vacuo i clīs ꝙ ipa forā agit motū vt forā: ⁊ resi
stit sibi vt in mā. ¶ P̄. si celū resistit. ḡ agit. ⁊ oē agēs est Dubita°
forā vł formā hñs. Rursuꝫ si ite^a mo⁹ celū. ḡ excedit resi
stētiā celi. ḡ pt mo^{re} celū. ⁊ ampli⁹ cū q̄libet excessus po^e
ad resistētiā: sufficiat cāre motū: i eo ꝙ tal' mot⁹. Ampli⁹
arg^m nō ē solutū. si. n. celū resistit. ḡ iclinat ad op^m. ḡ vio-
lēte mouet. ¶ Ad h^c dōꝫ ad p^mā nō ē silr: qꝛ mā nō li- Solo
mitat magis ad motū sursuꝫ q̄ ad deorsuꝫ. ⁊ ita nō pt eē
cā resistētie. oē. n. resistēs ē i actu termīato ⁊ ppo vt dice
bā: celū igit nō resistit i eo ꝙ corp⁹ ſꝫ i eo ꝙ corp⁹ actu se-
paratū a suo motore: cui⁹ ñ ē i pposito de clīs. ¶ Ad 2^{am}
ꝯñas negāt oēs. resistē. n. nō est agēs: ſꝫ ē actionē pbibē ne
agēs moueat ea ve^{re} q̄ pōt pp ordinē nāe: vt diximꝰ: veꝝ
ē ꝙ oē resistēs dꝫ eē actu ens ⁊ corp⁹ tal' nāe: vt pꝫ: ⁊ hō ē
celū. ē. n. actu corp⁹ simp^r: vt pꝫ. ¶ Ad 3^{um} dōꝫ ꝙ ſꝫ fūda-
mēta Ar. ⁊ Auer. i p celi cō. 116. oꝫ dīe vlr oēꝫ po^{am} termi
nari p maxi^m qd sit. ita ꝙ i h sit ⁊ i nullū mai^o: ⁊ qdlibet
min⁹: sic Auer. igt. nec q̄libet excessus suffic̄ apud pipa^{tet}
ad motū. vnaq̄q̄. n. res nālis est termiata ad maxi^m ⁊ ad
mi^m: ⁊ cū excessus sit q̄dā res nālis erit termiat⁹ ⁊ dabit
minim⁹ q sufficit ad mouēdū ⁊ maxim⁹. Et sophiste litiga
būt: ⁊ q̄dā eoꝝ dicēt me ꝯdicē famosi^s pp igrātiā meā i
dcīa modernoꝝ: ⁊ q̄dā pmittēt me arguē arg^{tis} demrati
nis: ⁊ q̄dā eoꝝ dicēt iste fuit paꝝ exercitat⁹ i his: ⁊ q̄d cu-
rabo maliuoloꝝ latrat⁹: videāt eq̄dē qōnē meā ō h: ⁊ p-
cipiēt demrōnes ꝯ hos ꝯfusos modernos: ⁊ plane intētio
nē Ar. ⁊ Auer. ¶ Ad vltimā dico ꝙ resistē ē duob⁹ mo-
dis. vno⁹ rōne forme ꝯrie ipi agēti: alio⁹ rōne limitatiōis
nāe rei mote. dico igit ꝙ celū resistit 2^{do} nō rōne forē ꝯ-
rie: ſꝫ qꝛ nā sua ē limi^{ta} ad sic mo^{ri}: vł sic. ḡ iclīat ad op^m.
ꝯñā nlla. ſꝫ bñ se^r: ḡ nō ppiat ad tātā velo^{tem} q̄ta motor
itēdit mo^{re}. istū mo^m resistēdi explicat Auer. forālr 2° ce.
cō. 63. vbi expōit q̄lis ē opō siue ꝯrietas moti ad motorē
⁊ q̄lis facilitas ⁊ difficiltas i corpib⁹ celestib⁹: ⁊ tu vide eū.
¶ Sꝫ dices. ex q̄ resistē ē actionē pbibē: cur poti⁹ eā po- Dubita°
nim⁹ a pte passi ⁊ nō agētis. posset. n. fingi ꝙ celū appetit
moueri velo^{te} maxia: ſꝫ ite^a moderat ipꝫ: vt moueat tāta.
¶ Pōt dici ꝙ resistē ē merito passiōis: ⁊ qꝛ ite^a nllo⁹ pa- Solutio
tit. idō ipsi moto poti⁹ ascribēda q̄ motori: ⁊ sic pꝫ sol. ad
p^{ri}n^c arg^m. ¶ Cū abso^{lu}ē qd pbās corpis celestis motū eē
cū pena ⁊ viole^{tia}: supest mō absoluē. q. pbātē ipꝫ eē nālē.
¶ Idō oꝫ scire ꝙ mot⁹ celi ē nāl' eo⁹ q p^{ri}n⁹ ei⁹ ſt nāe: ē āt Nota.
aīa celi nā ⁊ mā celi nā: vt Auer. igt p celi cō. 5. ⁊ 2° meta.
cō. 16. ſꝫ nō nā ſꝫ vniuocationē. nllꝫ. n. nomē repit vniuo
cū eterno ⁊ gnābili. ⁊ q̄to min⁹ rō: ḡ si ibi ē ꝯuen° erit ſꝫ
analogiā: sic Auer. ingt in 2° phy. i cō. 3. pt ḡ dici ꝙ quēad
mo^m aīa celi ⁊ ipꝫ celū nā dr̄ p analogiā ad nāꝫ q̄ ē hic.
ita ⁊ ei⁹ mot⁹ nālis dici pt nālitate analoga. ⁊ sic ad arg^m
ꝯcedo nllꝫ eē motū ppetuū nisi nālē vni^{ce} vł analoga nā-
litate. Quō āt hō mot⁹ sit a nā: tā penes p^{ri}n^m actiuū q̄ pe-
nes p^{ri}n^m passiuū pꝫ. Id āt qd iducebat hic. s. motū a vo^{te}
nō eē friuolū ē. declaui. n. i 3° h⁹ libri disputatiōe liberā
vo^{tem} stare cū necītate actiōis. ē. n. libeꝝ arbitriū i moto
rib⁹ celestib⁹ sic ⁊ i nob ſm cōpatiōnē ⁊ attributionē: ve
rū i illis ſꝫ phos cū necītate ē actiōis. in nob āt cū ꝯtin-

gẽtie nec pp̄ h̃ cogunt̃ agẽ corpa celestia. ⁊ si nec̃io agũt vt sepe in 3ᵒ hᵘ libri pte ꝑspicuũ relinqt. Ex his v̄ificabit̃ corpᵘ celeste eẽ aiatũ mouẽs se p se ab itẽᵘ ⁊ appetitu: sz q̃ spe aiationis sit aial: vtrũq3 i eo sint alij gradᵘ aialis q̃3 appetitiuᵘ itellectiuᵘ ⁊ motiuᵘ nõdũ m̃ãiᵐ hic: verũ ex dc̃is in alijs disputatiõibᵘ: ⁊ ex dic̃edis forte i sequẽti disputatiõe notũ fiet. Nec expectes a me totũ. ego.n. hũc liᵐ velut in transitu exponẽ curaui ad libitũ amicoꝝ ⁊ meoꝝ scholariũ. ⁊ iõ hoᵐ ẽ: vt posteriores addãt dc̃is meis: ⁊ diminuẽda diminuãt. sp.n. posterior s̃mo acutior repit̃: vt i plibᵘ: sic Auer. lqr. ⁋ Supest mõ satisfacẽ q̃stio vltiᵉ. s. d̃ m̃ltitudie spũuz ⁊ itelligibiliũ subaꝝ. voluit itaq3 plo q̃

Pᵒ plõnus d nuõ sbaꝝ sepatarum.

oĩuz aialiũ i qbᵘ ẽ ais rõnal̃ tripticã diuisio ẽ i deos hoies ⁊ demões. deos ãt corpa celestia hĩc dicebat. demões aerea: hoies terreas: ⁊ sic plo sub subis sepatis oino a corpe sepatis hos tres ordies subaꝝ corpibᵘ ꝯiũctaꝝ ponebat. Videt̃ ãt ⁊ ipe i ꝑmẽide d̃ vno oĩuz reꝝ p̄nᵒ subaꝝ abstractaꝝ numeꝝ eq̃lez ponẽ nuõ sensibiliũ: vt spẽs ⁊ foias q̃

Pᵒ Lucij Apuleij.

idee dr̃it greco noie. Luciᵘ apuleiᵘ i liᵒ de deo Socratis q̃ vẽ sint demões hitãtes ac nobiscũ ꝯuersãtes testat̃ᵘ ẽ. iqt.n. demões st̃ gñe aialia: aĩa passiua: mẽte rõnlᵉ: corᵉ aerea: tpe eterna. Et Calcidiᵘ in ꝯᵐ tĩmei iqt. demon ẽ aial rõlᵉ imortale. passibile aĩo ethereuz corᵉ. Et Varro adeo ꝯcessit q̃ aliqd eẽ icorpeũ nõ dubitauit: sz nullũ tale gn̄ corpi ꝓpo sic vnitũ: adeo q̃ ẽt deũ aiam ponit mũdi. De

Pᵒ antiq̃. n phõrum

igit̃ sine spiritales sube: ⁊ m̃lte apõ hos maniᶠ. Alij p̄mi phi d̃ v̄itate igrẽtes solã nãz corpeã ꝯcesserũt adeo q̃ p̄mi phi nihil eẽ nisi corᵘ extimabãt: pp̄ qd ⁊ aiaz ipaz corᵒ eẽ dixerũt vt liᵒ d̃ aia: ⁊ i metaᶜᵃ iqt Ap. Alij ãt vnã sbaz

Pᵒ Anaxagore.

sepatã tm̃ ꝯcesserũt: deũ. s. reliq̃ eẽ iaiata oia: pp̄ qd Anaxagoras Claçomeniᵘ cũ Athenie̾sibᵘ factᵘ ẽ reᵘ. ⁊ dixit corpora celestia iaiata eẽ: ⁊ dicẽs solẽ lapidẽ eẽ accẽsuz occisus est ab eis: ⁊ hãc opionẽ Alg. defensauit: posuit.n. vnaz subaz sepatã sufficẽ corpibᵘ celestibᵘ. ⁊ oĩbᵘ p gubnatiõe actuũ ⁊ motuũ eoꝝ: vt i hac dispuᵗᵉ visum ẽ. De igit̃ suba aliq̃ sepata icorpea sit Anaxᵐ Claçomeniᵘ. ꝑlo atheniẽsis. Ap. stagyrita affirmãt. Anaxᵐ qdẽ: q̃ñ oẽ mouẽs oia iperans oĩbᵘ vl̃r suba est sepata. Cũ igit̃ sit aliq̃ suba oia mouẽs oĩbᵘ corpibᵘ iperãs vl̃r eẽ aliq̃3 icorpeã subaz ꝯcedit. ꝑlo võ existiauit aũ eẽ pricipãs eẽ nec̃iũ ponẽ eẽ p se ⁊ pricipatũ. corᵒ ãt sũt entia pricipãtia. g̃ eẽ pricipatũ erit icorporeũ: sepatãq3 subam ꝯtinẽs. Ap. deniq3 ex eo q̃ oẽ mouẽs motu ppetuo: oz vt sit ens sepatũ a m̃ã. cũ igit̃ ꝓbatũ sit aliqd eẽ mouẽs motu eterno. ⁊ g̃ erit declatũ eẽ aliqd sepatũ a sba m̃ãli ⁊ m̃ã. hi igit̃ st̃ viri nr̃e opionis: ⁊ hõ breuit̃ fũdaᵐ. ⁋ Cũ v̄ificatũ ẽ sz Ap. plẽs eẽ subas sepatas. Supest nũc stabilire nũeꝝ eaꝝ. iqt igit̃ Ap. i xiiᵒ meᶜᵃ. q̃re ⁊ subas ⁊ p̄nᵒ imobilis ⁊ isensilia tot rõnalᵉ ẽ extimare. nec̃iũ tñ dimittat̃ fortioribᵘ dic̃e. i qbᵘ v̄bis Ap. vt vĩ inuere cõ. 48. illiᵘ ptis syllat in 3ᵃ figᵃ in hãc moᵐ. oẽs

Tot sunt motores q̃t sbe sepate.

morᵒ st̃ 55ᵉ aut 67ᶜᵐ. morᵒ sũt tot nuõ q̃t sbe sepate mouẽtes. g̃ sube sepate mouẽtes st̃ 55ᵉ aut 67ᶜᵐ i 3ᵃ figᵃ. ꝓpõ. d. morᵒ st̃ 55ᵉ aut 67ᶜᵐ ab Ap. declata ẽ auctẽ Eudoxi ⁊ Calippi. ⁊ Auer. i ꝯᵐ oñdit illd exᵒ. ⁊ addit dĩiã iter ãtiq̃s astronomos ⁊ modernos sui tpis. hᵐ. s. d. morᵒ st̃ tot nuõ quot sbe p̄nᵒ imoᵇⁱᵃ ⁊ isensilia ñ ꝓbata ẽ: sz posita tãq3 rõnabilis ꝯcessa ⁊ famosa ab Ap. Et si m̃lte iducãt rõnes ꝓbãtes nũeꝝ sbaꝝ sepataꝝ. mihi nõ vĩ alia via fortior hac quã

3ᵘ qd

Ap. iduxit hãc extiaᵗ firmiorẽ: ⁊ Auer. i ꝯᵐ ⁊ Alb. ⁋ Ve igit̃ vĩ firmitas hᵘ vie istamᵒ ei. p̃ pp̄ qd motuũ nuõ d̃cet stabilire nũeꝝ itẽᵐ. cur nõ nuõ luminũ. duo.n. ꝓpa st̃ orbi morᵒ ⁊ lumẽ. ⁊ hoꝝ qõlz sensui nr̃o maᵐ ẽ: g̃ cur ñ p̄fite sitᵃ rõne ꝯfirᵗ nuõ luminũ queadmoᵐ nuõ itẽᵐ ꝯfirmat Ap. adhuc vna foia. v. g. ignis p̄t duobᵘ istris plẽs opationes cãre: vt sicciᵗᵉ exiccat: calidᵗᵉ calefacit: cur ⁊ vna poᵃ vĩs. vz deᵘ ñ p̄t diuersis corpibᵘ cãre diuersos morᵒ. g̃ hõ via nec̃itatẽ ñ hz. Ampliᵘ vna ẽ aia i hoie q̃ est p̄nᵐ vegetãdi sentiẽdi itẽᵐ ⁊ moᵐ d̃ loco i locũ: ⁊ appetẽdi q̃ iõ h̃: q2 ꝯtinet v̄tutes oĩuz aiaꝝ iferioꝝ: sic dᵉ Ap. cur mõ vnᵘ motor tm̃ sit q ꝯtieat vires oĩum motoꝝ potẽs agẽ diuersis ptes diuersas hz sub se ptes. Rursũ arguit Auer. in p̃ ce. cõ. 5. argᵒ forᵐᵒ. vl̃ itẽᵐ motrix existit in moto p se ⁊ simpᶫ. sic q̃ ꝯstituat̃ p motũ: sic foia ignis p m̃ãz: vl̃ iest ei a ꝓprietate nõ itrisece ⁊ p se sz se: sz sz re ⁊ existẽ hz eẽ diuersũ a celo. si p̃ᵐ: ⁊ celũ cõpoᶠ ex m̃ã ⁊ foia: q̃pp̄ eẽt gñabile ⁊ corrupᵗᵉ. Si 2ᵐ. quõ igit̃ ꝯtiget ex diuersitᵉ motuũ: vt diuersificet̃ nã moti. nõ diuersificat̃.n. nã moti nisi pp̄ diuersitatẽ sue foie. ⁊ h̃ ñ iuenit̃ nisi i foia existẽte p m̃ãz. vide ipz. est g̃ vrᵘ qõnis ex diuersitate motuũ. ꝯcludit Ap. p̃ ce. diuersitatẽ s̃ᵉ eẽnᵉ. nõ p̄t h̃ fieri nisi isto ordine ex motu ꝯᵐ nãz motoris diuersaz a nã alteriᵘ motoris alteriᵘ motᵒ ex motore nõ p̄t cõcludi nã moti diuersa nisi motor det ei spẽz ⁊ dĩiã eẽntialẽ. spẽs ⁊ dĩis eẽntial̃ sumũt̃ a foia ꝯstituta i eẽ p m̃ãz. g̃ si via Ap. valeret motores celoꝝ eẽnt foie ꝯstitute p m̃ãz ⁊ diuisẽ: ⁊ hᶜ qd vt Auer. iqt ẽ m̃ltũ difficil̃ ⁊ laboriosa. ⁋ Ad itẽᵐ igit̃ demrõnis Ap. debes scire ipsaz sustẽtari i duabᵘ ꝓpõnibᵘ p̄ncipalibᵘ. ⁊ in 3ᵒ q̃remoᶠ qd i ea. p̃ᵃ. morᵒ st̃ 55ᵉ vl̃ 67ᶜᵐ hõ ꝓpõ dz suppõi h̃ ⁊ accipi ab astrologo q p ꝓpa istrũ cognitᵉ ꝓpos morᵒ. motus.n. corpis celestis eẽ plẽs accipit astronoᵒ a nãli. ꝓbat eni Ap. morᵒ celestes eẽ plẽs pp̄ gñõnẽ ⁊ corruptionẽ etiã h̃. si.n. vt iqt i 2ᵒ celi. sit hᶜ gñõ ⁊ corrupᵒ necẽ ẽ celũ plibus motibᵘ moᶠⁱ. ⁊ Auer. oñdit istd ibidẽ cõ. 17. ⁊ 18. sz q̃ morᵒ celestes sint 55ᵉ vl̃ 67ᶜᵐ. ñ hz ꝓbat̃. cũ id ñ possit certificari nisi p istra: vt Auer. iqt. ⁊ moᵐ ẽ astronomis. ⁊ ad talis nõ dz nãlis phs descẽdẽ. ⁋ 2ᵃ ꝓpõ. morᵒ st̃ tot nuõ q̃t aie celoꝝ. ⁊ eã. hãc possez ꝓbare h̃ mõ. oẽs opõnes p̄ ꝓpe eẽntiales: q̃rũ vna alteri nõ subordiat̃ totalr̃ diuerse speciᵉᶜ ⁊ viciate sunt tot nuõ q̃t agẽtia ꝓxia ⁊ imeᵃ ⁊ p se. hãc accipit auer. h̃ ⁊ 5ᵒ phy. ⁊ ẽ velut suppõ i nãli scia. hac eni destructa vt Auer. iqt. nlla eẽt via ꝓbãdi foias m̃ltiplicari: ⁊ q̃ corᵒ t̃miota hẽant foias terminatas: ⁊ q̃ vnũquõq3 ẽ i actu p ꝓpriã formã: vt pz p se. sz morᵒ celestes st̃ opõnes aiaꝝ celoꝝ ꝓpe eẽntiales: q̃rũ vna alteri nõ subordinat̃ totalr̃ diuerse speciᵉᶜ ⁊ viciate. g̃ morᵒ celestes st̃ tot nuõ q̃t foie. q̃rũ sũt morᵒ. ex his seᶠ i ꝑdcã figᵃ q̃ motores celestes sunt 55ᵉ vl̃ 67ᶜᵐ. sz ad ꝓbãdũ q̃ tm̃ tot ⁊ nõ plẽs. oz ꝓbat̃ q̃ ñ sint motores sepati plẽs nisi mouẽtes corᵒ celeᵗⁱᵃ ⁊ hõ 3ᵃ ꝓpõ nõ dz ꝓbari h̃: sz suppõi a ꝑpaᶜᵒ. ⁊ ego alibi ꝓbaui illã. mõ ãt sic dem̃ intẽn. hec igit̃ demrõ Ap. ⁊ via firma. p̄nt eẽ m̃lte alie: sz nõ curo. nlla.n. ẽ hac firmior. ⁋ Ad oᵐ. ad p̃ᵐ dõm q̃ i lumibᵘ ẽ ordo: q̃ñ lux p̃ ⁊ q̃si maxie i sole repit̃: pp̄ qd dr̃ sol q̃si solᵘ lucẽs vt Alb. iqt: q2 igit̃ in lumibᵘ est ordo. iõ posset demrõ debilitari. Solo ⁋ Ad 2ᵐ dõz illas opõnes eẽ ptiales vnã totalẽ ꝯstituẽtes. s. totã opõnẽ ignis: iõ addidit illã pticulã. ⁋ Ad 3ᵐ. dõz q̃ ille opõnes st̃ queadmoᵐ ⁊ foie. st̃.n. ordinate: q̃ñ opõ hois ẽ sola speᶜᵃ. oẽs alie sũt genᶜᵉ. ego addidi q̃ sint speciᵉᶜ ⁊ viciate. ⁋ Ad 4ᵐ Auer. dat 2ᵐ sol. ego ãt accipio 2ᵃᵐ. vbi dhes scire q̃ i gñabilibᵘ finis ⁊ foia ⁊ effiᶜⁱᵉ sũt tres cãe diuerse tribᵘ cauˢᵃˡⁱᵇᵘˢ cãntes idẽ cãtũ: vt pz i liᵒ phoꝝ: sz q2 ea q̃ st̃ i iferibᵘ dispsa colligũt̃ i nã supiori. iõ extianᵐ ẽ q̃ vnomet itᵃ cãt orbẽ i 3ᵒ gñe cãe. s. agẽtl final ⁊ forlis st̃ vt finis ⁊ forᵃ sint diuᶫᵃ ab agẽtl nã. itᵃ.n. ẽ ita agẽs celũ q̃ ñ minᵘ ẽ eiᵘ forᵃ ⁊ eiᵘ finis. sz i his q̃ st̃ h̃ forᵃ eẽ ⁊ rei cᵃ ẽ foᵃ eo q2 illa foᵃ ñ ẽ agẽs illã rẽ. ⁋ Hoc accepto p ꝯstãti dõz q̃ diuerᵗᵃˢ morᵘ argᵗ diuerᵗᵃᵗᵉᵐ motoꝝ: vt visũ ẽ. ⁊ diuᵗᵃᵗᵉᵐ motoꝝ diuerᵗᵃᵗᵉᵐ mobᵐ: q̃ñ motor i ill ẽ agẽs forᵃ ⁊ finis. ⁊ iõ speᶜᵃᵐ illa. Et q̃ñ arᵘ vl̃ ẽ forᵃ ꝯstᵗᵘᵃ i eẽ p sbz vl̃ forᵃ sepata dico q̃ ẽ foia sepata sepaᵗᵉ oᵉ illi ꝯstitutoĩ: ⁊ q̃ñ dicis. g̃ ñ speciᶜᵒ celũ. hᶜᵒ q̃ speᶜᵉ ẽ 2ᵒ. vnoᵒ vt ab eo sumᶠ dĩia speᶜᵃ formalr̃. ⁊ h̃ ñ. alioᵒ vt sit agẽs ⁊ forᵃ ⁊ finis nãe a q̃ sumᶠ dĩia speᶜᵃ

spe^ca: et h suffic ad p^bus illud mo^m diuer^m: vt pz: et cōsidera i hac sol. qm Auer. mltū obscurē logē: et magnu^m lo^m qōnis mlti. vide. ¶ Ex igr sit gen^o sbaꝝ separataꝝ adh^c nuō. 55. vl. 67. cū et n plēs ma^m ex his ē. ¶ Ad o^m Tho^s dicerē. q si eēt vez. pbarē plēs eē deos. q si dicat q plēs eē deos ē ipole et pbi dicerēt ite^m eē plēs q̄ dcē sint ē ipole. Utrū vo aīa ite^m sit vna ite^a. vl nō: et si sic. cui^o orb ericet si nō verū sit spūal sba vl nō ad pñs nō dterio sz pbos: lz side certū hēo ipaz eē in corge: et mltiplicari fm nūerū corpo rū forte pp rōnē q̄ Ap. multiplicauit ite^as: sz imorari nō est ad ppo^m. sat mihi sit difficltates mouisse locūqz mō strasse. obiecta in pncipio qōnis leuiter soluenē. mot^o eni celi non sunt penitus cōsiles motibus aialiu: sed equiuo ca analogia. ideo p dicta pz solo. Finis 13^e disputatōis.

¶ Quartadecia Alga. disputa^o cū pbis ondit eoꝝ debilita tē et errorē i eo qō putāt q volūtas celoꝝ motoris i mo uendo eos sit pp qōdā itētū ab eis desideratū. DV. L

Jt Alga. dicūt pbi q celū ē qōdaz aial obediens ipsi deo glīoso in suo motu: qlibz āt mot^o volūtarius sit sine dubio pp qōdā itentū: nō eniz imaginādū ē q ab aiali rōnali pro cedat qdā actus vl mot^o vtilioz sibi q̄ si cessa ret. Etiā dicūt pbi q celū mouet: vt appropin quet se deo bñdicto: sed hec appropinquatio nō itelligit modo cōplacētie sibi deo vel carētie tracīdie. ds. n. glīosus ista nō patit: neqz itelli gi dz d appropinqtiōe locali. Illō nāqz qō cor pus nō ē: neqz corporeū nō dz denoiari ab aliq̄ locali appropinqtione. remanet g vt sit appro pinqtio cuiusdā pfectiōis. entis eni qō pfecti^o est eē pfecti^o dz eē: et qōlz eē dfectibile ē respcu eē diuini: et i dfectu est dare gradus. dicim^o tn̄ q angelus ppinqor ē deo q̄ entia corpea: qz i telligētie separe cōpabiliores sūt diue eētie q̄ alia entia: qn̄ eni ho iduit vestib^o pfectionū mo raliū: et sciētijs dī ppinqor do q̄ alij hoies. Uñ dī q quēadmodū finis est grad^o pfcōis i hoie. sic silr i angel. Prelibato g q dcā appropiqua tio tali mō dz itelli. Dicim^o q hec denoiatio at tribuit hoi qn in sciētijs et moribus pficit: et q remanet i eodē gradu q̄tū fieri pōt. Uñ nōndū est q ipsi^o dei et angeloꝝ pfectio sp remāet pñs cū eis: nā nullā hñt potentiā: sz qz celorū aie. vz ipsorū motores quādā hñt potētiā: qz ipsoꝝ p fectiōes diuidunt ad id qō est in actu: vt i figu ra sperica: et hec est sp pñs: et ad id qō ē in pō vt vbi vel dispō localis: nullū eniz situ actualr hz. Neqz acqrere eos sil et semel pole ē: et qz neqt eos acqrere sil cōtinue acqrit eos in spē successi ue gradati. vz situ p^o situ. vbi p^o vbi. et hec ē cōti nuatio supcelestiū motuuz. pz g ex oib^o istis q itētio celoꝝ i eoꝝ motu ē vt appropinquēt deo glīoso. vz. i eo q acqrūt pfectōez eis polez. vñ notādū ē q sequūt ex h duo bōa: quoꝝ primū et pricipale ē i qō acqrit p se de sitib^o pdicā. scdz

vo et scda itētio ē id qō seqt ex illis motib^o cō paratiōe oiuz suoꝝ cōpoꝝ adiuicē. vz de spēb^o sertianis vl q̄drat vl diametralib^o vl cōiūctiōib^o etiā diuersitate ipsoꝝ ad terrā que mlūs pōt fie ri mōis: et ab istis dcis cōpōnib^o iflūūt celestes vtutes et bñdictiones orbiū in mūdū iferiorū. Pō ani.

¶ Cū disputa^t de celoꝝ aiatiōe: et cōclusit corpa celestia eē aiata et ea hēe mltas aias nuō q̄t mot^o. cōueniēs erat dter minare cāz finalē hui^o mot^o eterni. mot^o. n. celi ē eternus apō eos. et iā q̄dāmō date sūt oēs cāe eter^e. s. penes for^s et agēs et māz. dcla^m ē eni agēs motū celi eē eter^m et sepa^m. Adh^c corp^o cele^e eē simp^e et nō cōpo^m. g date sūt due cāe eter^e mot^o. erat g reliquū iducē finē pp quē cor^a cele^a mo uent sp motu eter^o: et regulari: vt Ap. et oēs pi^a cōcedūt. in ducit g Alg. i p^o opionē pi^{ce}. et igt. dicūt pbi q celū ē qō dā aial obediēs do glīoso i suo motu. qlz āt mot^o volūta ri^o fit pp qōdā itētū sine du: est g syllo. oē aial qō mo^r vo lūtario motu. mo^r pp qōdā itētū: sz cor^s cele^e ē qōdā aial mo^r motu volūtario. g corp^o celeste mo^r pp qōdā itētū. maiorē pbat ex^o. d. nō eni imagi^{ndū} ē q ab aiali rōnali p cedat qdā act^o vl mot^o: nisi ille act^o vl mot^o eēt vtilioz si bi q̄ si cessaret: et p h dat ite^e vlez illā. oē aial motu volū tario motū mo^r pp qōdā ho^m itētū. ¶ Sz dices ab vna singlri n dz iferri vna vlis: sic Ap. docuit i 2^o topi. Rñsū est sepe q h ē vez idu^{ctiōe} dmō^{dā}. vt Auer. igt. 2. phy. c. 80. et i. 2. poꝝ: trib^o eni ex tri^b spēb^o iductiōis dmō^{dā} topica et sophica i dmrāria ar^e ex vna singlri ē pole. imo necū. hñ. n. se^r h. hō risibil. g oīs: qm h hō risibil ē p se i et qō ē p se ē de oi et vle. Ita et h. hō agit pp finē. g et oē aial. agē. n. pp finē cōpetit p se huic aiali: et sic ar^t Alga. hñ. (Etiā di cūt pbi.) Cū cōclusit cōp^o cele^e pp qōdā ho^m agē. nūc iducē qd sit illō sz pi^{cos}. et igt. ēt dicūt pbi q celū mo^r vt appro pinqt se do bñdicto. ē g h positū q̄si vnū fūda^{tum} hñs 2^m ptes. s. q ds mo^r pp qōdā. et illō ē vt appropiquet do bñ dicto. Et h fūda^{tum} ē q̄si cōsessuz p se. oē eni aial mo^m pp finē ē q̄si suppō et ipz mo^m vt do appropinqt. est ēt ma^m p se. vnūqōqz eni appetit assilari et viciari sūmo: vt expie^a docet. Quo fūda^{to} hito vlteri^o pcedit inuendo speli^o qd sit iste finis: et id pp qō mo^r ce^m: et igt. et h appropinqtio n ite^r mō cōplacē^e ipsi deo. vl mō carē^e. i. euitatiōis ire: c^o rōnē red^t. d. ds eni glīosus ista nō patit: neqz ite^r dz d ap propinqtiōe locali: cui^o rōnē red^t. d. illō nāqz qō corp^s nō est: nz corpeū nō dz denoiari a locali appropinqtiōe. illa igit vicia^o nō pōt eē appropinqtio i vo^{te} et cōplacētia dei neqz loci. remāet g q sit appropiq̄^o cuiusdaz pfcōnis. 2^{bo} igit entib^o ppigtatib^o celū mo^r se: vt appropiqt do i g̃du pfcōis. red^t cāz: et ar^t sic. entl eni qō pfecti^o ē eē pfecti^o dz eē. ē g a^m. q̄to ens ē pfecti^o tāto eē ē do vicini^o: sz ce^m ē p fecti^o alib^o h. g dz eē ei^o eē pfecti^o. Et tē supplēdū: sz eē ei^o cōsistit i mo^{te}. g ipz ce^m mo^r se: vt i gradu pfcōis deo vici net. ¶ Sz du^e: alige pt huic rōni obycē. p dōo q ite^a nō ē do ipfectioz. g nō dz mo^{te} vt do vicinet. Adh^c qlz ite^a ē eq̄l pfcōnis alteri. g vna n mo^{te} alr q̄ alr^a. has 2^{as} remo^t d. et qōlz eē sup. pricipa^m dfectale ē r^o eē diui. et p h excludit p^a obio. Adh^c igt. et i dfcū ē dare grad^o: et p h excludit 2^a obio. (Dicim^o tn̄.) Appōit cōpōnē iter ite^{as} et h iferiora. et igt. dicim^o tn̄ q āgel^o ppiqor ē do q̄ ētia cor^{ea}: qz ite^e se pate cōpabiles. i. viciōes sī diue eēn^e q̄ alia entia sensi^a: et h ex^o testat. d. qn. n. hō iduit vestib^o pfectiōnz moraliū: et sciētijs dī ppingor do q̄ alij hoies: eo qz vicinioz do. tūc cō^{itur}. d. vñ dī q quēad^m finis ē grad^o pfcōis i hoie. sic silr i āgel. Reperit g qō dixerat. et igt. plibato g q dcā appro pi^o tali^o dbeat it^o. dici^o q h^c dno^o attribuit hoi qn i sciētijs et morib^o pfi^t. et q rmāeat i eodē g̃du q̄^m fieri pt. ¶ Sz

ß occurrit ãbi^{us} si pua gd.s.sit vltim^9 finis hois in eo q
hõ què alq.appellat ß i loco vlti^m gdũ q̃ hõ appropinq̃t
ho pfect^{us} appropi^{ore}.¶ Dõz itaq3 hois pfecti^{us} gdũ ꝛ
vl^m statũ felicẽ ꝯsistẽ i actu sapiali:ꝛ meta^{ce} et i pfecti^{us}
actu methli g ẽ ꝯpbẽ^9 p^e vitat.ß ãt pt mltũ mirabi^r de
clarari ꝓcessu Ari.fere i toto li.ethi.ꝛ i^o qõ dz accipi ßm
p^{ore} ꝓ ꝯstãn ẽ q hois postrema pfc^o i actuali opõne ꝯsi
stit ꝛ nõ i hituali actu.igt eni Ar.p ethi.c.10.dix ãt forte
nõ pař i possessiõe vl i via optimũ ex̃istẽ:ꝛ i hitu vl opõ
ne.hitũ gdẽ eni ꝯtingit nllz bo^m pficẽ ex̃istẽ:vtputa dor
miẽti:ꝛ alr q̃lr ocioso.opõnẽ ãt nõ pole ẽ.opabit eni3 ex
necitate ꝛ bñ opabit.Et ß ꝓbat exẽplo ẽt.d.quẽad^m ãt i
olipiadib^9 nõ optimi ꝛ fortissimi coronãt:sz agonizãtes.
hož.n.g vicũt.ita vt coř g i vita bonoř ꝛ optioř opon
tes recte illustres fiũt.Hoc idẽ ꝓbat iductiõe ibidẽ.c.9:
iõ ꝯcludit in ope vtriq3 vi bo^m eẽ ꝛ bñ.vide v̄ba.Ampli^9
ca.18.ingt.bon^9 ãt ꝛ malus neq̃q̃ manifesti sz sõnũ.vñ
dicũt nihil differre ßm dimidiũ vite felices a misis.ꝛ ß
ꝯsẽnt.d.ꝯtigit aũt ß decẽter.ges.n.ẽ.sõn^9 ale sz q dĩ stu
diosa aut praua.i.est cessatio ab operibus studiosis ꝛ pra
uis ꝛc.Adhuc poeta ingt.stulte gd ẽ sõn^9 gelide nisi mor
tis imago.g in hitu nõ decẽs ẽ hoiez felicẽ ponẽ ßm vlti
mã pfectionẽ.ß g accepto ꝓ cõstãti vltri^9 duab^9 entib^9
opõnib^9 hois nãli.s.vt nutrire ꝛ augmentari:ꝛ acqsita ex
exercitio ꝛ studio.Dico z^o q hõ nõ ẽ i postrema pfectio
ne p nãlẽ opõnẽ.ingt.n.Ar.p ethi.c.9.sic.viuẽ gdẽ enim
cõe vi ꝛ plãtis.q̃rit ãt p^m.sepandũ ãt nutritiuã ꝛ augmẽ
tatiuã vitã.sequẽs ãt sensitiua vtriq3 erit.videt vo ꝛ hec
cõis et eq boui ꝛ oĩ aiali:ecce q̃ plane in hɔ nãlib^9 opõni
bus felicẽ statũ ponẽdũ.rem^t Ar.Adhuc.io.ethi.ingt q
neq3 puer neq3 bos felices eẽ pñt.Relinq̃ g hois gradũ
vlti^m ꝯsistẽ in opõne acqsita.Acqsita ãt opõne adhuc en
te duplici morali circa sensuũ tẽpãtiã ꝯsistẽte:ꝛ medicia
li circa corpa.Altera spe^{ns}.dico q vltim^9 hois finis nõ in
actu practico siue morali siue medicinali ꝯsistit:qm vlti
mus finis vult eẽ opti^m Ar.ingt p ethi.8.c.mõ nec act^9
moralis optimũ:nec medicinal.Medicinal gdẽ nõ:nec
moralis:vt Ar.ꝓbat ibidẽ.c.16.ꝛ.17.qm optimũ nõ lau
dãdũ:sz honorãdũ:vt Ar.ingt deridẽdo eos g deus lau
dãt.dic̃ eni ips3 eẽ honorãdũ:ꝛ idẽ ꝓbat.c.17.vide.Adh^c
p.c.7.politice ondit practicã ꝛ actiuã nõ optimũ.igt eni
q gdẽ igit vnicuiq3 felicitat adiacet tñ q̃^m gdẽ.virtutis
ꝛ prudẽtie:ꝛ ei^9 qõ est agẽ ßm has.sic ꝯfessũ3 nob testãte
deo vtẽtib^9 g felix gdẽ ẽ ꝛ btũs:pp nullũ aũt extri^{ore} bo
noř:sz pp seips3 ipe.vide.ecce q̃ optie Ar.testẽ ad ß ida
pit.Relinq̃t g opti^m hois statũ i ope itells ꝯsistẽ.Ampli^9
triplici ente ope.s.meta^{co} math^{co} et phico.dico adhuc q
hois i eo q hõ vltim^9 stat^9 in mathe^{ca} cõtemplatiõe aut
phica nõ ꝯsistit.vt Alpharabi^9 credidit:eo q sic ens gra
entis:ita spe^{io} gra speculatiõis.ꝯstat aũt nãlia ꝛ math^{ca}
gra meta^{ice} eẽ.g ꝛ speculatiões ille gra meta^{ce}.nõ ãt po
nũt sapiẽtes felici^{tez} alteri^9 gra:vt i p ethi.c.8.g dõz vlti^m
hois statũ in actu ꝯstare metaphico.ß aũt ꝛ adhuc mlet
pfectissim^9 ꝛ optim^9 g circa p^m ꝛ opti^m.optimũ aũt in nã
de^9.vita vtiq3 pfecti^{us} hois ꝛ vltim^9 gradus ei^9 finis q
vltio deo vicinat ẽ ꝯtẽplatio pmi ꝛ optimi entis.ß Ari.
post to^m i ethicis studiũ.ca.io.io.ethi.cõcludit:qm ãt hec
oia sapiẽti maxie existũt nõ imanife^m deo amãtissim^9 g.
eũdẽ.n.visibe ꝛ felicissimũ:q̃re ꝛ vtiq3 sic erit sapiẽs ma
xime felix.vide totũ caput illõ.Uex hõ duas hz ferme
ptes:itellectiuã.s.ꝛ corpalẽ:ꝛ q corpalis adhuc alia huic
ꝛ bestijs:ꝛ op^9 ei^9 q ad corp^9 aliõ ei ꝛ bestijs:opex aũt et
opti^m ꝛ malũ existit:q̃re ꝛ hoi adhuc pfectio ßm corp^9 vi
ta optia moralis:sz p^9 sit potior:ꝛ ß Ar.in toto li.ethi.co
nat ondẽ.¶ Vis g duob^9 gdib^9 hinc hoi maxie appropi
quat deo.Adhuc de^9 sp hɔ gdu stat.vt Ar.ondit in iz^o.ꝛ

Auer.ibidẽ cõ.38.Nos ãt puo tpe.tãto tñ melius q̃ãto
maiori tpe:vt Ar.ingt p ethi.c.9.vna eni hirũdo ver nõ
facit:nec vna dies.ita vtiq3:neq3 beatũ ꝛ felicẽ vna dies
nec paucũ tps.Ad ß g vt hõ maxie deo assimilet tria sũt
necia:optia opõ sz virtutes.s.vltimi ꝛ optimi entis specula
tio.ꝛ z^o tpis mora:ꝛ qñ hõ ẽ in hɔ dispõne:vt Themisti^9
ingt in 3^o sue parafrasis de aia est tũc ds q̃dãmõ oia.ẽ eni
tũc hõ math^{us}:metaphicalis:nãlis ꝛ moralis.g q̃dãmõ
oia.g q̃dãmõ de^9.nihil.n.de^9 nisi oia:vt Plo ingt i pme
nide.li.de vno oiuz entiũ pn^9.ꝛ ß alq.igt.dicimus q hec
denoiatio.i.vltia vicinitas deo attribuit hoi qñ i sciẽtijs
q̃^m ad itellectiuã poẽ:ꝛ morib^9 q̃^m ad pẽ corpis:ꝛ q re
maneat in eodẽ gdu q̃^m fieri pt:q̃^m ad ꝯditiões reqsitã
ad illũ.hec igr hois maxia ad deũ vicinitas ꝛ vltia ꝛ sem
piterna vita:vt Auer.ingt in ꝓhe^9 p^i ꝛ 8^i phy.ꝛ sic pz sol.
ad qõnẽ.(Uñ nõn^m.)Hoc i loco vult dclare q̃lr mõ ho.
ꝛ itelligẽtijs cõpetit hɔ btitudo.ꝛ igt.vñ nõn^m ẽ q ipsius
dei ꝛ angeloř pfectio sp remãet pñs cũ eis.i.est eis sp.ꝛ
reddit cãz.d.nã nullã hñt po^{as}.i.nullã spẽz po^e iuenim^9 i
eis:nec ad vbi:nec ad esse.(Sz q celoř.)Reputo q qõ
nẽ remoueat.pt.n.fingi q i celo nõ ẽ ꝯtinu^9 mot^9 ꝛ sp:q
ille ẽ ad vbi.g acqsito vbi vl situ cessabit mot^9 celi.Rx^o g
ꝛ ingt:sz q celoř aie:sz ipoř motores q̃dã hñt po^{as}:qõ
expõit.d.q ipoř celoř pfectiões diuidũt ad id qõ est in
actu:vt est specifica fig^a:ꝛ ß sp ẽ actu pñs ad illõ qõ est i
po^a:cɔ ẽ vbi vl dispõ localis.i.sit^9.ce^m g hz aliqd actu:vt
accñia pmanẽtia.v.g.figurã:q̃^{tez}:lucẽ ꝛc.et aliqd in po^a.
v.g.vbi situ ꝛ motũ.ꝛ reddit rõnẽ.d.nllz.n.situz actuale
hẽat.vlt dic i tpe demrato,ẽ.n.ꝯtinue sub alio ꝛ alio situ:
vñ sic istãs ꝯtinue est aliõ ꝛ aliõ.ꝛ nullũ est actu pñs:sed
tñ i aia sic apõ Aui.ꝛ Alg.ꝯtinue sit^9 celi est ali^9 ꝛ ali^9:ꝛ
nlls ẽ i actu demrato.(Neq3 acqrẽ.)Adh^c pt obijci alq.
dõ q lz nõ possit acqri aliqs sit^9 demrat^9 pñt acqri oẽs
sil ꝛ actu.g aliqñ mot^9 celi cessabit.ß remo^t.d.neq3 po^{le}
est acqrere eos sil ꝛ semel:ꝛ ß nõ ꝓbat:sz tũc ꝯfessũ sen
sui dimittit:ꝛ tc ingt:ꝛ q negt eos acqrẽ sil.acqret g eos
ꝯtinue successiue sz spẽz.vlt dic sp situ hẽbit:sz nllz vnũ
nuõ situ hẽbit:ꝛ ñ sp hẽbit spẽz sit^9 succe^{iue} gradati.vz situ
post situ.vbi post vbi.ꝛ hec ẽ ꝯtinuatio.i.sempiterna re
uolutio supcelestiũ motuũ.tũc appõit ꝯnẽ toti^9 capli.d.
pz g ex oib^9 his q itẽtio.i.finis celoř i coř motu ẽ vt ap
propinq̃t deo glioso.vz i eo qõ ẽ pole acqrere pfectionẽ
illã:vt expositũ ẽ.ꝛ to^m ß ẽ Aui.i.9.trac.meta.sue.c.pdi
cto i alia dispu^{ne}.(Uñ nõn^m.)Et q gs dicẽ pt motũ celi
eẽ supfluũ in nã cũ illa situũ acqsitio nihil sit celo.iõ co
nat remouẽ ß.d.vñ nõn^m ẽ q sequũt ex ß duo hõa.i.pn
ce^m moueri duo hõa ꝯtiẽt:ꝛ nob ꝛ nãe ordini:q̃ř p^m ꝛ pn
cipale ẽ id qõ acqrit p se õ sitib^9 pdict.ẽ g p^m bo^m acqsi
tio situũ sz spẽz:ꝛ si nõ sz nũex.z^m bo^m ẽ:ꝛ z^o itẽtõ ẽ id
qõ se^r ex sil motib^9 cõpatõe suoř cor^r adinicẽ.vz de spẽ
h^9 termiat vl q̃drat vl diametralib^9 vl ꝯiũctiõib^9 ẽt di
uersitate coř ad terrã q mlt pt fieri modis:ꝛ ab istis de
termiat cõpõnib^9 iflũt celestes vtutes ꝛ bñdictiões or
biũ i hũc mũdũ iferiorẽ.¶ Debes scire q in stellis cõsi
deram^9 duplicẽ diuer^{tez}:vna ab^{te}:alterã sz cõpõnẽ:ab^{te} ẽ
illa q se^r nãe astroř.v.g.mars a pp^{te} ꝛ nã iflui iras ꝛ bel
la:mercuri^9 a p^{te} cũ oib^9 ꝯcors:sol dñs amicitie ꝛ vite:ꝛ
mlta alia q astro^{mi} dicũt.hɔ.n.pp^{te} sequunt stellas ßm
nãs coř ab^{me}.altera ẽ ex ꝯpõne coř inicẽ.pñt eni astra
i q̃drata fig^a situari:ꝛ ab eis sic ꝓuenit i nob alia ifluen^{tia}:
qñq3 i diametrali linea.ꝛ tc ꝓuenit eclipsis ꝛ alie ifluen^{tie}:
qñ3 ꝯiũgũt:ꝛ tc ali^r mod^9 iflueñdi s̃lus nos sit:qñ3 appro
pinq̃t ad nos:vt qñ ẽ i op^{to} augis:qñ3 remo^r:vt qñ ẽ i au
ge:ꝛ tex sz diuersũ itroitũ sol i tropicos diuersos diuer^{sie}
nob appropinq̃t ꝛ rem^r:ꝛ pp ei^9 remo^{es} et appropin^{es} fiũt
gnõnes ꝛ cõrr^9.ẽ g z^m bo^m illi^9 mot^9.i.ꝯfũs^9 istoř ife^r q

Quid so[m]nus.

Duplex diuersitas i[n] stellis.

sequit̃ ex diuersitate situũ aspectuũ ⁊ ceterarũ dispõnuz astroꝝ: ⁊ hec est potissima causa: ⁊ melior: vt Ar. ⁊ Auer. ingt. q̄re ḡ celũ mouet̃: ⁊ cur motu continuo: ⁊ ꝓpter qd manifestũ apud hos pħos est modo. AVER.

Nos dicim⁹ q̄ id qd̃ noĩe pħoꝝ narrauit sine dubio opio ipsoꝝ ẽ ꝓter id qd̃ dixit. s. q̄ celi i eoꝝ motib⁹ reqrũt ꝑticulares sit⁹: q2 ĩfiniti sunt: ⁊ id qd̃ ĩfinitũ est nõ desideraṫ neq3 põt acq̄ri ab aliquo. Inĩmo qd̃ plus ẽ h̃ nõ est opio pħoꝝ nisi Aui. id ḡ qd̃ desiderãt celi in ipsoꝝ motib⁹ apud peripateticos est motus absolute ĩquãtũ mot⁹. ꝑfectio eñi cuiuslibet viuẽtis inquãtũ viuit ẽ motus. Et qñ aliquotiẽs aĩalia nob̃ ꝑñtia gescũt ẽ sine dubio ꝑ accñs. v3. rõne mãe necessitãtis. fatiga nãq3 ↄtingit aĩalib⁹ rõne mãe: s3 aĩalia que fatigã nõ recipiunt debent absq3 dubio moueri dũ eẽ hñt: ⁊ assimilãt se creatori, put i eis motibus dãt vitã corꝑib⁹ ĩferiorib⁹: qd̃ fit scd̃a ĩtentiõe iuxta pħoꝝ opionẽ. si eñi pria hui⁹ mot⁹ intẽtio fuisset pro ĩferiorũ vtilitatib⁹: tũc eẽt nobilius ꝓ viliori qd̃ est falsu3: q2 celi iuxta oẽs sapiẽtes nobiliores corporibus entium sunt: quare non decet q̄ sit pro viliori illo.

¶ Auer. vult h̃ in loco ↄfirmare id qd̃ veri dcm̃ ẽ: ⁊ repellere id qd̃ mali. ⁊ ingt. dicim⁹ nos q̄ id qd̃ noĩe pħoꝝ narrauit sine du⁹ opio ipsoꝝ ẽ. vult dĩe q̄ licꝫ moueãt ꝑꝑ appropinq̄tionẽ ad deũ ẽ opio Ar. appõit aũt id in q̄ nõ ẽ. ⁊ igr: ꝓter id qd̃ dixit. s. q̄ celi i eoꝝ motib⁹ reqrũt ꝑticulares sit⁹: qd̃ oñdit falsum eẽ. ⁊ cõponit syllm̃. d. q2 ĩfiniti sũt. ⁊ id qd̃ ĩfĩm est nõ desideraṫ: neq3 põt acq̄ri ab aliquo ḡ in p̃ª figura sit⁹ nõ ĩtẽdũt a celis: nec acq̄ri pñt. 2ᵒ ostẽdit hãc nõ eẽ opionẽ pħoꝝ. ⁊ igt. imo qd̃ plus ẽ. hec nõ ẽ opio pħoꝝ nisi Aui. (Id ḡ.) Cũ oñdit h⁹ opionis dfectũ: oñdit quõ celi desiderãt motũ. ⁊ ingt. id ḡ qd̃ desiderant celi in ipsoꝝ motib⁹ apd̃ pĩᵒˢ ẽ mot⁹ abˡᵗᵉ inq̃ᵗᵘᵐ mot⁹: ⁊ h̃ ꝓbat ꝑfectio cuiuslibet viuẽtis. i. aĩal inq̃ᵗᵘᵐ viuẽs. i. aĩal ẽ mot⁹. Tũc appo⁹ hec mior: s3 celi sũt aĩalia. ḡ ꝑfectio celoꝝ ẽ mot⁹ inq̃ᵗᵘᵐ mot⁹. Tũc fiat iste ali⁹ syll̃s sic. nullus corp⁹ remouet̃ a sua ꝑfectiõe ꝑ se q̄ sibi nãlr debet̃: sed moueri est nãlis ꝑfectio celi. ḡ moueri nõ d3 nãlr remoueri a celo: ḡ celũ sꝑ mouet̃. Dixit ꝑ se valde notãter: qd̃ oñdit. d. ⁊ qñ aliquotiẽs aĩalia nob̃ pñtia gescũt ẽ sine du⁹ ꝑ accñs. v3 rõne mãe necessitãtis: fatiga nãq3 ↄtigit aĩali rõne mãe. ḡ aĩalia que fatigã nõ recipiũt debẽt absq3 dubio moueri dũ eẽ hñt: ⁊ assĩlare se creatori, put in suis motib⁹ dãt vitã corꝑib⁹ ĩferiorib⁹: qd̃ fit scd̃a ĩtẽtione iuxta pħoꝝ opionẽ. ⁊ oñdit h̃. d. si eñi p̃ª hui⁹ celi iten⁹ fuisset ꝑ vtilitatib⁹ ĩferiorib⁹: tũ nobilius eẽt gr̃a vilioris p̃ªsentis: qd̃ falsu3 est: q2 celi iuxta oĩum opiones sũt nobiliores oĩb⁹ corꝑib⁹ entiũ h̃: q̄re nõ decet q̄ sit ꝓ viliori illo. p3 ḡ hic q̄r celũ mo⁹ p̃ª ĩtẽtiõe ꝑꝑ se: vt. s. p̃ appropinq̄re ⁊ vt ↄfuet̃ i ei⁹ ꝑfectiõe: cũ moueri sit ꝑfectio aĩalis ꝑ se: s3 ꝑ accñs gẽs sit ꝑfectio aĩal gñabilis. 2ᵒ mouet̃ ꝑꝑ nos scd̃aria ĩtẽtiõe: vt 12ᵒ meta. cõ. 36. ⁊ 2ᵒ celi. ↄᵗᵒ. 17. ⁊. 21. dixit Auer. ¶ S3 in his occurrũt q̃ones: q̃ꝝ p̃ª ẽ an mot⁹ celi sit situalis: an localis. 2ᵒ est: q2 nõ vĩ q̄ celũ intẽdat motũ ĩquãtũ motũ: qm̃ tũc ĩtelligẽt i vli ip3. ḡ scia ↄfusa. Adhuc tũc nõ facẽt ip3 ꝑticularẽ: qm̃ eo mõ facit quõ ĩtẽdit. Ampli⁹ 3ᵒ. q. eẽ põt verũ celũ mouet̃ ꝑꝑ nos scd̃a ĩtentione. vĩ eñi q̄ nullo: qm̃ cũ nõ ĩtelligat nos: nec

in vli: nec in ꝑticulari. iõ vĩ q̄ nõ mouet̃ ꝑꝑ nos nec p̃ª nec 2ᵒ mõ: vt ↄstat. Utrũ aũt mo⁹ ꝑꝑ ↄfuatiõnẽ: dicetur post in h̃ q̃sito deo duce. ¶ Ad p̃ᵃᵐ q̃onẽ Aui. in 9ᵒ tracta. sue meta. c. 3 opinat⁹ est motũ celestẽ esse situalẽ. ⁊ huius motiuũ fuit. vt Auer. igt i. 4. phy. cõ. 32. arᵐ in 2ᵒ figura sic. oẽ qd̃ mouet̃ localr d3 mutare locũ ꝑm totũ. s3 celu3 nõ mutat locũ s3 toᵐ. ḡ celũ nõ mo⁹ localr: et mo⁹ vt ṫᵉʳ certũ ẽ. ḡ motu i sitũ mouebit̃. ¶ Adhuc argũt Auic. vt Auer. igt. cõ. 45. illi⁹ 4ⁱ. sic. oẽ illd̃ qd̃ mutat locũ s3 forᵐᵃˢ mo⁹ motu situali: s3 corp⁹ celeste mutat locũ ꝑm formas ⁊ nõ ꝑm mã3. vt Ar. igt in fine 5ⁱ phy. ↄcludit Aui. motũ celi eẽ situalẽ. ¶ Ampli⁹ ꝓ Aui. facit ꝑmo Alex. ingt eñi Alex. q̄ orbis stellat⁹ nõ est in loco ꝑ se neq3 ꝑ accñs: ⁊ q̄ mot⁹ celi nõ est in loco: ⁊ q̄ nõ est trãslatio: ⁊ certe vĩ celũ moueri. iõ Aui. ip̃m situalẽ eẽ ↄfitet̃. ¶ Huic opioni obijcit Auer. in 6ᵒ physi. cõ. 85. ingt. declarãũ est eñi q̄ in ꝑñto sit⁹ nõ est mot⁹: q2 est ad aliqd: ⁊ illd̃ qd̃ ẽ ad aliqd est idiuie. est ḡ Auer. motiuũ. ad relõnẽ nõ ẽ mot⁹. sit⁹ ẽ relo. ḡ ad sitũ nõ ẽ mot⁹. maior dclat̃: qm̃ ad nullũ idiuisibile est mot⁹. oĩs relo idiuisis. ḡ ad nullã relõnẽ ẽ mot⁹: ⁊ sic p3 ꝑtm̃ Aui. Sed mlti latinoꝝ Auer. obijciũt. p̃ ꝓbãt in sitũ eẽ motũ ꝑ se: vt Aui. igt i sua sufficiẽtia. scd̃o rõnẽ Auer. retorquẽt ↄ eũ. Ad p̃ᵐ istãt: oẽ veniẽs in tꝑe d̃ vna foꝛa i alterã ꝑm aliqd̃ ꝑñtu3 illd̃ mo⁹ motu ad illud ꝑñtũ. sedẽs ḡ paulatine surgit: venit i tꝑe de vna foꝛa in alterã in ꝑñto sit⁹: q2 de sede ad stare q̄ foꝛe diuerse sunt in gñe sit⁹. ḡ sedẽs ⁊ post stãs mo⁹ motu situs. Adhuc oẽ hñs ↄtrũ natũ recipi in subto ente actu ꝑt motu acq̄ri: s3 sit⁹ h3 ↄtriũ natus recipi in ente actu. sit⁹ ḡ põt motu acq̄ri. maior ẽ Auer. maᵗᵉ in lib. de sub̃a orb. minor p3. sit⁹ eñi dĩe sũt sursu3 deorsu3. dextrũ sinistrũ: añ ⁊ retro: q̄ sunt dĩe ↄrie ⁊ i subto ente actu susceptibiles. Ampli⁹ oĩs exitus de po⁹ ad actũ mot⁹: vt Ar. igt. S3 variatio de situ i sitũ exit⁹ est de po⁹ in actũ. ḡ mot⁹. his argᵗⁱˢ Aui. syllogiçat motũ in ꝑñto sit⁹. ꝑmo ḡ Auer. du⁹. ¶ Ad 2ᵐ istam⁹: vĩ eñi Auer. peccare i miori. assumit eñi sitũ eẽ ad aliqd. h̃ vĩ vl ↄ ip3 vl falsu3: qm̃ aut inᵗᵉᵗ sitũ eẽ relõnẽ de ꝑñto relõnis: aut ĩtẽdit sitũ eẽ reᵐ extrisec⁹ adueniẽtẽ: si qdẽ ĩtẽdit sitũ eẽ in ꝑñto relõnis. mior falsa. sit⁹ eñi diuersu3 ẽ ꝑñtũ a relõne. sũt eñi ꝑñta impꝑmixta: vel famosu3 ẽ in postᵖᵗ. Si vo ĩtẽdit ip3 eẽ reᵐ extrisec⁹ adueniẽtẽ. Tũc retorq̄o syllm̃: ⁊ addo maiori istã miorez: s3 vbi ẽ reᵐ extrisec⁹ adueniẽs. ḡ ad vbi nõ est mot⁹. Magn⁹ Alb. in 5ᵒ phyˢ. resistit Aui. trib⁹ rõnib⁹: quaꝝ duas sumit ex vbis Auer. attñ eaꝝ vis vna ẽ: ⁊ ego accepi illas i vnũ du3 formaui rõnẽ Auer. ¶ 2ᵃ rõ ḡ õnẽsᵉᵐ: vt igt est: si mot⁹ ẽ in sitũ. v. g. mot⁹ Socra. de stare i sedere: vl eẽ: ↄstat q̄ ille mot⁹ est local. ḡ ille mot⁹ ẽ in duob⁹ ꝑñtis: aut ḡ eque ꝑn⁹ aut vni⁹ ꝑ se ⁊ alteri⁹ ꝑ aliud: sed nõ põt eẽ eque ꝑn⁹: q2 sic vnũ eque ꝑn⁹ eẽt ad duo q̄ sũt gñe dĩa: si ãt eẽt vni⁹ ꝑ se ⁊ alteri⁹ mediãte illo. tũc aut erit loci ꝑ se: ⁊ sit⁹ ꝑ locũ: ⁊ tũc nõ erit i ꝑñto situs nisi ꝑ accñs: aut eẽ. situs ꝑ se: ⁊ loci ꝑ sitũ: tũc loci mutatio nõ eẽt inibi: nisi ꝑ accñs: ⁊ ingt Alb. tñ res subtilis est hec ⁊ magna idigẽs cõsideratiõe. ¶ Uĩ aũt mihi q̄ huiꝰ Alberti rõ nihil sit cũ reuerẽtia: quẽadᵐ eñi gnõ ignis ꝑm Auer. sũt duo mot⁹ s3 rẽ diuersi a p̃n⁹. vsq3 in finẽ successiui ⁊ ↄtinui: vt ingt i 3ᵒ celi. cõ. 67. sic forte dicet q̄spiã localr motũ du⁹ motu moueri. s. situali ⁊ locali: qm̃ in duas formas diuersas. multiplicat̃ aũt mot⁹ ꝑm nũeꝝ termioꝝ: vt Auer. inquit in 5ᵒ physi. cõmẽto 9ᵒ. Adhuc sicut in rarefactione sunt duo mot⁹. s. alteratio terminata in raritatẽ ⁊ loci mutatio terminata in locũ qui sit simul a ꝑncipio vsq3 in finẽ: ⁊ sic eẽt posse credi in motu locali eẽ. s. ꝑmixtionẽ duoꝝ motuũ gñe diuersoꝝ. Aliqñ ãt pur⁹ eẽt posis: vt i corꝑe simᵖˡ celesti. ẽ eñi minimũ ꝑncipãle de rõe mot⁹. iõ motu situali decẽter

Dubia qd̃ (left margin, beside "⁊. 21. dixit Auer. ¶ S3 in his occurrũt q̃ones")

Pō aui. (right margin, beside "post in h̃ q̃sito deo duce")

Contra. (right margin, beside "Huic opioni")

Pō latinoꝝ ↄtra Auer. (right margin, beside "Sed mlti latinoꝝ")

Pō Alberti. (right margin, beside "Magn⁹ Alb.")

Impug⁹ (right margin, beside "Uĩ aũt mihi")

mouet.vt Aui.ingt.qd ḡ accepit Albe^9 qñ ingt.ſi mouet
ſocrates de ſtare in ſedere.ꝯſtat ꝙ ille mot^9 eſt localis.ḡ
ille vn^9 mot^9 eſt in duob^9 pñtis:falſuz eſt:ꝛ decept^9 fuit
ille vir qm̃ credidit ipſe motū illū eē vnū ſimplicē mo-
Pōppa. tū ſm Aui.ꝛ iā tibi ma^m eſt quō decipit̄ pali in h. ¶ Et
vtiñā ſcirē hu^9 qōnis v̄itaſē:dicā tñ ſm poſſe id qd cre-
do:l3 ab expoſitoꝛib^9 parū aut nihil iueni. Debes ḡ ſcire
ꝙ in motu locali eſt ꝯſiderare duplicē terminū.ſ.abſolu-
tū ꝛ reſpectiuū:ſic̄ eni qñ gñat̄ fili^9 z^9 eſt termin^9.vn^9 p
ſe:vt ſba eı^9.alter p accñs:vt hītudo ad pñez q̄ filiatio di:
ſic in motu locali duos ꝯſidero terminos.ſ.vbi acq̄ſitū ꝛ
hītudinē locati ad locū.pm^9 termin^9 vocat̄ abſolut^9.z^9
Ubi ꝛ lo- eſt reſpcūs gdaz locati ad locū ſeu vbi. ¶ z^9 debes ſcire
c^9 ſūt idē ꝙ vbi ꝛ loc^9 ſm Auer.idē ſūt i ſubīo.dñt tñ in rōne.dī
ſubīo dif- eni loc^9 ꝓut circuit corp^9:ꝛ ſic vt ſupſicies:q̄dā dī vbi ꝓ-
ferunt tñ ut p motū acq̄rit̄:ꝛ in h patet erroꝛ eoꝝ q ponūt locū de
ratione. pñto quātitat̄:tūc eni nō eēt ad 4^m pñta mot^9.loc^9 ḡ eſt
de pñto quātitat̄ vt ē ſupſicies:vt vō p motū acq̄ritur in
pñto vbi eſt:nec remotū eſt vnū pñtū eē idē ſubīo alicui
ſpēi alteri^9 pñti:vt forte ē de qñ cū tp̄e l3 dīt diffōne:vt
p3:ꝛ cū h ſit ita.p3 vbi eē formā abſolutā:queād^m ꝛ loc^9
eſt extēſuz p corp^9:ꝛ ſucceſſiue acq̄ſibilē:queād^m loc^9 tn̄
ſupaddit ipſi loco re^um rōnis.ſ.eē termi^m mot^9. ¶ His ha
bitis p3 rō Auer. Ad nullā relōnē atq3 re^m ſiue de pñto
ad aliq̄d ſiue ex^c adueniētē ē mot^9:qm̄ gl3 r^m cuiuſcūq3
gnīs ꝯſiſtit i aliq̄ eē idiſibili ꝛ ſimplici:vt Auer.ingt.mō
minoꝛ erit:l3 ſit^9 eſt re^m ſiue relō ſiue ex^cm adueniēs nō
tīro.cāt̄.n.ſit^9 ex acq̄ſitiōe loci:qñ eni acq̄rit̄ loc^9 relin-
quit̄ hītudo q̄dā locati ad locū:q̄ ſit^9 ē:q̄ hītudo nō ē vbi.
vbi eni ſm ip3 ē eēntialr loc^9:vt dictū ē.ḡ in p^a figura ad
ſitū nō ē mot^9:ꝙ aūt fingebat̄ vbi eē re^m ex^cm friuolū
eſt.nō eni re^m extrīſec^9 neq3 itrīſecū adueniēs eē d3:nō
eni illa ſex pñ^a re^m ſūt ex^cm aduenientes:vt plebs reputat.
hñ ḡ igt Auer.in 6^o phy.cō.85.Aui.vō qꝛ nō diſtīxit alie-
tatē:q̄ eſt in loco p ſe ab ea:q̄ eſt p accñs.ſ.alietatē q̄ ē ſ3
ſubm nō ſm formā:ꝛ cōceſſit ſperā moueri coact^9 eſt ap
pellare motū ſpē.motū in ſitu.vult dicē qꝛ Aui.nō fecit
diffōnē iter termi^m p ſe:ꝛ termi^m p accñs credidit celum
moueri in ſitu.vñ nitit̄ ſanare egritudinē p mai^9 egrū:ꝛ
tādē vult ꝙ mot^9 p accñs ē de vna pōne in alteraz.vide
Solō ad cū.Tūc ad motiua Aui.p3 ſol.minoꝛ eni pmi falſa ē:qm̄
motiua declatū eſt celū totū mutare locū ſm foꝛ^am.non aūt ſm
Auicē. mā3.Itez maioꝛ pmi falſa eſt niſi itelligat̄ p accñs:vt di
Solō cō ctū ē:p ſe vō ē local̄.p accñs ſitualis:vt oñdit. ¶ Ad oba
tra Auer ꝯ Auer.dicerē.ad p^m ꝙ maioꝛ d3 limitari p li p ſe.mō ſic
roem. falſa ē.nō eni veniēs de ſedere in ſtare p ſe venit de ſitu
in ſitū:ſed p accñs:vt viſū eſt. ¶ Ad z^m minoꝛ falſa eſt.
ſurſuz eni ꝛ deoꝛſū ꝛc̄.ſunt diīe loci p ſe.ſitus vō p accñs
ſm Auer.in 3^o phy.ꝛ ſic pot^9 i locū q̄3 in ſitū d3 mot^9 eē.
¶ Ad 3^m d3 maioꝛ itellī cū li p ſe ſit.minoꝛ falſa eſt.non
eni vari^9 ſit^9 exit^9 ē p ſe de po^a i actū ſ3 pñtū ſitus:vt cō
ſtat:ꝛ ſic p3 ſol.ad arg^ta ꝯ Auer. ¶ Qd āt iducebat̄ ꝯ rō-
nē Auer.nihil ē.vt p3.Auer.eni ſuſtētat̄ in trib^9.p^o ꝙ vbi
ꝛ loc^9 ſint vna res ab^ta qd ꝓp̄e eſt pñtū vbi:vt viſuz eſt.
z^o ꝙ ſit^9 relō vl re^m eſt oīno ꝯñs ad ipſi^9 loci acq̄ſitionē
iter locū ꝛ locatū:vt viſū ē:ꝛ nō ſit vbi vt vulg^9 reputat.
3^o ꝙ oīs mot^9 eſt ad rē abſolutā p ſe ꝛ p̄.his eni trib^9 cō-
ceſſis rō Auer.nullā patit̄ iſtātiā:ꝛ ſic ē ſimp^r dem̄ratiua.
ſūt vō hec tria exercitat̄ q̄ſi p ſe nota.nō eni in nāli perē
da ē certitudo dem̄ratiōis:queād^m i mathe^ca.dem̄rones
eni nāles ſ3 plu^m ſūt ex ſuppōnib^9 famoſis:dem̄rones āt
relinquant̄ foꝛtioꝛib^9:vt Ar.ingt:hec pauca ſunt q̄ colli-
gere potui q̄ ſi nō v̄a ſint dabūt vob occaſionē inquirēdi
Scḋa qō vez in h. ¶ Supeſt mō dicē de z^a qōne ad quā Aui.in-
Poſitio gt i eodē tra^u.9.c.eodē.3.opinās ꝙ corp^9 celeſte mouet ſe
Auicen. p volūtatē ꝛ cognē:ꝛ qꝛ vo^tm ſeu appetit^9 ſegt̄ cōpᵉhē-

ſionē:ſic̄ vmbra corp^9:vt Auer.ingt in.12.meta.cō.39.iō
opinat^9 ē ipē i celo eē cōphēſionē imaginatiuā:q̄ ſcīatio
eſt iterioꝛ:ꝛ vo^tē pticularē q̄ vult motū particularē:ꝛ ſic
extimat in coꝛpe celeſti de v̄tutib^9 aīe eē imaginatiuam
ſeu phātaſiā vo^tem illi correſpōdētē:ampli^9 itē^m abſtractus
ꝛ volūtatē illi correſpōdētē:ēt vt p3 ab eo:ꝛ ſic voluit celuz
eē aīal v̄e pp ſēſuz phātaſie cōpo^m ex mā et foꝛā:ſic aīal
h eternū:tñ a motoꝛe ſepato:ꝛ tu vide eū p to^m illū locū.
¶ Mouit aūt Aui.vt ibidē d^r:qꝛ oīs effcūs nou^9 ab agē-
te p cognē ꝓcedēs eget cā noua:q̄ ꝯtinue inouet̄ i ſua co
gnitione:ſed declauit ipſe motū celi eē effectū nouū.iō a
volūtate noua pp cognē inouatā ꝓcedet:ꝛ hꝫ nō eſt niſi
imaginatio.Ampli^9 oīs opō pticularis ꝓcedēs ab agēte
p cognē fit a v̄tute ſenſitiua:itellc̄s eni vñiuz eſt:ſed mot^9
eſt opō pticularis ꝓcedēs ab itellīa cognoſcēte.ḡ ꝛ ab ipſi^9
imagi^ue trāſmutabili ꝓcedet.aīa ḡ celi eſt aīa imaginati
ua hñs ſenſū phātaſie ꝛ deſideriū nō ꝯcupiſcētie ꝛ ire:ſ3
boni ſimp^r.vt igt. ¶ Huic opioni obycit Auer.i z^o ce.ꝯ. Cōtra po
37.igt.n.ꝛ i h errauit aui.cū putauerit ꝙ cor^9 cele^9 hñant ſitionem
phātaſiā.Arguit ꝯ h.o.hērēt eni iſtīm ſē^9.ꝛ ſi hñent iſtīz Auicēne.
ſē^9 eēt eis pp ſalutē:ꝛ ſi pp ſalutē poſſent eis accidē occa
ſiones:ꝛ pp hanc rōnē remouet pcūh Aui.ꝛ hꝫ tres ꝯñe:
vt aīs h expoſui ma^re ſūt.phātaſia eni mot^9 fact^9 a ſenſu
ſm actū eſt:vt Ar.ingt in lib^o de aīa.ḡ ſi celū hēt phan
taſiā.tūc hēt ſenſū eternū:ꝛ nūs ſenſuū extremoꝝ ē ſm
nūerū oꝛganoꝝ.ḡ hēt oꝛgana pla vl vnū.ꝛ ſic p3 p^a ꝯña.
z^a adhuc ꝯſtat.ſēſus eni nō dat̄ aīali niſi pp ſalutē:vt.ſ.
diſcernat nociuū ab vtili:vl p tactū:vt i aīalib^9 iperfectl
vl p alios:vt in hoīe.ḡ hꝫ ſenſus dan̄ eēnt ei pp ſalutē.tē
ſe^r viſa.ſ.ꝙ pñt accidē occaſiōes:cui eni pt accidē ſalus
ꝛ occaſio poterit accidere:ꝛ h p3 in oībus:q̄re ſi ſalus eēt
celo p p ſe^m.ḡ ꝛ occaſio ꝛ fractura eiꝰ vl aliq̄s caſus coꝛ-
ruptiu^9 poterit ipm icurrere.Et h ē ipoſe.eſt eniz celū in
ſui nā ſempiternū:ꝛ iā dixi de h aīs h:nūc in typo repetē
bo^m ē.Hāc rōnē ꝛ Ar.tetigit in his q̄ de plātis.ingt eni.
dicim^9 ḡ ꝙ vite cocue ē ſēſus:qꝛ ſēſus fac̄ diſcretiōez iter
moꝛtē ꝛ vitā:ſ3 celū qꝛ h3 regimē nobili^9 ꝛ digni^9 nr̃o re-
gimīe elōgatū ē ab his.eſt ḡ vis rōnis Ar.celo nō pt ac-
cidere occaſio.ḡ nō h3 ſe^m.hꝫ.n.ꝯña tenet eodē:ſic ꝛ illa
Auer.Ampli^9 arg^o Ar.i 3^o de aīa.igt eni ſen^m āt nō neċe
in oīb^9 viuētib^9:n3 eni q̄ſrūcūq3 corp^9 ſimplex ꝯtigit hēe
tactū n3 ſine h po^e ē eē nullū aīal ē pñs rō:ſi oē viuēs h3
ſe^m tact^9.ḡ nō oē viuū h3 ſe^m.mō ꝯſtat.celū cū ſit coꝛpus
ſimp^r nō hēe tactū.ḡ nō h3 ſe^m.Ampli^9 z^m tāgit rōnē.d.
n3 q̄cūq3 ſi ſuſceptiū ſpēꝝ ſine mā.ē ꝛ ḡ z^a rō:oē hñs ſe^m
ſuſcipit ſpēs ſine mā:ſ3 corp^9 celeſte nō ſuſcipit ſpēs ſine
mā:vt p3 p ſe.ḡ ce^m nō h3 ſe^m.Ubi Auer.i cō.illi^9 ptis.ſ.
60.ait ꝛ iuuit coꝛpa celeſtia.illa eni qꝛ nō ſūt gñabilia:n3
coꝛruptibilia ſi hñent ſe^m.tc̄ nā ageret ocioſe:quē^m ſi iſta
mobilia gñabilia ꝛ coꝛruptibilia nō hñent ſe^m.tc̄ nā agēt
ocioſe.vlt dīe ꝙ dādo ſe^m celo nā agit ocioſe ꝛ a mouen-
do ſe^m a coꝛpib^9 gñabilib^9 nā ageret ocioſe.ibi gdē dādo
ſupflue.h vō agēdi dīminute.ḡ oīno ocioſe ageret.Am-
pli^9.diu^9 Themiſti^9 in.c.71.igt.ex his ꝯſtat aiantē nām
vtraq3 ſui ptē extrema ſine ſenſu exigere extremas ptes
nāz celi ꝛ plātas accipim^9 q̄3 q̄3 alia rōne celū alia plātis
ſēſus negari.Plāt̄ qꝛ ꝓ ignobilitate ꝛ craſſamīto nāe:ptē
hāc ꝓmererī:nec cape potuert̄ celo:qꝛ emīnētioꝛe oꝛdīe
dignatiōe q3 hēbat̄ q̄3 vt ad hāc viſuz deſcēdēt.iā i eo ſe^9
vtriq3 gñi ſupuacane^9:videbit̄ ꝙ neutꝝ paſſiōe foꝛas ac
cerſita ꝯgſtīe idigebat plāte:qꝛ ꝓxi^m vt dixi atq3 obuiā
foꝛtirēt̄.ce^m qꝛ nullo^a paſci neċe hēt.Ecce quō Themi^9
pulchra rōne ce^m ſe^u carē oñdit.Rurſus obycit et Auer.
z^o ce.cō.61.ingt.n.dem̄ratio aūt ſimp^r in hac ſcīa fūdata
eſt ſup ꝓpōnes acceptas ex ſcīa nāli ꝛ diuinali.declatū ē
eni i phicis ꝙ motoꝛ coꝛ^9 cele^m nō ē in mā.ꝛ decla^m ē in

lib. de aīa. ꝙ illud qđ est hⁱ ē itellꝰ. est ḡ demſtratio: vt dicē
oīa foīa ſepata a mā ē itellꝰ. oīs motoꝛ celi est foīa libe
rata a mā. ḡ est itellꝰ. nō ḡ ē imagiatiua: vt Aui. tradit.
Qꝫ aūt īngt voltꝫ celi eē variabilē est purus erroꝛ ⁊ ꝯdic̄
oīb⁹ pꝛīpaˡᵉˢ. vt Theophꝛaſto. Poꝛphyrio Auer. ⁊ Themi
ſtio: vt Albert⁹ īngt in ꝯᵒ de cāis: ꝑꝑ qđ Meſaalach īngt
ꝙ mot⁹ celi ē mot⁹ ſapiētis in eo ꝙ ſapiēs est: eo qꝛ ſapiē
tis ē vno⁹ agē ⁊ ſp̄ ⁊ nō ꝑ incōstantiā aliqñ agē ⁊ aliqñ nō:
vl̄ ſic q̄ȝ alr̄ agē. tali enī mō agit q ꝑ diuerſa diſponitur.

Pō Ioānis. ℂ Supest mō ſoluē motiua Aui. Ad pᵐ Ioā. īquit ꝙ lȝ
mot⁹ celi ſit nou⁹ ſʒ ptes. est tñ ſempitern⁹ ſm totū: ⁊ ſic
ad formā argˢ maioꝛ ē vā ḋ effectu nouo vtroq̄ȝ mō: cuiꝰ
nō est ī ꝓpoˢⁱᵗᵒ. ℂ Ad zᵐ rñdet ipſe in liᵒ ḋ ſuba orb. ꝙ nō
opȝ vt itellīa itellīat motū pticularē: itēdit enī vt īgt mo
tū vlēȝ ꝑ ſe: ſʒ qꝛ nō pñt ꝓduci mot⁹ pticulares niſi ino
uent. iō ꝑ accñs itendit illos pticulares. Ampli⁹ alr̄ īngt
ꝙ itellīa itellīt vlēm motū ꝑ ſe pᵒ: ſʒ ſingularē motū ꝑ li
Error Ioannis. neā reflexā. ℂ Sʒ ħ bon⁹ hō peccat in zᵇᵒ. pᵒ qꝛ mot⁹ nō
pōt inouari ſm ptes qn inouet ſʒ totū: vt dictū ē in alÿs
diſputatiōib⁹. tot⁹ enī mot⁹ nihil aliđ ē q̄ȝ oēs ſue partes.
Ampli⁹ peccat in pᵒ ſolone ad zᵐ: qm̄ tūc cognitio itellīe
eēt ꝯfuſa ⁊ in poᵃ: vt Auer. argᵗ izᵒ meta. cō. ʒi. ꝯñaȝ pbo:
qm̄ oīs cognitio rei in vlī est cogni⁹ ꝯfuſa ⁊ in poᵃ: vt dicē
cō. i4. illi⁹. iz. ⁊ in zᵒ meta. ꝯ. iʒ. Ergo cognitio itelligētia
rū eēt in poᵃ: ſicē nr̄a cogn⁹. ʒᵒ peccat in ʒᵒ. ait enī itellīaȝ
cogſcere ſingᵗᵉ ꝑ lineā reflexā. certe iſte hō debēt recom
dari. Auer. enī quē ipſe tñq̄ȝ deū tȝ in ʒᵒ de aīa. cō. 9. ⁊ io.
nūq̄ȝ ſciuit aſſignare aliū moᵐ q̄ itellꝰ cōphēdit ſingula
re niſi mediāte ſenſu. vt pȝ ibidē. Alÿ vō latini ꝑ ꝯuerſio
nē ad phātaſma: cū igit̄ celū careat ſenſu ⁊ phantaſia: vt
Pō Alberti. paulo añ ꝯcluſim⁹. iō ⁊ in hoc errauit Ioā. Iō diu⁹ Alber
tus in liᵒ ſue ſapie multo ſubtilius dixit: ⁊ plus ad mētem
Auer. ad huiꝰ argᵐ. ait enīȝ ꝙ intellꝰ actiuus est duplex.
vn⁹ qdē ꝑ accñs. al⁹ ꝑ ſe ⁊ ꝑ ei⁹ eēnᵗᵃᵐ: itellꝰ actiu⁹ ꝑ accñs
est itellꝰ nr̄ q expꝛēſſione ſit practic⁹: vt Ar. īgt in liᵒ ḋ aīa.
nō enī agit niſi ꝑ forᵐ artis acceptā vl̄ ꝯſuētaȝ. actiu⁹ ꝑ ſe
⁊ ꝑ eētiā est itellꝰ itellīaȝ. agit enī ꝑ ſuā eēnᵗᵃᵐ: vñ quē
admodū vt⁹ foꝛatiua ī ſemie agit ꝑ ſuā eēnᵗᵃᵐ ī māȝ quā
ambit ꝑ ſpūȝ ſine imaginatiōe aliq̄. ita dicim⁹ ꝙ itellīa
agit abſq̄ȝ imagiatiōe aliq̄ ī ipȝ celū motū: ⁊ ſic illa actio
ꝯſeqt̄ itellīaȝ: eo mō q̄ opatio nāl̄ ſeq̄ nāȝ: ⁊ non quō opō
nr̄a ſeq̄ ꝓhereſiȝ: vt credit Aui. ℂ Sʒ dices vl̄ itellīt mo
tū vl̄ nō. dico ꝙ itellīt motū nō eē ſe: ſʒ itelligēdo ſe: qa
itelligēdo cāȝ mot⁹ itellīt q̄dāmō motū: vñ itellīt motū:
nec ſcīa pticlarī: nec vlī: ſʒ ſcīa q̄ ē cā mot⁹. vt dixim⁹. ſ. ⁊
3ª q̄stio. ꝑ hec pȝ ſol. ad arᵐ ī pñ⁹ q̄ſtī ſcā. ℂ Circa ʒᵐ qōneȝ diu
laboraui. videt̄ enī mihi oriri difficultas ex zᵇᵒ. pᵒ ex pte
gubnātis. zᵒ ex pte corpis celeſtis. Ex pte gubnātis qdē
qm̄ oīs gubnatoꝛ q pᵒ ⁊ ꝑ ſe est ꝑꝑ ſe. ſcđario ꝑꝑ gubnata:
eo itaitu noſcit gubnata: q̄ ea gubnat. vt māiᵐ ē ꝑ ſe. mō
declarū ē deos curā nō hre de his eo mō q̄ cadūt ſub gu
bernatiōe ipſa: ⁊ iđe ſeq̄ ꝙ ſcđaria nec pmaria itētiōe aīa
celi ꝑꝑ nos moueat. Ex pte corpis vō celeſtis: qm̄ pl̄ibus
rōnib⁹ vī illa nō agē in nos: qm̄ ſi agerēt eēt vt Alg. īgt.
⁊ oēs aſtroᵐ ꝙ. ſ. agūt ꝓut ꝯiūgant in triplicitate aſpe
ctu trino: ꝓut lrāt domos vl̄ oppᵗᵉ domoꝝ: vt ſūt ī digni
tate ⁊c̄. q̄ ab aſtronomis ponūt̄. Qꝫ āt ħ mō nō agāt di
uerſa oñdit̄: qꝛ vl̄ mutāt nāꝫ ꝑꝑ mutationē loci ſitus do
m⁹ triplicitatī ⁊c̄. vl̄ nō. ſiqdē nō mutāt nāꝫ: nec ēt actio
nes mutabūt. īngt. n. Auer. ʒᵒ ce. cō. 7z. ſic. ⁊ ē regla e cau
ſie: q̄ꝝ nā ē eadē: ⁊ nō dīnt niſi ſm magis ⁊ min⁹ nō ſeqt̄
niſi nā vna diuerſa ſm magī ⁊ min⁹: ⁊ ħ pt ꝓbari demō
ſtratiue: vt iā ꝓbata ī fine ꝓxīe diſpuᵗᵒ tetigi. Si vō mu
tāt nāꝫ: vt qdā īgunt aſtrologi ħ mirabili⁹ videbit̄: ⁊ mlᵗ
to plus deteſtabile: qđ Plotin⁹ in zᵃ eneade. in ʒᵒ liᵒ. c. pᵒ.
oñdit: qm̄ in reb⁹ terrenis q̄ mutabilᵐᵃ ſūt ex ſola motuȝ
mutatiōe locoꝝ: atq̄ȝ īmēdī diuerſitate nulla ꝓſus accīt
variatio nāe: quāto min⁹ ī reb⁹ ſtabiliſſimis: q̄les ſūt res
celeſtes. Adhuc vt Auer. īgt ī ʒᵒ phīci audituˢ. cō. i4. et 8ᵒ
phy. cō. ʒ9. vna ꝓpō est ꝙ res mota in reb⁹ q̄ mouēt̄ mo
tib⁹ oppˡⁱˢ ē eadē. v. ḡ. qm̄ id qđ mo⁹ in loco idē ē cūȝ illo
qđ qeſcit. ⁊ ꝑ ħ vlt ipe ī 8ᵒ hūc moᵐ oīb⁹ alÿs eē pfectio
rē: qꝛ nō mutat rei ſubaȝ. ⁊ iō ꝯueniētiſſim⁹ eterno corpi.
Ampli⁹ ī pᵒ ce. cō. zz. ait. ⁊ ligamētū iſtius corpis cū ente
eīno nō corpeo nec̄iuȝ ē: vt ſit corp⁹ igñabile ⁊ icorrupti
bile: qđ nūq̄ȝ in ſua ſuba trāſmutat̄ niſi tm̄ in loco. ita ꝙ
ipſo trāſmutato ſp̄ in loco remanēte ſuba nō ceſſat agere
alias mutationes ꝑdictas in corpib⁹: q̄ ſūt ſub ipſo: ⁊ etiā
nō ceſſet gñare recipiētia iſta. Ecce quō celū ꝑꝑ mutatio
nē loci aſpect⁹ dignitatī: ⁊ aliaꝝ diſpōnū nō ipſi⁹ nām ⁊
ſubaȝ mutat: qđ ⁊ ipſe. 8. phy. in calce. iʒ. cō. ēt apte ꝓulit
vide. Rurſus Poꝛphyri⁹ ī qōnib⁹ ad anebonē cheremo
nis ait. icertū eē. ſi q. n. negēt coꝛ⁹ celeᵃ viuē cogunt̄ dicē
eoꝝ corpales nāˢ nō alr̄ apđ nos agē q̄ȝ eltoꝝ miſterio.
idcirco ſolas q̄litates corpeas afferēt. vltra vō minime.
ℂ Pˢ. ſic Plotin⁹ teſtat⁹ ē: mercuri⁹ q̄dā diſpōne poſitus
cū nō vī ſapie nati: ⁊ hᵃ rōnē īngt: qm̄ qđ nō fac̄ aīaȝ: nec
ali⁹ accītia ꝯſētaneū ē egiſſe. īngt tñ mercuriū: vt ſic po
ſitū nob eē ſignū ſapie nati. idicabit enī corpis tēpantiā
ad obſeq̄uȝ ſcie ordiatā. ℂ Pˢ. iſtāt ⁊ Ploniciꝝ: qm̄ corpis
celeſtī nā ē vnigenea vniformit̄ dina optīa dino numinī
q̄ȝ ꝓxīa. ḡ plāeta ī q̄cūqȝ pte fuerit nō poterit opōnē: nec
nāȝ mutare: vt alr̄ īfluat tc̄ q̄ȝ antea: ⁊ vt alr̄ maleficet tc̄
q̄ȝ pᵒ. Deide ſuba potēs agē in q̄cūqȝ pūcto fuerit ſui ſta
tus nō variat̄ ꝑ remotionē aut appꝛopiquationē ad ea in
qb⁹ agit: vt maᵐ ē ꝑ ſe: mō planeta ē potēs agē eq̄lr̄ ī q̄lȝ
pūcto terre. ḡ vbicūqȝ fuerit hēbit eq̄lē poᵗᵐ: ⁊ ſic nō va
riabit̄ nec in actione: nec ī nā. Adhᶜ ſi plāeta varie agēt
ꝓut ē ī anglo: ⁊ ꝓut declinat ab anglo: tūc eodē tpe diuer
ſa agēt: qđ abſurdū dictū cēſent Plonici. ꝯñaȝ ꝓbāt: qm̄
eodē tpe nob ē anglaris alÿs natiōib⁹ ḋclināꝰ. atqȝ eꝯ. ḡ
diuerſas eodē tpe nāˢ vl̄ actōes hēt. Itē q̄ȝto ſignū eſt
diuti⁹ ſupra nos tāto fortī⁹ ⁊ abſoluti⁹ agē dꝫ in nos: ſʒ ſi
gnū izᵐ diuti⁹ ſupra nos exiſtit q̄ȝ aſcēdēs. ſ. āglaris ptiᵘˢ.
ḡ magī ī nos aget q̄ȝ aſcēdēs ꝯ eos. Rurſus corpa celeᵃ nō
vīr mltiplicare ħ īferi⁹ niſi calorē ⁊ hūorē: ⁊ nō frigus
neqȝ ſiccū: qm̄ corpa celeſtia ſī cāe vite. mō vita ꝯſiſtit ī
calo ⁊ hūido: vt Ar. īgt ī liᵒ de morte ⁊ vita. Adhᶜ coꝛ⁹ ce
leſtia oīa ſūt vni⁹ ſpēi: vt Auer. īgt ī. z. ce. cō. 49. ḡ vl̄ oīa
frigefaciūt vl̄ nlla: qđ enī cōpetit ꝑ ſe vni īdiuiduo alic⁹
ſpēi cōpetit cuilȝ. ꝑ ſe. n. ⁊ de oī īfert. vt in poſteᵇˢ dcm̄ ē:
ħ igī ſī illa duo. ſ. ex pte itēᶜ ⁊ ex pte celeſtī cōpis. q̄ mihi
Pō arist. corpa celeᵃ agē in nob ꝯſutent. ℂ Pro altera pte ſnla ex
tat viroꝝ illuſtriū rōneſqȝ nō minores his: viroꝝ qdem
in pmis Ar. q in zᵒ pigᵐ plane īgt: ꝙ ꝑꝑ motū ſolis ī ob
liq̄ circlo fiūt gnōnes ⁊ corruptiōes ħ īferi⁹: quā ꝓpōnē
Auer. ī cō. ʒ6. illi⁹ expoſuit. vide. Ampli⁹ Auer. ibidē cō.
ʒ8ᵒ. īgt ꝙ ꝑꝑ diuerſitatē cāe agētis ī vlt̄io ſit diuerſitas
reꝝ ħ. vt diuerſitas opōnis ſolis ꝑꝑ ꝯgregationē ⁊ ſegre
gationē planetaꝝ cū eo. ℂ Pˢ. ⁊ ibidē aſſignās cāȝ finalē
gnōnis iſtoꝝ. īgt. qđ enī ī oīb⁹ īgm⁹ qđ melius ꝯſiderare
nāȝ ſp̄ meli⁹ aūt eē q̄ȝ nō eē: q̄t eē aūt mōis dicim⁹ ī alÿs
dcm̄ ē. ħ āt ī oīb⁹ īpoſe exiſtē ꝑꝑ lōge a pn⁹ diſtare. relīq̄
mō cōpleuit eē de faciēs ꝯtinuā gnōnē. ita enī maxie ꝯti
nuabit̄ eē: qꝛ ꝓxīe ē ſubē fieri ſp̄ ꝑ gnōnē. huiꝰ aūt cā. vt
dcȝ ē mltotiēs ī circuitu allatio ſola ꝯtiua. vbi Auer. ꝯ. ʒ9
ħ pulchre expōit. vide. Ampli⁹ Ar. zᵒ ce. ī illo tex. qm̄ āt
nō ē ꝫei⁹ mot⁹: aſſigᵗ cāȝ q̄re corp⁹ celeſte plīb⁹ motib⁹
mo⁹. vbi Auer. ī cō. i7 illi⁹ ptis īngt. vult ꝑſcrutari ħ de
cā finali q̄ celū hēt plēs mot⁹: ⁊ vult dare cām ex eis: que
hīc apparēt. apparet enī ꝙ ꝓpoꝛtio eoꝝ que ſūt ħ ad coꝛ
poꝛa celeſtia eſt ſicut pꝛopoꝛtio facti ad faciēs: ⁊ quia fa

crū est de opationib⁹ faciētib⁹:sicut finis icepit dare cām multitudinis eoꝝ ex factis hic. Et in fine hui⁹ capitis inquit q̄dā mō recapitulādo:nūc aūt tm̄ manifestū est ꝓꝑ quā cām plura sunt circularia corpa:q: nece gnōnē esse. vbi Auer.cō.21.illi⁹ ptis vult Ar. vsum eē circulo in demōstrādo.arguit eni motuū multitudinē ex gnōne ⁊ corruptione. h̄ ⁊ post ex mltitudine motuū arguit gnōnē et corruptionē. Adhuc Ar.12.meta.hoc idē ꝯfirmauit: vbi Auer.in cō.illi⁹ ptis.s.34.inqt.⁊ si hic fuerit due actiões ꝯrie:vt gnatio ⁊ corruptio eterne ⁊ ꝼ3 reciprocationē ops vt illō circulare qđ facit has duas actiões ꝯrias moueat duob⁹ motib⁹ oppositis aut plib⁹ in loco:sic est de septez planetis ⁊ plus:qđ appet de actōib⁹ ipsoꝝ est sol:⁊ iō antiqui vocabāt istū diꝫ vite:ecce q̄ plane Ari.⁊ Auer.illō ꝯsentiūt. Rursus Auer.ibidē cō.44.inqt.dispō in iuuamēto corpoꝝ celestiū adiuicē in creādo entia q̄ sūt hic ⁊ ꝯseruādo ea ē sic dispō regētiū bonoꝝ q iuuāt se adiuicē in regēdo bonā ciuitatē.vult dicē queād^m sūt pritij Veneti in regimine iclyte ciuitat Venetiaꝝ:vt p totū mundū ꝯstat:ecce q̄ plane illud ibi ꝯcedit. ❡ Ꝑ. Ar.in li⁹ de ꝓpetatib⁹ eltoꝝ inqt. Democrit⁹ āt ⁊ Plo fecte amboꝝ:⁊ q locuti sūt ꝼmonib⁹ vtriusq: inquint q̄ ꝑus frigus est radix:⁊ q̄ caliditas gnata est accitalis ictis sup eā.⁊ signū illi⁹ est:cū sol dclinat a nob iorbe suo dcliui ad ptē dxtrā meridiei accidit sup nos supfluū:⁊ silr lōginq̄ a Zenith capitis mot⁹ ad lat⁹ poloꝝ septētrionaliū iueniunt frigora ⁊c.⁊ Ar.in fine illi⁹ ꝼmonis cōmēdat eos.d.dico autē q̄ ipsi bn̄ putauerūt in illo ⁊c.ecce qūo cor⁹ celestia agūt in his q̄ sūt h̄. ❡ Adhuc Ar.in lib.de mūdo q ⁊ de mirabilib⁹ mūdi ēt ab alijs iscribit capl̄o 9⁹ tāta arte tātoqꝫ stilo ondit hūc mūdū iferiorē regi a supiori qđ dicē eēt supfluū.incipit eni sic.restat q̄ dōm sūmarie de cā oīum ꝯtētiua:queādmodū ⁊ de alijs:nefas eni de mūdo dicentes:q̄uis nō subtilr:sꝫ velut in figurali doctrina:ꝑtermittere pn^m mūdi. Antiqu⁹ q̄dē q̄ q̄dā ꝼmo ⁊ pān⁹ est cūctis oīb⁹ q̄ a deo oia:⁊ p deū ꝯsistāt.nulla eni nā sibi sufficit ꝑuata salute q̄ ex eo:q̄obrē ⁊ q̄dā antiquorū moti sūt ad dōm q̄ h̄ oia plena sūt dijs ⁊ reliq̄.vide vbi modū regiminis hui⁹ mūdi ad plenū replico ex supiorib⁹ latioib⁹: queādmodū sub nebula iquit ⁊ methe oris. ❡ Qz igit̄ superiora i his q̄ h̄ sūt agāt tāta dcā sint.p h̄ eni qs erit ambigu⁹ nō paꝝ.vt igit̄ vitas determinet̄.p̊ ops vidē quot sūt illa q̄ h̄ fiūt.2⁹ q̄t modis corp⁹ celeste ꝯcurrit ad hec: ⁊ qs modus agēdi ē su⁹ circa nos.3⁹ videbit̄ q̄ spe gubnatiōis motores gubnēt nos:⁊ qūo se hēant i actu gubnādi. ❡ Quib⁹ hitis iā sciet̄ mod⁹ qūo corpa celestia scđario itētiōe moueāt ꝓꝑ nos:⁊ soluet̄ obta q̄ i opp^m fiūt. ❡ Qñtū ad p̊^m illa q̄ h̄ fiūt ptī ptinē ad ptē spūalē ⁊ ad ptē corporeā.hō eni cū nex⁹ sit celestiū ⁊ corruptibiliū:vt Isaac iqt.duplicē decebat ipꝫ hēe nāꝫ.s.spiritalē q̄ cū supis cōicet:⁊ corpeā q̄ cū his q̄ h̄ st̄ eēt ꝯueniat:⁊ loq̄r de hoīe q̄m vt Plo ait.hō ē q̄dāmō oia.in co.n.st oēs res mūdi.ē.n. pu⁹ mūd⁹.ea igit̄ q̄ hoi accidūt q̄tū ad ptez corpeā sunt trāsmutatio in suba:⁊ trāsmu⁹ i accñte. In suba q̄dē gnō ⁊ corruptio:i accñte aug^{to} ⁊ dimi^o altera⁹ ⁊ mot⁹ localis:h̄ eni sūt trāsmu^{ois} spēs vt ꝯstat:q̄ ptīt hoi ⁊ corpeis rebus accidere. Ea v̊o q̄ accidūt ei q̄tū ad ptē spūalē sūt aug^{to} in scia:decremētū i ea:ꝓpbia credulitas alic⁹ noue legis: prudētia ⁊ oēs opōnes aie:q̄s enūerat Ari.in li⁹ de aia:⁊ in ethicis.hꝫ eni trāsmu^{tes} soli hoi ꝓpe sūt.vt Ar.inqt.

Questio, hec igit̄ sūt q̄ homini accidē ptīt:⁊ oīb⁹ reb⁹ q̄ sub astris ꝯtinent̄. ❡ Supest nūc vidē quot nā mōis celū ꝯcurrit ad ea q̄ enūerata sūt:⁊ q: vitas nō iuenit̄ nisi p opposita: ⁊ in lōgo tpe:ita iducē opiones pīuꝫ reputaui bonū eē in qb⁹ si q̄ bona reperiā reputabim⁹ ea in lucrū.si q̄ v̊o icōsona largitati coꝝ adhuc q̄re sūt referēde:vt vlteri⁹ vitatē inuestigemus coꝝ dicta accusantes.possum⁹ q̄ vl suspicari cor⁹ cele⁹ nulla i his q̄ hic sūt agē vl ea agē. Sigdē nulla agere suspicamur opio erit legis machometi.iquit eni corpa celestia eē facta ad vniuersi dcorē.nō ad entiū creationē vl ꝯfuatōez:ꝓꝑ qđ Rabbi Moyses dixit deū ime^{te} oia agē:⁊ in nullis reb⁹ eē vtutes nāles: ⁊ h̄ narrat Auer.de sua lege 12⁹ meta.cō.18.iqt.⁊ cū loquētes nr̄e legis opinabāt̄ q̄ agēs agit creādo formā ex nihilo:⁊ nullū hꝫ agēs viderūt hic dixerūt vnū agens oia entia sine medio.⁊ q̄ actio illi⁹ agētis trāsit i vno istāti in actiōes ꝯrias ⁊ ꝯueniētes ⁊ ifinitas.ita q̄ negāt ignē cōburere et aquā hūectare:⁊ dicūt oia ista idigē creatiōe:adeo q̄ dicūt q̄ hō nō mouet lapidē expellēdo sꝫ illō agens creat motū:⁊ negauerūt ꝓꝑ h̄ po^{as} eē sup.in rebus:⁊ sic pꝫ hec. Pō albumasaris.
❡ Sꝫ q̄^m hec lex sit ꝯ nāꝫ ⁊ rōnalē vitatē:tu inspicias.arguit eni Albumasar ꝯ hāc:⁊ cōponit rōnez sic.oia corpa nālia q̄ motu locali ⁊ p se mouent̄ sūt agētia aliqd ex̄ se vt exēplo ondit:vide. Sꝫ declaratū est oia corpa celestia moueri p se ⁊ motu locali:q̄re ⁊ ipsa agere ex̄ se non erit dubiū:⁊ ꝯ h̄ faciūt oia iducta in ꝑcedenti ꝼmone. Si v̊o corpa celestia agē ex̄ se ⁊ i hūc mūdū ꝯsentiam⁹. Adhuc ptīti sūt pr̄es antiq.q̄dā eni eoꝝ sūt q cuilibet effectui h̄ iferi⁹ ꝓp^m sidus p se ad ei⁹ creationē i celo iponūt sufficiēs ad icremētū illi⁹:⁊ h̄ opio Hermetis Enoch mercurij ⁊ plimoꝝ idoꝝ fuit.adeo q̄ astro^{rū}.48.imagines in celo situāt stellato: vt q̄lꝫ suā rē pcreet ⁊ curet.iuxta illō Ar. paulo an̄ allegatū.q̄dā antiquoꝝ senserūt h⁹ oia plena eē dijs:⁊ isti sūt q tāta corpib⁹ celestib⁹ iponūt po^{as} q̄ oia ex illis eē conati sunt ꝯfiteri:vn̄ ⁊ Homer⁹ ab Empedocle accipiēs iqt itellm ⁊ vo^{tes} ad pn̄s augeri:ꝓꝑ qđ inqt talis itells ē i terris hoīb⁹:q̄lē dducit p̄i i die viroꝝ deorūqꝫ. Et hui⁹ ēt opionis Orpheus oia plena dijs i carmib⁹ suis dogmatizās fuit visus eē.dicebat eni deos vtutes diuinas in reb⁹ diffusas eē:q̄s deos Ari.de mūdo exponēs iquit. sūmū habitaculū deoꝝ nūcupatū ē celū:plenū aūt ex his corpoꝝ diuorū q̄ stellas ꝯsueuim⁹ dicē. Post hos Alexā. Aphrodise⁹ q Democritū ⁊ Leucippū secut⁹ est inqt.hūc mūdū nō depēdere ab illo nisi q̄^m ad ordinate regulariterqꝫ agere.vn̄ q: hic iferi⁹ est ꝯrietas sufficiēs ad gnōnē. Ampli⁹ subꝫ potēs recipe mot⁹.iō ⁊ hec nō depēderet nec in alt^{one}:nec in gnōne:nec in aug^{to} ab illis inqt. Vexꝫ hꝫ mot⁹ ordinati nō eēnt ꝼm quādā reciprocationē:vt.s. nūc ex calidis gnant̄ frida:nūc eꝯ. Sꝫ ꝯtigeret sic Heraclitus posuit:q̄ qn̄qꝫ oia fierēt ignis.nā ordiatio reciproce ꝯuersiōis iuicē ē p vtutē celi.ait tn̄ saluādo dictū Ar. in 7⁹ ⁊ 8⁹ phy.hꝫ corpa h̄ depēdere in motu locali tm̄ ab illis.h̄ aūt expi⁹ cū docuit de magnete.mouet eni localr ꝑut vtus ē celi.imo vt dicūt lapidarij si magnes fig⁹ redderet̄ rotūde:⁊ sup duos locaret̄ polos eēt sine dubio mota localr motu celi ꝓprio:⁊ h̄ q: oē qđ localr mo^r:mo^r p vtutē p̊^l moti qđ est celeste corp⁹. Et cū oia hec sint dcā ex his accipim⁹ q̄ corpa celestia agāt in his inferiorib⁹ sine dubio ꝼm oēs modos mot⁹.s.itent^{te} ⁊ phicos:ꝼm phicos q̄dē q̄m ꝼꝫ gnōnē ⁊ corruptionē.āpli⁹ ꝼꝫ alterationē.adhuc ꝼm augmētū ⁊ decremētū. Rursus ꝼꝫ loci mutatōez.ꝼꝫ itent^{te} v̊o:q: hoīb⁹ fecē isinuāt̄ ꝓphie religiōes mores declarati in libris moralib⁹ vitia ⁊ vir oēs act⁹ q in nob inueniūt̄:vt astrologi dicūt.hec lꝫ ꝓbata sint rursus ea cōfirmās ondo p̊ q̄ agāt in hoꝝ gnōne ⁊ corruptiōe:q: appet in elntis ⁊ mixtis:q̄m accedēte sole ⁊ alijs stellis calis ad zenith alic⁹ regiōis elta supiora:vt ignis ⁊ aer augēt̄:⁊ inferiora.s.terra ⁊ aq̄ minuūt̄:⁊ in supiora ꝯuertūt̄ ⁊ eꝯ recedēte. Ampli⁹ i mixtis.⁊ p̊i isiatis aq̄ūt.n.alchimiste:vt Alb.⁊ Aui.q̄lꝫ planetā hēe vnā spēz metalli.sic sol hēt auꝝ m̄ltiplicat̄:lūa argē^m:mercuri⁹ argē^m viuū:mars ferrū.iuppit̄ stānū:saturn⁹ āt plū^m:⁊ ide hꝫ metalla noīa sor

eleã sũt planetaꝝ: vt inquunt. Hoc etiã appet in aialis ꝛ in
plãtis. quãtũ eni accessus ꝛ recessus solis necãus sit gnõ
ni plãtaꝝ agricole testes tibi erũt. ¶ Pñ. in gnõne aialiũ
sole eni itrãte pͥᵐ pũctũ arietis: tũc aues nidos icipiũt co/
lere: iter se aues suaues cant⁹ ad amorẽ icitãtes canere: vt
Plo ingt de philomena. reciproca basia qũqꝫ iterponere
tãdẽ ad amoris actuꝫ: vt ide pcreent pulli occurrunt: et
ꝗ̃ mirabilis sit nãe ordo ex hꝭ aialib⁹ felicib⁹ cape gſpiã
Pô me/dicorum. pôt. ¶ Adhuc empica testat̃ auctas medicoꝝ g nouem
menses lariõis fet⁹ in vtero mr̃is plãetis sicribẽtes oiũt
natũ i 8ᵘᵒ mẽse viuere nõ posse: q: sub planeta mortificã
te orit̃. Et ꝙ h̃ sint ita oia auctãte magnoꝝ ꝯfirmo: quẽ
admodũ fuerũt Magot grecus: ꝛ Herma babylonicus: ꝛ
Hermes egypti⁹: Ptole⁹ sapiẽs: Heber hispalẽsis ꝛ Thẽ
bitã ꝑ caput fuit Zoroaster g cũ nat⁹ fuisset cerebrũ ita
palpitasse aiũt ꝙ manũ ipositã repelleret: quẽadmoduꝫ
Plini⁹ testat⁹ ẽ. Hꝭ.n. viri alchimiã pficiẽtes to⁹ gñs artĩ
ad corpa celestia reducũt. erat eni pͥnͣ apð eos: oia q̃cũqꝫ
fiũt: gñantur qꝫ o nã vel arte moueri a vtutib⁹ cele^{bꝰ} p̊ ꝛ
p se. ꝛ h̃ de nã nõ dubitat̃. in arte q̃qꝫ ꝯstare ẽt dicũt: eo
ꝙ aliqd mõ: ꝛ nõ aĩ icitat eoꝝ hoĩs ad faciẽdũ: ꝛ h̃ eẽ nõ
Pô pla/tonis. pôt nisi vtus celestis: vt inquunt illos premoueret. ¶ Pñ.
Plo in timeo ingt. vitã nobis corpeã a stellis ifundi. Oz
aũt corpa celestia agãt: ꝛ i his trãsmutationẽ i accñtib⁹. s.
mot⁹ spũales ꝛ corpales manifestabit̃. ꝛ p̊ de spũali mu/
tatiõe expiẽtia docet. igt eni Plotin⁹ in 2ᵒ q̃rte eneadis.
ꝙ statue facte ab artificib⁹ loquẽtes nõ loquũt̃: eo q: aie
loquãt̃ i eis: nec q: sidera loquãt̃: sꝫ demões a sidere du
cti sub cui⁹ dñio celebrata fuit ars vl opatio. Ampli⁹ quẽ
admodũ Haly testat⁹ ẽ de puero filio regis q̃ die nat⁹ est
locutus nõ dic ꝯiũctionẽ 4ᵒʳ planetaꝝ i ei⁹ horoscopo cõ/
currẽtiũ pualuisse h̃ ãnec ẽ ꝯsonũ ei⁹ aiaꝫ ea formauisse:
vaticiniũqꝫ fecisse d pñni regni calamitate: paulopost eue/
niẽte: sꝫ demonẽ pori⁹ fuisse locutũ: demonẽ dicõ mercu/
rialẽ: qꝛ̃ in 8ᵘᵒ gradu libre horoscopo g termin⁹ est mer/
curij: mercuri⁹ cũ venere ioue ꝛ marte dĩ fuisse cõiunct⁹.
Nota. ¶ Rursus dicit Albumasor in sadan: ꝙ grecoꝝ reges cũ
op⁹ aliqð pficere curabãt: deo qdẽ oiõnẽ porrigere ꝯsue/
uerũt capite draconis exñte in medio celi: ꝛ cuꝫ ioue vel
alio aliq̃ amicabili aspectu ꝯiũcto: tũc eni exaudiebant̃.
Ad idẽ Plo i republica ait sub fatalib⁹ nec̃itat̃ dee filia/
rũqꝫ ei⁹ pcaꝝ reuolutionib⁹ aias in corpa pficisci. vide.
¶ Pñ. astronomi dogmatiçãt capite arietis signiferi sub
ei⁹ cõpari capite imobilis çodiaci situato: et vĩr çodiaco
suborrogonalr̃ ente çodiaco: qð si qdẽ fcñ ꝫ Ptolomei
radicẽ p ampli⁹ circa. 1500. ãno sui motus idicat eoꝝ leõis
peacti: tũc nãqꝫ vtute vnita ex directa cõnexiõe sparũ in
hec iferiora diffusa. Maxie ac q̃si p. 500. annos añ ꝛ post
mũdũ ꝯflorere vtute ꝛ sapia: tũc qdẽ eni reges imperato
resqꝫ fuere celeberrimi. vt Alex. dari⁹: Juli⁹ cesar. ꝛ relig
tũc etiã romanoꝝ monarchia: stoicoꝝ adaucta schola pe
ripateticoꝝ fũdata secta Ar. auctore. Tũc Hal. i medici/
na. Ptolome⁹ in astroꝝ sapia. Cicero in rhetorica clarue
re. ¶ Ampli⁹ pmulgabant̃ secte bestiali appetitu funda/
te vt machometanoꝝ ꝛ alie multe. ꝙ si accidat capita si/
gnoꝝ 4ᵒʳ cardinaliũ: ꝛ oĩno çodiacos icipiẽtia abiuicem
secedere oia cõrio puerti icipiẽt: sic pꝫ nr̃is tpib⁹ in qbus
paucos. Imo nullos video phos: ꝛ illi pauci cõprimant̃:
ita ꝙ desperati phiaꝫ puifaciunt iterim ꝙ eã tãq̃ destru/
ctionẽ aie ꝛ corpis reputãt: eo q: appetitus inãles phi se/
quũt̃ hodie pp dispõnẽ tpis hui⁹: ꝛ iõ nunc phos oẽs vi/
ciosos reputãt vulgares: cui⁹ ꝯriũ legim⁹ fuisse tpe illo.
quẽadmodũ Ari. narrat in lib⁹ de pomo. manutenebant
eni leges diuinas ꝯstõnes nãles ꝛ ordines ꝯgruos ꝛ bre/
uiter oẽs opiones qb⁹ ducebant̃ i pfectionẽ aie ꝛ corpis:
tal⁹ op⁹ video tpe meo. 1497. ꝛ vtinaꝫ tpe illo fata mea
ita tulissent vt me viuẽtẽ tũc pstassent. Hñt hui⁹ tpis pau
ci ſt pter nr̃os pclaros Venetos g iustitiã: tẽpantiã: fidẽ:
vtutũ oĩuꝫ glia ꝯfuẽt: q̃s de⁹ tãq̃ imagines ãtiq̃ꝝ dñoꝝ
ꝯfuat: vt ne nã obliuioni tradat eos: qꝛ̃ occurrit illos re/ Laus et hdicetio circa Venetos.
formare. ꝙ itaqꝫ corpa celestia i his q̃ h̃ sũt spũales mu/
tatiões nouasqꝫ trãsmu^{tões} agãt mãi^{m} ex his ẽ. Oz vo i his
q̃ sũt h̃ ãpli⁹ agãt corpeas trãsmu^{tões} pbare non expedit:
qꝛ̃ oẽs libri pleni sũt: ꝛ sic sit de his dcm̃ itãtũ. ¶ Sꝫ q: Corpa celestia agũt est duplr̃.
nõdũ mãi^{me} ẽ mod⁹ agẽdi eoꝝ i nob. Jõ ampli⁹ circa mo
dũ agẽdi isistã. possum⁹ g̃ itelligẽ eo agẽ duplr̃. vno⁹ tãq̃
cãs p̊^{as} remotas pͥn^{les}. ita ꝙ illa sint pͥn^{les} cãe oĩum q̃ hic
fiũt: ꝛ agẽtia h̃ sint cãe istrũales. 2ᵒ tãq̃ cãs pxias ꝛ ime/
diatas. 2ᵒ sigdẽ mõ adhuc 3ᵉ. vĩr: pticulariter: ꝛ mõ me⁹
inquunt astro^{ni} vt declabit̃. Sigdeꝫ p̊^{mo} sic corpa celestia
ꝯnexa ꝯstituũt nãꝫ vlẽꝫ q̃ ẽ tãq̃ cã p̊ᵃ ꝛ vlis oĩuꝫ effectuũ
q h̃ fiũt ꝛ agẽtis hic sũt cãe pprie ꝛ istrũales. imaginãdũ. n.
ex gñabilib⁹ agẽtib⁹ h̃ ꝛ corpib⁹ celestib⁹ fieri vnũ agẽs:
hñs gradus ordiatos: qꝛ̃ hec agẽtia i agẽdo depẽdẽt ab
illis: quẽadmoᵐ in cẽndo. Hoc Ar. 2ᵒ phi^{co} testat⁹ ẽ: vbi
corpa celestia eẽ velut ars. h̃ aũt q̃ h̃ sũt tãq̃ instrã artis.
Qð ẽt rõnib⁹ pbat̃ Auer. 8ᵒ phy. cõ. 46. ꝛ. 47. q̃ꝝ p̊ᵐ su/
mit̃ ibi: qꝛ̃ inenit̃ aliq̃ nã plificata in mltis fm vniuocã
rõnẽ vl analogiã: opꝫ vt eã i aliqð p̊ tale reducam⁹ qð sit
tale p se ꝛ cã oĩuꝫ alioꝝ q̃re sint talia. mõ in ppoᵗᵒ iueni/
mus oia agere h̃ ꝛ poᵗᵃ agẽdi eẽ i oĩb⁹ his q̃ h̃ sunt. g̃ opꝫ
dare vnũ p tale qð sit tãq̃ regula ꝛ mẽsura oĩuꝫ alioꝝ: et
h̃ nõ pôt eẽ nisi corp⁹ pͥᵐ imortale ꝛ diuinũ. s. celũ q̃re ꝛc.
¶ 2ᵒ rõ eẽ pôt ex dctis Auer. corpa celestia agũt in his: ꝛ
agẽtia h̃ vl eq̃ p̊: ꝛ h̃ nõ. tũc eni vn⁹ effect⁹ a duab⁹ causis
eq̃ p̊ totalib⁹ pẽderet. si nõ eq̃ p̊: vl igit̃ agẽtia h̃ p p̊us q̃
illa: ꝛ h̃ extnẽũ existit nãe vel illa p̊us: ꝛ h̃ volo. pꝫ g̃ cãm
Obiectio vlẽꝫ corpib⁹ celestib⁹ eẽ decẽter iscriptã. ¶ Sꝫ dices. oẽ
agẽs pͥᵐ ꝛ pͥn^{le} ꝯiũgit̃ suo instrõ: vt pꝫ de manu ꝛ secari ꝛ
mltis alijs: sꝫ corp⁹ cele^{e} nõ ẽ ꝯiũctũ nob: vt sẽsu pꝫ expsse.
Solutio. ¶ Dõꝫ ꝙ istrꝫ ẽ mltipͥ: in ppoᵗᵒ 2ᵉ. vno⁹ ꝙ nõ mouet̃ p
se nisi p istrũctũ ab agẽte p̊: vt pꝫ i lapide moto a baculo q
nõ mouet nisi pp manũ q̃ in baculo isluit: ꝛ sic verꝫ est
oẽ istrm̃ eẽ pͥnˡⁱ agẽti ꝯiũctũ. 2ᵒ pôt capi p 2ᵒ cã: q̃ dĩ in/
strm̃ pur nõ agit vtute ppa: sꝫ vtute p̊: ꝛ sic hꝭ sũt instrã
p̊moꝝ corpoꝝ: ꝛ sic nõ opꝫ ꝙ sint ꝯiũcta fm locũ: sed fm
actũ vtutũ vt oẽs dicũt sapiẽtes: ꝛ sic pꝫ p̊m⁹. si aũt dica/
mus corpa celestia agere 2ᵒ. s. ime^{te} ꝛ vĩr adhuc ꝫ p̊ti^{cu}
illð ꝯcedẽdũ puto mediãte lumie ꝛ motu. vt Ar. 2ᵒ celi. ꝛ
quit. ꝛ Auer. ibidẽ cõ. 42. hec eni duo sũt gñalia istrã cor
pib⁹ cele^{tib} ad agẽdũ h̃ iferi⁹: nõ tãtũ q̃tũ ad trãsmu^{tões}
in suba: vt pꝫ ad se^{m}: sꝫ q̃tũ ad trãsmu^{tõꝫ} i accñtib⁹. s. mo
tu locali alt̃a^{tõe} aug^{tõe} ꝛ alijs: vt sẽsus diuulgat. ¶ Ampli⁹
si dicim⁹ corpa celestia agẽ i his iferiob⁹ ime^{te} ꝛ mõ pti/
culari. s. vnicuiqꝫ ppo ꝫ p̊ti^{cu} est valde du^{m}. nõ eni iueni
apð Ar. corpa celestia agẽ i his ime^{te} nisi motu ꝛ lumie:
ꝛ nullibi ineni istũ modũ agẽdi astronomoꝝ. maxie eni
in lib⁹ celi ipm tradẽ debuisset. vbi oia accñtia ppa celo
rũ tractat. atñi si dcã Ar. i lib⁹ de bõa fortũa ispiciemus
Nota. adhuc poterim⁹ ꝯfiteri hꝭ modũ agẽdi i nob. ¶ Debes
g̃ scire ꝙ duo sũt mõi dõi ad h̃ satis optimi. p̊^{mo} ẽ imagi/
nãdo ꝙ quẽadᵐ calor igni iherẽs ꝛ ẽ calor ꝛ ẽ igne⁹. sic ꝛ
pꝫ me⁹ i hora gnõnis ꝛ trãsmu^{tõis} spmat: ꝛ ẽ hõ ꝛ ẽ stella/
rũ ꝛ corpoꝝ celestiũ istꝫ sub tali ꝯstellatione vl dispõne
existiũ: ꝛ quẽadᵐ calor iq̃^{m} calor nõ gñat nisi p se calorẽ:
sic ꝛ hõ iq̃^{m} hõ nõ nisi hoieꝫ gñat. ãpli⁹ sic calor vt igne⁹
gñat ignẽ: sic ꝛ pꝫ me⁹ hõ exñs iq̃^{m} istꝫ celoꝝ sic dispo/
sitoꝝ q̃dã mihi nãles po^{tas} agg̃nat. v. g. po^{tã} nãlẽ gladiã/
di felicidit: sic o alias potẽtias nãlib⁹ o 2ᵒ spe q̃li^{te}. ãpli⁹
agg̃nabit mihi po^{tã} nãlẽ q̃ moueõ a dispõe mei ascẽdẽti:
sic ꝙ quẽ^{m} dñs mee vite existet dispõe varia disposit⁹: sic
ꝛ ego allect⁹ ab eo iseq̃: ei⁹ dispõnẽ: nũc qdẽ hylarẽ: nũc vo

tristē:nūc studiosaʒ:nūc peccatū.huiꝰ exēpluʒ ꝓlo posuit
ꝙ quēadmodū porrigēs lactucā anseri eaʒ moꝰ:allicitq̧
ꝑ exteriorē sensuʒ:qm̄ ꝓꝓetas nālis fuit cōgenita anseri
moueri a lactuca:sic dispō nālis fuit mihi a pie in ṽtute
astroꝝ data vt disponat ſm astroꝝ diñantiū mihi dispō/
nē:ꝛ hō nāles poꝰ Ar.in illo liº ipetus appellat nāles:vt
Dubitaº ibidē pʒ.¶ Sed ambiges nō parū qd̄nā est hō nālis ipe
Dubitaº tus.an.s.accn̄s aie:an accn̄s corporis. ¶ 2º ambiges:qm̄
astronomi cōsiderāt exitus nati ab vtero:ꝛ nō tm̄ horaʒ
Dubitaº cōceptiōis.ḡ nō est ṽtute pris hō nālis poº. ¶ 3º dubita/
bis an dño vite sortis existēte bono vel malo.ad h̄ vt be
ne vel male agat ille planeta specialr̄ nūc nouiter influit
Dubitaº sibi q̄litatē aliquā:an illa ꝯgenita sufficit. ¶ 4º dices ꝙ
tūc corpa celestia vlī mō ꝯcurrerēt:ꝛ sic nō differret hic
Solō ad modus agēdi a p̄:qō nō est ita. ¶ Dōm igr̄ ad p̄maʒ ꝙ
primam, quēadmodū ingt Ar.oīa accn̄tia phīca sūt cōia aie ꝛ cor
pori:quēadmodū in p̄ de aia diñsuʒ est.veꝝ aliq̄ isunt aie
pp̄ corpꝰ:aliq̄ eʒ.sic in ꝓpoº hō accn̄tia.ꝛ si sint cōia aie
ꝛ corpi:aie isūt pp̄ corpꝰ:qm̄ icipiūt ab ipo corpe:ꝛ termi
nant in aiaʒ:quēadmodū somnꝰ ꝛ vigilia:vt Auer.dicit.
Ad 2ᵐ ¶ Ad scd̄aʒ debes scire multū in h̄ ꝙ in gn̄e aialis.v.g.
hois 3ª ꝯsidero tpa.s.horā piectiois spermatis:horā for
mationis eiꝰ:ꝛ tps regiminis sue vite.imaginor igr̄ tūc
pieʒ istr̄m astroꝝ sic dispositoꝝ gn̄are vel dari ṽtuti gi
gnitiue dispōnē qndā vt agat actione vnigenita dispōni
astroꝝ tpe piectiōis:tūc eni semie piecto ṽtus formati
ua est istr̄ʒ 2ᵒʳ.s.hois ꝛ corpoꝝ celestiū sic dispositoꝝ:vt
istr̄m hois hoieʒ gn̄at:vt istrʒ astroꝝ sic dispositoꝝ hora
forᵒⁿⁱˢ gn̄at accn̄tia ꝯsilia astroꝝ dispōni. Hora q̄ʒ exitus
ṽtus formatiua q̄ p̄ erat formatiua ꝯuertit̄ in regitiuam
corpis:qm̄ ampliꝰ fetꝰ nō viuit vita mr̄is:ꝛ sic iterū pōt
ꝯsiderari duplr̄.vnoº iquātū est istr̄m hois:ꝛ sic hʒ ꝯſua
re ꝛ regere hoieʒ iquātū hō est.alioº vt instr̄m astroꝝ sic
dispositoꝝ in tpe exitꝰ:ꝛ sic hʒ mouē nauiʒ ſm dispōneʒ
sui dñi:ꝛ oia ista tria tpa ꝯsiderare solēt astronomi: ma
xime tm̄ tps exitus:qm̄ tūc ṽtus icipit regere corpꝰ:ꝛ q̄dā
mō agere in ṽtute astroꝝ tūc sic ordinatoꝝ:vt dictū est.
Ad 3ᵐ. ¶ Ad 3ᵐ mihi vr̄ eē dōʒ ꝙ quēadᵐ hō cōplonis choleri
ce mouet̄ ad irā pp̄ tria:tāq̄ pp̄ cām.ꝯ pp̄ appetitū vidi
cte:tāq̄ pp̄ finē.2º pp̄ accēsionē sanguis circa corpꝰ:ꝛ ma
xime circa cor.ꝛ 3º pp̄ cōplonē cholericā sic aptā ad facili
accēdi.sic ꝛ hō q sub dño nascit̄ mercurio hʒ tria vn̄ mo
uet̄ ad dispōnē illā.s.ṽtutē regitiuā corpis:que est tanq̄
agēs imediatū.2º ipetū ꝯgenitū tāq̄ māʒ p quā natꝰ est
icurrē alterationē siliʒ dispōni astri:eo mō q̄ cholericꝰ p
cōplonē cholericā natꝰ erat icurrere i irā.Et 3º hʒ mercu
riū dn̄ʒ sue vite a q̄ mouet̄ tāq̄ ferrū a magnete:vl̄ agēs
a fine.dīc tm̄ qm̄ magnes mouet̄ pp̄ ipressionē q̄litatī oc
cultē:vt Auer.ingt in.io.cō.7ⁱ phy.in nato autē nō moue
tur ab astro:sʒ quēadmodū graue se moꝰ deorsuʒ p formaʒ
subalē:ꝛ p q̄litates tāq̄ p istr̄a nullo ei impēsso a loco:sic
natꝰ sub mercurio moꝰ se p formā subalē tanq̄ ab agēte
p se:a q̄litatibꝰ tāq̄ ab istr̄is:ꝛ a planeta tāq̄ a loco fine
siue pfectiōe:ꝛ in h̄ pʒ dr̄ia brutoꝝ ab hoibꝰ.bruta nāq̧
ab ipressionibꝰ celestibꝰ mutant̄ aliqd recipiēdo qō istin
ctū nāe appellat Ari.2º phy.sic̄ de gallo pʒ q i singula ho
ra nocti horā p̄dicat rustico:ꝓpterea qꝛ sētit motū astro
rū a q̄litatibꝰ ei nouiter ipressis ſʒ diuersaʒ horā.Adhuc
pʒ de asino q tpe future pluuie aures quatit sepe sepiꝰ pp̄
ipressionē pluuialē quā sentit:ꝛ sic de aliis mltis. Hoies
aūt ꝛ si hm̄ ipressiōes fiāt eis nō mouent̄:qm̄ illas nō sen
tiūt pp̄ occupationē in altiori ope:vt Ar.est sala i libro
de bona fortuna:attn̄ vbi fiāt fortissime cōiunctiōes:ma
xime isluētes etiā hoies sentirēt:ꝛ sum locutꝰ hic de pti
cularibꝰ hoibꝰ:secus est de dispōnibꝰ celoꝝ vlibꝰ. ¶ Ad
Ad 4ᵐ quartū dōm corpa celestia duplr̄ ꝯcurrere ad eē.s.verū

absolute:ꝛ ad eē cū talibꝰ accn̄tibꝰ.p̄mo mō hn̄t rōnē cāe
vlis:vt dictū est.scd̄o mō rōnē cāe ꝓxime:put est cā mu
tatiōis rei pticulariter ꝛ signate vt nūc verificaui. Et sic
pʒ iste excellētissimus modus dicēdi.De scd̄o mō dicēdi
pleni sūt libri astronomoꝝ.ꝛ iō cuʒ in eo nihil noui dōm
iueni:sʒ potiꝰ reprobādi aliqd diligēs lector ex se libros
astronomoꝝ reuoluēs ꝯsiderabit.h̄ qdē modus mihi pe
ripateticus visus est.ꝛ si dicta Ari.saluare vis:nō video
alr̄ eē dōm:qō vō dicebat̄ Ar.nūq̄ dixisse de isto modo
agēdi:pʒ eē falsuʒ.dixit eni i libº de bona fortuna.nō eni
dicebat dicē in libro de celo:qm̄ ibi ꝓpa accn̄tia celi vlia
tractat ꝛ nō pticularia ſʒ pticulares astroꝝ dispōnes.vt
pʒ.iō tm̄ vlem modū agēdi tradidit.verū autē sit aliqs
modus medius agēdi in corpibꝰ celestibꝰ.erga nos diffi
le est multū:ꝛ in h̄ nō paꝝ laborauit:astronomi q̄s Aui.ꝛ Solō Aui. ꝛ Albert
Albertꝰ sequūt̄.opinati sūt planetas differre cōplone.q̄/
dā eni planetaꝝ siccus ꝛ frigidus existit vt saturnꝰ: qdā Planete diuc com
calidus ꝛ hūidus:vt iuppiter:ꝛ sic de aliis suo mō dicat̄. plexionis
Imaginet̄ igit̄.ꝙ quēadmodū mēbra hois diuersas hn̄t
cōplones:vt cerebrū humidū ꝛ frigidū:cor calidū ꝛ sic
cū:epar calidū ꝛ humidū ꝛc̄.attn̄ ex eis ꝓuenit cōplo to
tius hois declināns a cōplexione tēperata p calidū ꝛ hu/
midū:sic ex astris diuersaꝝ cōplonū fit q̄dā media com
plexio declināns a tēperata p calidū ꝛ humiduʒ.caliditas
eni iouis martis ꝛ solis superāt frigiditatē saturni vene
ris:luneq̧.Silr̄ humiditas lune veneris ꝛ iouis superāt
siccitatē saturni martis ꝛ solis:ꝛ sic calidū ꝛ humidū sūt
superexcellentia:ꝛ sic cōplo erit declināns ad calm̄ ꝛ humi
dū:ꝛ hic modus agēdi ē medꝰ iter cōeʒ ꝛ pticularē: qm̄
nō est extimādū stellas eē huiꝰ cōplonis formalr̄:sʒ effe
ctiue:put hn̄t vitā hoibꝰ maxie ꝛ aialibus dare.Sʒ huic
mō dicendi opponit Auer.2º celi.cō.42.2ᵉ.p̄:qm̄ si astra Cōtra
agerēt frigiditatē maxie appereret in luna.mō luna in ple
nilunio caliditatē agit:vt Ar.ingt in 4º de ptibꝰ aialiū.
ꝙ noctes i plenilunio calidiores sunt pp̄ lumē lune.Am
plius arguit ꝙ si astra agerēt frigiditatē eēt ex̄ fūdamē
tū nāe:qm̄ frigiditas nō igredit̄ opꝰ nāe.pōt ḡ argui sic.
nulla corpa p se viuificatiua sunt p se agētia frigiditatē
sed corpa celestia p se sūt viuificatiua:ꝛ p accn̄s mortifi
catiua.ḡ p se agēt calidū ꝛ humidū:ꝛ p accn̄s ꝛ q̄lī ſʒ cō
parationē siccitatē ꝛ frigiditatē:que sūt opposite vite:vt
pʒ a medicis.Ut ḡ opio Ari.sit manifesta obyciā ꝯ illaʒ Argumē ta ꝯ auer roem,
argumētis:que cōtra eā fiunt.obycit itaq̧ expositor pri
mus latinoꝝ scd̄o celi.ꝯ Auer.duobus argumētis p̄mo:
qm̄ dare opione Auer.sequeret̄ ꝙ siccū ꝛ frigidū eēnt in
vniuerso per accn̄s:ꝯñs est cōtra oēs.omne eni ens pfe
ctū cadit sub intētō nāe vlis.Cōsequētiā ꝓbat.ea sunt p
accidēs in vniuerso:q̄ nō fiunt a corpibꝰ celestibus:sʒ hec
ſm Auer.nō fiunt a corpibus celestibus nisi p accn̄s.ḡ ꝛ
per accidēs sunt in vniuerso. ¶ Amplius arguit.oēs for
me subales iferioꝝ corpoꝝ sunt ex ṽtute celestiū corpo
rū.ḡ ꝛ earū ṽtutes esse debēt a corporibus celestibus:cū
dans formā det ꝯsilia formā. ¶ Pro intellectu opionis Solō p Auerroē ꝛ Aristo,
Aristo.ꝛ Auer.debes scire ꝙ quēadmodū vt Auer.iquit
12º meta.cōmēto.18.ꝛ in scd̄o caplo de suba orbis.duplex
est calor.celestis ꝛ elementalis : sic et duplex est humidi
tas.s.celestis ꝛ elemētalis:ꝛ duplex siccitas celestis ꝛ ele
mētalis.ꝛ duplex frigiditas etiā suo modo.Calor elemē
talis est ꝓpria qualitas ignis:siccitas elementalis ꝓpria
terre.humiditas elemētalis ꝓpria acri.frigiditas elemē
talis ꝓpria aque:ꝛ huiꝰ qualitates sunt positiue:ꝛ accidē
tia per se quatuor elementoꝝ inuicē cōbinabilia:vt scis.
calor celestis est ille q nobis motu ꝛ lumine portat̄.frigi
ditas celestis est priuatio caloris celestis pp̄ distātiā a celo
ꝛ a causis celestibus calefacientibus:ꝛ sic dicit̄ terrā esse
maxie frigidā:qm̄ maxie distat a celestibꝰ causis calefa

cientib⁹.s.motu ꝛ lumine:vt Auerro.ingt 2°celi.cōmen.
94. Quid aūt sit celestis humiditas p3:ē enī illa q̄litas
que cātur ex corporib⁹ celestibus per se. siccitas aūt cele
stis ꝑuatio hui⁹ eo mō quo dixi in calore. Quib⁹ visis p3
q̄liter frigiditas ꝛ siccitas sunt per accn̄s intente: cū sint
ꝑuatiōes quas nā per accn̄s intēdit. ¶ Tūc ad rōnes ꝯ
hoc p3 sol.si enī logt ipse de his q̄litatib⁹:put sunt elem-
tales.sic sunt p se a celo tāq̄ a cā vniuersaliqm̄ vt dictū
est.celū est vniuersalis cā sub cui⁹ virtute ois agētia hic
agūt:ꝛ hoc nō negauit Auerro.sed ꝙ celū agat illas:put
opponunt calori ꝛ humori imediate negauit.Et sic p3 ad
ꝑmū.ꝯcedet enī Auerro. hō ꝑuatiōes eē per accn̄s: s3 vt
elītales sunt q̄litates per se vlī rōne cāe. ¶ Et per ide3
p3 ad 2m: ꝛ cū hec sint ita verificatu3 hēmr corpora cele-
stia agere vlr hic ampli⁹ particulariter:ꝛ hoc tribus mo-
dis.s.vlr ꝑticulariter ꝛ mō medio: ꝛ sic p3 q̄liter ex par-
te corporis celestis hec inferiora fiunt ꝛ ꝯseruant. Et sic
expeditū est de scdo ꝑpositoꝝ.Et cū sit tibi perspicuum
corpora celestia agere in his:ꝛ quō agant tibi scio deside
riū maximū adesse: vt declarē tibi an necessitēt nos s̄m
sapiētes an nō:ꝛ hec gdē qō multū desiderabilis est:ꝛ iā
diu est in quo desiderabā eam absoluere:vt in 23°anno
mee etatis in quo icepi scribere libꝝ istum vsq̄ nunc in
quo et currit ann⁹27°mee vite.ꝛ nūq̄ iueni certitudinē
in h̄ q̄stio s̄m antiquos ꝛ maxie s̄m Ar. ꝛ alioꝝ ꝑipate-
ticoꝝ dogmata:ꝛ sum ita cōfusus in ea:vt reputē debere
ꝯfundi hominē oēm q hāꝝ qōnū gr̄a appetit absoluere.
Ampliꝰ scio te expectare declationes quō ex astris no-
bis augeꝰ sciētia:ꝛ ex ipsis q̄nq̄ diminuꝰ: hoc enī apud
oēs nō minoris est difficultatis q̄ qō prima.ꝛ vtinā ꝙ ḡ
5 qō. dicē possem aligd dignū in h̄. ¶ Et ꝑma gdē qō vī am-
bigua multū:vt dixi.ꝑ enī aspectu vī ꝙ astra aiam hois
nō necessitēt p opōnibus suis ꝑficiēdis: ꝛ h̄ q2 multi do-
cent euitare vires astroꝝ eorūq̄ fatū ꝓhibere. vn̄ Albu
masar ꝯ eos q sciam astroꝝ inutilē esse ꝓfitenꝰ:ingt.pote
rit sibi forsitan ꝑcauere mutādo locū in quo futura ē pe
stis: poterit ēt aliqñ totū a se repellere:ac ꝑuidēs futurā
īfirmitatē vel inasionē hostiū ꝛ illa deuitare. Hinc etiā
Ptolome⁹ingt.sapiēs dn̄abiꝰ astris:q̄ten⁹admonit⁹pōt
iminēs decliare discrimē.Ampli⁹ narrāt astronomi pue
rū natū 8°mēse nocte sub saturno stationario statiōe pri
ma in sagittario ascēdēte semianimē ꝑfecto:ꝛ vix vt vi-
debiꝰ victurū ad triduū:tn̄ diligētissime curatū vitā lō-
go tpe ꝑegisse.Ampli⁹ iudei p chaballisticā sapiam:ꝛ iti-
mū sacraꝝ lraꝝ spū3 fatalē sortē celit⁹iminētē docēt su-
ꝑare. ¶ Rursus Jāblic⁹p efficacē deoꝝ sublimē cultu3
docet ꝓhibē.Adhuc Porphyri⁹ p magicā sapiam Apol-
linis oraculo teste.ingt in lib°de oraculis cū q̄reret aliqs
cur lepꝰ ad rē quāpiā fuisset ab Apolline indicat qd nā
faciendo fore:vt quasi aptꝰ susciperꝰ. Rn̄dit oraculū eu3
fatoꝝ vi īpediri quā magicis artib⁹ effugere poterat. vn̄
p3 magicā hoib⁹artē celit⁹eē ꝯcessā.vt aliq̄ mō fatū re-
pelleret. vide ip3. ¶ ꝑ.Zoroaster testatꝰ ē pithaᶜᵒ sacri
ꝯsueuisse carmibus aioꝝ morbos corporūq̄ sanasse ꝛ ꝑꝑ
qō igr.si tātū pōt aīus cui dn̄s erit eū sup vices eē astro-
rū: Jtē si corpoꝝ celestiū ꝯiunctiōes nos cogerēt ad qd
religiō:ad qd legē:ad qd ꝯstitutiōes dine:ꝛ ordines nā-
les:cū libertas tollaꝰ arbitrij: oia.n.ita acciderēt nobis ꝙ
accidē opposito nō possent mō: ꝛ sic quēadmodū Ar.in
gt in ꝑigeneos destruereꝰ ꝯsiliū ō bellis.ampli⁹ scia rue
ret moralis: ꝛ breuiter v̄tus hūana nō plus suoꝝ actuū
dn̄s eēt q̄ grauis suoꝝ motuū: ꝛ q̄ aranea in faciēdo te-
lā:ꝛ hirūdo nidū: ꝛ h̄ est ꝯ nām multā ꝛ rōnē. Amplius
oēs leges sustētanꝰ in h̄ ꝑn⁹ nos posse euitare astroꝝ ra-
bietimo vulgares credūt ꝑcib⁹ n̄ tm̄ astra:imo ꝛ deū fle-
ctere.orones enim in cōmutatiōe cotr̄is fiunt et nō dei.

¶ In ista igitur grādi qōne nō pauci laborarūt.supposi
to igiꝰ quō astra nos mouēt: vel potius nos astris moue-
mur gdā ātiquoꝝ:vt stoici opiati sūt oēs act⁹ nr̄os.s.nā-
les volūtarios ꝛ aiales.sūt.n.in nob vt ꝑipaᶜⁱ ingunt q̄tu
or gn̄a actuū:quoꝝ vnu3 ē actuū hois in eo ꝙ ho. vt oēs
opōnes:q̄rū ꝑn⁹ ē itē⁹ ꝛ volūtas. Alie sūt opōnes hois
in eo ꝙ aial:vt sensatiōes ꝛ mot⁹.Alie ī eo ꝙ corp⁹ viuū:
vt viuere mori: augeri:diminui ꝛ gnāre ꝛc̄. Alie in eo ꝙ
corp⁹nāle tm̄ vt moueri a motu elūti dn̄antia:calefacē:ꝛ
vlr oēs opōnes q̄ sequunꝰ hoiem:vt est corp⁹ nāle.volue
rūt igiꝰ stoici fatū nos regē in oib⁹.imaginanꝰ itaq̄ stoi
ci quēadmodū Boe⁹ingt in 3°ꝑiᶜᵒ scōe editiōis.ꝙ ea vo
lumus:eaq̄ nolamus:q̄cūq̄ fati nec̄itas iperauit:qm̄ vo
lūtas nr̄a ex fato pēdē vī. ꝛ iō ea q̄ nos facim⁹ volūtate.
iō ea facimus:nō q2 nr̄a imꝑauit voˡᵗᵃˢ: s3 q2 fati nec̄itas
ipellit nos ea facē. Pro his vlr auc̄tes viroꝝ ꝛ rōnes. in
gt igiꝰ Cicero ī lib° de diuinatiōe. fatū id appello qō greci
himarmē.i.ordinē: seriēq̄ cāꝝ cū cā cā3 ex se gignat ea
est ex oī eternitate fluēs v̄itas sēpit̄na:ex q̄ diffone appa
ret volūtatis opōnes eē nec̄ias.ꝛ iō oia mūdi opa. Am-
pli⁹ Apullei⁹ Medauriēsis:ꝛ Hermes Trimegist⁹in li°
de nā deoꝝ igt. fatū est cāꝝ cōplexio ex ꝑuidētia ꝑ̄ᶜ cāe
ꝯpēdēs. Adhuc Sētētiō Freniti⁹ Possidoni⁹astronomi
h̄ idē ꝯfitētes addūt affect⁹ oēs opōnesq̄ reꝝ soli lune ꝛ
alijs attribuēda. vn̄ ait Freniti⁹.fatū ē colligātia cāꝝ ex
motib⁹ astroꝝ vi3 ꝛ efficaciā trahēs.cui Ptolome⁹ huic
addidit nec̄iā imutabilitatē:ꝛ igt fatū ē v̄t⁹ ꝯstellationū
imobilis. ¶ ꝑ.Seneca ī qōnib⁹nālib⁹auc̄te Lētine pō-
tificis ingt. fatū ē nec̄itas oīu3 reꝝ ꝛ actionū:quā nulla
vis pōt irrūpe ex Jouis dispōne diffinitoq̄ ꝯsilio deoꝝ.
Ampli⁹quēadmodū Eusebi⁹ingt in 9°de ꝑparatiōe euā-
gelica:Gentiles oēs auc̄te Homeri ꝛ Apollinis illud con
firmarūt.ingt.n. Eusebi⁹ cū eēt Apollo interrogatꝰ q̄tto
ne tpe suū imorādū esset tēplū q̄si ꝓphetiçās riuum his
carmib⁹cecinit.o. Tūc q̄q̄ terrifico ꝑcussum h̄ fulmine
tēplū Ardebit.sic stat fatoꝝ imobilis ordo. Forte aūt lō-
ge prestat qōcūq̄ seuero. Et fixa ꝛ stabilē statuerūt lege
sorores.Esse.n.icertū stabile inuiolabile semꝑ.Quicquid
nēt fusis Parce rex iussit olimpi.Et homer⁹breuioribus
vbēs ingt.nō est q fixas parcaꝝ auertere leges. Effugere
aut possit. Propter q̄ Seneca in tragedijs ait. Fatis agi-
mur:credite fatis. Non sollicite pn̄t cure mutare rati sta
mina fusi.Quicqd patimur mortale gen⁹:qcqd facimus
venit ex alto.Et Oui⁹ igt. Tu sola insupabile fatū Nata
mouē potes. Maro in idē icidēs ait. Parce metu cythe-
rea manent imota tuoꝝ Fata tibi.cernes vrbē ꝛ ꝑmissa
lauini Mēla:sublimēq̄ feres ad sydera celi Magnani-
mū Eneā.neq̄ me snia v̄tit.Et ī 6°dicit.Desine fata deū
flecti spare ꝑcādo.Et Aulus gelli⁹ ī 9 v̄ba Crisippi expo
nēs igt. Fatū ē sempiterna q̄dā ꝛ indeclinabilis series reꝝ
ꝛ cathēa voluēs semetipa sese ꝛ iplicās p eternos ꝯñe or-
dies ex qb⁹apta ꝯnexaq̄ ē. Hui⁹ opionis:vt Cicero igt ī
li° ō fato plēs fuerūt viri:vt Demo. Heraclit⁹.Empedo.
Aristides ꝛ alij. Pro his pn̄t eē multe rōnes:q̄rū ꝑma ē.
si astra nos nō nec̄itēt:erit vt Plotin⁹ ingt:q2 corpa cele-
stia nō pn̄t agere in aiā3 nr̄a3:mō h̄ falsu3 ē:qm̄ ois foīa
mālis pōt mouē ite⁹. cū nihil itellui sit ignotū:s3 celū ē
foīa mālis: imo potētioris vigoris. ḡ pōt mouē intellm
nr̄m. Ampli⁹ qcqd agit in v̄tute agētis sepati pōt agē ēt ī
passo imāli. S3 corpa celestia agūt in v̄tute motoꝝ sepa
toꝝ. ḡ pn̄t agere ēt in aīa humana. ¶ 2°rō que videꝰ q̄si
demratiua s̄m fundamēta Auerro. nulla forma nālis exi
stens supra celos pōt a celis denolari.videm⁹h̄ exēplo ꝛ
rōne. elītū.n.q2 ei⁹ forma educiꝰ de potētia māe ab agē
te nāli per dispōnes nāles tali mō subdiꝰ celo quēadmo
dum mā forme similiter mixta:vt lapides ꝛ viuentia vt

plãte ꝛ bruta.hec enim nõ mouẽt ſe:ſed potius mouent.
Põt ꝛ rõne ꝓbari:quemadmodũ Anaxagoras ingt.dñs
dʒ eẽ altioris gdus q̃ ſit dominatũ:vt pʒ.Sʒ ſm mentẽ
Auer.aĩa hoĩs ꝑ quã eſt i ſpẽ ꝛ eſt ens gñabile ꝛ corrupti
bile:eſt cogͣᵗⁱᵘᵃ q̃ eſt foꝛa nãlis penitꝰ educta de poᵃ mãe:vt
patet.cõmẽto.zo.tertij.gcgd ſit de intellu ſm ipm.g̃ aĩa
hoĩs oĩno ſubdit̃ corpibꝰ celeſtibꝰ:ꝛ ꝑ ↄñs actus nri pe
nitꝰ erũt ſic actꝰ gͣuis ꝛ leuis ꝛ brutoꝝ:ꝛ hec rõ ſm phĩaʒ
Auer.ꝛ Ap.vĩ quodãmõ demõſtratiua ↄſideranti.❡ 3ᵒ
arguo.oẽ poſe neċe ẽ eẽ aliqñ:ſʒ oĩa opa nra atqʒ nãe an
teq̃ ſint poſſia ſunt.g̃ oĩa nra opa:ꝛ nãe ſunt neċia.maior
vĩ eſſe Ariſ.ꝛ Auer.9ᵒ meta.cõ.8.ſi ingt.aliqđ poſe eſſet
qđ nunq̃ erit nã poſſis efficit̃ ipoſſis.vide.❡ 4ᵒ oĩs ꝓpõ
diſiunctiua de extremis ↄ̃dictoꝛijs eſt neċio vera:ſʒ oĩs
actus nr̃ anteq̃ ſit eſt:vl põt ex eo fieri ꝓpõ hꝫ.g̃ oĩs actꝰ
noſter erit neċius.mioꝛ pʒ.cras eni oĩno legã vĩ nõ legã.
ꝛ ſic de pñtibꝰ ꝛ pteritis ſuo mõ.g̃ ſemꝑ altera ps eſt ne
ceſſaria.❡ Ampliꝰ gntꝰ:nulla cã põt ipedire actionẽ ali
cuius agẽtis niſi ſit tãte potẽtie vel maioꝛis:ſʒ aĩa hũana
nõ ẽ tãte potẽtie nec maioꝛis q̃ poᵃ celoꝝ motiua.g̃ nul
la aĩa hũana põt ꝓhibere rabiẽ ꝛ ipetũ aſtroꝝ.maioꝛ eſt
manifeſta ꝑ ſe.minoꝛ pʒ:qꝛ aĩa hũana eſt in minoꝛi ma
gnitudine q̃ aĩa celi.g̃ eſt ipotentioꝛ q̃ ſit aĩa celi.❡ 6ᵒ
oẽ agẽs in ea gbus aĩa hoĩs mutat̃ oĩno:ꝛ impedit̃ in ſua
opatione neċio ꝛ per ſe agit in aĩa hoĩs:ſed corpa celeſtia
agunt per ſe ꝛ neċio in cõplexiões hoĩuʒ a gbus mutant̃
aĩe humane ꝛ ipediunt̃.ergo ꝛ neċio ꝛ ꝑ ſe ipediẽt aĩam.
minoꝛ pʒ.cõplexionẽ eni mutata mutat̃ ꝛ aĩa:vt Ariſto.
ingt in libro phyſonomie:ꝛ i libro de aĩa:ſic pʒ in ſono et
vino ſeu ebrietate ꝛ egritudinibꝰ.❡ 7ᵒ potẽtioꝛ eſt v̄tus
celi q̃ q̃cunqʒ q̃litas nãlis:ſed q̃litas nãlis põt cõpellere
aĩam in vſu ſuaꝝ opationũ vt medici teſtant̃ in freneti
cis ꝛ epilenticis ꝛ alijs multis.g̃ ꝛ multo meliꝰ et potẽtiꝰ
v̄tus celi.❡ Ultio tũc cõiunctiones aſpectus dignitates:
ꝛ vĩr oẽs celoꝝ ordines eſſent ocioſi.ↄñiaʒ ꝓbo:qꝛ oĩa
hec ſunt ꝑcipue gr̃a hoĩum.ſumus eni ꝛ nos quodãmõ fi
nis oĩuʒ Ap.teſte.mõ nos poſſumꝰ agere nr̃o arbitrio.no
ſtroqʒ ordine nulla aſtroꝝ diſpõne occurrente.imo ꝛ illo
occurrẽte poſſumꝰ ꝛ alr̃ agere q̃ dicteret:vt dicis.g̃ tantus
ordo tãta diſpõ penitus ſupfluit in nã cum poſſit ꝛ aliter
fieri.ꝛ ſine dubio hec vltima rõ eſt multuʒ efficax h̃.Et
eo hec rõ efficax videt̃:qꝛ vt Ari.teſtat̃:media ad fineʒ
vana:ſupfluaqʒ habent̃ cũ his poſiti ꝛ ſufficiẽter ordina
tis finis nõ ſequit̃ ad quẽ ſũt ordinata.Et tn̄ pſiſte. Jllđ
aũt.ſ.ꝛ qũo cum fati neċitate ſtet prudẽtia:cõſiliũ rõ:vt
Nota Ap.ingt.abſoluũt auctores huius opionis.ſ.q qꝛ fatoꝛuʒ
ſententiã occultũ ẽ:ꝛ nobꝭ valde ignotũ dũ res erit de facto:
fatoqʒ determinabit̃ bonũ erit ↄſiliari ꝛ prudẽtia vti:p
pter qđ hoĩes laudãdi ſũt:eo qꝛ ſic textus dicit.ff.de regu
lis iuris.ſemꝑ in duꝰ benigniora ſunt ꝑferẽda. Et cũ hoc
ſit ita pʒ ꝑmꝰ modus dđi.ſ.qualr̃ fata neceſſitẽt nos ꝛ na
ture effectus.Poſt h̃ gdã latinoꝝ ad mentẽ Ap.opinati
ſũt q circũ ſcripto libero arbitrio humano oĩa euenirent
de neċitate:ꝛ nihil ↄtingẽter:adeo q nihil eẽt in entibus
in poᵃ ↄ̃dictiõis:qꝛ ſi aliq̃ cã eẽt nata eleuare vaporem
de neċitate eleuaret:ſi vo fortioꝛ cã in oppoᵐ eueniret de
neċitate ipediret̃:ꝛ ſm h̃ gcgd ex his cauſis euenit ꝑ ta
li iſtanti in quo euenit nõ ↄtingẽter:ita q poſſit nõ eue
nire accidit.❡ Sed q hec opĩo ꝑipateticis ↄ̃dicat faci
le oñdit̃.ꝓ:qꝛ remanẽte cã ↄtingẽtie adhuc remanẽ põt
effectus:ſed ſm ꝑipateticos vna cã ↄtingentie eſt mã:vt
R. aitẽce ꝑipatetico[rum]. Auer.oñrat zᵒ phy.cõ.48.ꝛ Ap.zᵒ piᵉʳ ingt.vt mã gdẽ
in gñabilibꝰ q poſe eſt eẽ ꝛ nõ eẽ cã.vbi Auer.cõ.51.ingt
cã aũt que eſt q̃ſi mã in corpibꝰ gñabilibus ꝛ corruptibi
libus eſt illđ in quo eſt ↄtingẽtia:ꝛ ea in gbꝰ eſt ↄtigẽtia
ſunt gñabilia ꝛ corruptibilia.❡ zᵒ Ap.ſcđo phy.oſtẽdit

duas eſſe cãs ꝑ ſe.ſ.itellꝰ.et nã.ꝛ vult q caſus ſit nã ſine
rõne:ꝛ fortuna.intellꝰ ſine rõne:quẽadmodũ ingt etiaʒ
in libro de bona fortuna.caſus aũt ꝛ fortuna vt ipe ingt.
ſunt in his q̃ ſũt ↄtigẽtia:vt in paucioribꝰ:vt Auer.oñdit
etiam cõ.48.ꝛ 49.g̃ circũſcripto arbitrio hũano adhuc
caſum eẽ eſt poſe:ꝛ ꝑ ↄñs nõ oĩa neċio euenirẽt.❡ Ter
tio Ari.6ᵒ meta.oñdit plibus rõnibꝰ vĩr hic iferius nulla
neċio euenire:ꝛ Auer.in cõmẽto 7ᵒ illius ptis videt̃ for
mare tres rõnes.q̃s vide ſi placet.g̃ huiꝰ opĩo ↄ̃dicit peri
pateticis.❡ 4ᵒ nõne poſſet equus trãſire per viã:ꝛ lapis
vento flãte cadere ꝛ ei frangere ſupciliũ:Similr̃ equus
poſſet eẽ in cãpo ꝛ adueniẽte lupo poſſet a caſu fugere.nõ
eni crederẽ q ſi liberũ arbitriũ hũanũ auferret̃ nã non
poſſet errare vt pʒ:ꝛ ꝑ ↄñs cãs eẽ caſuales.h̃ eni eẽt mul
tũ remotũ:vt cõſtat.Supeſt mõ dicẽ illud qđ credo:ap
Triplex rer[um] na[tura]. paret eni ꝑ aſpectu ſm peripateticos tres eſſe rerũ nãs.ſ.
ſimplr̃ neċiaʒ.ſimplr̃ ipoſem.ꝛ mediã.ſ.cõtingentẽ vt in
ꝑmo celi oñdit Ap.ꝛ Auer.cõ.138.ꝛ zᵒ periᵒᵉ.cõ.51.ꝛ in 9ᵒ
ꝛ 6ᵒ meta.ꝛ zᵒ phy.vt cõſtat.hoc itaqʒ eſt vnũ ꝑ ſe notuʒ
Triplex forma. in pħ̃ia ꝑipateticoꝝ.❡ Scđo accipiẽdũ triplicẽ eſſe for
mã:quedã eni q̃ penitꝰ eſt nã.vt elntoꝝ mixtoꝝ ꝛ bruto
rũ forme:ꝛ huiꝰ foꝛe plenarie ſubdunt̃ corpibꝰ celeſtibꝰ
cũ nõ moueãt ſe:ſʒ moueant̃.nihil eni hñt quo poſſit ipetꝰ
celeſtes repellere.cũ oĩno mãm ꝛ diſpões mãe ↄſequã
tur.❡ Altera eſt forma oĩno a mã liberata:q̃ eſt intellꝰ
tñ nõ ↄñs mãm nec diſpões mãe:neqʒ ſm ſe neqʒ ſm
aliqđ ſui:ꝛ hꝫ forma plenaria eſt celeſtiũ ipetuũ dñia: vt
motores ſepati opant̃:tñ neċio ꝑꝑ ꝑfectiones earũ eſſen
tiales:quaꝝ eẽ cõſiſtit in agẽdo:q̃dã eſt forma media.ſ.q̃
ſm ptẽ eſt nã:ꝛ ſm ptẽ itellꝰ:vt aĩa hũana.ſm eni q ſen
ſitiua ꝛ vegetatiua eſt ſimplr̃ eſt nã.ſʒ eni q itellectiua
vt ſic eſt itellꝰ:hec inquã aĩa ſm ptẽ itellectiuã:ꝛ quãtũ
ad opa eiꝰ put itellectiua eſt:libera eſt:ꝛ dñia potiꝰ aſtro
rũ q̃ dñio coꝝ ſubdita:quãtũ vo ad eã ptẽ q̃ eſt nã oĩno
adhuc hẽt diſtõnẽ:ſicut Ari.ingt in caplo.18.ꝑmi ethico
rum:qꝛ q̃dam eſt rõnalis ꝑticipatiue vt ſenſitiua:ꝛ hec
adhuc ꝑ acciñs eſt libera libtate itellectiue ptis quantuʒ
ad tertiã partẽ que penitus eſt nã.ſ.vegetatiuã penitꝰ coꝛ
poribꝰ ſubdit̃ celeſtibꝰ:nõ eni in poᵗᵉ nr̃a eſt augeri ꝛ di
Solutio rõnu[m]. minui ꝛ nutrire:vt pʒ.❡ His hitis dđʒ q corpa celeſtia
actiões aĩe nr̃e ſm q itellectꝰ eſt:vĩ ſm q ſub itellu ↄti
nent̃ nõ neceſſitãt.Opa aũt nr̃a que ſunt eius vt nã peni
tus neceſſitãt.mortẽ eni euitare nõ poſſumus:neqʒ egri
tudines neqʒ augmẽtũ neqʒ ſenectutẽ ꝛ alia talia:quoꝝ
dñia ſunt ſimplr̃ corpa celeſtia:ꝛ hec eſt Plotini ſnĩa in li
bro de motu celi.Hãc opĩonẽ aſſeruit Boetiꝰ 4ᵒ de cõſo
latione:ꝛ in periᵒᵉ in lib.3.tertie editionis.❡ Amplius
Criſippus tarſenſis Cleontis diſcipulus q tñ in dialecti
ca cõſũmatus habebat̃ q publice ferebat̃ q ſi dij oẽs lo
gice locuti eẽnt:nõ niſi logica Criſippea locuti eẽnt:opi
natus eſt huiꝰ ſnĩam gcgd dicat Cicero in libro de fato.
ſuſtẽtatꝰ nãqʒ in duobus erat fundamentis:quoꝝ ꝑmũ
erat q oĩs ꝓpoſitio enũciatiua neceſſario eſt vera vĩ fal
ſa.Scđm erat q cãrũ efficientiũ q̃dã ſunt totales ꝛ prin
cipales:q̃dã diſpoᵉ ꝛ ſecũdarie.dicebat itaqʒ q ea q̃ a ce
lo tanq̃ a cã totali pẽdebant eſſe neceſſario euenĩẽtia:vt
cras erit lux ſolis aut nõ erit:ea q̃ depẽdet a celo tanq̃ a
cã diſponente non neċia.vt cras erat nauale bellum:hec
Criſippus in libro de fato:quem in etate.80.annoꝝ ſcri
pſit.vt Ualerius teſtatꝰ eſt in 8ᵒ lib.capᵒ 7.hãc etiã opĩo
nẽ Lactãtiꝰ firmianꝰ viſus eſt ſeq in 3ᵒ lib.capᵒ z9. vide.
❡ Huiꝰ opĩonis ex v̄bis Ap.Boetiꝰ potiſſimã fert rõnẽ
di.oẽ qđ nã ẽ nõ fruſtra eſt.cõſiliari aũt hoĩes nãlr̃ hñt:
q ſi neceſſitas in rebꝰ ſola dominabit̃:ſine cã ẽ ↄſiliatio:
ſed cõſiliatio fruſtra nõ eſt.nã eni eſt.nõ igit̃ in rebꝰ põt
cũcta neceſſitas.Põt g̃ v̄tus huius rõnis ſic ordiri: aut

cõſilio

cōsilio pōt eueniendū mutari: aut nō. si nō ꝛ ꝯsiliari nā
est. vt pȝ. in h eni hō aīa excellit aīalia. ḡ aliqd nā factū
fuit superfluū. Si pōt ꝑmutari. ḡ oīa non necio eueniēt.
¶ Sȝ id qd qōnē nobis reddit ē vꝛ. hec sit Ar. opio. il
lud. n. qd ē māifestū in ei⁹ dictis est φ ȝ^a nā. s. ꝯtingēs ē:
q̄. s. neq̄ necia neq̄ ipoīa est. ꝛ ꝑ ꝯñs oīa necario eueni
re ꝯcedēdū nō est apud Ar. sniam. ¶ Sȝ si opio Auer.
de hoīs aīa fingiť ad mentē Ar. nō video qūo possit for
tuna saluari: qm̄ tunc hoīs aīa simplr̄ ē nā. ḡ oino corpi
bus celestibus subdita: nisi fingať φ cogitatiua ꝛ itellus
redduńť vna hoīs aīa que est dn̄a actuū hūanoꝝ: sit eni
ex eis vna aīa totalis hoīs apud Auer. ꝛ tu vide librū de
itellu. Si vo tenē velis opionē nr̄az quā hēmus ex lege
de aīa hoīs: tūc Ar. ꝑmo saluabiť sine qōne: et h tibi re
linq̄. est. n. multū laboriosuȝ saluare apud Auer. opionez
liberꝝ arbitriū. ¶ Et cū hec sit rei veritas. supest modo
soluē rōnes ꝑ altera pōne iductas. Ad ꝑmā dōm φ cor
pora celestia ꝑ se in aīam: vt itellus est: agere nō pñt nisi
per accñs: vt Plotin⁹ ait. ¶ Et ad ꝑmā ꝓbōnez dōm φ
forma mālīs oīs agere pōt in intellectū actiōe imanēte
ad quā nulla seqť actio extra intellectū. aliter nō. ¶ Ad
2^m dōm φ maior est vera eodē mō. forme. n. agūt in itel
lectū poteȝ actiōe nō exeūte ab itellectu: vt pȝ: sȝ actiōe
que est salus ꝛ ꝑfectio itellus: vt scis in lib° de aīa. ¶ Ad
2^m ꝑncipalē forte Auer. diceret cogitatiuā nō esse aīam
totalē hominis. sed congregatum ex cogitatiua ꝛ intelle
ctu: hoc eni ꝯgregatū est hominis anima: ꝛ hoc hn̄ hēt li
berū arbitriū in actionib⁹ suis: vt ꝯstat: sed qūo sit. vide
in fine libri de intellu. ¶ Ad 3^m dōm φ maior est vera
ꝭm spēm: nō aūt ꝭm indiuiduuȝ. multa. n. sunt poīa ꝭm
indiuiduū que nūq̄ erunt. sufficit aūt φ ꝭm spēm aliqñ
sint: ꝛ h mō poīe distinguiť ab impoīi. ¶ Ad 4^m Arist.
in ꝑiermēias dedit sol. nō eni oīs ꝓpō est determiate ve
ra: vel determiate falsa nisi ꝑ̄sens sit vł de ꝑ̄terito vł de
futuro: cui⁹ vitas depēdet a pñti vel ꝑ̄terito: vt ibidē de
clarat Boetius. vñ ꝛ Crisippus ait. φ oīs ꝓpō de futuro
est determinate vera. qñ veritatis ei⁹ cā totalis est celū.
vt vidisti. ¶ Ad qntā φ maior est diminuta. dȝ eniȝ sic
sumi. nulla cā pōt īpedire actionez alicui⁹ agētis: nisi qñ
est potētior vel eque potēs: vel nō ꝓportiōata subdi agē
ti. mō ꝛ si aīa hoīs nō sit eque potēs neq̄ potētior vi celi
ēst iꝑportiōata subdi actioni celesti. ¶ Ad sextā dōm.
celū pōt duplr̄ agere in hoīe. vno⁹ ipso remanēte propor
tionato instrō ꝑ opōne hoīs. ꝛ sic celū non agit ita qn aīa
remaneat domina actuū suoꝝ. aīo mō corrumpendo or
gana ꝛ ꝓportiones pro opationib⁹ hoīs in eo φ hō: ꝛ sic
nō est ꝑuare arbitriū: sȝ corrūpere modū operandi: vt pȝ
ꝛ per hoc pȝ ad septimū. ¶ Ad vltimū dōȝ φ ꝛ si nō ne
cessitēt nos. adhuc sunt ꝓpter finē aliquē. s. saltem ꝓpter
hoīem: vt ens nāe est. ꝛ iō sunt non supflua. Et sic pȝ qd
sit fatū: ꝛ qūo i nobis agat: ꝛ qd faciat fatū. reliquuȝ erat
declare qñ corpa celestia dent nobis sciam: ꝛ quo: sed q̄
Pō aut. h est nimis lōguȝ: ꝛ iā exposui h in quodā meo ꝓemio.
iō sat sit ꝑ nūc. ¶ Supest mō videre qūo ex ꝑte guber
nātis corp⁹ celeste agat in his que sunt hic. in quo inueni
Auic. in qbusdā dictis suis que de magicis ꝛ alchimicis
cōposuit dicere in oīb⁹ naturis quedā aliqñ appere ꝓdi
gia ex imaginatiōe supioꝝ motoꝝ. ꝯtēdit. n. hic phs itel
ligētias que mouēt orbes nequaq̄ posse itēdere ꝑticula
rem motū hūc vel illū: nisi per apphēsionē aliquā ꝑticu
lariū: ꝛ hāc apprehensionē dicit imaginationē equocare
seu equoce vocari ad imaginē que ꝑs est aīe sensibilis in
aīalib⁹. ¶ Practice aūt oīa: que fiūt. vt inqt ꝑexistūt in
ꝯceptionib⁹ motoꝝ stellaꝝ ꝛ orbiū. Adhuc aūt talē inqt
eē obediētiā tot⁹ māe gnābiliū ad motorē qlis est obe
dientia nr̄i corpis ad nr̄as aīas. Nos autē in nobis senti
mus: φ ad quacūq̄ formā ꝯcepimus moueť corp⁹ nr̄m
declarabilr̄ vel horrēdo vel fugiēdo. sic igiť dicit freque
ter diuersa ꝯcipe aīas celestiū: ꝛ tūc māām moueri ꝑ obe
dientiā ad illud. Ex hoc eē φ diuersas vtutes gn̄ata acci
piūt que nos cōplexionales vocamus. ¶ Sed hec posi Impug°
tio deficit. ꝑmo q̄ declatū est fundamētis ꝑipateticoꝝ
corp⁹ celeste carere omni specie sensus. 2° si aīa celi ꝑ for
mā apphēsaȝ moueret māām gnābiliū. tūc illa aīa eēt in
ꝯtinua trāsmutatiōe. declatū est eni in libris nālis phie
hec iferiora eē in ꝯtinuo motu ꝛ trāsmutatiōe. ꝓpter qd
Heraclitus sophista dixit nullā eē sciaȝ hoꝝ: ꝓpter eoꝝ
instabilitateȝ. 3° si aīa celi moueret māām hoꝝ per formā
apprehēsam: vel hō forma eēt ab extrīseco recepta in ea.
vel ab itrinseco: nō ab itrinseco. tūc. n. quot res fierēt in
hoc mundo tot formas illa aīa creasset in sua mēte. hoc
aūt est falsuȝ. sic eni possemus dicē in cogitationib⁹ nr̄is
nō egere sensibilib⁹. si quoq̄ ab extrīseco: tūc iste forme
ꝑus eēnt sensibiles q̄ imaginabiles: non eni forme sensi
biles pñt mouere imaginationē nisi ꝑus moueāt sensuȝ:
sensibile eni eē mediū est iter imaginabile ꝛ eē māle: ꝛ sic
corpa celestia hērent sensus. ¶ 4° nullū ens mouet aliā
māām per apphēsionē nisi sit forma ill⁹: sicut Auer. ostē
dit in 2° celi cōmē. 61. sic. n. aīa mea posset mouē oēȝ māȝ
extrīsecā: sȝ aīa celi nō est forma māe gnābiliū: vt mani
festū est per se. ḡ aīa celi nō pōt mouere māām gnābiliū.
¶ Dōm igiť ꝭm ꝑipateticaȝ sniam φ semꝑ effect⁹ vles Pō pi/ patica.
opȝ in cās vles reducere. imaginādū nāq̄ φ sicut i effe
ctu plures ꝯtineńť gradus. est eni sortes genit⁹ hō aīal ve
getatiuū corp⁹ suba ꝛ ens: ita ex ꝑte cārū opȝ dīe. aliā nā
q̄ ē cā que ꝯcurrit ad Socratis ꝓductionē iquātū ens.
aliā iquātū suba. aliā iquātū corp⁹ ꝛc. Socrates igiť inq̄
tū ens a ꝑma cā ꝓduciť. q̄to eni cā est vlior: tāto plus in
fluit. i. ꝭm maiorē gradū ꝛ cōtorē ꝯcurrit: quēadmoduȝ
auctor de cāis inqt: q̄ igiť de⁹ est vlissima cā. iō su⁹ effe
ctus vlissimus est eē: sicut in ꝓpōne 5^a auctor de cais di
cit. 2^a itelligentia que est scōa cā ad eūdē ꝯcurrit effectū sȝ
gradū iferiorē: ꝛ hoc totū declatū est alas in h lib°. Dōm
igiť φ eo mō motor celi curat effect⁹ quos ꝓducit qūo
ꝯcurrit ad eos: ꝛ q̄ qdā coꝝ ꝭm vtutē ꝛ gradū vliorē cō
currit. iō ꝭm virtutē ꝛ gradū vliorē curat: nec opȝ credē
hō curā eē sciam vlem aut ꝑticularē vlitate obiecti: aut
ꝑticularitate: quēadmodū nec scia ꝑmi motoris. hec. n.
scia nō est reꝝ tāq̄ cāta ab illis: sȝ tāq̄ cā illaꝝ. iō pot⁹
hec scia denoiabit scibilia q̄ ab eis denoieť: ꝛ sic pȝ qli
ter scia hoꝝ nō est in po° nec ꝯfusa: qūo ḡ corpus celeste
ꝯstituať ex motore ꝛ moto tāq̄ ex artifice ꝛ instrō: mani
festū: qūo ēt istud colligatū sit vnū agens hoꝝ inferioꝝ
agēs diuersa ꝭm diuersos aspect⁹ ꝯiunctiones: triplicita
tes: dignitates: ꝛ cetera que ab astrologis declańť: māife
stū. qūo etiā hec iferiora sint facta a motorib⁹ supiorib⁹:
ꝛ ꝑ ꝯñs tāq̄ fines scōaruȝ: etiā manifestū. φ igiť corpa ce
lestia scōarie itētiōes sint ꝑꝑ nos ex his pȝ. oba aūt in ꝯ
riū de facili solueńť. ¶ Ad ꝑmū dico φ nō mutāt nām.
mutāt tn̄ dispōnē: que est alia ꝛ aīa ꝭm spēm accñtaleȝ:
imaginādū eni oēs effect⁹ ꝯtineri in vtutib⁹ corpoꝝ cele
stiuȝ. limitańť aūt iste vtutes ꝑꝑ diuersas dispōnes que
variant: nō qdē formalr̄ sȝ dispositiue. dcm̄ vo Auerrois
dȝ itelligi de agēte ꝑticulari determinate nāe. hō nō est
in ꝓposito. ꝛ sic arg^a ꝓbātia corpora celestia nō mutare
nām ꝑꝑ mutationē situs: ꝛ reliquaruȝ dispōnū. Ad illud
vo qd dicebať corporis celestis nām eē vnigeniā negaťꝛ
imo in aliq̄ ꝑte est rarior: in aliq̄ est dēsior: ꝛ sic de alijs.
Ampli⁹ ad id qd dicebať celū equalr̄ respicē. Nā fatuum
est ꝭm ꝑtes: sȝ sit veꝝ ꝭm totū. itē nec icōueniť planetā

ad diuersas regiões diuersimode se hẽrẽt: ꝛ q2 ꝑꝑ hoc nõ varia᷑ in nã: ꝫ in mõ operãdi. ꝓ. signum diuti⁹ imorari supra nos nõ arguit ipm forti⁹ mouere nos a q̃litate manifesta: ꝫ per modũ occultũ: quẽ declaui. Adhuc q̃uo corpora celestia multiplicẽt qualitates h̃ ꝛ quasꝫ in corpore q̃onis. ⁋ Ultimũ aũt qd̃ dicebat᷑ nihil est. corpora. n. celestia: etsi sint vnius spẽi analogice: differũt in naturis diuersis. auctoritates viroꝝ ad oppositũ sufficiẽter solute sũt. fuerũt. n. opposite ptis. ALGA. DV. II.

Ait Alga. In istis ꝟo arguẽdũ ẽ: põt enĩꝫ dici ꝙ acquirere oẽs situs nõ ꝓdest: q̃re fatuitas esset. Et forte celuꝫ silẽ ẽ hoi ocioso q nihil hꝫ facẽ: ꝛ circuit vnã domũ vl̃ ciuitatẽ: ꝛ putat ob h̃ appropiquare se ipsi deo: ꝛ ꝙ ꝑficit ꝓut satisfac voluntati sue ꝑꝑ eẽ p̃sentialr̃ in oibus pũctis dom⁹ vl̃ ciuitatis. Et si forte nõ poterit ea pticularit̃ applicare facit id qd̃ põt in spẽ. Quare dicim⁹ ꝙ magis dꝫ h̃ fatuitati celoꝝ attribui q̃ rõni.

⁋ Inducit Alg. istãtias ꝯ phos. ꝛ igt. in istis ꝟo arguẽdũ est. põt. n. dici ꝙ acq̃rere oẽs sit⁹ nõ ꝓdest ipsi motori. q̃re fatuitas est sup. ꝙ moueat. stat ğ vis arg^ti in h̃ opõ ex qua nihil boni agẽti relinq̃t: est ociosa ꝛ fatua: ꝫ acq̃sitio situũ est hꝫ opõ ex qua nihil boni relinq̃t motori. ğ ẽ sup̃flua. (Et forte.) Inducit 2^am rõnẽ. d. ꝛ forte celũ silẽ ẽ homini ocioso q nihil hꝫ facẽ: ꝛ circuit vnã domũ vl̃ ciuitatẽ sup. in custodiẽdo illã: sicut faciũt custodes tpe ꝑlij: ꝛ putat ob h̃. i. ꝑꝑ h̃ appropiquare se ipsi deo: ꝛ ꝙ ꝑficia᷑ ꝓut satisfacit voluntati dei ꝑꝑ eẽ p̃ntialr̃ i oib⁹ pũctis dom⁹ vel ciuitatis: ꝛ si forte nõ poterit pticulr̃ eis applicare se. fac̃ id qd̃ pt i spẽ. obijcit huic ẽt. d. q̃re dicim⁹ ꝙ magis dꝫ h̃ fatuitati celoꝝ attribui q̃ rõni. AVERRO.

Nos dicim⁹ ꝙ talia ꝟba nõ debẽt dici nisi ab vno duoꝝ hoiuꝫ: aut ab idiota q nihil scit: vl̃ a prauissimo hoie. ꝛ absit ꝙ Alga. fuisset vn⁹ istoꝝ duoꝝ: sed aliquotiẽs ab aliquo nõ fatuo modo ignorãtie aliq̃ erronei ꝟmones venisit: ꝛ demum de nõ prauo ꝟba praua mõ iaꝫ dicto repiunt᷑: q2 ꝫ nos ꝯcedam⁹ Aui. ꝙ celi p2ia itẽtiõe moueret᷑: vt acq̃rãt oẽs sit⁹ vt ab h̃ hẽant ꝑfectiõeꝫ poĺeꝫ eis q̃re merito nõ est dõm ꝙ h̃ est ꝓciosuꝫ seruitiũ ab eis deo bñdicto: vt si hõ curaret quandã ciuitatẽ custodire eã circuẽdo die noctuq̃. dicimus ꝙ h̃ est op⁹ qd̃ deo bñdicto cõplacere dꝫ: ꝫ si nos diceremus ꝙ h⁹ hoĩs mot⁹ circuẽdo ciuitatẽ fit ab itẽtiõe quã ipse narrauit noie Aui. vꝫ ꝙ nõ itẽdat in suo motu nisi attingere oẽs spẽs vbi: q̃ sunt ifinite. dicim⁹ ꝙ h̃ hõ eẽt sũm⁹ fatu⁹.

⁋ Ingt Auer. dicimus nos ꝙ talia ꝟba nõ debẽt dici: nisi ab vno duoꝝ hoiuꝫ: aut ab idiota q nihil scit. vl̃ a prauissimo hoie: ꝛ absit. ꝙ Alg. fuisset vn⁹ istoꝝ: ꝫ aliq̃ñ ab aliq̃ nõ fatuo mõ igñrãtie aliq̃ erronei ꝟmones veniũt: ꝛ demũ õ nõ prauo repiũt᷑ ꝟba praua mõ dicto: ꝛ declat h̃. d. q2 ꝫ ꝯcedam⁹ Auic. ꝙ celi p⁹ itentiõe mouent᷑: vt acq̃rãt oẽs sit⁹: vt ab h̃ hẽant ꝑfectionẽ poĺeꝫ eis: ꝛ itẽdit si ꝯceda᷑ h̃ ꝟm opionẽ Auic. q2 iã reprobatũ est. si nũq̃ h̃ ꝯceda᷑: q̃re merito nõ est dõm ꝙ h̃ est ꝓciosuꝫ ꝟuitiũ ab eis collatũ deo bñdicto. vt si hõ curaret q̃dã ciuitatẽ custodire eã circuẽdo die noctuq̃. vult dĩe si inte^a acq̃rãt ꝑfectionẽ ꝓpriã ex motu circulari: quẽadmodũ hõ i circuẽdo ciuitatẽ: cur nõ dꝫ deo placẽ. q. d. dicimus ꝙ h̃ est op⁹ qd̃ deo bñdicto cõplacẽ dꝫ: vult dicere q2 deo placet vt vnũqdq̃ ꝯserue᷑ in eẽ: vel acq̃rat ꝑfectionẽ sui eẽ: hic. n. est appetit⁹ ꝑmi motoris. apponit ãt q̃uo ẽ fatuitas ponẽ illud. ꝛ ingt. ꝫ si nos diceremus ꝙ h⁹ hoĩs mot⁹ circuẽdo ciuitatẽ fit ab itentiõe quã ipe narrauit noie Auic. vꝫ ꝙ nõ itẽdat i suo motu nihil attigẽ oẽs spẽs vbi: q̃ sũt ifinite saltẽ nuõ. dicim⁹ ꝙ h̃ hõ eẽt sũme fatu⁹. vult dĩe ꝙ in motu celi est duo ꝯsiderare. s. acq̃sitionẽ oiuꝫ situũ ꝛ ꝑfectionẽ motoris quã acq̃rit vel in q̃ se ꝯseruat ꝑ appropiq̃tionẽ ipsi deo. ingt mõ. ꝙ si motor mouet nõ ꝑꝑ aliud nisi vt acq̃rat oẽs spẽs sit⁹ tñ sũma fatuitas ẽ: qm̃ illi sit⁹ nullã reliquẽt ꝑfectionẽ absolutã i ꝑ motore nec i alijs. sunt. n. re^m. Si ꝟo ĥas illas itẽtiões hẽat sine du^o mot⁹ celi ẽ satis ꝑfect⁹ ꝛ decẽter fact⁹. ALGA. DV. III.

Ait Alga. Adhuc arguẽdũ est ꝙ in eo qd̃ phi de itentiõe celorũ dñt in eorũ motu est error. Cõsiderãdo ptes vbi tẽdũt. vꝫ q̃re mot⁹ diurn⁹ fit ꝟsus occidẽtẽ: ꝛ mot⁹ ꝓpri⁹ planetarũ ꝟsus oriẽteꝫ: ꝛ nõ ecõuerso: vl̃ q̃re nõ sunt oẽs circa vnã ꝛ eãdẽ ptẽ: vñ si motuũ ptes nõ differũt itẽtiõe: q̃re ergo in totũ ꝯriũ se hñt. oia. n. vtilia a celis: seu cõmoda i huc mũdũ descẽdẽtia: ꝛ acq̃rere species vbi ꝑfecte ẽt fieri pñt. Ampli⁹ q̃re nõ mouent᷑ q̃ñq̃ ꝟsus vnã duarũ ptiuꝫ: q̃ñq̃ versus aliã postq̃ intẽtio celoꝝ est ꝑficere oia possibilia in motu circulari ꝛ situ. Patet ğ ex istis ꝙ phoꝝ opio in hoc ꝓposito pura phãtasia fuit. vñ dicimus ꝙ regni celorũ arcana nobis sunt ignota: ꝛ oi huano gñi nisi ꝓphetis ꝛ sanctis.

⁋ Ingt Alga. adhuc arguẽdo est in eo qd̃ phi de itentiõe celoꝝ dñt in eoꝝ motu est error. ꝯsiderãdo ptes vbi tendũt: ꝛ exponit h̃. d. vꝫ q̃re mot⁹ diurn⁹ fit ꝟsus occidẽtẽ: ꝛ mot⁹ ꝓpri⁹ planetaꝝ ꝟsus oriẽtẽ: ꝛ nõ eõ. vel q̃re nõ sũt oẽs circa vnã vl̃ eãdẽ ptẽ: ꝛ ondit h̃ eẽ rõnabilr̃ dein. d. vñ si motuũ ptes nõ dĩnt in itẽtiõe. oẽs. n. itẽdũt appropiquari ꝑ ꝑn° ꝛ acq̃rere oẽs spẽs situs: q̃re ğ in totũ ꝯriũ se hñt. q. d. nõ hñ se hñt: ꝛ reddit rõnem. oia. n. vtilia a celis seu cõmoda i huc mũdũ descẽdẽtia: ꝛ acq̃rẽ oẽs spẽs vbi ꝑfecte ẽt fieri pñt. sup. si moueant᷑ vno motu versus vnã ptẽ. põt ğ silis sic cõponi. oẽs mot⁹ q sunt ꝑꝑ vnũ finẽ nuõ debẽt eẽ ꝟsus eãdẽ ptẽ: ꝫ declatũ ẽ oẽs mot⁹ celestes eẽ ꝑꝑ eũdẽ finẽ nuõ. s. ꝑꝑ ꝑfectionẽ motoris ꝯseruãdã: ꝛ situũ acq̃sitionẽ. ğ oẽs debẽt fieri circa eãdẽ ptẽ numero: ꝛ h̃ arg^m hꝫ magnã appẽtiã. (Ampli⁹.) Induc̃ 3^m debilitatẽ. d. amplius q̃re nõ mouent᷑ q̃ñq̃ ꝟsus vnã ptẽ 2^m. q̃ñq̃ ꝟsus alterã postq̃ itẽtio celoꝝ ẽ ꝑficẽ oia possibilia in motu circulari ꝛ situ. i. postq̃ ẽ acq̃rere oia vbi: ꝛ oẽs sit⁹ poĺes. q. d. eq̃ hñ põt eẽ si moue᷑ ꝟsus oriẽtẽ: sicut eꝯ. ita. n. pt saluari acq̃sitio situũ: ꝛ ꝯseruatio oiuꝫ rerũ sic eꝯ. pꝫ ğ ex his ꝙ phoꝝ opio i h̃ ꝓposito pura phãtasia fuit: ꝑꝑ qd̃ ꝯcludit Alga. vñ dicim⁹ ꝙ arcana regni celoꝝ nobis sũt ignota: ꝛ oi huano gñi nisi ꝓphetis ꝛ sãctis: ꝛ cõtra Alg. veꝝ ingt. quẽadmodũ. n. Deraclit⁹ ephesi⁹ igt. si nõ possum⁹ scire ea q̃ in remota fiunt ciuitate: q̃uo ꝛ ea q̃ in celo sũt sciri pñt. stultũ. n. est laborare in his cũ eoꝝ q̃ scimus ẽ minima ps eoꝝ que ignoram⁹. AVERRO.

Nos

Nos dicimus q̃ hec altercatio est so-
phisticalis. translatio eni de q̃one ad
q̃onem opus est sophisticū. Rursus
quare sequit̃ q̃ si ipsi deficiunt a de-
claratione seu cognitione causarum diuersita-
tis motuū q̃ debeāt ignorare motus cām celo-
rū absolute: vnde dicimus q̃ si iste hō debellat
hoīes voluntate: aut negligētia excecauit eū. vi
det̃.n.q̃ hoc accidit ei ex ignorātia viarū: ꝛ as-
sumptiōe causarū. Cause eni differūt naturaꝝ
entiū a differētia: ꝛ declaratio huiusmodi est:
q2 res simplices nō habēt cām actuū proceden
tium ab eisdē nisi naturas ꝛ formas ipsarum:
sed res composite habent agētes causas preter
formas earū: ꝛ ille sunt cause ipsarū ſm com
positiones ꝛ compaginationes: ꝛ earum par-
tium adinuicem. verbi gratia. terra non habet
causam descendendi nisi suam simplicem natu
ram.s.terrestreitatem: ꝛ sic de alijs simplicibꝰ.
Similiter dicimus q̃ sursum ꝛ deorsum nul-
lam habent causam. videlꝫ quare vnum ipsoꝝ
fuit superius: ꝛ aliud inferius: nisi q̃ ita debet
sequi de propria ipsorum natura. similiter dici
mus recte de diuersitate motuū q̃ nulla est ibi
cā nisi diuersitas naturarū partiū motuū: ꝛ illa
diuersitas ꝓuenit a diuersitate mobiliū nārūꝫ.
vꝫ q̃ aliqui ipsorū nobiliores sunt alijs. simil'r
dicimus q̃ illud qđ dixit. vꝫ quare motus vni-
uersalis fit versus occidētē: ꝛ nō econuerso. rō
huius est: q2 celi habēt dextrū ꝛ sinistrū: maxi-
me q2 animati sunt: ꝛ differūt itra se: prout id
qđ est dextra vnius ipsorū sinistra est alterius:
lꝫ aliqui ipsoruꝫ versus duas partes ꝯrias mō
ueant̃: sed hoc nō violenter fit. tandeꝫ q̃ in hoc
nulla rō nisi simplex natura: vt dictuꝫ est. Sed
ꝯcedendū est ſm veritatē q̃ humanus intell'us
valde deficit in rōne vel causis naturaliū reruꝫ
maxime in illis altioribus: ꝛ sublimibꝰ corpori
bus: quoꝝ nescimus quātitates: ꝛ eē eoꝝ sub-
stantiaruꝫ total'r ignoramus: ꝛ dicimus q̃ cor
pus supceleste nō est graue: neq; leue: vt habe
tur ab Arist. in primo celi ꝛ mundi: ꝛ pꝫ clare
a Cōmētatoribꝰ Aristo. vboꝝ. Et hic est finis
questionuꝫ sermonū diuinoꝝ huius hominis
de qbus altercauit Algazel cum philosophis:
ꝛ redarguebat eos vt ei apparebat: sed nos dei
auxilio reprobauimus manifeste ipsius erro-
res: ꝛ ostendimus ambages auctoritatū eius:
vt melius ꝛ clarius potuimus. vnde deide ali-
quas singulares Algazelis disputatiōes in na-
turalibus prepositas duximus: in quibus etiā
putauit peripateticos acerrime redarguere: ꝛ
sequemur stilum consuetum in preteritis dis-
putationibus.

¶ Explicit altercatio Algazelis cū philosophis
in diuina scientia. L. B.

¶ Proponit p̃mo quo nam genere hec sit altercatio. d. di
cimus nos q̃ hec altercatio est sophisticalis: cuius rōneꝫ
reddit. d. translatio eni de q̃ōne in questionē opus est so-
phisticuꝫ. (Rursum.) Apponit qūo est mirandū de eis
qui sequunt̃ Alga. d. Rursus quare sequitur q̃ si ipsi phī
deficiūt a declaratione seu cognitione causarum diuersi
tatis motuū. i. quare sequit̃. si nesciūt dare causam diuer
sitatis motuum q̃ debeant ignorare cām motus celoruꝫ
absolute. i. penitus. stat eni scire cām in vniuersali: ꝛ igno
rare eam in parte. ergo mirandum est de Alga. ꝛ suis se-
quentibus. Vñ dicimus q̃ iste homo debellat homines
volūtate. ꝛ sup. non factis. aut dicimus q̃ negligentia in
ampla ꝯsideratione excecauit eū taliter q̃ nō potuit vi-
dere istud. videt̃ eni q̃ hoc accidat ei ex ignorantia via-
rum: ꝛ ex assumptiōe causarū. i. q2 ignorat vias ꝛ causas
assumēdas in hꝰ quesito absoluēdo: ꝛ reddit cām. d. cau-
se eni differunt differētia naturarū rerum. i. q2 cause va-
riant̃ ſm rerū variationē: ꝛ hoc oñdit. d. ꝛ declaratio hu
ius est: q2 res simplices nō hñt causam suoꝝ actuum pro
cedentiū ab eisdē nisi naturas ꝛ formas ipsaruꝫ: sed res
composite hñt agētes causas p̃ter naturas ipsarum ꝛ for-
mas earū: ꝛ notāter dicit. (Nisi naturas ipsaꝝ.) q2 res
composite hñt causas p̃ter naturas ipsarū. s. elementum
predominans: vt Auer. dicit cōmēto. 7. p̃mi celi. motus
ergo simplicium nō habēt causas preter naturas eorum:
sed compositoꝝ habent causas diuersas a naturis eorū:
ꝛ ille sunt cause ipsarum ꝛ earum partium adinuicē ſm
compositiones ꝛ compaginationes adinuicem. v. g. terra
nō habet causam descendendi nisi suam simpliceꝫ natu-
ram. s. terrestreitatē: ꝛ sic de alijs simplicibꝰ. similiter di-
cimus q̃ sursum ꝛ deorsum nullam habent cām. videlꝫ
quare vnum ipsoꝝ fuit superius: ꝛ aliud inferius: nisi q2
ita debet sequi de propria ipsarum natura: simpliciter di
cimus recte de diuersitate motuuꝫ q̃ nulla est ibi causa
nisi diuersitas naturarū partium motuum: ꝛ illa diuersi
tas ꝓuenit a diuersitate naturarū mobiliū. videlꝫ q̃ ali-
qui ipsorū nobiliores sunt alijs. Similiter dicimus q̃ il-
lud qđ dixit. vꝫ quare motus vniuersalis fit versus occi
dentem: ꝛ non ecōuerso. ratio huius est: quia celi habent
dextrū ꝛ sinistruꝫ: vt in p̃ma disputatione declaraui. ma-
xime q2 animati sunt: ꝛ differunt inter se. prout id qđ est
dextra vnius sinistra est alterius: lꝫ aliqui ipsoꝝ versus
duas partes ꝯtrarias moueant̃: sed hoc nō violenter fit.
tandeꝫ dōm sup. q̃ in hoc nulla ratio est nisi simplex eo-
rum natura: vt dcm̃ est. ait tamē: sed concedendū est ſm
rei veritateꝫ. q̃ humanus intellectus valde deficit in ra
tione vel causis naturaliū rerum. maxime in illis altiori
bus ꝛ sublimibus corporibꝰ: quorū quātitates nescimus.
ꝛ esse substantiaruꝫ eoꝝ totaliter ignoramus. ꝛ ideo dici-
mus q̃ corpus celeste neq; est graue: neq; leue: vt habet̃
ab Aristo. in p̃mo celi ꝛ mundi: ꝛ patet clare a Cōmenta-
toribus verboꝝ Aristo. ꝛ quasi dicat. q̃ de celo non sciui
mus nisi negatiue ꝛ non positiue eius nām: sed per abne-
gationeꝫ reruꝫ hic. (Et hic est finis.) Auer. nūc imponit
finē libꝰ ꝛ inquit. ꝛ hic est finis q̃ōnum sermonū diuino-
rum. i. metaphysicoꝝ huius hominis de quibus alterca-
uit Alga. cuꝫ phis ꝛ redarguebat eos. vt ei apparebat. ap
ponit aūt suū laborē circa hoc. d. sed nos dei auxilio re-

probauimus manifeste ipsi⁹ errores: ꝛ ostendimus amba
ges auctoritatum .i. argumentoꝝ eius: vt melius ꝛ clari⁹
potuimus. Et ordinat se ad sequētes dispōnes in natura
libus .d. vñ deinde aliquas singulares Alg. disputatiões
in nālib⁹ ppositas duximus: in quibus etiā putauit peri
pateticos acerrime redarguere: ꝛ sequimur stilum ꝯsue
tuꝫ in ꝑteritis dispōnib⁹. Et sciat tua dominatio Reue
rēdissima dispōnes naturales esse duas ꝛ multū singula
res. tractāt eñi quattuor ꝓposita: quēadmodū Alga. inge
in scḋo dubio p̄me disputationis. pmū est de nexu causa
rum ꝛ causatoꝝ inuicem. 2ᵐ an anime habeāt esse per se
spūale remanens post mortem. ꝛ quā habitudinē dicāt
ad corpora. 3ᵐ est an hō anime annihilari possint. 4ᵐ est
de resurrectione mortuorum. hec enim quattuor mirabi
lia proposita in duabus disputationib⁹ disputat. vbi ostē
dit Auerrois suam subtilitatem ꝛ ingenij excellentiam:
ꝛ has duas vltimas disputationes nō habebam in prin
cipio operis mei: sed dñs Andreas de Minutis Creten
sis studiosissimus meus scholaris attulit: de quibus tan
tas refero gratias quātas ꝛ quot possum concipere. fecit
enim conseruationem harum rerū que sunt computan
de inter arcana celorū: ꝛ Reuerendissime domine nunc
exponere non possum: quoniā multitudine negociorum
et sollicitudine impressionis vexatus non possem aliquid
dignū tue dominationis Reuerēdissime dicere: sed hac
estate ventura expectet me: nā eas mittā cum quibusdā
meis farcinulis pro quib⁹ tuā .d. Reuerendissimā oium
litteratorum splendorem in iudicem elegi. quando eniꝫ
a tua dominatiōe Reuerēdissima vigilie mee apprecia
buntur quid curabo tunc maliuolorum latratus: fauor
enim tue conditionis me a maioribus tutum redderet.
5ᵃ qō. Sꝫ qa solebamus sepe mi domine Reuerēdissime dis
putare cū Hieronymo Bernardo oliꝫ filio domini Pe
tri: ꝛ cum illo magnifico viro Antonio Justiniano artiū
accuratissimo filio Domini Pauli sepe sepius de motu
raptus aliorum celorum. omnes enim astronomi dicunt
primum mobile moueri motu proprio: ꝛ alios motu ra
ptus ad eandem parteꝫ: ꝛ motu proprio ad partem oppo
sitam: preter Alpetragiuꝫ in libello de qualitate motuū
celestiuꝫ. qui opinatus est ꝙ omnes orbes mouentur ab
oriente in occidentem: ꝛ ꝙ nullus orbiū moueretur ecō
tra. ad saluandum tamen apparentias dicebat planetas
scurtari motus a motu primi mobilis. pro hoc viro Hie
ronymus Bernardus adducebat motiuū optimū. est re
gula Arist. ꝛ Auer. p̄mo celi. ꝙ īpossibile est duos motus
specie naturaliter competere vni corpi simplici. motus
aūt illi .s. rectus ꝓprius ꝛ motus raptus sunt oppositi. ꝯi
no ergo si vnus competit naturaliter celo vł per se. alter
per accidēs ꝛ violēter: ꝛ per ꝯñs non sempiterno tempo
re. Amplius sicut arguebat Justinianus. omne qḋ rapit
in motu suo contra naturā mouetur. omne qḋ contra na
turam mouet non semper mouetur. ergo si corpora pla
netarum raperent non semper mouerentur. ❡ Rursus
dicebat. si ambo mot⁹ cōpetunt vni. v.g. lune: vtrū eque
naturaliter: an vnus altero naturalius: ꝛ quō ei cōpetāt.
Et huiusmodi argumēta sunt subtilia ꝛ multum apparē
tia contra astronomos. ❡ Et breuiter ad hoc non est re
spondēdum sicut astronomi dicunt ꝙ orbis lune moue
tur a proprīa intelligētia imediate ꝛ a primo motore per
influentiam. sic enim illa influētia non est sufficiens ꝑn
cipium motiuuꝫ: cum nullum accidens in perpetuū mo
ueatur. ideo extimandum: vt Auerrois dicit 2° celi com
mētis .42. ꝛ .71. vnum esse motorem totius vniuersi col
ligati ex omnibus orbibus qui est forma totius cōgrega
ti ex omnibus orbibus. hec enim forma vniuersalis oēs
orbes mouet vno motu numero qui vocat̄ motus diur
nus ab oriente in occidentē. alie autem intelligētie sunt
sicut forme particulares membrorum que motibus pro
prijs mouent econtra propter finem quē declarat Auer.
2° celi cōmento .58. v.g. posito ꝙ anima mea moueat me
versus neapolim: ꝛ continue bracchium econtra moueā
tur: tam bracchium duplici motu moueretur: ꝛ motu to
tius ꝛ motu proprio a proprio motore. ❡ Ad primum di Solo.
cendum ꝙ illa regula est intelligenda de motibus oppo
sitis ꝯm speciem: modo vt Auer. inquit 2° celi. huiusmo
di motus sunt numero diuersi nō specie cum sint partes
motus partiū vnius animalis. vide cōmento .49. ❡ Ad
scḋm dicenduꝫ ꝙ illi motus dicuntur raptus. non ꝓpter
hoc ꝙ sint contra naturaꝫ illorum: sed quia nō sunt per
naturam particulariuꝫ motorum eorum. ❡ Ad vltimū
dicendum ꝙ naturalius est parteꝫ moueri motu totius
q̄ꝫ ipsam moueri motu proprio: moueri eniꝫ per naturā
vniuersaleꝫ naturalius est q̄ꝫ moueri per naturam parti
cularem: vt dictum est in celo ꝛ mundo. ❡ Et sic cōsum
mata est cōmentatio mea supra lib. metaphysico. Auer.
qui destructio destructionuꝫ dicit̄. incepta .1494. ꝛ com
pleta .1497. die .22. Januarij: ꝛ in eo tenui meliorem cu
ram q̄ꝫ potui. hic enim nullos inueni scriptores: imo nec
aliquos qui de his meminere. adeo ꝙ quidam omnium
litterarum penitus ignari propter difficultatem huius li
bri dicant hunc librum non esse Auerrois: ꝛ de his nō cu
ro. videt̄ enim sensu propter quod negant hoc. hic enim
liber: tum errore translatoris: tuꝫ difficultate verboruꝫ
tum sententiaruꝫ arduitate fuit mihi ita difficilis: sicut
vides: nec volui exponere ipm: ꝛ facere vnū chaos rerū:
ita ꝙ veliꝫ hic apponere oia dicibilia: nec ita imorari in
singulo verbo eius: vt oium aures obtūdaꝫ. vlterior enī
speculatio fortiorib⁹ relinquat̄. Sat mihi fuit monuisse p̄n
cipiumq; dedisse speculatiōis eo maxime cuꝫ hoc nō ex
me feci: sed ex rogatu illius sacratissimi pħi Hieronymi
Bernardi filij quōdam domini Petri: quorū anime in
perpetuum gaudeant. adeo eniꝫ me vexabat: vt id nega
re non potui: ꝛ si qua hic corrupta legētur breuitati tem
poris ascribant̄ in quo scripsi. Iterum si replicatas inue
nient materias hoc est: quia magna interualla apponēs
scripta olim obliuioni tradideram: ꝛ quia Auer. ea diuer
sis locis tangebat. Hec igitur sunt que tibi Reuerēdissi
mo Domio meo meritissimo Cardinali mitto: vt digna
castigatione tuo singulari ingenio castiges. digna vō lau
de collaudes. illud quidem donū quod potui pro tua im
mensa dominatiōe hoc est. Illud vō quod tua .d. referre
pōtest vt id recipias eo mō eo animo. eaq; affectiōe qui
bus ego mitto. Valeat tua .d. Reuerendissima oium lit
teratorum confugium. L. D.

❡ Finis cōmēti destructio destructionū in Metaphica
Auerrois Augustini Niphi de Suessa pħi ꝓclarissimi.

❡ Eiusdem

¶ Eiusdem Augustini Codicillus de sensu agente.

DIcit Aristo 2° celi: forte quidē igit̄ de quibusdam dubitare aliqd tentare: ꝛ de oibus: ꝛ pter mittere nihil forsitan videbit̄ eē vtiq; signū aut multe stultitie aut multe pmptitudinis: nō tñ iustū qdē oēs silr icrepare: sꝫ videre opꝫ cāꝫ dicēdi que est. Hec Ar. Quia igit̄ intētio mea est tractare de sensu agēte. nō expectes a me de eo tractatū ita sufficientē: vt oēm qōneꝫ tibi amoueat: q2 vt Arist. dicit eēt signū ad ppositū: aut multe stultitie aut multe pmptitudinis: ꝛ eo q2 difficile est hodie tēpore meo. 1495. veritatē inuestigare: qm̄ magna pars phie est corrupta. Et illa pauca que relicta est i ista nr̄a puīa. vbi nūc sumus: est in magno vilipēdio. Propter qđ studiū in ea putat̄ vnū de desiderijs pter nām: ꝛ ideo nullus labor bonum in ea nec preciū. Et lꝫ ita sit: attñ nō omni conatu meo: sꝫ amore tuo quē semp hēo pre oculis. videbo ð sensu agēte q̄tū mihi poſe est. ¶ Quia tñ ante me tēporib' habitis vnus hō satis famosus q dr̄ Joā. Jādon' de ciuitate Sādauēsi fecit tractatū de hoc. ꝛ qōnē longā in lib' de aīa. vbi scripsit firmiter suā opionē esse intētionē Auer. ꝛ Ar. ꝛ scio q multis fuit occasio errandi ppter ei' famā intm̄ q hō nō putabat̄ Auerroista nisi qui erat Sādauēsis. iō ad vidēdū veritatē in hoc q̄stio: opus est adducere ei' opionē ꝛ fundamenta ei': q2 vt Ar. dicit. nō tñ iustū oēs silr icrepare: sꝫ vidē opꝫ causaꝫ. i. argumētū dicēdi. Iste tractat' valde est vtilis tibi. maxie ad sciaꝫ pmi pncipij: qđ est de' qm̄ ex noticia sensus agētis multe pprietates intellus agētis cognoscant̄: q vel est de' vel intelligentia ei ppinqua: vt in qōne de itellectu declaraui. videmus enī Aristo. oēm pprietatē de itellectu declare per ppetatē in sensu tāq; a notiori. iō valde tibi erit vtile tractare de hoc.

Dico ergo q de sensu agēte qđ ē. p̄ q̄tū ad exteriores. 2° q̄tū ad iteriores. ¶ Quātū ad exteriores qdē p̄ facit. q. an sit. 2° an sit aliqd aie nr̄e. ꝛ 3° an vt sic sit vn' oium sensuū. an tot ſm spēm ꝛ numerū quot sunt sensus exteriores. Et q2 vt dicit Arist. 3° metaphysice in pncipio ſmones pbabiles debēt precedere demrātiuos: qm̄ q nescit qd querit nesciet veritatē qñ inuenerit eā. iō arguo q sensus agēs sit argumēto Aristo. 3° de aīa. in omni nā est aliqđ qđ est patiēs opꝫ vt sit aliqđ oīum illi' factiuū: vbi Auer. cōmēto. 17. ait q hoc est vlr oibus rebus nālibus esse tria. s. agēs patiēs ꝛ factiuū. Mō addo huic minorē: sꝫ in sensu ē aliqđ passiuū oium sensationū. pptiū q opꝫ dare aliqđ agēs sensationē eiusdē generis cū sensu. Hec rō pōt ꝯfirmari: qm̄ Auer. pmo celi cōmē. 124. declarat rōne fortissima q omni possibili ab itrinseco. i. ſm pncipiū passiuū inuenit̄ aliqđ agēs seu poſe ab extrinseco eiusdē generis. q in pposito si repit̄ aliq sensus patiēs oino opꝫ vt inueniat̄ aliq sensus agēs. ¶ 2° pncipalr arguit̄. ait Auer. 3° celi cōmē. 72. q a cāis: q̄rū nā est eadēꝫ. i. vni' spēi: ꝛ nō differūt nisi ſm magis ꝛ minus nō seq̄t̄ nisi nā vna diuersa ſm magis ꝛ minus: mō accipio formā caloris: ꝛ q̄ro vel ipsa vt sit cābit spēꝫ seu sensationē in tactu: per se vel pp sensationeꝫ dat̄ aliq̄ virtus cāna sensationē de ipso calore. nō pmuꝫ: q2 tūc vna natura ſm spēm causaret opōnes diuersas genere ꝛ specie: q2. s. calor cāret sensationē tactiuā ꝛ calorē q̄ sunt operatiōes genere diuerse. q ꝯcedit̄ 2m. s. q det̄ aliqđ agens qđ habeat p se causare spēꝫ caloris in potētia tactiua de ipso tangibili: ꝛ hoc pōt dici sensus agēs. ¶ 3° arguit̄. oē exñs in potētia ad hoc: vt extrahat̄ ad actū idiget aliquo sue spēi: vel sui generis: vt declarat̄ 12° metaph. cōmē. 18. ꝛ 7° metaphysi. cōmen. 31. hoc declarat etiā 8° physicoꝝ cōmento. 47. in illo textu. (Manifestuꝫ igit̄ ꝛc.) Et 12° metaphy. cōmē. 34. vide: sꝫ sensus est in potētia ad sensationē: ꝛ sensibilia ēt in potētia. q idigēt aliquo agēte alio ab vtrisq; ꝯ̄hēte sensuꝫ de potētia ad actū. hoc aūt poni nō pōt nisi sit sensus agēs. ¶ 4° phātasma comparat̄ ad itellectū. sicut sensibile ad sensuꝫ: sꝫ nō pōt phātasma se solo mouere itellectū nisi cōcurrat itellus agēs: vt Auer. declat 3° de aīa cōmē. 18. ꝛ in fine cōmēti 5i. q nō pōt sensibile mouē̄ sensuꝫ: nisi ꝯcurrat sensus agēs. ¶ 5° arguit̄ argumēto Auic. ꝛ Alpharaby agēs ꝛ patiēs debēt eē vni' generis: vt ēt Auerro. cū eis ꝯuenit 2° perigeneos cōmē. 37. sed sensus passiuus ꝛ sensibile nō pñt esse vnius generis. q opꝫ vt sit sensus agēs vnius generis cum sensu passiuo. ¶ 6° arguo. omnis forma qua abstractior a materia tāto est plus actiua ppter qđ: vt dicit Auerro. 9. metaph. cōmē. 2. forme separate sunt tm̄ agētes: ꝛ nullo modo patientes. Sed sensus est abstractior sensibili. q si sensibile agit multo magis dꝫ dari sensus agēs. ¶ 7° ꝛ vltimo iudicare de sensibilibus pprijs potētie sensitiue est opatio agētis. modo ꝯstat q sensus iudicat de sensibilib'. q erit aliq sensus agēs. Ex his pōt capi suspitio q sensus agēs sit vn' entiū nāliū in mūdo. ¶ Scđo loco faciebat. q. an sensus agens si est sit aliqd aie nr̄e sensitiue. Et videt̄ q sic pluribus signis: quoꝝ pmū est: qm̄ sensatio est opatio exñs in nobis: ꝛ ipoſe est opōnē esse in nobis: ꝛ pncipia illius eē ex̄ nos: vt Auer. dicē videt̄ in 3° de aīa cōmen. 36. in sol. digressionis. q opꝫ vt ambo. s. sensus agēs ꝛ sensus patiēs sint in nobis. 2° pōt hoc declari: qm̄ opatio sensitiua ē redacta ad nr̄am volūtatē: mō vt ibidē dicit Auer. ꝛ cōmē. 18. impoſe est opationē esse ad nostrā volūtatē reductā pncipijs illius exñtibus extra nos. ¶ Pōt ꝛ 3° signo hoc ēt declarari: qm̄ cōparatio itellus agētis ad possibilē ꝛ sensus agētis ad passiuum est vna. q sicut itellus agens est aliqd aie nr̄e: opꝫ vt sensus agēs ēt sit aliqd aie sensitiue nr̄e. ¶ 4° ēt: qm̄ si opatio est in mā: opꝫ vt forma illi' opōnis agēs sit ēt in mā: vt Auer. nitit̄ declare p̄ de aīa cōmē. 13. cū igit̄ sensatio sit opatio mālis: ꝛ nō videt̄ q sit in alia mā nisi in sensu passiuo. iō ꝛc. ¶ 5° qm̄ ꝛ si in naturis reꝝ possit dari forma sine mā: vt motores corpoꝝ celestiū: nō tñ pōt dari mā aliquo mō absq; forma: cū igit̄ sensus passiuus cōparat̄ ad agētē sicut mā videt̄ q nō possit eē absq; eo: ꝛ ex his posset quis suspicari ipm̄ eē aliqd aie nr̄e. ¶ 3° faciebat mihi qōnē nō modicam an sit vn' oiuꝫ: an plēs ſm spēm: sicut ꝛ passiuus. Et vr̄ q plēs. pmo qm̄ opōnes spe diuerse arguūt agētia diuersa: vt dicebat̄ ꝛ cōmēto. 8. pmi celi. ꝛ 12° meta. cōmē. 48. Ar. ex distinctiōe motuū ꝯcludit distōnē intelligētiarū. ¶ 2° qm̄ patiēs ꝛ agens nō mō vr̄ vni' generis. imo vni' spēi: sicut dicē videt̄ Auer. 12° metaphy. cōmen. 18. q opꝫ vt numerus sensuū agentiū sit ſm numeruꝫ sensuū passiuoꝝ: ꝛ ex multis alijs posset declari totū hoc. p nūc aūt sit dcm̄ intm̄. s. q tria mihi qōnē faciūt. s. an sensus exterior agēs sit vnū de entib' in mundo. 2° posito q sic: an aliqd nr̄e aie an nō. ꝛ 3° an vn' an numerat' ſm numerū sensuū. ¶ Supest mō facē qōnē de sensibus iterioribus. illud āt qđ mihi maxīmā ponit. q. ē cog^{ua}: qm̄ cog^{ua}: vt Auer. dicit in 3° de aīa cōmētis. 5. ꝛ. 33. ꝛ. 20. est qdā itellect' seu q̄dā rō pticularis. intm̄ q oēs opōnes itellectus facit. s. cogñscit subas pticulares: ꝛ discurrit ꝛ componit et diuidit pticulariter: vt dr̄. 63. cōmēto scđi de aīa. Est q. q. an det̄ cogitatiua agēs ꝛ polis: sicut de intellu: qm̄ sicut itellus diuidit̄ in duo gñā: ita ꝛ cog^{ua}: cū cog^{ua} nō differat ab ite^u nisi inq̄tū ipsa est rō pticularis itells. rō vr̄is pp quā diāꝫ nō dꝫ remoueri diuisio ei' in ptē agētē ꝛ ptēꝫ

passibilē: ⁊ h̄ est difficilis qō. ⁊ Joā. fuit forte oblit⁹ vl̄ dī
minut⁹ dīc de ea. reputo enī hō mapie mihi difficile ⁊ la
boriosū de h̄. vise sunt ḡ qōnes que in h̄ debēt dissolui.
¶ Circa solonē hui⁹ tractat⁹ p̄mo opionē Joānis decla
bo. ꝑscrutando singula fundamēta illi⁹ q̄ ponit in 16ᵃ qō
ne scd̄i de aīa. 2° loco dicā ſm posse meū opionē Aristo. ⁊
Auerro. 3° ⁊ vltimo qōnes ꝑuenīētes in opione Aristo. ⁊
Auer. dicā ⁊ soluā argumenta facta in p̄ncipio tractatus.
¶ Quātū ad p̄mā ptē Joā. in illa. q. ad ꝓbādū eē vtutē
nālē per se actiuā sensatiōis que pōt vocari sensus agēs.
adducit tres vias: q̄rū p̄ma est per vba Arist. sic. qm̄ Ap.
2° de aīa. declarat aīam eē cām in triplici gn̄e cause. vbi
Auer. cōmē. 37. ait: ⁊ cū declarauit eā eē cām ſm formā
⁊ ſm finē. declarauit etiā eā eē cāz mouentē ſm oēs mo
dos. i. spēs motuū exītes in aīato siue veros siue exī
matos eē mot⁹. i. tā motuū vere: sicut sunt augmētatio ⁊
diminutio ⁊ alteratio q̄ꝫ existimatoꝝ eē: sic̄ sūt mot⁹ spūa
les: sicut ē sensatio ⁊ reliq. ergo aīa est cā effectiua sensa
tionis. Sꝫ nullū agēs est hic iferi⁹ qd̄ agat per ꝓpriā eēn
tiā. ergo opꝫ vt agat per vtutē nālem distinctā ab eēntia
que pōt dici sensus agēs. Post adducit scdam que vt mi
hi videt̄ sustētat̄ in quatuor ꝓpōnibus apud ipm̄ valde
notis: q̄rū p̄ma est ꝙ sentire indiget aliquo p̄ncipio effe
ctiuo ꝑ se ⁊ imediato. hanc ꝓbat ipse sic. ois effectus ꝑ se
intent⁹ receptus in aliqua potētia per se receptiua idiget
aliquo p̄ncipio ꝑ se effectiuo imediato: mō minor ē sub
intelligēda ⁊ ꝑ se manifesta. quare ⁊c̄. ¶ 2ᵃ est. illud ens
est nobili⁹ alio. cui⁹ opatio ꝓpria ⁊ per se est nobilior ꝑfe
ctissima opōne alteri⁹. Hoc ꝓbat: qm̄ operatio est finis
potētie. modo cui⁹ finis est melior ipm̄ in se est meli⁹: vt
p̄mo posterioꝝ caplo de cōpatiōe demrationū. s. 13ᵒ dic̄
satis bēri. ¶ 3ᵃ est. ꝙ efficē aliqd est nobilius q̄ꝫ recipe il
lud idē. ꝓbat hoc: qm̄ ꝑ efficē assimilat̄ p̄mo motori: ⁊ ꝑ
recipē īfimo enti. s. materie p̄me. ¶ 4ᵃ est ꝙ spēs rei sen
sibilis nō est nobilior q̄ꝫ virt⁹ ꝓpria aīe sensitiue: imo vi
lior: qd̄ ꝓbat: qm̄ accn̄s subiecti nobilioris est nobilius.
Mō virt⁹ aīe sensitiue est subiectiue in aīa. spēs aūt sen
sibilis ē subiectiue in potētia vel organo que sunt vilio
ra aīe. ¶ His visis format Joānes viā sic ꝑ ipose. si non
eēt sensus agēs: sensus nō depēderet ab aliq̄ p̄n⁹ actiuo ꝑ
se imediato ꝯ p̄mā suppōnē. ꝯñtiam ꝓbat: qm̄ si sensus
agēs nō est p̄ncipiū imediatū sensationis: aut erit illius
agēs sensus passiu⁹: ⁊ hoc nō: qm̄ vna ⁊ eadē foꝛa nō est
p̄mū actiuū agēs ⁊ patiēs eiusdē: aut erit ipm̄ sensibile:
qm̄ agēs imediatuꝫ dꝫ eē simul cū passo: vt declat Ap. ⁊
Auer. 7. phy. cō. 10. Aut erit ipsa sūba aīe: qd̄ ēt eē nō pōt:
q2 nō nisi mediāte aliq̄ vtute nāli distīcta ab eēntia ei⁹
que dici pōt sensus agēs: aut ē corp⁹ qd̄ eē nō pōt: qm̄ tūc
sentire nō esset ab aīa: cui⁹ ꝯriū adducebat̄: aut erit spēs
sensibilis qd̄ eē nō pōt: qm̄ mā eēt nobilior sensu. ꝯ q̄rtā
ꝓpōnē. ꝯñtiā ꝓbat: qm̄ cui⁹ opatio ē nobilior ⁊ ipm̄ in se
est nobili⁹. vt dicit scda ꝓpō. modo efficere est nobili⁹ pa
ti: vt dicit 3ᵃ. ⁊ sic cōpleta est scda via Joā. quā videas in
eo diffusam. post adducit tres modos soluēdi de qb⁹ tan
gam p̄us duos ⁊ sustinebo ipsos. ¶ 3ᵃ via Joā. sustentat̄
in ꝓpōnibus: quarū p̄ma est. vnū ⁊ idē simplex nō pōt
eē imediatū per se p̄ncipiū actiuū ⁊ ꝑ se receptiuū vni⁹ ⁊
eiusdē: qm̄ potentia actiua est p̄ncipiū mutādi alterū in
quātū alterū: vt in metaph̄. 5° ⁊ 9° aperte colligit̄. s. 17. cō
mēto. ⁊ 2ᵃ. vide Auer. ⁊ Arist. ¶ 2ᵃ est. spēs sensibilis est
imediatū p̄ncipiū receptiuū sensatiōis: qm̄ vnū ⁊ idē nō
est per se imediatū p̄ncipiū receptiuuꝫ diuersoꝝ ordina
toꝝ inicē: vt colligit̄ 7° physi. vbi Ap. ait nō qdlibet esse
susceptiuū cuiuslibet. vide expōnem Auer. cō. 33. vel. 39.
¶ Ex his arguo. si aliqd ponit̄ principiū effectiuū sensa
tionis illud dꝫ eē spēs: vt ratio p̄cedēs ꝯfirmat. mō spēs
est p̄ncipiū receptiuū. ergo nō est p̄ncipiū actiuū: ⁊ tu vi
deas eū. ¶ Cōfirmat aūt hāc rōnē: qm̄ sensus nūq̄ꝫ reci
pit actū sentiēdi nisi mediāte specie. ḡ spēs ꝯcurrit vel ꝑ
se: vel ꝑ accn̄s: si ꝑ accn̄s posset non ꝯcurrere: vt Auer. 8.
physi. in līa p̄bi declat. s. cōmen. 36. ⁊. 10° metaphy. in vlti
mo cōmēto: nec pōt fingi esse aliqd per accn̄s necessariū
vt declarat ꝑ Arist. p̄mo posterio. cap. 6. vide. Ex his con
cludit suā opionē. s. ꝙ sensus est duplex. qdā ꝑ se passiu⁹
seu receptiu⁹ sensatiōis ⁊ spēi sensibilis ꝗ est vtus seu q̄li
tas aīe sensitiue: qdē per se cātiu⁹ sensatiō is facta p̄para
tione per spēs p̄cedētes cātas ab obtis exterioꝛib⁹: vn̄ si
cut in pomo vno nūero sunt due q̄litates motiue: q̄rū p̄
ma est odoꝛ: ⁊ alia sapoꝛ ⁊ color in superficie. ita in quolī
bet organo sunt due vtutes: quarū vna ſm se est p̄ncipiū
recipiēdi sensationē: alia p̄ncipiū effectiuū illius. Et per
hoc Joā. soluit. q. an sit sensus. ⁊ 2ᵃ an sit aliqd aīe nr̄e. iaꝫ
eniꝫ appet qualr ipse ponit eū aliqd aīe nr̄e. 3° appet q̄li
ter ponit ipm̄ multiplicatiuū ſm spēm ad multiplicatio
nē sensuū passiuoꝝ: vt appet in sol. p̄me difficultatis ei⁹.
hec est opio Joan. vt appet in ei⁹ vbis. circa quā sic ꝓcē
dā: qm̄ p̄ volo vidē de vījs isti⁹ hois. 2° an qd̄ in se sit fal
sū adducēdo ꝯ ipꝫ aliquas rōnes quas ipse adducit ⁊ no
uas. ¶ Quantū ad p̄mā partē. Circa suppōnes hui⁹ hois
videt̄ eē dubitatio plurima. p̄ circa p̄mā. videt̄ enī ꝙ sen
satio nō hēat agēs ꝑ se imediate et patiēs per se: vt Joā.
vult: qm̄ ois actio que hꝫ agēs per se: ⁊ patiēs ꝑ se. opꝫ vt
extrahat de potētia ad actū ab illo agente in illo passo. hoc
pꝫ: qm̄ actio agētis per se in passum per se nihil aliud est
nisi extractio forme de po⁹ illi⁹ ad actū: vt colligit̄ plane 12°
metaph̄. cōmē. 18. sed sensatio nō extrahit̄ ab aliquo agēte
per se in aliq̄ passo: qm̄ reqrit̄ ibi eē dispōnē: vt ibidē ap
paret. ¶ 2° ad idē. si sensatio fieret ꝑ se ab agēte ꝑ se: vel
ex ente vel ex nihilo. 2ᵐ dici non pōt: est. n. ꝯ Aristo. p̄mo
physi. ⁊ Auer. ibidē. cōmē. 33. ⁊. 72. Nec ex ente: qm̄ vl̄ ex
ente ꝑ se in actu: vel ex ente in potētia. nō p̄mū: vt decla
rant Arist. ⁊ Auer. p̄ physi. cōmē. 78. nec ex ente in potē
tia: qm̄ sensatio fuit ꝯcēta in potētia in organo: qd̄ falsuꝫ
est. ¶ 3° ad idē videt̄ facē rō Ap. 5° physi. vt eā ordinat
Auer. cōmē. 13. sic. si sensatio hꝫ agēs per se sit illud. a. tūc
a. agēs faciet sensationē. ergo aliq̄ actiōe facit illā: qm̄ si
cut mā passione patit̄: ita agēs actione facit. tunc sit illa
actio. b. ⁊ quero vel. b. hꝫ agēs ꝑ se vel nō. si nō. nec sensa
tio hꝫ agēs per se. oē enī qd̄ fit mediāte casualr facto nō
hꝫ agēs per se vt satis colligit̄ 2° physi. cōmē. 48. ergo si
sensatio fieret mediāte actione casu facta nō posset fieri
ꝑ se. si aūt. b. hꝫ agēs ꝑ se: arguit̄ vt p̄us: ⁊ sic vel ꝓcedet̄
ad infinitū: vel opꝫ dicere sensationeꝫ nō hēre agēs ꝑ se.
¶ Circa secūdā suppōneꝫ etiā videt̄ locus q̄[illegible]is. videt̄
enī sustētari in maxia topica tertij topico. cap. 2. que dic̄.
ampli⁹ duob⁹ effectiuis exītib⁹ cui⁹ finis melior ipm̄ me
li⁹. Et miroꝛ q̄liter Joā. nō ꝓbauit eā hac maxia: sed per
auc̄tem posterioꝝ que valde parū tāgit hoc. Sed ꝙ ista
regula nō ꝓbet hoc declaro: qm̄ 2° celi cōmen. 62. hētur
ꝙ oium vn⁹ est finis. ḡ finis vni⁹ nō pōt eē melior alioꝛ
qm̄ idē nec meli⁹ neq̄ꝫ peius pōt eē seipso. ¶ 2° dat̄ instā
tia: qm̄ opatio mā̄e est vilissima oium: ⁊ maxime opōne
caloris inquātuꝫ caloꝛ: ⁊ tn̄ est simplr̄ nobilior calore: vt
dīc cōiter. ¶ 3° adhuc fingo aliā instātiā: qm̄ īter oēs pla
netas opatio solis est nobilior et diuinior vt Auerro. 12°
metaphy. cōmen. 34. nitit̄ probare: ⁊ tamē sol nō est no
bilissimus planetarū: vt Auerrois ibideꝫ cōmen. 44. ꝓ
bat ordinādo eos ſm ordinem orbium. vide eum. ¶ 4°
Joā. ꝯtradicit sibi in illamet qōne in sol. p̄mi argumēti
facti ꝯ ipm̄ ab hoīe alterius opionis: ⁊ in scd̄o physicoꝝ

vbi tenet ꝙ celũ seclusa intellĩtia est nobilius musca:et
tñ optima opatio illius:vt sic est impfectior optima opa
tiõe musce:vt pꝫ. ¶ Quito fortuna est cã multotiẽs opa
tiõis melioris ꝙ̃ prudẽtia:vt colligit in lib° de bona for
tuna:ꝛ tñ fortuna nõ est simplr pfectior prudẽtia. ¶ Cir
ca tertiã adbuc est loc° q̃õnis:qꝛ vꝫ illa sustẽtari in vna
maxĩa tertij topicoꝝ caplo 4°:vbi dicit ali° locus. qd pri
mũ bono meli° ꝛ magis eligẽdũ. Mõ Arist. ꝯ hãc maxi
mã istat. d. instãtia hui°:qꝛ nõ verũ. nibil enĩ pbibet nõ
in eo ꝙ optim° est achilles in hoc similiorẽ aiacẽ eẽ alte
ro qdẽ existẽte bono. nõ silr aũt. ꝛ post ibidẽ. hẽt aũt instã
tiã ꝛc. Adducit scdaꝫ istãtiã ad idẽ:qꝛ opatio caloris est
agere. opatio itellꝰ possis ꝛ mãe ẽ recipe spẽs a calore:ꝛ
tñ simplr ꝛ absolute itellꝰ posis est nobilior calore:ꝛ si
milr mã ẽ nobilior calore. Ad idẽ:qꝛ agere ꝛ pati: vt sic
vnũ respect°. mõ respect° nõ sunt sic se hñtes. ꝙ vn° alte
ro sit nobilior:vt ẽt dicit cõis opio theologizãtiũ. ¶ Cir
ca q̃rtaꝫ adbuc est loc° q̃õnis:qꝛ si valet vt mibi videt
istã nõ tenet nisi per maximã tertij topicoꝝ. ca° 2°. vbi dicit
sic. ꝛ qd meliori ꝛ bonorabiliori inest magis eligendũ:vt
qd deo ꝙ̃ qd homini:ꝛ aie ꝙ̃ corpi. Mõ hec maxima vi
det falsa:qꝛ igrãtia vilior est sanitate:ꝛ tñ iest nobiliori
subo. ¶ 2° istãtia est:qꝛ albedo parietis iest viliori sub
iecto ꝙ̃ nigredo corui:ꝛ tñ est nobilior forma vt vides. ḡ
ista maxia patit instãtiã. Et videt mibi ꝙ istarũ q̃tuor
ppõnũ tres vltime sunt simplr vere:qꝛ vt appet oẽs su
stẽtant in maximis topicalib°:ꝛ valde sũꝫ mirat° ꝙ Joã.
q gloriat semp loq ad mẽtẽ Ar. ꝛ Auer. ꝛ ad vba eoꝝ ꝙ
ipse nõ adduxit illas maxias: vt pꝫ in vbis Ar. De pma
aũt est 2° modus dicẽdi satis pbabilis. quoꝝ pmus acci
pit p se dcm Auic. 5. sue meta. vbi ait ꝙ aliq̃ sunt dĩntia
duob° modis. s. qꝛ ipsis aliq̃ dĩnt: nõ qꝛ ipsa dĩnt aliq̃:qꝛ
ipsa dĩnt p dĩtas aliq̃s. Silr ens duob° modis dĩ: vel qꝛ
in se bꝫ vẽ eẽ aliqd ẽ ens:nõ qꝛ ẽ vẽ ens: sꝫ qꝛ ẽ illud q̃ ali
qd bꝫ eẽ vẽ. Mõ applicãdo h̃ ad ppositũ põt dici ꝙ ali
qd accipe eẽ post nõ eẽ. põt eẽ:nõ qꝛ ipꝫ accipiet eẽ post
nõ eẽ in ppa fora:sꝫ qꝛ ipso aliqd accipit esse:vel qꝛ seqt
ad aliqd qd accipit eẽ post nõ eẽ. Alio° qꝛ ipꝫ in se ppe ac
cipit eẽ post nõ esse. Dico ḡ ꝙ sensatio nõ fit p se tãq̃ ab
agẽte p se:sꝫ fit:qꝛ aliqd fit ipsa:ꝛ qꝛ ꝯsequit ad aliqd fa
ctũ:p ipsaꝫ enĩ fit eẽ sensatũ: ꝛ ꝯseqt eẽntialr aliqd qd p
se fit. v.g. spẽs sensibilẽ. ¶ Et p h̃ rñdet ad arg° Joãnis
scilꝫ ꝯcedẽdo maiorẽ ꝛ negãdo minorẽ:ꝛ cũ pbat ꝙ ẽ fi
nis aialis:nego h̃:imo ꝯseqt finẽ aialis:est enĩꝫ finis aie
sensitiue fieri oĩa vt põt:ꝛ qꝛ nõ põt fieri color sm rẽ fit
color itentiõalr. mõ ad hũc finẽ ꝯseqt sensatio. nõ ꝙ sen
satio sit in ppa forma p se itenta a nã aialis. ¶ Sꝫ dices
illud intẽdit a nã:cui° oppositũ odit a nã:mõ oppositũꝫ
sensatiõis odit a nã vt pꝫ p se. ¶ Ad h̃ ꝯcedo maiorẽ:sꝫ
nego minorẽ:imo odit oppositũ receptionis spẽi sensibi
lis. iõ spẽm recipi in sensu amat ꝛ desiderat a nã:sed hñ
ꝯcedo ꝙ sentire amat scdario: ꝛ sic ei° oppositũ odimur
scdarie ꝛ p accñs. ¶ Sed dices. p° ꝛ io° ꝛ 2° ethicoꝝ finis
forme ẽ op°. iõ ponit felicitatẽ in ope ꝛ nõ in habitu:nec
in po². ¶ Dõꝫ ꝙ finis opatio est vbi opatio ꝛ res opata
sunt vnũ ꝛ idẽ. vbi ãt in diuersis ponunt nõ opꝫ vt scis:
ꝛ tu ꝯsidera:ꝛ sic põt defendi pm° modus dicẽdi. s. ꝙ sen
satio nõ sit per se itenta:nec habeat agẽs p se nec patiẽs.
¶ Scdõs modus dicẽdi est Joã. ꝛ cõis ꝙ sensatio sit effe
ctus p se itẽtus a nã hñs agẽs per se ꝛ recipiens p se vere
finis aialis. Qd põt declari ex regula scdi pbicoꝝ. finis
vult eẽ vltimũ ꝛ optimũ:vbi Auer. cõmẽ. 3i. ait ꝙ in re
bus nãlib°. est extũs bonus in volũtarijs multotiẽs appa
ret bonus: cũ igit sensatio est vltimũ ꝛ bonũ vere. ḡ opꝫ
vt hẽat rõnẽ finis:ꝛ per ꝯñs mõ agẽs. ergo hẽbit agens.

¶ Confirmat:qꝛ ibidẽ ait Aristo. omnia aũt hec finis
grã sunt:differũt tñ adinuicẽ:qꝛ alia quidẽ sunt opera.
alia vo organa. vbi Auerrois cõmẽ. 29. dicit. quedã sunt
actioes vt ambulatio:ꝛ quedã instrã vt flobotomia. i. la
ncetta qua percutit bracchij vena. ergo nõ inconuenit ali
quẽ finẽ esse opus ꝛ actionẽ:ꝛ per ꝯñs sensatio põt esse fi
nis. ¶ P. Aristo. pmo ethicoꝝ. distiguit de artibus: ꝙ. s.
q̃dã sunt cui° finis est opus:ꝛ q̃daꝫ cui° finis est res opa
ta:ḡ idẽ qd pus. ¶ P. motores corpoꝝ celestiũ sunt pro
pter motũ celi tãq̃ ppter finẽ saltẽ scdario:vt 2° celi cõ
mẽto. i7. colligit:ꝛ tñ mot° opus est nisi dicat ꝙ mot° est
opatio antiqua eterna:ꝛ smo pmus intelligit de opatio
ne noua:ꝛ hoc cõsidera:qꝛ nibil est. Propter hec videt
pbabilr opio Joãnis sustentabilis. ¶ Ad pmã nego mi
norẽ:vbi debes scire ꝙ cuilibet forme psupponit recepti
uum ppriũ ꝛ per se:alr res trãsmutat sine trãsmutatioe:
vt Auerrois deducit. pmo physico. cõmẽ. 7i. ꝛ ponit rem
habere aliq̃ dispõnẽ quã nũq̃ habuit: nec simplr nec in
subo vt ibidẽ dicit. dico ḡ ꝙ cuilibet forme pducende ꝛ
pducte psupponit subm ppriũ:mõ subm est duob° mo
dis:qddã est valde disproportionatũ forme: ꝛ valde re
motũ ab ei° dignitate:ꝛ tale ad hoc vt fiat dignũ recipe
formã dꝫ recipe plura media qb° fiat idoneũ ei. Qddaꝫ
vo est valde pportionatũ:ꝛ satis nobile:imo nobili° for
ma:ꝛ respectu hui° nõ opꝫ ponere media plura nec vnũ:
sꝫ sola pñtia motoris forma fit in eo. Ex his sequit ꝙ
extbi de potẽtia mãe est duobus modis. vno mõ per me
dia plura:qbus forma recipit in ea ꝛ mã. fit pportiona
ta illi:ꝛ sic forme nãles extbunt de potẽtia mãe. qddã dĩ
extrabi:qꝛ pro sui eẽ reqrit patiẽs in quo recipit nec req
rit mediũ vnũ aut plura:qbus passũꝫ fiat ei ꝯueniens:ꝛ
sic extbi de potentia materie nibil aliud est nisi p sui esse
psupponere passũꝫ posse recipe actũ illum ab agẽte:ꝛ sic
forme inte^les extrabuntur de potẽtia mãe. ¶ Et per hoc
ad pbõnẽ. dico enĩ ꝙ Auer. loqt ibi de extbi pmo mõ. s.
qñ subꝫ receptiuũ est valde remotũ a nobilitate forme
ꝛ valde disproportionatũꝫ:tũc enĩ vult ꝙ extrabi fiat p
alterationẽ:ꝛ q̃ntitatiuã ꝛ qualitatiuã nõ alr. ¶ Ad secũ
dã dõm ꝙ fit ex ente in potentia scdõ mõ. s. nõ remota ꝛ
disproportionata forme ꝛ motori agẽti illam:ꝛ ꝯcedo ꝙ
spẽs ꝛ formã iten^lis ꝯtẽta est in potẽtija cãꝛũꝫ. s. subiecti
receptiui ꝛ agẽtis: lꝫ mõ diuerso a formis nãlib°. ¶ Sꝫ
dices. forma iten^lis nõ fit in subiecto mediãte dispõne. ḡ
nõ nãlr fit:sꝫ violente vel artificialr sicut forma scãni.
¶ Dõm ꝙ lꝫ nõ fiat mediãte dispõne: attñ subꝫ recepti
uũꝫ est sũme iclinatũ ad formã:ꝛ agẽs etiã: ppter qd nõ
dĩ violẽter facta:nec artificialr: qꝛ subm respectu forme
artificialis nõ est in potẽtia limitata ꝛ iclinata ad actũꝫ:
est enĩ q̃nq̃ in potẽtia violẽta:q̃nq̃ in potẽtia neutra vt
alibi declaui. ¶ Ad tertiã dõꝫ ꝙ ab actiõe agit sensatio
neꝫ:que actio seipsa formalr fit: qꝛ aliqd est tale duob°
modis per pticipationẽ ꝛ per eẽntiã:aliqd enĩ fit ẽt duo
bus modis per aliud tãq̃ per rõnẽ faciẽdi. aliqd fit per
essentiã. i. seipso sicut aliqd est albũ duob° modis. s. ptici
patiue ꝛ denolatiue: sicut paries:ꝛ aliqd per eẽntiã sicut
albedo. Et qñ dĩ illa est rõ Arist. Dõm ꝙ Aristo. arguit
ꝙ mot° nõ põt accipere eẽ post nõ eẽ per motũ vere : qꝛ
tũc idẽ eẽt anteq̃ eẽt ꝛ eẽt pcessus in ifinitũ:qꝛ sicut pri
mus accipit esse p motũ:ꝛ scdõs eodẽ mõ p motũ ꝛc. ꝛ sic
põt opio Joãnis pbabilr sustineri:tu aũt cõsidera bene.
¶ Circa scdam ppõnẽ opꝫ dĩe ꝙ illa sit vera cũ sit Ar.
veꝝ oĩno Joan. fuit diminut° cũ ea simplr ptulit sine li
mitatiõe. dico ḡ ꝙ intelligit p in finib° pximis ꝛ nõ re
motis. 2° dico ꝙ debẽt esse fines p se. 3° dico ꝙ debẽt eẽ
fines poles attingi vtutibus pprijs agentiũ. Est ḡ regula

Aristo. maxima ista: cuius finis primus per se possibilis attingi virtute eius est melior ipm in se est melius.

Ad instantias dicendum. Ad primam dicendum ꝙ ille est finis omnibus cõis ⁊ remotus. mõ vt dixi maxima intelligitur de fine primo ꝓprio. ¶ Ad 2m instantiã iã solue põt: quia maxima est de agẽtibus: mã aũt nõ ẽ agẽs: vt vides. Uel dicendum ꝙ materia est vilior simplr ⁊ absolute calore ⁊ qcũqz formis accñtali. Dico absolute: quia ſm qd. i. vt in pdicamẽto sube est nobilior: attñ simplr ⁊ absolute forma caloris est nobilior. Hoc aũt ad plena põt duabus rõnibus pbari: quaꝝ pma est. illud qd est certe pfectionis ⁊ terminati gradus nobilitatis oino ẽ absolute nobilius eo qd est ifinite modice pfectionis: ⁊ iterminati gradus nobilitatis. hec est manifesta per se: sz calor ⁊ vlr ols forma accñtalis est terminate pfectiõis ⁊ finiti gradus: limitateqz nobilitatis ⁊ mã infinite modice. ergo ⁊c. minor pro pma parte olbus est manifesta: sz pro secũda est ꝯcessa fere: quia mã nullã hẽt pfectionẽ: sz ab omnibus recipit pfectionẽ. ergo infinitis caret pfectionibus. g est infinite impfecta: ⁊ sic est ista ps manifesta. ¶ 2a rõ põt esse ad idẽ: quia illud qd pficit aliud ⁊ ab eo nõ pficit: sed potius impficit est in se simplr nobilius illo. Sed forma caloris pficit mãm: ⁊ nõ ecõtra. sed potius impficit calor a mã. g vt prius: ⁊ sic pbabilr teneo ꝙ mã absolute est vilior accñte. ¶ Ad 3m dicendum in ꝓposito ꝙ opatio solis manifesta est nobilior opationibus alioꝝ: attñ opatio occulta saturni est nobilior ⁊ penes illã saturnus antecedit solẽ. iõ ait Auer. ibidẽ. ꝙ cõparatio eoꝝ ad pmũ est pcisa. i. absolute. primus motor est nobilior aliis. ⁊ per ꝯñs pmũ mobile absolute nobilius aliis mobilibus alioꝝ: cõparatio aũt eoꝝ iter se nõ est pcisa: quia vnus planeta excedit alteruz ſm vnũ respectũ: ⁊ excedit ab altero in alio. ¶ Ad 4m dicendum ꝙ Joã. ꝯdicit sibi: ⁊ credo ꝙ ipe in illo errauit. hoc aũt nõ est ꝯ suppõnẽ: qz ego nõ teneo eã ad mẽtẽ Joan. sed simplr: ⁊ si vis saluare ipm nõ curo. ¶ Ad vltimam iã vidisti sol. dcm est eni ꝙ idẽ intelligit in finibus per se nõ casualibus. ¶ Circa tertiã ꝓpõnẽ dicendum ꝙ indiget duabus ꝯditionibus: quas Aristo. ponit ibidẽ. s. sit ꝓpinquis in eo qd est optimuz. 2a est dũmõ nõ sit admixtio ꝯtrarii. est g maxima. illud qd est ꝓpinquius optimo in eo qd est optimũ sine ꝯmixtione ꝯtrarii in se est optimũ: ⁊ melius eo qd remotius ⁊c. ¶ Ad pmã dico ꝙ ibi deficit pma cõditio. ¶ Ad scdam. illud dz itelligi in eis que sunt eiusdẽ generis pncipii non eiusdẽ generis pdicamenti: vel diuersoꝝ generũ pncipii ⁊ pdicamẽti. ¶ Ad vltimã dicendum ꝙ vnus respectus est nobilior altero nõ absolute: sed respectiue. iõ actio lz absolute nõ sit nobilior: attñ respectiue est nobilior passione. ¶ Circa quartã dicendum ꝙ tribus conditionibus idiget. pma ꝙ isit meliori iquãtũ melius. 2a ꝙ sit accidẽs ꝓpriũ. 3a ꝙ sit ens positiuũ. est g maxima accñs positiuuz ꝓpriũ qd inest subo meliori ſm id qd melius est. est melius altero opposito: mõ his ꝯditiõibus remouent iã instãtie facte. Ecce igit qualr tres ꝓpõnes Joã. sũt vere sine dubio ꝑ mẽtẽ Ar. ¶ Prima aũt est ꝓbabilis cũ sint circa eam opiniones diuerse: lz illa Joãnis sit melior. Et postqz vidi de ꝓpõnibus pme vie: supest mõ videre an sit demõstatiua. Et vr mihi ꝙ multis modis põt dissolui. primo põt dici ꝙ sensibile est cã sensatiõis. ad eius ꝓbõnẽ Auer. in h dat sol. in 2o de aia cõ. 74. vbi dic. ꝙ sensit ille ꝑ mouet mediũ. ⁊ mediũ motũ cuz sit factũ in actu mouet organũ ad actũ visionis seu sensatiõis: ⁊ sic illud nõ cogit. 2o põt dici ꝙ cã agẽs ꝑ se ⁊ ꝓpa sensationis est spẽs sensibilis actu recepta i orgão. ¶ Ad reprobatiõnẽ huius iã habes sol. ex limitatiõe scde ꝓpõnis. dz eni itelligi cuius opatio virtute ꝓpa ẽ nobilior ipm in se est nobilius. mõ spẽs sensibilis agit sensationẽ virtute motoris sepati: sicut virtus genitiua virtute patris: ⁊ vt instrm pmi pncipii. Unde spẽs ⁊ est instrm agẽtis pncipalis: ⁊ est qlitas accñtalis. ꝑ mõ nõ incõuenit vt agat vltra suã nãm: sz hñ scdo mõ: ⁊ sic verificat sol. quã adducit Joã. ⁊ reprobat. s. scdaz. voluit eni dic ꝙ spẽs põt duobus modis cõsiderari. vno mõ iquãtũ qlitas. s. quo ad eius eẽntiã. alio qntũ ad suã virtutẽ i. vt instrm motoris sepati. s. intelligẽtie: vt dicit in opione Auer. ⁊ vt sic est nobilior qz sensus: nõ simplr: sz instralr. ¶ Ad rõnes qs adiecit Joã. ꝯ h. rñdet ad pmaz. arguit eni sic. nõ rñdet ad viz rõnis. ꝓbat eni rõ ꝙ spẽs sensibilis erit ens simplr nobilius qz sensus: qz eius opatio est simpliciter nobilior optia opõne sensus. Dico ꝙ ipse nõ arguit ad punctũ rõnis: quia ipsa rñsio dicit ꝙ optima opatio spẽi virtute eius est igbilior optima opõne sensus: lz illa opatio sit nobilior: sz nõ est virtute spẽi: sz motoris sepati. ¶ Ad 2m dico ꝙ per virtutẽ spẽi põt hõ duo itelligere. s. vl vim ipsius ꝯñtez eẽntiã eius: vt eius est. alio mõ per viz põt itelligi motor sepatus: rõne cuius vt instrm agit. Tũc dico ꝙ loquẽdo de virtute pmo mõ virtus spẽi nõ ẽ nobilior: i sic nec eius eẽntia. Sz hñ scdo mõ: ⁊ sic ꝯcedo ꝙ virtus spẽi est nobilior virtute visus: quia illa ẽ motor sepatus: cuius rõne vt instrm agit. Et per hoc appet itellus sol. argumẽti qd illi faciũt ꝯ se. voluit eni dic ꝙ spẽi eẽntia absolute est ignobilior eẽntia sensus: attñ illa eẽntia put est istrm virtutis sepate diuine ẽ nobilior. Ecce igit qualr lz nõ dĩnt ſm rez dĩnt ſm modos intelligendi: per quos res variat ſm denominationẽ nobilis vel ignobilis. ¶ Ad 3m dicendum ꝙ spẽs ſz suã ꝓpriã virtutẽ sibi itrisecã est ignobilior sensus virtute ⁊ eius eẽntia: qntũ tñ ad virtutẽ sepatã cũ vnit vt instrm sue cãe pncipali est nobilior: nõ tñ simplr ſm eius eẽntiaz est nobilior cũ illa virtus sit extrinseca. ¶ Ad 4m dicẽdũ ꝙ illa virtus ẽ ſm rẽ distincta a spe: est tñ ei ꝯiuncta sicut cã pncipalis vnit instrõ. Et qñ qrit. vel replicat ⁊c. dico ꝙ nõ replicat: sz est id virtute cuius spẽs agit illã. iõ nõ supfluit. Hec aũt sol. est necia et ſm ipsũ: qz vt arguã. si ponit sensus agẽs: vel replicat vel nõ. si pmũ. g erit spẽs sensibilis. Si 2m. g ipse ꝑ eius virtutẽ nõ cãbit sensationẽ: ⁊ iõ sic ipse hz dicẽ. ita dicã. ¶ Ad vltimũ posset dici ꝙ ego nõ curo de ꝯdictiõe illius opionis. Uel dicendum ꝙ scia virtute ꝓpa est cã actus: vt instrm motoris pncipalis. s. itellus agẽtis. ⁊ sic põt itelligi eius sermo. 3o põt dici ꝙ ex specie sensibili ⁊ potẽtia visiua fit vnuz: sicut ex mã ⁊ forma grauis fit vnũ. mõ sic opatio grauis. s. mouerì deorsum nãlr sequit formã receptã in mãm: quia dãs formã dat ꝯñtia essentialia ⁊ nãlia mediãte forma: vt vult 4o celi. cõmẽ. 22. ⁊ 25. ita sensatio ꝯseqt spẽm receptã in sensu nãlr: ⁊ sicut pma opatio grauis nõ hz agẽs ꝑ se nisi generans mediãte forma: ita opatio ista nõ hz agẽs ꝑ se nisi mediãte spe. Et sub h sensu intelligit opio socioꝝ Joãnis cũ dicit. ꝙ sensus nõ indiget aliq per se pncipio actiuo. sup. alio a gñãnte spẽm: eo qz sensitiuũ cũ est actu factũ ꝑ spẽm nõ est in potẽtia eẽntiali: sz valde per accñs. ¶ Ad rõnẽ ꝯ hoc dicendum. ꝑ ꝙ sufficit ꝙ ꝯsequatur ad aliqd qd hz cãm per se agẽtẽ. vñ generans dãdo formã dat opõnẽ illius: nisi ipediat. Uel dicendum ꝙ aial nõ intẽdit sensationẽ: sz tñ fieri ens sensibile: ⁊ ꝑ ꝯñs informari specie sensibili qua vnit illi ad qd sequit sensatio: vt dictuz est. ¶ Ad 2m dicẽdũ ꝙ bene põt haberi scia: quia nõ est ens casuale: mõ ꝯsequit ꝑ se aliqd ens factũ ab agẽte. Uel dicẽdũ ꝙ de ente ꝑ accñs põt hẽri scia iquãtũ est sub mõ entis ꝑ se. vñ lz fortuna sit cã per accñs: attñ isto ꝓpõ est ꝑ se. ¶ Ad aliud dicendum ꝙ per exire in actũ nõ itelligit recipere nec agẽ: sz ꝯseq: sicut motus grauis ꝯseqt formã: qd nec est agẽ nec pati: sz exire ab agẽte mediãte forma cui appropatur vt accñs. Uel põt dici ꝙ recipit mediãte spe. ita ꝙ ꝑ

exire

exire itelligat φ recipiat illū:τ dico φ hēt agēs.s.genus spēm mediāte specie:sicͭ de graui dī ƒm viā cōez. ¶ Ad vltimā pōt dici φ vt' sensus p se recipit sensatiōis actū. τ nō opʒ φ ei rñdeat agēs sensus:sed sufficit φ illudmet agēs spēʒ agat illū mediāte specie. Et hec sol. vt mihi videt̄ est multū pulchra eo maxie:qa Alber. ait in scđo de aīa cū dicͭ nulla est vtus passiua qn reducta ad actū efficiat̄ actiua. vide trac. 3° caplo p̊. Iste sūt sol. q̄s hō debet dare in sol. arg'i Ioā. Sūt āt qdā q añ me claruerūt qui ad h arg'' duas adducūt sol. pma dicit φ spēs est cā per se τ ppria agens sensationē:τ cū dicit̄. illud est nobilius cuius opatio est nobilioꝛ. dicit φ veꝝ est in causando:nō aūt in eēndo. Aliter soluit φ opatio illa causat̄ ab opposito:τ qñ dicat̄ φ illa opatio est nobilioꝛ opatione sensus. dicit φ nō:qꝛ sensus hēt pro opatione ppria mouere sensus iteriores:τ hec opatio est optima sensus:τ p hāc excedit spēm vel obm. Mihi aūt videt̄ φ iste sol. sint simplr errores. pma qdeʒ ex pfectione potētie cognoscit̄ eētie pfectio:vt oēs dicūt:τ est dictū phi in 4° metheo'' in fine q̄ſi ex pfectiōe opationis τ causatiōis cognoscit̄ pfectio potētie:vt pbat Auer. pmo celi. cō. 116. vbi dicit manifestū est φ potētia rei nō est diffinienda nisi per vltimum istius actionis:τ vult per vltimū optimā operationē potentie. scđo qꝛ ait Auer. 3° de aīa. cōmēto 19°. quēadmodū nō scimus multitudinē itellectuū separatoꝝ nisi per diuersitatē actionū eoꝝ. ita etiā nō scimus diuersitatem istı' itellect' mālis ab itellectu agēte ꝛc̄. vbi breuiter cōcludit φ itellectus agēs est absolute nobilioꝛ possibili:qꝛ eius opatio est nobilioꝛ. ergo rñsio ista est fatua. 3° si opio nō cōcluderet absolute pfectioneʒ eētie nulla alia esset via. qꝛ nos nō cognoscimus rerū eētias nisi a posteriori. mō nullū est posterius eētialius τ verius ipse eētie q̄ʒ opatio vt scio. iō hec sol. est iconueniēs dictis phoꝝ. ¶ Scđa sol. est fatua plus:qꝛ vel sensus exterioꝛ habet mouere iteriorē p se τ eius eētiā:vel rōne spēi. si pmuʒ. g̊ sensus exterioꝛ eēt nobilioꝛ iteriori qđ nō est ꝯcessuʒ. si rōne spēi sibi vnite:vt forma:tūc adhuc opatio speciei ē perfectioꝛ operatione sensus que cōuenit ei:vt sensus.

Sed circa solones meas dubitat̄:qꝛ dictuʒ est φ spēs nō vtute ppria agit sensationē:sed virtute alteri'. ideo querit̄ qđ est illud virtute cuius agit. ¶ Respōdet vnus vir huius tpis φ spēs agit virtute aīe sensitiue. aīa eni sensitiua patit̄ τ recipit sensationē p potentiā de scđa specie qualitatis sibi cōnaturalē. τ agit τ causat sensationem mediante specie sibi ab extra vnita que supplet vicē potētie nālis. ¶ Sed hec respōsio est error:qꝛ si hec spēs agit vtute aīe: vel qꝛ anima est actiua vel passiua:nō passiua:qꝛ in vtute alicui':vt passiuū est nihil opat̄ actiue. Si vt actiua vel per essentiā vel per potētiā:nō p eētiam:qꝛ nulla forma gñabilis agit per eētiā pncipalr: vt Ioā. supponit. ergo adhuc debet dari vtus sibi intrinseca p quā est id rōne cui' spēs agit. ¶ p̄. rñsio est volūtaria:qꝛ posset qa dicē φ aīa agit sensationē p potētiā nālē de scđa specie q̄litat̄:τ recipit mediāte specie sibi vnita in vtute aīe:τ sicͭ tu iprobabis hoc. ego iprobabo tuaʒ. Ideo melius est extimare:vt dicit Auer. cōmē. 60. φ species agit in vtute obtī:τ obm agit illā in vtute motoris separati:vt dicā. extimādū est eni φ cāe sūt inicē ordinate isto mō φ sensibile vtute motoris causat spēʒ in medio. mediū actu factū in vtute obiecti pping agit spēm in organo:lʒ in vtute motoris separati agat tāq̄ʒ agētis remoti. spēs aūt in organo vtute medij actu facti agit in potētiā cāndo sensationē. hec aūt solo nō itelligit̄ nisi visa opione Auer. iō pro nūc sit dictū intātū. ¶ Uisa solone ad p̊mā pꝛaʒ. τ declato qualr nihil cogit. Superest mō videre de scđa via. dico ergo φ mltis modis pōt dissolui: τ p̊io declarādo pmā sup. nihil esse:qꝛ in 8° physi. in q̄one de grauibus τ leuibus in solone cuiusdā difficultatis. ponit ipse ƒm Auer. in 3° celi. cōmēto. 28. nō incōuenire φ vna res realis sit in actu:τ in potētia ƒʒ modos diuersos: qꝛ forma grauis vt est foīa est actu: vt vo est in materia est in potētia. ¶ p̄. hoc nō solū est ad mentē Ioan. imo ad mentē Auerro. hēt eni in 8° physicoꝝ. cōmento. 40. φ in actione equiuoca idē pōt eē agēs mouēs τ patiēs motū. Idē 4° celi. cōmēto. 22. ꝯtra Platonē dicit φ agēs τ patiēs in rebus mālibus nō distinguit̄ re:sed mō τ rōne. vide. Ex hoc pōt haberi vnus modus rñdendi ad vim argumēti Ioā. ¶ Dicēdo φ sensatio fit a sensu passiuo put est forma:recipit̄ tñ in illo put est in mā:qꝛ vt dictū est vna res nuō τ specie pōt esse agēs mouēs τ patiēs motuʒ put diuersimode ꝯsiderat̄. Et pōt inueniri scđs modus dicēdi. ideo p̊mo arguo ꝯ̄ eius scđaʒ suppositionē in qua tenet φ spēs est subm receptiuū sensationis. deide dicaʒ ad formā q. ¶ Cōtra ad pmā arguo sic. dato illo sequit̄ φ dispō q̄litatiua māe esset subm forme subalis ꝯ̄ ipsuʒ in vltia q̄one 7' physicoꝝ. τ 8ª. q. p̊mi de aīa. ꝯñtia dclarat̄ qꝛ ita ꝑ se se hēt dispō q̄litatiua respectu forme subal: sicͭ spēs sensibilis respectu sensationis:vt ipse dicit:sʒ species sensibilis est subʒ receptiuū sensationis. g̊ ꝛc̄. ¶ p̄. Auer. in p̊mo de suba orbis ait. vnā formam habere plus vno subto est impoīe. ergo ipoīe est sensationē hīe spēm tāq̄ʒ subm receptiuū τ sensum:qꝛ tūc vna τ eadē forma hēret duo subiecta receptiua. ¶ p̄. eo dato sequitur φ species sentiret. ꝯñā deduco per ipsum qui paulo ante hāc rōnē impugnās virtutē corporis eē subiectū receptiuū. dicit. si vo dicat̄ φ virtus corpis est id cui p se τ imediate vnit̄ sentire:sequit̄ φ vtus corpis p se τ imediate sentit:τ reliqua. a pari arguo. si spēs est subm receptiuū sensatiōis:tūc sine dubio sentiet:añs pbo ꝯñtiā simplr:qꝛ omne accñs existēs in subto pfectū vltra gradū mediuʒ pōt τ debet denoiare subm. cuʒ igit̄ ipsa sensatio nō mō sit subiectiue in specie vltra gradū mediū. imo tota. g̊ poterit spēm denoiare. Cōfirmat̄:qꝛ sicut species dicit̄ alba non obstante φ sit subm imediatū:ita spēs dicit̄ sensus nō obstante φ dicat̄ subm imediate. ¶ p̄. sicut spēs itelli̇s ad itellectionē:ita spēs sensibilis ad sensationē:sʒ Auer. reprobat Auēpa. in 3° de aīa. cōmē. 5°: qui dixit spēʒ intelligibilē eē subm itellectionis. ergo τ in 2° Ioā. reprobandus est. ¶ Ad hec argumēta oīa dixerūt hoīes qdaʒ φ Ioānes per subm itelligit mediū dispositū: τ nō subʒ receptiuū:τ tunc oīa argumenta ruunt. ¶ Sed hec solo stare nō pōt:est eni directe ꝯtra verba eius qui dicit. 2° suppono φ spēs sensibilis est imediatum per se p̊ncipiuʒ receptiuū sensationis seu ipsius sentire. Ubi ꝯstat φ dispositū mediū nō debet dici p se p̊ncipiū τ imediatuʒ receptiuū forme. Nō eni arguo nisi cōtra id qđ ipse expsse dicit. nō eni puto ipsum eē tāte dignitatis: φ verba eius debeāt glosari ad sensum bonū pp̄ter eius excellentiaʒ. est eni clarus τ nō indigēs expositione. si qa eni velit ipʒ glosare:nō curo:satis est mihi hīe φ id qđ vba eius in rei veritate dicūt:est falsuʒ simplr. ¶ p̄. vltio ad p̊ncipale arguo. si spēs reqrit̄ tanq̄ʒ subm vel tanq̄ʒ dispō vel q̄uouis. Uel hoc est:qꝛ sensus nō est sūme susceptiuus actus sensatiōis. Uel qꝛ sensatio est actus adeo superexcedēs nobilitatē sensus qđ idiget dispōne illa ad h φ sēsus eleuetur τ nobilitet̄ p illo actu:vt dicit̄ de mā in p̊mo de aīa. cō. 16. Pꝛimū dici nō pōt:qꝛ sensus est sūme receptiu':sicͭ itellectus respectu itelligibiliū nullū hñs actuʒ de se. scđm etiā dici nō pōt:qa virtus sensitiua est nobilioꝛ sensatione:qꝛ per eius ynam suppōneʒ cuius accñtis subm

est nobilius ipm est nobili⁹.mō subm v̄tutis sensitiue est
nā ſm Joā.in qōnibus pmi de anima:subm sensationis
est cōpositū ex organo ꝛ v̄tute:vel anima.modo forma
est nobilior mā ꝛ composito et magis ens vtroqꝫ 7° ꝛ 8°
metaphysice.ꝛ z° de aia.cōmē.7°.ꝛ Joan.tenet hoc in q̄-
stionibus scdī de aia.ergo virtus sensitiua erit nobilior
sensatione:ꝛ sic non opꝫ vt ponatur illa dispositio ꝓpter
scdm. ¶ Dis habitis pōt multis modis dici.pmo ꝙ spe-
cies ꝛ sensatio sunt duo effectus ordine quodā ꝓcedētes
ab obiecto:sicut radius rectus:ꝛ radius reflexus ab ipso so-
le:vel sic lumē pmū ꝛ scdm:ꝛ tūc tota vis rōnis ruit:qꝛ
cōcedā sibi spēs nō ꝯcurrere tanq̄ agens. ¶ Scdo pōt di
ci ꝙ spēs est agēs sensationē sic forma grauis re° act⁹mo
tionis.Et tūc rō eius nulla est:qꝛ nō icōuenit vnū subꝫ
eē receptiuū z°ꝝ essentialr ordinatoꝝ in genere cāe agen
tis:lꝫ in genere cause mālis forte sit iconueniēs vno mō:
vt alibi dixi. ¶ Ultimo pōt teneri ꝙ spēs est tanq̄ dispō
per accidēs:nec̄io tamē cōcurrēs nō p se. ¶ Ad argumē-
ta Joā. Ad pmū cōtra.cū dicit ex dicto phi in pmo poste
rioꝝ.ꝙ omne necessariuꝫ est per se.dico ꝙ intelligit de
necessario habēte causam in subiecto:ꝛ sic nullū per acci
dens oppositum huic necessario est necessariuꝫ:qd.s.non
hēt cām in subiecto.Imo Auerro.in mltis locis autēticat
hāc distinctionē.pmo q̄nto metaphy.cōmento vltio:vbi
dicit.ꝛ dixit hoc.qꝛ accn̄ta que dicunt̄ iponere subē que
dam sunt necessaria:ꝛ quedā nō necessaria. ¶ P̄.4° phy
sicoꝝ.cōmēto.zo.ait.sed qa illud qd est per accn̄s ē duo-
bus modis.s.semꝑ ꝛ raro:videt̄ ꝙ illud qd est semꝑ itret
quoquo mō in nuō demōstrationū verarū nō eēnualiꝫ
que dicunt̄ demr̄ationes dialectice.ecce qūo ipse expsse
vult per accn̄s esse duobus modis:quoꝝ vnū ingreditur
demōstrationem:ꝛ est per accn̄s necessariū:ꝛ aliud non:
ꝛ est per accn̄s ꝯtingēs. ¶ P̄.pmo physicoꝝ.cōmēto.66.
ait.ꝛ est itelligēdū hic per accn̄s ꝛ necessariū.aliud eni qd
est per accn̄s aliud est nec̄ium.aliud rarissimū.ecce igit̄
qūo iste hō in hoc errauit valde.audet eni dicē illō qd ne-
gat Auer.ꝛ si adducant̄ auctoritates Ari.ꝛ Auer.so.meta
phy.cō.vltio.ꝛ 5° meta.caplo de eodē.ꝛ caplo de accn̄te.
ꝛ pmo posterioꝝ.ꝛ pmo metaphy.cōmēto 8°.ꝛ 8° physi.
cōmento.36. ¶ Dōm ꝙ loquit̄ de accn̄te qd non hēt cau
sam ꝓpriaꝫ in subiecto vt scis.hoc eni p accn̄s cū habeat
cām extra subꝫ.ideo nō opꝫ vt semꝑ insit:sicut declarat̄
scdo physicoꝝ.cō.48.ꝛ tu cōsidera:qꝛ de hoc nō debeo
facere nūc tractatū. ¶ Ex his appet multiplex defectus
hui⁹ rōnis.pōt eni euadi ab ea pl̄ibus modis:ꝛ tu addas
si placet. ¶ Supest modo soluere viā pmā que est p v̄ba
Ari.ꝛ Auer.ad quā dicūt qdam ꝙ aīa est pncipium effe-
ctiuū oīum motuū lꝫ diuersimode:qꝛ respectu motuuꝫ
extimatoꝝ qui dicunt̄ sensationes est cā remota p spēm
sensibilē tanq̄ per instr̄m.dictū est eni supra ꝙ spēs est
istrumētū essentie aīe ad causandā sensationē.ꝛ sic nihil
habet̄ cōtra me. Respectu āt alioꝝ motuū:vt.s.respectu
motus augmēti est cā remota per instr̄m intrinsecū:ꝛ sic
respectu caloris qui est qd corpis nr̄i. Respectu v̄o mot⁹
localis per spūa ꝛ mēbra ꝛ virtutē motiuaꝫ:que sunt ali-
quid corpis nostri vt vides.ergo aīa est pncipiuꝫ pncipa-
le oīum motuū tā veroꝝ q̄ extimatoꝝ:lꝫ modo diuerso.
¶ Sed hic modus dōi est reprobat⁹ supra. ¶ Ideo alr
opꝫ dicē ꝙ p aiam itelligit illā que est actuata ꝓpria pn-
cipiis.mō lꝫ aīa respectu sensationis sit ſm ei⁹ ꝓpriā na-
turā pncipiū passiuū:attn̄ cū recepit speciem est pncipiū
effectiuū illius.dico ergo ꝙ per aīam intelligit illaꝫ put
est cōiuncta spēi sensibili:v̄tute cuius sit pncipiū actiuū:
vt dictū est sepe in exēplo de lapide quādo est actu q̄uis:
sic enim itellectus nihil est actu eoꝝ que sunt nisi postq̄
itellexit.ita sensus.ergo per aīaꝫ itelligit put est actu.est
aūt actu postq̄ recepit spēm:ꝛ sic appet sol.ad hāc qōnē.
¶ Et postq̄ vise sunt vie hui⁹ hōis:ꝛ debilitate:nūc tpꝰ
est adducere rōnes ꝯtra ipm:ꝛ pmo arguo aliqb⁹ rōnib⁹
eius:q̄s ipse adducit ꝯtra se dādo eis euidētiā.scdo rōni-
bus ꝓpriis. ¶ Primo ergo arguo.si daret̄ sensus agens
vel esset cognoscēs vel nō cognoscēs:nō est cognoscēs:qꝛ
tūc passiui supflui eēnt. Nec nō cognoscēs:qꝛ tūc esset vi
lior sensu passiuo:qꝛ viuū ꝛ cognoscēs vniuersalr est no
bili⁹ nō cognoscēte. ¶ Ad hoc Joā.finxit sol.dōo ꝙ nō
cognoscēs ſm qd est ignobilius cognoscēte.s.ſm istā pri-
uationē:attamē simplr ꝛ absolute pt ꝛ est nobili⁹ cogno-
scēte:vt corpus celeste seclusa itelligētia est nobilius mu
sca.vt accipit̄ scdo phy.ab Aristo.ꝛ Auerro.cōmēto.45.
¶ Sed iste hō multis modis errauit.pmo ꝯdicit Aris.
ꝛ Auer.z° ꝯtradicit sibi ꝛ eius rōni.ꝯtradicit qdē Aristo.
qꝛ ipse in scdo de gnōne aīaliū ait vniuersalr actiuuꝫ et
viuū nobilius eē nō viuente.ecce qūo dicit illud absolu-
te. ¶ P̄.Auerrois pmo de anima.cōmento scdo ait.aīa-
lia eni sūt nobilissima corporū gn̄abiliū ꝛ corruptibiliū.
aīa aūt est nobilius oībus que sunt in corpore animaliuꝫ
mō nisi cognoscēs esset nobilius nō cognoscēte qd dice-
ret Auerrois: ¶ P̄.Aristo.ꝛ Auer.z° celi.cōmēto.61.vbi
ꝓbat ꝙ corpa celestia sint aīata:dicit.dicam⁹ ꝙ cognitio
taliū reꝝ est polis.vult dicere dispōnū corpoꝝ celestiūꝫ
qa non opinamur ꝙ ista corpa:vult dicē celestia sint tm̄
corpora sine aīa:opinādo ea eē nobiliora oībus corpibus
que sunt hic.cuius rōnem subdit.d.qꝛ necesse est:vt no-
bilius animato sit aīatum nec̄io.Ecce qūo ꝓbat hec cor
pora esse nobiliora:qꝛ aīata.mō si simplr dictū Auer.nō
eēt verū:sꝫ ſm qd:vt fingit Joan.iam eius rō nulla est.
¶ P̄.in lib⁹ destr⁹ destructionū.dispu.3° i sol.13ᵉ.dubij p-
pe finē ꝓbat corpa celestia esse viua per scdam rōnē que
est his v̄bis posita.ꝛ valde pt de hac rōne adminiculari.
vꝫ multa paruoꝝ.i.infimoꝝ ꝛ viliū corporū turbidoruꝫ
.i.gen͞ium nobiscum.i.in partibus istis ifra celū iuentorū
que vita nō carēt.imo cū toto ipsorum defectu ꝛ vilita-
te eoꝝ sube:ꝛ parue illoꝝ quātitatis.i.magnitudinis pla
cuit deo glorioso ifluere in eis vitā ꝛ rōnē.i.prudentiam
ex quibus possunt ipsorum esse regere ꝛ ꝯseruari.vt plus
fieri pōt.Tūc arguit per locū a maiori di.tāto ergo me-
lius ꝙ supcelestia corpa dignissima sunt.tale munus ab
ipso deo bn̄dicto recipe meruerūt.vꝫ vitā ꝛ itellectū ꝛc̄.
Ecce qūo vult simplr viuēs ꝛ cognoscēs esse pfectius nō
viuēte.pnt aūt adhuc adduci mlte alie rōnes de qbus sa
tis est. ¶ Qꝫ aūt ꝯtradicat sibi ꝛ rōni simplr apparet:qꝛ
dictū est ꝙ illud simplr est nobilius ꝛ absolute:cui⁹ opa
tio est simplr nobilior opatione alterius.modo opatio vi
uentis:vt est cognoscere:est simplr nobilior opatione nō
viuētis.ideo videt̄ sermo huius hōis falsus simplr. Illō
aūt qd ipse adducit in ei⁹ cōfirmatione de corpib⁹ cele-
stib⁹ que dicunt̄ diuiniora.hic dōm ꝙ fuit cā erroris ei⁹.
loquit̄ eni de corpib⁹ illis put sunt viua:sicut loqt̄ z° ce
li Auer.cō.21.Et sic dicat̄:sicut Joan.replicat scdo phy.
qꝛ Arist.loquit̄ ꝯtra illos antiquos apud quos nondūꝫ
iuenit illa eē viua. ¶ Respōdet̄ ꝙ apud antiquos ꝛ ma-
xime apud illos cōtra quos ibidē Ari.loquit̄ corpa cele-
stia erāt viua.imo dij:vt Empe.ꝛ multi alij dicūt.ideo lꝫ
nōdū illō determinauit:attn̄ qa loquit̄ cōtra eos qui cō-
cedunt illud nō incōuenit vti indeterminato tanq̄ vero.
¶ Alij autē moderni mei tēporis aliter fingunt.s.ꝙ illa
ꝓpositio.cognoscēs est nobilius nō cognoscēte. est vera
duob⁹ seruatis:quoꝝ vnū est:vt ipm nō cognoscēs nō sit
ps alicui⁹ cognoscētis:pp qd pōt saluari ꝙ celū seclusa itel
ligētia sit nobili⁹ ipa musca:qꝛ lꝫ in se nō sit cognoscēs

est tamē pars cognoscētis. Scdm est: vt etiā non sit vtus
alicuius cognoscētis: ꝓpter qd̄ dicit̄ ꝙ voluntas est no-
bilior ꝙ̄ ignis: vel aīal: qm̄ est ꝑs cognoscētis. imo apud
quosdā est nobilior itelligētia: gcqd sit ſm rei veritatē.
Sed hec solo est purus error. ubi eni frequēter hnt cogi-
tatiuā corruptā. Si eni ita eēt nullus haberet aliquā viā
ad ꝓbādū animā sensitiuā esse nobiliorē materia: qm̄
dicerē ꝙ mā pro quāto est pars cognoscētis eēt nobilior
vel saltē nō minus nobilis. ¶ P. Auerrois ait. ꝙ anima
est nobili⁹ oibus que sunt in aīali: vt cōmento 2° pmi de
aīa dictū est. modo hoc nō esset verū: qm̄ ea que sunt in
aīali sunt ptes aīalis. ¶ P. ad qd laborat Aristo. in libro
de aīa ad ꝓbādū gradū inte^m eē vltimū ⁊ minimū ⁊ ꝑfe
ctissimū oiuꝫ aliorꝫ. iā eni esset facilis solo dicēdo ꝙ aliꝫ
sunt ꝑfecti: sunt eni ptes vel vtutes itelligētis animalis.
¶ P. iste homo nihil dicit ad punctū. querimus eniꝫ an
cognoscēs secluso quocūqꝫ alio sit absolute ꝑfectius non
cognoscēte absolute secluso quocūqꝫ alio: ⁊ vt declatū ē.
appet ꝙ absolute cognoscēs est nobilius nō cognoscēte:
⁊ sic absolute sensus passiuus est nobilior agēte. Apparet
ergo mihi ꝙ ista rō ꝯ Joā. hēat bonā apparētiā. ¶ 2° ar
guit̄ alia rōne: qm̄ si sic: tūc sensitiuū esset in potētia eēn-
tiali ad actū sentiēdi. vide eius deductionē. ¶ Ad hanc
solōnē adducit Joā. longā ⁊ ꝓlixā. attn̄ breuiter consistit
in hoc ꝙ nō icōuenit ꝯña cōcedere: nec ipse iuenit ꝯtriū.
cōcedit tn̄ ꝙ si eēt in potētia accn̄tali nō haberet agens
ꝑ se. Post dicere videt̄ ꝙ sensus postqꝫ est genitus est in
po⁹ accn̄tali vno modo ⁊ eēntiali alio modo. vide ipsuꝫ.
Attamē cōtra duo que Joā. ꝯcedit. pmo ꝯtra illō in quo
fingit ꝙ si eēt sensitiuū in potētia accn̄tali non indigeret
agēte ꝑ se. Si eni hoc eēt verū. aliqꝫ effectus ꝑ se nō ha-
beret cām per se: vt motus localis grauis. Illud autē qd̄
dicit Auer. 8° physicoꝝ cōmēto. 33. ⁊ 4° fecit errare Joā.
qꝫ nō vult ꝙ existēs in potētia accn̄tali nō hēat agens ꝑ
se aliquo modo: sed qd̄ nō habet agēs per se extrinsecuꝫ:
attamē hēt bene agēs itrinsecū. s. formā subalē. ¶ 2° cō
cedit ꝙ sensus actu genitus est in po⁹ accidentali. Istud
est impossibile: qm̄ sensus vt sic idiget motore extrīseco
⁊ per [illegible]mē scis ꝙ illud qd̄ sic se hēt nō est in potētia
accidentali eo modo quo loquit̄ Joā. Potest autē repli-
cari ad formā. attamē non opus est in ꝓposito. ¶ Nunc
arguo argumētis meis. pmo sic. illud sufficit in cognitio-
ne alicui⁹ sensibilis obiecti: quo habito po⁹ cognoscitiua
est sufficienter assimilata obiecto sensibili: hec patet: qm̄
cognitio fit tn̄ per assimilationē potētie cognoscitiue ad
obiectū: vt declarat̄ pmo de aīa. cōmēto. 26. ⁊ 3° maxime
cōmēto 4°. Sed habita specie sensibili ab obiecto causata
sufficienter sensus est similis illi. ergo illa sola fit ei⁹ sen
satio nullo alio concurrēte. Confirmat̄ maior: qm̄ ꝑ possi
bile vel ipole secludat̄ sensus agens: quero an posita spe-
cie coloris in visu fit sensatio illius vel nō. scdm dici nō
pōt: qm̄ spēs naturalr̄ ⁊ essentialr̄ ⁊ per se est representa-
tiua obiecti: ⁊ hec a nullo hēt nisi a nā eius. s. qꝫ est obie-
cti silitudo. ꝗ secluso illo adhuc ꝑsentabit obiectuꝫ: ⁊ per
ꝯñs erit sensatio. ¶ P. sensatio nihil aliud est nisi obie-
cti ad potētiā perfecta rep̄sentatio: sed secluso sensu agen
te pōt fieri ista presentatio. ergo secluso sensu agente pōt
fieri sensatio: ⁊ per ꝯsequēs superfluit. ¶ P. si ponit̄ hec
vtus actiua sensationis: vel presentabit potētie obiectuꝫ
sensibile vel nō. si nō. ergo non causat sensationē. ꝯñtiaꝫ
ꝓbo: ex dictis eius qui impugnās sol. cuiusdā sui socij su
pra in. q. ait. si aūt dicat̄ ꝙ ipsa virtus spēi sensibilis non
representat ipsum sensibile: nec ei ꝯformat̄. hoc videtur
absurdū: qꝫ tūc illa spēs per illā suā virtutē: nō ꝓduceret
cognitionē seu sensationē illius sensibilis plusqꝫ alteri⁹:
ecce quō ꝯñtia est eius. Si dicat̄ ꝙ sic. ergo erūt due spe
cies vnius sensibilis sicē ipse arguit. ⁊ sine dubio hoc arg^m
est demōstratiuū ad holeꝫ: ⁊ cōsidera tu. ¶ P. non maioris
actualitatis est mā cū forma grauis ad causandū motuꝫ
localē ꝙ̄ mā organi cū spe sensibili respectu actus sentiē
di. hec patet: ⁊ est Joā. ¶ Sed mā cū forma grauis suffi-
cit pro ipso motu. ergo organū cū specie sensibili sufficit
pro ipso actu sentiēdi. ¶ P. ſm Joan. species ꝯcurrit ad
actum sentiendi. vel igitur mere ⁊ solum passiue: vel ali-
quo mō actiue. nō pmū: qm̄ ois potētia mere passiua est
ꝯdictionis: vt Joā. tenet in lib. de suba orbis. ⁊ est dictuꝫ
Aristo. 9° meta. ⁊ Auer. ibidē. cōmēto. 17. ⁊. 19. ꝗ opꝫ vt cō
currāt actiue. ꝗ supfluit sensus agens. ¶ P. ois forma ad
quā seqt̄ aliq̄ opatio eēntialr̄ ⁊ ꝑ se nō excedēs illā: se hꝫ
actiue respectu illius: sed spēs est forma organi ad quam
essentialr̄: ⁊ per se sequit̄ sensatio que sensatio nō excedit
illā spēm. ergo respectu sensatiōis se hēt actiue. maior est
manifesta ꝑ se: qm̄ operatio facit scire formā: sic trāsmu-
tatio māe: vt colligit̄ 8° metaphysice. cōmēto 12° ⁊ alibi.
⁊ hec maior est Auerrois in 3° caplo de suba orbis. minor
autē est Joan. ¶ P. supponatur ꝙ species rei ſm eēntiā
eius ⁊ suaꝫ nām sit actiua. probat̄. quoniā spēs in anima
non differt a forma extra animaꝫ nisi quia ipsa in anima
est abstracta. extra aīaꝫ est in materia. modo ista dīa nō
tollit potentiā actiuā ab ipsa re abstracta. imo dat sibi po
tentiā plus pure actiuā: quoniā materia ipedit actioneꝫ.
⁊ ideo 9° metaphysice. cōmēto 2° ait Auerrois ꝙ forme
separate sunt pure forme ⁊ pure actiones: ⁊ sunt tn̄ acti-
ue ⁊ nullo modo passiue. itaqꝫ apparet ꝙ forma i anima
est actiua oino. Tunc arguo petendo postqꝫ spēs est rece-
pta in aīa: vel aliquid agit vel nihil. si aliqd nō pōt agere
nisi spūalr̄: ⁊ per ꝯña sensationē causabit. si nihil: ⁊ cuꝫ sit
apta nata agere: ⁊ nunqꝫ agit: nec in aīa nec alibi. ꝗ ocio-
sa in natura. ¶ P. arguo. omne inducens summaꝫ dispo-
sitionem pro aliqua forma in materia est agens illaꝫ for
mam: sicut sumitur ab Auerroi 7° metaphy. cōmento. 31.
⁊ 12° metaphysi. cōmēto. 18. sed per Joan. sensibile extra
aīam inducit summā dispositioneꝫ facientem pro forma
sensationis. ergo aget ipsam sensationē: ⁊ per consequens
sensus agens supfluit. Joan. in questione de sensu agēte.
⁊ 3° de aīa. q. 24. in solōne cuiusdā difficultatis ait. ꝙ il-
lud dictū Auerrois est itelligēdū de agentibus que agūt
formas substātiales. Sed de illis que ꝓducūt actus acci
dentales: nō opꝫ. Hanc solōnē ꝓbat ex trib⁹. pmo ex scdo
de aīa. cōmēto. 67. de lumine ⁊ intentione coloris in me
dio: actiuus agens dispositū. s. corpus luminosuꝫ nō est idē
cū agēte ꝑficiente vt colore. ¶ Scdo ꝓbat idē ex 5° me
taphysice. ab Ar. ⁊ Auer. cōmēto 3°. ⁊ 2° physicoꝝ. cōmē
to. 25. ponit̄ ꝙ duplex est agēs artificiale. s. disponēs ⁊ pre
parans subiectum ad receptionē actus postremi seu cō-
pleti. aliud est agens perficiens ⁊ complens. ergo opꝫ po-
nere aliud eē agēs iducēs: ⁊ aliud disponēs. ¶ Hāc eādē
distinctionē. 3. autenticat Joā. ex 7° physicorū. cōmento
37. vbi soluēdo. q. zenonis inuit distinctionē istā. s. ꝙ quō-
dā est mouēs preparans: ⁊ hoc vocat mouēs in potētia ꝓ
quāto eius effectus ordinatur sicut potētia receptiua: vl
sicut ꝑparatio ad actuꝫ postremū. aliud est mouens per-
ficiens ⁊ complens: qd̄. s. iducit in subiecto iam ꝑparato
actū intentū. Ex his tribus cōcludit Joā. ꝙ incōueniēs
nō est in aliqbus esse aliud agēs iducēs ⁊ agēs disponēs.
vt appet in actibus subalibus. ¶ Sed mihi videt̄ ꝙ iste
homo maxime errauit in hoc. ⁊ ideo pmo ego declarabo
in qbus dictū Auerro. hēt locū. 2° ꝓbabo illud: ex qbus
apparebit peccm̄ Joā. ¶ Quātum ad pmū debes scire ꝙ
sicut dispositio est duobus modis. ita agens disponēs est

duobus modis.est aũt dispõ vno modo id iter qd̃ et for/
mã ad quã ordinatur est eẽntialis ordo:sicut est iter pre
missas ⁊ ꝯclusionẽ.Et est secũdo modo id inter qd̃ ⁊ for/
mã nõ est ordo essentialis:sed mere accñtalis. Istud po/
test declarari exẽplis.posita eñ sufficiẽti dispositione ꝑ
forma ignis oĩno opꝫ vt ponaꝭ forma ignis:q̃ꝛ iter dis/
positionẽ ⁊ illam formã est ordo essentialis. Exemplum
scd̃i est de lumine:quãtũcũqꝫ eñ ponaꝭ lumẽ nõ opꝫ vt
ponaꝭ forma ad quã disponit:eo q̃ nõ est lumẽ essentia
liter ordinatũ ad intentionẽ forme sensibilis:⁊ per ꝯñs
duplex est disponẽs:sicut fuit dupl' dispõ.℄ Istis habi/
tis ego assumo ꝯ Joan.istã maiorẽ.omne agẽs disponẽs
dispõne essentialr ordinata ad actũ est agens inducẽs il/
lum actũ ẜm rem ⁊ subm:⁊ dixi notãter dispõne essentia
liter ordinata ⁊c̃.q: de dispõne accidẽtalr ordinata non
opꝫ.Tũc illi maiori addo minorẽ:sed agens dispõnẽ pro
sensatione est agẽs dispõnẽ essentialr ordinatã:⁊ ꝑ se:vt
dicit Joã.in ꝯfirmatione scd̃e rõnis.ergo sequiꝭ ꝯclusio
vt prius.Sed tota vis consistit in maiori.iõ eã ꝓbo.p̃mo
sic.plus forma subalis excedit qualitatiuã dispõnẽ ꝑ ipsa
eẽntialr ordinatã q̃ꝫ forma accñtalis excedat suã ꝑ ipsa
essentialr ordinatã.hec est manifesta.Sed potẽs ꝓducẽ
dispõnẽ q̃litatiuã essentialr ordinatã ad formã subalem
põt ꝓducẽ formã subalẽ ꝑ Joã.q̃ dicit ꝙ tenet in subis.
ergo multo melius potẽs ꝓducere formã accidentalẽ:et
dispõnẽ accñtalẽ ordinatã eẽntialr ad aliã accñtalẽ põt
ꝓducere illã accñtalẽ.g̃ dictũ Auer.itelligiꝭ in oĩbus tã
accñtalibus actibus q̃ꝫ subalibus.dũmõ sit ordo essentia
lis dictus:⁊ sic pꝫ maior.℄ Scd̃o principalr arguo.sit.a.
agẽs disponẽs essentialr ordinatus ad.b.formã sufficien/
tem simpl'r pro illa qd̃ per te nõ põt ꝓducere.b.formã.
⁊ quero vel nõ põt ꝓducere.b.formã:q: ipsiꝫ.b.ꝓduci
est difficilioris ꝓductionis q̃ꝫ ꝓducere dispõnes eẽntia/
liter ordinatas ad illã.Uel q̃a ipsiꝫ.b.est forma agenti
improportionata:nõ eñ põt fingi aliud:vt pꝫ:nõ p̃mũ:
q̃ꝛ tota difficultas forme ꝓducende ex difficultate ꝓdu
ctionis dispõnũ cõsurgit:sicut colligiꝭ ab Ari.p̃mo de ge
neratione:⁊ Auer.ibidẽ cõmẽto.55.in illo v̈bo.habitibus
pñcibus in mã cessat motus.dat itelligere ꝙ tota rei dif/
ficultas est ex ip̃is dispõnib⁹.℄ Cõfirmaꝭ:q̃ꝛ si sic.tũc
habitis dispõnib⁹ adhuc agens nõ põt subito ꝓducẽ illã.
Imo magnũ tp̃s apponeret:qd̃ est ꝯtra Auer.6° physicoꝝ
cõmẽto.32.⁊.4° physico.cõmẽto.129. Nec põt fingi 2m:
q̃ꝛ cuicũqꝫ sũt ꝓportionata oĩa media eẽntialiter ordi/
nata ad finẽ est ꝓportionatus fini:sicut cuicũqꝫ sunt ꝓ/
portionate premisse est ꝓportionata cõclusio vt scis.me
dia eñ eẽntialr ordinata fini ꝓportionanꝭ:⁊ agens illas
ꝓportionaꝭ illi:ergo a primo ad vltimum etiã ꝓportio
nabiꝭ ipsi fini.℄ P̃.tertio arguo.si disponẽs essentialr
non eẽt genus.tũc vna ⁊ eadẽ spẽs esset a casu ⁊ a natura.
cõtra Auer.8.phy.cõmẽ.46.ꝯñtia declaꝭ:q̃ꝛ disponẽs
eẽntialr vel itendit iducere finẽ vel nõ.si non.g̃ fuit acci
dentale ⁊ q̃si fortuitũ ex dispõne essentialr ordinata ꝓ/
duci formã.⁊ sic poterit nõ eẽ:sicut Joã.dicit.si intendit
⁊ nunq̃ꝫ ꝓducit.ergo illa res fuit casu facta:⁊ etiaꝫ est fa
cta nã.ergo vna spẽs eẽt a casu ⁊ a natura:ex his apparet
maior sylli ꝯtra Joã.⁊ peccatũ eius:⁊ verificatio dictoꝝ
Auerrois.vbi eñ Auer.vult ꝙ disponẽs sit agẽs formaꝫ
loquiꝭ de disponẽte per eẽntialr ordinatas dispositiões.
vbi vult ꝙ aliquãdo sunt diuersa loquiꝭ de dispõnibus
accidentalr ordinatis:⁊ sic pñt dicta Auerrois satis subti
liter concordari.℄ P̃.mihi videꝭ extraneũ ꝙ si sensus
agens dareꝭ tanq̃ꝫ res realiter distĩcta a sensu passiuo ꝙ
Aristo.nullã fecisset mentionẽ.vnde ꝓbo ꝙ sit diminu/
tus.nullã fecẽ mẽtionẽ de sensu agẽte:⁊ debuit facẽ: ergo
est diminutus.ꝯñtia nota.p̃ma pars cõcediꝭ a Joan.sed
scd̃a pars antecedẽtis declaraꝭ:q̃ꝛ ẜm omnes expositor/
res si nõ fecisset mẽtionẽ de itellectu agente esset dimi/
nutus:vt pꝫ apud oẽs:sed ita precise se hẽt sensus agens
ad sensum passiuum:sicut itellectus agẽs ad intellectuꝫ
passiuũ.ergo ⁊c̃.℄ Ultimo arguo argumẽto Joan.si istẽ
sensus agens dareꝭ:vel esset vnus ẜm spẽm oĩuꝫ sensuũ
passiuoꝝ vl' multiplicatus.Et sine ampliori labore Joã.
dicit ꝙ sensus passiui sũt multi in eodẽ organo specie di
stincti:vnde sicut visio albi est specie distincta a visione
nigri:ita virtus visiua albi specie ⁊ realr distinguiꝭ a vir/
te visiua nigri:⁊ q̃a cuilibet virtuti passiue ridet actiua.
ita ponit adhuc sensus agẽtes multos in eadẽ specie:q̃rũ
vnũ causabit actus sentiẽdi albũ:ali⁹ causabit actũ sen/
tiẽdi nigrũ:vide ip̃m.Sed hoc est purus error:q̃ꝛ famo
sa ꝓpositio oĩum latinoꝝ est:ꝙ impoẽ est duo acciden/
tia specie distincta esse in eodeꝫ subiecto nuõ equalr pri/
mo:⁊ maxime si sunt accidẽtia ꝓpria illi subiecto.Et per
ꝯsequẽs ipoẽ est dictũ Joan.℄ Scd̃o arguo argumẽto
eius primo physico.q.an materia habeat infinitas potẽ
tias:⁊ est argumentũ ad oppositũ:arguit eñ sic.si mate/
ria hẽt potẽtias ad ifinitas formas.g̃ habet ifinitas potẽ
tias ẜm numerũ formarũ.fundat eñ se super hoc ꝙ nu/
merus potentiarũ debet esse ẜm numerũ specierũ.vt di
cit Auer.12.metaphy.cõmento.11°.modo arguo.si ipse po
nit multos sensus passiuos:⁊ multos actiuos ꝓpter mul/
titudinẽ actuũ quos causant:a pari debuit ponere infini
tos:sicut p̃mo physicoꝝ ponit:q̃ꝛ vnũ organuꝫ numero
est in potentia ad actus sentiendi ifinitos.ergo debet ha
bere infinitas potentias passiuas ⁊ ifinitas actiuas: ⁊ q̃d
absurdius:℄ Hoc idẽ potest argui duabus eius suppos/
tionibus in illa q̃õne positis:quaꝝ prima est ꝙ q̃ñ aliqd̃
subm est in potẽtia ad actus infinitos respectu alterius ⁊
alterius forme ⁊ specie ⁊ numero hẽt aliam ⁊ aliã poten/
tiam:hec est vna suppositio eius.scd̃a suppositio est ista.
ꝙ organũ est in potẽtia ad ifinitos actus visionis possibi
les fieri.Ex his arguiꝭ vt p̃us ꝙ sicut ipse cõcedit visus
actiuos ⁊ passiuos multos in spẽbus.ita debuit cõcedere
ifinitos.vñ si vis sui argumẽti cõcludit de potẽtijs mãe:
quare nõ cõcludit de potẽtijs visiuis:ideo accidit ꝙ iste
homo freq̃nẽter sibi ꝯtradicat:eo q: semꝑ applicaꝭ erro
ri ⁊ alicui fictioni ex phãtasia corrupta:⁊ nõ ex rõne:⁊ cũ
oĩa hec sint apparet peccatũ Joã.in opione de sensu agẽ
te manifestũ:⁊ est cõpleta prima pars huius tractatus.

Secunda pˢ p̃ncipalis:vt ꝓposui:vult declare opi/
nionẽ Ari.⁊ Auer.℄ Ad quã declarãdã
opꝫ accipe vnũ in quo Joan.errauit valde.vñ q: errauit
in p̃n° multis erroib⁹ errauit in fine.s.ꝙ sensatio ⁊ spẽs
sensibilis sunt vna res in subto.differũt tñ in mõ.⁊ ideo
agẽs potẽs cãre spẽs cãbit oĩno sensationẽ cũ spẽs ⁊ sen/
satio sũt vna res simpl'r.differũt tñ in mõ itelligẽdi.for/
ma eñ ipressa in potẽtia visiua a re sensibili ex̃ aiaꝫ.put
est deriuata silitudo rei sensibilis extra aiaꝫ dĩ spẽs.put
v̈o representat illã:⁊ recipiꝭ in potentia dĩ sensatio.isti g̃
modi intelligẽdi sunt vni⁹ rei tñ:lꝫ illa res possit itelligi
sub ista pauca diuersitate.Sed dices.g̃ mediũ illuminã
tũ:vt aer sentit:q̃ꝛ recipit spẽꝫ:⁊ illa est sensatio.g̃ respe/
ctu sensibilis hꝫ sensationeꝫ.℄ R̃c° ꝙ spẽs est in medio
sub rõne qua spẽs.nõ tñ sub rõne q̃ visio seu sensatio.sen
satio eñ ẽ receptio spẽi in v̈tute sensitiua ꝓut ẽ v̈t⁹ sensi/
tiua.iõ sũt vna res i subto:lꝫ sint modi diuersi q̃ origina
tur ex rei nã.Per istõ p̃n° nolo hĩc aliud:nisi ꝙ qd̃cũqꝫ
agẽs põt ꝓducẽ spẽs in po° sensitiua vt sensitiua est.põt
ꝓducere sensationẽ:⁊ ideo non est diuersuꝫ agẽs spẽꝫ ab
agẽte sensationẽ:sic Joã putat. ℄ Hoc hito opꝫ p̃us de/

clarare.q. in sensibus exterioribus. deinde in interiorib⁹.
¶ Quātū ad primā ptē fuit opio diui Alberti in scdo de
aia. tractatu 3°. caplo. 6°. vbi vult q̄ quelibet forma sensi
bilis sit sensibilis in scdo mō dicēdi per se: vt Auer. dicit
scdo de aia. cōmen. 66. ꝛ 67. ideo vult q̄ forma caloris si
ue cuiuscūq; sensibilis est duo ſm modū: ꝛ vna ſm rem
ꝛ in subiecto: ꝛ ideo ꝑut est forma tm̄ hēt causare actionē
spūalē: q̄ꝛ forma vt forma hēt agere sine mā: ꝑut vo est
forma in mā hēt agere actionē corporalē ꝛ materialr̄: et
sic nullo modo ponit̄ sensus agens: sed tm̄ passiuus: ꝛ for-
ma rei sensibilis q̄bus approximatis oībus impedimen-
tis remotis ꝛ requisitis ꝑsentibus fit actus sensationis.
nullo alio concurrente in rōne agentis: eo q̄ꝛ tale sensibi
le per formā eius imprimit spēm in sensu que ꝑut recipi
tur in sensu est sensatio: vt dictū est. ¶ Ista solo nō mihi
appet esse totalr̄ ad mentē Auerro. cuꝫ reuerētia tāti vi-
ri: ſꝫ ego post conabor reducere eam ad bonum sensum.
¶ Primo q̄ꝛ si ita esset ois forma pōt causare sensatio-
nē ꝛ actionē spūalē. ꝯñtiā ꝓbo: q̄ꝛ ois forma pōt ꝯsiderari
vel vt forma absolute tm̄: ꝛ vt in mā: si cōsiderat̄ vt foia.
ergo vt sic poterit agere spūalr̄. si vt in mā. ḡ corporalr̄. ꝛ
ois forma posset causare inquantū forma actū sentiendi
cōtra oēs saltē de subā. ¶ Scdo per illud ſm q̄ aliquid
patit̄ non fit actio: q̄ꝛ nō est vnuꝫ ꝛ idē ꝑncipiū ſm idē
actionis ꝛ passionis: sed per mām forma patitur vt dicit
Auerrois 9° metaphy. cōmento scdo: ꝛ ꝑmo de gñatione.
cōmento. 45. ꝛ 3° celi. cōmento. 28. ꝛ 4° celi. cōmēto. 22.
ergo per mām nec corporalr̄ nec spiritualr̄ aget. ¶ Ter-
tio opationes specie distincte ꝛ equales non pñt ab vno
ꝛ eodē ſm rem ꝓuenire: ſꝫ sit diuersuꝫ ſm moduꝫ: q̄ꝛ si
ita esset nulla eēt via cōcludēdi multitudinē formaꝝ ex
opationibus adequatis ꝛ diuersis: cuius cōtrariū. 12° me
taphysice. cōmēto. 48. cōcludit. vide. ideo videt̄ mihi q̄
absolute hec opio Alberti nō possit trahi ad bonū sensuꝫ
nisi aliq̄liter torqueat̄ ad opionē dicēdā. ¶ Supest mō
ponē opionē Aris. ꝛ Auer. ꝛ q̄ꝛ tota snīa Auer. ponit̄ in 2°
de aia. cōmēto. 60. ideo volo exponere finē illius cōmēti
ꝑmo. ꝛ post ponere q̄dā ex q̄bus erit manifesta opio hui⁹
pbi. ¶ Primo ergo mouet qōnē di. ꝛ pōt aliq̄s dicere q̄
sensibilia nō mouēt sensum illo modo quo sūt ex̄ animā.
cuius rōnē ponit: ꝛ ꝑmo accipit maiorē. d. mouēs enī sen
sus debet eē ſm q̄ sunt intētiones. i. debet esse ens spūa-
le ꝛ inten^le. deinde accepit minorē. d. cū in mā nō sunt in
tentiones in actu: sed in po^a: tunc repetēda est cōclusio in
ꝑncipio. q. posita. i. ergo sensibilia nō mouent sensus illo
modo quo sunt extrā aiam: ꝛ est argumentū in scdo figu
ra. (Et nō pōt.) Dic idm̄ sic sol^e. quandam: ꝛ cōfutat illaꝫ
di. ꝛ nō pōt dici q̄ ista diuersitas accidat ꝑpter diuersita
tē subiecti. ita q̄ sup. res sensate fiāt intētiones ꝑpter māꝫ
spiritualē que est sensus: ꝛ nō ꝑpter motorē extrinsecū: et
sup. in re extra animā fiat materiales ꝑpter mām corpo
rem: vult ergo ista sol. q̄ forma sensibilis hēt esse abstra
ctū a materia spirituali: ꝛ esse materiale a materia corpa
li. ¶ Cōtra arguit: ꝛ cū cōtinua sic suū sermonē: ꝛ nō pōt
aliq̄s dicere: idem enī pro q̄ melius est extimare q̄ cū in
diuersitate materie est diuersitas formaruꝫ. nō q̄ diuer-
sitas māe sit causa diuersitatis formarū. ꝛ hoc dicit etiaꝫ
in ꝑmo de anima. cōmēto. 53. in fine: tūc opꝫ supplere mi
norē: ſꝫ forma sensibilis spūalis ꝛ forma sensibilis realis
sunt forme et sensus et materia corporalis sunt materie.
ergo melius est extimare diuersitatē illaruꝫ materierū
esse ex istis formis q̄ ecōtra. Deinde. (Et cū ita sit.) Po
nit veram solonē di. ꝛ cū ita sit necesse est ponere moto-
rē extrinsecū isensibilē aliū. i. diuersuꝫ ſm esse a sensibi-
libus: sicut fuit necē in itellectu. Deinde ibi (Et visuꝫ.)

Recolligit sol. d. visum est igit̄ q̄ si cōcesserimus q̄ di-
uersitas formaꝝ est cā diuersitatis māe: vt dictū est: necē
est motorē extrinsecū esse. Deinde (Sed Ari.) Excusat
magistrū eius: ꝛ reddit te attentuꝫ. d. Sed Aris. tacuit. i.
nō māifeste dicit h̄ in sensu: q̄ latet: ꝛ appet in itellectu.
Deīde reddit te attentū. d. ꝛ tu debes hoc ꝯsiderare: q̄ꝛ
indiget perscrutatione. Et tu vide Joan. in 16° qōne scdi
q̄uo defendit Auerroim in ista excusatiōe Ari. potest ta-
men dici aliter q̄ q̄ latet in sensu: ꝛ idem iudiciū est de
itellectu agente. ꝛ isto modo de isto motore. ideo nō opꝫ
Aris. facere specialē tractatū alium a tractatu de intelle-
ctu agēte: ꝛ sic apparet dictū Auer. ¶ Ex ista expositione
apparet peccatum Joānis qui voluit q̄ Auer. non dicat
hoc ꝑ modū determinationis: sed q̄ dimisit. q. insolutaꝫ.
apparet enī qualr̄. q. soluit: ſꝫ dimisit nobis ꝯsiderare nō
an sit iste motor sen^{bi}. Sed quid sit ꝛ quomodo ponit̄ ꝛ
qualr̄: ꝛ mirū est q̄uo iste homo errauit in expositiōe hu-
ius cōmēti. Quia igit̄ Auerrois vult vt i nobis sit labor
cōsiderandi de essentia eius ꝛ modo. ideo nūc volo pone
re q̄dā ex q̄bus apparebit perfectus itellectus opinionis
Auer. dico ergo q̄ in physica trāsmutatiōe tria ꝯcurrūt
ex parte agētis. i. forma eius. rōne cuius compositū nāle
agit. hoc apparet: q̄ꝛ tertio physicoꝝ. cōmento. 17. omne
agēs mouens agit ꝛ mouet: ꝑut hēt formā. ꝛ 9° metaphy
sice ab Aristo. ꝛ Auer. cōmēto. 20. colligitur idē. ¶ Scdꝫ
est mā in qua forma physica ꝛ naturalis cōsistit. Hoc de
claratur: q̄ꝛ lꝫ ratio agendi sit forma: vt satis dictū est: at-
tū q̄ trāsmutatio physica est trāsmutatio indiuidualis:
ꝛ hec ꝛ diuersa iter duo īdiuidua: ideo concurrit materia
tāq̄ ꝑncipiū limitatiuū: ꝛ diuersificatiuū illi⁹: ꝛ h̄ signat
Auerrois 7° metaphysice. cōmēto. 28. dum vult q̄ gene-
rans nō generet aliud: vult dicere particulare ꝛ diuersuꝫ
nisi ꝑpter mām. ¶ Tertiū est agēs vle in cui⁹ vtute agē
tia particularia hic inferius agunt. est aūt hoc agens vni-
uersale ꝑmus mouens: ꝛ ꝑmū alterans compositū ꝛ collē
gatū ex intelligentia ꝛ orbe: ex quibus existit vnum ope
rari per ꝑncipiū in eo. Istud pōt declarari: q̄ꝛ ꝑmum in
vnoquoqꝫ genere est causa oīum aliorum in illo genere:
q̄ igitur vt dictū est in fine scdi de suba orbis: corpus ce-
leste est primū alterans: ꝛ ꝑmū motū erit causa omnium
aliorū in genere agentiuꝫ existentiū. ¶ P̄. entia hic agē-
tia sunt ligata: ꝛ cōnexionē habētia cum separatis moto-
ribus. est enī vniuersum nexus superioꝝ cū inferiorib⁹:
iste aūt nexus esse non pōt: nisi q̄ꝛ aliqua re ligant̄: ꝛ pħi
declarauerūt illud esse celū. ꝛ ideo dicit Auer. ꝑmo celi.
cōmē. 22. q̄ celū est ligatiuū illoꝝ ꝛ istoꝝ. hoc aūt fieri
nō pōt: nisi pro quāto celū est agēs alterans ꝛ mouēs vir-
tute eius: ꝛ hec agētia virtute ꝛ istrumēta illius ex q̄bus
cum illo fit vnū: sicut ex istrumēto: ꝛ ꝑncipali agente fit
vnū. ¶ P̄. omne ens per participationē reduci debet ad
esse per essentiā: vt scdo metaphy. cōmento 4° colligit̄: ꝛ
q̄ꝛ h̄ esse nō habent nisi participando illa: ideo nec agere
pñt nisi in vtute illoꝝ eo modo quo instrm̄ agit in vtute
ꝑncipalis agētis: ꝛ per hoc verificat̄ dictū Aristo. in 2° de
gnōne. textu cōmēti. 54. ꝛ 55. vbi vult q̄ agentia hic sunt
istrumēta superioꝝ. sunt ergo in actione physica ista tria
omnino ꝛ simplr̄ requisita. ¶ Applicādo modo h̄ ad pro
positū dōm q̄ ista tria requirunt̄ oīno in actione spūali:
ſꝫ modo diuerso: vt declarabit̄: quoꝝ ꝑmū est ipsuꝫ sensi
bile qd̄ est necessariū tanq̄ agēs aliquo modo: ꝛ h̄ decla-
ratur auctoritatibus Aristo. maxime scdo de aia. tex. cō.
59. vbi dicit huiꝰ opationis. vult dicere sensatiōis actiue
sunt extra visibile audibile ꝛ reliqua sensibilia. Ibidem
textu cōmēti. 52. ait expresse q̄ sensus reducit̄ a sensibili
de potētia ad actū. ꝛ 3° de aia tex. cōmē. 28. ait videt̄ aūt

sensibile ex potētia extāte sensitiuo actu agens. pōt idem declari dictis Auerrois in scdo de aīa plaries. i. cōmētis 52. z. 59. z 7° phy. cō. 12. z alibi. ¶ Scdm est ipsius forē sensibilis natura limitata. Hoc aūt pōt de facili declarari: qm̄ sicut actio z transmutatio physica est limitata ad indiuiduum per concursum materie. ita trāsmutatio spiritualis est limitata ad talē speciē sensationis per limitatum gradū forme sensibilis. vnde sensatio visiua dicitur visio: eo quia a visibili z tali natura pcedit: z ideo sensibile quodcūqz non est natum agere in quodcūqz: nec quodcūqz organum natū pati a quocūqz: z hoc dat intelligere Auerrois scdo de anima. cōmēto. 129. z. 132. vbi pbat numerū sensuuz ex numero sensibilium: z 3° de anima. tex. cōmēti. 38. ait Aristo. secant scia z sensus in res. s. fm diuersitatē sensibiliū z itelligibiliū. ¶ Tertiū ē vle agēs. in vtute cuius fit ois actio hic iferius. Sed istud tertium declaro: qm̄ lz tā actio physica q̄ꝫ actio itenlis fiāt in vtute pmi agētis. i. corpis celestis: attamē non eodē mō: qm̄ celū est agens per qualitates manifestas. s. lumē z motū. z per itellectuales: pṫ totū aget rōne intellō. iō dico ꝙ vt agit altitudo est pncipale agēs: ad qḋ oia agētia cū trāsmutatione reducuntur. vt vō corpus celeste. reducit ad formā in eo vt sic agētia hic spiritualr agūt in vtute corporis celestis. i. eius motoris. z sic attributiue actio spūalis reducit ad pmū motorē sepatū: z actio physica ad primū alterās. dico ğ ꝙ sensatio pōt capi vt actio spūalis: z vt est in tali specie actionis spūalis. v. g. vt est visio vl auditio vel alteriꝰ spēi. si pmo mō: sic ois sensibilia reducūtur ad pmū motorē qui est aia corpis celestis: vtute cuiꝰ vt istā spūalr agunt. Si cōsiderat vt talis spēi. vt sic príe esse a forma sensibili limitata per suā dñaz z gradū proprium a q̄ puenit naturalr ista spēs spūalis actionis. v. g. visio: sic a graui nāliter puenit motus deorsum. ¶ His ğ declaratis dōm ad ppositū ꝙ sensus agens non est: quoniam causa effectiua sensationis imediata z per se: vt instrumētū pmi motoris qcqd sit ille: sunt ipse forme sensibiliū ex aiam: z causa receptiua est sensus patiēs. s. visus vel alius qcūqz. dixi imediata: qz nulla meᵘˢ in rōne agētis particularis. dico per se. i. totalis: qm̄ sola forma sensibilis nullo ꝯcurrēte tanq̄ꝫ causa particulari causat sensationē. Dixi vt instrm̄ zc. qm̄ vt dixi motor separatus est id a quo sensatio hēt esse spirituale a materia z eius cōditionibus: qa igitur sensus agens nō est necessarius pter ipsam actionē sensitiuā: nec pter causationē ipsius spēi: qm̄ species z sensatio: vt dictū est: sunt vna res simpliciter. ideo sensus agēs nō est. tota ergo actio tāq̄ꝫ ad agens pximuz z totale particulare requirit z reducitur ad formam rei sensibilis. Tanq̄ꝫ vō ad agens primū z vniuersale reducit ad motorē celi: z hec est snia Auerrois in cōmēto iam lecto: nō eni vult vt sensatio habeat esse spūale a subiecto: sed a motore extrinseco: qḋ nō intelʳ tanq̄ꝫ a cā ppia totali pticulari: sed tanq̄ꝫ a causa pma z pncipali z sic itelligit etiā cōmētū. 59. quādo idem pfert: z sic cōpleta est scda pars tractatus: z declaratuz est de sensibus exterioribus qualiter non datur sensus agens.

Superest modo venire ad tertiā partem: vbi plures qōnes occurrūt. dein de cōplebo intentionē Auer. de iterioribus. ¶ Prima ğ q̄stio est: an ille motor celestis debeat dici sensus agens: z videt ꝙ sic: qm̄ sicut itellectus dicit agens: qa est causa vlis itellectionis: ita a pari iste motor debet dici sensus: eo qz est vle pncipiū sensationū. ¶ Scda qḋ mltū difficilis est: qm̄ hec determinatio videt destruere itellz agētez: qm̄ sic sensibilia vtute motoris sepati pnt causare in sensu sensationes: ita qditates intellᵉˢ vtute eius possunt causare itellectiones z spēs intelligibiles. ergo admouet necessitas itellectꝰ agētis. ¶ Tertia q̄stio est: quisnaz est hic pmus motor an pmū piᵘᵐ an motor lune. z qḋ vī dᵘ an itellō agens quez ponit Auer. ¶ Quarta q̄stio est: qm̄ nō videt ꝙ sensibile sit agēs instrale respectu sensibilis forme z sensatiōis: qm̄ tūc spēs sensibilis nō assimilaret ei: nō enim opz vt instrō assimilet effectus: vt apparet in multis. ¶ Quinta q̄stio. si ita esset non esset aliqḋ agens pncipale pter pmuz: qḋ falsum est: qm̄ nulla esset via ad pbandū aliqḋ agens esse nobilius effectu: cum nō possit pbari nisi eo: qz causa pncipalis est nobilior effectu. mō si nulla est talis hec via nihil ē. ¶ Circa ergo has qōnes pmo vidēdū est de pria. dico ergo ꝙ latini plures fingūt ꝙ pma rō sensus: vt sensus est: iportat esse māle vel habitudinē ad mām. intellō vō fm rōnē eius pmariā sepationē a mā. ¶ Ex hoc apparet solō. dico eni ꝙ qz motor itelligibiliū formarū cū sit sepatus: qḋ ꝯuenit itellectui: iō pōt dici itellō. Motor aūt i sensibꝰ nō ꝯuenit dici sensus: qm̄ sensus fm eius pmariā rōnē iportat mām vl habitudinē ad illā: iō nō debet dici sensus. ¶ Sed hec solō stare nō pōt: qm̄ tūc deus nō posset dici pmū alterās nec pmū mouēs: cū tales denoiationes plus includāt habitudinē ad mām q̄ꝫ sensus. ¶ Ideo p me z ipsis debes scire ꝙ actio est duobꝰ modis. vna cuius passio sibi rñdēs fm rōnē eius quiditatiuā est idifferēs entibus mālibꝰ z sepatis a mā sicut motio. dicimꝰ eni ꝙ moueri est idifferens tā mālibus q̄ꝫ imālibus saltē fm analogiā. dicit eni Ari. 12° metaphysice. textu cōmēti. 36. ꝙ pmū mouet: vt appetibile z itelligibile: z relique mouent: vt appetētes z intelligentes: ꝫ illud pmaz: z sic ratio ipsius moᵗⁱ est idifferēs rebus physicis z abstractis. Alia est actio: cuiꝰ passio sibi correspōdēs fm rationē eius formalē est ꝯueniēs tm̄ entibus trāsmutabilibꝰ physicis z nullo mō separatis: nec vniuoce nec analogice nisi forte trāsumptiue. v. g. ghanto isto mō dicit: qm̄ generari nō ꝯuenit aliquo mō eternis z separatis subys nisi forte trāsumptiue sic Plato fingit in timeo. ¶ Hac distinctione posita. dico ꝙ agēs sepatū pōt denoiari ab illa actione: cuius passio est indifferēs: z ideo deus dī pmus motor: primus amator creator z multis alys denoiationibus. Non aūt debet dici pmus generator nec pmus alterator: vt dixi arguēdo: qm̄ passiones illarū actionū sunt pprie rebus physicis: qa ergo ipsum sentiri tm̄ conuenit rebus materialibus: ideo deus nō potest dici sensus nec agēs nec patiēs. ¶ Sz hic adhuc animus nō qescit: qm̄ aliqs vellet scire causam diuersitatis. ¶ Dicendū ergo: qa actio z passio sunt opposita: ideo sūt vnius cognitionis: z vnius rōnis: ideo si in aliquo genere entiū nō inuenit ratio vnius oppositi nec ratio sui cōparis nisi abusiue z metaphorice: vt dictuz est: z tu ꝯsidera. ¶ Ad scdaz. q. latini fingūt ꝙ pter duo opz ponere sensum agētē. pmū est pter dignitatē anime itellectiue: qz eni anima itellectiua est mlto nobilior anima sensitiua. ideo meruit hēe z vim actionis z vim passionis. nō sic de sensu. ¶ Scdm est: qm̄ phātasma agit imediate in intellectū. ideo reqrit intellectū tanq̄ꝫ agens pximum z nō cōmune: quia vō sensibile agit per medium in eius actione requirit ipsuz: z sufficit agens cōe vniuersale. ¶ Sed iste rōnes videnꝫ mihi nulle. pma non: quoniā aīa sensitiua est nobilior ipsa vegetatiua. ergo debuit habere aliquas pheminentias. mō si illa pheminētia est actionis debuit hēe vim actionis: z eo magis cuz vegetatiua habeat vim agēdi i obiectū eiꝰ. ¶ Scda rō nihil est: qm̄ sic pp phātasma agere imediate in intellectū est necessitas itellectus agentis. ita a pari pter mediuz actuatum specie sensibili imediate agere in sensuz oportebit dare sensuz

agẽtẽ. ⁊ s̃nõ adhuc questio remanet isoluta. ¶ Ideo vi detur mihi aliter pro nunc. put colligit 3° de aĩa cõmẽto 18°. q actio itellectiua est trãsferre rez de genere in gen°. vnde res in itellectu nõ habẽt tñ esse diuersuz a seipsis specie. imo genere. put sunt in materia. imo esse diuersũ s̃m genus. dico g̃ q lz aliqd possit agere virtute alterius ad aliquid diuerse spẽi. s. tanq̃ instr̃m illius: attñ non ad aliqd diuersum in gñe. ergo fuit necessariũ ponere itelle ctũ agentẽ tanq̃ primum agens ⁊ pprĩuz itellectionis. ¶ Sed adhuc est locus. q. qm̃ calor v̇tute sube agit non modo diuersum in specie. imo in genere: qa agit suba: vt instr̃m sube. ¶ Dõm q per diuersuz in genere. ergo inte° simpl̃r. sicut ens materiale et imateriale dicunt̃ diuersa in genere: eo qa sunt diuersa in mã. ⁊ tu considera: qm̃ in cõmento. 18. declaraui hoc 3° de aĩa. ¶ Ad tertiã qõnem dõm q p̃mus motor est deus vel oẽs sube separate. intel lectus eñ ponĩ nõ põt: qm̃ ille s̃m ipsuz 7° metaphysice. cõmẽto. 31. in fine non agit. ergo opz vt sint oẽs motores separati: ⁊ p̃mo ⁊ p̃ncipalissime p̃mũ simpl̃r: rõne cui° oĩa agũt ⁊ mouẽt: eo q a ipso sunt ⁊ fiunt. ¶ Ad quartã dõm q istr̃m põt multis modis capi. qñq3. s. p causa scda que est p̃ncipalis: attamẽ dicit̃ istrumẽtalis: qa agit tanq̃ cã scda. Quãdoq3 pro causa que s̃m suã formã non agit illũ effectũ: sed put habuit impressionẽ a p̃ncipali: sicut calor dicit̃. ipse eñ s̃m suaz formã nunq̃ aget subam: attamẽ s̃m q est istrumẽtũ principalis agentis agit formã suba lem. alios modos relinquo. dico ergo ad ppositũ q sensi bilia sunt instrumẽta p̃mo mõ: ⁊ sic ipsis istrumẽtis assi milatur effectus: lz scdo modo non. ¶ Ad quintã qõnez ɔcedo q solus deus est causa p̃ncipalis isto modo q nec agit in se: vt istrumẽtũ alterius: nec p̃mo nec scdo modo. dico tamẽ q multe sunt cause p̃ncipales. i. nõ instrumen tales scdo modo: ⁊ sic põt pbari q aliqua causa sit nobi lior aliquo effectu. Et sic cõpleta est tertia pars tractat°.

Oportet ergo vt illũ qd Joã. dimisit declaret̃: scilz an det̃ sensus agens in sensi bus iterioribus. Dico ergo q sensuũ interiorum quidaz cognoscit simplicia ⁊ cõplexa: ⁊ discurrit ⁊ cõponit ⁊ diui dit: qdã simplicia tñ. Sed qa sola cogitatiua cõprehen dit complexa simplicia: discurrit cõponit ⁊ diuidit. ideo sola cogitatiua debet diuidi s̃m agẽs ⁊ patiẽs. operationes enim iste nõ possunt esse nisi pper ista. veruz agẽs ⁊ pa tiens nõ sunt due res: sed vna tñ. ⁊ in modo differẽs. ipa eñ put hẽt vim recipiendi potest dici patiens: prout hẽt vim agendi potest dici agens. attñ est vnaiuet res simpli citer ⁊ vino: sicut eniz dici in rebus mãlibus multotiens idẽ putat̃ agens ⁊ patiens. ¶ Causa autẽ huius oppõnis est: qm̃ itellectus ⁊ cogitatiua nõ differũt nisi penes vl̃r ⁊ particulariter operare s̃m Auerroim. vult eñ q cogita tiua sit quedã ratio pticularis: vt cõmento. 33. terty. ⁊ 6°. ⁊ 2° de aĩa. cõmẽto. 63. modo ista variatio non admouet rationem agẽdi ⁊ patiendi. ideo oportet sicut in itellectu datur ista multitudo ita in cogitatiua: ⁊ lz Auerrois non expressit: attamẽ dat intelligere hoc p simile in itellectu: ⁊ cum omnia hec sint ita soluta sunt due qõnes: quarum p̃ma fuit de exterioribus. vbi solute sunt iterũ tria que sita: an. s. sit scdo: an sit aliqd aĩe nostre: ⁊ tertiũ an sit vn° oĩum: oĩa eñ ista per interemptionẽ sunt soluta: ⁊ cuz ita sit: opz nũc soluere ad qõnes in principio iductas. ¶ Ad primã concedo conclusiones rationis et ɔfirmationis. q scilz detur aliqd agens in sensibus omniuz sensationum: sicut motor omnibus cõmunis: attamen istud nõ debet dici sensus agens. Itaq3 dõm est q vbicũq3 datur patiẽs datur agens: nõ tamẽ opz vt semper vbi datur patiẽs de tur agens eiũsdem rationis: vt patet: nam datur materia patiens non tamen datur materia agens: lz in natura in tellectuali valeat. si datur intellectus possibilis. debet da ri aliqd agens qd potest ⁊ debet dici itellectus pper ra tionem iam tactã. ¶ Ad scdam dicendũ q a forma calo ris puenĩunt operationes diuerse virtute diuersoruz: vt iam declaraui. virtute enim motoris separati prouenit operatio spiritualis. virtute eius absolute puenit opera tio mãlis: ⁊ sic prout est instrumentũ diuersorũ potest eẽ principium diuersarũ operationũ specie ⁊ genere diuer sarum. ¶ Ad tertiam Alber. dicit: q illud tñ habet veri tatem in potentys passiuis. ¶ Sed hec sol. non videtur tuta: quoniam per istam propositionem Aristo. intendit probare primum motorem esse. modo si ita esset non p baret illud. Ideo dico q sensibilia habent id virtute cu ius extrahunt̃ de potentia ad actũ. qd tamẽ nõ est aliqd anime nostre: sed motor separatus vt declaraui. istud eñ extrahit sensibile de potentia ad actũ. pro quanto virtu te eius: vt instrumentũ agit: sine cuius virtute agere non posset. ¶ Ad quartã nego antecedẽs: quoniã compositio sunt° est trãsferẽdo rem de genere in genus: vt dixi: sed compositio sensibilis est transferendo de specie in spẽm vt apparet. Uel dicas q hec de causa oportet vt det̃ ali quod agens separatuz oĩbus cõmune: vt dictũ est. ¶ Ad quintũ dicendum q dictum illorum intelligitur in phy sica ⁊ naturali trãsmutatione: cuius non est sensatio. non enim est cum abiectione contrary vt scis. ¶ Ad sextam dõm q illud est verũ in eodẽ genere p̃ncipy. sic q si fue rit aliqua res actiua in materia. dico q illa si erit a mate ria abstractior erit plus actiua. Sed in diuerso gñe p̃nci py nõ opz cuius instantia est etiã s̃m Joã. qm̃ itellectus possibilis est abstractior calore: attamẽ non est actiuior qm̃ nõ sunt vnius gñis p̃ncipy. ¶ Ad septimã dicendũ q iudiciũ de re simplici ⁊ icõplexe cõprehẽsiõ est opus patiẽtis quicqd sit de re complexa. ¶ Ex his admouent̃ q. probantes illaz esse anime nostre aliquid. dico enim q si daretur sensus agens concurrẽs tanq̃ principiũ parti culare ad actum sentiẽdi: opz vt esset aliquid aĩe nostre. aliorũ qa ergo ille rõnes supponũt illũ eẽ hoc modo. ideo omnes sunt solute. Eodem modo tollunt̃. q. de vnitate ⁊ pluralitate illius. omnes eñ fundant se super illum esse. modo cũ dictũ sit ⁊ declaratũ illum non esse. ideo admo uent̃ omnes. ¶ Et sic compleui hunc tractatum. 14° Ju ny. 1495. quem volui facere tñ: vt Joã. 3dicerem: ⁊ ppte rea eum appellare bonum est tractatum de errore Joan. de sensu agente. ad quem rogo videntes ipsum: vt nõ ve lint moueri passiõe ⁊ ira: est eñ studiũ philosophorũ oĩno remotũ ab his: sicut dicit Aristo. p̃mo celi. ⁊ Auerro. com mento. 101. sed velint bene inspicere dicta Ari. ⁊ Auerro. ⁊ fundamenta posita hic ⁊ colligare quedã cũ quibusdã ⁊ in eis super considerare: ⁊ post si me dignũ reprehensio ne iuenerint. iustum est me cõdemnare. duobus eñ exi stentibus amicis sanctum est prehonorare veritatẽ: sicut dicit Aristo. in p̃mo ethicorũ. Si v̇o nõ. oro eos vt velint addere meis dictis: ⁊ ea reddere multo plus sufficientia: quoniam in rei veritate pper negocia: ⁊ maxime conti nuas lectiones quas publice lego. nõ potui vacare s̃m to tum posse meum: sed interupte. s. quandoq3 ⁊ quandoq3 non: ⁊ tu scis q studium debet esse frequens. Mi g̃ Hie ronyme: qui me sepe ⁊ tanto tempore rogasti. accipe hoc opus ⁊ teneas ipsum: quoniã in rei veritate qñ videbis ⁊ cõsiderabis mlta bona tetigi ibi: ⁊ tu qui coegisti me ad hoc sis fautor s̃m tuum singulare ingenium: quoniã pro fecto iter meos discipulos non paruz ingeniũ tuũ claret. Uale ⁊ mei memor.

τέλος

Finis.

Venetijs impensa heredū quondā Domini Octauiani Scoti Modoetiensis: ac sociorum.
16. Aprilis.
.1517.

Registrum.

a b c d e f g h i k l m n o p q

Ultimus quinternus: aly quaterni.